

3 1761 0113115 8

UNIVERSITY OF TORONTO

Toronto University Library

Presented by

The British and Foreign Bible Society

through the Committee formed in

The Old Country

to aid in replacing the loss caused by

The disastrous Fire of February the 14th 1890

*Bible
Slovo-ukop.
Croatian*

SVETO PISMO

STAROGA I NOVOGA ZAVJETA.

PREVEO STARI ZAVJET

G J. D A N I Ć I Ć.

NOVI ZAVJET PREVEO

V U K S T E F. K A R A D Ž I Ć.

U PEŠTI

IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA.

1 8 6 8.

BS

218

D3

1868

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE STAROGA ZAVJETA.

Prva knjiga Mojsijeva.	na strani	1
Druga knjiga Mojsijeva.	" "	47
Treća knjiga Mojsijeva.	" "	85
Četvrta knjiga Mojsijeva.	" "	112
Peta knjiga Mojsijeva.	" "	151
Knjiga Isusa Navina.	" "	184
Knjiga o sudijama.	" "	206
Knjiga o Ruti.	" "	228
Prva knjiga Samuilova.	" "	232
Druga knjiga Samuilova.	" "	260
Prva knjiga o carevima.	" "	284
Druga knjiga o carevima.	" "	313
Prva knjiga dnevnika.	" "	340
Druga knjiga dnevnika.	" "	367
Knjiga Jezdrina.	" "	398
Knjiga Nemijina.	" "	407
Knjiga o Jestiri.	" "	420
Knjiga o Jovu.	" "	427
Psalmi Davidovi.	" "	451
Priče Solomonove.	" "	510
Knjiga propovjednikova.	" "	530
Pjesma nad pjesmama.	" "	536
Knjiga proroka Isaije.	" "	540
Knjiga proroka Jeremije.	" "	583
Plać Jeremijin.	" "	633
Knjiga proroka Jesekilja.	" "	637
Knjiga proroka Danila.	" "	682
Knjiga proroka Osije.	" "	696
Knjiga proroka Joila.	" "	702
Knjiga proroka Amosa.	" "	705
Knjiga proroka Avdija.	" "	710
Knjiga proroka Jone.	" "	711
Knjiga proroka Miheja.	" "	712
Knjiga proroka Nauma.	" "	716
Knjiga proroka Avakuma.	" "	718
Knjiga proroka Sofonije.	" "	719
Knjiga proroka Ageja.	" "	721
Knjiga proroka Zaharije.	" "	723
Knjiga proroka Malahije.	" "	730

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE POSTANJE.

GLAVA 1.

U početku stvori Bog nebo i zemlju.

2. A zemlja bješe bez oblića i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaše se nad vodom.

3. I reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost.

4. I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame.

5. I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noć. I bi večer i bi jutro, dan prvi.

6. Po tom reče Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode.

7. I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako.

8. A svod nazva Bog nebo. I bi večer i bi jutro, dan drugi.

9. Po tom reče Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako.

10. I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro.

11. Opet reče Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje ragja rod po svojim vrstama, u kojem će biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako.

12. I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje ragja rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro.

13. I bi večer i bi jutro, dan treći.

14. Po tom reče Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama;

15. I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako.

16. I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veće da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noću, i zvijezde.

17. I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju,

18. I da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro.

19. I bi večer i bi jutro, dan četvrti.

20. Po tom reče Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski.

21. I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrvješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro;

22. I blagoslovi ih Bog govoreći: ragjajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji.

23. I bi večer i bi jutro, dan peti.

24. Po tom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako.

25. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro.

26. Po tom reče Bog: danačinimo čovjeka po svojem obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji.

27. I stvori Bog čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.

28. I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: ragajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji.

29. I još reče Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to će vam biti za hranu.

30. A svemu zvjerinju zemaljskom i svjema pticama nebeskim i svemu što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, *dao sam* svu travu da jedu. I bi tako.

31. Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi večer i bi jutro, dan šesti.

GLAVA 2.

Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova.

2. I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svih djela svojih, koja učini;

3. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svih djela svojih, koja učini.

4. To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvori zemlju i nebo,

5. I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe čovjeka da radi zemlju,

6. Niti se podizашe para sa zemlje da natapa svu zemlju.

7. A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa.

8. I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku, i ondje namjesti čovjeka, kojega stvori.

9. I učini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života u sred vrta i drvo od znanja dobra i zla.

10. A voda tecijaše iz Edema natapajući vrt, i odande se dijeljaše u četiri rijeke.

11. Jednoj je ime Fison, ona teče oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlata,

12. I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena onihla.

13. A drugoj je rijeci ime Geon. ona teče oko cijele zemlje Huske.

14. A trećoj je rijeci ime Hidekel, ona teče k Asirskoj. A četvrta je rijeka Efrat.

15. I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga čuva.

16. I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu;

17. Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umrijećeš.

18. I reče Gospod Bog: nije dobro da je čovjek sam; da mu načinim druga prema njemu.

19. Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime;

20. I Adam nadjede ime svakom živinčetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne nagje Adamu drug prema njemu.

21. I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspao; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom;

22. I Gospod Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k Adamu.

23. A Adam reče: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mogega tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka.

24. Za to će ostaviti čovjek oca svojege i mater svoju, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

25. A bjehu oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

GLAVA 3.

Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?

2. A žena reče zmiji: mi jedemo roda sa *svakoga* drveta u vrtu;

3. Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.

4. A zmija reče ženi: ne ćete vi umrijeti;

5. Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo.

6. I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati

i da je drvo vrlo drago radi znanja, u-
zabra roda s njega i okusi, pa dađe i
mužu svojemu, te i on okusi.

7. Tada im se otvoriše oči, i vidješe
da su goli; pa spletoše lišća smokova i
načiniše sebi pregače.

8. I začuše glas Gospoda Boga, koji
igjaše po vrtu kad zahladi; i sakri se
Adam i žena mu ispred Gospoda Boga
megju drvetu u vrtu.

9. A Gospod Bog viknu Adama i reče
mu: gdje si?

10. A on reče: čuh glas tvoj u vrtu, pa
se poplaših, jer sam go, te se sakrih.

11. A *Bog* reče: ko ti каза da si go?
da nijesi jeo s onoga drvetu što sam ti
zabranio da ne jedeš s njega?

12. A Adam reče: žena koju si udru-
žio sa mnom, ona mi dađe s drvetu, te
jedoh.

13. A Gospod Bog reče ženi: za što si
to učinila? A žena odgovori: zmija me
prevari, te jedoh.

14. Tada reče Gospod Bog zmiji: kad
si to učinila, da si prokleta mimo svako
živinče i mimo sve zvijeri poljske; na
trbuhu da se vučeš i prah da jedeš do
svojega vijeka.

15. I još mećem neprijateljstvo izme-
gju tebe i žene i izmegju sjemena tvo-
jega i sjemena njezina; ono će ti na
glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati.

16. A ženi reče: tebi ću mnogo muke
zadati kad zatrudniš, s mukama ćeš dje-
cu ragjati, i volja će tvoja stajati pod
vlašću muža tvogega, i on će ti biti go-
spodar.

17. Pa onda reče Adamu: što si po-
slušao ženu i okusio s drvetu s kojega
sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s
njega, zemlja da je prokleta s tebe; s
mukom ćeš se od nje hraniti do svoje-
ga vijeka;

18. Trnje i korov će ti ragjati, a ti ćeš
jesti zelje poljsko;

19. Sa znojem lica svojega ješćeš hljeb,
dokle se ne vratiš u zemlju od koje si
uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti.

20. I Adam nadjede ženi svojoj ime
Jeva, za to što je ona mati svjema živima.

21. I načini Gospod Bog Adamu i že-
ni njegovoj haljine od kože, i obuče ih
u njih.

22. I reče Gospod Bog: eto, čovjek po-
sta kao jedan od nas znajući što je do-

bro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke
svoje i uzbere i s drvetu od života, i oku-
si, te do vijeka živi.

23. I Gospod Bog izagna ga iz vrta E-
demskoga da radi zemlju, od koje bi uzet;

24. I izagnav čovjeka postavi pred vr-
tom Edemskim heruvima s plamenijem
mačem, koji se vijaše i tamo i amo, da
čuva put ka drvetu od života.

GLAVA 4.

Iza toga Adam pozna Jevu ženu svoju,
i ona zatrudnje i rodi Kajina, i reče:
dobih čovjeka od Gospoda.

2. I rodi opet brata njegovu Avelja. I
Avelj posta pastir a Kajin ratar.

3. A poslije nekoga vremena dogodi
se, te Kajin prinese Gospodu prinos od
roda zemaljskoga;

4. A i Avelj prinese od prvina stada
svojega i od njihove pretiline. I Gospod
pogleda na Avelja i na njegov prinos,

5. A na Kajina i na njegov prinos ne
pogleda. Za to se Kajin rasrdi veoma,
i lice mu se promijenilo.

6. Tada reče Gospod Kajinu: što se
srdiš? što li ti se lice promijenilo?

7. Ne ćeš li biti mio, kad dobro činiš?
akad ne činiš dobro, grijeh je na vrati-
ma. A volja je njegova pod tvojom vla-
šću, i ti si mu stariji.

8. Poslije govoraše Kajin s Aveljem bra-
tom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoči
Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga.

9. Tada reče Gospod Kajinu: gdje ti
je brat Avelj? A on odgovori: ne znam;
zar sam ja čuvar brata svojega?

10. A *Bog* reče: šta učini? glas krvi
brata tvogega više sa zemlje k meni.

11. I sada, da si proklet na zemlji, koja
je otvorila usta svoja da primi krv bra-
ta tvogega iz ruke tvoje.

12. Kad zemlju uzradiš, ne će ti više
davati blaga svojega. Bićeš potukač i
bjegunac na zemlji.

13. A Kajin reče Gospodu: krivica je
moja velika da mi se ne može oprostiti.

14. Eto me tjeraš danas iz ove zemlje
da se krijem ispred tebe, i da se skitam
i potucam po zemlji, pa će me ubiti ko
me udesi.

15. A Gospod mu reče: za to ko ubije
Kajina, sedam će se puta to pokajati. I
načini Gospod znak na Kajinu da ga ne
ubije ko ga udesi.

16. I otide Kajin ispred Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu.

17. I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh.

18. A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha.

19. I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela.

20. I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stokupasu.

21. A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudači i svirači.

22. A i Sela rodi Tovela, koji bješe vješt kovati svašta od mjedi i grožgja; a sestra Tovelu bješe Noema.

23. I reče Lameh svojina ženama, Adi i Seli: čujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte riječi moje: ubiću čovjeka za ranu svoju, i mladića za masnicu svoju.

24. Kad će se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh će sedamdeset i sedam puta.

25. A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jermi, reče, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin.

26. I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poče prizivati ime Gospodnje.

GLAVA 5.

Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori čovjeka, po obličju svojem stvori ga.

2. Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih; i nazva ih čovjek, kad biše stvoreni.

3. I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obličju svojem, kao što je on, i nadjede mu ime Sit;

4. A rodiv Sita poživje Adam osam stotina godina, ragjajući sinove i kćeri;

5. Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije.

6. A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa;

7. A rodiv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, ragjajući sinove i kćeri;

8. Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije.

9. A Enos poživje devedeset godina, i rodi Kainana;

10. A rodiv Kainana poživje Enos o-

sam stotina i petnaest godina, ragjajući sinove i kćeri;

11. Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije.

12. A Kainan poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila;

13. A rodiv Maleleila poživje Kainan osam stotina i četrdeset godina, ragjajući sinove i kćeri;

14. Tako poživje Kainan svega devet stotina i deset godina; i umrije.

15. A Meleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda;

16. A rodiv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, ragjajući sinove i kćeri;

17. Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije.

18. A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha;

19. A rodiv Enoha poživje Jared osam stotina godina, ragjajući sinove i kćeri;

20. Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine; i umrije.

21. A Enoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala;

22. A rodiv Matusala poživje Enoh jednako po volji Božjoj tri sta godina, ragjajući sinove i kćeri;

23. Tako poživje Enoh svega tri sta i šezdeset i pet godina;

24. I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog.

25. A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha;

26. A rodiv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, ragjajući sinove i kćeri;

27. Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije.

28. A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina,

29. I nadjede mu ime Noje govoreći: ovaj će nas odmoriti od posala naših od truda ruku naših na zemlji, koju prokle Gospod.

30. A rodiv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, ragjajući sinove i kćeri.

31. Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije.

32. A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Šima, Hama i Jafeta.

GLAVA 6.

A kad se ljudi počеше množiti na zemlji, i kćeri im se narodíše,

2. Videći sinovi Božji kćeri čovječije kako su lijepe uzimaše ih za žene koje htješe.

3. A Gospod reče: ne će se duh moj do vijeka preći s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina.

4. A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kćerima čovječijim, pa im one ragjahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu.

5. I Gospog videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle,

6. Pokaja se Gospod što je stvorio čovjeka na zemlji, i bi mu žao u sreću.

7. I reče Gospod: hoću da istrijebim sa zemlje ljude, koje sam stvorio, od čovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio.

8. Ali Noje nagje milost pred Gospodom.

9. Ovo su dogagjaji Nojevi: Noje bješe čovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka, po volji Božjoj svagda življaše Noje.

10. I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafeta.

11. A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja.

12. I pogleda Bog na zemlju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji.

13. I reče Bog Noju: kraj svakome tijelu dogje preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoću da ih zatrem sa zemljom.

14. Načini sebi kovčeg od drveta gophera, i načini pregratke u kovčegu; i zatopi ga smolom iznutra i s polja.

15. I načini ga ovako: u dužinu neka bude tri sta lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata;

16. Pusti dosta svjetlosti u kovčeg; i krov mu svedi ozgo od lakta; i udari vrata kovčegu sa strane; i načini ga na tri boja; donji, drugi i treći.

17. Jer evo pustiću potop na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji, sve će izginuti.

18. Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj; i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom.

19. I od svega živa, od svakoga tijela uzećeš u kovčeg po dvoje, da sačuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude.

20. Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se miče na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka ugje s tobom, da ih sačuvaš u životu.

21. I uzmi sa sobom svega što se jede, i čuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima.

22. I Noje učini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako učini.

GLAVA 7.

I reče Gospod Noju: ugji u kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nagjoh pravedna pred sobom ovoga vijeka.

2. Uzmi sa sobom od svih životinja čistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja nečistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu;

3. Takogjer i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se sačuva sjeme na zemlji.

4. Jer ću do sedam dana pustiti dažd, na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i istrijebiću sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio.

5. I Noje učini sve što mu zapovjedi Gospod.

6. A bješe Noju šest stotina godina kad dogje potop na zemlju.

7. I ugje Noje u kovčeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim radi potopa.

8. Od životinja čistih i od životinja nečistih, i od ptica i od svega što se miče po zemlji,

9 Ugje k Noju u kovčeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju.

10. A u sedmi dan dogje potop na zemlju.

11. Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvoriše se ustave nebeske;

12. I udari dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći.

13. Taj dan ugje u kovčeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovijeh snjima;

14. Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god miče po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim i što god leti i ima krila,

15. Dogje k Noju u kovčeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša,

16. Muško i žensko od svakoga tijela ugjoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju: pa Gospod zatvori za njim.

17. I bi potop na zemlji za četrdeset dana; i voda dogje i uze kovčeg, i podiže ga od zemlje.

18. I navalj voda i usta jako po zemlji, i kovčeg stade ploviti vodom.

19. I navaljivaše voda sve većma po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom.

20. Petnaest lakata dogje voda iznad brda, po što ih pokri.

21. Tada izgibe svako tijelo što se mičae na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi.

22. Sve što imaše dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije.

23. I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovčegu.

24. I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

GLAVA. 8.

A Bog se opomenu Noja i svijeh zvijeri i sve stoke što bjehu s njim u kovčegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu.

2. I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade.

3. I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana;

4. Te se ustavi kovčeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu.

5. I voda opadaše sve većma do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda.

6. A poslije četrdeset dana otvori Noje prozor na kovčegu, koji bješe načinio;

7. I ispusti gavrana, koji jednako od-

lijetaše i dolijetaše dokle ne presahnu voda na zemlji.

8. Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje.

9. A golubica ne našavši, gdje bi stala nogom svojom vrati se k njemu u kovčeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovčeg.

10. I počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovčega.

11. I pred veče vrati se k njemu golubica: i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje.

12. Ali počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrati.

13. Šest stotina prve godine *vijeka Nojeva* prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovčegu, i ugleda zemlju suhu.

14. A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha.

15. Tada reče Bog Noju govoreći:

16. Izidi iz kovčega ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom;

17. Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se razidu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji.

18. I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim.

19. Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se miče po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovčega.

20. I načini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake čiste stoke i od svijeh ptica čistijeh, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice.

21. I Gospod omirisa miris ugodni, i reče u srcu svojem: neću više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca čovječijega zla od malena; niti ću više ubijati svega što živi, kao što učinih.

22. Od sele dokle bude zemlje, neću nestajati usjeva ni žetve, studeni ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći.

GLAVA 9.

I Bog blagoslovi Noja i sinove njegove, i reče im: ragajajte se i množite se; i napunite zemlju;

2. I sve zvijeri zemaljske i sve ptice

nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke.

3. Što se god niče i živi neka vam bude za jelo; sve vam to dadoh kao zelenu travu.

4. Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv.

5. Jer ću i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake ću je zvijeri iskati; iz ruke samoga čovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaću dušu čovječiju.

6. Ko prolije krv čovječiju, njegovu će krv proliti čovjek; jer je Bog po svojem obličju stvorio čovjeka.

7. Ragajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj.

8. I reče Bog Noju i sinovima njegovim s njim, govoreći:

9. A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas,

10. I sa svijem životinjama što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja zemaljskoga što je s vama, sa svacim što je izašlo iz kovčega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim.

11. Postavljam zavjet svoj s vama, te od sele ne će nijedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju.

12. I reče Bog: evo znak zavjeta koji postavljam izmegju sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama do vijeka:

13. Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta izmegju mene i zemlje.

14. Pa kad oblake navučem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima,

15. I opomenuću se zavjeta svojega, koji je izmegju mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i ne će više biti od vode potopa da zatre svako tijelo.

16. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se vječnoga zavjeta izmegju Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji.

17. I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio izmegju sebe i svakoga tijela na zemlji.

18. A bijahu sinovi Nojevi koji iziđoše iz kovčega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima.

19. To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja.

20. A Noje počeo raditi zemlju, i posadi vinograd.

21. I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega.

22. A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braće svoje na polju.

23. A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i idući natraške pokriše njom golotinju oca svojega, licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega.

24. A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je učinio mlagji sin,

25. I reče: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje!

26. I još reče: blagosloven da je Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga!

27. Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Simovijem, a Hanan da im bude sluga.

28. I poživje Noje poslije potopa tri sta i pedeset godina.

29. A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

GLAVA 10.

A ovo su plemena sinova Nojevijeh, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa.

2. Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras.

3. A sinovi Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma.

4. A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.

5. Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojem i po porodicama svojim, u narodima svojim.

6. A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan.

7. A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan.

8. Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji.

9. Bješe dobar lovac pred Gospodom; za to se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod.

10. A početak carstvu njegovu bješe Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru.

11. Iz te zemlje izagje Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah,

12. I Dasem izmegju Ninevije i Halaha; to je grad velik.

13. A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje, i Neftaleje,

14. I Patroseje i Hasmeje, odakle izagjoše Filisteji i Gaftoreji.

15. A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta,

16. I Jevuseja i Amoreja i Gergeseja.

17. I Eveja i Arukeja i Aseneja,

18. I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijaše plemena Hananejska.

19. I bjehu megje Hananejske od Sidona idući na Gerar pa do Gaze, i idući na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa.

20. To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim.

21. I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svih sinova Everovijeh.

22. Sinovi Simovi *bjehu*: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram.

23. A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mosoh.

24. A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera.

25. A Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan.

26. A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sarmota i Jaraha,

27. I Odora i Evila i Deklu,

28. I Evala i Avimaila i Savu,

29. I Ufira i Evilu i Jovava; ti svi bjehu sinovi Jektanovi.

30. I življahu od Mase, kako se ide na Safir, do gora istočnihih.

31. To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim.

32. To su porodice sinova Nojevijeh po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po zemlji poslije potopa.

GLAVA 11.

A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednake riječi.

2. A kad otidoše od istoka, nagjoše ravnicu uz zemlji Senarskoj, i naseliše se ondje.

3. Pa rekoše megju sobom: hajde da pravimo ploče i da ih u vatri dobro pe-

ćemo. I bjehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreča.

4. Poslije rekoše: hajde da saizidamo grad i kulu, kojoj će vrh biti do neba, da stečemo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji.

5. A Gospod sigje da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi čovječiji.

6. I reče Gospod: gle narod jedan, i jedan jezik u svih, i to počеше raditi, i ne će im smetati ništa da ne urade što su naumili.

7. Hajde da sigjemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore.

8. Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada.

9. Za to se prozva Babilon, jer ondje pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji.

10. Ovo je pleme Simovo: bijaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa.

11. A rodiv Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, ragjajući sinove i kćeri.

12. A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu;

13. A rodiv Salu poživje Arfaksad četiri stotine i tri godine, ragjajući sinove i kćeri.

14. A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera;

15. A rodiv Evera poživje Sala četiri stotine i tri godine, ragjajući sinove i kćeri.

16. A Ever poživje trideset i četiri godine, i rodi Faleka;

17. A rodiv Faleka poživje Ever četiri stotine i trideset godina, ragjajući sinove i kćeri.

18. A Falek poživje trideset godina, i rodi Ragava;

19. A rodiv Ragava poživje Falek dvje stadi devet godina, ragjajući sinove i kćeri.

20. A Ragav poživje trideset i dvije godine, i rodi Seruha;

21. A rodiv Seruha poživje Ragav dvje stadi sedam godina, ragjajući sinove i kćeri.

22. A Seruh poživje trideset godina, i rodi Nahora;

23. A rodiv Nahora poživje Seruh dvje stadi godina, ragjajući sinove i kćeri.

24. A Nahor poživje dvadeset i devet godina, i rodi Taru;

25. A rodiv Taru poživje Nahor sto i devetnaest godina, ragjajući sinove i kćeri.

26. A Tara poživje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana.

27. A ovo je pleme Tarino: Tara rodi Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi Lota.

28. I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbini svojoj, u Uru Haldejskom.

29. I oženi se Avram i Nahor, i ženi Avramovoj bješe ime Sara a ženi Nahorovoj ime Melha, kći Arama oca Melhe i Jeshe.

30. A Sara bješe Nerotkinja, i ne imaše poroda.

31. I uze Tara sina svojega Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Sarusnahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i pogjoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u zemlju Hanansku, i dogjoše do Harana, i ondje se nastaniše.

32. A poživje Tara svega dvje sta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

GLAVA 12.

I reče Gospod Avramu: idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti ja pokazati.

2. I učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te, i ime tvoje proslaviću, i ti ćeš biti blagoslov.

3. Blagosloviću one koji tebe uzblagosiljaju, i prokleću one koji tebe usproklinju; i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji.

4. Tada pogje Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim pogje Lot. A bješe Avramu sedamdeset i pet godina kad pogje iz Harana.

5. I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i pogjoše u zemlju Hanansku, i dogjoše u nju.

6. I progje Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice Moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji.

7. I javi se Gospod Avramu i reče: tvojemu sjemenu daću zemlju ovu. I Avram načini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se javio.

8. Poslije otide na brdo koje je prema istoku od Vetilja, i ondje razape šator

svoj, te mu Vetilj bješe sa zapada a Gaj s istoka; i ondje načini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnje.

9. Odande otide Avram dalje idući na jug.

10. Ali nasta glad u onoj zemlji, te Avram sigje u Misir da se ondje skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji.

11. A kad se približi da već ugje u Misir, reče Sari ženi svojoj: gle, znam da si žena lijepa u licu;

12. Za to kad te vide Misirci reći će: ovo mu je žena. Pa će me ubiti, a tebe će ostaviti u životu.

13. Nego hajde kaži da si mi sestra, te će meni biti dobro tebe radi i ostaću u životu uz tebe.

14. I kad dogje Avram u Misir, vidješe Misirci ženu da je vrlo lijepa.

15. I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov.

16. I on činjaše dobro Avramu nje radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamila.

17. Ali Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare žene Avramove.

18. Tada dozva Faraon Avrama i reče mu: šta mi to učini? za što mi nijesi kazao da ti je žena?

19. Za što si kazao: sestra mi je? te je uzeš za ženu. Sad eto ti žene, uzmi je, pa idi.

20. I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i ženu njegovu i što god imaše.

GLAVA 13.

Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i žena mu i sve što imaše, takogjer i Lot s njim.

2. A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom.

3. I igjaše svojim putovima od juga sve do Vetilja, do mjesta gdje mu prvo bijaše šator, izmegju Vetilja i Gaja,

4. Do mjesta, gdje pregje bješe načinio žrtvenik; i ondje prizva Avram ime Gospodnje.

5. A i Lot koji igjaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora.

6. I zemlja ne mogaše ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne mogahu živjeti zajedno.

7. I bijaše svagja megju pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji.

8. Pa Avram reče Lotu: nemoj da se svagjamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braća.

9. Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako ćeš ti na lijevo, ja ću na desno; ako li ćeš ti na desno, ja ću na lijevo.

10. Tada Lot podiže oči svoje i sagleda svu ravnicu Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnji, kao zemlja Misirska, sve do Zogora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor.

11. I Lot izabra sebi svu ravnicu Jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga:

12. Avram življaše u zemlji Hananskoj, a Lot življaše po gradovima u onoj ravnici premještajući svoje šatore do Sodoma.

13. A ljudi u Sodomu bijahu nevaljali, i grijేశahu Gospodu veoma.

14. A Gospod reče Avramu, pošto se Lot odijeli od njega: podigni sada oči svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad.

15. Jer svu zemlju što vidiš tebi ću dati i sjemenu tvojemu do vijeka.

16. I nēniciu da sjemena tvoga bude kao praha na zemlji, ako ko uzmože izbrojiti prah na zemlji, moći će izbrojiti i sjeme tvoje.

17. Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer ću je tebi dati.

18. I Avram diže šatore, i dogje i naseli se u ravnici Mamrijskoj, koja je kod Hevrone, i ondje načini žrtvenik Gospodu.

GLAVA 14.

A kad bješe Amarfal car Senarski, Arioh car Elasarski, Hodologomor car Elamski i Targal car Goimski,

2. Zavojštiše na Valu cara Sodomskoga, i na Varsu cara Gomorskoga, i na Senara cara Adamskoga, i na Simovora cara Sevojimskoga i na cara od Valake, koja je *sada* Sigor.

3. Svi se ovi skupiše u dolini Sidimskoj, koja je *sada* slano more.

4. Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se.

5. A četrnaeste godine dogje Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobije Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju Kirijatajskom.

6. I Horeje u planini njihovoj Siru do ravnice Faranske pokraj pustinje.

7. Otuda se vrativši dogjoše u En-Mispat, koji je *sada* Kadis, i isjekoše sve koji življahu u zemlji Amaličkoj, i Amoreje, koji življahu u Asason-Tamaru.

8. Tada izide car Sodomski i car Gomorski i car Adamski i car Sevojimski i car od Valake, koja je *sada* Sigor, izidoše na njih u dolinu Sidimsku,

9. Na Hodologomora cara Elamskoga, i na Targala cara Gojimskoga, i na Amarfala cara Senarskoga, i na Arioha cara Elasarskoga, četiri cara na pet.

10. A u dolini Sidimskoj bijaše mnogo rupa iz kojih se vadila smola; i pobježe car Sodomski i car Gomorski, i ondje padoše, a što osta pobježe u planinu.

11. I uzeše sve blago u Sodomu i Gomoru i svu hranu njihovu, i otidoše.

12. Uzeše i Lota, sinovca Avramova, i blago njegovo, i otidoše, jer življaše u Sodomu.

13. A dogje jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejину, koji življaše u ravni Mamrija Amorejina, brata Es-holu i brata Avnanu, koji bjehu u vjeri s Avramom.

14. A kad Avram ću da mu se zarobio sinovac, naoruža sluge svoje, tri sta i osamnaest, koji se rodiše u njegovoj kući, i pogje u potjeru do Dana.

15. Ondje razredivši svoje udari na njih noću sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska,

16. I povrati sve blago; povrati i Lota sinovca svojega s blagom njegovijem, i žene i ljude.

17. A car Sodomski izide mu na susret kad se vrati razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u dolinu Savinu, koje je *sada* dolina careva.

18. A Melhisedek car Salimski iznese hljebe i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega.

19. I blagoslovi ga govoreći: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, čije je nebo i zemlja!

20. I blagosloven da je Bog višnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram desetak od svega.

21. A car Sodomski reče Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi.

22. A Avram reče caru Sodomskom: dižem ruke svoje ka Gospodu Bogu višnjemu, čije je nabo izemlja, *zaklinjući se*:

23. Ni konca ni remena od obuće ne ću uzeti od svega što je tvoje, da ne rečeh: ja sam obogatio Avrama;

24. Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Es-holu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

GLAVA 15.

Poslije ovijeh stvari dogje Avramu riječ Gospodnja u utvari govoreći: ne boj se, Avrame, ja sam ti štit, i plata je tvoja vrlo velika.

2. A Avram reče: Gospode, Gospode, šta ćeš mi dati, kad živim bez djece, a na kom će ostati moja kuća to je Elijezer ovaj Damaštanin?

3. Još reče Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa će sluga rođen u kući mojoj biti moj nasljednik.

4. A gle, Gospod mu progovori: ne će taj biti nasljednik tvoj, nego koji će izaći od tebe taj će ti biti nasljednik.

5. Pa ga izvede na polje i reče mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reče mu: tako će biti sjeme tvoje.

6. I povjerova Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu.

7. I reče mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja.

8. A on reče: Gospode, Gospode, po čemu ću poznati da će biti moja?

9. I reče mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupče.

10. I on uze sve to, i rasiječe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasiječe ptica.

11. A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonjaše.

12. A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga.

13. I *Gospod* reče Avramu: znaj za cijelo da će sjeme tvoje biti došljaci u

zemlji tugjoj, pa će joj služiti, i ona će ih mučiti četiri stotine godina.

14. Ali ću suditi i narodu kojemu će služiti; a poslije će on izaći s velikim blagom.

15. A ti ćeš otići k ocima svojim u miru, i bićeš pogreben u dobroj starosti.

16. A oni će se u četvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima Amorejskim još nije kraj.

17. A kad se sunce smiri i kad se smrče, gle, peć se dimljaše, i plamen ognjeni prolazao između onijeh dijelova.

18. Taj dan učini Gospod zavjet s Avramom govoreći: sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata,

19. Kenejsku, Kenezejsku i Kedmo-nejsku,

20. I Hetejsku i Ferezejsku i Rafajimsku,

21. I Amorejsku i Hananejsku i Gergesejsku i Jevusejsku.

GLAVA 16.

Ali Sara žena Avramova ne ragjaše mu djece. A imao je robinju Misirku, po imenu Agar.

2. Pa reče Sara Avramu: gle, Gospod me je zatvorio da ne rodim: nego idi k robinji mojoj, ne bih li dobila djece od nje. I Avram pristao na riječ Sarinu.

3. I Sara žena Avramova uze Agar Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina od kako se nastani Avram u zemlji Hananskoj.

4. I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospogje svoje.

5. A Sara reče Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod će suditi meni i tebi.

6. A Avram reče Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, čini s njom što ti je volja. I Sara je stado zlostaviti, te ona pobježe od nje.

7. Ali angjeo Gospodnji nagje je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur.

8. I reče joj: Agaro, robinjo Sarina, od kuda ideš, kuda li ideš? A ona reče: bježim od Sare gospogje svoje.

9. A angjeo joj Gospodnji reče: vrati se gospogji svojoj, i pokori joj se.

10. Opet joj reče angjeo Gospodnji: umnožiću veoma sjeme tvoje, da se ne će moći prebrojiti od množine.

11. Jošte joj reče angjeo Gospodnji: eto si trudna, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvojju.

12. A biće čovjek ubojica; ruka će se njegova dizati na svakoga a svačija ruka na njega, i nastavaće na pogledu svoj braći svojoj.

13. Tada Agara prizva ime Gospoda koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje?

14. Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je izmegju Kadisa i Varada.

15. I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu svojem, kojega rodi Agara, ime Ismailo.

16. A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

GLAVA 17.

A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: ja sam Bog svemoguć, po mojoj volji živi, i budi pošten.

2. I učiniću zavjet izmegju sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti.

3. A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče:

4. Od mene evo zavjet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima.

5. Za to se više ne ćeš zvati Avram, nego će ti ime biti Avram, jer sam te učinio ocem mnogih naroda;

6. Daću ti porodicu vrlo veliku, i naćiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe.

7. A postavljam zavjet svoj izmegju sebe i tebe i sjemena tvogega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe;

8. I daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vječnu, i biću im Bog.

9. I reče Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena.

10. A ovo je zavjet moj izmegju mene i vas i sjemena tvogega nakon tebe, koji ćete držati: da se obrezuje izmegju vas sve muškinje.

11. A obrezivaćete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta izmegju mene i vas.

12. Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kući ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvogega.

13. Da se obrezuje koje se rodi u kući tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako će biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vječan.

14. A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj.

15. I još reče Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sara, nego neka joj bude ime Sára.

16. I ja ću je blagosloviti, i daću ti sina od nje; blagosloviću je, i biće mati mnogim narodima, i carevi narodima izaći će od nje.

17. Tada pade Avram ničice, i nasmijsa se govoreći u srcu svojem: eda će se čovjeku od sto godine roditi sin? i Sarii? eda će žena od devedeset godina roditi?

18. I Avram reče Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom!

19. I reče Bog: zaista Sara žena tvoja rodiće ti sina, i nadjećeš mu ime Isak; i postaviću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan sjemenu njegovu nakon njega.

20. A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daću mu porodicu veliku, i umnožiću ga veoma; i rodića dvanaest knezova, i učiniću od njege velik narod.

21. A zavjet svoj učiniću s Isakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba.

22. I Bog izgovorivši otiđe od Avrama gore.

23. I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodiše u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaćih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog.

24. A bješe Avramu devedeset i devet

godina kad obreza okrajak tijela svojega.

25. A Ismailu sinu njegovu bješe tri-naest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegovoga.

26. U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo,

27. I svi domašnji njegovi, rođeni u kući i kupljeni za novce od stranaca, biše obrezani s njim.

GLAVA 18.

Poslije mu se javi Gospod u ravnicu Mamrijskoj kad sjegjaše na vratima pred šatorom svojim u po dne.

2. Podigavši oči svoje pogleda, i gle, tri čovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrča im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje;

3. I reče: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proći sluga svojega.

4. Da vam donesemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom.

5. I iznijecu malo hljeba, te potkrijepite sree svoje, pa onda pogijte, kad idete pored sluga svojega. I rekoše: učini što si kazao.

6. I Avram otrča u šator k Sari, i reče: brže zamijesi tri kopanje bijeloga brašna i specij pogaču.

7. Pa otrča ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi.

8. Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jegjahu.

9. I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reče: eno je pod šatorom.

10. A jedan izmegju njih reče: do godine u ovo doba opet će doći k tebi, a Sara će žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega.

11. A Avram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sarc bješe prestalo što biva u žena.

12. Za to se nasmija Sara u sebi govoreći: po što sam ostarjela, sad li će mi doći radost? a i gospodar mi je star.

13. Tada reče Gospod Avramu: što se smije Sara govoreći: istina li je da ću roditi kad sam ostarjela?

14. Ima li što teško Gospodu? Do go-

dine u ovo doba opet će doći k tebi, a Sara će imati sina.

15. A Sara udari u bah govoreći: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reče: nije istina, nego si se smijala.

16. Po tom ustaše ljudi odande, i pogjoše put Sodoma; i Avram pogje s njima da ih isprati.

17. A Gospod reče: kako bih tajio od Avrama šta ću učiniti,

18. Kad će od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu će se blagosloviti svi narodi na zemlji?

19. Jer znam da će zapovjediti sinovima svojim i domu svojem nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da čine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obećao.

20. I reče Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan.

21. Za to ću sići da vidim eda li sve čine kao što vika dogje preda me; ako li nije tako, da znam.

22. I ljudi okrenuvši se pogjoše put Sodoma; ali Avram još stajaše pred Gospodom,

23. I pristupiv Avram reče: hoćeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim?

24. Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoćeš li i njih pogubiti, i ne ćeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu?

25. Nemoj to činiti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj, eda li sudija cijele zemlje ne će suditi pravo?

26. I reče Gospod: ako nagjem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostiću cijelom mjestu njih radi.

27. A Avram odgovori i reče: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo.

28. Može biti pravednika pedeset manje pet, hoćeš li za ovijeh pet zatrti sav grad? Odgovori: ne ću, ako nagjem četrdeset i pet.

29. I stade dalje govoriti, i reče: može biti da će se naći četrdeset. Reče: ne ću radi onijeh četrdeset.

30. Po tom reče: nemoj se gnjeviti, Gospode, što ću reći; može biti da će se naći trideset. I reče: ne ću, ako nagjem trideset.

31. Opet reče: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da će se naći

dvadeset. Reče: ne ću ih pogubiti za onijeh dvadeset.

32. Najposlije reče: nemoj se gnjeviti, Gospode, što ću još jednom progovoriti; može biti da će se naći deset. Reče: ne ću ih pogubiti radi onijeh deset.

33. I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vrati na svoje mjesto.

GLAVA 19.

A u večer dogjoše dva anđela u Sodom; a Lot sjegjaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje,

2. I reče: hodite, gospodo, u kuću slugе svojega, i prenoćite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete pogijte svojim putem. A oni rekoše: ne, nego ćemo prenoćiti na ulici.

3. Ali on navali na njih, te se uvratiše k njemu i ugjoše u kuću njegovu, i on ih ugosti, i ispeče hljebova prijesnih, i jedoše.

4. I još ne bjehu legli, a gragjani Sodomljani slegoše se oko kuće, staro i mlado, sav narod sa svijeh krajeva,

5. I vikahu Lota i govorahu mu: gdje su ljudi što dogjoše sinoć k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo.

6. A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom,

7. I reče im: nemojte, braćo, činiti zla.

8. Evo imam dvije kćeri, koje još ne poznaše čovjeka; njih ću vam izvesti, pa činite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u ove ljude, jer su za to ušli pod moj krov.

9. A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam došao amo da živi kao došljak, pa još hoće da nam sudi; sad ćemo tebi učiniti gore nego njima. Pa navališe jako na čovjeka, na Lota, i stadoše istavljati vrata.

10. A ona dva čovjeka digoše ruke, i uvukoše Lota k sebi u kuću, i zatvorishе vrata.

11. A ljude što bijahu pred vratima kućnim u jedan put oslijepiše od najmanjega do najvećega, te ne mogahu naći vrata.

12. Tada ona dva čovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kćer, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu oдавde;

13. Jer hoćemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla Gospod da ga zatremo.

14. I izide Lot, i kaza zetovima svojim, za koje šćaše dati kćeri svoje, i reče im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer će sada zatrti Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem učini da se šali.

15. A kad zora zabijelje, navališe anđeli na Lota govoreći: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kćeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga.

16. A on se stade šćinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kćeri njegove, jer ga bješe žao Gospodu; i izvedoše ga i pustiše ga iza grada.

17. I kad ih izvedoše na polje, reče *jedan*: izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš.

18. A Lot im reče: nemoj, Gospode!

19. Gle, sluga tvoj nagje milost pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi učini sačuvavši mi život; ali ne mogu uteći na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem.

20. Eno grad blizu; onamo se može uteći, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te ću ostati živ.

21. A on mu reče: eto poslušaću te i za to, i ne ću zatrti grada, za koji reče.

22. Brže bježi onamo; jer ne mogu činiti ništa dokle ne stigneš onamo. Za to se prozva onaj grad Sigor.

23. I kad sunce ogranu po zemlji, Lot dogje u Sigor.

24. Tada pusti Gospod na Sodom i na Gomor od Gospoda s neba dažđ od sumpora i ognja,

25. I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljude u gradovima i rod zemaljski.

26. Ali žena Lotova bješe se obazrela idući za njim, i posta slan kamen.

27. A sjutradan rano ustavši Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom;

28. I pogleda na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizaše dim od zemlje kao dim iz peći.

29. Ali kad Bog zatiraše gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i

izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje življaše Lot.

30. A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kéri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i življaše u pećini s dvije kéri svoje.

31. A starija reče mlagjoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da dogje k nama kao što je običaj po svoj zemlji.

32. Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo sačuvala sjeme ocu svojemu.

33. I dadoše ocu vina onu noć; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

34. A sjutradan reče starija mlagjoj: gle, noćas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i do več, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo sačuvala sjeme ocu svojemu.

35. Pa i to več dadoše ocu vina, i ustavši mlagja leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

36. I obje kéri Lotove zatrudnješe od oca svojega.

37. I starija rodila sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana.

38. Pa i mlagja rodi sina, i nadjede mu ime Aman; od njega su Amanci do današnjega dana.

GLAVA 20.

A Avram otide odande na jug, i stani se izmegju Kadisa i Sura; i življaše kao došljak u Geraru.

2. I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Avimeleh posla, te uze Saru.

3. Ali dogje Bog Avimilehu noću u snu, i reče mu: gle poginućeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža.

4. A Avimeleh ne bješe se nje dotakao, i za to reče: Gospode, eda li ćeš i pravedan narod pogubiti?

5. Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Učinio sam u čistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih.

6. Tada mu reče Bog u snu: znam da si učinio u čistoti srca svojega; za to te i sačuvala da mi ne sagriješiš, i ne dođoh da je se dotakneš.

7. A sada vrati čovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliće se za te, te ćeš

ostati živ. Ako li ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti ti i svi tvoji.

8. I jutru rano usta Avimeleh, i sazva sve sluga svoje, i kaza im sve ovo da čuju. I uplašise se ljudi veoma.

9. Tada Avimeleh dozva Avrama i reče mu: šta si nam učinio? šta li sam ti zgriješio, te navuče na me i na carstvo moje toliko zlo? Učinio si mi što ne valja činiti.

10. I još reče Avimeleh Avramu: šta ti je bilo, te si to učinio?

11. A Avram odgovori: veljah: jamačno nema straha Božijega u ovom mjestu, pa će me ubiti radi žene moje.

12. A upravo i jest mi sestra, kéi oca mojega; ali nije kéi moje matere, pa pogje za me.

13. A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: učini dobro, i kaži za me gdje god dogjemo: brat mi je.

14. Tada Avimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu.

15. I reče Avimeleh Avramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja.

16. A Sari reče: evo dao sam tvojemu bratu tisuću srebrnika; gle, on ti je očima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku.

17. I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te ragjahu.

18. Jer Gospod bješe sa svijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehu radi Sare žene Avramove.

GLAVA 21.

I Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i učini Gospod Sari, kao što bješe kazao.

2. Jer zatrudnje i rodi Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod.

3. I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak.

4. I obreza Avram sina svojega Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog.

5. A Avramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak.

6. A Sara reče: Bog mi učini smijeh; ko god čuje, smijaće mi se.

7. I reče: ko bi rekao Avramu da će

Sara dojiti djecu? ipak mu rodih sina u starosti njegovoj?

8. A kad dijete doraste da se odbije od sise, učini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise.

9. I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se podsmijeva;

10. Pa reče Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje ne će biti nasljednik s mojim sinom, s Isakom.

11. A to Avramu bi vrlo krivo radi sina njegova.

12. Ali Bog reče Avramu: nemoj da ti je krivo radi djeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer će ti se u Isaku sjeme prozvati.

13. Ali će i od sina robinjina učiniti narod, jer je tvoje sjeme.

14. I Avram ustav u jutru rano, uze hljeba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na legja, i dijete, i otpusti je. A ona otišavši lutaše po pustinji Virsavskoj.

15. A kad nesta vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo,

16. Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako će umrijeti dijete. I sjedeći prema njemu stade iza glasa plakati.

17. A Bog ču glas djetinji, i angjeo Božji viknu s neba Agar, i reče joj: što ti je Agaro? ne boj se, jer Bog ču glas djetinji odande gdje je.

18. Ustani, digni dijete i uzmi ga u naručje; jer će od njega učiniti velik narod.

19. I Bog joj otvori oči, te ugleda studenac; i otišavši napuni mješinu vode, i napoji dijete.

20. I Bog bijaše s djetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac.

21. A življaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Misirske.

22. U to vrijeme reče Avimeleh i Fihol vojvoda njegov Avramu govoreći: Bog je s tobom u svemu što radiš.

23. Zakuni mi se sada Bogom da ne ćeš prevariti mene ni sina mogega ni unuka mogega, nego da ćeš dobro onako kako sam ja tebi činio i ti činiti meni i zemlji u kojoj si došljak.

24. A Avram reče: hoću se zakleti.

25. Ali Avram prekori Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimelebove.

26. A Avimeleh reče: ne znam ko je to učinio; niti mi ti kaza, niti čuh do danas.

27. Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatiše vjeru među sobom.

28. I Avram odluči sedam jaganjaca iz stada.

29. A Avimeleh reče Avramu: šta će ono sedam jaganjaca što si odlučio?

30. A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac.

31. Otuda se prozva ono mjesto Virsavijska, jer se ondje zakleše obojica.

32. Tako uhvatiše vjeru na Virsavijski. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistimsku.

33. A Avram posadi lug na Virsavijski, i ondje prizva ime Gospoda Boga vječnoga.

34. I Avram življaše kao došljak u zemlji Filistimskoj mnogo vremena.

GLAVA 22.

Poslije toga šćaše Bog okušati Avrama, pa mu reče: Avrame! A on odgovori: evo me.

2. I reče mu *Bog*: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje ću ti kazati.

3. I sutradan rano ustavši Avram, osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu, podiže se i pogje na mjesto koje mu kaza Bog.

4. Treći dan podigavši oči svoje Avram ugleda mjesto iz daleka.

5. I reče Avram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratićemo se k vama.

6. I uzevši Avram drva za žrtvu nprti Isaku sinu svojem, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno.

7. Tada reče Isak Avramu ocu svojem: očee! A on reče: što, sine! I reče *Isak*: eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu?

8. A Avram odgovori: Bog će se, sin-

ko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I igjahu obojica zajedno.

9. A kad dogjōše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram načini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva;

10. I izmahnu rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega.

11. Ali angjeo Gospodnji viknu ga s neba, i reče: Avrame! Avrame! A on reče: evo me.

12. A angjeo reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne čini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega mene radi.

13. I Avram podigavši oči svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u česti rogovima; i otišavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega.

14. I nazva Avram ono mjesto: Gospod će se postarati. Za to se i danas kaže: na brodu, gdje će se Gospod postarati.

15. I angjeo Gospodnji opet viknu s neba Avrama,

16. I reče: sobom se zakleh, veli Gospod: kad si tako učinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega,

17. Zaista ću te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, *da ga bude kao zvijezda na nebu i kao pijeska na obali morskoj*; i naslijediće sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih;

18. I blagosloviće se u sjemenu tvom svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj.

19. Tada se Avram vrati k momecima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Virsaviju; jer Avram življaše u Virsaviji.

20. Poslije toga javiše Avramu govoreći: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru:

21. Uzka prvenca i Vuza brata mu, i Kamuila, oca Aramova,

22. I Hazada i Azava i Faldesa i Jel-dafa i Vatuila.

23. A Vatuilo rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu.

24. A inoča njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosa i Moha.

GLAVA 23.

A poživje Sara sto dvadeset i sedam godina; to su godine vijeka Sarina.

2. I umrije Sara u gradu Arvoku, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. I dogje Avram da ožali Saru i oplae.

3. A kad usta Avram od mrtvaca svojega, reče sinovima Hetovijem govoreći:

4. Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih.

5. A sinovi Hetovi odgovoriše Avramu govoreći mu:

6. Čuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga megju nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvaca svojega; niko izmegju nas ne će ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega.

7. Tada ustade Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem;

8. I reče im govoreći: ako hoćete da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i govorite za mene Efronu sinu Sarovu,

9. Neka mi da pećinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da megju vama koliko vrijedi, da imam grob.

10. A Efron sjegjaše usred sinova Hetovijeh. Pa reče Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreći:

11. Ne, gospodaru; čuj me: poklanjam ti njivu i pećinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega.

12. A Avram se pokloni narodu zemlje one,

13. I reče Efronu pred narodom zemlje one govoreći: ako si voljan, čuj me; da ti dam šta vrijedi njiva; uzmi od mene, pa ću onda pogrepsti mrtvaca svojega ondje.

14. A Efron odgovori Avramu govoreći mu:

15. Gospodaru, čuj me; zemlja vrijedi četiri stotine *sikala* srebra izmegju mene i tebe; što je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega.

16. A Avram čuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reče pred sinovima Hetovijem

vijem, četiri stotine *sikala* srebra, kako su išli megju trgovcima.

17. I njiva Efronova u Makpeli prema Mamriji, njiva s pećinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po megji njezinoj u naokolo,

18. Posta Avramova pred sinovima Hetovijem, pred svima koji ulaze na vrata grada onoga.

19. Po tom pogrebe Avram Saru ženu svoju u pećini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj.

20. I potvrdiše sinovi Hetovi njiyu i pećinu na njoj Avramu da ima grob.

GLAVA 24.

A Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avrama u svemu.

2. I reče Avram služi svojem najstarijemu u kući svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni ruku svoju pod stegno moje,

3. Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da ne ćeš dovesti žene sinu mojemu izmegju kćeri ovijeh Hananeja megju kojima živim;

4. Nego da ćeš otići u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku.

5. A sluga mu reče: a ako djevojka ne htjet bude poći sa mnom u ovu zemlju; hoću li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio?

6. A Avram mu reče: pazi da ne odvedeš sina mogega onamo.

7. Gospod Bog nebeski, koji me je uzzeo iz doma oca mogega i iz zemlje roda mogega, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreći: sjemenu ću tvojemu dati zemlju ovu, on će poslati anđjela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande.

8. Ako li djevojka ne htjet bude poći s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mogega nemoj odvesti onamo.

9. I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo.

10. Tada sluga uze deset kamila izmegju kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe

pod njegovom rukom; i otišav dogje u Mesopotamiju do grada Nahorova.

11. I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veće, kad izlaze gragjanke da zahvataju vode;

12. I reče: Gospode Bože gospodara mogega Avrama, daj mi sreću danas, i učini milost gospodaru mojemu Avramu.

13. Evo, ja ću stajati kod ovoga studenca, a gragjanke će doći da zahvataju vode.

14. Kojoj djevojci rečem: nagni krčag svoj da se napijem, a ona reče: na pij, i kamile ću ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio služi svojem Isaku; i po tome da poznam da si učinio milost gospodaru mojemu.

15. Ion još ne izgovori, a to Reveka, kći Vatuila sina Melhe žene Nahora brata Avramova, dogje s krčagom na ramenu.

16. I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je čovjek ne bješe poznao. Ona si gje na izvor, i natoči krčag, i pogje;

17. A sluga iskoči pred nju, i reče: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega.

18. A ona reče: na pij, gospodaru. I brže spusti krčag na ruku svoju, i napoji ga.

19. I kad ga napoji, reče: i kamilama ću tvojim nalići neka se napiju.

20. I brže izručì krčag svoj u pojilo, pa opet otrča na studenac da naliže, i nali svijem kamilama njegovijem.

21. A čovjek joj se divljaše, i čuštaše, ne će li poznati je li Gospod dao sreću putu njegovu ili nije.

22. A kad se kamile napiše, izvadi čovjek zlatnu grivnu od po *sikla* i *metnu* joj oko čela, i dvije narukvice *metnu* joj na ruke od deset *sikala* zlata.

23. I reče: čija si kći? kaži mi. Ima li u kući oca tvojega mjesta za nas da prenoćimo?

24. A ona mu reče: ja sam kći Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru.

25. Još reče: ima u nas mnogo slame i piće i mjesta za noćište.

26. Tada se pokloni čovjek i zahvali Gospodu,

27. I reče: blagosloven da je Gospod Bog gospodara mogega Avrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodara mogega.

28. A djevojka otrča i sve ovo kaza u domu matere svoje.

29. A Reveka imаше brata, kojemu ime bješe Lavan; i istrča Lavan k čovjeku na studenac;

30. Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i ču gdje Reveka sestra mu reče: tako mi kaza čovjek, dogje k čovjeku, a on stajаше kod kamila na studencu.

31. I reče: hodi, koji si blagosloven od Gospoda; što bi stajao na polju? spremio sam kuću, ima mjesta i za kamile.

32. I dovede čovjeka u kuću, i rastovari kamile; i dadoše slame i piće kamilama, i donesoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim;

33. I postaviše mu da jede; ali on reče: ne ću jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reče: govori.

34. Tada reče: ja sam sluga Avramov.

35. A Gospod je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca.

36. I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru momemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima.

37. A mene zakle gospodar moj govoreći: nemoj dovesti sinu momemu žene između kćeri ovijeh Hananeja, među kojima živim;

38. Nego idi u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu momemu.

39. A ja rekoh gospodaru svojem: može biti da djevojka ne će htjeti poći sa mnom.

40. A on mi reče: Gospod, po čijoj volji svagda življah, poslaće angjela svojega s tobom, i daće sreću tvojem putu da dovedeš ženu sinu momemu od roda mojega, iz doma oca mojega.

41. Onda će ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet će ti biti prosta zakletva moja.

42. I kad dogjoh danas na studenac, rekoh: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, ako si dao sreću putu momemu, kojim idem,

43. Evo, ja ću stajati kod studenca: koja djevojka dogje da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega,

44. A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama ću tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodara mojega.

45. Ja još ne izgovorih u sreću svojom, a dogje Reveka s krčagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem;

46. A ona brže spustivši sa sebe krčag reče: na pij, i kamile ću ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje.

47. I zapitah je govoreći: čija si kći? A ona odgovori: ja sam kći Vatuila sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grivnu oko čela i narukvice na ruke;

48. I padoh i poklonih se Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodara mojega Avrama, što me dovede pravijem putem da nagjem kćer brata gospodara svojega za sina njegovu.

49. Ako ćete dakle načiniti ljubav i vjeru gospodaru momemu, kažite mi; ako li ne ćete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo.

50. A Lavan i Vatuilo odgovarajući rekoše: od Gospoda je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro.

51. Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi; i neka bude žena sinu tvojem gospodaru, kao što kaza Gospod.

52. A kad ću sluga Avramov riječi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje.

53. I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Reveci; također i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove.

54. Po tom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenočiše. A kad u jutru ustaše, reče *sluga*: pustite me gospodaru momemu.

55. A brat i mati njezina rekoše: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide.

56. A on im reče: nemojte me zadržavati, kad je Gospod dao sreću momemu putu; pustite me da idem gospodaru svojem.

57. Tada rekoše: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli.

58. I dozvaše Reveku, i rekoše joj: hoćeš ići s ovijem čovjekom? A ona odgovori: hoću.

59. I pustiše Reveku sestru svoju i

dokinjnu njezinu sa slugom Avramovim i ljudima njegovim.

60. I blagosloviše Revenu i rekoše joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuće tisuća, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja!

61. I podiže se Reveka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i pogjorše s čovjekom; i sluga uzev Revenu otide.

62. A Isak igjaše vraćajući se od studenca živoga koji me vidi (jer življaše u južnom kraju);

63. A bješe iašazo Isak u polje pred veće da se pomoli Bogu; i podigav oči svoje ugleda kamile gdje idu.

64. I Reveka podigavši oči svoje ugleda Isaka, te skoči s kamile,

65. I reče sluzi: ko je onaj čovjek što ide preko polja pred nas? A sluga reče: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice.

66. I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio.

67. I odvede je Isak u šator Sare matere svoje; i uze Revenu, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utješi za materom svojom.

GLAVA 25.

A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu.

2. I ona mu rodi Zomrana i Joksana i Madana i Madijama i Jesvoka i Soijena.

3. A Joksan rodi Savana i Dedana. A Dedanovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim.

4. A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoh i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina.

5. A Avram dade sve što imaše Isaku;

6. A sinovima svojih inoča dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za života svojega na istok, u istočni kraj.

7. I vijeka Avramova što poživje bješe sto sedamdeset i pet godina.

8. I onemoćav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojem.

9. I pogreboše ga Isak i Ismailo u pećini Makpelskoj na njivi Efrona sina Sara Hetejina, koja je prema Mamriji;

10. Na njivi koju kupi Avram od si-

nova Hetovijeh, ondje je pogreben Avram sa Sarom ženom svojom.

11. I po smrti Avramovoj blagoslovi Bog Isaka sina njegova; a Isak življaše kod studenca živoga koji me vidi.

12. A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Miskirka robinja Sarina,

13. I ovo su imena sinova Ismailovijeh, kako se zвахu u plemenima svojim: prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam,

14. I Masma i Duma i Masa,

15. I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedam.

16. To su sinovi Ismailovi, i to su imena po selima i gradovima njihovim, dvanaest knezova nad svojim narodima.

17. A godine su vijeka Ismailova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoćav umrije i bi pribran k rodu svojem.

18. I življahu od Evilata do Sura prema Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braći svojoj *da živi*.

19. A ovo je pleme Isaka sina Avramova: Avram rodi Isaka;

20. A Isaku bješe četrdeset godina kad se oženi Revekom, kćerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirina.

21. I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveka žena njegova.

22. A udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reče: ako je tako, na što sam? I otide da pita Gospoda.

23. A Gospod joj reče: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva će naroda izaći iz tebe; i jedan će narod biti jači od drugoga naroda, i veći će služiti manjemu.

24. I kad dogje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

25. I prvi izagje crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Isav.

26. A poslije izagje brat mu, držeći rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina kad ih rodi Reveka.

27. I djeca odrastoše, i Isav posta lovac i ratar, a Jakov bješe čovjek krotak i bavljaše se u šatorima.

28. I Isak milovaše Isava, jer rado je-
gjaše lova njegova; a Reveka milovaše
Jakova.

29. Jednom Jakov skuha jelo, a Isav
dogje iz polja umoran.

30. I reče Isav Jakovu: daj mi da je-
dem toga jela crvenoga, jer sam umo-
ran. Otuda se prozva Edom.

31. A Jakov mu reče: prodaj mi danas
prvenaštvo svoje.

32. A Isav odgovori: evo, hoću da
umrem, pa što će mi prvenaštvo?

33. A Jakov reče: zakuni mi se danas.
I on mu se zakle; tako prodade svoje
prvenaštvo Jakovu.

34. I Jakov dade Isavu hljeba i sku-
hanoga leća, i on se najede i napi, pa
usta i otide. Tako Isav nije mario za
prvenaštvo svoje.

GLAVA 26.

Ali nasta glad u zemlji svrh prve gla-
di koja bješe za vremena Avramova; i
Isak otide k Avimelehu caru Filistim-
skom u Gerar.

2. I javi mu se Gospod i reče: nemoj
ići u Misir, nego sjedi u zemlji koju ću
ti kazati.

3. Sjedi u toj zemlji, i ja ću biti s to-
bom, i blagosloviću te; jer ću tebi i sje-
menu tvojemu dati sve ove zemlje, i
potvrdiću zakletvu kojom sam se zakleo
Avramu ocu tvojemu.

4. I umnožiću sjeme tvoje *da ga bude*
kao zvijezda na nebu, i daću sjemenu
tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu
tvojem blagosloviće se svi narodi na
zemlji,

5. Za to što je Avram slušao glas moj
i čuvao naredbu moju, zapovijesti mo-
je, pravila moja i zakone moje.

6. I osta Isak u Geraru.

7. A ljudi u mjestu onom pitahu za
ženu njegovu, a on govoraše: sestra mi
je. Jer se bojaše kazati: žena mi je;
da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Re-
veke, jer je lijepa.

8. I kad provede mnogo vremena on-
dje, dogodi se, te pogleda Avimeleh car
Filistimski s prozora, i vidje Isaka gdje
se šali s Revekom ženom svojom.

9. I dozva Avimeleh Isaka i reče: ta
to ti je žena; kako si kazao: sestra mi
je? A Isak mu odgovori: rekoh: da
ne poginem s nje.

10. A Avimeleh reče: šta si nam uči-
nio? Iako je mogao ko od naroda ovo-
ga leći s tvojom ženom, te bi nas ti u-
valio u grijeh.

11. I zapovjedi Avimeleh svemu na-
rodu svojemu govoreći: ko se dotakne
ovoga čovjeka ili žene njegove, poginuće.

12. I Isak stade sijati u onoj zemlji,
i dobi one godine po sto, tako ga bla-
goslovi Gospod.

13. I obogati se čovjek, i napredovaše
sve većma, te posta silan.

14. I imaše ovaca i goveda i mnogo
sluga; a Filisteji mu zavigjahu,

15. Pa sve studence koje bjehu isko-
pale sluge oca njegova za vremena A-
vrama oca njegova zaroniše Filisteji, i
zasuše ih zemljom.

16. I Avimeleh reče Isaku: idi od nas,
jer si postao silniji od nas.

17. I Isak otide odande, i razape ša-
tore u dolini Gerarskoj, i nastani se
ondje.

18. I stade Isak otkopavati studence,
koji bjehu iskopani za vremena Avra-
ma oca njegova, i koje zaroniše Filisteji
po smrti Avramovoj; i prozva ih ime-
nima, koja im bješe nadio otac njegov.

19. I kopajući sluge Isakove u onom
dolu nagjoše studenac žive vode.

20. Ali se svadiše pastiri Gerarski s
pastirima Isakovim govoreći: naša je
voda. I nadjede ime onom studencu
Esek, jer se svadiše s njim.

21. Poslije iskopaše drugi studenac,
pa se i oko njega svadiše, za to ga na-
zva Sitna.

22. Tada se podiže odande, i iskopa
drugi studenac, i oko njega ne bi sva-
gje; za to ga nazva Rehovot, govoreći:
sad nam dade Gospod prostora da ra-
stemo u ovoj zemlji.

23. I otide odande gore u Virsaviju.

24. I istu noć javi mu se Gospod, i
reče: ja sam Bog Avrama oca tvojega.
Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blago-
sloviću te i umnožiću sjeme tvoje Avra-
ma radi sluge svojega.

25. I načini ondje žrtvenik, i prizva
ime Gospodnje; i ondje razape šator
svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje
studenac.

26. I dogje k njemu Avimeleh iz Ge-
rara s Ohozatom prijateljem svojim i s
Fiholom vojvodom svojim.

27. A Isak im reče: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe?

28. A oni rekoše: vidjesmo zaista daje Gospod s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva izmegju nas, izmegju nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom:

29. Da nam ne činiš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro činismo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospoda.

30. Tada ih on ugosti; te jedoše i piše.

31. A sjutra dan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom.

32. Isti dan došavši sluge Isakove kazahu mu za studenac, koji iskopaše, i rekoše mu: nagjismo vodu.

33. I nazva ga Savija; otuda se zove grad onaj Virsavija do današnjega dana.

34. A kad bi Isavu četrdeset godina, uze za ženu Juditu kćer Veoha Hetejina, i Vasematu kćer Elona Hetejina.

35. I one zadavahu mnogo jada Isaku i Reveci.

GLAVA 27.

Kad Isak ostarje i oči mu potamnješe, te ne vigjaše, dozva Isava starijega sina svojega, i reče mu: sine! A on odgovori: evo me.

2. Tada reče: evo ostario sam, ne znam kad ću umrijeti;

3. Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova;

4. I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umr'o.

5. A Reveka ću šta Isak reče sinu svojemu Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i donese.

6. A Reveka reče Jakovu sinu svojemu govoreći: gle, čuh oca tvojega gdje besjedi s Isavom bratom tvojim, i reče:

7. Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodom dok nijesam umr'o.

8. Nego sada, sine, poslušaj me, što ću ti kazati.

9. Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede.

10. Pa ćeš unijeti ocu da jede i da te blagoslovi dok nije umr'o.

11. A Jakov reče Reveci materi svojoj: ali je Isav brat moj rutav, a ja sam gladak;

12. Može me opipati otac, pa će se osjetiti da sam ga htio prevariti, te ću naući na se prokletstvo mjesto blagoslova.

13. A mati mu reče: neka prokletstvo tvoje, sine, padne na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi.

14. Tada otišav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jegjaše rado otac njegov.

15. Pa onda uze Reveka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuće, i obuče Jakova mlagje-ga sina svojega,

16. I jarećim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak.

17. I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hljeb što zgotovi.

18. A on ugje k ocu svojemu i reče: oče. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine?

19. I Jakov reče ocu svojemu: ja, Isav tvoj prvenac; učinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja.

20. A Isak reče sinu svojemu: kad brže nagje, sine? A on reče: Gospod Bog tvoj dade, te izagje preda me.

21. Tada reče Isak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesi li sin moj Isav ili ne.

22. I pristupi Jakov k Isaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reče: glas je Jakovljev, ali ruke su Isavove.

23. I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; za to ga blagoslovi;

24. I reče mu: jesi li ti sin moj Isav? A on odgovori: ja sam.

25. Tada reče: a ti daj, sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi.

26. Po tom Isak otac njegov reče mu: hodi sine, cjeluj me.

27. I on pristupi i cjeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovijeh, i blagoslovi ga, govoreći: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod.

28. Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje, i pšenice i vina izobila!

29. Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braći svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usproklinje a blagosloven koji tebe uzblagosilja!

30. A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj čas dogdje Isav brat njegov iz lova.

31. Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reče mu: ustani, oče, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me blagoslovi duša tvoja.

32. A Isak otac njegov reče mu: ko si ti? A on reče: ja, sin tvoj, prvenactvoj, Isav.

33. Tada se prepade Isak, i reče: ko? da gdje je onaj koji ulovi i donese mi lova, i od svega jedoh prije nego ti dogdje, i blagoslovih ga? on će i ostati blagosloven.

34. A kad ču Isav riječi oca svojega, vrište iza glasa i ožalosti se veoma, i reče ocu svojemu: blagoslovi i mene, oče.

35. A on mu reče: dogdje brat tvoj s prijevaram, i odnese tvoj blagoslov.

36. A Isav reče: pravo je što mu je ime Jakov, jer me već drugom prevari. Prvenaštvo mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Po tom reče: nijesi li i meni ostavio blagoslov?

37. A Isak odgovori i reče Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara, i svu braću njegovu dadoh mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijepih ga; pa šta bih sada tebi učinio, sine?

38. A Isav reče ocu svojemu: e da li je samo jedan blagoslov u tebe, oče? blagoslovi i mene, oče. I stade iza glasa plakati Isav.

39. A Isak otac njegov odgovarajući reče mu: evo, stan će ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo.

40. Ali ćeš živjeti od mača svojega, i bratu ćeš svojemu služiti; ali će doći vrijeme, te ćeš po što se naplaćeš skrišiti jaram njegov s vrata svojega.

41. I Isav omrže ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i govoraše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada ću ubiti Jakova brata svojega.

42. I kazaše Reveci riječi Isava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mlađjega sina svojega, i reče

mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijekom što hoće da te ubije.

43. Nego, sine, poslušaj što ću ti kazati; ustani i bježi k Lavanu bratu momu u Haran.

44. I ostani kod njega neko vrijeme dokle progje srdnja bratatvojega,

45. Dokle se gnjev brata tvojega odvrati od tebe, te zaboravi što si mu učinio; a onda ću ja poslati da te dovedu odande. Za što bih ostala bez obojice vas u jedan dan?

46. A Isaku reče Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom izmegju kćeri ove zemlje, na što mi život?

GLAVA 28.

Tada Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmegju kćeri Hananejskih.

2. Ustani i idi u Padan-Aram u dom Vatuila oca matere svoje, i odande se oženi izmegju kćeri Lavana ujaka svojega.

3. A Bog svemogući da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvo naroda,

4. I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu.

5. Tako opravi Isak Jakova, i on pogje u Padan-Aram k Lavanu sinu Vatuila Sirina, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove.

6. A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljajući ga zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom izmegju kćeri Hananejskih,

7. I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram;

8. I vidje Isav da kćeri Hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu.

9. Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kćer Ismaila sina Avramova, sestru Naveotovu.

10. A Jakov otide od Virsavije idući u Haran.

11. I dogje na jedno mjesto, i ondje zanoći, jer sunce bješe zašlo; i uze ka-

men na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspao na onom mjestu.

12. I usni, a to ljestve stajahu na zemlji a vrhom ticahu u nebo, i gle, angeli Božiji po njima se penjahu i slažahu;

13. I gle, na vrhu stajaše Gospod i reče: ja sam Gospod Bog Avrama oca tvojega i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi ću dati i sjemenu tvojemu;

14. I sjemena će tvojega biti kao praha na zemlji, te ćeš se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagosloviće se u tebi i u sjemenu tvojemu.

15. I evo, ja sam s tobom, i čuvaću te kuda god pogješ, i dovešću te natrag u ovu zemlju, jer te ne ću ostaviti dokle god ne učinim što ti rekoh.

16. A kad se Jakov probudi od sna, reče: za cijelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah.

17. I uplaši se, i reče: kako je strašno mjesto ovo! ovdje je doista kuća Božja, i ovo su vrata nebeska.

18. I usta Jakov u jutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem.

19. I prozva ono mjesto Vetilj, a pre-gje bješe ime onomu gradu Luz.

20. I učini Jakov zavjet, govoreći: ako Bog bude sa mnom i sačuvaj me na putu kojim idem i dade mi hljeba da jedem i odijela da se oblačim,

21. I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod će mi biti Bog;

22. A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biće dom Božji; i što mi god daš, od svega ću deseto dati tebi.

GLAVA 29.

Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istočnu.

2. I obzirući se ugleda studenac upolu; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen *bijaše* studencu na vratima.

3. Ondje se skupljahu sva stada, te *pastiri* odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet privlaživahu kamen na vrata studencu, na njegovo mjesto.

4. I Jakov im reče: braćo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo.

5. A on im reče: poznajete li Lavana sina Nahorova? Oni rekoše: poznajemo.

6. On im reče: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kćeri njegove, gdje ide sa stadom.

7. I on reče: eto još je rano, niti je vrijeme vraćati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je.

8. A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda ćemo napojiti stoku.

9. Dok on još govoraše s njima, dogje Rahilja sa stadom oca svojega, jer ona pasijahu ovce.

10. A kad Jakov vidje Rahilju kćer Lavana ujaka svojega i stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega.

11. I poljubi Jakov Rahilju, i povikavši zaplaka se.

12. I каза se Jakov Rahilji da je rod oca njezinu i da je sin Revečin; a ona otrčala te javi ocu svojemu.

13. A kad Lavan ću za Jakova sina sestre svoje, istrčala mu na susret, i zagrlila ga i poljubi, i uvede u svoju kuću. I on pripovjedi Lavanu sve ovo.

14. A Lavan mu reče: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana.

15. Tada reče Lavan Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? kaži mi šta će ti biti plata?

16. A Lavan imaoše dvije kćeri: starijoj bješe ime Lija, a mlađoj Rahilja.

17. I u Lije bijahu kvarne oči, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepa lica.

18. I Jakovu omilje Rahilja, te reče: služiću ti sedam godina za Rahilju mlađu kćer tvojou.

19. A Lavan mu reče: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene.

20. I odsluži Jakov za Rahilju sedam godina i učiniše mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljao.

21. I reče Jakov Lavanu: daj mi ženu, jer mi se navršio vrijeme, da legnem s njom.

22. I sazva Lavan sve ljude iz onoga mjesta i učini gozbu.

23. A u veče uze Liju kćer svoju i uveče je k Jakovu, i on leže s njom.

24. I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liji kćeri svojoj da joj bude robinja.

25. A kad bi u jutru, gle, ono bješe Lija; te reče Jakov Lavanu: šta si mi to učinio? ne služim li za Rahilju kod tebe? za što si me prevario?

26. A Lavan mu reče: ne biva u našem mjestu da se uda mlagja prije starije.

27. Navrši nedjelju dana s tom, pa ćemo ti onda dati i drugu za službu što ćeš služiti kod mene još sedam godina drugih.

28. Jakov učini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahilju kćer svoju za ženu.

29. I dade Lavan Rahilji kćeri svojoj robinju svoju Valu da joj bude robinja.

30. I tako leže Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahilju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina.

31. A Gospod videći da Jakov ne mari za Liju, otvori njojzi matericu, a Rahilja osta nerotkinja.

32. I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreći: Gospod pogleda na jade moje, sada će me ljubiti muž moj.

33. I opet zatrudnje i rodi sina, i reče: Gospod ću da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun.

34. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: da ako se sada već priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Za to mu nadjede ime Levije.

35. I zatrudnje opet, i rodi sina, i reče: sada ću hvaliti Gospoda. Za to mu nadjede ime Juda; i presta ragjati.

GLAVA 30.

A Rahilja vidjevši gdje ne ragja djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reče Jakovu: daj mi djece, ili ću umrijeti.

2. A Jakov se rasrdi na Rahilju, i reče: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda?

3. A ona reče: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa ću i ja imati djece od nje.

4. I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom.

5. I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina.

6. A Rahilja reče: Gospod mi je su-

dio i čuo glas moj, te mi dade sina. Za to mu nadjede ime Dan.

7. I Vala robinja Rahiljina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu;

8. A Rahilja reče: borah se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim.

9. A Lija vidjevši gdje presta ragjati, uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu.

10. I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina;

11. I Lija reče: dogje četa. I nadjede mu ime Gad.

12. Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu;

13. I reče Lija: blago meni, jer će me blaženom zvati žene. Za to mu nadjede ime Asir.

14. A Ruvim izide u vrijeme žetve pšenične i nagje mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reče Liji: daj mi mandragoru sina svojega.

15. A ona joj reče: malo li ti je što si mi uzela muža? hoćeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reče: neka noćas spava s tobom za mandragoru sina tvojega.

16. I u veče kad se Jakov vraćao iz polja, izide mu Lija na susret i reče: spavaćeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noć.

17. A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina.

18. I reče Lija: Gospod mi dade platu moju što dadoh robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar.

19. I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina;

20. I reče Lija: dariva me Gospod darom dobrijem; da ako se sada već priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Za to mu nadjede ime Zavlun.

21. Najposlije rodi kćer, i nadjede joj ime Dina.

22. Ali se Gospod opomenu Rahilje; i uslišiv je otvori joj matericu;

23. I zatrudnje, i rodi sina, i reče: uze Bog sramotu moju.

24. I nadjede mu ime Josif, govoreći: neka mi doda Gospod još jednoga sina.

25. A kad Rahilja rodi Josifa, reče

Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju.

26. Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio.

27. A Lavan mu reče: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospod tebe radi.

28. I još reče: isti koliko hoćeš plate, i ja ću ti dati.

29. A *Jakov* mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene.

30. Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne dogjoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod blagoslovi kad ja dogjoh. Pa kad ću i ja tako sebi kuću kućiti?

31. I reče mu Lavan: šta hoćeš da ti dam? A *Jakov* odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego ću ti opet pasti stoku i čuvati, ako ćeš mi učiniti ovo:

32. Da zagjem danas po svoj stoci tvojoj, i odlučim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno izmegju ovaca, i što je s biljegom i šareno izmegju koza, pa što poslije bude tako, ono da mi je plata.

33. Tako će mi se poslije posvjedočiti pravda moja pred tobom kad dogješ *da vidiš* zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno izmegju ovaca i koza u mene, biće krađeno.

34. A Lavan reče: eto neka bude kako si kazao.

35. I odluči *Lavan* isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na čem bijaše što bijelo, i sve crno izmegju ovaca, i predade sinovima svojim.

36. I ostavi daljine tri dana hoda izmegju sebe i Jakova. I *Jakov* pasijaše ostalu stoku Lavanovu.

37. I uze *Jakov* zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima.

38. I metaše naguljene prutove pred stoku u žljebove i korita kad dolazaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad dogje da pije.

39. I upaljivaše se stoka gledajući u prutove, i što se mlagjaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno.

40. I *Jakov* odlučivaše mlad, i obraćаше stado Lavanovo da gleda u šarene

i u sve crne; a svoje stado odvajаше i ne obraćаше ga prema stadu Lavanovu.

41. I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše *Jakov* prutove u korita pred oči stoci da bi se upaljivala gledajući u prutove;

42. A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivalu Lavanove a rane *Jakovljeve*.

43. I tako se taj čovjek obogati vrlo, te imаше mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

GLAVA 31.

A *Jakov* ću gdje sinovi Lavanovi govore: *Jakov* uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steče sve ovo blago.

2. I vidje *Jakov* gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije.

3. I Gospod reče *Jakovu*: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja ću biti s tobom.

4. I poslav *Jakov* dozva *Rahilju* i *Liju* u polje k stadu svojemu.

5. I reče im: vidim gdje lice oca vašega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega bio sa mnom.

6. I vi znate da sam služio ocu vašemu kako sam god mogao;

7. A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteti;

8. Kad on reče: što bude šareno neka ti je plata, onda se mladilo sve šareno; a kad reče: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mladilo sve s biljegom.

9. Tako Bog uze stoku ocu vašemu i dade je meni;

10. Jer kad se upaljivaše stoka, podigloh oči svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim.

11. A angjeo Gospodnji reče mi u snu: *Jakove!* A ja odgovorih: evo me.

12. A on reče: podigni sad oči svoje i gledaj, ovnovi i jarci što skaču na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti čini Lavan.

13. Ja sam Bog od *Vetilja*, gdje si prelio kamen i učinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojbinu svoju.

14. Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega?

15. Nije li nas držao kao tugjinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo.

16. Jer sve ovo blago što uze Gospod oca našem, naše je i naše djece. Za to čini sve što ti je Gospod kazao.

17. I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile;

18. I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i pogje k Isaku oca svojemu u zemlju Hanansku.

19. A Lavan bješe otišao da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole oca svojemu.

20. I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoće da ide.

21. I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijegje preko vode, i uputi se ka gori Galadu.

22. A treći dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov.

23. I uze sa sobom braću svoju, i pogje za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu.

24. Ali Bog dogje Lavanu Sirinu noću u snu, i reče mu: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.

25. I stiže Lavan Jakovu; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Lavan takogjer razape svoj s braćom svojom na gori Galadu.

26. I Lavan reče Jakovu: šta učini te kradom pobježe od mene i odvede kćeri moje kao na mač otete.

27. Za što tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reče da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i guslama?

28. Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kćeri svoje? ludo si radio.

29. Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vašega noćas mi reče govoreći: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.

30. Idi dakle kad si se tako uželio kuće oca svojega; ali za što ukrade bogove moje?

31. A Jakov odgovori i reče: bojah se i mišljah: hoćeš silom oteti kćeri svoje od mene.

32. A bogove svoje u koga nagješ, o-

naj neka ne živi više; pred našom braćom traži što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja.

33. I ugje Lavan u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne nagje ih; i izašav iz šatora Lijina ugje u šator Rahiljin.

34. A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipase po cijelom šatoru, i ne nagje.

35. A ona reče oca svojemu: nemoj se srditi gospodar, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne nagje idola svojih.

36. I Jakov se raskri. i stade koriti Lavana, i govoreći reče mu: šta sam učinio, šta sam skrivio, te si me tako žestoko tjerao?

37. Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuće? daj ovamo pred moju i svoju braću, neka rasude između nas dvojice.

38. Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh.

39. Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noću.

40. Danju me ubijaše vrućina a noću mraz; i san mi ne padaše na oči.

41. Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kući; služio sam ti četrnaest godina za dvije kćeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta.

42. Da nije Bog oca mojega, Bog Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me za cijelo otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noćas.

43. A Lavan odgovori Jakovu i reče: ove su kćeri moje kćeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih učinio danas kćerima svojim ili sinovima njihovim koje rodiše?

44. Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedočanstvo između mene i tebe.

45. I Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen.

46. I reče Jakov braći svojoj: nakupite

kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu, i jedoše na gomili.

47. I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed.

48. I reče Lavan: ova gomila neka bude svjedok izmegju mene i tebe danas. Za to se prozva Galed.

49. A prozva se i Mispa, jer reče Lavan: neka Gospod gleda izmegju mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga.

50. Ako ucvijeliš kćeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kćeri, ne će čovjek biti izmegju nas nego gle Bog svjedok izmegju mene i tebe.

51. I još reče Lavan Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh izmegju sebe i tebe.

52. Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja ne ću prijeći preko ove gomile k tebi ni ti k meni da ne ćeš prijeći preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo.

53. Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude megju nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka.

54. I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braću svoju na večeru; i jedoše pa noćise na gori.

55. A u jutru rano usta Lavan, i izlju-bi svoju unučad i kćeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide, i vrati se u svoje mjesto.

GLAVA 32.

A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga angeli Božiji;

2. A kad ih ugleda Jakov, reče: ovo je ô-kô Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim.

3. I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojem u zemlju Sir, krajinu Edomsku.

4. I zapovjedi im govoreći: ovako ka-žite gospodaru mojemu Isavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se do sad.

5. A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslah da javim tebi gospodaru svojem, eda bih našao milost pred tobom.

6. I vratiše se glasnici k Jakovu i re-koše mu: idosmo do brata tvoga Isa-va, i eto on ti ide na susret s četiri stotine momaka.

7. A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i go-veda i kamile u dvije čete.

8. I reče: ako Isav udari na jednu če-tu i razbije je, da ako druga uteče.

9. I reče Jakov: Bože oca mojega A-vrama i Bože oca mojega Isaka, Gospo-de, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja ću ti biti do-brotvor!

10. Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si učinio sluzi svojem; jer samo sa štapom svojim prijegjoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije čete.

11. Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne do-gje i ubije mene i mater s djecom.

12. A ti si kazao: zaista ja ću ti biti dobrotvor, i učiniću sjeme tvoje da ga bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine.

13. I zanoći ondje onu noć, i uze što mu dogje do ruke, da pošlje na dar Isa-vu bratu svojem,

14. Dvje sta koza s dvadeset jaraca, dvje sta ovaca s dvadeset ovnova,

15. Trideset kamila dojljica s kami-ladma, četrdeset krava s desetoro tela-di, dvadeset magarica s desetoro ma-garadi.

16. I predade ih slugama svojim, sva-ko stado na po se, i reče slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljajući do-sta mjesta izmegju jednoga stada i dru-goga.

17. I zapovjedi prvomu govoreći: kad sreteš Isava brata mojega, pa te zapita: čiji si? i kuda ideš? i čije je to što tje-raš pred sobom?

18. A ti reci: sluga tvoga Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojem u Isavu, a eto i sam ide za nama.

19. Tako zapovjedi i drugomu i treće-mu i svijema koji igjahu za stadom, i reče: tako kažite Isavu kad naigjete na nj.

20. I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše: ublažiću ga darom koji ide preda mnom, pa ću mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi.

21. Tako otide dar naprijed, a on pre-noći onu noć kod čete svoje.

22. I po noći ustade, uze obje žene i

dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok.

23. A po što njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše.

24. A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore.

25. I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu iščasi stegno iz zglavka kad se čovjek rvaše s njim.

26. Pa onda reče: pusti me, zora je. A Jakov mu reče: ne će te pustiti dokle me ne blagosloviš.

27. A čovjek mu reče: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov.

28. Tada mu reče: od sele se ne ćeš zvati Jakov, nego Izrailj; jer si se junački borio i s Bogom i s ljudma, i o-dolio si.

29. A Jakov zapita i reče: kaži mi kako je tebi ime. A on reče: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga ondje.

30. I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi.

31. I sunce mu se rodi kad progje Fanuil, i hrmaše na stegno svoje.

32. Za to sinovi Izrailjevi ne jedu krajeva od mišića na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišića na zglavku u stegnu.

GLAVA 33.

A Jakov podigav oči svoje pogleda, a to Isav ide, i četiri stotine ljudi s njim. I razdjeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje.

2. I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlije Rahilju i Josifa.

3. A sam progje naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle dogje do brata svojega.

4. A Isav pritrča preda nj i zagrlji ga i pade mu oko vrata i cjeliva ga, i obojica se zaplakaše.

5. I Isav podigav oči ugleda žene i djecu, pa reče: ko su ti ono? A Jakov reče: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu.

6. I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se.

7. Po tom pristupi i Lija i djeca nje-

zina, i pokloniše se; a najposlije pristupi Josif i Rahilja, i pokloniše se.

8. A Isav reče: šta će ti čitava vojska ona koju sretah? A on reče: da nagjem milost pred gospodarom svojim.

9. A Isav reče: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvoje.

10. A Jakov reče: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo dočekao.

11. Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navali na nj, te primi.

12. Poslije reče Isav: hajde da idemo, ići ću i ja s tobom.

13. A Jakov mu reče: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojljica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuće mi sve stado.

14. Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja ću polako ići koliko mogu djeca i stoka, dokle dogjem ka gospodaru svojemu u Sir.

15. A Isav reče: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reče: na što? daj da nagjem milost pred gospodarom svojim.

16. I tako Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir.

17. A Jakov otide u Sokot, i ondje načini sebi kuću a stoci svojoj načini staje; za to nazva ono mjesto Sokot.

18. Poslije dogje Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu.

19. I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca.

20. I načini ondje žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izrailjev.

GLAVA 34.

A Dina kći Lijina, koju rodi Jakovu, izagje da gleda djevojke u onom kraju.

2. A ugleda je Sihem, sin Emora Evejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je.

3. I prionu srce njegovo za Dinu kćer Jakovljev, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše.

4. I reče Sihem Emoru ocu svojemu govoreći: oženi me ovom djevojkom.

5. A Jakov ču da je osramotio Dinu kćer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov očutje dokle oni ne dogju.

6. A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim.

7. A kad dogjoše sinovi Jakovljevi iz polja i čuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što učini sramotu Izrailju obležav kćer Jakovljevu, kako ne bi valjalo činiti.

8. Tada im reče Emor govoreći: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kćer; podajte mu je za ženu.

9. I oprijateljite se s nama; kćeri svoje udajte za nas i kćerima našim ženite se.

10. Pa živite s nama, i zemlja će vam biti otvorena; nastanite se i trgnjete i držite baštine u njoj.

11. I reče Sihem ocu djevojčinu i braći joj: da nagjem milost pred vama, i daću što mi god kažete.

12. Ištite mi koliko god hoćete uzdara i dara, ja ću dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za ženu.

13. A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Emoru ocu njegovu prijekorno, jer osramoti Dinu sestru njihovu,

14. I rekoše im: ne možemo to učiniti ni dati sestre svoje za čovjeka neobrezana, jer je to sramota nama.

15. Nego ćemo vam učiniti po volji, ako ćete se izjednačiti s nama i obrezati sve muškinje izmegju sebe.

16. Onda ćemo udavati svoje kćeri za vas i ženićemo se vašim kćerima, i postaćemo jedan narod.

17. Ako li ne pristanete da se obrezete, mi ćemo uzeti svoju djevojku i otići ćemo.

18. I po volji biše riječi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu.

19. I momak ne oklijevaše učiniti to; jer mu kći Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan izmegju svih u kući oca svojega.

20. I otiđe Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše gragjanima govoreći:

21. Ovi ljudi hoće mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njoj; a evo zemlja je široka i za njih; pa ćemo se kćerima njihovijem ženiti i svoje ćemo kćeri udavati za njih.

22. Ali će tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje megju nama obreže, kao što su oni obrezani.

23. Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova ne će li biti naša? složimo se samo s njima, pa će ostati kod nas.

24. I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušашe Emora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova.

25. A treći dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Simeun i Levi, braća Dinina, svaki svoj mač i ugjoše slobodno u grad i pobiješe sve muškinje.

26. Ubiše i Emora i sina mu Sihema ostrim mačem, i uzevši Dinu iz kuće Sihemove otidoše.

27. Tada dogjoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramočena sestra njihova.

28. I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju.

29. I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše, i što god bješe u kojoj kući.

30. A Jakov reče Simeunu i Leviju: smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoće me ubiti, te ću se istrijebiti ja i dom moj.

31. A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

GLAVA 35.

A Bog reče Jakovu: ustani, idi gore u Vetilj i ondje stani; i načini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega.

2. I Jakov reče porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tugje bogove što su u vas, i očistite se i preobucite se;

3. Pa da se dignemo i idemo gore u Vetilj, da načinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je čuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao.

4. I dadoše Jakovu sve bogove tugje koji bijahu u njihovijem rukama, i o-

boce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema.

5. Po tom otidoše. A strah Božji dogje na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izrailjevim.

6. I Jakov i sva čeljad što bijaše s njim dogjoše u Luz u zemlji Hananskoj, a to je Vetilj.

7. I ondje načini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiljski, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega.

8. Tada umrije Devora dojkinja Revena, i pogreboše je ispod Vetilja pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut.

9. I javi se Bog Jakovu opet, po što izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga.

10. I reče mu Bog: ime ti je Jakov; ali se od sele ne ćeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrailj. I nadjede mu ime Izrailj.

11. I još mu reče Bog: ja sam Bog svemogućí; rasti i množi se; narod i mnogi će narodi postati od tebe, i carevi će izaći iz bedara tvojih.

12. I daću ti zemlju koju sam dao Avramu i Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daću zemlju ovu.

13. Po tom otide od njega Bog s mjestu gdje mu govori.

14. A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govori, spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem.

15. I Jakov prozva mjesto gdje mu govori Bog Vetilj.

16. I otidoše od Vetilja. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak porogjaj.

17. I kad se veoma mučашe, reče joj babica: ne boj se, imaćeš još jednoga sina.

18. A kad se rastavljашe s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin.

19. I umrije Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Vitlajem.

20. I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na grobu Rahiljinu do današnjega dana.

21. Odatle otišav Izrailj razape šator svoj iza kule Migdol-ederske.

22. I kad Izrailj življaše u onoj zemlji,

otide Ruvim i leže s Valom inočom oca svojega. I to doču Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova.

23. Sinovi Lijini bjehu: Ruvim prvenac Jakovljevi, i Simeun i Levi i Juda i Isahar i Zavulon;

24. A sinovi Rahiljini: Josif i Benijamin;

25. A sinovi Vale robinje Rahiljine: Dan i Neftalim;

26. A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu.

27. I Jakov dogje k Isaku ocu svojem u Mamrij u Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje Avram i Isak bijahu došljaci.

28. A Isaku bješe sto i osamdeset godina;

29. I onemoćav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojem star i sit života; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.

GLAVA 36.

A ovo je pleme Isavovo, a on je Edom.

2. Isav se oženi izmegju kćeri Hana-nejskih Adom, kćerju Eloma Hetejina, i Olivemom kćerju Ane sina Sevegona Evejina,

3. I Vasematom kćerju Ismailovom, sestrom Naveotovom.

4. I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila,

5. A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodiše u zemlji Hananskoj.

6. I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kćeri svoje i sve domašnje svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega.

7. Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci mogaše nositi od množine stoke njihove.

8. I Isav življaše na planini Siru. Isav je Edom.

9. A ovo je pleme Isava oca Edomeima na planini Siru:

10. Ovo su imena sinova Isavovijeh: Elifas sin Ade žene Isavove, i Raguilo sin Vasemate žene Isavove.

11. A Elifasovi sinovi bjehu: Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez.

12. A Tamna bješe inoča Elifasu, sinu Isavovu, i rodi Elifasu Amalika. To su sinovi Ade žene Isavove.

13. A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some, i Moze. To bjehu sinovi Vasemate žene Isavove.

14. A ovo su sinovi Oliveme kćeri Ane sina Sevegonova, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja.

15. Ovo su starješine sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sofar, starješina Kenez,

16. Starješina Korej, starješina Gottom, starješina Amalik. To su starješine od Elifasa u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini.

17. A sinovi Raguila sina Isavova: starješina Nahot, starješina Zare, starješina Some, starješine Moze. To su starješine od Raguila u zemlji Edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove.

18. A sinovi Oliveme žene Isavove: starješina Jeus, starješina Jeglom, starješina Korej. To su starješine od Oliveme kćeri Anine, žene Isavove.

19. To su sinovi Isavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom.

20. A ovo su sinovi Šira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: Lotan i Soval i Sevegon i Ana,

21. I Dison i Asar i Rison. To su starješine Horejima, sinovi Sirovi u zemlji Edomskoj.

22. A sinovi Lotanovi bjehu Horija i Efan, a sestra Lotanova bješe Tamna.

23. A ovo su sinovi Sovalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar.

24. A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. Ataj je Ana koji pronagje maze u pustinji pasući magarce Sevegona, oca svojega.

25. A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kći Anina.

26. A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran.

27. A ovo su sinovi Asarovi: Valam i Zavan i Akan.

28. A ovo su sinovi Risonovi: Uzi Aran.

29. I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana,

30. Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu uzemlji Siru.

31. A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem.

32. Carova u Edomskoj Valak, sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.

33. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vossore.

34. A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske.

35. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju Moavskom, a gradu mu bješe ime Getem.

36. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.

37. A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci.

38. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.

39. A kad umrije Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Arad, a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveilja, koja bješe kći Matraide kćeri Mezovove.

40. I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po ime nima njihovijem starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter,

41. Starješina Olivema, starješina Ila, starješina Finon,

42. Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar,

43. Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomecima.

GLAVA 37.

A Jakov življaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hananskoj.

2. Ovo su dogagjaji Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamuaest godina, pasijaše stoku s braćom svojom, koju rodiše Vala i Zelfa žena oca njegova; i donosaše Josif rgjave glasove o njima ocu svojemu.

3. A Izrailj ljubljaše Josifa najvećma izmegju svijeh sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i načini mu šarenu haljinu.

4. A braća videći gdje ga otac ljubi najvećma izmegju sve braće njegove,

stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe riječi progovoriti.

5. Uz to usni Josif san i pripovjedi braći svojoj, te oni još većma omrznu na nj.

6. Jer im reče : da čujeto što sam snio :

7. Vezasmo snoplje u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi igjahu u naokolo i klanjahu se snopu momemu.

8. Tada mu braća rekoše: da ne ćeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? S toga još većma stadoše mrziti na nj radi sanova njegovijeh i radi riječi njegovijeh.

9. Poslije opet usni drugi san i pripovjedi braći svojoj, govoreći: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni.

10. A pripovjedi i ocu svojem u braći svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li ćemo doći ja i mati tvoja i braća tvoja da se klanjamo tebi do zemlje?

11. I zavigjahu mu braća; ali otac njegov čuvaše ove riječi.

12. A kad braća njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema,

13. Reče Izrailj Josifu: ne pasu librača tvoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k njima. A on reče: evo me.

14. A on mu reče: idi vidi kako su braća tvoja i kako je stoka, pa dogji da mi javiš. I opravi ga iz doline Hevronske, i on otide put Sihema.

15. I čovjek jedan nagje ga a on luta po polju, te ga zapita govoreći: šta tražiš?

16. A on reče: tražim braću svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom.

17. A čovjek reče: otišli su oдавде, jer čuh gdje rekoše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braćom svojom, i nagje ih u Dotaimu.

18. A oni ga ugledaše iz daleka; i dok još ne dogje blizu njih, stadoše se dogovarati da ga ubiju,

19. I rekoše među sobom: gle, evo onoga što sne sanja.

20. Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa ćemo kazati: ljuta ga je zvjerka izjela. Onda ćemo vidjeti šta će biti od njegovijeh sanova.

21. Ali Ruvim kad ču to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo.

22. I još im reče Ruvim: nemojte krvi proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šćaše izbaviti iz ruku njihovijeh i odvesti k ocu.

23. I kad Josif dogje k braći svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi.

24. I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj.

25. Poslije sjedoše da jedu. I podigavši oči ugledaše, a to gomila Ismailjaca igjaše od Galada s kamilama natovarenim mirisavoga korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u Misir.

26. I reče Juda braći svojoj: kaka će biti korist što ćemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu?

27. Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušashe ga braća njegova.

28. Pa kad trgovci Madijamski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josifa u Misir.

29. A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje,

30. Pa se vrati k braći svojoj, i reče: nema djeteta; a ja kuda ću?

31. Tada uzeše haljinu Josifovu, i zaklavši jare zamočeše haljinu u krv,

32. Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poručivši: nagjosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina tvojega ili nije.

33. A on je pozna i reče: sina je mogjega haljina; ljuta ga je zvjerka izjela; Josif je doista raskinut.

34. I razdrije Jakov haljine svoje i veza kostrijet oko sebe, i tužashe za sinom svojim dugo vremena.

35. I svi sinovi njegovi i sve kéeri njegove ustadoše oko njega tješeci ga, ali se on ne dadijashe utješiti, nego govoraše: s tugom ću u grob leći za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim.

36. A Madijanci prodadoše ga u Misir Petefriju, dvoraninu Faraonovu, za pojedniku stražarskom.

GLAVA 38.

A u to vrijeme dogodi se, te Juda otiđe od braće svoje i uvrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras.

2. I ondje vidje Juda kćer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom;

3. I ona zatrudnje, i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir.

4. I opet zatrudnivši rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan.

5. I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi kad ona toga rodi.

6. I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom.

7. Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod.

8. A Juda reče Avnanu: ugji k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu.

9. A Avnan znajući da ne će biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu.

10. Ali Gospodu ne bi milo što činjaše, te ubi i njega.

11. I Juda reče Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u kući oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kao braća mu. I otiđe Tamara, i življaše u kući oca svojega.

12. A kad progje mnogo vremena, umrije kći Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, pogje u Tamnu k ljudima što mu strizijahu ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejcem.

13. I javiše Tamari govoreći: eto svezkar tvoj ide u Tamnu da striže ovce svoje.

14. A ona skide sa sebe udovičko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršće na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je Silom odrastao a nju još ne udaše za nj.

15. A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje.

16. Pa svrnu s puta k njoj i reče joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reče: šta ćeš mi dati da legneš sa mnom?

17. A on reče: poslaću ti jare iz stada. A ona mu reče: ali da mi daš zalog dokle ga ne pošlješ.

18. A on reče: kakav zalog da ti dam? A ona reče: eto, prsten i rubac i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega.

19. Poslije ustavši Tamara otiđe i skide pokrivalo sa sebe i obuče udovičko ruho.

20. A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejcu da mu donese natrag od žene zalog. Ali je on ne nagje.

21. Pa pišaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoreći: gdje je ona kurva što je bila na raskršću na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve.

22. I vrati se k Judi i reče: ne nagjoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo kurve.

23. A Juda reče: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne nagje.

24. A kad progje do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreći: Tamara snaha tvoja učini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reče: izvedite je da se spali.

25. A kad je povedoše, posla k svezkru svojemu i poruči; s čovjekom čije je ovo zatrudnjela sam. I reče: traži čiji je ovaj prsten i rubac i štap.

26. A Juda pozna i reče: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom.

27. A kad dogje vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

28. I kad se poragjaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreći: ovaj je prvi.

29. Ali on uvuče ruku, i gle izagje brat njegov, a ona reče: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares.

30. A poslije izagje brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

GLAVA 39.

A Josifa odvedoše u Misir; i Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik strazarski, čovjek Misirac, kupi ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamo.

2. I Gospod bješe s Josifom, te bi sre-

ćan, i življaše u kući gospodara svojega Misirca.

3. I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj.

4. I Josif steče milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijelim domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke.

5. A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misirca radi Josifa; i blagoslov Gospodnji bješe na svemu što imaše u kući i u polju.

6. I ostavi u Josifovijem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jegjaše. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica.

7. I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reče: lezi sa mnom.

8. A on ne htje, nego reče ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kući, nego što god ima dade meni u ruke.

9. Ni sam nije veći od mene u ovoj kući, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih učinio tako grdno zlo i bogu zgrešio?

10. I ona govoraše take riječi Josifu svaki dan, ali je ne poslušala da legne s njom ni da se bavi kod nje.

11. A jedan dan kad dogje Josif u kuću da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domaćnjih u kući,

12. Ona ga uhvati za haljinu govoreći: lezi sa mnom. Ali on ostaviv joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide.

13. A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe,

14. Viknu čeljad svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je čovjeka Jevrejina da nas sramoti; dogje k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa;

15. A on kad ču gdje vičem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide.

16. I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dogje kući.

17. A tada mu reče ovako govoreći: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dogje k meni da me osramoti;

18. A ja povikah iza glasa, te on ostaviv haljinu svoju kod mene pobježe.

19. A kad gospodar njegov ču riječi žene svoje gdje mu reče: to mi je učinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo.

20. I gospodar Josifov uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi ondje u tamnici.

21. Ali Gospod bješe s Josifom, i raširi milost svoju nad njim, i učini te omilje tamničaru.

22. I povjeri tamničar Josifu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo ondje činiti on uređivaše.

23. I tamničar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer Gospod bješe s njim; i što god činjaše, Gospod vogjaše u napredak.

GLAVA 40.

Poslije toga dogodi se, te peharnik cara Misirskoga i hljebar skriviše gospodaru svojem, caru Misirskom.

2. I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

3. I baci ih u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužanj.

4. A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici.

5. I usniše san obojica u jednu noć, svaki po značenju svojega sna za sebe, i peharnik i hljebar cara Misirskoga, koji bijahu sužnji u tamnici.

6. I sjutra dan kad dogje Josif k njima, pogleda ih, a oni bjehu vrlo neveseli.

7. Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kući gospodara njegova, i reče: što ste danas lica nevesela?

8. A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znače. A Josif im reče: šta znače, nije li u Boga? ali pripovjedite mi.

9. I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreći: snih, a preda mnom čokot;

10. I na čokotu bjehu tri loze, i napupi i procvate, i grožgje na njemu uzre;

11. A u ruci mi bješe čaša Faraonova, te pobrah zrelo grožgje i izcijedih ga u čašu Faraonovu, i dadoh čašu Faraonu.

12. A Josif mu reče: ovo znači: tri su loze tri dana.

13. Još tri dana, i Faraon brojeći svoje dvorane uzeće i tebe, i opet te postaviti u pregjašnju službu i opet ćeš mu do-
davati čašu kao i pregje dok si mu bio
peharnik.

14. Ali nemoj zaboraviti mene kad
budeš u dobru, učini mi milost i po-
meni za me Faraonu, i izvadi me iz
ove kuće.

15. Jer su me ukrali iz zemlje Jevrej-
ske, a ovdje nijesam ništa učinio da me
bace u ovu jamu.

16. A kad vidje starješina nad hljeba-
rima kako lijepo kaza san, reče Josifu :
i ja snih, a meni na glavi tri kotarice
biješe ;

17. I u najgornjoj kotarici bijaše sva-
kojkih kolača za Faraona, i ptice je-
gjahu iz kotarice na mojoj glavi.

18. A Josif odgovori i reče : ovo zna-
či : tri kotarice tri su dana.

19. Još tri dana, i Faraon brojeći dvo-
rane svoje izbaciće te i objesiće te na
vješala, i ptice će jesti s tebe meso.

20. I kad dogje treći dan, to bješe dan
u koji se rodio Faraon, i učini Faraon
gozbu svima slugama svojim, i naigje
megju slugama svojim na starješinu
nad peharnicima i na starješinu nad
hljebarima ;

21. I povrati starješinu nad peharni-
cima u službu da dodaje čašu Faraonu :

22. A starješinu nad hljebarima obje-
si, kao što kaza Josif.

23. I starješina nad peharnicima ne
opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

GLAVA 41.

A poslije dvije godine dana usni Fara-
on, a on stoji na jednoj rijeci.

2. I gle, iz rijeke izagje sedam krava
lijepijih i debelijeh, i stadoše pasti po
obali.

3. I gle, iza njih izagje iz rijeke se-
dam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh,
i stadoše pored onijeh krava na obali.

4. I ove krave ružne i mršave pojedo-
še onijeh sedam krava lijepijeh i debe-
lijeh. U tom se probudi Faraon.

5. Pa opet zaspav usni drugom, a to
sedam klasova izraste iz jednoga sta-
bla jedrijeh i lijepijeh ;

6. A iza njih isklia sedam klasova
malijeh i šturijeh ;

7. Pa ovi klasovi mali pojedoše oni-

jeh sedam velikijeh i jedrijeh. U tom
se probudi Faraon i vidje da je san.

8. I kad bi u jutru, on se zabrinu u
duhu i poslav sazva sve gatare Misir-
ske i sve mudarce, i pripovjedi im šta
je snio ; ali niko ne može kazati Fara-
onu što znači.

9. Tada progovori starješina nad pe-
harnicima Faraonu i reče : danas se
opomenuh grijeha svojega.

10. Kad se Faraon rasrdi na sluge
svoje i baci u tamnicu u kući zapovjed-
nika stražarskoga mene i starješinu nad
hljebarima,

21. Usnismo u jednu noć ja i on, sva-
ki za sebe po značenju sna svojega u-
snismo.

12. A ondje bijaše s nama momče Je-
vrejče, sluga zapovjednika stražarskoga,
i mi mu pripovjedismo sne, a on nam
kaza šta čiji san znači.

13. I zbi se kako nam kaza : mene
povrati Faraon u službu, a onoga o-
bjesi.

14. Tada Faraon posla po Josifa, i
brže ga izvedoše iz tamnice, a on se o-
brija i preobuče se, te izagje pred Fa-
raona.

15. A Faraon reče Josifu : usnih san,
pa mi niko ne umije da kaže šta zna-
či ; a za tebe čujem da umiješ kaziva-
ti sne.

16. A Josif odgovori Faraonu i reče :
to nije u mojoj vlasti, Bog će javiti do-
bro Faraonu.

17. I reče Faraon Josifu : usnih, a ja
stojim kraj rijeke na obali.

18. I gle, iz rijeke izagje sedam krava
debelijeh i lijepijeh, te stadoše pasti po
obali.

19. I gle, iza njih izagje sedam drugih
krava rgjavijeh, i vrlo ružnijeh i mrša-
vijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj
zemlji Misirskoj.

20. I ove krave mršave i ružne poje-
doše onijeh sedam debelijeh.

21. I kad im biše u trbuhu, ne po-
znavaše se da su im u trbuhu, nego opet
bjehu onako ružne kao prije. U tom se
probudih.

22. Pa opet usnih, a to sedam klaso-
va izraste iz jednoga stabla jedrijeh i
lijepijeh ;

23. A iza njih isklia sedam malijeh,
tankijeh i šturijeh.

24. I ovi tanki klasovi proždriješ o-njih sedam lijepijeh. I ovo pripovje-dih gatarima, ali mi ni jedan ne zna kazati šta znači.

25. A Josif reče Faraonu : oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Fara-onu šta je naumio.

26. Sedam lijepih krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina; oba su sna jednaka.

27. A sedam krava mršavijeh i ruž-nijeh, što izagjoše iza onijeh, jesu se-dam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturijeh biće sedam godina gladnijeh.

28. To je što rekoh Faraonu : Bog kaže Faraonu šta je naumio.

29. Evo doći će sedam godina vrlo rod-nijeh svoj zemlji Misirskoj.

30. A iza njih nastaće sedam gladni-jeh godina, gdje će se zaboraviti sve obilje u zemlji Misirskoj, jer će glad sa-triti zemlju,

31. Te se ne će znati to obilje u zem-lji od gladi potonje, jer će biti vrlo velika.

32. A što je dva puta zasopee Faraon snio, to je za to što je za cijelo Bog ta-ko naumio, i na skoro će to učiniti Bog.

33. Nego sada neka potraži Faraon čovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Misirskom.

34. I neka gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Misirskoj za sedam rodnijeh godina;

35. Neka skupljaju od svakoga žita za rodnijeh godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka čuvaju,

36. Da se nagje hrane zemlji za se-dam godina gladnijeh, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi.

37. I ovo se učini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem.

38. I reče Faraon slugama svojim : možemo li naći čovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji?

39. Pa reče Faraon Josifu : kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti.

40. Ti ćeš biti nad domom mojim, i sav će ti narod moj usta ljubiti; samo ću ovijem prijestolom biti veći od tebe.

41. I još reče Faraon Josifu : evo, po-

stavljam te nad svom zemljom Misir-skom.

42. I skide Faraon prsten s ruke svo-je i metnu ga Josifu na ruku, i obuče ga u haljine od tankoga platna, i obje-si mu zlatnu verižicu o vratu,

43. I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim viču : klanjajte se! i da ga je postavio nad svom zemljom Misir-skom.

44. I još reče Faraon Josifu : ja sam Faraon, ali bez tebe ne će niko maći ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Misirskoj.

45. I nadjede Faraon Josifu ime Pson-tomfanih, i oženi ga Asenetom kćerju Potifere sveštenika Onskoga. I pogje Josif po zemlji Misirskoj.

46. A bijaše Josifu trideset godina kad izagje pred Faraona cara Misir-skoga. I otišav od Faraona obigje svu zemlju Misirsku.

47. I za sedam rodnijeh godina rodi zemlja svašta izobila.

48. I stade Josif kupiti za tihjed sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Misirskoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad snošase žito s njiva koje bje-lu oko njega.

49. Tako nakupi Josif žita vrlo mno-go koliko je pijeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja.

50. I dokle još ne nasta gladna godi-na, rodiše se Josifu dva sina, koje mu rodi Aseneta kći Potifere sveštenika Onskoga.

51. I prvencu nadjede Josif ime Ma-nasija, govoreći : jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega.

52. A drugome nadjede ime Jefrem, govoreći : jer mi Bog dade da rastem u zemlji nevolje svoje.

53. Ali progje sedam godina rodnijeh u zemlji Misirskoj;

54. I nasta sedam godina gladnijeh, kao što je Josif naprijed kazao. I bje-še glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Misirskoj bješe hljeba.

55. Ali najposlije nasta glad i po svoj zemlji Misirskoj, i narod povika k Fa-raonu za hljeb; a Faraon reče svima Misireima : idite k Josifu, pa što vam on kaže ono činite.

56. I kad glad bješe po svoj zemlji, otvori Josif sve žitnice, i prodavaše Misireima. I glad posta vrlo velika u zemlji Misirskoj.

57. I iz svih zemalja dolazahu u Misir k Josifu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

GLAVA 42.

A Jakov videći da ima žita u Misiru reče sinovima svojim : šta gledate jedan na drugoga ?

2. I reče : eto čujem da u Misiru ima žita : idite onamo te nam kupite otuđa, da ostanemo živi i ne pomremo.

3. I desetorica braće Josifove otidoše da kupe žita u Misiru.

4. A Venijamina brata Josifova ne pusti otac s braćom, govoreći : da ga ne bi zadesilo kako zlo.

5. I dogoše sinovi Izrailjevi da kupe žita s ostalima koji dolazahu; jer bješe glad u zemlji Hananskoj.

6. A Josif upravljаше zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braća Josifova došavši pokloniše mu se licem do zemlje.

7. A Josif ugledav braću svoju pozna ih; ali se učini da ih ne poznaje; i oštro im progovori i reče : odakle ste došli ? A oni rekoše : iz zemlje Hananske, da kupimo hrane.

8. Josif dakle pozna braću svoju; ali oni njega ne poznaše.

9. I opomenu se Josif sanova koje je snio za njih; i reče im : vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba.

10. A oni mu rekoše : nijesmo, gospodaru; nego sluge tvoje dogoše da kupe hrane.

11. Svi smo sinovi jednoga čovjeka, poštteni ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode.

12. A on im reče : nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba.

13. A oni rekoše : nas je bilo dvanaest braće, sluga tvojih, sinova jednoga čovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmlađji je danas kod oca našega, a jednoga nema više.

14. A Josif im reče : kažem ja da ste vi uhode.

15. Nego hoću da se uvjerim ovako : tako živ bio Faraon, ne ćete izaći o-

davde dokle ne dogje amo najmlagji brat vaš.

16. Pošljite jednoga izmegju sebe neka dovede brata vašega, a vi ćete ostati ovdje u tamnici, pa ću vidjeti je li istina što govorite; inače ste uhode, tako živ bio Faraon !

17. I zatvori ih u tamnicu na tri dana.

18. A treći dan reče im Josif : ako ste radi životu, ovo učinite, jer se ja Boga bojim :

19. Ako ste poštteni ljudi, jedan brat izmegju vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim.

20. Pa onda dovedite k meni najmlagjega brata svojega da se posvjedoče riječi vaše i da ne izginete. I oni učinise tako.

21. I rekoše jedan drugom : doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjeshmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušismo; za to dogje na nas ova muka.

22. A Ruvim odgovori im govoreći : nijesam li vam govorio : nemojte se grijешiti o dijete ? ali me ne poslušaste; i za to se evo traži od nas krv njegova.

23. A oni ne znadijahu da ih Josif razumije, jer se s njim razgovarahu preko tumača.

24. A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Po tom se opet okrete k njima, i progovori s njima, i uzev izmegju njih Simeuna veza ga pred njima.

25. I zapovjedi Josif da im naspu vreće žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreću, i da im dadu brašnjence na put. I tako bi učinjeno.

26. I natovarivši žito svoje na magarce svoje otidoše.

27. A jedan od njih otvoriv svoju vreću da nahrani magarca svojega u jednoj gostionici, vidje novce svoje ožgo u vreći.

28. I reče braći svojoj : ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreći. I zadrhta srce u njima i uplašise se govoreći jedan drugome : što nam to učini Bog ?

29. I došavši k Jakovu ocu svojem u zemlju Hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreći :

30. Oštro govoraše s nama čovjek, koji zapovijeda u ovoj zemlji, i dočeka nas kao uhode;

31. A kad mu rekosmo : mi smo poštteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode;

32. Bilo nas je dvanaest braće, sinova oca našega; jednoga već nema, a najmlagji je danas kod oca našega u zemlji Hananskij;

33. Reče nam čovjek, koji zapovijeda u ovoj zemlji : ovako ću doznati jeste li poštteni ljudi : brata jednoga izmegju sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmite i idite;

34. Poslije dovedite k meni brata svojega najmlagjega, da se uvjerim da nijeste uhode nego poštteni ljudi; brata ću vam vratiti, i moći ćete trgovati po ovoj zemlji.

35. A kad izručivahu vreće svoje, gle, svakome u vreći bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašise se i oni i otac im.

36. I reče im Jakov otac njihov : potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoćete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me.

37. A Ruvim progovori i reče ocu svojemu : dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja ću ti ga opet dovesti.

38. A on reče : ne će ići sin moj s vama, jer je brat njegov umro i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na koji ćete ići, svalili biste me stara s tugom u grob.

GLAVA 43.

Ali glad bješe vrlo velika u ovoj zemlji.

2. Pa kad pojedose žito koje bijahu donijeli iz Misira, reče im otac : idite opet, i kupite nam malo hrane.

3. A Juda mu progovori i reče : tvrdo nam se zarekao onaj čovjek govoreći : ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

4. Ako ćeš pustiti s nama brata našega, ići ćemo i kupićemo ti hrane.

5. Ako li ne ćeš pustiti, ne ćemo ići, jer nam je kazao onaj čovjek : ne ćete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

6. A Izrailj reče : što mi to zlo uč-

niste i kazaste čovjeku da imate još jednoga brata ?

7. A oni rekoše : čovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreći : je li vam jošte živ otac ? imate li još braće ? a mi mu odgovarismo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da će kazati : dovedite brata svojega ?

8. I reče Juda Izrailju ocu svojemu : pusti dijete sa mnom, pa ćemo se podignuti i otići, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca.

9. Ja ti se jamčim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv do vijeka.

10. Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili.

11. Onda reče Izrailj otac njihov : kad je tako, učinite ovo : uzmite što najljepše ima u ovoj zemlji u svoje vreće, i ponesite čovjeku onom dar : malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema.

12. A novaca ponesite dvojinom, i uzmite novce što bijahu ozgo u vrećama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogriješka.

13. I uzmite brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom čovjeku.

14. A Bog svemoguć i vam dade da nagjete milost u onoga čovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Venijamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece.

15. Tada uzevši dare i novaca dvojinom, uzevši i Venijamina, podigoše se i otidoše u Misir, i izagjoše pred Josifa.

16. A Josif kad vidje s njima Venijamina, reče čovjeku koji upravljaše kućom njegovom : odvedi ove ljude u kuću, pa nakolji mesa i zgotovi, jer će u po dne sa mnom jesti ovi ljudi.

17. I učini čovjek kako Josif reče, i uvede ljude u kuću Josifovu.

18. A oni se bojahu kad ih čovjek vogaše u kuću Josifovu, i rekoše : za novce koji pregje bjehu metnuti u vreće naše vodi nas, dokle smisli kako će nas okriviti, da nas zarobi i uzme naše magarce.

19. Pa pristupivši k čovjeku koji upravljaše kućom Josifovom, progovoriše mu na vratima kućnim,

20. I rekoše : čuj, gospodar; došli smo bili i pregje, i kupismo hrane;

21. Pa kad dogjosmo u jednu gostionicu i otvorismo vreće, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreći njegovoj, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag;

22. A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreće.

23. A on im reče: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreće vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna.

24. I uvede ih čovjek u kuću Josifovu, i donese im vode te oprae noge, i magarcima njihovijem položi.

25. I pripraviše dar čekajući dokle dogje Josif u po dne, jer čuše da će oni ondje objedovati.

26. I kad Josif dogje kući, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje.

27. A on ih zapita kako su, i reče: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ?

28. A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se.

29. A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reče: je li vam to najmlagji brat vaš za kojega mi govoriste? I reče: Bog da ti bude milostiv, sinko!

30. A Josifu goraše srce od ljubavi prema bratu svojem, te brže potraži gdje će plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje.

31. Poslije umiv se izagje, i ustežući se reče: dajte objed.

32. I donesoše njemu na po se, i njima na po se, i Misircima koji objedovahu u njega na po se, jer ne mogahu Misirci jesti s Jevrejima, jer je to nečisto Misircima.

33. A sjegjahu pred njim stariji po starještvu svojem a mlagji po mladosti svojoj. I zgledahu se od čuda.

34. I uzimajući jela ispred sebe slaše njima, i Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

GLAVA 44.

I zapovjedi Josif čovjeku što upravljao je kućom njegovom govoreći: naspi ovijem ljudima u vreće žita koliko mogu

ponijeti, i svakome u vreću metni ozgo novce njegove.

2. I čašu moju, čašu srebrnu, metni najmlagjemu u vreću ozgo i novce za njegovo žito. I učini kako mu Josif reče.

3. A u jutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovijem.

4. A kad izagjoše iz mjesta i još ne bijahu daleko, reče Josif čovjeku što upravljao je kućom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: za što vraćate zlo za dobro?

5. Nije li to čaša iz koje pije moj gospodar? i ne će li po njoj za cijelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to učinili.

6. I on ih stiže, i reče im tako.

7. A oni mu rekoše: za što govoriš, gospodar, take riječi? Sačuvaj Bože da sluge tvoje učine tako što!

8. Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje nagjosmo ozgo u vrećama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuće gospodara tvojega srebro ili zlato?

9. U kojega se izmegju sluga tvojih nagje, onaj neka pogine, i svrh toga mi ćemo biti robovi gospodaru mojemu.

10. A on reče: neka bude kako rekošte; ali u koga se nagje, onaj da mi bude rob, a vi ostali ne ćete biti krivi.

11. I brže poskidaše svi na zemlju vreće svoje, i razdriješise svaki svoju vreću.

12. A on stade tražiti počev od najstarijega, i kad dogje na najmlagjega, nagje se čaša u vreći Venijaminovoj.

13. Tada razdriješ haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratiše se u grad.

14. I dogje Juda s braćom svojom Josifu u kuću, dok on još bijaše kod kuće, i padoše pred njim na zemlju.

15. A Josif im reče: šta ste to učinili? zar nijeste znali da čovjek kao što sam ja može za cijelo doznati?

16. Tada reče Juda: šta da ti rečemo, gospodar? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zločinstvo tvojih sluga. Evo, mi smo svi robovi tvoji, gospodar, i mi i ovaj u koga se našla čaša.

17. A Josif reče: Bože sačuvaj! neću

ja to ; u koga se našla čaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu.

18. Ali Juda pristupiv k njemu reče : čuj me, gospodaru ; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, neka se gnjev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon.

19. Gospodar moj zapita slugu svoje govoreći : imate li oca ili brata ?

20. A mi rekosmo gospodaru svojemu : imamo stara oca i brata najmlagjega, koji mu se rodi u starosti ; a njegov je brat umr'o i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi.

21. A ti reče slugama svojim : dovedite mi ga da ga vidim svojim očima.

22. I rekosmo gospodaru svojemu : ne će moći dijete ostaviti oca svojega ; da ostavi oca svojega, odmah će otac umrijeti.

23. A ti reče slugama svojim : ako ne dogje s vama brat vaš najmlagji, ne ćete više vidjeti lica mojega.

24. A kad se vratismo k služi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu riječi gospodara mojega.

25. Poslije reče nam otac : idite opet, kupite nam hrane.

26. A mi rekosmo : ne možemo ići, osim ako bude brat naš najmlagji s nama, onda ćemo ići, jer ne možemo vidjeti lica onoga čovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlagji.

27. A sluga tvoj, otac moj, reče nam : znate da mi je žena rodila dva sina.

28. I jedan od njih otide od mene, i rekoh : za cijelo ga je raskinula zvjerka ; i do sada ga ne vidjeh.

29. Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kako zlo, svaličete me stara u grob s tugom.

30. Pa sada da otidem k služi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga,

31. Umrijeće kad vidi da nema djeteta, te će slugu tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob.

32. A tvoj se sluga podjemčio za dijete ocu svojemu rekav : ako ti ga ne dovedem natrag, da sam kriv ocu svojemu do vijeka.

33. Za to neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojemu a dijete neka ide s braćom svojom.

34. Jer kako bih se vratio k ocu svojem bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili ?

GLAVA 45.

Tada Josif ne mogući se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika : izagjite svi na polje. Tako ne osta niko kod njega kad se Josif pokaza braći svojoj.

2. Pa briznu plakati tako da čuše Misirci, ču i dom Faraonov.

3. I reče Josif braći svojoj : ja sam Josif ; je li mi otac još u životu ? Ali mu braća ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega.

4. A Josif reče braći svojoj : pristupite bliže k meni. I pristupiše ; a on reče : ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir.

5. A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života *vašega*.

6. Jer je već dvije godine dana glad u zemlji, a biće još pet godina, gdje ne će biti ni oranja ni žetve.

7. A Bog me posla pred vama, da vas sačuva na zemlji i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim.

8. I tako nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskom.

9. Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu : ovako veli sin tvoj Josif : Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodi k meni, nemoj oklijevati.

10. Sjedjećeš u zemlji Gesemskoj i bićeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje.

11. I ja ću te hraniti ondje, jer će još pet godina biti glad, da ne pogineš od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje,

12. A eto vidite očima svojima, i brat moj Venijamin svojima očima, da vam ja iz usta govorim.

13. Kažite ocu mojemu svu slavu koju u Misiru i što ste god vidjeli ; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega.

14. Tada pade oko vrata Venijaminu bratu svojemu i plaka. I Venijamin plaka o vratu njegovu.

15. I izljubi svu braću svoju i isplaka

se nad njima. Po tom se braća njegova razgovarahu s njim.

16. I ču se glas u kući Faraonovoj, i rekoše : dogjoše braća Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem;

17. I reče Faraon Josifu : kaži braći svojoj : ovako učinite : natovarite magarce svoje, pa idite i vratite se u zemlju Hanansku,

18. Pa uzmite oca svojega i čeljad svoju, i dogjite k meni, i dachu vam najbolje što ima u zemlji Misirskoj, i ješćete najbolje obilje ove zemlje.

19. A ti im zapovjedi : ovako učinite : uzmite sa sobom iz zemlje Misirske kôlâ za djecu svoju i za žene svoje, i povežite oca svojega i dogjite ovamo ;

20. A na pokušstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji Misirskoj vaše je.

21. I sinovi Izrailjevi učiniše tako ; i Josif im dade kôlâ po zapovijesti Faraonovoj ; dade im i brašnjenice na put.

22. I svakome dade po dvoje haljine, a Venijaminu dade tri sta srebrnika i petore haljine.

23. A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepših stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put.

24. Tako opravi braću svoju, i pogjōše ; i reče im : nemojte se koriti putem.

25. Tako se vratiše iz Misira, i dogjōše u zemlju Hanansku k Jakovu ocu svojemu.

26. I javiše mu i rekoše : još je živ Josif, i zapovijeda nad svom zemljom Misirskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše.

27. Ali kad muказаše sve riječi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova ;

28. I reče Izrailj : dosta mi je kad je još živ sin moj Josif ; idem da ga vidim dokle njiesam umr'o.

GLAVA 46.

Tada pogje Izrailj sa svijem što imaše i došav u Virsaviju prinese žrtvu Bogu oca svojega Isaka.

2. I Bog reče Izrailju noću u utvari : Jakove ! Jakove ! A on odgovori : evo me.

3. I Bog mu reče : ja sam Bog, Bog oca tvojege ; ne boj se otići u Misir ; jer ću ondje načiniti od tebe narod velik.

4. Ja ću ići s tobom u Misir, i ja ću te odvesti onamo, i Josif će metnuti ruku svoju na oči tvoje.

5. I pogje Jakov od Virsavije ; i sinovi Izrailjevi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj.

6. I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji Hananskoj ; i dogjōše u Misir Jakov i sva porodica njegova.

7. Sinove svoje i sinove sinova svojih, kćeri svoje i kćeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir.

8. A ovo su imena djece Izrailjeve što dogjōše u Misir : Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljevi Ruvim ;

9. I sinovi Ruvimovi : Enoh, Falos, Asron i Harmija.

10. A sinovi Simeunovi : Jemuilo, Jamin, Aod, Ahin, Sar i Saul, sin jedne Hananejke.

11. Sinovi Levijevi : Girson, Kat i Merarije.

12. Sinovi Judini : Ir, Avnan, Silom, Fares i Zara ; a umrli bjehu Ir i Avnan u zemlji Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Esrom i Jemujilo.

13. Sinovi Isaharovi : Tola, Fuva, Jov i Samvran.

14. Sinovi Zavulonovi : Sered, Alon, i Ahojilo.

15. To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kći njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kćeri njegovijeh bješe trideset i tri.

16. Sinovi Gadovi : Safon, Agije, Sanije, Tasovan, Irije, Arodije i Arilije.

17. Sinovi Asirovi : Jemna, Jesva, Jeul i Varija, i sestra njihova Sara. A sinovi Varijini Hovor i Melhilo.

18. To su sinovi Zelfe, koju dade Lavan Liji kćeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša.

19. A sinovi Rahilje žene Jakovljeve : Josif i Venijamin.

20. A Josifu se rodiše u Misiru od Asenete kćeri Potifere sveštenika Onskoga : Manasija i Jefrem.

21. A sinovi Venijaminovi : Vala, Ho-

vor, Asfil, Gira, Noeman, Ihije, Ros, Mamfim, Ofimim i Arad.

22. To su sinovi Rahiljini što se rodiše Jakovu, svega četrnaest duša.

23. I sin Danov : Asom.

24. A sinovi Neftalimovi : Asilo, Gonnija, Isar i Selim.

25. To su sinovi Vale, koju dade Lavan Rahilji kéeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša.

26. A svega duša što dogjoše s Jakovom u Misir a izidoše od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevijeh, svega duša bješe šezdeset i šest.

27. I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle duša doma Jakovljeva što dogjoše u Misir bješe sedamdeset.

28. A Judu posla *Jakov* naprijed k Josifu, da mu javi da izide preda nj u Gesem. I dogjoše u zemlju Gesemsku.

29. A Josif upreže u kola svoja, i izide na susret Izrailju ocu svojem u Gesem; i kad ga vidje *Jakov*, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu.

30. I reče Izrailj Josifu : sadane marim umrijeti, kad sam te vidio da si jošte živ.

31. A Josif reče braći svojoj i domu oca svojega : idem da javim Faraonu; ali ću mu kazati : braća moja i dom oca mojega iz zemlje Hananske dogjoše k meni;

32. A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju.

33. A kad vas Faraon dozove, reći će vam : kaku radnju radite ?

34. A vi kažite : pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemlji Gesemskoj : jer su Misircima svi pastiri nečisti.

GLAVA 47.

I otišav Josif javi Faraonu i reče : otac moj i braća moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju dogjoše iz zemlje Hananske, i eno ih u zemlji Gesemskoj.

2. I uzev nekolicinu braće svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona.

3. A Faraon reče braći njegovoj : kaku radnju radite ? A oni rekoše Fara-

onu : pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari.

4. Još rekoše Faraonu : dogjosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji Gesemskoj slugе tvoje.

5. A Faraon reče Josifu : otac tvoj i braća tvoja dogjoše k tebi;

6. U tvojoj je vlasti zemlja Misirska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braću svoju, neka žive u zemlji Gesemskoj; i ako koje znaš izmegju njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom.

7. Poslije Josif dovede i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslovi Jakov Faraona.

8. A Faraon reče Jakovu : koliko ti ima godina ?

9. Odgovori Jakov Faraonu : meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli.

10. I blagosloviv Jakov Faraona otiđe od Faraona.

11. A Josif naseli oca svojega i braću svoju, i dade im dobro u zemlji Misirskoj na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Ramesiskoj, kao što zapovjedi Faraon.

12. I hranjaše Josif hljebom oca svojega i braću svoju i sav dom oca svojega do najmanjega.

13. Ali nesta hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuči se zemlja Misirska i zemlja Hananska od gladi.

14. I pokupi Josif novce što se nalazahu po zemlji Misirskoj i po zemlji Hananskoj za žito, koje kupovahu, i slagaše novce u kuću Faraonovu.

15. A kad nesta novaca u zemlji Misirskoj i u zemlji Hananskoj, stadoše svi Misirci dolaziti k Josifu govoreći : daj nam hljeba; za što da mremo kod tebe što novaca nema ?

16. A Josif im govoraše : dajte stoku svoju, pa ću vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca.

17. I dovogjahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magaree. Tako ih prehrani onogodinu hljebom za svu stoku njihovu.

18. A kad progje ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreći : ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našega je gospodara ; i nije ostalo ništa da donesemo gospodaru svojemu osim tijela naših i njiva naših.

19. Za što da mremo na tvoje oči ? evo i nas i naših njiva ; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti.

20. Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirei prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah megju njima. I zemlja posta Faraonova.

21. A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga.

22. Samo ne kupi svešteničkih njiva ; jer Faraon odredi dio sveštenićima, i hranjahu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva.

23. A Josif reče narodu : evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu ; evo vam sjemena, pa zasijte njive.

24. A što bude roda, daćete peto Faraonu, a četiri dijela neka budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onijema koji su po kućama vašim i za hranu djeci vašoj.

25. A oni rekoše : ti si nam život sačuvao ; neka nagjemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu.

26. I postavi Josif zakon do današnjega dana za njive Misirske da se daje peto Faraonu ; samo njive svešteničke ne postaaše Faraonove.

27. A djeca Izrailjeva življahu u zemlji Misirskoj u kraju Gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma.

28. I Jakov poživje u zemlji Misirskoj sedamnaest godina : a svega bi Jakovu sto i četrdeset i sedam godina.

29. A kad se približi vrijeme Izrailju da umre, dozva sina svojega Josifa, i reče mu : ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i učini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepsti u Misiru ;

30. Nego neka ležim kod otaca svo-

jih ; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u grobu njihovu. A on reče : učiniću kako si kazao.

31. I reče mu *Jakov* : zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrailj preko uzglavlja od odra svojega.

GLAVA 48.

Poslije javiše Josifu : eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema.

2. I javiše Jakovu i rekoše : evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izrailj se okrijepi, te sjede na postelji svojoj.

3. I reče Jakov Josifu : Bog svemogućći javi se meni u Luzu u zemlji Hananskoj, i blagoslovi me ;

4. I reče mi : učiniću te da narasteš i namnožiš se ; i učiniću od tebe mnoštvo naroda, i daću zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova do vijeka.

5. Sada dakle dva sina tvoja, što ti se rodiše u zemlji Misirskoj prije nego dođoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija, kao Ruvim i Simeun neka budu moji.

6. A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braće svoje zovu u nasljedstvu svojem.

7. Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji Hananskoj na putu, kad bjеше još malo do Efrate ; i pogrebah je na putu u Ffratu, a to je Vit-lejem.

8. A vidjev Izrailj sinove Josifove, reče : ko su ovi ?

9. A Josif reče ocu svojemu : moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reče : privedi ih k meni. da ih blagoslovim.

10. A oči bjehu Izrailju otežale od starosti. te ne mogaše dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cjeliva ih i zagrlj.

11. I reče Izrailj Josifu : nijesam mislio da ću vidjeti lice tvoje ; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj.

12. A Josif odmače ih od koljena njegovijeh i pokloni se licem do zemlje.

13. Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izrailju s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izrailju s desne ; i tako ih primače k njemu.

14. A Izrailj pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlagjemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako namje-

stiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac.

15. I blagoslovi Josifa govoreći : Bog, kojemu su svagda ugagjali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio od kako sam postao do današnjega dana,

16. Angeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovi djecu ovu, i da se po momu imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji!

17. A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Jefremu, ne bi mu mило, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu.

18. I reče Josif ocu svojemu : ne tako, oče ; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu.

19. Ali otac njegov ne htje, nego reče : znam sine, znam ; i od njega će postati narod, i on će biti velik ; ali će mlagij brat njegov biti veći od njega, i sjeme će njegovo biti veliko mnoštvo naroda.

20. I blagoslovi ih u onaj dan i reče : tobom će Izrailj blagosiljati govoreći : Bog da te učini kao Jefrema i kao Manasiju ! Tako postavi Jefrema pred Manasiju.

21. Poslije reče Izrailj Josifu : evo ja ću skoro umrijeti ; ali će Bog biti s vama i odvešće vas opet u zemlju otaca vaših.

22. I ja ti dajem jedan dio više nego braći tvojoj, koji uzeh iz ruku Amorejskih mačem svojim i lukom svojim.

GLAVA 49.

Poslije sazva Jakov sinove svoje i reče : skupite se da vam javim šta će vam biti do pošljedka.

2. Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izrailja oca svojega.

3. Ruvime, ti si prvenac moj, krjepost moja i početak sile moje ; prvi gospodstvom i prvi snagom.

4. Navr'o si kao voda, ne ćeš biti prvi ; jer si stao na postelju oca svojega i oskrvrio je legav na nju.

5. Simeun i Levije, braća, mačevi su im oružje nepravdi.

6. U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja ; jer u gnjevu svo-

jem pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove.

7. Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka ; razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izrailju.

8. Juda, tebe će hvaliti braća tvoja, a ruka će ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaće ti se sinovi oca tvojega.

9. Laviću Judo ! s plijena si se vratio, sine moj ; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav ; ko će ga probuditi ?

10. Palica vladalačka ne će se odvojiti od Jude niti od nogu njegovijeh onaj koji postavlja zakon, dokle ne dogje onaj kome pripada, i njemu će se pokoravati narodi.

11. Veže za čokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlāde od magarice svoje ; u vinu pere haljinu svoju i ogrtač svoj u soku od grožđeja.

12. Oči mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka.

13. Zavulon će živjeti pokraj mora i gdje pristaju lagje, a megia će mu biti do Sidona.

14. Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru,

15. I vidjev da je počivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuće ramena svoja da nosi, i plaćaće danak.

16. Dan će suditi svojemu narodu, kao jedno izmegu plemena Izrailjevih.

17. Dan će biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kičicu, te pada konjik nauznakom.

18. Gospode, tebe čekam da me izbaviš.

19. A Gad, njega će vojska svladati ; ali će najposlije on nadvladati.

20. U Asira će biti obilata hrana, i on će davati slasti carske.

21. Neftalim je košuta puštena, i govoriće lijepe riječi.

22. Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida.

23. Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci,

24. Opet osta jak luk njegov i ojačao mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga Boga Jakovljeva, odakle posta pastir i kamen Izrailju,

25. Od silnoga *Boga* oca tvojega, koji će ti pomagati, i od svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice.

26. Blagoslovi oca tvojega nadvisiše blagoslove mojih starijih svrh brdavičnijih, neka budu nad glavom Josifovom i nad tjemenom odvojenoga izmegjubraće svoje.

27. Venijamin je vuk grabljiv, jutrom jede lov, a večerom dijeli plijen.

28. Ovo su dvanaest plemena Izrailjevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih.

29. Po tom im zapovjedi i reče im : kad se priberem k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u pećini koja je na njivi Efrona Hetejina,

30. U pećini koja je na njivi Makpelskoj prema Mamriji u zemlji Hananskoj, koju kupi Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob.

31. Ondje pogreboše Avrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaka i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboli Liju.

32. A kupljena je njiva i pećina na njoj u sinova Hetovijeh.

33. A kad izgovori Jakov zapovijesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.

GLAVA 50.

Tada Josif pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cjelujući ga.

2. I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova ; i ljekari pomazaše mirisima Izrailja.

3. I navrši mu se četrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima ; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana.

4. A kad progjoše žalosni dani, reče Josif domaćnjima Faraonovijem govoreći : ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite :

5. Otac me je moj zakleo govoreći : evo, ja ću skoro umrijeti ; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji Hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da

pogrebem oca svojega, a poslije ću opet doći.

6. A Faraon mu reče : idi i pogrebi oca svojega kako te je zakleo.

7. I otide Josif da pogrebe oca svojega ; i s njim pogjoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Misirske,

8. I sav dom Josifov i braća njegova i dom oca njegova ; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesemskoj.

9. A pogje s njim i kôlâ i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika.

10. A kad dogjoše na gumno Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno ; i Josif učini žalost za ocem svojim za sedam dana.

11. A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plač na gumnu Atadovu, rekoše : u velikoj su žalosti Misirci. Za to prozaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Misirska.

12. I učiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio.

13. Odneseoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u pećini na njivi Makpelskoj, koju kupi Avram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mamriji.

14. I pogrebavši oca svojega vrati se Josif u Misir i braća njegova i svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegovu.

15. A braća Josifova videći gdje im otac umrije, rekoše : može biti da se Josif srdi na nas, pa će nam se osvetiti za sve zlo što mu učinismo.

16. Za to poručise Josifu : otac tvoj zapovjedi na smrti i reče :

17. Ovako kažite Josifu : molim te, oprost braći svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše ; sada oprost bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše.

18. Poslije dogjoše i braća njegova i padoše pred njim i rekoše : evo smo sluge tvoje.

19. A Josif im reče : ne bojte se ; zar sam ja mjesto Boga ?

20. Vi ste mislili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da učini što se danas zbiva, da se sačuva u životu mnogi narod.

21. Ne bojte se dakle ; ja ću hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i oslobodi.

22. Tako življaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina.

23. I vidje Josif sinove Jefremove do trećega koljena ; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i odrastoše na koljenima Josifovijem.

24. I reče Josif braći svojoj : ja ću skoro umrijeti ; ali će vas za cijelo Bog po-

hoditi, i izvešće vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu.

25. I zakle Josif sinove Izrailjeve i reče : zaista će vas pohoditi Bog ; a vi onda odnesite kosti moje oдавде.

26. Po tom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina ; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovčeg u Misiru.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE IZLAZAK.

GLAVA 1.

Ovo su imena sinova Izrailjevijeh koji dogoše u Misir, dogoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom :

2. Ruvim, Simeun, Levije i Juda,

3. Isahar, Zavulon i Venijamin,

4. Dan i Neftalim, Gad i Asir.

5. A svega bijaše ih od bedara Jakovljevijeh sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u Misiru.

6. A Josif umrije, i sva braća njegova i sav onaj naraštaj.

7. I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni.

8. Tada nastade nov car u Misiru, koji ne znadijaše za Josifa ;

9. I reče narodu svojemu : gle, narod sinova Izrailjevijeh veći je i silniji od nas.

10. Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otiđu iz zemlje.

11. I postaviše nad njima nastojnike da ih muče teškim poslovima ; i gragjaše narod Izrailjev Faraonu gradove Pitom i Ramesu.

12. Ali što ga više mučahu to se više on množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevijeh.

13. I žestoko nagonjahu Misirci sinove Izrailjeve na poslove,

14. I zagrčivahu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim ra-

dom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu.

15. I još zapovjedi car Misirski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva,

16. I reče : kad babičite Jevrejke, i u porogjaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo.

17. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu kako im reče car Misirski, nego ostavljahu djecu u životu.

18. A car Misirski dozva babice, i reče im : za što to činite, te ostavljate u životu mušku djecu ?

19. A babice rekoše Faraonu : Jevrejke nijesu kao žene Misirske ; jače su ; dok im dogje babica, one već rode.

20. I Bog učini dobro babicama ; i narod se umnoži i osili veoma ;

21. I što se babice bojahu Boga, načinili im kuće.

22. Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreći : svakoga sina koji se rodi bacajte u vodu, a kćeri sve ostavljajte u životu.

GLAVA 2.

A neko od plemena Levijeva otide i oženio se kćerju Levijevom.

2. I ona zatrudnje, i rodi sina ; i videći ga lijepa krijaše ga tri mjeseca.

3. A kad ga ne može više kriti, uze kovčezić od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke.

4. A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega.

5. A kći Faraonova dogje da se kupu u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi.

6. A kad otvori, vidje dijete, i gle dijete plakaše; i sažali joj se, i reče: to je Jevrejsko dijete.

7. Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojkiju Jevrejk, da ti doji dijete?

8. A kći Faraonova reče joj: idi. I otiđe djevojčica, i dozva mater djetinj.

9. I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena dijete, i odoji ga.

10. A kad dijete odraste, odvede ga ka kćeri Faraonovoj, a ona ga posini, i nadjede mu ime Mojsije govoreći: jer ga iz vode izvadih.

11. I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije čovjeka Jevrejina izmegju braće njegove.

12. I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pijesak.

13. I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svagjahu, i reče onomu koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega?

14. A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo.

15. I Faraon čuv za to tražao da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona, i dogje u zemlju Madijamsku, i sjede kod jednoga studenca.

16. A sveštenik Madijamski imaoše sedam kćeri, i one dogjoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado oca svojega.

17. A dogjoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije ustade i odbrani ih, i napoji im stado.

18. I one se vratiše k ocu svojemu Raguilu; a on reče: što se danas tako brzo vratiste?

19. A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado.

20. A on reče kćerima svojim: pa gdje je? za što ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede.

21. I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju kćer svoju Seforu.

22. I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Girsam, jer sam, reče, došljak u zemlji tugjoj.

23. A poslije mnogo vremena umrije car Misirski; i uzdisahu od nevolje sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dogje do Boga.

24. I Bog ću uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom.

25. I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.

GLAVA 3.

A Mojsije pasijaše stado Jotoru tastu svojemu, svešteniku Madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dogje na goru Božiju Horiv.

2. I javi mu se angeo Gospodnji u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva.

3. I Mojsije reče: idem da vidim tu stvar veliku, za što ne sagorijeva kupina.

4. A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reče: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me.

5. A Bog reče: ne idi ovamo. Izuj obući svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.

6. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga.

7. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Misiru, i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu.

8. I sigjoh da ga izbavim iz ruku Misirskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teče, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Jevaji i Jevuseji.

9. I sada evo vika sinova Izrailjevijeh dogje preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Misirci.

10. Sada hajde da te pošljem k Faraoonu, da izvedeš narod moj, sinove Izrailjeve iz Misira.

11. A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraoonu i da izvedem sinove Izrailjeve iz Misira?

12. A *Bog* mu reče : ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao : kad izvedeš narod iz Misira, služićete Bogu na ovoj gori.

13. A Mojsije reče Bogu : evo, kad otidem k sinovima Izrailjevijem, pa im rečem : Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku : kako mu je ime ? šta ću im kazati ?

14. A Gospod reče Mojsiju : ja sam onaj što jest. I reče : tako ćeš kazati sinovima Izrailjevijem : koji jest, on me posla k vama.

15. I opet reče Bog Mojsiju : ovako kaži sinovima Izrailjevijem : Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi posla me k vama ; to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno.

16. Idi, i skupi starješine Izrailjske, pa im reci : Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i Jakovljevi, govoreći : doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Misiru.

17. Pa rekoh : izvešću vas iz nevolje Misirske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Jevejsku i Jevusejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med.

18. I oni će poslušati glas tvoj ; pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići k caru Misirskom, i reći ćete mu : Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu.

19. A ja znam da vam ne će dopustiti da izidete bez ruke krjepke.

20. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Misir svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu ; i poslije će vas pustiti.

21. I učiniću da narod nagje ljubav u Misiraca, pa kad pogjete, ne ćete poći prazni ;

22. Nego će svaka žena zaiskati u su sjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina ; i metnućete na sinove svoje i na kćeri svoje, i oplijenićete Misir.

GLAVA 4.

A Mojsije odgovori i reče : ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega ; jer će reći : nije ti se Gospod javio.

2. A Gospod mu reče : šta ti je to u ruci ? A on odgovori : štap.

3. A *Bog* mu reče : baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje.

4. A Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.

5. *To učini, reče Bog*, da ti vjeruju da ti se javio Gospod Bog otaca njihovih, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi.

6. I opet mu reče Gospod : turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja ; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, *bijela* kao snijeg.

7. A *Bog* mu reče : turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja ; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i *ostalo* tijelo njegovo.

8. Tako, *reče Bog*, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak.

9. Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolj na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.

10. A Mojsije reče Gospodu : molim ti se, Gospode, nijesam rječit čovjek, niti sam prije bio niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika.

11. A Gospod mu reče : ko je dao usta čovjeku ? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa ? zar ne ja, Gospod ?

12. Idi dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i nćiću te šta ćeš govoriti.

13. A *Mojsije* reče : molim te, Gospode, pošlji onoga koga treba da pošlješ.

14. I razgnjevi se Gospod na Mojsija, i reče mu : nije li ti brat Aron Levit ? znam da je on rječit ; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u sreću svojom.

15. Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova ; i ja ću biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima i učiću vas šta ćete činiti.

16. I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi mjesto usta a ti ćeš biti njemu mjesto Boga.

17. A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa.

18. I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reče mu : pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Misiru, da vidim jesu li još u životu. I reče Jotor Mojsiju : idi s mirom.

19. I reče Gospod Mojsiju u zemlji Madijamskoj : idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju.

20. I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca i pogje natrag u zemlju Misirsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju.

21. I reče Gospod Mojsiju : kad otiđeš i vratiš se u Misir, gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku ; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda.

22. A ti ćeš reći Faraonu : ovako kaže Gospod : Izrailj je sin moj, prvenac moj.

23. I kazah ti : pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti ; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega.

24. I kad bijaše na putu u gostionici, dogje k njemu Gospod i ščase da ga ubije.

25. A Sefora uze oštar nož, i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći : ti si mi krvav zaručnik.

26. Tada ga ostavi *Gospod* ; a ona radi obrezanja reče : krvav zaručnik.

27. A Gospod reče Aronu : izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božijoj, i poljubi ga.

28. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Gospodnje, za koje ga posla, i sve znakke koje mu zapovjedi.

29. I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izrailjevijeh.

30. I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a *Mojsije* učini znakke pred narodom.

31. I narod vjerova ; i razumješe da je Gospod pohodio sinove Izrailjeve i vidio nevolju njihovu ; i savivši se pokloniše se.

GLAVA 5.

A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji.

2. Ali Faraon reče : ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izrailja ? Ne znam Gospoda, niti ću pustiti Izrailja.

3. A oni rekoše : Bog Jevrejski srete nas ; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili mač.

4. A car Misirski reče im : Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegovoga ? Idite na svoj posao.

5. Još reče Faraon : eto, naroda je mnogo u zemlji ; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.

6. I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče :

7. Od sele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslije, neka idu sami i kŭpe sebi pljevu.

8. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od sele, niti što smanjite ; jer besposličie, i za to viču govoreći : da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.

9. Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi.

10. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći : tako veli Faraon : ja vam ne ću davati pljeve.

11. Idite sami i kŭpите sebi pljevu gdje nagjete, a od posla vam se ne će popustiti ništa.

12. I razide se narod po svoj zemlji Misirskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve.

13. A nastojnici navaljivahu govoreći : svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve.

14. I upravitelji sinova Izrailjevijeh, koje postaviše nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govoraše im se : za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije ?

15. I otidoše upravitelji sinova Izrailjevijeh, i povikaše k Faraonu govoreći : za što činiš tako slugama svojim ?

16. Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam : graditi opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.

17. A on reče : besposličite, bespo-

sličite i za to govorite : da idemo da prinesemo žrtvu Gospodu.

18. Nego idite, radite; pljeva vam se ne će davati, a opeke da dajete na broj.

19. I upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih što im se kazalo : da ne bude opeka manje na dan.

20. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih.

21. Pa im rekoše : Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruku da nas pobiju.

22. I Mojsije se vrati ka Gospodu i reče : Gospode, za što si navukao to zlo na narod ? za što si me poslao ?

23. Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

GLAVA 6.

A Gospod reče Mojsiju : sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu ; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih iz zemlje svoje pod rukom krjepkom.

2. Još govori Bog Mojsiju i reče mu : ja sam Gospod.

3. I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog svemogućí, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat.

4. I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju Hanansku, zemlju u kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci.

5. I čuh uzdisanje sinova Izrailjevih, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega.

6. Za to kaži sinovima Izrailjevijem : ja sam Gospod, i izvešću vas ispod bremena Misirskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim.

7. I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Misirskih.

8. Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju *zaklinjući se* da ću je dati Avramu, Isaku i Jakovu ; i daću vam je u našljedstvo, ja Gospod.

9. I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevijem ; ali ne poslušashe Mojsija od

slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva.

10. I Gospod reče Mojsiju govoreći :

11. Idi, kaži Faraonu caru Misirskom neka pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.

12. A Mojsije progovori pred Gospodom i reče : eto, sinovi Izrailjevi ne poslušashe me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana ?

13. Ali Gospod govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske.

14. Ovo su poglavice u domovima otaca svojih : sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva : Enoh i Falos, Asron i Harmija ; to su porodice Ruvimove.

15. A sinovi Simeunovi : Jemuilo i Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke ; to su porodice Simeunove.

16. A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem : Girson i Kat i Merarije ; a Levije poživje sto trideset i sedam godina.

17. A ovo su sinovi Girsonovi : Lovenije i Semej po porodicama svojim.

18. A Sinovi Katovi : Amram i Isar i Hevron i Ozilo ; a Kat poživje sto trideset i tri godine.

19. A sinovi Merarijevi : Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim.

20. A Amram se oženi Johavedom bratučedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsija. A poživje Amram sto trideset i sedam godina.

21. A sinovi Isarovi bjehu : Korej i Nafek i Zehrija.

22. A sinovi Ozilovi : Misailo i Elisafan i Segrija.

23. A Aron se oženi Jelisavetom kćerju Aminadovovom sestrom Nasonovom ; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazara i Itamara.

24. A sinovi Korejevi bjehu : Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve.

25. I Eleazar sin Aronov oženise jednom od kćeri Futilovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice izmegju otaca Levitskih po svojim porodicama.

26. To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod : izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u četama njihovijem.

27. To su koji govoriše Faraonu caru Misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misira; to je Mojsije i to je Aron.

28. I kad Gospod govoraše Mojsiju u zemlji Misirskoj,

29. Reče Gospod Mojsiju govoreći : ja sam Gospod ; kaži Faraonu caru Misirskom sve što sam ti kazao.

30. I Mojsije reče pred Gospodom : evo sam neobrezanih usana, pa kako će me poslušati Faraon ?

GLAVA 7.

I Gospod reče Mojsiju : evo, postavio sam te da si Bog Faraonu ; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj.

2. Govorićeš sve što ti zapovjedim ; Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.

3. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji Misirskoj.

4. I ne će vas ipak poslušati Faraon ; i ja ću metnuti ruku svoju na Misir, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske sudovima velikim.

5. I poznaće Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir i izvedem sinove Izrailjeve izmegju njih.

6. I učini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako učiniše.

7. A Mojsiju bijaše osamdeset godina a Aronu osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom.

8. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

9. Kad vam kaže Faraon i reče : učinite kako čudo, onda reci Aronu : uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona ; te će se prometnuti u zmiju.

10. I izagioše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovjedi Gospod ; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju.

11. A Faraon dozva mudarce i vračare ; te i vračari Misirski učiniše tako svojim vraćanjem.

12. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije ; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.

13. I otvrdnu srce Faraonovo, i ne posluša ih. kao što bješe kazao Gospod.

14. I reče Gospod Mojsiju : oteža srce Faraonovo ; ne će da pusti naroda.

15. Idi u jutru k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku.

16. I reci mu : Gospod Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem : pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne poslušša.

17. Za to Gospod ovako veli : ovako ćeš poznati da sam ja Gospod : evo, udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuće se u krv.

18. I ribe u rijeci pomrijeće, i rijeka će se usmrđjeti, i Misirci će se uzmućiti tražeći vode da piju iz rijeke.

19. I Gospod reče Mojsiju : reci Aronu : uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Misirske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovijeh ; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji Misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem.

20. I učiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod ; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv.

21. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrđje se rijeka tako da ne mogahu Misirci piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Misirskoj.

22. Ali i vračari Misirski učiniše tako svojim vraćanjem ; i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne poslušša, kao što bješe kazao Gospod.

23. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to.

24. A Misirci svi kopaše oko rijeke tražeći vode da piju ; jer ne mogahu piti vode iz rijeke.

25. I navršu se sedam dana kako rijeka udari Gospod.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju : idi k Faraonu i reci mu : ovako veli Gospod : pusti narod moj, da mi posluži.

2. Ako li ne ćeš pustiti, evo ću moriti svu zemlju tvoju žabama.

3. I rijeka će se napuniti žaba, i one će izaći i skakati tebi po kući i po klijetima gdje spavaš i po posteljama tvojim i po

kućama sluga tvojih i naroda tvojega i po pećima tvojim i po načvama tvojim;

4. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe.

5. I reče Gospod Mojsiju : kaži Aronu : pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i učini nek izagju žabe na zemlju Misirsku.

6. I pruži Aron ruku svoju na vode Misirske, i izagjoše žabe i pokriše zemlju Misirsku.

7. Ali i vračari Misirski učiniše tako svojim vraćanjem, učiniše te izagjoše žabe na zemlju Misirsku.

8. A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče : molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak ću pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu.

9. A Mojsije reče Faraonu : čast da ti je nada mnom ! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuća tvojih, i samo u rijeci da ostanu ?

10. A on reče : do sutra. A Mojsije reče : *biće* kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš.

11. Otići će žabe od tebe i iz kuća tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega ; samo će u rijeci ostati.

12. I otide Mojsije i Aron od Faraona ; i zavapi Mojsije ka Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona.

13. A Gospod učini po riječi Mojsijevoj ; i poerkaše žabe, i oprostise ih se kuće i sela i polja.

14. I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja.

15. A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdnu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod.

16. A Gospod reče Mojsiju : kaži Aronu : pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svojoj zemlji Misirskoj.

17. I učiniše tako : Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Misirskoj.

18. A gledaše i vračari Misirski vraćanjem svojim da učine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci.

19. I rekoše vračari Faraonu : ovo je prst Božji. Ali opet otvrdnu srce Fara-

onu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod.

20. A Gospod reče Mojsiju : ustani rano i izagji pred Faraona, evo, on će izaći k vodi, pa mu reci : ovako veli Gospod : pusti narod moj da mi posluži.

21. Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiću na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuće tvoje svakoja-ke bubine, i napuniće se bubina kuće Misirske i zemlja na kojoj su.

22. Ali ću u taj dan odvojiti zemlju Gesemsku, gdje živi moj narod, i ondje ne će biti bubina, da poznaš da sam ja Gospod na zemlji.

23. I postaviću razliku izmegju naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra će biti znak taj.

24. I učini Gospod tako, i dogjoše silne bubine u kuću Faraonovu i u kuće sluga njegovijeh i u svu zemlju Misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina.

25. I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reče im : idite, prinesite žrtvu Bogu svojem u ovdje u zemlji.

26. A Mojsije reče : ne valja tako ; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu Bogu svojem što je nečisto Misircima ; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je nečisto Misircima na oči njihove, ne bi li nas pobili kamenjem ?

27. Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojem, kao što nam je kazao.

28. A Faraon reče : pustiću vas da prinesete žrtvu Gospodu Bogu svojem u pustinji ; ali da ne idete dalje ; pa se molite za me.

29. A Mojsije reče : evo ja idem od tebe, i molću se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova sutra ; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prinese žrtvu Gospodu.

30. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu.

31. I učini Gospod po riječi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova ; ne osta ni jedna.

32. Ali opet otvrdnu srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

GLAVA 9.

Tada reče Gospod Mojsiju : idi k Faraonu, i reci mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski : pusti narod moj da mi posluži ;

2. Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati,

3. Evo, ruka Gospodnja doći će na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce s pomorom vrlo velikim.

4. A odvojiće Gospod stoku Izrailjsku od stoke Misirske ; te od svega što je sinova Izrailjevijeh ne će poginuti ništa.

5. I postavio je Gospod rok rekavši : sutra će to učiniti na zemlji Gospod.

6. I Gospod učini to sutradan, i sva stoka Misirska uginu ; a od stoke sinova Izrailjevijeh ne uginu ni jedno.

7. I posla Faraon *da vide*, i gle, od stoke Izrailjske ne uginu ni jedno ; ipak otvrdnu srce Faraonu, i ne pustinaroda.

8. Tada reče Gospod Mojsiju i Aronu : uzmite pepela iz peći pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom ;

9. I postaće prah po svoj zemlji Misirskoj, a od njega će postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Misirskoj.

10. I uzeše pepela iz peći, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci ;

11. I vračari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta ; jer bijahu kraste i na vračarima i na svijem Misircima.

12. I Gospod učini te otvrdnu srce Faraonovo, i ne poslušao ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju.

13. Poslije reče Gospod Mojsiju : ustani rano i izagji pred Faraona, i reci mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski : pusti narod moj da mi posluži.

14. Jer ću sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji.

15. Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji ;

16. Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj zemlji.

17. I ti se još podižeš na moj narod, i ne ćeš da ga pustiš ?

18. Evo, sutra ću u ovo doba pustiti grād vrlo velik, kakoga nije bilo u Misiru od kako je postao pa do sada.

19. Za to sada pošlji, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer će pasti grād na sve ljude i na stoku što se zateče u polju i ne bude skupljeno u kuću, i izginuće.

20. Koji se god izmegju sluga Faraonovijeh poboja riječi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuću ;

21. A koji ne maraše za riječ Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju.

22. I Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju k nebu, neka udari grād po svoj zemlji Misirskoj, na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Misirskoj.

23. I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grād, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod učini, te pade grād na zemlju Misirsku.

24. A bješe grād i oganj smiješan s grādom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Misirskoj od kako je ljudi u njoj.

25. I pobi grād po svoj zemlji Misirskoj što god bješe u polju od čovjeka do živinčeta ; i sve bilje u polju potr grād, i sva drveta u polju polomi.

26. Samo u zemlji Gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailjevi, ne bješe grāda.

27. Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reče im : sada zgriješih ; Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici.

28. Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grād, pa ću vas pustiti, i više vas ne će niko ustavljati.

29. A Mojsije mu reče : kad izagjem iza grāda, raširiću ruke svoje ka Gospodu, a gromovi će prestati i grāda ne će više biti, da znaš da je Gospodnja zemlja.

30. A ti i sluge tvoje znam da se još ne ćete bojati Gospoda Boga.

31. I propade lan i ječam, jer ječam bješe klasao, a lan se glavičio.

32. A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito.

33. I Mojsije otišav od Faraona iza

grāda raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grād, i dažd ne padaše na zemlju.

34. Ali Faraon vidjev gdje presta dažd i grād i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrdnu i njemu i slugama njegovijem,

35. Otvrdnu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailjevijeh, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

GLAVA 10.

A Gospod reče Mojsiju : idi k Faraonu, jer sam ja učinio da otvrdne srce njegovu i srce sluga njegovijeh, da učinim ove znake svoje megju njima.

2. I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta učinih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod.

3. I otide Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu : ovako veli Gospod Bog Jevrejski : dokle ćeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži.

4. Jer ako ne ćeš pustiti naroda mog, evo sjutra ću nanijeti skakavce na zemlju tvoju :

5. I pokriće svu zemlju, da se ne će vidjeti zemlje, i poješće ostatak što se sačuvao, koji vam je ostao iza grāda, i poješće sva drveta što vam rastu u polju.

6. I napuniće ih se kuće tvoje i kuće svijeh sluga tvojih i kuće svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, od kako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona.

7. A sluga rekoše Faraonu : dokle će nas taj mučiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Misir?

8. I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reče im : idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što će ići?

9. A Mojsije reče : s djecom svojom i sa starcima svojim ići ćemo, sa sinovima svojim i sa kćerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom ići ćemo, jer imamo praznik Gospodnji.

10. A on im reče : tako bio Gospod s vama, kako ću vas ja pustiti s djecom vašom. Vidite da zlo mislite.

11. Ne će biti tako; nego vi ljudi idite

i poslužite Gospodu, jer to ištete. I o-tjera ih od sebe Faraon.

12. Tada reče Gospod Mojsiju : pruži ruku svoju na zemlju Misirsku, da do-gju skakavci na zemlju Misirsku i po-jedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grāda.

13. I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noć; a kad svanu, ustoka donese skakavce.

14. I dogjoše skakavci na svu zemlju Misirsku, i popadaše po svijem krajevima Misirskim silni veoma kakih prije nigda nije bilo niti će kad biti onakih.

15. I pokriše svu zemlju da se zemlja ne vijaše, i pojedoh svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grāda, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Misirskoj.

16. Tada Faraon brže dozva Mojsija i Arona, i reče : zgriješih Gospodu Bogu vašemu i vama.

17. Ali mi još sada samo oprostite grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt.

18. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu.

19. I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u crveno more, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Misirskoj.

20. Ali Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevijeh.

21. I reče Gospod Mojsiju : pruži ruku svoju k nebu, i biće tama po zemlji Misirskoj taka da će je pipati.

22. I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana.

23. Ne vijaahu jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailjevijeh vidjelo po stanovima njihovijem.

24. Tada Faraon dozva Mojsija, i reče : idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama.

25. A Mojsije reče : treba da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu Gospodu Bogu svojemu;

26. Za to i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer izmegju nje treba da uzmemo čim ćemo poslužiti

Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim ćemo poslužiti Gospodu dokle ne dogjemo onamo.

27. Ali Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne htje ih pustiti.

28. I reče mu Faraon : idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dogješ na oči, jer ako mi dogješ na oči, poginućeš.

29. A Mojsije reče : pravo si kazao ; neću ti više doći na oči.

GLAVA 11.

A Gospod reče Mojsiju : još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Misir, pa će vas onda pustiti, pustiće sa svijem, i još će vas tjerati.

2. A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh.

3. I Gospod učini, te narod nagje ljubav u Misiraca ; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Misirskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda.

4. I reče Mojsije : ovako veli Gospod : oko po noći proći ću kroz Misir,

5. I pomrijeće svi prvenci u zemlji Misirskoj, od prvenca Faraonova, koji ščade sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac.

6. I biće vika velika po svoj zemlji Misirskoj, kakve još nije bilo niti će je kad biti.

7. A kod sinova Izrailjevijeh nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći ni megju ljudima ni megju stokom, da znate da je Gospod učinio razliku izmegju Izrailjaca i Misiraca.

8. I doći će sve te sluge tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći : idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom.

9. A Gospod reče Mojsiju : ne će vas poslušati Faraon, da bih umnožio čudesa svoja u zemlji Misirskoj.

10. I Mojsije i Aron učiniše sva ova čudesa pred Faraonom, a Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevijeh iz zemlje svoje.

GLAVA 12.

I reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Misirskoj govoreći :

2. Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini.

3. Kažite svemu zboru Izrailjevu i reците : desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom ;

4. Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare.

5. A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine ; izmegju ovaca ili izmegju koza uzmite.

6. I čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada sav koliki zbor Izrailjev neka ga zakolje u več.

7. I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama u kojima će ga jesti.

8. I neka jedu meso iste noći, na vatri pečeno, s hljbom prijesnijem i sa zeljem gorkim neka jedu.

9. Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno, s glavom i s nogama i s drobom.

10. I ništa nemojte ostaviti do jutra ; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri.

11. A ovako jedite : opasani, obuča da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji.

12. Jer ću proći po zemlji Misirskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Misirskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću svijem bogovima Misirskim, ja Gospod.

13. A krv ona biće vam znak na kućama, u kojima ćete biti ; i kad vidim krv, proći ću vas, te ne će biti megju vama pomora kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj.

14. I taj će vam dan biti za spomen, i praznovaćete ga Gospodu od koljena do koljena ; praznujte ga zakonom vječnim.

15. Sedam dana jedite hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih ; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiće se ona duša iz Izrailja.

16. Prvi dan biće sveti sabor, tako i sedmi dan imaćete sveti sabor ; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to ćete samo gotoviti.

17. I držite dan prijesnijeh hljebova,

jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vječnim.

18. Prvoga mjeseca četrnaesti dan u veće počnite jesti prijesne hljebove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca u veće.

19. Za sedam dana da se ne nagje kvasca u kućama vašim: jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiće se ona duša iz zbora Izrailjeva, bio došljak ili ro-gjen u zemlji.

20. Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb prijesan po svijem stanovima svojim.

21. I sazva Mojsije sve starješine Izra-iljske, i reče im: izberite i uzmite sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite pashu.

22. I uzmite kitu isopa i zamočite je u krv, koja će biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja će biti u zdjeli, i ni jedan od vas da ne izlazi na vrata kućna do jutra.

23. Jer će začí Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proći će Gospod mimo ona vrata, i ne će dati krvniku da ugje u kuće vaše da ubija.

24. I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim do vijeka.

25. I kad dogjete u zemlju koju će vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu.

26. I kad vam reku sinovi vaši: kaka vam je to služba?

27. Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnji, kad progje kuće sinova Izra-iljevih u Misiru ubijajući Misirce, a do-move naše sačuva. Tada narod savi glavu i pokloni se.

28. I otidoše i učiniše sinovi Izrailjevi, kako zapovjedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako učiniše.

29. A oko po noći pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova kojišćaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke.

30. Tada usta Faraon one noći, on i sve slugе njegove i svi Misirci i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca.

31. I dozva Mojsija i Arona po noći, i reče: ustajte, idite iz naroda mojega

i vi i sinovi Izvriljevi, i otidite, poslu-žite Gospodu, kao što govoriste.

32. Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene blagoslovite.

33. I Misirci navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: izgi-bosmo svi.

34. I narod uze tijesto svoje još neus-kislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja.

35. I učiniše sinovi Izrailjevi po zapo-vijesti Mojsijevoj, i zaiskāše u Misiraca nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh i haljina.

36. I Gospod učini, te narod nagje lju-bav u Misiraca, te im dādoše; tako o-plijeniše Misirce.

37. I otidoše sinovi Irailjevi iz Rame-se u Sohot. oko šest stotina tisuća pje-šaka, samijeh ljudi, osim djece.

38. I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo.

39. I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogače prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne mogoše oklijevati, niti spremiše sebi brašnjence.

40. A baviše se sinovi Izrailjevi u Mi-siru četiri stotine i trideset godina.

41. I kad se navrší četiri stotine i tri-deset godina, u isti dan izāgoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske.

42. Ta se noć svetkuje Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noć Go-spodnja, koju treba da svetkuju sinovi Izrailjevi od koljena na koljeno.

43. I reče Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pashu: nijedan tugjin da je ne jede;

44. A svaki sluga vaš kupljen za nov-ce, kad ga obrežete, onda neka je jede.

45. Došljak ili najamnik da je ne jede.

46. U istoj kući da se jede, da ne iz-nesete mesa od nje iz kuće, i kosti da joj ne prelomite.

47. Sav zbor Izrailjev neka čini tako.

48. Ako bi kod tebe sjedio tugjin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa on-da neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao rogen u zemlji; a niko neo-brezan da je ne jede.

49. Zakon jedan da je i rogenome u zemlji i došljaku, koji sjedi megju vama.

50. I učiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako učiniše.

51. I taj dan izvede Gospod sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u četama njihovijem.

GLAVA 13.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izrailjevijeh, i od ljudi i od stoke ; jer je moje.

3. I Mojsije reče narodu : pamтите ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande ; neka se dakle ne jede ništa s kvascem.

4. Danas izlazite, mjeseca Aviva ;

5. Pa kad te Gospod uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Jevjsku i Jevusejsku, za koju se zakleo očima tvojim da će ti je dati, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, tada da služiš službu ovu ovoga mjeseca.

6. Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodnji.

7. Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom.

8. I kazaćeš sinu svojemu u taj dan govoreći : ovo je za ono što mi je učinio Gospod kad sam izlazio iz Misira.

9. I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima ; jer te je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

10. Za to vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine.

11. I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim očima, i dade ti je,

12. Odvajaćeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu.

13. A svako magare prvenče otkupi jagnjetom ili jaretom ; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca čovječijega izmegju sinova svojih otkupi.

14. A kad te zapita sin tvoj u napredak govoreći : šta je to ? reci mu : rukom

krjepkom izvede nas Gospod iz Misira, iz doma ropskoga.

15. Jer kad otvrdnu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca čovječijega do prvenca od stoke ; za to prinosim Gospodu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem.

16. I to neka ti je kao znak na ruci i kao počeonik megju očima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

17. A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistimskoj, ako i bješe kraći, jer Bog reče : da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir.

18. Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na crvenom moru. A vojničkim redom izidoše sinovi Izrailjevi iz zemlje Misirske.

19. I Mojsije uze kosti Josifove sa sobom ; jer bješe zakleo sinove Izrailjeve rekavši : zaista će vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom.

20. Tako otišavši iz Sohota stadoše u ôkô u Etamu. nakraj pustinje.

21. A Gospod igjaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeći ih putem, a noću u stupu od ognja svijetleći im, da bi putovali i danju i noću.

22. I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noću.

GLAVA 14.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevim neka saviju i stanu u ôkô pred Pi-Airot izmegju Migdola i mora prema Vel-Sefonu ; prema njemu neka stanu u ôkô pokraj mora.

3. Jer će Faraon reći za sinove Izrailjeve : zašli su u zemlji, zatvorila ih je pustinja.

4. I učiniću da otvrdne srce Faraonu, te će poći u potjeru za vama, i ja ću se proslaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Misirci će poznati da sam ja Gospod. I učiniše tako.

5. A kad bi javljeno caru Misirskom da je pobjegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovijeh prema na-

rodu, te rekoše : šta učinismo, te pustismo Izrailja da nam ne služi ?

6. I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom,

7. I uze šest stotina kola izabраниh i što još bješe kola Misirskih, i nad svjema vojvode.

8. I Gospod učini, te otvrdnu sree Faraonu caru Misirskom, i poje u potjeru za sinovima Izrailjevim. kad sinovi Izrailjevi otiđoše pod rukom visokom.

9. I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Pi-Airota prema Vel-Sefonu.

10. I kad se približi Faraon, podigoše sinovi Izrailjevi oči svoje, a to Misirci idu za njima, i uplašise se vrlo, i povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu,

11. I rekoše Mojsiju : zar ne bješe grobova u Misiru, nego, nas dovede da izginemo u pustinji ? Šta učini, te nas izvede iz Misira ?

12. Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli : progji nas se, neka služimo Misircima ? jer bi nam bolje bilo služiti Misireima nego izginuti u pustinji.

13. A Mojsije reče narodu ; ne bojte se, stanite pa gledajte, kako će vas Gospod izbaviti danas ; jer Misiree koje ste vidjeli danas, ne ćete ih nigda više vidjeti do vijeka.

14. Gospod će se biti za vas, a vi ćete ćutjeti.

15. A Gospod reče Mojsiju : što vičeš k meni ? kaži sinovima Izrailjevim neka idu.

16. A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailjevi posred mora suhim.

17. I gle, ja ću učiniti da otvrdne sree Misircima, te će poći za njima ; i proslaviću se na Faraonu i na svoj vojsei njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

18. I Misirci će poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

19. I podiže se angjeo Gospodnji, koji igjaše pred vojskom Izrailjskom, i otiđe im za legja ; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za legja,

20. I došav megju vojsku Misirsku i vojsku Izrailjsku bješe onijem oblak

mračan a ovijem svijetljaše po noći, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noć.

21. I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospod uzbi more vjetrom istočnim, koji jako duvaše cijelu noć, i osuši more, i voda se rastupi.

22. I pogjoše sinovi Izrailjevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane.

23. I Misirci tjerajući ih pogjoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi.

24. A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku.

25. I pozbaca točkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci : bježimo od Izrailja, jer se Gospod bježe za njih s Misireima.

26. A Gospod reče Mojsiju : pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misiree, na kola njihova i na konjike njihove.

27. I Mojsije pruži ruku svoju na more, i dogje opet more na silu svoju pred zoru, a Misirci nagoše bježati prema moru, i Gospod baci Misiree usred mora,

28. I vrativši se voda potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih ni jedan.

29. A sinovi Izrailjevi igjahu posred mora suhim ; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane.

30. I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan iz ruku Misirskih ; i vidje Izrailj mrtve Misiree na brijegu morskom,

31. I vidje Izrailj silu veliku, koju pokazao Gospod na Misireima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i Mojsiju sluzi njegovu.

GLAVA 15.

Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izrailjevi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše ovako : Pjevaću Gospodu, jer se slavno proslavi ; konja i konjika vrže u more.

2. Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi ; on je Bog moj, i slaviću ga ; Bog oca mojega, i uzvišivaću ga.

3. Gospod je velik ratnik ; ime mu je Gospod.

4. Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more ; izbrane vojvode njegove utopiše se u crvenom moru.

5. Bezdani ih pokriše ; padoše u dubinu kao kamen.

6. Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u sili ; desnica tvoja, Gospode, satr neprijatelja.

7. I mnoštvom veličanstva svojega o- borio si one koji ustaše na te ; pustio si gnjev svoj, i proždrije ih kao slamu.

8. Od daha nozdara tvojih sabra se voda ; stade u gomilu voda koja teče ; stinuše se vali usred mora.

9. Neprijatelj reče : tjeraću, stignuću, dijeliću plijen ; nasitiće ih se duša moja, izvući ću mač svoj, istrijebiće ih ruka moja.

10. Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utonuše kao olovo u dubokoj vodi.

11. Ko je kao ti megju silnima, Gospode ? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvali, i da čini čudesa ?

12. Ti pruži desnicu svoju, i proždrije ih zemlja.

13. Vodiš milošću svojom narod, koji si skupio, vodiš krjepošću svojom u stan syetosti svoje.

14. Čnće narodi, i zadrhtaće ; muka će spopasti one koji žive u zemlji Fili- stimskoj.

15. Tada će se prepasti starješine E- domske, junake Moavske spopašće dr- hat, uplašiće se svi koji žive u Hanan- skoj.

16. Spopašće ih strah i trepet ; od ve- ličine ruke tvoje zamuknuće kao kamen, dokle ne progje narod tvoj, Gospode, dokle ne progje narod, koji si zadobio.

17. Odvešćeš ih i posadićeš ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u sveti- nji, Gospode, koju su tvoje ruke utvr- dila.

18. Gospod će carovati do vijeka.

19. Jer ugjoše konji Faraonovi s koli- ma njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morskiju ; a sinovi Izrailjevi prijegoše suhim posred mora.

20. I Marija proročica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju ; a za njom izidoše sve žene s bubnjima i sviralama.

21. I otpijevaše im Marija : pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi ; konja i konjika vrže u more.

22. Po tom krenu Mojsije sinove Iz-

railjeve od mora crvenoga, i pogjoše u pustinju Sur ; i tri dana išavši po pu- stinji ne nagjoše vode.

23. Odande dogjoše u Meru, ali ne mogoše piti vode u Meri, jer bješe gorka ; otuda se prozva mjesto Mera.

24. Tada stade narod vikati na Moj- sija govoreći : šta ćemo piti ?

25. I *Mojsije* zavapi ka Gospodu, a Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša.

26. I reče : ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i učiniš što je pravo u očima njegovijem, i ako pri- gneš uho k zapovijestima njegovijem, i uščuvaž sve uredbu njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir ne ću pustiti na tebe ; jer sam ja Gospod, lje- kar tvoj.

27. I dogjoše u Elim, gdje bijaše dva- naest izvora i sedamdeset palama ; i ondje stadoše u okô kod vode.

GLAVA 16.

Od Elima se podigoše, i sav zbor sino- va Izrailjevijeh dogje u pustinju Sin, koja je izmegju Elima i Sinaja, petnae- stoga dana drugoga mjeseca po što izi- doše iz zemlje Misirske.

2. I stade vikati sav zbor sinova Izra- iljevih na Mojsija i na Arona u pustinji,

3. I rekoše im sinovi Izrailjevi : kamo da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji Misirskoj, kad sjegjasmo kod lo- naca s mesom i jegjasmo hljeba izobila ! jer nas izvedoste u ovu pustinju da po- morite sav ovaj zbor glagju.

4. A Gospod reče Mojsiju : evo učini- ću da vam daždi iz neba hljeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko tre- ba na dan, da ga okušam hoće li hoditi po mome zakonu ili ne će.

5. A šestoga dana neka zgotove što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan.

6. I reče Mojsije i Aron svijem sino- vima Izrailjevijem : do večje ćete po- znati da vas je Gospod izveo iz zemlje Misirske ;

7. I sjutra ćete vidjeti slavu Gospod- nju ; jer je čuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vičete na nas ?

8. I reče Mojsije : do večje će vam dati Gospod mesa da jedete a u jutru hljeba

da se nasitite; jer je čuo Gospod viku vašu, kojom vikaste na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda.

9. I reče Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je čuo viku vašu.

10. I kad reče Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodnja pokazala se u oblaku.

11. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

12. Čuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: do večer ćete jesti mesa a sutra ćete se nasititi hljeba, i poznate da sam ja Gospod Bog vaš.

13. I u večer doletješe prepelice i prekriliše okô, a u jutru pade rosa oko okola;

14. A kad se diže rosa, a to po pustinja nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji.

15. I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadijahu šta bješe. A Mojsije im reče: to je hljeb, što vam dade Gospod da jedete.

16. To je za što zapovjedi Gospod: kupaće ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru.

17. I učiniše tako sinovi Izrailjevi; i nakupiše koji više koji manje.

18. Pa mjeriše na gomor, i ne dogje više onom koji nakupi mnogo niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede.

19. I reče im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sutra.

20. Ali ne poslušашe Mojsija, nego neki ostaviše od toga za sutra, te se uerva i usmrdje. I rasrdi se Mojsije na njih.

21. Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše.

22. A u šesti dan nakupiše hljeba dvojinom, po dva gomora na svakoga; i dogjoše sve starješine od zbora, i javiše Mojsiju.

23. A on im reče: ovo kaza Gospod: sutra je subota, odmor svet Gospodu; što ćete peći, pecite, i što ćete kuhati, kuhajte *dan*as; a što preteče, ostavite i čuvajte za sutra.

24. I ostaviše za sutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrdje se niti bješe erva u njemu.

25. I reče Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodnja, danas ne ćete naći u polju.

26. Šest ćete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga ne će biti.

27. I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne nagjoše.

28. A Gospod reče Mojsiju: dokle ćete se protiviti zapovijestima mojim i zakonima mojim?

29. Vidite, Gospod vam je dao subotu, za to vam daje šestoga dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan.

30. I počinu narod u sedmi dan.

31. I dom Izrailjev prozva taj *hljeb* mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolači.

32. I reče Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se čuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hranio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Misirske.

33. I reče Mojsije Aronu: uzmi krčag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se čuva od koljena do koljena vašega.

34. I ostavi ga Aron pred svjedočanstvom da se čuva, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

35. A sinovi Izrailjevi jedoše manu četrdeset godina dok ne dogjoše u zemlju u kojoj će živjeti; jedoše manu dok ne dogjoše na megju zemlje Hananske.

36. A gomor je desetina efe.

GLAVA 17.

I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovijesti Gospodnjoj, i stadoše u okô u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod pije.

2. I narod se svagjaše s Mojsijem govoreći: daj nam vode da pijemo. A on im reče: što se svagjate sa mnom? što kušate Gospoda?

3. Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsija, i govoraše: za što si nas izveo iz Misira, da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žegju.

4. A Mojsije zavapi ka Gospodu govo-

reći : šta ću činiti s ovijem narodom ? Još malo, pa će me zasuti kamenjem.

5. A Gospod reče Mojsiju : progji pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izrailjske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju i idi.

6. A ja ću stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteći će iz nje voda da pije narod. I učini Mojsije tako pred starješinama Izrailjskim.

7. A mjesto ono prozva Masa i Meriva za to što se svagjaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreći : je li Gospod megju nama ili nije ?

8. Ali dogje Amalik da se bije s Izrailjem u Rafidinu.

9. A Mojsije reče Isusu : izberi nam ljude, te izagji i bij se s Amalikom ; a ja ću sutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci.

10. I učini Isus kako mu reče Mojsije, i pobi se s Amalikom ; a Mojsije i Aron i Or izagjoše navrh brda.

11. I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izrailjci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amalici.

12. Ali ruke Mojsiju otežaše, za to uzeše kamen i podmetnuše pod nj, te sjede ; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne stane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunčanoga.

13. I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem mačem.

14. Po tom reče Gospod Mojsiju : za piši to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da ću sa svijem istrijebiti spomen Amalikov ispod neba.

15. Tada načini Mojsije oltar, i nazva ga : Gospod zastava moja.

16. I reče : što se ruka *bješe podigla* na prijesto Gospodnji, Gospod će ratovati na Amalika od koljena do koljena.

GLAVA 18.

A Jotor sveštenik Madijamski, tast Mojsijev, ču sve što učini Gospod Mojsiju i Izrailju narodu svojem, kako izvede Gospod Izrailja iz Misira ;

2. I uze Jotor tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag,

3. I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reče : tugjin sam u zemlji tugjoj,

4. A drugom bješe ime Elijezer, jer, *reče*, Bog oca mojega bi mi u pomoći i ote me od mača Faraonova.

5. I pogje Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božjom.

6. I poruči Mojsiju : ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom.

7. I Mojsije izide na susret tastu svojem i pokloni mu se i cjeliva ga ; i upitaše se za zdravlje, pa ugjoše pod šator njegov.

8. I pripovjedi Mojsije tastu svojem sve što učini Gospod Faraonu i Misircima radi Izrailja, i sve nevolje, koje ih nalaziše putem, i kako ih izbavi Gospod.

9. I radovaše se Jotor svemu dobru što učini Gospod Izrailju izbavivši ga iz ruke Misirske ;

10. I reče Jotor : blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke Misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva Misirskoga.

11. Sad vidim da je Gospod veći od svih bogova, jer čim se ponošahu onijem ih samijem nadvisi.

12. I uze Jotor tast Mojsijev i *prinese* Bogu žrtvu paljenicu i prinos ; i dogje Aron i sve starješine Izrailjske, i jedoše s tastom Mojsijevijem pred Bogom.

13. A sutradan sjede Mojsije da sudi narodu ; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera.

14. A tast Mojsijev gledajući sve šta radi s narodom, reče : šta to radiš s narodom ? za što sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera ?

15. A Mojsije reče tastu svojem : jer dolazi narod k meni da pita Boga.

16. Kad imaju što megju sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božije i zakone njegove.

17. A tast Mojsijev reče mu : nije dobro što radiš.

18. Umorićeš se i ti i narod koji je s tobom ; jer je to teško za tebe, ne ćeš moći sam vršiti.

19. Nego poslušaj mene ; ja ću te svjetovati, i Bog će biti s tobom ; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu ;

20. I uči ih naredbama i zakonima

njegovijem, i pokazuj im put kojim će ići i šta će raditi.

21. A iz svega naroda izberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike;

22. Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako će ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom.

23. Ako to učiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav će narod doći mirno na svoje mjesto.

24. I Mojsije poslušaj tasta svojega, i učini sve što reče.

25. I izabra Mojsije iz svega Izrailja ljude poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike,

26. Koji sugjahu narodu u svako doba, a stvari teške javljahu Mojsiju, a male stvari raspravljahu sami.

27. Poslije otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

GLAVA 19.

Prvoga dana trećega mjeseca, po što izagjoh sinovi Izrailjevi iz Misira, toga dana dogjoh u pustinju Sinajsku;

2. Krenuvši se iz Rafidina dogjoh u pustinju Sinajsku, i stadoh u okolo u pustinji, a okolo načinih Izrailjeve ondje pod gorom.

3. I Mojsije izagje na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izrailjevim:

4. Vidjeli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi.

5. A sada ako dobro uzaslušate glas moj i uščuvate zavjet moj, bićete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja.

6. I bićete mi carstvo svešteničko i narod svet. To su riječi koje ćeš kazati sinovima Izrailjevim.

7. A Mojsije dogje i sazva starješine narodne; i kaza im sve ove riječi koje mu Gospod zapovjedi.

8. A vas narod odgovori složno i reče: što je god kazao Gospod činićemo. I Mojsije javi Gospodu riječi narodne.

9. A Gospod reče Mojsiju: evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku, da narod čuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje do vijeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu riječi narodne.

10. I reče Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osveštaj ih danas i sutra, i neka operu haljine svoje;

11. I neka budu gotovi za treći dan, jer će u treći dan sići Gospod na goru Sinajsku pred svijem narodom.

12. A postavićeš narodu megju u okolo, i reći ćeš: čuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuće;

13. Toga da se nitko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspe ili da se ustrijeli, bilo živinče ili čovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežući, onda neka pogju na goru.

14. I Mojsije sigje s gore k narodu; i osvešta narod, i oprashe haljine svoje.

15. I reče narodu: budite gotovi za treći dan, i ne liježite sa ženama.

16. A treći dan kad bi u jutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta vas narod koji bijaše u okolu.

17. Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore.

18. A gora se Sinajska sva dimljaše, jer sigje na nju Gospod u ognju; i dim se iz nje podizao kao dim iz peći, i sva se gora tresijaše veoma.

19. I truba sve jače trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom.

20. I Gospod sišavši na goru Sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izagje Mojsije.

21. A Gospod reče Mojsiju: sigji, opomeni narod da ne prestupe megje da vide Gospoda, da ne bi izginuli od mene.

22. I sami sveštenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osveštaju, da ih ne bi pobio Gospod.

23. A Mojsije reče Gospodu: ne će moći narod izaći na goru Sinajsku, jer si nas ti opomenuo rekavši: načini megju gori i osveštaj je.

24. A Gospod mu reče: idi, sigji, pa onda dogji ti i Aron s tobom; a svešte-

nici i narod neka ne prestupe *megje* da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobio.

25. I sigje Mojsije k narodu, i ka-za im.

GLAVA 20.

Tada reče Bog sve ove riječi govoreći :

2. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga.

3. Nemoj imati drugih bogova uz mene.

4. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje.

5. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijehe otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene ;

6. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

7. Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega ; jer ne će pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

8. Sjećaj se dana od odmora da ga svetkuješ.

9. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

10. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu ; tada nemoj raditi ni jednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je me-gju vratima tvojim.

11. Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima ; a u sedmi dan počinu ; za to je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga.

12. Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj.

13. Ne ubij.

14. Ne čini preljube.

15. Ne kradi.

16. Ne svjedoči lažno na blišnjega svojega.

17. Ne poželi kuće blišnjega svojega, ne poželi žene blišnjega svojega, ni slugе njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova niti i šta što je blišnjega tvojega.

18. I vas narod vidje grom i munju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi ; i narod vidjevši to uzmače se i stade iz daleka,

19. I rekoše Mojsiju : govori nam ti, i slušaćemo ; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo.

20. A Mojsije reče narodu : ne bojte se, jer Bog dogje da vas iskuša i da vam pred očima bude strah njegov da ne biste griješili.

21. I narod stajaše iz daleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog.

22. I Gospod reče Mojsiju : ovako ka-ži sinovima Izrailjevim : vidjeli ste gdje vam s neba govorih.

23. Ne gradite uz mene bogova srebrnijeh, ni bogova zlatnijeh ne gradite sebi.

24. Oltar od zemlje načini mi, na kojem ćeš mi prinostiti žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doći će k tebi i blagosloviću te.

25. Ako li mi načiniš oltar od kame-na, nemoj načiniti od tesanoga kamena ; jer ako povučesh po njemu gvožđem, o-skrvnićeš ga.

26. Nemoj uz basamake ići k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

GLAVA 21.

A ovo su zakoni koje ćeš im postaviti :

2. Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa.

3. Ako bude došao inokosan, neka i otide inokosan ; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim.

4. Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kćeri, žena s djetecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam.

5. Ako li rob reče tvrdo : ljubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, ne će da idem da budem slobodan.

6. Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu ro-buje do vijeka.

7. Ako ko proda kćer svoju da bude

robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze.

8. Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tugj narod učinivši joj nevjeru.

9. Ako li je zaruči sinu svojemu, da joj učini po pravu koje imaju kćeri.

10. Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice.

11. Ako joj ovo troje ne učini, onda neka otide bez otkupa.

12. Ko udari čovjeka, te umre, da se pogubi.

13. Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediću ti mjesto kuda može uteći.

14. Ako bi ko navalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevare, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi.

15. Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

16. Ko ukrade čovjeka i proda ili se nagje u njegovijem rukama, da se pogubi.

17. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

18. Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju,

19. Ako se pridigne i izagje o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati.

20. Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je kriv;

21. Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac.

22. Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izagje iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reče, a da plati preko sudija;

23. Ako li se dogodi smrt, tada ćeš uzeti život za život,

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,

25. Užeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu.

26. Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo.

27. I ako izbije zub robu svojemu ili

robinji svojoj, da ga pusti slobodna za zub njegov.

28. Ako vo ubode čovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspe kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv.

29. Ali ako je vo prije bio bodač i gospodar njegov znao za to pa ga nije čuvao, te ubije čovjeka ili ženu, vo da se zaspe kamenjem i gospodar njegov da se pogubi.

30. Ako mu se odredi da se otkupi, neka dade otkup za život svoj, koliko mu se odredi.

31. Ako ubode sina ili kćer, da mu bude po istom zakonu.

32. Ako li roba ubode vo ili robinju, da dade gospodaru njihovu trideset sikkala srebra i vo da se zaspe kamenjem.

33. Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac,

34. Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo.

35. Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele.

36. Ako li se znalo da je vo prije bio bodač pa ga nije čuvao gospodar njegov, da dade vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

GLAVA 22.

Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vrati pet volova za jednoga vola, a četiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu.

2. Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude kriv za krv onaj koji ga bude ubio;

3. Ali ako se bude sunce rodilo, da je kriv za krv. A lupež sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju kragju.

4. Ako se nagje što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vrati samdrugo.

5. Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da pase po tugjoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svojega vinograda.

6. Ako izagje vatra i naigje na trnje,

pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio.

7. Ako ko dade bližnjemu svojem novce ili posugje na ostavu, pa se ukrade iz kuće njegove, ako se nagje lupež, da plati dvojinom ;

8. Ako li se ne nagje lupež, onda gospodar od one kuće da stane pred sudije *da se zakune* da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega.

9. Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgublenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da dogje raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vrati bližnjemu svojem dvojinom.

10. Ako ko da bližnjemu svojem da mu čuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živinče, pa uquine ili ohrone, ili ga ko otjera a da niko ne vidi,

11. Zakletva Gospodnja neka bude izmegju njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati.

12. Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu.

13. Ako li ga bude raztrgla *zvjerk*a, da donese od njega svjedočbu, i da ne plati što je rastrgnuto.

14. Ako ko uzme u bližnjega svojega *živinče* na poslugu, pa ohrone ili uquine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati.

15. Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam.

16. Ko bi prevario djevojku, koja nije zaručena, te bi spavao s njom, da joj da prćiju i uzme je za ženu.

17. A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da dade novaca koliko ide u prćiju djevojci.

18. Vještici ne daj da živi.

19. Ko bi obležao živinče, da se pogubi.

20. Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao prokletnik.

21. Došljaku nemoj činiti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

22. Nemojte cvijeliti udovice i sirote.

23. Ako li koju ucvijeliš u čem god, i poviče k meni, čuću viku njezinu,

24. I zapaliće se gnjev moj, i pobiću vas mačem, pa će vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote.

25. Kad dadeš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate.

26. Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojem, vrati mu je prije nego sunce zagje.

27. Jer mu je to sve odijelo čim zaklanja tijelo svoje ; u čem će spavati ? pa kad poviče k meni, ja ću ga čuti, jer sam milostiv.

28. Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno.

29. Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine ; prvenca izmegju sinova svojih meni da daš.

30. Tako čini s volom svojim i s ovcom i s kozom ; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni.

31. Bićete mi sveti ljudi ; i mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

GLAVA 23.

Ne iznosi lažnijeh glasova ; ne pristaj s bezbožnikom da svjedočiš krivo.

2. Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeći se za većim brojem da se izvrne pravda.

3. Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah.

4. Ako naigješ na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu.

5. Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomози.

6. Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojem u parnici njegovoj.

7. Riječi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer ne ću opravdati bezbožnika.

8. Ne uzimaj poklona, jer poklon zašljepljuje okate i izvrće riječi pravima.

9. Došljaka ne cvijeli, jer vi znate kak je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

10. Šest godina zasijevaj zemlju svoju, i sabiraj rod njezin ;

11. A sedme godine ostavi je, neka

počine, da jedu siromasi naroda tvoje-
ga, a što iza njih ostane neka jedu zvi-
jeri poljske ; tako radi i s vinogradom
svojim i s maslinikom svojim.

12. Šest dana radi poslove svoje, a u
sedmi dan počini, da se odmori vo tvoj
i magariac tvoj, i da odahne sin robinje
tvoje i došljak.

13. Držite se svega što sam vam ka-
zao. Ne pominjte imena bogova tu-
gjih, i da se ne čuje iz usta vaših.

14. Tri puta preko godine svetkuj mi :

15. Praznik prijesnih hljebova drži ;
sedam dana jedi hljebove prijesne, kao
što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mje-
seca Aviva, jer si tada izašao iz Misira ;
i niko da ne izagje preda me prazan ;

16. I praznik žetve prvina od truda
tvoješta posiješ u polju svojem ; i
praznik berbe na svršetku svake godine,
kad sabereš trud svoj s njive.

17. Tri puta preko godine sve muški-
nje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga.

18. Krvi od žrtve moje ne prinosi uz
hljebove kisele, i pretelina praznika mo-
jega da ne prenoći do jutra.

19. Prvine od prvoga roda zemlje svo-
je donesi u kuću Gospoda Boga svoje-
ga ; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku
majke njegove.

20. Evo, ja šaljem angjela svojega pred
tobom da te čuva na putu, i da te od-
vede na mjesto, koje sam ti priprazio.

21. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da
ga rasrdiš, jer vam ne će oprostiti gri-
jeha, jer je moje ime u njemu.

22. Nego ako ga dobro uzaslušas i us-
tvoriš sve što kažem, ja ću biti nepri-
jatelj tvojim neprijateljima i protivnik
tvojim protivnicima.

23. Jer će angjeo moj ići pred tobom
i odvešće te u zemlju Amorejsku i He-
tejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Je-
vejsku i Jevusejsku, i ja ću ih istri-
jebiti.

24. Nemoj se klanjati bogovima nji-
hovijem niti im služiti, ni činiti što
oni čine, nego ih sa svijem obori i li-
kove njihove sa svijem izlomi.

25. I služite Gospodu Bogu svojemu,
i on će blagosloviti hljeb tvoj i vodu
tvoju ; i ukloniću bolest izmegju vas.

26. Ne će biti pometkinje ni nerotki-
nje u zemlji tvojoj ; i broj dana tvojih
napuniću.

27. Pustiću strah svoj pred tobom, i
uplašiću svaki narod na koji dogješ, i
obratću k tebi pleći svijeh neprijatelja
tvojih.

28. Poslaću i stršljene pred tobom da
tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje is-
pred tebe.

29. Ne ću ih otjerati ispred tebe za
jednu godinu, da ne opusti zemlja i da
se zvijerje poljsko ne namnoži na tebe.

30. Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe
dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju.

31. I postaviću megje tvoje od mora
crvenoga do mora Filistinskoga i od
pustinje do rijeke ; jer ću vama u ruke
dati one koji žive u onoj zemlji da ih
otjeraš ispred sebe.

32. Nemoj hvatati vjere s njima ni s
bogovima njihovijem.

33. Neka ne sjede u zemlji tvojoj, da
te ne navrate da se ogriješiš o mene,
jer bi služio bogovima njihovijem, i to
bi ti bila zamka.

GLAVA 24.

I reče Mojsiju : izidi gore ka Gospodu
ti i Aron i Nadav i Avijud i sedamde-
set starješina Izrailjevih, i poklonite se
iz daleka.

2. I Mojsije sam neka pristupi ka Go-
spodu, a oni neka ne pristupe ; ni na-
rod neka ne ide gore s njim.

3. I dogje Mojsije, i kaza narodu sve
riječi Gospodnje i sve zakone. I odgo-
vori narod jednijem glasom i rekoše :
činićemo sve što je rekao Gospod.

4. I napisa Mojsije sve riječi Gospod-
nje, i ustavši rano načini oltar pod go-
rom i dvanaest stupova za dvanaest
plemena Izrailjevih.

5. I posla mladiće izmegju sinova I-
zrailjevih, koji prinesoše žrtve paljenice
i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Go-
spodu.

6. I uzevši Mojsije polovinu krvi, met-
nu u zdjele, a polovinu krvi izli na
oltar.

7. I uze knjigu zavjetnu i pročitao na-
rodu. A oni rekoše : što je gođ rekao
Gospod činićemo i slušaćemo.

8. A Mojsije uze krv, i pokropi njom
narod, i reče : evo krv zavjeta, koji
učini Gospod s vama za sve riječi ove.

9. Po tom otide gore Mojsije i Aron,

Nadav i Avijud, i sedamdeset starješina Izrailjevih.

10. I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro.

11. I ne pruži ruke svoje na izabrane izmegju sinova Izrailjevih, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše.

12. I reče Gospod Mojsiju : popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daću ti ploče od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih učiš.

13. Tada usta Mojsije s Isusom, koji ga služao, i izide Mojsije na goru Božiju.

14. A starješinama reče : sjedite tu dok se vratimo k vama ; a eto Aron i Or s vama ; ko bi imao što, neka ide k njima.

15. I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru.

16. I bijaše slava Gospodnja na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana ; a u sedmi dan viknu Mojsija isred oblaka.

17. I slava Gospodnja bješe po vijeknju kao oganj koji sažiže navrh gore pred sinovima Izrailjevim.

18. I Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru ; i osta Mojsije na gori četrdeset dana i četrdeset noći.

GLAVA 25.

I Gospod reče Mojsiju govoreći :

2. Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog : od svakoga ko drage volje dađe uzmite prilog meni.

3. A ovo je prilog što ćete uzimati od njih : zlato i srebro i mjed,

4. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

5. I kože ovnujske crvene obojene, i kože jazavčije, i drvo sitim,

6. Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisavi kad,

7. Kamenje onihovo i kamenje za ukidanje na oplećak i naprsnik.

8. I neka mi načine svetinju, da megju njima nastavam ;

9. Kao što će ti pokazati sliku od šatora i sliku od svih stvari njegovijeh, tako da načinite.

10. Neka načine kovčeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta.

11. I pokuj ga čistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga ; i ozgo mu načini zlatan vijenac u naokolo.

12. I salij mu četiri biočuga od zlata, i metni mu ih na četiri ugla, da mu s jedne strane budu dva biočuga i s druge strane dva biočuga.

13. I načini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

14. I provuci poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se o njima nosi kovčeg ;

15. U biočuzima na kovčegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih.

16. Pa u kovčeg metni svjedočanstvo, koje će ti dati.

17. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta.

18. I načini dva heruvima zlatna, jednostavne ih načini, na dva kraja zaklopecu.

19. I načini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju ; na zaklopecu načinite dva heruvima na oba kraja.

20. I neka heruvimi rašire krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopecu neka su okrenuta lica heruvimima.

21. I metnućeš zaklopac ozgo na kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti svjedočanstvo, koje će ti dati.

22. I tu će se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopecu izmegju dva heruvima, koji će biti na kovčegu od svjedočanstva, sve što će ti zapovijedati za sinove Izrailjeve.

23. Načini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednoga lakta, a u visinu od podrug lakta.

24. I pokuj ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

25. I načini mu oplatu u naokolo s podlanice, i načini zlatan vijenac oko oplata.

26. I načini mu četiri biočuga od zlata, i metni mu te biočuge na četiri ugla koji će mu biti kod četiri noge.

27. Pod oplatom neka bugu biočuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto.

29. I načini mu zdjele i čaše i vijedra

i kutliće, kojima će se preljevati, a načinićeš ih od čistoga zlata.

30. I metaćeš na sto hljebove, da su postavljeni svagda preda mnohom.

31. I načini svijetnjak od čistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i čašice, jabuke i cvjetovi neba budu u njega.

32. A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka.

33. Tri čašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri čašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka.

34. I na samom svijetnjaku neka budu četiri čašice kao badem i jabuke i cvjetovi.

35. Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako će biti pod šest grana što će izlaziti iz svijetnjaka;

36. Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od čistoga zlata.

37. I načinićeš mu sedam žižaka, i palićeš ih da svijetle sa svake strane.

38. I usekači i spremice za gar neka budu od čistoga zlata.

39. Od talanta čistoga zlata neka bude načinjen sa svijem tijem spravama.

40. I gledaj te načini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

GLAVA 26.

A šator ćeš načiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi.

2. Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i četiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere.

3. Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim.

4. I načini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa gdje će se krajevi sastavljati, i tako načini po kraju drugoga zavjesa gdje će se krajevi sastavljati.

5. Pedeset petalja načini na jednom

zavjesu a pedeset petalja načini na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj.

6. I načini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjese jedan za drugi kukama, i tako će biti šator jedan.

7. I načini zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načini.

8. Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug a širok četiri lakta; tih jedanaest zavjesa da su jedne mjere.

9. I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalih zajedno, na dvoje ćeš previti šest zavjes s prednje strane naslonu.

10. I načini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje će se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa gdje će se sastavljati.

11. I načini kuka mjedenih pedeset, i zapni kuke za petlje, i sastavi naslon, da bude jedno.

12. A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretječe, neka visi na stražnjoj strani šatoru.

13. I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strana i tamo i amo, da ga zaklanja.

14. I načini pokrivač naslonu od koža ovnujskih crvenih obojenih, i svrh njegova pokrivač od koža jazavčijih.

15. I načini za šator daske od drveta sitima, koje će stajati pravo.

16. Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug lakta široka.

17. Dva čepa neka budu na dasci, jedan prema drugome na jednako; tako načini na svakoj dasci za šator.

18. Tako načini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani.

19. A pod dvadeset dasaka načini četrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

20. A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka,

21. Sa četrdeset stopica srebrnijih, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku.

22. A na zapadnoj strani šatora načini šest dasaka,

23. I dvije daske na dva ugla od šatora.

24. I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo biočugom, tako neka bude u obje koje će biti na oba ugla.

25. Tako će biti osam dasaka sa stopicama srebrnijem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

26. I načini prijevornice od drveta sitima, pet za daske na jednoj strani šatora,

27. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

28. A srednja prijevornica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

29. A daske okuj zlatom, i biočuge im načini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom.

30. Tako ćeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori.

31. I načini zavjes od porfire i od skerleta i od crvea i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi.

32. I objesi ga o četiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na četiri stopice srebrne.

33. I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovčeg od svjedočanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama.

34. I metni zaklopac na kovčeg od svjedočanstva u svetinji nad svetinjama.

35. I namjesti sto pred zavjes a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani.

36. I na vrata naslonu načinićeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvea i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

37. I za taj zavjes načinićeš pet stupova od drveta sitima, koje ćeš okovati zlatom, sa kukama zlatnim, i salićeš za njih pet stopica od mjedi.

GLAVA 27.

I načini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, četvorouglast da bude oltar, tri lakta visok.

2. I na četiri ugla načini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaćeš ga u mjed.

3. I načinićeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliće i viljuške i mašice; sve mu posugje načini od mjedi.

4. I načini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i načini u rešetke četiri biočuga od mjedi na četiri ugla njezina.

5. I metni je ispod oltara u naokolo, da bude rešetka do sredine oltara.

6. Načini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima i okuj ih u mjed.

7. I poluge da se provuku kroz biočuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi.

8. Načinićeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka načine.

9. I načinićeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani,

10. I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra.

11. Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra.

12. A širina će trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih.

13. A na prednjoj strani prema istoku biće trijem širok pedeset lakata.

14. Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih,

15. I na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. A na vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvea i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i četiri stupa za nj i pod njih četiri stopice.

17. Svi stupovi u trijemu u naokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi.

18. U dužinu će trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi.

19. Sve posugje u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi.

20. I ti zapovjedi sinovima Izrailjevim da ti donesu ulja maslinova čistoga cijegjenoga za vidjelo, da bi žišci gorjeli svagda.

21. U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji će zaslanjati svjedočanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od večera do jutra pred Gospodom. To neka je naredba vječna koljenima njihovijem megju sinovima Izrailjevim.

GLAVA 28.

A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem izmegju sinova Izrailjevih da mi budu sveštenici, Aron, i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi.

2. I načini svete haljine Aronu bratu svojemu za čast i diku.

3. I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka načine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik.

4. A ovo su haljine što će načiniti : naprsnik i oplećak i plašt, košulja vezena, kapa i pojas. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici.

5. I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna ;

6. I neka načine oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

7. Dvije poramenice neka budu na njemu, koje će se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno.

8. A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

9. I uzmi dva kamena oniha, i na njima izreži imena sinova Izrailjevih,

10. Šest imena njihovijeh na jednom kamenu, a šest imena ostalih na drugom kamenu po redu kako se koji rodio.

11. Vještinom kamenarskom, kojom se režu pečati, izrezaćes na ta dva kamena imena sinova Izrailjevijeh, i optoči ih zlatom u naokolo.

12. I metni ta dva kamena na poramenice oplećku, da budu kameni za spo-

men sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen.

13. I načini kopče od zlata.

14. I dva lanca od čistoga zlata načini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopče.

15. I naprsnik sudski načini naprave vezene onake kao oplećak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga načini ga.

16. Neka bude četvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi.

17. I udari po njemu drago kamenje, u četiri reda neka bude kamenje. U prvom redu : sardonih, topaz i smaragad ;

18. A u drugom redu : karbunkul, safir i dijamant ;

19. A u trećem redu : ligur i ahat i ametist ;

20. A u četvrtom redu : hrisolit, onih i jaspid ; neka budu ukovani u zlato u svom redu.

21. I tije kamena s imenima sinova Izrailjevijeh biće dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao pečat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemenata.

22. I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

23. I dvije grivne zlatne načini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku.

24. Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku.

25. A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopče, i metni na poramenice od oplećka sprijed.

26. I načini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od oplećka.

27. I načini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od oplećka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na oplećku.

28. Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasom od oplećka, i da se ne odvaja naprsnik od oplećka.

29. I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na sreću svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda.

30. I metni na naprsnik sudski Urim

i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron će nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda.

31. I načini plašt pod oplećak sav od porfire.

32. I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optočen prorez svuda u naokolo trakom tkanim, kao prorez u oklopa, da se ne razdre.

33. A po skutu mu načini šipke od porfire i od skerleta i od crvca svuda u naokolo, i megju njima zlatna zvonca svuda u naokolo :

34. Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plašta svuda u naokolo.

35. I to će biti na Aronu kad služi, da se čuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine.

36. I načini ploču od čistoga zlata, i na njoj izreži kao na pečatu : svetinja Gospodnja.

37. I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji.

38. I biće na čelu Aronovu, da nosi Aron grijehe svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svetih prinosa ; biće na čelu njegovu vazda, da bi bili mili Gospodu.

39. I načini košulju od tankoga platna izmetanoga, i načini kapu od tankoga platna, a pojas načini vezen.

40. I sinovima Aronovijem načini košulje, i načini im pojase, i kapice im načini za čast i diku.

41. Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici.

42. I načini im gaće lanene, da se pokrije goló tijelo ; od bedara do dno stegna da budu.

43. I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da ne bi noseći grijehe poginuli. Ovo će biti uredba vječna njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

GLAVA 29.

Učinićeš im i ovo kad ih staneš osvještavati da mi vrše službu sveštenu : uzmi tele i dva ovna zdrava,

2. I hljebove prijesne i kolače prijesne zamiješene s uljem, i pogače prijesne namazane uljem, od brašna pšeničnoga umijesi ih.

3. I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna.

4. I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umijih vodom.

5. I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plašt ispod oplećka i oplećak i naprsnik, i opashi ga pojasom od oplećka.

6. I metni mu kapu na glavu i svetu ploču na kapu.

7. I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaćeš ga.

8. I sinove njegove dovedi i obuci im košulje ;

9. I opashi ih pojasima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vječnom. Tako ćeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem.

10. I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu.

11. I zakolji tele pred Gospodom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši krvi od teleta pomaži robove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolj na podnožje oltaru.

13. I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru.

14. A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola ; to je žrtva za grijeh.

15. Po tom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi.

16. I zakolji ovna i uzmi krvi od njega i pokropi oltar u naokolo.

17. A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu.

18. I svega ovna zapali na oltaru ; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

19. Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu.

20. I zakolji toga ovna, i uzmi krvi od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar u naokolo.

21. I uzmi krvi koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biće svet oni i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove.

22. Po tom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleće; jer je ovan posvetni;

23. I jedan hljeb i jedan kolač s uljem i jednu pogaču iz kotarice u kojoj budu prijesni hljebovi pred Gospodom.

24. I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obréi tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodom.

25. Po tom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrh žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodom; to je žrtva ognjena Gospodu.

26. I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaćeš ih tamo i amo da bude žrtva obrtana pred Gospodom; i to će biti tvoj dio.

27. Tako ćeš osvetiti grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane, što je obrtano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove.

28. I to će biti Aronu i sinovima njegovijem uredbom vječnom od sinova Izrailjevih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevih od njihovijeh žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biće Gospodu.

29. A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posvećuju ruke.

30. Sedam dana neka ih oblači koji na njegovo mjesto bude sveštenik izmegju sinova njegovijeh, koji će ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji.

31. A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom.

32. I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici.

33. Neka ga jedu oni za koje je bilo očišćenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posvećeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta.

34. Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažezni ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta.

35. I tako učini Aronu i sinovima njegovijem po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetićeš im ruke.

36. I svaki ćeš dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi očišćenja; i očišćeš oltar čineći očišćenje na njemu, i pomazaćeš ga da se osveti.

37. Sedam dana činićeš očišćenje na oltaru i osvetićeš ga, te će oltar biti svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biće sveto.

38. I ovo ćeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida.

39. Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi večerom,

40. I jošte desetinu efe pšeničnoga brašna smiješana s uljem cijegjenim, kojega da bude četvrt ina, i naljev vina, četvrt ina na jedno jagnje.

41. A drugo jagnje prinesi u večer; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinijem tako i s ovom čini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodu.

42. To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodom, gdje će se sastajati s vama da govorim s tobom.

43. I ondje će se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osvećuje slavom mojom.

44. I osvetiću šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiću da su mi sveštenici.

45. I nastavaću megju sinovima Izrailjevijem, i biću im Bog.

46. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Misisrske da nastavam megju njima, ja Gospod Bog njihov.

GLAVA 30.

Jošte načini oltar kadioni, od drveta sitima načini ga.

2. Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, četvorouglast da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogov.

3. I pokuj ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo i rogove njegove; i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

4. I načini mu po dva biočuga zlatna ispod vijenca kod dva ugla njegova s

obje strane, i kroz njih ćeš provući poluge da se može nositi.

5. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

6. I metni ga pred zavjes koji visi pred kovčegom od svjedočanstva prema zaklopcu koji je nad svjedočanstvom, gdje će se s tobom sastajati.

7. I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiške.

8. I kad zapali Aron žiške u veče, neka kadi; neka bude kad svagdašnji pred Gospodom od koljena do koljena vašega.

9. Ne prinosite na njemu kada tugega niti žrtve paljenice niti prinosa; ni naljeva ne ljevajte na njemu.

10. Samo očišćenje neka čini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan očišćenja jednom u godini činiće očišćenje na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu.

11. Jošte reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Kad staneš brojiti sinove Izrailjeve, izmegju onijeh koji idu u broj svaki neka dađe otkup za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti.

13. A neka dađe svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetom (a taj je sikal dvadeset novčića); po sikla biće prilog Gospodu.

14. Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu.

15. Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodu na očišćenje duša vaših.

16. I uzevši novce za očišćenje od sinova Izrailjevijeh ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biće sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za očišćenje duša vaših.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Načini i umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je izmegju šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode.

19. Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje.

20. Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu.

21. Tada neka peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vječna Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Uzmi mirisa najboljih: smirne najčistije pet stotina *sikala*, i cimeta mirisavoga pola toliko, dvje sta pedeset, i igjirota takogje dvje sta pedeset,

24. I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in.

25. I od toga načini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja.

26. I njim pomaži šator od sastanka i kovčeg od svjedočanstva.

27. I sto i sve sprave njegove, i svjetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni,

28. I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino.

29. Tako ćeš ih osvetiti, te će biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biće sveto.

30. Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetićeš ih da mi budu sveštenici.

31. A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega.

32. Tijelo čovječije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude sveto.

33. Ako li bi ko načinio tako ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiće se iz naroda svojega.

34. I reče Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana čistoga, koliko jednoga toliko drugoga.

35. I od toga načini kad, sastavljen vještinom apotekarskom, čist i svet.

36. I istucavši ga na sitno, metaćeš ga pred svjedočanstvom u šatoru od sastanka, gdje će se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama.

37. A takoga kada kakav načiniš nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda.

38. Ako li bi ko načinio taki da ga miriše, istrijebiće se iz naroda svojega.

GLAVA 31.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Gle, pozvah po imenu Veseleila

sina Urije sina Orova od plemena Judina.

3. I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine,

4. Da vješto izmišlja kako se što može načiniti od zlata i od srebra i od mjedi,

5. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi.

6. I evo udruživ s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakomu vještom čovjeku u srce dadoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio,

7. Šator od sastanka, i kovčeg za svjedocanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru,

8. I sto i sprave njegove, i svijetnjak čisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni,

9. I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino,

10. I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu sveštenu,

11. I ulje pomazanja, i kád mirisni za svetinju. Sve neka načine onako kako sam ti zapovjedio.

12. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

13. A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci : ali subote moje čuvajte, jer je znak izmegju mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja Gospod koji vas posvećujem.

14. Čuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskvrnio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiće se ona duša iz naroda svojega.

15. Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi.

16. Za to će čuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujući subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim.

17. To je znak izmegju mene i sinova Izrailjevijeh do vijeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se.

18. I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj, dade mu dvije ploče svjedočanstva, ploče kamene pisane prstom Božjim.

GLAVA 32.

A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Arona, i rekoše mu : hajde, načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi.

2. A Aron im reče : poskidajte zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kćeri vaših, i donesite mi.

3. I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu.

4. A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i načini tele saliveno. I rekoše : ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske.

5. A kad to vidje Aron, načini oltar pred njim; i povika Aron i reče : sjutra je praznik Gospodnji.

6. I sjutra dan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše; a poslije ustaše da se igraju.

7. A Gospod reče Mojsiju : idi, sigji, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Misirske.

8. Brzo zagjose s puta, koji sam im zapovjedio; načiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše : ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske.

9. Još reče Gospod Mojsiju : pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata.

10. I sada pusti me, da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijem; ali od tebe ću učiniti narod velik.

11. A Mojsije se zamoli Gospodu Bogu svojemu, i reče : za što se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Misirske silom velikom i rukom krjepkom?

12. Za što da govore Misirci i reku : na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla.

13. Opomeni se Avrama, Isaka i Izrailja, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im : umnožiću sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i zemlju ovu, za koju govorih, svu ću dati sjemenu vašemu da je njihova do vijeka.

14. I ražali se Gospodu učiniti zlo narodu svojemu, koje reče.

15. Tada se vrati Mojsije, i sigje s gore sa dvije ploče svjedočanstva u rukama svojim; i ploče bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane.

16. I bjehu ploče djelo Božije i pismo bješe pismo Božije, urezano na pločama.

17. A Isus čuvši viku u narodu, kad vikahu, reče Mojsiju : vika ubojna uokolu.

18. A on reče : nije to vika kako viču koji su jači, niti je vika kako viču koji su slabiji, nego čujem viku onijeh koji pjevaju.

19. I kad dogje blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploče, i razbi ih pod gorom.

20. Pa uze tele koje bijahu načinili, i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izrailjeve.

21. I reče Mojsije Aronu : šta ti je učinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh?

22. A Aron mu reče : nemoj se gnjevit, gospodaru ; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo.

23. Jer rekoše mi : načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi.

24. A ja im rekoh : ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatru, i izagje to tele.

25. A Mojsije videći narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem,

26. Stade Mojsije na vrata od okola, i reče : k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi.

27. I reče im : ovako kaže Gospod Bog Izrailjev : pripažite svaki svoj mač uz bedro svoje, pa progjite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega.

28. I učiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuće ljudi.

29. Jer Mojsije reče : posvetite danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov.

30. A sjutradan reče Mojsije narodu : vi ljuto sagriješiste ; za to sada idem

gore ka Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprostí grijeh.

31. I vrati se Mojsije ka Gospodu, i reče : molim ti se ; narod ovaj ljuto sagriješí, načinivši sebi bogove od zlata.

32. Ali oprostí im grijeh ; ako li ne ćeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao.

33. A Gospod reče Mojsiju : ko mi je sagriješio, onoga ću izbrisati iz knjige svoje.

34. A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj će angieo ići pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiću na njima grijeh njihov.

35. I Gospod bi narod za to što načiniše tele, koje sali Aron.

GLAVA 33.

I reče Gospod Mojsiju : idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreći : sjemenu tvojemu daću je.

2. I poslaću pred tobom angjela, i izagnaću Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje.

3. *I odvrćeće vas* u zemlju gdje teče mlijeke i med ; jer ne ću sam ići s tobom za to što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satrti putem.

4. A narod čuvši ovu zlu riječ ožalosti se, i niko ne metnu na se svojega nakita.

5. Jer Gospod reče Mojsiju : kaži sinovima Izrailjevijem : vi ste narod tvrdovrat ; doći ću časom usred tebe, i istrijebiću te ; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaću sta ću činiti s tobom.

6. I poskidaše sa sebe sinovi Izrailjevi nakite svoje kod gore Horiva.

7. A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka ; i ko god tražашe Gospoda, dolazaše k šatoru od sastanka iza okola.

8. I kad Mojsije igjaše u šator, vas narod ustajашe, i svak stajашe na vratima svojega šatora, i gledahu za Mojsijem dok ne ugje u šator.

9. A kad Mojsije ulazaše u šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i *Gospod* govoraše s Mojsijem.

10. I vas narod videći stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustaja-

še vas narod, i svak se klanjaše na vrata od svojega šatora.

11. I Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovjek s prijateljem svojim, Po tom se vraćaše Mojsije u ôkô, a sluga njegov Isus sin Na- vin, momak, ne izlazaše iz šatora.

12. I reče Mojsije Gospodu : gledaj, ti mi kažeš : vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga ćeš poslati sa mnom, a rekao si : znam te po imenu i našao si milost preda mnom.

13. Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i nagjem milost pred tobom ; i vidi da je ovaj narod tvoj narod.

14. I reče *Gospod* : moje će lice ići naprijed, i daću ti odmor.

15. A *Mosije* mu reče : ako ne će ići naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde.

16. Jer po čemu će se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj ? zar ne po tome što ti ideš s nama ? tako ćemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji.

17. A Gospod reče Mojsiju : učiniću i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu.

18. Opet reče Mojsije : molim te, pokaži mi slavu svoju.

19. A *Gospod* mu reče : učiniću da progje sve dobro moje ispred tebe i povikaću po imenu : Gospod pred tobom. Smilovaću se kome se smilujem, i požaliću koga požalim.

20. I reče : ali ne ćeš moći vidjeti lica mogega, jer ne može čovjek mene vidjeti i ostati živ.

21. I reče Gospod : evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu.

22. I kad stane prolaziti slava moja, metnuću te u rasjelinu kamenu, i zaklo- niću te rukom svojom dok ne progjem.

23. Po tom ću dignuti ruku svoju, i vidjećeš me s legja, a lice se moje ne može vidjeti.

GLAVA 34.

I reče Gospod Mojsiju : isteši sebi dvije ploče od kamena kao što su bile prve, da napišem na tjem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama, koje si razbio.

2. I budi gotov za sjutra da rano iza-

gješ na goru Sinajsku, i staneš preda me navrh gore.

3. Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore.

4. I istesa Mojsije dvije ploče od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izagje na goru Sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoje dvije ploče kamene.

5. A Gospod sigje u oblaku, i stade ondje s njim, i povika po imenu : Gospod.

6. Jer prolazeći Gospod ispred njega vikaše : Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrgjem i istinom,

7. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja i nepravde i grijehe, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijehe otačke na sinovima i na unucima do trećega i četvrtoga koljena.

8. A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se,

9. I reče : ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat, i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo.

10. A on reče : evo postavljam zavjet ; pred cijelim narodom tvojim učiniću čudesa, koja nijesu učinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeće djelo Gospodnje sav narod, megju kojim si, jer će biti strašno što ću ja učiniti s tobom.

11. Drži što ti danas zapovijedam ; evo ja ću izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje.

12. Čuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju ćeš doći, da ti ne budu zamka usred tebe.

13. Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isijecite.

14. Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu ; jer se Gospod zove revnitelj, Bog je revnitelj.

15. Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi čineći preljubu za bogovima svojim i prinoseći žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove,

16. I da ne bi kćerima njihovijem že-

nio sinove svoje, i da ne bi kćeri njihove čineći preljubu za bogovima svojim učinile da sinovi tvoji čine preljubu za bogovima njihovijem.

17. Livenih bogova ne gradi sebe.

18. Praznik prijesnijih hljebova drži; sedam dana jedi prijesne hljebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjeseca izašao iz Misira.

19. Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveće ili sitna stoka.

20. Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca izmegju sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan pred mnoom.

21. Šest dana radi, a u sedmi dan poćini, i od oranja i od žetve poćini.

22. Praznuj praznik sedmicâ, prvinâ žetve pšenićne, i praznik berbe na svršetku godine.

23. Tri puta u godini da se svako muško izmegju vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevim.

24. Jer ću izagnati narode ispred tebe, i megje tvoje raširiću, i niko ne će poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodom Bogom svojim tri puta u godini.

25. Nemoj prinositi krvi od žrtve moje uz hljebove kisele, i da ne prenoći do jutra žrtva praznika pashe.

26. Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove.

27. I reče Gospod Mojsiju: napiši sebi te riječi; jer po tijem rijećima učinih zavjet s tobom i s Izrailjem.

28. I Mojsije osta ondje kod Gospoda četrdeset dana i četrdeset noć, hljeba ne jedući ni vode pijući; i napisa Gospod na ploče riječi zavjeta, deset riječi.

29. I kad Mojsije silažase s gore Sinajske, i držase u ruci dvije ploče svjedoćanstva silazeći s gore, ne znagjaše da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s njim.

30. I vidje Aron i svi sinovi Izrailjevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu.

31. Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije.

32. Po tom pristupiše svi sinovi Izrailjevi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospod na gori Sinajskoj.

33. A kad im Mojsije izgovori, zastriže lice svoje pokrivalom.

34. Ali kad Mojsije dolazaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izašao; a izašav kazivaše sinovima Izrailjevim što mu se zapovijedaše.

35. Tada vigjahu sinovi Izrailjevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastiraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

GLAVA 35.

Po tom sabra Mojsije sav sbor sinova Izrailjevih, i reče im: ovo je zapovjedio Gospod da činite:

2. Šest dana da se radi, a sedmi dan da vam je svet, subota poćivanja Gospodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi.

3. Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni.

4. Još reče Mojsije svemu zboru sinova Izrailjevih govoreći: ovo je zapovjedio Gospod i rekao:

5. Skupite izmegju sebe prilog Gospodu; ko god hoće drage volje, neka donese prilog Gospodu: zlato i srebro i mjed,

6. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

7. I kože ovnujske crvene obojene i kože jazavćije i drvo sitim,

8. I ulje za vidjelo, i miris za ulje pomazanja i za kad mirisni,

9. I kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.

10. I koji su god vješti megju vama neka dogju da rade što je zapovjedio Gospod:

11. Šator, i naslon njegov, i pokrivać njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove,

12. Kovčeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes,

13. Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hljeb za postavljanje,

14. I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovijem, i žiške njegove i ulje za vidjelo,

15. I oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kâd mirisni, i zavjes na vrata od šatora,

16. Oltar za žrtvu paljenicu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,

17. Zavjese za trijem, stupove njegove, i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema,

18. Kolje za šator, i kolje za trijem s užetima njihovijem,

19. Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovijem za službu sveštenu.

20. Tada otide sav zbor sinova Izra-
iljevijeh od Mojsija.

21. I vratit će se, svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za gragljenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete.

22. Dolaziše ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spona i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki donese prilog zlata Gospodu.

23. Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnujskih crvenijeh obojenih i koža jazavčijih, svaki donosaše.

24. I ko god prilagaše srebro ili mjed, donosaše u prilog Gospod; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donosaše.

25. I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredošu za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno.

26. I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet.

27. A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po oplečku i po naprsniku.

28. I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kâd mirisni.

29. Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se načini, donesoše sinovi Izra-
iljevi dragovoljni prilog Gospodu.

30. Tada reče Mojsije sinovima Izra-

iljevijem: vidite, Gospod pozva po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina,

31. I napuni ga duha Božijega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao,

32. Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i od srebra i od mjedi,

33. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto.

34. I dade mu u srce, njemu i Eljavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu učiti druge.

35. Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajući.

GLAVA 36.

I stade raditi Veseleilo i Eljav i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, sve što je zapovjedio Gospod.

2. I pozva Mojsije Veseleila i Eljava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dogju da rade taj posao.

3. I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izra-
iljevi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donosahu k njemu dragovoljne priloge svako jutro.

4. Tada dogjoše svi vješti ljudi, koji ragjahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji ragjahu,

5. I rekoše Mojsiju govoreći: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi.

6. I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreći: ni čovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi.

7. Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše.

8. I ljudi vješti izmegju onijeh, koji radiše ovo djelo, načiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima vješto vezanim načiniše.

9. U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od četiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere.

10. I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jedan s drugim.

11. I načiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje će se sastaviti s drugim; i tako načiniše na svakom zavjesu po kraju gdje će se sastaviti s drugim.

12. Pedeset petalja načiniše na prvom zavjesu, i pedeset petalja načiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj.

13. I načiniše pedeset zlatnijeh kuka, i sastaviše kukama zavjese jedan s drugim; tako se šator sastavi.

14. I načiniše zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa načiniše.

15. U dužinu bješe jedan zavjes od tri-deset lakata a u širinu od četiri lakta; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa.

16. I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno.

17. I načiniše pedeset petalja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petalja načiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi.

18. I načiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon.

19. I načiniše pokrivač na naslon od koža ovnujskih crvenih obojenih, i pokrivač od koža jazavčijih ozgo.

20. I načiniše daske šatoru od drveta sitima, koje će stajati pravo.

21. Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska.

22. Po dva čepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako načiniše na svijem daskama za šator.

23. A ovijeh dasaka za šator načiniše dvadeset dasaka za južnu stranu;

24. I četrdeset stopica srebrnijeh načiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

25. Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, načiniše dvadeset dasaka,

26. I četrdeset stopica srebrnijeh pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

27. A na zapadnoj strani šatora načiniše šest dasaka;

28. I još dvije daske načiniše na uglove šatoru s obje strane;

29. One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo biočugom; tako načiniše s obje strane na dva ugla.

30. I tako bijaše osam dasaka, i šesnaest stopica njihovijeh srebrnijeh, po dvije stopice pod svaku dasku.

31. I načiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora,

32. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

33. I načiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

34. A daske okovaše zlatom, i biočuge na njih načiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice.

35. I načiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezanim načiniše ga.

36. I načiniše za nj četiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im četiri stopice od srebra.

37. I načiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

38. I pet stupova za nj s kukama njihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

GLAVA 37.

I načini Veseleilo kovčeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok.

2. I pokova ga čistim zlatom iznutra i spolja; i načini mu zlatan vijenac u naokolo.

3. I sali mu četiri biočuga od zlata na četiri ugla njegova: dva biočuga s jedne strane a dva s druge.

4. I načini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom.

5. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se može nositi kovčeg.

6. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta.

7. I načini dva heruvima od zlata, jednostavne načini ih, na dva kraja zaklopecu,

8. Jednoga heruvima na kraju odovud, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopecu na oba kraja načini heruvime.

9. I u heruvima bjehu krila raširena u vis, i zaklanjahu krilima svojim zaklopac, i licem bjehu okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopecu heruvimi.

10. I načini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu.

11. I pokova ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan u naokolo.

12. I načini mu oplatu s podlanice u naokolo, i načini vijenac zlatan uz oplatu u naokolo.

13. I sali mu četiri biočuga od zlata, i metnu biočuge na četiri ugla koji mu bijahu na četiri noge.

14. Prema oplati bijahu biočuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto.

15. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto.

16. I načini od čistoga zlata posugje što se meće na sto : zdjele i čaše i kutlice i vijedra, kojim će se preljevati.

17. I načini svijetnjak od čistoga zlata, jednostavan načini svijetnjak; stup mu i grane, čašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega.

18. Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svijetnjaka s jedne strane a tri grane svijetnjaka s druge strane;

19. Tri čašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvijet, a tri čašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvijet; tako na svih šest grana koje izlažahu iz svijetnjaka.

20. A na samom svijetnjaku bjehu četiri čašice kao badem sa svojim jabukama i cvjetovima,

21. Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega.

22. Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od čistoga zlata jednostavno.

23. I načini mu sedam žižaka i usekače i spremice za gar od čistoga zlata.

24. Od talanta čistoga zlata načini ga sa svijem spravama njegovijem.

25. I načini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, četvorouglast, i od dva lakta u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi.

26. I pokova ga čistim zlatom, ozgo i sa strana u naokolo, i rogove; i načini mu vijenac od zlata u naokolo.

27. I dva biočuga od zlata načini mu ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoje poluge da se može nositi o njima.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom.

29. I načini ulje za sveto pomazanje i čisti kád mirisni vještinom apotekarskom.

GLAVA 38.

I načini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata i u širinu od pet lakata, četvorouglast, visok tri lakta.

2. I načini mu na četiri ugla njegova rogove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjed.

3. I načini sve posugje za oltar, lonce i lopatice i kotlice i viljuške i mašice; sve mu posugje načini od mjedi.

4. I načini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara u naokolo oda dna do sredine.

5. I sali četiri biočuga za četiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge.

6. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih u mjed.

7. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka načini ga šuplja.

8. I načini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledālâ, koja donošahu gomilama žene dolazeći na vrata šatoru od sastanka.

9. I načini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata,

10. I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra;

11. Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi: a

kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra ;

12. A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovijeh od mjedi; kuke na stupove i pojaseve njihove od srebra ;

13. A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata :

14. S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih ;

15. A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. Svi zavjesi na trijemu u naokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga ;

17. A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojasevi na njima od srebra ; i vrhovi im bijahu srebrni ; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom.

18. A zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu.

19. I četiri stupa za nj, i četiri stopice pod njih od mjedi, čepovina njima od srebra i vrhovi im i pojasevi od srebra.

20. A sve kolje šatoru i trijemu u naokolo bijaše od mjedi.

21. Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedočanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona sveštenika za službu Levitsku.

22. A Veseleilo sin Urije sina Orova od plemena Judina načini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju,

23. I s njim Elijav sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crven i po tankom platnu.

24. A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu ;

25. A srebra što dogje od zbora, sto talanata i tisuća sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu ;

26. Po sikla od glave, po siklu svetom, od svakoga koji ugje u broj, od dvade-

set godina i više, od šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

27. Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes ; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu.

28. A od tisuću sedam stotina i sedamdeset i pet sikala načini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih.

29. A mjedi priložene bijaše sedamdeset talanata i dvije tisuće četiri stotine sikala.

30. I od toga načini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjedeni oltar i rešetku mjedenu za nj, i sve sprave za oltar,

31. I stopice u trijemu u naokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem u naokolo.

GLAVA 39.

A od porfire i skerleta i crvca načiniše haljine za službu, da se služi u svetinji ; i načiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

2. Načiniše oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

3. Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto.

4. Poramenice mu načiniše da se sastavljaju, da se sastavlja na dva kraja svoja.

5. I pojas na oplećku izlažaoše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

6. I ukovaše dva kamena onih u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailjevih, kao što se režu pečati.

7. I udariše ih na poramenice od oplećka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevim, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

8. I načiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u oplećka, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga,

9. Četvorouglast i dvostruk načiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk.

10. I udariše po njemu četiri reda ka-

menja : u prvom redu : sardonih, topaz i smaragad ;

11. A u drugom redu : karbunkul, safir i dijamant ;

12. A u trećem redu : ligur, ahat i ametist ;

13. A u četvrtom redu : hrisolit, onih i jaspid, sve optočeno zlatom u svojim redovima.

14. Tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevih bješe dvanaest prema njihovijem imenima, rezani kao pečati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu.

15. I načiniše na naprsnik lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

16. I načiniše dvije kopče zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku.

17. I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku,

18. A druga dva kraja od dva lanca zapеше za dvije kopče i pritvrdiše ih za poramenice na oplecku sprijed.

19. I načiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema oplecku iznutra.

20. I načiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na oplecku ozdo naprijed gdje se sastavlja, više pojasa na oplecku.

21. Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na oplecku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od oplečka i da se ne razdvaja naprsnik od oplečka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

22. I načiniše plašt pod oplećak, tkan, sav od porfire,

23. I prorez na plaštu u srijedi kao prorez na oklopu, i oko proreza oplatu da se ne razdre.

24. I načiniše po skutu od plašta šipke od porfire i od skerleta i od crveca i od tankoga platna uzvedenoga.

25. I načiniše zvonca od čistoga zlata, i metnuše zvonca među šipke, po skutu od plašta u naokolo izmegju šipaka,

26. Zvonce pa šipak, zvonce pa šipak po skutu od plašta u naokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

27. I načiniše košulje od tankoga plat-

na izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem ;

28. I kapu od tankoga platna, i kapice kićene od tankoga platna, i gaće platne, od tankoga platna uzvedenoga ;

29. I pojas od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crveca, vazen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

30. I načiniše pločicu za sveto oglaavlje od čistoga zlata, i napisase na njoj pismom kako se reže na pečatima : svetinja Gospodu.

31. I pritvrdiše za nju vrvicu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

32. I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I načiniše sinovi Izrailjevi sve ; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako načiniše.

33. I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice,

34. I pokrivač od kože ovnujskih crvenih obojenih i pokrivač od kože javavčijih, i zavjes,

35. I kovčeg od svjedočanstva, i poluge za nj, i zaklopac,

36. Sto sa svijem spravama, i hljeb za postavljanje,

37. Svijetnjak čisti, žiške njegove, žiške naregane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo,

38. I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kád mirisni, i zavjes na vrata od šatora.

39. Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino.

40. Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, užeta njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka.

41. Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu sveštenu.

42. Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailjevi sve ovo djelo.

43. I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, načiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga načiniše ; i blagoslovi ih Mojsije.

GLAVA 40.

I Gospod reče Mojsiju govoreći :

2. Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka,

3. I metni ondje kovčeg od svjedočanstva, i zakloni ga zavjesom.

4. I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svijetnjak, i zapali žiške na njemu.

5. I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovčegom od svjedočanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora.

6. I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatoru, šatoru od sastanka.

7. I metni umivaonicu izmegju šatora od sastanka i oltara, i u nju nali vodu.

8. I podigni trijem u naokolo, i metni zavjes na vrata od trijema.

9. I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biće svet.

10. Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te ćeš осветiti oltar, i oltar će biti svetinja nad svetinjom.

11. Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je.

12. I kaži Aronu i sinovima njegovim da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom;

13. I obući Arona u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrši službu svešteničku.

14. I sinovima njegovim zapovjedi neka pristupe, i obući im košulje.

15. I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu svešteničku; i pomazanje njihovo biće im za vječno sveštenstvo od koljena do koljena.

16. I učini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.

17. I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca prvi dan.

18. I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i provuče prijevornice, i ispravi stupove.

19. Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivač na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

20. I uzev svjedočanstvo metnu ga u kovčeg, i provuče poluge na kovčegu, i metnu zaklopac ozgo na kovčeg.

21. I unese kovčeg u šator, i objesi

zavjes, te zakloni kovčeg sa svjedočanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

22. I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom,

23. I postavi na njemu hljeb pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

24. I namjesti svijetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora.

25. I zapali žiške na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

26. I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedočanstva pred zavjesom.

27. I pokadi na njemu kadom mirisnijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

28. I objesi zavjes na vrata od šatora.

29. I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

30. I metnu umivaonicu izmegju šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vodu za umivanje.

31. I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi.

32. Kad ulazahu u šator od svjedočanstva i kad pristupahu k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

33. I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj.

34. Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodnje.

35. I ne mogaše Mojsije ući u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodnje bješe pun šator.

36. A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu.

37. A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polažahu do dana kad se podiže.

38. Jer oblak Gospodnji bješe na šatoru danju, a noću ogranj bješe na njemu pred očima svega doma Izrailjeva, dokle god putovahu.

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE LEVITSKA.

GLAVA 1.

I viknu Gospod Mojsija, i reče mu iz šatora od sastanka govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im : kad ko izmegju vas hoće da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza.

3. Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom.

4. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiće mu se, i očistiće ga od grijeha.

5. I neka zakolje tele pred Gospodom, i neka sinovi Aronovi sveštenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo u naokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka.

6. Po tom neka se odre žrtva paljenica i rasijeće na dijelove.

7. I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na oganj.

8. Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru.

9. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. Ako li bi htio prinijeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo.

11. I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo u naokolo.

12. I neka se rasijeće na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru.

13. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

14. Ako li hoće da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubića.

15. I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasiječe noktom, i zapali na oltaru iscijedišvi joj krv niz oltar sa strane.

16. I neka joj izvadi volju s nečistotom, i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo.

17. I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

GLAVA 2.

A kad ko hoće da prinese na žrtvu Gospodu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polije uljem i metne na nju kád.

2. I neka je donese sinovima Aronovijem sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kád, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

3. A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmegju žrtava koje se pale Gospodu.

4. Ako li hoćeš da prineseš dar pečen u peći, neka budu pogače prijesne od bijeloga brašna, zamiješene s uljem, ili kolači prijesni, namazani uljem.

5. Ako li ti je dar pečeno što u tavi neka je od bijeloga brašna bez kvasca zamiješeno s uljem.

6. Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar.

7. Ako li ti je dar gotovljen u kotliću neka je od bijeloga brašna s uljem.

8. I donesi dar koji načiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on će ga odnijeti na oltar,

9. I uzeće sveštenik od dara spomen njegov, i zapaliće ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmegju žrtava koje se pale Gospodu.

11. Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu.

12. Samo u žrtvi od prvina možete to prinijeti Gospodu; ali na oltar ne mećite za ugodni miris.

13. A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli.

14. A kad prinosiš dar od prvina Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih.

15. I polij ga uljem i kâd metni na nj; to je dar.

16. I sveštenik uzevši istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

GLAVA 3.

Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko, neka prinese zdravo pred Gospodom.

2. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je *sveštenik* zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo u naokolo.

3. Po tom neka *sveštenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima;

4. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrežima.

5. I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

6. Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo.

7. Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom;

8. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

9. Po tom neka *sveštenik* prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do legja, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima;

10. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi;

11. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodu.

12. Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom.

13. I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo u naokolo.

14. Po tom neka *sveštenik* prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

15. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi;

16. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje.

17. Vječan zakon neka vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vašim: da ne jedete sala ni krvi.

GLAVA 4.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izraeljevim, i reci: ako ko zgriješi nehotice i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini,

3. Ako sveštenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je učinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za grijeh.

4. I dovedavši tele na vrata šatoru od svjedočanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom.

5. I neka uzme sveštenik pomazani krvi od teleta, i unese je u šator od sastanka.

6. I neka zamoči sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od svetinje.

7. I neka pomaže sveštenik tom krvlju rogeve oltaru, na kom se kad mirisima pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka.

8. I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

9. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrežima neka izvadi,

10. Onako kako se vadi iz govečeta za zrtvu zahvalnu; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kom se žrtva pali.

11. A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu,

12. I cijelo tele neka iznese na polje iz okola na čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvim; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali.

13. Ako li bi sav zbor sinova Izrailjevih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te bi skrivali,

14. Kad se dozna za grijeh koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grijeh, i neka ga dovedu pred šator od sastanka.

15. I starješine od zbora neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i *sveštenik* neka zakolje tele pred Gospodom.

16. I sveštenik pomazani neka unese krvi od teleta u šator od sastanka,

17. I neka sveštenik zamoči prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom.

18. I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kom se pali žrtva na vratima šatora od sastanka,

19. A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru.

20. I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj grijeh, tako neka učini s njim; tako će ih sveštenik očistiti od grijeha, i oprostiće im se.

21. A tele neka iznese na polje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za grijeh svega zbora.

22. Ako li poglavar zgriješi, i učini nehotice što god što je Gospod Bog njegov zabranio da se ne čini, te skrivi,

23. Kad dozna za grijeh svoj koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo.

24. I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i *sveštenik* neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za grijeh.

25. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a o-

stalu krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali.

26. A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalne; i tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, i oprostiće mu se.

27. Ako li ko iz prostoga naroda zgriješi nehotice, i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te skrivi,

28. Kad dozna za grijeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grijeh, koji je učinio.

29. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je *sveštenik* zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

30. I neka uzme sveštenik krvi od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

31. I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalne, i neka ga zapali sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; i tako će ga očistiti od grijeha sveštenik, i oprostiće mu se.

32. Ako li bi doveo izmegju ovaca na žrtvu za grijeh, neka dovede žensko zdravo.

33. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

34. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a *ostalu* krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

35. I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za zrtvu zahvalnu; i neka ga sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se.

GLAVA 5.

I kad ko zgriješi što čuje kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili čuvši, pa ne kaže, nosiće svoje bezakonje.

2. Ili kad se ko dotakne nečiste stvar, stvar od nečiste zvjerke ili strva od nečista živinčeta ili strva od nečiste životinje koja gamiže, ako i u neznanju učini, ipak će se oskrvniti, i biće kriv.

3. Ili kad se dotakne nečistote čovječije, bila nečistota njegova kaka mu drago,

kojom se oskvrni, znajući ili ne znajući, kriv je.

4. Ili kad se ko zakune govoreći svojim ustima da će učiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju čovjek govori zaklinjući se, znao ili ne znao, kriv je za jednu od tih stvari.

5. Kad bude kriv za koju od tih stvari, neka prizna grijeh svoj.

6. I neka dovede na žrtvu Gospodu za grijeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grijeh; i sveštenik će ga očistiti od grijeha njegova.

7. Ako li ne bi mogao prinijeti jagnjeta ili jareta, onda neka donese na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubića, jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu.

8. Neka donese svešteniku, a on neka prinese prvo ono što je za grijeh, i noktom neka mu zasiječe glavu k šiji, ali da ne razdvoji.

9. I krvlju od žrtve za grijeh neka pokropi strane oltaru; a što ostane krvi neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grijeh.

10. A od drugoga neka načini žrtvu paljenicu po običaju; tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiću mu se.

11. Ako li ne bi mogao prinijeti ni dvije grlice ili dva golubića, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio donese deseti dio efe bijeloga brašna da bude žrtva za grijeh, a neka ne dodaje ulja i ne meće kada, jer je žrtva za grijeh.

12. I kad donese k svešteniku, neka uzme sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grijeh.

13. I očistit će ga sveštenik od grijeha, kojim se ogriješio u čem god od ovoga, i oprostit će mu se; a ostatak će biti svešteniku kao od dara.

14. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

15. Ko se prevari, te se ogriješio nehotice o stvari posvećene Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti precijeniš svetu stvar na sikle srebrne, po siklima svetim, prema prijestupu.

16. I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka do-

metne peti dio, i neka dade svešteniku; a sveštenik će ga očistiti ovnom prinese-
senijem na žrtvu za prijestup, i oprostiću mu se.

17. Ko zgriješio i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, ako i nije znao, ipak je kriv, i nosit će svoje bezakonje.

18. Neka dovede k svešteniku ovna zdrava s cijenom kojom precijeniš prijestup; i očistit će ga sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio ne znajući, i oprostiću mu se.

19. Prijestup je: zgriješio je Gospodu.

GLAVA 6.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kad ko zgriješio i učini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega,

3. Ili nagje izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može čovjek učiniti i ogriješiti se njom,

4. Kad tako zgriješio i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao,

5. Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome čije je; neka mu dade onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grijeh.

6. A na žrtvu za grijeh svoj neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniš krivicu neka ga dovede svešteniku.

7. I očistit će ga sveštenik pred Gospodom, i oprostiću mu se svaka stvar koju je učinio, te skrivio.

8. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

9. Zapovjedi Aronu i sinovima njegovim i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noć do jutra, i oganj na oltaru neka gori jednako.

10. Sveštenik neka obuče svoju haljinu lanenu i gaće lanene neka obuče na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad oganj spali na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruči kod oltara.

11. Po tom neka svuče haljine svoje i obuče druge haljine, i neka iznese pepeo na polje iz okola na čisto mjesto.

12. A oganj što je na oltaru neka goriti na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na oganj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih.

13. Oganj neka jednako gori na oltaru, neka se ne gasi.

14. A ovo je zakon za dar : sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodu pred oltarom.

15. Uzevši šaku bijeloga brašna i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu.

16. A što preteče, neka jede Aron i sinovi njegovi ; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu ; u trijemu od šatora od sastanka neka jedu.

17. Neka se ne mijesi s kvascem ; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih : to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grijeh i kao žrtva za prijestup.

18. Svako muško izmegju sinova Aronovijeh neka to jede zakonom vječnim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu ; što se god dotakne toga, biće sveto.

19. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

20. Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovijeh, koju će prinositi Gospodu onaj dan kad se koji pomaže : deseti dio efe bijeloga brašna za dar svagdašnji, polovinu u jutru a polovinu u večer.

21. U tavi s uljem neka se gotovi ; prženo neka donese ; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu.

22. I sveštenik izmegju sinova njegovijeh, koji bude pomazan nakon njega, neka čini tako isto zakonom vječnim ; neka se pali Gospodu sve to ;

23. I svaki dar sveštenikov neka se sav spali, a neka se ne jede.

24. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

25. Kaži Aronu i sinovima njegovijem, i reci : ovo je zakon za žrtvu radi grijeha : na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grijeh pred Gospodom ; svetinja je nad svetinjama.

26. Sveštenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede ; na svetom mjestu ne-

ka se jede, u trijemu od šatora od sastanka.

27. Što se god dotakne mesa njezina, biće sveto ; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu.

28. I sud zemljani u kojem bude kuhano neka se razbije ; ako li je kuhano u sudu mjedenom, neka se istre i vodom opere.

29. Svako muško izmegju sveštenikâ neka to jede ; svetinja je nad svetinjama.

30. Ali nijedna žrtva za grijeh, od koje se krv unese u šator od sastanka da se učini očišćenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažee.

GLAVA 7.

A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa ; svetinja je nad svetinjama.

2. Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup ; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo u naokolo.

3. A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva,

4. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrezima,

5. I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu ; to je žrtva za prijestup.

6. Svako muško izmegju sveštenika neka je jede ; na svetom mjestu neka se jede ; svetinja je nad svetinjama.

7. Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeh, jedan je zakon za obje ; koji sveštenik učini njom očišćenje, njegova je.

8. A kad sveštenik prinese čiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je.

9. I svaki dar pečen u peći i zgotovljen u kotliću ili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese.

10. I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svih je sinova Aronovijeh, kako jednoga tako drugoga.

11. A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodu :

12. Ako bi je ko prinosiso da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolače bez kvasca zamiješene s uljem i pogache bez kvasca namazane uljem, i bijeloga

brašna popržena s tijem kolačina zami-
ješenim s uljem.

13. Osim kolača hljeb kiseli neka pri-
nese za prinos svoj sa žrtvom zahval-
nom, kojom zahvaljuje.

14. I od svega što prinosi neka prince-
se po jedno za žrtvu godignutu Gospo-
du; i to će biti onoga sveštenika koji
pokropi krvlju od žrtve zahvalne.

15. A meso od žrtve zahvalne, kojom
se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan
kad se prinese, i neka ne ostaje ništa
do jutra.

16. Ako li prinese žrtvu radi zavjeta
ili od volje, neka se jede onaj dan kad
se prinese; ako li što ostane neka se
pojede sutradan.

17. Ako li što mesa od te žrtve ostane
do trećega dana, neka se sažeže ognjem.

18. Ako li bi ko treći dan jeo mesa od
žrtve zahvalne, ne će biti ugodan onaj
koji je prinio, niti će mu se ona primi-
ti, nego će biti mrska, i ko bi je god
jeo, nosioće grijeh svoj.

19. I meso koje bi se dotaklo čega ne-
čistoga, da se ne jede, nego neka se sa-
žeže ognjem; a drugo meso može jesti
ko je god čist.

20. A ko bi jeo mesa od žrtve zahval-
ne prinesene Gospodu, a ne bi bio čist,
taj da se istrijebi iz naroda svojega.

21. I ko se dotakne čega nečistoga, ili
nečista čovjeka ili nečista živinčeta, ili
kojega mu drago gada nečistoga, pa je-
de mesa od žrtve zahvalne prinesene
Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda
svojega.

22. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

23. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci :
ne jedite sala od vola ni od ovce ni od
koze.

24. Može se uzeti za svaku potrebu
salo od živinčeta koje crkne ili ga zvjer-
ka razdre; ali ga ne jedite;

25. Ko li bi jeo salo od stoke koju pri-
nosi čovjek na žrtvu ognjenu Gospodu,
neka se istrijebi iz naroda svojega onaj
koji jede.

26. Ni krvi ne jedite u stanovima svo-
jim ni od ptice niti od kojega živinčeta.

27. Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka
se istrijebi iz naroda svojega.

28. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

29. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci :
ko prinosi žrtvu svoju zahvalnu Gospo-

du, neka donese Gospodu prinos svoj od
žrtve zahvalne.

30. Svojim rukama neka donese što se
sažiže Gospodu, salo s grudima neka
donesi, i grudi neka se obrnu tamo i
amo na žrtvu pred Gospodom.

31. A sveštenik neka zapali salo na ol-
taru, grudi pak neka budu Aronu i si-
novima njegovijem.

32. I desno pleće od svojih žrtava za-
hvalnih podajte svešteniku da bude žr-
tva podignuta.

33. A koji izmegju sinova Aronovijeh
prinese krv i salo od žrtve zahvalne,
njemu neka bude desno pleće.

34. Jer grudi što se obrnu i pleće što
se podiže uzeh od sinova Izrailjevih od
svijeh njihovijeh žrtava zahvalnih, i da-
doh Aronu svešteniku i sinovima nje-
govijem zakonom vječnim da se uzimaju
od sinova Izrailjevih.

35. To je pomazanoga Arona i poma-
zanih sinova njegovijeh od ognjenih žr-
tava Gospodnjih od dana kad ih dovede
da vrše službu sveštenu Gospodu.

36. To zapovjedi Gospod da im od da-
na kad ih pomaza daju sinovi Izrailjevi
zakonom vječnim od koljena na koljeno.

37. To je zakon za žrtvu paljenicu, za
dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu ra-
di prijestupa, i za osveštanje i za žrtvu
zahvalnu,

38. Što je Gospod zapovjedio Mojsiju
na gori Sinajskoj, kad zapovjedi sino-
vima Izrailjevim u pustinji Sinajskoj da
prinese žrtve svoje Gospodu.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Uzmi Arona i sinove njegove s njim
i odijelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu
radi grijeha i dva ovna i kotaricu pri-
jesnijeh hljebova.

3. I saberi sav zbor pred vrata šatoru
od sastanka.

4. I učini Mojsije kako mu zapovjedi
Gospod, i sabra se zbor pred vrata ša-
toru od sastanka.

5. I reče Mojsije zboru : ovo je zapo-
vjedio Gospod da se učini.

6. I dovede Mojsije Arona i sinove nje-
gove, i opra ih vodom.

7. I obuče mu košulju, i opasa ga po-
jasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu

svrh njega oplećak, i steže oko njega pojas od oplećka, i opasa ga njim.

8. I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim i Tumim.

9. Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprijed ploču zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

10. I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu, i osveti ih.

11. I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i uni-vaonicu i podnožje njezino, da se osveti.

12. I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti.

13. I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuče im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod.

14. I dovede tele za grijeh, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijeh.

15. I zakla ga Mojsije, i uzevši krvi njegove pomaza robove oltaru u naokolo prstom svojim, i očisti oltar, a ostalu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu čini očišćenje od grijeha.

16. I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru.

17. A tele s kožom i s mesom i s ba-legom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

18. I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu;

19. I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo u naokolo.

20. I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo.

21. A crijeva i noge oprao vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

22. I dovede drugoga ovna, ovna za posvećenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu.

23. I zaklavši ga Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

24. I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvlju kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac

desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru u naokolo.

25. Po tom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleće desno,

26. A iz kotarice u kojoj stajahu prijesni hljebovi pred Gospodom uze jedan kolač prijesan i jedan kolač hljeba s uljem i jednu pogaču, i metnu na salo i na pleće desno.

27. I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovijem u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom.

28. Poslije uzevši to iz ruku njihovih Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posvećenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

29. I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

30. I uze Mojsije ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim.

31. Po tom reče Mojsije Aronu i sinovima njegovijem: kuhajte to meso na vratima šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hljeb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to.

32. A što ostane mesa ili hljeba, ognjem sažezite.

33. I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posvećenja vašega, jer ćete se sedam dana posvećivati.

34. Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se čini, da biste se očistili od grijeha.

35. Za to na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noću za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjedio.

36. I Aron i sinovi njegovi učiniše sve što bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

GLAVA 9.

A u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine Izrailjske.

2. I reče Aronu : uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava ; i prinesi ih pred Gospodom.

3. A sinovima Izrailjevim kaži i reci : uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagnje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu,

4. I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zamiješen, jer će vam se danas javiti Gospod.

5. I uzeše što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom.

6. I reče Mojsije : učinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaće vam se slava Gospodnja.

7. I reče Mojsije Aronu : pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i očisti od grijeha sebe i narod ; i prinesi žrtvu narodnu i očisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod.

8. Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se.

9. I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoči prst svoj u krv, i pomaza robove oltaru, a *ostalu* krv izli na podnožje oltaru.

10. A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

11. A meso i kožu sažeže ognjem iza okola.

12. Po tom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.

13. I dodaše mu žrtvu paljenicu isječenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru.

14. I opraviši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice.

15. Po tom prinese žrtvu narodnu : uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo.

16. Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu.

17. Prinese i dar, i uzevši od njega punu šaku, zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice.

18. Po tom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod ; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo u naokolo.

19. Pa mu dodaše i salo od vola, i od

ovna rep i salo što pokriva crijeva i bubrege i mrežicu s jetre,

20. I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru.

21. A grudi i desno pleće obrnu Aron tamo i amo na žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

22. Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu, i blagoslovi ih ; i sigje svršiv žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu.

23. Po tom ugje Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izagjoše blagosloviše narod : i slava se Gospodnja pokaza svemu narodu.

24. Jer dogje oganj od Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade ničice.

GLAVA 10.

A sinovi Aronovi Nadav i Avijud uzevši svaki svoju kadionicu metnuše ognja u njih i na oganj metnuše kad, i prineseše pred Gospodom oganj tugi, a to im ne bješe zapovjedio.

2. Tada dogje oganj od Gospoda i udari ih, te pogiboše pred Gospodom.

3. Tada reče Mojsije Aronu : to je što je kazao Gospod govoreći : u onima koji pristupaju k meni biću svet i pred cijelim narodom proslaviću se. A Aron oćutje.

4. A Mojsije dozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reče im : hodite i iznesite braću svoju ispred svetinje na polje iz okola.

5. I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovijem na polje iz okola, kao što reče Mojsije.

6. Tada reče Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem : nemojte otkrivati glava svojih ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se *Gospod* ne razgnjevi na sav zbor ; nego braća vaša, sav rod Izrailjev neka plače radi požara koji učini Gospod.

7. I s vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I učiniše po riječi Mojsijevoj.

8. I Gospod reče Aronu govoreći :

9. Vina i silovita pića nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka

vam je uredba vječna od koljena na koljeno,

10. Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je čisto šta li nečisto,

11. I da biste učili sinove Izrailjeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija.

12. A Mojsije reče Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovijem koji ostashe : uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hljebom prijesnijem kod oltara ; jer je svetinja nad svetinjama.

13. Za to ćete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih ; jer mi je tako zapovjegneno.

14. A grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane jedite na čistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kćeri tvoje s tobom ; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izrailjevih.

15. Pleće od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosiće sa salom što se sažiže, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biće tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vječnim, kao što je zapovjedio Gospod.

16. I Mojsije potraži jare za grijeh ; ali gle, bješe izgorjelo ; za to se razgnjevi na Eleazara i na Itamara sinove Aronove koji ostashe, i reče :

17. Za što ne jedoste žrtve za grijeh na svetom mjestu ? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je *Gospod* da nosite grijeh svega zbora, da bi se očistili od grijeha pred Gospodom.

18. A eto krv njezina nije unesena u svetinju ; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio.

19. Tada reče Aron Mojsiju : eto, danas prinesošće žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za grijeh, bi li bilo po volji Gospodu ?

20. Kad to ču Mojsije, pristao na to.

GLAVA 11.

I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći im :

2. Kažite sinovima Izrailjevijem i recite : ovo su životinje koje ćete jesti izmegju svijeh životinja na zemlji :

3. Što god ima papke i papei su mu razdvojeni i preživa izmegju životinja to jedite.

4. Ali onijeh što samo preživaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamila, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh ; da vam je nečista ;

5. I pitomi zec, jer preživa ali nema papaka razdvojenijeh ; nečist da vam je ;

6. I zec divlji, jer preživa ali nema papaka razdvojenih ; nečist da vam je ;

7. I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preživa ; nečista da vam je.

8. Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte ; jer vam je nečisto.

9. A izmegju svega što je u vodi ovo jedite : što god ima pera i ljusku u vodi, po moru i po rijekama, jedite.

10. A što nema pera i ljuske u moru i u rijekama izmegju svega što se miče po vodi i živi u vodi, da vam je gadno.

11. Gadno da vam je ; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite.

12. Što god nema pera i ljuske u vodi, to da vam je gadno.

13. A izmegju ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete : orao i jastrijež i morski orao,

14. Eja i kraguj po svojim vrstama,

15. I svaki gavran po svojim vrstama,

16. I sovuljaga, i čuk, i liska, i kobac po svojim vrstama,

17. I buljina i gnjurac i ušara,

18. I labud i gem i svraka,

19. I roda i čaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljiljak.

20. Što god gamiže a ima krila i ide na četiri noge, da vam je gadno.

21. Ali izmegju svega što gamiže a ima krila i ide na četiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skače po zemlji.

22. Izmegju njih jedite ove : arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim.

23. A što još gamiže a ima krila i četiri noge, da vam je gadno.

24. I o njih ćete se oskvrniti ; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je nečist do večera.

25. I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

26. Svaka životinja koja ima papke ali

nerazdvojene i ne preživa, da vam je nečista; ko ih se god dotakne, da je nečist.

27. I što god ide na šapama izmegju svijeh životinja četvoronogih, da vam je nečisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je nečist do večera.

28. I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera; to da vam je nečisto.

29. I izmegju životinja koje pužu po zemlji da su vam nečiste: lasica i miš i kornjača po svojim vrstama,

30. I jež i gušter i tvor i puž i krtica.

31. To vam je nečisto izmegju životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtviji, da je nečist do večera.

32. I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biće nečista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je nečista do večera, poslije da je čista.

33. A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biće nečist, i razbijte ga.

34. I svako jelo što se jede, ako na njega dogje onaka voda, da je nečisto, i svako piće što se pije u svakom takom sudu, da je nečisto.

35. I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je nečisto, i peč i ognjište neka se razvali, jer je nečisto, i neka vam je nečisto.

36. A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biće čist; ali što se dotakne strva njihova, biće nečisto.

37. Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono će biti čisto.

38. Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je nečisto.

39. I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je nečist do večera.

40. A ko bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je nečist do večera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

41. I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede.

42. Što god ide na trbulu i što god ide na četiri noge ili ima više noga izmegju svega što puže po zemlji, to ne jedite, jer je gad.

43. Nemojte se poganiti ničim što ga-

miže, i nemojte se skvrniti njima, da ne budete nečisti s njih.

44. Jer ja sam Gospod Bog vaš; za to se osvećujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti ničim što puže po zemlji.

45. Jer ja sam Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet.

46. Ovo je zakon za zvijeri i za ptice i za sve životinje što se miču po vodi, i za svaku dušu živu, koja puže po zemlji,

47. Da se raspoznaje nečisto od čistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

GLAVA 12.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, nečista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoći svoje, biće nečista.

3. A u osmi dan neka se obreže dijete.

4. A ona još trideset i tri dana neka ostane čisteći se od krvi; nijedne svete stvari da se ne dodijeva i u svetinju da ne ide dok se ne navrše dani čišćenja njezina.

5. A kad rodi žensko, onda da je nečista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoći svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane čisteći se od krvi.

6. A kad se navrše dani čišćenja njezina radi sina ili radi kćeri, neka donese svešteniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupče ili grlicu za žrtvu radi grijeha.

7. I sveštenik će prinijeti žrtvu pred Gospodom, i očistće je od grijeha njezina; i tako će se očistiti od tečenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko.

8. Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubića, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i očistće je sveštenik od grijeha njezina, i biće čista.

GLAVA 13.

Jošte reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Čovjek u kojega bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na

gubu, neka se dovede k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinunjegovu svešteniku.

3. I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oči niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglasiće ga da je nečist.

4. Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oči niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana čovjeka s takom boljeticom.

5. A sedmoga dana neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana.

6. I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglasiće ga sveštenik da je čist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biće čist.

7. Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, po što ga sveštenik vidi i proglasi da je čist, na novo neka se pokaže svešteniku.

8. Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglasiće sveštenik da je nečist; guba je.

9. Kad je guba na čovjeku, neka ga dovedu k svešteniku.

10. I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku,

11. Guba je zastarjela na koži tijela njegova; za to će ga sveštenik proglasiti da je nečist, i ne će ga zatvoriti, jer je nečist.

12. Ako li se guba izaspe po koži i pokrije svu kožu čovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik očima pogledao,

13. Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglasiće da je čovjek čist, jer je sve pobijeljelo, pa je čist.

14. Ako se pokaže na njemu divlje meso, biće nečist.

15. Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglasiće ga da je nečist; ono je divlje meso nečisto, guba je.

16. A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dogje k svešteniku.

17. I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik će proglasiti da je čist; čist je.

18. Kad u koga na koži bude čir, pa progje,

19. A poslije na mjestu gdje je bio čir izazje otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svešteniku.

20. Ako sveštenik vidi da je na oči niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglasiće ga sveštenik da je nečist, guba je, izašla je iz čira.

21. Ako li sveštenik gledajući vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda će ga zatvoriti sveštenik za sedam dana.

22. Ako se raširi po koži, onda će ga sveštenik proglasiti da je nečist; bolest je.

23. Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, požiljak je od čira; za to će sveštenik proglasiti da je čist.

24. Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa po što se zaliječi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela,

25. Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oči bude niža nego koža, guba je, izašla je iz ožegline; za to će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je.

26. Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoriće ga za sedam dana.

27. Pa će je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je.

28. Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; za to će sveštenik proglasiti da je čist, jer je požiljak od ožegline.

29. Ako u čovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi,

30. Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oči bude niža od ostale kože i na njojzi dlaka žućkasta i tanka, sveštenik će proglasiti da je nečist; ospa je, guba na glavi ili na bradi.

31. A kad sveštenik vidi boljeticu, i opazi da na oči nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada će

zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kom je ospa.

32. Pa kad sveštenik sedmi dan vidi a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na na njoj požutjela, niti je na oči ospa niža od kože,

33. Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kom je ospa.

34. I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oči niža od ostale kože, tada će ga proglasiti sveštenik da je čist, pa neka opere haljine svoje, i biće čist.

35. Ako li se raširi ospa po koži po što bude proglašen da je čist,

36. Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutih dlaka; nečist je.

37. Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zaliječila se ospa, čist je, i sveštenik će proglasiti da je čist.

38. Kad u čovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele,

39. Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa, izašla po koži, čist je.

40. Kome opadne kosa s glave, ćelav je, čist je.

41. Ako mu sprijeđa opadne kosa s glave, pola je ćelav, i čist je.

42. Kad na glavi sa svijem ćelavoj ili pola ćelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica, guba je, izašla na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj.

43. I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj nalik na gubu po koži ostaloga tijela,

44. Čovjek je gubav, nečist je, i sveštenik će ga proglasiti da je nečist; guba mu je na glavi.

45. A gubavac na kom je ta bolest neka ide u haljinama razdrtijem i golglav, i usta neka zastre, i neka više: nečist, nečist.

46. Dokle je god bolest na njemu, neka bude nečist; nečist je, neka živi sam, iza okola neka mu bude stan.

47. I ako na haljini bude guba, na haljini vunenoj ili lanenoj,

48. Ili na osnovi ili na poučici od lana ili od vune, ili na koži ili na čem god od kože,

49. I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na poučici ili na čem god od kože, guba je, i neka se pokaže svešteniku.

50. I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba.

51. I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla bolest po haljini ili po osnovi ili po poučici ili po koži ili po čemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je nečista.

52. Za to neka spali onu haljinu ili osnovu ili poučicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na čem bude bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka se spali.

53. Ako li opazi sveštenik da se bolest nije raširila po haljini ili po osnovi ili po poučici, ili po čemu god od kože,

54. Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na čem je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana.

55. Pa neka vidi sveštenik po što se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je nečista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani.

56. Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjalo po što je oprano, onda neka ga otkine od haljine ili od kože ili od osnove ili od poučice.

57. Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na poučici ili na čem god od kože, guba je koja se širi, ognjem spali ono na čem bude.

58. A haljinu ili osnovu ili poučicu ili što mu drago od kože, kad opereš pa otide s njega ta bolest, operi još jednom, i biće čisto.

59. Ovo je zakon za gubu na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na poučici, ili na čem god od kože, kako se može znati je li što čisto ili nečisto.

GLAVA 14.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Ovo je zakon za gubavca kad se čisti: neka se dovede svešteniku,

3. A sveštenik neka izagje iza okola;

i ako vidi da je izliječena guba na gubavcu,

4. Onda će zapovjediti sveštenik onome koji se čisti da uzme dva vrapca živa čista, i drvo kedrovo i crvca i isopa.

5. I neka zapovjedi sveštenik da se jedan vrabac zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom.

6. Pa neka uzme živoga vrapca i drvo kedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa živijem vrapcem neka zamoči u krv od vrapca zaklanoga nad vodom živom.

7. I neka pokropi sedam puta onoga koji se čisti od gube, i neka ga proglaši da je čist, i neka pusti živoga vrapca u polje.

8. Tada koji se čisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biće čist; po tom neka ugje u škô, ali da stoji na polju ne ulazeći u svoj šator sedam dana.

9. A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad očima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi, i biće čist.

10. A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine *efe* bijeloga brašna zamiješana s uljem za dar, i jedan log ulja.

11. A sveštenik koji ga čisti neka posvari onoga koji se čisti zajedno s tim stvarima pred Gospodom na vratima šatora od sastanka.

12. I uzevši sveštenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu.

13. A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svešteniku kao i žrtva za grijeh; svetinja je nad svetinjama.

14. Tada neka sveštenik uzme krvi od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

15. Po tom neka uzme sveštenik od loga ulja i naspe na dlan svoj lijevi.

16. Pa neka zamoči sveštenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na li-

jevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom.

17. A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvi od žrtve za prijestup.

18. A što još ostane ulja na dlanu svešteniku onijem neka namaže glavu onome koji se čisti, i tako će ga očistiti sveštenik pred Gospodom.

19. Po tom neka sveštenik prinese žrtvu za grijeh, i očistiće onoga koji se čisti od svoje nečistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu.

20. I neka prinese sveštenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako će ga očistiti, i biće čist.

21. Ali ako je siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtana za očišćenje njegovo, i jednu desetinu *efe* bijeloga brašna zamiješana s uljem za dar, i log ulja,

22. I dvije grlice ili dva golubića, koje može priskrbiti da bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica.

23. I to neka donese u osmi dan svojega čišćenja svešteniku na vrata šatora od sastanka pred Gospodom.

24. Tada sveštenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka sveštenik obrne pred Gospodom za žrtvu obrtanu.

25. I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uzevši sveštenik krvi od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

26. I ulja neka naspe sveštenik na dlan svoj lijevi,

27. Pa neka zamoči prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu i pokropi njim sedam puta pred Gospodom.

28. I uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup.

29. A što ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se čisti; i tako će ga očistiti pred Gospodom.

30. Tako neka učini i s jednom grlicom ili golupčetom od onijeh koje priskrbi.

31. Što je priskrbio, jedno će biti žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako će sveštenik očistiti pred Gospodom onoga koji se čisti.

32. To je zakon za gubavca koji ne može priskrbiti svega što treba za očišćenje.

33. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

34. Kad dogjete u zemlju Hanansku, koju ću vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuću u zemlji koju ćete držati,

35. Onda onaj čija je kuća neka dogje i javi svešteniku govoreći : čini mi se kao da je guba na kući.

36. A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuća prije nego on dogje da vidi gubu, da se ne bi oskrvnilo što je u kući; po tom neka dogje sveštenik da vidi kuću.

37. Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kućnim kao rupice zelenkaste i crvenkaste i na oči niže od zida,

38. Neka izagje sveštenik iz kuće one na vrata kućna, i zatvori kuću za sedam dana.

39. Poslije opet neka dogje sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razila po zidovima kućnim,

40. Zapovjediće sveštenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto nečisto.

41. A kuću zapovjediće da ostružu iznutra svuda u naokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto nečisto,

42. I da uzmu drugo kamenje i uglaive na mjesto gdje je bilo pregjašnje kamenje; tako i blato drugo uzveši da olijepi kuću.

43. Ako se povraća bolest i opet izrašte po kući, po što se povadi kamenje i ostruže kuća i na novo olijepi,

44. Tada došav sveštenik ako vidi da se bolest razila po kući, ljuta je guba na kući, nečista je.

45. Neka se razruši ona kuća, kamenje i drva i sav lijep od one kuće, i neka se ne iznese iza grada na mjesto nečisto.

46. A ko bi ušao u kuću onu dok je zatvorena, da je nečist do večera.

47. I ko bi spavao u onoj kući, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kući, neka opere haljine svoje.

48. Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razila po kući po što je kuća na novo olijepljena, neka proglasi sveštenik da je čista, jer se izliječila bolest.

49. I neka uzme da bi se kuća očistila dva vrapea i drvo kedrovo i crvca i isopa.

50. I neka zakolje jednoga vrapea nad sudom zemljanim nad vodom živom.

51. Pa neka uzme drvo kedrovo i isop i crvac i drugoga vrapea živoga, i neka zamači u krv od zaklanoga vrapea i u vodu živu, i pokropi kuću sedam puta.

52. I tako će očistiti kuću onu krvlju vrapčijom i vodom živom i vrapcem živijem i drvetom kedrovijem i isopom i crvcem.

53. Pa onda neka pusti vrapea živoga iza grada u polje; i očistiće kuću, i biće čista.

54. Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu,

55. Za gubu na haljini i na kući,

56. I za otok i za krastu i za bubuljicu,

57. Da se zna kad je ko nečist i kad je ko čist. To je zakon za gubu.

GLAVA 15.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

2. Kažite sinovima Izrailjevim i recite im : kome čovjeku teče sjeme od tijela njegova, nečist je.

3. A ovaka je nečistota njegova od toga tečenja : ako ispusti tijelo njegovo tečenje svoje ili se ustavi tečenje u tijelu njegovu, nečistota je na njemu.

4. Svaka postelja na koju leže onaj kome teče sjeme, da je nečista; i sve na što sjede, da je nečisto.

5. I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

6. I ko sjede na ono na čem je sjedio onaj kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

7. I ko se dotakne tijela onoga kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

8. I ako onaj kome teče sjeme pljune na čistoga, on neka opere haljine svoje

i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

9. I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teče sjeme, da je nečisto.

10. I ko bi se dotakao čega god što je bilo pod njim, da je nečist do večera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

11. I koga bi se dotakao onaj kome teče sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

12. I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teče sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom.

13. A kad se onaj kome teče sjeme očisti od tečenja svojega, neka broji sedam dana po što se očisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biće čist.

14. A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka dogje pred Gospoda na vrata šatora od sastanka, i neka ih dade svešteniku.

15. A sveštenik neka prinese jedno od njih na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu; tako će ga očistiti sveštenik pred Gospodom od tečenja njegovog.

16. I čovjek kome izagje sjeme kad spava sa ženom, neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biće nečist do večera.

17. I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biće nečisto do večera.

18. I žena kod koje bude spavao tak i čovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biće nečisti do večera.

19. A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je nečist do večera.

20. I na što god legne dok se odvaja, da je nečisto, i na što god sjede, da je nečisto.

21. I ko se god dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

22. I ko se dotakne čega na čem je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

23. I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na čem je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je nečist do večera.

24. A ko bi spavao s njom te bi nečistota njezina došla na nj, da je nečist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je nečista.

25. A žena od koje bi išla krv dugo vremena ili osim običnoga vremena ili u obično vrijeme ali duže, dokle god teče nečistota njezina biće nečista kao u vrijeme kad se odvaja.

26. Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na čem bi god sjedjela da je nečisto kao što je nečisto kad se odvaja.

27. I ko se god dotakne tih stvari, nečist je; za to neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

28. A kad se očisti od tečenja krvi svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je čista.

29. I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka ih odnese svešteniku na vrata šatora od sastanka.

30. I neka sveštenik prinese jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu, i očistiće je sveštenik pred Gospodom od tečenja nečistote njezine.

31. Tako ćete odlučivati sinove Izraeljeve od nečistota njihovijeh, da ne ginu s nečistota svojih skvrneći šator moj što je usred njih.

32. To je zakon za onoga kome teče sjeme i kome izagje sjeme kad spava sa ženom, te bude nečist,

33. I za ženu kad boluje od tečenja krvi svoje, i za svakoga koji boluje od tečenja svoga, bilo muško ili žensko, i za čovjeka koji bi ležao s nečistom.

GLAVA 16.

I reče Gospod Mojsiju po što pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda,

2. I каза Gospod Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovčegu, da ne pogine, jer će se u oblaku nad zaklopcem javljati.

3. S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za žrtvu radi grijeha i s ovnom za žrtvu paljenicu.

4. Svetu košulju lanenu neka obuče, i gaće lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenijem i kapu lanenu neka metne na glavu: to su

haljine svete, i neka opere tijelo svoje vođom, pa onda neka ih obuče.

5. A od zbora sinova Izrailjevih neka uzme dva jarca za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu.

6. I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj.

7. Po tom neka uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospoda na vrata šatora od sastanka.

8. I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodu a drugi ždrijeb Azazelu.

9. I neka Aron prinese na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodnji, neka ga prinese na žrtvu za grijeh.

10. A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da učini očišćenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu.

11. I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh.

12. I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregršti kâda mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes.

13. I neka metne kâd na oganj pred Gospodom, da dim od kâda zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako ne će poginuti.

14. Poslije neka uzme krvi od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega.

15. I neka zakolje jarca na žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka učini s krvlju njegovom kao što je učinio s krvlju junčijom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem.

16. I tako će očistiti svetinju od nečistota sinova Izrailjevih i od prijestupa njihovijeh u svijem grijesima njihovijem; tako će učiniti i u šatoru od sastanka, koji je megju njima usred nečistota njihovijeh.

17. A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on ugje da čini očišćenje u svetinji, dokle ne izagje i svrši očišćenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izrailjski.

18. A neka izagje k oltaru koji je pred Gospodom, i očisti ga; i uzevši krvi od

junca i krvi od jarca neka pomaže rogo-ve oltaru u naokolo;

19. I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako će ga očistiti i posvetiti ga od nečistota sinova Izrailjevih.

20. A kad očisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga.

21. I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu živomu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijem grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga dade čovjeku spremnom da ga istjera u pustinju.

22. I jarac će odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiće onoga jarca u pustinju.

23. Po tom neka opet ugje Aron u šator od sastanka i svuće haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetinju, i ondje neka ih ostavi.

24. Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuče svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i očisti sebe i narod.

25. A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru.

26. A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka ugje u ôkô.

27. A junca za grijeh i jarca za grijeh, od kojih je krv unesena da se učini očišćenje u svetinji, neka iznesu na polje iz okola, i neka spale ognjem kože njihovih i meso njihovo i balegu njihovu.

28. A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dogje u ôkô.

29. I ovo neka vam bude vječna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca mučite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi megju vama.

30. Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; bićete očišćeni od svih grijeha svojih pred Gospodom.

31. To neka vam je počivanje subotno, i mučite duše svoje po uredbi vječnoj.

32. A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osvećen da vrši službu svešteničku na mjesto oca svojega, on neka

očišća obukavši se u haljine lanene, haljine svete.

33. I neka očisti svetinju svetu i šator od sastanka; i oltar neka očisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka očisti.

34. I ovo neka vam je vječna uredba da očišćate sinove Izrailjeve od svih grijeha njihovijeh jedan put u godini. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod.

GLAVA 17.

Jošte reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevijem, i reci im : ovo je zapovjedio Gospod govoreći :

3. Ko god od doma Izrailjeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola,

4. A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodu pred šatorom Gospodnjim, kriv je za krv; prolio je krv; za to da se istrijebi onaj čovjek iz naroda svojega.

5. Za to sinovi Izrailjevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata šatora od sastanka k svešteniku, i neka prinesu žrtve zahvalne Gospodu.

6. I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu.

7. I neka više ne prinosе žrtve svoje gjavolima, za kojima oni čine preljubu. Ovo neka im bude zakon vječan od koljena na koljeno.

8. Za to im reci : ko bi god od doma Izrailjeva ili izmegju stranaca koji se bave megju njima, prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu,

9. A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prinese Gospodu, taj čovjek da se istrijebi iz naroda svojega.

10. I ko bi god od doma Izrailjeva ili izmegju stranaca koji žive megju njima, jeo kakve god krvi, okrenuću lice svoje na suprot onomu čovjeku, koji bude jeo krvi, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

11. Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se čiste duše vaše; jer je krv što dušu očišća.

12. Za to rekoh sinovima Izrailjevijem : ni ko izmegju vas da ne jede krvi; ni došljak koji se bavi megju vama da ne jede krvi.

13. I ko bi god izmegju sinova Izra-

iljevih ili izmegju došljaka koji se bave kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka iscijedi krv iz nje i zaspe je zemljom.

14. Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Za to rekoh sinovima Izrailjevijem : krvi nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi.

15. A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerka, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera, a poslije će biti čist.

16. Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiće bezakonje svoje.

GLAVA 18.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci im : ja sam Gospod Bog vaš.

3. Nemojte činiti što se čini u zemlji Misisrskoj, u kojoj ste živjeli, niti činiti što se čini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti.

4. Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeći po njima. Ja sam Gospod Bog vaš.

5. Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ će biti kroz njih. Ja sam Gospod.

6. Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krvi, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod.

7. Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je, ne otkrij golotinje njezine.

8. Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvojega.

9. Golotinje sestre svoje, kćeri oca svojega ili kćeri matere svoje, koja je rođena u kući ili izvan kuće, ne otkrij golotinje njihove.

10. Golotinje kćeri sina svojega ili kćeri kćeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja.

11. Golotinje kćeri žene oca svojega, koju je rodio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je.

12. Golotinje sestre oca svojega ne otkrij, jedna je krv s ocem tvojim.

13. Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom.

14. Golotinje brata oca svojega ne ot-

krij pristupajući k ženi njegovoj ; stri-
na ti je.

15. Golotinje žene sina svojega ne otkrij ;
snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine.

16. Golotinje žene brata svojega ne
otkrij ; golotinja je brata tvojega.

17. Golotinje žene i kćeri njezine ne
otkrij ; kćeri sina njezina ni kćeri kćeri
njezine nemoj uzeti da otkriješ goloti-
nju njihovu ; jedna su krv ; zlo je.

18. Nemoj uzeti žene preko jedne žene,
da je ucvijeliš otkrivajući golotinju dru-
gog za života njezina.

19. K ženi dokle se odvaja radi neči-
stote svoje ne idi da otkriješ golotinju
njezinu.

20. Sa ženom bližnjega svojega ne lezi
skvrneći se s njom.

21. Od sjemena svojega ne daj da se
odnese Molohu, da ne oskvrniš imena
Boga svojega ; ja sam Gospod.

22. S muškarcem ne lezi kao sa ženom ;
gadno je.

23. Živinčeta nikakoga nemoj obležati
skvrneći se s njim ; i žena da ne legne
pod živinče ; grdilo je.

24. Nemojte se skvrniti ni jednom o-
vom stvarju ; jer su se svijem tijekom stva-
rima oskvrnili narodi, koje ću odagnati
ispred vas.

25. Jer se oskvrnila zemlja, i nevaljal-
stvo ću njezino pohoditi na njoj, i iz-
metnuće zemlja stanovnike svoje.

26. Nego vi držite zakone moje i ured-
be moje, i ne činite ni jednoga ovoga ga-
da, ni domorodac ni došljak koji se bavi
megju vama ;

27. Jer sve ove gadove činiše ljudi u
ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zem-
lja je od toga oskvrnjena ;

28. Da ne izmetne zemlja vas, ako je
oskvrnite, kao što je izmetnula narod
koji je bio prije vas.

29. Jer ko učini što god od ovijeh ga-
dova, istrijebiće se iz naroda svojega
duše koje učine.

30. Za to držite što sam naredio da se
drži, da ne činite što od gadnijeh obi-
čaja koji su bili prije vas, i da se ne
skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 19.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži svemu zboru sinova Izrailje-

vih, i reci im : budite sveti, jer sam ja
svet, Gospod Bog vaš.

3. Svaki da se boji matere svoje i oca
svojega ; i držite subote moje ; ja sam
Gospod Bog vaš.

4. Ne obraćajte se k idolima, i bogo-
va livenijeh ne gradite sebi ; ja sam Go-
spod Bog vaš.

5. A kad prinosite žrtvu zahvalnu Go-
spodu, prinosite je drage volje.

6. U koji je dan prinesete, neka se je-
de, i sjutra dan : a što ostane do trećega
dana, neka se ognjem sažee.

7. A ako bi se što jelo treći dan, gad
je, ne će biti ugodna.

8. Ko bi je god jeo, nosiće svoje beza-
konje, jer oskvrni svetinju Gospodnju ;
za to će se istrijebiti ona duša iz naro-
da svojega.

9. A kad žanjete rod zemlje svoje, ne-
moj požeti sa svijem njive svoje, niti
pabirči po žetvi.

10. Ni vinograda svojega nemoj pabir-
čiti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po
vinogradu tvojem ; nego ostavi siroma-
hu i došljaku. Ja sam Gospod Bog vaš.

11. Ne kradite : ne lažite i ne varajte
bližnjega svojega.

12. Ne kunite se imenom mojim kri-
vo ; jer ćeš oskvrniti ime Boga svojega
Ja sam Gospod.

13. Ne zakidaj bližnjega svojega i ne
otimaj mu ; plata nadničarova da ne
prenoči hod tebe do jutra.

14. Nemoj psovati gluha, ni pred sli-
jepca metati što da se spotakne ; nego
se boj Boga svojega ; ja sam Gospod.

15. Ne činite nepravde na sudu, ne
gledaj što je ko siromah, niti se povodi
za bogatijem ; pravo sudi bližnjemu svo-
jemu.

16. Ne idi kao opadač po narodu svo-
jem, i ne ustaj na krv bližnjega svoje-
ga ; ja sam Gospod.

17. Nemoj mrziti na brata svojega u
sreću svojom ; slobodno iskaraj bliž-
njega svojega, i nemoj trpjeti grijeha
na njemu.

18. Ne budi osvetljiv i ne nosi srdnje
na sinove naroda svojega ; nego ljubi
bližnjega svojega kao sebe samoga ; ja
sam Gospod.

19. Uredbe moje držite ; živinčeta svo-
jega ne puštaj na živinče druge vrste ;
ne zasijevaj njive svoje dvojakim sje-

menom, i ne oblači na se haljine od dvojakih stvari.

20. Ako bi ko obležao robinju, koja je isprošena ali nije otkupljena ni oslobođena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobođena.

21. I on neka prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup.

22. I neka ga očisti pred Gospodom sveštenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je učinio; i oprostiće mu se grijeh njegov.

23. A kad dogjete u zemlju, i nasadite svakojakoga voća, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je ne obrezano, i ne jedite ga.

24. A četvrte godine neka bude sav rod njegov posvećen u hvalu Gospodu.

25. Pa tek pete godine jedite voće s njega, da bivam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš.

26. Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vraćati, ni gatati po vremenu.

27. Ne strizite kose svoje u okrug, ni grdite brade svoje.

28. Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod.

29. Nemoj skvrnuti kćeri svoje puštajući je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja.

30. Držite subote moje, i svetinju koju poštujete. Ja sam Gospod.

31. Ne obraćajte se k vračarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

32. Pred sijedom glavom ustani, i pošuj lice starčevo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod.

33. Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne čini mu krivo.

34. Ko je došljak među vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio među vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Misirskoj. Ja sam Gospod Bog vaš.

35. Ne činite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju.

36. Mjerila neka su vam prava, kame-nje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske.

37. Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospod.

GLAVA 20.

I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Još reci sinovima Izrailjevima: ko god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave u Izrailju, dade od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem.

3. I ja ću okrenuti lice svoje na suprot takom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprni svetinju koju i oskrvni sveto ime moje.

4. Ako li narod kako god zatvori oči da ne vidi toga čovjeka kad dade od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga,

5. Ja ću okrenuti lice svoje na suprot onom čovjeku i na suprot domu njegovu, i istrijebiću ga, i sve koji za njim čine preljubu čineći preljubu za Molohom, iz naroda njihova.

6. A ko se obrati k vračarima i gatarima da čini preljubu za njima, okrenuću lice svoje na suprot njemu, i istrijebiću ga iz naroda njegova.

7. Za to posvećujte se, i budite sveti; jer sam ja Gospod Bog vaš.

8. I čuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posvećujem.

9. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsovao je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj.

10. A čovjek koji učini preljubu s tuđom ženom, što je učinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljubočinac i preljubočinica.

11. Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega: oboje da se pogube; krv njihova na njih.

12. Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; učiniše sramotu; krv njihova na njih.

13. Ko bi muškarca obležao kao ženu, učiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih.

14. I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i one, da ne bude zla među vama.

15. Ko bi obležao živinče, da se pogubi; ubijte i živinče.

16. I ako bi žena legla pod živinče, ubij i ženu i živinče, neka poginu, krv njihova na njih.

17. Ko bi uzeo sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje, vidio bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; za to da se istrijebe ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje.

18. I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkrivši tečenje njezino i ona bi otkrila tečenje krvi svoje, da se istrijebe oboje iz naroda svojega.

19. Golotinje sestre matere svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje.

20. A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece.

21. Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu.

22. Čuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite unjoj.

23. Nemojte živjeti po uredbama naroda koje ću otjerati ispred vas, jer su činili sve to, za to mi omrzoše.

24. I rekoh vam : vi ćete naslijediti zemlju njihovu i ja ću vam je dati u državu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda.

25. Za to razlikujte stoku čistu od nečiste, i pticu čistu od nečiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili čim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je nečisto.

26. I bićete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji.

27. A čovjek ili žena, u kojima bi bio duh vračarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspnu, krv njihova na njih.

GLAVA 21.

Još reče Gospod Mojsiju : kaži sveštenicima sinovima Aronovijem i reci im : za mrtvacem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem,

2. Osim za rodом svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kćerju svojom ili za bratom svojim ;

3. Ili za rođenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža ; za njom se može oskvrniti.

4. Ako je oženjen, da se ne oskvrni za ženom svojom u narodu svojem učinivši se nečist.

5. Da se ne načine ćelavi čupajući kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem.

6. Neka budu sveti Bogu svojem, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, za to neka su sveti.

7. Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom ; ni puštenicom neka se ne žene ; jer su sveti Bogu svojem.

8. I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga svojega ; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posvećujem.

9. A kći sveštenička koja se oskvrni kurvajući se, skvrni oca svojega, neka se ognjem spali.

10. A sveštenik najviši izmegju braće svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posvećen da se oblači u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire.

11. I k mrtvacu nijednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni.

12. I iz svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegova ; ja sam Gospod.

13. On neka se ženi djevojkom.

14. Udovicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi ; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi.

15. I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posvećujem.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

17. Kaži Aronu, i reci : u koga bi iz sjemena svojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

18. Jer niko na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveć mali ili preveć veliki,

19. Ni u koga je slomljena noga ili ruka,

20. Ni u grbav, ni drljav, ni ko ima bio-u na oku, ni šugav, ni lišajiv, ni prosut.

21. U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

22. Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede;

23. Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni svetinje moje, jer sam ja Gospod, koji ih posvećujem.

24. I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovim i svijem sinovima Izrailjevim.

GLAVA 22.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži Aronu i sinovima njegovim da se čuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi oskvrnili sveto ime moje u onom što mi oni posvećuju; ja sam Gospod.

3. Reci im : ko bi god iz sjemena vašega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izrailjevi Gospodu, kad je nečistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mogega; ja sam Gospod.

4. Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude čist; tako i koji bi se dotakao koga nečista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme,

5. Ili ko bi se dotakao čega što gamiže po zemlji, od čega bi se oskvrnio, ili čovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago radi nečistote njegove,

6. Ko bi se dotakao takoga čega, biće nečist do večera; za to neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tjela svojega u vodi.

7. A kad zagje sunce, biće čist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana.

8. Mrcinoga ili što raskine zvjerka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod.

9. Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posvećujem.

10. Niko drugi da ne jede svetijeh

stvari, ni ukućanin sveštenikov ni nadničar da ne jede svetijeh stvari.

11. A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kući njegovoj; oni neka jedu jela njegova.

12. Ali kći sveštenečka kad se uda za čovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutih svetijeh stvari.

13. A kći sveštenečka ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kući oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede.

14. A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadi svešteniku svetu stvar,

15. Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izrailjevih, koje prinosu Gospodu,

16. I da ne bi navlačili na njih kara za prijestup jedući svete stvari njihove; jer sam ja Gospod, koji ih posvećujem.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

18. Kaži Aronu i sinovima njegovim i svijem sinovima Izrailjevim, i reci im : ko god od doma Izrailjeva ili između stranaca koji su u Izrailju hoće da prinese žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodu na žrtvu paljenicu,

19. Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza.

20. Na čem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo.

21. I kad ko hoće da prinese žrtvu zahvalnu Gospodu, izvršujući zavjet ili od svoje volje dajući dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu.

22. Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo, ni krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodu, i ne mećite ih na oltar Gospodnji za žrtvu ognjenu.

23. A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš pri-
nijeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet ne će se primiti.

24. Ujalovljeno uvrtnjem, tučenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne činite toga u zemlji svojoj.

25. I iz ruke tugjinske nemojte uzimati nijedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojemu ; jer je kvar njihov u njima ; imaju manu, ne će vam se primiti.

26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

27. Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biće ugodno za žrtvu ognjenu Gospodu.

28. A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem.

29. I kad prinosite Gospodu žrtvu radi hvala, prinesite je dragovoljno.

30. Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra ; ja sam Gospod.

31. Za to držite zapovijesti moje, i vršite ih ; ja sam Gospod.

32. I nemojte skvrniti svetoga imena mogega, i ja ću se svetiti među sinovima Izrailjevim ; ja sam Gospod, koji vas posvećujem,

33. Koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog ; ja sam Gospod.

GLAVA 23.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im : praznici Gospodnji, koje ćete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji :

3. Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za počinjanje, neka bude sveti sabor, ne radite ni jednoga posla ; subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim.

4. Ovo su praznici Gospodnji, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihovo :

5. Četrnaestoga dana prvoga mjeseca u veće pasha je Gospodnja.

6. A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnih hljebova Gospodu ; sedam dana jedite hljebove prijesne.

7. Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakoga posla ropskoga ne radite.

8. Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene ; a sedmi dan neka je sabor sveti ; ne radite ni jednoga posla ropskoga.

9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

10. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im : kad dogjete u zemlju koju ću vam dati i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svešteniku ;

11. A on neka obrće snop pred Gospodom, da bi vam se primio ; sjutra dan po suboti neka ga obrće sveštenik.

12. A isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu ;

13. I dar uza nj, dvije desetine efe bijeloga brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris ; i naljev uza nj, vina četvrt ina.

14. A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti do onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svojemu ; to da vam je vječna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

15. Po tom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedelja punijeh ;

16. Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana ; onda prinesite nov dar Gospodu.

17. Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu, od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu, s kvascem neka budu pečeni ; to su prvine Gospodu.

18. A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim, i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

19. Zakoljite i jareca jednoga zu grije i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu.

20. I sveštenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodom ; i biće svete stvari Gospodu za sveštenika.

21. I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je ; nijednoga posla ropskoga ne radite zakonom vječnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena.

22. A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sa svijem požeti njive svoje, ni pabirči po žetvi ; ostavi siromahu i došljaku ; ja sam Gospod Bog vaš.

23. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

24. Kaži sinovima Izrailjevim i reci : prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti.

25. Nijednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu.

26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

27. A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan očišćenja; sabor sveti neka vam je, i mučite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu.

28. U taj dan nemojte raditi ni jednoga posla, jer je dan očišćenja, da se očistite pred Gospodom Bogom svojim.

29. A svaka duša koja 'se ne bi mučila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega.

30. I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja ću zatrti onu dušu u narodu njezinu.

31. Ni jednoga posla nemojte raditi; to da je vječna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim.

32. Subota počivanja neka vam bude i mučite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude večer, od večera do večera praznujte počinak svoj.

33. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

34. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu.

35. Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi.

36. Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, ni jednoga posla ropskoga nemojte raditi.

37. To su praznici Gospodnji, koje ćete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je čemu dan,

38. Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svih zavjeta vaših i osim svih dobrovoljnih prinosa vaših, koje ćete davati Gospodu.

39. Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznujte praznik Gospodu sedam dana: u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor.

40. U prvi dan uzmite voća s lijepijih drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta, i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana.

41. I praznujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vječnim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznujte ga.

42. I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god rođen u Izrailju neka bude pod sjenicama,

43. Da bi znali potomci vaši da sam ja učinio da žive pod sjenicama sinovi Izrailjevi kad sam ih izveo iz zemlje Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš.

44. I Mojsije kaza praznike Gospodnje sinovima Izrailjevijem

GLAVA 24.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevim neka ti donesu ulja maslinova čista cijegjena, za vidjelo, da žišci gore vazda.

3. Pred zavjesom svjedočanstva u šatoru od sastanka Aron će ih namještati da gore od večera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vječnim od koljena do koljena.

4. Na svijetnjak čisti namještaće žiške pred Gospodom vazda.

5. I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolača, svaki kolač da bude od dvije desetine *efe*.

6. I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Gospodom.

7. I na svaki red metni kada čistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Gospodu.

8. Svake subote neka ih postavlja *sveštenik* pred Gospodom vazda *uzimajući* od sinova Izrailjevih zakonom vječnim.

9. I biće Aronovi i sinova njegovijeh, koji će ih jesti na mjestu svetom, jer im je to svetinja nad svetinjama od ognjenih žrtava Gospodnjih zakonom vječnim.

10. A izagje sin jedne Izrailjke, kojemu je otac bio Misirac, među sinove Izrailjeve, i svadi se u okolu sin žene Izrailjke s nekim Izrailjcem.

11. I psujući sin žene Izrailjke pohuli ime Božije, te ga dovedoše k Mojsiju; a mati mu bjеше po imenu Salomita, kći Davrijina od plemena Danova.

12. I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta će činiti s njim po riječi Gospodnjoj.

13. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

14. Izvedi toga psovača na polje iz okola, i neka svi koji su čuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspe kamenjem.

15. A sinovima Izrailjevim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, noseći grijeh svoj.

16. Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod, da ga zaspe kame-

njem ; i došljak i domorodač koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi.

17. I ko ubije čovjeka, da se pogubi.

18. A ko ubije živinče, neka vrati drugo živinče za živinče.

19. I ko rani bližnjega svojega, kako učini tako da mu bude :

20. Ulom za ulom, oko za oko, zub za zub ; kako oštetiti tijelo čovjeku, onako da mu se učini.

21. Ko ubije živinče, da vrati drugo ; ali ko ubije čovjeka, da se pogubi.

22. Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rođenom u zemlji. Jer sam ja Gospod Bog vaš.

23. I Mojsije kaza sinovima Izrailjevim, a oni izvedoše psovača na polje iz okola, i засуше ga kamenjem ; i učiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

GLAVA 25.

Još reče Gospod Mojsiju na gori Sinajskoj govoreći :

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im : kad dogjete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznuje zemlja subotu Gospodnju.

3. Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod.

4. A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja ; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega.

5. Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožgja u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati ; neka bude godina odmora zemlji.

6. Ali što rodi zemlja za počivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukućaninu tvojemu koji je kod tebe ,

7. I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana.

8. I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude četrdeset i devet godina.

9. Tada zapovjedi neka zatrubi truba u deseti dan sedmoga mjeseca, na dan očišćenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj.

10. I posvetite godinu pedesetu, i proglasite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj ; to neka vam je oproсна godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se.

11. Oproсна godina da vam je ta pedeseta godina ; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožgja u vinogradima nerezanim.

12. Jer je oproсна godina ; neka vam je sveta ; sa svakoga polja jedite rod njegov.

13. Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu.

14. I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga.

15. Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje ćeš brati rod neka ti prodaje.

16. Što više bude godina to će cijena biti veća onome što kupuješ, a što manje bude godina, to će manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina.

17. Za to ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega ; jer sam ja Gospod Bog vaš.

18. Držite uredbe moje i čuvajte zakone moje i vršite ih, pa ćete živjeti u zemlji bez straha.

19. I zemlja će ragjati rod svoj, i ješćete ga, i bićete siti, i živjećete u njoj bez straha.

20. I ako biste rekli : šta ćemo jesti sedme godine, eto ne ćemo sijati niti ćemo brati ljetine ?

21. Pustiću blagoslov svoj na vas šeste godine, te će roditi za tri godine.

22. I sijaćete osme godine, a ješćete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prisprije rod njezin, ješćete stari.

23. Ali zemlja da se ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukućani kod mene.

24. Za to po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje.

25. Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dogje ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade.

26. Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup,

27. Onda neka odbije godine od kako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao; i tako neka opet dogje do svoje baštine.

28. Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostaviće se, i on će se vratiti na svoju baštinu.

29. Ko proda kuću u kojoj se sjedi u mjestu ogragjenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana od kako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je.

30. A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuća u mjestu ogragjenu zidom onome ko je kupio sa svijem od koljena na koljeno, i ne će je ostaviti oprosne godine.

31. A kuće po selima, koja nijesu ogragjena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraćaju se.

32. A mjesta Levitska i kuće u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti.

33. Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuću i što je imao u mjestu; jer kuće po mjestima Levitskim jesu njihove megju sinovima Izrailjevim.

34. Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje do vijeka.

35. Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe.

36. Nemoj uzimati od njega kamate, ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe.

37. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozajmaj radi dobiti.

38. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam dam zemlju Hanansku i da vam budem Bog.

39. I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba;

40. Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe.

41. A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati.

42. Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske, neka se ne prodaju kao robovi.

43. Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega.

44. A rob tvoj i robinja tvoja što ćeš imati neka budu od onijeh naroda koji će biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju.

45. I izmegju sinova stranaca koji budu kod vas, izmegju njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje.

46. Oni će postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biće vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braćom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko.

47. Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tujegja roda,

48. Kad se proda, može se otkupiti; ko god od braće njegove neka ga otkupi.

49. Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi.

50. Neka se proračuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao dogje prema broju godina; kao nadničaru neka mu se računa vrijeme koje je odslužio.

51. Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen.

52. Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proračuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama.

53. Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oči.

54. Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim.

55. Jer su sinovi Izrailjevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 26.

Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanijeh, niti stupova podižite, ni kame-
na sa slikama mećite u svojoj zemlji
da mu se klanjate ; jer sam ja Gospod
Bog vaš.

2. Držite subote moje, i svetinju moju
poštujte ; ja sam Gospod.

3. Ako uživite po mojim uredbama, i
zapovijesti moje uzdržite i učinite,

4. Davaću vam dažd na vrijeme, i zem-
lja će ragjati rod svoj, i drveta će u po-
lju ragjati rod svoj.

5. I vršidba će vam stizati berbu vino-
gradsku, a berba će vinogradska stizati
sijanje, i ješćete hljeb svoj do sitosti, i
živjećete bez straha u zemlji svojoj.

6. Jer ću dati mir zemlji, te ćete spa-
vati a ne će biti nikoga da vas plaši ;
učiniću, te će nestati zle zvijeri iz zem-
lje, i mač ne će prolaziti preko vaše
zemlje.

7. Nego ćete tjerati neprijatelje svoje,
i padaće pred vama od mača.

8. Vas će petorica tjerati stotinu, a vas
stotina tjerace deset tisuća, i padaće ne-
prijatelji vaši pred vama od mača.

9. I obratiću se k vama, i učiniću vam
da rastete, i umnožiću vas, i utvrdiću
zavjet svoj s vama.

10. I ješćete žito staro, od mnogo go-
dina, i izasipaćete staro kad dogje novo.

11. I namjestiću stan svoj megju va-
ma, i duša moja ne će mrziti na vas.

12. I hodiću megju vama, i biću vam
Bog, i vi ćete biti moj narod.

13. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas
izvedoh iz zemlje Misirske da im ne ro-
bujete, i polomih palice jarma vašega,
i ispravih vas da hodite pravo.

14. Ako li me ne uzaslušate, i ne uči-
nite sve ove zapovijesti,

15. Ako povrgnete uredbе moje i duši
vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite
sve zapovijesti moje, i raskinete za-
vjet moj,

16. I ja ću vama učiniti ovo : pustiću
na vas strah, suhu bolest i vrućicu, ko-
je će vam oči iskvariti i dušu nevjeliti ;
i zaludu ćete sijati sjeme svoje, jer će
ga jesti neprijatelji vaši.

17. I okrenuću lice svoje na suprot va-
ma, i sjeći će vas neprijatelji vaši, i koji

mrze na vas biće vam gospodari, i bje-
žaćete kad vas niko ne tjera.

18. Ako me ni tada ne stanete sluša-
ti, karaću vas još sedam puta više za
grijehe vaše.

19. Potruču ponos sile vaše, i učiniću
da nebo nad vama bude kad gvožđe a
zemlja vaša kao mjed.

20. Snaga će se vaša trošiti uzalud, jer
zemlja vaša ne će ragjati roda svojega,
i drveta po zemlji ne će ragjati roda
svojega.

21. Ako mi uzidete na suprot i ne htjet
budete slušati me, dodaću vam sedam
puta više muka prema grijesima vašim.

22. Pustiću na vas zvijeri poljske, koje
će vam djecu izjesti i stoku potrti i vas
umaliti, i opustjeće putovi vaši.

23. Ako se ni od toga ne popravite, ne-
go mi jošte uzidite na suprot,

24. I ja ću vama ići na suprot, i biću
vas još sedam puta više za grijehe vaše.

25. Pustiću na vas mač, koji će osve-
titi moj zavjet ; a kad se sležete u gra-
dove svoje, tada ću pustiti pomor megju
vas, i bićete predani u ruke neprijatelju.

26. I kad vam slomim potporu u hlje-
bu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj
peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru,
i ješćete a ne ćete se nasititi.

27. Ako me ni tako ne stanete slušati,
nego mi uzidete na suprot,

28. I ja ću vama s gnjevom ići na su-
prot, i sedam puta većma karaću vas za
grijehe vaše.

29. I ješćete meso od sinova svojih, i
mесо od kćeri svojih ješćete.

30. Razvaliću visine vaše, i oboriću
idole vaše, i metnuću trupove vaše na
trupove gadnih bogova vaših, i mrziće
duša moja na vas.

31. I obratiću gradove vaše u pustoš,
i razoriću svetinje vaše, i ne ću više mi-
risati mirisa vašega.

32. I opustiću zemlju da će joj se čudi-
ti neprijatelji vaši, koji će živjeti u njoj.

33. A vas ću rasijati po narodima, i
učiniću da vas gone s golijem mačem ;
i zemlja će vaša biti pusta i gradovi va-
ši raskopani.

34. Tada će zemlji biti mile subote
njezine za sve vrijeme dokle bude pu-
sta ; i kad budete u zemlji svojih nepri-
jatelja, zemlja će počivati, i biće joj mile
subote njezine.

35. Za sve vrijeme dokle bude pusta počivaće, jer nije počivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

36. A koji vas ostanu, metnuću strah u srea njihova u zemljama neprijatelja njihovijeh, te će ih goniti list kad šušne zaljuljavši se, i oni će bježati kao ispred mača, i padaće a niko ih ne će tjerati.

37. I padaće jedan preko drugoga kao od mača, a niko ih ne će tjerati: i ne ćete se moći držati pred neprijateljima svojim.

38. Nego ćete izginuti megju narodima, i poždriće vas zemlja neprijatelja vaših.

39. A koji vas ostanu, čiljeće za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bazakonje otaca svojih čiljeće.

40. Ali ako priznadu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi griješite i kojima mi idoš na suprot,

41. Te i ja njima idoh na suprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovijeh; ako se tada ponizi srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje,

42. Tada ću se opomenuti zavjeta svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuću se, i zemlje ću se opomenuti,

43. Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgoš i duši njihovoj omrzoše uredbe moje.

44. A za to ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih ne ću ih povrćiti ću tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospod Bog njihov.

45. Nego ću se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovijem, koje izvedoh iz zemlje Misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod.

46. Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod izmegju sebe i sinova Izrailjevih na gori Sinajskoj preko Mojsija.

GLAVA 27.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti ga neijeni;

3. A ovako ćeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijenićeš pedeset sikala srebra, po siklu svetom.

4. Ako bude žensko, cijenićeš trideset sikala.

5. Ako je od pet do dvadeset godina, cijenićeš muško dvadeset sikala a žensko deset sikala.

6. Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijenićeš muško pet sikala srebra, a žensko ćeš cijeniti tri sikla srebra.

7. Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijenićeš petnaest sikala, a žensko deset sikala.

8. Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka dogje k svešteniku da ga ucijeni sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga sveštenik ucijeni.

9. Ako bi zavjetovao živinče od onijeh što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je.

10. Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rgjavo, ni rgjavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinče, onda će biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono.

11. Ako li bi zavjetovao živinče nečisto od onijeh što se ne prinose Gospodu, neka se dovede živinče pred sveštenika.

12. I neka ga precijeni sveštenik, bilo dobro ili rgjavo; i kako ga precijeni sveštenik, tako da bude;

13. Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio.

14. Kad bi ko zavjetovao kuću svoju, da je sveta Gospodu, neka je precijeni sveštenik, bila dobra ili rgjava; kako je precijeni sveštenik, tako da bude.

15. Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuću svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova.

16. Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njive svoje, cijenićeš je prema usjevu: gomer ječma gdje se posije, cijenićeš pedeset sikala srebra.

17. Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni.

18. Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proračuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene.

19. I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova.

20. Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti.

21. Nego će ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, sveštenikova neka bude.

22. Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo,

23. Sveštenik neka mu proračuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan dađe tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu.

24. A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, čije je dostojanje ona njiva.

25. A svaka cijena tvoja neka bude na silke svete, a u siklu ima dvadeset novaca.

26. Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetuje, bilo goveče ili sitna stoka, jer je Gospodnje.

27. Ako li bi bilo od životinja nečistih, onda neka otkupi po tvojoj cijeni

dometnuv peti dio ozgo; ako li se ne otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni.

28. Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodu od čega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njihove svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu.

29. Živinče zavjetovano, koje čovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije.

30. I svaki desetak zemaljski, od usjeva zemaljskoga i od voća, Gospodnji je, svetinja Gospodu.

31. Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio.

32. I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dogje pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu.

33. Da se ne bira dobro ni rgjavo, ni da se mijenja; ako li bi se kako god promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi.

34. Ovo su zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izrailjeve na gori Sinajskoj.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE BROJEVI.

GLAVA 1.

Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske, govoreći:

2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu.

3. Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju, izbrojte ih po četama njihovijem, ti i Aron;

4. I s vama neka bude po jedan čovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih.

5. A ovo su imena ljudi koji će biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurov;

6. Od Simeunova Salamilo sin Surisadajev;

7. Od Judina Nason sin Aminadovov;

8. Od Isaharova Natanailo sin Sogarov;

9. Od Zavulonova Elijav sin Helonov;

10. Od sinova Josifovijeh: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov;

11. Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev;

12. Od Danova Ahijezer sin Amisadajev;

13. Od Asirova Fagailo sin Ebranov;

14. Od Gadova Elisaf sin Raguilov;

15. Od Neftalimova Ahirej sin Enanov.

16. To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisućnici Izrailjevi.

17. I uze Mojsije i Aron te ljude, koji biše imenovani.

18. I sabraše vas zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu.

19. Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj.

20. I bješe sinova prvenca Izrailjeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,

21. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Ruvimova četrdeset i šest tisuća i pet stotina.

22. Sinova Simeunovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku.

23. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Simeunova pedeset i devet tisuća i tri stotine.

24. Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

25. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Gadova četrdeset i pet tisuća, šest stotina i pedeset.

26. Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

27. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Judina sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.

28. Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

29. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Isaharova pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.

30. Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbro-

jiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

31. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuća i četriri stotine.

32. Od sinova Josifovijeh : sinova Jefremovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

33. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Jefremova četrdeset tisuća i pet stotina.

34. Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

35. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Manasijina trideset i dvije tisuće i dvje sta.

36. Sinova Venijaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

37. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Venijaminova trideset i pet tisuća i četriri stotine.

38. Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

39. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Danova šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

40. Sinova Asirovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

41. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Asirova četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

42. Sinova Neftalimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku,

43. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

44. Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbrojiše s knezovima Izrailjskim, s dva-

naest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih.

45. I svega bješe sinova Izrailjevijeh izbrojenijeh po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svijeh što mogahu ići na vojsku,

46. Bješe ih izbrojenijeh šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

47. Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni među njih.

48. Jer Gospod reče Mojsiju govoreći:

49. Plemena Levijeva nemoj brojiti, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izrailjevijem.

50. Nego postavi Levite nad šatorom od svjedočanstva i nad svijem posugjem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posugje njegovo, neka služe u njemu, i staju oko šatora.

51. I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

52. I sinovi Izrailjevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po četama svojim.

53. A Leviti neka staju oko šatora od svjedočanstva, da ne dogje gnjev na zbor sinova Izrailjevijeh; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedočanstva.

54. I učiniše sinovi Izrailjevi; kako Gospod zapovjedi, sve tako učiniše.

GLAVA 2.

Po tom reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Sinovi Izrailjevi neka staju u okoli svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka u naokolo.

3. S istoka neka staje u okoli zastava vojske Judine po četama svojim, s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovim;

4. A u vojsci njegovoj sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina izbrojenijeh.

5. A do njega neka staje u okoli pleme Isaharovo, s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanailom sinom Sogarovijem;

6. A u vojsci njegovoj pedeset i četiri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

7. Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovijeh Elijavom sinom Helonovijem;

8. A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

9. Svega izbrojenijeh u vojsci Judinoj sto osamdeset i šest tisuća i četiri stotine po četama njihovijem. Oni neka idu naprijed.

10. A zastava vojske Ruvimove po četama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovijeh Elisurinom sinom Sedijurovijem;

11. A u vojsci njegovoj četrdeset i šest tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

12. A do njega neka staje u okoli pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovijeh Salamilom sinom Surisadajevim;

13. A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuća i tri stotine izbrojenijeh.

14. Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elisafom sinom Raguilovim;

15. A u vojsci njegovoj četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset izbrojenijeh.

16. A svega izbrojenijeh u vojsci Ruvimovoj sto i pedeset i jedna tisuća i četiri stotine i pedeset po četama njihovijem. I oni neka idu drugi.

17. Po tom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako u okoli staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom.

18. Zastava vojske Jefremove po četama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova Jefremovijeh Elisamom sinom Emijudovim;

19. A u vojsci njegovoj četrdeset tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

20. A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalilom, sinom Fadasurovim;

21. A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuće i dvije sta izbrojenijeh.

22. Pa onda pleme Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovijeh Avidanom sinom Gadeonijevim;

23. A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

24. A svega izbrojenijeh u vojsci Jefremovoj sto i osam tisuća i sto po četama njihovijem. I oni neka idu treći.

25. Zastava vojske Danove po četama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom

sinova Danovijeh Ahijezerom sinom Amisadajevim;

26. A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina izbrojenih.

27. A do njega neka staje u ôkô pleme Asirov s vojvodom sinova Asirovijeh Fagailom sinom Ebranovijem;

28. A u vojsci njegovoj četrdeset i jedna tisuća i pet stotina izbrojenih.

29. Za njima pleme Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovijeh Ahirejem sinom Enanovijem;

30. A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuće i četiri stotine izbrojenih.

31. A svega izbrojenih u vojsci Danovoj sto pedeset i sedam tisuća i šest stotina. I oni neka idu najposlije uza zastave svoje.

32. To su sinovi Izrailjevi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenih u cijeloj vojsci po četama njihovijem šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

33. Ali Leviti ne biše brojeni meĝu sinove Izrailjeve, kao što Gospod bješe zapovjedio Mojsiju.

34. I učiniše sinovi Izrailjevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu u ôkô, i tako igjahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

GLAVA 3.

A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo kad Gospod govori s Mojsijem na gor Sinajskoj.

2. I ovo su imena sinova Aronovijeh: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar.

3. To su imena sinova Aronovijeh, sveštenikâ, koji biše pomazani i posvećeni da vrše službu sveštenu.

4. Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prinesoše oganj tugi pred Gospodom u pustinji Sinajskoj; i ne imâše djece; za to Eleazar i Itamar otpravljahu službu sveštenu za života Arona oca svojega.

5. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

6. Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom sveštenikom da mu sluĝe,

7. I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka sluĝeći šatoru,

8. I da čuvaju sve posugje u šatoru od

sastanka, i da straĝe za sinove Izrailjeve sluĝeći šatoru.

9. Pa ćeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu izmeĝu sinova Izrailjevijeh.

10. A Arona i sinove njegove postavi da vrše sveštenu službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Evo uzeh Levite izmeĝu sinova Izrailjevijeh za sve prvence što otvaraju matericu meĝu sinovima Izrailjevijem; za to će moji biti Leviti.

13. Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izrailju od čovjeka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospod.

14. Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoreći:

15. Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj.

16. I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjegneno.

17. I bjehu sinovi Levijevi po imenu ovi: Girson i Kat i Merarije.

18. A ovo su imena sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem: Love-nije i Semej.

19. A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo.

20. A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Malije i Musije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih.

21. Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove.

22. A izbrojenih meĝu njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenih svega sedam tisuća i pet stotina.

23. Porodice Girsonove stajahu u ôkô iza šatora sa zapada.

24. A starješina od doma otačkoga u porodicama Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov.

25. A sinovi Girsonovi čuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivač njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i

oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu.

27. A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove.

28. Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuća i šest stotina, koji služahu oko svetinje.

29. Porodice sinova Katovijeh stajahu u ôkô pored šatora s juga.

30. A starješina od doma otačkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov.

31. A oni čuvahu kovčeg i sto i svijetnjak i oltar i posugje u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu.

32. A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona sveštenika, postavljen nad onima koji čuvaju svetinju.

33. A od Merarija bješe porodica Maljeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve.

34. I bješe ih izbrojenijeh, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuća i dvje sta.

35. A starješina od doma otačkoga u porodicama Merarijevim bješe Surilo sin Avihejev; oni stajahu u ôkô pored šatora sa sjevera.

36. I sinovi Merarijevi čuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada,

37. I stupce od trijema u naokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova.

38. A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu u ôkô Mojsije i Aron i sinovi njegovi čuvajući svetinju za sinove Izrailjeve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi.

39. A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjeseca dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuće.

40. I Gospod reče Mojsiju: izbroj sve prvence muške megju sinovima Izrailjevim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovijeh.

41. I uzmi Levite za mene (ja sam Gospod) mjesto svih prvenaca megju sinovima Izrailjevijem, i stoku Levitsku

mjesto svih prvenaca od stoke sinova Izrailjevijeh.

42. I izbroji Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod, sve prvence megju sinovima Izrailjevijem;

43. I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenijeh dvadeset i dvije tisuće, dvje sta i sedamdeset i tri.

44. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

45. Uzmi Levite mjesto svih prvenaca megju sinovima Izrailjevijem i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod.

46. A da se otkupe oni dvje sta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca megju sinovima Izrailjevijem više nego Levita,

47. Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu (a u taj sikal ide dvadeset gera).

48. I podaj te novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov.

49. I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite.

50. I uze novce od prvenaca sinova Izrailjevijeh, tisuću i tri sta i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu.

51. I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodnjoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

GLAVA 4.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Izbroj sinove Katove izmegju sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

3. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka.

4. A ovo će biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka, u svetinji nad svetinjama:

5. Kad polazi vojska doći će Aron sa sinovima svojim, i skinuće zavjes s vrata, i pokriće njim kovčeg od svjedočanstva.

6. Pa će po njemu prostrijeti pokrivač od koža jazavčjih, i ozgo će prostrijeti prostirač od same porfire, i provući će mu poluge.

7. I po stolu za hljebove postavljene

neka prostru prostirač od porfire, i neka metnu na nj zdjele i čaše i vijedra i kutliče, i hljeb svagda neka je na njemu.

8. Pa vrh toga neka prostru prostirač od crvca, i neka pokriju pokrivačem od koža jazavćjih, i neka mu provuku poluge.

9. I neka uzmu prostirač od porfire i pokriju svijetnjak i žiške njegove i usekače njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega,

10. I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivač od koža jazavćjih, i metnu ga na poluge.

11. I po zlatnom oltaru neka prostru prostirač od porfire i pokriju ga pokrivačem od koža jazavćjih, i provuku mu poluge.

12. I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostirač od porfire i zaviju u pokrivač od koža jazavćjih, i metnu na poluge.

13. I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostirač od skerleta,

14. I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliče i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivačem od koža jazavćjih, pa mu provuku poluge.

15. I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju, i sve sprave za svetinju, da pogje vojska, onda neka dogju sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu ni jedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka.

16. A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za ulje za svijetnjak, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnjju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posugje njezino.

17. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

18. Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh izmegju Levita ;

19. Nego im učinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama : Aron i sinovi njegovi neka dogju i odrede svakomu šta će koji raditi i šta će nositi.

20. A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru.

21. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

22. Izbroj i sinove Girsonove po do-

movima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem,

23. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

24. Ovo je posao porodicama Girsonovijem što će raditi i nositi :

25. Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivač njegov i pokrivač od koža jazavćjih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka,

26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posugje za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade.

27. Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što će nositi i što će raditi, i ostavite im neka čuvaju sve što su dužni nositi.

28. To je služba porodica sinova Girsonovijeh u šatoru od sastanka : a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima.

29. Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

30. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

31. A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka : daske od šatora i prijevornice njegove i stupece njegove i stopice njegove,

32. I stupece od trijema u naokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari ; a poimence izbrojte sve sprave što će oni nositi.

33. To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika.

34. I izbroji Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

35. Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka.

36. I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuće i sedam stotina i pedeset.

37. To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

38. A sinova Girsanovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

39. Od trideset godina i više do pedeset godina, svih što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

40. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh dvije tisuće i šest stotina i trideset.

41. To su izbrojeni iz porodica sinova Girsanovijeh, što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj.

42. A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,

43. Od trideset godina i više do pedeset godina, svih što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka,

44. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuće i dvje sta.

45. To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroji Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

46. A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroji Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevima po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,

47. Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjehu za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka,

48. Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuća i pet stotina i osamdeset.

49. Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospod zapovjedio da se izbroje.

GLAVA 5.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teče sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrtvaca,

3. Bio čovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima megju kojima nastavam.

4. I učiniše tako sinovi Izrailjevi, i is-

tjeraše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, tako učiniše sinovi Izrailjevi.

5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

6. Reci sinovima Izrailjevijem : čovjek ili žena kad učini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodu, i bude ona duša kriva,

7. Tada neka priznadu grijeh koji su učinili, i ko je kriv neka vrati cijelo čim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i dade onomu kome je skrivio.

8. I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se dade Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za očišćenje kojim će ga očistiti.

9. Tako i svaki prinos izmegju svih stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi i donose svešteniku, njegov neka bude;

10. I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko dade svešteniku, neka je njegovo.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

12. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im : čija bi žena zastranila te bi mu zgriješila,

13. I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila. i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla,

14. A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena,

15. Onda neka muž dovede ženu svoju k svešteniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna ječmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh;

16. I neka je sveštenik privede i postavi pred Gospodom.

17. I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu.

18. I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen, koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo.

19. I neka sveštenik zakune ženu, i reče joj : ako nije niko spavao s tobom,

i ako nijesi zastranila od muža svojega na nečistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo.

20. Ako li si zastranila od muža svojega i oskrvnila se, i ko god drugi osim muža tvojega spavao s tobom,

21. Tada sveštenik zaklinjući ženu neka je prokune i reče ženi : da te Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom učinivši da ti bedro spadne a trbuh oteče.

22. I neka ti ova voda prokleta ugje u crijeva da ti oteče trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reče : amin, amin.

23. Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom.

24. I nek da ženi da se napije gorke vode proklete da ugje u nju voda prokleta i bude gorka.

25. I neka uzme sveštenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltaru.

26. I neka uzme sveštenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka dade ženi vodu da popije.

27. A kad joj dade vodu da pije, ako se bude oskrvnila i učinila nevjeru mužu svojemu, onda će ući voda prokleta u nju i postaće gorka, i trbuh će joj oteći i spasti bedro, i ona će žena postati uklin u narodu svojem.

28. Ako li se ne bude oskrvnila žena, nego bude čista, ne će joj biti ništa i i maće djece.

29. Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskrvni se ;

30. Ili kad kome dogje sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu.

31. I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakone.

GLAVA 6.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Reci sinovima Izrailjevim, i kaži im : kad čovjek ili žena učini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu,

3. Neka se uzdržava od vina i silovita pića, i neka ne pije octa vinskoga ni octa od silovita pića niti kakoga pića od grožnja, i neka ne jede grožnja ni novoga ni suhoga.

4. Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuske.

5. Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijegje preko glave ; dokle se ne navrše dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj.

6. Dokle traju dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvacu.

7. Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne oskrvni kad umru ; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj.

8. Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu.

9. Ako li bi ko umr'o do njega na prečac, te bi oskrvniio nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan čišćenja svojega, sedmi dan neke je obrije.

10. A osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubića svešteniku na vrata šatora od sastanka.

11. I sveštenik neka zgotovi od jednog žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga očisti od onoga što je zgrješio kod mrtvaca ; tako će posvetiti glavu njegovu u taj dan.

12. I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za krivicu ; a pregjašnji dani propadaju, jer mu se oskrvnilo nazirejstvo.

13. A ovo je zakon za nazireje : kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka dogje na vrata šatora od sastanka,

14. I neka donese za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu,

15. I kotaricu hljebova prijesnijeh, kolača od bijelog brašna zamiješenijeh s uljem, i pogača prijesnijeh namazaniijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem.

16. A to će sveštenik prinijeti pred Gospodom i učiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu.

17. A ovna će prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hljebova ; prinijeće sveštenik i dar njegov i naljev njegov.

18. Tada nazirej neka obrije glavu svo-

jega nazirejstva na vratima šatora od sastanka ; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne u oganj koji je pod žrtvom zahvalnom.

19. I sveštenik neka uzme pleće kuhano od ovna i jedan kolač prijesan iz kotarice i jednu pogaču prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, po što obrije nazirejstvo svoje.

20. I sveštenik neka obrće te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodom ; to je svetinja, koja pripada svešteniku osim grudi obrtanih i pleća podignutoga ; a poslije toga nazirej može piti vina.

21. To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao učiniti ; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka učini osim zakona svojega nazirejstva.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

23. Reci Aronu i sinovima njegovim i kaži : ovako blagosiljajte sinove Izrailjeve govoreći im :

24. Da te blagoslovi Gospod i da te čuva !

25. Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv !

26. Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir !

27. I neka prizivlju ime moje na sinove Izrailjeve, i ja ću ih blagosloviti.

GLAVA 7.

I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svim posugjem njegovim i oltar sa svim posugjem njegovim, kad pomaza i osveti,

2. Donesoše knezovi Izrailjevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onijeh koji biše izbrojeni,

3. Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator.

4. A Gospod reče Mojsiju govoreći :

5. Uzmi to od njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj.

6. I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima.

7. Dvoja kola i četiri vola dade sinovima Girsonovim prema službi njihovoj.

8. A ostala četvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika.

9. A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima.

10. I donesoše knezovi da se ponovi oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar.

11. A Gospod reče Mojsiju : jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se ponovi oltar.

12. I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadavov od plemena Judina.

13. A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom ; a oboje puno brašna bijeloga pomiješana s uljem za dar ;

14. Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kâda ;

15. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

16. Jedan jarac za grijeh ;

17. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadavova.

18. Drugi dan donese Natanailo sin Sogarov, knez plemena Isaharova,

19. Donese prilog svoj : jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu čašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

20. Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala punu kâda ;

21. Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

22. Jednoga jarca za grijeh ;

23. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova.

24. Treći dan donese knez sinova Zavulonovijeh, Elijav sin Helonov ;

25. Njegov prilog bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

26. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda.

27. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

28. Jedan jarac za grijeh ;

29. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova.

30. Četvrti dan *donese* knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijurov ;

31. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

32. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

33. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

34. Jedan jarac za grijeh ;

35. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijurova.

36. Peti dan *donese* knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev ;

37. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

38. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

39. Jedno tele jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

40. Jedan jarac za grijeh ;

41. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamila sina Surisadajeva.

42. Šesti dan *donese* knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov ;

43. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

44. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

45. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

46. Jedan jarac za grijeh ;

47. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguilova.

48. Sedmi dan *donese* knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov ;

49. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

50. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

51. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

52. Jedan jarac za grijeh ;

53. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova.

54. Osmi dan *donese* knez sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov ;

55. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

56. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

57. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

58. Jedan jarac za grijeh ;

59. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasurova.

60. Deveti dan *donese* knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev ;

61. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

62. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

63. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu ;

64. Jedan jarac za grijeh ;

65. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva.

66. Deseti dan *donese* knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amisadajev ;

67. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

68. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda ;

69. Jedno tele, jedan ovan, jedno jag-nje od godine za žrtvu paljenicu ;

70. Jedan jarac za grijeh ;

71. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahiježera sina Annisadajeva.

72. Jedanaesti dan *don'ese* knez sinova Asirovijen Fagailo sin Ebranov ;

73. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

74. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kâda ;

75. Jedno tele, jedan ovan, jedno jag-nje od godine za žrtvu paljenicu ;

76. Jedan jarac za grijeh ;

77. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ebranova.

78. Dvanaesti dan *donese* knez sinova Neftalimovijen Ahirej sin Enanov ;

79. Prilog njegov bješe : jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar ;

80. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada ;

81. Jedno tele, jedan ovan, jedno jag-nje od godine za žrtvu paljenicu ;

82. Jedan jarac za grijeh ;

83. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahiježera sina Enanova.

84. To je *prilog* od knezova Izrailjevijen da se ponovi oltar po što bi pomazan : dvanaest zdjela srebrnijeh, dvanaest čaša srebrnijeh, dvanaest kadionica zlatnijeh ;

85. Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka čaša od sedamdeset sikala ; svega srebra u tijem sudovima dvije tisuće i četiri stotine sikala, po siklu svetom ;

86. Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kada, svaka kadionica od deset sikala, po siklu svetom ; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala ;

87. Svega stoke za žrtvu paljenicu dva-

naest telaca, dvanaest ovnova, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh ;

88. A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i četiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi *prilog* da se ponovi oltar, po što bi pomazan.

89. I kad Mojsije ulazaše u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čujaše glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovčegu od svjedočanstva izmegju dva heruvima ; i govoraše mu.

GLAVA 8.

I reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Kaži Aronu i reci mu : kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijetnjaku.

3. I učini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijetnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju.

4. A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeće skovano ; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju, tako bješe načinio svijetnjak.

5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

6. Uzmi Levite izmegju sinova Izrailjevijen, i očisti ih.

7. A učini im ovo da ih očistiš : pokropi ih vodom očišćenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i očistiće se.

8. Po tom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem, i drugo tele uzmi za grijeh.

9. Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevijen.

10. I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izrailjevi ruke svoje na Levite.

11. I Aron neka prinese Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevijen da vrše službu Gospodu.

12. A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinesi jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se očiste Leviti.

13. I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovijem, i prinesi ih za prinos Gospodu.

14. I odvoj Levite izmegju sinova Izrailjevijen da budu moji Leviti.

15. A poslije neka dogju Leviti da slu-

že u šatoru od sastanka, kad ih očistiš i prineseš za prinos.

16. Jer su meni dani izmegju sinova Izrailjevijeh; za sve što otvora matericu, za sve prvence izmegju sinova Izrailjevijeh uzeh njih.

17. Jer je moj svaki prvenac megju sinovima Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi.

18. A Levite uzeh za sve prvence sinova Izrailjevijeh.

19. I dadoh Levite na dar Aronu i sinovima njegovijem izmegju sinova Izrailjevijeh, da služe mjesto sinova Izrailjevijeh u šatoru od sastanka, i da budu otkup za sinove Izrailjeve, da ne bi dolazio pomor na sinove Izrailjeve kad bi pristupali k svetinji sinovi Izrailjevi.

20. I učini Mojsije i Aron i vas zbor sinova Izrailjevijeh Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše sinovi Izrailjevi.

21. I očistiše se Leviti, i oprашe haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i očisti ih Aron da bi bili čisti.

22. I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovijem, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše.

23. I opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka.

25. A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi.

26. Ali neka služi braći svojoj u šatoru od sastanka radeći što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako učini Levitima za poslove njihove.

GLAVA 9.

Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske prvoga mjeseca, govoreći:

2. Neka slave sinovi Izrailjevi pashu u odregjeno vrijeme.

3. Četrnaestoga dana ovoga mjeseca u večer slavite je u odregjeno vrijeme, po

svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slaviti je.

4. I reče Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pashu.

5. I slaviše pashu prvoga mjeseca četrnaestoga dana u večer u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako učiniše sinovi Izrailjevi.

6. A bijahu neki koji se oskrvniše o mrtvaca te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i dogjoše isti dan pred Mojsija i pred Arona;

7. I rekoše mu ljudi oni: mi smo nečisti od mrtvaca; za što da nam nije slobodno prinijeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem?

8. A Mojsije im reče: stanite da čujem šta će zapovjediti Gospod za vas.

9. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio nečist od mrtvaca ili bi bio na daljnem putu izmegju vas ili izmegju vašega potomstva, neka slavi pashu Gospodu,

11. Drugoga mjeseca četrnaestoga dana u večer neka je slave, s prijesnijem hljbom i s gorkim zeljem neka je jedu.

12. Neka ne ostavljaju od nje ništa do jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu neka je slave.

13. A ko je čist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pashu, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj čovjek.

14. I ako bi megju vama živio stranac i slavio bi pashu Gospodu, po zakonu i uredbi za pashu neka je slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji.

15. A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedočanstva; a u večer bješe nad šatorom kao oganj do jutra.

16. Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noću bijaše kao oganj.

17. I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljahu sinovi Izrailjevi.

18. Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljahu se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu.

19. I kad oblak dugo stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izrailjevi što treba svršivati Gospodu i ne polažahu.

20. I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu.

21. Kad bi pak oblak stajao od večera do jutra, a u jutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noću, kad bi se oblak podigao, oni polažahu.

22. Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu.

23. Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u ôkô, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

GLAVA 10.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Načini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima ćeš sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska.

3. Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka.

4. A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuća Izrailjevijeh.

5. A kad zatrubite potresajući, tada neka se kreće ôkô koji leži prema istoku.

6. A kad zatrubite drugi put potresajući, onda neka se kreće ôkô koji je prema jugu; potresajući neka se trubi kad treba da pogju.

7. A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajući.

8. A neka trube u trube sinovi Aronovi svestenici; to da vam je uredba vječna od koljena do koljena.

9. I kad pogjete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajući; i Gospod Bog vaš opomenuće vas se, i sačuvavete se od neprijatelja svojih.

10. Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih trubite u trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš.

11. I u dvadeseti dan drugoga mjese-

ca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedočanstva.

12. I pogjoše sinovi Izrailjevi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji Faranskoj.

13. Tako pogjoše prvi put kao što Gospod zapovjedi preko Mojsija.

14. I pogje naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u četama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadavov;

15. A nad vojskom plemena sinova Isaharovijeh Natanailo sin Sogarov;

16. A nad vojskom plemena sinova Zavlunovijeh Eljav sin Helonov.

17. Isložiše šator, pa pogjoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseći šator.

18. Po tom pogje zastava vojske sinova Ruvimovijeh u četama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedjurov,

19. A nad vojskom plemena sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev,

20. A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov.

21. I pogjoše sinovi Katovi noseći svećinju, da bi oni podigli šator dokle ovi dogju.

22. Po tom pogje zastava vojske sinova Jefremovijeh u četama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov,

23. A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov,

24. A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev.

25. Najposlije pogje zastava vojske sinova Danovijeh u četama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev,

26. A nad vojskom plemena sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehanov,

27. A nad vojskom plemena sinova Nefalimovijeh Ahirej sin Enanov.

28. Tijem redom pogjoše sinovi Izrailjevi u četama svojim, i tako igjahu.

29. A Mojsije reče Jovavu sinu Raguilovu Madijaninu, tasta svojemu: idemo na mjesto za koje reče Gospod: vama ću ga dati. Hajde s nama, i dobro ćemo ti učiniti, jer je Gospod obećao Izrailju mnogo dobra.

30. A on mu reče: ne ću ići, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj.

31. A Mojsije reče: nemoj nas osta-

viti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi vogj.

32. I ako pogješ s nama, kad dogje dobro koje će nam učiniti Gospod, učinićemo ti dobro.

33. I tako pogjoše od gore Gospodnje, i igjahu tri dni, i kovčeg zavjeta Gospodnjega igjaše pred njima tri dni tražeći mjesto gdje bi počinuli.

34. I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mjesta gdje bijahu u okolu.

35. I kad polažаше kovčeg, govoraše Mojsije : ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te.

36. A kad se ustavljaše, govoraše : uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh.

GLAVA 11.

Poslije stade se tužiti narod da mu je teško ; a to ne bi po volji Gospodu ; i kad Gospod ču, razgnjevi se ; i raspali se na njih oganj Gospodnji i sažeže krajnje u okolu.

2. Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu i ugasi se oganj.

3. I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih oganj Gospodnji.

4. A svjetina što bijaše megju njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreći : ko će nas nahraniti mesa ?

5. Opomenusmo se riba što jegjašmo u Misiru za badava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijeloga.

6. A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima.

7. A mana bješe kao sjeme korijandrovo, a boja mu bješe kao boja u bdela.

8. I izlažаше narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhahu u kotlu ili miješahu pogače ; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja.

9. I kad padaše rosa po okolu noću, padaše s njom i mana.

10. I ču Mojsije gdje narod plače u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega ; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško.

11. Pa reče Mojsije Gospodu : za što učini tako zlo sluzi svojemu ? i za što ne nagjoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga ?

12. Eda li ja začeh sav ovaj narod ? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš : iznesi ga u naručju svojem, kao što nosi dojilja dijete, u onu zemlju za koju si se zakleo očima njihovijem ?

13. Od kuda meni mesa da dam svemu ovom narodu ? jer plaču preda mnom govoreći : daj nam mesa da jedemo.

14. Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene.

15. Ako ćeš tako činiti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega.

16. A Gospod reče Mojsiju : saberi mi sedamdeset ljudi izmegju starješina Izrailjevijeh, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom.

17. Tada ću sići i govoriti ondje s tobom, i uzeću od duha koji je na tebi i metnuću na njih, da nose s tobom teret narodni i da nenosiš ti sam.

18. A narodu reci : pripravite se za sjutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospod ču, i rekoste : ko će nas nahraniti mesa ? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daće vam dakle Gospod mesa i ješćete.

19. Ne ćete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana ;

20. Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, za to što odbacistе Gospoda koji je megju vama i plakaste pred njim govoreći : za što izidosmo iz Misira ?

21. A Mojsije reče : šest stotina tisuća pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš : daću im mesa da jedu cio mjesec dana.

22. Eda li će im se poklati ovce i goveda da im dostane ? ili će im se kupipiti sve ribe morske da im bude dosta ?

23. A Gospod reče Mojsiju : zar ruka Gospodnja ne će biti dovoljna ? Vidjećeš hoće li biti što ti rekoh ili ne će.

24. I Mojsije izide i reče narodu riječi Gospodnje ; i sabra sedamdeset ljudi izmegju starješina narodnijeh, i postavi ih oko šatora.

25. I Gospod sigje u oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset lju-

di starješina; i kad duh dogje na njih, prorokovahu, ali više nikad.

26. A dva čovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje dogje duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne dogjoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu.

27. I dotrča momak, te javi Mojsiju govoreći: Eldad i Modad prorokuju u okolu.

28. A Isus sin Navin, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovijeh, reče govoreći: Mojsije gospodaru moji, zabrani im.

29. A Mojsije mu odgovori: zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodnji postanu proroci i da Gospod pušti duh svoj na njih!

30. Po tom se vrati Mojsije u okô sa starješinama Izrailjevijem.

31. Tada se podiže vjetar od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva lakta od zemlje.

32. I ustavši narod vas onaj dan i svunoć i vas drugi dan kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola.

33. Ali meso još im bijaše u zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim.

34. I prozva se ono mjesto Kivrot-atava, jer ondje ukopaše narod koji se bješe polakomio.

35. I pogje narod od Kivrot-atave u Asirof, i stadoše u Asirotu.

GLAVA 12.

I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom.

2. I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to ču Gospod.

3. A Mojsije bješe čovjek vrlo krotak mimo sve ljude na zemlji.

4. I odmah reče Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji: dogjite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje.

5. Tada sigje Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Aron i Mariju, i dogjoše oboje.

6. I reče im: čujte sada riječi moje: prorok kad je megju vama, ja ću mu se

Gospod javljati u utvari i govoriću s njim u snu.

7. Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem.

8. Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobojašte vikati na slugu mojega, na Mojsija?

9. I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i on otide.

10. I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, *bijela* kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava.

11. Tada reče Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meći na nas grijeha ovoga, jer ludo učinismo i zgriješismo.

12. Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje.

13. I vapi Mojsije ka Gospodu govoreći: Bože, molim ti se, iscijeli je.

14. Gospod odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odlučena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena.

15. Tako bi Marija odlučena izvan okola sedam dana; i narod ne pogje odande dokle Marija ne bi opet primljena.

GLAVA 13.

A po tom pogje narod od Asirota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

2. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

3. Pošlji ljude da uhođe zemlju Hanansku, koju ću dati sinovima Izrailjevijem; po jednoga čovjeka od svakoga plemena otaca njihovijeh pošljite, sve glavare izmegju njih.

4. I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izrailjevijeh.

5. A ovo su im imena: od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov;

6. Od plemena Simeunova Safat sin Surin;

7. Od plemena Judina Halev sin Jefonijin;

8. Od plemena Isaharova Igal sin Josifov;

9. Od plemena Jefremova Avsije sin Navin;

10. Od plemena Venijaminova Faltije sin Rafujev;

11. Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin ;

12. Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin ;

13. Od plemena Danova Amilo sin Gamarin ;

14. Od plemena Asirova Satur sin Mihailov ;

15. Od plemena Neftalimova Navija sin Savin ;

16. Od plemena Gadova Gudilo sin Mahilov.

17. To su imena ljudima koje posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus.

18. I šaljući ih Mojsije da uhode zemlju Hanansku reče im : idite ovuda na jug, pa izidite na goru ;

19. I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik ;

20. I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rgjava, i kakva su mjesta u kojima žive, je li pod šatorima ili u tvrdim gradovima ;

21. I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema ; budite slobodni i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđu.

22. I otišavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Rova kako se ide u Emat.

23. I idoše na jug, i dogoše do Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Telamin sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije Tanina Misirskoga.

24. Po tom dogoše do potoka Eshola, i ondje odsjekoše lozu s grozdom jednim, i ponesoše ga dvojica na moci ; tako i šipaka i smokava.

25. I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji ondje odsjekoše sinovi Izrailjevi.

26. I poslije četrdeset dana vratiše se iz zemlje koju uhodiše.

27. I vrativši se dogoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izrailjevijeh u pustinju Faransku, u Kadis, i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaoše im rod one zemlje.

28. I pripovijedajući im rekoše : idosmo u zemlju u koju si nas poslao ; doista teče u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina.

29. Aji je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki ; a vidjesmo ondje i sinove Enakove.

30. Amalik živi na južnoj strani ; a Hetej i Jevusej i Amorej žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu.

31. A Halev utišavaše narod pred Mojsijem, i govoraše : hajde da idemo da je uzmemo, jer je možemo pokoriti.

32. Ali drugi ljudi koji idoše s njim govorahu : ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od nas.

33. I prosuše zao glas o zemlji koju uhodiše megju sinovima Izrailjevijem govoreći : zemlja koju progjosno i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki.

34. Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i činjaše nam se da smo prema njima kao skakavci, tako se i njima činjasmo.

GLAVA 14.

Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noć.

2. I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izrailjevi ; i sav zbor reče im : kamo da smo pomrli u zemlji Misirskoj ili da pomremo u ovoj pustinji !

3. Za što nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od mača, žene naše i djeca naša da postanu roblje ? Nije li bolje da se vratimo u Misir ?

4. I rekoše megju sobom : da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir.

5. Tada Mojsije i Aron padoše ničice pred svijem zborom sinova Izrailjevijeh.

6. A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin izmegju onijeh što uhodiše zemlju, razdriješe haljine svoje,

7. I rekoše svemu zboru sinova Izrailjevijeh govoreći : zemlja koju progjosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja.

8. Ako smo mili Gospodu, on će nas odvesti u tu zemlju, i daće nam je ; a to je zemlja u kojoj teče mlijeko i med.

9. Samo se ne odmećite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje ; jer ih možemo pojesti ; odstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se.

10. Tada reče sav zbor da ih pobiju kamenjem ; ali se pokaza slava Gospod-

nja svijem sinovima Izrailjeviem u šatoru od sastanka.

11. I reče Gospod Mojsiju : dokle će me vrijeđati taj narod ? kad li će mi vjerovati poslije tolikih znaka, što sam učinio megju njima ?

12. Udariću ga pomorom, i rasuću ga ; a od tebe ću učiniti narod velik i jači od ovoga.

13. A Mojsije reče Gospodu : ali će čuti Misirci, izmegju kojih si izveo ovaj narod silom svojom ;

14. I reći će s ljudima ove zemlje, koji su čuli da si ti, Gospode, bio usred naroda, i da si se očima vigjao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noću,

15. Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriće narodi, koji su čuli pripovijest o tebi, govoreći :

16. Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obećao, za to ih pobi u pustinji.

17. Neka se dakle proslavi sila Gospodnja, kao što si rekao govoreći :

18. Gospod dugo čeka i obilan je milošću, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otačko na sinovima do trećega i četvrtoga koljena.

19. Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao narodu ovomu od Misira dovde.

20. A Gospod reče : praštam po riječi tvojoj.

21. Ali tako ja živ bio, i tako zemlja bila puna slave Gospodnje,

22. Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me već deset puta, i ne poslušашe riječi moje,

23. Ne će vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, ne će vidjeti ni jedan od onijeh koji me uvrijediše.

24. A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sa svijem mene držao, njega ću odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme će je njegovo naslijediti.

25. Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, za to se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k crvenom moru.

26. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći :

27. Dokle će taj zli zbor vikati na me ? Čuo sam viku sinova Izrailjevijeh, kojom viču na me.

28. Kaži im : tako ja živ bio, kaže Gospod, učiniću vam onako kako ste govorili i ja ćuh.

29. U ovoj će pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi izmegju vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me,

30. Ne ćete ući u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da ću vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

31. A djecu vašu za koju rekoste da će postati roblje, njih ću odvesti, i oni će poznati zemlju za koju vi nemarite.

32. A vaša tjelesa mrtva će popadati u ovoj pustinji.

33. A djeca vaša biće pastiri po pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji.

34. Po broju dana za koje uhodiste zemlju, četrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosićete grijehe svoje, četrdeset godina, i poznaćete da sam prekinuo s vama.

35. Ja Gospod rekoh, i tako ću učiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me, u pustinji će propasti i tu pomrijeti.

36. A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da više na nj, prosuvši zao glas o zemlji,

37. Ti ljudi, koji prosuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom.

38. A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin ostaše živi izmegju ljudi koji su išli da uhode zemlju.

39. I Mojsije kaza sve ove riječi svijem sinovima Izrailjeviem i narod plaka veoma.

40. A sjutradan ustavši pogjoše navrh gore, i rekoše : evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješismo.

41. Ali Mojsije reče : za što prestupate zapovijest Gospodnju ? Od toga ne će biti ništa.

42. Ne idite gore, jer Gospod nije me-

gju vama; nemojte da vas pobiju neprijatelji vaši.

43. Jer je Amalik i Hananej tamo pred vama, i izginućete od mača, jer odustaviste Gospoda, pa ne će ni Gospod biti s vama.

44. Ali oni ipak navališe da idu na vrh gore; ali kovčeg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izagjoše iz okola.

45. Tada sigje Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Orme.

GLAVA 15.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad dogjete u zemlju gdje ćete nastavati, koju ću vam ja dati,

3. I stanete prinostiti žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim gotoveći miris ugodni Gospodu od krupne ili od sitne stoke,

4. Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, deseti dio efe bijeloga brašna, pomiješana s četvrtinom ina ulja,

5. I vina četvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje.

6. A uz ovna donesi dar dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s trećinom ina ulja,

7. I vina za naljev trećinu ina prinićeš za miris ugodni Gospodu.

8. A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu,

9. Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijeloga brašna pomiješana s po ina ulja,

10. I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu.

11. Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinče izmegju ovaca ili koza.

12. Prema broju koliko prinesete, učinite tako uza svako, koliko ih bude.

13. Svaki domorodac tako neka čini prinoseći žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu.

14. Tako ako bude megju vama i došljak ili ko bi se bavio megju vama, pa

bi prinio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka čini onako kako vi činite.

15. Zbore! vama i došljaku koji je megju vama jedan da je zakon, zakon vječan od koljena na koljeno; došljak će biti kao i vi pred Gospodom.

16. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku koji je megju vama.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dogjete u zemlju, u koju ću vas ja odvesti,

19. Pa stanete jesti hljeb one zemlje, tada prinosite prinos Gospodu.

20. Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolač, kao prinos od gumna tako ga prinosite.

21. Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena.

22. A kad biste pogriješili, te ne biste učinili svih ovijeh zapovijesti koje kaža Gospod Mojsiju,

23. Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslije od koljena do koljena,

24. Ako se bude učinilo pogriješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za grijeh.

25. I sveštenik neka očisti sav zbor sinova Izrailjevijeh, i oprost će im se, jer je pogriješka i oni donesoše pred Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za grijeh svoj radi pogriješke svoje.

26. Oprostiće se svemu zboru sinova Izrailjevijeh i došljaku koji se bavi megju njima, jer je pogriješka svega naroda.

27. Ako li jedna duša zgriješi ne znajući, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grijeh.

28. I sveštenik neka očisti dušu koja bude zgriješila ne znajući pred Gospodom, i kad je očisti oprostiće joj se.

29. I za rođenoga u zemlji sinova Izrailjevijeh i za došljaka koji se bavi megju vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajući.

30. Ali ko od sile zgriješi izmegju rođenijeh u zemlji ili izmegju došljaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega,

31. Jer prezre riječ Gospodnju i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj.

32. A kad bijahu sinovi Izrailjevi u pustinji, nagjoše jednoga gdje kupi drva u subotu.

33. I koji ga nagjoše gdje kupi drva, dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru.

34. I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta će se činiti s njim.

35. A Gospod reče Mojsiju: neka se pogubi taj čovjek; neka ga zaspe kamenjem sav zbor iza okola.

36. I sav zbor izvede ga iza okola, i zasuš ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

37. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

38. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka među vrvcu plavu.

39. A imaćete rese za to da se gledajući ih opominjete svijeh zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srećom svojim i za očima svojim, za kojima činite preljubu.

40. Nego da pamтите i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svemu.

41. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

GLAVA 16.

A Korej sin Isara sina Kata sina Levijeva, i Datan i Aviron sinovi Elijavovi, i Avnan sin Faleta sina Ruvimova pobuniše se,

2. I ustaše na Mojsija, i s njima dvje sta i pedeset ljudi izmegju sinova Izrailjevijeh, glavara narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni.

3. I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i megu njima je Gospod; za što se vi podizete nad zborom Gospodnjim?

4. Kad to ču Mojsije, pade ničice.

5. Po tom reče Koreju i svoj družini njegovoj govoreći: sjutra će pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabrao onoga će pustiti k sebi.

6. Ovo učinite: uzmite kadionice, Korej sa svom družinom svojom.

7. I metnite sjutra u njih ognja i metnite u njih kada pred Gospodom, i koga izbere Gospod onaj će biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi!

8. I reče Mojsije Koreju: čujte sinovi Levijevi!

9. Malo li vam je što vas je Bog Izrailjev odvojio od zbora Izrailjeva pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodnjem i da stojite pred zborom i služite za nj;

10. Pustio je k sebi tebe i svu braću tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i sveštenstvo?

11. Za to ti i sva družina tvoja skupište se na Gospoda. Jer Aron šta je da vičete na nj?

12. I posla Mojsije da dozovu Datana i Avirona sinove Elijavove. A oni odgovoriše: ne ćemo da idemo.

13. Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoćeš da vladaš nad nama?

14. Jesi li nas odveo u zemlju gdje teče mlijeko i med? i jesi li nam dao da imamo njiva i vinograda? hoćeš li oči ovijem ljudimu da iskopaš? Ne ćemo da idemo.

15. Tada se rasrdi Mojsije vrlo i reče Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; ni jednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih učinio kakoga zla.

16. Po tom reče Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodom, ti i oni i Aron.

17. I uzmite svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvje sta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom.

18. I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kada, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i s Aronom.

19. A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokazala slava Gospodnja svemu zboru.

20. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

21. Odvojte se iz toga zbora, da ih odmah satrem.

22. A oni padoše ničice i rekoše : Bože, Bože duhovima i svakom tijelu ! ovaj je jedan zgriješto, i na sav li ćeš se zbor gnjeviti ?

23. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

24. Reci zboru i kaži : odstupite od šatora Korejeva i Datanova i Avironova.

25. I ustavši Mojsije otide k Datanu i Avironu, a za njim otidoše starješine Izrailjeve.

26. I reče zboru govoreći : odstupite od šatora tih bezbožnika ; i ne dodijevajte se ničega što je njihovo da ne izginete sa svih grijeha njihovih.

27. I odstupiše sa svih strana od šatora Korejeva i Datanova i Avironova ; a Datan i Aviron izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom.

28. Tada reče Mojsije : ovako ćete poznati da me je Gospod poslao da činim sva ova djela i da ništa ne činim od sebe :

29. Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod ;

30. Ako li što novo učini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i sigju živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda.

31. A kad izgovori riječi ove, rasjede se zemlja pod njima.

32. I otvorivši zemlja usta svoja proždrije ih, i domove njihove i sve ljude Korejeve i sve blago njihovo.

33. I tako sigjoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja, i nestade ih iz zbora.

34. A svi Izrailjci koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govora-hu : da nas ne proždre zemlja.

35. I izagje oganj od Gospoda, i saže-že onih dvje sta i pedeset ljudi koji prinesoše kad.

36. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći :

37. Kaži Eleazaru sinu Arona sveštenika neka pokupi kadionice iz toga garišta, i ugljevlje iz njih neka razbaci, jer su svete ;

38. Kadionice onijeh koji ogriješiše duše svoje, neka raskuju na ploče da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, za to su svete, i neka budu sinovima Izrailjeviem znak.

39. I pokupi Eleazar sveštenik kadionice mjedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru,

40. Za spomen sinovima Izrailjeviem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija.

41. A sutradan vikaše sav zbor sinova Izrailjeviem na Mojsija i na Arona govoreći : pobiste narod Gospodnji.

42. A kad se stjecaaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodnja.

43. I dogje Mojsije i Aron pred šator od sastanka.

44. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

45. Uklonite se iz toga zbora da ih odmah potrem. A oni padoše ničice.

46. I reče Mojsije Aronu : uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i očisti ih ; jer gujev žestok izagje od Gospoda i pomor poče.

47. I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reče Mojsije, otrča usred zbora, i gle, pomor već bješe počeo u narodu ; i okadiv očisti narod.

48. I stajaše megju mrtvima i živima, i ustavi se pomor.

49. A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe četrnaest tisuća i sedam stotina, osim onijeh što izgiboše s Koreja.

50. I vrati se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

GLAVA 17.

Po tom reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Reci sinovima Izrailjeviem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovih, od svih knezova njihovih, po domovima otaca njihovih, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj.

3. A na palici Levijevoj napiši ime

Aronovo, jer je svaka palica za jednoga poglavara od doma otaca njihovijeh.

4. I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedočanstvom, gdje se sastajem s vama.

5. I koga izberem, njegova će palica procvjetati; tako ću utišati pred sobom viku sinova Izrailjevijeh što viču na vas.

6. Kad to reče Mojsije sinovima Izrailjevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe među palicama njihovijem.

7. I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u šatoru od svjedočanstva.

8. A sutradan dogje Mojsije u šator od svjedočanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napunila i cvjetala, i bademi zreli na njoj.

9. I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailjevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu.

10. A Gospod reče Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedočanstvo da se čuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu.

11. I učini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.

12. Tada rekoše sinovi Izrailjevi Mojsiju govoreći: pomrijesmo, propadosmo, svi propadosmo.

13. Ko se god približi k šatoru Gospodnjemu, gine; hoćemo li svi izginuti?

GLAVA 18.

A Gospod reče Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega.

2. I braću svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega, uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti ćeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka.

3. Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje i k oltaru neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi.

4. Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupa s vama.

5. A vi radite što treba u svetinji i što

treba na oltaru, da više ne dogje gnjev na sinove Izrailjeve.

6. Jer evo ja uzeh hraču vašu Levite izmegju sinova Izrailjevijeh, i vama su dani na dar za Gospoda da vrše službu u šatoru od sastanka.

7. A ti i sinovi tvoji s tobom vršite sveštenučku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vama, za to ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

8. Još reče Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, izmegju svih stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vječnim.

9. To neka je tvoje od stvari posvećenijeh, koje se ne sažiju; svaki prinos njihov izmegju svih darova njihovijeh i izmegju svih prinosa za grijeh i svih prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih.

10. U svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je.

11. Tvoje su dakle žrtve darova njihovijeh koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izrailjevijeh koja se obrće tebi dajem i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; ko je god čist u domu tvojem, neka jede.

12. Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodu, tebi dajem.

13. Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god čist u domu tvojem, neka jede.

14. Sve zavjetovano *Bogu* u Izrailju, tvoje neka je.

15. Što god otvora matericu izmegju svakoga tijela koje prinose Gospodu, i izmegju ljudi i izmegju stoke, tvoje da bude; ali prvenac čovječiji neka se otkupljuje; i prvenac nečiste stoke neka se otkupljuje.

16. A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera.

17. A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da

bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu.

18. A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obrću i kao pleće desno da je tvoje.

19. Sve prinose što se podižu od posvećenijeh stvari, što prinose sinovi Izrailjevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; to će biti zavjet oslojčen, vječan pred Gospodom tebi i sjemu tvojemu s tobom.

20. Još reče Gospod Aronu: u zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni dije la među njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo među sinovima Izrailjevim.

21. A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izrailja za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka.

22. A sinovi Izrailjevi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izgину.

23. Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijeh svoj zakonom vječnim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva među sinovima Izrailjevim.

24. Jer desetke sinova Izrailjevih, što će donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima za našljedstvo; toga radi rekoh za njih: među sinovima Izrailjevim da nemaju našljedstva.

25. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

26. Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevih desetak koji vam dadoh od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga.

27. I primiće vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace.

28. Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svijeh desetaka svojih, koje ćete uzimati od sinova Izrailjevih, i dajte od njih prinos Gospodnji Aronu svešteniku.

29. Od svega što vam se daje prinosite svaki prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio.

30. I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada će se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace.

31. A jesti možete to na svakom mje-

stu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka.

32. I ne ćete za to navući na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i ne ćete oskvrniti svetijeh stvari sinova Izrailjevijeh, i ne ćete izginiti.

GLAVA 19.

Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreći: reci sinovima Izrailjevim neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu;

3. I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede na polje iz okola, da je zakolju pred njim.

4. I uzevši Eleazar krvi njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka sedam puta.

5. Po tom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem očima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s ballegom neka spale.

6. I sveštenik uzevši drveta kedrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica.

7. Po tom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ugje u okô, i neka bude sveštenik nečist do večera.

8. Tako i ko je spali neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude nečist do večera.

9. A čist čovjek neka pokupi pepeo od junice i izruči ga iza okola na čisto mjesto, da se čuva zboru sinova Izrailjevijeh za vodu očišćenja; to je žrtva za grijeh.

10. I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude nečist do večera. To neka je sinovima Izrailjevim i došljaku koji se bavi među njima vječan zakon.

11. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega, da je nečist sedam dana.

12. On neka se očisti onom vodom treći dan i sedmi dan, i biće čist; ako li se ne očisti treći dan i sedmi, ne će biti čist.

13. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega pa se ne očisti, onaj je oskvrnio šator Gospodnji; za to da se istrijebi ona duša iz Izrailja: jer nije pokropljen

vodom očišćenja, za to je nečist, i nečistota je njegova na njemu.

14. Ovo je zakon kad čovjek umre u šatoru : ko god ugje u onaj šator i ko god bude u šatoru, nečist da je sedam dana.

15. I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopljen, nečist je.

16. I ko se god dotakne u polju posjećenoga mačem ili umrloga ili kosti čovječije ili groba, nečist da je sedam dana.

17. I neka za nečistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijeh, i neka naliju na nj vode žive u sud.

18. Po tom neka uzme čist čovjek isopa, i zamoči u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljude koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili čovjeka posjećena ili umrla ili groba.

19. Čisti nečistoga neka pokropi treći sedmi dan; i kad ga očisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biće čist u veče.

20. A ko bude nečist pa se ne očisti, da se istrijebi ona duša iz zbora; jer je svetinju Gospodnju oskvrnio, a nije pokropljen vodom očišćenja; nečist je.

21. I ovo neka im je zakon višnji : i koji pokropi vodom očišćenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode očišćenja, da je nečist do večera.

22. I čega se god dotakne ko je nečist, da je nečisto, i ko se njega dotakne, da je nečist do večera.

GLAVA 20.

I sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, dođoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu; i ondje umrije Marija, i bi pogrebena ondje.

2. A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona.

3. I svagjaše se narod s Mojsijem, i govoraše : kamo da smo pomrli kad pomriješ braća naša pred Gospodom!

4. Za što dovedoste zbor Gospodnji u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša?

5. I za što nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđe ni šipak, a ni vode nema za piće?

6. I dogje Mojsije i Aron ispred zbora

na vrata šatora od sastanka, i padoše ničice; i pokaza im se slava Gospodnja.

7. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

8. Uzmi štap, i sazovite zbor ti i Aron brat tvoj, i progovorite stijenji pred njima, te će dati vodu svoju; tako ćeš im izvesti vodu iz stijene, i napojićeš zbor i stoku njihovu.

9. I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod.

10. I sazvaše Mojsije i Aron zbor pred stijenu, i on im reče : slušajte odmetnici! hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu?

11. I diže Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova.

12. A Gospod reče Mojsiju i Aronu : što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izrailjevim, za to ne ćete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao.

13. To je voda od svagje, gdje se svagjaše sinovi Izrailjevi s Gospodom, i on se proslavi megju njima.

14. Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadisa k caru Edomskom *da mu reku* : ovako kaže brat tvoj Izrailj : ti znaš sve nevolje koje nas snagjoše :

15. Kako naši oci sigjoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo činiše nama i ocima našim;

16. I vikasmo ka Gospodu, i Gospod ču glas naš, i posla angjela, koji nas izvede iz Misira; i evo smo u Kadisu, građu na tvojoj megji.

17. Pusti nas da progjemo kroz tvoju zemlju; ne ćemo ići preko polja ni preko vinograda, niti ćemo piti vode iz kojega studenca; ići ćemo carskim putem, ne ćemo svrtati ni na desno ni na lijevo dok ne priregjemo megju tvoju.

18. A Edom mu odgovori : ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s mačem preda te.

19. A sinovi Izrailjevi rekoše mu : ići ćemo utrenikom, i ako se napijemo vode tvoje, mi ili stoka naša, platićemo je; ništa više, samo da pješice progjemo.

20. A on im odgovori : ne ćete proći. I izide Edom pred njih s mnogom naroda i s velikom silom.

21. I kad ne htje Edom dopustiti Iz-

railju da prijegje preko megje njegove, Izrailj otide od njega.

22. I krenuvši se od Kadisa dogjoše sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, ka gori Oru.

23. I Gospod reče Mojsiju i Aronu na gori Oru kod megje Edomske govoreći:

24. Aron valja da se pribere k rodu svojemu, jer ne će ući u zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svagje.

25. Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Or.

26. I svuci Aronu haljine njegove i obući ih Eleazaru sinu njegovu, pa će se Aron pribрати i umrijeće ondje.

27. I učini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na goru Or pred svijem zborom.

28. I svuče Mojsije s Arona haljine njegove i obuče ih Eleazaru sinu njegovu, i umrije ondje Aron na vrh gore, a Mojsije i Eleazar sigjoše s gore.

29. A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izrailjev za Aronom trideset dana.

GLAVA 21.

A kad ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu, da ide Izrailj putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko.

2. Tada se Izrailj zavjetova Gospodu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja ću raskopati gradove njihove.

3. I usliši Gospod glas Izrailjev i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma.

4. Po tom pogjoše od gore Ora k crvenom moru obilazeći zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta.

5. I vikaše narod na Boga i na Mojsija: za što nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb već ogadio duši našoj.

6. A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izrailju.

7. Tada dogje narod k Mojsiju i rekoše: zgriješismo što vikasma na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod.

8. I Gospod reče Mojsiju: načini zmiiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa će ozdraviti.

9. I načini Mojsije zmiiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiiju od mjedi, i ozdravi.

10. Po tom pogjoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u òkò u Ovotu.

11. I iz Ovota otišavši stadoše u òkò na brdima Avarimskim u pustinji koja je prema Moavskoj s istoka.

12. Odande otišavši stadoše u òkò u dolini Zaredu.

13. I odatle otišavši stadoše u òkò na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od megje Amorejske. Jer je Arnon megja Moavska izmegju Moavaca i Amorejaca.

14. Za to se kaže u knjizi o ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonske.

15. Jer ti potoci, koji depiru do mjestu Ara, teku pokraj megje Moavske.

16. A otuda dogjoše k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daću im vode.

17. Tada pjeva Izrailj pjesmu ovu: Diži se, studenče; pripijevajte ga;

18. Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail,

19. A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot,

20. A iz Vamota u dolinu koja je u polju Moavskom kod gore Fazge i gleda u pustinju.

21. Tada posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskom govoreći:

22. Pusti da progjemo kroz tvoju zemlju, ne ćemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti ćemo piti vode iz studenaca; ići ćemo carskim putem dokle ne prijegjemo megju tvoju.

23. Ali ne dade Sion Izrailju da progje kroz zemlju njegovu; nego sabra Sion sav narod svoj, i izagje na Izrailja u pustinju, i dogje u Jasu, i pobi se s Izrailjem.

24. Ali ga isiječe Izrailj ostrim mačem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka, do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe megja sinova Amonovijeh.

25. I uze Izrailj sva ona mjesta, i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Esevonu i u svijem selima njegovijem.

26. Jer Esevon bješe grad Siona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojštio na cara Moavskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona.

27. Za to govore u priči : hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov.

28. Jer oganj izagje iz Esevona, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini Arnonskoj.

29. Teško tebi, Moave ; propao si, narode Hamosov ; dao je sinove svoje koji utekoše i kćeri svoje u ropstvo Sionu caru Amorejskom.

30. Ali ih postrijeljasmo, propade Esevon do Devona, i potrmsmo ih do Nofe, koja dopire do Medeve.

31. I tako živje Izrailj u zemlji Amorejskoj.

32. Po tom posla Mojsije da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje.

33. Po tom obrativši se pogjoše u Vasan ; i izide Og car Vasanski pred njih, on i sav narod njegov, na boj u Edrajin.

34. A Gospod reče Mojsiju : ne boj ga se ; jer sam ga dao u tvoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu ; i učini mu kako si učinio Sionu caru Amorejskom koji življaše u Esevonu.

35. I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta ni jedan, i osvojiše zemlju njegovu.

GLAVA 22.

Odatle se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u ôkô u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu.

2. I vidje Valak sin Seforov sve što učini Izrailj Amoreju,

3. I uplaši se Moav od naroda veoma, jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevijeh.

4. Pa reče Moav starješinama Moavskim : sada će ova množina pojesti sve što je oko nas, kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moavski.

5. I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeci u zemlji naroda njegova, govoreći : evo

narod izide iz Misira, evo prekrilio je zemlju, i stoji prema meni.

6. Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jači od mene, eda bih mu odolio i pobio ga ili istjerao iz zemlje ove ; jer znam, koga blagosloviš biće blagosloven, a koga prokuneš biće proklet.

7. I otiđoše starješine Moavske i starješine Madijanske noseći darove za vraćanje, i dogjoše k Valamu, i kazaše mu riječi Valakove.

8. A on im reče : ostanite ovdje ovu noć, i odgovoriću vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi Moavski kod Valama.

9. A Bog dogje k Valamu i reče mu : kakvi su to ljudi kod tebe ?

10. I reče Valam Bogu : Valak sin Seforov, car Moavski, posla ih k meni govoreći :

11. Evo narod izide iz Misira i prekrili zemlju ; nego hodi, pokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga.

12. A Bog reče Valamu : ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven.

13. I u jutru ustavši Valam reče knezovima Valakovijem : vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama.

14. I ustavši knezovi Moavski dogjoše k Valaku, i rekoše : ne htje Valam poći s nama.

15. Tada opet posla Valak više knezova i veće od prvijeh.

16. I oni došavši k Valamu rekoše mu : ovako veli Valak sin Seforov : nemoj se zatezati, molim te, nego dogji k meni.

17. Jer ću te dobro darivati, i što mi god rečeš činiću ; za to dogji, molim te, prokuni mi ovaj narod.

18. A Valam odgovori i reče slugama Valakovijem : da mi dade Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestopiti riječi Gospoda Boga svojega da učinim što malo ili veliko.

19. Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noć, da vidim što će mi sada kazati Gospod.

20. I dogje Bog noću k Valamu i reče mu : kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da činiš.

21. I u jutru ustavši Valam osamari magariću svoju, i pogje s knezovima Moavskim.

22. Ali se razgnjevi Bog što on pogje; i stade angjeo Gospodnji na put da mu neda; a on sjegjaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja.

23. A kad magarica vidje angjela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci, svrnu magarica s puta i pogje preko polja. A Valam je stade biti da je vrati na put.

24. A angjeo Gospodnji stade na stazu megju vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud.

25. I magarica videći angjela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritište nogu Valamu o zid; a on je stade opet biti.

26. Po tom angjeo Gospodnji otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesta da se svrne ni na desno ni na lijevo.

27. I magarica videći angjela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom.

28. Tada Gospod otvori usta magarici, te ona reče Valamu: šta sam ti učinila, te me biješ već treći put?

29. A Valam reče magarici: što mi prkosiš? da imam mač u ruci, sad bih te ubio.

30. A magarica reče Valamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me od kako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako učinila? A on reče: nijesi.

31. Tada Gospod otvori oči Valamu, koji ugleda angjela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim.

32. I reče mu angjeo Gospodnji: za što si bio magaricu svoju već tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji.

33. Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene već tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih već ubio a nju bih ostavio u životu.

34. A Valam reče angjelu Gospodnjemu: zgrješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš preda mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja ću se vratiti.

35. A angjeo Gospodnji reče Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govori što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim.

36. A kadču Valak da de Valam, izi-

de mu na susret u grad Moavski na megji Arnonskoj nakraj megje.

37. I reče Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? za što mi ne dogje? eda li te ne mogu darivati?

38. A Valam reče Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoću li moći što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono ću govoriti.

39. I otide Valam s Valakom, i dogjše u grad Uzot.

40. I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijahu s njim.

41. A u jutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

GLAVA 23.

I reče Valam Valaku: načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

2. I učini Valak kako mu reče Valam; i prinese Valak s Valamom na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

3. Pa reče Valam Valaku: stoj kod svoje žrtve paljenice, a ja idem eda bih se sreo s Gospodom, pa što mi javi kažući ti. I on otide sam.

4. I srete Bog Valama, a on mu reče: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom oltaru.

5. A Gospod metnu riječi u usta Valamu, i reče: vrati se k Valaku i tako mu reci.

6. I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moavski.

7. A on otvori priču svoju, i reče: iz Arama dovede me Valak car Moavski s planine istočne, govoreći: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izrailja.

8. Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne ruži?

9. Jer svrh stijena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj će narod nastavati sam, i s drugim narodima ne će se pomiješati.

10. Ko će izbrojiti prah Jakovljevi i broj od četvrti Izrailja? Da bih ja umr'o smrću pravedničkom, i kraj moj da bi bio kao njihov!

11. Tada reče Valak Valamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da proku-

neš neprijatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako.

12. A on odgovori i reče : zar ne ću paziti i govoriti ono što mi je Gospod metnuo u usta ?

13. Tada mu reče Valak : hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle ćeš ga vidjeti ; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš ; prokuni mi ga odande.

14. I odvede ga u polje Zofim, navrh Fazge, i načini sedam oltara, i prinese na svakom oltaru po jedno tele i ovna.

15. Tada *Valam* reče Valaku : stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodu.

16. I srete Gospod Valama i metnu mu riječ u usta, i reče : vrati se k Valaku, i tako govori.

17. I dogje k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moavski ; i reče Valak : šta veli Gospod ?

18. A on otvori priču svoju, i reče : ustani Valače, i poslušaj, čuj me sine Seforov !

19. Bog nije čovjek da laže, ni sin čovječji da se pokaje. Što kaže, ne će li učiniti, i što reče ne će li izvršiti ?

20. Gle, primih da blagoslovim ; jer je on blagoslovio, a ja ne ću poreći.

21. Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izrailju ; Gospod je njegov s njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada.

22. Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao snaga jednorogova.

23. Jer nema čini na Jakova ni vraćanja na Izrailja ; u ovo doba govoriće se o Jakovu i o Izrailju, šta je učinio Bog.

24. Evo, narod će ustati kao silan lav, i kao lavić skoćiće ; ne će leći dokle ne pojede lova i popije krvi pobijenih.

25. Tada reče Valak Valamu : nemoj ga ni kleti ni blagosiljati.

26. A Valam odgovori Valaku : nijesam li ti kazao da ću činiti što mi god Gospod kaže ?

27. A Valak reče Valamu : hodi, odveću te na drugo mjesto ; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš.

28. I odvede Valak Valama navrh Fegora, koji gleda u pustinju.

29. I reče Valam Valaku : načini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

30. I učini Valak kako reče Valam, i prinese na žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

GLAVA 24.

I vidjevši Valam da je Božja volja da blagosilja Izrailja, ne htje više ni ići kao prije po vraćanje, nego se okrete licem k pustinji,

2. I podigavši oči svoje ugleda Izrailja gdje stoji po plemenima svojim i duh Božji dogje na nj.

3. I otvori priču svoju, i reče : kaže Valam sin Veorov ; kaže čovjek kojemu su otvorene oči ;

4. Kaže onaj koji čuje riječi Božje, koji vidi utvaru svemogućega, koji kad padne otvorene su mu oči :

5. Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izrailju !

6. Pružili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kedri na vodi.

7. Poteći će voda iz vijedra njegovog, i sjeme će njegovo biti megju velikim vodama, i car će se njegov podignuti svrh Goga, i carstvo će se njegovo uzvisiti.

8. Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova ; poješće narode koji su mu neprijatelji, i kosti će njihove potrti, i strijelama svojim postrijeljati ih.

9. Spustio se, leži kao lavić, i kao ljuti lav ; ko će ga probuditi ? Ko tebe blagosilja, biće blagosloven ; a ko tebe kune, biće proklet.

10. Tada se razgnjevi Valak na Valama, i pljesnu se rukama, i reče Valak Valamu : dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto već tri puta.

11. Odlazi u svoje mjesto ; rekoh da ću te darivati, a eto Gospod ne dati dara.

12. A Valam reče Valaku : nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreći :

13. Da mi dade Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospodnje da učinim što dobro ili zlo od sebe ; što kaže Gospod ono ću kazati.

14. Ja sada evo idem k narodu svojem, ali da ti kažem šta će taj narod učiniti narodu tvojemu najposlije.

15. Po tom otvori priču svoju, i reče : kaže Valam sin Veorov, kaže čovjek kome su otvorene oči ,

16. Kaže koji čuje riječi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru svemogućega i kad padne otvorene su mu oči :

17. Vidim ga, ali ne sad ; gledam ga, ali ne iz bliza ; izaći će zvijezda iz Jakova i ustaće palica iz Izrailja, koja će razbiti knezove Moavske i razoriti sve sinove Sitove.

18. I Edoma će osvojiti i Sira će osvojiti neprijatelji njegovi ; jer će Izrailj raditi junački.

19. I vladat će koji je od Jakova, i zatrt će ostatak od grada.

20. A ugledav Amalika, otvori priču svoju, i reče : Amalik je početak naroda, ali će najposlije propasti.

21. A ugledav Keneja, otvori priču svoju, i reče : tvrd ti je stan i na stijen si savio gnijezdo svoje.

22. Ali će biti izagnan Kenej ; Asur će ga zarobiti.

23. I opet otvori priču svoju, i reče : jaoh ! ko će biti živ kad to učini Bog !

24. I lagje iz zemlje Kitimske doploviće i dosadiće Asircima i dosadiće Jevrejima ; ali će i sami propasti.

25. Po tom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto ; i Valak otide svojim putem.

GLAVA 25.

I življaše Izrailj u Sitimu, i narod stade činiti preljubu sa kćerima Moavskim.

2. One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jegjaše, i klanjaše se bogovima njihovijem.

3. I Izrailj prionu uz Velfegora ; i razgnjevi se Gospod na Izrailja.

4. I reče Gospod Mojsiju : uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvrati gnjev Gospodnji od Izrailja.

5. I reče Mojsije sudijama Izrailjevi-
jem : pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora.

6. I gle, jedan izmegju sinova Izrailjevijeh dogje i dovede k braći svojoj jednu Madijanku na oči Mojsiju i na oči svemu zboru sinova Izrailjevijeh ; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka.

7. A kad to vidje Fines sin Eleazara

sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze koplje u ruku ;

8. I ugje za čovjekom Izrailjeem u šator, i probode ih oboje, čovjeka Izrailjca i onu ženu kroz trbuh, i presta pogibija megu sinovima Izrailjevijem.

9. A izgibe ih od te pogibije dvadeset i četiri tisuće.

10. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći :

11. Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika odvrati gnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me megu njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj.

12. Za to mu kaži : evo dajem mu svoj zavjet mirni.

13. I imaće on i sjeme njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vječnoga, jer revnova za Boga svojega i očisti sinove Izrailjeve.

14. A čovjeku Izrailjen ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrije sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova.

15. A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Hazvija kći Sura kneza narodnoga u domu oca svojega megu Madijancima.

16. I reče Gospod Mojsiju govoreći :

17. Zavojšтите na Madijance, i bijte ih ;

18. Jer oni zavojštite na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfogorom i Hazvijom kćerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja dogje s Fegora.

GLAVA 26.

A poslije te pogibije reče Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronovu svešteniku govoreći :

2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju.

3. I reče im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći :

4. *Da se izbroje* od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izagjoše iz zemlje Misirske.

5. Ruvim bješe prvenac Izrailjev ; a sinovi Ruvimovi : od Enoha porodica Enohova ; od Faluja porodica Falujeva ;

6. Od Asrona porodica Asronova ; od Harmije porodica Harmijina.

7. To su porodice Ruvimove; a izbrojenih bješe među njima četrdeset i tri tisuće i sedam stotina i trideset.

8. Sin Falujev bješe Elijav.

9. A sinovi Elijavovi : Namuilo i Datan i Aviron. Ovaj Datan i ovaj Aviron, koji bijahu od onijeh što se sazivalu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda;

10. I zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih oganj dvje sta i pedeset ljudi, koji postaše ugled.

11. A sinovi Korejevi ne pogiboše.

12. Sinovi Simeunovi po porodicama svojim : od Namuila porodica Namuilo; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova;

13. Od Zare porodica Zarina; od Saula porodica Saulova.

14. To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuće i dvije stotine.

15. Sinovi Gadovi po porodicama svojim : od Safona porodica Safonova; od Agina porodica Aginova; od Sunina porodica Suninova;

16. Od Azena porodica Azenova; od Irije porodica Irijina;

17. Od Aroada porodica Aroadova; od Arila porodica Arilova.

18. To su porodice sinova Gadovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh četrdeset tisuća i pet stotina.

19. Sinovi Judini : Ir i Avnan; ali umriješe Ir i Avnan u zemlji Hananskoj.

20. Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim : od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina.

21. A sinovi Faresovi bjehu : od Asrona porodica Asronova; od Jamuila porodica Jamuilo.

22. To su porodice Judine; a među njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuća i pet stotina.

23. A sinovi Isaharovi po porodicama svojim : od Tole porodica Tolina; od Fuve podica Fuvina;

24. Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova.

25. To su porodice Isaharove, a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuće i tri stotine.

26. Sinovi Zavulonovi po porodicama

svojim : od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova.

27. To su porodice Zavulonove, a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuća i pet stotina.

28. Sinovi Josifovi po porodicama svojim : Manasija i Jefrem;

29. Sinovi Manasijini : od Mahira porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica Galadova.

30. Ovo su sinovi Galadovi : od Ahije zera porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekova;

31. Od Esrila porodica Esrilova; od Sihema porodica Sihemova;

32. Od Simaera porodica Simaerova; od Ofera porodica Oferova.

33. A Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kćeri, kojima su imena Mala i Nuja i Egla i Melha i Tersa.

34. To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuće i sedam stotina.

35. Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim : od Sutala porodica Sotalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova.

36. A ovo su sinovi Sotalovi : od Eran porodica Eranova.

37. To su porodice sinova Jefremovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuće i pet stotina. To su sinovi Josifovi po porodicama svojim.

38. A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim : od Vele porodica Velina; od Asvira porodica Asvirova; od Ahirama porodica Ahiramova;

39. Od Sufana porodica Sufanova; od Ufima porodica Ufimova.

40. A Velini sinovi bjehu : Ader i Nojeman; od Adera porodica Aderova; od Nojemana porodica Nojemanova.

41. To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenijeh četrdeset i pet tisuća i šest stotina.

42. A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim : od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim.

43. U svijem porodicama Samejevijem bješe izbrojenijeh šezdeset i četiri tisuća i četiri stotine.

44. Sinovi Asirovi po porodicama svo-

jim : od Jamina porodica Jaminova ; od Jesuja porodica Jesujeva ; od Verije porodica Verijina.

45. Sinovi Verijini : od Hovera porodica Hoverova ; od Melhila porodica Melhilova.

46. A kćeri Asirovoj bješe ime Sara.

47. To su porodice sinova Asirovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

48. Sinovi Neftalimovi po porodicama svojim : od Asila porodica Asilova ; od Gunija porodica Gunijeva ;

49. Od Jesera porodica Jeserova ; od Selima porodica Selimova.

50. To jerod Neftalimov po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenih četrdeset i pet tisuća i četiri stotine.

51. To su izbrojeni među sinovima Izrailjeviem, šest stotina i jedna tisuća i sedam stotina i trideset.

52. A Gospod reče Mojsiju govoreći :

53. Tijem neka se podijeli zemlja u nasljedstvo prema broju imena ;

54. Kojih ima više, podaj im veće nasljedstvo ; a kojih ima manje, njima manje ; svi prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju nasljedstvo.

55. Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja : po imenima plemena otaca svojih neka dobiju nasljedstvo.

56. Ždrijebom neka se podijeli svakome *plemenu*, bilo veliko ili malo.

57. A ovo su izbrojeni između Levita po porodicama svojim : od Girsona porodica Girsonova ; od Kata porodica Katova ; od Merarija porodica Merarijeva.

58. Ovo su porodice Levijeve : porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama.

59. A ime je ženi Amramovoj Johaveta, kći Levijeva, koja mu se rodila u Misiru ; a ona rodi Amramu Arona i Mojsija, i Mariju sestru njihovu.

60. A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

61. Ali Nadav i Avijud pogiboše kad prinesoše tugj oganj pred Gospodom.

62. I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuće, svega muškinja od jednoga mjeseca i više ; i ne biše brojeni među sinove Izrailjeve, jer im nije dano nasljedstvo među sinovima Izrailjeviem.

63. To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar sveštenik izbrojiše sinove Izrailjeve u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

64. A među njima ne bješe nijedan od onijeh koje izbrojiše Mojsije i Aron sveštenik kad brojiše sinove Izrailjeve u pustinji Sinajskoj.

65. Jer Gospod bješe rekao za njih : pomrijeće u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

GLAVA 27.

Tada dogjoše kćeri Salpada sina Oferu sina Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Josifova, a imena im bjehu Mala, Nuja, Egla, Melha, i Tera.

2. I stadoše pred Mojsija i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekoše :

3. Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova.

4. Za što da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove za to što nije imao sina ? Daj nam nasljedstvo među braćom oca našega.

5. I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda.

6. A Gospod reče Mojsiju govoreći :

7. Pravo govore kćeri Salpadove ; podaj im pravo da imaju nasljedstvo među braćom oca svojega, i prenesi nasljedstvo oca njihova na njih.

8. A sinovima Izrailjeviem kaži i reci : kad ko umre a nema sina, onda prenesite nasljedstvo njegovo na kćer njegovu ;

9. Ako li ni kćeri nema, onda podajte nasljedstvo njegovo braći njegovoj ;

10. Ako li ni braće nema, onda podajte nasljedstvo njegovo braći oca njegova ;

11. Ako li nema ni braće očine, onda podajte nasljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjeviem zakon za sugjenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

12. Još reče Gospod Mojsiju : izidi na goru ovu Avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjeviem.

13. I kad je vidiš, pribraćeš se k rodu

svojemu i ti, kao što se pribrao Aron brat tvoj.

14. Jer ne poslušaste riječi moje u pustinji Sinu u svagji narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred očima njihovijem. To je voda od svagje u Kadisu u pustinji Sinu.

15. I reče Mojsije Gospodu govoreći :

16. Gospode Bože duhovima i svakom tijelu, postavi čovjeka nad ovijem zborom,

17. Koji će izlaziti pred njima i koji će dolaziti pred njima, koji će ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnji kao ovce koje nemaju pastira.

18. A Gospod reče Mojsiju : uzmi k sebi Isusa sina Navina, čovjeka u kom je duh moj, i metni ruku svoju na nj,

19. I izvedi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima.

20. I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevijeh.

21. I neka staje pred Eleazara sveštenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom ; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze on i svi sinovi Izrailjevi s njim i sav zbor.

22. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod ; i uzev Isusa postavi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor.

23. I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

GLAVA 28.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im : prinosite moje, hljeb moj, žrtve što mi se sažižu za ugodni miris, pazite da mi prinositi na vrijeme.

3. Reci im dakle : ovo je žrtva ognjena što ćete prinositi Gospodu : dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka :

4. Jedno jagnje prinesi u jutru, a drugo jagnje prinesi u večer,

5. I deseti dio efe bijeloga brašna za dar smiješana s četvrtim dijelom ina čistoga ulja.

6. To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori Sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

7. I naljev njezin da bude četvrti dio

ina na svako jagnje ; u svetinji prinosi naljev dobra pića Gospodu.

8. A drugo jagnje prinesi u večer ; dar kao u jutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu.

9. A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijeloga brašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem.

10. To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina.

11. I u početak mjeseca svojih prinosite Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh ;

12. I tri desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na ovna ;

13. I po jednu desetinu bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje ; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

14. A naljev njihov da bude vina po ina na tele, trećina ina na ovna, i četvrtina na jagnje. To je žrtva paljenica u početak mjeseca, svakoga mjeseca ugodini.

15. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem.

16. A prvoga mjeseca četrnaesti dan da je pasha Gospodu ;

17. A petnaesti dan toga mjeseca praznik : sedam dana jedite prijesne hljebове.

18. Prvi dan neka je sabor sveti ; nikakoga posla ropskoga ne radite.

19. Nego prinesite Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo ;

20. A dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uza ovna prinesite.

21. Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca ;

22. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega.

23. To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja ;

24. Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu, osim svag-

dašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite.

25. I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga ni jednoga ne radite.

26. I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, ni jednoga posla ropskoga ne radite,

27. Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine;

28. I dar uz njih : bijeloga brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

29. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

30. Jednoga jarca, radi očišćenja vašega.

31. Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

GLAVA 29.

A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je trubni dan.

2. I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

3. A dar uz njih bijeloga brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna,

4. I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca;

5. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega;

6. Osim žrtve paljenice u početku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu.

7. I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i mučite duše svoje; ne radite nikakoga posla.

8. Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo;

9. I dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

10. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

11. Jarca jednoga za grijeh, osim žr-

tve za grijeh radi očišćenja, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh.

12. I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; ni jednoga posla ropskoga ne radite; nego praznujte praznik Gospodu sedam dana.

13. I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi;

14. I dar uz njih brašna bijeloga smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna,

15. I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh četrnaest jaganjaca;

16. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

17. A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

18. I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu, kako je uregjeno;

19. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

20. A treći dan jedanaest telaca, dva ovna i četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

21. I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

22. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

23. A četvrti dan deset telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

24. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

25. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

26. A peti dan devet telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

27. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno;

28. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

29. A šesti dan osam telaca, dva ovna,

četnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

30. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno ;

31. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

32. A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, četnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

33. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu kako je uregjeno ;

34. I jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

35. A osmi dan da vam je praznik ; nijednoga posla ropskoga ne radite.

36. Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh,

37. I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce po broju njihovu kako je uregjeno ;

38. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

39. To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve zahvalne.

GLAVA 30.

I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što mu zapovjedi Gospod.

2. I reče Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevijeh govoreći : ovo je zapovjedio Gospod :

3. Kad koji čovjek učini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi riječi svoje, nego neka učini sve što izagje iz usta njegovijeh.

4. A kad žena učini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kući oca svojega.

5. I čuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reče ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve čim je vezala dušu svoju da je tvrdo.

6. Ako li otac njezin poreče to onaj

dan kad čuje, zavjeti njezini i čim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo ; i Gospod će joj oprostiti, jer otac njezin poreče.

7. Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreče što na usta svoja čim bi se vezala,

8. A muž njezin čuvši ne reče joj ništa onaj dan kad čuje, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve čim je vezala dušu svoju.

9. Ako li muž njezin kad čuje onaj dan poreče, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala ; i Gospod će joj oprostiti.

10. A zavjet koji učini udovica ili puštenica, i sve čim veže dušu svoju, da joj je tvrdo.

11. Ali ako bude u kući muža svojega učinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom,

12. I muž njezin čuvši očuti i ne poreče, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju.

13. Ako li to poreče muž njezin onaj dan kad čuje, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve čim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo ; muž je njezin porekao, i Gospod će joj oprostiti.

14. Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muči dušu svoju, muž njezin potvrguje i ukida.

15. Ako bi muž njezin od dana do dana ćutao, onda potvrguje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala ; potvrguje, jer joj ne poreče u onaj dan kad ču.

16. Ako li poreče po što čuje, sam će nositi grijeh njezin.

17. Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kćer u mladosti njezinoj, dokle je u kući oca svojega.

GLAVA 31.

Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Osveti sinove Izrailjeve na Madijancima, pak ćeš se onda pribрати k narodu svojemu.

3. I Mojsije reče narodu govoreći : opremite izmegju sebe ljude na vojsku da idu na Madijance da učine osvetu Gospodnju na Madijancima,

4. Po tisuću od plemena, od svakoga plemena Izrailjeva opremite na vojsku.

5. I dadoše od tisuća Izrailjevijeh po tisuću od svakoga plemena, dvanaest tisuća opremiše na vojsku.

6. I posla Mojsije po tisuću od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara sveštenika, i u njega bje-lu sudi sveti i trube.

7. I zavojštiše na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve muškinje.

8. Pobiše i careve Madijanske s dru-gima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva Madi-janskih, i Valama sina Veorova ubiše mačem.

9. I zarobiše sinovi Izrailjevi žene Ma-dijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo.

10. A mjesta njihova u kojima življa-hu i gradove njihove sve popališe og-njem.

11. I sve roblje i vas plijen, ljude i stoku, uzeše ;

12. I povedoše k Mojsiju i k Eleazaru svešteniku i ka zboru sinova Izrailjevi-jeh, i roblje i ostali plijen i dobit, u ôkô na polju Moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu.

13. A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zbora izidoše im na susret iza okola.

14. I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisućnike i stotinare, koji se vraćahu s vojske ;

15. I reče im Mojsije : a što ostaviste u životu sve žene ?

16. Ta one po riječi Valamovoj navra-tiše sinove Izrailjeve da zgriješe Gospo-dû s Fegora, te dogie ona pogibija na narod Gospodnji.

17. Za to sada pobijte svu djecu mu-šku, i sve žene pobijte, koje su poznale čovjeka.

18. A djevojke, koje ne poznaše čo-vjeka, ostavite u životu.

19. A vi ostanite izvan okola sedam dana ; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, očistite se treći dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje.

20. I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove dr-vene očistite.

21. I reče Eleazar sveštenik vojnicima, koji bijahu išli na vojsku : ovo je na-

redba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju :

22. Zlato, srebro, mjed, gvožgje, kosi-ter i glovo,

23. Što god podnosi vatru, propustite kroz vatru, i očistiće se, ali po što se očisti vodom očišćenja ; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu.

24. I operite haljine svoje sedmi dan, i bićete čisti ; i onda ćete ući u ôkô.

25. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

26. Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljude i stoku, ti i Eleazar sveštenik i pogla-vari od plemena narodnijeh.

27. I razdijeli sve zaplijenjeno na dvo-je : na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor.

28. I uzmi dio za Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od ma-garaca i od ovaca.

29. Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru svešteniku za prinos Gospodu.

30. I od polovine koja dopadne sino-vima Izrailjevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od ma-garaca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodnji.

31. I učini Mojsije i Eleazar svešte-nik kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

32. I bješe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska : šest stotina i se-damdeset i pet tisuća ovaca,

33. I sedamdeset i dvije tisuće goveda,

34. I šezdeset i jedna tisuća magaraca,

35. I ženskinja, što ne bješe poznalo čovjeka, svega trideset i dvije tisuće duša.

36. A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i tridetet i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

37. A od toga dio Gospodu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca ;

38. I trideset i šest tisuća goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva ;

39. I trideset tisuća i pet stotina ma-garaca, a od toga dio Gospodu šezdeset i jedan ;

40. I šesnaest tisuća duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše.

41. I dade Mojsije Eleazaru sveštenu-

ku dio za prinos Gospodu, kao što mu zapovjedi Gospod.

42. A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku,

43. (A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

44. Trideset i šest tisuća goveda,

45. Trideset tisuća i pet stotina magaraca,

46. I šesnaest tisuća duša ljudskih)

47. Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodnji, kao što mu Gospod zapovjedi.

48. I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisućnici i stotinari,

49. I rekoše mu : sluge tvoje prebrojiše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i ni jednoga nije manje.

50. Za to prinosimo Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopača, narukvica, prstena, obočaca i lančića, da bi se očistile duše naše pred Gospodom.

51. I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade.

52. A bješe svega zlata prinesenoga, što prinesoše Gospodu tisućnici i stotinari, šesnaest tisuća i sedam stotina i pedeset sikala.

53. A vojnici zadržāše sebi što koji bješe zaplijenio.

54. I uzevši Mojsije i Eleazar zlato od tisućnika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Izrailjevijem pred Gospodom.

GLAVA 32.

A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazirsku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku.

2. I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svešteniku i knezovima od zbora govoreći:

3. Atarot i Devon i Jazir i Namra i Eševon i Elealija i Sevama i Navav i Vean,

4. Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru Izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke.

5. Ako smo, rekoše, našli milost pred

tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana.

6. A Mojsije reče sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem : braća će vašā ići na vojsku, a vi hoćete ovdje da ostanete?

7. Za što obarate sree sinovima Izrailjevijem da ne prijegju u zemlju koju im je dao Gospod?

8. Tako su učinili oci vaši, kad ih poslāh iz Kadis-Varne da uhode zemlju;

9. I otiđoše do potoka Eshola, i uhođiše zemlju; i oboriše sree sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospod;

10. I razgnjevi se onda Gospod, i zakle se govoreći :

11. Ne će ti ljudi koji izagjoše iz Misira od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držāše mene sa svijem,

12. Osim Haleva sina Jefonijina Kenzeja i Isusa sina Navina, jer se sa svijem držāše Gospoda.

13. I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i učini te se potucaše po pustinji četrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji činjaše zlo pred Gospodom.

14. A vi sada izagjoste na mjesto otaca svojih, rod grješnijeh ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izrailja.

15. Ako se odvratite od njega, on će ga još ostaviti u pustinji, i tako ćete upropastiti sav onaj narod.

16. A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu : mi smo radi samo torove načiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju.

17. A sami ćemo naoružani junački poći pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto, a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje.

18. Ne ćemo se vratiti kućama svojim dokle sinovi Izrailjevi ne prime svaki svoje našljedstvo.

19. Niti ćemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema Istoku.

20. Tada im reče Mojsije : ako ćete

učiniti tako i ići pod oružjem pred Gospodom u vojsku,

21. Ako svaki od vas pod oružjem prijeđe preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih,

22. I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni Izrailju, onda će ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom.

23. Ako li ne učinite tako, gle, zgriješćete Gospodu, i znajte da će vas grijeh vaš stići.

24. Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izašlo iz usta vaših, učinite.

25. I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: sluge će tvoje učiniti kako gospodar naš zapovijeda.

26. Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje će ostati u gradovima Galadskim;

27. A sluge će tvoje prijeći, svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš.

28. Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavarima od domova otačkih među sinovima Izrailjevijem,

29. I reče im: ako prijegju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo.

30. Ako li ne prijegju s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo među vama u zemlji Hananskoj.

31. I odgovoriše sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako ćemo učiniti.

32. Prijeći ćemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana.

33. I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Vasankoga, zemlju i gradove po megjama njezinijem, gradove one zemlje u naokolo.

34. I sagrađiše sinovi Gadovi Devoni i Atarot i Aroir,

35. I Atrot-Sofani i Jazir i Jogveju,

36. I Vet-nimru i Vet-aran, gradove tvrde, i torove za stoku.

37. A sinovi Ruvimovi sagrađiše Esvon i Elealiju i Kirijatajim,

38. I Navon i Velmeon, predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješe druga imena gradovima koje sagrađiše.

39. A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje.

40. I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli.

41. I Jair sin Manasijin otide i uze sela njihova, i prozva ih sela Jairova.

42. I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojemu.

GLAVA 33.

Ovo su putovi sinova Izrailjevijeh kad izagjoše iz zemlje Misirske u četama svojim pod upravom Mojsijevom i Aro-novom.

2. I Mojsije popisa kako izidoše i gdje stajahu po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše.

3. Pogjoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i izidoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred očima svijeh Misiraca.

4. A Misirci pogrebavahu prvence koje pobi Gospod među njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospod sudove.

5. I otišavši sinovi Izrailjevi iz Ramese stadoše u Ćkô u Sohotu.

6. A iz Sohota otišavši stadoše u oko u Etamu, koji je nakraj pustinje.

7. A iz Etama otišavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše u oko pred Magdalom.

8. A od Irota otišavši prijegjoše preko mora u pustinju, i išavši tri dni preko pustinje Etama stadoše u oko u Meri.

9. A iz Mere otišavši dogjoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše u oko.

10. A iz Elima otišavši stadoše u oko kod crvenoga mora.

11. I otišavši od crvenoga mora stadoše u oko u pustinji Sinu.

12. A iz pustinje Sina otišavši stadoše u oko u Rafaku.

13. A iz Rafaka otišavši stadoše u oko u Elusu.

14. A iz Elusa otišavši stadoše u oko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da pije.

15. A iz Rafidina otišavši stadoše u oko u pustinji Sinajskoj.

16. A iz pustinje Sinajske otišavši stadoše u oko u Kivrot-atavi.

17. A iz Kivrot-atave otišavši stadoše u oko u Asirotu.

18. A iz Asirota otišavši stadoše u oko u Ratamu.

19. A iz Ratama otišavši stadoše u oko u Remnon-Faresu.

20. A iz Remnon-Faresa otišavši stadoše u oko u Lemvonu.

21. A iz Lemvona otišavši stadoše u oko u Resanu.

22. A iz Resana otišavši stadoše u oko u Makelatu.

23. A iz Makelata otišavši stadoše u oko kod gore Safera.

24. A od gore Safera otišavši stadoše u oko u Haradu.

25. A iz Harada otišavši stadoše u oko u Makidotu.

26. A iz Makidota otišavši stadoše u oko u Katatu.

27. A iz Katata otišavši stadoše u oko u Taratu.

28. A iz Tarata otišavši stadoše u oko u Meteku.

29. A iz Meteka otišavši stadoše u oko u Aselmonu.

30. A iz Aselmona otišavši stadoše u oko u Masurutu.

31. A iz Masuruta otišavši stadoše u oko u Vanakanu.

32. A iz Vanakana otišavši stadoše u oko u planini Gadadu.

33. A iz planine Gadada otišavši stadoše u oko u Etevati.

34. A iz Etevate otišavši stadoše u oko u Evronu.

35. A iz Evrona otišavši stadoše u oko u Gesion-Gaveru.

36. A iz Gesion-Gavera otišavši stadoše u oko u pustinji Sinnu, a to je Kadis.

37. A iz Kadisa otišavši stadoše u oko kod gore Ora na megji zemlje Edomske.

38. I izide Aron sveštenik na goru Or po zapovijesti Gospodnjoj, i unrije ondje četrdesete godine po izlasku sinova

Izrailjevijeh iz zemlje Misirske, prvi dan petoga mjeseca.

39. A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad unrije na gori Oru.

40. Tada ču Hananej car Aradski, koji življaše na jugu u zemlji Hananskoj, da idu sinovi Izrailjevi.

41. Po tom otišavši od gore Ora stadoše u oko u Selmonu.

42. A iz Selmona otišavši stadoše u oko u Finonu.

43. A iz Finova otišavši stadoše u oko u Ovotu.

44. A iz Ovota otišavši stadoše u oko na humovima Avarimskim na megji Moavskoj.

45. A od tih humova otišavši stadoše u oko u Devon-Gadu.

46. A iz Devon-Gada otišavši stadoše u oko u Gelmon-Devlataimu.

47. A iz Gelmon-Devlataima otišavši stadoše u oko u planinama Avarimskim prema Navavu.

48. A iz planina Avarimskih otišavši stadoše u oko u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

49. I stajahu u okolukraj Jordana od Esimota do Velsatima u polju Moavskom.

50. I reče Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći:

51. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad prijegjete preko Jordana u zemlju Hanansku,

52. Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji, i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite.

53. A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša.

54. I razdijelite je u nasljedstvo ždriježbom na porodice svoje; kojih ima više, njima veće nasljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje nasljedstvo; koje mjesto kome ždriježbom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite nasljedstvo.

55. Ako li ne otjerate od sebe one koji žive u onoj zemlji, onda će oni koje ostavite biti trnje očima vašima i oštaci vašim bokovima, i pakostiće vam u zemlji u kojoj ćete živjeti.

56. I što sam mislio učiniti njima, učinio vama.

GLAVA 34.

Još reče Gospod Mojsiju govoreći :

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem i reci im : kad dogjete u zemlju Hanansku, ta će vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s megjama svojim.

3. Južni kraj da vam je od pustinje Sina uz megju Edomsku, i da vam je južna megja od brijega slanoga mora na istok ;

4. I ta megja neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Aselmona ;

5. Po tom neka se savije ta megja od Aselmona do potoka Misirskoga i ide do mora.

6. A zapadna megja da vam bude veliko more ; to da vam je zapadna megja.

7. A sjeverna megja ovo da vam bude : od velikoga mora povucite sebi megju do gore Ora ;

8. A od gore Ora povucite sebi megju kako se ide u Emat, i ta megja neka ide na Sedad ;

9. I neka ide ta megja do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana ; to da vam bude sjeverna megja.

10. A s istoka povucite sebi megju od sela Enana do Sefama :

11. A od Sefama neka ide ta megja k Rivli, s istoka Ainu ; i neka ide dalje ta megja dokle dogje do mora Hinerota k istoku ;

12. I neka se spusti ta megja ka Jordanu, i neka izagje na slano more. Ta će zemlja biti vaša s megjama svojim u naokolo.

13. I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem govoreći : to je zemlja koju ćete dobiti u našljedstvo ždrijebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po.

14. Jer pleme sinova Ruvimovijeh po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo.

15. Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istočne strane.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći :

17. Ovo su imena ljudi koji će vam razdijeliti u našljedstvo zemlju : Eleazar sveštenik i Isus sin Navin.

18. I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmite da dijeli zemlju.

19. A ovo su imena tih ljudi : od plemena Judina Halev sin Jefonijin,

20. Od plemena sinova Simeunovijeh Samuilo sin Emijudov,

21. Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov,

22. Od plemena sinova Danovijeh knez Vokor sin Jeklinov,

23. Od sinova Josifovijeh : od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov.

24. Od plemena sinova Jefremovijeh knez Kamuilo sin Saftanov,

25. Od plemena sinova Zavulonovijeh knez Elisafan sin Harnahov,

26. Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltilo sin Ozainov,

27. Od plemena sinova Asirovijeh knez Ahior sin Selemijin,

28. I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov.

29. Ovima zapovjedi Gospod da razdijele našljedstvo sinovima Izrailjevijem u zemlji Hananskoj.

GLAVA 35.

Još reče Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći :

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka dadu od našljedstva svojega Levitima gradove, gdje će živjeti ; i podgragja oko gradova podajte im,

3. Da u gradovima žive, a u podgragjima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove.

4. A podgragja koja date Levitima neka budu na tisuću lakata daleko od zidova gradskih u naokolo.

5. Za to izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuće lakata, i na jug dvije tisuće lakata, i na zapad dvije tisuće lakata, i na sjever dvije tisuće lakata, tako da grad bude u srijedi. To-liko neka budu podgragja njihova.

6. A od gradova koje date Levitima odvojte šest gradova za utočište, da o-

namo uteče ko bi koga ubio; i osim njih podajte im četrdeset i dva grada.

7. Svega gradova koje ćete dati Levitima da bude četrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgragjem.

8. A tih gradova što ćete dati od našljedstva sinova Izrailjevijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje će imati neka dade od svojih gradova Levitima.

9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

10. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijegjete preko Jordana u zemlju Hanansku,

11. Od gradova koji vam dopadnu odvojte gradove za utočište da u njih uteče krvnik koji ubije koga nehotice.

12. I ti će vam gradovi biti utočišta od osvetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor.

13. I tako od tih gradova koje date šest gradova biće vam utočišta.

14. Tri taka grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri grada podajte u zemlju Hananskoj, ti gradovi neka budu utočišta.

15. Sinovima Izrailjevijem i došljaku i strancu, koji se bavi megju njima, neka tih šest gradova budu utočišta, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice.

16. Ali ako gvožgjem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

17. I ako kamenom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

18. Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik.

19. Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi.

20. Ako ga iz mržnje turi, ili se baci čim na nj navalice, te onaj umre,

21. Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi.

22. Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj čim nehotice,

23. Ili kamenom, od kojega može čovjek poginuti, ako se baci na nj neho-

tice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla,

24. Tada da sudi zbor izmegju ubojice i osvetnika po ovom zakonu.

25. I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utočište njegovo, kuda je utekao, i ondje neka ostane, dokle ne umre poglavar sveštenečki, koji je pomazan svetim uljem.

26. Ako krvnik kako god izide preko megje svojega utočišta, u koje je utekao,

27. I nagje ga osvetnik preko megje utočišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, ne će biti kriv za krv.

28. Jer u utočištu svojem valja da stoji, dokle ne umre poglavar sveštenečki: pa kad umre poglavar sveštenečki, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega.

29. Ovo da vam je uredba za sugjenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

30. Ko bi htio pogubiti čovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedočiti da se ko pogubi.

31. Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi.

32. Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteče u utočište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik:

33. Da ne biste skvrnili zemlje u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može očistiti od krvi koja se prolje na njoj drukčije nego krvlju onoga koji je prolje.

34. Za to ne skvrnite zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospod nastavam usred sinova Izrailjevijeh.

GLAVA 36.

Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otačkih megju sinovima Izrailjevijem,

2. I govoriše: gospodaru našem zapovjedi Gospod da podijeli ždrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da dade našljedstvo Salpada brata našega kćerima njegovijem.

3. Ako se one udađu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevijeh, onda će se našljedstvo njihovo otkinuti od našljedstva otaca naših i dodaje se našljedstvu onoga plemena u koje se udađu, i tako će se dio naš okrnjiti.

4. I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet će ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako će od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo.

5. Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreći : pravo govori pleme sinova Josifovijeh.

6. Ovo zapovjedi Gospod za kćeri Salpadove i reče : neka se udađu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udađu.

7. Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevijeh od jednoga plemena na drugo; jer će sinovi Izrailjeviji dr-

žati svaki našljedstvo plemena otaca svojih.

8. I svaka kći u plemenima sinova Izrailjevijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjeviji držali svaki našljedstvo otaca svojih,

9. Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevijeh da drži svoje našljedstvo.

10. Kako zapovjedi Gospod Mosiju, tako učiniše kćeri Salpadove.

11. Jer Mala i Tersa i Egla i Melha i Nuja, kćeri Salpadove, udadoše se za sinove stričeva svojih,

12. U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova.

13. To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko Mojsija sinovima Izrailjevijem u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE ZAKONI PONOVLJENI.

GLAVA 1.

Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izrailju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema crvenome moru, izmegju Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava,

2. Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije.

3. A bješe četrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailjevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže,

4. Po što ubi Siona cara Amorejskoga koji življaše u Esevonu, i Oga cara Vansanskoga koji življaše u Astarotu i u Edrainu.

5. S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj poče Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći :

6. Gospod Bog naš reče nam na Horivu govoreći : dosta ste bili na ovoj gori.

7. Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezi-

nu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansku i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata.

8. Eto, dao sam vam zemlju, ugjite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati i sjemenu njihovu nakon njih.

9. I rekoh vam onda govoreći : ne mogu vas nositi sam.

10. Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11. Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuću puta više, i da vas blagoslovi kao što vam je kazao !

12. Kako bih ja sam nosio muke vaše, terete vaše i raspre vaše ?

13. Dajte iz plemena svojih ljude mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine.

14. Tada mi odgovoriste i rekoste : dobro je da se učini što si kazao.

15. Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljude mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisućnike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim.

16. I zapovjedih onda sudijama vašim govoreći : saslušavajte raspre među braćom svojom, i sudite pravo između čovjeka i brata njegova i između došljaka koji je s njim.

17. Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji ; a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je čujem.

18. I zapovjedih vam onda sve što ćete činiti.

19. Po tom otišavši od Horiva prijegjismo svu onu pustinju veliku i strashnu, koju vidjeste, idući ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i dogjismo do Kadis-Varnije.

20. Tada vam rekoh : dogjoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš.

21. Gle, dao ti je Gospod tvoj tu zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih ; ne boj se, i ne plaši se.

22. A vi svi dogjoste k meni i rekoste : da pošljemo ljude pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim ćemo ići i za gradove u koje ćemo doći.

23. I to mi bi po volji, i uzeh između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga ;

24. I oni se podigoše i izašavši na goru dogjoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju ;

25. I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreći : dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš.

26. Ali ne htjeste ići, nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega.

27. I vikaste u šatorima svojim govoreći : mrzi na nas Gospod, za to nas izvede iz zemlje Misirske da nas dade u ruke Amorejcima i da nas potre.

28. Kuda da idemo ? braća naša uplašiše srce naše govoreći : narod je veći i viši od nas, gradovi su veliki i odragjeni do neba, pa i sinove Enakove vidjismo ondje.

29. A ja vam rekoh : ne plašite se i ne bojte ih se.

30. Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on će se biti za vas onako kako vam je učinio u Misiru na vaše oči,

31. I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dogjoste do ovoga mjesta.

32. Ali za to opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu,

33. Koji igjaše pred vama putem tražeći vam mjesto gdje biste stali, igjaše noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku.

34. I ću Gospod glas riječi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreći :

35. Ni jedan od ovoga roda zloga ne će vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da ću je dati vašim ocima,

36. Osim Haleva sina Jefonijina : on će je vidjeti, i njemu ću dati zemlju po kojoj je išao i sinovima njegovijem, jer se sa svijem držao Gospoda.

37. Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vas, i reče : ni ti ne ćeš ući onamo.

38. Isus sin Navin, koji ti služi, on će ući onamo, njega utvrdi : jer će je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u nasljedstvo.

39. A djeca vaša, za koju rekoste da će postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni šta je dobro ni šta je zlo, oni će ući onamo, i njima ću je dati i oni će je naslijediti.

40. Vi pak vratite se i idite u pustinju k crvenome mornu.

41. A vi odgovoriste i rekoste mi : sagriješismo Gospodu ; ići ćemo i bićemo se sa svijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaći na goru.

42. A Gospod mi reče : kaži im : ne idite i ne bijte se, jer nijesam među vama, da ne izginete pred neprijateljima svojim.

43. I ja vam rekoh ; ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru.

44. Tada izidoše pred vas Amorejci, koji sjegjahu u onoj planini, i pognaše vas kao što čine pčele, i pobiše vas na Siru pa do Orme.

45. I vrativši se plakaste pred Gospo-

dom, ali Gospod ne posluša glasa vašega niti okrete uha svojega k vama.

46. I ostadoste u Kadis u dugo vremena dokle ondje stajaste.

GLAVA 2.

Po tom se vratismo, i idosmo u pustinju k crvenome moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugog vremena.

2. I reče mi Gospod :

3. Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever.

4. I zapovjedi narodu i reci : sada ćete prijeći preko megje braće svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru : i oni će vas se bojati, ali se i vi dobro čuvajte.

5. Nemojte zametati boja s njima, jer vam neću dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u nasljedstvo.

6. Jela kupujte od njih za novce, i jedite ; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte.

7. Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih ; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.

8. I progjosmo braću svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elona i od Gesion-Gavera : i odande saviši udarismo preko pustinje Moavske.

9. I Gospod mi reče : nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti neću dati zemlje njihove u nasljedstvo ; jer dadoh sinovima Lotovijem u nasljedstvo Ar.

10. (Pregje življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi ;

11. O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi ; ali ih Moavci zvali Emeji.

12. I Horeji življahu pregje u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjeraše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što učini Izrailj u zemlji svojega nasljedstva, koje mu dade Gospod.)

13. A sada ustanite i prijegjite preko potoka Zareda. I prijegjosmo preko potoka Zareda.

14. A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prijegjosmo preko potoka Zareda, bijaše trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav o-

naj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospod.

15. Jer i ruka Gospodnja bijaše protivu njih, potirući ih iz okola dokle ne pomriješe.

16. I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu,

17. Reče mi Gospod govoreći :

18. Ti ćeš danas prijeći preko megje Moavske kod Ara :

19. I doći ćeš blizu sinova Amonovih : nemoj im pakostiti ni zametati boja s njima, jer ti neću dati zemlje Amonske u nasljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovijem u nasljedstvo.

20. (I za nju se mislilo da je zemlja divovska : u njoj pregje življahu divovi, koje Amoneci zvali Zamzumi.

21. Bijaše narod velik i jak i visok kao Enakimi : ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto.

22. Kao što učini sinovima Isavovijem, koji življahu u Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i oni preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas.

23. I Aveje, koji življahu u Asirotu pa do Gaze, istrijebiše Kattoreji, koji izađoše od Kattora, i naseliše se na njihovo mjesto.)

24. Ustanite, idite i prijegjite preko potoka Arnona ; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara Eševonskoga i zemlju njegovu : počni uzimati nasljedstvo, i zavojšti na nj.

25. Danas počinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom : koji god čuju za te, drhtaće i prepadaće se od tebe.

26. I poslah poslanike iz pustinje Kadamota k Sionu caru Eševonskom s mirnim riječima govoreći :

27. Da prijegjem preko tvoje zemlje ; upravo ću putem ići, ne ću svrtati ni na desno ni na lijevo.

28. Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da progjem pješice.

29. Kao što mi učiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijegjem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš.

30. Ali ne htje Sion car Eševonski pu-
stiti da progjemo kroz njegovu zemlju,

jer Gospod Bog tvoj učini te otvrdnu duh njegov i sree njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas.

31. I reče mi Gospod : gledaj, počeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; počni uzimati zemlju njegovu, da je naslijediš.

32. I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu.

33. I dade nam ga Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem.

34. I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa ni jednoga.

35. Samo stoku zaplijenismo za se i plijen što bješe po gradovima koje uzesmo.

36. Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolilo : sve to dade nam Gospod Bog naš.

37. Samo k zemlji sinova Amonovijeh nijesi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori, ni kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

GLAVA 3.

Po tom obrativši se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajinu.

2. I Gospod mi reče : ne boj ga se, jer ga dadoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem, i sa zemljom njegovom, da učiniš s njim onako kako si učinio sa Sionom carem Amorejskim, koji sjegjaše u Esevonu.

3. Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa.

4. I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu.

5. Svi ti gradovi bjehu utvrgjeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo.

6. I raskopasmo ih kao što učinismo Sionu caru Esevonskom, pobivši po svijem mjestima i ljude i žene i djecu.

7. A svu stoku i plijen po gradovima zaplijenismo za se.

8. Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Aermona,

9. (Sidonci zovu Aermom Sirion, a Amoreji ga zovu Senir.)

10. Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu.

11. Jer samo Og car Vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Ravi sinova Amonovijeh? devet je lakata dug a širok četiri lakta, lakta čovječija.

12. Tako naslijedismo tu zemlju onda; od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadoh sinovima Ruvimovim i Gadovim.

13. A ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dadoh polovini plemena Manasijina; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zraše se zemlja divovska.

14. Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do megje Gesurske i Mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom : sela Jairova do današnjege dana.

15. A Mahiru dadoh Galad.

16. A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dadoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s megjama, pa do potoka Javoka, gdje je megja sinova Amonovijeh,

17. I polje i Jordan s megjama od Hinerota do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku.

18. I zapovjedih vam onda i rekoh : Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u nasljedstvo; naoružani hajdete pred braćom svojom, sinovima Izrailjevim, ko je god za vojsku.

19. A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša (znani da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dadoh,

20. Dokle ne smiri Gospod i braću vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju koju će im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje nasljedstvo, koje vam dadoh.

21. A Isusu onda zapovjedih govoreći : oči tvoje vide sve što je učinio Gospod Bog vaš s ona dva cara; onako će Gospod učiniti sa svijem carstvima u koja dogješ.

22. Nemojte ih se bojati, jer će se Gospod Bog vaš biti za vas.

23. I molih se Gospodu onda govoreći:

24. Gospode Bože! ti si počeo pokazivati sluzi svojemu veličinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja?

25. Daj mi da prijegjem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Livan.

26. Ali Gospod bješe gnjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reče: doista; ne govori mi više za to.

27. Popni se na vrh ove gore, i podigavši oči svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi očima svojima, jer ne ćeš prijeći preko Jordana.

28. Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer će on prijeći pred narodom tijekom i on će im razdijeliti u nasljedstvo zemlju koju vidiš.

29. I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

GLAVA 4.

A sada, Izrailju, čuj uredbe i zakone, koje vas učim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili.

2. Ništa ne dodajte k riječi koju vam je zapovijedam niti oduzmite od nje, da biste sačuvali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam.

3. Oči su vaše vidjele šta učini Gospod s Velfegora; jer svakoga čovjeka koji pogje za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj izmegju tebe.

4. A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas.

5. Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite.

6. Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman.

7. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš kad ga god zazovemo?

8. I koji je narod veliki koji ima ured-

be i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?

9. Samo pazi na se i dobro čuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oči tvoje, i da ne izidu iz srea tvojega dokle si god živ, nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih,

10. Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod reče: saberi mi narod da im kažem riječi svoje, kojima će se naučiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uče tome i sinove svoje;

11. Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak;

12. I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od riječi čuste, ali osim glasa lika ne vidjeste;

13. I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene.

14. I meni zapovjedi onda Gospod da vas učim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.

15. Za to čuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja,

16. Da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od čovjeka ili od žene,

17. Sliku od kakoga živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba,

18. Sliku od čega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom,

19. I da ne bi podigavši oči svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelim nebom;

20. A vas uze Gospod i izvede vas iz peći gvozdena, iz Misira, da mu budete narod nasljedni, kao što se vidi danas.

21. Ali se Gospod razgnjevi na me za vaše riječi, i zakle se da neću prijeći preko Jordana ni ući u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo.

22. I ja ću umrijeti u ovoj zemlji i ne

ću prijeći preko Jordana; a vi ćete prijeći i naslijediti onu dobru zemlju.

23. Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji učini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj.

24. Jer je Gospod Bog tvoj oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje.

25. Kad izrodiš sinove i unuke, i ostariće u onoj zemlji, ako se pokvarite i načinite sliku rezanu od kake tvari i učinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu dražeći ga,

26. Svjedočim vam danas nehom i zemljom da će vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedete, ne ćete biti dugo u njoj, nego ćete se istrijebiti.

27. Ili će vas rasijati Gospod među narode, i malo će vas ostati među narodima u koje vas odvede Gospod:

28. I služićete ondje bogovima koje su načinile ruke čovječije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni čuju, niti jednu ni mirišu.

29. Ali ako i ondje potražiš Gospoda Boga svojega, naći ćeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojim.

30. Kad budeš u nevolji i sve te to snagje, ako se u posljednje vrijeme obratiš ka Gospodu Bogu svojemu i poslušas glas njegov,

31. Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, ne će te ostaviti ni istrijebiti, jer ne će zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo.

32. Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog čovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugoga, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad čulo što tako?

33. Je li kad čuo koji narod glas Božji gdje govori isred ognja, kao što si ti čuo i ostao živ?

34. Ili, je li Bog pokušao da dogje te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i čudesima, i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je učinio sve to za vas Gospod Bog vaš u Misiru na vaše oči?

35. Tebi je to pokazano da poznaš da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega.

36. Dao ti je da čuješ glas njegov s neba da bi te naučio, i pokazao ti je na zemlji oganj svoj veliki, i riječi njegove čuo si isred ognja.

37. I što mu mili bijahu oči tvoji, za to izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira.

38. Da otjera ispred tebe narode veće i jače od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u nasljedstvo, kao što se vidi danas.

39. Znaj dakle i pamti u sreću svojom da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga.

40. I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje za svagda.

41. Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku,

42. Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrziviši prije na nj, i kad uteče u koji od tih gradova, da bi ostao živ;

43. Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, i Golan u Vasanskoj u plemenu Manasijinu.

44. Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjeviem.

45. Ovo su svjedočanstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevim kad izidoše iz Misira,

46. S ovu stranu Jordana u dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji življaše u Esevonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izidoše iz Misira,

47. I osvojiše zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku,

48. Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Aermon,

49. I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnice pod Azdot-Fazgom.

GLAVA 5.

I Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i reče im : čuj Izrailju uredbe i zakone, koje ću danas kazati da čujete, da ih naučite i držite ih i tvorite.

2. Gospod Bog naš učini s nama zavjet na Horivu.

3. Nije s ocima našim učinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi.

4. Licem k licu govorio vam je Gospod na onoj gori isred ognja ;

5. Ja tada stajah izmegju Gospoda i vas, da vam javim riječi Gospodnje, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru ; i reče :

6. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga.

7. Nemoj imati bogova drugih do mene.

8. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od stvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.

9. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovijeh do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me,

10. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

11. Ne uzimaj u zalud imena Gospoda Boga svojega, jer ne će pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

12. Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj.

13. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

14. A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu ; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni kći tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinče tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti.

15. I pamti da si bio rob u zemlji Misirskoj, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Za to ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora.

16. Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,

da bi ti se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospod Bog tvoj.

17. Ne ubij.

18. Ne čini preljube.

19. Ne krađi.

20. Ne svjedoči lažno na blišnjega svojega.

21. Ne poželi žene blišnjega svojega, ne poželi kuće blišnjega svojega, ni njive njegove, ni slugu njegovu, ni sluškinje njegove, ni vola njegovu, ni magarca njegovu, niti i šta što je blišnjega tvojega.

22. Te riječi izgovori Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploče kamene koje mi dade.

23. A vi kad čustе glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše,

24. I rekoste : gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i čusmo glas njegov isred ognja ; danas vidjesmo gdje Bog govori s čovjekom, i čovjek osta živ.

25. Pa sada za što da pomremo ? jer će nas spaliti onaj oganj veliki ; ako jošte čujemo glas Gospoda Boga svojega, pomriječemo.

26. Jer koje je tijelo čulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mihi i ostalo živo ?

27. Idi ti, i slušaj sve što će kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reče Gospod Bog naš a mi ćemo slušati i tvoriti.

28. I Gospod ču glas od riječi vaših kad mi govoraste, i reče mi Gospod : čuh glas od riječi toga naroda, koje rekoše tebi ; što rekoše, dobro rekoše.

29. O, kad bi im bilo sree svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem do vijeka.

30. Idi, reci im : vratite se u šatore svoje.

31. A ti stani ovdje kod mene, i kazaću ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje ćeš ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u nasljedstvo.

32. Gledajte dakle da činite kako vam

je zapovjedio Gospod Bog vaš, ne svrčite ni na desno ni na lijevo.

33. Cijelim putem, koji vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju ćete naslijediti.

GLAVA 6.

A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas učim da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite,

2. Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji.

3. Čuj dakle, Izrailju, i gledaj da tako činiš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teče mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Čuj, Izrailju : Gospod je Bog naš jedini Gospod.

5. Za to ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje.

6. I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom.

7. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ.

8. I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima.

9. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim.

10. A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao,

11. I u kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se,

12. Čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske.

13. Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovijem se imenom kuni.

14. Ne idite za drugim bogovima iz-

među bogova drugih naroda, koji su oko vas.

15. Jer je Bog revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje.

16. Nemojte kušati Gospoda Boga svojega kao što ga kušaste u Masi.

17. Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedočanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio.

18. I čini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi našao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio,

19. Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod.

20. Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreći : kakva su to svjedočanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš ?

21. Onda kaži sinu svojem : bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvedenasi Gospod iz Misira rukom krjepkom,

22. I učini Gospod znake i čudesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama,

23. A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da će nam je dati.

24. I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvao u životu, kao što se vidi danas.

25. I biće nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

GLAVA 7.

Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda većih i jačih od tebe,

2. I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, i ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih.

3. Niti se prijatelji s njima; kćeri svoje ne daj za sina njihov, niti kćeri njihove uzimaj za sina svojega.

4. Jer bi otpadila sina tvojega od me-

ne, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potr'o vas brzo.

5. Nego ovo im učinite : oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite.

6. Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji.

7. Ne za to što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas ; jer vas bijaše manje nego i kojega drugoga naroda :

8. Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, za to vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuće ropske, iz ruke Faraona cara Misirskoga.

9. I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove,

10. I plaća onima koji mrze na nj, svakomu, istrebljujući ga, i ne odgagja o-
nome koji mrzi na nj, plaća svakome.

11. Za to drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih твориш.

12. I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospod će Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim ;

13. I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te ; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati.

14. Bićeš blagosloven mimo sve narode ; ne će biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni megjustokom tvojom.

15. I ukloniće od tebe Gospod svaku bolest, a od ljutih zala Misirskih koja znaš ne će ni jednoga pustiti na tebe, nego će ih pustiti na one sve koji mrze na te.

16. I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti to bilo zamka.

17. Ako bi rekao u sreću svom : veći su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati ?

18. Ne boj ih se ; pamti dobro što je učinio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misirecima,

19. Velika kušanja, koja vidješe oči tvoje, i znake i čudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj ; onako će učiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio.

20. I stršljene će poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe.

21. Ne plaši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strašni.

22. Gospod će Bog tvoj malo po malo potrti te narode ispred tebe : ne ćeš ih moći od jedan put istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko.

23. Ali će ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraće ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru.

24. I predaće careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, ne će se ni jedan održati pred tobom dokle ih ne potreše.

25. Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

26. I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je proketo.

GLAVA 8.

Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili.

2. I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u sreću, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili ne ćeš.

3. I mučio te je, i glagju te morio ; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oči tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.

4. Odijelo tvoje ne ovetša na tebi ni ti noga tvoja oteče za ovijeh četrdeset godina.

5. Za to poznaj u sreću svom da te Go-

spod Bog tvoj gaji kao što čovjek gaji svoje dijete.

6. I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovijem i bojeći se njega.

7. Jer Gospod Bog tvoj uvešće te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima;

8. U zemlju izobilnu pšenicom i ječmom i vinovom lozom i smokvama i šipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom;

9. U zemlju, gdje ne ćeš sirotinjski jesti hljeba, gdje ti ne će ništa nedostojati; u zemlju, gdje je kamenje gvoždje i gdje ćeš iz brda njezinijeh sjeći mjed.

10. Ješćeš i bićeš sit, pa blagosiljaj Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da.

11. I čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega, bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas.

12. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živjeti,

13. I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži,

14. Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske;

15. Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena;

16. Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, a najposlije da bi ti dobro učinio.

17. Niti govori u sreću svojom: moja snaga i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago.

18. Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas.

19. Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i pogješ za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedočim vam danas da ćete za cijelo propasti,

20. Propašćete kao narodi koje Gospod

potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega.

GLAVA 9.

Čuj, Izraelu! ti danas prelaziš preko Jordana da ugješ i naslijediš narode veće i jače od sebe, gradove velike i ograđene do neba;

2. Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko će odoljeti sinovima Enakovijem?

3. Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on će ih istrijebiti i on će ih oboriti pred tobom, i izagnaćeš ih i istrijebiti brzo, kao što ti je kazao Gospod.

4. Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da rečeš u srcu svom: za pravdu moju uveo me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjera one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo.

5. Ne ideš za pravdu svoju ni za čistotu sreća svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tih naroda Gospod Bog tvoj tjera ih ispred tebe, i da održi riječ za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

6. Znaj dakle da ti Gospod Bog ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod.

7. Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle dogjoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu.

8. I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva sčuae vas Gospod da istrijebi.

9. Kad izidoh na goru da primim ploče kamene, ploče zavjeta, koji s vama učini Gospod, tada stajah na gori četrdeset dana i četrdeset noći hljeba ne jedući ni vode pijuć.

10. I dade mi Gospod dvije ploče kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu riječi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega.

11. Poslije četrdeset dana i četrdeset noći dade mi Gospod dvije ploče kamene, ploče zavjetne.

12. I reče mi Gospod: ustani, sigij brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira. sigjoše brzo s

puta koji im zapovjedih, i načiniše sebi liven lik.

13. Još mi reče Gospod govoreći : pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata.

14. Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom ; a od tebe ću učiniti narod jači i veći nego što je ovaj.

15. I ja se vratih i sigjoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploče zavjetne bijahu mi u ruku.

16. I pogledah, a to zgriješiste Gospodu Bogu svojem u salivši sebi tele i brzo sigjoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod.

17. Tada uzeh one dvije ploče i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama.

18. Po tom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući, radi svih grijeha vaših, kojima se ogriješiste učinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga.

19. Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospod ražljutio na vas da vas istrijebi ; i usliši me Gospod i tada.

20. Bješe se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga šćaše ubiti ; ali se molih tada i za Arona.

21. I uzeh grijeh vaš koji učiniste, tele, i sažegoh ga ognjem i razbih ga i sahr ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teče s one gore.

22. I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Avavi gnjeviste Gospoda.

23. I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreći : idite i uzmite tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste riječi Gospoda Boga svojega, i ne vjero vaste mu, i ne poslušaste glasa njegovoga.

24. Nepokorni bijaste Gospodu od kad vas poznah.

25. Za to padoh i ležah pred Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, jer bješe rekao Gospod da će vas potrti.

26. I molih se Gospodu i rekoh : Gospode, Gospode ! nemoj potrti naroda svojega i nasljedstva svojega, koje si izbavio veličanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom.

27. Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvrgju na-

roda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grijeh njegove ;

28. Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo : nije ih mogao Gospod uvesti u zemlju koju im obeća, ili mizio je na njih, za to ih izvede da ih pobije u pustinji.

29. Jer su tvoj narod i tvoje nasljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

GLAVA 10.

U to vrijeme reče mi Gospod : isteši dvije ploče od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i načini kovčeg od drveta.

2. I napisaću na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama što si razbio, pa ćeš ih metnuti u kovčeg.

3. Tako načinih kovčeg od drveta sitima, i istesah dvije ploče od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema pločama u ruku.

4. I napisa na tijem pločama što bješe prvo napisano, deset riječi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega ; i dade mi ih Gospod.

5. I vrativ se sigjoh s gore, i metnuh ploče u kovčeg koji načinih, i ostaše ondje, kao što mi zapovjedi Gospod.

6. A sinovi Izrailjevi pogjoše od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i ondje bi pogreben ; a Eleazar sin njegov posta sveštenik na njegovom mjesto.

7. Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotratu, zemlju gdje ima mnogo potoka.

8. U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kovčeg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i služe mu i da blagosiljaju u ime njegovo do današnjega dana.

9. Za to nema pleme Levijevo dijela ni nasljedstva s braćom svojom ; Gospod je nasljedstvo njegovo, kao što mu Gospod Bog tvoj каза.

10. A ja stajah na gori kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći ; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrti.

11. Nego mi reče Gospod : ustani i idi pred narodom ovijem da ngju u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati, i da je naslijede.

12. Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje.

13. Držeći zapovijesti Gospodnje i naredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro?

14. Gle, Gospoda je Boga dvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj.

15. Ali samo tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas između svih naroda, kao što se vidi danas.

16. Za to obrežite srce svoje i nemojte više biti tvrdovrati.

17. Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona;

18. Daje pravicu siroti i udovici, i ljubiti došljaka dajući mu hljeb i odijelo.

19. Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj.

20. Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni.

21. On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi učini velike i strašne stvari, koje vidješe oči tvoje.

22. Sodamdeset duša bješe otaca tvojih kad sigjoše u Misir, a sada učini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

GLAVA 11.

Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove.

2. I poznajte danas, što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, veličanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu,

3. I znake njegove i djela njegova što učini usred Misira na Faraonu caru Misirskom i na svoj zemlji njegovoj,

4. I što učini vojsci Misirskoj, konjima i kolima njihovijem, kako učini, te ih voda crvenoga mora potopi kad vas tjerahu, i zatr ih Gospod do današnjega dana,

5. I što vama učini u pustinji dokle ne dogjoste do ovoga mjesta,

6. I što učini Datanu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvori usta svoja i proždrije njih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izrailja.

7. Jer vaše oči vidješe sva djela Gospodnja velika, koja učini.

8. Za to držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite;

9. I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da će je dati njima i sjemenu njihovu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

10. Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Misirska iz koje ste izašli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijevao na svojima nogama kao vrt od zelja;

11. Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski;

12. Zemlja, kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obraćene oči Gospoda Boga dvojega od početka godine do kraja.

13. Za to ako dobro uzaslušate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeći Gospoda Boga svojega i služeći mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom,

14. Tada ću davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje;

15. I za stoku ću tvoju dati travu u polju tvojem; i jećeš i bićeš sit.

16. Čuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i služite tugjim bogovima i poklanjate im se;

17. Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje.

18. Nego složite ove riječi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao počeonik među očima vašima.

19. I učite ih sinove svoje govoreći o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, i kad liježeš i kad ustaješ.

20. I napiši ih na dovratnicima doma svojega, i na vratima svojim,

21. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da će im je dati, kao dani nebu nad zemljom.

22. Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeći Gospoda Boga svojega, i hodeći svijem putovima njegovijem i njega se držeći,

23. Tada će otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedićete narode veće i jače nego što ste sami.

24. Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše vaše će biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga biće megja vaša.

25. Ne će se niko održati pred vama; strah i trepet vaš pustiće Gospod Bog vaš na svu zemlju na koju stupite, kao što vam kaza.

26. Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo:

27. Blagoslov, ako uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam;

28. A prokletstvo, ako ne uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego sigjete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te pogjete za drugim bogovima, kojih ne poznajete.

29. I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evali.

30. One su s onu stranu Jordana, idući k zapadu u zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod Moreha.

31. Jer ćete prijeći preko Jordana da ugjete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedićete je i nastavaćete u njoj.

32. Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone, koje ja danas iznosim pred vas.

GLAVA 12.

Ovo su uredbe i zakoni koje ćete držati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji.

2. Raskopajte sa svijem sva mjesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje ćete naslijediti, po brdima i

po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

3. Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mjesta.

4. Ne činite tako Gospodu Bogu svomemu.

5. Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš izmegju svijeh plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite.

6. Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne.

7. I jedite ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svačim, za što se prihvatite rukom svojom, čim te blagoslovi Gospod Bog tvoj.

8. Ne činite kako mi sada ovdje činimo, što je kome drago.

9. Jer još nijeste došli do odmora i nasljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj.

10. Nego kad prijegjete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svih neprijetelja vaših u naokolo, te stanete živjeti bez straha,

11. Onda u mjesto koje izbere Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam ja zapovijedam, žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu.

12. I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kćeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše i Leviti koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni nasljedstva s vama.

13. Čuvaj se da ne prinosiš žrtava svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš;

14. Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi žrtve svoje paljenice, i ondje čini sve što ti zapovijedam.

15. Ali ćeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svo-

jega, koji ti da; čist i nečist može jesti kao srnu i jelena.

16. Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu.

17. Ne ćeš moći jesti u mjestu svojem desетка od žita svojega ni od vina svojega, ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ, ni prinosa dragovoljnih, ni prinosa ruku svojih.

18. Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i keći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svačim za što se prihvatiš rukom.

19. Čuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemlji.

20. Kad raširi Gospod Bog tvoj megje tvoje, kao što ti je kazao, ako rečeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje.

21. Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje.

22. Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i čist i nečist neka jede.

23. Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv duša, pa ne jedi duše s mesom.

24. Ne jedi je; nego je prolj na zemlju kao vodu.

25. Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad činiš što je ugodno Gospodu.

26. Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dogji na mjesto koje izbere Gospod.

27. I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolje na oltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi.

28. Čuvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe do vijeka kad činiš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

29. Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da na-

sljediš zemlju njihovu, i naslijediš je kad se nastaniš u zemlji njihovoj,

30. Čuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima po što se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovih, i rečeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako ću i ja činiti.

31. Ne čini tako Gospodu Bogu svojem; jer oni čineše svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kećeri svoje saživali bogovima svojim.

32. Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

GLAVA 13.

Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo,

2. Pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo,

3. Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duže svoje.

4. Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite.

5. A onaj prorok ili sanjač da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iskupi vas iz kuće ropske, i odvrćao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe.

6. Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili keći tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreći ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oči tvoji,

7. Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga,

8. Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji,

9. Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ pa onda ruka svega naroda.

10. Zaspí ga kamenjem da pogine ; jer te šéaše odvratiti od Gospoda Boga tvogega, koji te je izveo iz zemlje Mírske, iz kuće ropske ;

11. Da sav Izrailj čuje i boji se, i da se više ne učini tako zlo među vama.

12. Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj dade da u njemu živiš, čuješ gdje govore :

13. Izidoše ljudi nevaljali izmegju tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreći : hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete,

14. Tada istraži i raspitaj i izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar među vama,

15. Pobij mačem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku mačem pobij.

16. I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, i spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se više ne sazida.

17. I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega i učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim,

18. Kad slušaš glas Gospoda Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi učinio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

GLAVA 14.

Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega ; nemojte se rezati niti se brižati među očima za mrtvacem.

2. Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit izmegju svijeh naroda na zemlji.

3. Ne jedi ništa gadno.

4. Ovo su životinje koje ćete jesti : goveće, ovcu, kozu,

5. Jelena, srnu, bivola, divokozu, jednoroga, i kozu kamenjaču ;

6. I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju izmegju životinja, njih jedite.

7. Ali ne jedite onijeh koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao : kamile, zeca,

pitomoga zeca, jer preživaju a nemaju papaka razdvojenijeh ; da vam je nečisto ;

8. Ni svinčeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa ; da vam je nečisto ; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte.

9. A izmegju onijeh što su u vodi, jedite ove : što god ima pera i ljuske, jedite ;

10. A što nema pera i ljusaka, ne jedite ; da vam je nečisto.

11. Sve ptice čiste jedite ;

12. A ovijeh ne jedite : orla, ni jastrižeba ni morskoga orla,

13. Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem,

14. Ni gavrana po vrstama njegovijem,

15. Ni čuka, ni sovoljage, ni liske, ni kopeca po vrstama njegovijem,

16. Ni buljine, ni ražnja, ni labuda,

17. Ni gema, ni svrake, ni gnjurca,

18. Ni rode, ni čaplje, po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljiljka.

19. I sve bubine krilate da su vam nečiste ; ne jedite ih.

20. A sve ptice čiste jedite.

21. Ništa mrcino ne jedite ; došljaku koji je kod tebe prodaj neka jede ili prodaj tugjinu ; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove.

22. Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dogje s njive tvoje, svake godine.

23. I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da ondje nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se učiš bojati se Gospoda Boga svojega svagda.

24. Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti za to što je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagoslovi,

25. Onda učini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj ;

26. I za te novce uzmi što zaželi duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugoga jakoga pića, i što bi god zaželjela duša tvoja, pa jedi ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj.

27. Ali Levita, koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni nasljedstva s tobom.

28. Svake treće godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu.

29. Pa neka dogju Leviti (jer nemaju dijela ni nasljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvom, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

GLAVA 15.

Svake sedme godine opraštaj.

2. A opraštanje da biva ovako : kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opraštanje Gospodnje oglaseno.

3. Od tugjina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja,

4. Da ne bi bilo siromaha megju vama, jer će te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj dade u nasljedstvo da je tvoja,

5. Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega gledajući da činiš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas.

6. Blagosloviće te Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga ne ćeš uzimati u zajam, i vladat ćeš mnogim narodima, a oni tobom ne će vladati.

7. Ako bude u tebe koji siromah izmegju braće tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu.

8. Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj.

9. Čuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da rečeš : blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvom siromahu, pa da mu ne daš, a on za to da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh.

10. Podaj mu, i neka ne žali srce tvoje kad mu daš; jer će za tu stvar bla-

gosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom.

11. Jer ne će biti bez siromaha u zemlji; za to ti zapovijedam i kažem : otvori ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj.

12. Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

13. A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna.

14. Daruj ga čim izmegju stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu čim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj.

15. I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; za to ti ja zapovijedam ovo danas.

16. Ako li ti reče : ne ću da idem od tebe, za to što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe,

17. Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biće ti sluga do vijeka; i sluškinji svojoj učini tako.

18. Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna; jer je dvojnomo onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu što radiš.

19. Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj, što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojem; ne radi na prvenca od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih.

20. Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospod.

21. Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojem.

22. U svom mjestu pojedi ga; i čist i nečist neka jede kao srnu i jelena.

23. Samo krvi od njega ne jedi; prolj je na zemlju kao vodu.

GLAVA 16.

Drži mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojem, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noću.

2. I zakolji pashu Gospodu Bogu svom, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospod da ondje nastani ime svoje.

3. Ne jedi s njom hljeba kiseloga ; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljnički, jer si hiteći izašao iz zemlje Misirske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira dok si god živ.

4. I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje među granicama tvojim, i da ne ostane preko noć ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan u veče.

5. Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj;

6. Nego na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji pashu u veče o sunčanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira.

7. A peci je i jedi na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj ; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore.

8. Šest dana jedi prijesne hljebове, a sedmi dan da je praznik Gospodnji. tada ne radi ništa.

9. Sedam nedjelja nabroj ; kad stane srp raditi po ljetini, onda počni brojiti sedam nedjelja.

10. Tada praznuj praznik nedjelja Gospodu Bogu svom ; što možeš prinesiti dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj.

11. I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje.

12. I opominji se da si bio rob u Misiru, te čuvaj i tvori uredbe ove.

13. Praznik sjenica praznuj sedam dana kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje.

14. I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem.

15. Sedam dana praznuj praznik Gospodu Bogu svom u mjestu koje izbere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih ; i budi veseo.

16. Tri puta u godini neka dogje svako muško pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izbere : na praznik prijesnih hljebova, na praznik nedjelja i na praznik sjenica ; ali niko da ne dogje prazan pred Gospoda ;

17. Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega, kojim te je darivao.

18. Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti dađe Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo.

19. Ne izvrći pravde i ne gledaj ko je ko ; ne primaj poklona ; jer poklon zasljepljuje oči mudrima i izvrće riječi pravednima.

20. Sa svijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj.

21. Ne sadi luga ni od kakijeh drveta kod oltara Gospoda Boga svojega, koji načiniš ;

22. I ne podiži nikakoga lika ; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

GLAVA 17.

Ne prinosi Gospodu Bogu svom ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo ; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

2. Ako se nagje kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, čovjek ili žena da učini zlo pred Gospodom Bogom tvojim, prestupajući zavjet njegov,

3. I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili čemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio,

4. I tebi se to javi i ti čuješ, onda raspitaj dobro ; pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar u Izrailju,

5. Izvedi onoga čovjeka ili onu ženu, koji učiniše ono zlo, na vrata svoja, čovjeka onoga ili ženu, i zaspi ih kamenjem da poginu.

6. Na svjedočanstvo dva ili tri čovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti ; ali na svjedočanstvo jednoga čovjeka da se ne pogubi.

7. Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju a po tom sav narod ; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Kad ti bude teško rasuditi izmegju

krvi i krvi, izmegju raspre i raspre, ili izmegju rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj;

9. I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i onj će ti kazati kako valja presuditi.

10. I učini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospod, i gledaj da učiniš sa svijem onako kako te nauče.

11. Po zakonu, kojemu te nauče, i po presudi, koju ti kažu, učini; ne odstupi od onoga što ti kažu ni na desno ni na lijevo.

12. Ako li bi se ko upr'o te ne bi htio poslušati sveštenika koji ondje stoji te služi Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, taki čovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izrailja,

13. Da sav narod čuje i boji se, i u napredak da ne radi uporno.

14. Kad ugješ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako rečeš : da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene,

15. Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospod Bog tvoj; izmegju braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tugjina, koji nije brat tvoj.

16. Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao : ne vraćajte se više ovijem putem.

17. I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo sree njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo.

18. A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepíše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenikâ Levita;

19. I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je god živ, da se uči bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;

20. Da se ne bi podiglo sree njegovo iznad braće njegove, i da ne bi odstupil od ove zapovijesti ni na desno ni na lijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izrailju.

GLAVA 18.

Sveštenici Leviti i sve pleme Levijevo da nemaju dijela ni nasljedstva s osta-

lijem sinovima Izrailjevijem; neka jedu ognjene žrtve Gospodnje i njegovo nasljedstvo.

2. Nasljedstva dakle da nemaju megju braćom svojom; Gospod je nasljedstvo njihovo, kao što im je kazao.

3. Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onijeh koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje : da se daje svešteniku pleće i obje vilice i želudac.

4. Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu.

5. Jer njega izabra Gospod Bog tvoj izmegju svih plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodnje, on i sinovi njegovi do vijeka.

6. I kad dogje koji Levit iz kojega god mjesta svojega iz svega Izrailja, gdje nastava, kad dogje po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospod,

7. Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braća njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom.

8. Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih.

9. Kad ugješ u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uči se činiti gadna djela onijeh naroda.

10. Neka se ne nagje u tebe koji bi vodio sina svojega ili kćer svoju kroz oganj, ni vračar, ni koji gata po zvijezdama ni koji gata po pticama, ni uročnik,

11. Ni bajač, ni koji se dogovara sa zlim duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve.

12. Jer je gad pred Gospodom ko god tako čini, i za take gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe.

13. Drži se sa svijem Gospoda Boga svojega.

14. Jer ti narodi koje ćeš naslijediti slušaju gatare i vračare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj.

15. Proroka isred tebe, izmegju braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte,

16. Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govoreći : da više ne čujem glasa Gospoda Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem.

17. Za to mi reče Gospod : dobro rekoše što rekoše.

18. Proroka ću im podignuti između braće njihove, kao što si ti, i metnuću riječi svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovjedim.

19. A ko god ne bi poslušao riječi mojih, koje će govoriti u moje ime, od toga ću ja tražiti.

20. Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovjedim da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi.

21. Ako li rečeš u sreću svojom : kako ćemo poznati riječ koje nije Gospod rekao ?

22. Što bi prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navrši se, to je riječ koje nije rekao Gospod ; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

GLAVA 19.

Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kućama njihovijem,

2. Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš.

3. Načini put i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u nasljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik.

4. A ovako neka bude s krvnikom koji uteče onamo, da bi ostao živ : ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj,

5. Kao kad bi ko otišao s bližnjim svojim u šumu da siječe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posiječe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteče u koji od tih gradova da ostane živ,

6. Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zaslužio smrti, jer nije prije mrzio na nj.

7. Za to ti zapovijedam i velim : tri grada odvoj.

8. A kad raširi Gospod Bog tvoj međe tvoje, kao što se zakleo ocima tvo-

jim, i dade ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim,

9. Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri,

10. Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo, i da ne bude na tebi krv.

11. Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega, i vreba ga, i skoči na nj, i udari ga tako da umre, a on uteče u koji od tih gradova,

12. Onda starješine mjesta njegova neka pošlju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi.

13. Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izrailja, da bi ti dobro bilo.

14. Ne pomiči megje bližnjega svojega koju postave stari u nasljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš.

15. Neka ne ustaje jedan svjedok na čovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh između svijeh grijeha koji se čine, nego na riječima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar.

16. Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoči na njega da se odmeće Boga,

17. Onda neka stanu ta dva čovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike, i pred sudije, koje budu u to vrijeme ;

18. I neka dobro ispituju sudije ; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoči na brata svojega,

19. Učinite mu onako kako je on mislio učiniti bratu svojem ; i izvadi zlo iz sebe,

20. Da se ostali čuvši to boje, i u napredak više ne čine tako zlo usred tebe.

21. Neka ne žali oko tvoje : život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noga za nogu.

GLAVA 20.

Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske.

2. I kad pogjete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu.

3. I neka im reče : slušaj Izrailju ! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih.

4. Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.

5. Po tom i vojvode neka progovore narodu, i reku : ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjedjeti u njoj ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjedjeti u njoj.

6. I ko je posadio vinograd a još ga nije brao ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao.

7. I ko je isprosi djevojku a još je nije odveo ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo.

8. Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku : ko je strašiv i trne mu srce ? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnul srce braći njegovoj kao njemu.

9. I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od četa pred narod.

10. Kad dogješ pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom.

11. Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nagje u njemu neka ti plaća danak i bude ti pokoran.

12. Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij.

13. I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem.

14. A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj.

15. Tako čini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda.

16. A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive.

17. Nego ih zatri sa svijem. Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,

18. Da vas ne nauče činiti gadna dje-

la koja činiše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu.

19. Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijući ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovijeh sjekirom ; jer možeš s njih jesti, za to ih ne sijeci ; jer drvo poljsko je li čovjek da ugje u grad ispred tebe ?

20. Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada, koji se bježe s tobom, dokle ne padne.

GLAVA 21.

Kad se nagje ubijen čovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio,

2. Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega.

3. Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu,

4. I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu ondje u dolini.

5. Po tom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi ; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodnje, i na njihovijem riječima da ostaje svaka raspra i svaka šteta ;

6. I sve starješine onoga grada koji bude najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini,

7. I tvrdeći neka reku : ruke naše nijesu prolele ove krvi niti su oči naše vidjele ;

8. Milostiv budi narodu svojemu Izrailju, koji si iskúpio, Gospode, i ne meći prave krvi na narod svoj Izrailja. Tako će se očistiti od one krvi.

9. I ti ćeš skinuti pravu krv sa sebe kad učiniš što je pravo pred Gospodom.

10. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo,

11. I ugledaš u roblju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu,

12. Odvedi je kući svojoj ; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje ;

13. I neka skine sa sebe haljine svoje

u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kući tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom leži s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena.

14. Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio.

15. Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile,

17. Onda kad dogje vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvcencem učiniti sina od mile preko sina od nemila koji je prvenac.

17. Nego za prvenca neka prizna sina od nemile, i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on početak sile njegove, njegovo je pravo prvenačko.

18. Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša,

19. Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega,

20. I neka kažu starješinama grada svojega : ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pijanica.

21. Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj čuje i boji se.

22. Ko zgriješi tako da zasluži smrt, te bude osugjen na smrt i objesiš ga na drvo,

23. Neka ne prenoći tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; za to ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

GLAVA 22.

Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proći mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu.

2. Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kući neka budu kod tebe dokle ih ne potraži brat tvoj, i tada mu ih vrati.

3. Tako učini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako učini sa svakom stvarju brata svojega izgublje-

nom, kad je izgubi a ti je nagješ, nemoj proći mimo nju.

4. Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proći, nego ih podigni s njim.

5. Žena da ne nosi muškoga odijela niti čovjek da se oblači u ženske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako čini.

6. Kad naigješ putem na gnijezdo ptičije, na drvetu ili na zemlji, sa ptićima ili s jajcima, a majka leži na ptićima ili na jajcima, nemoj uzeti majke sa ptićima;

7. Nego pusti majku a ptiće uzmi, da bi ti dobro bilo i da biti se produljili dani.

8. Kad gradiš novu kuću, načini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega.

9. Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena, da ne bi oskvrnio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradske.

10. Ne ori na volu i na magarcu zajedno.

11. Ne oblači haljine tkane od vune i od lana zajedno.

12. Načini sebi rese na četiri kraja od haljine koju oblačiš.

13. Ko se oženi, pa mu žena omrzne po što legne s njom,

14. Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rgjav glas o njoj govoreći : oženih se ovom, ali legavši s njom ne nagjoh u nje djevojaštva;

15. Tada otac djevojčin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaštva njezina pred starješine grada svojega na vrata,

16. I neka reče otac djevojčin starješinama : ovu kćer svoju dadoh ovomu čovjeku za ženu, a on mrzi na nju,

17. I dade priliku da se govori o njoj rekav : ne nagjoh u tvoje kćeri djevojaštva; a evo znaka djevojaštva kćeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim.

18. Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga,

19. I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevojčinu za to što je iznio rgjav glas na djevojku Izrailjku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ.

20. Ali ako bude ono istina da se nije našlo djevojaštvo u djevojke,

21. Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kame-

njem ljudi onoga mjesta da pogine, za to što učini sramotu u Izrailju kurvavši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

22. Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, čovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izrailja.

23. Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je nagje ko god u mjestu i obleži je,

24. Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a čovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

25. Ako li u polju nagje čovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo čovjek koji je obleža;

26. A djevojci ne čini ništa, nije učinila grijeha koji zaslužuje smrt, jer kao kad ko skoči na bližnjega svojega i ubije ga, taka je i ta stvar;

27. Jer nagje je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani.

28. Ako ko nagje djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se,

29. Tada čovjek onaj koji je legao s njom da dade ocn djevojčinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena za to što je osramotio; da je ne može pustiti dok je živ.

30. Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

GLAVA 23.

U sabor Gospodnji da ne ulazi ni utučen ni uškopljen.

2. U sabor Gospodnji da ne ulazi kople, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji.

3. Ni Amonaci ni Moavaci da ne ulaze u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo da ne ulazi u sabor Gospodnji do vijeka,

4. Za to što ne izidoše pred vas s hljbom i vodom na putu, kad ste išli iz Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune,

5. Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog

tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj.

6. Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka.

7. Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat: nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio došljak u zemlji njegovoj.

8. Sinovi koji se rode od njih u trećem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji.

9. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se čuvaj od svake zle stvari.

10. Ako se megju vama ko oskrvni od čega što mu se noću dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u ôkô.

11. A pred večer neka se opere vodom, pa kad sunce zagje neka ugje u ôkô.

12. I imaj mjesto iza okola, gdje ćeš izlaziti na polje.

13. I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izideš na polje, zakopaj njom, a kad pogiješ natrag, zagrni nečist svoju.

14. Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; za to neka je ôkô tvoj svet da ne vidi u tebe nikake nečistote, da se ne bi odvratio od tebe.

15. Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteče k tebi od gospodara svojega;

16. Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti.

17. Da ne bude kurve izmegju kćeri Izrailjevih, ni adžuvana izmegju sinova Izrailjevih.

18. Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim.

19. Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti i šta što se daje na dobit.

20. Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu za što se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

21. Kad učiniš zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer će ga tražiti od tebe Gospod Bog tvoj, i biće na tebi grijeh.

22. Ako li se ne zavjetuješ, ne će biti na tebi grijeha.

23. Što ti izide iz usta, ono drži i učini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izrečeš ustima svojim.

24. Kad ugješ u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožgja po volji dok se nasitiš; ali ga ne meći u sud svoj.

25. Kad ugješ u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega.

GLAVA 24.

Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on nagje na njojzi što god ružno, neka joj napiše knjigu rasmusnu i dade joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuće.

2. A ona otišavši iz kuće njegove, ako otide i uda se za drugoga,

3. Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu rasmusnu i dade joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženio njom,

4. Tada pregjašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, po što se s njega ona oskvrnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

5. Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameći na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo.

6. Niko da ne uzima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu.

7. Ko se nagje da je ukrao čovjeka između braće svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Čuvaj se bolesti kuge, i pazi dobro i čini sve što vas uče sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i činite.

9. Opominji se šta je učinio Gospod Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Misira.

10. Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuću njegovu da mu uzmeš zalog;

11. Nego stoj na polju, a čovjek koji ti je dužan neka ti iznese na polje zalog svoj.

12. Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovim;

13. Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunčanoga, da bi ležeći na svojoj haljini blagosiljao te, a to će ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim.

14. Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braće svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj, u mjestu tvojem.

15. Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zagje sunce u tebe, jer je siromah i tijekom dušu drži, da ne bi zavi-kao na te ka Gospodu, i bilo bi ti grijeh.

16. Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine.

17. Ne izvrći pravice došljaku ni siro-ti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici.

18. Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; za to ti zapovijedam da ovo činiš.

19. Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraćaj se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih.

20. Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu po što otreseš; neka došljaku, siroti i udovici.

21. Kad bereš vinograd svoj, ne pabirči po što obereš; neka došljaku, siroti i udovici.

22. I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj; za to ti ja zapovijedam da ovo činiš.

GLAVA 25.

Kad je raspra među ljudima, pa dogju na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude.

2. I ako krivi zaslužuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj.

3. Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima kad bi mu se udarilo više udaraca.

GLAVA 26.

4. Nemoj zavezati usta volu kad vrše.

5. Kad braća žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuće za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i učini joj dužnost djeversku.

6. I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izrailju.

7. Ako li onaj čovek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka dogje na vrata pred starješine, i reče: ne će djever moj da podigne bratu svojemu sjemeni u Izrailju, ne će da mi učini dužnosti djeverske.

8. Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reče: neću da je uzmem;

9. Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuže obuću s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reče: tako valja da bude čovjeku koji ne će da zida kuće brata svojega.

10. I on neka se zove u Izrailju: dom bosoga.

11. Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muza svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnjice,

12. Odsijeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje.

13. Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu.

14. Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu, veliku i malu.

15. Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.

16. Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god čini tako, ko god čini krivo.

17. Opominji se šta ti je učinio Amalik na putu kad igjaste iz Misira,

18. Kako te dočeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji igjahu za tobom kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga.

19. Za to kad te Gospod Bog tvoj smiri od svih neprijatelja tvojih u naokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

A kad ugješ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u nasljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj,

2. Uzmi prvina od svakoga voća one zemlje, koje ćeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da ondje nastani ime svoje,

3. I došavši k svešteniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod zakle ocima našim da će nam je dati.

4. A sveštenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega.

5. Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i sigje u Misir s malo čeljadi, i bi ondje došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju.

6. Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, mučiše nas i udaraše na nas teške poslove.

7. A mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih; i Gospod ču glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu,

8. I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i čudesima.

9. I dovede nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju, u kojoj teče mlijeko i med.

10. Za to sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim.

11. I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe.

12. A kad dadeš sve desetke od dohoda svojih treće godine, koje je godina desetka, i dadeš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se,

13. Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sa svijem po zapovijesti koju

si mi zapovjedio ; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih ;

14. Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu nečistu, niti dadoh od toga na mrtvacu ; slušah Gospoda Boga svojega, učinih sve kako si mi zapovjedio.

15. Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izrailja i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

16. Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega sreća svojega i od sve duše svoje.

17. Danas si se zatekao Gospodu da će ti biti Bog i da ćeš ići putovima njegovijem i držati uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i da ćeš slušati glas njegov.

18. A Gospod se tebi danas zatekao da ćeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove ;

19. I da će te podignuti nad sve narode, koje je stvorio, hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

GLAVA 27.

I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izrailvijem narodu govoreći : držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam.

2. I kad prijegješ preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga krečom.

3. I napiši na njemu sve riječi ovoga zakona kad prijegješ da uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teče mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Kada dakle prijegješ preko Jordana, podigni na kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga krečom.

5. I načini ondje oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvožđem tesati.

6. Od cijela kamenja načini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice ;

7. Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih ondje, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim.

8. I napiši na tom kamenju sve riječi ovoga zakona dobro i razgovijetno.

9. I reče Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izrailju govoreći : pazi i čuj Izrailju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega.

10. Za to slušaj glas Gospoda Boga svojega, i твори zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

11. I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreći :

12. Ovi neka stanu da blagosiljaju narod na gori Garizinu, kad prijegjete preko Jordana : Simeun, Levi, Juda, Isahar, Josif i Venijamin.

13. A ovi neka stanu da proklinju na gori Evalu : Ruvim, Gad, Asir, Zavelon, Dan, i Neftalim.

14. I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izrailju :

15. Proklet da je čovjek koji bi načinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetničkih, ako bi i na sakrivenu mjestu metnuo. A vas narod odgovarajući neka reče : amin.

16. Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A vas narod neka reče : amin.

17. Proklet da je koji bi pomakao među bližnjega svojega. A vas narod neka reče : amin.

18. Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A vas narod neka reče : amin.

19. Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došljaku, siroti ili udovici. A vas narod neka reče : amin.

20. Proklet da je koji bi obležao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A vas narod neka reče : amin.

21. Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinče. A vas narod neka reče : amin.

22. Proklet da je koji bi obležao sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje. A vas narod neka reče : amin.

23. Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A vas narod neka reče : amin.

24. Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A vas narod neka reče : amin.

25. Proklet da je koji bi primio ka-

kav poklon da ubije čovjeka prava. A vas narod neka reče : amin.

26. Proklet da je koji ne bi ostao na riječima ovoga zakona, i tvorio ih. A vas narod neka reče : amin.

GLAVA 28.

Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeći i tvoreći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiće te Gospod Bog tvoj više svih naroda na zemlji.

2. I doći će na te svi ovi blagoslovi, i steći će ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega.

3. Blagosloven ćeš biti u gradu, i blagosloven ćeš biti u polju.

4. Blagosloven će biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

5. Blagoslovena će biti kotarica tvoja i načve tvoje.

6. Blagosloven ćeš biti kad dolaziš i blagosloven ćeš biti kad polaziš.

7. Daće ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih biješ ; jednjem će putem doći na te, a na sedam će putova bježati od tebe.

8. Gospod će poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagosloviće te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.

9. Postaviće te Gospod da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospoda Boga svojega i uzideš putovima njegovijem.

10. I vidjeće svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaće se tebe.

11. I učiniće Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da će ti je dati.

12. Otvoriće ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da dade dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviće svako djelo ruku tvojih, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam ne ćeš uzimati u zajam.

13. I učiniće te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore a ne ćeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovi-

jesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš,

14. I ne odstupiš ni od jedne riječi koju vam danas ja zapovijedam, ni na desno ni na lijevo, pristajući za drugim bogovima da im služiš.

15. Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doći će na tebe sve ove kletve i stignuće te.

16. Proklet ćeš biti u gradu, i proklet ćeš biti u polju.

17. Prokleta će biti kotarica tvoja i načve tvoje.

18. Proklet će biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

19. Proklet ćeš biti kad dolaziš, i proklet ćeš biti kad polaziš.

20. Poslaće Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne zatreš i propadneš na prečac za zla djela svoja kojima si me odustavio.

21. Učiniće Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš.

22. Udariće te Gospod suhom bolešću i vrućicom i groznicom i žegom i mačem, i sušom i medljikom, koje će te goniti dokle ne propadneš.

23. A nebo nad glavom tvojom biće od mjedi a zemlja pod tobom od gvoždja.

24. Učiniće Gospod da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji će padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš.

25. Daće te Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju ; jednjem ćeš putem izaći na njih, a na sedam ćeš putova bježati od njih, i potucaćeš se po svijem carstvima na zemlji.

26. I mrtvo tijelo tvoje biće hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti će biti ko da ih poplaši.

27. Udariće te Gospod prištevima Misijskim i šuljevima i šugom i krastama, da se ne ćeš moći iscijeliti.

28. Udari će te Gospod ludilom i šljepotom i bjesnilom.

29. I pipaćeš u po dne, kao što pipa slijepac po mraku, niti ćeš imati napretka na putovima svojim ; i činiće ti se

krivo i otimaće se od tebe jednako, i ne će biti nikoga da ti pomože.

30. Oženićeš se, a drugi će spavati s tvojom ženom; sazidaćeš kuću, a ne ćeš sjedjeti u njoj; posadićeš vinograd, a ne ćeš ga brati.

31. Vo tvoj klaće se na tvoje oči, a ti ga ne ćeš jesti; magarac tvoj oteće se pred tobom, i ne će ti se vratiti; ovce tvoje daće se neprijatelju tvojemu, i ne će biti nikoga da ti pomože.

32. Sinovi tvoji i kćeri tvoje daće se drugomu narodu, a oči će tvoje gledati i kapaće jednako za njima, a ne će biti snage u ruci tvojoj.

33. Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izješće narod, kojega ne znaš, i činiće ti krivo i gaziće te jednako.

34. I poludjećeš od onoga što ćeš gledati svojim očima.

35. Udariće te Gospod prištem zlim u koljenima i na golijenima, da se ne ćeš moći iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena.

36. Odvešće Gospod tebe i cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu.

37. I bićeš čudo i priča i podsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod.

38. Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, a malo ćeš sabrati, jer će ga izjesti skakavci.

39. Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a ne ćeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izjesti crvi.

40. Imaćeš maslina po svijem krajevima svojim, ali se ne ćeš uljem namazati, jer će opasti masline tvoje.

41. Rodićeš sinove i kćeri, ali ne će biti tvoji; jer će otići u ropstvo.

42. Sve voće tvoje i rod zemlje tvoje izješće bube.

43. Stranac koji je kod tebe popeće se nada te visoko, a ti ćeš sići dolje veoma nisko.

44. On će ti davati u zajam, a ti ne ćeš njemu davati u zajam; on će postati glava, a ti ćeš postati rep.

45. I doći će na te sve ove kletve i goiće te i stizaće te, dokle se ne istrijebiš, jer nijesi slušao glasa Gospoda svojega

i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove koje ti je zapovjedio.

46. I one će biti znak i čudo na tebi i na sjemenu tvojemu do vijeka.

47. Jer nijesi služio Gospodu Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju.

48. I služioćeš neprijatelju svojemu, kojega će Gospod poslati na tebe, u gladi i u žegji, u golotinji i u svakoj oskudici, i metnuće ti gvozden jaram na vrat, dokle te satire.

49. Podignuće Gospod na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji će doletjeti kao orao, narod, kojemu jezika ne ćeš razumjeti,

50. Narod bezdušan, koji ne će mariti za starca niti će djeteta žaliti.

51. I izješće plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiš; i ne će ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre.

52. I stegnuće te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuće te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj.

53. Te ćeš u tjeskobi i nevolji kojom će ti pritužiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kćeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj.

54. Čovjek koji je bio mek i vrlo nježan megju vama prozliće se prema bratu svojemu i prema miloj ženi svojoj i prema ostalim sinovima, koji mu ostanu;

55. Te ne će dati nikome izmegju njih mesa od sinova svojih koje će jesti, jer ne će imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

56. Žena koja je bila meka i vrlo nježna megju vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliće se prema milom mužu svom i prema sinu svom i prema kćeri svojoj,

57. I posteljici, koja izide izmegju nogu njezinijeh, i djeci koju rodi; jer će ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

58. Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeći se slavnoga i strašnoga imena Gospoda Boga svojega,

59. Pustiće Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla čudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge.

60. I obratiće na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se plašio, i prilijeće se za tebe.

61. I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiće Gospod na tebe, dokle se ne istrijebiš.

62. I ostaće vas malo, a pregje vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jernijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega.

63. I kao što vam se Gospod radovao dobro vam čineći i množeći vas, tako će vam se Gospod radovati zatirući vas i istrebljujući vas; i nestaće vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite.

64. I rasijaće te Gospod po svijem narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu.

65. Ali u nijem narodima ne ćeš odahnuti, niti će se stopalo noge tvoje odmoriti; nego će ti Gospod dati ondje srce plašljivo, oči iščiljele i dušu iznemoglu.

66. I život će tvoj biti kao dao visi prema tebi, i plašićeš se noću i danju, i ne ćeš biti miran životom svojim.

67. Jutrom ćeš govoriti: kamo da je veče! a večerom ćeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim će se strašiti srce tvoje, i od onoga što ćeš gledati očima svojim.

68. I vratiće te Gospod u Misir na lagjama, putem za koji ti rekoh: ne ćeš ga više vidjeti. I ondje ćete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a ne će biti kupca.

GLAVA 29.

Ovo su riječi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da učini sa sinovima Izrailjevim u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je učinio s njima na Horivu.

2. I sazva Mojsije sve sinove Izrailjeve i reče im: vidjeli ste sve što učini Gospod na vaše oči u zemlji Misirskoj Faraonu i svijem slugama njegovim i svoj zemlji njegovoj,

3. Kušanja velika, koja vidješe oči tvoje, one znake i čudesa velika.

4. Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni očiju da vidite, ni ušiju da čujete do ovoga dana.

5. I vodih vas četrdeset godina po pustinji; ne ovetšase haljine vaše na vama, niti obuća tvoja ovetša na nogama tvojima.

6. Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita pića, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaš.

7. I kad dogoste na ovo mjesto, izide Sion car Esevonski, i Og car Vasanski pred nas u boj; i pobismo ih.

8. I uzesmo zemlju njihovu, i dadosmo je u nasljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

9. Za to držite riječi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite.

10. Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svi ljudi Izrailjei,

11. Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji ti drva siječe, i onaj koji ti vodu nosi,

12. Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju čini s tobom danas Gospod Bog tvoj,

13. Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

14. I ne s vama samima činim ovaj zavjet i ovu kletvu;

15. Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama.

16. Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Misirskoj, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli.

17. I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih.

18. Neka ne bude megju vama čovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našega da ide da služi bogovima onijeh naroda; neka ne bude megju vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen.

19. I čuvši riječi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreći: biću miran ako uzidem za onijem što u srcu svom smislim, dodajući pijanstvo žegji.

20. Ne će Gospod oprostiti takome, nego će se onda raspaliti gnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga čovjeka, i pašće na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiće Gospod ime njegovo pod nebom.

21. I odlučie ga Gospod na zlo od svih plemena Izrailjevih po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona.

22. Tada će govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dogje iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje će Gospod pustiti na nju,

23. Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojem i u jarosti svojoj,

24. Govoriće svi narodi : za što učini ovo Gospod od ove zemlje ? kakva je to žestina velikoga gnjeva ?

25. I odgovaraće se : jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji učini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske.

26. Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše.

27. Za to se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi.

28. I istrijebi ih Gospod iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljutini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas.

29. Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših do vijeka, da bismo izvršivali sve riječi ovoga zakona.

GLAVA 30.

A kad dogje na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svom, gdje bi god bio megju narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj,

2. I obratiš se ka Gospodu Bogu svomemu i poslušáš glas njegov u svemu

što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,

3. Tada će Gospod Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i opet će te sabrati izmegju svih naroda, po kojima te bude rasijao Gospod Bog tvoj.

4. Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagнан bio, otuda će te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti.

5. I odvešće te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijedićeš je, i učiniće ti dobro i umnožiće te većma nego oce tvoje.

6. I obrezaće Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ.

7. A sve kletve ove obratiće Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na ne-navidnike tvoje, koji su te gonili.

8. A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam,

9. Daće ti Gospod Bog tvoj sreću u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje ; jer će ti se Gospod Bog tvoj opet radovati čineći ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim,

10. Ako uzaslušáš glas Gospoda Boga svojega držeći zapovijesti njegove i naredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona ; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svomemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

11. Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe.

12. Nije na nebu, da rečeš : ko će nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili ?

13. Niti je preko mora, da rečeš : ko će nam otići preko mora, da nam je doneše i kaže nam je, da bismo je tvorili ?

14. Nego ti je vrlo blizu ova riječ, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio.

15. Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo.

16. Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovim i držeći zapovijesti njegove

i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

17. Ako li se odvрати sree tvoje i ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš,

18. Javljam vam danas da ćete zaista propasti niti ćete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš.

19. Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; za to izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje,

20. Ljubeci Gospoda Boga svojega, slušajući glas njegov i držeći se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati.

GLAVA 31.

Po tom dogje Mojsije i kaza ove riječi svemu Izrailju,

2. I reče im : meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao : ne ćeš prijeći preko toga Jordana.

3. Gospod će Bog tvoj ići pred tobom, i istrijebiće one narode ispred tebe, i ti ćeš ih naslijediti; Isus će ići pred tobom, kao što je kazao Gospod.

4. I učiniće Gospod s njima kako je učinio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio.

5. Za to kad vam ih preda Gospod, učinite im sa svijem onako kako sam vam zapovjedio.

6. Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti.

7. Po tom dozva Mojsije Isusa, i reče mu pred svijem Izrailjem : budi slobodan i hrabar; jer ćeš ti ući s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovim da će im je dati, i ti ćeš im je razdijeliti u nasljedstvo.

8. Jer Gospod koji ide pred tobom biće s tobom, ne će odstupiti od tebe, niti će te ostaviti, ne boj se i ne plaši se.

9. I Mojsije napisa ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim,

koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izrailjevim.

10. I zapovjedi im Mojsije govoreći svake sedme godine, u odregjeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica.

11. Kad dogje sav Izrailj i stane pred Gospoda Boga svojega na mjestu koje izbere, čitaj ovaj zakon pred svijem Izrailjem da čuju,

12. Sabravši narod, ljude i žene i dječicu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da čuju i uče i da se boje Gospoda Boga vašega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona;

13. I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka čuju i uče bojati se Gospoda Boga vašega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

14. A Gospod reče Mojsiju : evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u šatoru od sastanka da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u šatoru od sastanka.

15. I javi se Gospod u šatoru u stupu od oblaka, i istajaše stup od oblaka nad vratima od šatora.

16. I reče Gospod Mojsiju : evo, ti ćeš počinuti s ocima svojim; a narod ovaj ustavši činiće preljubu za tugjim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviće me i pokvariće zavjet moj, koji učinih s njima.

17. I onda će se raspaliti moj gnjev na njih, i ostaviću ih, i sakriću lice svoje od njih; oni će se proždrijeti, i snaći će ih zla mnoga i nevolje; i onda će reći da me ne snagjoše ova zla za to što Bog moj nije posred mene?

18. A ja ću onda sa svijem sakriti lice svoje za sva zla koja učiniše obrativši se k drugim bogovima.

19. Za to sad napišite sebi ovu pjesmu i nauči je sinove Izrailjeve; metni in je u usta da mi ta pjesma bude svjedočanstvo sinove Izrailjeve.

20. Jer ću ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovim, u koju joj teče mliječko i med; ondje će jesti nasitiće se i ugojiće se, pa će se ond obratiti k drugim bogovima i njima će služiti, a za mene ne će mariti, i pokvariće zavjet moj.

21. A kad ga snagju zla mnoga i nevolje, onda će ta pjesma svjedočiti

njih; jer se ne će zaboraviti. niti će je nestati iz usta sjemenaj njihovaj. Jer znam misli njihovaj i što će još danas činiti, prije nego ih uvedem u zemlju za koju sam se zakleo.

22. I napisa Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nauči je sinove Izrailjeve.

23. I *Gospod* dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreći: budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti uvesti sinove Izrailjeve u zemlju za koju sam im se zakleo, i ja ću biti s tobom.

24. I kad napisa Mojsije riječi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja,

25. Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, govoreći:

26. Uzmite ovu knjigu zakona, i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas.

27. Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu; a kamo li kad ja umrem?

28. Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje, da im kažem da čuju ove riječi, i da im zasvjedočim nebom i zemljom.

29. Jer znam da ćete se po smrtnoj pokvariti, i začis puta koji vam zapovjedih; i za to će vas zadesiti ovo zlo najposlije, kad stanete činiti što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga djelom ruku svojih.

30. I izgovori Mojsije da čuje sav zbor Izrailjev riječi ove pjesme do kraja:

GLAVA 32.

Slušaj nebo, govoriću; i zemlja neka čuje govor usta mojih.

2. Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu.

3. Jer ću javljati ime Gospodnje; veličajte Boga našega.

4. Djelo je te stijene savršeno, jer su svi putovi njegovi pravda; Bog je vjeran, bez nepravde, pravedan je i istinit.

5. Oni se pokvariše prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovijeh; to je rod zao i pokvaren.

6. Tako li vraćate Gospodu, narode

ludi i bezumni? nije li on otac tvoj, koji te je zadobio? on te je načinio i stvorio.

7. Opomeni se negdašnjih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on će ti javiti, starije svoje i kazaće ti,

8. Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi megje narodima po broju sinova Izrailjevih.

9. Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je uže našljedstva njegova.

10. Nagje ga u zemlji pustoju, na mjestu strašnu, gdje buči pustoš; vodi ga unaokolo, uči ga i čuva ga kao zjenicu oka svojega.

11. Kao što orao izmamљуje orliće svoje, diže se nad ptićima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim,

12. Tako ga Gospod vogjaše, i s njim ne bješe tugjega boga.

13. Vogjaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena,

14. Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšeničnih; i pio si vino, krv od grožgja.

15. Ali se Izrailj ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenju spasenja svojega.

16. Na revnost razdražiše ga tugjim bogovima, gadovima razgnjeviše ga.

17. Prinosiše žrtve gjavolima, ne Bogu, bogovima kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza dogjoše, kojih se nijesu strašili oci vaši.

18. Stijenju koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega.

19. Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kćeri svoje.

20. I reče: sakriću od njih lice svoje, vidjeću kakav će im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.

21. Oni me razdražiše na revnost onim što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja ću njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljutiću ih.

22. Jer se oganj razgorio u gnjevu

mojem, i gorjeće do najdublje pakla; spaliće zemlju i rod njezin, i popaliće temelje brdima.

23. Zgrnuću na njih zla, strijele svoje pobacaću na njih.

24. Glad će ih cijediti, vrućice i ljuti pomori proždiraće ih; i zube zvjerske poslaću na njih i jed zmija zemaljskih.

25. S polja će ih ubijati mač, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijetu na sisi i sijeda čovjeka.

26. Rekao bih : rasijaću ih po svijem uglovima zemaljskim, učiniću da nestane spomena njihova izmegju ljudi,

27. Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli : ruka se naša uzvisila, a nije Gospod učinio sve ovo.

28. Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma.

29. Kamo da su pametni da razumiju ovo, i gledaju na posljedak svoj!

30. Kako bi jedan gonio tisuću a dvojica tjerala deset tisuća, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao?

31. Jer stijena njihova nije kao naša stijena; neprijatelji naši neka budu sudije.

32. Jer je čokot njihov od čokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grožje je njihovo grožje otrovno, pucasu mu gorka.

33. Vino je njihovo otrov zmajevski i ljuti jed aspidin.

34. Nije li to sakriveno kod mene, zapечаćeno u riznicama mojim?

35. Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuće noga njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što će ih zadesiti.

36. Sudiće Gospod narodu svojem, i žao će mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga.

37. I reći će : gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaše?

38. Koji salo od žrtava njihovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovijeh. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon.

39. Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke.

40. Jer podižem k nebu ruku svoju i kažem : ja sam živ do vijeka.

41. Ako naoštrim sjajni mač svoj i uzmem u ruku sud, učiniću osvetu na neprijateljima svojim i vratiću onima koji mrze na me.

42. Opojiću strijele svoje krvlju, i mač će se moj najesti mesa, krvlju isječenijeh i zarobljenijeh, kad počnem osvetu na neprijateljima.

43. Veselite se narodi s narodom njegovim, jer će pokajati krv sluga svojih, i osvetiće se neprijateljima svojim, i očistiće zemlju svoju i narod svoj.

44. I dogje Mojsije i izgovori sve riječi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin.

45. A kad izgovori Mojsije sve riječi ove svemu Izrailju,

46. Reče im : privijte sree svoje k svijem riječima koje vam ja danas zasjeđavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve riječi ovoga zakona i tvorili ih.

47. Jer nije prazna riječ da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom ćete riječju produljiti dane svoje na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

48. U isti dan reče Gospod Mojsiju govoreći :

49. Izidi na ovu goru Avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hananšku koju dajem sinovima Izrailjevijem u državu.

50. I umri na gori na koju izideš, i priberi se k rodu svojem, kao što je umr'o Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojem.

51. Jer mi zgriješiste megju sinovima Izrailjevijem na vodi od svagje u Kadisnu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste megju sinovima Izrailjevijem.

52. Pred sobom ćeš vidjeti zemlju, ali ne ćeš u nju ući, u zemlju koju dajem sinovima Izrailjevijem.

GLAVA 33.

A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije čovjek Božji sinove Izrailjeve pred smrt svoju.

2. I reče : Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasja s gore Farianske, i dogje s mnoštvom tisuća sve-

taca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih.

3. Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime riječi tvoje.

4. Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu.

5. Jer bijaše car u Izrailju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izrailjeva.

6. Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo!

7. A za Judu reče: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomaži protiv neprijatelja njegovijeh.

8. I za Levija reče: tvoj Tumim i tvoj Urim neka bude u čovjeka tvogega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi;

9. Koji reče ocu svojem u materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braće svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže riječi tvoje, i zavjet tvoj čuvaju.

10. Oni uče uredbama tvojim Jakova i zakonu tvomemu Izrailja; i među kâd pod nozdrve tvoje i žrtvu što se sažiže na oltar tvoj.

11. Blagoslovi, Gospode vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu.

12. Za Venijama reče: mili Gospodu nastavaće bez straha s njim; zaklanjaće ga svaki dan, i megju plećima njegovijem nastavaće.

13. I za Josifa reče: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo,

14. I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca,

15. I blagom starijih brda i blagom vječnijeh humova,

16. I blagom na zemlji i obiljem njezinijem, i milošću onoga koji stoji u kupini. Neka to dogje na glavu Josifu i na tjeme odvojenome izmegju braće svoje.

17. Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima će bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvo tisuća Jefremovijeh i tisuće Manasijine.

18. A za Zavulona reče: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim.

19. Narode će sazvati na goru, ondje će prinijeti žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku.

20. A za Gada reče: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu.

21. Izabra sebi prvo, jer ondje dobio od onoga koji dade zakon; za to će ići s knezovima narodnijem, i izvršivati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izrailjem.

22. A za Dana reče: Dan je lavić, koji će iskakati iz Vasana.

23. I za Neftalima reče: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi.

24. I za Asira reče: Asir će biti blagosloven mimo druge sinove, biće mio braći svojoj, zamakaće u ulje nogu svoju.

25. Gvožgje i mjed biće pod obućom tvojom; i dokle traju dani tvoji trajaće snaga tvoja.

26. Izrailju! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoć, i u veličanstvu svojem na oblacima.

27. Zaklon je Bog vječni i pod mišicom vječnom; on će odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i reći će: zatri!

28. Da bi nastavao Izrailj sam bezbrižno, izvor Jakovljevi, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo će njegovo kropiti rosom.

29. Blago tebi, Izrailju! ko je kao ti, narod kojega je sačuvao Gospod, štit pomoći tvoje, i mač slave tvoje? Neprijatelji će se tvoji poniziti, a ti ćeš gaziti visine njihove.

GLAVA 34.

Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Navav, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu zemlju od Galada do Dana;

2. I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga,

3. I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora.

4. I reče mu Gospod: ovo je zemlja

za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreći : sjemenu tvojemu daću je. Pokazah ti je da je vidiš očima svojima, ali u nju ne ćeš ući.

5. I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnji u zemlji Moavskoj po riječi Gospodnjoj.

6. I pogrebe ga *Gospod* u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru ; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana.

7. A bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele oči njegove niti ga snaga izdala.

8. I plakaše sinovi Izrailjevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana ; i progjoše plačni dani žalosti za Mojsijem.

9. A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušase ga sinovi Izrailjevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

10. Ali ne usta više prorok u Izrailju kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu,

11. U svijem znacima i čudesima za koja ga posla Gospod da ih učini u zemlji Misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svoj zemlji njegovoj,

12. I u svijem *djelima* krjepke ruke, i u svijem strahotama velikim, koje učini Mojsije pred svijem Izrailjem.

KNJIGA ISUSA NAVINA.

GLAVA 1.

A po smrti Mojsija sluge Gospodnjega reče Gospod Isusu sinu Navinu, služi Mojsijevu, govoreći :

2. Mojsije sluga moj umrije ; za to sada ustani, prijedji preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izrailjevijem.

3. Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju.

4. Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, biće megja vaša.

5. Niko se ne će održati pred tobom svega vijeka tvojega ; s tobom ću biti kao što sam bio s Mojsijem, ne ću odstupiti od tebe niti ću te ostaviti.

6. Budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti predati tome narodu u nasljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati.

7. Samo budi slobodan hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne odstupaj od njega ni na desno ni na lijevo, da bi napredovao kuda god pogješ.

8. Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan noć, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano : jer ćeš tada

biti srećan na putovima svojim i tada ćeš napredovati.

9. Nijesam li ti zapovjedio : budi slobodan i hrabar ? ne boj se i ne plaši se ; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš.

10. Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreći :

11. Progjitte kroz òkò i zapovjedite narodu govoreći : spremite sebi brašnjenice ; jer ćete do tri dana prijeći preko Jordana da ugjete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u nasljedstvo.

12. A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Isus govoreći :

13. Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji rekav : Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju.

14. Zene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana ; vi pak prijedjite pod oružjem pred braćom svojom, koji ste god za vojsku, i pomožite im,

15. Dokle ne smiri Gospod i braću vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš ; pa se onda vratite na nasljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga.

16. A oni odgovoriše Isusu govoreći :

što si nam god zapovjedio činećemo, i kuda nas god pošlješ ići ćemo.

17. Slušaćemo te kakosmo slušali Mojsija; samo neka Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem.

18. Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao riječi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

GLAVA 2.

A Isus sin Navin posla iz Sitima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otidoše, i dogjoše u kuću jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rava, i počinuše ondje.

2. Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi dogjoše ovamo noćas izmegju sinova Izrailjevih da uhode zemlju.

3. I posla car Jerihonski k Ravi i poruču: izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli da uhode svu zemlju.

4. Ali žena uzevši ona dva čovjeka sakri ih; pa reče: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu;

5. I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda otidoše; idite brzo za njima: stignućete ih.

6. A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrven, koji bijaše razastrla po krovu.

7. I ljudi pogjoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvorise kad izide potjera za njima.

8. Oni pak još ne bjehu pospali, a ona dogje k njima na krov,

9. I reče im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji.

10. Jer čusmo kako je Gospod osušio pred vama crveno more kad izidoste iz Misira, i šta ste učinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste.

11. I kad to čusmo, rastopi se srce naše, i ni u kome već nema junaštva od straha vašega; jer je Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji.

12. Nego sada zakunite mi se Gospodom da ćete učiniti milost domu oca mojega kao što ja vama učinih milost, i dajte mi znak istinit,

13. Da ćete sačuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braći i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da ćete izbaviti duše naše od smrti.

14. A ljudi joj odgovoriše: mi ćemo izginuti za vas. ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod dade ovu zemlju, učinimo ti milost i vjeru.

15. Tada ih ona spusti kroz prozor po konopeu; jer kuća njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše.

16. I reče im: idite u goru da ne nagije na vas potjera, i ondje se krijte tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem.

17. A ljudi joj rekoše: bićemo prosti od ove tvoje zakletve, kojom si nas zaklela:

18. Evo, kad dogjemo u zemlju, veži ovu vrvu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuću oca svojega i mater i braću i sav dom oca svojega.

19. I ko bi god izašao iz tvoje kuće, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kući, krv njegova neka dogje na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne.

20. Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada ćemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela.

21. A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona veza vrvu od skerleta na prozor.

22. A oni otišavši dogjoše u goru, i ostaše ondje tri dni dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražase po svijem putovima, ali ih ne nagje.

23. I vratiše se ona dva čovjeka, i sišavši s gore prebriđiše i dogjoše k Isusu sinu Navinu, i pripovjediše mu sve što im se dogodilo.

24. I rekoše Isusu: zaista dao nam je Gospod u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

GLAVA 3.

I usta Isus u jutro rano, i kretoše se od Sitima i dogjoše do Jordana on i svi sinovi Izrailjevi, i noćise ondje a ne pripjegjoše.

2. A poslije tri dana progjoše upravitelji kroz okô,

3. I zapovjediše narodu govoreći: kad

vidite kovčeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, pogijte i vi s mjesta svojega i idite za njim.

4. Ali neka bude daljine izmegju vas i njega do dvije tisuće lakata; bliže do njega ne primičite se, da biste poznali put kojim ćete ići, jer još nikada nijeste išli tijekom putem.

5. I Isus reče narodu: osveštajte se, jer će sutra učiniti Gospod čudesa megju vama.

6. Po tom reče Isus sveštenicima govoreći: uzmite kovčeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovčeg zavjetni i pogioše pred narodom.

7. A Gospod reče Isusu: danas te počinjem uzvišivati pred svijem Izrailjem da poznadu da ću i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem.

8. Za to ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg zavjetni, i reci: kad dogijete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu.

9. I reče Isus sinovima Izrailjevim: pristupite ovamo, i čujte riječi Gospoda Boga svojega.

10. Po tom reče Isus: po ovom ćete poznati da je Bog živi posred vas, i da će doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergeseje i Amoreje i Jevuseje:

11. Evo, kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poći će pred vama preko Jordana.

12. Za to sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakog plemena.

13. I čim sveštenici noseći kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskoj, voda će se u Jordanu rastupiti, te će voda koja teče ozgo stati u gomilu.

14. I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijegje preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovčeg zavjetni pred narodom,

15. I kad oni što nošahu kovčeg dogioše do Jordana, i sveštenici noseći kovčeg okvasiše noge svoje na kraju vode (jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve),

16. Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo na daleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana: a što tecijaše dolje u more kraj polja, more slano, oteče sa svijem: i narod prelažaše prema Jerihonu.

17. A sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrailj igjaše po suhu, dokle sav narod ne prijegje preko Jordana.

GLAVA 4.

A kad sav narod prijegje preko Jordana, reče Gospod Isusu govoreći:

2. Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena,

3. I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje ćete noćas noćiti.

4. Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio izmegju sinova Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena.

5. I reče im Isus: idite pred kovčeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih,

6. Da bude znak megju vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: šta će vam to kamenje?

7. Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovčegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevim do vijeka.

8. I učiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih: i odnesoše ih sa sobom na noćište, i metnuše ih ondje.

9. A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noseći kovčeg zavjetni, i ondje ostaše do danas.

10. Sveštenici pak koji nošahu kovčeg stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sa svijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohi-tje i prijegje.

11. A kad prijegje sav narod, onda prijegje i kovčeg Gospodnji i sveštenici, a narod gledaše.

12. Prijegjoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Mana-

sijina pod oružjem pred sinovima Izraeljevim, kao što im bješe kazao Mojsije.

13. Oko četrdeset tisuća naoružanijeh prijegjoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko.

14. Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijem Izraeljem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova.

15. I reče Gospod Isusu govoreći :

16. Zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg od svjedočanstva neka izidu iz Jordana.

17. I zapovjedi Isus sveštenicima govoreći : izidite iz Jordana.

18. A čim sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povratu voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteče kao i prije povrhu svih bregova svojih.

19. A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u okoli Galgalu, s istoka Jerihonu.

20. A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isusu Galgalu,

21. I reče sinovima Izraeljevim govoreći : kad u napredak zapitaju sinovi vaši oće svoje govoreći : šta će to kamenje?

22. Tada obavijestite sinove svoje, i reci te im : suhim prijegje Izraelj preko ovoga Jordana.

23. Jer Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijegjoste, kao što je učinio Gospod Bog vaš od crvenoga mora osušivši ga pred nama dokle prijegjismo;

24. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodnja krjepka, da biste se svagda bojali Gospoda Boga svojega.

GLAVA 5.

A kad čuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izraeljevima dokle prijegjoše, rastopi se srce u njima i nesta u njima junaštva od straha sinova Izraeljevih.

2. U to vrijeme reče Gospod Isusu : načini oštre nože, i obreži opet sinove Izraeljeve.

3. I načini Isus oštre nože, i obreza sinove Izraeljeve na brdašcu Aralotu.

4. A ovo je uzrok za što ih Isus obreza : sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, po što izidoše iz Misira;

5. Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, po što izidoše iz Misira.

6. Jer četrdeset godina igjahu sinovi Izraeljevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što izidoše iz Misira, jer ne slušaše glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im ne će dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da će nam je dati, zemlju, gdje teče mlijeko i med;

7. I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu.

8. A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okoli dokle ne ozdraviše.

9. Tada reče Gospod Isusu : danas skidoh s vas sramotu Misirsku. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana.

10. I sinovi Izraeljevi stojeći u okoli u Galgalu, slaviše pashu četrnaestoga dana onoga mjeseca u več u polju Jerihonskom.

11. I sjutradan poslije pashe jedoše od žita one zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan.

12. I presta mana sjutradan po što jedoše žita one zemlje, i već više ne imашe mane sinovi Izraeljevi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine.

13. I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oči svoje i pogleda, a to čovjek stoji prema njemu s golijem mačem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reče mu : jesi li naš ili naših neprijatelja?

14. A on reče : nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada dogjoh. A Isus pade ničice na zemlju, i pokloni se, i reče mu : šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu?

15. A vojvoda vojske Gospodnje reče Isusu : izuj obuću s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I učini Isus tako.

GLAVA 6.

A Jerihon se zatvori, i čuvaše se od sinova Izraeljevih; niko ne izlažaše, niti ko ulazaše.

2. A Gospod reče Isusu : evo, dajem

ti u ruke Jerihon i cara njegova i juna-ke njegove.

3. Za to obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedan put na dan; tako učini šest dana.

4. A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube.

5. Pa kad otežući zatrebe u rogove ovnujske, čim čujete glas od trube, neka poviče sav narod iza glasa; i zidovi će gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se.

6. Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reče im: uzmite kovčeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom Gospodnjim.

7. A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovčegom Gospodnjim.

8. A kad Isus reče narodu, sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih pogjoše pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pogje za njima.

9. A vojnici pogjoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali pogjoše za kovčegom; idući trubljahu u trube.

10. A narodu zapovjedi Isus govoreći: ne vičite i nemojte da vam se čuje glas, i ni jedna riječ da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: vičite, tada ćete vikati.

11. Tako obide kovčeg Gospodnji oko grada jednom; pa se vratiše u ôkô, i noćise u okolu.

12. A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovčeg Gospodnji.

13. I sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih igjahu pred kovčegom Gospodnjim, i idući trubljahu u trube; a vojnici igjahu pred njima, a ostali igjahu za kovčegom Gospodnjim; idući trubljahu u trube.

14. I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u ôkô; tako učiniše šest dana.

15. A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta.

16. A kad bi sedmi put da zatrebe

sveštenici u trube, Isus reče narodu: vičite, jer vam Gospod dađe grad.

17. A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kući, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali.

18. Ali se čuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što proketo, i da ne navučete prokletstvo na ôkô Izrailjev i smetete ga.

19. Nego sve srebro i zlato i posugje od mjedi i od gvožđja neka bude sveto Gospodu, neka ugje u riznicu Gospodnju.

20. Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod ču glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod ugje u grad, svaki naprema se; i uzeše grad.

21. I pobiše kao proketo oštrijem mačem sve što bješe u gradu, i žene i ljude, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce.

22. A onoj dvojici što uhodiše zemlju reče Isus: idite u kuću one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli.

23. I otišavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i braću joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva.

24. A grad spališe ognjem i što god bješe u njemu; samo srebro i zlato i posugje od mjedi i od gvožđja metnuše u riznicu doma Gospodnjega.

25. A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta megju Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon.

26. I u to vrijeme prokle Isus govoreći: proklet da je pred Gospodom čovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na prvcu svom osnovao ga, i na mjezinu svom postavio mu vrata!

27. I Gospod bijaše s Isusom, i razglasi se ime njegovo po svoj zemlji.

GLAVA 7.

Ali se ogriješiše sinovi Izrailjevi o prokletinju, jer Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina uze

od prokletijeh stvari; za to se razgnjevi Gospod na sinove Izrailjeve.

2. A Isus posla ljude iz Jerihona u Gaj, koji bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetilju, i reče im govoreći: idite i uđite zemlju. I ljudi otidoše i uhođiše Gaj.

3. I vrativši se k Isusu rekoše mu: neka ne ide sav narod; do dvije tisuće ljudi ili do tri tisuće ljudi neka idu, i osvojiće Gaj; nemoj truditi svega naroda, jer ih je malo.

4. I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuće ljudi; ali pobjegoše od Gajana.

5. I Gajani posjekoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih do vrata dori do Sivarima, i pobiše ih na strmeni; irastopi se srce u narodu, i posta kao voda.

6. A Isus razdrije haljine svoje i pade licem na zemlju pred kovčegom Gospodnjim, i leža do večera, on i starješine Izrailjeve, i posuše se prahom po glavi.

7. I reče Isus: jaoh! Gospode Bože, za što prevede ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da ščasmo ostati preko Jordana!

8. Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je Izrailj obratio pleći pred neprijateljima svojim?

9. Čuće Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleći će se oko nas, i istrijebiće ime naše sa zemlje; i šta ćeš učiniti od velikoga imena svojega?

10. A Gospod reče Isusu: ustani; što si pao na lice svoje?

11. Zgriješio je Izrailj, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio; jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i metnuše megju svoje stvari.

12. Za to ne će moći sinovi Izrailjevi stajati pred neprijateljima svojim; pleći će obraćati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; ne ću više biti s vama, ako ne istrijebite izmegju sebe prokletinje.

13. Ustani, osveštaj narod, i reci: osveštajte se za sutra; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju; ne ćeš moći stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva izmegju sebe.

14. Pristupićete u jutru po plemenima svojim; i koje pleme obliči Gospod ono

će pristupiti po porodicama svojim; i koju porodicu obliči Gospod ona će pristupiti po domovima svojim; i koji dom obliči Gospod, pristupiće ljudi iz njega jedan po jedan.

15. Pa ko se nagje u prokletsu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodnji i učini bezakonje u Izrailju.

16. I ustavši Isus u jutru rano reče te pristupi Izrailj po plemenima svojim; i obliči se pleme Judino.

17. Po tom reče te pristupiše porodice Judine; i obliči se porodica Zarina; po tom reče te pristupi porodica Zarina, domaćin jedan po jedan, i obliči se Zavdija.

18. I reče, te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i obliči se Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina.

19. I reče Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodu Bogu Izrailjevu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si učinio, nemoj tajiti od mene.

20. A Ahan odgovori Isusu, i reče: istina je, ja zgriješih Gospodu Bogu Izrailjevu, i učinih tako i tako:

21. Vidjeh u plijenu jedan lijep plašt Vavilonski, i dvje sta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzeih; i eno je zakopano u zemlju usred mogega šatora, i srebro ozdo.

22. Tada Isus posla poslanike, koji otrčaše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro.

23. I uzeše iz šatora i donesoše k Isusu i svijem sinovima Izrailjevim, i metnuše pred Gospoda.

24. Tada Isus i s njim sav Izrailj uzeše Ahana sina Zarina, i srebro i plašt i šipku zlata, i sinove njegove i kćeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u dolinu Ahor.

25. I reče Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrailj, i spalije sve ognjem zasuvši kamenjem.

26. Po tom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospod se povraća od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

GLAVA 8.

Iza toga reče Gospod Isusu : ne boj se i ne plaši se ; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj ; evo predadoh ti u ruke cara Gajskog a i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu.

2. I učini s Gajem i carem njegovim kako si učinio s Jerihonom i njegovim carem ; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada.

3. I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj ; i izabra Isus trideset tisuća junaka, i posla ih noću ;

4. I zapovjedi im govoreći : gledajte vi koji ćete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi.

5. A ja i sav narod što je sa mnom primaknućemo se ka gradu ; pa kad oni izidu pred nas, mi ćemo kao i prije pobjeći ispred njih.

6. Te će oni poći za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer će reći : bježe ispred nas kao i prije. I mi ćemo bježati ispred njih.

7. Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer će vam ga dati Gospod Bog vaš u ruke.

8. A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem ; po riječi Gospodnjoj učinite. Eto, zapovjedio sam vam.

9. Tako ih posla Isus, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše izmegju Vetilja i Gaja, sa zapada Gaju ; a Isus prenoći onu noć meguju narodom.

10. A u jutru usta Isus rano i prebroji narod, pa pogje sa starješinama Izrailjevim pred narodom na Gaj.

11. I sva vojska što bješe s njim pogje i primakavši se dogjoše prema gradu i stadoše u ôkô sa sjevera Gaju ; a bijaše dolina izmegju njih i Gaja.

12. I uze oko pet tisuća ljudi, i namjesti ih u zasjedu izmegju Vetilja i Gaja, sa zapada gradu Gaju.

13. I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapada gradu, izide Isus onu noć usred doline.

14. I kad to vidje car Gajski, ljudi u gradu pohitješe i uraniše ; i izidoše onaj čas u polje pred Izrailja u boj, car i sav

narod njegov. A ne znagjaše da ima zasjeda za njim iza grada.

15. Tada Isus i sav Izrailj, kao da ih pobiše, nagoše bježati k pustinji.

16. A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjeraše Isusa, i odvojiše se od svoga grada.

17. I ne osta niko u Gaju ni u Vetilju da ne pogje za Izrailjem ; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izrailja.

18. Tada reče Gospod Isusu : digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer će ti ga dati u ruke. I podiže Isus zastavu što mu bješe u ruci prema gradu.

19. A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaše sa svojega mjesta, i potrčaše čim on podiže ruku svoju, i ugoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem.

20. A kad se Gajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do neba, i ne imahu kuda bježati ni tamo ni amo ; a narod koji bježaše u pustinju povрати se na one koji ga tjerahu.

21. I Isus i sav Izrailj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratiše se i udariše na Gajane.

22. A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu megu Izrailjcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da ni jedan ne osta živ niti uteče.

23. A cara Gajskog uhvatiše živa, i dovedoše k Isusu.

24. A kad pobiše Izrailjci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padoše svi od oštrog mača, te se istrijebiše, onda se vratiše svi Izrailjci u Gaj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem mačem.

25. A svijeh što izgiboše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuća, samijeh Gajana.

26. I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Gajske.

27. Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izrailjci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu.

28. I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vječnu, i u pustoš do današnjega dana.

29. A cara Gajskog objesi na drvo i ostavi do večera ; a o zahodu sunčanom zapovjedi Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska i

nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas.

30. Tada Isus načini oltar Gospodu Bogu Izrailjevu na gori Evalu,

31. Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji sinovima Izrailjevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijeloga kamenja, preko kojega nije prevučeno gvozdje; i prinesoše na njemu žrtve paljenice Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne.

32. I prepisa ondje na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izrailjevim.

33. I sav Izrailj i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovčega, prema sveštenicima Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizinu a polovina prema gori Evalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji da blagoslovi narod Izrailjev najprije.

34. I po tom pročitao sve riječi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona.

35. Ne bi ni jedne riječi od svega što je Mojsije napisao, koje ne pročitao Isus pred svijem zborom Izrailjevim, i ženama i djecom i strancima koji igjahu megju njima.

GLAVA 9.

A kad to čuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijegu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejina, Hananejin, Ferezejin, Jevjejin i Jevusejin,

2. Skupiše se svi da se složno biju s Isusom i s Izrailjem.

3. A koji življahu u Gavaonu čuvši šta učini Isus od Jerihona i od Gaja,

4. Učiniše i oni prijevaru; jer otidoše i načiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene,

5. I obući staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hljeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv.

6. I otidoše k Isusu u òkò u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izrailjcima: dogjismo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama.

7. A ljudi Izrailjci rekoše Jevjeima :

može biti da sjedite usred nas, pa kako ćemo uhvatiti vjeru s vama?

8. Ali oni rekoše Isusu : mi smo slugе tvoje. A Isus im reče : ko ste i od kuda idete?

9. A oni mu rekoše : iz zemlje vrlo daljne dogjoše slugе tvoje u ime Gospoda Boga tvojega; jer čusmo slavu njegovu i sve što je učinio u Misiru,

10. I sve što je učinio dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordara, Sionu caru Esevonskom i Ogu caru Vasanskom koji bijaše u Astarotu.

11. I rekoše nam starješine naše i svi stanovci naše zemlje govoreći : uzmite brašnjenice na put, i idite im na susret i recite im : mi smo slugе vaše, hajde uhvatite vjeru s nama.

12. Ovo je hljeb naš : vruć smo ponijeli na put od kuća svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljesnivio.

13. A ovo su mjehovi vinski : nalismo nove, i eto su se već poderali; i haljine naše i obuća naša ovetša od daljnoga puta.

14. I povjerovaše ljudi po brašnjenici, a ne upitaše Gospoda šta će reći.

15. I Isus učini s njima mir, i zadade im vjeru da će ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbora.

16. Ali poslije tri dana kad uhvatiše vjeru s njima, čuše da su im susjedi i da žive usred njih.

17. Jer pogjoše sinovi Izrailjevi i dogjoše u gradove njihove treći dan; a gradovi im bijahu : Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim.

18. I ne pobiše ih sinovi Izrailjevi, jer im se knezovi od zbora zakleše Gospodom Bogom Izrailjevijem. Ali sav zbor vikaše na knezove.

19. Tada svi knezovi rekoše svemu zboru : mi smo im se zakleli Gospodom Bogom Izrailjevijem; za to sada ne možemo dirati u njih.

20. Učinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne dogje gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo.

21. Još im rekoše knezovi : neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaše.

22. Po tom ih dozva Isus i reče im govoreći : za što nas prevariste i reko-

ste : vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas ?

23. Za to sada da ste prokleti i da ste do vijeka robovi i da siječete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mogega.

24. A oni odgovoriše Isusu i rekoše : doista je bilo objavljeno slugama tvojim kako je zapovjedio Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam dađe svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas ; s toga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i učinismo tako.

25. A sada eto smo ti u ruku ; čini što misliš da je dobro i pravo da s nama učiniš.

26. I učini im tako i sačuva ih od ruku sinova Izrailjevijeh, te ih ne pobiše.

27. I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnji do današnjega dana na mjestu koje izbere.

GLAVA 10.

A kad ču Adonisedek car Jerusalmiski da je Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je učinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je učinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani učinili mir s Izrailjem i stoje usred njih,

2. Uplaši se vrlo ; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veći od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri.

3. Za to posla Adonisedek car Jerusalmiski k Oamu caru Hevronsom i k Piramu caru Jarmutskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Daviru caru Jeglonskom, i poruči :

4. Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer učini mir s Isusom i sa sinovima Izrailjevim.

5. I skupi se i pogje pet careva Amorejskih, car Jerusalmiski, car Hevronski, car Jarmutski, car Lahiski, car Jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u ôkô pod Gavaonom počеше ga biti.

6. Tada Gavaonjani poslaše k Isusu u ôkô u Galgalu i rekoše : nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih ; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomози nam, jer se skupiše na nas svi carevi Amorejski koji žive u gorama.

7. I izide Isus iz Galgala, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci.

8. I Gospod reče Isusu : ne boj ih se ; jer ih dadoh tebi u ruke, ni jedan ih se ne će održati pred tobom.

9. I Isus udari na njih iznenada, išavši cijelu noć od Galgala.

10. I smete ih Gospod pred Izrailjem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potjera putem kako se ide u Veteron, i sjekoše ih do Azike i do Makide.

11. A kad bježahu ispred Izrailja i bijahu niz vrlet Veteronsku, baci Gospod na njih kamenje veliko iz neba dori do Azike, te ginjahu : i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobiše sinovi Izrailjevi mačem.

12. Tada progovori Isus Gospodu, onaj dan kad Gospod predade Amorejca sinovima Izrailjevijem, i reče pred sinovima Izrailjevijem : stani sunce nad Gavaonom, i mjeseče nad dolinom Elonskom.

13. I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga ? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan.

14. I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospod posluša glas čovječji, jer Gospod vojeva za Izrailja.

15. I vrati se Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

16. A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u pećinu kod Makide.

17. I dogje glas Isusu : nagje se pet careva sakrivenijeh u pećini kod Makide.

18. A Isus reče : privalite veliko kamenje na vrata pećini, i namjestite ljude kod nje da ih čuvaju.

19. A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da ugju u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš.

20. A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sa svijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove,

21. Vрати se sav narod zdravo u ôkô k Isusu u Makiđu, i niko ne mače jezikom svojim na sinove Izrailjeve, ni na jednoga.

22. Tada reče Isus : otvorite vrata od one pećine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz pećine.

23. I učiniše tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz pećine : cara Jeru-

salimskoga, cara Hevrnskoga, cara Jarmutskoga, cara Lahiskoga, cara Jeglonskoga.

24. A kad izvedoše te careve k Isusu, sazva Isus sve ljude Izrailjce, i reče vojvodama od vojske koji bijahu išli s njim : pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim.

25. A Isus im reče : ne bojte se i ne plašite se ; budite slobodni i hrabri, jer će tako učiniti Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite.

26. Po tom ih pobi Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseći na drvetima do večera.

27. A o zahodu sunčanom zapovjedi Isus te ih skidoše s drveta i baciše ih u pećinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata pećini, koje osta ondje do danas.

28. Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isiječe oštrijem mačem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bjehu u njoj, ne ostavi ni jednoga živa; i učini s carem Makidskim kao što učini s carem Jerihonskim.

29. Po tom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Makide na Livnu, i stade biti Livnu.

30. Pa i nju predade Gospod u ruke Izrailju i cara njezina ; i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj ni jednoga živa ; i učini s carem njezinijem kao što učini s carem Jerihonskim.

31. Po tom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Livne na Lahis, i stade u okò pred njim, i stade ga biti.

32. I Gospod predade Lahis u ruke Izrailju, i on ga uze sjutra dan, i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako učini s Livnom.

33. Tada dogje Oram car Gezerski u pomoć Lahisu ; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta ni jedan živ.

34. Po tom pogje Isus i sav Izrailj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši u oko prema njemu udariše na nj ;

35. I uzeše ga isti dan, i isjekoše sve oštrijem mačem ; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako učini s Lahisom.

36. Po tom se podiže Isus i sav Izrailj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti ;

37. I uzeše ga i isjekoše oštrijem mačem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima ; ne ostavi ni jednoga živa isto onako kako učini s Jeglonom ; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu.

38. Po tom se obrati Isus i sav Izrailj s njim na Davir, i stade ga biti ;

39. I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isjekoše ih oštrijem mačem i zgubiše sve duše što bijahu u njima ; ne ostavi ni jednoga živa ; kao što učini s Hevronom, tako učini s Davirom i carem njegovijem, i kao što učini s Livnom i carem njezinijem.

40. Tako pobi Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove ; ne ostavi ni jednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev.

41. I pobi ih Isus od Kadis-Varnije do Gaze, i svu zemlju Gosensku do Gavaona.

42. A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus u jedan put ; jer Gospod Bog Izrailjev vojevaše za Izrailja.

43. Po tom se vrati Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

GLAVA 11.

A kad to ču Javin car Asorski, posla k Jovavu caru Madonskom i k caru Simronskom i k caru Ahsafskom,

2. I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad,

3. Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejину i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i Jevejinu pod Aermonom u zemlji Mispi.

4. I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na brijegu morskom, i konji i kola mnoga veoma.

5. Svi ti carevi dogovoriše se i dogjohše, i stadoše zajedno u oko na vodi Meromu, da udare na Izrailja.

6. A Gospod reče Isusu : ne boj ih se ; jer sutra u ovo doba ja ću učiniti te će svi biti pobijeni pred Izrailjem ; konj-

ma njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem.

7. I izide Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iz nenada, i udariše na njih.

8. I Gospod ih dade u ruke Izrailju, te ih razbiše i tjeraše ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Misper na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše ni jednoga živa.

9. I učini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod : konjma njihovijem ispresijeca žile i kola njihova popali ognjem.

10. I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegova mačem : a Asor bješe prije glava svijem tijekom carstava.

11. I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem mačem sijekući, te ne osta ništa živo ; a Asor spališe ognjem.

12. I sve gradove onijeh careva i sve careve njihove uze Isus i isijee ih oštrijem mačem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji.

13. Ali ni jednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrailj, osim samoga Asora, koji spali Isus.

14. A sav plijen iz tih gradova i stoku pograbiše za sebe sinovi Izrailjevi ; samo ljude sve isjekoh oštrijem mačem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa.

15. Kako zapovjedi Gospod Mojsiju sluzi svojem, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako učini ; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

16. I tako uze Isus svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gosen-sku, i ravnice i polje, goru Izrailjevu i ravnice njegovu,

17. Od gore Alaka koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju Livanskom, pod gorom Aermonom ; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi.

18. Dugo vremena vojeva Isus na te careve.

19. Ne bi ni jednoga grada koji učini mir sa sinovima Izrailjevijem, osim Jevera koji življahu u Gavaonu ; sve ih uzeše ratom.

20. Jer od Gospoda bi, te otvrdnu srce njihovo da izidu u boj na Izrailja, da bi ih potro i da im ne bi bilo mi-

losti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

21. U to vrijeme dogje Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izrailjeve, s gradovima njihovijem potro ih Isus.

22. Ni jedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izrailjevih ; samo u Gazi, u Gatu i u Azotu ostaše.

23. Tako uze Isus svu zemlju, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju ; i dade je u nasljedstvo Izrailju prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovim. I zemlja počinu od rata.

GLAVA 12.

A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izrailjevi i zemlju njihovu osvojije s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Aermona i svu ravnice k istoku :

2. Sion car Amorejski koji stajao u Ezeonu i vladaše od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je megja sinova Amonskih ;

3. I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu ;

4. I susjed mu Og car Vasanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjegjaše u Ashtarotu i u Edrajinu,

5. I vladaše gorom Aermonom i Salhom i svijem Vasanom do megje Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do megje Siona cara Ezevonskoga.

6. Njih pobi Mojsije sluga Gospodnji i sinovi Izrailjevi ; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodnji u nasljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

7. A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izrailjevijem s onu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju Livanskom pa da gore Alaka kako se ide k Siru ; i tu zemlju dade Isus plemenima Izrailjevijem u nasljedstvo prema dijelovima njihovijem ;

8. Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju zemlju Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku, Ferezejsku, Jevajsku i Jevusejsku :

9. Car Jerihonski jedan; car Gajski do Vetilja jedan;

10. Car Jerusalimski jedan; car Hevronske jedan;

11. Car Jarmutski jedan; car Lahiski jedan;

12. Car Jeglonski jedan; car Gezerski jedan;

13. Car Davirski jedan; car Gaderski jedan;

14. Car Oramski jedan; car Aradski jedan;

15. Car od Livne jedan; car Odolamski jedan;

16. Car Makidski jedan; car Vetiljski jedan;

17. Car Tafuvski jedan; car Eferski jedan;

18. Car Afečki jedan; car Saronski jedan;

19. Car Madonski jedan; car Asorski jedan;

20. Car Simron-Meronski jedan; car Ahsafski jedan;

21. Car Tanaški jedan; car Megidski jedan;

22. Car Kedeski jedan; car Jokneamski kod Karmela jedan;

23. Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojinski u Galgalu jedan;

24. Car Teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

GLAVA 13.

A Isus već bijaše star i vremenit. I reče mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji.

2. Ovo je zemlja što je ostala: sve megje Filistejske i sva Gesurska,

3. Od Siora, koji je pred Misirom, do megje Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonska, Getejska i Akaronska, i Aveji;

4. S juga sva zemlja Hananejska, i Meara, što pripada Sidoncima do Afeke, do megje Amorejske,

5. I zemlja Givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Aermomom pa do ulaska Ematskoga;

6. Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja ću otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo

je razdijeli ždrijebom Izrailju u našljedstvo, kao što sam ti zapovjedio.

7. Razdijeli dakle tu zemlju u našljedstvo megju devet plemena i polovinu plemena Manasijina.

8. Jer s drugom polovinom pleme Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnji,

9. Od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnicu Medevsku do Devona,

10. I sve gradove Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonu, do megje sinova Amonovijeh,

11. I Galad i megju Gesursku i Mahatsku i svu goru Aermonsku i sav Vasan do Salhe;

12. Sve carstvo Ogovo u Vasanu, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobedi i istrijebi.

13. Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izrailjevi, nego Gesureji i Mahateji ostaše megju Izrailjem do danas.

14. Samo plemenu Levijevu ne dade našljedstva; žrtve ognjene Gospoda Boga Izrailjeva jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao.

15. A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem,

16. I megje im bjehu od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve,

17. Esevon sa svijem gradovima svojim u ravni, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon;

18. I Jasa i Kadimot i Mifat,

19. I Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na gori kod doline,

20. I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot,

21. I svi gradovi u ravni, i sve carstvo Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonu, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijamskim, Evijom i Rekenom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji.

22. I Valama sina Veorova vraća ubiše sinovi Izrailjevi mačem s drugima pobijenijem.

23. I bjehu megje sinova Ruvimovijeh Jordan s megjama svojim. To je našljedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

24. I dade Mojsije plemenu Gadovu. sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem,

25. I bjehu im megje Jazir i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi,

26. I od Esevona do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do megje Dairske;

27. I u dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara Esevonskoga, Jordan i megja njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok.

28. To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.

29. I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim;

30. Megja im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara Vansanskoga, i sva sela Jairova, što su u Vasanu, šezdeset gradova,

31. I polovina Galada, i Astarot i E-drajin, gradovi carstva Ogova u Vasanu, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem.

32. To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku.

33. A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospod je Bog Izrailjev njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

GLAVA 14.

A ovo je što dobiše u našljedstvo sinovi Izrailjevi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našljedstvo Eleazar svećenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otačkih po plemenima sinova Izrailjevih,

2. Zdrjebom dijeleći im našljedstvo, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija, megju devet plemena i polovinu plemena.

3. Jer Mojsije dade našljedstvo dvje-

ma plemenima i polovini plemena s onu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva megju njima.

4. Jer sinova Josifovijeh bjehu dva plemena : Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima će živjeti i podgragja njihovijeh za stoku njihovu i za blago njihovo.

5. Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju tako učiniše sinovi Izrailjevi i podijeliše zemlju.

6. A sinovi Judini dogjoše k Isusu u Galgalu, i reče mu Halev sin Jefonijin Kenezej : ti znaš šta je kazao Gospod Mojsiju služi Božijemu za me i za te u Kadis-Varniji.

7. Bilo mi je četrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnji iz Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u sreću.

8. A braća moja, što idoše sa mnom, uplašise srce narodu; ali se ja jednako držah Gospoda Boga svojega.

9. I zakle se Mojsije onaj dan govoreći : zaista, zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopašće tebi u našljedstvo i sinovima tvojim do vijeka; jer si se sa svijem držao Gospoda Boga svojega.

10. A sada, eto sačuva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima već četrdeset i pet godina kako to reče Gospod Mojsiju, kad Izrailj igjaše po pustinji; i sad, eto, imam danas osamdeset i pet godina.

11. I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim.

12. Za to daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospod u onaj dan; jer si čuo u onaj dan da su ondje Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao.

13. I Isus ga blagoslovi, i dade Hevron Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

14. Za to pripade Hevron Halevu sinu Jefonijinu Kenezeju u našljedstvo do današnjega dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izrailjeva.

15. A ime Hevronu bijaše pregje Kirijat-Arva, a Arva bijaše velik čovjek megju Enakimima. I zemlja počinu od rata-

GLAVA 15.

A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem : uz megju Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane ;

2. I bješe im južna megja od kraja slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu ;

3. A otuda ide na jug na brdo Akravim, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku ;

4. Otuda idući do Aselmona izlazi na potok Misirski, i kraj toj megji udara u more. To vam je južna megja.

5. A megja k istoku slano more do kraja Jordana ; a megja sa sjeverne strane od zaliva morskoga, od kraja Jordana ;

6. Odatle ide ta megja na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave ; i odatle ide ta megja na kamen Voana sina Ruvimova ;

7. Odatle ide ta megja do Davira od doline Ahorove, i na sjever ide na Galgal, prema brdu Aduminskom na južnoj strani potoka ; po tom ide ta megja do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogil ;

8. Odatle ide ta megja preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalem ; otuda ide megja na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je na kraj doline Rafajske k sjeveru ;

9. Po tom se savija megja s vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu ; a odatle se pruža megja do Vala, a to je Kirijat-Jarim ;

10. Po tom ide megja od Vala na zapad ka gori Siru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne ;

11. I ide megja pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta megja na more.

12. A megja je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh megja. To su megje sinova Judinijeh u naokolo po porodicama njihovijem.

13. A Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio megju sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod : Kirijat-Arvu, a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron ;

14. I odatle izagna Halev tri sina E-

nakova : Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove Enakove.

15. I odatle otide na Davirane, a Davir se prije zvaše Kirijat-Sefer.

16. I reče Halev : ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu za ženu Ahsu kćer svoju.

17. I uze ga Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov ; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.

18. I kad polažашe, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina ; pa skoči smagarcu. A Halev joj reče : što ti je ?

19. A ona reče : daj mi dar : kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vode-nijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje.

20. Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem :

21. Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž megje Edomske k jugu : Kavseil i Eder i Jagur,

22. I Kina i Dimona i Adada,

23. I Kedes i Asor i Ituan,

24. Zif i Telem i Valot,

25. I Asor-Adata i Kiriote ; Esron je Asor ;

26. Amam i Sama i Molada,

27. I Asar-Gada i Esemon i Vet-Falet,

28. I Asar-Sual i Vir-Saveja i Viziotija,

29. Vala i Im i Asem,

30. I Eltolad i Hesil i Orma,

31. I Siklag i Madmana i Sansana,

32. I Levaot i Sileim i Ajin i Rimon ; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim.

33. U ravni Estaol i Saraja i Asna,

34. I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam,

35. Jarmut i Odolam, Sohot i Azika,

36. I Sagarim i Aditajim i Gedira i Gedirotajim ; četrnaest gradova sa selima svojim

37. Senan i Adasa i Magdal-Gad,

38. I Dilan i Mispa i Jokteil,

39. Lahis i Vaskat i Jeglon,

40. I Havon i Lamas i Hitlis,

41. I Gedirot, Vet-Dagon, i Nama i Makida ; šesnaest gradova sa selima svojim.

42. Livna i Eter i Asan,

43. I Jefta i Asna i Nesiv,

44. I Keila i Ahziv i Marisa ; devet gradova sa selima svojim.

45. Akaron sa selima i zaseocima ;

46. Od Akarona do mora sve što je i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan.

47. Azot sa selima i zaseocina, Gaza sa selima i zaseocina do potoka Misirskog i do velikoga mora s megjama.

48. A u gori : Samir i Jatir i Sohot,

49. I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir,

50. I Anav i Estemon i Anim,

51. I Gesen i Olon i Gilon ; jedanaest gradova sa selima svojim.

52. Arav i Duma i Esan,

53. I Janum i Vet-Tafuja i Afeka,

54. I Humata i Kirijat-Arva, a to je Hevron, i Sior ; devet gradova sa selima svojim.

55. Maon, Karmel i Zif i Juta,

56. Jezrael i Jogdeam i Zanoja.

57. Kajin, Gavaja i Tamna ; deset gradova sa selima svojim.

58. Alul, Vet-sur i Gedor,

59. I Marat i Vet-Anoti i Eltekon ; šest gradova sa selima svojim.

60. Kirijat-Val, to je Kirijat-Jarim, i Rava ; dva grada sa selima svojim.

61. U pustinji : Vet-Arava, Midin i Sehaha,

62. I Nivsan i grad soni, i Engadija ; šest gradova sa selima svojim.

63. A Jevuseje koji življahu u Jerusaimu ne mogoše istjerati sinovi Judini ; za to ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusaimu do danas.

GLAVA 16.

I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona, od vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetiljsku,

2. A od Vetilja ide na Luz i dolazi do megje Arhijske do Atarota,

3. Po tom ide na zapad do megje Jafletske pa do megje donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more.

4. Tako dobiše našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem.

5. A bješe megja sinovima Jefremovijem, po porodicama njihovijem, bješe megja našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona,

6. I izlazi megja na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obrće megja k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe,

7. Po tom slazi od Janohe do Atarota

8. Od Tafuje ide megja k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovijeh po porodicama njihovijem.

9. A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svi gradovi sa selima svojim.

10. A ne izagnaše Hananejina koji življaše u Gezeru ; za to ostaše Hananeji megju sinovima Jefremovijem do danas plaćajući danak.

GLAVA 17.

I dopade dio plemenu Manasijinu, a on bješe prvenac Josifov ; Mahiru prvcu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe čovjek junak, za to mu dopade Galad i Vasan ;

2. Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovi, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova, ljudi po porodicama svojim.

3. A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kéeri ; i ovo su imena kéerima njegovijem : Mala i Nuja, Egla, Melha i Tersa.

4. I one dogoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše : Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo megju braćom našom. I dade im Isus po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo megju braćom oca njihova.

5. I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje Galadske i Vasanske, koje su s onu stranu Jordana.

6. Jer kéeri Manasijine dobiše našljedstvo megju sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim.

7. A megja Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, po tom ide ta megja na desno k stanovnicima En-Tafujskim.

8. Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na megji Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem.

9. Odatle slazi megja na potok Kanu, s južne strane toga potoka ; i gradovi

su Jefremovi megju gradovima Manasijinim; a megja je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more.

10. S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, i more im je megja; i s Assirom graniče na sjeveru a s Isaharom na istoku.

11. Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Asirovu: Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Tanašani sa selima svojim, i Megigjani sa selima svojim; ta tri kraja.

12. Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati Hananeja iz tih gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.

13. Ali kad ojačaše sinovi Izrailjevi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagunaše.

14. A sinovi Josifovi rekoše Isusu govoreći: za što si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio doвле.

15. A Isus im reče: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okružite sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tijesna gora Jefremova.

16. A sinovi Josifovi rekoše: ne će nam biti dosta ova gora; a svi Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdena kola, i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj.

17. A Isus reče domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreći: velik si narod i silan si, ne ćeš imati jednoga dijela.

18. Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak ćeš imati megje njezine; jer ćeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdena kola, ako i jesu jaki.

GLAVA 18.

I sabra se sav zbor sinova Izrailjevijeh u Silom, i ondje namjestiše šator od sastanka, po što pokoriše zemlju.

2. Ali još bijaše sinova Izrailjevijeh sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo.

3. I Isus reče sinovima Izrailjevijem: dokle ćete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših?

4. Izberite izmegju sebe po tri čovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i progju zemlju, i neka je prepisu na

našljedstva svoja, pa onda neku dogju k meni.

5. I neka je razdijele na sedam dijelova: Juda će ostati u svojim megjama s juga, i dom će Josifov ostati u megjama svojim sa sjevera.

6. A vi prepisite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrijeb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim.

7. Jer Leviti nemaju dijela megju vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našljedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnji.

8. Tada ustaše ljudi i pogjoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da prepisu zemlju govoreći: idite i progjite zemlju i prepisite je, pa onda dogjite k meni, te ću baciti ždrijeb za vas ovdje pred Gospodom u Silomu.

9. I otidoše ljudi i progjoše zemlju, i prepisaše je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; po tom se vratiše k Isusu u okô u Silom.

10. I Isus baci ždrijeb za njih u Silomu pred Gospodom, i ondje podijeli Isus zemlju megju sinove Izrailjeve po dijelovima njihovijem.

11. I izide ždrijeb za pleme sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem, i dogje megja dijela njihova megju sinove Judine i sinove Josifove.

12. I bi im megja sa sjevera od Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven;

13. A odatle ide ta megja do Luza, s južne strane Luzu, a to je Vetilj, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu.

14. Otuda izlazi megja i savija se pokraj mora, k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana.

15. A južna strana od kraja Kirijat-Jarina, i izlazi ta megja k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje,

16. I slazi ta megja na kraj gore koja je prema dolini sinova Enomovijeh a u dolini Rafajskoj k zapadu, i ide preko

doline Enomove pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogil;

17. Po tom se obrće od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adumimskoj, i slazi na kamen Voana sina Ruvimova;

18. Otuda ide stranom koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu;

19. Po tom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna megja.

20. A Jordan je megja s istočne strane. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh s megjama njihovijem u naokolo po porodicama njihovijem.

21. A gradovi plemena sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem jesu: Jerihon i Vet-Ogla i Emek-Kesis.

22. I Vet-Arava i Semarajim i Vetilj,

23. I Avim i Fara i Ofra,

24. I Hefar-Amona i Olmija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim;

25. Gavaon i Rama i Virof,

26. I Mispa i Hefira i Mosa,

27. I Rekem i Jerfail i Tarala,

28. I Sila, Elev i Jevus, a to je Jerusalim, Gavaf, Kirijat; četrnaest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem.

GLAVA 19.

Po tom izide drugi ždrijeb za Simeuna, pleme sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh.

2. I dopade im u našljedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada,

3. I Asar-Sual i Vala i Asem,

4. Eltolad i Vetul i Orma,

5. I Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa,

6. I Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim;

7. Ajin, Remon i Eter i Asan, četiri grada sa selima svojim,

8. I sva sela što bijahu oko tih gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat južni. To je našljedstvo plemena sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem.

9. Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima Simeunovijem, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih,

za to sinovi Simeunovi dobiše našljedstvo na njihovu našljedstvu.

10. Po tom izide treći ždrijeb za sinove Zavulonove po porodicama njihovijem; i megja našljedstvu njihovu bi do Sarida.

11. A odatle ide megja njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu,

12. Pa se okreće od Sarida na istok do megje Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe;

13. Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoar, a to je Neja;

14. Otuda se savija megja k sjeveru na Anaton, i izlazi u dolinu Jeftail,

15. S Katatom i s Nalalom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim.

16. To je našljedstvo sinova Zavulonovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

17. Za Isahara izide ždrijeb četvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem;

18. A megja im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim,

19. I Aferajim i Seon i Anaharat,

20. I Ravit i Kision i Aves,

21. I Remet i En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis,

22. A otuda ide megja na Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim.

23. To je našljedstvo plemena sinova Isaharovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

24. Po tom izide ždrijeb peti za pleme sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem,

25. I megja im bi: Helkat i Alija i Veten i Ahsaf,

26. I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnata,

27. I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftaila k sjeveru, i do Vet-emeka i Naila, i ide do Havula na lijevo;

28. I Hevron i Reov i Amon i Kana dori do Sidona velikoga;

29. Otuda se savija megja na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija

na Osu i izlazi na more pokraj dijela Ahsivskoga;

30. I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima svojim.

31. To je našljedstvo plemena sinova Asirovijen po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

32. Za sinove Neftalimove izide ždrijež šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovijem,

33. I megja im bi od Elefa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan;

34. Po tom se obrće megja na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka;

35. A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot,

36. I Adama i Rama i Asor,

37. I Kedes i Edrej i En-Asor,

38. I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim.

39. To je našljedstvo plemena sinova Neftalimovijen po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim.

40. Sedmi ždrijež izide za pleme sinova Danovijen po porodicama njihovijem,

41. I megja našljedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Ir-Semes,

42. I Salavin i Ajalon i Jetla,

43. I Elon i Tamnata i Akaron,

44. I Eltekon i Giveton i Valat,

45. I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon,

46. I Me-Jarkon i Rakon s megjama svojim prema Jopi.

47. Ali megje sinova Danovijen izidoše male za njih; za to izidoše sinovi Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobije oštrijem mačem i osvojiše ga, i naseliše se u njemu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega.

48. To je našljedstvo plemena sinova Danovijen po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

49. A kad podijeliše zemlju po megjama njezinijem, dadoše sinovi Izrailjevi našljedstvo Isusu sinu Navinu megju sobom.

50. Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori Jefremovoj; a on sagrađi grad i naseli se u njemu.

51. To su našljedstva koja Eleazar sve-

štenik i Isus sin Navin i glavari porodica otačkih u plemenima sinova Izrailjevijen podijeliše ždriježom u Silomu pred Gospodom na vratima šatora od sastanka; i tako podijeliše zemlju.

GLAVA 20.

Po tom reče Gospod Isusu govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: odredite gradove za utočišta, za koje sam vam govorio preko Mojsija,

3. Da onamo uteče krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleći, da vam budu utočišta od osvetnika.

4. Pa kad ko uteče u koji od tih gradova neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih.

5. I ako dogje za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj.

6. Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštenečkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kući, u grad iz kojega je utekao.

7. I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jefremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj.

8. A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i Golan u Vasanu od plemena Manasijina.

9. To su gradovi odregjeni svijem sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi megju njima, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

GLAVA 21.

Tada dogjoše glavari otačkih porodica Levitskih k Eleazaru svešteniku i k Isusu sinu Navinu i glavarima porodica otačkih u plemenima sinova Izrailjevijen,

2. I rekoše im u Silomu u zemlji Hananskoj govoreći: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi

gdje ćemo živjeti i podgragja njihova za stoku našu.

3. I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjoj ove gradove i podgragja njihova :

4. Izide ždrijeb za porodice Katove ; i dopade sinovima Arona sveštenika između Levita ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova.

5. A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina.

6. A sinovima Girsonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova :

7. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.

8. Dadoše dakle sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgragja njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

9. I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenu ;

10. I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh između sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb,

11. Njima dopade : Kirijat-Arva, a Arva je otac Anakov, a taj je grad Hevron u gori Judinoj, s podgragjem svojim u naokolo.

12. A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

13. Dadoše dakle sinovima Arona svešteniku grad za utočište krvniku Hevron s podgragjem, i Livnu s podgragjem,

14. I Jatir s podgragjem, i Estemoju s podgragjem,

15. I Olon s podgragjem, i Davir s podgragjem,

16. I Ajin s podgragjem, i Jutu s podgragjem i Vet-Semes s podgragjem : deset gradova od ta dva plemena.

17. A od plemena Venijaminova Gavaon s podgragjem, i Gavaju s podgragjem,

18. Anatot s podgragjem, i Almon s podgragjem : četiri grada.

19. Svega gradova sinova Arona sveštenika trinaest gradova s podgragjima.

20. A porodicama sinova Katovijeh Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Jefremova ;

21. Dopade im grad za utočište krvniku Sihem s podgragjem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgragjem,

22. I Kivsajim s podgragjem, i Vet-Oron s podgragjem : četiri grada ;

23. A od plemena Danova : Eltekon s podgragjem, Giveton s podgragjem,

24. Ajalon s podgragjem, Gat-Rimon s podgragjem : četiri grada.

25. A od polovine plemena Manasijina : Tanah s podgragjem i Gat Rimon s podgragjem : dva grada.

26. Svega deset gradova s podgragjima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

27. A sinovima Girsonovijem između porodica Levitskih dadoše od polovine plemena Manasijina grad za utočište krvniku Golan u Vasanu s podgragjem, i Vesteru s podgragjem : dva grada ;

28. A od plemena Isaharova : Kison s podgragjem, Davrot s podgragjem,

29. Jarmut s podgragjem, En-Ganim s podgragjem : četiri grada ;

30. A od plemena Asirova : Misal s podgragjem, Avdon s podgragjem,

31. Helkat s podgragjem, i Reov s podgragjem : četiri grada ;

32. A od plemena Neftalimova grad za utočište krvniku Kedes u Galileji s podgragjem, i Amot-Dor s podgragjem, i Kartan s podgragjem : tri grada.

33. Svega gradova sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgragjima.

34. A porodicama sinova Merarijevih, ostalijem Levitima, dadoše od plemena Zavulonova Jokneam s podgragjem, Kartu s podgragjem,

35. Dimnu s podgragjem, Nalol s podgragjem : četiri grada ;

36. A od plemena Ruvimova : Vosor s podgragjem, i Jazu s podgragjem,

37. Kedimot s podgragjem, i Mifat s podgragjem : četiri grada ;

38. A od plemena Gadova : grad za

utočište krvniku Ramot u Galadu s podgragjem, i Mahanajim s podgragjem.

39. Eševon s podgragjem, Jazir s podgragjem : svega četiri grada.

40. Sve ove gradove *dadoše* sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu izmegju porodica Levitskih ; i dogje na ždrijež njihov dvanaest gradova.

41. Svega gradova Levitskih u našljedstvu sinova Izrailjevijeh bješe četrdeset i osam gradova s podgragjima.

42. A svi gradovi imaju svoja podgragja u naokolo ; tako je u svakoga grada.

43. Tako dade Gospod Izrailju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da će im je dati, i naslijediše je i nasiliše se u njoj.

44. I umiri ih Gospod od svuda u naokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem ; i niko se ne održa pred njima od svih neprijatelja njihovijeh ; sve neprijatelje njihove predade im Gospod u ruke.

45. Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izrailjevu ; sve se zbi.

GLAVA 22.

Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina,

2. I reče im : vi držaste sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao.

3. Ne ostaviste braće svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro čuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega.

4. A sada Gospod je Bog vaš smirio braću vašu, kako im je rekao ; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s onu stranu Jordana.

5. Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i čuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

6. I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore.

7. A polovini plemena Manasijina bje-

še dao Mojsije *našljedstvo* u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braćom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajući ih Isus u šatore njihove, blagoslovi ih,

8. I reče im govoreći : s velikim blagom vraćate se u šatore svoje sa stokom vrlo mnogom, sa srebrom i zlatom i mjegju i grožgjem i odijelom vrlo mnogim ; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braćom svojom.

9. I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izrailjevijeh iz Siloma, koji je u zemlji Hananskoj, idući u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

10. A kad dogjoše na megju Jordansku u zemlji Hananskoj, načiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar ondje na Jordanu, oltar velik i naočit.

11. I čuše sinovi Izrailjevi gdje se govori : gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina načiniše oltar prema zemlji Hananskoj na megji Jordanskoj, pokraj sinova Izrailjevijeh.

12. A kad čuše sinovi Izrailjevi, skupi se sav sbor sinova Izrailjevijeh u Silom da idu da se biju s njima.

13. I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazara sveštenika,

14. I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otačkoga od svih plemena Izrailjevijeh, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisućama Izrailjevijem.

15. A oni dogjoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreći :

16. Ovako veli sav zbor Gospodnji : kakav je to grijeh kojim se ogriješiste Bogu Izrailjevu odvrativši se danas od Gospoda načinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda ?

17. Malo li nam je grijeha Fegorova, od kojega se još nijesmo očistili do danas i s kojega dogje pogibao na zbor Gospodnji,

18. Te se danas odvrćate od Gospoda, i odmećete se danas od Gospoda, da sesjutra razgujete na sav zbor Izrailjev?

19. Ako je zemlja našljedstva vašega nečista, prijegijte u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji šator Gospodnji, i uzmite našljedstvo megju nama; samo se ne odmećite od Gospoda i ne odmećite se od nas gradeći sebi oltar mimo oltar Gospoda Boga našega.

20. Nije li se Ahan sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te dogje gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grijeh svoj.

21. A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarima tisuća Izrailjevih :

22. Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, on zna, i Izrailj neka zna. Ako smo se radi odmetati i griješiti Gospodu, neka nas ne sačuva danas.

23. Ako smo načinili oltar da se odvratimo od Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospod neka traži.

24. Nego to učinismo bojeći se ovoga: rekosmo : sjutra će reći sinovi vaši sinovima našim govoreći : šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevim?

25. Megju je postavio Gospod izmegju nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi. Jordan; vi nemate dijela u Gospoda. Te će sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda.

26. Za to rekosmo : učinimo tako, i načinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu,

27. Nego da bude svjedok megju nama i vama, i megju natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne birakli kad god sinovi vaši sinovima našim : vi nemate dijela u Gospoda.

28. Jer rekosmo : ako kad reku *tako* nama ili natražju našem, tada ćemo im kazati : vidite sliku od oltara Gospodnjega koju načiniše oči naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedočanstvo megju nama i vama.

29. Ne daj Bože da se odmećemo Go-

spodu i da se danas odvrćamo od Gospoda načinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospoda Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem.

30. I kad ču Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuća Izrailjevih koji bijahu s njim, riječi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji.

31. I reče Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim : danas poznasmo da je megju nama Gospod kad se ne ogriješiste Gospodu tijekom grijehom, i sačuvaste sinove Izrailjeve od ruku Gospodnjih.

32. I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratiše se od sinova Ruvimovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hanansku k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar:

33. I bi po volji sinovima Izrailjevijem; i hvališe Boga sinovi Izrailjevi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi.

34. I prozvaše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed *govoreći* : svjedok je megju nama da je Gospod Bog.

GLAVA 23.

A poslije mnogo vremena, po što Gospod umiri Izrailja od svih neprijatelja negovijeh u naokolo, i Isus bi star i vremenit,

2. Dozva Isus sve sinove Izrailjeve, stariješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reče im : ja sam star i vremenit;

3. A vi ste vidjeli sve što je učinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas.

4. Vidite, razdijelio sam vam ždrijebom ove narode, koji ostaše, u našljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih, do velikoga mora na zapad.

5. I Gospod Bog vaš razagnaće ih ispred vas i istrijebiće ih ispred vas, i naslijedićete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospod Bog vaš.

6. Za to ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi

zakona Mojsijeva, da ne odstupate od njega ni na desno ni na lijevo,

7. Da se ne pomiješate s tijem naroda što su ostali među vama, i da ne pominjete imena bogova njihovih, i da se ne kunete njima niti im služite niti im se klanjajte.

8. Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste činili do danas.

9. Za to je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas.

10. Jedan čovjek između vas goniće tisuću, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao.

11. Pazite dakle dobro da ljubite Gospoda Boga svojega.

12. Jer ako se odvratite i pristanete za ostatak tih naroda, što su još ostali među vama, i s njima se oprijetite i pomiješate se s njima i oni s vama,

13. Znajte zaista da Gospod Bog vaš ne će više izgoniti tih naroda ispred vas, nego će vam oni postati zamka i mreža, i bič bokovima vašim, i trnje očima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš.

14. I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srećem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa.

15. A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospod Bog vaš, tako će Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš,

16. Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; raspalice se gnjev Gospodnji na vas, i nestaće vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

GLAVA 24.

Po tom sabra Isus sva plemena Izraeljeva u Sihem, i sazva starješine Izraeljeve i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom.

2. I reče Isus svemu narodu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : s onu stra-

nu rijeke živješe negda oči vaši, Tara otac Avramov i otac Nahorov, i služiliše drugim bogovima.

3. Ali uzeš oca vašega Avrama ispredko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku, i umnožih sjeme njegovo dajući mu Isaka.

4. A Isaku dadoh Jakova i Isava, i dadoh Isavu goru Sir da je njegova ; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Misir.

5. I poslah Mojsija i Arona, i mučih Misir, kako učinih usred njega, po tom vas izvedoh.

6. A kad izvedoh iz Misira oce vaše, dogjoše na more ; a Misireci gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do crvenoga mora.

7. Tada zavapiše ka Gospodu, i postavili tamu između vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oči vaše vidješe šta učinih od Misiraca ; po tom ostaste u pustinji dugo vremena.

8. Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življahu s onu stranu Jordana ; i oni se pobiše s vama, ali ih dadoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebi ih ispred vas.

9. I Valak sin Seforov car Moavski podiže se da se bije s Izrailjem, i posla te dozva Valama sina Veorova da vas prokune.

10. Ali ne htjeh poslušati Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove.

11. Po tom prijegjoste preko Jordana, i dogjoste pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergeseji i Jevuseji ; i dadoh ih vama u ruke.

12. I poslah pred vama stršljene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara Amorejska ; ne mačem tvojim ni lukom tvojim.

13. I dadoh vam zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste i u njima živite ; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete.

14. Za to sada bojte se Gospoda i služite mu vjerno i istinito ; i povrzite bogove, kojima su služili oči vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu.

15. Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome ćete služiti : ili bogove kojima su služili oči

vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite ; a ja i dom moj služićemo Gospodu.

16. A narod odgovori i reče : ne daj Bože da ostavimo Gospoda da služimo drugim bogovima.

17. Jer Gospod Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, i on je učinio pred našim očima one znake velike, i čuvao nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijem narodima kroz koje progjosmo.

18. I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji ; i mi ćemo služiti Gospodu, jer je Bog naš.

19. A Isus reče narodu : ne možete služiti Gospodu, jer je svet Bog, revnitelj, ne će podnositi vaše nevjere i vaših grijeha.

20. Kad ostavite Gospoda i stanete služiti tugjim bogovima, okrenuće se i zlo će vam učiniti, i istrijebiće vas, po što vam je dobro činio.

21. A narod reče Isusu : ne, nego ćemo Gospodu služiti.

22. A Isus reče narodu : sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekoše : svjedoči smo.

23. Povrzite dakle bogove tugje što su megju vama, i privijte srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu.

24. A narod reče Isusu : Gospodu Bogu svojemu služićemo i glas njegov slušaćemo.

25. Tako učini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu.

26. I napisa Isus ove riječi u knjigu zakona Božijega ; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodnje.

27. I reče Isus svemu narodu : evo, kamen ovaj neka nam bude svjedočanstvo ; jer je čno sve riječi Gospodnje, koje nam je govorio ; i neka vam bude svjedočanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu.

28. Po tom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo našljedstvo.

29. A poslije ovijeh stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bijaše sto i deset godina.

30. I pogreboše ga u megjama našljedstva njegova u Tamnat-Sarahu, koji je u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

31. I služi Izrailj Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živješe iza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja koja učini Izrailju.

32. I kosti Josifove, koje donesoše sinovi Izrailjevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca ; i biše u sinova Josifovijeh u našljedstvu njihovu.

33. I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

KNJIGA O SUDIJAMA.

GLAVA 1.

A po smrti Isusovoj upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda govoreći : ko će izmegju nas ići prvi na Hananeje da se bije s njima ?

2. I Gospod reče : Juda neka ide ; eto dao sam mu zemlju u ruke.

3. A Juda reče Simeunu bratu svojemu : hajde sa mnom na moj dio, da se bijemo s Hananejima ; pak ću i ja ići s tobom na tvoj dio. I pogje Simeun s njim.

4. I izide Juda ; i dade im Gospod Ha-

naneje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Vezeku deset tisuća ljudi.

5. Jer nagjoše Adoni-Vezeka u Vezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje.

6. I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjeraše, i uhvativši ga odsjekoše mu palce u ruku i u nogu.

7. Tada reče Adoni-Vezek : sedamdeset careva odsječenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom ; kako sam činio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalm, i ondje umrije.

8. Jer sinovi Judini udariše na Jerusolim i uzeše ga, i isjekoše gragjane oštrijem mačem, a grad sažegoše ognjem.

9. Po tom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni.

10. I Juda izide na Hananeje koji življahu u Hevronu, a Hevronu bijaše pre-gje ime Kirijat-Arva; i pobiše Sesaja i Ahimana i Talmaja.

11. A odatle otidoše na Davirane, a Daviru prije bješe ime Kirijat-Sefer.

12. I reče Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu Ahsu kćer svoju za ženu.

13. I uze ga Gotonilo, sin Kenezov, mlagji brat Halevov; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.

14. I kad polažашe, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoči s margarca. A Halev joj reče: što ti je?

15. A ona mu reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Halev izvore gornje i izvore donje.

16. A i sinovi Keneja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom.

17. Po tom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma.

18. I Gazu uze Juda s megjama njezinijem, i Askalon s megjama njegovijem, i Akaron s megjama njegovijem.

19. Jer Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u dolini, jer imahu grozdена kola.

20. I dadoše Halevu Hevron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova.

21. A sinovi Venijaminovi ne izagnaše Jevuseja koji življahu u Jerusalimu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalimu sa sinovima Venijaminovijem do ovoga dana.

22. Izidoše i sinovi Josifovi na Vetilj, i Gospod bijaše s njima.

23. I uhodiše Vetilj sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz.

24. I uhode vidješe čovjeka koji igjaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda ćemo ući u grad, pa ćemo ti učiniti milost.

25. A on im pokaza kuda će ući u grad; i isjekoše u gradu sve oštrijem mačem, a onoga čovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom.

26. I otide onaj čovjek u zemlju He-tejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas.

27. A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaha i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Megida i sela njegovijeh; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.

28. A kad ojača Izrailj, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna.

29. Ni Jefrem ne izagna Hananeja koji življahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru.

30. Zavulon ne izagna stanovnika iz Kitrona, ni stanovnika iz Nalola; nego ostaše Hananeji s njim, i plaćahu danak.

31. Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Ahaziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova;

32. Nego Asir življaše megju Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna.

33. Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego življaše megju Hananejima stanovnicima one zemlje; i stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaćahu im danak.

34. A Amoreji pritješnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu.

35. I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u Ajalonu i Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaćаше danak.

36. A megja Amorejima bješe od gore Akravimske, od stijene pa na više.

GLAVA 2.

I dogje angjeo Gospodnji od Galgala u Vokim i reče: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: ne ću pokvariti zavjeta svojega s vama do vijeka.

2. A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihovih raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to učinili?

3. Za to i ja rekoh: ne ću ih odagnati

ispred vas, nego će vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biće vam zamka.

4. A kad izgovori angjeo Gospodnji ove riječi svijem sinovima Izrailjevim, narod podiže glas svoj i plaka.

5. Za to prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodu.

6. A Isus raspusti narod, i razidoše se sinovi Izrailjevi svaki na svoje nasljedstvo, da naslijede zemlju.

7. I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što učini Izrailju.

8. Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bješe sto i deset godina.

9. I pogreboše ga sinovi Izrailjevi u megjama nasljedstva njegova u Tamnat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

10. I sav onaj naraštaj pribra se k ocima svojim, i nasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznaše Gospoda ni djela koja je učinio Izrailju.

11. I sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima.

12. I ostaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Misirske, i pogjoše za drugim bogovima izmegju bogova onijeh naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospoda.

13. I ostaviše Gospoda, i služiše Valu i Astarotama.

14. I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem u naokolo, i ne mogoše se više držati pred neprijateljima svojim.

15. Kuda god polažahu, ruka Gospodnja bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji.

16. Tada im Gospod podizaše sudije, koje ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih plijenjahu.

17. Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego činiše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zagjoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajući zapovijesti Gospodnje; oni ne činiše tako.

18. I kad im Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljao ih iz ruku neprijatelja njihovi-

jeh svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo učinjahu i koji ih evijeljahu.

19. A kad sudija umrije, oni se vraćahu opet i bivalu gori od otaca svojih idući za bogovima drugim i služeći im i klanjajući im se; ne ostavljahu se djela svojih niti putova svojih opakih.

20. Za to se raspali gnjev Gospodnji na Izrailja, i reče: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušao glasa mogega,

21. Ni ja ne ću više ni jednoga goniti ispred njih izmegju naroda koje ostavi Isus kad umrije,

22. Da njima kušam Izrailja hoće li se držati puta Gospodnjega hodeći po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili ne će.

23. I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

GLAVA 3.

A ovo su narodi koje ostavi Gospod da njima kuša Izrailja, sve one koji ne znahu za ratove Hananske,

2. Da bi barem natražje sinova Izrailjevijeh znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali:

3. Pet kneževina Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveri, koji življahu na gori Livanu od gore Val-Ermona do Emata.

4. Ti narodi ostaše da se Izrailj njima kuša, da se vidi hoće li slušati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija.

5. I življahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja, Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jevera i Jevuseja.

6. I ženjahu se kćerima njihovijem i udavahu kćeri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem.

7. I činjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviše Gospoda Boga svojega i služahu Valima i luginama.

8. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru Mesopotamskom; i služiše sinovi Izrailjevi Husan-Risatajimu osam godina.

9. Po tom vapiše sinovi Izrailjevi ka

Gospodu, i podiže Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevim da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlagjega brata Halevova.

10. I bijaše na njemu duh Gospodnji, i sugjaše Izrailju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara Mesopotamskoga; i ruka njegova nadjača Husan-Risatajima.

11. I zemlja bi mirna četrdeset godina. Po tom umrije Gotonilo sin Kenezov.

12. A sinovi Izrailjevi stadoše opet činiti što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijepi Eglona cara Moavskoga na Izrailja, jer činjahu što je zlo pred Gospodom.

13. Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izašavši pobi Izrailja, i osvojiše grad palmov.

14. I sinovi Izrailjevi služiše Eglonu caru Moavskom osamnaest godina.

15. Po tom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiže izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, čovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru Moavskom.

16. A Aod načini sebi mač s obje strane oštar, od lakta u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedricu.

17. I odnese dar Eglonu caru Moavskom; a Eglon bješe čovjek vrlo debeo.

18. I kad predade dar, otpusti ljude koji su nosili dar.

19. Pa sam vrativ se od likova kamenijeh, koji bijahu kod Galgala, reče: imam, care, neku tajnu da ti kažem. A on reče: muči. I otidoše od njega svi koji stajahu pred njim.

20. A Aod pristupi k njemu; a on sje-gjaše sam u ljetnoj sobi; pa reče Aod: riječ Božju imam da ti kažem. Tada on usta s prijestola.

21. A Aod poteže lijevom rukom svojom i uze mač od desne bedrice, i satjera mu ga u trbuh,

22. I držak ugje za mačem, i salo se sklopi za mačem, te ne može izvući mača iz trbuha; i izide nčist.

23. Po tom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zaključa.

24. A kad on otide, dogjoše sluge, i pogledaše, a to vrata od sobe zaključa-

na, pa rekoše: valja da ide na polje u klijeti do ljetne sobe.

25. I već im se dosadi čekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeše ključ i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav.

26. A Aod dokle se oni zabaviše pobježe i progje likove kamene, i uteče u Seirof.

27. I kad dogje, zatrubi u trubu u gori Jefremovoj; i sidoše s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed.

28. Pa im reče: hajdete za mnom, jer Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoše za njim, i uzeše Moavcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeći.

29. I tada pobiše Moavce, oko deset tisuća ljudi, sve bogate i hrabre, i nije-dan ne uteče.

30. Tako u taj dan potpadoše Moavci pod ruku Izrailjevu: i zemlja bi mirna osamdeset godina.

31. A poslije njega nasta Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja ostanom volujskim, i izbavi i on Izrailja.

GLAVA 4.

A po smrti Aodovoj opet sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom.

2. I Gospod ih dade u ruke Javinu caru Hananskom, koji vladaše u Asoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sisara, koji življaše u Arosetu neznabožačkom.

3. I sinovi Izrailjevi vapiše ka Gospodu; jer on imaše devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritješnjavaše sinove Izrailjeve dvadeset godina.

4. U to vrijeme Devora proročica, žena Lafidotova, sugjaše Izrailju.

5. I Devora stanovaše pod palmom izme-gju Rame i Vetilja u gori Jefremovoj, i dolazahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud.

6. A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesa Neftalimova i reče mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailjev: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi izme-gju sinova Neftalimovijeh i sinova Zavulonovijeh?

7. Jer ću dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo njegovo, i predaću ga tebi u ruke.

8. A Varak joj reče : ako ćeš ti ići sa mnom, ići ću ; ako li ne ćeš ići sa mnom, ne ću ići.

9. A ona reče : ja ću ići s tobom, ali ne ćeš imati slave na putu kojim ćeš ići ; jer će ženi u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otiđe s Varakom u Kedes.

10. I Varak sazvarši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuća ljudi ; i Devora igjaše s njim.

11. A Ever Kenejin bješe se odvojio od Keneja, od sinova Ovava tasta Mojsijeva, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova Zanajimskih, a to je kod Kedes.

12. I javiše Sisari da je izašao Varak sin Avinejemov na goru Tavor.

13. I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenijeh, i sav narod koji bijaše s njim od Aroseta neznabožackoga do potoka Kisona.

14. Tada reče Devora Varaku : ustani, jer je ovo dan, u koji ti dađe Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom ? I Varak sigje s gore Tavora, i deset tisuća ljudi za njim.

15. I Gospod smete Sisaru i sva kola njegova i svu vojsku ostrim mačem pred Varakom ; i Sisara sigje s kola svojih, i pobježe pješice.

16. A Varak potjera kola i vojsku do Aroseta neznabožackoga ; i pade sva vojska Sisarina od oštrog mača, ne osta ni jedan.

17. A Sisara uteče pješice do šatora Jailje žene Evera Kenejina ; jer bijaše mir među Javinom carem Asorskim i domom Evera Kenejina.

18. I izide Jailja na susret Sisari, i reče mu : skloni se, gospodaru, skloni se kod mene ; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivačem.

19. A on joj reče : daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvori mijeh mlijeka i napoji ga, pa ga pokri.

20. A on joj reče : stoj na vratima od šatora, i ako ko dogje i zapita te i reče : ima li tu ko ? reci : nema.

21. Tada Jailja žena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu ko-

lac kroz slijepe oči, te progje u zemlju, kad spavaše tvrdo umoran, i umrije.

22. I gle, Varak tjeraše Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reče mu : hodi da ti pokažem čovjeka kojega tražiš. I ugje k njoj, i gle, Sisara ležase mrtav, i kolac mu u slijepijem očima.

23. Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara Hananskoga pred sinovima Izrailjevijem.

24. I ruka sinova Izrailjevijeh bivaše sve teža Javinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiše Javina cara Hananskoga.

GLAVA 5.

I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreći :

2. Blagosiljajte Gospoda što učini osvetu u Izrailju i što narod dragovoljno prista.

3. Čujte carevi, slušajte knezovi ; ja, ja ću Gospodu pjevati, popijevaću Gospodu Bogu Izrailjevu.

4. Gospode ! kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom.

5. Brda se rastapahu pred Gospodom ; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

6. Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesta putova, i koji igjahu stazama igjahu krivim putovima.

7. Nesta sela u Izrailju, nesta ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izrailju.

8. On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima ; vigjaše li se štit ili koplje među četrdeset tisuća u Izrailju ?

9. Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailjevijem, koji dragovoljno pristaše između naroda. Blagosiljajte Gospoda.

10. Koji jašete na bijelim magarcima, koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte.

11. Prestala je praska strjeljačka na mjestima gdje se voda crpe ; ondje neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izrailju ; tada će narod Gospodnji slaziti na vrata.

12. Ustani, ustani, Devoro ; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu ; ustani, Varače, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov.

13. Sada će potlačeni obladati silnima

iz naroda ; Gospod mi dade da vladam silnima.

14. Iz Jefrema izide korijen njihov na Amalike ; za tobom bješe Venijamin s narodom tvojim ; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari.

15. I knezovi Isaharovi biše s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje vogjaše. U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli.

16. Što si sjedio megju torovima slušajući kako bleje stada ? U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli.

17. Galad osta s onu stranu Jordana ; a Dan što se zabavi kod lagja ? Asir za što sjedje na brijegu morskom i u krševima svojim osta ?

18. Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalim, na visokom polju.

19. Dogjoše carevi, biše se ; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Megidskoj ; ali ni mrve srebra ne dobiše.

20. S neba se vojeva, zvijezde s mjestu svojih vojevaše na Sisaru.

21. Potok Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison ; pogazila si dušu moja, snažno.

22. Tada izotpadaše konjma kopita od tjeranja junaka njihovijeh.

23. Proklinjite Miroz, reče angjeo Gospodnji, proklinjite stanovnike njegove ; jer ne dogjoše u pomoć Gospodu, u pomoć Gospodu s junacima.

24. Da je blagoslovena mimo žene Jajila žena Evera Kenejina ; mimo žene u šatorima da je blagoslovena.

25. Zaiska vode, mlijeka mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku.

26. Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovački, i udari Sisaru, razmrška mu glavu ; probode i probi mu slijepe oči.

27. Megju noge njezine savi se, pade, leža ; megju noge njezine savi se, pade ; gdje se savi ondje pade mrtav.

28. S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše : što se tako dugo ne vraćaju kola njegova ? što se tako polako miču točkovi kola njegovijeh ?

29. Najmudrije izmegju dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi :

30. Nijesu li našli ? ne dijele li plijen ? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Plijen šaren Sisari, plijen šaren, vezen ; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijeniše.

31. Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospode ; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna četrdeset godina.

GLAVA 6.

A sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina.

2. I osili ruka Madijanska nad Izrailjem, te od straha Madijanskoga načinise sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i pećine i ograde.

3. I kad bi Izrailjei posijali, dolazahu Madijani i Amalici i istočni narod, dolazahu na njih.

4. I stavši u oku protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljahu hrane u Izrailju, ni ovce ni vola ni magarca.

5. Jer se podizahu sa stadima svojim, i sa šatorima svojim, i dolazahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeći u zemlju pustošahu je.

6. Tada osiromaši Izrailj veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi.

7. A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijana,

8. Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reče : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga,

9. I izbavio sam vas iz ruke Misirske i iz ruke svih onijeh koji vas mućahu ; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu.

10. Pak vam rekoh : ja sam Gospod Bog vaš, ne bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega.

11. Po tom dogje angjeo Gospodnji i sjede pod hrastom u Ofri, koji bijaše Joasa Avijezerita ; a sin njegov Gedeon vrsijaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana.

12. I javi mu se angjeo Gospodnji, i

reče mu : Gospod je s tobom, hrabri junake !

13. A Gedeon mu reče : o gospodaru moj ! kad je Gospod s nama, za što nas snagje sve ovo ? i gdje su sva čudesa njegova, koja nam pripovijedaše oči naši govoreći : nije li nas Gospod izveo iz Misira ? a sada nas je ostavio Gospod i predao nas u ruke Madijanima.

14. A Gospod ga pogleda i reče mu : idi u toj sili svojoj, i izbavićeš Izrailja iz ruku Madijanskih. Ne poslaj li te ?

15. A on mu reče : o Gospode, čim ću izbaviti Izrailja ? eto, rod je moj najsiromašniji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega.

16. Tada mu reče Gospod : ja ću biti s tobom, te ćeš pobiti Madijance kao jednoga.

17. A Gedeon mu reče : ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govoriš sa mnom.

18. Nemoj otići odavde dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reče : čekaću dokle se vratiš.

19. Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hljebove prijesne, i metnu meso u kotariću a juhu u lonac, i donese mu pod hrast, i postavi.

20. A angjeo Božji reče mu : uzmi to meso i te hljebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolj. I on učini tako.

21. Tada angjeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci, i dotače se mesa i hljebova prijesnijeh : i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I angjeo Gospodnji otide ispred očiju njegovijeh.

22. A Gedeon videći da bješe angjeo Gospodnji reče : ah Gospode Bože ! za to li vidjeh angjela Gospodnjega licem k licu ?

23. A Gospod mu reče : budi miran, ne boj se, ne ćeš umrijeti.

24. I Gedeon načini ondje oltar Gospodu, i nazva ga mir Gospodnji. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj.

25. I istu noć reče mu Gospod : uzmi junca, koji je oca tvojega, junca drugoga od sedam godina : i raskopaj oltar Valov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega.

26. I načini oltar Gospodu Bogu svomemu navrh ove stijene, na zgodnu mje-

stu ; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isijeeš.

27. Tada uze Gedeon deset ljudi između sluga svojih, i učini kako mu zapovjedi Gospod ; ali se bojaše doma oca svojega i mještana, te ne učini danju nego učini noću.

28. A kad u jutru ustaše mještani a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isječen ; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru načinjenom.

29. I rekoše jedan drugomu : ko to učini ? I traživši i raspitivavši rekoše : Gedeon sin Joasov učini to.

30. Pa rekoše mještani Joasu : izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isijee lug kod njega.

31. A Joas reče svjema koji stajahu oko njega : vi li hoćete da branite Vala ? vi li hoćete da ga izbavite ? ko ga brani, poginuće jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar.

32. I prozva ga onoga dana Jeroval govoreći : neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar.

33. A svi Madijani i Amalici i istočni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali u oko u dolini Jezraelu.

34. A duh Gospodnji naoruža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu.

35. I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega ; posla glasnike i u pleme Asirovo i Zavlunovo i Neftalimovo, te i oni izidoše pred njih.

36. Tada reče Gedeon Bogu : ako ćeš ti izbaviti mojom rukom Izrailja, kao što si rekao,

37. Evo, ja ću metnuti runo na gumnu : ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda ću znati da ćeš mojom rukom izbaviti Izrailja, kao što si rekao.

38. I bi tako ; jer kad usta sjutra dan, iscijedi runo, i isteče rose iz runa puna zdjela.

39. Opet reče Gedeon Bogu : nemoj se gnjeviti na me, da progovorim još jednom ; da obidem runom još jednom ; neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa.

40. I Bog učini tako onu noć; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

GLAVA 7.

I urani Jeroval, to je Gedeon, i vas narod što bijaše s njim, i stadoše u ôkô kod izvora Aroda; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini.

2. A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, za to im ne ću dati Madijana u ruke, da se ne bi hvalio Izrailj suprot meni govoreći: moja me ruka izbavi.

3. Nego sada oglasi da čuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vrati i nek ide odmah ka gori Galaadu. I vrati se iz naroda dvadeset i dvije tisuće; a deset tisuća osta.

4. Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje ću ti ih prebrati; za kojega ti god rečem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; i za koga ti god rečem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide.

5. I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapće pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije.

6. I onijeh koji laptашe, rukom svojom k ustima *prinesavši vodu*, bješe tri stotine ljudi; a vas ostali narod kleče na koljena svoja da piju vode.

7. Tada reče Gospod Gedeonu: s tih ljudi tri sta ljudi koji laptашe vodu izbaviću vas i predaću ti u ruke Madijane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto.

8. I narod uze brašnjjenice i trube; i Gedeon otpusti sve ljude Izrailjce da idu svaki u svoj šator, a onijeh tri sta ljudi zadrža. A ôkô Madijanski bijaše niže njega u dolini.

9. I onu noć reče mu Gospod: ustani, sigji u ôkô, jer ti ga dadoh u ruke.

10. Ako li se bojiš sam sići, sigji u ôkô s Furom momkom svojim,

11. I čućeš šta govore, pa će ti osiliti ruke i udarićeš na ôkô. I sigje oni i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu.

12. A Madijani i Amalici i vas narod istočni ležahu po dolini kao skakavei, tako ih bješe mnogo; i kamilama nji-

hovijem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijegu morskom.

13. I kad dogje Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojem u san, i govoraše: gle, usnih, a to pečen hljeb ječmen kotrljaše se k okolu Madijanskom i dogje do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih i popadaše šatori.

14. A drug mu odgovori i reče: to nije drugo nego mač Gedeona sina Joasova čovjeka Izrailjca; predao mu je u ruke Bog Madijane i sav ovaj oko.

15. I kad Gedeon ču kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumači, pokloni se i vrati se u ôkô Izrailjski i reče: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko Madijanski.

16. Po tom razdijeli tri sta ljudi u tri čete, i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luč u žban.

17. I reče im: na mene gledajte, pa tako činite; gle, ja ću doći na kraj okola, pa što ja učinim, to činite.

18. Kad ja zatrubim u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubite u trube oko svega okola, i vičite: mač Gospodnji i Gedeonov.

19. I dogje Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u početak srednje straže, istom bijahu promijenili stražu, a oni zatrubiše u trube, i polupaše žbanone koje imahu u rukama.

20. Tako tri čete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci lučeve a u desnoj trube trubeći, i povikaše: mač Gospodnji i Gedeonov.

21. I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bježati.

22. A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, Gospod obrati mač svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata.

23. A Izrailjci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madijane.

24. I Gedeon posla glasnike po svoj gori Jefremovoj govoreći: sigjite pred Madijane i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatiše vode do Vetvare duž Jordana.

25. I uhvatiše dva kneza Madijanska, Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni

Orivovoj, a Ziva ubiše kod tijeska Zivova; i goniše Madijane, i donesoše glavu Orivovu i Zivovu ka Gedeonu preko Jordana.

GLAVA 8.

A ljudi od plemena Jefremova rekoše mu: šta nam to učini te nas ne pozva kad pogje u boj na Madijane? I vikahu na nj žestoko.

2. A on im reče: pa šta sam učinio tako kao vi? nije li pabirčenje Jefremovo bolje nego berba Avijezerova?

3. Vama je u ruke dao Gospod knezove Madijanske, Oriva i Ziva: pa što ja mogoh učiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori.

4. A kad Gedeon dogje na Jordan, prijegje preko njega s tri sta ljudi koji bjehu s njim, a bjehu umorni goneći.

5. Pa reče ljudima Sokoćanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve Madijanske.

6. A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salmanova već u tvojoj ruci, da damo hljeba tvojoj vojsci?

7. A Gedeon im reče: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruku, tada ću pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i dračom.

8. I otide odande u Fanuil, i reče Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu.

9. Za to i ljudima Fanuiljanima reče: kad se vratim zdravo, razvaliću tu kulu.

10. A Zevej i Salman bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuća, što ih god osta od sve vojske istočne; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

11. I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i Jogveji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrižna.

12. A Zevej i Salman pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madijanska, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku.

13. I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunčanoga rogjaja.

14. I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove Sokot-

ske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi.

15. Pa kad dogje k Sokoćanima, reče: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreći: je li pesnica Zevejeva i Salmanova već u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim?

16. I uzevši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i drače dađe na njima ugled Sokoćanima.

17. I kulu Fanuilsku razvali i pobi ljude tamošnje.

18. Po tom reče Zeveju i Salmanu: kaki bjehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: taki kao ti; svaki bješe na očima kao carski sin.

19. A on reče: to bjehu moja braća, sinovi moje matere. Tako Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio.

20. Tada reče Jeteru prvenu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuče mača svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete.

21. Tada reče Zevej i Salman: ustani ti, ulož i na nas; jer kakav je čovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjesečice koji bijahu o vratovima kamila njihovijeh.

22. Po tom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madijanske.

23. A Gedeon im reče: ne ću vam ja biti gospodar, niti će vam sin moj biti gospodar; Gospod će vam biti gospodar.

24. Još im reče Gedeon: jedno ću iskati od vas: da mi dađe svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Ismailjci.

25. I odgovoriše: daćemo drage volje. I razastrvi haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega.

26. I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuća i sedam stotina *sikala* zlata, osim mjesečica i lančica i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovijeh.

27. I Gedeon načini od toga oplećak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i ondje sav Izrailj stade činiti preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka.

28. Tako biše pokoreni Madijani pred

sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna četrdeset godina za vijeka Gedeonova.

29. I otišav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kući.

30. A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovijeh, jer imaše mnogo žena.

31. A inoča njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Avimeleh.

32. Po tom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri.

33. A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi činiše preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga.

34. I ne sjećaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svojih neprijatelja njihovijeh u naokolo,

35. I ne učiniše milosti domu Jerovala Gedeona prema svemu dobru što je on učinio Izrailju.

GLAVA 9.

I Avimeleh sin Jerovalov otide u Sihem k braći matere svoje, i reče njima i svemu rodu otačkoga doma matere svoje govoreći :

2. Kažite svijem Sihemljanima : šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan čovjek ? I opominjte se da sam ja kost vaša i tijelo vaše.

3. Tada rekoše braća matere njegove za nj svijem Sihemljanima sve te riječi, i srce njihovo privi se k Avimelehu, jer rekoše : naš je brat.

4. I dadoše mu sedamdeset *sikala* srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimeleh ljudi praznova i skitnica, te igjahu za njim.

5. I dogje u kuću oca svojega u Ofru, i pobi braću svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu ; ali osta Jotam najmlagji sin Jerovalov, er se sakri.

6. Tada se skupiše svi Sihemljani i sav lom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu.

7. A kad to javiše Jotamu, otide i stala na vrh gore Garizina, i podigavši glas

svoj povika i reče im : čujte me, Sihemljani, tako vas Bog čuo !

8. Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini : budi nam car.

9. A maslina im reče : zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se čast čini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za *druga* drveta ?

10. Po tom rekoše drveta smokvi : hodi ti, budi nam car.

11. A smokva im reče : zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za *druga* drveta ?

12. Tada rekoše drveta vinovoj lozi : hodi ti, budi nam car.

13. A loza im reče : zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljude, pa da idem da tumaram za *druga* drveta ?

14. Tada sva drveta rekoše trnu : hodi ti, budi nam car.

15. A trn odgovori drvetima : ako doista hoćete mene da pomažete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj ; ako li ne ćete, neka izide oganj iz trna, i spali kedre Livanske.

16. Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Avimeleha carem ? i jeste li dobro učinili Jerovalu i domu njegovu ? i jeste li mu učinili kako vas je zadužio ?

17. Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih.

18. A vi danas ustaste na dom oca mojeg, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanima za to što je brat vaš.

19. Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veselite se s Avimeleha i on neka se veseli s vas.

20. Ako li nijeste, neka izide oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha.

21. Tada pobježe Jotam, i pobjegav dogje u Vir, i ondje osta bojeći se Avimeleha brata svojega.

22. I vlada Avimeleh Izrailjem tri godine.

23. Ali Bog pusti zlu volju megju Avilemeha i megju Sihemljane ; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha,

24. Da bi se osvetila nepravda učinjena na sedamdeset sinova Jerovalovijeh, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrijepiše ruku njegovu da ubije braću svoju.

25. I Sihemljani pometаше mu zasjede po vrhovima gorskim, pa plijenjahu sve koji prolazahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu.

26. Po tom dogje Gal sin Evedov sa svojom braćom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj.

27. I izašavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožđe, i veseliše se; i ugjoše u kuću boga svojega, i jedoše i piše i psovaše Avimeleha.

28. I Gal sin Evedov reče: ko je Avimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? a Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emorra oca Sihemova. A što bismo služili tomu?

29. O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reče Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi.

30. A kad ču Zevul, upravitelj gradski, riječi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo.

31. I posla tajno poslanike k Avimelehu i poruči mu: evo Gal sin Evedov i braća mu dogjoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te.

32. Nego ustani noću ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju.

33. A u jutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaći će preda te, pa učini s njim što ti može ruka.

34. I Avimeleh usta noću i vas narod što bješe s njim; i zasjedоše Sihemu u četiri čete.

35. A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim: a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede.

36. A Gal vidjev narod reče Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga čine ti se ljudi.

37. Opet progovori Gal i reče: eno narod slazi s visa, i četa jedna ide putem k šumi Meonenimskoj.

38. A Zevul mu reče: gdje su ti sada usta, kojima si govorio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to onaj na-

rod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim.

39. I izide Gal pred Sihemljanima, i pobi se s Avimelehom.

40. Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padoše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih.

41. I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braću njegovu, te ne mogahu sjedjeti u Sihemu.

42. A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu.

43. A on uze narod svoj i razdjeli ga u tri čete i namjesti ih u zasjedu u polju; a kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoči na njih i pobi ih.

44. Jer Avimeleh i četa koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije čete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih.

45. I Avimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu.

46. A kad to čuše koji bijahu u kuli Sihemskoj, ugjoše u kulu kuće boga Verita.

47. I bi javljeno Avimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj.

48. Tada Avimeleh izide na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku odsiječe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reče narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja učinio, brzo činite kao ja.

49. I svaki iz naroda odsiječe sebi granu, i pogjoše za Avimelehom i pometаше grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuću ljudi i žena.

50. Po tom otide Avimeleh na Teves, i stade u okò kod Tevesa, i uze ga.

51. A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjeгоše svi ljudi i žene i svi gragjani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule.

52. A Avimeleh dogje do kule i udari na nju, i dogje do vrata od kule da je zapali ognjem.

53. Ali jedna žena baci komad žrvnja na glavu Avimelehu i razbi mu glavu.

54. A on brže viknu monka koji mu nošaše oružje, i reče mu: izvadí mač

svoj i ubij me, da ne reku za me : žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije.

55. A kad vidješe Izrailjci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto.

56. Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je učinio ocu svojem ubivši sedamdeset braće svoje.

57. I sve zlo ljudi Sihemljana povрати Bog na njihove glave, i steče im se kletva Jotama sina Jerovalova.

GLAVA 10.

A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailja Tola sin Fuve sina Dodova, čovjek plemena Isaharova, koji sjegjaše u Samiru u gori Jefremovoj.

2. I bi sudija Izrailju dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru.

3. Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izrailju dvadeset i dvije godine;

4. I imашe trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj.

5. I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu.

6. A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i Astarotama, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moavskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima Filistejskim; i ostaviše Gospoda i ne služiše mu.

7. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem.

8. A oni gaziše i satiraše sinove Izrailjeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izrailjeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu.

9. I prijegjoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izrailj u velikoj nevolji.

10. Tada vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu govoreći : sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služismo Valima.

11. A Gospod reče sinovima Izrailjevijem : od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovijeh i od Filisteja,

12. I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji vas mučiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni?

13. Ali vi ostaviste mene i služiste drugim bogovima; za to vas više neću izbavljati.

14. Idite i viđite one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj.

15. A sinovi Izrailjevi rekoše Gospodu : sagriješismo; čini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi.

16. I pobacaše izmegju sebe bogove tugje, i stadoše služiti Gospodu; i sažali mu se radi muke sinova Izrailjevijeh.

17. A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u okô u Galadu; skupiše se i sinovi Izrailjevi i stadoše u okô u Mispi.

18. A narod i knezovi Galadski rekoše jedan drugomu : ko će početi boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

GLAVA 11.

A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jeftaja.

2. Ali Galadu i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jeftaja rekavši mu : ne ćeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene.

3. Za to pobježe Jeftaj od braće svoje, i nastani se u zemlji Tovu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i igjahu s njim.

4. A poslije nekoga vremena zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja;

5. I kad zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja, otidoše starješine Galadske da dovedu Jeftaju iz zemlje Tova.

6. I rekoše Jeftaju : hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem.

7. A Jeftaj reče starješinama Galadskim : ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji.

8. A starješine Galadske rekoše Jeftaju : za to smo sada došli opet k tebi da pogješ s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Galadu.

9. A Jeftaj reče starješinama Galadskim : kad hoćete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih dađe Gospod, hoću li vam biti poglavar ?

10. A starješine Galadske rekoše Jeftaju : Gospod neka bude svjedok megju nama, ako ne učinimo kako si kazao.

11. Tada otide Jeftaj sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom ; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u Mispi sve riječi koje bješe rekao.

12. Po tom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruči : šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji ?

13. A car sinova Amonovijeh reče poslanicima Jeftajevim : što je uzeo Izrailj moju zemlju kad dogje iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana ; sada dakle vrati mi je s mirom.

14. Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Avomonovijeh,

15. I poruči mu : ovako veli Jevtaj : nije uzeo Izrailj zemlje Moavske ni zemlje sinova Amonovijeh.

16. Nego izašavši iz Misira prijegje Izrailj preko pustinje do crvenoga mora i dogje do Kadisa.

17. I posla Izrailj poslanike k caru Edomskom i reče : pusti da progjem kroz tvoju zemlju. Ali ne poslušaj car Edomski. Posla takogje k caru Moavskom ; ali ni on ne htje. I tako staja Izrailj u Kadisu.

18. Po tom idući preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moavsku. i došavši s istoka zemlji Moavskoj stade u ôkô s onu stranu Arnona ; ali ne prijegjoše preko megje Moavske, jer Arnon bješe megja Moavska.

19. Nego posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskomu, caru Esevonskomu, i reče mu Izrailj : dopusti nam da progjemo kroz tvoju zemlju do svojega mjesta.

20. Ali Sion ne vjerova Izrailju da ga pusti da prijegje preko megje njegove, nego Sion skupi sav svoj narod, i stadoše u ôkô u Jasi, i pobi se s Izrailjem.

21. A Gospod Bog Izrailjev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailjevijem, te ih pobiše ; i za-

dobi Izrailj svu zemlju Amoreja, koji življahu u onoj zemlji.

22. Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana.

23. Tako je dakle Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izrailja, pa ti li hoćeš da je zemlja njihova tvoja ?

24. Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj ? tako koga god Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša.

25. Ili si ti po čem bolji od Valaka sina Seforova cara Moavskoga ? Je li se on kad svagjao s Izrailjem ? je li kad vojvao s nama ?

26. Izrailj živi u Esevonu i u selima njegovijem i u Aroiru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina ; za što ne otete za toliko vremena ?

27. I tako nijesam ja tebi skrivio, nego ti meni činiš zlo ratujući na me. Gospod sudija nek sudi danas izmegju sinova Izrailjevijeh i sinova Amonovijeh.

28. Ali car sinova Amonovijeh ne poslušaj riječi koje mu poruči Jeftaj.

29. I sigje na Jeftaju duh Gospodnji, te progje kroz Galad i kroz Manasiju, progje i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske dogje do sinova Amonovijeh.

30. I zavjetovala Jeftaj zavjet Gospodu i reče : ako mi daš sinove Amonove u ruke,

31. Što god izide na vrata iz kuće moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biće Gospodnje, i prinijeću na žrtvu paljenicu.

32. I tako dogje Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima ; i Gospod mu ih dađe u ruke.

33. I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom ; i sinovi Amonovi biše pokoreni pred sinovima Izrailjevijem.

34. A kad se vraćашe Jeftaj kući svojoj u Mispu, gle, kći njegova izide mu na susret s bubnjima i sviralama ; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imашe ni sina ni kćeri.

35. Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reče : ah kćeri moja ! vele li me obori ! ti si od onijeh što me cvijele ;

jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreći.

36. A ona mu reče : oče moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodu, učini mi kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh.

37. Još reče ocu svojemu : učini mi ovo : ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplaćem svoje djevojaštvo s drugama svojim.

38. A on joj reče : idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojaštvo svoje po gorama.

39. A kad progjoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna čovjeka. I posta običaj u Izrailju

40. Da od godine do godine idu kćeri Izrailjeve da plaću za kćerju Jeftaja od Galada, četiri dana u godini.

GLAVA 12.

A ljudi od plemena Jefremova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju : za što si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom ? spalićemo ognjem dom tvoj i tebe.

2. A Jeftaj im reče : imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njihovijeh.

3. Pa videći da me ne izbavljate, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke ; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom ?

4. Tada Jeftaj skupi sve ljude od Galada, i udari na Jefrema ; i ljudi od Galada pobiše Jefrema ; jer govorahu : bje-gunci ste Jefremovi, vi ljudi od Galada, koji se bavite megju Jefremom i megju Manasijom.

5. I Galad uze Jefremu brodove Jordanske. I kad koji od Jefrema dobježe i reče : pusti me da prijegjem, rekoše mu oni od Galada : jesi li od Jefrema ? I kad on reče : nijesam,

6. Onda mu rekoše : reci : Šibolet. A on reče : Šibolet, ne mogući dobro izgovoriti. Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vri-

jeme iz plemena Jefremova četrdeset i dvije tisuće.

7. I Jeftaj bi sudija Izrailja šest godina ; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom.

8. A poslije njega bi sudija Izrailju Avesan iz Vitlejema.

9. I imашe trideset sinova i trideset kćeri, koje razuda iz kuće, a trideset djevojaka dovede sinovima svojim iz drugih kuća ; i bi sudija Izrailju sedam godina.

10. Po tom umrije Avesan i bi pogreben u Vitlejemu.

11. A poslije njega bi sudija Izrailju Elon od Zavulona ; on bi sudija Izrailju deset godina.

12. Po tom umrije Elon od Zavulona, i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj.

13. Poslije njega bi sudija Izrailju Avdon sin Elilov Faratonjanin.

14. On imашe četrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izrailju osam godina.

15. Po tom umrije Avdon sin Elilov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Jefremovoj na gori Anna-ličkoj.

GLAVA 13.

A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Filistejima za četrdeset godina.

2. A bijaše jedan čovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoj, i žena mu bješe nerotkinja, i ne ragjaše.

3. Toj ženi javi se angjeo Gospodnji i reče joj : gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi ragjala ; ali ćeš zatrudnjeti, i rodićeš sina.

4. Nego sada čuvaj se da ne piješ vina ni silovita pića, i da ne jedeš ništa nečisto.

5. Jer gle, zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i bitva da ne prijegje po njegovoj glavi, jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on će početi izbavljati Izrailja iz ruku Filistejskih.

6. I žena dogje i reče mužu svojemu govoreći : čovjek Božji dogje k meni, i lice mu bijaše kao lice angjela Božije-

ga, vrlo strašno ; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena.

7. Nego mi reče : gle, ti ćeš zatrudnjeti i rodićeš sina ; za to sada ne pij vina ni silovita pića i ne jedi ništa nečisto ; jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti.

8. Tada se Manoje pomoli Gospodu i reče : o Gospode ! neka opet dogje k nama čovjek Božji, kojega si slao, da nas nauči šta ćemo činiti s djetetom, kad se rodi.

9. I usliši Gospod glas Manojev ; i dogje opet angjeo Gospodnji k ženi kad sjegjaše u polju ; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje.

10. Tada žena brže otrča i javi mužu svojemu govoreći mu : evo, javi mi se onaj čovjek, koji mi je prije dolazio.

11. A Manoje ustavši pogje za ženom svojom ; i kad dogje k čovjeku, reče mu : jesi li ti onaj čovjek što je govorio ovoj ženi ? On odgovori : jesam.

12. A Manoje reče : kad bude što si kazao, kako će biti pravilo za dijete i šta će se činiti s njim ?

13. A angjeo Gospodnji reče Manoju : žena neka se čuva od svega što sam joj kazao.

14. Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovila pića neka ne pije, i ništa nečisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži.

15. Tada reče Manoje angjelu Gospodnjemu : radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare.

16. A angjeo Gospodnji odgovori Manoju : da me i ustaviš, ne ću jesti tvoga jela ; nego ako hoćeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je angjeo Gospodnji.

17. Opet reče Manoje angjelu Gospodnjemu : kako ti je ime ? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao.

18. A angjeo Gospodnji odgovori mu : što pitaš za ime moje ? Čudno je.

19. Tada Manoje uze jare i dar, i prinese Gospodu na stijeni ; a angjeo učini čudo pred Manojem i ženom njegovom ;

20. Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, angjeo Gospodnji podiže se u plamenu s oltara ; a Manoje i žena njegova videći to padoše ničice na zemlju ;

21. I angjeo se Gospodnji ne javi više

Manoju ni ženi njegovoj. Tada Manoje razumje da je angjeo Gospodnji.

22. I reče Manoje ženi svojoj : za cijelo ćemo umrijeti, jer vidjesmo Boga.

23. A žena mu reče : kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takih stvari.

24. I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson ; i dijete odraste, i Gospod ga blagoslovi.

25. I duh Gospodnji počeo hoditi s njim po okolu Danovu, izmegju Saraje i Estaola.

GLAVA 14.

I sigje Samson u Tamnat, i vidje ondje jednu djevojku izmegju kćeri Filistejskih.

2. I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreći : vidjeh djevojku u Tamnatu izmegju kćeri Filistejskih ; oženite me njom.

3. A otac i mati rekoše mu : zar nema djevojke megju kćerima tvoje braće u svem narodu mom, da ideš da se oženiš izmegju Filisteja neobrezanijeh ? A Samson odgovori ocu svojemu : njom me oženi, jer mi je ona omiljela.

4. A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevicu s Filistejima ; jer u ono vrijeme Filisteji vladahu sinovima Izrailjevitijem.

5. I tako side Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad dogjoše do vinograda Tamnatskih, gle, mlad lav ričući sukobi ga.

6. I duh Gospodnji side na nj, te ras-trže lava kao jare nemajući ništa u ruci ; ne kaza ocu ni materi šta je učinio.

7. I tako došavši govori s djevojkom, i ona omilje Samsonu.

8. A poslije nekoliko dana idući opet da je odvede, svrne da vidi mrtvoga lava : a gle, u mrtvom lavu roj pčela i med.

9. I izvadi ga u ruku, i pogje putem jedući ; i kad dogje k ocu i materi, dade im te jedoše ; ali im ne reče da je iz mrtvoga lava izvadio med.

10. I tako dogje otac njegov k onoj djevojci, i Samson učini ondje veselje, jer tako činjahu momci.

11. I kad ga vidješe *Filisteji*, izabraše trideset druga da budu s njim.

12. I reče im Samson : ja ću vam zagonenuti zagonetku, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daću vam trideset košulja i tridesetore svečane haljine.

13. Ako li ne odgonenete, vi ćete dati meni trideset košulja i tridesetore svečane haljine. A oni mu rekoše : zagoneni zagonetku svoju, da čujemo.

14. Tada im reče : od onoga koji jede izide jelo, i od ljutoga izide slatko. I ne moguše odgonenuti zagonetke tri dana.

15. I sedmi dan rekoše ženi Samsonovoj : nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili ćemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas za to pozvali da nam uzmete imanje ? je li tako ?

16. I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreći : ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš ; zagonenno si zagonetku sinovima naroda mojega, a ne ćeš meni da je kažeš. A on joj reče : gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem ?

17. I ona plaka pred njim za sedam dana dokle trajаше veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj ; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega.

18. Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zagje : šta je slagje od meda, i šta je ljuće od lava ? A on im reče : da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke.

19. I dogje na nj duh Gospodnji, te sigje u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odijelo s njih i dade svečane haljine onima koji odgonenuše zagonetku ; i rasrdi se vrlo i otide kući oca svojega.

20. A žena Samsonova udade se za druga njegovu, s kojim se bijaše udružio.

GLAVA 15.

A poslije nekoliko dana, o pšeničnoj žetvi, dogje Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj jare, i reče : idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da ugje.

2. Jer reče otac njezin : ja misljah za

cijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu ; nego mlagja sestra njezina nije li lepša od nje ? uzmi nju mjesto one.

3. A Samson im reče : ja ne ću biti kriv *Filistejima* kad im učinim zlo.

4. I otišavši Samson uhvati tri sta lisica, i uze luča, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luč megju dva repa,

5. Pa zapali lučeve, i pusti u ljetinu *Filistejsku*, i popali ljetinu požnjevenu i nepoznjevenu, i vinograde i maslinike.

6. Tada *Filisteji* rekoše : ko je to učinio ? I odgovoriše : Samson zet Tamnaćaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada dogjoše *Filisteji* i spališe ognjem nju i oca njezina.

7. A Samson im reče : ako ste i učinili tako, opet ću vam se osvetiti, pa ću se onda okaniti.

8. I polomi ih ljuto nogama po bedrima ; po tom otide i nastani se u pećini od stijene Itama.

9. Tada izidoše *Filisteji* i stadoše u oko prema Judi, i raširiše se do Lehijske.

10. A ljudi od Jude rekoše : što ste izašli na nas ? I odgovoriše : izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on nama učinio.

11. Tada izide tri tisuće ljudi iz Jude k pećini u stijeni Itamu, i rekoše Samsonu : ne znaš li da *Filisteji* vladaju nad nama ? za što si nam dakle to učinio ? A on im reče : kako su oni meni učinili tako ja učinih njima.

12. Oni mu rekoše : došli smo da te svežemo i predamo u ruke *Filistejima*. A Samson im reče : zakunite mi se da ne ćete vi uložiti na me.

13. Oni mu odgovoriše i rekoše : ne ćemo ; nego ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te ne ćemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stijene.

14. I kad on dogje do Lehijske, *Filisteji* ga sretoše vičući od radosti i duh Gospodnji sigje na nj, i uža na rukama njegovijem postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovih.

15. I on nagje čeljust magareću još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuću ljudi.

16. Po tom reče Samson : čeljušću

magarećom jednu gomilu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobih tisuću ljudi.

17. A kad izreče, baci čeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija.

18. I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodu i reče : ti si učinio rukom služe svojega ovo izbavljenje veliko ; a sada hoću li umrijeti od žegji, ili ću pasti u ruke neobrezanima ?

19. Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiji, i proteče voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Za to se prozva onaj izvor Enakore, koji je u Lehiji do današnjega dana.

20. I bi sudija Izrailju za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

GLAVA 16.

Po tom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i ugje k njoj.

2. I ljudima u Gazi bi kazano : dogje Samson ovamo. I opkoliše i vrebaše ga cijelu noć na vratima gradskim ; i stajahu u potaji cijelu noć govoreći : dok svane ubićemo ga.

3. Ali Samson spavav do po noći usta u po noći, i ščepa vrata gradska s oba dovratka i iščupa ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu.

4. Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida.

5. I dogjoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj : prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo ; a mi ćemo ti dati svaki po tisuću i sto srebrnika

6. I Dalida reče Samsonu : hajde kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i čim bi se mogao svezati i svladati.

7. A Samson joj reče : da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi čovjek.

8. I donesoše joj knezovi Filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima.

9. A kod nje bijaše zasjeda u sobi ; i ona mu reče : eto Filisteja na te, Samson ! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru ; i ne dozna se za snagu njegovu.

10. Po tom reče Dalida Samsonu : gle,

prevario si me, i slagao si mi ; nego hajde kaži mi čim bi se mogao svezati.

11. A on joj reče : da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa ragjeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi čovjek.

12. I Dalila uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reče : eto Filisteja na te, Samson ! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac.

13. Tada reče Dalida Samsonu : jednako me varaš i lažeš mi ; kaži mi čim bi se mogao svezati ? A on joj reče : da sedam pramena kose na glavi mojoj priviješ na vratilo.

14. I ona zaglavivši vratilo kocem, reče : evo Filisteja na te, Samson ! A on se probudi oda sna, i istrže kolac i osnovu i vratilo.

15. Opet mu ona reče : kako možeš govoriti : ljubim te, kad srce tvoje nije kod mene ? Već si me tri puta prevario ne hoteći mi kazati gdje ti je velika snaga.

16. I ona mu dosagjivaše svojim riječima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre.

17. Te joj otvori cijelo srce svoje i reče joj : britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazirej Bozji od utrobe matere svoje ; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja, i oslabio bih, i bio bih kao svaki čovjek.

18. A Dalida videći da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poručivši im : hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada dogjoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim.

19. A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva čovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova.

20. I ona reče : eto Filisteja na te, Samson ! A on probudiv se oda sna reče : izaći ću kao i prije i oteću se. Jer ne znadijaše da je Gospod odstupio od njega.

21. Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopase mu oči, i odvedoše ga u Gazu, i okovaše ga u dvoje verige mjedene, i meljaše u tamnici.

22. A kosa na glavi njegovoj poče rasti kao što je bila kad ga obrijaše.

23. I knezovi Filistejski skupiše se da

prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega.

24. Takogjerin narod vidjevšiga hvaljaše boga svojega govoreći: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatirača zemlje naše i koji pobi tolike izmegju nas.

25. I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga megu dva stupa.

26. Tada Samson reče momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuća, da se naslonim na njih.

27. A kuća bijaše puna ljudi i žena, i svi knezovi Filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuće ljudi i žena, koji gledahu kako Samson igra.

28. Tada Samson zavapi ka Gospodu i reče: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrijepi me, molim te, samo sada, o Bože! da se osvetim jedan put Filistejima za oba oka svoja.

29. I zagrlji Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuća, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugu lijevom rukom svojom.

30. Pa onda reče Samson: neka umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuća na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvih koje pobi umirući više nego onijeh koje pobi za života svojega.

31. Poslije dogjoše braća njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga izmegju Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izrailju dvadeset godina.

GLAVA 17.

A bijaše jedan čovjek iz gore Jefremove po imenu Miha.

2. On reče materi svojoj: tisuća i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reče: Gospod da te blagoslovi, sine!

3. A kad vrati tisuću i sto srebrnika materi svojoj, reče mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se načini od

njega lik rezan i liven; za to ti ga sada dajem natrag.

4. Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvje sta srebrnika i dade zlataru, a on načini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kući Mišinoj.

5. I taj Miha imaše kuću za bogove, i načini oplećak i likove, i posveti jednog izmegju sinova svojih da mu bude sveštenik.

6. U to vrijeme ne bješe cara u Izrailju: svaki činjaše što mu bijaše drago.

7. A bješe jedan mladić iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljaše.

8. On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje može; i idući svojim putem dogje u goru Jefremovu do kuće Mišine.

9. A Miha mu reče: od kuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu.

10. A Miha mu reče: ostani kod mene, i budi mi otac i sveštenik, a ja ću ti dati deset srebrnika na godinu i dvojice haljine i hranu. I otide Levit k njemu.

11. I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladić kao da mu je sin.

12. I Miha posveti Levita da mu je sveštenik taj mladić, i osta u kući Mišinoj.

13. Tada reče Miha: sada znam da će mi Gospod učiniti dobro za to što imam Levita sveštenika.

GLAVA 18.

U to vrijeme ne bješe cara u Izrailju, i u to vrijeme pleme Danovo tražalo sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo megu plemenima Izrailjevijem.

2. Za to poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi izmegju sebe, braće ljude od Saraje i Estaola da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otiđoše u goru Jefremovu u kuću Mišinu i zanočiše ondje.

3. I kad bijahu kod kuće Mišine, poznaše glas onoga mladića Levita, i svativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta ćeš tu?

4. A on im reče: tako i tako učini mi

Miha, i najmi me da mu budem sveštenik.

5. A oni mu rekoše : upitaj Boga da znamo hoće li nam biti srećan put na koji pogjosmo.

6. A sveštenik im reče : idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete.

7. I tako pošavši onijeh pet ljudi dogjoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po običaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im čim god dosagjivao ili otiماo vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim.

8. Pa kad se vratise k braći svoj svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braća : što je ?

9. A oni rekoše : ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju.

10. Kad dogjete, doći ćete k narodu bezbrižnom i u zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostatka ni u čem što ima na zemlji.

11. Tada pogjoše odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanijeh.

12. I otišavsi stadoše u oko kod Kirijat-Jarima u Judi; za to se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima.

13. A odande pošavši u goru Jefremovu dogjoše u kuću Mišinu.

14. Tada progovoriše petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braći svojoj : znate li da u ovijem kućama ima oplećak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što ćete raditi.

15. I oni vrativši se onamo ugjoše u kuću gdje bješe mladić Levit, u kuću Mišinu, i upitaše ga za zdravlje.

16. A šest stotina ljudi naoružanijeh od sinova Danovijeh stadoše pred vratima.

17. A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otišavši ugjoše i uzeše lik rezani i oplećak i likove i lik liveni; a sveštenik stajaše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanijeh.

18. I oni što ugjoše u kuću Mišinu kad uzeše lik rezani, oplećak, likove i lik liveni, sveštenik im reče : šta radite ?

19. A oni mu rekoše : čuti, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i sveštenik. Šta ti je bolje, biti sveštenik u kući jednoga čovjeka ili biti sveštenik plemenu i porodici u Izrailju?

20. I sveštenik se obradova u sreću, i uze oplećak i likove i lik rezani, i ugje megju narod

21. I okrenuvši se pogjoše pustivši dječicu i stoku i zaklade naprijed.

22. A kad bijahu daleko od kuće Mišine, onda ljudi koji življahu u kućama blizu kuće Mišine skupiše se i pogjoše u potjeru za sinovima Danovijem.

23. I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Misi : što ti je, te si skupio tolike ljude ?

24. A on reče : uzeli ste moje bogove koje sam načinio, i sveštenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete : što ti je ?

25. A sinovi Danovi rekoše mu : nemoj da ti se čuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te ćeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega.

26. I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videći da su jači od njega vrati se i otide kući svojoj.

27. I oni uzevši što bješe načinio Miha, i sveštenika, kojega imaše, dogjoše u Lais k narodu mirnom i bezbrižnom; pa ih isjekoše oštrijem mačem, a grad upališe ognjem.

28. I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaše u dolini koja je kod Vet-Reova. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu.

29. I nazvaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izrailju; a prije se grad zvaše Lais.

30. I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani: a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveštenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje.

31. I namješten im stajaše onaj lik rezani, koji načini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaše u Silomu.

GLAVA 19.

I u to vrijeme, kad ne bješe cara u Izrailju, bješe jedan Levit koji življaše kao došljak kraj gore Jefremove, i uze inoću iz Vitlejema Judina.

2. A inoča njegova činjaše preljubu kod njega, pa otide od njega kući oca svojega u Vitlejem Judin, i osta ondje četiri mjeseca.

3. A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajući sa sobom momka svojega i dva magarca; i ona ga uvede u kuću oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu.

4. I ustavi ga tast njegov, otac mladičin, i osta kod njega tri dana, i ondje jegjahu i pijahu i noćivahu.

5. A četvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladičin reče zetu svojemu : potkrijepi srce svoje zalogaem hljeba, pa onda idite.

6. I tako sjedoše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa reče otac mladičin mužu : hajde ostani još noćas, i budi veseo.

7. Ali čovjek usta da ide; ali tast njegov naval i na nj, te opet noći ondje.

8. Po tom urani petoga dana da ide; i reče mu otac mladičin : potkrijepi srce svoje. I jedući zajedno zabaviše se dokle i dan naže.

9. Tada usta čovjek da ide, on i inoča mu i momak; a tast njegov, otac mladičin, reče mu : eto, dan je već nagao, veče je, prenoćite ovdje; eto dockan je, prenoći ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru.

10. Ali čovjek ne htje noćiti; nego usta i pogje; i dogje do Jevusa, a to je Jerusaleim; i s njim dva magarca natovarena i inoča njegova.

11. A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaše nagao vrlo, pa reče sluga gospodaru svojemu : hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noćimo.

12. A gospodar mu reče : ne ćemo svrtati u tugj grad, koji nije sinova Izrailjevijeh, nego ćemo ići do Gavaje.

13. Još reče momku svojemu : hajde brže da stignemo u koje od tih mjesta i da noćimo i Gavaji ili u Rami.

14. I minuše onuda i otidoše; i sunce ih zagje blizu Gavaje Venijaminove.

15. I okretoše onamo da otidu i prenoće u Gavaji; i kad ugje, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuću da prenoće.

16. I gle, jedan starac vraćase se s posla svojega iz polja u veče, a bijaše iz

gore Jefremove i življaše kao došljak u Gavaji; a ljudi onoga mjesta bijahu sinovi Venijaminovi.

17. I on podigav oči svoje ugleda onoga čovjeka putnika na ulici gradskoj; i reče mu starac : kuda ideš? i od kuda ideš?

18. A on mu odgovori : idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuću.

19. A imamo i slame i piće za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka koji je sa slugom tvojim; imamo svega dosta.

20. A starac mu reče: budi miran; što ti god nedostaje, ja ću se starati za to; samo nemoj noćiti na ulici.

21. I uvede ga u svoju kuću, i položi magarcima; po tom oprae noge, i jedoše i piše.

22. A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuću, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuće, govoreći : izvedi toga čovjeka što je ušao u tvoju kuću, da ga poznamo.

23. I izašav k njima onaj čovjek, gospodar od kuće, reče im : ne, braćo, ne činite zla; kad je čovjek ušao u moju kuću, ne činite toga bezumlja.

24. Evo kći moja djevojka i inoča njegova, njih ću vam izvesti, pa njih osramotite i činite s njima što vam je volja, samo čovjeku ovome ne činite toga bezumlja.

25. Ali ga ne htješe poslušati oni ljudi; tada onaj čovjek uze inoču svoju i izvede je na polje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noć do zore, i puistiše je kad zora zabijeljje.

26. I došavši žena u zoru pade kod vrata od kuće onoga čovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu.

27. A gospodar njezin usta u jutru, i kad otvori vrata i izagje da ide svojim putem, a to žena inoča njegova ležase na vratima kućnijem, i ruke joj na pragu.

28. I reče joj : ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši čovjek pogje u mjesto svoje.

29. I došav kući svojoj uze mač, i uze

inoču svoju i isiječe je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izrailjeve.

30. I ko god vidje govoraše : nije se učinilo niti se vidjelo tako što od kad izidoše sinovi Izrailjevi iz Misira do danas. Promislite o tom, i vječajte i govorite.

GLAVA 20.

Tada izidoše svi sinovi Izrailjevi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka Gospodu u Mispu.

2. I glavari svega naroda, svijeh plemena Izrailjevi, dogjoše na zbor naroda Božijega, četiri stotine tisuća ljudi pješaka, koji mahahu mačem.

3. A sinovi Venijaminovi čuše da su sinovi Izrailjevi otišli u Mispu. I sinovi Izrailjevi rekoše : kažite kako se dogodilo to zlo.

4. A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reče : dogjoh s inočom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoćim.

5. A Gavajani ustaše na me, opkolise me u kući noću, i htješe me ubiti ; i inoču moju zlostaviše tako da umrije.

6. Za to uzev inoču svoju isjekoh je na komade i razaslah je u sve krajeve našljedstva Izrailjeva ; jer učiniše grdilo i sramotu u Izrailju.

7. Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi ; promislite i vječajte.

8. A sav narod usta jednodušno i reče : da ne idemo ni jedan k šatoru svojemu, i ni jedan da se ne vraća kući svojoj.

9. Nego ovo da učinimo Gavaji : da bacimo ždrijež za nju.

10. Da uzmemo po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevi, i po stotinu od tisuće, i po tisuću od deset tisuća, da donose hranu narodu, a on da ide i učini Gavaji Venijaminovoj kako je zaslužila grdilom koje je učinila u Izrailju.

11. I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jednodušno.

12. Tada poslaše plemena Izrailjeva ljude u sve porodice Venijaminove, i poručiše im : kakvo se to zlo učini među vama ?

13. Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo

iz Izrailja. Ali ne htješe sinovi Venijaminovi poslušati braće svoje, sinova Izrailjevi.

14. Nego se skupiše sinovi Venijaminovi iz svojih mjesta u Gavaju da izidu da se biju sa sinovima Izrailjevi.

15. I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovih iz njihovih gradova dvadeset i šest tisuća ljudi koji mahahu mačem osim stanovnika Gavajskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh.

16. U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevaci, i svaki gagjaše kamenom iz praće u dlaku ne promašajući.

17. A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovih četiri stotine tisuća ljudi koji mahahu mačem, samih vojnika.

18. I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi Izrailjevi : ko će izmegju nas ići prvi u boj na sinove Venijaminove ? A Gospod reče : Juda nek ide prvi.

19. Po tom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u okolo prema Gavaji.

20. I izidoše sinovi Izrailjevi u boj na sinove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju.

21. A sinovi Venijaminovi izidoše iz Gavaje, i povaljaše po zemlji izmegju Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuće ljudi.

22. Ali se narod sinova Izrailjevi oslobodi, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana.

23. Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do večera, i upitaše Gospoda govoreći : hoćemo li opet izći u boj na sinove Venijamina brata svojega ? A Gospod im reče : izidite na njih.

24. I izidoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan.

25. I sinovi Venijaminovi izidoše pred njih iz Gavaje drugi dan ; i povaljaše po zemlji izmegju sinova Izrailjevi opet osamnaest tisuća ljudi, koji svi mahahu mačem.

26. Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod izidoše i dogjoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše ondje pred Gospodom, i postiše se onaj dan do ve-

čera, i prinesošće žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom.

27. Pa upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda; jer ondje bijaše kovčeg zavjeta Božijega u ono vrijeme.

28. I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Venijamina brata svojega ili ćemo se okaniti? A Gospod im reče: izidite, jer ću ih sjutra predati vama u ruke.

29. Tada namjesti Izrailj zasjede oko Gavaje.

30. I sinovi Izrailjevi izidoše treći dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom.

31. A sinovi Venijaminovi izašavši pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeći narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izrailja.

32. I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na putove.

33. Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskočiše iz mjesta svojega, iz luka Gavajskih.

34. I dogje na Gavaju deset tisuća ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i boj posta žešći, a oni ne opaziše da će ih zlo zadesiti.

35. I Gospod pobi Venijamina pred Izrailjem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća i sto ljudi, koji svi mačem mahahu.

36. I sinovi Venijaminovi vidješe da su nadbijeni; jer sinovi Izrailjevi uzmaškoše ispred sinova Venijaminovijeh uzdajući se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gavaje;

37. A oni što bijahu u zasjedi navališe brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem mačem.

38. A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada.

39. Tako sinovi Izrailjevi stadoše bježati iz boja, a sinovi Venijaminovi počeli ubijati, i isjekoše do trideset ljudi izmegju sinova Izrailjevijeh govoreći:

doista padaju pred nama kao u pregjašnjem boju.

40. Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Venijaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba.

41. Tada se vratiše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videći da ih je zlo zadesilo;

42. I pobjegoše ispred sinova Izrailjevijeh k pustinji; ali ih vojska gonjaše, i koji iz gradova izlažahu, biše ih megu sobom.

43. Tako opkoliše sinove Venijaminove, goniše ih, tlačiše ih od Menuje do Gavaje k istoku.

44. I pogibe sinova Venijaminovijeh osamnaest tisuća ljudi, samijeh junaka.

45. A onijeh što se okretoše i pobjegoše u pustinju k stijeni Rimonu, napabirčiše ih po putovima pet tisuća ljudi, i tjeraše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuće ljudi.

46. I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća ljudi koji mahahu mačem, sve samijeh junaka.

47. I bješe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stijeni Rimonu, i ostaše na stijeni Rimonu četiri mjeseca.

48. Po tom sinovi Izrailjevi vrativši se k sinovima Venijaminovijem isjekoše oštrijem mačem i ljude po gradovima i stoku i što se god nagje; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

GLAVA 21.

A sinovi Izrailjevi bijahu se zakleli u Mispi rekavši: ni jedan izmegju nas da ne da kćeri svoje za ženu sinu Venijaminovu.

2. Za to otide narod k domu Božijemu, i ostaše ondje do večera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo,

3. I rekoše: za što se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izrailju, da danas nestane jednoga plemena iz Izrailja?

4. I sjutradan urani narod, i načini ondje oltar, i prunesošće žrtve paljenice i žrtve zahvalne.

5. Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svih plemena Izrailjevijeh ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne

dogje u Mispu ka Gospodu rekavši : da se pogubi.

6. Jer se sinovima Izrailjevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše : danas se istrijebi jedno pleme iz Izrailja.

7. Šta ćemo činiti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kćeri svojih za žene ?

8. Pa rekoše : imali ko iz plemena Izrailjevijeh da nije došao u Mispu ka Gospodu ? I gle, ne bješe došao na vjersku, na zbor, niko iz Javisa Galadova.

9. Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe ondje nijednoga od onijeh koji žive u Javisu Galadovu.

10. Za to posla zbor onamo dvanaest tisuća hrabrijih ljudi, i zapovjedi im govoreći : idite i pobijte stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem mačem i žene i djecu.

11. Ovo ćete dakle učiniti : sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo čovjeka pobijte.

12. I nagjoše među stanovnicima Javisa Galadova četiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale čovjeka, i doveđoše ih u đkô u Silom, koji je u zemlji Hananskoj.

13. Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovijem koji bjehu u stijenji Rimonu, i objaviše im mir.

14. Tako se vratiše sinovi Venijaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu izmeđju žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih.

15. A narodu bješe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izrailjeva.

16. Pa rekoše starješine od zbora : šta

ćemo činiti s ovima što su ostali da bi imali žene ? jer su izginule žene u plemenu Venijaminovu.

17. Po tom rekoše : našljedstvo Venijaminovo pripada ovima što su ostali, da se ne bi zatrla pleme iz Izrailja.

18. A mi im ne možemo dati žena izmeđju kćeri svojih ; jer su se zakleli sinovi Izrailjevi rekavši : da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovijem.

19. Po tom rekoše : evo, godišnji je praznik Gospodnji u Silomu, koji je sa sjevera Vetilju, k istoku, na putu koji ide od Vetilja u Sihem, i sjuga Levoni.

20. I zapovjediše sinovima Venijaminovijem govoreći : idite, i zasjedite po vinogradima.

21. I pazite ; pa kad izidu kćeri Silomske da igraju, izidite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu izmeđju kćeri Silomskih ; i idite u zemlju Venijaminovu.

22. A kad dogju oci njihovi ili braća njihova k nama da se sude, mi ćemo im kazati : smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih ; a vi im nijeste dali, i tako ne ćete biti krivi.

23. Tada sinovi Venijaminovi učiniše tako, i doveđoše žene prema broju svom izmeđju igračica koje oteše, i otišavši vratiše se na našljedstvo svoje, i saziđaše opet gradove i naseliše se u njima.

24. I tako razidoše se sinovi Izrailjevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo.

25. U ono vrijeme ne bješe cara u Izrailju ; svaki činjaše što mu bijaše drago.

KNJIGA O RUTI.

GLAVA 1.

A u ono vrijeme kad sugjahu sudije bi glad u zemlji, i jedan čovjek iz Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moavskoj sa ženom svojom i su dva sina svoja.

2. A ime tomu čovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena

dvojici sinova njegovijeh Malon i Heleon ; i bijahu Efraćani, iz Vitlejema Judina ; i dogjoše u zemlju Moavsku i staniše se ondje.

3. Po tom umrije Elimeleh, muž Nojeminin, i ona osta su dva sina svoja.

4. Oni se oženiše Moavkama ; jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta ; i ondje stajahu do deset godina.

5. Po tom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega.

6. Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moavske, jer će u zemlji Moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj dajući im hljeba.

7. I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; i pogjoše putem da se vrate u zemlju Judinu.

8. Tada reče Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Bog neka vam učini milost kao što vi učiniste umrlima i meni.

9. Da vam da Gospod da nagjete počinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše,

10. I rekoše joj: ne; nego ćemo se s tobom vratiti u tvoj narod.

11. A Nojemina im reče: idite natrag, kćeri moje; što biste išle sa mnom? zar još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?

12. Vratite se, kćeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noćas udam, i da rodim sinove,

13. Zar ćete ih vi čekati dok odrastu? zar ćete toga radi stajati neudate? Nemojte, kćeri moje; jer su moji jadi veći od vaših, jer se ruka Gospodnja podigla na me.

14. Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje.

15. A ona joj reče: eto, jetrva se tvoja vratila k narodu svojem u i k bogovima svojim; vrati se i ti za jetrvom svojim.

16. Ali Ruta reče: nemoj me nagozarati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniću se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog.

17. Gdje ti umreš, umrijeću i ja, i ondje ću biti pogrebena. To neka mi učini Gospod i to neka mi doda, smrt će me samo rastaviti s tobom.

18. A ona kad vidje da je tvrdo naučila ići s njom, presta je odvrćati.

19. Tako idoše obje dokle dogjoše u Vitlejem; a kad dogjoše u Vitlejem,

sav grad uzavre njih radi; i govorahu: je li to Nojemina?

20. A ona im govoraše: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemoguću.

21. Obilna sam otišla, a praznu me vrati Gospod. Za što me zovete Nojemina, kad me Gospod obori, i svemoguću me nevijeli?

22. Tako dogje natrag Nojemina i s njom Ruta Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moavske; a dogjoše u Vitlejem o početku ječmene žetve.

GLAVA 2.

A bijaše jedan čovjek, rod mužu Nojemininu, čovjek bogat od porodice Elimelehove kojemu me bijaše Voz.

2. I Ruta Moavka reče Nojemini: da idem u polje da pabirčim klasje za onijem pred kim nagjem milost. A ona joj reče: idi, kćeri moja.

3. I ona otide, i došavši stade pabirčiti po njivi za žeteocima; i dogodi se, te dogje na njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelehove.

4. I gle, dogje Voz iz Vitlejema, i reče žeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod!

5. Tada reče Voz služi svojem koji bijaše nad žeteocima: čija je ona mladica?

6. A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje Moavske.

7. I reče: da pabirčim, da kupim klasje izmegju snopova za žeteocima. I došavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kuće.

8. Tada Voz reče Rutu: čuješ, kćeri moja; nemoj ići na drugu njivu da pabirčiš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka.

9. Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te niko ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju.

10. Tada ona pade ničice i pokloni se do zemlje, i reče mu: kako nagjoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tugjinka?

11. A Voz odgovori i reče joj: čuo sam ja sve što si činila svekrvi svojoj po smrtnosti muža svojega, i kako si ostavila oca

svojega i mater svoju, i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije.

12. Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izrailjeva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš.

13. A ona reče : nagjoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja.

14. A Voz joj reče : kad bude vrijeme jesti, dogji ovamo i jedi hljeba i umoči zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteče joj.

15. Po tom usta da pabirči. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreći : neka pabirči i megju snopovima, nemojte da je zastidite.

16. Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi, i ne korite je.

17. I ona pabirči na njivi do večera, i ovršesto napabirči, i dogje oko efe ječma.

18. I uzevši otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirčila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo po što se nasitila.

19. I reče joj svekrva : gdje si pabirčila danas ? i gdje si radila ? Da je blagosloven koji te je pogledao ! A ona ka za svekrvi svojoj kod koga je radila govoreći : ime je čovjeku kod kojega sam danas radila Voz.

20. A Nojemina reče snasi svojoj : Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reče joj Nojemina : taj je čovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših.

21. A Ruta Moavka reče : još mi je rekao : drži se moje čeljadi dokle ne požanju sve moje.

22. A Nojemina reče Ruti snasi svojoj : dobro je, kéeri moja, da ideš snjegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi.

23. I tako se držaše djevojaka Vozovijeh pabirčeći dokle se ne svrši žetva ječmena i žetva pšenična ; i življaše kod svekrve svoje.

GLAVA 3.

Po tom reče joj Nojemina svekrva njezina : kéeri moja, ne treba li da ti potražim počinka, da bi ti dobro bilo ?

2. Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem ? evo, on će ovu noć vijati ječam na gumnu.

3. Umij se dakle, i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumno ; ali da ne dozna za te čovjek dokle ne jede i ne napije se.

4. Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivač s nogu njegovijeh, te lezi ondje ; a on će ti kazati šta ćeš raditi.

5. A Ruta joj reče : što mi god kažeš, učiniću.

6. I otide na gumno, i učini sve što joj zapovjedi svekrva.

7. A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga ; a ona dogje polako, podiže pokrivač s nogu njegovijeh i leže.

8. A kad bi oko po noći, trže se čovjek i obrnu se, a gle, žena ležaše kod nogu njegovijeh.

9. I on joj reče : ko si ? Odgovori : ja sam Ruta sluškinja tvoja ; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik.

10. A on reče : Gospod da te blagoslovi, kéeri moja ; ova potonja milost koju mi pokazuješ veća je od prve, što nijesi tražila mladića, ni siromašna ni bogata.

11. Za to sada, kéeri moja, ne boj se ; što god rečeš učiniću ti ; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena.

12. Jest istina, ja sam ti osvetnik ; ali ima jošte bliži od mene.

13. Prenoći ovdje ; pa sutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme ; ako li te ne htjedbude uzeti, ja ću te uzeti, tako živ bio Gospod ! Spavaj do jutra.

14. I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra ; po tom usta dok još ne mogaše čovjek čovjeka raspoznati, jer Voz reče : da se ne dozna da je žena dolazila na gumno.

15. I reče : daj ogrtač koji imaš na sebi ; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj

izmjeri šest *mjerica* ječma, i naprti joj, i ona otide u grad.

16. I dogje svekri svojoj, koja joj reče : šta bi kéeri moja ? A ona joj kaza sve što joj učini onaj čovjek.

17. I reče : ovijeh šest *mjerica* ječma dade mi, jer mi reče : nemoj se vratiti prazna k svekri svojoj.

18. A ona joj reče : počekaj, kéeri moja, dok doznaš kako će izaći ; jer onaj čovjek ne će se smiriti dok ne svrši stvar danas.

GLAVA 4.

A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naigje onaj osvjetnik, za kojega Voz govoraše, i reče mu Voz : hodi ovamo, sjedi ovdje. I on dogje i sjede.

2. Po tom uze Voz deset ljudi izmegju starješina gradskih i reče : posjedajte ovdje. I posjedaše.

3. Tada reče onomu osvjetniku : njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje Moavske.

4. Za to rekoh : da javim tebi, i kažem ti : uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda kojega : ako ćeš otkupiti, otkupi ; ako li ne ćeš otkupiti, kaži mi da znam ; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reče : ja ću otkupiti.

5. A Voz reče : u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojeminine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlomu u našljedstvu njegovu.

6. Tada reče onaj osvjetnik : ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva ; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti.

7. A bijaše od starine običaj u Izrailju o otkupljivanju i promjenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuje obuću svoju i dade drugomu, i to bijaše svjedočba u Izrailju.

8. Kad dakle onaj osvjetnik reče Vozu : uzmi ti, izu obuću svoju.

9. A Voz reče starješinama i svemu narodu : vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojeminine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Helonovo i Malonovo ;

10. I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlomu u našljedstvu njegovu da ne bi poginulo ime umrlomu megju braćom njegovom i u mjestu njegovu ; vi ste svjedoci danas.

11. I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoše : svjedoci smo ; da da Gospod da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahilja i Lija, koje obje sazidaše dom Izrailjev ; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Vitlejemu !

12. I od sjemena koje ti Gospod dade od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi.

13. I tako uze Voz Rutu i bi mu žena ; i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina.

14. I rekoše žene Nojemini : da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez ostvetnika, da se ime njegovo slavi u Izrailju !

15. On će ti utješiti dušu i biće potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja, koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova.

16. I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja.

17. I susjede nadješe mu ime govoreći : rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova.

18. A ovo je pleme Faresovo : Fares rodi Esroma ;

19. A Esrom rodi Arama ; a Aram rodi Aminadava ;

20. A Aminadav rodi Nasona ; a Nason rodi Salmona ;

21. A Salmon rodi Voza ; a Voz rodi Ovida ;

22. A Ovid rodi Jeseja ; a Jesej rodi Davida.

PRVA KNJIGA SAMUILOVA

KOJA SE ZOVE I PRVA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

Bijaše jedan čovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraćanin.

2. I imаше dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imаше djece, a Ana nemaše djece.

3. I igjaše taj čovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bijahu dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnji.

4. I jedan dan kad Elkana prinese žrtvu, dade Fenini ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kćerima njezinijem po dio;

5. Ani pak dade dva dijela, jer ljubljаше Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu.

6. I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseći joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu.

7. Tako činjaše *Elkana* svake godine, i Ana hogjaše u dom Gospodnji, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jegjaše.

8. A Elkana muž njezin reče joj jednom: Ana, za što plačeš? i za što ne jedeš? i za što je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova?

9. A Ana usta, po što jedoše i piše u Silomu; a Ilije sveštenik sjegjaše na stolici na pragu doma Gospodnjega.

10. I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plaćući mnogo.

11. I zavjetova se govoreći: Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško čedo, ja ću ga dati Gospodu dokle je god živ, i britva ne će prijeći preko glave njegove.

12. I kad se ona dugo moljaše pred Gospodom, Ilije motraše na usta njezina.

13. Ali Ana govoraše u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne čujaše; s toga Ilije pomisli da je pijana.

14. Pa joj reče Ilije: dokle ćeš biti pijana? otrijezni se od vina svojega.

15. Ali Ana odgovori i reče: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita pića; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom.

16. Nemoj jednačiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila do sad.

17. Tada odgovori Ilije i reče: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispuni molbu, za što si ga molila.

18. A ona reče: neka nagje sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije.

19. I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodu, i vratiše se i dogjoše kući svojoj u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospod se opomenu nje.

20. I kad bi vrijeme po što Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, reče, isprosih ga u Gospoda.

21. Po tom pogje onaj čovjek Elkana sa svijem domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i zavjet svoj.

22. Ali Ana ne pogje, jer reče mužu svojemu: dokle odojim dijete, onda ću ga odvesti da izide pred Gospoda i ostane ondje do vijeka.

23. I reče joj Elkana muž njezin: čini kako ti drago; ostani dokle ga ne odojiš; samo da hoće Gospod ispuniti riječ svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoji.

24. A kad ga odoji, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijehe vina, i uvede ga u dom Gospodnji u Silomu; a dijete bijaše još malo.

25. I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Iliju.

26. I ona reče: čuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe moleći se Gospodu.

27. Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila.

28. Za to i ja dajem njega Gospodu, dokle je god živ, da je dat Gospodu. I pokloniše se ondje Gospodu.

GLAVA 2.

I Ana se pomoli i reče : razveseli se srce moje u Gospodu ; podiže se rog moj u Gospodu ; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvogega.

2. Nema svetoga kao što je Gospod ; jer nema drugoga osim tebe ; i nema stijene kao što je Bog naš.

3. Ne govorite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših riječi ohole ; jer je Gospod koji sve zna, i on udešava namjere.

4. Luk junacima slomi se, a iznemogli opasaše se snagom.

5. Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb ; a koji bijahu gladni, nijesu više ; i nerotkinja rodi sedmero, a koja imaše djece, iznemogne.

6. Gospod ubija, i oživljuje ; spušta u grob, i izvlači.

7. Gospod siromaši, i bogati ; ponižuje, i uzvišuje.

8. Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave ; jer su Gospodnji temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu.

9. Sačuvaoće noge milijeh svojih, a bezbožnici će umuknuti u mraku ; jer svojom snagom ne će čovjek nadjačiti.

10. Koji se suprote Gospodu, satrće se ; na njih će zagrmjeti s neba ; Gospod će suditi krajevima zemaljskim, i daće snagu caru svojemu, i uzvišioće rog pomazaniku svojemu.

11. Po tom otide Elkana u Ramat kući svojoj, a dijete služaše Gospodu pred Ilijem sveštenikom.

12. A sinovi Ilijevi bijahu nevaljali, i ne znadijahu za Gospoda.

13. Jer u tijeh sveštenika bješe običaj prema narodu : kad ko prinošaše žrtvu, dolažao momak sveštenikov dok se kuhaše meso ; s viljuškama trokrakim u ruci,

14. I zabadaše u sud, ili u kotao, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako činjahu svemu Izrailju koji dolažao u Silom.

15. Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak sveštenikov, te bi rekao čovjeku koji prinošaše žrtvu : daj meso da ispečem svešteniku, jer ti neću primiti mesa kuhana, nego sirovo.

16. Ako bi mu tada čovjek odgovorio : neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi ; on bi rekao : ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzeću silom.

17. I grijeh onijeh mladića bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodnji.

18. A Samuilo služaše pred Gospodom još djeteta u oplećku lanenom.

19. A mati mu načini mali plašt i donese mu, i tako činjase svake godine dolazeći s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju.

20. A Ilije blagoslovi Elkanu i ženu njegovu govoreći : Gospod da ti dade poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodu ! I otidoše u svoje mjesto.

21. I Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kćeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom.

22. A Ilije bijaše vrlo star, i ču sve što činjahu sinovi njegovi svemu Izrailju, i kako spavahu sa ženama koje dolažahu gomilama na vrata šatora od sastanka.

23. I govoraše im : za što to radite ? jer čujem zle riječi o vama od svega naroda.

24. Nemojte, djeco moja ; jer nije dobro što čujem ; otpagjujete narod Gospodnji.

25. Kad čovjek zgriješi čovjeku, sudiće mu sudija ; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko će moliti za nj ? Ali ne poslušao oca svojega, jer Gospod šćao da ih ubije.

26. A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i Gospodu i ljudima.

27. Tada doge čovjek Božji k Iliju, i reče mu : ovako veli Gospod : ne javih li se domu oca tvogega, kad bijahu u Misiru u kući Faraonovoj ?

28. I izabrah ga izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh sebi za sveštenika da prinosi žrtve na oltaru mojem i da kadi kadom i nosi oplećak preda mnom, i dadoh domu oca tvogega sve žrtve ognjene sinova Izrailjevijeh ?

29. Za što gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinos

u šatoru? i paziš sinove svoje većma nego mene, da se gojite prvinama svijeh prinosa Izrailja naroda mojega?

30. Za to Gospod Bog Izrailjev kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvojega služice preda mnom do vijeka; ali sada kaže Gospod: ne će biti tako; jer one ću poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biće prezreni.

31. Gle, idu dani, kad ću odsjeći tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem.

32. I vidjećeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod činio Izrailju; ne će biti starca u domu tvojem do vijeka.

33. A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj će ostati da ti čile oči i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvojega umiraće u najboljim godinama.

34. I ovo da ti je znak što će doći na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica.

35. A sebi ću podignuti sveštenika vjerna, on će raditi po sreću mojemu i po duši mojoj; i sazidaću mu tvrd dom i on će hoditi pred pomazanikom mojim vazda.

36. I ko ostane od doma tvojega, doći će da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hljeba, i govoriće: primi me u kaku službu sveštenučku da imam komad hljeba.

GLAVA 3.

A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i riječ Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare.

2. Jednom u to vrijeme Ilije ležaše na svom mjestu; a oči mu počinjahu tamnjeti te ne mogaše vidjeti;

3. I Samuilo ležaše u domu Gospodnjem gdje bijaše kovčeg Božji, i žišci Gospodnji još ne bjehu pogašeni.

4. I viknu Gospod Samuila, a on reče: evo me.

5. I pritrča k Iliju, i reče mu: evo me, što si me zvao? A on reče: nije-sam te zvao, idi lezi. I on otide i leže.

6. A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? A on reče: nije-sam te zvao, sine; idi lezi.

7. A Samuilo još ne poznaše Go-

spoda, i još mu ne bješe javljena riječ Gospodnja.

8. Tada opet viknu Gospod Samuila treći put, i on usta i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? Tada razumje Ilije da Gospod zove dijete.

9. I reče Ilije Samuilo: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govori Gospode, čuje sluga tvoj. I Samuilo otide, i leže na svoje mjesto.

10. A Gospod dogje i stade; i zovnu ga kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reče: govori, čuje sluga tvoj.

11. I reče Gospod Samuilo: evo učinicu nešto u Izrailju da će zujati oba uha svakome ko čuje.

12. U taj ću dan učiniti Iliju sve što sam govorio za kuću njegovu, od početka do kraja.

13. Jer sam mu javio da ću suditi domu njegovu do vijeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlače na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio.

14. Za to se zakleh domu Ilijevu da se ne će očistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakom žrtvom ni prinosom do vijeka.

15. I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru.

16. A Ilije zovnu Samuila i reče: Samuilo, sine! A on reče: evo me.

17. A on reče: kakve su riječi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti učinio Bog i tako ti dodao, ako zatajiš od mene što god što ti je kazao.

18. I Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reče: Gospod je, neka čini što mu je volja.

19. A Samuilo rastijaše, i Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju ni jedna riječ njegova.

20. I sav Izrailj od Dana do Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnji.

21. I Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuilu u Silomu riječju Gospodnjom.

GLAVA 4.

I što reče Samuilo, zbi se svemu Izrailju. Jer Izrailj izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u ðkô kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u ðkô u Afeku.

2. I Filisteji se uvrstaše prema Izrailju, i kad se otvori boj razbiše Filisteji Izrailja, i izgibe ih u boju u polju oko četiri tisuće ljudi.

3. I kad narod dogje u òkò, rekoše starješine Izrailjeve : za što nas danas razbi Gospod pred Filistejima ? da donesemo iz Siloma kovčeg zavjeta Gospodnjega, da bude megju nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših.

4. I narod posla u Silom da donesu odande kovčeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima ; a bijahu ondje kod kovčega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines.

5. A kad dogje kovčeg zavjeta Gospodnjega u òkò, povika sav Izrailj od radosti da zemlja zaječa.

6. A Filisteji čuvši veselu viku rekoše : kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom ? I razumješe da je došao kovčeg Gospodnji u òkò njihov.

7. I uplašise se Filisteji kad rekoše : Bog je došao u òkò. I govorahu : teško nama ! jer to nije bivalo prije.

8. Teško nama ! ko će nas izbaviti iz ruku tih silnijih bogova ? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama.

9. Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji ! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili ; budite ljudi, i udrite.

10. I Filisteji udariše, i Izrailjci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim ; i boj bješe vrlo velik ; jer pade iz Izrailja trideset tisuća pješaka.

11. I kovčeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogiboše.

12. A jedan izmegju sinova Venijaminovijeh pobježe iz boja, i dogje u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom.

13. I kad dogje, gle Ilije sjegjaše na stolici ukraj puta pogledajući ; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovčeg Božji. I došav onaj čovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada.

14. A Ilije čuvši viku reče : kakva je to vrevu ? I čovjek brže dotrča da javi Iliju.

15. A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oči mu bijahu potamnjele, te ne mogao vidjeti.

16. I reče čovjek Iliju : ja idem iz bo-

ja, utekoh danas iz boja. A on reče : šta bi, sine ?

17. A glasnik odgovarajući reče : pobježe Izrailj ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina tvoja pogiboše, Ofnije i Fines ; i kovčeg Božji otet je.

18. A kad spomenu kovčeg Božji, pade Ilije sa stolice nauznako kod vrata, i slomi vrat i umrije, jer bijaše čovjek star i težak. On bi sudija Izrailju četrdeset godina.

19. A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa čuvši glas da je kovčeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj dogjoše bolovi.

20. I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje : ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to.

21. Nego djetetu nadje ime Ihavod govoreći : otide slava od Izrailja ; jer kovčeg Božji bi otet i svekar joj muž pogiboše.

22. Za to reče : otide slava od Izrailja ; jer bi otet kovčeg Božji.

GLAVA 5.

A Filisteji uzeše kovčeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot.

2. I uzevši Filisteji kovčeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona.

3. A sutradan kad ustaše Azoćani rano, a to Dagon ležao ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim ; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto.

4. A kad sutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležao ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke odsječene bijahu na pragu ; samo trup od Dagona bješe ostao.

5. Za to sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas.

6. Tada oteža ruka Gospodnja Azoćanima, i morao ih i udarao ih šuljevima u Azotu i megjama njegovijem.

7. A kad Azoćani vidješe šta je, rekoše : da ne stoji kod nas kovčeg Boga Izrailjeva ; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim.

8. I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im : šta ćemo činiti s kovčegom Boga Izrailje-

va? A oni rekoše : da se prenese u Gat kovčeg Boga Izrailjeva. I preneseše kovčeg Boga Izrailjeva.

9. A kad ga preneseše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti gragjane od maloga do velikoga, i dogjoše na njih tajni šuljevi.

10. Za to poslaše kovčeg Božji u Akaron; a kad dogje kovčeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreći : doneseše k nama kovčeg Boga Izrailjeva da pomori nas i naš narod.

11. Za to poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše : pošljite kovčeg Boga Izrailjeva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtni strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje.

12. Jer ljudi koji ostajahu živi bologahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizaše do neba.

GLAVA 6.

I bijaše kovčeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca.

2. Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vrače, pa im rekoše : šta ćemo činiti s kovčegom Gospodnjim? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto.

3. A oni rekoše : ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izrailjeva, ne šalžite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada ćete ozdraviti, i doznaćete za što se ruka njegova nije odmakla od vas.

4. A oni rekoše : kakav ćemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše : prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa, jer je zlo jednako na svima vama i na knezovima vašim.

5. Načinite dakle slke od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da će ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom.

6. I za što biste bili uporna srea kao što bijahu uporna srea Misirci i Faraon? i po što učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše?

7. Za to načinite jedna kola nova, i uzmite dvije krave dojilice, na kojima

još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući.

8. Pa uzmite kovčeg Gospodnji i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčezić pokraj njega, i pustite ga neka ide.

9. I gledajte : ako pogje putem k megji svojoj u Vet-Semes, on nam je učinio ovo veliko zlo; ako li ne pogje tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno.

10. I učiniše tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojilice upregoše ih u kola a telad njihovu zatvoriše kod kuće.

11. I metnuše kovčeg Gospodnji na kola, i mali kovčezić s mišima žlatnijem i sa slikama svojih šuljeva.

12. I pogjoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako igjahu istijem putem mučujući i ne svrćući ni na desno ni na lijevo; a knezovi Filistejski igjahu za njima do megje Vet-Semeske.

13. A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga.

14. I dogjoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscijepaše drva od kola, i prineseše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu.

15. A Leviti snimivši kovčeg Gospodnji i kovčezić što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan.

16. A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan.

17. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh : za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan.

18. I miši zlatni bjehu prema broju svijeh gradova Filistejskih u pet kneževina, svijeh zidanih gradova i sela neogragnjenih do velikoga kamena, na koji metnuše kovčeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina.

19. Ali pobi Gospod neke izmegju Vet-Semešana, koji zagledaše u kovčeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisu-

ća i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogibljju.

20. I ljudi iz Vet-Semesa rekoše : ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetijem? i ka kome će otići od nas?

21. I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreći : donesoše natrag Eilisteji kovčeg Gospodnji, ho-dite, odnesite ga k sebi.

GLAVA 7.

Tada dogjoše ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše kovčeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuću Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da čuva kovčeg Gospodnji.

2. A kad kovčeg osta u Kirijat-Jarimu, progje mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom.

3. A Samuilo reče svemu domu Izrailjevu govoreći : ako se svijem sreem svojim obraćate ka Gospodu, povržite tugje bogove izmegju sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejskih.

4. I povrgoše sinovi Izrailjevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu.

5. Po tom reče Samuilo : skupite svega Izrailja u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas.

6. I skupiše se u Mispu, i crpući vodu proljevaše pred Gospodom, i postiše onaj dan, i ondje rekoše : sagriješismo Gospodu. I Samuilo sugjaše sinovima Izrailjevijem u Mispi.

7. A Filisteji kad čuše da su se sinovi Izrailjevi skupili u Mispu, izidoše knezovi Filistejski na Izrailja. A kad to čuše sinovi Izrailjevi, uplašiše se od Filisteja.

8. I rekoše sinovi Izvailjevi Samuilu : ne prestaj vapiti za nas ka Gospodu Bogu našem, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih.

9. Tada Samuilo uze jedno jagnje odojše, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu ; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izrailja, i usliši ga Gospod.

10. I kad Samuilo prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izrailja ; ali zagrmje Gospod grmjavinom velikom u onaj dan na Filisteje, i smete ih, i biše pobijeni pred Izrailjem.

11. A Izrailjci izidoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har.

12. Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga izmegju Mispe, i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reče : dovde nam Gospod pomože.

13. Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na megju Izrailjevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuilova.

14. I povratiše se Izrailju gradovi, koje bjehu uzeli Filisteji Izrailju, od Akarona do Gata, i megje njihove izbavi Izrailj iz ruku Filistejskih ; i bi mir megju Izrailjem i Amorejima.

15. A Samuilo sugjaše Izrailju svega vijeka svojega.

16. I idući svake godine obilažaše Vetiľ i Galgal i Mispu, i sugjaše Izrailju u svijem tijem mjestima.

17. Po tom se vraćaše u Ramu, jer ondje bijaše kuća njegova, i sugjase ondje Izrailju, i ondje načini oltar Gospodu.

GLAVA 8.

A kad Samuilo ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izrailju.

2. A ime sinu njegovu prvencu bješe Joilo, a drugomu Avija, i sugjahu u Virsaveji.

3. Ali sinovi njegovi ne hogjahu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone, i izvrtahu pravdu.

4. Tada se skupiše sve starješine Izrailjeve i dogjoše k Samuilu u Ramu.

5. I rekoše mu : eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima ; za to postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda.

6. Ali Samuilu ne bi po volji što rekoše : daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se pomoli Gospodu.

7. A Gospod reče Samuilu : poslušaj glas narodni u svemu što ti govore ; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima.

8. Kako činiše od onoga dana kad ih izvedoh iz Misira do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovim, po svijem tijem djelima čine i tebi.

9. Za to sada poslušaj glas njihov ; ali im dobro zasvjedoči i kaži način kojim će car carovati nad njima.

10. I kaza Samuilo sve riječi Gospod-
nje narodu koji iskaše od njega cara;

11. I reče : ovo će biti način kojim će
car carovati nad vama : sinove vaše u-
zimaće i metati ih na kola svoja i me-
gju konjike svoje, i oni će trčati pred
kolima njegovijem;

12. I postaviće ih da su mu tisućnici
i pedesetnici, i da mu oru njive i žnju
ljetinu, i da mu grade ratne sprave i
što treba za kola njegova.

13. Uzimaće i kćeri vaše da mu gra-
de mirisne masti i da mu budu kuha-
rice i hljebarice.

14. I njive vaše i vinograde vaše i ma-
slinike vaše najbolje uzimaće i razda-
vati slugama svojim.

15. Uzimaće desetak od usjeva vaših
i od vinograda vaših, i davaće dvora-
nima svojim i slugama svojim.

16. I sluge vaše i sluškinje vaše i mla-
diće vaše najljepše i magarce vaše uzi-
maće, i obrtati na svoje poslove.

17. Stada će vaša desetkovati, i vi će-
te mu biti robovi.

18. I a ćete onda vikati radi cara svo-
jega, kojega izabrate sebi; ali vas Gos-
pod ne će onda uslišiti.

19. Ali narod ne htje poslušati riječi
Samuilovijeh, i rekoše : ne, nego car
neka bude nad nama,

20. Da budemo i mi kao svi narodi;
i neka nam sudi car naš i ide pred na-
ma i vodi naše ratove.

21. A Samuilo čuvši sve riječi narod-
ne, kaza ih Gospodu.

22. A Gospod reče Samuilu : poslušaj
glas njihov, i postavi im cara. I Samu-
ilo reče Izrailjeima : idite svaki u svoj
grad.

GLAVA 9.

A bješe jedan čovjek od plemena Ve-
nijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin
Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina
Afije, sina jednoga čovjeka od plemena
Venijaminova, hrabar junak.

2. On imашe sina po imenu Saula, ko-
ji bješe mlad i lijep da ne bješe ljep-
šega od njega megju sinovima Izrailje-
vijem, a glavom bješe viši od svega na-
roda.

3. A Kisu ocu Saulovu nesta magari-
ca, pa reče Kis Saulu sinu svojemu :

uzmi sa sobom jednoga momka, pa u-
stani i idi te traži magariice.

4. I on progje goru Jefremovu, i pro-
gje zemlju Salisku; ali ne nagjoše; pa
progjoše i zemlju Salimsku, i ne bješe
ih; pa progjoše i zemlju Venijaminovu,
i ne nagjoše.

5. A kad dogjoše u zemlju Sufsku, re-
če Saul momku svojemu koji bijaše s
njim : hajde da se vratimo, da se ne bi
otac okanio magariica i zabrinuo se za
nas.

6. A on mu reče : evo, u ovom gradu
ima čovjek Božji, kojega veoma poštu-
ju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo
k njemu, može biti da će nas uputiti
kuda bismo išli.

7. A Saul reče momku svojemu : haj-
de da idemo; ali šta ćemo odnijeti čo-
vjeku? jer nam je hljeba nestalo u tor-
bama, a dara nemamo da odnesemo čo-
vjeku Božijemu. Šta imamo?

8. A momak opet odgovarajući reče
Saulu : evo u mene četvrt sikla srebra;
to da dam čovjeku Božijemu da nas u-
puti.

9. U staro vrijeme ko bi išao da pita
Boga govoraše : hajde da idemo k vi-
diocu. Jer ko se sada zove prorok u
staro se vrijeme zvaše vidjelac.

10. I Saul reče momku svojemu : do-
bro veliš; hajde da idemo. I pogjoše u
grad gdje bješe čovjek Božji.

11. I kad igjahu uz brdo gradsko, sre-
toše djevojke koje izlažahu da zahvata-
ju vodu, pa im rekoše : je li tu vidjelac?

12. A one odgovarajući im rekoše :
jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je da-
nas došao u grad, jer danas narod ima
žrtvu na gori.

13. Kako ugjete u grad, naći ćete ga
prije nego pogje na goru da jede; jer
narod ne će jesti dokle on ne dogje, jer
on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda
će zvanice jesti; za to idite, jer ćete ga
sada naći.

14. I otidoše u grad; a kad dogjoše u-
sred grada, gle, Samuilo polazeći na
goru srete ih.

15. A Gospod bješe objavio Samuilu
dan prije nego dogje Saul, rekavši :

16. Sjutra u ovo doba poslaću k tebi
jednoga čovjeka iz zemlje Venijamino-
ve, njega pomaži da bude vogj narodu
mojemu Izrailju, i on će izbaviti moj

narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova do-gje do mene.

17. I kad Samuilo ugleda Saula reče mu Gospod : eto čovjeka, za kojega ti rekoh ; taj će vladati mojim narodom.

18. I Saul pristupi k Samuilu na vrati-ma, i reče : kaži mi, gdje je kuća vi-diočeva ?

19. A Samuilo odgovori Saulu i reče: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas ćete sa mnom jesti ; a sutra ću te otpustiti, i što ti je god u sreću, kazaću ti.

20. A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se ; jer su se našle. I čije će biti sve što je najbolje u Izrailju ? eda li ne tvoje i svega do-ma oca tvojega ?

21. A Saul odgovori i reče : nijesam li ja od plemena Venijaminova, najma-njega plemena Izrailjeva, i dom moj najmanji izmegju svijeh domova ple-mena Venijaminova ? što mi dakle go-voriš tako ?

22. A Samuilo uze Saula i njegova momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u začelje megju zvanicama, kojih bješe do trideset ljudi.

23. I Samuilo reče kuharu : donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh : o-stavi ga kod sebe.

24. Tada donese kuhar pleće i što bje-še na njemu ; a *Samuilo* ga metnu pred Saula i reče : evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je sačuvano dosli-je za tebe, kad rekoh : pozvao sam na-rod. Tako jede Saul sa Samuilom onaj dan.

25. Po tom sidoše s gore u grad, i Sa-muilo razgovara se sa Saulom na krovu.

26. A u jutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reče mu : digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoše obojica, on i Samuilo.

27. I kad dogjoše na kraj grada, reče Samuilo Saulu : reci momku neka ide naprijed (i on progje naprijed), a ti stani malo da ti javim riječ Božju.

GLAVA 10.

Tada Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reče mu : eto, nije li te pomazao Gospod nad na-šljedstvom svojim da mu budeš vogj ?

2. Kad otideš danas od mene, naći ćeš dva čovjeka kod groba Rahiljina u kraju Venijaminovu u Selsi, koji će ti reći : našle su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareći za ma-garice zabrinuo se za vas govoreći : šta ću činiti poradi sina svojega ?

3. I otišavši odande dalje kad dogješ u ravniciu Tavorsku, srešće te ondje tri čovjeka idući k Bogu, u Vetilj, noseći jedan tri jareta, a drugi noseći tri hlje-ba, a treći noseći mješinu vina.

4. Pa će te upitati za zdravlje, i daće ti dva hljeba, koje primi iz ruku nji-hovijeh.

5. Po tom ćeš doći na hum Božji, gdje je straža Filistejska ; i kad ugješ u grad, srešće te gomila proroka slazeći s gore, a pred njima psaltiri i bubnji i svirale i gusle ; i oni će prorokovati.

6. I sići će na te duh Gospodnji, te ćeš prorokovati s njima, i postaćeš dru-gi čovjek.

7. I kad ti dogju ti znaci, čini što ti dogje na ruku, jer je Bog s tobom.

8. Po tom ćeš otići prije mene u Gal-gal, i gle, ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve za-hvalne. Sedam dana čekaj dokle dogjem k tebi i kažem ti šta ćeš činiti.

9. I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dađe drugo srce ; i svi se oni znaci zbiše onaj dan.

10. I kad dogjoše na hum, gle, srete ga gomila proroka, i dogje na nj duh Božji i prorokova megju njima.

11. I kad ga vidješe svi koji ga po-znavahu od pregje gdje prorokuje s pro-cima, rekoše jedan drugome : šta to bi od sina Kisova ? eda li je i Saul me-gju prorocima ?

12. A jedan odande odgovori i reče : ko li im je otac ? Otuda posta priča : eda li je i Saul megju prorocima ?

13. I prestavši prorokovati dogje na goru.

14. A stric Saulov reče njemu i mom-ku njegovu : kuda ste išli ? A on od-govori : da tražimo magarice ; i kad vi-djesmo da ih nigdje nema, otidosmo k Samuilu.

15. A stric Saulov reče : kaži mi šta vam je rekao Samuilo ?

16. A Saul reče stricu svojemu : ka-zao nam je da su se našle magarice.

Ali mu ne reče za carstvo što mu je kazao Samuilo.

17. A Samuilo sazva narod u Mispu ka Gospodu.

18. I reče sinovima Izrailjevijem : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja izvedoh Izrailja iz Misira, i izbavih vas iz ruku Misirskih i iz ruku svijeh carstava koja vas mučahu.

19. A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavlja od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu : postavi cara nad nama. Sada dakle stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisućama svojim.

20. I privede Samuilo sva plemena Izrailjeva, i pade na pleme Venijaminovo.

21. Po tom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu ; po tom pade na Saula sina Kisova. I tražiše ga, ali se ne nagje.

22. Tada opet upitaše Gospoda : hoće li još doći ovamo taj čovjek ? A Gospod reče : eto sakrio se za prtljagom.

23. Tada otrčaše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda.

24. I reče Samuilo svemu narodu : vidite li koga je izabrao Gospod da niko nije kao on u svemu narodu ? I sav narod povika i reče : da živi car !

25. Tada Samuilo kaza narodu prava carska i napisu u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Po tom Samuilo raspusti narod da ide svak svojoj kući.

26. I Saul takogjer otide svojoj kući u Gavaju, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca.

27. A ljudi nevaljali rekoše : taj li će nas izbaviti ? I prezirahu ga, niti mu donesoše dara. Ali se on učini kao da nije čuo.

GLAVA 11.

Tada dogje Nas Amonac, i stade u đkô prema Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisa rekoše Nasu : učini vjeru s nama, pa ćemo ti služiti.

2. A Nas Amonac odgovori im : ovako ću učiniti vjeru s vama : da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu učinim svemu Izrailju.

3. A starješine Javiske rekoše mu : ostavi nam sedam dana, da pošljemo

poslanike u sve krajeve Izrailjeve ; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada ćemo izaći k tebi.

4. I dogjoše poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove riječi narodu ; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu.

5. A gle, Saul igjaše za govedima svojim iz polja, i reče : šta je narodu te plaće ? I kazaše mu šta su poručili Javišani.

6. Tada sigje duh Božji na Saula kad ču te riječi, i on se razgnjevi vrlo.

7. Pa uze dva vola, i isiječe ih na komade, i razasla ih u sve krajeve Izrailjeve po istijem poslanicima poručivši : ko ne pogje za Saulom i za Samuilom, ovako će biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnji popade narod, te izidoše jednodušno.

8. I izbroji ih u Vezeku, i bješe sinova Izrailjevijeh tri sta tisuća, a sinova Judinijeh trideset tisuća.

9. Po tom rekoše poslanicima koji bijahu došli : ovako recite ljudima u Javisu Galadovu : sutra ćete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratiše, i javiše ovo Javišanima, i oni se obrađovaše.

10. I rekoše Javišani *Amoncima* : sju-tra ćemo izaći k vama, da učinite od nas što vam bude drago.

11. I sjutradan razdijeli Saul narod u tri čete, i ugjoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno.

12. Tada reče narod Samuilu : koji je ono što reče : eda li će Saul carovati nad nama ? dajte ih da ih pogubimo.

13. Ali Saul reče : da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospod učinio spasenje u Izrailju.

14. Tada Samuilo reče narodu : hajdete da idemo u Galgal, da ondje ponovimo carstvo.

15. I sav narod otide u Galgal, i postavise ondje Saula carem pred Gospodom u Galgalu, i ondje prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se ondje Saul i sav Izrailj veoma.

GLAVA 12.

Tada reče Samuilo svemu Izrailju : eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama.

2. I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osijedio ; i sinovi moji eto su među vama ; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas.

3. Evo me, odgovorite mi pred Gospodom i pred pomazanikom njegovim. Kome sam uzео vola ili kome sam uzео magarca ? kome sam učinio nasilje ? kome sam učinio krivo ? ili iz čije sam ruke uzео poklon, da bih stiskao oči njega radi ? pak ću vam vratiti.

4. A oni rekoše : niji si nam učinio sile niti si kome učinio krivo, niti si uzео što iz čije ruke.

5. Jošte im reče : svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da niji ste našli ništa u mojim rukama. I rekoše : svjedok je.

6. Tada reče Samuilo narodu : Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Misirske.

7. Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je učinio Gospod vama i vašim ocima.

8. Po što dogje Jakov u Misir, vikaše oci vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Misira i naseliše ih na ovom mjestu.

9. Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, te ih dade u ruke Sisari vojvodi, Asorskom, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moavskom, koji vojevaše na njih.

10. Ali vikaše ka Gospodu i rekoše : sagriješismo što ostavismo Gospoda i služismo Valima i Astarotama ; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa ćemo ti služiti.

11. I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jeftaja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših u naokolo, te živjeste bez straha.

12. Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskog gdje dogje na vas, rekoste : ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospod Bog vaš bješe car vaš.

13. Sada dakle eto cara kojega izabrate, kojega iskaste ; evo, Gospod je postavio cara nad vama.

14. Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzaslužite, i uzaslušate glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada ćete i vi i car vaš koji caruje nad vama ići za Gospodom Bogom svojim.

15. Ako li ne uzaslušate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada će biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših.

16. Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju će učiniti Gospod pred vašim očima.

17. Nije li danas žetva pšenična ? Ja ću prizvati Gospoda, i spustiće gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što učiniste pred Gospodom iskavši sebi cara.

18. Tada Samuilo zavapi ka Gospodu, i Gospod spusti gromove i dažd u taj dan ; i sav se narod poboja vrlo Gospoda i Samuila.

19. I reče sav narod Samuilu : moli se za sluge svoje Gospodu Bogu svojem da ne pomremo ; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo istući sebi cara.

20. Tada reče Samuilo narodu : ne bojte se, vi ste učinili sve ovo zlo ; ali ne odstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu svijem srećem svojim.

21. Ne odstupajte ; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave.

22. Jer Gospod ne će ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega ; jer Gospodu bi volja da vas učini svojim narodom.

23. A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanem moliti se za vas ; nego ću vas upućivati na put dobar i prav.

24. Samo se bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srećem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari učinio za vas.

25. Ako li zlo učinite, propašćete i vi i car vaš.

GLAVA 13.

Kad Saul bi car godinu dana (a carova dvije godine nad Izrailjem),

2. Izabra sebi Saul tri tisuće između sinova Izrailjevih ; i bijahu kod Saula dvije tisuće u Mihmasu i u gori Vetiljskoj, a jednatisuća s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj ; a ostali narod raspusti u šatore njihove.

3. I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gavaji, i čuše za to Filisteji. A San! zapovjedi, te trubiše u trube

po svoj zemlji govoreći : neka čuju Jevreji.

4. I tako ču sav Izrailj gdje rekoše : pobi Saul stražu Filistejsku; i s toga Izrailj omrznu Eilistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal.

5. A Filisteji se skupiše da vojuju na Izrailja, trideset tisuća kola i šest tisuća konjika, i mnoštvo naroda kao pijesak na brijegu morskom; i izašavši stadoše u ðkô u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena.

6. I Izrailjei se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiješnjen; te se sakri u pećine i u česte i u kamenjake i u rasjeline i u jame.

7. A *drugi* Jevreji prijegjoše preko Jordana u zemlju Gadovu i Galadovu. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što igjaše za njim bijaše u strahu.

8. I počeka sedam dana do roka Samuilo. Ali Samuilo ne dogje u Galgal; te se narod stade razlaziti od njega.

9. Tada reče Saul : dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu.

10. I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, dogje Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi.

11. A Samuilo mu reče : šta si učinio? A Saul odgovori : kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne dogje do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu.

12. Rekoh : sad će udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolih Gospodu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu.

13. Tada reče Samuilo Saulu : ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrdio carstvo tvoje nad Izrailjem do vijeka.

14. A sada carstvo tvoje ne će se održati. Gospod je našao sebi čovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospod da bude vođa narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod.

15. Po tom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi.

16. I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj; a Filisteji stajahu u okoli u Mihmasu.

17. I izidoše tri čete iz okola Filistejskoga da plijene; jedna četa udari putem k Ofri u zemlju Sovalsku;

18. A druga četa udari putem k Vet-Oronu; a treća udari putem k megji koja gleda prema dolini Sevojimskoj u pustinju.

19. A u cijeloj zemlji Izrailjskoj ne bješe kovača, jer Filisteji rekoše : da ne bi gradili Jevreji mačeva ni koplja.

20. Za to slažahu svi Izrailjei k Filistejima kad koji šćaše poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp.

21. I bijahu se zatupili raonici i motike i vile trorođe i sjekire, i same ostane trebaše zaoštriti.

22. Za to kad dogje vrijeme boju, ne nagje se mača ni koplja ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bješe u Saula i u Jonatana sina njegovga.

23. I straža Filistejska izide u klanac kod Mihmasa.

GLAVA 14.

Jedan dan reče Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaoše oružje : hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa.

2. A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migronu; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi.

3. I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilija sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaoše oplećak. I narod ne znadijaše da je otišao Jonatan.

4. A u klancu kojim šćaše Jonatan otići k straži Filistejskoj, bijahu dvije strnene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a druga Sene.

5. I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji.

6. I Jonatan reče momku koji mu nošaoše oružje : hajde da otidemo k straži tihaj neobrezanih; može biti da će nam učiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom.

7. A onaj što mu nošaoše oružje odgovori mu : čini što ti je god u srcu, idi, evo ja ću ići s tobom kuda god hoćeš.

8. A Jonatan mu reče : evo, otići će-

mo k tijekom ljudima, i pokazaćemo im se.

9. Ako nam reku : čekajte dokle dođemo k vama, tada ćemo se ustaviti na svom mjestu, i ne ćemo ići k njima.

10. Ako li reku : hodite k nama, tada ćemo otići; jer nam ih Gospod predade u ruke. To će nam biti znak.

11. I pokazашe se obojica straži Filistejskoj; a Filisteji rekoše : gle, izlaze Jevreji iz rupa, u koje su se sakrili.

12. I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošашe oružje : hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reče onomu što mu nošашe oružje : hajde za mnom, jer ih predade Gospod u ruke Izrailju.

13. Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošашe oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošашe oružje.

14. I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošашe oružje oko dvadeset ljudi, od prilike na po rala zemlje.

15. I uđe strah u ôkô u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjehu izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleda, jer bješe strah od Boga.

16. A straža Saulova u Gavaji Benjaminovoj opazi gdje se mnoštvo uzbuđilo i uspropadalo.

17. Tada reče Saul narodu koji bijaše s njim : pregledajte i vidite ko je otišao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošашe oružje.

18. I reče Saul Ahiji : donesi kovčeg Božji; jer kovčeg Božji bijaše tada kod sinova Izrailjevijeh.

19. A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veća, i Saul reče svešteniku : ostavi.

20. I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i dogjoše do boja, i gle, povadili bjehu mačeve jedan na drugoga, zabuna bješe vrlo velika.

21. A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji igjahu s njima na vojsku svu; pa i oni pristaše uz Izrailjee, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom.

22. I svi Izrailjei koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj kad čuše da bježe Filisteji, naklopiše se i oni za njima bijući ih.

23. I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan; i boj otiđe dori do Vet-Avena.

24. I Izrailjei se vrlo umoriše onaj dan; a Saul zakle narod govoreći : da je proklet koji jede što do večera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa.

25. I sav narod one zemlje dogje u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji.

26. I kad dogje narod u šumu, vidje med gdje teče; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim; jer se narod bojaše zakletve.

27. Ali Jonatan ne ču kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoči kraj u sat, i primače ruku svoju k ustima svojim, i zaskvijetliše mu se oči.

28. A jedan iz naroda progovori i reče : otac je tvoj zakleo narod rekavši : da je proklet ko bi jeo što danas; s toga susta narod.

29. Tada reče Jonatan : smeo je zemlju otac moji; vidite kako mi se zaskvijetliše oči, čim okusih malo meda.

30. A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji nagje! ne bi li polom Filistejski bio još veći?

31. I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalona, i narod se vrlo umori.

32. I naklopi se narod na plijen i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvlju.

33. I javiše Saulu govoreći : evo narod griješi Gospodu jedući s krvlju. A on reče : nevjeru učiniste: dovaljajte sada k meni velik kamen.

34. Za tijekom reče Saul : razidite se među narod i recite : dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i ne ćete griješiti Gospodu jedući s krvlju. I donese sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noći, i ondje klaše.

35. I načini Saul oltar Gospodu; to bi prvi oltar koji načini Gospodu.

36. Po tom reče Saul : hajdemo za Filistejima noćas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo ni jednoga. A oni rekoše : čini što ti je god volja. Ali sveštenik reče : da pristupimo ovdje k Bogu.

37. I upita Saul Boga : hoću li ići za

Filistejima ? hoćeš li ih dati u ruku Izrailju ? Ali ne odgovori mu onaj dan.

38. Za to reče Saul : pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh danas.

39. Jer kako je živ Gospod koji izbavlja Izrailja, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuće zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda.

40. Po tom reče svemu Izrailju : vi budite s jedne strane, a ja i Janatan sin moj bićemo s druge strane. A narod reče Saulu : čini što ti je drago.

41. Tada reče Saul Gospodu Bogu Izrailjevu : pokaži pravoga. I obličić se Jonatan i Saul, a narod izide prav.

42. I reče Saul : bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mogega. I obličić se Jonatan.

43. Tada reče Saul Jonatanu : kaži mi šta si učinio ? I kaza mu Jonatan i reče : samo sam okusio malo meda na kraj štapa koji mi bješe u ruci ; evo me ; hoću li poginuti ?

44. A Saul reče : to neka mi učini Bog i to neka doda, poginućeš, Jonate !

45. Ali narod reče Saulu : zar da pogine Jonatan, koji je učinio ovo spase-nje veliko u Izrailju ? Bože sačuvaj ! Tako živ bio Gospod, ne će pasti na zemlju ni jedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoću Božijom učinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe.

46. Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto.

47. I Saul carujući nad Izrailjem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Savske i na Filisteje, i kuda se god obraćаше, nadvlagjivaše.

48. Skupi takogjer vojsku i pobi Amalika ; i izbavi Izrailja iz ruku onijeh koji ga plijenjahu.

49. A Saul imaše sinove Jonatana i Isuja i Melhisuja ; a dvjema kćerima njegovijem bjehu imena prvenici Mera-va a mlagjoj Mihala.

50. A ženi Saulovoj bješe ime Ahinoma kći Ahimasova ; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova.

51. Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenir-ov bijahu sinovi Avilovi.

52. I bijaše velik rat s Filistejima sve-

ga vijeka Saulova ; i koga god vigjaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

GLAVA 15.

A Samuilo reče Saulu : Gospod me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izrailjem ; slušaj dakle riječi Gospodnje.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama : opomenuh se šta je učinio Amalik Izrailju, kako mu se opr'o na putu kad je išao iz Misira.

3. Za to idi, i pobij Amalika, i zatri kao prokletu sve što god ima ; ne žali ga, nego pobij i ljude i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce.

4. Tada Saul sazva narod i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvje stotine pješaka i dešet tisuća ljudi od Jude.

5. I dogje Saul do grada Amaličkoga i namjesti zasjedu u potoku.

6. I reče Saul Kenejima : idite, odvojte se, uklonite se od Amalika, da vas ne bih potr'o s njima ; jer ste vi učinili milost svijem sinovima Izrailjevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika.

7. I Saul pobi Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru.

8. I uhvati Agaga cara Amaličkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem mačem.

9. Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjce i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti ; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše.

10. Za to dogje riječ Gospodnja k Samuilo govoreći :

11. Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je odstupio od mene, i nije izvršio mojih riječi. I rasrdi se Samuilo vrlo, i vikaše ka Gospodu svu noć.

12. I ustavši rano Samuilo pogje pred Saula. I javiše Samuilo govoreći : Saul dogje u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i sigje u Galgal.

13. Kad Samuilo dogje k Saulu, reče mu Saul : blagosloven da si Gospodu izvršio sam riječ Gospodnju.

14. A Samuilo reče : kakva je to ble-ka ovaca u ušima mojim ? i rika volova koju čujem ?

15. A Saul reče : od Amalika dognaše ih : jer narod poštenije najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu ; ostalo pak pobismo kao proketo.

16. A Samuilo reče Saulu : stani da ti kažem što mi je rekao Gospod noćas. Reče mu : govori.

17. Tada reče Samuilo : nijesi li bio mali sam u svojim očima, pak si postao glava plemenima Izrailjeviem, i Gospod te pomaza za cara nad Izrailjem?

18. I Gospod te posla na ovaj put i reče : idi, pobij grješne Amalike, i vojuj na njih dokle ih ne istrijebite.

19. Za što dakle ne poslušaj glasa Gospodnjega, nego se naklopi na plijen, i učini zlo pred Gospodom?

20. A Saul odgovori Samuilu : ta poslušao sam glas Gospodnji, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara Amaličkoga, a Amalike sam istrijebio.

21. Nego narod uze od plijena ovce i volove, najbolje izmegju prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu.

22. Ali Samuilo reče : zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve, i pokornost je bolja od pretiline ovnujske.

23. Jer je neposlušnost kao grijeh od čaranja, i nepokornost kao sujevjerstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si riječ Gospodnju, za to je i on tebe odbacio da ne budeš više car.

24. Tada reče Saul Samuilu : zgriješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnju i tvoje riječi ; jer pobojah se naroda i poslušah glas njegov.

25. Nego sada oprosti mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu.

26. A Samuilo reče Saulu : ne ću se vratiti s tobom, jer si odbacio riječ Gospodnju, i za to je tebe Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izrailjem.

27. I Samuilo se okrete da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegova, te se odadrije.

28. Tada mu reče Samuilo : odadr'o je Gospod carstvo Izrailjevo od tebe danas, i dao ga bližnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe.

29. I doista junak Izrailjev ne će slagati, niti će se raskajati ; jer nije čovjek da se kaje.

30. A on reče : zgriješio sam : ali mi sada učini čast pred starješinama naroda mojega i pred Izrailjem, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu Bogu tvojemu.

31. I vrativši se Samuilo otide za Saulom, i pokloni se Saulu Gospodu.

32. Po tom reče Samuilo : dovedite mi Agaga cara Amaličkoga. I dogje k njemu Agag veseo, jer govoraše Agag : zaista, prošla je grčina smrtna.

33. Ali Samuilo reče : kako je tvoj mač učinio te su žene ostale bez djece, tako će ostati bez djece tvoja majka megju ženama. I isiječe Samuilo Agaga pred Gospodom u Galgalu.

34. Po tom otide Samuilo u Ramu, a Saul otide kući svojoj u Gavaju Saulovu.

35. I Samuilo više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Saula carem nad Izrailjem.

GLAVA 16.

A Gospod reče Samuilu : dokle ćeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer izmegju njegovijeh sinova izabrah sebi cara.

2. A Samuilo reče : kako da idem? jer će čuti Saul, pa će me ubiti. A Gospod odgovori : uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci : dogjoh da prinesem žrtvu Gospodu.

3. I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja ću ti pokazati šta ćeš činiti, i pomaži onoga koga ti kažem.

4. I učini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dogje u Vitlejem ; a starješine gradske uplašivši se istrčase preda nj, i rekoše mu : jesi li došao dobro?

5. A on reče : dobro ; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu ; osveštajte se, i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove, i pozva ih na žrtvu.

6. I kad dogjoše, vidjevši Elijava reče : jamačno je pred Gospodom pomazanik njegov.

7. Ali Gospod reče Samuilu : ne gle-

daj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što čovjek gleda; čovjek gleda što je na očima, a Gospod gleda na srce.

8. I dozva Jesej Avinadava, i reče mu da ide pred Samuila. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

9. Po tom Jesej reče Sami da ide. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

10. Tako reče Jesej te progioše sedam sinova njegovijeh pred Samuila: a Samuilo reče Jeseju: nije Gospod izabrao tjih.

11. Po tom reče Samuilo Jeseju: jesu li ti to svi sinovi? A on reče: ostao je još najmlagiji; eno ga, pase ovce. Tada reče Samuilo Jeseju: pošlji, te ga dovedi, jer ne ćemo sjedati za sto dokle on ne dogje.

12. I posla, te ga dovede. A bijaše smegj. lijepijeh očiju i lijepa stasa. I Gospod reče: ustani, pomaži ga, jer je to.

13. Tada Samuilo uze rog s uljem, i pomaza ga usred braće njegove; i sigje duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od toga dana. Po tom usta Samuilo i otide u Ramu.

14. A duh Gospodnji otide od Saula, i uznemirivaše ga zao duh od Gospoda.

15. I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božji.

16. Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže čovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom i odlakšaće ti.

17. I reče Saul slugama svojim: potražite čovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga.

18. A jedan izmegju sluga njegovijeh odgovori i reče: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim.

19. I Saul posla ljude k Jeseju i poruču: pošlji mi Davida sina svojega koji je kod ovaca.

20. A Jesej uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu.

21. I David dogje k Saulu i izide pred nj; i omilje Saulu veoma, te ga postavi da mu nosi oružje.

22. Po tom posla Saul k Jeseju i po-

ruču: neka David ostane kod mene, jer je našao milost pred mnoom.

23. I kad bi duh Božji napao Saula, David uzevši gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnno i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otišao od njega.

GLAVA 17.

Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u ôkô izmegju Sokota i Azike, na megji Damimskoj.

2. A Saul i Izrailjci skupiše se i stadoše u ôkô u dolini Ili, i uvrstaše se prema Filistejima.

3. I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izrailjci stajahu na brdu odovuda, a megju njima bješe dolina.

4. I izide iz okola Filistejskoga jedan zatočnik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i ped.

5. I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop pločast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuća sikala.

6. I nogavice od mjedi bjehu mu na nogu, i štit od mjedi na ramenima.

7. A kopljača od koplja mu bješe kao vratilo, a gvožgja u koplju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nosaše igjaše pred njim.

8. On stavši vikaše vojsku Izrailjsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga izmegju sebe, pa neka izagje k meni.

9. Ako me nadjača i pogubi me, mi ćemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjačam i pogubim ga, onda ćete vi biti nama sluge, i služićete nam.

10. Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku Izrailjsku; dajte mi čovjeka da se bijemo.

11. A kad Saul i sav Izrailj ču šta reče Filistejin, prepadoše se i uplašise se vrlo.

12. A bijaše David sin jednoga Efraćanina, iz Vitlejema Judina, kojemu ime bješe Jesej, koji imашe osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit megju ljudima.

13. I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovijeh koji otidoše na vojsku bijahu prvcu Elijav a drugome Avinadav a trećemu Sama.

14. A David bijaše najmlagji. I ona tri najstarija otidoše za Saulom;

15. A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega.

16. A Filistejin, izlažaše jutrom i večerom, i staja četrdeset dana.

17. A Jesej reče Davidu sinu svomemu : uzmi sada za braću svoju efu ovoga prženoga žita, i ovijeh deset hljebova, i odnesi brže u ōkō braći svojoj.

18. A ovijeh deset mladijeh siraca odnesi tisućniku, i vidi braću svoju kako su, i donesi od njih znak.

19. A Saul i oni i sav Izrailj bijahu u dolini Ili ratujuć s Filistejima.

20. I tako David usta rano i ostavi ovce na čuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i dogje na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku.

21. I stajaše vojska Izrailjska i Filistejska jedna prema drugoj.

22. Tada ostavi David svoj prtljag kod čuvara, koji čuvaše prtljag, i otrča u vojsku, i dogje i zapita braću svoju za zdravlje.

23. I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatočnik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske Filistejske i govoraše kao prije, i David ču.

24. A svi Izrailjei kad vidješe toga čovjeka, uzbjgoše od njega, i bješe ih strah veoma.

25. I govorahu Izrailjei : vidjeste li toga čovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izrailja. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kćer svoju dao bi mu, i oslobodio bi dom oca njegova u Izrailju.

26. Tada reče David ljudima koji stajahu oko njega govoreći : šta će se učiniti čovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izrailja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga?

27. A narod mu odgovori iste riječi govoreći : to će se učiniti onomu ko ga pogubi.

28. A kad ču Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razljuti se Elijav na Davida, i reče mu : što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoju i zloću srca tvojega; došao si da vidiš boj.

29. A David reče : šta sam sad učinio? zapovjegneno mi je.

30. Po tom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije.

31. I kad se čuše riječi koje govoraše David, javiše ih Saulu; a on ga dozva k sebi.

32. I David reče Saulu : neka se niko ne plaši od onoga; sluga će tvoj izići i biće se s Filistejinom.

33. A Saul reče Davidu : ne možeš ti ići na Filistejina da se biješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje.

34. A David reče Saulu : sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad dogje lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada,

35. Ja potrčah za njim, i udarih ga, i oteh mu iz čeljusti; i kad bi skočio na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih.

36. I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa će i taj Filistejin neobrezani proći kao oni: jer osramoti vojsku Boga živoga.

37. Još reče David : Gospod koji me je sačuvao od lava i medvjeda, on će me sačuvati i od ovoga Filistejina. Tada reče Saul Davidu : idi, i Gospod neka bude s tobom.

38. I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjedi, i metnu oklop na nj.

39. I pripasa David mač njegov preko svojega odijela, i pogje, ali ne bješe navikao, pa reče David Saulu : ne mogu ići s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe.

40. I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena, i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praću svoju u ruku, i tako pogje ka Filistejinu.

41. A i Filistejin igjaše sve bliže k Davidu, a čovjek koji mu nošaše oružje, igjaše pred njim.

42. A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, podsmjehnu mu se, što bješe mlad i smegj i lijepa lica.

43. I reče Filistejin Davidu : eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim.

44. I reče Filistejin Davidu : hodi k

meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

45. A David reče Filistejinu : ti ideš na me s mačem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izrailjeve, kojega si ružio.

46. Danas će te Gospod dati meni u ruke, i ubiću te, i skinuću glavu s tebe, i daću danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim; i poznaće sva zemlja da je Bog u Izrailju.

47. I znaće sav ovaj zbor da Gospod ne spasava mačem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, za to će vas dati nama u ruke.

48. A kad se Filistejin podiže i dogje bliže k Davidu, David brže istrča na bojište pred Filistejina.

49. I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praće, i pogodi Filistejina u čelo, i ugje mu kamen u čelo, te pade ničice na zemlju.

50. Tako David praćom i kamenom nadjača Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga, a nemaše David mača u ruci.

51. I pritčav David stade na Filistejina i zgrabi mač njegov i izvuče ga iz korica, i pogubi ga i odsiječe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše.

52. A Izrailjci i Judejci ustaše i povi-kaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajimskom do Gata i do Akarona.

53. Po tom se vratiše sinovi Izrailjevi tjeravši Filisteje, i oplijeniše ih njihov.

54. A David uze glavu Filistejinovu, i odnese je u Jerusolim, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi.

55. A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reče Aveniru vojvodi: čiji je sin taj mladić, Avenire? A Avenir reče: kako je živa duša tvoja, care, ne znam.

56. A car reče: pitaj čiji je sin taj mladić.

57. A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova.

58. I Saul reče mu: čiji si sin, dijete?

A David reče: ja sam sin sluge tvoje-ga Jeseja Vitlejemca.

GLAVA 18.

I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu.

2. I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kući oca svojega.

3. I Jonatan učini vjeru s Davidom, jer ga ljubljашe kao svoju dušu.

4. I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i mač svoj i luk svoj i pojas svoj.

5. I igjaše David na što ga god Saul pošiljaše, i bijaše srećan; i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem.

6. A kad se vraćahu, i kad se David vraćaaše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrailjeva pjevajući i igrajući na susret caru Saulu, s bubnjinama i s veseljem i guslama.

7. I otpijevajući žene jedne drugima uza svirke govorahu: Saul zgubi svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća.

8. I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te riječi, i reče: Davidu dadoše deset tisuća, a meni dadoše tisuću: još mu samo carstvo treba.

9. I od toga dana Saul gledaaše poprijeke Davida.

10. A sutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kući, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije; a Saulu u ruci bješe koplje.

11. I Saul baci koplje govoreći: da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmače dva puta.

12. I Saula bješe strah od Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe odstupio.

13. Za to ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisućnikom; i on odlažaaše i dolažaaše pred narodom.

14. I David bijaše srećan u svemu što činjaše, jer Gospod bijaše s njim.

15. A Saul videći da je veoma srećan, bojaše ga se.

16. A vas Israilj i Juda ljubljaaše Davida, jer on odlažaaše i dolažaaše pred njima.

17. I reče Saul Davidu: evo, kćer svoju stariju Meravu daću ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Go-

spodnje. Jer Saul govoraše : ne ću da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj.

18. A David reče Saulu : ko sam ja, i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izrailju, da budem zet carev?

19. A kad dogje vrijeme da Meravu kćer Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolaćaninu za ženu.

20. Ali Davida ljubljашe Mihala kći Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji.

21. I reče Saul : daću mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka Filistejska. A Davidu reče Saul : bićeš mi danas zet s drugom.

22. I zapovjedi Saul slugama svojim : recite Davidu tajno i govorite : gle, o-mililo si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev.

23. I sluge Saulove rekoše te riječi Davidu, a David reče : mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali čovjek.

24. I Saulu javiše ovo sluge njegove govoreći : ovako reče David.

25. A Saul reče : ovako recite Davidu : ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišljашe kako bi David pao u ruke Filistejima.

26. I sluge njegove kazaše Davidu te riječi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navršī,

27. A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvje sta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kćer svoju.

28. I Saul vidje i pozna da je Gospod s Davidom; i Mihala kći Saulova ljubljашe ga.

29. A Saul se još većma poboja Davida; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu.

30. A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše srećniji od svih sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi.

GLAVA 19.

I Saul govori Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljашe veoma Davida.

2. I javi Jonatan Davidu i reče mu : Saul otac moj traži da te ubije; nego se čuvaj sutra, skloni se gdje god i prikrij se.

3. A ja ću izaći i stajaću pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoriću o tebi s ocem svojim, i što doznam javiću ti.

4. I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reče mu : da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je činio.

5. Jer nije mario za život svoj i pobio je Filisteje, i Gospod učini spasenje veliko svemu Izrailju; vidio si i radovao si se; pa za što bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što?

6. I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul : tako živ bio Gospod, ne će poginuti.

7. Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i dovede Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao pregje.

8. I nasta opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega.

9. Po tom zli duh Gospodnji napade Saula kad sjegjaše kod kuće i držaše koplje u ruci, a David udaraše rukom u gusle.

10. I Saul ščaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmače Saulu, te koplje udari u zid, a David pobježe i izbavi se onu noć.

11. A Saul posla ljude ka kući Davidovoj da ga čuvaju i u jutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoreći : ako noćas ne izbaviš duše svoje, u jutru ćeš poginuti.

12. Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobježe i izbavi se.

13. A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom.

14. I kad Saul posla ljude da uhvate Davida, ona reče : bolestan je.

15. A Saul posla opet ljude da vide Davida govoreći : donesite mi ga u postelji da ga pogubim.

16. A kad dogjoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu.

17. I reče Saul Mihali : što me tako

prevari i pusti neprijatelja mojega da uteče? A Mihala reče Saulu : on mi reče : pusti me, ili ću te ubiti.

18. Tako David uteče i izbavi se, i dogje k Samuilu u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je učinio Saul. I otidoše on i Samuilo, i ostaše u Najotu.

19. A Saulu dogje glas i rekoše mu : eno Davida u Najotu u Rami.

20. Tada posla Saul ljude da uhvate Davida; i oni vidješe zbor proroka gdje prorokuju a Samuilo im starješina. I duh Gospodnji dogje na poslanike Saulove, te i oni prorokovahu.

21. A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovahu; te Saul opet posla treće poslanike, ali i oni prorokovahu.

22. Tada sam pogje u Ramu, i kad dogje na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreći : gdje je Samuilo i David? I rekoše mu : eno ih u Najotu u Rami.

23. I pogje u Najot u Rami; ali i na njega sigje duh Božji, te idući dalje prorokovaše dokle dogje u Najot u Rami.

24. Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilom. i padnuvši ležашe go vas onaj dan i svu noć. S toga se govori : eda li je i Saul megju prorocima.

GLAVA 20.

A David pobježe iz Najota u Rami, i dogje i reče Jonatanu : šta sam učinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio ocu tvojemu, te traži dušu moju?

2. A on mu reče : sačuvaj Bože! ne ćeš ti poginuti. Evo otac moj ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Ne će to biti.

3. A David zaklinjući se opet reče : otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebe, pa veli : ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak izmegju mene i smrti.

4. A Jonatan reče Davidu : šta želi duša tvoja? ja ću ti učiniti.

5. I David reče Jonatanu : evo sjutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do trećega večera.

6. Ako zapita za me otac tvoj, ti reci : vrlo mi se molio David da otrči u Vit-lejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova.

7. Ako reče : dobro, biće miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio.

8. Učini dakle milost služi svojemu, kad si vjeru Gospodnju uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer za što bi me vodio k ocu svojemu?

9. A Jonatan mu reče : Bože sačuvaj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio?

10. A David reče Jonatanu : ko će mi javiti ako ti otac odgovori što zlo?

11. A Jonatan reče Davidu : hodi da izidemo u polje. Izidohše obojica u polje.

12. I Jonatan reče Davidu : Gospode Bože Izrailjev! kad iskušam oca svojega sjutra u ovo doba ili prekosjutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti,

13. Neka Gospod učini tako Jonatanu i tako doda. Ako li otac moj bude naučio da ti učini zlo, ja ću ti javiti, i opraviću te, i otići ćeš s mirom; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim.

14. A i ti, dokle sam živ, činićeš meni milost Gospodnju da ne poginem;

15. I ne ćeš ukratiti milosti svoje domu mojemu do vijeka, ni onda kad Gospod istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje.

16. Tako Jonatan učini vjeru s domom Davidovijem govoreći : Gospod neka traži iz ruku neprijatelja Davidovijeh.

17. I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljашe kao svoju dušu.

18. Po tom reče mu Jonatan : sjutra je mladina, i pitaće se za te, jer će tvoje mjesto biti prazno.

19. A ti čekaj do trećega dana, pa onda otidi brzo i dogji na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila.

20. A ja ću baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gagjam biljegu.

21. I evo poslaću momka govoreći mu : idi, nagji strijele. Ako rečem momku : eto strijele su za tobom ovamo bliže,

digni ih; tada dogji, dobro je po te, i ne će ti biti ništa, tako živ bio Gospod!

22. Ako li ovako rečem momku : eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje.

23. A za ove riječi što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je *svjedok* izmegju mene i tebe do vijeka.

24. Po tom se David sakri u polju; i dogje mladina, i car sjede za sto da jede.

25. A kad car sjede na svoje mjesto po običaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno.

26. I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mišljaše : dogodilo mu se što god, te nije čist, za cijelo nije čist.

27. A snturadan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojem : za što sin Jesejev ne dogje na objed ni juče ni danas?

28. A Jonatan odgovori Saulu : vrlo me jemolio David da otide do Vitlejema,

29. Rekavši : pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle našao milost pred tobom, da otidem i vidim braću svoju. Za to nije došao na carev objed.

30. Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče : nevaljali i neposlušni, sine! zar ja ne znam da si izabrao sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljalaj majci?

31. Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, ne ćeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; za to pošlji sada i dovedi ga k meni, jer je zaslužio smrt.

32. A Jonatan odgovori Saulu ocu svojem i reče mu : za što da se pogubi? šta je učinio?

33. Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida.

34. I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti.

35. A kad bi u jutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno momče.

36. I reče momku svojem : trči da mi nageš strijele koje ću pustiti. I momče otrča, a on pusti strijelu preko njega.

37. A kad dogje momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreći : nije li strijela dalje naprijed?

38. Još viknu Jonatan za momkom : brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojem.

39. Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu šta je.

40. I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reče mu : idi, odnesi u grad.

41. I kad momak otide, David usta s južne strane i pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito.

42. I reče Jonatan Davidu : idi s mirom, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši : Gospod da je *svjedok* izmegju mene i tebe i izmegju mogega sjemena i tvogega sjemena do vijeka.

43. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

GLAVA 21.

Tada David dogje u Nov k Ahimelehu svešteniku; a Ahimeleh se uplaši i istrča pred Davida, i reče mu : za što si sam, i nema nikoga s tobom?

2. A David reče Ahimelehu svešteniku : car mi nešto zapovjedi, i reče mi : niko da ne dozna za što te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto.

3. Nego šta imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili šta imaš.

4. A sveštenik odgovori Davidu i reče : nemam pri ruci običnoga hljeba; nego imam svetoga hljeba; ali jesu li se momci čuvali od žena?

5. A David odgovori svešteniku i reče mu : nije bilo žene kod nas ni juče ni onomadne, od kako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i nečist bio, osvetiće se danas sudovima.

6. Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenijeh, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeše.

7. A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovijeh baveći se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac starješina nad pastirima Saulovijem.

8. I David reče Ahimelehu : imaš li tu kako koplje ili mač ? jer ni mača svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna.

9. A sveštenik reče : ovdje je mač Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza oplečka ; ako hoćeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reče : takoga više nema, daj mi ga.

10. Po tom se podiže David, i pobježe onaj dan od Saula, i dogje k Ahisu caru Gatskom.

11. A Ahisu rekoše sluge njegove : nije li ovo David car zemaljski ? Nijesu li o njemu pjevali igrajući i govoreći : Saul zgubi svoju tisuću, a David svojih deset tisuća ?

12. I David metnu ove riječi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Gatskoga.

13. I pretvori se pred njima i učini se lud u rukama njihovijem ; i šaraše po vratima, i bacaše pjenu niz bradu svoju.

14. I Ahis reče slugama svojim : eto, vidite da je čovjek lud ; što ste mi ga doveli ?

15. Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga daluduje preda mnom ? zar će taj ući u kuću moju ?

GLAVA 22.

Tada David otide odande i uteče u pećinu Odolamsku. A kad to čuše braća njegova i sav dom oca njegova, dogjoše onamo k njemu.

2. I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca ; i on im posta poglavica ; i bješe ih s njim oko četiri stotine ljudi.

3. I odande otide David u Mispu Moavsku, i reče caru Moavskom : dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta će Bog učiniti sa mnom.

4. I izvede ih pred bara Moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu.

5. Ali prorok Gad reče Davidu : nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i dogje u šumu Aret.

6. A Saul ču da se pojavio David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sje-

gjaše u Gavaji pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim.

7. I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim : čujte sinovi Venijaminovi ; hoće li vama svima sin Jesejev dati njive i vinograde ? hoće li sve vas učiniti tisućnicima i stotinicima ?

8. Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesevijem, i nema nikoga među vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi.

9. Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajao sa slugama Saulovijem, i reče : vidio sam sina Jesejeva gdje dogje u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu.

10. On пита za nj Gospoda, i dade mu brašnjenice ; i mač Golijata Filistejina dade mu.

11. Tada car posla da dozovu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I dogjoše svi k caru.

12. Tada reče Saul : čuj sada sine Ahitovov. A on odgovori : evo me, gospodaru.

13. A Saul mu reče : za što ste se složili na me ti i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i mač, i pitao si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas ?

14. A Ahimeleh odgovori caru i reče : a ko je između svih sluga tvojih kao David, vjeran i zet carev, i poslušan tebi i poštovan u kući tvojoj ?

15. Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj ? Sačuvaj Bože ! neka car ne bijedi takim čim sluge svojega niti koga u domu oca mojega ; jer nije znao sluga tvoj od svega toga ništa.

16. Ali car reče : poginućeš, Ahimele ! i ti i sav dom oca tvojega.

17. Tada car reče slugama koje stajahu pred njim : okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajući da je pobjegao ne javiše mi. Ali sluge careve na htješe podignuti ruke svoje da ulože ne sveštenike Gospodnje.

18. Tada car reče Doiku : okreni se ti, te uloži na sveštenike. I okrenuvši se Doik Idumejac uloži na sveštenike, i po bi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu oplećak laneni.

19. I u Novu, gradu svešteničkom, isiječe oštrijem mačem i ljude i žene i dječicu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem mačem.

20. Ali uteče jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu Avijatar, i pobježe k Davidu.

21. I Avijatar javi Davidu da je Saul pobio sveštenike Gospodnje.

22. A David reče Avijataru : znao sam onoga dana kad je bio ondje Doik Idu-mejac da će za cijelo kazati Saulu ; ja sam kriv za sve duše doma oca tvojega.

23. Ostani kod mene, ne boj se ; jer ko traži moju dušu, tražiće i tvoju ; kod mene ćeš biti sačuvan.

GLAVA 23.

Tada javiše Davidu govoreći : evo Filisteji udariše na Keilu, i haraju gumna.

2. I upita David Gospoda govoreći : hoću li ići i udariti na te Filisteje ? A Gospod reče Davidu : idi, i pobićeš Filisteje i izbaviti Keilu.

3. A Davidu rekoše ljudi njegovi : evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta će biti kad pogijemo u Keilu na ôkô Filistejski.

4. Za to David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reče : ustani, idi u Keilu, jer ću ja predati Filisteje u ruke tvoje.

5. Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto ; tako izbavi David stanovnike Keilske.

6. A kad Avijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Keilu, donese sobom oplećak.

7. Po tom javiše Saulu da je David došao u Keilu ; i reče Saul : dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice.

8. I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljude njegove.

9. Ali David doznajući da mu Saul zlokuje, reče Avijataru svešteniku : uzmi na se oplećak.

10. I reče David : Gospode Bože Izraelj ! čuo je sluga tvoj da se Saul sprema da dogje na Keilu da raskopa grad mene radi.

11. Hoće li me Keiljani predati u njegove ruke ? hoće li doći Saul kao što je

čuo sluga tvoj ? Gospode Bože Izraelj ! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori : doći će.

12. Opet reče David : Keiljani hoće li predati mene i moje ljude u ruke Saulove ? A Gospod odgovori : predaće.

13. Tada se David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobjegao iz Keile, tada on ne htje ići.

14. A David se bavljaše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaoše jednako, ali ga Gospod ne dade u njegove ruke.

15. I David videći da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi.

16. A Jonatan sin Saulov podiže se i dogje k Davidu u šumu, i ukrijepi mu ruku u Gospodu ;

17. I reče mu : ne boj se, jer te ne će stignuti ruka Saula oca mojega ; nego ćeš carovati nad Izraeljem, a ja ću biti drugi za tobom ; i Saul otac moj zna to.

18. I učiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom ; i David osta u šumi, a Jonatan otide kući svojoj.

19. Tada dogjoše Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše : ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli na desno od Gesimona ?

20. Sada dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše će biti da ga predamo u ruke caru.

21. A Saul reče : Gospod da vas blagoslovi, što me požaliste.

22. Idite sada i doznajte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje vidio ; jer mi kažu da je vrlo lukav.

23. Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet dogijte k meni kad dobro doznate, i ja ću poći s vama ; i ako bude u zemlji, tražiću ga po svijem tisućama Judinijem.

24. Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula ; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji Maonu u ravnici na desno od Gesimona.

25. I Saul izide sa svojim ljudima da ga traži ; a Davidu javiše, te on sigje sa stijene i stade u pustinji Maonu. A

Saul kad to ču otide za Davidom u pustinju Maon.

26. I Saul igjaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hićaše da uteče Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida da ih pohvata.

27. U tom dogje glasnik Saulu govoreći: brže hodi; jer Filisteji udariše na zemlju.

28. Tada se vrati Saul ne tjerajući dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Sela-Amalekot.

GLAVA 24.

A David otišavši odande stade na tvrđijem mjestima Engadskim.

2. I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreći: eno Davida u pustinji Engadskoj.

3. Tada uze Saul tri tisuće ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i otide da traži Davida i ljude njegove po vrletima gdje su divokoze.

4. I dogje k torovima ovčijim ukraj puta gdje bijaše pećina; i Saul ugje u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjegjahu u kraju u pećini.

5. I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reče Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke, da učiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako odsiječe skut od plašta Saulova.

6. A poslije zadrhta srce Davidu što odsiječe skut Saulu.

7. I reče svojim ljudima: ne dao Bog da to učinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodnji.

8. I odvrati riječima David ljude svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz pećine pogje svojim putem.

9. Po tom David ustade, i izašav iz pećine stade vikati za Saulom govoreći: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se.

10. I reče David Saulu: za što slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje?

11. Evo, danas vidješe oči tvoje, da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj pećini, i rekoše mi da te ubijem; ali te poštedjeh. i rekoh: ne ću

dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodnji.

12. Evo, oče moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci; odsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgriješio; a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš.

13. Gospod neka sudi izmegju mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja ne će podignuti na te.

14. Kako kaže stara priča: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; za to se ruka moja ne će podignuti na te.

15. Za kim je izašao car Izrailjev? koga gonis? mrtva psa, buhu jednu.

16. Gospod neka bude sudija, i neka rasudi izmegju mene i tebe; on neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje.

17. A kad izgovori David ove riječi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide! I podigavši Saul glas svoj zaplaka.

18. I reče Davidu: praviji si od mene; jer si mi vratio dobro za zlo koje sam ja tebi učinio.

19. I danas si mi pokazao da mi dobro činiš: jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi.

20. I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrijem putem? Gospod neka ti vrati dobro za ovo što si mi učinio danas.

21. I sada, evo, znam da ćeš za cijelo biti car, i jako će biti u tvojoj ruci carstvo Izrailjevo.

22. Za to mi se sada zakuni Gospodom da ne ćeš istrijebiti sjemena mogjega poslije mene, ni imena mogjega zatrti u domu oca mogjega.

23. I zakle se David Saulu; i Saul otide kući svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto.

GLAVA 25.

U tom umrije Samuilo, i sabra se sav Izrailj, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i sigje u pustinju Faransku.

2. A bijaše jedan čovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše čovjek vrlo bogat, jer imашe tri tisuće ovaca i tisuću koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu.

3. I bješe ime tomu čovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja ; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Halevova.

4. I David ču u pustinji da Naval striže ovce.

5. I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmil, i otiditek Navalu, i pozdravite ga od mene.

6. I recite mu : zdravo ! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir !

7. Čuo sam da strižeš ovce ; pastiri su tvoji bivali kod nas, i ne učinismo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmilu.

8. Pitaj slugе svoje, i kazaće ti. Neka ovi momci nagju milost pred tobom, jer dogjosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojem u što ti dogje do ruke.

9. I dogjose momci Davidovi, i kazaše Navalu u ime Davidovo sve ove riječi, i umučaše.

10. A Naval odgovori slugama Davidovijem i reče : ko je David ? i ko je sin Jesejev ? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara.

11. Eda li ću uzeti hljeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su ?

12. Tada se vratiše momci Davidovi svojim putem, vratiše se, i došavši kazaše mu sve ove riječi.

13. A David reče svojim ljudima : pripašite svaki svoj mač. I pripasaše svaki svoj mač, i David pripasa svoj mač ; i pogje za Davidom do četiri stotine ljudi, a dvje sta ostaše kod prtljaga.

14. Ali Avigeji ženi Navalovoj kaza jedan izmegju sluga njegovijeh govoreći : evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdrave gospodara našega, a on ih otjera.

15. A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam učiniše krivo, niti nam čega nesta doklegod bijasmo kod njih u polju.

16. Nego nam bijahu zidovi i noću i danju, dokle god bijasmo kod njih pasući ovce.

17. Za to sada gledaj i promisli šta ćeš činiti, jer je gotovo zlo gospodaru našem u svemu domu njegovu ; a on je kao čovjek, da mu se ne može govoriti.

18. Tada Avigeja brže uze dvje sta hljebova i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhoga grožnja i dvje sta gruda suhih smokava, i metnu na magarece.

19. I reče momcima svojim : hajdete naprijed, a ja ću ići za vama. A mužu svojem Navalu ništa ne reče.

20. I sjedavši na magarca igjaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima.

21. A David govoraše : ele sam zaludu čuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima ; jer mi vrati zlo za dobro.

22. To neka učini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid.

23. A kad Avigeja ugleda Davida, brže sigje s magarca, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje ;

24. I padnuvši mu k nogama reče : na meni, gospodaru, neka bude ta krivica ; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i čuj riječi sluškinje svoje.

25. Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga čovjeka, Naval, jer je kao i ime što mu je ; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao.

26. Za to sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Za to sada neka bude neprijateljima tvojim kao Navalu i svima koji traže zla gospodaru mojemu.

27. Evo dar što je donijela sluškinja tvoja gospodaru svojem, da se dade momcima koji idu za gospodarem mojim.

28. Oprosti sluškinji svojoj krivicu ; jer će Gospod za cijelo načiniti tvrd u kuću gospodaru mojemu ; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka.

29. I da ustane čovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša će gospodaru mojega biti vezana u svežnju živijeh kod Gospoda Boga tvojega, a dušu će neprijatelja tvojih baciti kao iz praće.

30. I kad Gospod učini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vogjem Izrailju,

31. Ne će ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad učini Gospod dobro gospodaru momu, opomenućeš se sluškinje svoje.

32. Tada reče David Avigeji : da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji te danas posla meni na susret!

33. I da su blagoslovene riječi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrati danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom.

34. Doista, tako živ bio Gospod Bog Izrailjev, koji mi ne dađe da ti učinim zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri.

35. I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reče joj : idi s mirom kući svojoj ; eto, poslušah te, i pogledah na te.

36. Po tom se Avigeja vrati k Navalu ; a gle, kod njega gozba u kući, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Za to mu ona ne reče ništa do jutra.

37. A u jutru, kad se Naval otrijezni, kaza mu žena sve ovo ; a u njemu obamriješce njegovo, i on postakao kamen.

38. A kad progje do deset dana, udari Gospod Naval, te umrije.

39. A kad David ču da je umr'o Naval, reče : da je blagosloven Gospod, koji osveti sramotu moju od Naval, i zadržu slugu svojega od zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloću njegovu. Po tom posla David i poruči Avigeji da će je uzeti za ženu.

40. I sluge Davidove dogjoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreći : David nas posla k tebi da te uzme za ženu.

41. A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reče : evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugamagospodara svojega.

42. Po tom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinijeh pogje za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena.

43. A David uze i Ahinoamu iz Jezraela, i obje mu bjehu žene.

44. Jer Saul dađe Mihalu kćer svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

GLAVA 26.

Opet dogjoše Zifeji k Saulu u Gavaju govoreći : ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu ?

2. A Saul se podiže i sigje u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuće ljudi izabranijeh iz Izrailja, da traži Davida u pustinji Zifskoj.

3. I stade Saul uđkô na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta ; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju.

4. I posla David uhode, i od njih dozna za cijelo da je došao Saul.

5. Tada se podiže David i dogje na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirov vojvoda njegov ; a spavaše Saul megju kolima a narod ležao oko njega.

6. I David progovori i reče Ahimelehu Hetejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu : ko će sići sa mnom k Saulu u đkô. A Avisaj odgovori : ja ću sići s tobom.

7. I Tako David i Avisaj dogjoše noću k narodu ; a gle, Saul ležao i spavao izmegju kola, i koplje mu bješe čelo glave pobodeno u zemlju ; Avenir pak i narod ležahu oko njega.

8. Tada reče Avisaj Davidu : danas ti dađe Bog neprijatelja tvojega u ruke ; za to sada da ga pribodem kopljem za zemlju jedan put, ne ću više.

9. A David reče Avisaju : nemoj ga ubiti ; jer ko će podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav?

10. Još reče David : tako živ bio Gospod, Gospod će ga ubiti, ili će doći dan njegov da umre, ili će izaći u boj i poginuti.

11. Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodnjega ! Nego uzmi sada koplje što mu je čelo glave i čašu za vodu, pa da idemo.

12. I David uze koplje i čašu za vodu, što bješe čelo glave Saulu, i otidoše ; i niko ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavahu ; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda.

13. I David prešav na drugu stranu stade navrh brda iz daleka ; i bješe izmegju njih mnogo mjesta.

14. I stade David vikati narod i Ave-

nira sina Nirova govoreći : što se ne odzivaš, Avenire ? A Avenir se odazva i reče : koji si ti što vičeš cara.

15. A David reče Aveniru : nijesi li ti junak ? i ko je kao ti u Izrailju ? za što nijesi čuvao cara gospodara svojega ? jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega.

16. Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zaslužili ste smrt što nijeste čuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i čaša za vodu što mu bješe čelo glave ?

17. Tada Saul pozna glas Davidov, i reče : je li to tvoj glas, sine Davide ? A David reče : moj je glas, care gospodaru !

18. Još reče : za što gospodar moj goni slugu svojega ? jer šta sam učinio ? i kako je zlo u ruci mojoj ?

19. Za to sada, care gospodaru moj, poslušaj riječi sluge svojega. Ako te Gospod draži na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj ; ako li sinovi čovječiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše : idi, služi tugim bogovima.

20. Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od očiju Gospodnjih ; jer car Izrailjev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini.

21. Tada reče Saul : zgriješio sam ; vrati se, sine Davide ; neću ti od sele činiti zla, kad ti danas draga bi duša moja ; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma.

22. A David odgovori i reče : evo koplja careva ; neka dogje koji od momaka i neka ga uzme.

23. A Gospod će platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjeh dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodnjega.

24. I za to, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz svake nevolje.

25. A Saul reče Davidu : da si blagosloven, sine moj Davide ! izvršićeš inadvladaćeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

GLAVA 27.

Ali David reče u srcu svojem : poginuću kad god od ruke Sarmove ; nema bolje za me nego da pobjegnem u zemlju Filistejsku, te će me se Saul okaniti i ne će me više tražiti po krajevima Izrailjevim ; tako ću se izbaviti iz ruku njegovijeh.

2. Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maohovu caru Gatskom.

3. I osta David kod Ahisa u Gat i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinomom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom.

4. I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti.

5. A David reče Ahisu : ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim ondje, jer za što da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu ?

6. I dade mu Ahis (noga dana Siklag). Za to Siklag pripada carevima Judinijem do današnjega dana.

7. I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i četiri mjeseca.

8. I izlažашe David sa svojim ljudima i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike ; jer ti narodi življahu od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Misirske.

9. I pustošашe David onu zemlju ne ostavljajući u životu ni čovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraćajući se dolažашe k Ahisu.

10. I Ahis pitaše : gdje ste danas ućarali ? A David govoraše : na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jera-meilsku, i na južnu stranu Kenejsku.

11. Ali ne ostavljашe David u životu ni čovjeka ni žene da dovede u Gat govoreći : da nas ne tuže govoreći : tako je uradio David. I taki mu bijaše običaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj.

12. I Ahis vjerovaše Davidu i govoraše : baš se omrazio s narodom svojim Izrailjem ; za to će mi biti sluga do vijeka.

GLAVA 28.

I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavojshte na Izrailja ; i reče Ahis

Davidu : znaj da ćeš ići sa mnom na voj-sku ti i tvoji ljudi.

2. A David reče Ahisu : sad ćeš vi-djeti šta će učiniti tvoj sluga. A Ahis reče Davidu : za to će te postaviti da si čuvar glave moje svagda.

3. A Samuilo bijaše umr'o, i plaka za njim sav Izrailj, i pogreboše ga u Rami. u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vračare.

4. I Filisteji skupivši se dogjoše i sta-doše u ðkô kod Sunima ; skupi i Saul sve Izrailjce, i stadoše u ðkô kod Gelvuje.

5. Saul pak videći vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma.

6. I upita Saul Gospoda, ali mu Go-spodne odgovori ni u snu ni preko Uri-ma, ni preko prôrôkâ.

7. I Saul reče slugama svojim : tražite mi ženu s duhom vračarskim, da oti-dem k njoj i upitam je. A sluge mu re-koše : evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vračarski.

8. Tada se Saul preruši obukav druge haljine, i otide su dva čovjeka, i dogjo-še k onoj ženi noću ; i on joj reče : haj-de vračaj mi duhom vračarskim, i do-zovi mi onoga koga ti kažem.

9. Ali mu žena reče : ta ti znaš šta je učinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vračare ; za što dakle mećeš zamku duši mojoj da me ubiješ ?

10. A Saul joj se zakle Gospodom go-voreći : tako živ bio Gospod ! ne će ti biti ništa za to.

11. Tada reče žena : koga da ti dozo-vem ? A on reče : Samuila mi dozovi.

12. A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reče žena Saulu govoreći : za što si me prevario ? ta ti si Saul.

13. A car joj reče : ne boj se ; nego šta si vidjela ? A žena reče Saulu : bo-gove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje.

14. On joj opet reče : kakav je ? Ona mu reče : star čovjek izlazi ogrnut plaštem. Tada razumje Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se.

15. A Samuilo reče Saulu : za što si me uznemirio i izazvao ? Odgovori Sa-ul : u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojštiše na me, a Bog je odstupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko prôrôkâ ni u snu, za to pozvah tebe da mi kažeš šta će činiti.

16. A Samuilo reče : pa što mene pi-

taš, kad je Gospod odstupio od tebe i postao ti neprijatelj ?

17. Gospod je učinio kako je kazao preko mene ; jer je Gospod istrkao carstvo iz tvo-je ruke i daoga bližnjemu tvojemu Davidu ;

18. Jer nijesi poslušao glasa Gospod-njega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku ; za to ti je danas Gospod to učinio.

19. I Gospod će predati i Izrailja s tobom u ruke Filistejima ; te ćeš sutra ti i sinovi tvoji biti kod mene ; i ðkô Izrailjski predaće Gospod u ruke Fili-stejima.

20. A Saul u jedan put pade na zem-lju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od ri-ječi Samuilovijeh, i ne bješe snage u nje-mu, jer ne bješe ništa jeo rasdan i svunoć.

21. Tada žena pristupi k Saulu, i vi-deći ga vrlo uplašena reče mu : evo, slu-škinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao.

22. Nego sada i ti poslušaj šta će ti sluškinja tvoja kazati : postaviću ti ma-lo hljeba, te jedi da se okrijepiš da se možeš vratiti svojim putem.

23. A on ne htje, i reče : ne ću jesti. Ali navalise na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju.

24. A žena imaše kod kuće tele ugo-jeno, i brže ga zakla, i uze brašna te u-mijesi i ispeče hljebove prijesne.

25. Po tom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noći.

GLAVA 29.

A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izrailj stade u ðkô kod izvora u Jezraelu.

2. I knezovi Filistejski igjahu sa sto-tinama i s tisućama ; a David i njegovi ljudi igjahu najposlije s Ahisom.

3. I rekoše knezovi Filistejski : što će ti Jevreji ? A Ahis reče knezovima Fi-listejskim : nije li ovo David sluga cara Izrailjskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne nagjoh na njemu ništa od kako je dobjegao do ovoga dana ?

4. Ali se rasrdiše na nj knezovi Fili-stejski, i rekoše mu knezovi Filistejski : pošlji natrag toga čovjeka, neka se vrati

u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer čim bi se opet umilio gospodaru svojem, ako ne glavama ovijeh ljudi?

5. Nije li to David, o kojem se pjevalo igrajući i govorilo: zgubi Saul svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća?

6. Tada Ahis dozva Davida, i reče mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne nagjoh nikakoga zla na tebi od kako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima.

7. Nego vrati se i idi s mirom da ne učiniš što što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim.

8. A David reče Ahisu: ali šta sam učinio? šta li si našao na sluzi svojem od kako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara?

9. A Ahis odgovarajući reče Davidu: znam; doista si mi mio kao angjeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj.

10. Nego ustani sutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustanite rano čim svane, pa idite.

11. I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

GLAVA 30.

I treći dan dogje David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili Siklag i ognjem ga spalili.

2. I bjehu zarobili ženskinje koje bješe ondje, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojem putem.

3. I kad David dogje sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kćeri njihove zarobljene.

4. I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle već ne mogoše plakati.

5. I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova.

6. I David bješe na mucu velikoj, jer narod govoraše da ga zaspu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za

sinovima svojim i za kćerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem.

7. I reče David Avijataru svešteniku sinu Ahimelehevu: uzmi oplećak za me. I uze Avijatar oplećak za Davida.

8. I upita David Gospoda govoreći: hoću li potjerati tu četu? hoću li je stignuti? A Gospod mu reče: potjeraj, jer ćeš za cijelo stignuti i izbavićeš.

9. I pogje David su šest stotina ljudi što bijahu s njim, i dogjoše do potoka Vosora; i ondje ostaše jedni.

10. A David su četiri stotine ljudi potjera dalje, a dvje sta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeći preko potoka Vosora.

11. I nagjoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije,

12. I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noći ne bješe ništa jeo niti vode pio.

13. Tada mu reče David: čiji si ti? i odakle si? A on reče: ja sam rodod Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana.

14. Udarismo na južnu stranu Heretejsku i na Judinu, i na južnu stranu Halevovu, i Siklag spalismo ognjem.

15. A David mu reče: bi li me mogao odvesti k toj četi? A on reče: zakuni mi se Bogom da me ne ćeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa ću te odvesti k toj četi.

16. I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jedući i pijući i veseleći se velikim plijenom koji zaplijeniše iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine.

17. I David ih bi od večera do večera drugoga dana, te niko ne uteče, osim četiri stotine mladića, koji sjedavši na kamilе pobjegoše.

18. I tako izbavi David sve što bijahu uzeli Amalici i obje žene svoje izbavi David.

19. I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kćeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povratio David.

20. Takogjer uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneći pred svojom

stokom govorahu : ovo je plijen Davidov.

21. A kad se vrati David k onijem dvjesti ljudi koji bjehu sustali te ne mogošee ići za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih.

22. Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi izmegju onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše : što nijesu išli s nama, za to da im ne damo od plijena koji izbavimo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu.

23. Ali David reče : nemojte tako činiti, braćo moja, s onijem što nam je dao Gospod koji nas je sačuvao i dao nam u ruke četu koja bješe izašla na nas.

24. I ko će vas poslušati u tome ? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga ; jednako treba da podijele.

25. Tako bi od toga dana u napredak, i to postauredba i zakon u Izrailju do danas.

26. I kad dogje David u Siklag, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreći : evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodnjih,

27. Onima u Vetilju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru,

28. I onima u Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji,

29. I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jerameilskim, i onima u gradovima Kenejskim,

30. I onima u Ormi, i onima u Horasanu, i onima u Atahu,

31. I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

GLAVA 31.

A Filisteji se pobiše s Izrailjcima, i pobjogoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove ; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhi-Suva, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nagjogoše ga strijelci, i on se vrlo uplaši od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošaaše oružje : izvadi mač svoj i probodi me, da ne dogju ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaaše oružje, jer ga bjegoše vrlo strah. Tada Saul uzemač, i baci se na nj.

5. A kad momak koji nošaaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj mač i umrije s njim.

6. Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana.

7. A Izrailjci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidjekoše gdje Izrailjci pobjogoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjogoše, te dogjekoše Filisteji i ostaše u njima.

8. A sutradan dogjekoše Filisteji da svlače mrtve ; i nagjogoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelvuji.

9. I odsjekooše mu glavu i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kući njihovijeh lažnijeh bogova i po narodu.

10. I ostaviše oružje njegovo u kući Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid Vetsanski.

11. A čuše stanovnici u Javisu Galadovu šta učiniše Filisteji od Saula.

12. I podigoše se svi ljudi hrabri, i išavaši svu noć skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh sa zida Vetsanskoga, pa se vratiše u Javis i ondje ih spališe.

13. I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

DRUGA KNJIGA SAMUILOVA.

KOJA SE ZOVE I DRUGA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike, i osta u Siklagu dva dana,

2. Trećega dana, gle, dogje jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom ; i došavk Davidu pade na zemlju i pokloni se.

3. I reče mu David : od kuda ideš? A on mu reče : iz okola Izrailjskoga utekoh.

4. A David mu reče : šta bi? kaži mi. A on reče : narod pobježe iz boja, i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan.

5. A David reče momku koji mu donese glas : kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan?

6. A momak koji mu donese glas reče: slučajno dogjoh na goru Gelviju, a to se Saul naslonio na koplje svoje, a kola i konjici približavahu se k njemu.

7. A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh : evo me.

8. A on mi reče : ko si? A ja mu rekoh : Amalik sam.

9. A on mi reče : pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sa svijem duša u meni.

10. I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da ne će ostati živ po što pade; i uzeh vijenac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu.

11. Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim.

12. I ridaše i plakaše, i postiše do večera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjeviem što izgiboše od mača.

13. I reče David momku koji mu donese glas : odakle si? A on reče : ja sam sin jednoga došljaka Amalika.

14. Reče mu David : kako te nije bilo strah podići ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodnjega?

15. I dozva David jednoga izmegju momaka svojih i reče : hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije.

16. I reče mu David : krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedočiše na te govoreći : ja sam ubio pomazanika Gospodnjega.

17. Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem,

18. I izgovori, da bi se učili sinovi Judini luku, i eto je napisano u knjizi istinitoga :

19. Diko Izrailjeva! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci?

20. Ne kazujte u Gatu, i ne razgla-

šujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kćeri Filistejske i da ne igraju kćeri neobrezanijeh.

21. Gore Gelvujske! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos! jer je tu bačen štit s junákâ, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem.

22. Bez krvi pobijenijeh i bez masti od junákâ nije se vraćao luk Jonatanov, niti je mač Saulov dolazio natrag prazan.

23. Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova i jači od lavova bijahu.

24. Kćeri Izrailjeve! plačite za Saulom, koji vas je oblačio u skerlet lijepo, i kitio vas zlatnijem zakladima po haljinama vašim.

25. Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama!

26. Žao mi je za tobom, brate Jonatane: bio si mi mio vrlo; veća mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske.

27. Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

GLAVA 2.

A poslije toga David upita Gospoda govoreći : hoću li otići u koji grad Judin? A Gospod mu reče : otidi. A David reče : u koji da otidem? Reče : u Hevron.

2. I David otide onamo su dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navala iz Karmila.

3. I ljude koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hevranskim.

4. I dogjoše ljudi od Jude, i pomazaše ondje Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu govoreći : ljudi iz javisa Galadova pogreboše Saula.

5. I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reče im : da ste blagosloveni Gospodu što učiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogreboste ga.

6. Za to da učini Gospod vama milost i vjeru; a i ja ću vam učiniti dobro, što ste to učinili.

7. I neka vam se ukrijepe ruke i budete hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom.

8. Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze Isvosteja sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim.

9. I zacari ga nad Galadom i nad Asurim i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izrailjem.

10. Četrdeset godina bješe Isvosteju sinu Saulovu kad poče carovati nad Izrailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida.

11. A David carova u Hevronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseca.

12. Po tom izide Avenir sin Nirov i sluge Isvosteja sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon.

13. Takogje i Joav sin Serujin i sluge Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane.

14. Tada reče Avenir Joavu : neka stanu momci i neka se proigraju pred nama. I reče Joav : neka stanu.

15. I ustaše, i izidoše na broj : dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest izmegju sluga Davidovijeh.

16. I uhvatiše jedan drugoga za glavu, i tisu na jedan drugomu mač svoj u bok, i popadaše zajedno. Od tuda se prozva onomjesto Halkat-Asurim kod Gavaona.

17. I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbiše Avenira i Izrailjee.

18. A ondje bijahu tri sina Serujina : Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao srna u polju;

19. I potjera Asailo Avenira, i ne svrnu ni na desno ni na lijevo iza Avenira.

20. I Avenir obazre se natrag i reče : je si li ti, Asailo? A on reče : ja sam.

21. A Avenir mu reče : svrni na desno ili na lijevo, i uzmi jednoga od tih momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega.

22. I Avenir opet reče Asailu : odstupi od mene; za što da te sastavim sa zemljom? i kako bih smio pogledati u Joava brata tvogega?

23. Ali on ne htje odstupiti; i Avenir ga udari kopljem pod peto rebro, i izađe mu koplje na legja, te on pade ondje i umrije na mjesto. I ko god dogje na ono mjesto gdje pade i pogibe Asailo, ustavljaše se.

24. Ali Joav i Avisaj potjeraše Avenira, i sunce zagje kad dogjoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gavaonsku.

25. I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se načini četa, i stadoše na vrh jednoga brda.

26. I Avenir viknu Joava i reče : hoće li mač proždirati do vijeka? ne znaš li da jadi bivaju na pošljjetku? za što veće ne kažeš narodu da se progju braće svoje?

27. A Joav reče : tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otišao, ni jedan ne bi tjerao brata svojega.

28. Tada zatrubi Joav u trubu, i ustavi se sav narod, i prestaše tjerati Izrailja, i ne biše se više.

29. I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noć, i prijegjoše preko Jordana, i prošavši sav Vitron dogjoše u Mahanajim.

30. A Joav se vrati od Avenira, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovijeh devetnaest ljudi i Asaila.

31. Ali sluge Davidove pobiše sinova Venijaminovijeh, ljudi Avenirovijeh, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgiboše.

32. A Asaila uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Vitlejemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noć, i osvanuše u Hevronu.

GLAVA 3.

I dugo bijaše rat izmegju doma Saulova i doma Davidova; ali David sve većma jačaše a dom Saulov postajaše sve slabiji.

2. I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu : prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraeljanke;

3. Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Naval Karmilca; treći Avesalom sin Mahe kéeri Talmaja cara Gesurskoga;

4. Četvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin;

5. I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu.

6. I dok bijaše rat izmegju doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov.

7. A Saul imaše inoću po imenu Resfu kéer Ajinu; i *Isvostej* reče Aveniru : za što si spavao kod inoće oca mogega?

8. I Avenir se razgnjevi na riječi Is-

vostejeve i reče : jesam li ja pasja glava, koji sada činim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braći njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene?

9. Tako neka učini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne učinim Davidu kako mu se Gospod zakleo,

10. Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izrailjem i nad Judom, od Dana do Virsaveje.

11. I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše.

12. I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poruči : čija je zemlja? I poruči mu : učini vjeru sa mnom, i evo ruka će moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izrailja.

13. A on odgovori : dobro; ja ću učiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to : da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš Mihalu kćer Saulovu, kad dogješ da vidiš lice moje.

14. I posla David poslanike k Isvosteju sinu Saulovu, i poruči mu : daj mi ženu moju Mihalu, koju isprosih za sto okrajaka Filistejskih.

15. I Isvostej posla te je uze od muža, od Faltila, sina Laisova.

16. A muž njezin pogje s njom, i jednako plakaše za njom do Vaurima. Tada mu reče Avenir : idi, vrati se natrag. I on se vrati.

17. Po tom Avenir govori starješinama Izrailjskim, i reče im : pregje tražite Davida da bude car nad vama.

18. Eto sada učinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreći : preko Davida sluge svojega izbaviću narod svoj Izrailja iz ruku Filistejskih i iz ruku svih neprijatelja njihovijeh.

19. Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Po tom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro nagje Izrailj i sav dom Venijaminov.

20. I kad dogje Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, učini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim.

21. I reče Avenir Davidu : da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izrailjev da učine

vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom.

22. A gle, sluge Davidove vraćahu se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir već ne bješe kod Davida u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom.

23. Joav dakle i sva vojska što bješe s njim dogjoše onamo; i javiše Joavu govoreći : Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom.

24. I Joav otide k caru i reče : šta učini? Gle, Avenir je dolazio k tebi; za što ga pusti te otide?

25. Poznaješ li Avenira sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i da dozna sve šta radiš.

26. Po tom otišav Joav od Davida, posla ljude za Avenirom da ga vrate od studenca Sire; a David ne znadijaše za to.

27. I kad se vrati Avenir u Hevron, odvede ga Joav na stranu pod vrata kao da govori s njim na samo; i ondje ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Asaila brata njegova.

28. A kad David poslije to ču, reče : ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom do vijeka za krv Avenira sina Nirova.

29. Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegova; i neka dom Joavov ne bude nikad bez čovjeka bolna od tečenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od mača ili koji nema hljeba.

30. Tako Joav i Avisaj brat njegov ubiše Avenira što on pogubi Asaila brata njihova kod Gavaona u boju.

31. I reče David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim : razderite haljine svoje i pripašite kostrijet, i plaćite za Avenirom. I car David igjaše za nosilima.

32. A kad pogreboše Avenira u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Avenirovu; plaka i sav narod.

33. I naričući car za Avenirom reče : umrije li Avenir kako umire bezumnik?

34. Ruke tvoje ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još većma plaka za njim sav narod.

35. I dogje sav narod nudeći Davida

da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reče: Bog neka mi učini tako, i tako neka doda, ako okusim hljeba ili što drugo dok ne zagje sunce.

36. I sav narod ču to, i bi im po volji; što god činjaše car, bješe po volji svemu narodu.

37. I pozna sav narod i sav Izrailj u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov.

38. I car reče slugama svojim: ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izrailju?

39. Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Serujini, vrlo su mi silni. Neka Gospod plati onome koji čini zlo prema zloći njegovoj.

GLAVA 4.

A kad ču sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše ruke njegove, i sav se Izrailj smete.

2. A imaše sin Saulov dvije vojvode nad četama: jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Viroćanina, od sinova Venijaminovijeh; jer se i Virot brojaše Venijaminu;

3. A Viroćani bijahu pobjegli u Gitajim, gdje ostaše kao došljaci do današnjega dana.

4. I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dogje glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dašilja njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mefivostej.

5. I pogjoše sinovi Rimona Viroćanina, Rihav i Vana, i dogjoše u po dne u kuću Isvostejevu; a on počivaše upo dne.

6. I ugjoše u kuću kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobjegoše.

7. Kad ugjoše u kuću, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i odsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noć.

8. I donesoše glavu Isvostejevu Davidu u Hevron, i rekoše caru: evo glave Isvosteja sina Saulova, neprijatelja tvoga, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod

osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemena njegova.

9. Ali David odgovarajući Rihavu i Vani bratu njegovu, sinovima Rimona Viroćanina, reče im: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje,

10. Kad onoga koji mi javi govoreći: gle, pogibe Saul, i mišljaše da će mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove,

11. A kamo li ljude bezbožne, koji ubiše čovjeka prava, u kući njegovoj, na postelji njegovoj! ne ču li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje?

12. I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše i odsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hevronskog; a glavu Isvostejevu uzeše i pogreboše u grobu Avenirovu u Hevronu.

GLAVA 5.

Tada dogjoše sva plemena Izrailjeva k Davidu u Hevron, i rekoše mu govoreći: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.

2. I prije dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod ti je rekao: ti ćeš pasti narod moj Izrailja, i ti ćeš biti vogj Izrailju.

3. Tako dogjoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem.

4. Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova četrdeset godina.

5. U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jerusallimu carova trideset i tri godine nad svijem Izrailjem i Judom.

6. A car otide sa svojim ljudima u Jerusallim na Jevuseje, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreći: ne ćeš ući ovamo dok ne uzmeš slijepe i hrome, hoteći kazati: ne će ući ovamo David.

7. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

8. Jer reče David u onaj dan: ko god pobije Jevuseje i dogje do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, *biće vojvoda*. Za to se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuću.

9. I sjedje David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem; i pogradi je David u naokolo od Milona i unutra.

10. I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim.

11. I Hiram cr Tirski posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradiše kuću Davidu.

12. I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izrailja.

13. I uze David još inoča i žena iz Jerusalima, po što dogje iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kćeri.

14. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu : Samuja i Sovav i Natan i Solomon,

15. I Jevar i Elisuja i Nefeg i Jafija,

16. I Elisama i Elijada i Elifalet.

17. A Filisteji čuvši da su pomazali Davida za cara nad Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David čuvši to otide u kulu.

18. I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

19. Tada David upita Gospoda govoreći : hoću li izaći na Filisteje ? hoćeš li ih dati u moje ruke ? A Gospod reče Davidu : izagji; doista ću dati Filisteje u tvoje ruke.

20. Tada David dogje u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reče : prodrije Gospod neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Od tuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim.

21. I ostaviše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih.

22. I opet na novo dogjoše Filisteji, i raširiše se u dolini Rafajskoj.

23. I David upita Gospoda, koji reče : ne idi pred njih, nego im zagji za legja, pa udari na njih prema dudovima.

24. Pa kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer će onda poći Gospod pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

25. I David učini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavae do Gezera.

2. Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim, i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovčeg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima.

3. I metnuše kovčeg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljahu novijem kolima.

4. I odvezoše kovčeg Božji iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo igjaše pred kovčegom.

5. A David i sav dom Izrailjev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kedrova, u gusle, u psaltire, u bubnje, u svirale i u kimvale.

6. A kad dogjoše do gumnna Nahonova, Uza se maši za kovčeg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu.

7. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovčega Božijega.

8. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu. Za to se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

9. I uplaši se David od Gospoda u onaj dan, i reče : kako će doći k meni kovčeg Gospodnji ?

10. I ne htje David odvesti kovčega Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Ovid-Edoma Getejina.

11. I osta kovčeg Gospodnji u kući Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov.

12. I javiše caru Davidu govoreći : Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovčega Božijega. Tada otide David, i prenese kovčeg Božji iz kuće Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem.

13. I kad oni koji nošahu kovčeg Gospodnji postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna.

14. I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i bješe ogrnut oplećkom lannenijem.

15. Tako David i sav dom Izrailjev nošahu kovčeg Gospodnji podvikujući i trubeći u trube.

16. A kad kovčeg Gospodnji ulažao u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida

GLAVA 6.

Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izrailja, trideset tisuća.

gdje skače i igra pred Gospodom, i podrugnu mu se u sreću svojom.

17. A kad donesoše kovčeg Gospodnji, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom.

18. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama.

19. I razdade megju sav narod, megju sve mnoštvo Izrailjevo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žbun vina. Po tom otide narod, svak svojoj kući.

20. I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihala kći Saulova izide na susret Davidu, i reče: kako je slavan bio danas car Izrailjev, kad se danas otkrivao pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi!

21. A David reče Mihali: pred Gospodom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegova, te mi zapovjedio da budem vogj narodu Gospodnjemu, Izrailju, igrao sam, i igraću pred Gospodom.

22. I još ću se većma poniziti, i još ću manji sebi biti; i opet ću biti slavan pred sluškinjama, za koje govoriš.

23. I Mihala kći Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

GLAVA 7.

A kad car sjegjaše kod kuće svoje, i Gospod mu dade mir svuda u naokolo od svih neprijatelja njegovih,

2. Reče car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg Božji stoji pod zavjesima.

3. A Natan reče caru: što ti je god u sreću, idi, čini, jer je Gospod s tobom.

4. Ali onu noć dogje riječ Gospodnja k Natanu govoreći:

5. Idi i reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod: ti li ćeš mi načiniti kuću da u njoj nastavam?

6. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh sinove Izrailjeve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu,

7. Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izrailjevim, jesam li jednu riječ rekao kome od sudija Izrailjevih, kojima zapovijedah da pasu narod moj

Izrailja, i kazao: za što mi ne načinite kuće od kedra?

8. Ovako dakle reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vogj narodu mojemu, Izrailju;

9. I bjeħ s tobom kuda si god hodio, i istrijebiħ sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji.

10. I odrediću mjesto narodu svojem Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretresati, niti će ih više mučiti nepravednici kao prije,

11. I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izrailjem; i smiriću te od svih neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod, da će ti Gospod načiniti kuću.

12. Kad se navršē dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću carstvo njegovo.

13. On će sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiću prijesto carstva njegova do vijeka.

14. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; ako načini što zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovječijih.

15. Ali milost moja ne će se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe.

16. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje do vijeka pred tobom, i prijesto će tvoj stajati do vijeka.

17. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

18. Tada dogje car David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dovde?

19. Pa i to ti se još čini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluga svojega na dugo vremena. Je li to zakon čovječiji, Gospode, Gospode!

20. Ali šta će još David da ti govori? ta ti znaš slugu svojega, Gospode, Gospode!

21. Radi riječi svoje i po sreću svojem učinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svojem.

22. Za to si velik, Gospode Bože, nema

takoga kakav si ti ; i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

23. Jer kojije narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj ? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steče sebi ime i da vam učini velika i straš na djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od nárôdâ i bogova njihovijeh.

24. Jer si utvrdio sebi narod svoj Izrailja da ti bude narod do vijeka ; a ti si im, Gospode, Bog.

25. I tako, Gospode Bože, riječ koju si obrekao služi svojemu i domu njegovu, potvrdi za svagda, i učini kako si rekao.

26. Neka se veliča ime tvoje do vijeka, da se govori : Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailjem ; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom.

27. Jer si ti, Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, javio služi svojemu govoreći : dom ću sažidati tebi. Za to sluga tvoj nagje u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom.

28. Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i riječi su tvoje istina ; ti si ovo dobro obrekao služi svojemu.

29. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom ; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim će blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega do vijeka.

GLAVA 8.

Poslije toga razbi David Filesteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku Filistejskih.

2. Razbi i Moavee, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moavci postade sluge Davidove, i plaćahu mu danak.

3. David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I zarobi ih David tisuću i sedam stotina konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adad-Ezeru caru Sovskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postade slu-

ge Davidove plaćajući mu danak, i Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalem.

8. I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovijeh odnese car David silnu mjed.

9. A kad ću Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezerovu,

10. Posla Toja Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga ; jer Toja imade rat s Adad-Ezerom ; i donese Joram zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svih naroda koje pokori,

12. Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga.

13. I David steče ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuća, u slanoj dolini.

14. I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomeci postade sluge Davidove. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

15. Tako carova David nad svijem Izrailjem, sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

16. I Joav sin Serujin bješe nad vojskom ; a Josafat sin Ahiludov pametar ;

17. A Sadok sin Ahitovov i Ahimeleh sin Avijatarov sveštenici ; a Serajapisar ;

18. A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima ; a sinovi Davidovi knezovi.

GLAVA 9.

I reče David : ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova ? da mu učinim milost radi Jonatana.

2. A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva ; i dozvaše ga k Davidu. I reče mu car : jesi li ti Siva ? A on reče : ja sam, sluga tvoj.

3. A car reče : ima li jošte ko od doma Saulova da mu učinim milost Božiju ? A Siva reče caru : još ima sin Jonatanov, hrom na negu.

4. I reče mu car : gdje je ? A Siva re-

će caru : eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru.

5. Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova.

6. A kad dogje k Davidu Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reče : Mefivostej! A on reče : evo sluga tvojega.

7. A David mu reče : ne boj se ; jer ću ti učiniti milost radi Jonatana oca tvojega, daću ti natrag sve njive Saula oca tvojega ; a ti ćeš svagda jesti za mojim stolom.

8. A on se pokloni i reče : ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja ?

9. I car dozva Sivu slugu Saulova, i reče mu : što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara.

10. Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede ; ali Mefivostej sin gospodara tvojega ješće svagda za mojim stolom. Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga.

11. I reče Siva caru : kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve će činiti sluga tvoj. Ali Mefivostej, reče car, ješće za mojim stolom kao carski sin.

12. A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha ; a svi koji življahu u domu Svinu bijahu sluge Mefivostejve.

13. A Mefivostej sjegjaše u Jerusaliimu, jer svagda jegjaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

GLAVA 10.

A poslije toga umrije car sinova Amonovijeh, i zacari se Anun sin njegov na njegovo mjesto.

2. I reče David : da učinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni učinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I dogjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu : misliš da je David za to poslao ljude da te potješe, što je rad učiniti čast ocu tvojemu ? a nije za to poslao David k tebi

slugu svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa ?

4. Tada Anun uhvati slugu Davidove, i obrija im brade do pola, i odsiječe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grдно osramoćeni, i poručí im car : sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda dogijte natrag.

6. Tada sinovi Amonovi videći gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuća pješaka, i ucara od Mahe tisuću ljudi, i od Is-tova dvanaest tisuća ljudi.

7. A David kad to ču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom.

8. I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstase se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Istova i iz Mahe bijahu za sebe u polju.

9. I Joav videći namještenu vojsku prema sebi sprijeđ i ozad, uze odabrane iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima ;

10. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem.

11. I reče : ako Sirci budu jači od mene, dogji mi u pomoć ; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću doći tebi u pomoć.

12. Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega ; a Gospod neka učini što mu je po volji.

13. Tada Joav i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sirce, ali oni pobjegoše ispred njega.

14. A sinovi Amonovi videći gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja, i ugoše u svoj grad. I vrati se Joav od sinova Amonovijeh, i dogje u Jerusaliim.

15. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, skupiše se opet.

16. I Adarezer posla, te dovede Sirece ispreko rijeke, koji dogjoše u Elam ; a Sovak vojvoda Adarezerov igjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijegje preko Jordana i

dogje u Elam ; i Sirci se namjestiše protiv Davida, i pobiše se s Davidom.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam stotina i četrdeset tisuća konjika ; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe ondje.

19. I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Izrailjem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati Sinovima Amonovijem.

GLAVA 11.

A kad progje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izrailja, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Ravu ; a David osta u Jerusalmu.

2. I pred veče usta David s postelje svoje, i hodajući po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mije, a žena bijaše vrlo lijepa na oči.

3. I David posla da propitaju za ženu i rekoše : nije li to Vit-saveja kći Elijamova žena Urije Hetejina ?

4. I David posla poslanike da je dovedu ; i kad dogje k njemu, on leže s njom, a ona se bješe očistila od nečistote svoje ; poslije se vrati svojoj kući.

5. I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreći : trudna sam.

6. Tada David posla k Joavu i poručiti : pošlji mi Uriju Hetejina. I posla Joav Uriju k Davidu.

7. I kad Urija dogje k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat.

8. Po tom reče David Uriji : idi kući svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko.

9. Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kući svojoj.

10. I javiše Davidu govoreći : Urija nije otišao kući svojoj. A David reče Uriji : nijesi li došao s puta ? za što ne ideš kući svojoj ?

11. A Urija reče Davidu : kovčeg i Izrailj i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuću svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom ? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, ne ću to učiniti.

12. Tada reče David Uriji : ostani ovdje još danas, pa ću te sutra otpusiti. Tako osta Urija u Jerusalmu onaj dan i sutradan.

13. I pozva ga David da jede i pije s njim, te ga opoji. A u veče otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kući svojoj ne otide.

14. A u jutru napisa David knjigu Joavu, i posla po Uriji.

15. A u knjizi pisa i reče : namjestite Uriju gdje je najžešći boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine.

16. I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi.

17. I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovijeh ; pogibe i Urija Hetejin.

18. Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju.

19. I zapovjedi glasniku govoreći : kad pripovjediš caru sve što je bilo u boju,

20. Ako se razgnjevi car i reče ti : za što ste išli tako blizu grada da se bijete ? zar nijeste znali kako se strijelja s grada ?

21. Ko je ubio Avimeleha sina Jeru-vesetova ? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu ? za što ste išli blizu zida ? tada reci : poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin.

22. I otide glasnik, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav.

23. I reče glasnik Davidu : bijahu jači od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih.

24. A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevijeh, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe.

25. Tada reče David glasniku : ovako reci Joavu : ne budi zlovoljan za to ; jer mač proždire sad ovoga sad onoga ; udri još jače na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri.

26. A žena Urijina čuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim.

27. A kad progje žalost, posla David i uze je u kuću svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što učini David.

GLAVA 12.

I posla Gospod Natana k Davidu ; i on

došav k njemu reče mu : u jednom gradu bijahu dva čovjeka, jedan bogat a drugi siromah.

2. Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo ;

3. A siromah nemaše ništa do jednu malu ovčicu, koju bješe kupio, i hranjao je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jegjaše od njegova zalogaja, i iz njegove čaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kći.

4. A dogje putnik k bogatome čovjeku, a njemu bi žao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dogje k njemu ; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je čovjeku, koji dogje k njemu.

5. Tada se David vrlo razgnjevi na onoga čovjeka, i reče Natanu : tako živ bio Gospod, zaslužio je smrt onaj koji je to učinio.

6. I ovcu neka plati u četvoro, što je to učinio i nije mu žao bilo.

7. Tada reče Natan Davidu : ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja sam te pomazao za cara nad Izrailjem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh.

8. I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti i dom Izrailjev i Judin ; i ako je malo, dodao bih ti to i to.

9. Za što si prezreo riječ Gospodnju čineći što njemu nije po volji ? Uriju Hetejina ubio si mačem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio mačem sinova Amonovijeh.

10. Za to ne će se odmaći mač od doma tvojega do vijeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena.

11. Ovako veli Gospod : evo, ja ću podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeću žene tvoje na tvoje oči, i daću ih bližnjemu tvojemu, te će spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu.

12. Jer ti si učinio tajno, ali ću ja ovo učiniti pred svijem Izrailjem i svakomu na vidiku.

13. Tada reče David Natanu : sagriješih Gospodu. A Natan reče Davidu : i Gospod je pronio grijeh tvoj ; ne ćeš umrijeti.

14. Ali što si tijekom djelom dao priliku neprijateljima Gospodnjim da hule, za to će ti umrijeti sin koji ti se rodio.

15. Po tom Natan otide svojoj kući. A

Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt.

16. I David se moljaše Bogu za dijete, i počaše se David, i došavši ležao preko noć na zemlji.

17. I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima.

18. A kad bi sedmi dan, umrije dijete ; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu : evo, dok dijete bijaše živo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati ; a kako ćemo mu kazati : umrlo je dijete ? hoće ga nevjeljeti.

19. A David videći gdje sluge njegove šapću među sobom, dosjeti se da je umrlo dijete ; i reče David slugama svojim : jeli umrlo dijete ? A oni rekoše : umrlo je.

20. Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuče se ; i otide u dom Gospodnji, i pokloni se. Po tom opet dogje kući svojoj, i zaiska da mu donesu da jede ; i jede.

21. A sluge njegove rekoše mu : šta to radiš ? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao ; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš.

22. A on reče : dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah : ko zna, može se smilovati Gospod na me da dijete ostane živo.

23. A sada umrlo je ; što bih postio ? mogu li ga povratiti ? ja ću otići k njemu, ali on ne će se vratiti k meni.

24. Po tom David utješi Vitsaveju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Solomun. I mio bješe Gospodu.

25. I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda.

26. A Joav bijući Ravu sinova Amonovijeh, uze carski grad.

27. I posla poslanike k Davidu, i reče : bih Ravu, i uzeh grad na vodi.

28. Nego sada skupi ostali narod, i stani u okolo prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu.

29. I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je.

30. I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

31. A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod pile i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peći gdje se opeke peku. I tako učini svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jerusolim.

GLAVA 13.

A po tom se dogodi: Avesalom sin Davidov imашe lijepu sestru po imenu Tamaru, i zamilova je Amnon sin Davidov.

2. I tužase Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje: jer bješe djevojka, te se Amnonu činjашe teško da joj učini što.

3. A imашe Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davidova; i Jonadav bješe vrlo domišljat.

4. I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestru Avesaloma brata svojega.

5. Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i učini se bolestan; pa kad dogje otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dogje Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim očima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem.

6. I Amnon leže i učini se bolestan; i kad dogje car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dogje Tamara sestra moja i zgotovi preda mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke.

7. Tada David posla k Tamari kući, i poruči joj: idi u kuću brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo.

8. I Tamara otide u kuću brata svojega Amnona, a on ležашe; i uze brašna i zamijesi i zgotovi jelo pred njim i skuha.

9. Po tom uze tavicu i izručí predanj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidu svi koji su kod mene. I izi-loše svi.

10. Tada reče Amnon Tamari: donesi o jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, donese Amnonu bratu svojemu u klijet.

11. A kad mu pruži da jede, on je uvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja!

12. A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izrailju, ne čini toga bezumlja.

13. Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izrailju. Nego govori caru; on me ne će tebi odreći.

14. Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je.

15. A poslije omrže na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržашe na nju bješe veća od ljubavi kojom je prije ljubljашe. I reče joj Amnon: ustani, odlazi.

16. A ona mu reče: to će biti veće zlo od onoga koje si mi učinio što me tje-raš. Ali je on ne htje poslušati,

17. Nego viknu momka koji ga služашe, i reče mu: vodi ovu od mene na polje, i zaključaj vrata za njom.

18. A ona imашe na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kćeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je na polje, i zaključa za njom vrata.

19. Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imашe na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vičući.

20. A brat njezin Avesalom reče joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, čuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kući brata svojega Avesaloma.

21. I car David čuvši sve ovo razgnje-vi se vrlo.

22. Avesalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Avesalom mržашe na Amnona što mu osramoti sestru Tamaru.

23. A poslije dvije godine kadse stri-zijahu ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve.

24. I dogje Avesalom k caru i reče mu: evo, sad se strigu ovce služi tvojemu; neka pogje car i slugе njegove sa slugom svojim.

25. Ali car reče Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje ići, nego ga blagoslovi.

26. A Avesalom reče: kad ti ne ćeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reče: što da ide s tobom?

27. Ali navalí Avesalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske.

28. Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoreći: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam

rečem : ubijte Amnona ; tada ga ubijte, ne bojte se, jer vam ja zapovijedam ; budite slobodni i hrabri.

29. I učiniše s Amnomom sluge Avesalome kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi, i pojašaše svak svoju mazgu i pobjegoše.

30. A dokle još bijahu na putu, dogje glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih ni jedan.

31. Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje.

32. A Jonadav sin Same brata Davida progovori i reče : neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove ; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru sestru njegovu.

33. Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreći : svi sinovi carevi pogiboše ; jer je samo Amnon poginuo.

34. A Avesalom pobježe. A momak na straži podiže oči svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore.

35. I Jonadav reče caru : evo idu sinovi carevi ; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo.

36. I kad izreče, a to sinovi carevi dogjoše, i podigavši glas svoj plakaše ; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo.

37. Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amijudovu caru Gesurskom. A David plakaše za sinom svojim svaki dan.

38. A kad Avesalom uteče i dogje u Gesur, osta ondje tri godine.

39. Po tom zaželjše car David otići k Avesalomu, jer se utješi za Amnomom što pogibe.

GLAVA 14.

A Joav sin Serujin opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu.

2. I posla Joav u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reče : učini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavno žali za mrtvim.

3. I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauči je Joav šta će govoriti.

4. I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade niče na zemlju i pokloni se, i reče : pomagaj, care !

5. A car joj reče : što ti je ? A ona reče : udovica sam, umr'o mi je muž.

6. A imашe sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga.

7. I gle, sav dom usta na sluškinju tvoju govoreći : daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegovga, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika ; i tako hoće da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji.

8. A car reče ženi : idi kući svojoj, a ja ću narediti za te.

9. A žena Tekujanka reče caru : care gospodaru ! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav.

10. A car reče : ko uzgovori na te, dovediga k meni, i ne će te se više doći.

11. A ona reče : neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnože osvjetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reče : tako živ bio Gospod, ni jedna dlaka s tvojega sina ne će pasti na zemlju.

12. A žena reče : da kaže sluškinja tvoja nešto caru gospodaru. A on reče : govori.

13. A žena reče : a za što si namislio taku stvar narodu Božijemu ? jer car kao da je kriv govoreći tako, jer ne će car da dozove natrag onoga koga je odagnao.

14. Jer ćemo doista pomrijeti, i jesmo kao vođa koja se prospena zemlju i više se ne može skupiti ; jer mu Bog nije uzео života, nego je naumio da odagnani ne ostanе odagnan od njega.

15. I tako dogjoh da kažem ovo caru gospodaru svojem, jer me narod uplašio ; za to reče sluškinja tvoja : da govorim caru, može biti da će učiniti car što sluškinja njegova kaže.

16. Jer će car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoće da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega.

17. I sluškinja tvoja reče : riječ cara

gospodara mojega biće mi utjeha, jer je car gospodar moj kao angjeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod će Bog tvoj biti s tobom.

18. A car odgovori i reče ženi : nemoj tajiti od mene što ću te pitati. A žena reče : neka govori car gospodar moj.

19. Tada car reče : da nije Joavov posao u svemu tome što činiš ? A žena odgovori i reče : tako da je živa duša tvoja, care gospodaru, ne može se ni na desno ni na lijevo od svega što kaza car gospodar moj ; jer sluga tvoj Joav zapovjedio mi je i naučio sluškinju tvoju sve ovo da govorim.

20. Sluga je tvoj Joav učinio, te sam ovako izvila besjedu svoju ; ali je gospodar moj mudar kao angjeo Božji, te zna sve što biva na zemlji.

21. Tada reče car Joavu : evo, ti si učinio to, idi dovedi natrag dijete Avesaloma.

22. Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reče Joav : danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car učinio što mu sluga njegov reče.

23. Po tom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusolim Avesaloma.

24. I car reče : neka ide svojoj kući, a lica mojega da ne vidi. I otide Avesalom svojoj kući, i ne vidje lica careva.

25. A ne bješe čovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izrailju, da ga tako hvale ; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane.

26. I kad bi strigao glavu (a imaše običaj svake godine strići je, jer mu bijaše teško), mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvje sta sikala carskom mjerom.

27. I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kći, kojoj bješe ime Tamara, i ona bijaše lijepa.

28. I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusolimu, a lica careva ne vidje.

29. Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru ; ali on ne htje doći k njemu ; i posla opet drugi put, ali on ne htje doći.

30. Tada reče slugama svojim : vidite li njivu Joavovu pored moje ? na njoj je ječam ; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalomove onu njivu.

31. Tada se podiže Joav, i dogje k A-

vesalomu u kuću, i reče mu : za što služe tvoje upališe moju njivu ?

32. Avesalom reče Joavu : eto slao sam ktebi govoreći : hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš : za što sam došao iz Gesura ? bolje bi bilo da sam još ondje. Za to da vidim lice carevo ; ako i ima kaka krivica na meni, neka me pogubi.

33. I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesaloma ; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cjelova Avesaloma.

GLAVA 15.

A poslije toga nabavi sebi Avesalom kôlâ i kônjâ i pedeset ljudi, koji trčahu pred njim.

2. I ustajашe rano Avesalom, i stajашe kraj puta kod vrata ; i ko god im аше parnicu i igjaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k sebi i govoraše : iz koga si grada ? A kad bi onaj odgovorio : sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izrailjeva,

3. Tada bi mu rekao Avesalom : vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko salušati kod cara.

4. Još govoraše Avesalom : kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji ! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu.

5. I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio.

6. Tako činjaše Avesalom sa svakim Izrailjcem, koji dolažашe na sud k caru ; i Avesalom primamljivaše srea ljudi Izrailjaca.

7. A kad progje četrdeset godina, reče Avesalom caru : da otidem u Hevron da izvršim zavjet svoj koji sam zavjetovao Gospodu.

8. Jer kad sjegjah u Gesuru u Siriji, učini zavjet sluga tvoj rekavši : ako me Gospod odvede natrag u Jerusolim, poslužiću Gospodu.

9. A car mu reče : idi s mirom. I on se podiže i otide u Hevron.

10. I razasla Avesalom po svijem plemenima Izrailjevim uhođe poručivši : kad čujete trube da zatrube, recite : zaccari se Avesalom u Hevronu.

11. A s Avesalomom otide dvje sta ljudi iz Jerusalima pozvanijeh ; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajući ništa.

12. A Avesalom posla i po Ahitofela Gilonjanina, savjetnika Davidova, da dogje iz grada svojega Gilona, kad pri-
nošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod
se sve više stječaše k Avesalomu.

13. Tada dogje glasnik k Davidu i re-
če: srce Izrailju prista za Avesalomom.

14. A David reče svijem slugama svo-
jim koje bijahu s njim u Jerusalamu: u-
stajte, da bježimo; inače ne ćemo u-
teći od Avesaloma; brže pohitajte, da
ne pohita on i ne stigne nas i obori na
nas zlo, i grada ne okrene pod mač.

15. A sluge careve rekoše caru: što
je god volja caru gospodaru našem, u-
evo sluga tvojih.

16. I otide car pješice i sav dom nje-
gov; samo deset žena inoča ostavi car
da mu čuvaju kuću.

17. I kad otide car i sav narod pje-
šice, ustaviše se na jednom mjestu po-
daleko.

18. A sve sluge njegove igjahu uza nj,
i svi Hereteji i svi Feleteji; i svi Ge-
teji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli
pješke iz Gata, igjahu pred carem.

19. I reče car Itaju Getejinu: što i ti
ideš s nama? Vрати se i ostani kod ca-
ra; jer si stranac i opet ćeš otići u svoje
mjesto.

20. Juče si došao, pa zar danas da te
krećem da se potucaš s nama? Ja ću
ići kuda mogu, a ti se vrati i odvedi
natrag braću svoju. Neka milost i vjera
bude s tobom.

21. A Itaj odgovori caru i reče: tako
živ da je Gospod i tako da je živ car
gospodar moj, gdje bude car gospodar
moj, bilo nasmrт ili na život, ondje će
biti i sluga tvoj.

22. Tada reče David Itaju: a ti hodi.
I tako pogje Itaj Getejin sa svijem lju-
dima svojim i svom djecom što bijahu
s njim.

23. I sva zemlja plakaše iza glasa i sav
narod prelažашe. I tako car prijegje pre-
ko potoka Kedrona, i sav narod prijegje
idući k pustinji.

24. A gle i Sadok bijaše ondje i svi
Leviti s njim noseći kovčeg zavjeta Bo-
žijega; i spustiše kovčeg Božji, a pogje
i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada.

25. I reče car Sadoku: nosi kovčeg
Božji natrag u grad; ako nagjem mi-
lost pred Gospodom, on će me dovesti

natrag, i daće mi da opet vidim njega i
dom njegov.

26. Ako li ovako reče: nijesi mi mio;
evo me, neka učini sa mnom što mu
bude volja.

27. Još reče car Sadoku svešteniku:
nijesi li ti vidjelac? vrati se u grad s
mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin
Avijatarov, dva sina vaša s vama.

28. Vidite, ja ću se zabaviti u polju u
pustinji dokle ne dogje od vas glasnik
da mi javi.

29. I tako Sadok i Avijatar odnesoše
kovčeg Božji natrag u Jerusalam, i o-
staše ondje.

30. A David igjaše uz goru Maslinsku,
i idući plakaše, i pokrivene glave i bos
igjaše: tako i sav narod, koji bješe s
njim, svaki pokrivene glave igjaše, i
idući plakahu.

31. Tada javiše Davidu i rekoše mu:
Ahitofel je megju onima koji se pobu-
niše s Avesalomom. A David reče: raz-
bij namjeru Ahitofelovu, Gospode!

32. I kad David dogje na vrh gore,
gdje se šćaše pokloniti Bogu, gle, srete
ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i
glave posute prahom.

33. I reče mu David: ako pogješ sa
mnom, bićeš mi na tegotu.

34. Ali da se vratiš u grad i rečeš A-
vesalomu: biću tvoj sluga, care! bio
sam dugo sluga tvome ocu, a sada ću
tako biti tebi sluga; razbićeš mi na-
mjeru Ahitofelovu.

35. I sveštenici Sadok i Avijatar ne će
li biti s tobom? Što god čuješ iz kuće
careve, dokaži Sadoku i Avijataru sve-
štenicima.

36. Eto, ondje su s njima dva sina nji-
hova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avi-
jatarov, po njima mi javljajte što god
dočujete.

37. I otide u grad Husaj prijatelj Da-
vidov, i Avesalom dogje u Jerusalam.

GLAVA 16.

A kad David prijegje malo preko vrha,
gle, Siva, momak Mefivostejev, srete ga,
su dva magarca natovarena, na kojima
bješe dvje sta hljebova i sto grozdova
suhih i sto gruda smokava i mijeh vina.

2. I reče car Sivi: šta će ti to? A Siva
mu reče: magarci su za čeljad care-
vu, da jašu, a hljebovi i voće da jedu

momei, a vino da pije ko se umori u pustinj.

3. A car mu reče : a gdje je sin tvoga gospodara ? Reče Siva caru : eno ga, ostao je u Jerusalimu, jer reče : danas će mi dom Izrailjev vratiti carstvo oca mojega.

4. Tada reče car Sivi : evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostejevo. A Siva reče : klanjam ti se, da nagjem milost pred tobom, care gospodaru !

5. I dogje car David do Vaurima ; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej sin Girin, i idući psovaše.

6. I bacaše se kamenjem na Davida, i na sve slugе cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci.

7. A Simej ovako govoraše psujući : odlazi, odlazi, krvopijo i zlikovče !

8. Obrati Gospod na tebe sve krvi doma Saulova, na čije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu ; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija.

9. Tada reče caru Avisaj sin Serujin : za što da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega ? idem da mu skinem glavu.

10. Ali car reče : šta je vama do mene, sinovi Serujini ? neka psuje ; jer mu je Gospod rekao : psuj Davida. Pa ko smije kazati : za što tako činiš ?

11. Još reče David Avisaju i svijem slugama svojim : eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako ne će ovaj sin Venijaminov ? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospod zapovjedio.

12. Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospod dobro za psovku njegovu današnju.

13. I tako David sa svojim ljudima igjaše svojim putem, a Simej igjaše pokraj gore prema njemu jednako psujući i bacajući se kamenjem na nj, i podižući prah.

14. I dogje car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se ondje.

15. A Avesalom i sav narod Izrailjev dogjoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim.

16. A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dogje k Avesalomu, reče Husaj Avesalomu : da živi car ! da živi car !

17. A Avesalom reče Husaju : taka li je ljubav tvoja prema prijatelju tvoje-

mu ? za što nijesi otišao s prijateljem svojim ?

18. A Husaj reče Avesalomu : ne ; nego koga je izabrao Gospod i ovaj narod i svi Izrailci, njegov ću biti i kod njega ću ostati.

19. Svrh toga, kome bih služio ? eda li ne sinu njegovu ? kako sam služio ocu tvojemu, tako ću i tebi.

20. A Avesalom reče Ahitofelu : svjetuj šta ćemo činiti.

21. A Ahitofel reče Avesalomu : lezi s inočama oca svojega, koje je ostavio da mu čuvaju kuću, pa kad čuje sav Izrailj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliće ruke svjema koji su s tobom.

22. Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inočama oca svojega na vidiku svemu Izrailju.

23. I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao ; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Avesalama.

GLAVA 17.

Još reče Ahitofel Avesalomu : da odaberem dvanaest tisuća ljudi, pa da idem i tjeram Davida noćas.

2. Pa ću ga stignuti dok je umoran i iznemoglih ruku ; i uplašiću ga, te će pobjeći sav narod što je s njim, pa ću ubiti cara samoga.

3. I obratiću sav narod k tebi ; jer za onijem kojega tražiš stoji da se svi vrate k tebi ; tada će se sav narod umiriti.

4. I to se učini dobro Avesalomu i svijem strajesiinama Izrailjevim.

5. Ali reče Avesalom : dozovite i Husaja Arhijanina da čujemo šta će i on reći.

6. A kad dogje Husaj k Avesalomu, reče mu Avesalom govoreći : tako i tako reče Ahitofel ; hoćemo li činiti kako on reče ili ne ćemo ? kaži ti.

7. A Husaj reče Avesalomu : nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel.

8. Još reče Husaj : ti znaš oca svojega i ljude njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediće u polju ; svrh toga, tvoj je otac ratnik, ne će noćiti s narodom.

9. Gle, on se je sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako uprvi mah koji od ovijeh poginu, ko god čuje svaki će reći : pobijen je narod koji prista za Avesalomom.

10. A tada će najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrailj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim.

11. Za to ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izrailjce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idu u boj.

12. Tada ćemo poći na nj gdje bi se god nalazio, i napašćemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane ni jedan od svijeh ljudi što su s njim.

13. Ako li uteče u grad, sav narod Izrailjski neka donese uža pod onaj grad, pa ćemo ga svući u potok, da se ni kamen ne nagje ondje.

14. Tada reče Avesalom i svi Izrailjci : bolji je svijet Husaja Arhijanina nego svijet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svijet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesaloma.

15. Po tom reče Husaj sveštenicima Sado i Avijataru : tako i tako svjetova Ahitofel Avesaloma i starješine Izrailjeve, a ja svjetovah tako i tako.

16. Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite : nemoj noćas noćiti u polju u pustinji, nego prijegji prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim.

17. A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogila, i dogje jedna sluškinja i kaza im, da bi otišli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni ući u grad.

18. Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu; a oni obojica brže otidoše, i dogjoše u Vaurim u kuću jednoga čovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj.

19. I žena uze i razastrije ponjavu povrhu studenca, i povrhu nje razasu prekrup. I tako se ne dozna.

20. Jer dogjoše sluge Avesalomove k onoj ženi u kuću i rekoše joj : gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reče : otidoše preko potoka. Tako traživši ine našavši vratiše se u Jerusolim.

21. A kad otidoše, oni izljezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekoše mu : ustanite i prijegjite brže preko vode; jer je tako i tako svjetovao Ahitofel na vas.

22. Tada usta David i sav narod što

bijaše s njim, i prijegjoše preko Jordana prije zore, ne osta ni jedan da ne prijegje preko Jordana.

23. Ahitofel pak videći gdje se ne učini kako on svjetova, osedla svojega margarca, pa se podiže i otide kući svojoj, u svoj grad, i naredivši za svoju kuću objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega.

24. A David dogje u Mahanajim; Avesalom pak prijegje preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim.

25. I postavi Avesalom Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo; a Amasa bješe sin nekoga čovjeka po imenu Itre Izrailjca, koji obleža Avigeju kćer Nasovu, sestru Seruje matere Joavove.

26. I stade u okô Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovoj.

27. A kad dogje David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova Amonovijeh i Mahir sin Amilov iz Lodevara, i Varzelaj od Galada iz Rogelima,

28. Donesoše postelja i čaša i sudova zemljanijeh i pšenice i ječma i brašna i prekrupe i boba i leća i prženijeh zrna,

29. I meda i masla i ovaca i sira kravljega; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu : narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

GLAVA 18.

I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisućnike i stotinike.

2. I predade David trećinu naroda Joavu, i trećinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i trećinu Itaju Getejinu. Pa onda reče car narodu : i ja ću ići s vama.

3. Ali narod reče : nemoj ti ići; jer i da pobjegnemo, ne će mariti za to; ili da nas pola izgine, ne će mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuća; za to je bolje da nam iz grada pomažeš.

4. A car im reče : što vam se čini da je dobro učiniću. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuću.

5. I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reče : čuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod ču kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesaloma.

6. I tako izide narod u polje pred Izrailja, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj.

7. Ondje razbiše narod Izrailjev sluge Davidove, i mnogo izgibe ondje u onaj dan, dvadeset tisuća.

8. Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan šuma nego što proždrije mač.

9. A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na masei, i maska naiđe pod granat velik hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseći izmegju neba i zemlje, a maska ispod njega otrča.

10. Vidjevši to jedan čovjek javi Joavu, i reče : gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu.

11. A Joav reče čovjeku koji mu to kaza : gle, vidje, pa za što ga ne ubi i ne svali ga na zemlju ? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas.

12. A čovjek reče Joavu : da mi je u rukama izmjereno tisuću sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo čuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govoreći : čuvajte mi svi dijete Avesaloma.

13. Ili da sam učinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me.

14. A Joav reče : ne ću ja dangubiti s tobom. Pa uzev tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu.

15. Po tom opkoliše Avesaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše.

16. Tada Joav zadrubi u trubu, i narod presta goniti Izrailja, jer Joav ustavi narod.

17. I uzeše Avesaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja ; a Izrailjci svi pobjegoše svaki k svome šatoru.

18. Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj ; jer govoraše : nemam sina, da se sačuva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo do današnjega dana.

19. Tada reče Ahimas sin Sadokov : da otrčim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh.

20. A Joav mu reče : nemoj danas biti glasnik, nego ćeš javiti drugi dan ; a

danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo.

21. Za tijem reče Joav Husiju : idi, javi caru što si vidio. I pokloni se Husije Joavu, i otrča.

22. A Ahimas sin Sadokov opet reče Joavu : što mu drago, da trčim i ja za Husijem. Reče Joav : što bi trčao, sine, kad nemaš dobra glaša ?

23. *Opet reče* : što mu drago, da trčim. Odgovori mu : a ti trči. I otrča Ahimas prečim putem, i preteče Husija.

24. A David sjegjaše megju dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oči svoje ugleda, a to jedan čovjek trči.

25. Pa povika stražar i javi caru. A car reče : ako je jedan, glas nosi. I onaj igjaše sve bliže.

26. Po tom ugleda stražar drugoga čovjeka gdje trči. I povika stražar k vrataru i reče : evo još jedan, trči sam. A car reče : i on nosi glas.

27. I reče stražar : trk prvoga čini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reče car : dobar je čovjek, i ide s dobrijem glasom.

28. Tada povika Ahimas i reče caru : sretno ! I pokloni se caru licem do zemlje, i reče : da je blagosloven Gospod Bog tvoj, koji predade ljude koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega.

29. A car mu reče : je li zdravo dijete Avesalom ? Odgovori Ahimas : vidio sam veliku vrevu, kad Joav posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe.

30. A car mu reče : ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade.

31. Tada, gle, dogje Husije i reče : glas caru gospodaru mojemu da te je Gospod izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te.

32. A car reče Husiju : je li zdravo dijete Avesalom ? A Husije reče : neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka progju kao to dijete.

33. Tada se car sneveseli i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a idući govoraše : sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome ! kamo da sam ja umr'o mjesto tebe ! Avesalome sine moj, sine moj !

GLAVA 19.

I javiše Joavu : evo car plaće i tuži za Avesalomom.

2. I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu norodu, jer narod ču u onaj dan gdje govore : žali car sina svojega.

3. I narod se u onaj dan krijaše ulažeći u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobjegne iz boja.

4. A car pokri lice svoje; i vikaše iz glasa : sine moj Avesalome! Avesalome sine moj, sine moj!

5. Tada ugje Joav k caru u kuću, i reče : posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu sačuvaše, i sinovima tvojim i kćerima tvojim i ženama tvojim i inočama tvojim.

6. Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojske i za sluge; i vidim danas da bi ti milo bilo da je Avesalom živ a mi svi da smo izginuli.

7. Za to ustani sada, i izidi i progovori lijepo slugama svojim; jer zaklinjem se Gospodom, ako ne izideš, ne će ni jedan ostati kod tebe ovu noć, i to će biti gore po te nego li sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada.

8. Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaaše svemu narodu govoreći : evo, sjedi car na vratima. I dogje sav narod pred cara. Ali Izrailjci bjehu pobjegli, svak u svoj šator.

9. I sav se narod svagjaše megju sobom po svijem plemenima Izrailjevijem govoreći : car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Avesaloma.

10. Avesalom pak, kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle za što oklijevate te ne dovedete natrag cara?

11. Za to car David posla k Sadoku i Avijataru sveštenicima i poruči : govorite starješinama Judinijem i recite : za što vi da budete posljednji koji će cara natrag dovesti u kuću njegovu? Jer govor svega Izrailja dogje do cara u kuću njegovu.

12. Vi ste moja braća, vi ste kost moja i tijelo moje. Za što biste dakle bili posljednji koji će natrag dovesti cara?

13. Recite i Amasi : nijesi li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi učini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si živ na mjesto Joava.

14. I skloni srca svijeh ljudi od roda Judina kao jednoga čovjeka, te poslaše k caru govoreći : vrati se sa svijem slugama svojim.

15. I tako se car vrati i dogje do Jordana; a Juda dogje do Galgala da srete cara i da ga prevede preko Jordana.

16. Pohitje i Simej sin Girin od Venijamina, koji bijaše iz Vaurima, i sigje s ljudima roda Judina na susret caru Davidu;

17. I tisuća ljudi bješe s njim od roda Venijaminova; takogje i Siva sluga doma Šaulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijegjoše preko Jordana pred cara.

18. Preturiše i lagju da prevezu čeljad carevu i da učine što bi mu bilo ugodno. A Simej sin Girin pade pred carem kao šćaše da prijegje preko Jordana,

19. I reče caru : ne primi mi bezakonja, gospodaru moj, i ne pominji pakosti koju je učinio sluga tvoj u onaj dan kad je car gospodar izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom.

20. Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretam cara gospodar svojega.

21. Ali odgovori Avisaj sin Serujin reče : eda li toga radi ne će poginuti Simej što je psovao pomazanika Gospodnjega?

22. A David reče : šta je vama do mene, sinovi Serujini, te ste mi danas protivnici? zar će danas poginuti ko u Izrailju? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izrailjem?

23. I reče car Simeju : ne ćeš poginuti. I zakle mu se car.

24. Tako i Mefivostej sin Saulov dogje caru na susret; on pak ne oprao nogu svojih, niti brade svoje očeslja, ni oprala haljine svoje od onoga dana kad otiče car do dana kad se vrati s mirom.

25. I srete cara kad se vraćaaše u Jerusalim; i reče mu car : za što ne pogledaš sa mnom, Mefivosteju?

26. A on reče : care gospodaru mojemu, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reče : osedlaću sebi magarca i uzjahao

ga i poći ću s carem; jer je hrom sluga tvoj.

27. I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao angjeo Božji; za to čini što ti je drago.

28. Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zaslužiše smrt pred carem gospodarem mojim, a ti posadi slugu svojega među one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru?

29. A car mu reče: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siva podijelite njivu.

30. A Mefivostej reče caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj.

31. I Varzelaj od Galada dogje iz Rogelima, i pogje s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana.

32. A bješe Varzelaj vrlo star, imаше osamdeset godina, i hranjaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat čovjek.

33. I reče car Varzelaju: hajde sa mnom; ja ću te hraniti kod sebe u Jerusalimu.

34. Ali Varzelaj reče caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalim?

35. Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što će jesti i što će piti? mogu li jošte slušati glas pjevačima i pjevačicama? i za što bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu?

36. Malo će proći sluga tvoj preko Jordana s carem; a za što bi mi car tako naplatio?

37. Neka se sluga tvoj vrati da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarem mojim, učini njemu što ti bude drago.

38. A car reče: neka ide sa mnom Himam; ja ću mu učiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve ću ti učiniti.

39. I kad prijegje sav narod preko Jordana i car prijegje, cjelova car Varzelaja i blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje.

40. Otuda car otide u Galgal, i Hi-

mam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izrailjeva.

41. A gle, svi ljudi Izrailjci dogjoše k caru i rekoše mu: za što te ukradoše braća naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljude Davidove s njim?

42. A svi ljudi od Jude odgovoriše ljudima od Izrailja: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivao?

43. Tada odgovoriše ljudi od Izrailja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; za što dakle ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjede ljudi od Jude bješe tvrgja od besjede ljudi od Izrailja.

GLAVA 20.

A ondje se desi nevaljao čovjek, po imenu Seva sin Vihrijeva, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reče: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izrailju!

2. Tako svi Izrailjci odstupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevim; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpratiše ga od Jordana do Jerusalima.

3. A kad car David dogje u kuću svoju u Jerusalim, uze car deset žena inoča, koje bješe ostavio da mu čuvaju kuću, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranjaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice.

4. Po tom reče car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i nagji se i ti ovdje.

5. I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe odregjen.

6. A David reče Avisaju: sad će nam Seva sin Vihrijeva činiti gore nego Avsalom. Nego uzmi slugu gospodara svojega, i goni ga da ne nagje za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz očiju.

7. Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteji i Feleteji i svi junaci izidoše

iz Jerusallima da gone Sevu sina Vihrijeva.

8. I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, sreće ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imao na sebi, i ozgo bijaše pripasao mač uz bedricu u koricama. I kad pogje, mač mu ispade.

9. Tada reče Joav Amasi: jesi li zdrav, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cjeluje.

10. A Amasa ne uzimao na um inače, koji bijaše Joavu u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Po tom Joav i Avisaj brat njegov otiđoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevim.

11. A jedan od momaka Joavovijeh stade kod njega i reče: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom!

12. A Amasa se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videći onaj čovjek gdje se ustavlja sav narod odvuče Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naiđe na nj.

13. I kad bi uklonjen s puta, progjoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva.

14. I on progje kroz sva plemena Izrailjeva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranima, koji se okupiše te igjahu za njim.

15. I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i iskopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivao do oboriti zid.

16. Tada viknu jedna mudra žena iz grada: čujte, čujte! kažite Joavu: pristupi ovamo da govorim s tobom.

17. A kad on pristupi k njoj, reče žena: jesi li ti Joav? A on reče: jesam. A ona reče: poslušaj riječi sluškinje svoje. A on reče: da čujem.

18. A ona reče govoreći: od starine se govori: valja pitati u Avelu. I tako se izvršivao.

19. Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izrailju, a ti hoćeš da zatreš grad, i to majku u Izrailju. Za što hoćeš da proždreš našljedstvo Gospodnje?

20. A Joav odgovori i reče: sačuvaj

Bože! sačuvaj Bože! neću da proždrem ni da raskopam.

21. Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijeva, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa ću otići od grada. A žena reče Joavu: evo, glava njegova baciće ti se preko zida.

22. I žena otiđe k svemu narodu s mudrošću svojom; i odsjekoše glavu Sevi sinu Vihrijevu, i baciše je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusallim k caru.

23. A bijaše Joav nad svom vojskom Izrailjevom; a Venaja sin Jodajev bijaše nad Heretejima i Feletejima;

24. A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar;

25. Seja pisar; a Sadok i Avijatar sveštenici.

26. I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

GLAVA 21.

I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potraži lice Gospodnje; a Gospod mu reče: to je sa Saula i s doma njegova krvničkoga, što pogubi Gavaonjane.

2. Tada car sazva Gavaonjane, i govori im. A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izrailjevijeh, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izrailjevi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujući za sinove Izrailjeve i Judine.

3. I reče David Gavaonjanima: šta da vam učinim i čim da vas namirim, da blagoslovite dostojanje Gospodnje?

4. A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izrailju. A on reče: šta dakle velite da vam učinim?

5. Tada rekoše caru: ko nas je pot'ro i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u megjama Izrailjevijem,

6. Od njegovijeh sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo. Gospodu u Gavaji Saula izbranika Gospodnjega. I reče car: ja ću dati.

7. Ali car pošteđje Mefivosteja sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodnje, koja bi megju njima, megju Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem.

8. I uze car dva sina Resfe kćeri Ajine, koje rodi Saulu, Armonija i Mefivosteja, i pet sinova Mihale kćeri Saulove, koje rodi Adrilu sinu Varzelaja Meolaćanina.

9. I dade ih u ruke Gavaonjanima, a oni ih objesiše na gori pred Gospodom; i sva sedmorica pogiboše zajedno; a biše ubijeni prvijeh dana žetve, u početku ječmene žetve.

10. A Resfa kći Ajina uze vreću, i prostrije po stijeni u početku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvijerima poljskim noću.

11. I javiše Davidu šta učini Resfa kći Ajina, inoča Saulova.

12. I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od gragjana u Javisu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Vet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelvuji.

13. I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti obješenijeh.

14. I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Venijaminovoj u Sili u grobu Kisa oca njegova, i učiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospod zemlji.

15. I nasta opet rat izmegju Filisteja i Izrailja, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta.

16. Tada Jesvi-venov, koji bijaše od sinova Rafajevijeh, i u koplju mu bješe tri sta sikala mjedi, i imaše novo oružje, šeaše da ubije Davida.

17. Ali mu pomože Avisaj sin Serujin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu: ne ćeš više ići s nama u boj da ne ugasiš vidjela Izrailjeva.

18. Poslije toga nasta opet rat s Filistejima u Govu; i tada Šivehaj Husačanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Rafajevih.

19. I opet nasta drugi rat u Govu s Filistejima; i tada Šivehan sin Jare-Oregimov Vitlejemac ubi brata Golijata Getejina, kojemu kopljača bješe kao vratilo.

20. I opet nasta rat u Gatu, gdje bi-

jaše jedan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i četiri, i on bijaše takogje roda Rafajeva.

21. I ružaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova.

22. Ta četvorica bijahu sinovi istoga Rafaja iz Gata, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 22.

I izgovori David Gospodu riječi ove pjesme, kad ga izbavi Gospod iz ruku svih neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove;

2. I reče: Gospod je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj.

3. Bog je stijena moja, u njega ću se uzdati, štit moj i rog spasenja mogega, zaklon moj i utočište moje, spasitelj moj, koji me izbavlja od sile.

4. Prizivljem Gospoda, kojega valja hvaliti, i opraštam se neprijatelja svojih.

5. Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalijeh ljudi uplašiš me.

6. Bolovi grobni opkoliše me, stegoše me zamke smrtna.

7. U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on ću iz dvora svojega glas moj, i vika moja dođe mu do ušiju.

8. Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi.

9. Podiže se dim iz nozdara njegovijeh i iz usta njegovijeh oganj koji proždire, živo ugljenvlje odskakaše od njega.

10. Savi nebesa i sigje; a mrak bijaše pod nogama njegovijem.

11. I sjede na heruvima i poletje, i pokaza se na krilima vjetrijem.

12. Od mraka načini oko sebe šator, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

13. Od sijevanja pred njim goraše živo ugljenvlje.

14. Zagrmje s nebesa Gospod, i višnji pusti glas svoj.

15. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih.

16. Pokazaše se dubine morske, i otкриše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdara njegovijeh.

17. Tada pruži s visine ruku i uhvati me, izvuče me iz vode velike.

18. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

19. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora.

20. I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mio.

21. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih dariva me.

22. Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega.

23. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.

24. I bih mu vjeran, i čuvah se od bezakinja svojega.

25. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti mojoj pred očima njegovima.

26. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernijem vjerno;

27. S čistijem čisto postupaš, a s nevaljalijem nasuprot njemu.

28. Jer pomažeš narodu nevoljnom, a na ponosite spuštaš oči svoje i ponižavaš ih.

29. Ti si vidjelo moje, Gospode; i Gospod prosvjetljuje tamu moju.

30. S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skačem preko zida.

31. Put je Božji vjeran, riječ Gospodnja čista. On je štit svjema koji se uzdaju u nj.

32. Jer ko je Bog osim Gospoda? i ko je stijena osim Boga našega?

33. Bog je krjepost moja i sila moja, i čini da mi je put bez mane.

34. Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me.

35. Uči ruke moje boju, te lome luk mjedeni mišice moje.

36. Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoja čini me velika.

37. Širiš korake moje poda mnom, te se ne omiču gležnji moji.

38. Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraćam se dokle ih ne istrijebim.

39. I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje.

40. Jer me ti opasuješ suagom za boj; koji ustanu na me, obaraš ih podla me.

41. Neprijatelja mojih pleći timi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.

42. Obziru se, ali nema pomagača; viču ka Gospodu, ali ih ne sluša.

43. Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmećem.

44. Ti me izbavljaš od bune naroda mojega, čuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi.

45. Tugjini laskaju mi, čujuć pokoravaju mi se.

46. Tugjini blijede, dršću u gradovima svojim.

47. Živ je Gospod i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena spasenja mojega,

48. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,

49. Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od čovjeka žestoka izbavlja me.

50. Toga radi hvalim te, Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu.

51. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svomemu Davidu i sjemenu njegovu do vijeka.

GLAVA 23.

A ovo su posljednje riječi Davidove: Reče David sin Jesejev, reče čovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevijem:

2. Duh Gospodnji govori preko mene, i besjeda njegova bi na mojem jeziku.

3. Reče Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima, neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem;

4. I biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svetlosti iz dažda.

5. Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uregjen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste.

6. A bezakonici će svi koliki biti kao trnje počupani, koje se ne hvata rukom,

7. Nego ko hoće da ga se dohvati, uzme grožgje ili kopljaču; i sažiže se ognjem na mjestu.

8. Ovo su imena junaka Davidovijeh: Josev-Vasevet Tahmonac prvi izmegju trojice; njemu milina bi udariti s kop-

ljem na osam stotina, i pobi ih u jedan put.

9. Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, izmegju tri junaka koji bijaše s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izrailjci otidoše;

10. On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoči se primaču; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen.

11. A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leća, i narod pobježe od Filisteja,

12. Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje.

13. I ta tri prva izmegju trideset sigjose i dogjose o žetvi k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj.

14. A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža Filistejska u Vitlejemu.

15. A David zaželje, i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata!

16. Tada ona tri junaka prodriješe kroz okô Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti nego je proli pred Gospodom;

17. I reče: ne daj Bože da bih to učinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareći za život svoj idoše? I ne htje piti. To učiniše ova tri junaka.

18. I Avisaj brat Joavov sin Serujin bješe prvi izmegju trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se megju trojicom.

19. Izmegju te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže.

20. I Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

21. On ubi i jednoga Misirca, znatna čovjeka; imaše Misirac koplje u ruci, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

22. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan megju ova tri junaka.

23. Bješe najslavniji izmegju tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim.

24. Asailo brat Joavov bješe megju tridesetoricom, a to bjehu: Elhanan sin Dodonov iz Vitlejema,

25. Sama Arogjanin, Elika Arogjanin,

26. Helis Falćanin, Ira sin Iksiv Tekojanin,

27. Avijezer Anatoćanin, Mevunej Husaćanin,

28. Salmon Ahošanin, Maraj Netofaćanin,

29. Helev sin Vanin Netofaćanin, Itaj sin Rivejev iz Gavaje sinova Venijaminovijeh,

30. Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline Gasa,

31. Avi-Alvon Arvaćanin, Azmavet Varumljanin,

32. Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih,

33. Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin,

34. Elifelet, sin Asveja Mahaćanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina,

35. Esraj Karmilac, Farej Arvljanin,

36. Igal sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada,

37. Seleak Amonac, Narej Viroćanin, koji nošase oružje Joavu sinu Serujinu,

38. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

39. Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

GLAVA 24.

A Gospod se opet razgujevi na Izrailja, i nadraži Davida na njih govoreći: hajde izbroj Izrailja i Judu.

2. I reče car Joavu, vojvodi svom: progji po svijem plemenima Izrailjeviem od Dana do Virsaveje, i izbrojte narod da znam koliko ima naroda.

3. A Joav reče caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim očima; ali za što car gospodar moj hoće to?

4. Ali riječ careva bi jača od Joava i vojvoda; i otide Joav i vojvode od cara da prebroje narod Izrailjev.

5. I prešavši preko Jordana stadoše u okô u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazira.

6. Po tom dogjoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan, i u okolinu Sidonsku.

7. Po tom dogjoše do grada Tira i u sve gradove Jevijske i Hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveju.

8. I obišavši svu zemlju vratiše se u Jerusalam poslije devet mjeseci i dva-deset dana.

9. I Joav dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuća ljudi za vojsku koji mahahu mačem, a ljudi od Jude pet stotina tisuća.

10. Tada Davida taknu u srce, po što prebroji narod, i reče David Gospodu: sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

11. A kad David usta u jutru, dogje riječ Gospodnja Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reče:

12. Idi i kaži Davidu: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

13. I dogje Gad k Davidu, i kaza mu govoreći: hoćeš li da bude sedam glad-nijeh godina u zemlji tvojoj, ili da bje-žiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana po-mor u tvojoj zemlji? Sad promisli i gle-daj šta će odgovoriti onome koji me je poslao.

14. A David reče Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo Gos-podu u ruke, jer je milost njegova ve-lika; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

15. I tako pusti Gospod pomor na Izrailja od jutra da odregjenoga vreme-na, i pomrije naroda od Dana do Vir-saveje sadamdeset tisuća ljudi.

16. A kad angjeo pruži ruku svoju na Jerusalam da ga ubija, sažali se Gos-podu sa zla, i reče angjelu koji ubijaše narod: dosta, spusti ruku. A angjeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina.

17. A David kad vidje angjela gdje bija narod, progovori i reče Gospodu: evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo učinio, a te ovce šta su učinile? neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega.

18. Po tom opet dogje Gad k Davidu isti dan, i reče mu: idi, načini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina.

19. I otide David po riječi Gadovoj, kako Gospod zapovjedi.

20. Tada Orna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu; i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje.

21. I reče: što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reče: da kupim od tebe to gumno, da načinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao pomor u narodu.

22. A Orna reče Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu palje-nicu, i kola i jarmova volujskih za drva.

23. Sve to davaše caru Orna kao car, i reče Orna caru: Gospod Bog tvoj ne-ka te milostivo primi.

24. A car reče Orni: ne; nego će ku-piti od tebe po cijenu, niti će prinijeti Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra.

25. I ondje načini David oltar Gos-podu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zem-lji, i presta pomor u Izrailju.

PRVA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I TREĆA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivalu haljinama ne mo-gaše se zagrijati.

2. Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našemu mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem

i dvori ga, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš.

3. I potražise lijepu djevojku po svi-jem krajevima Izrailjskim, i nagjoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru.

4. A ta djevojka bijaše vrlo lijepa, i dvoraše cara i služaše mu; ali je car ne pozna.

5. A Adonija sin Agitin podiže se govoreći : ja ću biti car. I nabavi sebi kôlâ i konjika, i pedeset ljudi koji trčahu pred njim.

6. I otac ga nigda ne nakara, niti mu reče : za što radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodi iza Avesaloma.

7. I dogovaraše se s Joavom sinom Serujinim i s Avijatarom sveštenikom, koji pomagahu Adoniji.

8. Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaješe za Adonijom.

9. Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoeleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braću svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve;

10. Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalih junaka, ni Solomuna brata svojega.

11. Tada reče Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći : jesi li čula da se zacario Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna.

12. Nego sada hajde, ja ću te svjetovati kako ćeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna.

13. Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu : nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem? Za što se dakle zacari Adonija?

14. I gle, dok ti još budeš ondje govoreći s carem, ja ću doći za tobom, i dopuniću tvoje riječi.

15. I tako ugje Vitsaveja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Avisaga Sunamka dvoraše ga.

16. I savivši se Vitsaveja pokloni se caru; a car joj reče : šta ćeš?

17. A ona mu reče : gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojoj : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem.

18. A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš.

19. Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatara sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna sluge svojega nije pozvao.

20. Sada, care gospodaru moj, oči su

svega Izrailja uprte u tebe, da im kažeš ko će sjesti na prijesto tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe.

21. Inače kad gospodar moj car poćine kod otaca svojih, bićemo ja i sin moj Solomun krivi.

22. I gle, dok ona još govoraše caru, dogje prorok Natan.

23. I javiše caru govoreći : evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje.

24. I reče Natan : care, gospodaru moj, jesi li ti kazao : Adonija će biti car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem?

25. Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim, i govore : da živi car Adonija.

26. Mene pak, sluge tvojega, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaje sina Jodajeva, ni Solomuna sluge tvojega.

27. Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav služi svojemu ko će sjesti na prijesto gospodara mojega cara poslije njega.

28. A car David odgovori i reče : zovite mi Vitsaveju. I ona dogje pred cara, i stade pred carem.

29. Tada se zakle car govoreći : tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju od svake nevolje,

30. Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izrailjevim rekavši : Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako ću učiniti danas.

31. Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reče : da živi gospodar moj car David do vijeka!

32. Po tom reče car David : zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. I oni dogjoše pred cara.

33. A car im reče : uzmite sa sobom sluge gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona;

34. I neka ga ondje Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izrailjem, i zatrube u trubu i recite : da živi car Solomun!

35. Po tom se vratite za njim, i on neka dogje i sjede na prijesto moj i ca-

ruje mjesto mene ; jer sam njega odredio da bude vogj Izrailju i Judi.

36. A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reče : amin ! neka tako reče Gospod Bog gospodara mojega cara.

37. Kako je Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida.

38. I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i Venaja sin Jodajev i Here teji i Feleteji, i posadiše Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona.

39. I Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Po tom zatrubiše u trubu i sav narod reče : da živi car Solomun !

40. I sav narod pogje za njim, i narod sviraše u virale i veseljaše se veoma da se zemlja razlijegeše od vike njihove.

41. I začu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, po što jedoše ; začu i Joav glas trubni, pa reče : kaka je to vika i vrevu u gradu ?

42. I dokle on još govoraše, gle, dogje Jonatan sin Avijatara sveštenika ; i Adonija mu reče : hodi, jer si junak i nosiš dobre glase.

43. A Jonatan odgovori i reče Adoniji : ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem.

44. Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva, i Here teje i Feleteje, i posadiše ga na carevu mazgu.

45. I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veseleći se tako da je grad uzavreo ; to je vika koju čuste.

46. I Solomun je već sjeo na carski prijesto.

47. I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreći : da Bog proslavi ime Solomunovo još većma nego tvoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj

48. Još ovako reče car : da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji dade danas ko će sjedjeti na prijestolu mojem, da vide moje oči.

49. Tada se prepadoše, i ustaše sve

zvanice Adonijine, i otidoše svak svojim putem.

50. A Adonija bojeći se Solomuna usta i otide, i uhvati se za rogove oltaru.

51. I javiše Solomunu govoreći : eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za rogove oltaru, i veli : neka mi se zakune car Solomun da ne će ubiti sluge svojega mačem.

52. A Solomun reče : ako bude pošten čovjek, ni dlaka s glave njegove ne će pasti na zemlju ; ali ako se nagje zlo na njemu, poginuće.

53. I tako posla car Solomun, te ga dovedoše od oltara ; i kad dogje pokloni se caru Solomunu ; a Solomun mu reče : idi kući svojoj.

GLAVA 2.

A kad dogje vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svojem ugovoreći :

2. Ja idem kuda ide sve na zemlji ; a ti budi hrabar i budi čovjek.

3. I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeći putovima njegovim i držeći uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedočanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao u svemu što uzradiš i za čim se god okreneš,

4. Da bi Gospod ispunio riječ svoju koju mi je rekao govoreći : ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeći preda mnoom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti ne će nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevu.

5. A ti znaš šta mi je učinio Joav sin Serujin, šta je učinio dvjema vojvodama Izrailjevim, Aveniru sinu Nirovu i Amasi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuću svoju na nogu.

6. Učini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s mirom u grob.

7. Sinovima pak Varzelaja od Galada učini milost, i neka budu megju onima koji jednu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesaloma brata tvojega.

8. I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je

ljuto ružio kad igjah u Mahanajim ; ali mi dogje na susret na Jordan, i zakleh mu se Gospodom rekavši : ne ću te ubiti mačem.

9. Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mудар čovjek i znaćeš šta ćeš mu učiniti, da opraviš sijedu glavu njegovu s krvlju u grob.

10. Tako počinu David kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih.

11. A carova David nad Izrailjem četrdeset godina : u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalmu carova trideset i tri godine.

12. I Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako.

13. Tada dogje Adonija sin Agitin k Vitsaveji materi Solomunovoj ; a ona reče : jesi li dobro došao ? A on reče : dobro.

14. Po tom reče : imam nešto da ti kažem. A ona reče : govori.

15. Tada reče : ti znaš da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upr'o oči sav Izrailj da ja budem car ; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga Gospod dade.

16. Za to te sada molim za jedno ; nemoj me odbiti. A ona mu reče : govori.

17. A on reče : govori caru Solomunu, jer ti on ne će odbiti, neka mi da za ženu Avisagu Sunamku.

18. A Vitsaveja reče : dobro, ja ću govoriti caru za te.

19. I dogje Vitsaveja k caru Solomunu da mu govori za Adoniju ; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane.

20. Tada ona reče : iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reče : išti, majko, ne ću te odbiti.

21. Ona reče : podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu.

22. A car Solomun odgovori materi svojoj i reče : za što išteš Avisagu Sunamku za Adoniju ? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina.

23. I zakle se car Solomun Gospodom govoreći : tako da mi učini Bog i ta-

ko da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas.

24. I za to, tako da je živ Gospod, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je načinio kuću kao što je rekao, danas će poginuti Adonija.

25. I posla car Solomun Venaju sina Jodajeva, koji uloži na nj, te pogibe.

26. A Avijatara svešteniku reče car : idi u Anatot na njivu svoju, jer si služio smrt, ali te ne ću danas pogubiti, jer si nosio kovčeg Gospodnji pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj.

27. Tako Solomun svrže Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnji, da ispuni riječ Gospodnju što reče u Silomu za dom Ilijev.

28. I ovaj glas dogje do Joava ; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao ; i uteče Joav u šator Gospodnji i uhvati se za rogove oltaru.

29. I javiše caru Solomunu : Joav uteče u šator Gospodnji, i eno ga kod oltara. A Solomun posla Venaju sina Jodajeva govoreći : idi, uloži na nj.

30. I ušav Venaja u šator Gospodnji reče mu : car je kazao : izidi. A on reče : ne ću ; nego ovdje hoću da umrem. A Venaja javi caru govoreći : tako reče Joav i tako mi odgovori.

31. A car mu reče : učini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joav.

32. I neka Gospod obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva čovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih mačem bez znanja oca mojega Davida : Avenira sina Nirova vojvodu Izrailjeva i Amasu sina Jeterova vojvodu Judina ;

33. Neka se dakle krv njihova vrati na glavu Joavovu i na glavu sjemena njegova do vijeka ; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir do vijeka od Gospoda.

34. I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuće svoje u pustinji.

35. Tada postavi car Venaju sina Jo-

dajeva na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatarovo.

36. Po tom posla car i dozva Simeja, i reče mu : sagradi sebi kuću u Jerusallimu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda.

37. Jer u koji dan izideš i prijegješ preko potoka Kedrona, znaj za cijelo da ćeš poginuti, i krv će tvoja pasti na tvoju glavu.

38. A Simej reče caru : dobra je ta riječ ; kako je rekao gospodar moj car. tako će učiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusallimu dugo vremena.

39. Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Gatskom. I bi javljeno Simeju : eno ti slugu u Gatu.

40. Tada usta Simej, osamari svoga magarea, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i dovede natrag sluge svoje iz Gata.

41. I javiše Solomunu da je Simej bio otišao iz Jerusallima u Gat, i da se vratio.

42. Tada car poslav dozva Simeja, i reče mu : nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao : u koji dan izideš kuda mu drago, znaj za cijelo da ćeš poginuti ? I ti mi reče : dobro je ta riječ koju čuh.

43. Za što dakle nijesi držao zakletve Gospodnje i zapovijesti koju sam ti zapovjedio ?

44. Po tom reče car Simeju : ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si učinio Davidu ocu mojemu ; Gospod vraća tvoje zlo na tvoju glavu.

45. A car će Solomun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrđen pred Gospodom do vijeka.

46. I zapovjedi car Venaji sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovoj.

GLAVA 3.

A Solomun se oprijatelji s Faraonom carem Misirskim, i oženi se kćerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnji i zid oko Jerusallima,

2. Ali narod prinošaše žrtve na visinama ; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada.

3. A Solomun ljubljase Gospoda hoćeći po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kagjaše.

4. Za to otide car u Gavaon da ondje prinese žrtvu : jer to bijaše velika visina ; i Solomon prinese tisuću žrtava paljenica na onom oltaru.

5. I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noću u snu i reče Bog : išti što hoćeš da ti dam.

6. A Solomun reče : ti si učinio veliku milost sluzi svojem Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srećem prema tebi ; i sačuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas.

7. I tako. Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti.

8. I tvoj je sluga među narodom tvojim, koji si izabrao, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proračunati od množine.

9. Daj dakle sluzi svojem srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom ?

10. I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska.

11. I reče mu Bog : kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš blaga, niti išteš duša neprijatelja svojih, nego išteš razuma da umiješ suditi,

12. Evo učinih po tvojim riječima : evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti će poslije tebe nastati taki kakav si ti.

13. A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavn, da takoga kakav ćeš ti biti ne će biti među carevima svega vijeka tvoga.

14. I ako uzideš mojim putovima držeći uredbu moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produļiću dane tvoje.

15. Tada se probudi Solomun, a gle, ono bješe san. I dogje u Jerusallim, i stavši pred kovčeg zavjeta Gospodnjega prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i počasti sve sluge svoje.

16. Tada dogjoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim.

17. I reče jedna žena : ah, gospodaru ; ja i ova žena sjedimo u jednoj kući, i porodih se kod nje u istoj kući.

18. A treći dan poslije moga porogijaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kući, samo nas dvije bijasmo u kući.

19. I umrije sin ove žene noćas, jer ona leže na nj.

20. Pa ustavši u po noći uze sina mojeg iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naručje a svoga sina mrtvoga stavi meni u naručje.

21. A kad ustah u jutru da podojim sina svojega, a to, mrtav ; ali kad razgledah u jutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rodih.

22. Tada reče druga žena ; nije tako ; nego je mojsin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reče : nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem.

23. A car reče : ova kaže : ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin onaj mrtvi ; a ona kaže : nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi.

24. I reče car : dajte mi mač. I donešoše mač pred cara.

25. Tada reče car : rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj a polovinu drugoj.

26. Tada žena koje sin bješe živi reče caru, jer joj se usколеba utroba za sinom : ah, gospodaru, podajte njojzi dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reče : neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga.

27. Tada odgovori car i reče : podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati.

28. I sav Izrailj ču sud koji izreče car, i pobojaše se cara ; jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

GLAVA 4.

A car Solomun carovaše nad svijem Izrailjem.

2. A ovo bijahu knezovi njegovi : Azarija, sin Sadokov, namjesnik ;

3. Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari ; Josafat, sin Ahiludov, pametar ;

4. Venaja, sin Jodajev, vojvoda ; a Sadok i Avijatar sveštenici ;

5. A Azarija, sin Natanov, bješe nad pristavima ; a Zavud, sin Natanov, prvi vijećnik, prijatelj carev ;

6. A Ahisar upravitelj dvorski ; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima.

7. I imaše Solomun dvanaest pristava po svemu Izrailju, koji hranjahu cara i sav dom njegov ; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti.

8. A ovo su im imena : sin Urov u gori Jefremovoj ;

9. Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i u Vetemesu i Elonu Vet-ananskom ;

10. Sin Esedov u Aruvotu ; pod njim bijaše Sohot i sva zemlja Eferova ;

11. Sin Avinadavov nad svijem krajem Dorskim ; žena mu bješe Tafata kći Solomunova ;

12. Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vetsana do Avel-Meola, do preko Jokmeama ;

13. Sin Geverov u Ramotu Galadskom ; imaše sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevornicama mjedenijem ;

14. Ahinadav sin Idov u Mahanajimu ;

15. Ahimas u Neftalimu ; i on bješe oženjen kćerju Solomunovom Vase-matom ;

16. Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu ;

17. Josafat sin Farujin u Isaharu ;

18. Simej sin Ilin u Venijaminu ;

19. Gever sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Siona cara Amorejskoga i Oga cara Vasanskoga ; jedan bješe pristav u toj zemlji.

20. Jude i Izrailja bijaše mnogo kao pijeska pokraj mora ; i jegjahu i pijahu i veseljahu se.

21. A Solomun vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do megje Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova.

22. A hrana Solomunova bijaše na dan trideset kora bijeloga brašna, i šezdeset kora drugoga brašna ;

23. Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica.

24. Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa svih strana u naokolo.

25. I življahu Juda i Izrailj bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, svega vijeka Solomunova.

26. I imaše Solomun četrdeset tisuća konja za jaslina za kola svoja, i dva-deset tisuća konjika.

27. I pristavi hranjahu cara Solomuna i sve koji dolazahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se čega premakne.

28. A ječam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bijaše odregjeno.

29. I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pijesak na brijegu morskom.

30. Jer mudrost Solomunova bijaše veća od mudrosti svih istočnihih naroda i od sve mudrosti Misirske.

31. Mudriji bijaše od svakoga čovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Maolovijeh; i razglasi se ime njegovo po svijem narodima u naokolo.

32. I izgovori tri tisuće priča, i bijaše pjesama njegovijeh tisuća i pet.

33. Govorio je i o drveću, od kedra na Livanu do isopa koji niče iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubinama i o ribama.

34. I dolazahu iz svih naroda da čuju mudrost Solomunovu, od svih careva na zemlji, koji čuše za mudrost njegovu.

GLAVA 5.

I Hiram car Tirski posla sluge svoje k Solomunu čuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljase Davida svagda.

2. A Solomun posla ka Hiramu i poruču mu :

3. Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi doma imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkolise, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove.

4. A sada Gospod Bog moj dao mi je mir od svuda, nemam ni jednoga neprijatelja ni zle smetnje.

5. Za to, evo, velim da sagradim dom

imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu momu govoreći : sint tvoj, kojega ću posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on će sagraditi dom imenu momu.

6. Za to zapovjedi sada neka mi nasijeku drva kedrovijeh na Livanu, a sluge će moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daću ti kako god rečeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeći drva kao Sidonci.

7. A kad Hiram ču riječi Solomunove, obradova se veoma i reče : da je blagosloven Gospod danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim.

8. I posla Hiram Solomunu, i poruču: čuo sam čega radi si slao k meni; ja ću učiniti svu volju tvoju za drva kedrova i za drva jelova.

9. Moje će sluge snijeti s Livana na more, i ja ću ih povezati u splavove i spustiti morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje ću razvezati, pa ih nosi; a ti ćeš učiniti moju volju i dati hranu čeljadi mojoj.

10. I tako davaše Hiram Solomunu drva kedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja.

11. A Solomun davaše Hiramu dvadeset tisuća kora pšenice za hranu čeljadi njegovoj, i dvadeset kora ulja cijegjenoga; toliko davaše Solomun Hiramu svake godine.

12. I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir između Hirama i Solomuna, i uhvatiše vjeru među sobom.

13. I odredi Solomun ljude iz svega Izrailja, i bi odregjenijeh trideset tisuća ljudi.

14. I slaše ih na Livan po deset tisuća svakoga mjeseca na izmjence; jedan mjesec bijahu na Livanu a dva mjeseca kod kuća svojih. A Adoniram bijaše nad ovijem poslanicima.

15. I imaše Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća tesača u planini,

16. Osim nastojnika Solomunovijeh, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuće i tri sta, koji upravljahu narodom koji poslovaše taj posao.

17. I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje.

18. I tesahu poslanici Solomunovi i

poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljahu drvo i kamenje da se zida dom.

GLAVA 6.

Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izailjevijeh iz zemlje Misisrske, četvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailjem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poče zidati dom Gospodu.

2. A dom što ga zida car Solomun Gospodu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata.

3. I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom.

4. I načini prozore na domu iznutra široke a spolja uske.

5. I uza zid domu načini hodnike svuda u naokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i načini klijeti svuda u naokolo.

6. Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treći sedam lakata širok; jer načini zasjeke na domu spolja u naokolo, da se grede ne ulažu u zid od doma.

7. A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sa svijem pripremljen, te se ni čekić ni sjekira niti kako orugje gvozdeno ne ču u domu kad se zidaše.

8. Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažahu se na zavojicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treći.

9. Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kedrovijem.

10. I načini hodnike oko cijeloga doma od pet lakata u visinu svaki, i postavljahu ih s domom grede kedrove.

11. Tada dogje riječ Gospodnja Solomunu govoreći :

12. To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeći po njima, potvrdiće ti riječ svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu.

13. I stanovaću među sinovima Izrailjevijem, i ne ću ostaviti naroda svojega Izrailja.

14. I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga.

15. I obloži zidove domu iznutra da-

skama kedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem.

16. I načini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kedrovijeh, od poda do vrh zidova; i to načini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama.

17. A dom, crkva naprijed, bijaše od četrdeset lakata.

18. A po daskama kedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od kedra tako da se ne vigaše nigdje kamen.

19. I svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti kovčeg zavjeta Gospodnjega.

20. A svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je čistijem zlatom; tako obloži i oltar od kedra.

21. I tako obloži Solomun dom iznutra čistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takogje obloži zlatom.

22. I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom.

23. A u svetinji nad svetinjama načini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki.

24. A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima, i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.

25. Tako i drugi heruvim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprava bjehu oba heruvima.

26. Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi.

27. I namjesti heruvime usred unutrašnjega doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticaše krila jedno u drugo.

28. I obloži heruvime zlatom.

29. A sve zidove domu u naokolo iskiti rezanijem heruvimima i palmama i razvijenijem cvjetovima iznutra i spolja.

30. I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja.

31. I na ulasku u svetinju nad svetinjama načini dvokrilna vrata od drveta

maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova.

32. I na tijem dvokrilnijem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i heruvime i palme obloži zlatom.

33. Tako i na ulasku u crkvu načini pragove od drveta maslinova na četiri ugla;

34. I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvaraše jedno krilo, i na dvije strane otvaraše se drugo krilo.

35. I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano.

36. Po tom načini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kedrova strugana.

37. Četvrte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu;

48. A jednaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

GLAVA 7.

Po tom zida Solomun sebi dom tri-naest godina, i svrši ga.

2. Sazida i dom iz šume Livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na četiri reda stupova kedrovijeh, s gredama kedrovijem svrh stupova.

3. I bješe pokriven drvetom kedrovijem gore na gredama, koje bijahu na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.

4. I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda.

5. I sva vrata i pragovi bjehu na četiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda.

6. I načini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed.

7. I načini trijem u kojem bješe prijesto, gdje sugjaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kedrom od poda do vrha.

8. I u njegovoj kući gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Načini dom i kéri Fa-

raonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem.

9. Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sječenoga, iznutra i spolja, od poda do krova, i spolja do velikoga trijema.

10. I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata.

11. A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kedrove.

12. I veliki trijem u naokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma.

13. I posla car Solomun i pozva Hiram iz Tira.

14. A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mjedarski, vrlo vješt i razuman, te umijaše svašta graditi od mjedi; on došav k caru Solomunu izradi mu sav posao.

15. Sali dva stupa od mjedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu a u naokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup.

16. I načini dva ogavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mjedi; pet lakata bješe visoko jedno ogavlje i pet lakata bješe visoko drugo ogavlje.

17. I pletenice isprepletane i vrvce kao verige načini na ogavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno ogavlje i sedam na drugo ogavlje.

18. Tako načini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu u naokolo da pokrivaju ogavlje koje bijaše na vrhu; tako načini i na drugom ogavlju.

19. I na ta dva ogavlja navrh stupova u trijemu bijahu načinjeni liljani od četiri lakta.

20. I na dva ogavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvje sta u dva reda u naokolo, na jednom i na drugom ogavlju.

21. I postavi te stupove u trijemu crkvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, po tom postavivši stup lijevi nazva ga Voas.

22. I navrh stupova namjesti izragjeno cvijeće liljanovo. I tako se svršišu stupovi.

23. I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, a pet lakata bješe visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

24. I ispod kraja njegova bijahu ispupčene kao jabuke svuda u naokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optočeno more u naokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim.

25. I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledahu na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

26. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao evijet liljanov, a primaše dvije tisuće vata.

27. I načini deset podnožja od mjedi, u dužinu od četiri lakta bješe svako podnožje, a u širinu od četiri lakta, a u visinu od tri lakta.

28. A naprava bješe u svakoga podnožja ovaka: oplata bijaše u njih u naokolo, i oplata bijaše izmegju uglova.

29. A na oplati megju uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vijenac kovan.

30. I pod svakim podnožjem bijahu po četiri točka od mjedi s pločama mjedenijem, i na četiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu.

31. Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s lakta, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac, koji bijaše od podrug lakta, i po vrhu joj bijaše rezano, a oplata joj bijaše na četiri ugla, ne okrugla.

32. I tako po četiri točka bijahu pod tom oplatom, i osovine točkovima izlažahu na podnožju, i svaki točak bijaše visok podrug lakta.

33. I naprava u tijeh točkova bijaše kao naprava u točkova kolskih; osovine njihove, glavčine, naplaci i paoci, sve bješe liveno.

34. I četiri ramena bijahu na četiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja izlažahu njegova ramena.

35. A ozgo u podnožja bijaše visine po lakta, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnožju bjehu strane njegove i oplate koje izlažahu iz njega.

36. I po stranama njegovijem i po oplatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence u naokolo.

37. Na taj način načini deset podnožja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave.

38. I načini deset umivaonica od mjedi; po četrdeset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od četiri lakta; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja.

39. I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga.

40. Tako načini Hiram umivaonice i lopate i kotliće; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnji:

41. Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla navrh stupova;

42. I četiri stotine šipākâ na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja okrugla navrh stupova;

43. I deset podnožja i deset umivaonica na njima;

44. I more jedno i volova dvanaest pod morem;

45. I lonce i lopate i kotliće; a svi sudovi što načini Hiram caru Solomunu za dom Gospodnji bjehu od mjedi uglagjene.

46. To je car salivao u ravnici Jordanskoj u zemlji ilovači izmegju Sohota i Sartana.

47. I Solomun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mjedi.

48. Načini Solomun i sve drugo posugje za dom Gospodnji: zlatni oltar, i zlatni sto, na kom stajahu hljebovi postavljeni,

49. I pet svijetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od čistoga zlata, i cvjetove i žiške i usekače od zlata,

50. I čaše i viljuške i kotliće i kadio-nice i mašice od čistoga zlata; i čepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje

nad svetijama, i čepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata.

51. I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjemu; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

GLAVA 8.

Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailjevijskih, k sebi u Jerusolim da se prenese kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion.

2. I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi.

3. I kad dogoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovčeg;

4. I preneseše kovčeg Gospodnji i šator od sastanka i sve sude svete što bjehu u šatoru; preneseše ih sveštenici i Leviti.

5. A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovčegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva.

6. I uneseše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

7. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

8. I povukoše mu poluge tako da se krajevi vigjahu u svetinji na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vigjahu; i ondje ostaše do današnjega dana.

9. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijskim po što izidoše iz zemlje Misirske.

10. A kad sveštenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodnji,

11. Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

12. Tada reče Solomun : Gospod je rekao da će nastaviti u mraku.

13. Sazidah dom tebi za stan, mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

14. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev a sav zbor Izrailjev stajaše.

15. I reče : blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći :

16. Od onoga dana kad izvedoh iz Misira narod svoj Izrailja ne izabrah ni jednoga grada megju svijem plemenima Izrailjevijskim da se sazida dom gdje bi bilo ime moje ; nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem.

17. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva;

18. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu : što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio;

19. Ali ne ćeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj, koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

20. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju reče ; jer ustah na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što reče Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

21. I odredih ovdje mjesto kovčegu u kom je zavjet Gospodnji što je učinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske.

22. Po tom stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijskim, i podiže ruke svoje k nebu,

23. I reče : Gospode Bože Izrailjev ! nema Boga takoga kakav si ti gore na nebu ni dolje na zemlji, koji čuvaš zavjet i milost slugama svojim, koji hode pred tobom svijem sreem svojim ;

24. Koji si ispunio sluzi svojem Davidu ocu mojemu što si mu rekao ; što si ustima svojima rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

25. Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojem Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći : ne će ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji ušćavaju put svoj hodeći preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom.

26. Sada dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojem Davidu ocu mojemu.

27. Ali hoće li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kako li ovaj dom što ga sazidah?

28. Ali pogledaj na molitvu slugu svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu, kojom ti se danas moli sluga tvoj;

29. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noć, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu će biti ime moje; da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

30. Čuj molbu slugu svojega i naroda svojega Izrailja, kojom će se moliti na ovom mjestu; čuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, čuj, i smiluj se.

31. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva dogje pred tvoj oltar u ovom domu,

32. Ti čuj s neba, i učini isudi slugama svojim, osugjujući krivca i djela njegova obračujući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

33. Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izrailja za to što ti zgriješe, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

34. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovijem.

35. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda za to što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

36. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobri kojim će hoditi, iпусти dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojemu u nasljedstvo.

37. Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša, medljika, skakavei, gusjenice, ili kad ga pritijesni neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kaka god bolest,

38. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega tvojega naroda Izrailja, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu,

39. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i smiluj se i učini i podaj svakome po

svijem putovima njegovijem, koje znaš u sreću njegovu; jer ti sam znaš srca svih sinova čovječijih;

40. Da te se boje dokle su god živi na zemlji koju si dao ocima našim.

41. I stranac, koji nije od tvojega naroda Izrailja, nego dogje iz daljne zemlje imena tvojega radi,

42. (Jer će se čuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišiću tvoju podignutu) kad dogje i pomoli se u ovom domu,

43. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah.

44. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošlješ, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

45. Čuj s neba molbu njihovu, i podaj im pravicu.

46. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne zgriješi, i razgnjevivši se na njih dadeš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu,

47. Ako se dozovu u zemlju u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onijeh koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo učinismo, skrivismo,

48. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

49. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu.

50. I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih.

51. Jer su tvoj narod i tvoje nasljedstvo, koje si izveo iz Misira, isred peći gvozdene.

52. Neka budu oči tvoje otvorene na molbu slugu tvojega i na molbu naroda tvojega Izrailja, i čuj ih kad te god prizovu.

53. Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svih naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija slugu svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode!

54. A kad Solumun moleći se Gospodu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebu;

55. I stojeći blagoslovi sav zbor Izrailjev, glasom velikim govoreći:

56. Blagosloven da je Gospod koji je smirio narod svoj Izrailja, kao što je govorio; nije izostala ni jedna riječ od svih dobrih riječi njegovih, koje je govorio preko Mojsija slugu svojega.

57. Da Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti.

58. Nego neka prigne srce naše k sebi, da bismo hodili svijem putovima njegovim i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim.

59. I neka budu ove riječi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noć, da bi davao pravicu sluzi svojemu i narodu svojemu Izrailju u svako doba.

60. Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospod sam Bog, i da nema drugoga.

61. I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovim i držite zapovijesti njegove kao danas.

62. Tada car i sav Izrailj s njim prinesoše žrtve pred Gospodom.

63. I Solomun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prinese Gospodu, dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Tako posvetiše dom Gospodnji car i svi sinovi Izrailjevi.

64. U taj dan posveti car sredinu trimjesečja koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prinese žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnih; jer mjedeni oltar koji bijaše pred Gospodom bijaše malen i nemogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnih.

65. I u to vrijeme praznova Solomun praznik i sav Izrailj s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam

dana i opet sedam dana, to je četrnaest dana.

66. A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujući se i veseleći se u srcu za sve dobro što učini Gospod Davidu sluzi svojemu i Izrailju narodu svojemu.

GLAVA 9.

A kad Solomun svrši dom Gospodnji i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše načiniti,

2. Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu;

3. I reče mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; osvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje do vijeka; i oči će moje i srce moje biti ondje vazda.

4. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

5. Utvrđiću prijesto carstva tvoga nad Izrailjem na vijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvome govoreći: ne će ti nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevu.

6. Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredbama mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

7. Tada ću istrijebiti Izrailja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbaćiću od sebe, i Izrailj će postati priča i podsmijeh među svijem narodima.

8. A dom ovaj koliko je slavan, ko god progje pored njega, začuđiće se i zapitaće, i reći će: za što učini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma?

9. I odgovaraće se: jer odustaje Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im; za to pusti na njih Gospod sve ovo zlo.

10. A kad progje dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnji i dom carski,

11. A Hiram car Tirski dade Solomunu drva kedrovijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car So-

lomun dade Hiram dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj.

12. I dogje Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne biše mu po volji.

13. Pa reče : kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih : zemlja Kavul; *i osta im to ime* do danas.

14. A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata.

15. I tako car Solomun odredi ljude, te sazida dom Gospodnji i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i Asor i Megidon i Gezer.

16. Jer Faraon car Misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi Hana-neje koji življahu u gradu, i dade ga u prćiju kćeri svojoj ženi Solomunovoj.

17. A Solomun sazida Gezer i Vet-oron donji,

18. I Valati i Tadmoru u pustinji u zemlji,

19. I sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega.

20. I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailjevijeh,

21. Sinove njihove, koji bjehu ostali iz njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailjevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaćaju danak i robuju do današnjega dana.

22. A od sinova Izrailjevijeh ne učini ni jednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovjednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem.

23. I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovijem pet stotina i pedeset, koji upravljahu narodom koji ra-gaše posao.

24. A kći Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Milon.

25. I Solomun prinošаше tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji načini Gospodu, i kagjaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad svrši dom.

26. I lagje načini car Solomun u Esion-

Gaveru, koji je kod Elota na brijegu crvenoga mora u zemlji Edomskoj.

27. I posla Hiram na tijem lagjama sluge svoje, lagjare vješte moru, sa slugama Solomunovijem;

28. I dogjoše u Ofir, i uzeše odande zlata četiri stotine i dvadeset talanata i donesoše caru Solomunu.

GLAVA 10.

A carica Savska ču glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i dogje da ga iskuša zagonetkama.

2. I dogje u Jerusalem sa silnom pratnjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

3. I Solomun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

4. A kad carica Savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao,

5. I jela na stol u njegovu i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njegove žrtve paljenice koje prinošаше u domu Gospodnjem, ona dogje izvan sebe :

6. Pa reče caru : istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

7. Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne dogjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala.

8. Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

9. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izrailjev; jer Gospod ljubi Izrailja u vijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu.

10. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne dogje toliko takih mirisa koliko dade carica Savska caru Solomunu.

11. I lagje Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta almugima i dragoga kamenja.

12. I načini car od toga drveta almu-gima zgradu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevače; nigda se više nije dovezlo takoga drveta almu-gima niti se vidjelo do današnjega dana.

13. A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po mogućstvu cara Solomuna. Po tom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

14. A zlata što dohogjaše Solomunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

15. Osim onoga što dohogjaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svihjeh careva Arapskih i upravitelja zemaljskih.

16. I car Solomun načini dvje sta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajući na jedan štit;

17. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajući na svaki štit; i ostavi ih car u domu od šume Livanske.

18. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

19. Šest basamaka bješe u prijestolu, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ručice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ručica.

20. I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

21. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

22. Jer car imaše lagje Tarsiske na moru s lagjama Hiramovijem : jedan put u tri godine vraćahu se lagje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune.

23. Tako car Solomun bijaše veći od svihjeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

24. I iz cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce.

25. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine.

26. Tako nakupi Solomun kola i ko-

njika, i imaše tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jerusalmu.

27. I učini car, te u Jerusalmu bijaše srebra kao kamenja, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu trg različan za cijenu.

29. I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobijahu konje preko njih.

GLAVA 11.

Ali car Solomun ljubljaše mnoge žene tugjinke osim kćeri Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke,

2. Od onijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem : ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer će zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeci ih.

3. Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoča; i žene njegove zanesoše srce njegovo.

4. I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tugjim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova.

5. I Solomun hogjaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Melhomom, gadom Amonskim.

6. I činjaše Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hogjaše sa svijem za Gospodom kao David otac njegov.

7. Tada sagrađi Solomun visinu Hemosu, gadu Moavskom, na gori prema Jerusalmu, i Molohu gadu Amonskom.

8. Tako učini svijem ženama tugjinkama, te kagjahu i prinošahu žrtve svojim bogovima.

9. A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvrati srce njegovo od Gospoda Boga Izrailjeva, koji mu se bješe javio dva puta,

10. I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi.

11. I reče Gospod Solomunu : što se to nagne na tebi, i nijesi držao zavjeta

mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, za to ću otrgnuti od tebe carstvo i daću ga sluzi tvojemu.

12. Ali za tvojega vijeka ne ću to učiniti radi Davida oca tvojega; nego ću ga otrgnuti iz ruku sina tvojega.

13. Ali ne ću otrgnuti svega carstva; jedno ću pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi Jerusalisa, koji izabrah.

14. I podiže Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Idumeji.

15. Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda dogđe da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji.

16. Jer Joav osta ondje šest mjeseca sa svijem Izrailjem dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji.

17. Tada uteče Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe tada dijete.

18. I otišavši iz Madijama dogjoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana dogjoše u Misir k Faraonu caru Misirskom, koji mu dade kuću i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje.

19. I Adad nagje veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese.

20. I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega othrani Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvat u dvoru Faraonovu među sinovima Faraonovijem.

21. A kad Adad ću u Misiru da je David počnuo kod otaca svojih i da je umr'o Joav vojvoda, reče Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju.

22. A Faraon mu reče: a šta ti je malo kod mene, te hoćeš da ideš u svoju zemlju? A on reče: ništa; ali me pusti.

23. Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adadezera cara Sovskoga.

24. I skupiv k sebi ljude posta starješina od čete kad ih David ubijaše; po tom otišavši u Damasak ostaše ondje i obladaše Damaskom.

25. I bješe protivnik Izrailjev svega vijeka Solomunova, i to osim zla koje činjaše Adad; i mržaše na Izrailja carujući u Siriji.

26. I Jerovoam sin Navatov Efraćanin

iz Saride, čija mati bješe po imenu Seruja žena udovica, sluga Solomunov, podiže se na cara.

27. A ovo bi uzrok za što se podiže na cara: Solomun gragjaše Milon i zazigjivaše prolom grada Davida oca svojega.

28. A Jerovoam bijaše krjepak i hrabar; za to videći Solomun mladića da nastaje za poslom postavi ga nad svijem dancima doma Josifova.

29. Pa u to vrijeme kad Jerovoam otide iz Jerusalisa, nagje ga na putu Ahija Silomljanin prorok imajući na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju.

30. I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada.

31. I reče Jerovoamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo istrgnuću carstvo iz ruke Solomunove, i daću tebi deset plemena.

32. Samo će jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jerusalisa, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih.

33. Jer ostaviše mene i pokloniše se Astaroti boginji Sidonskoj i Hemosu bogu Moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodiše putovima mojim čineći što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov.

34. Ali ne ću uzeti carstva iz ruku njegovijeh, nego ću ga ostaviti neka vlada dokle je god živ radi Davida sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje.

35. Nego ću uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daću tebi od njega deset plemena.

36. A sinu ću njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje.

37. Tebe ću dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i bićeš car nad Izrailjem.

38. I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i ušiniš što je pravo preda mnom, držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je činio David sluga moj, biću s tobom

i sazidaću ti tvrd dom, kao što sam sa-
zidao Davidu, i daću ti Izrailja.

39. I mučicu sjeme Davidovo za to,
ali ne svagda.

40. Za to tražase Solomun da ubije
Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i
pobježe u Misir k Sisaku caru Misir-
skom, i bi u Misiru dok ne umrije So-
lomun.

41. A ostala djela Solomunova i što
je god činio, i mudrost njegova, nije li
to zapisano u knjizi djela Solomuno-
vijeh?

42. A carova Solomun u Jerusalimu
nad svijem Izrailjem četrdeset godina.

43. I počinu Solomun kod otaca svo-
jih, i bi pogreben u gradu Davida oca
svojega; a Rovoam sin njegov zacari
se na njegovo mjesto.

GLAVA 12.

Tada otide Rovoam u Sihem; jer se
ondje skupi sav Izrailj da ga zacare.

2. A Jerovoam sin Navatov, koji još
bijaše u Misiru pobjegavši onamo od
cara Solomuna, kad ču, on još osta u
Misiru.

3. Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Je-
rovoam i sav zbor Izrailjev dogjoše i
rekoše Rovoamu govoreći :

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak
jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu
oca svojega i teški jaram koji je metnuo
na nas, pak ćemo ti služiti.

5. A on im reče : idite pa do tri dana
dogjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeću sa
starecima koji stajaše pred Solomunom
ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče:
kako svjetujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći : ako
danas ugodiš narodu i poslušaj ih i od-
govoriš im lijepijem riječima, oni će ti
biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše
stareci, i učini vijeću s mladićima, koji
odrastoše s njim i koji stajahu pred njim.

9. I reče im : šta vi svjetujete da od-
govorimo narodu, koji mi rekoše go-
voreći : olakšaj jaram koji je metnuo
na nas tvoj otac?

10. Tada mu odgovoriše mladići koji
odrastoše s njim, i rekoše : ovako kaži
narodu što ti reče : tvoj je otac metnuo
na nas težak jaram, nego nam ti olak-

šaj; ovako im reci : moj je mali prst
deblji od bedara oca mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak
jaram, a ja ću još dometnuti na vaš ja-
ram; otac vas je moj šibao bičevima, a
ja ću vas šibati bodljivijem bečevima.

12. A treći dan dogje Jerovoam i sav
narod k Rovoamu, kako im bješe kazao
car rekavši : dogjite opet k meni do tri
dana.

13. I car odgovori oštro narodu osta-
vivši svjet što ga svjetovaše starci;

14. I reče im kako ga svjetovaše mla-
dići govoreći : moj je otac metnuo na
vas težak jaram, a ja ću još dometnuti
na jaram vaš; otac vas je moj šibao bi-
čevima, a ja ću vas šibati bodljivijem
bičevima.

15. I car ogлуši se naroda, jer Gospod
bješe tako uredio da bi potvrdio riječ
svoju što je rekao preko Ahije Silomlja-
nina Jerovoamu sinu Navatovu.

16. A kad vidje sav Izrailj gdje ih se
car ogлуši, odgovori narod caru govo-
reći : kakav dio mi imamo s Davidom?
nemamo našljedstva sa sinom Jesejevim.
U šatore svoje, Izrailju! a ti, Davide, sad
gledaj svoju kuću. Tako otide Izrailj u
šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem,
koji življahu po gradovima Judinijem,
zacari se Rovoam.

18. I car Rovoam posla Adorama koji
bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj
zasu kamenjem, te pogibe; a car Ro-
voam brže sjede na kola, te pobježe u
Jerusalim.

19. Tako otpade Izrailj od doma Da-
vidova do današnjega dana.

20. I kad ču sav Izrailj da se vratio
Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skup-
štinu, i postaviše ga carem nad svijem
Izrailjem. Ne prista za domom Davi-
dovijem ni jedno pleme osim samoga
plemena Judina.

21. A Rovoam došav u Jerusalim sazva
sav dom Judin i pleme Venijaminovo,
sto i osamdeset tisuća odabranijeh voj-
nika, da zavojšte na dom Izrailjev da
povrate carstvo Rovoamu sinu Solomu-
novu.

22. Ali dogje riječ Božja Semeju, čo-
vjeku Božijemu, govoreći :

23. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu

caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci :

24. Ovako veli Gospod : ne idite, i ne bijte se s braćom svojom, sinovima Izrailjevim; vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušashe riječ Gospodnju i vrativši se otidoše kako Gospod reče.

25. Po tom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fannil.

26. I reče Jerovoam u srcu svom : može se carstvo povratiti domu Davidovu.

27. Ako ovaj narod stane ići u Jerusalem da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce će se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu caru Judinu, te će me ubiti, i povratit će se k Rovoamu caru Judinu.

28. Za to car smisli, te načini dva telta od zlata, pa reče narodu : ne treba više da idete u Jerusalem; evo bogova tvojih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje Misirske.

29. I namjesti jedno u Vetilju a drugo namjesti u Danu.

30. I to bi na grijeh, jer narod igjaše k jednome do Dana.

31. I načini kuću na visini, i postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih.

32. I učini Jerovoam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako učini i u Vetilju prinošeći žrtve teocima koje načini; i postavi u Vetilju sveštenike visinama koje načini.

33. I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinošashe žrtve na oltaru koji načini u Vetilju, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevim, i pristupi k oltaru da kadi.

GLAVA 13.

A gle, čovjek Božji dogje iz zemlje Judine s riječju Gospodnjom u Vetilj, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi.

2. I povika put oltara riječju Gospodnjom govoreći : oltare! oltare! ovako veli Gospod : evo rodiće se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji će na

tebi klati sveštenike visinā, koji kade na tebi, i ljudske će kosti spaliti na tebi.

3. I učini znak istoga dana govoreći : ovo je znak da je Gospod to rekao : eto, oltar će se raspasti, i prosuće se pepeo što je na njemu.

4. A kad car Jerovoam ču riječi čovjeka Božijega koje vikaše oltaru Vetiljskom, pruži ruku svoju s oltara govoreći : držite ga! Ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi.

5. A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji učini čovjek Božji riječju Gospodnjom.

6. Tada car reče čovjeku Božijemu : pripadni ka Gospodu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povрати ruka. I čovjek se Božji pomoli Gospodu, i povрати se caru ruka i posta kao što je bila.

7. I reče car čovjeku Božijemu : hodi sa mnom kući mojoj, i potkrijepi se, i daću ti dar.

8. Ali čovjek Božji reče caru : da mi daš po kuće svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu.

9. Jer mi je tako zapovjedio svojom riječju Gospod govoreći : ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraćaj istijem putem kojim otideš.

10. I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetilj.

11. A u Vetilju življaše jedan star prorok, kojemu dogje sin njegov i pripovjedi sve što učini prorok Božji onaj dan u Vetilju, i riječi koje reče caru; i pripovjediše sinovi toga proroka ocu svojemu.

12. A otac im reče : kojim je putem otišao? I pokazashe sinovi put kojim otide čovjek Božji koji bješe dosao iz zemlje Judine.

13. A on reče sinovima svojim : osamarite mi magarca. I osamarishe mu magarca, te usjede na nj.

14. I pogje za čovjekom Božjim, i nagje ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reče : jesi li ti čovjek Božji što dogje iz zemlje Judine? On mu odgovori : ja sam.

15. A on mu reče : hodi sa mnom mojoj kući da jedeš hljeba.

16. Ali on odgovori : ne mogu se vratiti s tobom ni ići s tobom; niti ću jesti

hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu.

17. Jer mi je rečeno riječju Gospodnjom : ne jedi hljeba ni pij vode ondje, niti se vraćaj putem kojim otideš.

18. A on mu reče : i ja sam prorok kao ti, i angjeo Gospodnji reče mi riječju Gospodnjom govoreći : vrati ga sa sobom u svoju kuću neka jede hljeba i pije vode. Ali mu sлага.

19. I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kući i pi vode.

20. A kad sjegjahu za stolom, dogje riječ Gospodnja proroku koji ga bješe vratio;

21. I povika na čovjeka Božijega koji bješe došao iz zemlje Judine i reče : ovako veli Gospod : što nijesi poslušao riječi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,

22. Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao : ne jedi hljeba ni pij vode; za to ne će tvoje tijelo doći u grob tvojih otaca.

23. I po što se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i po što se napi, osamari mu magarca.

24. A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležase na putu, i magarac stajase kod njega; takogjer i lav stajase kod tijela.

25. I gle, ljudi prolazeći vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem življashe stari prorok.

26. A kad to ču prorok koji ga bješe vratio s puta, reče : ono je čovjek Božji, koji ne posluša riječi Gospodnje, za to ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrtpo riječi Gospodnjoj koju mu reče.

27. I reče sinovima svojim govoreći : osamarite mi magarca. I osamariše.

28. I otišav nagje tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela : lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao.

29. Tada prorok podiže tijelo čovjeka Božijega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dogje u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe.

30. I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreći : jaoh brate!

31. A po što ga pogrebe, reče sinovima svojim govoreći : kad umrem, pogrebi-

te me u grobu gdje je pogreben čovjek Božji, pokraj kostiju njegovijeh metnite kosti moje.

32. Jer će se za cijelo zbiti što je oglašio po riječi Gospodnjoj za oltar Vetiljski i za sve kuće visinâ koje su po gradovima Samarijskim.

33. Po što ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet načini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoćase, tome on posvećivaše ruke i taj postajase sveštenik visinama.

34. I to bi na grijeh domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

GLAVA 14.

U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov.

2. I Jerovoam reče ženi svojoj : ustani i preobuci se da te ne poznađu da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto ondje je Ahija prorok, koji mi je kazao da ću biti car nad ovijem narodom.

3. I ponesi deset hljebova i kolača i žban meda, pa otidi k njemu; on će ti kazati šta će biti od djeteta.

4. I učini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i ugje u kuću Ahijinu. Ahija pak ne mogashe vidjeti, jer mu oči bijahu potamnjele od starosti.

5. Ali Gospod reče Ahiji : eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dogje učiniće se da je druga.

6. I Ahija čuvši šuštanje nogu njezinijeh kad ugje na vrata, reče : hodi, ženo Jerovoamova; što se činiš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem.

7. Idi, reci Jerovoamu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : što sam te podigao izmegju naroda i postavio te vogjem narodu svojemu Izrailju,

8. I otrgav carstvo od doma Davidova dadoh tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srcem svojim čineći samo što je pravo preda mnom,

9. Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otišao si i načinio sebi druge bogove i likove livene da bi me dražio, pa si me bacio za legja svoja;

10. Za to, evo, ja ću pustiti zlo na dom Jerovoamov, i istrijebiću Jerovoamu i

ono što mokri uza zid, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju, i dom ću Jerovoamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa.

11. Ko Jerovoamov pogine u gradu, izješeće ga psi, a ko pogine u polju, izješeće ga ptice nebeske; jer Gospod reče.

12. A ti ustani, idi kući svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah će umrijeti dijete.

13. I sav će Izrailj plakati za njim, i pogrepšeće ga; jer će on sam od doma Jerovoamova doći u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu nagje nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

14. A Gospod će podignuti sebi cara nad Izrailjem, koji će istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da šta? sad već.

15. I udariće Gospod Izrailja da će se zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi, i išćupaće Izrailja iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuće ih daleko preko rijeke za to što načiniše sebi lugove gnjeveći Gospoda.

16. I napustiće Izrailja za grijeh Jerovoamove, kojima je griješio i na grijeh naveo Izrailja.

17. Tada usta žena Jerovoamova, i otide i dogje u Tersu; i kad stupi na prag kućni umrije dijete.

18. I pogreboše ga, i sav Izrailj plaka za njim po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluge svojega Ahije proroka.

19. A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

20. A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i počinu kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

21. A Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoamu četrdeset i jedna godina kad poče carovati, i carova sedamnaest godina u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod izmegju svih plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka.

22. I Juda činjaše što je zlo pred Gospodom; i grijesima svojim kojim griješahu dražiše ga većma nego oci njihovi svijem što činiše.

23. Jer i oni načiniše sebi visine i stu-

pove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom.

24. A bijaše i adžuvana u zemlji i činjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

25. A pete godine carovanja Rovoamova dogje Sisak car Misirski na Jerusalam.

26. I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini Solomun.

27. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji čuvahu vrata doma careva.

28. I kad car igjaše u dom Gospodnji, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu svoju.

29. A ostala djela Rovoamova, i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

30. A bijaše rat izmegju Rovoama i Jerovoama jednako.

31. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Avijam sin njegov.

GLAVA 15.

A osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom.

2. I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha, kći Ave-salomova.

3. On hogjaše u svijem grijesima oca svojega, koje je činio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova.

4. Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegova nakon njega i utvrdiv Jerusalim;

5. Jer je David činio što je pravo pred Gospodom niti je odstupao od čega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom.

6. A rat bješe izmegju Rovoama i Jerovoama do njegova vijeka.

7. A ostala djela Avijamova i sve što je činio nije li zapisano u dnevniku ca-

revu Judinijeh? A bijaše rat izmegju Avijama i Jerovoama.

8. I Avijam počinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovo mjesto zacari se Asa sin njegov.

9. Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Asa nad Judom.

10. Četrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha, kći Avesalomova.

11. I tvaraše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu.

12. Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu načinili oci njegovi.

13. I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona načini idola u lugu; i Asa izlomio idola i sažreže na potoku Kedronu.

14. Ali visine ne biše oborene; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegova.

15. I unese u dom Gospodnji što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove.

16. I bješe rat izmegju Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

17. Jer Vasa car Izrailjev izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otići k Asi caru Judinu ni od njega doći.

18. Ali Asa uzev sve srebro i zlato što bješe ostalo u riznici Gospodnjoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, caru Sirkom, koji stanovaše u Damasku, i poruči :

19. Vjera je izmegju mene i tebe, izmegju oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otišao od mene.

20. I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve i pokori Ijon i Dan i Avelvetmahu i sav Hinerot i svu zemlju Neftalimovu.

21. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu.

22. Tada car Asa sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajući; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, čim zidaše Vasu, i od njega sazida car Asa Gevu Venjaminovu i Mispu.

23. A ostala sva djela Asina i sva junaštva njegova, i što je god činio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano

u dnevniku careva Judinijeh? Ali u starosti svojoj bolovaoše od nogu.

24. I Asa počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Josafat sin njegov.

25. A Nadav sin Jerovoamov počeo carovati nad Izrailjem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine.

26. I činjaše što je zlo pred Gospodom hodeći putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

27. I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod Givetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadav i sav Izrailj bjehu opkolili Giveton.

28. I tako ga ubi Vasa treće godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

29. A kad se zacari, pobi sav dom Jerovoamov, i ne ostavi ni jedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po riječi Gospodnjoj, koju reče preko slugu svojega Ahije Silomljanina,

30. Za grijehe Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izrailja, i za draženje kojim je dražio Gospoda Boga Izrailjeva.

31. A ostala djela Nadavova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

32. I bješe rat izmegju Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

33. Treće godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izrailjem u Tersu, i carova dvadeset i četiri godine.

34. I činjaše što je zlo pred Gospodom hodeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

GLAVA 16.

I dogje riječ Gospodnja Juju sinu Ananijevu za Vasu govoreći :

2. Što te podigoh iz praha i postavih vogjem narodu svojemu Izrailju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izrailja da me gnjevi grijesima svojim,

3. Evo, ja ću zatrti natražje Vasino i natražje doma njegova, i učiniću s do-

mom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova.

4. Ko Vasin pogine u gradu, izješe ga psi, a ko pogine u polju, izješe ga ptice nebeske.

5. A ostala djela Vasina i što je činio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijskih ?

6. I počinu Vasa kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersu ; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov.

7. I tako preko proroka Juja sina Ananijeva dogje riječ Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što učini pred Gospodom gnjeveći ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i za to što ga pobi.

8. Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izrailjem, i carova dvije godine u Tersu.

9. A sluga njegov Zimrije, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Ila, kad pijaše u Tersu i opi se u kući Arse, koji upravljao domom njegovim u Tersu.

10. I dogje Zimrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A čim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove.

12. Tako Zimrije zatre sav dom Vasin po riječi Gospodnjoj koju reče za Vasu preko Juja proroka,

13. Za sve grijehe Vasine i za grijehe Ila sina njegova, kojima griješiše i kojima na grijeh navodiše Izrailja gnjeveći Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim.

14. A ostala djela Ilina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijskih ?

15. Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrije, i carova sedam dana u Tersu ; a narod tada stajao u okoli kod Givetona, koji bješe Filistejski.

16. I narod što bješe u okoli kad ču da je Zimrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izrailj u okoli postavi carem nad Izrailjem Amrija vojvodu.

17. I Amrije i sav Izrailj s njim otiđoše od Givetona i opkolise Tersu.

18. A Zimrije kad vidje gdje osvojiše grad, otiđe u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe,

19. Za grijehe svoje kojima je griješio čineći što je zlo pred Gospodom, hoćeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim je griješio navodeći na grijeh Izrailja.

20. A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijskih ?

21. Tada se razdijeli narod Izrailjev na dvoje : polovina naroda prista za Tivnijom sinom Ginatovijem da ga učini carem, a druga polovina prista za Amrijem.

22. Ali narod koji prista za Amrijem bi jači od naroda koji prista za Tivnijom sinom Ginatovijem. I umrije Tivnija, i carova Amrije.

23. Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom počeo carovati Amrije nad Izrailjem, i carova dvanaest godina ; u Tersu carova šest godina.

24. I kupi goru Samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samarija po imenu Semera gospodara od gore.

25. A Amrije činjaše što je zlo pred Gospodom, i gore činjaše od svih koji bijahu prije njega.

26. Jer hogjaše svijem putovima Jerovoama sina Navatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izrailja gnjeveći Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim.

27. A ostala djela Amrijeva i sve što je činio, i junaštva koja je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijskih ?

28. I počinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji ; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov.

29. I Ahav sin Amrije počeo carovati nad Izrailjem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrije nad Izrailjem u Samariji dvadeset i dvije godine.

30. I činjaše Ahav sin Amrije što je zlo pred Gospodom, više od svih koji bijahu prije njega.

31. I malo mu bijaše što hogjaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se još oženi Jezaveljom kćerju Etvala cara Sidonskoga, i otiđe, te služao Valu i klanjaše mu se.

32. I načini oltar Valu u domu Valovu koji sazida u Samariji.

33. I načini Ahav gaj, i učini Ahav više od svijeh careva Izrailjevijskih koji biše prije njega, da bi razgnjevio Gospoda Boga Izrailjeva.

34. Za njegova vremena Hil Vetiljanin sazida Jerihon. Na Avironu prvenec svojeg osnova ga, a na Seguvu mjezinu svojem metnu mu vrata po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Isusa sina Navina.

GLAVA 17.

Tada reče Ahavu Ilija Tesvićanin, jedan od naseljenika Galadskih : tako da je živ Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojim, ovijeh godina ne će biti rose ni dažda dokle ja ne rečem.

2. Po tom dogje njemu riječ Gospodnja govoreći :

3. Idi oдавде, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu.

4. I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane ondje.

5. I on otide i učini po riječi Gospodnjoj, i otišav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu.

6. I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i večerom, a iz potoka pijaše.

7. Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji.

8. Tada dogje njemu riječ Gospodnja govoreći :

9. Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani.

10. I ustavši otide u Sareptu; i kad dogje na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reče joj : donesi mi malo vode u sudu da se napijem.

11. I ona pogje da donese; a on je viknu i reče : donesi mi i hljeba malo.

12. A ona reče : tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam pečena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krčagu; i eto kupim drvaca da otidem i izgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo pa onda da umremo.

13. A Ilija joj reče : ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo

meni jedan kolačić od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu.

14. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev : brašno se iz zdjele ne će potrošiti niti će ulja u krčagu nestati dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju.

15. I ona otide i učini kako reče Ilija; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana;

16. Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u krčagu nesta po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Ilije.

17. A poslije toga razbolje se sin ženi domaćici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu.

18. I ona reče Iliji : šta je tebi do mene, čovječe Božji? Jesi li došao k meni da spomeneš bezakonje moje i da mi umoriš sina?

19. A on joj reče : daj mi sina svojega. I uzev ga iz naručja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjegjaše, i položi ga na postelju svoju.

20. Tada zavapi ka Gospodu i reče : Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina?

21. I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreći : Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete duša njegova.

22. I Gospod usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete duša njegova, i oživje.

23. A Ilija uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuću i dade ga materi njegovoj, i reče Ilija : vidi, živ je tvoj sin.

24. A žena reče Iliji : sada znam da si čovjek Božji i da je riječ Gospodnja u tvojim ustima istina.

GLAVA 18.

Poslije mnogo vremena, treće godine, dogje riječ Gospodnja Iliji govoreći : idi, pokaži se Ahavu, i pustiću dažd na zemlju.

2. I otide Ilija da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji.

3. I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Avdija se bojaše Gospoda veoma.

4. Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdija sto proroka, i sakri ih, po pedeset u jednu pećinu, i hrani ih hljbom i vodom.

5. I reče Ahav Avdiji : pogji po ze-

mlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da sačuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka.

6. I podijeliše među se zemlju kuda će ići; Ahav otide jednijem putem sam, a Avdija otide drugim putem sam.

7. A kad Avdija bijaše na putu, gle, sreće ga Ilija; i on ga pozna, i pade ničice, i reče: jesi li ti, gospodaru moj Ilija?

8. A on mu reče: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

9. A on reče: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahavu da me pogubi?

10. Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže; i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da nagju.

11. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

12. A kad ja otidem od tebe, duh će te Gospodnji odnijeti, a ja ne ću znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on da te ne nagje, ubiće me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje.

13. Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam učinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? kako sakrih stotinu proroka Gospodnjih, po pedeset u jednu pećinu, i hranih ih hljebom i vodom.

14. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije. Ubiće me.

15. A Ilija reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, lanas ću mu se pokazati.

16. Tada otide Avdija pred Ahava, i kazao mu; i Ahav otide pred Iliju.

17. A kad vidje Ahav Iliju, reče mu Ahav: jesi li ti onaj što nesreću donosiš na Izrailja?

18. A on reče: ne donosim ja nesreće na Izrailja, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavivši Valima.

19. Nego sada pošlji i saberi k meni svega Izrailja na goru Karmilsku, i četiri stotine i pedeset proroka Valovijeh četiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezaveljinim.

20. I posla Ahav k svijem sinovima Izrailjevim i sabra one proroke na goru Karmilsku.

21. Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reče: dokle ćete hramati na obje

strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni riječi.

22. A Ilija reče narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a proroka Valovijeh ima četiri stotine i pedeset.

23. Dajte nam dva junca, i neka oni izberu sebi jednoga i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeću; a ja ću prigotoviti drugoga junca, i metnuću ga na drva, ali ognja ne ću podmetati.

24. Tada prizovite ime svojih bogova, a ja ću prizvati ime Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reče: dobro reče.

25. Po tom reče Ilija prorocima Valovijem: izberite sebi jednoga junca i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmećite.

26. I uzeše junca, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizivati ime Valovo od jutra do po dne govoreći: Vale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji načiniše.

27. A kad bi u po dne, stade im se rugati Ilija govoreći: vičite većma; jer je on bog! valja da se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi.

28. A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šilima po svom običaju, dokle ih krv ne obli.

29. A kad progje po dne, stadoše prorokovati dokle dogje vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da čuje.

30. Tada reče Ilija svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodnji koji bješe razvaljen.

31. I uze Ilija dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu dogje riječ Gospodnja govoreći: Izrailj će ti biti ime.

32. I načini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita.

33. I namjesti drva, i junca isječena na komade metnu na drva.

34. I reče: napunite četiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet

reče : učinite još jednom. I učiniše još jednom. Pa opet reče : učinite i trećom. I učiniše trećom,

35. Te voda poteče oko oltara, i napuni se opkop vode.

36. A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilija prorok i reče : Gospode Bože Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznađu da si ti Bog u Izrailju i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj riječi učinio sve ovo.

37. Usliši me, Gospode, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova.

38. Tada pade oganj Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi.

39. A narod kad to vidje sav popada ničice, i rekoše : Gospod je Bog, Gospod je Bog.

40. Tada im reče Ilija : pohvatajte te proroke Valove da ni jedan ne uteče. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Kizon, i pokla ih ondje.

41. I reče Ilija Ahavu : idi, jedi i pij, jer uji velik dažd.

42. I otide Ahav da jede i pije ; a Ilija se pope navrh Karmila i sađe se k zemlji i metnu lice svoje megju koljena svoja.

43. A momku svojemu reče : idi, pogledaj put mora. A on otišav pogleda, pa reče : nema ništa. I reče mu : idi opet sedam puta.

44. A kad bi sedmi put, reče : eno, mali oblak kao dlan čovječji diže se od mora. Tada reče : idi, reci Ahavu : preži i idi, da te ne uhvati dažd.

45. U tom se zamračí nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael.

46. A ruka Gospodnja dogje nad Iliju, i on opasavši se otrča pred Ahavom dokle dogje u Jezrael.

GLAVA 19.

A Ahav pripovjedi Jezavelji sve što je učinio Ilija i kako je sve proroke isje kao mačem.

2. Tada Jezavelja posla glasnike k Iliji i poručí mu : tako da učine bogovi i tako da dodadu, ako sutra u ovo doba ne učinim od tebe što je od kojega god tijeħ.

3. A on videći to usta i otide duše svoje radi, i dodje u Virsaveju Judinu, i ondje ostavi momka svojega.

4. A sam otide u pustinju dan hoda ; i došav sjede pod smreku, i zaželje da umre, i reče : dosta je već, Gospode, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih.

5. Po tom leže i zaspá pod smrekom. A gle, angjeó taknu ga i reče mu : ustani, jedi.

6. A on pogleda, i gle, čelo glave mu hljeb na ugljenu pečen i krčag vode. I jede i napi se, pa leže opet.

7. A angjeó Gospodnji dogje opet drugom, i taknu ga govoreći : ustani, jedi, jer ti je put dalek.

8. A on ustavši jede i napi se ; po tom okrijepiv se onijem jelom ide četrdeset dana i četrdeset noći dokle dogje na goru Božiju Horiv.

9. A ondje ugje u jednu pećinu i za noći u njoj ; i gle, riječ Gospodnja dogje mu govoreći : šta ćeš ti tu, Ilija ?

10. A on reče : revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama ; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem ; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu.

11. A on reče : izidi i stani na gori pred Gospodom. I gle, Gospod prolazaše, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlamaše ; ali Gospod ne bješe u vjetru ; a iza vjetra dogje trus ; ali Gospod ne bješe u trusu ;

12. A iza trusa dogje oganj ; ali Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja dogje glas tih i tanak.

13. A kad to ču Ilija, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima oč pećine. I gle, dogje mu glas govoreći : šta ćeš ti tu, Ilija ?

14. A on reče : revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama ; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem ; a ja ostah sam, pa traže moju dužu da mi je uzmu.

15. Tada mu reče Gospod : idi, vrati se svojim putem u pustinju Damaštan sku, i kad dogješ pomaži Azaila za cara nad Sirijom.

16. A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izrailjem, a Jelisija sina Šafatova iz Avel-Meole pomaži za proroka mjesto sebe.

17. Jer ko uteče od mača Azailova nje

ga će pogubiti Juj; a ko uteče od mača Jujeva njega će pogubiti Jelisije.

18. Ali sam ostavio u Izrailju sedam tisuća koji ni jedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cjelivaše.

19. I otide odande, i nagje Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i idući mimo njega Ilija baci na nj plašt svoj.

20. A on ostavi volove, i otrča za Ilijom i reče: da cjelujem oca svojega i mater svoju, pa ću ići za tobom. A on mu reče: idi, vrati se, jer šta sam ti učinio?

21. I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; po tom ustavši otide za Ilijom, i služaše mu.

GLAVA 20.

A Ven-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti.

2. I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad,

3. I poruči mu: ovako veli Ven-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji lijepi sinovi moji su.

4. A car Izrailjev odgovori i reče: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam.

5. A poslanici opet dogjoše i rekoše: ovako veli Ven-Adad: poslao sam k tebi i poručio: i srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš.

6. Za to ću sutra u ovo doba poslati slugu svoje k tebi da pregledaju kuću tvoju i kuće sluga tvojih, i što ti je god milo, oni će uzeti i odnijeti.

7. Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reče: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih.

8. A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj.

9. I reče poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo poručio sluzi svojemu sve ću učiniti; ali ovo ne mogu učiniti. Tako

otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor.

10. A Ven-Adad posla k njemu i poruči: tako da mi učine bogovi i tako dodadu; ne će biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst.

11. A car Izrailjev odgovori i reče: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspasuje.

12. A kad on to ču pijuću s carevima pod šatorima, reče slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad.

13. Tada, gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reče: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnoštvo? evo, ja ću ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospod.

14. A Ahav reče: preko koga? A on reče: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reče: ko će zametnuti boj? A on reče: ti.

15. Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvje sta i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izrailjeve, i bješe ih sedam tisuća.

16. I izidoše u po dne; a Ven-Adad pijuću opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dogjoše u pomoć.

17. I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše mu i rekoše: izidoše ljudi iz Samarije.

18. A on reče: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive.

19. I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima.

20. I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izrailjci ih potjeraše. I Ven-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima.

21. I car Izrailjev izide i pobi konje i kola, i učini velik pokolj prerog Sircima.

22. Po tom dogje prorok k caru Izrailjevu i reče mu: idi, budi hrabar; i promisli i vidi šta ćeš činiti, jer će do godine opet doći car Sirski na te.

23. A caru Sirskom rekoše slugu njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, za to nas nadjačaše; nego da se bijemo s njima u polju, za cijelo ćemo ih nadjačati.

24. Učini dakle ovako: ukloni te ca-

reve s mjesta njihovijeh, i postavi vojvode mjesto njih.

25. Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; za cijelo ćemo ih nadjačati. I poslušaj ih, i učini tako.

26. A kad progje godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i pogje u Afek da vojuje na Izrailja

27. I sinovi Izrailjevi prebrojiše se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u okolo sinovi Izrailjevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju.

28. Tada dogje čovjek Božji, i progovori caru Izrailjevu i reče: ovako veli Gospod: što Sirci rekoše da je Gospod gorski Bog a nije Bog poljski, za to ću ti dati u ruke sve ovo mnoštvo veliko da znate da sam ja Gospod.

29. I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izrailjevi pobiše Siraca sto tisuća pješaka u jedan dan.

30. A ostali pobjegoše u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuća ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobjegav u grad ugje u najtajniju klijet.

31. A sluge mu rekoše: evo čuli smo da su carevi doma Izrailjeva milostivi carevi; da vezemo kostrijet oko sebe i da metnemo konopce sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izrailjeva, da ako ostavi u životu dušu tvoju.

32. I vezaše kostrijet oko sebe, i metnuše konopce sebi oko vratova, i dogjoše k caru Izrailjevu i rekoše: sluga tvoj Ven-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reče: je li još živ? brat mi je.

33. A ljudi uzeše to za dobar znak i odmah da bi ga uhvatili za riječ rekoše: brat je tvoj Ven-Adad. A on reče: idite, dovedite ga. Tada Ven-Adad izide k njemu, a on ga posadi na svoja kola.

34. Tada mu reče *Ven-Adad*: gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vraćiu, i načini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj učinio u Samariji. A *on odgovori*: s tom vjerom otpustiću te. I učini vjeru s njim, i otpusti ga.

35. Tada jedan izmegju sinova pro-ročkih reče drugome po riječi Gospod-njoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti.

36. A on mu reče: što ne poslušaj glas a Gospodnjega, za to, evo, kad otideš od mene, lav će te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga.

37. Opet našav drugoga reče mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga.

38. Tada otide prorok i stade na put kuda će car proći, i nagrdi se pepelom po licu.

39. A kad car prolazaše, on viknu cara i reče: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi čovjeka i reče: čuvaj ovoga čovjeka; ako li ga nestane, biće tvoja duša za njegovu dušu, ili ćeš platiti talanat srebra.

40. A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reče car Izrailjev: to ti je sud, sam si odsudio.

41. A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izrailjev pozna ga da je jedan od proroka.

42. A on mu reče: ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku čovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša će tvoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod.

43. I otide car Izrailjev kući svojoj zlovoljan i ljutit, i dogje u Samariju.

GLAVA 21.

A poslije ovijeh stvari dogodi se: Navutej Jezraeljanin imaše vinograd u Jezraelu do dvora Ahava cara Samarijskoga.

2. I reče Ahav Navuteju govoreći: daj mi svoj vinograd da načinim od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojega; a ja ću ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daću ti u novcu šta vrijedi.

3. A Navutej reče Ahavu: sačuvaj Bože da bih ti dao nasljedstvo otaca svojih.

4. Tada Ahav dogje kući zlovoljan i ljutit radi riječi koju mu reče Navutej Jezraeljanin govoreći: ne dam ti nasljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba.

5. Tada dogje k njemu Jezavelja žena njegova i reče mu: za što je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba?

6. A on joj reče: jer govorih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daću ti drugi vinograd za taj. A on reče: ne dam ti svoga vinograda.

7. Tada mu reče Jezavelja žena njegova : ti li si car nad Izrailjem ? Ustani, jedi hljeba i budi veseo. Ja ću ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina.

8. I napisala knjigu na ime Ahavovo, i zapečati je pečatom njegovijem, i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem.

9. A u knjizi napisala ovo : oglasite post, i posadite Navuteja megju glavare narodne.

10. I postavite dva nevaljala čovjeka prema njemu, pa neka zasnjeđoče na nj govoreći : hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine.

11. I učiniše ljudi onoga grada, starješine i glavari, koji življahu u gradu njegovu kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla.

12. I oglasiše post, i posadiše Navuteja megju glavare narodne.

13. I dogjoše dva nevaljala čovjeka, i sjedoše prema njemu ; i svjedočiše na Navuteja ti nevaljali ljudi pred narodom govoreći : Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasnuše ga kamenjem, te pogibe.

14. Po tom poslaše k Jezavelji i poručije joj : zasut je kamenjem Navutej i pogunio je.

15. A kad Jezavelja ču da je Navutej zasut kamenjem i poginuo, reče Ahavu Jezavelja : ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umr'o

16. A kad ču Ahav da je umr'o Navutej, usta i pogje u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme.

17. Ali dogje riječ Gospodnja k Iliji Tesvićaninu govoreći :

18. Ustani, izidi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji ; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otišao da ga uzme.

19. I reci mu i kaži : ovako veli Gospod : nijesi li ubio i nijesi li prisvojio ? Pa mu kaži i reci : ovako veli Gospod : kako psi lizaše krv Navutejevu, tako će lizati psi i tvoju krv.

20. A Ahav reče Iliji : nagje li me, neprijatelju moj ? A on reče : nagjoh,

jer si se prodao da činiš što je zlo pred Gospodom.

21. Evo pustiću zlo na te, i uzeću natražje tvoje, i istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju.

22. I učiniću s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izrailja.

23. Takogje i za Jezavelju reče Gospod govoreći : psi će izjesti Jezavelju ispod zidova Jezraelskih.

24. Ko Ahavov pogine u gradu izješeće ga psi, a ko pogine u polju izješeće ga ptice nebeske.

25. I ne bi takoga kao Ahav, koji se prodade da čini što je zlo pred Gospodom, jer ga odgovaraše žena njegova Jezavelja.

26. I počini vrlo grdna djela idući za gadnim bogovima sa svijem kao što činiše Amorejci, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevičkih.

27. A kad Ahav ču te riječi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i počeaše, i spavaše u kostrijeti, i hogjaše polagano.

28. I dogje riječ Gospodnja Iliji Tesvićaninu govoreći :

29. Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda mnom ? Za to što se tako ponizio preda mnom, ne ću pustiti onoga zla za njegova života ; nego za sina njegova pustiću ono zlo na dom njegov.

GLAVA 22.

I progjoše tri godine bez rata izmegju Siraca i Izrailjaca.

2. A treće godine dogje Josafat car Judin k caru Izrailjevu.

3. I reče car Izrailjev slugama svojim : ne znate li da je naš Ramot u Galadu ? a mi ne radimo da ga uzmemo iz ruku cara Sirkoga.

4. I reče Josafatu : hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Ramot Galadski ? A Josafat reče caru Izrailjevu : ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji.

5. Još reče Josafat caru Izrailjevu : upitaj danas šta će Gospod reći.

6. Tada car Izrailjev sabra oko četiri stotine proroka, i reče im : hoću li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ću se

okaniti? A oni rekoše : idi, jer će ga Gospod dati u ruke caru.

7. A Josafat reče : ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo?

8. A car Izrailjev reče Josafatu : ima još jedan čovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče : neka car ne govori tako.

9. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu : brže dovedi Miheju sina Jemlina.

10. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjegjahu svaki na svojem prijestolu obučeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

11. I Sedekija sin Hananin načini sebi gvozdena rogove, i reče : ovako veli Gospod : ovijem ćeš pobosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

12. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći : idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospod dati caru u ruke.

13. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći : evo, proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao riječ njihova, govori dobro.

14. A Miheja reče : tako da je živ Gospod, govoriću ono što mi Gospod kaže.

15. I kad dogje k caru, reče mu car : Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski ili ćemo se okaniti? A on mu reče : idi, bićeš srećan, jer će ga Gospod dati caru u ruke.

16. A car mu reče : koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje?

17. Tada reče : vidjeh sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira; jer reče Gospod : ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

18. Tada reče car Izrailjev Josafatu : nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

19. A Miheja mu reče : za to čuj riječ Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajale mu s desne i s lijeve strane.

20. I reče Gospod : ko će prevariti Ahava da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reče ovo a drugi ono.

21. Tada izide jedan duh i stavši pred Gospoda reče : ja ću ga prevariti. A Gospod mu reče : kako?

22. Odgovori : izići ću i biću lažljiv duh u ustima svih proroka njegovijeh. A Gospod mu reče : prevarićeš ga i nadvladaćeš; idi i učini tako.

23. Za to sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a Gospod je izrekao zlo po te.

24. Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći : kuda je otišao duh Gospodnji od mene da govori s tobom?

25. A Miheja mu reče : eto vidjećeš u onaj dan kad otideš na najtajniju klijet da se sakriješ.

26. Tada car Izrailjev reče : uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu;

27. I reci im : ovako veli car : metnite ovoga u tamnicu, i dajte mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

28. A Miheja reče : ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče : čujte, svi narodi!

29. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

30. I reče car Izrailjev Josafatu : ja ću se preobući kad pogjem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izrailjev i otide u boj.

31. A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče : ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva.

32. I kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše : za cijelo je car Izrailjev. I okrenuše se na nj, da udare; ali Josafat povika.

33. A vojvode od kola vidješe da nije car Izrailjev, te odstupiše od njega.

34. A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuča oklop. A on reče svojem vozaču : savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

35. I boj bi žestok onoga dana; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije u veče, i krv iz rane njegove tecijaše u kola.

36. I progje glasnik po vojsci o zaho-

du sunčanom govoreći : svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju.

37. Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju ; i pogreboše cara u Samariji.

38. A kad prahu kola na jezeru Samarijskom, lizaše pši krv njegovu ; tako i kad prahu oružje njegovo, po riječi koju reče Gospod.

39. A ostala djela Ahavova i sve što je činio i za kuću od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh ?

40. Tako počinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov.

41. A Josafat sin Asin zacari se nad Judom četvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem ;

42. I imaše Josafat trideset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalmu. A mater mu bješe ime Azuva, kći Silejeva.

43. I hogjaše putem Ase oca svojega sa svijem, i ne odstupi od njega čineći sve što je pravo pred Gospodom.

44. Ali visina ne oboriše ; narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

45. I učini mir Josafat s carem Izrailjevim.

46. A ostala djela Josafatova i junaštva što učini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinih ?

47. On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova.

48. U to vrijeme ne bijaše cara u Idu-meji, nego bijaše namjesnik carev.

49. I Josafat načini lagje Tarsiske da idu u Ofir po zlato ; ali ne otidoše, jer se lagje razbiše u Esion-Gaveru.

50. Tada reče Ohozija sin Ahavov Josafatu : neka idu moje slugе s tvojim slugama na lagjama. Ali Josafat ne htje.

51. I počinu Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davida oca njegova ; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

52. Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom ; i carova nad Izrailjem dvije godine.

53. I činjaše što je zlo pred Gospodom, i hogjaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izrailja.

54. I služaše Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga Izrailjeva sa svijem kako je činio otac njegov.

DRUGA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I ČETVRTA KNJIGA O CAREVIMA.

GLAVA 1.

A po smrti Ahavovoj odmetnuše se Moavci od Izrailja.

2. A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se ; pa posla poslanike i reče im : idite, pitajte Velzevula boga Akaronskoga hoću li ozdraviti od ove bolesti.

3. Ali angjeo Gospodnji reče Iliji Tesvićaninu : ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im : eda li nema Boga u Izrailju, te idete da pitate Velzevula boga u Akaronu ?

4. A za to ovako veli Gospod : ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti. Po tom otide Ilija.

5. A slugе se vratiše k Ohoziji, i on im reče : što ste se vratili ?

6. A oni mu rekoše : sreće nas jedan čovjek, i reče nam : idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu : ovako veli Gospod : eda li nema Boga u Izrailju, te šalješ da pitaš Velzevula boga u Akaronu ? Za to ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

7. A on im reče : kakav bješe na oči taj čovjek koji vas sreće i to vam reče ?

8. A oni mu odgovoriše : bješe sav kosmat i opasan kožnijem pojasom. A on reče : to je Ilija Tesvićanin.

9. Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedeseticom ; i on otide k njemu ; i gle, on sjegjaše navrh gore ;

i pedesetnik mu reče : čovječe Božji, car je zapovjedio, sigji.

10. A Ilija odgovarajući reče pedesetniku : ako sam čovjek Božji, neka sigje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sigje oganj s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

11. Opet posla k njemu drugoga pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reče mu : čovječe Božji, car je tako zapovjedio, sigji brže.

12. A Ilija odgovori i reče im : ako sam čovjek Božji, neka sigje oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedesetoricu. I sigje oganj Božji s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu.

13. Tada opet posla trećega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treći pedesetnik kad dogje, kleče na koljena svoja pred Ilijom, i moleći ga reče mu : čovječe Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetorice, sluga tvojih.

14. Eto, sišao je oganj s neba i proždri'o prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom ; ali sada da ti je draga duša moja.

15. A angjeo Gospodnji reče Iliji : idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilija i otide s njim k caru.

16. I reče mu : ovako veli Gospod : za to što si slao poslanike da pitaju Velezvu boga u Akaronu kao da nema Boga u Izrailju da bi ga pitao, ne ćeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

17. I umrije po riječi Gospodnjoj, koju reče Ilija, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Joramina Josafatova nad Judom, jer on nema sina.

18. A ostala djela Ohozijina što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh ?

GLAVA 2.

A kad Gospod šćaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, pogjoše Ilija i Jelisije iz Galgala.

2. I reče Ilija Jelisiju : ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetilja. Ali Jelisije reče : tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, ne ću te ostaviti. I dogjoše u Vetilj.

3. Tada dogjoše k Jelisiju sinovi pro-

ročki koji bijahu u Vetilju, i rekoše mu : znaš li da će danas Gospod uzeti gospodara tvojega od tebe ? A on reče : znam, mučite.

4. Opet mu reče Ilija : Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reče : tako živ bio Gospod i tako bila živa duša tvoja, ne ću te ostaviti. Tako dogjoše u Jerihon.

5. A sinovi proročki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu : znaš li da će danas uzeti Gospod od tebe gospodara tvojega ? A on reče : znam, mučite.

6. Opet mu reče Ilija : ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reče : tako živ bio Gospod i tako bila živa tvoja duša, ne ću te ostaviti. Tako otidoše obojica.

7. I pedeset ljudi izmegju sinova proročkih otidoše i stadoše prema njima iz daleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana.

8. I uze Ilija plašt svoj, i savij ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijegjoše obojica suhim.

9. A kad prijegjoše, reče Ilija Jelisiju : išti šta hoćeš da ti učinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reče : da budn dva dijela duha tvojega u mene.

10. A on mu reče : zaiskao si tešku stvar ; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biće ti tako ; ako li ne vidiš, ne će biti.

11. I kad igjahu dalje razgovarajući se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilija otide u vihoru na nebo.

12. A Jelisije videći to vikaše : oče moj, oče moj ! kola Izrailjeva i konjici njegovi ! I ne vidje ga više ; po tom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada.

13. I podiže plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrativ se stade na brijegu Jordanskom.

14. I uzev plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi, i reče : gdje je Gospod Bog Ilijin ? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamo i amo, i prijegje Jelisije.

15. A kad s druge strane vidješe sinovi proročki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše : počinu duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje.

16. I rekoše mu : evo ima u sluga tvojih pedeset junaka, neka idu i traže tvo-

jega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodnji i bacio ga na kako brdo ili u kakav do. A on reče : ne šalžite.

17. Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reče : pošljite. I poslaše pedeset ljudi, koji ga tražiše tri dana, ali ne nagoše.

18. I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reče : nijesam li vam govorio da ne idete?

19. Tada gragjani rekoše Jelisiju : gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna.

20. A on im reče : donesite mi nov kutao, i metnite u nj soli. I donesoše mu.

21. A on izide na izvor i baci u nj so, govoreći : ovako veli Gospod : iscijelili ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti.

22. I voda posta zdrava do današnjega dana po riječi Jelisijevoj, koju izreče.

23. Po tom otide odande u Vetilj; i kad igjaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreći mu : hodi, čelo ! hodi, čelo !

24. A Jelisije obazre se, i videći ih prokle ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i ras-trgoše četrdeset i dvoje djece.

25. Odande otide na goru Karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

GLAVA 3.

A Joram sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe načinio otac njegov.

3. Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, i ne odstupi od njih.

4. A Misa car Moavski imашe mnogo stoke, i davaše caru Izrailjevu sto tisuća jaganjaca i sto tisuća ovnova pod runom.

5. Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car Moavski od cara Izrailjeva.

6. A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izrailja.

7. I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruču mu : car Moavski odmetnu se od mene; hoćeš li ići sa mnom

na vojsku na Moavce? A on reče : hoću, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji.

8. Iza toga reče : a kojim ćemo putem ići? A on reče : preko pustinje Edomske.

9. I tako izide car Izrailjev i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja igjaše za njima.

10. I reče car Izrailjev : jaoh ! dozva Gospod ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima.

11. A Josafat reče : ima li tu koji prorok Gospodnji da upitamo Gospoda preko njega? A jedan izmegju sluga cara Izrailjeva odgovori i reče : ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Iliji poljevao vodom ruke.

12. Tada reče Josafat : u njega je riječ Gospodnja. I otidoše k njemu car Izrailjev i Josafat i car Edomski.

13. A Jelisije reče caru Izrailjevu : šta ti meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izrailjev reče mu : ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima.

14. A Jelisije reče : tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za teniti bih te pogledao.

15. Nego sada dovedite mi gudača. I kad gudač gugjaše, dogje ruka Gospodnja nada nj;

16. I reče : ovako veli Gospod : načinite po ovoj dolini mnogo jama.

17. Jer ovako veli Gospod : ne ćete osjetiti vjetra niti ćete vidjeti dažda, ali će se dolina ova napuniti vode, te ćete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša.

18. Pa i to je malo Gospodu, nego i Moavce će vam predati u ruke.

19. I raskopaćete sve tvrde gradove i sve izabrane gradove, i posjeći ćete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potrcete kamenjem.

20. A u jutru, kad se prinosi dar, gle, dogje voda od Edomske, i napuni se zemlja vode.

21. A svi Moavci čuvši da su izašli carevi da udare na njih, sazvaše sve koji se počinjahu pasati i starije, i stadoše na megji.

22. A u jutru kad ustaše i sunce ogranu

nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv.

23. I rekoše : krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci!

24. A kad dogjoše do okola Izrailjeva, podigoše se Izrailjci i razbiše Moavce, te pobjegoše ispred njih, a oni ugjoše u zemlju Moavsku bijući ih.

25. I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajući svaki po kamen zasuse je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše, tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga praćari stadoše ga biti.

26. A car Moavski kad vidje da će ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu mačem, da prodru kroz vojsku cara Edomskoga, ali ne moguše.

27. Tada uze sina svojega prvenca, koji šćaše biti car na njegovo mjesto, i pri-nese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev na Izrailja, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

GLAVA 4.

A jedna izmegju žena sinova proročkih povika k Jelisiju govoreći : sluga tvoj, muž moj, umrije, a ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada dogje rukodavalac da mi uzme dva sina u roblje.

2. A Jelisije joj reče : što ću ti? kaži mi šta imaš u kući? A ona reče : sluškinja tvoja nema u kući ništa do sudić ulja.

3. A on joj reče : idi, išti u naruč praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš.

4. Pa otidi, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone.

5. I ona otide od njega, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše.

6. A kad se sudovi napuniše, ona reče sinu svojemu : daj još jedan sud. A on joj reče : nema više. Tada stade ulje.

7. Po tom ona otide i kaza čovjeku Božijemu; a on joj reče : idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteče, onijem se hrani sa svojim sinovima.

8. Poslije toga jednom igjaše Jelisije kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena,

koja ga ustavi da jede hljeba; i od tada kad god prolazaše, uvraćaše se k njoj da jede hljeba.

9. I ona reče mužu svojemu : gle, vidim da je svet čovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda.

10. Da načinimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad dogje k nama, neka se tu skloni.

11. Po tom on dogje jednom onamo, i ušav u klijet počinu ondje.

12. I reče momku svojemu Gijeziyu : zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim.

13. I on reče Gijeziyu : kaži joj : eto staraš se za nas svakojako; šta hoćeš da ti učinim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reče : ja živim usred svojega naroda.

14. A on reče : šta bih joj dakle učinio? A Gijeziye reče : eto nema sina, a muž joj je star.

15. A on reče : zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima.

16. A on reče : do godine u ovo doba grlićeš sina. A ona reče : nemoj gospodar moji, čovječe Božji, nemoj varati sluškinje svoje.

17. I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Jelisije.

18. I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojem u žetecima;

19. I reče ocu svojemu : jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku : nosi ga materi.

20. I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do po dne, pa umrije.

21. Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju čovjeka Božijega, i zatvorivši ga izide.

22. Po tom viknu muža svojega i reče mu : pošlji mi jednoga momka i jednu magaricu da otrčim do čovjeka Božijega i da se vratim.

23. A on reče : za što danas hoćeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče : ne brini se.

24. I ona osamarivši magaricu reče momku svojemu : vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem.

25. Tako pošavši dogje k čovjeku Bo-

žijemu na goru Karmilsku. A kad je čovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reče Gijeziyu sluzi svojemu : evo Sunamke.

26. Trči sad pred nju i reci joj : jesi li zdravo ? je li zdravo muž tvoj ? je li zdravo sin tvoj ? A ona reče : zdravo smo.

27. A kad dogje k čovjeku Božijemu na goru, zagrlu mu noge, a Gijeziye pristupi da je otjera ; ali čovjek Božji reče : ostavi je, jer joj je duša u jađu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi.

28. A ona reče : jesam li iskala sina od gospodara svojega ? nijesam li kazala : nemoj me varati ?

29. A on reče Gijeziyu : opaši se i uzmi štap moj u ruku, pa idi ; ako srećeš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu.

30. A mati djetinja reče : tako da je živ Gospod i tako da je živa duša tvoja, ne ću te se ostaviti. Tada on usta, i pogje za njom.

31. A Gijeziye otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjećanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govoreći : ne probudi se dijete.

32. I Jelisije ugje u kuću, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji.

33. I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se Gospodu.

34. Po tom stade *na postelju*, i leže na dijete metnuv usta svoja na usta djetetu, i oči svoje na oči njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrija tijelo djetetu.

35. Po tom usta, i prijegje po kući jednom tamo i jednom amo, po tom otide opet i pruži se nad djetetom. I kihnu dijete sedam puta, i otvori dijete oči svoje.

36. Tada dozva Gijeziya, i reče mu : zovi Sunamku. I on je dozva, te dogje k njemu. I on joj reče : uzmi sina svojega.

37. I ona ušavši pade k nogama njegovijem, i pokloni mu se do zemlje, i uzevši sina svojega otide.

38. Po tom vrati se Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi prorocki sjegjahu pred njim ; a on reče momku svojemu : pristavi veliki lonac, i skuhaj zelja sinovima prorockim.

39. A jedan otide u polje da nabere zelja, i nagje divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašt, i došavši sasi-

ječe ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu.

40. I usuše ljudma da jedu ; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govoreći : smrt je u loncu, čovječe Božji ! I ne mogahu jesti.

41. A on reče : donesite brašna. I sasu brašno u lonac, i reče : uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu.

42. A dogje neko iz Val-Salise, i donese čovjeku Božijemu hljeba od prvina, dvadeset hljebova ječmenijeh, i novijeh zrna u klasu. A on reče : postavi narodu, neka jedu.

43. A sluga mu reče : kako ću to postaviti pred sto ljudi ? Opet reče : postavi narodu neka jedu ; jer je tako kazao Gospod : ješće, i preteći će.

44. A on im postavi, te jedoše ; i preteče po riječi Gospodnjoj.

GLAVA 5.

I bješe Neman vojvoda cara Sirskoga čovjek velik u gospodara svojega i u časti, jer preko njega saćuva Gospod Siriju ; ali taj veliki junak bješe gubav.

2. A iz Sirije izide četa i zarobi u zemlji Izrailjskoj malu djevojku, te ona služaše ženi Nemanovu.

3. I ona reče svojoj gospogji : o da bi moj gospodar otišao k proroku u Samariji ! on bi ga oprostio gube.

4. Tada on otide ka svome gospodaru i javi mu govoreći : tako i tako kaže djevojka iz zemlje Izrailjske.

5. A car Sirski reče mu : hajde idi, a ja ću poslati knjigu caru Izrailjevu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuća *sikala* zlata i desetore stajaće haljine.

6. I odnese knjigu caru Izrailjevu, koja ovako govoraše : eto, kad ti dogje ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemana slugu svojega da ga oprostiš gube.

7. A kad car Izrailjev pročitao knjigu, razdrije haljine svoje, i reče : zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim čovjeka gube ? Pazite i vidite kako traži zadjevice sa mnom.

8. A kad ću Jelisije čovjek Božji da je car Izrailjev razdr'o haljine svoje, posla k caru i poruču : za što si razdr'o

haljine svoje? neka dogje k meni, da pozna da ima prorok u Izrailju.

9. I tako dogje Neman s konjima i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva.

10. A Jelisije posla k njemu i poruči: idi i okupaj se sedam puta u Jordannu, i ozdraviće tijelo tvoje, i očistićeš se.

11. Tada se rasrdi Neman i pogje govoreći: gle! ja misljah on će izaći k meni, i staće, i prizvaće ime Gospoda Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i očistiti gubu.

12. Nijesu li Avana i Farfar vode u Damasku bolje od svih voda Izrailjskih? ne bih li se mogao u njima okupati i očistiti? I okrenuvši se otide gnjevan.

13. Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreći: oče, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li učinio? a za što ne bi kad ti reče: okupaj se, pa ćeš se očistiti?

14. I tako sigje, i zaroni u Jordan sedam puta po riječi čovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i očisti se.

15. Tada se vrati k čovjeku Božijemu sa svom pratnjom svojom, i došav stade pred njim, i reče: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izrailju. Nego uzmi dar od sluge svojega.

16. Ali on reče: tako da je živ Gospod, pred kojim stojim, ne ću uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje.

17. Tada reče Neman: kad ne ćeš, a ono neka se da služi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj ne će više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu.

18. A Gospod neka oprostí ovo služi svojemu: kad gospodar moj ugje u dom Rimonov da se pokloni ondje, pa se prihvati za moju ruku da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprostí Gospod služi svojemu kad se tako poklonim u domu Rimonovu.

19. A on mu reče: idi s mirom. I on otide od njega, i prijegje jedno potkalište.

20. Tada reče Gijeziye sluga Jelisija čovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemana Sirca

što bješe donio. Ali tako da je živ Gospod, potrčacu za njim i uzeću što od njega.

21. I Gijeziye otrča za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trči za njim, skoči s kola svojih i srete ga, pa mu reče: je li dobro?

22. A on reče: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad dogjoše k meni dva mladića iz gore Jefremove, proročki sinovi, daj za njih talanat srebra i dvoje stajace haljine.

23. A Neman reče: uzmi i dva talanta. I natjera ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajace haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim.

24. A on kad dogje na brdo, uze iz ruku njihovijeh i ostavi u jednoj kući, a ljude otpusti, te otidoše.

25. Po tom došavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reče: otkle Gijeziye? A on reče: nije išao sluga tvoj nikuda.

26. Ali mu on reče: zar srce moje nije išlo onamo kad se čovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje?

27. Za te to guba Nemanova neka prione za te i za sjeme tvoje do vijeka. I otide od njega gubav, *bio* kao snijeg.

GLAVA 6.

A sinovi proročki rekoše Jelisiju: gle, mjesto gdje sjedimo pred tobom tijesno nam je.

2. Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo ondje svaki po brvno i načinimo ondje mjesto gdje ćemo boraviti. A on reče: idite.

3. A jedan reče: budi voljan, pogji i ti sa slugama svojim. A on reče: hoću.

4. I tako pogje s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva.

5. A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreći: avaj gospodaru, još je u naruč uzeta.

6. A čovjek Božji reče mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on odsiječe drvo i baci ga onamo, i učini te sjekira ispliva.

7. A on reče : uzmi je. I čovjek pruži ruku, te je uze.

8. A kad car Sirski vojevaše na Izraelja, vijećаше sa slugama svojim, i reče : tu i tu neka stane vojska moja.

9. A čovjek Božji posla k caru Izraeljevu i poruči : čuvaj se da ne ideš onuda, jer su ondje Sirci u zasjedi.

10. I car Izrailjev posla na ono mjesto, za koje reče čovjek Božji i opomenu ga, te se čuvaše. *I to ne bi jedan put ni dva puta.*

11. I smuti se srce caru Sirskom za to, i saznavši sluge svoje reče im : hoćete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izrailjevu?

12. A jedan od sluga njegovijeh reče mu : niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izrailju dokazuje caru Izrailjevu riječi koje govoriš u ložnici svojoj.

13. Tada reče : idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreći : eno ga u Dotanu.

14. I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noću opkoliliše grad.

15. A u jutru sluga čovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reče mu sluga : jaoh gospodaru, šta ćemo sad?

16. A on mu reče : ne boj se, jer je više naših nego njihovijeh.

17. I pomoli se Jelisije govoreći : Gospode, otvori mu oči da vidi. I Gospod otvori oči momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Jelisija.

18. A kad pogjoše *Sirci* k njemu, pomoli se Jelisije Gospodu i reče : oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po riječi Jelisijevoj.

19. Tada im reče Jelisije : nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odveću vas k čovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju.

20. A kad dogjoše u Samariju, reče Jelisije : Gospode, otvori im oči da vide. I Gospod im otvori oči, i vidješe, a to bijahu usred Samarije.

21. A car Izrailjev reče Jelisiju kad ih ugleda : hoću li biti, hoću li biti, oče moj?

22. A on reče : nemoj biti; eda li ćeš one pobiti koje zarobiš mačem svojim i

lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu.

23. I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolaziše čete Sirske u zemlju Izrailjevu.

24. A poslije toga Ven-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju.

25. I nasta velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareća bijaše za osamdeset sikala srebra, a četvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra.

26. I kad car igjaše po zidovima, jedna žena povika k njemu govoreći : pomagaj, care gospodaru!

27. A on reče : Gospod ti ne pomaže, kako ću ti ja pomoći? s gumna li, ili iz kace?

28. Još joj reče car : što ti je? A ona reče : ova žena reče mi : daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sutra ćemo pojesti moga sina.

29. I skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga; a sutradan rekoh joj : daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina.

30. A kad car ču riječi ženine, razdrije haljine svoje; i kad igjaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu.

31. Tada reče car : tako da mi učini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu.

32. A Jelisije sjegjaše u svojoj kući, i starješine sjegjahu kod njega. I posla car jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne dogje poslani k njemu, on reče starješinama : vidite li gdje onaj krvnički sin posla da mi odsiječe glavu? Gledajte, kad dogje poslani, zaključajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim.

33. I dok još govoraše s njima, gle, poslani dogje k njemu, i reče : gle, ovo je zlo od Gospoda; čemu ću se još nadati od Gospoda?

GLAVA 7.

Tada reče Jelisije : čujte riječ Gospodnju; tako veli Gospod : sutra će u ovo doba biti mjera bijeloga brašna za sikal,

a dvije mjere ječma za sikal na vratima Samarijskim.

2. A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori čovjeku Božijemu i reče : da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo to biti ? A Jelisije reče : eto, ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

3. A bijahu na vratima četiri čovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu : što sjedimo ovdje da umremo ?

4. Da rečemo : da ugjemo u grad, glad je u gradu, te ćemo umrijeti ondje ; a da ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti ; nego hajde da uskočimo u đkô Sirski : ako nas ostave u životu, ostaćemo u životu, ako linas pogube, poginućemo.

5. I tako ustavši u sumrak pogjoše u đkô Sirski, i dogjoše do kraja okola Sirskog, i gle, ne bješe nikoga.

6. Jer Gospod učini te se u okolu Sirskom ču lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu : eto, ear je Izrailjev najmio na nas careve Hetejske i careve Misirske da udare na nas.

7. Te se podigoše i pobjgoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magaree svoje i đkô kao što je bio, i pobjgoše radi duša svojih.

8. Pa kad dogjoše gubavei nakraj okola, ugjoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratiše i ugjoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše.

9. Tada rekoše megju sobom : ne radimo dobro ; ovaj je dan dan dobrih glasova, a mi šutimo. Ako uščekamo do zore, stignuće nas bezakonje. Za to sada hajde da idemo i javimo domu carevu.

10. I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreći : idosmo u oko Sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa čovječijega ; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili.

11. A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev.

12. A ear ustavši po noći reče slugama svojim : kazaću vam sada šta su nam učinili Sirei. Znađu da gladujemo, za to otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreći : kad izidu iz grada, pohvataćemo ih žive i ući ćemo u grad.

13. A jedan od sluga njegovijeh odgovori i reče : da uzmemo pet ostalih

konja što još ima u gradu ; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja Izrailjskih ; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja Izrailjskih ; da pošljemo da vidimo.

14. I uzeše dva konja kolska, koje posla ear za vojskom Sirskom, govoreći : idite i vidite.

15. I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u bitnji. Tada se vratiše poslani i javiše caru.

16. Tada izide narod i razgrabi oko Sirski ; i bješe mjera bijeloga brašna za sikal, i dvije mjere ječma za sikal, po riječi Gospodnjoj.

17. I ear postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po riječi čovjeka Božijega, koju reče kad ear k njemu dogje.

18. Jer kad čovjek Božji reče caru : dvije mjere ječma za sikal i mjera bijeloga brašna za sikal biće sutra u ovo doba na vratima Samarijskim,

19. A onaj vojvoda odgovori čovjeku Božijemu govoreći : da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš ? A Jelisije reče : ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga ne ćeš jesti.

20. I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

GLAVA 8.

I govori Jelisije ženi kojoj sina povрати u život, i reče : ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš ; jer je Gospod dozvao glad, koja će doći i biti na zemlji sedam godina.

2. I žena usta, i učini kako reče čovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina.

3. A kad progje sedam godina, vrati se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuću svoju i za njivu svoju.

4. A ear govoraše s Gijezijem, momkom čovjeka Božijega, i reče : pripovjedi mi sva velika djela koja je učinio Jelisije.

5. I kad on pripovijedaše caru kako je mrtva oživio, gle žena, kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuću svoju i za njivu svoju. A Gijezi je reče : gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio.

6. Tada car zapita ženu, i ona mu priopjedi. I car joj dade jednoga dvorana i reče mu : povrati joj sve što je njezino i sve prilode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada.

7. Poslije toga dogje Jelisije u Damask, a car Sirski Ven-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreći : došao je čovjek Božji ovamo.

8. A car reče Azailu : uzmi sa sobom dar i idi na susret čovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospoda hoću li ozdraviti od ove bolesti.

9. Tada otide Azailo na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrih stvari iz Damaska natovarenijeh na četrdeset kamila ; i došav stade pred njim i reče : sin tvoj Ven-Adad car Sirski posla me k tebi govoreći : hoću li ozdraviti od ove bolesti ?

10. A Jelisije mu reče : idi, reci mu : ozdravićeš ; ali mi je Gospod pokazao da će umrijeti.

11. I uprvši oči u nj gledaše dugo i zaplaka se čovjek Božji.

12. A Azailo mu reče : što plače gospodar moj ? A on reče : jer znam kakvo ćeš zlo učiniti sinovima Izrailjevim, gradove ćeš njihove paliti ognjem, i mladiće ćeš njihove sjeći mačem, i djecu ćeš njihovu razbijati, i trudne žene njihove rastrzati.

13. A Azailo reče : a šta je sluga tvoj, pas, da učini tako veliku stvar ? A Jelisije mu reče : pokazao mi je Gospod da ćeš ti biti car u Siriji.

14. Tada otišav od Jelisija dogje ka gospodaru svojemu ; a on mu reče : što ti reče Jelisije ? A on odgovori : reče mi da ćeš ozdraviti.

15. Ali sutra dan uze *Azailo* pokrivač, i zamočivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo.

16. Pete godine carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem, kad Josafat bješe car Judin, poče carovati Joram sin Josafatov car Judin.

17. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati i carova osam godina u Jerusalmu.

18. I hogjaše putem careva Izrailjevijeh, kao što je činio dom Ahavov ; jer kći Ahavova bješe mu žena, te on činjaše što je zlo pred Gospodom.

19. Ali Gospod ne htje zatrti Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bijaše rekao da će mu dati vidjelo između sinova njegovijeh do vijeka.

20. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom.

21. Za to otide Joram u Sair i sva kola njegova s njim ; i usta noću i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore.

22. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Livna.

23. A ostala djela Joramova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

24. I Joram počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija.

25. Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem poče carovati Ohozija sin Joramov, car Judin.

26. Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrija cara Izrailjeva.

27. On hogjaše putem doma Ahavova, i činjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu.

28. Za to pogje s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski ; ali Sirei razbiše Jorama.

29. I vrati se car Joram da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirei u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim ; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Jorama sina Ahavova u Jezraelu, jer bijaše bolestan.

GLAVA 9.

A Jelisije prorok dozva jednoga između sinova proročkih, i reče mu : opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski.

2. I kad dogješ onamo, vidjećeš ondje Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga između braće njegove, i odvedi ga u najtajniju klijet.

3. I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu, i reci : ovako veli Gospod : pomazah te

za cara nad Izrailjem. Za tijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljaj se.

4. I otide mladić, momak prorokov. u Ramot Galadski.

5. I kad ugje, gle, sjegjahu vojvode; a on reče : vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juj mu reče : kome izmegju svijeh nas ? A on reče : tebi, vojvodo.

6. Tada usta, i ugje u kuću, a on mu izli na glavu ulje, i reče mu : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailjem.

7. I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoću da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Izrailjevijeh od ruke Jezaveljine.

8. I tako će izginuti sav dom Ahavov, i istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju.

9. I učiniću s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina.

10. I Jezavelju će izjesti psi u polju Jezraelskom i ne će biti nikoga da je pogrebe. Po tom otvori vrata i pobježe.

11. A Juj izide k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga : je li dobro ? što je došao taj bezumnik k tebi ? A on im reče : znate čovjeka i besjedu njegovu.

12. A oni rekoše : nije istina ; kaži nam. A on im reče : tako i tako reče mi govoreći : ovako veli Gospod : pomazah te za cara nad Izrailjem.

13. Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše : Juj posta car.

14. Tako se pobuni Juj sin Josafata sina Nimsijina na Jorama ; a Joram čuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara Sirskoga.

15. A bješe se vratio car Joram da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. I reče Juj : ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrael.

16. I Juj sjede na kola i otide u Jezrael, jer Joram ležaše ondje ; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Jorama.

17. A stražar koji stajaše na kuli u Jezraelu, kad ugleda ljudstvo Jujevo, gdje ide, reče : neko ljudstvo vidim.

Tada reče Joram : uzmi konjika i pošli ga pred njih, i neka zapita : je li mir ?

18. I otide konjik preda nj, i reče : ovako veli car : je li mir ? A Juj reče : šta je tebi do mira ? hajde za mnom. A stražar javi govoreći : glasnik dogje do njih, ali se ne vraća.

19. I posla drugoga konjika, koji kad dogje k njima reče : ovako veli car : je li mir ? A Juj reče : šta je tebi do mira ? hajde za mnom.

20. Opet javi stražar govoreći : dogje do njih, ali se ne vraća ; a hod kao da je hod Jujev, jer ide pomamno.

21. Tada reče Joram : preži. I upre-goše u kola njegova. Tako izide Joram car Izrailjev i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina.

22. I kad Joram ugleda Juja, reče mu : je li mir. Juju ? A on odgovori : kakav mir ? dok je tolikoga kurvanja Jezavelje matere tvoje i čaranja njezinijeh.

23. Tada Joram okrete se i pobježe govoreći Ohoziji : izdaja, Ohozija !

24. Ali Juj zgrabi luk svoj i ustrijeli Jorama megju pleći da mu strijela pro-gje kroz srce, te pade u kolima svojim.

25. Tada reče Juj Vadekaru vojvodi svom : uzmi ga, i baci ga na njivu Navuteja Jezraeljanina ; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako Gospod izreče za nj ovo zlo :

26. Zaista, krv Navutejevu i krv sinova njegovijeh vidjeh sinoć, reče Gospod, i platiću ti na ovoj njivi, reče Gospod. Za to uzmi ga sad i baci na tu njivu po riječi Gospodnjoj.

27. A Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu ; ali ga potjera Juj, i reče : ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Guru, koje je kod Ivleama. I uteče u Megidon, i ondje umrije.

28. I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu.

29. A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahavova poče carovati Ohozija nad Judom.

30. Iza toga Juj dogje u Jezrael. A

Jezavelja kad ču, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora,

31. I kad Juj ulazaše na vrata, reče ona : je li mir, Zimrije, krvniče gospodara svojega ?

32. A on pogleda na prozor i reče : ko je sa mnom ? ko ? Tada pogledaše u nj dva tri dovoranina.

33. A on im reče : bacite je dolje. I baciše je, i pršte krv njezina po zidu i po konjma, i pogazi je.

34. Po tom ušavši jede i pi, pa reče : vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kći.

35. I otidoše da je pogrebu, i ne nagjoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake.

36. I dogjoše natrag i javiše ; a on reče : to je riječ Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilije Tesvičanina govoreći : u polju Jezraelskom izješće psi tijelo Jezaveljino.

37. Neka bude tijelo Jezaveljino kao gnoj na njivi u polju Jezraelskom da se ne može kazati : ovo je Jezavelja.

GLAVA 10.

A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji ; i Juj napisa knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reče :

2. Kako ova knjiga dogje k vama, u kojih su sinovi gospodara vašega i kola i konji i grad tvrdi i oružje,

3. Gledajte koji je najbolji i najvjешtiji izmegju sinova gospodara vašega, te ga posadite na prijesto oca njegova, i bijte se za dom gospodara svojega.

4. Ali se oni vrlo uplašise i rekoše : eto, dva cara ne odolješe mu, a kako ćemo mu mi odoljeti ?

5. I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreći : mi smo sluge tvoje, činićemo sve što nam kažeš ; ne ćemo nikoga postavljati carem ; čini što ti je volja.

6. A on im napisa drugu knjigu govoreći : ako ste moji, i slušate mene, uzmite glave svijeh sinova gospodara svojega i dogijte k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznatnijih gragjana koji ih hranjahu.

7. I kad im dogje ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael.

8. I dogje glasnik, koji mu javi govoreći : donesoše glave sinova carevijeh. A on reče : složite ih u dvije gomile na vratima, *neka stoje* do sjutra.

9. A u jutru izašav stade i reče svemu narodu : vi niste krivi ; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga ; ali ko pobi sve ove ?

10. Vidite sada da nije izostala ni jedna riječ Gospodnja koju reče Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod učinio što je govorio preko sluge svojega Ilije.

11. Po tom pobi Juj sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta ni jedan.

12. Po tom se podiže i pogje da ide u Samariju ; i kad bijaše kod kolibe pastirske na putu,

13. Nagje Juj braću Ohozije cara Judina, i reče : ko ste ? Oni rekoše : mi smo braća Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove caričine.

14. Tada reče : pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih četrdeset, i ne ostavi ni jednoga od njih.

15. Po tom otišav odande nagje Jonadava sina Rihavova, koji ga sreće. A on ga pozdravi i reče mu : je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome ? A Jonadav odgovori : jest. Ako jest, *odgovori Juj*, daj mi ruku. I dade mu ruku : a on ga uze k sebi u kola,

16. I reče : hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezoše ga na njegovijem kolima.

17. I kad dogje u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po riječi koju Gospod reče Iliji.

18. Po tom sabra Juj sav narod i reče mu : Ahav je malo služio Valu, Juj će mu služiti više.

19. Za to dozovite mi sve proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, ni jedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoću da prinesem Valu ; ko ne dogje, poginuće. A Juj činjaše

tako iz prijevare hoteći pobiti sluge Valove.

20. I reče Juj : svetkujte svetkovinu Valu. I ogласише je.

21. I posla Juj po svemu Izrailju, te dogjose sve sluge Valove, i ne izostani jedan da ne dogje ; i ugjose u kuću Valovu, i napuni se kuća Valova od kraja do kraja.

22. Tada reče onomu koji bijaše nad riznicom : iznesi haljine svijem slugama Valovijem. I iznese im haljine.

23. Za tijem ugje Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuću Valovu, i reče slugama Valovijem : promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnji, nego same sluge Valove.

24. I tako ugjose da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juj namjesti na polju osamdeset ljudi, i reče : ako uteče koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, duša će vaša biti za dušu njegovu.

25. A kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Juj vojnicima i vojvodama : uđite, pobijte ih, da ne izagje ni jedan. I tako ih pobiše oštrijem mačem i pobacaše ih vojnici i vojvode; po tom otidoše u svaki grad gdje bješe kuća Valova.

26. I izbaciše likove iz kuće Valove. i spališe ih.

27. I izlomiše lik Valov, i raskopaše kuću Valovu, i od nje načiniše prohode do današnjega dana.

28. Tako Juj istrijebi Vala iz Izrailja.

29. Ali ne odstupi Juj od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetilju i u Danu.

30. A Gospod reče Juju : što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si učinio domu Ahavovu sve što mi je bilo u sreću, za to će sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izrailjevu do četvrtoga koljena.

31. Ali Juj ne pažaše da hodi po zakonu Gospoda Boga Izrailjeva svijem srecem svojim, ne odstupi od grijehova Jerovoamovijeh, kojima navede na grijeh Izrailja.

32. U to vrijeme poče Gospod krnjiti Izrailja, jer ih pobi Azailo po svijem megjama Izrailjevijem,

33. Od Jordana k istoku sunčanom, svu zemlju Galadsku, Gadovu i Ruvi-

movu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i Galad i Vasan.

34. A ostala djela Jujeva i sve što je činio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh?

35. I počinu Juj kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji ; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov.

36. A careva Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

GLAVA 11.

A Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin, usta i pobi sav rod carski.

2. Ali Josaveja kći cara Jorama, sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmegju sinova carevijeh, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe.

3. I bi sakriven s njom u domu Gospodnjem šest godina, a Gotolija carevaše u zemlji.

4. A sedme godine posla Jodaj i dozva stotnike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnji, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva.

5. I zapovjedi im govoreći : ovo učinite : vas trećina, koji dolazite u subotu, neka čuvaju stražu u dvoru carskom.

6. A trećina neka bude na vratima Surskim, a trećina na vratima koja su iza vojnika ; i čuvajte dom od sile.

7. A dva dijela vas svijeh koji odlaze u subotu neka čuvaju stražu u domu Gospodnjem oko cara.

8. I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio megju vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti.

9. I stotnici učiniše sve kako zapovjedi Jodaj sveštenik ; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu s onima koji odlažahu u subotu, i dogjose k svešteniku Jodaju.

10. I sveštenik dade stotnicima koplja i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem.

11. I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara.

12. Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu svje-

dočanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i pljeskajući rukama govoraču : da živi car !

13. A kad Gotolija ču viku naroda, koji se stječeše, dogje k narodu u dom Gospodnji ;

14. I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po običaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Gotolija razdrije haljine svoje i povika : buna ! buna !

15. A sveštenik Jodaj zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reče im : izvedite je iz vrsta na polje, i ko pogje za njom, pogubite ga mačem ; jer reče sveštenik : da ne pogine u domu Gospodnjem.

16. I načiniše joj mjesto ; i kad dogje na put kojim se ide u dom carski konjskim vratima, ondje je ubiše.

17. Tada Jodaj učini zavjet izmegju Gospoda i cara i naroda da će biti narod Gospodnji, takogjer i izmegju cara i naroda.

18. Po tom sav narod zemaljski otide u dom Valov, i raskopaše dom i oltar, i izlomiše likove njegove sa svijem ; a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem.

19. I uze stotnike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma Gospodnjega, i ugjoše u dom carski putem na vrata vojnička. I sjede na carski prijesto.

20. I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri po što Gotoliju ubiše mačem kod carskoga doma.

21. Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

GLAVA 12.

Sedme godine Jujeve poče carovati Joas, i carova četrdeset godina u Jerusalimu. Njegovu mu bješe ime Sivija, iz Virsaveje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle ga god učaše sveštenik Jodaj.

3. Ali visine ne biše oborene ; narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

4. I Joas reče sveštenicima : sav novac posvećeni, što se donosi u dom Gospodnji, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svačije, i sav novac što

ko donosi od svoje volje u dom Gospodnji.

5. Neka sveštenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god nagje da treba opraviti.

6. Ali do godine dvadeset treće carovanja Joasova sveštenici još ne opraviliše što bijaše trošno u domu.

7. Tada car Joas dozva Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reče im : za što ne opravljate što je trošno u domu ? Od sele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu.

8. I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu.

9. Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovčeg, i proreza rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnji ; i sveštenici koji čuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošahu u dom Gospodnji.

10. A kad vigjahu da ima mnogo novaca u kovčegu, tada dolažahu pisar carev s poglavarom svesteničkim, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem.

11. Po tom davahu gotove novce onima koji upravljahu poslom i starahu se za dom Gospodnji, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravljahu dom Gospodnji.

12. I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom.

13. Ali noveima koji se donošahu u dom Gospodnji ne gragjahu čaša sebrnijeh za dom Gospodnji, ni viljušaka, ni kotlića, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh ;

14. Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnji.

15. I ne tražahu računa od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno ragjahu.

16. Novei za prijestup i novei za grijehe ne donošahu se u dom Gospodnji ; pripadahu sveštenicima.

17. Tada izide Azailo car Sirski, i u-

dari na Gat i uze ga; po tom se okrete Azailo da ide na Jerusalim.

18. A Joas car Judin uze sve posvećene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovi carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se nagje u riznicama doma Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru Sirskom; i tako otide od Jerusalima.

19. A ostala djela Joasova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

20. A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Milonu, kuda se ide u Silu.

21. Jozahar sin Simeatov i Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine dvadeset treće carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Juev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, jer hogjaše za grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, i ne odstupi od njih.

3. Za to se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Azailu caru Sirskom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme.

4. Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga usliši, jer vidje nevolju Izrailjevu, kako ih muči car Sirski.

5. I dade Gospod Izrailju izbavitelja, te se oprostije ruke Sirske, i življahu sinovi Izrailjevi u šatorima svojim kao prije.

6. Ali ne odstupiše od grijehova doma Jerovoamova, kojima na grijeh navede Izrailja, nego hodiše u njima, i sam lug još stajaše u Samariji.

7. A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuća pješaka: nego ih pobi car Sirski i satr ih, te biše kao prah kad se vrše.

8. A ostala djela Joahazova i sve što je činio, i junaštva njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

9. I počinu Joahaz kod otaca svojih, i

pogreboše ga u Samariji; a na mjes to njegovo zacari se Joas sin njegov.

10. Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailjem u Samariji, i carova šesnaest godina.

11. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izrailja na grijeh, nego u njima hogjaše.

12. A ostala djela Joasova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vovjeva s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

13. I počinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izrailjevijeh.

14. A Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izrailjev dogje k njemu, i plačući pred njim govoraše: oče moj, oče moj, kola Izrailjeva i konjici njegovi!

15. A Jelisije mu reče: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele.

16. Tada reče caru Izrailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke.

17. I reče: otvori prozor s istoka. I otvori, a Jelisije reče: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Jelisije reče: strijela izbavljenja Gospodnjega, strijela izbavljenja od Siraca; jer ćeš pobiti Sirce u Afeku, i satrćeš ih.

18. Još reče: uzmi strijele. I uze, a on reče caru Izrailjevu: udri u zemlju. I udari tri puta, pa stade.

19. Tada se rasrdi na nj čovjek Božji i reče: da si udario pet puta, ili šest puta, tada bi pobio Sirce sa svijem; a sada ćeš ih samo tri puta razbiti.

20. Po tom umrije Jelisije i pogreboše ga. A druge godine udariše čete Moavske na zemlju.

21. I dogodi se kad pogrebavahu nekoga čovjeka, ugledaše četnu i baciše čovjeka u grob Jelisijev; i kad čovjek pade i dotače se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje.

22. A Azailo car Sirski mučaaše Izrailja svega vijeka Joahazova.

23. Ali se Gospodu sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih

zavjeta radi svojega s Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada.

24. I umrije Azailo car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adad sin njegov.

25. A Joas sin Joahazov povrati iz ruku Ven-Adada sina Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo ratom Joahazu ocu njegovu: tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izrailjeve.

GLAVA 14.

Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izrailjem zacari se Amasija sin Joasov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalmu.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne kao David otac njegov; sa svijem činjaše onako kako je činio otac njegov Joas.

4. Jer visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve ikagjaše na visinama.

5. A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova.

6. Ali sinova tih krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

7. On pobi deset tisuća Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom. i prozva je Jokteil, koje osta do danas.

8. Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i reče: dogji da se ogledamo.

9. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poručī mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poručī: dalj svoju kćer sinu momemu za ženu; ali naigje zvijerje Livansko, i izgazi trn.

10. Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

11. Ali ne poslušā Amasija; i podiže se Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu.

12. Ali Judu razbi Izrailj, te pobje-goše svaki k svojem šatoru.

13. A Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailjev u Vetsemesu; po tom dogje u Jerusalm i obori zid Jerusalmiski od vrata Jefremovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

14. I uze sve zlato i srebro i sve posugje što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju.

15. A ostala djela Joasova, što je činio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevi-jeh?

16. I počinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailjevi-jeh, a na njegovo se mjesto zacari Jerovoam sin njegov.

17. Amasija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izrailjeva.

18. A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

19. I digoše bunu na nj u Jerusalmu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje.

20. A odande ga donesoše na konjma, i bi pogreben u Jerusalmu kod otaca svojih u gradu Davidovu.

21. Tada sav narod Judin uze Azariju, koji imaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije.

22. On sazida Elat povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

23. Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailjem u Samariji, i carova četrdeset i jednu godinu.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom, i ne odstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

25. On povrati megje Izrailjeve od Emata do mora uz polje, po riječi Gospoda Boga Izrailjeva, koju reče preko sluge svojega Jone sina Amatijina, proroka iz Gatefera.

26. Jer Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailj, i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izrailju.

27. I ne bješe rekao Gospod da zatre ime Izrailjevo pod nebom; za to ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova.

28. A ostala djela Jerovoamova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damasak i Emat od Jude Izrailju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

29. Po tom počinu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailjevijeh, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

GLAVA. 15.

Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Azarija sin Amasijin nad Judom.

2. Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusalisa.

3. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kao što je činio Amasija otac njegov.

4. Ali visine ne biše oborene : narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama.

5. A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljaše dvorom i sugjaše narodu u zemlji.

6. A ostala djela Azarijina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

7. I počinu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov.

8. Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoamov nad Izrailjem u Samariji, i carova šest mjeseca.

9. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što su činili oci njegovi; ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

10. I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

12. To je riječ Gospodnja koju reče Juju govoreći : sinovi tvoji do četvrtoga koljena sjedjeće na prijestolu Izrailjevu. I zbi se tako.

13. Salum sin Javisov zacari se tride-

set devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji.

14. Jer Menajim sin Gadijev iz Terse podiže se i dogje u Samariju i ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

15. A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

16. Tada Menajim raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u megjama njezinijem od Terse, jer mu ne otvoriše, za to ih pobi i sve trudne žene njihove raspori.

17. Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Izrailjem, i carova deset godina u Samariji.

18. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

19. Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a Menajim dade Fulu tisuću talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci.

20. A te novce uze Menajim od Izrailja, od svih bogatijeh ljudi, da ih dade caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji.

21. A ostala djela Menajimova i što je god činio, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

22. I počinu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov.

23. Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad Izrailjem u Samariji, i carova dvije godine.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

25. I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovijeh; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto.

26. A ostala djela Fakijina i što je god činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

27. Godine pedeset druge Azarije cara

Judina zacari se Fekaj sin Remalijin nad Izrailjem u Samariji, i carova dvadeset godina.

28. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojina navede na grijeh Izrailja.

29. U vrijeme Fekaja cara Izrailjeva dogje Teglat-Felasar car Asirski, i uze Ijon i Avel-vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i Galileju, svu zemlju Nef-talimovu, i preseli narod odande u Asiriju.

30. Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina.

31. A ostala djela Fekajeva i sve što je činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

32. Druge godine carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailjem zacari se Jotam sin Ozijin nad Judom.

33. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

34. I činjaše što je pravo pred Gospodom, sa svijem činjaše kako je činio Ozija otac njegov.

35. Ali visine ne biše oborene : narod još prinošaše žrtve i kagjaše na visinama. On načini najviša vrata na domu Gospodnjem.

36. A ostala djela Jotamova i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

37. U to vrijeme poče Gospod puštati na Judu Resina cara Sirskoga i Fekaja sina Remalijina.

38. I Jotam počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 16.

Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin.

2. Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalmu, ali ne činjaše što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov.

3. Jer hogjaše putem careva Izrailje-

vijeh, pa i sina svojega pusti kroz oganj po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kagjaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Tada dogje Resin car Sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev, dogjoše da biju Jerusalm, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti.

6. U to vrijeme Resin car Sirski povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i dogjoše Sirci u Elat i ostaše ondje do danas.

7. Ali Ahaz posla poslanike k Teglat-Felasaru caru Asirskom i poruču mu : sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izrailjeva, koji se podigoše na me.

8. I uze Ahaz zlato i srebro što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom.

9. I posluša ga car Asirski, i dogje na Damasak i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resina pogubi.

10. Tada car Ahaz otide na susret Teglat-Felasaru caru Asirskom u Damasak; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svešteniku Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove.

11. I načini sveštenik Urija oltar sa svijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako načini Urija sveštenik, dokle se vrati car Ahaz iz Damaska.

12. Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu.

13. I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih.

14. A mjedeni oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji izmegju njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga po kraj svoga oltara k sjeveru.

15. I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreći : na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar večernji i žrtvu paljenicu carevus darom nezinijem, i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i sva-

kom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mješani promisliti.

16. I učini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz.

17. I oplati s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mješanih, koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni.

18. I strehu subotnu, koju bijahu načinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše s polja, ukloni takogjer od doma Gospodnjega, bojeći se cara Asirskoga.

19. A ostala djela Ahazova što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

20. I počinu Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezequija sin njegov.

GLAVA 17.

Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izrailjem Osija sin Ilin, i carova devet godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izrailjevi koji biše prije njega.

3. Na njega dogje Salmanasar car Asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaćаше danak.

4. Ali car Asirski opazi da Osija hoće da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru Misirskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; za to ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu.

5. I car Asirski progje svu zemlju i dogje na Samariju, i bi je tri godine.

6. Devete godine Osijine uze car Asirski Samariju i odvede Izrailja u Asiriju i naseli u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima Midskim.

7. A to bi što sinovi Izrailjevi griješše Gospodu Bogu svojem, koji ih je izveo iz zemlje Misirske ispod ruke Faraona cara Misirskoga, i bojaše se drugih bogova,

8. I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih, i kako činiše carevi Izrailjevi;

9. I tajno činiše sinovi Izrailjevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovim, i pogradiše visine po svijem

gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanih.

10. I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom.

11. I kagjahu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i činjahu zle stvari gnjeveći Gospoda.

12. I služahu gadnijem bogovima, za koje im bješe Gospod rekao: ne činite to.

13. I Gospod opominjaše Izrailja i Judu preko svih proroka i svih vidjelaca govoreći: vratite se sa zlikih putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima.

14. Ali ne poslušаше; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjrovaše Gospodu Bogu svojem.

15. I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji učini s ocima njihovim, i svjedočanstva njegova, kojima im svjedočaše, i hodiše za ništavilom i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne čine kao oni.

16. I ostaviše sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, i načiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služışe Valu.

17. I provodiše sinove svoje i kćeri svoje kroz oganj, i davaše se na vraćanje i gatanje, i prodaše se da čine zlo pred Gospodom gnjeveći ga.

18. Za to se Gospod razgnjevi vrlo na Izrailja, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino.

19. Pa ni Juda ne držaše zapovijesti Gospoda Boga svojega, nego hogjaše po uredbama koje načiniše Izrailjevi.

20. Za to Gospod povrže sve sjeme Izrailjevo, i muči ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe.

21. Jer se ocijepiše Izrailjevi od doma Davidova, i postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izrailjece od Gospoda i navede ih da griješe grijehom velikim.

22. I hodiše sinovi Izrailjevi u svijem grijesima Jerovoamovim, koje je on činio, i ne odstupiše od njih;

23. Dokle Gospod ne odbaci Izrailja

od sebe kao što je govorio preko svih sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izrailj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana.

24. Po tom dovede car Asirski ljude iz Vavilona i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izrailjaca, i naslijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinijem.

25. A kad počese živjeti ondje, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove, koji ih davljahu.

26. Za to rekoše caru Asirskom govoreći: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; za to posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje.

27. Tada zapovjedi car Asirski i reče: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi ondje, neka ih uči zakonu Boga one zemlje.

28. I tako jedan od sveštenika, koje bijahu odveli iz Samarije, dogje i nastani se u Vetilju, i učeše ih kako će se bojati Gospoda.

29. Ali načiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pometашe ih u kuće visinā, koje bijahu načinili Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu.

30. Jer Vavilonjani načiniše Sokot-Venotu, a Hućani načiniše Nergala, a Emaćani načiniše Asima;

31. I Avljani načiniše Nivaza i Tartaka, a Sefarvimeci spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvimskim.

32. Ali se bojahu Gospoda, i postaviše izmegju sebe sveštenike visinama, koji im služahu u domovima visinā;

33. Bojahu se Gospoda, ali i svojim bogovima služahu po običaju onih naroda iz kojih ih preseliše.

34. I do današnjega dana rade po starijem običajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i običajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izrailj;

35. S kojima učini Gospod zavjet i zapovjedi im i reče: ne bojte se drugih

bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtava;

36. Nego Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje Misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve;

37. I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vazda, i ne bojte se drugih bogova.

38. I ne zaboravljajte zavjeta koji je učinio s vama, i ne bojte se drugih bogova.

39. Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i on će vas izbaviti iz ruku svih neprijatelja vaših.

40. Ali ne poslušashe, nego radiše po starom svom običaju.

41. Tako ovi narodi bojahu se Gospoda i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh čine do današnjega dana onako kako su činili oci njihovi.

GLAVA 18.

A treće godine carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem zacari se Jezekija sin Ahazov nad Judom.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalamu. Materi mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kao što je činio David otac njegov.

4. On obori visine, i izlomi likove i isiječe lugove; i razbi zmiju od mjedi, koju bješe načinio Mojsije, jer joj do tada kagjahu sinovi Izrailjevi; i prozva je Neustan.

5. Uzdaše se u Gospoda Boga Izraeljeva, i ne bi takoga izmegju svih careva Judinijeh poslije njega ni prije njega.

6. Jer prionu za Gospoda, ne odstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju.

7. I Gospod bijaše s njim; kuda god igjaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga.

8. On pobi Filisteje do Gaze i megje njezine, od kule stražarske do grada ožidana.

9. A četvrte godine carovanja Jezekijina, a to je sedma godina carovanja O-

sije sina Ilina nad Izrailjem, podiže se Salmanasar car Asirski na Samariju, i opkoli je.

10. I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezikijina, a devete godine carovanja Osijina nad Izrailjem, bi uzeta Samarija.

11. I odvede car Asirski Izrailjee u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima Midskim.

12. Jer ne slušaše glasa Gospoda Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, ne slušaše niti tvoriše.

13. A četrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

14. Tada Jezikija car Judin posla u Lahis ka caru Asirskom i poručí mu : zgriješio sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiću. A car Asirski nametnu na Jezekiju cara Judina tri stala tananata srebra i trideset tananata zlata.

15. I dade car Jezekija sve srebro što se nagje u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora.

16. U to vrijeme car Jezekija raskova vrata na erkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom.

17. Ali car Asirski posla Tartana i Ravsarisa i Ravsaka iz Lahisa k caru Jezekiji u Jerusalem s velikom vojskom; i oni se podigoše i dogjoše u Jerusalem; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu.

18. I stadoše vikati cara. Tada dogje k njima Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

19. I reče im Ravsak : kažite caru Jezekiji : ovako kaže veliki car, car Asirski : kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš?

20. Ti veliš, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

21. Gle, uzdaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svima koji se uzdaju u nj.

22. Ako li mi rećete : uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj

čije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu : pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu.

23. Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobiti koji će jahati na njima.

24. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmegju najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

25. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao : idi na tu zemlju, i zatri je.

26. Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku : govori slugama svojim Sírski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

27. A Ravsak im reče : eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

28. Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski, i reče govoreći : čujte riječ velikoga cara, cara Asirskoga.

29. Ovako kaže car : nemojte da vas vara Jezekija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke.

30. Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći : Gospod će nas izbaviti, i ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

31. Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski : učinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca,

32. Dokle ne dogjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa ćete živjeti i ne ćete izginuti. Ne slušajte Jezekije, jer vas vara govoreći : Gospod će nas izbaviti.

33. Je li koji izmegju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga?

34. Gdje su bogovi Ematski i Arfadsiki? gdje su bogovi Sefarvinski, Enski

i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

35. Koji su izmegju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod će izbaviti Jerusalem iz moje ruke?

36. Ali narod mučашe, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

37. Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dogjoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

GLAVA 19.

A kad to ču car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otiđe u dom Gospodnji.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu,

3. I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispješe djeca do porogjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj sve što reče Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeđja rečima, koje je čuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dogjoše k Isaiji sluge cara Jezekiye.

6. I reče im Isaija: ovako recite gospodaru svomeu: ovako veli Gospod: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nagje cara Asirskoga gdje bijaše Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara Huskoga gdje kazaše: evo ide da se bije s tobom. Za to opet posla poslanike k Jezekiji govoreći:

10. Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: ne će se dati Jerusalem u ruke caru Asirskom.

11. Eto čuo si šta su učinili carevi A-

sirski svijem zemljama potvrđi ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave?

14. A kad Jezekija primi knjigu iz ruku pošlânika i pročitâ je, otiđe u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom.

15. I pomoli se Jezekija Gospodu govoreći: Gospode Bože Izrailjev, koji sjediš na Heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

16. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj riječi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga.

17. Istina je, Gospode, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove;

18. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen; za to ih potrše.

19. I za to, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti Gospode sam Bog.

20. Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruči mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga.

21. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj: ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka, kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jerusalemska.

22. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izrailjeva.

23. Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeći ću visoke kedre njegove i lijepe jele njegove, i ući ću u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila.

24. Ja sam kopao i pio vodu tugju, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

25. Nijesi li čuo da ja to odayna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

26. Za to koji u njima žive iznemogoše, uplašiš se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovima, koja se suši prije nego sazri.

27. Znam sjegjenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me.

28. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dogje do mojih ušiju; za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

29. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjiti i sadite vinograde i jedite rod s njih.

30. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozlo i roditi ozgo.

31. Jer će iz Jerusalima izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama nēiniće to.

32. Za to ovako veli Gospod za cara Asirskoga: ne će ući u ovaj grad niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

33. Vratit će se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospod.

34. Jer ću braniti taj grad, i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida slugu svojega.

35. I istu noć angjeo Gospodnji izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvac.

36. Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji.

37. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

GLAVA 20.

U to vrijeme razbolje se Jezeckija na smrt; i dogje k njemu prorok Isaija sin Amosov i reče mu: ovako veli Gospod:

naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i ne ćeš ostati živ.

2. A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreći:

3. Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi угодно. I plaka Jezeckija veoma.

4. I Isaija, još ne bješe otišao do polovine dvora, a dogje mu riječ Gospodnja govoreći:

5. Vрати se i reci Jezeckiji, vogju naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje; evo iscijeliću te, do tri dana ići ćeš u dom Gospodnji.

6. I dodaću ti vijeku petnaest godina, i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad sebe radi i radi Davida slugu svojega.

7. Po tom reče Isaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši priviše mu na otok, i iscijeli se.

8. A Jezeckija reče Isaiji: šta će biti znak da će me Gospod iscijeliti i da ću do tri dana otići u dom Gospodnji?

9. A Isaija reče: ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao: hoćeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag?

10. A Jezeckija reče: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag.

11. I Isaija prorok zavapi ka Gospodu, i vrati Gospod sjen po koljencima po kojima bijaše otišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca.

12. U to vrijeme Verodah-Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski posla knjigu s darom Jezeckiji; jer bješe čuo da je bolestan Jezeckija.

13. I Jezeckija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalazашe u riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaza Jezeckija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svojem.

14. Tada dogje prorok Isaija k caru Jezeckiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jeze-

kija reče : iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona.

15. A on reče : šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reče : vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

16. Tada reče Isaija Jezekiji : čuj riječ Gospodnju.

17. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oči tvoji do danas, ne će ostati ništa, veli Gospod.

18. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga.

19. A Jezekija reče Isaiji : dobra je riječ Gospodnja, koju si rekao. Još reče : je li? za mogega vijeka biće mir i vjera?

20. A ostala djela Jezekijina i sva junaštva njegova, i kako je načinio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

21. I počinu Jezekija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 21.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Efsiva.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima nárôdâ, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevijeh;

3. Jer opet načini visine, koje bješe potr'o Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valu, i načini lug kao što bješe načinio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. I načini oltare u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod : u Jerusalmu ću namjestiti ime svoje;

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I sina svojega provede kroz oganj, i vraćаше i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraćare; i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeveći ga.

7. I postavi rezan lik šumski koji načini u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalmu, koji iza-

brah izmegju svih plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje do vijeka;

8. I ne ću više dati da se makne noga sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dadoh ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije.

9. Ali ne poslušаше, jer ih zavede Manasija, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. A Gospod govoraše preko sluga svojih proroka govoreći :

11. Što učini Manasija car Judin ta gadna djela čineći gore od svega što su činili Amoreji koji prije njega biše, i navede na grijeh i Judu gadnijem bogovima svojim;

12. Za to ovako veli Gospod Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti zlo na Jerusalm i na Judu, da će svakome ko čuje zujati oba uha.

13. Jer ću zategnuti nad Jerusalmom uže Samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbrisaću Jerusalm, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne.

14. I ostaviću ostatak našljedstva svojega, i daću ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim.

15. Jer činiše što je zlo pred mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oči njihovi iz Misira do danas.

16. Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasija tako da napuni Jerusalm od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da čini što je zlo pred Gospodom.

17. A ostala djela Manasijina i sve što je činio, i grijeh, kojim je griješio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

18. I počinu Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov.

19. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, kći Arusova, iz Joteve.

20. On činjaše što je zlo pred Gospodom, kao što je činio otac njegov.

21. I hogjaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnijem

bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se.

22. I ostavi Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim.

23. A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše cara u dvoru njegovu.

24. A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova.

25. A ostala djela Amonova, što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

26. I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

GLAVA 22.

Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Jedida, kći Adajeva, iz Voskata.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, i hogjaše svijem putem Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodnji, govoreći :

4. Idi ka Helkiji poglavaru sveštenu, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnji, što su nakupili od naroda vratari.

5. I neka ih dade poslenicima koji nad gledaju dom Gospodnji, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu.

6. Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom.

7. Ali da im se ne traže računi od novaca koji im se dadu, jer će vjerno raditi.

8. Tada reče Helkija poglavar sveštenučki Safanu pisaru : nagjoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je pročitao.

9. A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći : kupiše sluge tvoje novce što se nagjoh u domu, i predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnji.

10. I kaza Safan pisar caru govoreći : knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročita je Safan caru.

11. A kad car ču riječi u zakoniku, razdrije haljine svoje.

12. I zapovjedi car Helkiji svešteniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći :

13. Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi riječi ove knjige što se nagje; jer je velik gnjev Gospodnji koji se raspalio na nas za to što oci naši ne slušaše riječi ove knjige da čine sve onako kako nam je napisano.

14. I tako otide Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proročici Oldi ženi Saluma sina Tekuja sina Arasa rizničara; a ona stajaše u Jerusalmu u drugom kraju; i govoriše s njom.

15. A ona im reče : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : kažite čovjeku koji vas je poslao k meni :

16. Ovako veli Gospod : evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govori knjiga koju je pročitao car Judin,

17. Za to što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjeveli svijem djelima ruku svojih; za to se gnjev moj raspalio na to mjesto, i ne će se ugasiti.

18. A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite : ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo :

19. Što je umeknulo srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si čuo šta sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da će biti pustoš i prokletinja, i što si razdr'o haljine svoje i plakao preda mnom, za to i ja usliših tebe, veli Gospod.

20. Za to, evo, ja ću te pribрати k očima tvojim i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš očima svojima vidjeti zla koje ću pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

GLAVA 23.

Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jerusalmiske.

2. I otide car u dom Gospodnji i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusalmijani i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nagje u domu Gospodnjem.

3. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Gospodom da će oni ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet.

4. Tada zapovjedi car Helkiji poglavaru svešteničkom i sveštenicima drugoga reda i onima koji čuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijahu načinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalema u polju Kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vetilj.

5. I svrže sveštenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalema; tako i one koji kagjahu Valu, suncu i mjesecu i zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj.

6. I iznese gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalema na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satr u prah, i i prosu prah na grobove sinova narodnih.

7. I pokvari kuće kurvarske koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastirače za gaj.

8. I dovedavši sve sveštenike iz gradova Judinijeh oskrvni visine gdje kagjahu sveštenici od Geve do Virsaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovjednika gradskoga na lijevo od vrata gradskih.

9. Ali sveštenici onijeh visina ne pristupahu k oltaru Gospodnjemu u Jerusalemu, nego jegjahu prijesne hljebove megju braćom svojom.

10. Oskvni i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vodio sina svojega ni kćeri svoje kroz oganj Molohu.

11. I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini sunen od ulaska u dom Gospodnji do kuće Natan-Meleha dvorana, koja bijaše u Farurimu; a kola sunčana sažeže ognjem.

12. I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu načinili carevi Judini, i oltare koje bijaše načinio Manasija u oba trijema doma Gospodnjega, pokvari car, i uzevši ih odande baci prah od njih u potok Kedron.

13. I visine prema Jerusalemu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše načinio Solomun car Izrailjev Astaroti gadu Sidonskom i Hemosu gadu Moavskom i Melhiomu gadu sinova Amomovijeh, oskrvni car.

14. I izlomi likove i isiječe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih.

15. I oltar, koji bješe u Vetilju, visinu, koju bješe načinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh Izrailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj.

16. I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskrvni ga, po riječi Gospodnjoj, koju reče čovjek Božji, koji naprijed каза te stvari.

17. I reče : kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu gragjani : ono je grob čovjeka Božijega koji dogje iz Jude i naprijed каза to što si učinio na oltaru u Vetilju.

18. A on reče : ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se sačuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dogje iz Samarije.

19. I sve domove visinâ po gradovima Samarijskim koje načinise carevi Izrailjevi gnjeveći Gospoda, pokvari Josija; i učini s njima sve onako kako učini u Vetilju.

20. I pokla sve sveštenike visinâ, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže kosti ljudske na njima; po tom se vrati u Jerusalemu.

21. Tada zapovjedi car svemu narodu govoreći: praznujte pashu Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj.

22. Jer ne bi praznovana ovako pasha od vremena sudija koje sudiše Izrailju i za sve vrijeme careva Izrailjevijeh i careva Judinijeh,

23. Kao što bi osamnaeste godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalemu.

24. I one što se dogovaraju s duhovima i vraćare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se vigjahu u zemlji Judinoj i u Jerusalemu istrijebi Josija da izvrši riječi zakona napisane u knjizi koju nagje Helkija sveštenik u domu Gospodnjem.

25. Ni prije njega ne bješe takoga ca-

ra, koji bi se obratio ka Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sa svijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njega nastat će kao on.

26. Ali se Gospod ne povraća od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe raspalio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija,

27. I reče Gospod : i Judu ću odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izraelja, i grad ću ovaj odbaciti, koji sam izabrao, Jerusalem, i dom, za koji rekoh : tu će biti ime moje.

28. A ostala djela Josijina i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

29. U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Misirski na cara Asirskoga k rijeci Efratu, i car Josija izide preda nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu.

30. I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalem, i pogreboše ga u grobu njegovu ; i narod zemaljski uze Joahaza sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova.

31. Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalemu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne.

32. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako su činili oci njegovi.

33. I sveza ga Faraon Nehaon u Rivli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalemu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

34. A carem postavi Faraon Nehaon Eljakima sina Josijina na mjesto Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim ; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije ondje.

35. A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajući, kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da dade Faraonu Nehaonu.

36. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalemu. Materi mu bješe ime Zevuda, kći Fedajeva, iz Rume.

37. A on činjaše što je zlo pred Go-

spodom sa svijem kako su činili oci njegovi.

GLAVA 24.

Za njegova vremena dogje Navuhodonosor car Vavilonski ; i Joakim mu bi sluga tri godine ; po tom odusta i odmetnu se od njega.

2. I Gospod posla na nj čete Haldejske i čete Sirske i čete Moavske i čete sinova Amonovijeh ; posla ih na Judu da ga potru, po riječi Gospodnjoj koju govori preko sluga svojih proroka.

3. Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijehe Manasijine po svemu što bješe učinio ;

4. I za krv pravu koju bješe prolio napunivši Jerusalem krvi prave ; za to Gospod ne htje oprostiti.

5. A ostala djela Joakimova i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh ?

6. I počinu Joakim kod otaca svojih ; a na njegovo se mjesto zacari Joahin.

7. A car Misirski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Vavilonski uze od rijeke Misirske do rijeke Efrata sve što bješe cara Misirskoga.

8. Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalemu. Materi mu bješe ime Neusta, kći Elnatanova iz Jerusalemima.

9. I on činjaše zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio otac njegov.

10. U to vrijeme dogjoše sluge Navuhodonosora cara Vavilonskoga na Jerusalem, i grad bi opkoljen.

11. Dogje i Navuhodonosor car Vavilonski na grad, kad ga sluge njegove opkoliše.

12. Tada Joahin car Judin izide k caru Vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim ; a car ga Vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja.

13. I odnese sve blago doma Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe načinio Solomun car Izrailjev za crkvu Gospodnju, kao što bješe rekao Gospod.

14. I preseli sav Jerusalem, sve knezove i sve junake, deset tisuća robova,

i sve drvodjelje i sve kovače, ne osta ništa osim siromašnoga naroda po zemlji.

15. Odvede i Joahina u Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u ropstvo iz Jerusalamu u Vavilon.

16. I sve junake, na broj sedam tisuća, i drvodjele i kovače, tisuću, sve što bijahu za vojsku odvede car Vavilonski u Vavilon u ropstvo.

17. I postavi carem car Vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predjede mu ime Sedekija.

18. Dvadeset i jedna godina bješe Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalamu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne.

19. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio Joakim.

20. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalamu i Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

GLAVA 25.

I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalam, i stadoše u okô pod njim, i načiniše opkope oko njega.

2. I grad bi opkoljen do jednaeste godine carovanja Sedekijina.

3. I devetoga dana mjeseca četvrtoga posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

4. Tada grad bi provaljen, a vojnici svi pobjegoše noću na vrata izmegju dva zida uz vrt carev, a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji.

5. Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše ga u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

6. I uhvatiše cara, i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu, i ondje mu sudiše.

7. I sinove Sedekijine poklaše na njegove oči, pa onda Sedekiji iskopaše oči, i svezaše ga u dva lanca mjedena, i odvedoše ga u Vavilon.

8. A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuho-

donosora cara Vavilonskoga dogje u Jerusalam Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Vavilonskoga.

9. I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalamu; sve velike kuće popali ognjem.

10. I zidove Jerusalamске u naokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

11. A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod odvede Nevuzardan zapovjednik stražarki.

12. Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

13. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci i mjed od njih odnesoše u Vavilon.

14. I lonce i lopate i viljuške i kadiionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

15. I mašice i kotliće, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski,

16. Dva stupa, jedno more i podnožja, što načini Solomun za dom Gospodnji; ne bješe mjere mjedi od svijeh tih sudova;

17. Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše ogavlje mjedeno, i ogavlje bijaše visoko tri lakta, i pletenice i šipci oko ogavlja, sve od mjedi; tako bijaše i drugi stup s pletenicom.

18. Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara.

19. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nagjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nagjoše u gradu.

20. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu.

21. A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

22. A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car

Vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova.

23. A kad čuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Vavilonski postavio Godoliju, dogoše ka Godoliji u Mispu, na ime Ismailo sin Netanijin, i Joanan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanija sin Mahatov, oni i ljudi njihovi.

24. I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reče : ne bojte se službe Haldejima : sjedite u zemlji i služite caru Vavilonskom, i biće vam dobro.

25. Ali sedmoga mjeseca doge Ismailo sin Netanije sina Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe ; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi.

26. Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Misir, jer se pobojaše Haldeja.

27. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

28. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

29. I promijeni mu haljine tamničke, i on jegjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

30. I hrana mu se jednako davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PRVA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

Adam, Sit, Enos,

2. Kajinan, Maleleilo, Jared,

3. Enoh, Matusal, Lameh,

4. Noje, Sim, Ham i Jafet.

5. Sinovi Jafetovi : Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras.

6. A sinovi Gomerovi : Ashenas i Rafat i Togarma.

7. A sinovi Javanovi : Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.

8. Sinovi Hamovi : Hus i Misraim, Fut i Hanan.

9. A sinovi Husovi : Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini : Sava i Dedan.

10. I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji.

11. A Misraim rodi Ludeje i Anameje i Leaveje i Naftuheje,

12. I Patriseje i Hasluheje, od kojih iziđe Filisteji i Kattoreji.

13. A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta,

14. Jevuseje i Amoreje i Gergeseje,

15. I Jeveje i Arukeje i Aseneje.

16. I Arvadeje i Samareje i Amateje.

17. Sinovi Simovi : Elam i Asuri Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Meseh.

18. A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera.

19. A Everu se rodiše dva sina : jednomu bješe ime Faleg, jer se u njegovu vrijeme razdijeli zemlja ; a ime bratu njegovu Jektan.

20. A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha.

21. I Adorama i Uzala i Diklu,

22. I Evla i Avimaila i Savu,

23. I Ofira i Evilu i Jovava ; ti svi bjehu sinovi Jektanovi.

24. Sim, Arfaksad, Sala,

25. Ever, Faleg, Ragav,

26. Šeruh, Nahor, Tara,

27. Avram, to je Avrâm.

28. Sinovi Avrâmovi : Isak i Ismailo.

29. Ovo je pleme njihovo : prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam,

30. Misma i Duma, Masa, Adad i Tema.

31. Jetur, Nafis i Kedma ; to su sinovi Ismailovi.

32. A sinovi Heture inoče Avramove : ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suja. A sinovi Joksanovi : Sava i Dedan.

33. A sinovi Madijanovi : Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini.

34. Tako Avram rodi Isaka ; a sinovi Isakovi bjehu Isav i Izrailj.

35. Sinovi Isarovi : Elifas, Raguilo i Jeus i Jeglom i Korej.

36. Sinovi Elifasovi : Teman i Omar, Sofari i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik.

37. Sinovi Raguilovi : Nahat, Zara i Soma i Moza.

38. A sinovi Sirovi : Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan.

39. A sinovi Lotanovi : Hori je i Emam ; a sestra Lotanova Tamna.

40. Sinovi Sovalovi : Elan i Manahat i Eval, Sefja i Onam. A sinovi Sevegonovi : Aja i Ana.

41. Sinovi Anini : Dison, i sinovi Disonovi Amran i Asvan i Itran i Haran.

42. Sinovi Eserovi : Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi : Uz i Aran.

43. A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjeviem : Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.

44. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Joav sin Zarin od Vosore.

45. A kad umrije Joav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske.

46. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju Moavskom ; a gradu mu bješe ime Getem.

47. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.

48. A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci.

49. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.

50. A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad ; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meleveila kći Matraide kćeri Mezovove.

51. A kad umrije Adad, nastāše knezovi u Edomskoj : knez Tamna, knez Alva, knez Jetet,

52. Knez Olivema, knez Ila, knez Sinon,

53. Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar,

54. Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi Edomski.

GLAVA 2.

Ovo su sinovi Izrailjevi : Ruvim, Si-meun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon, 2. Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir.

3. Sinovi Judini : Ir i Avnan i Sila ; ta mu tri rodi kći Suvina Hananejka ; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi.

4. A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh.

5. Sinovi Faresovi : Esron i Amul.

6. A sinovi Zarini : Zimrije i Etan i Eman i Halhol i Dara ; svega pet.

7. I sinovi Harmijini : Ahar, koji smuti Izrailja ogriješiv se o stvari proklete.

8. A sinovi Etanovi : Azarija.

9. A sinovi Esronovi, što mu se rodiše : Jerameilo i Aram i Halev.

10. A Aram rodi Aminadava, a Amidav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh ;

11. A Nason rodi Salmona ; a Salmon rodi Voza ;

12. A Voz rodi Ovida ; a Ovid rodi Jeseja ;

13. A Jesej rodi prvenca svojega Elijava, i Avinadava drugoga i Samu trećega,

14. Natanaila četvrtoga, Radaja petoga,

15. Osema šestoga, Davida sedmoga,

16. I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi Serujini bjehu Avisaj i Joav i Asailo, trojica.

17. A Avigeja rodi Amasu ; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac.

18. A Halev sin Esronov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon.

19. A kad umrije Azuva, Halev se oženi Efratom, koja mu rodi Ora ;

20. A Or rodi Uriju, a Urija rodi Veseleila.

21. Po tom otide Esron ka kćeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva.

22. A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj.

23. Jer uze Gesurejima i Sircima sela Jairova i Kenat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve uzeše sinovi Mahira oca Galadova.

24. I kad umrije Esron u Halev-Efrati,

žena Esronova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima.

25. A Sinovi Jerameila prvenca Esronova bjehu : prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija.

26. Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova.

27. A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu : Mas i Jamin i Eker.

28. I sinovi Onamovi bjehu : Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur.

29. I ime ženi Avisurovoj bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida.

30. A sinovi Nadavovi : Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece.

31. A sinovi Apailovi : Jesej; a sinovi Jesejevi : Sisan, i kći Sisanova Alaja.

32. A sinovi Jadaja brata Samajeva : Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece.

33. A sinovi Jonatanovi : Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi.

34. A Sisan ne imaše sinova nego kćeri; i imaše Sisan slugu Misirca po imenu Jaraju.

35. Za to Sisan dade kćer svoju Jaraji služi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja.

36. A Ataj rodi Natana; a Natan rodi Zavada;

37. A Zavad rodi Eflala; a Eflal rodi Ovida;

38. A Ovid rodi Juja; a Juj rodi Azariju;

39. A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasu;

40. A Eleasa rodi Sisamaja; a Sisamaj rodi Saluma;

41. A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama.

42. A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu : Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova.

43. A sinovi Hevronovi : Korej i Tafuja i Rekem i Sema.

44. A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja.

45. A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru.

46. I Gefa inoča Halevova rodi Harana i Mosu i Gazesa.

47. A sinovi Jadajevi : Regem i Jotam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf.

48. Maha inoča Halevova rodi Severa i Tirhanu.

49. Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kći Halevova bijaše Ahsa.

50. Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Efratina : Soval otac Kirijat-jarimu,

51. Salma otac Vitlejemu, Aref otac Vet-Gaderu.

52. A imaše sinove Soval otac Kirijat-jarimu : Aroja i Asi-amenuhota.

53. A porodice Kirijat-jarimske bjehu : Jetrani i Fućani i Sumaćani i Misrajani. Od njih izidoše Saraćani i Estaoljani.

54. Sinovi Salmini : Vitlejemci i Netofaćani, Ataroćani od doma Joavova, i Zorani, polovina Manahaćana,

55. I porodice pisarske u Javisu, Tiraćani, Simeaćani, Suhaćani; to su Keneti, koji se narodiše od Emata, oca doma Rihavova.

GLAVA 3.

A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hevronu : prvenac Amnon od Ahinoame Jezraeljanke, drugi Danilo od Avigeje Karmilke,

2. Treći Avesalom, sin Mahe kćeri Tal-maja cara Gesurskoga, četvrti Adonija sin Agitin,

3. Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od Egle žene njegove.

4. Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jerusalmu.

5. A ovi mu se rodiše u Jerusalmu : Samaja i Sovav i Natan i Solomun, četiri, od Vitsaveje kćeri Amilove,

6. I Jevar i Elisama i Elifalet,

7. I Noga i Nefeg i Jafija,

8. I Elisama i Elijada i Elifelet, devet,

9. Sve sinovi Davidovi osim sinova inoča njegovijeh i osim Tamare sestre njihove.

10. A sin Solomunov bijaše Rovoam, a njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov sin Josafat,

11. A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas,

12. A njegov sin Amasija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Jotam,

13. A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezeekija, a njegov sin Manasija,

14. A njegov sin Amon, a njegov sin Josija.

15. A sinovi Josijini : prvenac Joanan,

drugi Joakim, treći Sedekija, četvrti Salum.

16. A sinovi Joakimovi : Jehonija sin mu, i njegov sin Sedekija.

17. A sinovi Jehonije sužnja : Salatilo sin mu.

18. A *njegovi sinovi* Malhiram i Fedaja i Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija.

19. A sinovi Fedajini : Zorovavelj i Simej; a sinovi Zorovaveljevi : Mesulam i Ananija i sestra im Selometa.

20. A *sinovi Mesulamovi* : Asuva i Oilo i Varahija i Asadija i Jusavesed, pet.

21. A sinovi Ananijini : Felatija i Jesaja, sinovi Refajini, sinovi Arnanovi, sinovi Ovadijini, sinovi Sehanijini.

22. A sinovi Sehanijini : Samaja, i sinovi Semajini : Hatus i Igeal i Varija i Nearija i Safat, šest.

23. A sinovi Nearijini : Elioinaj i Jezekija i Azrikam, tri.

24. A sinovi Elioinajevi : Odaja i Elia-siv i Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan, sedam.

GLAVA 4.

Sinovi Judini bjehu : Fares, Esron i Harmija i Or i Soval.

2. A Reaja sin Sovalov rodi Jata, i Jat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske.

3. A ovo su od oca Itama : Jezrael i Jesma i Jedvas, a sestri njihovoj bješe ime Aselelfonija.

4. I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate oca Vitlejemcima.

5. A Ashor otac Tekujanima imaše dvije žene, Elu i Naru.

6. I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Temana i Ahastara. To su sinovi Narini.

7. A sinovi Elini : Sered, Jesoar i Etnan.

8. A Koš rodi Anuva i Sovivu i porodice Aharila sina Arumova.

9. A Jarvis bješe slavniji od svoje braće, i mati mu nadje ime Jarvis govoreći : rodih ga s bolom.

10. I Jarvis prizva Boga Izrailjeva govoreći : o da bi me blagoslovio i raširio megje moje, i ruka tvoja da bi bila sa mnom, i da bi me sačuvao oda zla da me ne ucijeli! I učini Bog za što ga moli.

11. A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov.

12. A Eston rodi Vet-rafu i Feseju i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi.

13. A sinovi Kenezovi bjehu Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi : Atat,

14. A Meonotaj rodi Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u dolini drvodjelskoj, jer bijahu drvodjelje.

15. A sinovi Haleva sina Jefonijina bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez.

16. A sinovi Jaleleilovi : Zif i Zifa, Tirija i Asareilo.

17. A sinovi Ezrini : Jeter i Mered i Efer i Jalon; a žena *Meredova* rodi Marijama i Samaja i Jesvu, oca Estemoji.

18. A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vitije kéeri Faraonove, kojom se oženi Mered.

19. A sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaćanin.

20. A sinovi Simonovi : Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi : Zohet i Ven-Zohet.

21. A sinovi Sile sina Judina : Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina.

22. I Jokim i Hasivljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvilehem. Ali su to stare stvari.

23. To bijahu lončari i življahu u sadowima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove.

24. A sinovi Simeunovi : Nemuilo i Jamin, Jariv, Zera, Saul;

25. A njegov sin Salum, a njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma.

26. A sinovi Mismini : Amuilo sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej.

27. A Simej imaše šesnaest sinova i šest kéeri; a braća njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh.

28. A življahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu,

29. I u Vali i u Asemu i u Toladu,

30. I u Vetuilu i u Ormi i u Sikelagu,

31. I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-Vireju i u Saraimu. To bjehu gradovi njihovi do cara Davida.

32. A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova,

33. I sva sela njihova što bijahu oko

tijeh gradova do Vala. To bijahu stanovni njihovi po rodu njihovu.

34. A Mesovav i Jamlih i Josa sin Amasijin,

35. I Joilo i Juj sin Josivije sina Seraje sina Asilova,

36. I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja,

37. I Ziza sin Sifija sina Alona sina Jedaja sina Simrija sina Semajina;

38. Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovih umnožiše se veoma.

39. I za to otidoše u Gedor do istočne strane doline da traže pašu stoci svojoj.

40. I nagjoše pašu obilatu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama.

41. Ti dakle zapisani po imenu došavši za Jezekije cara Judina razbiše šatore njihove i stanove koji se nagjoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta ni jedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu.

42. I izmegju njih, sinova Simeunovijeh, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Felatija i Nearija i Refaja i Ozilo, sinovi Jesejevi.

43. I pobiše ostatak što bijahu utekli izmegju Amalika, i naseliše se ondje do današnjega dana.

GLAVA 5.

A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskvrni postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenatstvo sinovima Josifa sina Izrailjeva, ali ne tako da se broji prvenac,

2. Jer Juda bi najsilniji megju braćom svojom i od njega je vogj, ali prvenatstvo dobi Josif;

3. Sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva bijahu : Anoh i Faluj, Esron i Harmija.

4. Sinovi Joilovi : Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej,

5. A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a njegov sin Val,

6. A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felnasar car Asirski; on bijaše knez plemena Ruvimova.

7. A braći njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojiše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija,

8. I Vela sin Azaza sina Seme sina

Joilova; on življaše u Aroiru i do Nevena i Valmeona.

9. Po tom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj.

10. I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgiboše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovijem po svemu istočnom kraju zemlje Galadske.

11. A sinovi Gadovi življahu prema njima u zemlji Vasanskoj do Salhe.

12. Joilo im bijaše poglavar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu.

13. A braća njihova po domovima otačkim *bijahu* : Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica.

14. Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova.

15. Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovijeh.

16. I življahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovijem i u svijem podgragjima Saronskim do megja njegovijeh.

17. Svi ovi biše izbrojeni za vremena Jotama cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izrailjeva.

18. Sinova Ruvimovijeh i Gadovijeh i polovine plemena Manasijina, hrabrih ljudi, što nošahu štit i mač, i zatezahu luk, i vještijeh boju, *bijaše* četrdeset i četiri tisuće i sedam stotina i šezdeset, koji igjahu na vojsku;

19. I vojevaše na Agarene, na Jetureje i Nafiseje i Nodaveje,

20. I dogje im pomoć suprot njih, i Agareni im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj.

21. I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuća kamila i dvje sta pedeset tisuća ovaca i dvije tisuće magaraca i sto tisuća duša ljudskih.

22. A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje.

23. A sinovi polovine plemena Manasijina življahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Aermona; bijahu se umnožili.

24. A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh : Efer i Jesej i Elilo i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi

hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih.

25. Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i činiše preljubu za bogovima nárôdâ one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih,

26. Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Felnasara cara Asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

GLAVA 6.

Sinovi Levijevi bijahu : Girson, Kat i Merarije.

2. A sinovi Katovi : Amram, Isar i Hevron i Ozilo.

3. A sinovi Amramovi : Aron i Mojsije, i *kéi* Marija. A sinovi Aronovi : Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

4. Eleazar rodi Finesa ; a Fines rodi Avisuju ;

5. A Avisuja rodi Vukija ; a Vikije rodi Oziju ;

6. A Ozija rodi Zeraju ; a Zeraja rodi Merajota ;

7. A Merajot rodi Amariju ; a Amarija rodi Ahitova ;

8. A Ahitov rodi Sadoka ; a Sadok rodi Ahimasa ;

9. A Ahimasa rodi Azariju, a Azarija rodi Joanana ;

10. A Joanan rodi Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida Solomun u Jerusalmu ;

11. A Azarija rodi Amariju ; a Amarija rodi Ahitova ;

12. A Ahitov rodi Sadoka ; a Sadok rodi Saluma ;

13. A Salum rodi Helkiju ; a Helkija rodi Azariju ;

14. A Azarija rodi Seraju ; a Seraja rodi Josedeka.

15. A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusulim rukom Navuhodonosorovom.

16. Sinovi Levijevi bijahu : Girson, Kat i Merarije.

17. A ovo su imena sinovima Girsonovijem : Lovenije i Simej.

18. A sinovi Katovi bjehu : Amram i Isar i Hevron i Ozilo.

19. Sinovi Merarijevi : Molija i Mu-

sija. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim :

20. Girsonova : Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima,

21. A njegov sin Joah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj.

22. Sinovi Katovi : Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir,

23. A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijasaf, a njegov sin Asir,

24. A njegov sin Tahat, a njegov sin Urilo, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul.

25. A sinovi Elkanini : Amasaj i Ahimot,

26. Elkana ; sinovi Elkanini : Sufija sin mu, a njegov sin Nahat ;

27. A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroam, a njegov sin Elkana.

28. A sinovi Samuilovi : Vasnija prve-
nac, pa Avija.

29. Sinovi Merarijevi : Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza,

30. A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja.

31. A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjesti kovčeg,

32. Koji služahu pred šatorom od sastanka pjevajući, dok ne sazida Solomun dom Gospodnji u Jerusalmu, i stajahu po redu svom u službi svojoj ;

33. Ovi su što stajahu i sinovi njihovi : od sinova Katovijeh Eman pjevač, sin Joila sina Samuila,

34. Sina Elkane, sina Jeroama, sina Elila, sina Toje,

35. Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja,

36. Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije,

37. Sina Tahata, sina Asira, sina Evi-asafa, sina Koreja,

38. Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izrailjeva.

39. I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane ; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje,

40. Sina Mihaila, sina Vasiije, sina Malhije,

41. Sina Etnija, sina Zere, sina Adaje,

42. Sina Etana, sina Zime, sina Simeja,

43. Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva.

44. A sinovi Merarijevi, braća njihova, *stajahu* s lijeve strane : Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha,

45. Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije,

46. Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira,

47. Sina Moliye, sina Musije, sina Merarija, sina Levijeva.

48. A braća njihova, *ostali* Leviti, biše odregjeni na svu službu u šatoru doma Božijega.

49. A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltaru za žrtve paljenice i na oltaru kadionom, vršeći sve poslove u svetinji nad svetinjama, i čineći očišćenje za Izraelja po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji.

50. A ovo su sinovi Aronovi : Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuja,

51. A njegov sin Vukije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zeraja,

52. A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitov,

53. A njegov sin Šadok, a njegov sin Ahimas.

54. A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u megjama njihovijem : sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždriježbom,

55. I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgragja njegova oko njega :

56. A polje gradsko i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu ;

57. Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine : Hevron utočište, i Livnu i podgragja njezina, i Jatir i Estemoju i podgragja njezina,

58. I Ilon i podgragja njegova, Devir i podgragja njegova,

59. I Asan i podgragja njegova, i Vet-Semes i podgragja njegova ;

60. A od plemena Venijaminova : Gavaju i podgragja njezina, i Alemet i podgragja njegova, i Anatot i podgragja njegova ; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem.

61. I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždriježbom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova.

62. A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena A-

sirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu.

63. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem *daše* ždriježbom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.

64. Tako daše sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgragja njihova.

65. I daše ždriježbom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše poimence.

66. I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i megje njihove bijahu u plemenu Jefremovu,

67. Njima daše grad za utočište Sihem i podgragja njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgragja njegova,

68. I Jokmeam i podgragja njegova, i Vet-Oron i podgragja njegova,

69. I Ejalon i podgragja njegova i Gat-Rimon i podgragja njegova,

70. I od polovine plemena Manasijina Anir i podgragja njegova, i Vileam i podgragja njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

71. A sinovima Girsonovijem *daše* od porodica polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgragja njegova, i Astarot i podgragja njegova ;

72. A od plemena Isaharova Kedes i podgragja njegova, Davrat i podgragja njegova ;

73. I Ramot i podgragja njegova, i Anim i podgragja njegova ;

74. A od plemena Asirova Masal i podgragja njegova, i Avdon i podgragja njegova,

75. I Hukok i podgragja njegova, i Reov i podgragja njegova ;

76. A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgragja njegova, i Amon i podgragja njegova, i Kirijatajim i podgragja njegova.

77. Sinovima Merarijevim ostalijem *daše* od plemena Zavulonova Rimon i podgragja njegova, Tavor i podgragja njegova ;

78. A preko Jordana prema Jerihonu na istočnoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgragja njegova, i Jasu i podgragja njezina,

79. I Kedimot i podgragja njegova, i Mifat i podgragja njegova;

80. A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgragja njegova, i Mahanajim i podgragja njegova,

81. I Esevon i podgragja njegova, i Jazir i podgragja njegova.

GLAVA 7.

A sinovi Isaharovi *bijahu*: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, četvorica.

2. A sinovi Tolini: Ozije i Rafaja i Jerilo i Jamaj i Jevsam i Samuilo, poglavari otačkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuće i šest stotina.

3. A sinovi Ozije: Izraja, i sinovi Izrajini: Mihailo i Ovadija i Joilo i Jesaja, skupa pet poglavara.

4. I s njima u porodicama njihovijem podomovima otaca njihovijeh bješe vojnika trideset i šest tisuća, jer imahu mnogo žena i sinova.

5. I braće njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrih ljudi, bijaše osamdeset i sedam tisuća, svega izbrojenijeh.

6. Sinovi Venijaminovi: Vela i Veher i Jedailo, trojica.

7. A sinovi Velini: Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irije, pet poglavara domova otačkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuće i trideset i četiri.

8. A Sinovi Veherovi: Zemira i Joas i Elijezer i Elioinaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamet, svi sinovi Veherovi.

9. I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima otačkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuća i dvje sta hrabrih ljudi.

10. A sinovi Jedailovi: Valan, i sinovi Valanovi: Jeus i Venijamin i Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar.

11. Svijeh ovijeh sinova Jedailovih po poglavarima porodica otačkih, hrabrih ljudi, bješe sedamdeset tisuća i dvje sta, koji igjahu na vojsku.

12. I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi.

13. Sinovi Neftalimovi: Jasilo i Gurnije i Jeser i Salum, sinovi Valini.

14. Sinovi Manasijini: Azrilo, kojega

mu žena rodi; inoča njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova;

15. A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kćeri.

16. A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Sares, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Rakem.

17. A sinovi Ulamovi: Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina.

18. A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda i Aviezera i Malu.

19. A sinovi Semidini bijahu Ahijan i Sihem i Lihija i Anijam.

20. A sinovi Jefremovi: Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat,

21. A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata, rođeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku.

22. Za to tužашe Jefrem otac njihov dugo vremena, i dogjoše braća njegova da ga tješe.

23. Po tom leže sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreća zadesi dom njegov.

24. I kći mu *bješe* Sera, koja sazida Veteron donji i gornji i Uzen-Seru.

25. I sin mu *bješe* Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan,

26. A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama,

27. A njegov sin Non, a njegov sin Isus.

28. A dostojanje njihovo i naselje bješe Vetilj i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinijeh.

29. I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izrailjeva.

30. Sinovi Asirovi bijahu Jemna i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera setra njihova.

31. A sinovi Verijini: Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov.

32. A Ever rodi Jafita i Somira i Hotama, i Suju sestru njihovu.

33. A sinovi Jafitovi *bijahu*: Fasah

i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Ja-flitovi.

34. A sinovi Somirovi : Ahije i Roga, Jehuva i Aram.

35. A sinovi Elema brata njegova : Sofa i Jemna i Selis i Amal.

36. Sinovi Sofini : Suja i Arnefer i Sogai i Verije i Jemra,

37. I Vosori i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira.

38. A sinovi Jeterovi : Jefonija i Fispa i Ara.

39. I sinovi Ulini : Arah i Anilo i Risija.

40. Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otačkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari među knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuća ljudi.

GLAVA 8.

A Venijamin rodi Velu prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru trećega,

2. Noja četvrtoga, i Rafu petoga.

3. A sinovi Velini bijahu : Adar i Gira i Avijud,

4. I Avisuja i Naman i Ahoja,

5. I Gira i Sefufan i Uram.

6. A ovi *bijahu* sinovi Ehudovi, bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat :

7. Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda.

8. A Sarajim, po što ih posla, rodi sinove u zemlji Moavskoj s Usimom i Varom ženama svojim.

9. Rodi s Odesom ženom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama,

10. I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bjehu sinovinjegovi, poglavari *domova* otačkih.

11. A s Usimom rodi Avitova i Elfala.

12. A sinovi Elfalovi *bjehu* : Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova;

13. I Verija i Sema, koji bijahu poglavari *domova* otačkih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjeraše stanovnike Gatske;

14. A Ahijo, Sasak i Jeremot,

15. I Zevadija i Arad i Ader,

16. I Mihailo i Jespa i Joha *bjehu* sinovi Verijini;

17. A Zavadija i Mesulam i Ezekije i Ever,

18. I Ismeraj i Jezlija i Jovav *bjehu* sinovi Elfalovi.

19. A Jakim i Zihrije i Zavdije,

20. I Elinaj i Ziltaj i Elilo,

21. I Adaja i Veraja i Simrat *bjehu* sinovi Semini;

22. A Jesfan i Ever i Elilo,

23. I Avdon i Zihrije i Anan,

24. I Ananija i Elam i Antotija,

25. I Jefedija i Fanuilo *bjehu* sinovi Sasakovi;

26. I Samseraj i Searija i Gotolija,

27. I Jaresija i Ilija i Zihrije *bjehu* sinovi Jeroamovi.

28. To bjehu poglavari *domova* otačkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalmu.

29. A u Gavaonu nastavaše otac Gavaonu; a ženi mu bješe ime Maha.

30. A sin prvenac njegov *bješe* Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav,

31. I Gedor i Ahijo i Zaher,

32. I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braći svojoj u Jerusalmu s braćom svojom.

33. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala.

34. A sin Jonatanov *bješe* Merival; a Merival rodi Mihu;

35. A Mišini sinovi *bjehu* : Fiton i Meleh i Tareja i Ahaz.

36. A Ahaz rodi Joadu; a Joadu rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu;

37. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.

38. A Asilo imaše šest sinova, kojima su imena : Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovadija i Anan. Ti svi *bjehu* sinovi Asilovi.

39. A sinovi Iseka brata njegova : Ulam prvenac mu, Jeus drugi, i Elifelet treći.

40. I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjehu od sinova Venijaminovih.

GLAVA 9.

I tako sav Izrailj bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i biše preseljeni u Vavilon za bezakonje svoje.

2. A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izraeljci, sveštenici, Leviti i Netineji,
3. Nastavahu u Jerusalamu i od sinova Judinijeh i od sinova Venijaminovijeh i od sinova Jefremovijeh i Manasijinih :
4. Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina ;
5. I od sinova Silonovijeh : Asaja prvenac i sinovi njegovi ;
6. A od sinova Zerinjeh Jeulilo i braće njegove šest stotina i devedeset ;
7. A od sinova Venijaminovih Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Ase-nujina,
8. I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrijeva, i Mesulam sin Se-fatije sina Ragula, sina Ivnijina ;
9. I braće njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest ; svi bjehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih.
10. A od sveštenika : Jedaja i Jojariv i Jahin,
11. I Azarija sin Helkije sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem,
12. I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, sina Imirova ;
13. I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijeh na poslu u službi u domu Gospodnjem.
14. A od Levita Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, izmegju sinova Merarijevih ;
15. I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija sin Mihe sina Zihrija, sina Asafova ;
16. I Ovadija sin Semaje sina Galala, sina Jedutunova, i Varahija sin Ase sina Elkanina, koji stanovaše u selima Netofatskim.
17. I vratar i Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braća njihova ; a Salum bješe poglavar.
18. On do sada bijaše na vratima carskim k istoku ; to bijahu vratari po četama sinova Levijevih.
19. A Salum sin Koreja sina Evijasa, sina Korejeva, i braća njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom čuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem čuvahu ulazak ;
20. A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bijaše s njim.
21. Zaharija sin Meselemijin bijaše vratar na vratima šatora od sastanka.
22. Svijeh ovijeh izabranijeh za vratare na pragovima bijaše dvje sta dvanaest ; biše popisani po selima svojim ; David i Samuilo vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove,
23. Da oni i sinovi njihovi čuvaju stražu na vratima doma Gospodnjega, doma od šatora.
24. Na četiri strane bijahu vratari : na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru.
25. I braća njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima.
26. Jer u službi bijahu svagda četiri prva vratar, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božijega ;
27. I oko doma Božijega noćivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro.
28. I neki od njih bijahu nad posugjem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu.
29. A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posvećenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima.
30. A neki sinovi sveštenečki gotovljahu mast od tjih mirisa.
31. A Matatija izmegju Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi.
32. A izmegju sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveći ga svake subote.
33. Izmegju njih bijahu i pjevači poglavari domova otačkih megju Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noć bijahu u svom poslu.
34. To su poglavari domova otačkih megju Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalamu.
35. A u Gavaonu stanovaše Jehilo otac Gavaonu ; a ime ženi njegovoj bješe Maha ;

36. A sin mu prvenac bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav,

37. I Gedor i Ahijo i Zaharija i Miklot;

38. A Miklot rodi Simeama; i oni nastavahu prema braći svojoj u Jerusaliimu s braćom svojom.

39. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala.

40. A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu.

41. A Sinovi Mišini bjehu : Fiton i Meleh i Tareja.

42. A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu;

43. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.

44. Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena : Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

GLAVA 10.

A Filisteji se pobiše s Izrailjem, i pobjegoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Malhisuja, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nagjoše ga strijelci, i on se uplašì od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošase oružje : izvadi mač svoj, i probodi me da ne dogju ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošase oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač i baci se na nj.

5. A kad momak koji mu nošase oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj mač, i umrije.

6. Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva čeljad njegova pogiboše zajedno.

7. A kad svi Izrailjci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše *Izrailjci* i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te dogjoše Filisteji i ostaše u njima.

8. A sutradan dogjoše Filisteji da svlače mrtve, i nagjoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelvuji.

9. I svukavši ga uzeše glavu njegovu

i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijih bogova njihovijeh i po narodu.

10. I ostaviše oružje njegovo u kući bogova svojih, a glavu mu objesiše u kući Dagonovoj.

11. A kad čuše svi u Javisu Galadskom sve što učiniše Filisteji od Saula,

12. Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh, i donesoše ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana.

13. I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje učini Gospodu što ne sluša riječi Gospodnje i što traži da pita duh vračarski,

14. A ne pita Gospoda; za to ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Jesejeva.

GLAVA 11.

I sabraše se svi Izrailjci k Davidu u Hevron, i rekoše : evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.

2. I pregje dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod Bog tvoj rekao ti je : ti ćeš pasti narod moj Izrailja, i ti ćeš biti vogj narodu mojemu Izrailju.

3. Tako dogjoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima David vjeru u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila.

4. Po tom otide David sa svijem Izrailjem na Jerusalem, a to je Jevus, jer ondje bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji.

5. I rekoše Jevušani Davidu : ne ćeš ući ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

6. Jer David reče : ko prvi nadbije Jevuseje, biće knez i vojvoda. I Joav sin Serujin izide prvi, i posta knez.

7. Poslije sjegjaše David u tom gradu, za to ga prozvaše grad Davidov.

8. I sazida grad u naokolo, od Milona u naokolo; a Joav opravi ostatak grada.

9. I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim.

10. A ovo su poglavice megju juncima Davidovijem, koji junački radiše

uz njega za carstvo njegovo sa svijem Izrailjem da bude car nad Izrailjem po riječi Gospodnjoj;

11. I ovo je broj junaka Davidovijeh: Jasoveam sin Ahmonijev, prvi izmegju trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih u jedan put.

12. A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka.

13. On bijaše s Davidom u Fas-Damimu, kad se Filisteji skupiše na boj, i ondje bijaše njiva puna ječma, i narod pobježe od Filisteja,

14. A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko.

15. I ta tri prva izmegju trideset siđoše ka stijeni k Davidu u pećinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaoše u okolu u dolini Rafajskoj.

16. A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Vitlejemu.

17. I David zaželje i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata?

18. Tada ta trojica prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskoga koji je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodu.

19. I reče: ne dao mi Bog moj da to učinim! eda li ću piti krv tih ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je donesoše ne mareći za život svoj. I ne htje je piti. To učiniše ta tri junaka.

20. I Avisaj brat Joavov bješe prvi izmegju trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se megju trojicom;

21. Megju trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže.

22. Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka iz Kavseila, koji učini velika djela, on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

23. On ubi i nekoga Misirca visoka pet lakata. Imaše Misirac u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misireu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

24. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan megju ova tri junaka.

25. Bješe najslavniji izmegju tride-

setorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratiocima svojim.

26. Junaci izmegju vojnika bijahu: Asailo brat Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema,

27. Samot Arorarin, Helis Felonjanin,

28. Ira sin Ikisov iz Tekoje, Avijezer iz Anatota,

29. Sivehaj iz Husata, Ilaj iz Ahoha,

30. Maraj iz Netofata, Heled sin Vainin iz Netofata,

31. Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venjaminovih, Venaja iz Faratona,

32. Uraj od potoka Gaskih, Avilo iz Arvata,

33. Azmavet iz Varuma, Elijava iz Salvona,

34. Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin,

35. Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov,

36. Efer iz Mehirata, Ahija iz Felona,

37. Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev,

38. Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirijev,

39. Selek Amonac, Naraj Viroćanin, koji nošaoše oružje Joavu sinu Serujinu,

40. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

41. Urija Hetejin, Zavad sin Alajev,

42. Adina sin Šizin od sinova Ruvimovijeh, poglavar sinova Ruvimovijeh, i trideset s njim,

43. Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne,

44. Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina,

45. Jedialo sin Simrijev i Joha brat mu iz Tise,

46. Elilo Mavljanin, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac,

47. Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

GLAVA 12.

A ovo su koji dogjoše k Davidu u Siklag dok se još krijaoše od Saula sina Kisova, i bijahu megju junacima pomažući u ratu,

2. Naoružani lukom. iz desne ruke i iz lijeve *gaggahu* kamenjem i iz luka strijelama, izmegju braće Saulove, od plemena Venjaminova:

3. Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, i Jezilo i Felet sino-

vi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatot,

4. I Ismaja Gavaonjanin, junak me-gju tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota,

5. Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa,

6. Elkana i Jesija i Azareilo i Joezer i Jasoveam Korijani,

7. I Joila i Zevadija sinovi Jeroamovi iz Gedora.

8. I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama :

9. Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treći,

10. Mismana četvrti, Jeremija peti,

11. Ataj šesti, Elilo sedmi,

12. Joanan osmi, Elzaval deveti,

13. Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti.

14. To bijahu izmegju sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveći nad tisućom.

15. Oni prijegjoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svih bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad.

16. A dogjoše i od sinova Venijaminovijeh i Judinijeh k Davidu u grad.

17. I izide im David na susret, i govoreći reče im : ako mira radi idete k meni, da mi pomozete, srce će se moje združiti s vama ; ako li *ste došli* da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospod otaca naših i neka sudi.

18. Tada duh dogje na Amasaja poglavara me-gju vojvodama, *te reče* : tvoji smo, Davide, i s tobom ćemo biti, sine Jesejev ; mir, mir tebi i pomagačima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih me-gju poglavare nad četama.

19. I od sinova Manasijinih neki prebjegoše k Davidu kad igjaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogloše ; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratiše ga govoreći : na pogibao našu prebjegnuće gospodar u svojemu Saulu.

20. Kad se vraćao u Siklag, prebjego-

še k njemu iz plemena Manasijina : Adna i Jozavad i Jedailo i Mihailo i Jozavad i Eliuj i Saltaj, tisućnici u plemenu Manasijinu.

21. I oni pomagahu Davidu protivu četi, jer hrabri junaci bjehu svi, te postaoše vojvode u njegovoj vojsci.

22. Jer svaki dan dolazahu k Davidu u pomoć, dokle posta velika vojska kao vojska Božija.

23. A ovo je broj ljudi naoružanih za vojsku koji dogjoše k Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po riječi Gospodnjoj :

24. Sinova Judinijeh koji nošahu štit i koplje šest tisuća i osam stotina naoružanih za vojsku ;

25. Sinova Simeunovijeh hrabrih vojnika sedam tisuća i sto ;

26. Sinova Levijevih četiri tisuće i šest stotina ;

27. I Jodaj poglavar izmegju sinova Aronovijeh i s njim tri tisuće i sedam stotina ;

28. I Sadok mladić, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza ;

29. I sinova Venijaminovih, braće Saulove, tri tisuće ; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova ;

30. I sinova Jefremovijeh dvadeset tisuća i osam stotina hrabrih junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih ;

31. A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuća, koji biše imenovani poimence da dogju da postave Davida carem ;

32. I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta će činiti Izrailj, knezova njihovijeh dvjesto, i sva braća njihova slušahu ih ;

33. Sinova Zavulonovijeh, koji igjahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuća, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca ;

34. A od plemena Neftalimova tisuća poglavara i s njima trideset i sedam tisuća sa štitovima i kopljima ;

35. I od plemena Danova dvadeset i osam tisuća i šest stotina naoružanih za boj ;

36. A od plemena Asirova četrdeset tisuća vojnika vještijeh postaviti se za boj ;

37. A onijeh ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuća sa svakojakim oružjem ubojitim.

38. Svi ovi vojnici u vojničkom redu dogjoše cijela srea u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailjem. A i ostali svi Izrailjci bijahu složni da carem postave Davida.

39. I bijahu ondje s Davidom tri dni jedući i pijući, jer im braća bijahu pripravila.

40. A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavnlona i Neftalima, donošahu hljeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhoga grožnja i vina i ulja, volova, ovaca izobila; jer bijaše radost u Izrailju.

GLAVA 13.

I David učini vijeće s tisućnicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama,

2. I reče David svemu zboru Izrailjevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga našega, da pošljemo na sve strane k braći svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailjevijem, i k sveštenicima i Levitima po gradovima i podgragjima njihovijem, da se skupe k nama,

3. Pa da donesemo k sebi kovčeg Boga svojega, jer ga ne tražismo za vremena Saulova.

4. A sav zbor reče da se tako učini, jer to bi po volji svemu narodu.

5. I tako David sabra sav narod Izrailjev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovčeg Božji iz Kirijat-jarima.

6. I otide David sa svijem Izrailjem u Valu, u Kirijat-jarim Judin, da prenesu odande kovčeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, čije se ime prizivlje.

7. I povezoše kovčeg Božji na novijem kolima iz kuće Avinadavove; a Uza i Ahijo upravljahu kolima.

8. A David i vas narod Izrailjev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajući i udarajući u gusle i u psaltire i u bubnje i u kimvale i trubeći u trube.

9. A kad dogjoše do gumna Hidonova, Uza se maši rukom da prihvati kovčeg, jer volovi potegoše na stranu.

C

10. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za kovčeg, te umrije ondje pred Bogom.

11. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu; za to se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

12. I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reče: kako ću donijeti k sebi kovčeg Božji?

13. I ne prenese David kovčega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuću Ovid-Edoma Getejina.

14. I osta kovčeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kući njegovoj tri mjeseca. I Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što imaše.

GLAVA 14.

A Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu i drva kedrovijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrađe kuću.

2. I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izrailja.

3. I David uze jošte žena u Jerusallimu i izrodi još sinova i kćeri.

4. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusallimu: Samuja i Sovav, Natan i Solomun,

5. I Jevar i Elisuja i Elfalet,

6. I Noga i Nefeg i Jafija,

7. I Elisama i Velijada i Elifalet.

8. A Filisteji čuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David čuvši to izide pred njih.

9. I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj.

10. Tada David upita Gospoda govoreći: hoću li izaći na Filisteje? i hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reče: izagji, i daću ih u tvoje ruke.

11. Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobedi ih ondje David, i reče David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim.

12. I ostaviše ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem.

13. A Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu.

14. I David opet upita Boga, a Bog mu reče: ne idi za njima, nego se vra-

23

ti od njih, pa udari na njih prema du-dovima.

15. I kad čuješ da zašušti po vrhovi-ma od dudova, tada izidi u boj; jer će poći Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku.

16. I učini David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku Filistejsku od Ga-vaona do Gezera.

17. I razglasi se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

GLAVA 15.

I načini sebi David kuće u gradu Da-vidovu, i spremi mjesto za kovčeg Bo-žji, i razape mu šator.

2. Tada reče David: ne valja da nosi kovčeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovčeg Božji i da mu služe do vijeka.

3. I skupi David sve sinove Izrailjeve u Jerusalem da prenesu kovčeg Go-spodnji na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio.

4. Skupi David i sinove Aronove i Levite,

5. Od sinova Katovijeh: Urila pogla-vara i braće njegove sto i dvadeset;

6. Od sinova Merarijevih: Asaju po-glavara i braće njegove dvje sta i dva-deset;

7. Od sinova Girsonovijeh: Joila po-glavara i braće njegove sto i trideset;

8. Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braće njegove dvje sta;

9. Od sinova Hevronovijeh: Elila po-glavara i braće njegove osamdeset;

10. Od sinova Ozilovijeh: Aminada-va poglavara i braće njegove sto i dva-naest.

11. Tada dozva David Sadoka i Avi-jatara sveštenike, i Levite Urila i Asa-ju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava,

12. I reče im: vi ste poglavari poro-dica otačkih među Levitima; osveštajte sebe i braću svoju, da donesete kovčeg Gospoda Boga Izrailjeva na mjesto ko-je sam mu spremio.

13. Jer što prejče ne učiniste toga, Gospod naš prodrije nas, jer ga ne tra-žismo kako treba.

14. I osveštaše se sveštenici i Leviti da prenesu kovčeg Gospoda Boga Izrai-ljeva.

15. I nosiše sinovi Levitski kovčeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po riječi Gospodnjoj na ramenima svojim o polugama.

16. I reče David poglavarima Levit-skim da postave izmegju braće svoje pjevače sa spravama muzičkim, sa psaltirima i guslama i kimvalima, da pjevaju u glas veselo.

17. I postaviše Leviti Emana sina Joilova, i od braće njegove Asafa sina Varahijina, i od sinova Merarijevih, braće njihove, Etana sina Kisajina;

18. I s njima braću njihovu drugoga reda: Zahariju i Vena i Jazila i Semi-ramota i Jehila i Uniya i Elijava i Ve-naju i Masiju i Matatiju i Elifela i Mik-neju i Ovid-Edoma i Jeila, vratare.

19. I pjevači Eman i Asaf i Etan uda-rahu u kimvale mjedene;

20. A Zaharija i Azilo i Semiramot i Jehilo i Uniye i Elijav i Masija i Ve-naja u psaltire visoko,

21. A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i Azazija u gusle nisko.

22. A Henanija poglavar među Levi-tima koji nošahu kovčeg uregjišaše ka-ko će se nositi, jer bješe vješt.

23. A Varahija i Elkana bjehu vratari kod kovčega.

24. A Sevanija i Josafat i Natanailo i Amasaj i Zaharija i Venaja i Elijezer, sveštenici, trubljahu u trube pred kov-čegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bjehu vratari kod kovčega.

25. I tako David i starješine Izrailje-ve i tisućnici igjahu prateći kovčeg za-vjeta Gospodnjega iz kuće Ovid-Edo-move s veseljem.

26. I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, prinesoše sedam volova i sedam ovnova.

27. I David bijaše ogrnut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovčeg i pjevači, i Henanija koji upravljаше nosiocima među pjevačima. I David imaše na sebi oplećak lanen.

28. I tako sav narod Izrailjev praćaše kovčeg zavjeta Gospodnjega klikujući i trubeći u trube i u rogove i udarajući u kimvale i u psaltire i u gusle.

29. A kad kovčeg zavjeta Gospodnje-ga ulažаше u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara.

Davidu gdje skače i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

GLAVA 16.

I kad donesoše kovčeg Božji, namjestiše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom.

2. Po tom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnje.

3. I razdade svijem Izrailjcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hljeb i komad mesa i vrč vina.

4. Po tom postavi pred kovčegom Gospodnjim sluge izmegju Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izrailjeva :

5. Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramota i Jehila i Matatiju i Elijava i Venaju i Ovid-Edoma; i Jeilo udaraše u psaltire i gusle, a Asaf u kimvale.

6. A Venaja i Jazilo sveštenici bijahu jednako s strubama pred kovčegom zavjeta Gospodnjega.

7. U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braća njegova :

8. Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.

9. Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva čudesa njegova.

10. Hvalite se svetijem imenom njegovim; neka se veseli srce onih koji raže Gospoda.

11. Tražite Gospoda i silu njegovu; ražite lice njegovo bez prestanka.

12. Pamтите čudesa njegova, koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovih.

13. Sjeme Izrailjevo sluge su njegove, inovi Jakovljevi izbrani njegovi.

14. On je Gospod Bog naš, po svoj u zemlji sudovi njegovi.

15. Pamтите u vijek zavjet njegov, riječ koju je dao na tisuću koljena.

16. Što je zavjetovao Avramu i za što e kleo Isaku,

17. To je postavio Jakovu za zakon i Izrailju za zavjet vječni,

18. Govoreći : tebi ću dati zemlju Hamsku u našljedni dio.

19. Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došljaci.

20. Igjahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu.

21. Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve ;

22. Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.

23. Pjevaj Gospodu, sva zemljo ! javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

24. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

25. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; strašniji je od svih bogova.

26. Jer su svi bogovi u nárôdâ ništa; a Gospod je nebesa stvorio.

27. Slava je i veličanstva pred njim, sila i radost u stanu njegovu.

28. Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.

29. Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu, nosite dare i idite preda nj, poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.

30. Strepi pred njim, sva zemljo; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti.

31. Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima : Gospod caruje.

32. Neka pljeska more i što je u njemu; neka skače polje i sve što je na njemu.

33. Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji.

34. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

35. I recite : spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od nárôdâ, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom.

36. Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reče : amin; i hvališe Gospoda.

37. I ostavi ondje pred kovčegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braću njegovu da služe pred kovčegom bez prestanka kao što treba od dana na dan,

38. I Ovid-Edoma i braću njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratari;

39. A Sadoka sveštenika i braću njegovu sveštenike pred šatorom Gospodnjim na visini u Gavaonu,

40. Da prinose žrtve paljenice Gospodu na oltaru za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i večerom, i da čine sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izrailju,

41. I s njima Emana i Jedutuna i druge izabrane, koji biše poimence imenovani da hvale Gospoda, jer je do vijeka milost njegova,

42. S njima Emana i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzičke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratari.

43. Po tom se razide vas narod, svak svojoj kući, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

GLAVA 17.

A kad David sjegjaše kod kuće svoje, reče David Natanu proroku: gle, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima.

2. A Natan reče Davidu: što ti je god u sreću, čini, jer je Bog s tobom.

3. Ali onu noć dogje riječ Božija Natanu govoreći:

4. Idi i reci Davidu služi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi ne ćeš saizdati kuće da u njoj nastavam.

5. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh Izrailja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona,

6. Kuda sam god hodio sa svijem Izrailjem, jesam li jednu riječ rekao kome izmegju sudija Izrailjevijeh kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: za što mi ne načinite kuću od kedra?

7. Ovako dakle reci služi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vogj narodu mojemu Izrailju.

8. I bjeh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikijeh ljudi na zemlji.

9. I odrediću mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i ne će se više pretre-

sati, niti će im više dosagjivati nepravednici kao prije,

10. I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailjem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljam da će ti Gospod saizdati kuću.

11. I kad se navrše dani tvoji da otiđeš k ocima svojim, podignuću sjeme tvoje nakon tebe, koje će biti izmegju sinova tvojih, i utvrdiću carstvo njegovo.

12. On će mi saizdati dom, i utvrdiću prijesto njegov do vijeka.

13. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; a milosti svoje ne ću ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bjeh prije tebe.

14. Nego ću ga utvrditi u domu svom i u carstvu svom do vijeka, i prijesto će njegov stajati do vijeka.

15. Po svijem ovijem riječima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu.

16. Tada dogje car David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode Bože, i šta je dom moj, te si me doveo dovdje?

17. I to ti se čini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom čovječijim, Gospode Bože.

18. Šta će još David da ti govori o časti sluge tvojega, kad ti znaš slugu svojega?

19. Gospode, sluge svojega radi i po sreću svojemu činiš svu ovu veliku stvar, obznanjujući sve ove velike stvari.

20. Gospode, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

21. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steče sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneći narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira.

22. Jer si učinio narod svoj Izrailja svojim narodom do vijeka, a ti si im, Gospode, Bog.

23. I tako, Gospode, riječ koju si obrekao služi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda do vijeka, i učini kako si rekao.

24. Neka bude tvrda, da se veliča ime

tvoje do vijeka i da se govori: Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev jest Bog nad Izrailjem, i dom Davida sluge tvoga, neka stoji tvrdo pred tobom.

25. Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da ćeš mu sazidati dom, za to se sluga tvoj usudi da ti se pomoli.

26. Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro.

27. Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude do vijeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagosloviš, biće blagosloven do vijeka.

GLAVA 18.

A poslije toga pobi David Filisteje, i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku Filistejskih.

2. Pobi i Moavce, i postase Moavci sluge Davidove i plaćahu mu danak.

3. Razbi David i Adar-Ezera cara Sovskoga u Ematu izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I uze mu David tisuću kola i sedam tisuća konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adar-Ezeru caru Sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraća.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postase sluge Davidove plaćajući mu danak. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jerusolim.

8. I iz Tivata i iz Huna gradova Adar-Ezerovijeh odnese David silnu mjed, od koje Solomun načini more mjedeno i stupove i posugje mjedeno.

9. A kad ču Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezera caru Sovskoga;

10. Posla Adorama sina svojega k cara Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga, jer Toja imao je rat s Adar-Ezerom, i svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Edomaca i od Mo-

avaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika.

12. I Avisaj sin Serujin, pobi osam-naest tisuća Idumejaca u slanoj dolini.

13. I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postase sluge Davidove. I Gospod čuvaše Davida kuda god igjaše.

14. Tako carova David nad svijem Izrailjem sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

15. I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar,

16. A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov sveštenici, a Susa pisar,

17. A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

GLAVA 19.

A poslije toga umrije Nas car sinova Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto.

2. Ireče David: da učinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov učinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I dogjoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Anunu da ga potješe.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David za to poslao ljude da te potješe što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nijesu za to došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode i obore zemlju?

4. Tada Annu uhvati sluge Davidove, i obrija ih i odsiječe im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljude, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grдно osramoćeni, i poručih im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda dogjite natrag.

6. A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuću talanata srebra da najme kôlâ i konjika iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove.

7. I najmiše trideset i dvije tisuće kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji dogjoše i stadoše u ôkô prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i dogjoše na boj.

8. A David kad to ču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom.

9. I izidoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji dogoše bijahu za se u polju.

10. I Joav videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i sastrag, uze odabrane iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima.

11. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu, i namjestiše ih prema sinovima Amonovijem.

12. I reče : ako Sirci budu jači od mene, dogji mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć.

13. Budi junak i držimo se junački za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka učini što mu je drago.

14. Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sircce; ali oni pobjegoše ispred njih.

15. A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i ugjoše u svoj grad. Po tom se Joav vrati u Jerusolim.

16. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, poslaše poslanike te dovedoše Sircce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov igjaše pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijegje preko Jordana, i dogje k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam tisuća kola i četrdeset tisuća pješaka, i Sofaka vojvodu njihova pogubi.

19. I kad vidješe sluge Adar-Ezerove da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

GLAVA 20.

A kad progje godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalimu. I Joav osvoji Ravu i raskopa je.

2. I David uze caru njihovu s glave krunu, i nagje da poteže talanat zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

3. A narod što bijaše u njemu izvede i isiječe ih pilama i gvozdenijem branama i sjekirama. I tako učini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Po tom se vrati David sa svijem narodom u Jerusolim.

4. A poslije toga nastat rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaćanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoreni.

5. Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljača bijaše kao vratilo.

6. I opet nastat rat u Gatu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imase po šest prsta, *skupa* dvadeset i četiri; i on bijaše roda divovskoga.

7. I ružaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova.

8. Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogiboše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

GLAVA 21.

Ali usta sotona na Izrailja i navrati Davida da izbroji Izrailja.

2. I reče David Joavu i knezovima narodnijem : idite, izbrojte sinove Izrailjeve od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima.

3. Ali Joav reče : neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? za što traži to gospodar moj? za što da bude na grijeh Izrailju?

4. Ali riječ careva nadjača Joava. I tako otide Joav i obide svega Izrailja, pa se vrati u Jerusolim.

5. I dade Joav broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izrailjeva tisuća tisuća i sto tisuća ljudi koji mahahu mačem, a naroda Judina četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

6. A plemena Levijeva i Venijaminova ne izbroji s njima, jer mrska bješe Joavu zapovijest careva.

7. A ne bješe mila Bogu ta stvar; za to udari Izrailja.

8. I David reče Bogu : sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje slugu svojega, jer veoma ludo radih.

9. A Gospod reče Gadu vidiocu Davidovu govoreći :

10. Idi, kaži Davidu i reci : ovako veli Gospod : troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

11. I dogje Gad k Davidu i reče mu : tako veli Gospod, biraj :

12. Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i mač neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana mač Gospodnji i pomor da bude u zemlji i angjeo Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izrailjeviem. Sada dakle gledaj šta će odgovoriti onomu koji me je poslao.

13. A David reče Gadu : u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnem Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegova; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

14. I tako pusti Gospod pomor na Izrailja, te pade Izrailja sedamdeset tisuća ljudi.

15. I posla Gospod angjela u Jerusolim da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reče angjelu koji ubijaše : dosta, spusti ruku svoju. A angjeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornana Jevusejina.

16. A David podiže oči svoje i vidje angjela Gospodnjega gdje stoji između zemlje i neba a u ruci mu go mač, kojim bješe zamahnuo na Jerusolim; i pade David i starješine ničice, obučeni u kostrijet.

17. I reče David Bogu : nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam dakle zgriješio i zlo učinio; a te ovce šta su učinile? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mogega; ali ne na taj narod da ga potre.

18. Tada angjeo Gospodnji reče Gadu da kaže Davidu da izide gore i načini oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejina.

19. I izide David po riječi Gadovoj, koju mu reče u ime Gospodnje.

20. A Ornan okrenuv se ugleda angjela, i sakri se su četiri sina svoja. Jer Ornan vrsijaše pšenicu.

21. U tom dogje David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje.

22. Tada reče David Ornanu : daj mi to gumno da načinim na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga da bi prestao pomor u narodu.

23. A Ornan reče Davidu : uzmi i neka čini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem.

24. A car David reče Ornanu : ne, nego ću kupiti za novce šta vrijedi, jer ne ću da prinesem Gospodu što je tvoje ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene.

25. I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata.

26. I ondje načini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši oganj s neba na oltar žrtve paljenice.

27. I zapovjedi Gospod angjelu, te vrati mač svoj u korice.

28. U ono vrijeme vidjev David da ga Gospod usliši na gumnu Ornana Jevusejina prinošaše žrtve ondje.

29. A šator Gospodnji, koji načini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu;

30. I David ne može ići k njemu da traži Boga, jer se uplaši od mača angjela Gospodnjega.

GLAVA 22.

I reče David : ovo je kuća Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju.

2. I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izrailjevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji.

3. I gvožđja mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjeti mnogo bez mjere,

4. I drva kedrovijeh bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovijeh Davidu.

5. Jer David govoraše : Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zamljama; za to ću mu pripremiti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje.

6. Po tom dozva sina svojega Solo-

muna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodu Bogu Izrailjevu.

7. I reče David Solomunu : sine ! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega.

8. Ali mi dogje riječ Gopodnja govoreći : mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio ; ne ćeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.

9. Evo, rodiće ti se sin, on će biti miran čovjek i smiriću ga od svijeh neprijatelja njegovijeh u naokolo ; za to će mu biti ime Solomun ; i mir i pokoj daću Izrailju za njegova vremena.

10. On će sazidati dom imenu mojemu, i on će mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrdiću prijesto carstva njegova nad Izrailjem do vijeka.

11. Za to, sine, Gospod će biti s tobom, i bićeš srećan, te ćeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te.

12. Samo da ti da Gospod razum i mudrost kad te postavi nad Izrailjem da držiš zakon Gospoda Boga svojega.

13. Tada ćeš biti srećan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospod preko Mojsija Izrailju. Budi slobodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se.

14. I evo, u nevolji svojoj pripravo sam za dom Gospodnji sto tisuća talanata zlata i tisuću tisuća talanata srebra ; a mjedi i gvožđa bez mjere, jer ga ima mnogo ; takogjer i drva i kamena pripravo sam ; a ti dodaj još.

15. A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještijeh svakom poslu.

16. Ima zlata, srebra, i mjedi i gvožđa bez mjere ; nastani dakle i radi, i Gospod će biti s tobom.

17. Po tom zapovjedi David svijem knezovima Izrailjevim da pomažu Solomunu sinu njegovu :

18. Nije li s vama Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir od svuda ? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodu i narodu njegovu.

19. Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospoda Boga svojega ; nastanite i zidajte svetinju Gospodu Bogu da unesete kovčeg za-

vjeta Gospodnjega i sveto posugje Božije u dom koji će se sazidati imenu Gospodnjemu.

GLAVA 23.

I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega carem nad Izrailjem.

2. I sabra sve knezove Izrailjeve i sveštenike i Levite.

3. I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuća ljudi.

4. Izmegju njih bijaše dvadeset i četiri tisuće odregjenijeh na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuća upravitelja i sudija ;

5. A četiri tisuće vratara, i četiri tisuće koji hvaljahu Gospoda uz orugja koja načini za hvalu.

6. I razdjeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju.

7. Od Girsona bijahu : Ladan i Simej ;

8. Sinovi Ladanovi : poglavar Jehilo i Zetam i Joilo. trojica ;

9. Sinovi Simejevi : Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otačkih porodica Ladanovijeh.

10. A sinovi Simejevi : Jat, Zina i Jeus i Verija ; ta su četverica sinovi Simejevi.

11. A Jat bijaše poglavar, a Ziza drugi ; a Jeus i Verija nemahu mnogo djece, za to se brojahu u jedan dom otački.

12. Sinovi Katovi : Amram, Isar, Hevron i Ozilo, četvorica.

13. Sinovi Amramovi : Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osvećuje svetinju nad svetinjama, on i sinovi njegovi do vijeka, da kađe pred Gospodom, da mu služe i da blagosiljaju u ime njegovo do vijeka.

14. A sinovi Mojsija čovjeka Božijega broje se u pleme Levijevo.

15. Sinovi Mojsijevi : Girsom i Elijezer.

16. Sinovi Girsomovi : Sevuilo poglavar.

17. A sinovi Elijezerovi : Reavija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi Reavijini umnožiše veoma.

18. Sinovi Isarovi : Selomit poglavar.

19. Sinovi Hevronovi : Jerija prvi,

Amarija drugi, Jazilo treći, i Jekameam četvrti.

20. Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi.

21. Sinovi Merarijevi: Mali je i Musije. Sinovi Mali jevi Eleazar i Kis.

22. A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kćeri, i njima se oženiše sinovi Kisovi, braća njihova.

23. Sinovi Musijevi: Mali je i Eder i Jeremot, trojica.

24. To su sinovi Levijevi po otačkim domovima svojim, poglavari domova otačkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji ragjahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više.

25. Jer David reče: mir dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojem, i nastavače u Jerusalmu do vijeka.

26. I Leviti ne će više nositi šatora i posugja njegova za službu njegovu.

27. Jer po posljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više;

28. Jer odregjeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da čiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem,

29. I oko hljebova postavljenijeh, i oko brašna za dar i oko kolača prijesnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere,

30. I da stoje jutrom i hvale i slave Gospoda, i tako večerom,

31. I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine, i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom,

32. I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braću svoju, u službi u domu Gospodnjem.

GLAVA 24.

A megju sinovima Aronovijem ovi su redovi: sinovi Aronovi bjehu Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar.

2. Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; za to biše sveštenici Eleazar i Itamar.

3. I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itama-

rovijeh, po redu njihovu u službi njihovoj.

4. I nagje se sinova Eleazarovijeh više poglavica nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijeliše: od sinova Eleazarovijeh bijaše poglavica po domovima otačkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otačkim.

5. I biše razdijeljeni ždrijebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh.

6. I popisa ih Semaja sin Natanailov pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otačkih megju sveštenicima i Levitima, jedan dom otački uzevši za Eleazara a jedan za Itamara.

7. I pade prvi ždrijeb na Jojariva, drugi na Jedaju,

8. Treći na Harima, četvrti na Seorima,

9. Peti na Malhiju, šesti na Mejamina,

10. Sedmi na Akosa, osmi na Aviju,

11. Deveti na Isuja, deseti na Sehaniju,

12. Jedanaesti na Eljasiva, dvanaesti na Jakima,

13. Trinaesti na Ufu, četrnaesti na Jesevara,

14. Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira,

15. Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa,

16. Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezečila,

17. Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula,

18. Dvadeset treći na Delaju, dvadeset četvrti na Maziju.

19. To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnji na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev.

20. A od ostalih sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Suvailo; od sinova Suvailovijeh Jedaja,

21. Od Reavije, od sinova Reavijinih poglavar Jesija;

22. Od sinova Isarovijeh Selomot; od sinova Selomotovijeh Jat;

23. A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo treći, Jekameam četvrti;

24. Od sinova Uzilovijeh Miha; od sinova Mišinih Samir;

25. Brat Mišin Jesija; od sinova Jesijinih Zaharija.

26. Sinovi Merarijevi: Malihe i Musije; od sinova Jazijinih Veno.

27. Sinovi Merarijevi od Jazije: Veno i Soam i Zahur i Ivrije;

28. Od Malija Eleazar, koji nemaše sinova;

29. Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo;

30. I od sinova Musijevih Malihe i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi Levitski po domovima otaca svojih.

31. I oni bacaše ždrijeb prema braći svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otačkih među sveštenicima i Levitima, od domova otačkih svaki poglavar prema bratu svojem u mlagjenu.

GLAVA 25.

I odvoji David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji će prorokovati uz gusle i psaltire i kimvale; i biše između njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi:

2. Od sinova Asafovijeh: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj;

3. Od Jedutuna: šest sinova Jedutunovijeh: Gedalija i Serije i Jesaija, Asavija i Matatija i Simej pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz gusle hvaleći i slaveći Gospoda;

4. Od Emana: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo i Jerimot, Ananija, i Ananije, Eljata, Gidaltija i Ramanti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot.

5. Ti svi bijahu sinovi Emanu vidioca careva u riječima Božjim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Emanu četrnaest sinova i tri kćeri.

6. Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajući u domu gospodnjem uz kimvale i psaltire i gusle za službu u domu Božijem, kako car naređjivaše Asafu i Jedutunu i Emanu.

7. I bješe ih na broj s braćom njihovom dbručenom pjesmama Gospodnjim,

dvje staske i osamdeset i osam, samijeh vještaka.

8. I bacaše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, učitelj kao učenik;

9. I pade prvi ždrijeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braćom i sinovima njegovijem, njih dvanaest;

10. Treći na Zahura, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

11. Četvrti na Iseriju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

12. Peti na Netaniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

13. Šesti na Vukiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

14. Sedmi na Jesarilu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

15. Osmi na Jesaiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

16. Deveti na Mataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

17. Deseti na Simeja, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

18. Jedanaesti na Azarcila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

19. Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

20. Trinaesti na Suvaila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

21. Četrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

22. Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

23. Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

24. Sedamnaesti na Josvekasu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

25. Osamnaesti na Ananija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

26. Devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

27. Dvadeseti na Eljatu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

28. Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

29. Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

30. Dvadeset treći na Maziota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

31. Dvadeset četvrti na Romanti-Ezera, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest.

GLAVA 26.

A redovi vratarski bijahu : od sinova Korejevih bijaše Meselemija sin Korejev izmegju sinova Asafovijeh;

2. A sinovi Meselemijini : Zaharija prvenac, Jedialo drugi, Zevadija treći, Jatnilo četvrti,

3. Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi;

4. I Ovid-Edomovi sinovi : Semaja prvenac, Jozavad drugi, Joah treći i Sahar četvrti i Natanailo peti,

5. Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovi Bog.

6. I Semaji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci.

7. Sinovi Semajini : Gotnije i Rafailo i Ovid i Elzavad braća njegova, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija,

8. Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovijeh, i oni i sinovi njihovi i braća njihova, svi hrabri ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma.

9. A Meselemijinih sinova i braće, hrabrih ljudi bijaše osamnaest.

10. A Osini sinovi, od sinova Merarivijeh : Simrije poglavar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem;

11. Helkija drugi, Tevalija treći, Zaharija četvrti; svijeh sinova i braće Osine bijaše trinaest.

12. Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarima da čuvaju stražu na zmjence s braćom svojom služeći u domu Gospodnjem.

13. Jer metaše ždrijeb za maloga kao za velikoga po domovima svojih otaca, za svaka vrata.

14. I pade ždrijeb na istok Selemiji; i Zahariji sinu njegovu, mudromu sarjetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever;

15. A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovim na riznicu;

16. Sufimu i Osi na zapad s vratima Salehetskim na putu koji ide gore; straja bješe prema straži;

17. S istoka šest Levita; sa sjevera četiri na dan; s juga na dan četiri; a kod riznice po dva;

18. Na Parvaru sa zapada četiri na putu, dva kod Parvara.

19. To su redovi vratarski megju sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim.

20. I ovi još bijahu Leviti : Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posvećenijeh stvari.

21. Od sinova Ladanovijeh izmegju glavara domova otačkih od Ladana sina Girsonova *bijaše* Jehilo;

22. Sinovi Jehilovi : Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega;

23. Od sinova Amramovijeh, Isaharovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh,

24. Bijaše Sevuilo sin Girsona sina Mojsijeva starješina nad blagom.

25. A braća njegova od Elizezera : Reavija sin mu, a njegov sin Jesaija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit;

26. Ovaj Selomit i braća njegova bijahu nad svijem blagom od posvećenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otačkih i tisućnici i stotinici i vojvode;

27. Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnji;

28. I što god bješe posvetio Samuilo vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Serujin; ko god posvećivao, *davaše* u ruke Selomitu i braći njegovoj.

29. Od sinova Isarovijeh : Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izrailju, upravitelji i sudije.

30. Od sinova Hevronovijeh Asavija i braća njegova, tisuća i sedam stotina hrabrih ljudi, bijahu nad Izrailjem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku.

31. Izmegju sinova Hevronovijeh bijaše Jerija poglavar sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otačkim. Četdesete godine carovanja Davidova potražiše ih i nagjoše megju njima hrabrih junaka u Jaziru Galadskom.

32. I braće njegove, hrabrih ljudi, bijaše dvije tisuće i sedam stotina glavara u domovima otačkim; i postavi ih car David nad sinovima Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

GLAVA 27.

A sinovi Izrailjevi po svom broju, glavari domova otačkih, tisućnici i stotnici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolazahu i odlazahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i četiri tisuće.

2. Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i četiri tisuće.

3. Od sinova Faresovijeh bijaše poglavar nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca.

4. A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

5. Treći vojvoda trećega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavar; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

6. Ovaj Venaja bješe junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizadav sin mu.

7. Četvrti, četvrtoga mjeseca, Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

8. Peti, petoga mjeseca, poglavar Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

9. Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Iksosv Tekojanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

10. Sedmi, sedmoga mjeseca, Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

11. Osmi, osmoga mjeseca, Sivehaj Husaćanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

12. Deveti, devetoga mjeseca, Avijezer Anatoćanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

13. Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaćanin od sinova Zarinijeh, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

14. Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, Venaja Faratonjanin od sinova Jefre-

movijeh, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

15. Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Heldaj Netofaćanin od Gotonila, i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

16. A nad plemenima Izrailjevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrijev; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin;

17. Nad Levijevima Asavija sin Kemulov; nad Aronovijem Sadok;

18. Nad Judinijem Eliuj od braće Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov;

19. Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov;

20. Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin;

21. Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirot;

22. Nad Danovijem Azareilo sin Jeromov. To bijahu knezovi plemena Izrailjevijeh.

23. A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospod bješe rekao da će umnožiti sinove Izrailjeve kao zvijezde nebeske.

24. Joav sin Serujin počeo brojiti, ali ne dovrši; jer dogje gnjev *Božji* za to na Izrailja; za to taj broj ne dogje u knjigu o caru Davidu.

25. Nad blagom carevijem bijaše Azmavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama, Jonatan sin Ozijin.

26. A nad ratarima, koji ragjahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov;

27. A nad vinogradarima Simej Ramaćanin; a nad rodnom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejin;

28. A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas;

29. Nad govedima što pasijahu u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat sin Adlajev;

30. Nad kamilama Ovil Ismailjac; nad magareima Jedaja Meronoćanin;

31. A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida.

32. A Jonatan stric Davidov bijaše

savjetnik, mudar čovjek i književnik ; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem.

33. I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev.

34. A poslije Ahitofela bijaše Jodaj sin Venajin i Avijatar, a vojvoda carev bješe Joav.

GLAVA 28.

I David sabra u Jerusolim sve poglavare Izrailjeve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisućnike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre,

2. I ustaviši car David na noge reče : čujte me, braćo moja i narode moj ; ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi počivao kovčeg Gospodnji, i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje.

3. Ali mi Bog reče : ne ćeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao.

4. Ali Gospod Bog Izrailjev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izrailjem do vijeka ; jer Judu izabra za vogja, i iz doma Judina dom oca mojega ; i izmegju sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izrailjem.

5. A tako izmegju svih sinova mojih (jer mnogo sinova dade mi Gospod) izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izrailjem.

6. I reče mi : Solomun sin tvoj saziđaće dom moj i trijemove moje ; jer njega izabrah sebi za sina, i ja ću mu biti otac.

7. I utvrdiću carstvo njegovo do vijeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas.

8. Sada dakle pred svijem Izrailjem, zborom Gospodnjim, i da čuje Bog naš, *kažem vam* : držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe do vijeka.

9. A ti, Solomune sine, znaj Boga oca svojega, i služi mu cijelijem srcem i dušom dragovoljnom ; jer sva sreća ispijuje Gospod i svaku pomisao zna ; ako

ga ustražiš, naći ćeš ga ; ako li ga ostaviš, odbaciće te za svagda.

10. Vidi sada da te je Gospod izabrao da sazidaš dom za svetinju ; budi hrabar i radi.

11. Tada predade David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuća njegovijeh, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac očišćenja,

12. I sliku od svega što bješe smislio za trijemove doma Gospodnjega i za sve klijeti u naokolo i za riznicu doma Božijega i za riznicu od svetijeh stvari,

13. I za redove svešteničke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posugje u domu Gospodnjem ;

14. Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu ;

15. Pod mjeru za svijetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh, i za svijetnjake srebrne po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh ; prema potrebi svakoga svijetnjaka ;

16. I zlata pod mjeru za stolove na kojima će stajati hljebovi postavljeni, za svaki sto ; i srebra za stolove srebrne ;

17. I za viljuške i za kotliće i za zdjele zlata čistoga, i za zlatne čaše pod mjeru, za svaku čašu, i za srebrne čaše srebra pod mjeru za svaku ;

18. I za oltar kadioni čistoga zlata pod mjeru ; i sliku od kola zlatnijeh heruvima, koji će raširivši krila zaklanjati kovčeg zavjeta Gospodnjega.

19. To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi.

20. I tako reče David Solomunu sinu svojemu : budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer će Gospod Bog, Bog moj, biti s tobom, ne će te ostaviti niti će odstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodnjem.

21. A evo redovi sveštenički i Levitski za svaku službu u domu Božijem ; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnih i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

GLAVA 29.

Po tom reče car David svemu zboru : jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao ; jer ne će biti čovjeku taj dvor nego Gospodu Bogu.

2. Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjedi za mjedene, gvoždja za gvozdene, i drva za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobila.

3. I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam priprazio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega :

4. Tri tisuće talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuća talanata čistoga srebra, da se oblože zidovi domovima.

5. Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetničkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu ?

6. Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otačkih i knezovi plemena Izrailjevijeh i tisućnici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim.

7. I dadoše za službu u domu Božijem zlata pet tisuća talanata i deset tisuća zlatica, i srebra deset tisuća talanata, i mjedi osamnaest tisuća talanata, i gvoždja sto tisuća talanata.

8. I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovijeh.

9. I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu ; i car se David radovalaše veoma.

10. Po tom David blagoslovi Gospoda pred svijem zborom, i reče David : blagosloven si Gospode Bože Izrailja oca našega od vijeka do vijeka.

11. Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i vječnost i čast, i sve što je na nebu i na zemlji ; tvoje je, Gospode, carstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar ;

12. Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vladáš svijem, i u tvojoj je ruci moć i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukrije-piti sve.

13. Sada dakle, Bože naš, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno.

14. Jer ko sam ja i šta je moj narod da bismo mogli ovoliko prinijeti tebi drugovoljno ? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti.

15. Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši ; dani su naši na zemlji kao sjen, i nema stajanja.

16. Gospode Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za gragjenje doma imenu tvojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje.

17. Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoćeš ; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošću vidjeh narod tvoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi.

18. Gospode Bože Avrama, Isaka i Izrailja, otaca naših, sačuvaj do vijeka ovu volju i pomisao srdačnu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi.

19. I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedočanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi tvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj, za koji sam priprazio.

20. Po tom reče David svemu zboru : blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovi Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru.

21. I prinesoše Gospodu žrtve, i prinesoše Gospodu žrtve paljenice sjutra-dan : tisuću volova, tisuću ovnova, tisuću jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod.

22. I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan veseleći se veoma. I postavioše drugom Solomuna sina Davidova carem, i pomazaše ga Gospodu za vogja a Sadoka za sveštenika.

23. I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnji da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše srećan, i slušaše ga sav Izrailj.

24. I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da će biti pokorni caru Solomunu.

25. I Gospod uzvisi veoma Solomuna pred svijem Izrailjem i dade mu slavu carsku kakove ni jedan car prije njega nije imao u Izrailju.

26. Tako David sin Jesejev carova nad svijem Izrailjem.

27. A vremena za koje carova nad Izrailjem bijaše četrdeset godina; u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusallimu carova trideset i tri godine.

28. I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun sin njegov na njegovo mjesto.

29. A djela cara Davida prva i posljed-

nja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioca i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca,

30. Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja progjoše preko njega i Izrailja i svijeh carevina zemaljskih.

DRUGA KNJIGA DNEVNIKA.

GLAVA 1.

I Solomun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospod Bog njegov bješe s njim, i uzvisi ga veoma.

2. I Solomun reče svemu Izrailju, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izrailja, glavarima domova otačkih,

3. Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer ondje bijaše šator od sastanka Božijega, koji načini Mojsije sluga Gospodnji u pustinji.

4. A kovčeg Božji bješe prenio David iz Kirijat-jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jerusallimu.

5. I oltar mjedeni koji načini Veseleilo sin Urija sina Orova, bijaše ondje pred šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor.

6. I prinese Solomun ondje pred Gospodom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuću žrtava paljenica.

7. Onu noć javi se Bog Solomunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam.

8. A Solomun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto.

9. Neka dakle, Gospode Bože, bude tvrda riječ tvoja, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji.

10. Za to daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojem tako velikomu?

11. Tada reče Bog Solomunu: što ti

je to u sreću, a ne išteš bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem,

12. Mudrost i znanje daje ti se; a daću ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti će poslije tebe imati.

13. I vrati se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred šatora od sastanka u Jerusallimu, i carovaše nad Izrailjem.

14. I nakupi Solomun kôlâ i konjika, i imашe tisuću i četiri stotine kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusallimu.

15. I učini car, te bijaše u Jerusallimu srebra i zlata kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

16. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu svakojaki trg za cijenu.

17. I odlazahu, te dogonjahu iz Misira kola po šest stotina *sikala* srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivahu.

GLAVA 2.

I naumi Solomun da zida dom imenu Gospodnjemu i dom carski sebi.

2. I odbroji Solomun sedam tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji će tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima.

3. I posla Solomun ka Hiramnu caru Tirskom i poruči mu: kako si činio Davidu ocu mojemu i slao mu drva ke-

drovijeh da zida sebi kuću gdje će sje-djeti, *učini tako i meni.*

4. Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posve-tim da se kadi pred njim kadom miris-nijem i da se postavljaju hljebovi vaz-da i da se prinose žrtve paljenice ju-trom i večerom, i u subote i na mla-dine i na praznike Gospoda Boga na-šega, što treba da biva u Izrailju do vijeka.

5. A dom koji ću zidati biće velik, jer je Bog naš veći od svih bogova.

6. A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim.

7. Tako sada pošlji mi čovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožđa i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, *da radi s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusalamu, koje je dobio David otac moj.*

8. I pošlji mi drva kedrovijeh i jelo-vijeh i algumima s Livana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeći drva Livan-ska; a evo sluge će moje biti s tvojim slugama,

9. Da mi priprave mnogo drva, jer dom što ću zidati biće velik i divan.

10. A evo, poslenicima koji će sjeći drva, slugama tvojim, daću pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i dvade-set tisuća kora ječma, i vina dvadeset tisuća vata, i ulja dvadeset tisuća vata.

11. I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Solomunu: što Gos-pod ljubi svoj narod, za to te postavi carem nad njim.

12. I govoraše Hiram: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razu-mna, koji će sazidati dom Gospodu i carski dom sebi.

13. Šaljem ti dakle čovjeka vješta i razumna, Hirama Aviva,

14. Sina jedne žene izmegju kćeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvožđa, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire, i od tankoga platna i od crvca, i rezati sva-

šta, i izmisliti svašta vješto što mu se da, *neka radi s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega.*

15. Neka dakle pšenicu i ječam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošlje slugama svojim.

16. A mi ćemo nasjeći drva na Liva-nu koliko ti god treba, i spustićemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusalam.

17. Tada Solomun izbroji sve ino-strance koji bijahu u zemlji Izrailjevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i nagje ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina;

18. I odredi od njih sedamdeset ti-suća koji će nositi, i osamdeset tisuća koji će tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

GLAVA 3.

I poče Solomun zidati dom Gospodnji u Jerusalamu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu, na mje-stu koje bješe priprazio David, na gu-mnu Ornana Jevusejina.

2. A poče zidati drugoga dana drugo-ga mjeseca četvrte godine carovanja svojega.

3. A ovako zasnova Solomun da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata.

4. A trijem koji bijaše pred duži-nom uz širinu doma imашe dvadeset lakata; a u visinu sto i dvadeset; i oblo-ži ga iznutra čistijem zlatom.

5. A dom veliki obloži drvetom jelo-vijem, po tom ga obloži čistijem zla-tom, i ozgo načini palme i lance.

6. I obloži dom kamenjem dragim da je nakićen, a zlato bijaše Parvajimsko.

7. Obloži zlatom dom, grede, prago-ve i zidove i vrata, i izreza heruvime po zidovima.

8. I načini dom za svetinju nad sve-tinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga čistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata.

9. A na kline dade pedeset sikala zla-at; i klijeti obloži zlatom.

10. I načini u domu svetinje nad sve-

tinjama dva heruvima, naprave umjetničke, i obloži ih zlatom.

11. I krila tih heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima;

12. Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljalo se s krilom drugoga heruvima.

13. Krila tih heruvima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenuti u dom.

14. I načini zavjes od porfire, od skerleta, od crveca i od tankoga platna, i po njemu načini heruvime.

15. I načini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglašlje ozgo na svakom od pet lakata.

16. I načini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i načini sto šipakâ, i metnu ih megju lance.

17. I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

GLAVA 4.

I načini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok.

2. I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo u naokolo, pet lakata visoko, a u naokolo mu bješe trideset lakata.

3. A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda u naokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more; dva reda bijaše tih volova, salivenijeh s morem.

4. I stajalo more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajalo ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

5. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet ljljanov, a primaše tri tisuće vata.

6. I načini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bi-

jaše za sveštenike da se u njemu umivaju.

7. I načini deset svijetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve.

8. I načini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i načini stotinu čaša od zlata.

9. I načini trijem sveštenci i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjed.

10. A more metnu na desnu stranu k istoku s juga.

11. Još načini Hiram lonce i lopate i kotliće, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božji:

12. Dva stupa, i dva oglašlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglašlja navrh stupova;

13. I četiri stotine šipakâ na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglašlja navrh stupova;

14. I načini podnožja, i umivaonice načini na podnožja;

15. Jedno more, i dvanaest volova pod njim;

16. I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih načini Hiram Aviv caru Solomunu za dom Gospodnji od ugla-gjene mjedi.

17. To je car saljevao u ravni Jordanskoj u zemlji ilovači izmegju Sohota i Saridate.

18. I načini Solomun svega ovoga posugja vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjedi.

19. Načini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni;

20. I svijetnjake sa žiškima njihovim od čistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po običaju;

21. I cvjetove i žiske i usekâce od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro;

22. I noževe i kotliće i kadionice i mašice od čistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulažalo u crkvu, bijahu od zlata.

GLAVA 5.

I tako se svrši sav posao što uradi Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac nje-

gov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega.

2. Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailjevijeh u Jerusalam da prenesu kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, koje je Sion.

3. I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmog mjeseca.

4. I kad dogjoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovčeg.

5. I preneseše kovčeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, preneseše sveštenici i Leviti.

6. A car Solomun i sav zbor Izrailjski koji se sabra k njemu prinesoše pred kovčegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnoštva ni izbrojiti ni proračunuti.

7. I uneseše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

8. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

9. I povukoše mu poluge tako da im se krajevi vigjahu od kovčega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se na polje ne vigjahu, i ostaše ondje do danas.

10. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče koje metnu Mojsije na Horivu kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijem po što izidoše iz Misira.

11. A kad sveštenici izidoše iz svetinje, jer sveštenici koji se nagjoše osvestaše se ne pazeći na red,

12. I Leviti pjevači svi, koji bijahu uz Asafa i Emanu i Jedutuna, i sinovi njihovi i braća njihova, obučeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltirima i s guslama s istočne strane oltaru, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube,

13. I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednijem glasom hvaljahu i slavljahu Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i gusle, hvaleći Gospoda da je dobar, da je do vijeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodnji,

14. Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodnje napuni dom Božji.

GLAVA 6.

Tada reče Solomun : Gospod je rekao da će nastaviti u mraku.

2. A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš do vijeka.

3. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše.

4. I reče : blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći :

5. Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Misirske, ne izabrah grada među svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah čovjeka koji bi bio vogj narodu mojemu Izrailju,

6. Nego izabrah Jerusalam da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem.

7. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

8. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu : što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio.

9. Ali ne ćeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

10. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

11. I namjestih ovdje kovčeg, u kom je zavjet Gospodnji što je učinio sa sinovima Izrailjevijem.

12. Po tom stade *Solomun* pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje.

13. A bješe načinio Solomun podnožje od mjedi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugo i pet lakata široko, a tri lakta visoko ; pa stade na nj, i kleče na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu.

14. I reče : Gospode Bože Izrailjev ! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu

ni na zemlji, koji čuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim;

15. Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao : što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

16. Sada dakle, Gospode Bože Izraeljev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći : ne će ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izraeljevu, samo ako ušćuvaju sinovi tvoji put svoj hodeći po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom.

17. Sada dakle, Gospode Bože Izraeljev, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu.

18. Ali hoće li doista Bog stanovati s čovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamo li ovaj dom što ga sazidah.

19. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu kojom ti se danas molj sluga tvoj.

20. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noću, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da ćeš namjestiti ime svoje, da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

21. Čuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izraelja, kojima će se moliti na ovom mjestu, čuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, čuj i smiluj se.

22. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva dogje pred tvoj oltar u ovom domu,

23. Ti čuj s neba, i učini, i sudi slugama svojim plaćajući krivicu i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

24. I kad se razbije pred neprijateljem narod tvoj Izraelj za to što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

25. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izraelju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem.

26. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda za to što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu

imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

27. Ti čuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izraelju pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u nasljedstvo.

28. Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest,

29. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega naroda tvojega Izraelja, ko pozna muku svoju i bol svoj, i podigne ruke svoje u ovom domu,

30. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova čovječijih;

31. Da te se boje hodeći putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim.

32. I inostranac koji nije od naroda tvojega Izraelja, nego dogje iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad dogje i pomoli se u ovom domu,

33. Ti čuj s neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izraelj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah.

34. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvši se ka gradu ovomu, koji se izabrao, i ka ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

35. Čuj s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu.

36. Kad ti zgriješe, jer nema čovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnu ili koja je blizu,

37. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i reku : sagriješismo i zlo učinismo i skrivismo;

38. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u ze-

mlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenući se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovim, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

39. Tada čuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili.

40. Tako, Bože moj, neka budu oči tvoje otvorene i uši tvoje prignute na molbu u ovom mjestu.

41. I tako, stani, Gospode Bože, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje, sveštenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru.

42. Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se milosti *obećane* Davidu služi tvojemu.

GLAVA 7.

A kad svrši Solomun molitvu, sigje oganj s neba i spali žrtve paljenice i *druge* žrtve, i slave Gospodnje napuni se dom,

2. Te ne mogahu sveštenici ući u dom Gospodnji, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

3. A svi sinovi Izrailjevi videći gdje sigje oganj i slava Gospodnja na dom, saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

4. I car i sav narod prinesoše žrtve pred Gospodom.

5. I prinese car Solomun na žrtvu dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod.

6. A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje što ih bješe načinio car David da hvale Gospoda, jer je do vijeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izrailjevi stajahu.

7. I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer ondje prinese žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mjedenom oltaru koji načini Solomun, ne mogoše

stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova.

8. I u to vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izrailj s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka Misirskoga.

9. I u osmi dan praznovaše praznik, jer posvećivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana.

10. A dvadeset trećega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovim, i bijahu radosni i veseli radi dobra što učini Gospod Davidu i Solomunu i Izrailju narodu svojemu.

11. I svrši Solomun dom Gospodnji i dom carski, i bi srećan u svemu što bješe naumio da načini u domu Gospodnjem i u domu svom.

12. Po tom javi se Gospod Solomunu noću i reče mu : uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve.

13. Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj,

14. I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijev putova svojih, i ja ću tada uslišiti s neba i oprostiću im grijeh njihov, i iscijeliću zemlju njihov.

15. I oči će moje biti otvorene i uši moje prignute k molitvi s toga mjesta.

16. Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu do vijeka; i biće tu oči moje i srce moje vazda.

17. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

18. Utvrdiću prijesto carstva tvojega kako sam obećao Davidu ocu tvojemu govoreći : ne će ti nestati čovjeka koji bi vladao u Izrailju.

19. Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovijesti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

20. Tada ću ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojem odbaciću od sebe, i učiniću od njega priču i podsmitih megju svijem narodima.

21. I dom ovaj koliko je slavan, ko

god progje pokraj njega, začudiće mu se i reći će: za što učini ovo Gospod od ove zemlje i od ovoga doma?

22. I odgovoriće se: jer odustaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im, za to pusti na njih sve ovo zlo.

GLAVA 8.

A kad progje dvadeset godina, u koje sazida Solomun dom Gospodnji i dom svoj,

2. Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izrailjeve.

3. Po tom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga.

4. I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu.

5. Sazida i Vet-oron gornji i Vet-oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama,

6. I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalmu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega.

7. I sav narod što bješe ostao od He-teja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izrailja,

8. Od sinova njihovijeh koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne potrše sinovi Izrailjevi, njih nagna Solomun da plaćaju danak do današnjega dana.

9. A od sinova Izrailjevijeh, kojih ne učini Solomun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem,

10. Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imaše car Solomun, dvje sta i pedeset, koji upravljahu narodom.

11. I kćer Faraonovu preseli Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reče: ne će sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izrailjeva, jer je svet što je došao u nj kovčeg Gospodnji.

12. Tada prinošaše Solomun žrtve paljenice Gospodu na oltaru Gospodnjem koji načini pred trijemom,

13. Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovijesti Mojsijevoj, u su-

bote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnijeh hljebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica.

14. I postavi po naredbi Davida oca svojega redove svešteničke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale Boga i služe pred sveštenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem na svakim vratima; jer tako bijaše zapovijest Davida čovjeka Božijega.

15. I ne odstupiše od zapovijesti careve za sveštenike i Levite ni u čem, ni za riznice.

16. Tako se svrši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodnji pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnji.

17. Tada otide Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijegu morskom u zemlji Edomskoj.

18. A Hiram posla mu po svojim slugama lagje i sluge vješte moru i otidoše sa slugama Solomunovijem u Ofir, i uzeše odande četiri stotine i pedeset talanata zlata i donesoše caru Solomunu.

GLAVA 9.

A carica Savska ču glas o Solomunu, pa dogje u Jerusalm da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom pratnjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u sreću.

2. I Solomun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

3. A kad carica Savska vidje mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao,

4. I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dogje izvan sebe,

5. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

6. Ali ne htjeh vjerovati što govorahu dokle ne dogjem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala.

7. Blago ljudima tvojim i blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

8. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izraelja da bi ga utvrdio do vijeka, za to im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu.

9. Po tom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takih mirisa kakve dade carica Savska caru Solomunu.

10. I sluge Hiramove i sluge Solomunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezoše drveta almugima i dragoga kamenja.

11. I načini car od toga drveta almugima put u dom Gospodnji i u dom carev, i gusle i psaltire za pjevače; nigda se prije nijesu vidjele take stvari u zemlji Judinoj.

12. A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželjela i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijela caru. Po tom ona otide, i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

13. A zlata što dohogaše Solomunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

14. Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi carevi Arapski i glavari zemaljski donošahu Solomunu zlato i srebro.

15. I načini car Solomun dvje staitova od kovanoga zlata, šest stotina *sikal* kovanoga zlata dajući na jedan štit,

16. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajući tri staita *sikal* zlata na jedan štitić. I ostavi ih car u domu od šume Livanske.

17. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

18. A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ručice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ručica.

19. I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki načinjen ni u kojem carstvu.

20. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od čistoga

zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

21. Jer careve lagje hogjahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedan put u tri godine vraćahu se lagje Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune.

22. Tako car Solomun bijaše veći od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

23. I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce.

24. I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine,

25. Tako da imaše Solomun četiri tisuće staja za konje i kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalmu.

26. I vladaše nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do megje Misirske.

27. I učini car, te u Jerusalmu bješe srebra kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovogjahu Solomunu konje iz Misira i iz svih zemalja.

29. A ostala djela Solomunova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proročanstvu Ahije Silomljanina i u utvari Ida vidioca o Jerovoamu sinu Navatovu?

30. A carova Solomun u Jerusalmu nad svijem Izrailjem četrdeset godina.

31. I počinu Solomun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin njegov.

GLAVA 10.

Tada otide Rovoam u Sihem, jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare.

2. A kad ču Jerovoam sin Navatov, koji bijaše u Misiru pobjegav onamo od cara Solomuna, vrati se Jerovoam iz Misira.

3. Jer poslaše, te ga dozvaše; i dogje Jerovoam i sav Izrailj i rekoše Rovoamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu

oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa ćemo ti služiti.

5. A on im reče : do tri dana dogjite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeće sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče : kako svjetujete da odgovorim narodu ?

7. A oni mu odgovoriše govoreći : ako se udobriš narodu i ngodiš im i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svijet, što ga svjetovaše starci, i učini vijeće s mladićima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim ;

9. I reče im : šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreći : olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac.

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoše s njim, i rekoše : ovako kaži narodu što ti reče : otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj ; ovako im reci : moj mali prst debliji je od bedara oca mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram ; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dogje Jerovoam i sav narod k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav : dogjite opet k meni do tri dana.

13. I car im odgovori oštro, jer ostavi car Rovoam svjet starački,

14. I odgovori im kako ga svjetovaše mladići, govoreći : moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na nj ; otac vas je moj šibao bičevima a ja ću bodljivijem bičevima.

15. I car se ogлуši naroda ; jer Bog bješe tako uredio da bi potvrdio Gospod riječ svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jerovoamu sinu Navatovu.

16. A kad vidje sav Izrailj da ih se car ogлуši, odgovori narod caru govoreći : kakav dio mi imamo s Davidom ? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. Svak u svoj šator, Izrailju ! A ti, Davide, sad gledaj svoju kuću. Tako otide sav Izrailj u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Rovoam.

18. I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailjevi zasušu kamenjem, te pogibe. Tada car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusolim.

19. Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana.

GLAVA 11.

A kad dogje Rovoam u Jerusolim, sazva dom Judin i Venijaminov, sto i osamdeset tisuća odabranijih vojnika, da zavojšte na Izrailja da povrate carstvo Rovoamu.

2. Ali dogje riječ Gospodnja Semeju čovjeku Božijemu govoreći :

3. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svijem sinovima Izrailjevijem od Jude i Venijamina, i reci :

4. Ovako veli Gospod : ne idite i ne bijte se s braćom svojom, vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušashe riječ Gospodnju i vratiše se i ne idoše na Jerovoama.

5. I Rovoam sjedje u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj ;

6. Sazida Vitlejem i Itam i Tekuju,

7. I Vet-Sur i Sohot i Odolam,

8. I Gat i Marisu i Zif,

9. I Adoraim i Lahis i Aziku,

10. I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrđi gradovi.

11. A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino,

12. I u svakom gradu štitova i kopaljca, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin.

13. I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izrailju, sabraše se k njemu iz svijeh krajeva svojih.

14. Jer ostaviše Leviti podgragja svoja i dostojahu svoja, i otidoše u Judejsku i u Jerusolim, jer ih otjera Jerovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe svešteničke Gospodu.

15. I postavi sebi sveštenike za visine i za gjavole i za teoce, koje načini.

16. A za njima iz svijeh plemena Izrailjevijeh koji upraviše srce svoje da traže Gospoda Boga Izrailjeva, dogjoše u Jerusolim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih.

17. I tako utvrdiše carstvo Judino, i

ukrijepiše Rovoama sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hogjahu putem Davidovijem i Solomunovijem.

18. A Rovoam se oženi Maeletom kćerju Jerimota sina Davidova i Avihailom kćerju Esijava, sina Jesejeva,

19. Koja mu rodi sinove : Jeusa i Samariju i Zama.

20. A poslije nje oženi se Mahom kćerju Avesalomovom, koja mu rodi Aviju i Ataja i Zizu i Selomita.

21. A ljublaše Rovoam Mahu kćer Avesalomovu većma od svih žena svojih i inoča svojih; jer imаше osamnaest žena i šezdeset inoča, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri.

22. I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braćom njegovom, jer ga šćaše postaviti carem.

23. I mudro radeći rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Venijaminovijem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

GLAVA 12.

A kad Rovoam utvrdi carsto i kad osili, ostavi zakon Gospodnji i sav Izrailj s njim.

2. A pete godine carovanja Rovoamova dogje Sisak car Misirski na Jerusalem, jer zgriješiše Gospodu,

3. S tisuću i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuća konjika, i ne bješe broja narodu koji dogje s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima.

4. I uze tvrde gradove Judine i dogje do Jerusalem.

5. Tada dogje Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jerusalem od Sisaka, i reče im : ovako veli Gospod : vi ostaviste mene, za to i ja ostavljam vas u ruke Sisaku.

6. Tada se poniziše knezovi Izrailjevi i car. i rekoše : pravedan je Gospod.

7. A kad ih vidje Gospod gdje se poniziše, dogje riječ Gospodnja Semaji govoreći : poniziše se, ne ću ih potrti, nego ću im sada dati izbavljenje, i ne će se izliti jarost moja na Jerusalem preko Sisaka.

8. Nego će mu biti sluge, da poznadu

šta je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim.

9. I tako dogje Sisak car Misirski u Jerusalem i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze; uze i štitove zlatne, koje bješe načinio Solomun;

10. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji čuvahu vrata doma careva.

11. I kad igjaše car u dom Gospodnji, dolazahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu stražarsku.

12. Što se dakle ponizi, odvratilo se od njega gnjev Gospodnji, i ne zatr ga sa svijem; jer još u Judi bješe dobra.

13. I utvrdi se car Rovoam u Jerusallimu, i carova; jer bijaše Rovoamu četrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusallimu gradu, koji izabra Gospod izmegju svih plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. A materinjegovoj bješe ime Nama, Amonka.

14. Ali on činjaše zlo, jer ne upravi sreća svojega da traži Gospoda.

15. Ali djela Rovoamova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semaje i vidioca Ida, gdje se kazuju koljena, a i ratovi koji bijahu jednako megju Rovoamom i Jerovoamom?

16. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Avija sin njegov.

GLAVA 13.

Godine osamnaeste carovanja Jerovoamova zacari se Avija nad Judom.

2. Tri godine carova u Jerusallimu. Materi mu bješe ime Mihaja, kći Uri-lova iz Gavae. A bijaše rat izmegju Avije i Jerovoama.

3. I Avija izide na boj s hlabrom vojskom, četiri stotine tisuća izabranijeh vojnika; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotina tisuća izabranijeh hlabrijeh vojnika.

4. I sta Avija navrh brda Semarajima u gori Jefremovoj, i reče : čujte me, Jerovoame i sav Izrailju!

5. Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailjev predao Davidu carstvo nad Izrailjem do vijeka, njemu i

sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem ?

6. Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega.

7. I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odapriješe se Rovoamu sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i strahljiva srea, te im se ne odaprije.

8. Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u ruku sinova Davidovijeh, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jerovoam da su vam bogovi.

9. Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i načinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dogje da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi.

10. Ali nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao;

11. I pale Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako več, i kade mirisima, i hljebovi postavljeni stoje na čistom stolu, i pale se svako več žišci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste.

12. Za to evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izrailjevi, ne vojujte na Gopoda Boga otaca svojih, jer ne ćete biti srećni.

13. Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zagju za legja, i tako Judejcima bijahu sprijed *jedni* a s legja zasjeda.

14. I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodu a sveštenici zatrubiše u trube.

15. I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izrailja pred Avijom i Judom.

16. I pobjegoše sinovi Izrailjevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke.

17. I pobi ih ljuto Avija i narod njegov, i pade od Izrailja pobijenijeh pet stotina tisuća odabranijeh ljudi.

18. Tako biše pokoreni sinovi Izrailjevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdaše u Gospoda Boga otaca svojih.

19. I Avija potjera Jerovoama, i uze mu gradove Vetilj i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova.

20. I Jerovoam se više ne oporavi za života Avijina; i udari ga Gospod, te umrije.

21. A Avija utvrdi se, i uze četrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri.

22. A ostala djela Avijina i putovi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ida.

GLAVA 14.

A kad počinu Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena počinu zemlja deset godina.

2. I činjaše Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem.

3. Jer obori oltare tugje i visine, i izlomli likove njihove i isiječe lugove njihove.

4. I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu.

5. Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunčane likove, i počinu carstvo za njegova vremena.

6. I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospod dađe mir.

7. I reče Judi : da saznamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražismo Gospoda Boga svojega, tražismo ga i dade nam mir od svuda. I tako zidaše, i biše srećni.

8. I imaše Asa vojske tri sta tisuća od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvje sta i osamdeset tisuća sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici.

9. I izide na njih Zara Etiopljanin s tisuću tisuća vojske i s tri sta kola, i dogje do Marise.

10. I Asa izide preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise.

11. I zavapi Asa ka Gospodu Bogu svojemu govoreći : Gospode, tebi je ništa pomoći množini ili nejakomu; pomozi nam, Gospode Bože naš, jer se u

te uzdamo, i u tvoje ime dogjosmo na ovo mnoštvo. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te čovjek.

12. I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred Judom^a, i pobjegoše Etiopljani.

13. I tjera ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih ni jedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše plijen velik veoma.

14. I pobiše sve gradove oko Gerara, jer dogje na njih strah Gospodnji, i oplijenije sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena.

15. Pobiše i po stanovima pastirskim ljude, i odvedoše mnogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jerusalim.

GLAVA 15.

Tada duh Božji dogje na Azariju sina Odidova;

2. Te otiđe pred Asu, i reče mu: čujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naći ćete ga; ako li ga ostavite, i on će vas ostaviti.

3. Dugo je Izrailj bez pravoga Boga i bez sveštenika učitelja, i bez zakona.

4. A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izrailjevu i tražili ga, našli bi ga.

5. Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik megju svijem stanovnicima zemaljskim;

6. I potiru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama.

7. Za to vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer imaplate za vaštrud.

8. A kad ču Asa te riječi i proroštvo proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Venijaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnji koji bijaše pred trijemom Gospodnjim.

9. Po tom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake koji bijahu kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebježe k njemu iz naroda Izrailjeva kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim.

10. I skupiše se u Jerusalim trećega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina.

11. I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognāše, sedam stotina volova i sedam tisuća ovaca.

12. I uhvatiše vjeru da traže Gospoda Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom;

13. A ko god ne bi tražio Gospoda Boga Izrailjeva, da se pogubi, bio mali ili veliki, čovjek ili žena.

14. I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove.

15. I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i nagjoso ga; i Gospod im dade mir od svuda.

16. Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe načinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Kedronu.

17. Ali visine ne biše oborene u Izrailju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegova.

18. I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove.

19. I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

GLAVA 16.

Godine trideset šeste carovanja Asina izide Vasa car Izrailjev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otići k Asi caru Judinu ni od njega doći.

2. Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru Sirskomu, koji življaše u Damasku, i poručī :

3. Vjera je izmegju mene i tebe, izmegju oca mojega i oca tvojega, evo šaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjeviem, eda bi otišao od mene.

4. I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve, i osvojiše Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u kojima bijahu žitnice.

5. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje.

6. Tada car Asa uze sav narod Judin,

te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, čim zidaše Vasa, i od njega sazida Gavaju i Mispu.

7. A u to vrijeme dogje Ananije vidjelac k Asu caru Judinu i reče mu : što si se pouzdao u cara Sirskoga a nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, za to se vojska cara Sirskoga izmače iz tvojih ruku.

8. Nijesu li Etiopljani i Luveji imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika ? pa kad si se pouzdao u Gospoda, dade ti ih u ruke.

9. Jer oči Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio ; za to će od sele biti ratovi na te.

10. Tada se Asa razgnjevi na proroka, i baci ga u tamnicu, jer se rasrdi na nj za to ; i potlači Asa neke iz naroda u to vrijeme.

11. Ali gle, djela Asina, prva i posljednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

12. I razbolje se Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospoda nego ljekare.

13. I tako počinu Asa kod otaca svojih, i umrije četrdeset prve godine carovanja svojega.

14. I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napravio mirisavijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i spalije mu ih vrlo mnogo.

GLAVA 17.

Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrijepi se na Izrailja.

2. I ponamješta vojsku po svijem tvrđijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Jefremovijem, koje zadobi Asa otac njegov.

3. I bijaše Gospod s Josafatom, jer hogjaše prvijem putovima Davida oca svojega i ne tražaše Válâ ;

4. Nego Boga oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hogjaše, i ne činjaše kao sinovi Izrailjevi.

5. Za to utvrdi Gospod carstvo u ruci

njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te imaše veliko blago i slavu.

6. I srce se njegovo oslobodi na putovima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji.

7. I treće godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheju da uče po gradovima Judinijem ;

8. I s njima Levite : Semaju i Nataniju i Zevadiju i Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju, Levite, i s njima Elisamu i Jorama sveštenike.

9. I učahu po Judeji imajući pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohogjahu sve gradove Judine učeći narod.

10. I dogje strah Gospodnji na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata.

11. I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i danak u novcu ; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuća i sedam stotina ovnova i po sedam tisuća i sedam stotina jaraca.

12. Tako napredovaše Josafat i podiže se veoma ; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice.

13. I imaše mnogo dobra po gradovima Judinijem, i vojnika, hrabrih junaka u Jerusalamu.

14. A ovo je broj njihov po domovima otaca njihovijeh : od Jude tisućnici : Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuća hrabrih junaka ;

15. A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvje sta i osamdeset tisuća ;

16. A za njim Amasija sin Zihrijevi, koji se dragovoljno dade Gospodu, i s njim bijaše dvje sta tisuća hrabrih junaka ;

17. A od Venijamina : hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvje sta tisuća naoružanih lukom i štitom ;

18. A za njim Jozavad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuća naoružanih za boj.

19. Ovi služahu caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrđijem gradovima u svoj zemlji Judinoj.

GLAVA 18.

I Josafat imajući veliko blago i slavu oprijatelji se s Ahavom.

2. I poslije nekoliko godina otide k Ahavu u Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraje ga da pogje na Ramot Galadski.

3. I reče Ahav car Izrailjev Josafatu caru Judinu: hoćeš li ići sa mnom na Ramot Galadski? A on reče: ja kao ti, i narod moj kao tvoj narod; hoćemo s tobom na vojsku.

4. Još reče Josafat caru Izrailjevu: pitaj danas šta će Gospod reći.

5. Tada sazva car Izrailjev proroke svoje, četiri stotine ljudi, i reče im: hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili će se okaniti? A oni rekoše: idi, jer će ga Gospod dati u ruke caru.

6. A Josafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo.

7. A car reče Josafatu: ima još jedan čovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne priče dobra nego svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče: neka car ne govori tako.

8. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina.

9. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjegjahu svaki na svom prijestolu obučeni u *carske* haljine, sjegjahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

10. I Sedekija sin Hananin načini sebi gvozdena rogove, i reče: ovako veli Gospod: ovijem ćeš bosti Sirce dokle ih ne istrijebiš.

11. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospod predati caru u ruke.

12. A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreći: evo proroci proriču svi jednjim glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao njihova, i govori dobro.

13. A Miheja reče: tako da je živ Gospod, govoriću ono što reče Bog moj.

14. I kad dogje k caru, reče mu car: Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili će se okaniti? A on reče: idite, bićete srećni, i daće vam se u ruke.

15. A car mu reče: koliko će te puta

zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje?

16. Tada reče: vidio sam sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reče Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

17. Tada reče car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi ne će prorokovati dobra nego zlo?

18. A *Miheja* reče: za to čujte riječ Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaje mu s desne i s lijeve strane;

19. I Gospod reče: ko će prevariti Ahava cara Izrailjeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reče: jedan reče ovo a drugi ono.

20. Tada izide jedan duh, i stavši pred Gospoda reče: ja ću ga prevariti. A Gospod mu reče: kako?

21. Odgovori: izići ću, i biću lažljiv duh u ustima svih proroka njegovijeh. A *Gospod* mu reče: prevarićeš ga i nadvladaćeš, idi i učini tako.

22. Za to sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta tijekom prorocima tvojim; a Gospod je izrekao zlo po te.

23. Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreći: kojim je putem otišao duh Gospodnji od mene da govori s tobom?

24. A Miheja mu reče: eto, vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

25. Tada car Izrailjev reče: uhvatite Miheju, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu caru.

26. I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajte mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru.

27. A Miheja reče: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: čujte svi narodi.

28. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

29. I reče car Izrailjev Josafatu: ja ću se preobući kad pogjem u boj, a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izrailjev, i otidoše u boj.

30. A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreći: ne udarajte ni

na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva.

31. A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše : to je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvрати ih Bog od njega.

32. Jer vidjevši vojvode od kola da nije car Izrailjev, odstupiše od njega.

33. A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuša oklop. A on reče svojemu vozaču : savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

34. I boj bi žestok onoga dana, a car Izrailjev zaosta na kolima svojim prema Sircima do večera, i umrije o sunčanom zahodu.

GLAVA 19.

A kad se Josafat car Judin vraćao s mirom kući svojoj u Jerusolim.

2. Izide preda nj Juj sin Ananijev, vidjelac, i reče Josafatu : bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? za to se podigao na te gnjev Gospodnji.

3. Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravo srce svoje da tražiš Boga.

4. Po tom Josafat sjegjaše u Jerusolim, i opet progje po narodu od Virsaveje do gore Jefremove, i povрати ih ka Gospodu Bogu otaca njihovijeh.

5. I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu.

6. I reče sudijama : gledajte šta ćete raditi, jer ne ćete suditi za čovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite.

7. Za to neka bude strah Gospodnji u vama; pazite i radite, jer u Gospoda Boga našega nema nepravde, nitigleda ko je ko, niti prima poklona.

8. Takogjer i u Jerusalimu postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavara domova otačkih u Izrailju za súdeve Gospodnje i za raspre; jer dolažahu opet u Jerusolim.

9. I zapovjedi im govoreći : tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca.

10. I u svakoj parnici koja dogje k vama od braće vaše što sjede po gradovima svojim, *da rasudite* izmegju krvi

i krvi, izmegju zakona i zapovijesti, izmegju uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi grijegli Gospodu, da ne bi došao gnjev *njegov* na vas i na braću vašu; tako činite, te ne ćete zgriješiti.

11. I evo, Amarija poglavar sveštenički biće nad vama u svijem poslovima Gospodnjim, a Zavdija sin Ismailov vogj doma Judina u svijem poslovima carskim; takogjer Leviti upravitelji biće uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod će biti s dobrijem.

GLAVA 20.

A poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive megju sinovima Amonovijem, dogjoše da vojuju na Josafata.

2. I dogjoše te javiše Josafatu govoreći : ide na te veliko mnoštvo ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad.

3. A Josafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj.

4. I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svih gradova Judinijeh dogjoše da traže Gospoda.

5. Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusolimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem,

6. I reče : Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vladaš svijem carstvima narodnijem? nije li u tvojoj ruci moć i sila da ti niko ne može odoljeti?

7. Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izrailja, i dao je na vijek sjemenu Avrama prijatelja svojega?

8. Te se naseliše u njoj, i sagradiše ti u njoj svetinju za ime tvoje govoreći :

9. Kad nas zadesi kako zlo, mač osvetni ili pomor ili glad, staćemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapićemo k tebi u nevoљи svojoj, usliši i izbavi.

10. A sada evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izrailjevijem proći kad igjahu iz zemlje Misirske, nego ih obidoše i ne istrijebiše;

11. A evo, oni nam vraćaju došavši da

nas istjeraju iz našljedstva tvojega, koje si nam predao.

12. Bože naš, zar im ne ćeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo činili, nego su oči naše *uprte* u te.

13. A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi.

14. Tada sigje duh Gospodnji usred zbora na Jazila sina Zaharije sin Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita izmegju sinova Asafovijeh,

15. I reče: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusallimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji.

16. Sjutra izidite na njih; oni će poći uz brdo Zis, i naći ćete ih na kraj potoka prema pustinji Jeruilu.

17. Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojte pa gledajte kako će vas izbaviti Gospod, Judo i Jerusallime! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospod će biti s vama.

18. Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jerusallimljani padoše pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu.

19. A Leviti od sinova Katovijeh i od sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izrailjeva glasom veoma visokim.

20. A u jutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: čujte me, Judejci i Jerusallimljani, vjerujte Gospodu Bogu svojemu i bićete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i bićete srećni.

21. I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevače Gospodnje da hvale svetu krasotu idući pred vojskom i govoreći: hvalite Gospoda, jer je do vijeka milost njegov.

22. A kad počеше pjesmu i hvalu, obrati Gospod zasjedu na sinove Amovne i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoše na Judu, te se razbiše.

23. Jer sinovi Amonovi i Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potrše.

24. A kad Juda dogje do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i ni jedan ne bješe ostao živ.

25. Za to dogje Josafat s narodom svojim da pokupe plijen; i nagjoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplieniše da već ne moguše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo.

26. A četvrti dan skupiše se u dolini blagoslovnoj, jer ondje blagosloviše Gospoda; za to se prozva mjesto dolina blagoslovna do danas.

27. Po tom okrenuše svi Judejci i Jerusallimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalem s veseljem, jer ih obeseli Gospod neprijateljima njihovijem.

28. I dogjoše u Jerusalem sa psaltirima i guslama i trubama u dom Gospodnji.

29. I strah Božji dogje na sva carstva zemaljska kad čuše da je Gospod vojevao na neprijatelje Izrailjeve.

30. I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir od svuda.

31. I carovaše Josafat nad Judom; tri-deset i pet godina bijaše mu kad poče carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusallimu. Materi mu bješe ime Azuva, kći Silejeva.

32. I hogjaše putem oca svojega Ase, niti zagje s njega, čineći što je pravo pred Gospodom.

33. Ali visine ne biše oborene, jer još ne bješe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih.

34. A ostala djela Josafatova prva i posljednja, eno zapisana su u knjizi Jujina sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem.

35. Po tom združi se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji činjaše bezakonja.

36. A združi se s njim za to da načine lagje da idu u Tarsis; i načiniše lagje u Esion-Gaveru.

37. Tada prorokova Elijezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreći: što si se združio s Ohozijom, za to Gospod razmetnu djela tvoja. I razbiše se lagje i ne mogoše ići u Tarsis.

GLAVA 21.

Po tom počinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

2. A braća mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izrailjeva.

3. I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joram, jer bješe prvenac.

4. A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utvrdiv se, pobi svu braću svoju mačem i neke knezove Izrailjeve.

5. Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalamu.

6. I hogjaše putem careva Izrailjevi-jeh, kao što činjaše dom Ahavov, jer se oženi kćerju Ahavovom; i činjaše što je zlo pred Gospodom.

7. Ali Gospod ne htje zatrti doma Davidova radi zavjeta koji učini s Davidom i što mu bješe rekao da će dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem u vijek.

8. Za njegova vremena odvrgne se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara.

9. Za to otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noću, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola.

10. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrgne se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih.

11. Još i visine načini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jerusallimljane i prelasti Judu.

12. Tada mu dogje knjiga od Ilije pro-roka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: što ni-jesi hodio putovima Josafata oca svojega i putovima Ase cara Judina,

13. Nego si hodio putem careva Izra-iljevijeh i naveo si na preljubu Judu i Jerusallimljane, kao što je dom Ahavov naveo na preljubu Izrailja, i još si po-bio braću svoju, dom oca svojega, bo-lje od sebe,

14. Evo, Gospod će udariti velikim

zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaš.

15. I ti ćeš bolovati teško, od bolesti u crijevima, da će ti crijeva izaći od bolesti, koja će trajati dvije godine.

16. I tako podiže Gospod na Jorama duh Filistejima i Arapima koji žive do Etiopljana.

17. I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se nagje u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta ni jedan sin osim Joahaza najmlagjega sina njegova.

18. I poslije svega toga udari ga Gospod bolešću u crijevima, kojoj ne bješe lijeka.

19. I dan po dan prolazaše, i kad se navršise dvije godine, izidoše mu crijeva s bolešću i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali mirisa kao što je činio ocima njegovijem.

20. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jerusalamu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

GLAVA 22.

A Jerusallimljani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmlagjega sina njegova, jer starije sve pobi četa koja dogje s Arapima u ðkô; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin.

2. Imaše Ohozija četrdeset i dvije godine kad poče carovati, i carova godinu dana u Jerusalamu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrijeva.

3. I on hogjaše putovima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraše na zla djela.

4. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu.

5. I po njihovu svjetu hodeći, izide s Joramom Ahavovijem carem Izrailjevijem na vojsku na Azaila cara Sirskog u Ramot-Galadski; i ondje Sirci ranise Jorama.

6. A on se vrati da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin dogje u

Jezrael da vidi Jorama sina Ahavova, jer bijaše bolestan.

7. Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što dogje k Joramu ; jer došav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojega Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov.

8. Jer kad Juj izvršivaše osvetu na domu Ahavovu, nagje knezove Judine i sinove braće Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih.

9. Po tom potraži Ohoziju, i uhvatiše ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiše ga, i pogreboše ga ; jer rekoše : sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car.

10. Za to Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina.

11. Ali Josaveta kći careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga izmegju sinova carevijen, koje ubijahu ; i sakri ga s dojinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kći cara Jorama žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi.

12. I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina ; a Gotolija carovaše u zemlji.

GLAVA 23.

A sedme godine oslobodi se Jodaj, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvati vjeru s njima,

2. Te prolazeći zemlju Judinu sabraše Levite iz svih gradova Judinijen i glavare *porodica* otačkih u Izrailju, i dogoše u Jerusalim.

3. I sav zbor učini vjeru u domu Božijem s carem ; i Jodaj im reče : evo, sin će carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove.

4. Ovo učinite : trećina vas koji dolazite u subotu izmegju sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu ;

5. A druga trećina neka bude u carskom dvoru ; a ostala trećina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega.

6. Niko da ne ulazi u dom Gospodnji osim sveštenika i onijeh Levita koji slu-

že ; oni neka ulaze, jer su posvećeni, a sav narod neka čini što je Gospod zapovjedio da čini.

7. I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci ; i ko bi god ušao u dom, da se pogubi ; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti.

8. I učiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj ; i uzeše svaki svoje ljude koji dolazahu u subotu i koji odlazahu u subotu ; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova.

9. I dade Jodaj sveštenik stotinicima koplja i štitove i štitiće cara Davida što bijahu u domu Božijem.

10. I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara.

11. Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i *daše mu* svjedočanstvo, i zacariše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekoše : da živi car !

12. A kad Gotolija ču viku naroda koji se stjecaaše i hvaljaše cara, dogje k narodu u dom Gospodnji.

13. I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevači pjevahu uz orugja muzička i oni koji počinjahu u pjevanju. Tada razdrije Gotolija haljine svoje i povika : buna ! buna !

14. A Jodaj sveštenik zapovjedi da izidu stotinici koji bijahu nad vojskom, i reče im : izvedite je iz vrsta na polje, i ko pogje za njom neka se pogubi mačem ; jer reče sveštenik : nemojte je ubiti u domu Gospodnjem.

15. I načiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše.

16. Tada Jodaj učini vjeru megju sobom i svijem narodom i carem da će biti narod Gospodnji.

17. Po tom sav narod otide u dom Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima.

18. I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem megju sveštenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodu, kao što piše u zakonu

Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj.

19. Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio nečist oda šta mu drago.

20. I uze stotnike i znatnije ljude i koji upravljahu narodom, i vas narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodnjega i ugjoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto.

21. I radovaše se vas narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše mačem.

GLAVA 24.

Bijaše Joasu sedam godina kad se zacari, i carova četrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija, iz Virsaveje.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik.

3. I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kćeri.

4. Po tom Joas naumi da opravi dom Gospodnji.

5. I sazva sveštenike i Levite, pa im reče : pogijte po gradovima Judinijem i kupite od svega Izrailja novaca da se opravla dom Boga vašega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješe Leviti.

6. Za to car dozva Jodaja poglavara i reče mu : za što ne nastojiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalima priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnji zboru Izrailjevu na šator od sastanka ?

7. Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijenše dom Gospodnji i sve stvari posvećene domu Gospodnjemu obratiše na Vale.

8. I tako zapovjedi car te načiniše kovčeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodnjega spolja.

9. I oglašiš po Judeji i po Jerusalimu da donose Gospodu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izrailju u puštinji.

10. I obradovaše se knezovi i vas narod, i donoseći metahu u kovčeg dokle se ne svršši.

11. I kad donošahu Leviti kovčeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolažаше pisar carev i po-

slanik poglavara svešteničkoga, te izručivahu kovčeg, po tom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto ; i tako činjahu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca.

12. I davaše ga car Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnji, i kovače koji rade od gvožđja i od mjedi, da se opravi dom Gospodnji.

13. I poslovašu poslenici, i opravljajući napredovaše pod njihovijem rukama, te povратиše domu Božijemu obličje njegovo, i utvrdiše ga.

14. A kad svršišе, donesoše pred cara i Jodaja novce što pretekoše ; i od toga načini sudove za dom Gospodnji, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i druge sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva.

15. Po tom ostarjevši Jodaj sit života umrije ; sto i trideset godina bješe mu kad umrije.

16. I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva ; jer činjaše dobro u Izrailju i Bogu i domu njegovu.

17. A kad umrije Jodaj, dogjoše knezovi Judini i pokloniše se caru ; tada ih posluša car,

18. Te ostaviše dom Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima ; i podiže se gnjev *Gospodnji* na Judu i na Jerusalim za taj grijeh njihov.

19. I slaše im proroke da ih vrata ka Gospodu, i oni im svjedočahu, ali ih ne poslušaše.

20. I dogje duh Gospodnji na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reče im : ovako veli Bog : za što prestupate zapovijesti Gospodnje ? ne ćete biti srećni ; što ostaviste Gospoda, za to i on vas ostavi.

21. A oni se pobuniše na nj, i zasušе ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodnjega.

22. I ne opomenu se car Joas milosti koju mu učini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova ; a on umirući reče : Gospod neka vidi i traži.

23. A kad progje godina, podiže se na nj vojska Sirska i ugje u zemlju Judeje-

sku i u Jerusalim, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i vas plijen od njih poslaše caru u Damasak.

24. Ako i mala bješe vojska Sirska koja dogje, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršiše sud.

25. A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim.

26. A ovo su što se pobuniše na nj : Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke.

27. A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o gragjenju doma Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

GLAVA 25.

Bijaše Amasiji dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelim srcem.

3. I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koje ubiše cara oca njegova.

4. Ali sinova njihovijeh ne pogubi, nego učini kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoreći : ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

5. Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otačkim tisućnike i stotinike po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i nagje ih tri sta tisuća vojnika izabranijeh, koji nošahu koplje i štit.

6. I jošte najmi izmegnu Izrailjea sto tisuća hrabrih ljudi za sto talanata srebra.

7. Ali dogje mu čovjek Božji i reče : care, da ne ide s tobom vojska Izrailjska, jer Gospod nije s Izrailjeima niti sa sinovima Jefremovijem.

8. Nego idi ti, i budi hrabar u boju ;

inače će te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomoći i oboriti.

9. Tada reče Amasija čovjeku Božijemu : a šta će biti od sto talanata što sam dao vojsci Izrailjskoj ? A čovjek Božji reče : ima Gospod da ti da više od toga.

10. I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto ; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vратиše se u svoje mjesto s velikim gnjevom.

11. A Amasija oslobodivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuća sinova Sirovijeh ;

12. I deset tisuća živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše.

13. A vojnici koje Amasija posla na trag da ne idu s njim u boj, navališe na gradove Judine od Samarije do Vet-Orona, i pobiše po njima tri tisuće, i zaplijeniše velik plijen.

14. A kad se vrati Amasija razbivši Idumeje donese bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kagjaše im.

15. Tada se razgnjevi Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reče : za što tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke ?

16. I kad govoraše caru, on mu reče : jesi li postavljen caru za savjetnika ? prestani ; za što da pogineš ? I tako presta prorok, ali reče : znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svijeta mojega.

17. Tada smisli Amasija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i poručio : hodi da se ogledamo.

18. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poručio mu : trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poručio : daj svoju kćer sinu momemu za ženu. Ali naigje zvijerje Livansko i izgazi trn.

19. Veliš, pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i tražiš slave ; sjedi kod kuće svoje ; za što bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom ?

20. Ali ne posluša Amasija, jer od

Gospoda to bi da ih da u ruke *neprijatelju*, što tražiše bogove Edomske.

21. I otide Joas car Izrailjev, i ogle-daše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu.

22. Ali Judu razbi Izrailj, te pobje-goše svaki ka svojemu šatoru.

23. A Amasiju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izrailjev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusolim; i obori zid Jerusolimski od vrata Jefremovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

24. I uze sve zlato i srebro i sve po-sugje što se nagje u domu Božijem u Ovid-Edoma i u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vrati u Samariju.

25. I poživje Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailjeva petnaest godina.

26. A ostala djela Amasijina prva i posljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem?

27. I po što Amasija odstupi od Gospoda, digoše bunu na nj u Jerusalimu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje.

28. I donesoše ga na konjima i pogre-boše ga kod otaca njegovijeh u gradu Judinu.

GLAVA 26.

Tada vas narod Judin uze Oziju, koji imaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije.

2. On sazida Elot povrativ ga Judi po što car počinu kod otaca svojih.

3. Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bijaše ime Jeholija, iz Jerusalisa.

4. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio Amasija otac njegov.

5. I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božije; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreću Bog.

6. Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gat i zidove Javni i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima.

7. I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Gurvalu, i protiv Maonaca.

8. I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma.

9. I sazida Ozija kule u Jerusalimu na vratima na uglu i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrdi ih.

10. Šazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja.

11. I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja igjaše u rat u četama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Masija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva.

12. Svega na broj bijaše glavara domova otačkih hrabrih junaka dvije tisuće i šest stotina,

13. A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuća i pet stotina hrabrih vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja.

14. I načini Ozija svoj vojsci štitove i koplja i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praće.

15. I načini u Jerusalimu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoje na kulama i na uglovima da među strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagашe dokle osili.

16. Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodu Bogu svojemu, jer ugje u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kadionom.

17. A za njim ugje Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrih ljudi.

18. I opriješe se caru Oziji govoreći: nije tvoje, Ozija, kaditi Gospodu, nego sveštenika sinova Aronovijeh koji su posvećeni da kade; izidi iz svetinje, jer si zgriješio, i ne će ti biti na čast pred Gospodom Bogom.

19. Tada se razgnjevi Ozija držeći u ruci kadionicu da kadi; i kad se gnjevljaše na sveštenike, izide mu guba na čelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kadionoga.

20. I pogleda ga Azarija poglavar sveštenski i svi sveštenici, a on gubav na čelu; i brže ga izvedoše na polje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospod udari.

21. I osta car Ozija gubav do smrti

svoje, i sjegjaše u odvojenom domu gubav, jer bi odlučen od doma Gospodnjega; a Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i sugjaše narodu u zemlji.

22. A ostala djela Ozijina prva i posljednja napisao je prorok Isaija sin Amosov.

23. I počinu Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

GLAVA 27.

Dvadeseti pet godina bijaše Jotamu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusallimu; materij mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio Ozija otac njegov, samo što ne ugje u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren.

3. On načini visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida.

4. Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule.

5. I vojeva s carem sinova Amonovijeh i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuća kora pšenice i ječma deset tisuća. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treće godine.

6. I tako osili Jotam, jer upravi putove svoje pred Gospodom Bogom svojim.

7. A ostala djela Jotamova i svi ratovi njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

8. Dvadeset i pet godina bješe mu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusallimu.

9. I počinu Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

GLAVA 28.

Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusallimu; ali ne činjaše što je pravo pred Gospodom kao David otac njegov.

2. Jer hogjaše putovima careva Izrailjevijeh; i još sali likove Valima.

3. I sam kagjaše u dolini sina Eno-mova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kagjaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Za to ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru Sirskom, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvo, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izrailjevu, te ga razbi ljuto.

6. Jer Fekaj sin Remalijin pobi sto i dvadeset tisuća Judejaca u jedan dan, sve hrabrije ljudi, jer ostaviše Gospoda Boga otaca svojih.

7. I Zihrije junak od Jefrema ubi Masiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara.

8. I zarobiše sinovi Izrailjevi braći svojoj dvje sta tisuća žena i sinova i kćeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju.

9. A ondje bijaše prorok Gospodnji po imenu Odid, i izide pred vojsku koja igjaše u Samariju, i reče im: gle Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, za to ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije.

10. I još mislite podvrći sinove Judine i Jerusallimske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu?

11. Za to poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braći svojoj, jer se raspalio gnjev Gospodnji na vas.

12. Tada ustaše poglavari sinova Jefremovijeh: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Sallumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraćahu s vojske,

13. I rekoše im: ne ćete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodom što vi mislite domaćući na grijeh naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i gnjev se raspalio na Izrailja.

14. I ostaviše vojnici roblje i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom.

15. I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole izmegju njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahranisše ih i napojiše i namazaše, i odve-

doše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braći njihovoj, pa se vratise u Samariju.

16. U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu.

17. Jer još i Idumejci dogjoše i razbiše Judu i odvedoše roblje;

18. I Filisteji udariše na gradove poravni i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-Semes i Ejalon i Gediroi i Sohot i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima.

19. Jer Gospod obaraše Judu s Ahaza cara Izrailjeva, jer odvuče Judu da grdno griješi Gospodu.

20. I dogje k njemu Telgat-Felnasar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrdi.

21. Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomaže.

22. I kad bijaše u nevolji, on još većma griješaše Gospodu; taki bijaše car Ahaz.

23. I prinošaše žrtve bogovima Damaštanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiću njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrailj.

24. A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, i zatvori vrata doma Gospodnjega, i načinio sebi oltare po svijem uglovima u Jerusalamu.

25. I u svakom gradu Judinu načini visine da kadi bogovima tugjim; i gnjevi Gospoda Boga otaca svojih.

26. A ostala djela njegova i svi putovi njegovi prvi i posljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

27. I počinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalamu; ali ga ne metnuše u grob careva Izrailjevijeh. I zacari se na njegovo mjesto Jekizija sin njegov.

GLAVA 29.

Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalamu. Materi mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

2. I činjaše što je pravo pred Gospodom sa svijem kako je činio David otac njegov.

3. Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvori vrata na domu Gospodnjem, i opravi ih.

4. I sazva sveštenike i Levite, i sabra ih na istočnu ulicu,

5. I reče im: čujte me Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite nečistotu iz svetinje.

6. Jer sagriješite oči naši i činite što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratiliše lice svoje od šatora Gospodnjega i okrenuše mu leđa;

7. I zatvorili vrata od trijema, i pogasiše žiške, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izrailjevu.

8. Za to se razgnjevi Gospod na Judu i na Jerusalam, te ih dade da se potucaju, i da budu čudo i podsmijeh, kako vidite svojim očima.

9. Jer eto padoše oči naši od mača, i sinovi naši i kćeri naše i žene naše zarobiše se za to.

10. Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izrailjevu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova.

11. Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete sluga i da mu kadite.

12. Tada ustaše Leviti, Mat sin Amasajev, i Joilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Kis sin Avdijev, i Azarija sin Jaleleilov; i od sinova Gironovijeh Joah sin Zimin, i Eden sin Joahov;

13. I od sinova Elisafanovijeh Simrije i Jeilo, i od sinova Asafovijeh Zaharija i Matanija;

14. I od sinova Amonovijeh Jehilo i Simej, i od sinova Jedutunovijeh Semaja i Ozilo;

15. I skupiše braću svoju, i osveštaviše se dogjoše, kako bješe zapovjedio car po riječi Gospodnjoj, da očiste dom Gospodnji.

16. I ušavši sveštenici u dom Gospodnji da ga očiste, iznosiše svu nečistotu što nagjoše u crkvi Gospodnjoj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše i iznosiše na polje na potok Kedron.

17. A počese osvećivati prvoga dana prvoga mjeseca; i osmoga dana toga mjeseca ugjoše u trijem Gospodnji, i osvećivaše dom Gospodnji osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršše.

18. Po tom dogjoše k caru Jezekiji i rekoše: očistismo sav dom Gospodnji i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove,

19. I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše griješeći, spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim.

20. Po tom car Jezekija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otiđe u dom Gospodnji.

21. I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Judu: i reče sinovima Aronovijem sveštenicima da prinesu na oltaru Gospodnjem.

22. Tada zaklaše goveda, i sveštenici uzevši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce, i krvlju njihovom pokropiše oltar.

23. Po tom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih.

24. I zaklaše ih sveštenici, i očistiše krvlju njihovom oltar na očišćenje svemu Izrailju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izrailjev prinese žrtva paljenica i žrtva za grijeh.

25. I postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltirima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovijeh.

26. I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a sveštenici s trubama.

27. Tada zapovjedi Jezekija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poče žrtva paljenica, poče se pjesma Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izrailjeva.

28. I sav se zbor klanjaše, a pjevači pjevahu i trubači trubljahu, i to sve dokle se ne svršši žrtva paljenica.

29. A kad svršiši žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padoše i pokloniše se.

30. Po tom reče car i knezovi Levitima da hvale Gospoda riječima Davidovijem i Asafa vidioca; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se.

31. Tada Jezekija progovori i reče: sada posvetiste ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodnji. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice.

32. I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvje sta jaganjaca, sve za žrtvu paljenicu Gospodu;

33. A drugih stvari posvećenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuće ovaca.

34. Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drijeti svijeh žrtava paljenica; za to im pomagahu braća njihova Leviti dokle se ne svršši posao i dokle se ne osveštaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radiji osveštati se nego sveštenici.

35. I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnijeh i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraćena služba u domu Gospodnjem.

36. I radovaše se Jezekija i vas narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

GLAVA 30.

Po tom posla Jezekija k svemu Izrailju i Judi, i napisa knjige sinovima Jefremovijem i Manasijinim da dogju u dom Gospodnji u Jerusalm da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu.

2. Jer car i knezovi njegovii vas zbor svijecaše u Jerusalmu da slave pashu drugoga mjeseca.

3. Jer je ne mogoše slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posvećenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalm.

4. I to bi po volji caru i svemu zboru.

5. I odrediše da oglase po svemu Izrailju od Virsaveje do Dana da dogju u Jerusalm da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano.

6. I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izrailju i Judi, i po zapovijesti carevoj govorahu: sinovi Izailjevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izra-

iljevu, pa će se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih.

7. Ne budite kao oci vaši i kao braća vaša što griješiše Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu čudo, kako vidite.

8. Ne budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio na vijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa će se odvratiti od vas žestina gjeva njegov.

9. Jer ako se obratite ka Gospodu, braća će vaša i sinovi vaši steći milost u onih koji ih zarobiše, te će se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i ne će odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu.

10. A kad ti glasnici igjahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, podsmijevahu im se i rugahu im se.

11. Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se dogjoše u Jerusolim.

12. I nad Judu dogje ruka Gospodnja, te im dade jedno srce da učine što bješe zapovjedio car i knezovi po riječi Gospodnjoj.

13. I skupi se u Jerusolim mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnijih hljebova drugoga mjeseca, i bi sabor veoma velik.

14. Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u Jerusalimu, i sve oltare kadione oboriše i baciše u potok Kison.

15. Po tom zaklaše pashu četrnaestoga dana drugoga mjeseca; a sveštenici i Leviti postidjevši se osveštaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnji.

16. I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božijega; i sveštenici kropiše krvlju primajući iz ruku Levitima.

17. Jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osveštali; za to Leviti klahu pashu za svakoga koji ne bješe čist da bi ih posvetili Gospodu.

18. Jer mnoštvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne očistiše se, nego jedoše pashu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezekija govoreći: Gospod blagi neka očisti svakoga,

19. Ko je upravio srce svoje da traži

Boga Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio čist prema svetom očišćenju.

20. I usliši Gospod Jezekiju, i sačuva narod.

21. I tako sinovi Izrailjevi koji bjehu u Jerusalimu praznovaše praznik prijesnijih hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz orugja za slavu Gospodnju.

22. I Jezekija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseći žrtve zahvalne i slaveći Gospoda Boga otaca svojih.

23. I vas zbor dogovori se da praznuju još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju.

24. Jer Jezekija car Judin dade zboru tisuću junaca i sedam tisuća ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuću junaca i deset tisuća ovaca; i osvešta se mnogo sveštenika.

25. I tako se proveseli vas zbor Judin i sveštenici i Leviti, i vas zbor što bješe došao od Izrailja, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izrailjeve i koji življahu u zemlji Judinoj.

26. I bi veselje veliko u Jerusalimu; jer od vremena Solomuna sina Davida cara Izrailjeva ne bi tako u Jerusalimu.

27. Po tom ustaše sveštenici Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova dogje u stan svetinje Gospodnje, na nebo.

GLAVA 31.

A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izrailjevi što se nagjoše ondje, zagjoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; po tom se vratiše svi sinovi Izrailjevi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove.

2. A Jezekija opet uredi redove svešteničke i Levitske po redovima njihovim, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegov.

3. I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose

jutrom i večerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem.

4. I zapovjedi narodu, Jerusalimljanima, da daju dio sveštenicima i Levitima, da se jače drže zakona Gospodnjega.

5. A čim se to razglasi, stadoše donositi sinovi Izrailjevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desетка od svega donosiše vrlo mnogo.

6. I sinovi Izrailjevi i Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posvećenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile.

7. Trećega mjeseca počеше metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršеше.

8. I dogje Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospoda i narod njegov Izrailja.

9. I Jezekija zapita sveštenike i Levite za gomile.

10. A Azarija poglavar sveštenečki od doma Sadokova reče mu : od kad počеше donositi ove priloge u dom Gospodnji, jedemo i siti smo i pretječe mnogo, jer je Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo.

11. Tada zapovjedi Jezekija da se načine klijeti u domu Gospodnjem; i načiniše;

12. I ondje ostavljahu vjerno priloge i desetke i stvari posvećene; i nad tim bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega.

13. A Jehilo i Azazija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Elilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božijem.

14. A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošаше Bogu, da bi razdijeljavao prinos Gospodnji i stvari svete nad svetijem.

15. A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaja i Amarija i Sehanija po gradovima sveštenečkim, ljudi pouzdani, da razdaju braći svojoj dijele, velikomu i malomu,

16. Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulažаше u dom Gospodnji na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu,

17. I onima koji biše izbrojeni u rodu sveštenečkom po domovima otaca njihovijeh, i Levitima od dvadeset godina i više po službi njihovoj u redovima njihovijem;

18. I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kćerima njihovijem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše svetinji;

19. I sinovima Aronovijem sveštenećima u podgragjima gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu između sveštenika i svakomu roda Levitskoga.

20. I tako učini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i činjaše što je dobro i pravo i istinito pred Gospodom Bogom njegovijem.

21. I u svakom poslu koji počе za službu doma Božijega i u zakonu i u zapovijesti tražeći Boga svojega, trugjaše se svijem srecem svojim, i srećan bijaše.

GLAVA 32.

Poslije tijeh stvari i po što se one utvrdiše, dogje Senahirim car Asirski, i ugje u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti.

2. A kad vidje Jezekija gdje dogje Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusaleim,

3. Učini vijeću s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomoć mu.

4. Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teče posred zemlje govoreći: za što kad dogju carevi Asirski da nagju toliko vode?

5. I ohrabri se, te ozida vas zid obojeni, i podiže kule, i s polja ozida još jedan zid; i utvrdi Milon u gradu Davidovu, i načini mnogo oružja i štitova.

6. I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govori im ljubazno i reče:

7. Budite slobodni i hrabri, ne bojte

se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veći nego s njim.

8. S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naš da nam pomože i da bije naše bojeve. I narod se osloni na riječi Jezekije cara Judina.

9. Po tom Senahirim car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jerusalem k Jeze-kiji caru Judinu i ka svemu narodu Ju-dinu koji bijaše u Jerusalmu, i poruči :

10. Ovako veli Senahirim car Asirski : u što se uzdate, te stojite u Jerusalmu zatvoreni ?

11. Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori glagju i žegju govoreći : Gos-pod Bog naš izbaviće nas iz ruku cara Asirskoga.

12. Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalmljanima govoreći : klan-jajte se samo pred jednijem oltarom i na njemu kadite ?

13. Eda li ne znate šta sam učinio ja i moji stari od svijeh naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku ?

14. Koji je između svijeh bogova o-nijeh naroda koje zatraše oci moji, mo-gao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke ?

15. Nemojte dakle da vas vara Jeze-kija i da vas tako nagovara, i ne vje-rujte mu ; jer ni jedan bog ni jednoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, a kamo li će vaši bogovi izbaviti vas iz mojih ruku ?

16. I još više govoriše sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezikiju slugu njegovu.

17. A i knjigu napisa ružeći Gospoda Boga Izrailjeva i govoreći na nj riječi-ma : kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako ne će ni Bog Jezekijin izba-viti naroda svojega iz mojih ruku.

18. I vikahu iza glasa Judejski naro-du Jerusalmskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad.

19. I govorahu o Bogu Jerusalmskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku čovječijih.

20. Tada se pomoli toga radi car Je-zekija i prorok Isaija sin Amosov, i va-piše k nebu.

21. I posla Gospod angjela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara Asirskoga, te se vrati sa sramo-tom u svoju zemlju. I kad ugje u kuću svojega boga, ubiše ga ondje mačem koji izidoše od bedara njegovijeh.

22. Tako sačuva Gospod Jezekiju i na-rod Jerusalmiski od ruku Senahirima cara Asirskoga i od ruku svijeh *drugih*, i čuva ih na sve strane.

23. I mnogi donošahu dare Gospodu u Jerusalem i zaklade Jezekiji caru Ju-dinu ; i od tada se uzvisi pred svijem narodima.

24. U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i učini mu čudo.

25. Ali Jezekija ne postupi prema do-bru koje mu se učini, jer se ponese srce njegovo ; za to se podiže na nj gnjev i na Judu i na Jerusalem.

26. Ali se ponizi Jezekija za to što se bješe ponijelo srce njegovo, i on i Jerusalmijani, te ne dogje na njih gnjev Gospodnji za života Jezekijina.

27. A imaše Jezekija vrlo veliko blago i slavu ; i načini sebi riznice za srebro i za zlato i za drago kamenje i za mi-rise i za štitove i za svakojake zaklade,

28. I staje za dohode od žita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce.

29. I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago.

30. Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova ; i bi-jaše srećan Jezekija u svakom poslu svom.

31. Samo kad dogjoše poslanici kne-zova Vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za čudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu.

32. A ostala djela Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari pro-roka Isaije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

33. I počinu Jezekija kod otaca svo-jih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovijeh ; i učiniše mu na smrti čast

svi Judejci i Jerusallimljani. A na njegovu se mjesto zacari Manasija sin njegov.

GLAVA 33.

Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusallimu.

2. A činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

3. Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i načini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. Načini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod : u Jerusallimu će biti ime moje do vijeka.

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vraćаше, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraćare, i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga.

7. I postavi lik rezan koji načini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu : u ovom domu i u Jerusallimu, koji izabrah izmegju svijeh plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje do vijeka.

8. I ne ću više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio očima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove.

9. Ali Manasija zavede Judu i Jerusallim, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. I Gospod govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati.

11. Za to dovede Gospod na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezavši ga u dvoje verige mjedene odvedoše ga u Vavilon.

12. I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih.

13. I moleći se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povрати ga u Jerusa-

lim na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog.

14. A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko Ofila, i izvede ga vrlo visoko ; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem.

15. I iznese iz doma Gospodnjega bogove tugje i lik i sve oltare koje bješe načinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusallimu, i baci iza grada.

16. Pa opravi oltar Gospodnji i prise se na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izrailjevu.

17. Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, alisamo Gospodu Bogu svojemu.

18. A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i riječi koje mu govoriše vidioci u ime Gospoda Boga Izrailjeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevijem.

19. A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mjesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim.

20. I počinu Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov.

21. Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusallimu.

22. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što je činio Manasija otac mu ; jer svijem likovima rezanijem, koje načini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im.

23. Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov ; nego isti Amon još više griješaše.

24. I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kući njegovoj.

25. Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

GLAVA 34.

Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusallimu.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom i hogjaše putovima Davida oca svojega i ne odstupaše ni na desno ni na lijevo.

3. Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijete, počeo tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine počeo čistiti Judeju i Jerusolim od visina i od lugova i od likova rezanijeh i livenijeh.

4. Jer pred njim raskopaše oltare Valima, i likove sunčane koji bijahu na njima isijee, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satr, i razasu po grobovima onijeh koji im prinosiše žrtve;

5. A kosti sveštenečke sazeže na oltarima njihovijem; i očisti Judeju i Jerusolim;

6. Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustoši njihove u naokolo.

7. I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunčane isijee po svoj zemlji Izrailjevoj; po tom se vrati u Jerusolim.

8. A osamnaeste godine carovanja svojega po što očisti zemlju i dom, posla Safana sina Azalijina i Masiju zapovjednika gradskoga i Joaha sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova.

9. I oni otidoše ka Helkiji poglavaru sveštenečkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijinih i Jefremovijeh i od svega ostatka Izrailjeva, i od svega Jude i Venijamina, pa se vratiše u Jerusolim;

10. I dadoše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji ragjahu u domu Gospodnjem opravljajući što je trošno i utvrđujući dom.

11. Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrvnaju kuće koje bijahu razvalili carevi Judini.

12. A ti ljudi ragjahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzičke.

13. I bijahu nad nosiocima i nad svi-

jem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratari bijahu Leviti.

14. I kad iznošahu novce donesene u dom Gospodnji, nagje Helkija sveštenik knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija.

15. I kaza Helkija Safanu pisaru i reče: nagjoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu.

16. A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreći: sluge tvoje rade sve što im je zapovjegneno.

17. Jer pokupivši novce što se nagjoše u domu Gospodnjem, dadoše ih nastojnicima i poslenicima.

18. I još kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročitja je Safan caru.

19. A kad car ču šta govori zakon, razdrije haljine svoje.

20. I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći:

21. Idite, upitajte Gospoda za me i za ostatak u Izrailju i Judi radi riječi ove knjige što se nagje, jer je velik gnjev Gospodnji koji se izlio na nas za to što oči naši ne držaše riječi Gospodnje da čine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi.

22. I tako otide Helkija i ljudi carevi k Oldi proročici, ženi Saluma sina Tekuja sina Asre rizničara, a ona sjegjaše u Jerusalmu u drugom kraju, i govoriše s njom o tom.

23. A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

24. Ovako veli Gospod: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su pročitali caru Judinu.

25. Za to što me ostaviše i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevali svijem djelima ruku svojih, za to će se izliti gnjev moj na to mjesto i ne će se ugasiti.

26. A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu recite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo:

27. Što je odmeknulo srce tvoje i ponizio si se pred Bogom kad si čuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se preda mnom

razdr'o si haljine svoje i plakao preda mnohom, za to i ja usliših tebe, veli Gospod.

28. Evo, ja ću te pribрати k ocima tvojim, i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i ne ćeš vidjeti svojim očima zla koje ću pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazашe to caru.

29. Tada posla car, te skupi sve starješine Judine i Jerusalemske.

30. I otide car u dom Gospodnji i svi ljudi iz zemlje Judine i Jerusalemljani, i sveštenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nagje u domu Gospodnjem.

31. I car stojeći na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodom da će ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi.

32. I kaza, te pristase svi koji se nagjose u Jerusalemu i u plemenu Venijaminovu; i činjahu Jerusalemljani po zavjetu Boga otaca svojih.

33. I ukide Josija sve gadove po svim krajevima sinova Izrailjevih, i učini, te svi koji bijahu u Izrailju služahu Gospodu Bogu svojemu. Svega vijeka njegova ne odstupiše od Gospoda Boga otaca svojih.

GLAVA 35.

I praznova Josija u Jerusalemu pashu Gospodu; i klaše pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

2. I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem.

3. I reče Levitima, koji učahu vas narod Izrailjev i bijahu posvećeni Gospodu: namjestite sveti kovčeg u domu koji je sazida Solomon sin Davidov car Izrailjev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izrailju.

4. I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izrailjev i Solomon sin njegov.

5. I stojte u svetinji po redovima domova otačkih braće svoje, sinova narod-

nijeh, i po redovima domova otačkih megju Levitima.

6. I tako zakoljite pashu, i osveštajte se i pripravite braću svoju da bi činili kako je rekao Gospod preko Mojsija.

7. I Josija dade narodu od stoke jaganjaca i jarića, sve za pashu, svjema koji bijahu ondje, na broj dvije tisuće i šest stotina, i tri tisuće goveda, sve od careva blaga.

8. I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitima: Helkija i Zaharija i Jehilo starješine u domu Božijem dadoše sveštenicima za pashu dvije tisuće i šest stotina *jaganjaca i jarića* i tri stotine goveda.

9. A Honanija i Semaja i Natanailo braća njegova, i Asavija i Jeilo i Jozavad, poglavari Levitski, dadoše Levitima za pashu pet tisuća *jaganjaca i jarića*, i pet stotina goveda.

10. I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj.

11. I klahu pashu, i sveštenici kroljahu *krvlju primažući* iz njihovijeh ruku, a Leviti derahu.

12. I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otačkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako učiniše i s govedima.

13. I pekoše pashu na ognju po običaju; a druge posvećene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu.

14. Po tom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noći; za to Leviti gotoviše i sebi i sveštenicima, sinovima Aronovijem.

15. I pjevači sinovi Asafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Emanovoj i Jedutuna vidioca careva; i vratari na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braća njihova, ostali Leviti, gotoviše im.

16. Tako bi uregjena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije.

17. I praznovaše sinovi Izrailjevi koji

se nagjoše ondje pashu u to vrijeme i praznik prijesnijih hljebova sedam dana.

18. I ne bi pasha praznovana kao ova u Izrailju od vremena Samuila proroka, niti koji careva Izrailjevijskih praznova pashu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitima i sa svijem Judom i Izrailjem što ga se nagje, i s Jerusallimljanima.

19. Osamnaeste godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha.

20. Poslije svega toga, kad Josija uredi dom, dogje Nehaon car Misirski da bije Harkemis na Efratu, i Josija izide preda nj.

21. A on posla k njemu poslanike i poruči: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Progji se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije.

22. Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobuče da se bije s njim, i ne posluša riječi Nehaonovijeh iz usta Božjih, nego dogje da se pobije u polju Megidonskom.

23. I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reče slugama svojim: izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen.

24. I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoše ga u Jerusallim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jerusallim plaka za Josijom.

25. I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevači i pjevačice spominjaše u tužbolicama svojim Josiju do današnjega dana, i uvedoše ih u običaj u Izrailju, i eto napisane su u plaču.

26. A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem,

27. Djela njegova prva i posljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izrailjevijskim i Judinijem.

GLAVA 36.

Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Josijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jerusallimu.

2. Dvadeset i tri godine imaše Joahaz kad počeo carovati, i carova tri mjeseca u Jerusallimu.

3. Jer ga svrže car Misirski u Jerusa-

limu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

4. I postavi car Misirski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jerusallimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga u Misir.

5. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad počeo carovati, i carova jedanaest godina u Jerusallimu; i činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim.

6. I dogje na nj Navuhodonosor car Vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mjedene i odvede ga u Vavilon.

7. I sudova doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu.

8. A ostala djela Joakimova i gadovi koje je činio, i što se na njemu nagje, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevijskim i Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov.

9. Bijaše Joahinu osam godina kad počeo carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusallimu; i činjaše što je zlo pred Gospodom.

10. I kad progje ona godina, posla car Navuhodonosor, te ga odnesoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusallimom.

11. Dvadeset i jednu godinu imaše Sedekija kad počeo carovati, i carova jedanaest godina u Jerusallimu.

12. I činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodnjih;

13. Nego se još odvrže od cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrdnu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodu Bogu Izrailjevu.

14. I svi glavari izmegju sveštenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnijem djelima drugih naroda, skvrneći dom Gospodnji, koji bješe osvetio u Jerusallimu.

15. I Gospod Bog otaca njihovijeh slaše k njima za rana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova.

16. A oni se rugahu glasnicima Božijim, i ne marahu za riječi njegove, i smijahu se prorocima njegovijem, dokle

se ne raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, te ne bi lijeka.

17. I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiće njihove mačem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladića ni djevojke, ni starca ni nemoćna. Sve mu dade u ruke.

18. I sve sudove doma Božijega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u Vavilon.

19. I upališe dom Božji, i razvališe zid Jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocene zaklade njegove.

20. I što ih osta od mača, odnese ih u Vavilon i biše robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo Persijsko,

21. Da se ispuni riječ Gospodnja koju reče ustima Jeremijinijem, dokle se zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer počivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina.

22. Ali prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći :

23. Ovako veli Kir car Persijski : sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. Ko je izmegju vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

KNJIGA JEZDRINA.

GLAVA 1.

Prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći :

2. Ovako veli Kir car Persijski : sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji.

3. Ko je izmegju vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalim u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izrailjeva, Boga koji je u Jerusalimu.

4. A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomogu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga na dom Božji u Jerusalimu.

5. Tada ustaše glavari porodica otac-kih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnji u Jerusalimu.

6. I potpomogoše ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnijem i zlatnijem, imanjem i stokom i stvarima sku-

pocijenijem osim svega što dragovoljno priložiše.

7. I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusallima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova ;

8. A izdade ih Kir car Persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasavasaru knezu Judejskom.

9. A ovo im je broj : zdjela zlatnijeh trideset, zdjela srebrnijeh tisuća, noževa dvadeset i devet,

10. Čaša zlatnijeh trideset, drugih čaša srebrnijeh četiri stotine i deset, drugih sudova tisuća ;

11. Svega sudova zlatnijeh i srebrnijeh pet tisuća i četiri stotine ; sve to ponese Sasavar kad se vrati iz Vavilona u Jerusalim.

GLAVA 2.

A ovo su ljudi one zemlje što pogjoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski u Vavilon, i vratiše se u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad :

2. Koji dogjoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsauom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom ; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva :

3. Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva ;
4. Sinova Sefatijinih tri sta i sedamdeset i dva ;
5. Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet ;
6. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest ;
7. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta i pedeset i četiri ;
8. Sinova Zatujevih devet stotina i četrdeset i pet ;
9. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset ;
10. Sinova Vanijevih šest stotina i četrdeset i dva ;
11. Sinova Vivajevih šest stotina i dva-deset i tri ;
12. Sinova Azgadovijeh tisuća i dvje sta i dvadeset i dva ;
13. Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest ;
14. Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest ;
15. Sinova Adinovijeh četiri stotine i pedeset i četiri ;
16. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam ;
17. Sinova Visajevih tri sta i dvadeset i tri ;
18. Sinova Jorinijeh sto i dvanaest ;
19. Sinova Asumovijeh dvje sta i dva-deset i tri ;
20. Sinova Givarovijeh devedeset i pet ;
21. Sinova Vitlejemskih sto i dvadeset i tri ;
22. Ljudi iz Netofata pedeset i šest ;
23. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam ;
24. Sinova Azmavetskih četrdeset i dva ;
25. Sinova Kirijat-arimskih, Hefirskih i Virotskih sedam stotina i četrdeset i tri ;
26. Sinova Ramskih i Gavajskih šest stotina i dvadeset i jedan ;
27. Ljudi iz Milmasa sto i dvadeset i dva ;
28. Ljudi iz Vetilja i Gaja dvje sta i dvadeset i tri ;
29. Sinova Nevonskih pedeset i dva ;
30. Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest ;
31. Sinova Elama drugoga tisuća i dvje sta i pedeset i četiri ;
32. Sinova Harimovijeh tri sta i dva-deset ;
33. Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i pet ;
34. Sinova Jerihonskih tri sta i četrdeset i pet ;
35. Sinova Senajskih tri tisuće i šest stotina i trideset.
36. Sveštenika : sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri ;
37. Sinova Imirovijeh tisuća i pedeset i dva ;
38. Sinova Pashorovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam ;
39. Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest ;
40. Levita : sinova Isusovih i Kadmilovih izmegju sinova Odujinih sedamdeset i četiri ;
41. Pjevača : sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam ;
42. Sinova vratarskih : sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet ;
43. Netineja : sinova Sišinih, sinova Asufinih, sinova Tavaotovijeh,
44. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinih, sinova Fadonovih,
45. Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Akuvovih,
46. Sinova Agavovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh,
47. Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinih,
48. Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, sinova Gazamovijeh,
49. Sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, sinova Visajevih,
50. Sinova Aseninih, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh,
51. Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh,
52. Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh,
53. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminijeh,
54. Sinova Nesijinih, sinova Atifinijeh,
55. Sinova sluga Solomonovijeh : sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinijeh,
56. Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh,

57. Sinova Sefatijinijeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh,

58. Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh tri sta i devedeset i dva.

59. I ovi pogjoše iz Tel-Melaha i Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne mogjoše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izrailja,

60. I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva;

61. I od sinova svešteničkih : sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi jednom izmegju kćeri Varzelaja Galagjanina, te se prozva njihovim imenom.

62. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nagjoše za to biše odlučeni od sveštenstva,

63. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom.

64. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,

65. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam, a megu njima bijaše dvje sta pjevača i pjevačica.

66. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvje sta i četrdeset i pet masaka,

67. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.

68. I neki izmegju domova otačkih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalmu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu.

69. Po mogućstvu svojemu dadoše u riznicu za posao : zlata šezdeset i jednu tisuću drama, srebra pet tisuća mina, i haljina svešteničkih stotinu.

70. I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevači i vratari i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailj u svojim gradovima.

GLAVA 3.

A kad dogje sedmi mjesec i sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalm.

2. Tada usta Isus sin Josedekov s braćom svojom sveštenicima i Zorovavelj

sin Salatilov s braćom svojom, i zgradiše oltar Boga Izrailjeva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija čovjeka Božijega.

3. I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i večerom;

4. I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseći žrtve paljenice svaki dan na broj kako je uregjeno za svaki dan.

5. A po tom *prinosiše* žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mladine i na sve praznike Gospodnje osvećene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu.

6. Od prvoga dana mjeseca sedmoga počeoše prinostiti žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnji još ne bješe osnovan.

7. I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piće i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kedrova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car Persijski.

8. I druge godine po povratku njihovu k domu Božijemu u Jerusalm, drugoga mjeseca počeoše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braća njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji dogjoše iz ropstva u Jerusalm, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega.

9. I bi postavljen Isus i sinovi njegovi i braća njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslanicima u domu Božijem, i sinovi Inadadovi i njihovi sinovi i braća njihova Leviti.

10. I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postaviše sveštenike obučene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale Gospoda po uredbi Davida cara Izrailjeva.

11. I pjevahu na izmjence hvaleći i slaveći Gospoda : jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova nad Izrailjem. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleći Gospoda što se osnivaše dom Gospodnji.

12. A mnogi od sveštenika i Levita i glavara domova otačkih, starci koji bjehu vidjeli pređašnji dom, plakahu iza

glasa gledajući ovaj dom koji se osni-
vaše, a mnogi opet podvikivahu od ra-
dosti,

13. Te narod ne mogaše razaznati vike
radosne od vike plačne u narodu, jer
narod podvikivaše iza glasa, i vika se
čujaše daleko.

GLAVA 4.

A kad čuše neprijatelji Judini i Veni-
jaminovi da oni koji se vratiše iz rop-
stva zidaju crkvu Gospodu Bogu Izrai-
ljevu,

2. Dogjoše k Zorovavelju i ka glava-
rima *domova* otačkih, i rekoše im : da
i mi zidamo s vama, jer ćemo kao i vi
tražiti Boga vašega, i njemu prinosimo
žrtve od vremena Esaradona cara Asir-
skoga, koji nas je doveo ovamo.

3. A Zorovavelj i Isus i ostali glavari
domova otačkih u Izrailju rekoše im :
ne možete vi s nama zidati doma Bogu
našemu, nego ćemo mi sami zidati Go-
spodu Bogu Izrailjevu, kako nam je za-
povjedio Kir car Persijski.

4. Tada narod zemaljski dosagjivaše
narodu Judinu i smetaše ih u zidanju ;

5. I naimahu savjetnike suprot njima
da rasipaju namjeru njihovu svega vre-
mena Kira cara Persijskoga do vlade
Darija cara Persijskoga.

6. A kad se zacari Asvir, u početku
njegova carovanja napisаше tužbu na
stanovnike Judejske i Jerusalimske.

7. I za vremena Artakserksova pisa
Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali dru-
govi njegovi Artakserksu caru Persij-
skom ; a knjiga bješe pisana Sirskim
pismom i Sirskim jezikom.

8. Reum starješina u vijeću i Simsaj
pisar napisаше jednu knjigu protiv Jeru-
salima caru Artakserksu ovako :

9. Reum starješina u vijeću i Simsaj
pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani,
Afarsašani, Tarfaljani, Afaršani, Arhe-
vljani, Vavilonjani, Susanašani, Dea-
vljani, Elamljani,

10. I ostali narodi koje preseli veliki
i slavni Asenafar i naseli po gradovima
Samarijskim, i ostali s ove strane ri-
jeke, tada i tada.

11. Ovo je prijepis od knjige koju mu
poslaše : Caru Artakserksu. Sluge tvo-
je, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada.

12. Da je na znanje caru da Judejci

koji pogjoše od tebe k nama, dogjoše u
Jerusalim, i grad odmetnički i opaki
zidaju, zidove opravljaju i iz temelja
podizū.

13. Nego da je na znanje caru : ako
se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni
ne će davati danka ni poreze ni carine,
te će biti šteta riznici carskoj.

14. Što dakle platū od dvora prima-
mo, te nam ne priliči da gledamo štetu
carevu, toga radi šaljemo i javljamo
caru,

15. Da se potraži u knjizi dnevnika
otaca tvojih, pa ćeš naći u knjizi dne-
vnika i doznati da je ovaj grad odme-
tnički i da je na štetu carevima i ze-
mljama i da su se u njemu dizale bune
od davnina, te za to bi raskopan ovaj
grad.

16. Dajemo na znanje caru : ako se
ovaj grad sazida i zidovi se njegovi o-
prave, onda ovaj dio preko rijeke ne će
više biti tvoj.

17. Tada car posla odgovor Reumu
starješini u vijeću i Simsaju pisaru i
ostalijem drugovima njihovijem koji
sjegjahu u Samariji i ostalijem s onu
stranu rijeke : Pozdravlje, tada i tada.

18. Knjiga koju nam poslaste razgo-
vjetno bi pročitana preda mnom.

19. I zapovjedih te potražiše i nagjo-
še da je taj grad od davnina ustajao na
careve i da su u njemu bivali odmeti i
bune,

20. I da su silni carevi bivali u Jeru-
salimu, koji vladahu svijem što je preko
rijeke, i davahu im se danci i poreze i
carine.

21. Za to naredite da se zabrani oni-
jem ljudima da se onaj grad ne zida
dokle ja ne zapovjedim.

22. I pazite da ne pogriješite u tom.
Jer za što bi zlo raslo na štetu care-
vima ?

23. A kad se prijepis od knjige cara
Artakserksa pročitā pred Reumom i
Simsajem pisarem i pred drugovima
njihovijem, oni brže otidoše u Jerusa-
lim k Judejcima, te im zabraniše oru-
žanom silom.

24. Tada stade posao oko doma Bo-
žijega u Jerusalimu, i staja do druge
godine carovanja Darija cara Persij-
skoga.

GLAVA 5.

Tada Agej prorok i Zaharija sin Idiv prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusalmu u ime Boga Izrailjeva.

2. I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i počese opet zidati dom Božji u Jerusalmu, i bjehu s njima proroci Božji pomažući im.

3. U to vrijeme dogje k njima Tatnaj upravitelj s ovu stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako : ko vam je dao vlast da zidate tu kuću i da opravljate te zidove ?

4. Tada im odgovorismo imeujući ljude koji gragjahu tu gragjevinu.

5. Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabraniše dokle ne otide stvar do Darija i donesu odgovor o tom.

6. A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke.

7. Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako : Dariju caru svako dobro.

8. Da je na znanje caru da dogjosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje među u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem.

9. I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im : ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove ?

10. Pa ih i za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavari megju njima.

11. A oni nam odgovoriše ovako govoreći : mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car Izrailjev.

12. Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Vavilon.

13. Ali prve godine Kira cara Vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji.

14. Još i sudove doma Božijega zla-

tne i srebrne koje Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i odnio u crkvu Vavilonsku, iznese ih car Kir iz crkve Vavilonske, i biše dani po imenu Sasavasaru, kojega postavi upraviteljem,

15. I reče mu : uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalmu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu.

16. Onda taj Sasavasar dogje i postavi temelj domu Božijemu u Jerusalmu ; i od toga vremena do sad zida se i još nije dovršen.

17. Ako je dakle ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalmu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

GLAVA 6.

Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljашe blago u Vavilonu.

2. I nagjoše u Ahmeti u dvoru carskom u zemlji Midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen :

3. Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir : dom Božji u Jerusalmu da se sazida da bude mjesto gdje će se prinositi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata.

4. Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma.

5. I sudovi doma Božijega zlatni srebrni što Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem.

6. Za to Tatnaj upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle.

7. Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu.

8. Još zapovijedam šta ćete činiti starješinama Judejskim da bi se sazida taj dom Božji : od blaga carskoga, o dohodaka s one strane rijeke, da se daj

bez oklijevanja trošak onijem ljudima da se ne ustavljaju.

9. I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici Jerusalmiski, da im se daje svaki dan bez odgaganja,

10. Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i sinova njegovijeh.

11. Još zapovijedam : ko bi učinio drukčije, iz njegove kuće da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuća da bude bunište za to.

12. I Bog koji je ondje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raspoka taj dom Božji u Jerusalmu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši.

13. Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi učiniše odmah kako zapovjedi Darije.

14. I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti Kira i Darija i Artakserksa cara Persijskoga.

15. I svrši se taj dom do trećega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja-cara Darija.

16. I sinovi Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali izmegju onijeh koji se vratiše iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujući se.

17. I prinesoše na posvećenje toga doma Božijega sto junaca, dvje sta ovnova, četiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izrailja prema broju plemena Izrailjevijeh.

18. I postaviše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalmu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj.

19. Po tom slaviše koji se vratiše iz ropstva pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

20. Jer se očistiše i sveštenici i Leviti, te bijahu svi čisti, i klaše pashu za sve koji se vratiše iz ropstva i za braću svoju sveštenike i za sebe same.

21. I jedoše sinovi Izrailjevi koji se vratiše iz ropstva i svi koji se od nečistote naroda zemaljskih odvojiše k njima da traže Gospoda Boga Izrailjeva.

22. I praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana veseleći se ; jer ih razveseli Gospod i obrati srce cara Asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izrailjeva.

GLAVA 7.

A poslije ovijeh stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Jezdra, sin Seraje sina Azarije, sina Helkije,

2. Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova,

3. Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota,

4. Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija,

5. Sina Avisuje, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara svešteničkoga,

6. Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevu, koji dade Gospod Bog Izrailjev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim,

7. I vratiše se u Jerusalm neki sinovi Izrailjevi i sveštenici i Leviti i pjevači i vratari i Netineji sedme godine cara Artakserksa.

8. A dogje u Jerusalm petoga mjeseca sedme godine toga cara.

9. Jer prvoga dana prvoga mjeseca pogje iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca dogje u Jerusalm, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim.

10. Jer Jezdra bješe upravio srce svoje da istražuje zakon Gospodnji i da ga izvršuje i da uči Izrailja uredbama i zakonima.

11. A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserks Jezdri svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izrailju :

12. Artakserks car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro ; tada i tada.

13. Ja zapovijedam : ko god u mom carstvu od naroda Izrailjeva i od sveštenika njegovijeh i Levita hoće od svoje

volje da ide s tobom u Jerusalam, nek ide.

14. Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovijeh da nadgledaš Judeju i Jerusalam po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku,

15. I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinose Bogu Izrailjevu, kojemu je stan u Jerusalamu,

16. I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Vavilonskoj s dragovoljnijem priložima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalamu.

17. Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltarnu doma Boga vašega u Jerusalamu.

18. I što se tebi i braći tvojoj sviđi učiniti s ostalijem srebrom i zlatom, učinite po volji Boga svojega.

19. I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga svojega, ostavi pred Bogom u Jerusalamu.

20. I što bi još trebalo domu Boga svojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice.

21. I još zapovijedam ja car Artakserkso svijem rizničarima s one strane rijeke, da što god zaiste od vas Jezdra sveštenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se učini,

22. Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere,

23. Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se učini za dom Boga nebeskoga, da ne dogje gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove.

24. I još vam javljamo da se ni od jednoga izmještaju sveštenika i Levita i pjevača i vratara i Netineja i drugih sluga toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina.

25. A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke izmještaju svijeh koji znadu zakon Boga svojega, i ko ne zna, učite ga.

26. A ko ne bi izvršivao zakona Boga svojega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se

progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu.

27. Blagosloven da je Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u srce da ukrasi dom Gospodnji u Jerusalamu,

28. I dade mi, te nagjoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnijem knezovima carevijem. I ja se oslobodih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izrailja da idu sa mnom.

GLAVA 8.

A ovo su glavari domova otačkih i plemena onijeh što pogjoh sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa :

2. Od sinova Finesovijeh Girsom ; od sinova Itamarovijeh Danilo ; od sinova Davidovijeh Hatus ;

3. Od sinova Sehanije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset ;

4. Od sinova Fat-Moavovijeh Elioinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvje sta ;

5. Od sinova Sehanijinih sin Jazilov i s njim muškinja tri stotine ;

6. I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset ;

7. I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset ;

8. I od sinova Sefatijinih Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset ;

9. Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvje sta i osamnaest ;

10. I od sinova Selomitovijeh sin Josifjin i s njim muškinja sto i šezdeset ;

11. I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam ;

12. I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset ;

13. I od sinova Adonikamovijeh posljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaja i s njima muškinja šezdeset ;

14. I od sinova Vigvajevijeh Gutaj Zavud, i s njima muškinja sedamdeset ;

15. I sabrah ih kod rijeke koja teče u Avu, i ondje stajasmu u okolu tri dni poslije pregledah narod i sveštenike, ali ne nagjoh ondje ni jednoga od sinova Leviijevijeh.

16. Za to poslah Elijezera, Arila, Semaju i Elnatana i Jariva i Elnatana :

Natana i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana učitelje,

17. I opravili ih k Idu poglavaru u mjestu Kasifji, i naučili ih šta će govoriti Idu i braći njegovoj Netinejima u mjestu Kasifji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega.

18. I dovedoše nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, čovjeka razumnog između sinova Malija sina Levija sina Izrailjeva, Sereviju sa sinovima njegovijem i braćom njegovom, njih osamnaest;

19. I Asaviju i s njim Isaiju od sinova Merarijevih, s braćom njegovom i njihovijem sinovima. njih dvadeset,

20. I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvje sta i dvadeset Netineja, koji svi biše imenovani poimence.

21. Tada oglaših ondje na rijeci Avipost, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega srećan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojem.

22. Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoreći: ruka je Boga našega na dobru nad svima koji ga traže, i jačina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju.

23. Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga.

24. Tada odvojih između glavara svešteničkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima deseticu braće njihove.

25. I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izrailjev koji se nagje;

26. Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrih sto talanata, i sto talanata zlata,

27. I dvadeset čaša zlatnijeh od tisuću drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato.

28. I rekoh im: vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših.

29. Pazite i čuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima svešteničkim i Levitima i glavarima otačkih domova I-

zrailjevijeh u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega.

30. I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga našega.

31. I pogjosmo od rijeke Avedvanaestoga dana prvoga mjeseca da idemo u Jerusalim, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedačkih na putu.

32. I dogjosmo u Jerusalim i stajismo ondje tri dni.

33. A četvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Merimotu sinu Urijinu svešteniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Vinujev, Leviti,

34. Sve na broj i na mjeru, i mjera bi zapisana od svega u isto vrijeme.

35. I koji biše u ropstvu pa se vratiliše iz ropstva prinesoše na žrtvu paljenicu Bogu Izrailjevu dvanaest junaca za svega Izrailja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu.

36. I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomogoše narod i dom Božji.

GLAVA 9.

A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreći: narod Izrailjev i sveštenici i Leviti njesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovijeh, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja.

2. Jer uzeše kćeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim; i ruka sveštenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu.

3. I kad čuh to, razdrijev haljinu svoju i plašt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan.

4. I skupiše se k meni svi koji se bojahu riječi Boga Izrailjeva za prijestup onijeh koji dogjoše iz ropstva, a ja sjegjah tužan do večernje žrtve.

5. A o večernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdrtoj haljini i plaštu, i

klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu,

6. I rekoh : Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oči svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba.

7. Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod mač, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas.

8. A sada za čas dogje nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi ostatak i dade nam klin u svetom mjestu svom da bi prosvijetlio oči naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem.

9. Jer roblje smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te nagjosmo milost pred carevima Persijskim daviši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline njegove, i daviši nam ogradu u Judeji u Jerusalamu.

10. Sada dakle šta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje,

11. Koje si zapovjedio preko sluga svojih proroka govoreći : zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja je nečista od nečistote naroda zemaljskih, s gadova njihovijeh, kojima je napuniše od kraja do kraja u nečistoti svojoj.

12. I za to kćeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kćeri njihovijeh ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite miru njihova ni dobra njihova do vijeka da biste se ukrijepili i jeli dobra one zemlje i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim do vijeka.

13. I poslije svega što dogje na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što grijesi naši zaslužuju, i dao si nam ostatak ovaki,

14. Eda li ćemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnijem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potro da ni jedan ne ostane i ne izbavi se?

15. Gospode Bože Izrailjev! ti si pravedan, jer ostasmo ostatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s

krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

GLAVA 10.

A kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše grijeha plaćući i ležeći pred domom Božjim, skupi se k njemu iz Izrailja veliko mnoštvo ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma.

2. Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovijeh i reče Jezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzesmo žene tugjinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izrailju za to.

3. Da učinimo sada zavjet Bogu svojem, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onijeh koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude.

4. Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi ćemo biti uza te, budi slobodan i radi.

5. Tada usta Jezdra, i zakle glavare sveštenečke i Levite i svega Izrailja da učine tako. I zakleše se.

6. Po tom usta Jezdra ispred doma Božijega, i otide u klijet Joanana sina Eliasivova; i ušavši ne jede hljeba niti vode pi, jer tužao radi prijestupa onijeh koji biše u ropstvu.

7. Po tom oglašise po Judeji i Jerusalamu svijem koji se vratiše iz ropstva, da se skupe u Jerusalam,

8. A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskom, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da se odluči od zbora onijeh koji se vratiše iz ropstva.

9. Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalam za tri dana, dvadesetoga dana mjeseca devetoga. I sjegjaše sav narod na ulici pred domom Božjim držeći radi te stvari i od dažda.

10. Tada ustavši Jezdra sveštenik reče im : vi sagriješiste što se oženiste tugjinkama, te umnožiste krivicu Izrailjevu.

11. Za to sada ispovjedite se Gospodu Bogu otaca svojih, i učinite volju njegovu, i odvojte se od naroda zemaljskih i žena tugjinaka.

12. I sav zbor odgovori i reče iza glasa : kako nam kaza učinimo.

13. Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati na polju, a taj posao

nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješismo u tom.

14. Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tugjinkama neka dolaze u odregjeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnjev Boga svojega za tu stvar.

15. I odregjen bi na to Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagашe im.

16. I učiniše tako koji se vratiše iz ropstva. I odvojiše se Jezdra sveštenik i glavari domova otačkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mjeseca da izvi-gjaju stvar.

17. I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tugjinkama.

18. A nagjoše se izmegju sinova svešteničkih oženjeni tugjinkama : izmegju sinova Isusa sina Josedekova i braće njegove : Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija;

19. I dadoše ruke da će pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili *prinesoše* po jednoga ovna za krivicu svoju;

20. I od sinova Imirovijen Ananije i Zevadija;

21. I od sinova Harimovijen Masija i Ilija i Semaja i Jehilo i Ozija,

22. I od sinova Pashorovijen Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa,

23. A od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer;

24. I od pjevača Elijasiv; i od vrataru Salum i Telem i Urija;

25. A od Izrailja, od sinova Farosovijen Ramija i Jezija i Malhije i Mijamin i Eleazar i Malhija i Venaja;

26. I od sinova Elamovijen : Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Ilija;

27. I od sinova Zatovijen Elioinaj, Elijasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza;

28. I od sinova Vivajevijen Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj,

29. I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot;

30. I od sinova Fat-Moavovijen Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezeleilo i Vinuj i Manasija;

31. I od sinova Harimovijen Elijezer, Jesija, Malhija, Semaja, Simeun,

32. Venijamin, Maluh, Semarija;

33. Od sinova Asumovijen Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej;

34. Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo,

35. Venaja, Vedeja, Heluj,

36. Vanija, Merimot, Elijasiv,

37. Matanija, Matenaj i Jasav,

38. I Vanije, Vinuj, Simej,

39. I Selemija i Natan i Adaja,

40. Mahnadevaj, Sasaj, Saraj,

41. Azareilo i Selemija, Semarija,

42. Salum, Amarija, Josif;

43. Od sinova Nevovijen : Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja.

44. Svi se ovi bijahu oženili tugjinkama, i neke izmegju njih bijahu i djecu izrodile.

KNJIGA NEMIJINA.

GLAVA 1.

Riječi Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u Susanu gradu,

2. Dogje Ananije jedan od braće moje s nekima iz Judeje; i zapitah ih za Judejce, za ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jerusalem.

3. A oni mi rekoše : ostatak što osta

od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena.

4. A kad čuh te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim,

5. I rekoh : oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji čuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti.

6. Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu slugu svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izrailjeve, slugu tvoje, i ispovijedam grijehe sinova Izrailjevijeh kojima ti zgriješismo.

7. Skrivismo ti i ne držasmo zapovijest ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija slugu svojega.

8. Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojem u govoreći: vi ćete zgriješiti i ja ću vas rasijati među narode;

9. Ali ako se obratite ka meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraču vas odande i odvešću vas na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje.

10. A ovo su slugu tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom krjepkom.

11. Oh Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi slugu tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi božati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojem u učini da nagje milost pred ovijem čovjekom. A ja bijah peharnik carev.

GLAVA 2.

A mjeseca Nisana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dodah ga caru. A pregje ne bijah neveseo pred njim.

2. I reče mi car : što si lica nevesela, kad nijesi bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo.

3. I rekoh caru : da je živ car do vijeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena?

4. A car mi reče : šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu,

5. I rekoh caru : ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošlji me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagrađim.

6. A car mi reče, a žena njegova sjegjaše do njega : koliko ti vremena treba na put, i kad ćeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme.

7. Po tom rekoh caru : ako je ugodno caru, da mi se dađe knjiga na knezove

preko rijeke da me prate dokle ne dođem u Judeju,

8. I knjiga na Asafa čuvara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od dvora uz dom Božji i za zid gradski i za kuću u koju ću ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nada mnom.

9. I tako dogjoh ka knezovima preko rijeke, i dadoh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike.

10. A kad to ču Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dogje čovjek da se postara za dobro sinovima Izrailjevijem.

11. Po tom dogjoh u Jerusolim, i bih ondje tri dana.

12. Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jerusalimu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah.

13. I izidoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jerusolimске kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjehu ognjem popaljena.

14. Otuda progjoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesta da kljuse poda mnom prijegje.

15. Za to jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dogjoh natrag.

16. Ali poglavari ne znadijahu kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni sveštenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom.

17. Za to im rekoh : vidite u kakom smo zlu, Jerusolim pust i vrata mu popaljena ognjem; dajte da zidamo zidove Jerusolimске, da više ne budemo rug.

18. I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoše : ustanimo i zidajmo. I ukrijepiše im se ruke na dobro.

19. A kad to ču Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac i Gisem Arabin, podsmijevaše nam se i rugaše nam se govoreći : šta to radite? da se ne ćete odmetnuti caru?

20. A ja im odgovorih i rekoh : Bog nebeski daće nam sreću, a mi slugu

njegove ustasmo i zidamo ; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jerusalamu.

GLAVA 3.

I usta Eliasiv poglavar sveštencički i braća njegova sveštenici i zidaše vrata ovčija, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Ananilove.

2. A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imrijevi ;

3. A vrata riblja zidaše sinovi Ase-najini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

4. A do njih opravljajući Merimot sin Urije sina Akosova ; a do njih opravljajući Mesulam sin Varahije sina Mesizaveilova ; a do njih opravljajući Sadok sin Vanin.

5. A do njih opravljajući Tekojani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu.

6. A stara vrata opravljajući Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

7. A do njih opravljajući Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke.

8. Do njih opravljajući Uzilo sin Arahijin zlatar ; a do njega opravljajući Ananija sin apotekarski. I ostaviše Jerusalam do širokoga zida.

9. A do njih opravljajući Refaja sin Orov poglavar nad polovinom kraja Jerusalmiskoga.

10. A do njih opravljajući Jedaja sin Arumafov prema svojoj kući, a do njega opravljajući Hatus sin Asavnijin.

11. Toliko opravljajući Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod peći.

12. A do njega opravljajući Salum sin Loisov, poglavar nad polovinom kraja Jerusalmiskoga sa kćerima svojim.

13. Vrata dolinska opravljajući Anun sa stanovnicima Zanojskim ; oni ih sagrađiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuću lakata zida do gnojnih vrata.

14. A gnojna vrata opravljajući Malhija sin Rihavov poglavar nad krajem Vet-Keremskim, on ih sagrađi i metnu krila i brave i prijevornice.

15. A vrata izvorska opravljajući Salum sin Hol-ozin, poglavar nad krajem u Mispi, on ih sagrađi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice ; i zid kod banje Siloamske od vrta careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova.

16. Za njim opravljajući Nemija sin Azvukov poglavar nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera načinjenoga i do kuće junačke.

17. Za njim opravljajući Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravljajući Asavija poglavar nad polovinom kraja Keilskoga sa svojim krajem.

18. Za njim opravljajući braća njihova, Vavaj sin Inadadov poglavar nad polovinom kraja Keilskoga.

19. A do njega opravljajući Eser sin Isusov poglavar od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu.

20. Za njim razgorjevši se Varuh sin Zavajev opravljajući toliko od ugla do vrata od kuće Eliasiva poglavara sveštencičkoga.

21. Za njim opravljajući Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuće Eliasivove do kraja kuće Eliasivove.

22. A za njim opravljajući sveštenici koji življahu u ravnicima.

23. Za njima opravljajući Venijamin i Asuv prema svojim kućama ; a za njima opravljajući Azarija sin Masijsina Ananijina uz svoju kuću.

24. Za njim opravljajući Vinuj sin Inadadov toliko od kuće Azarijine do savitka i do ugla.

25. Falal sin Uzajev *opravljajući* prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamničkoga ; za njim Fedaja sin Farosov ;

26. I Netineji koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenijem na istok i kuli visokoj ;

27. Za njima opravljajući Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofilskoga ;

28. Od vrata konjskih opravljajući sveštenici svaki prema svojoj kući ;

29. Za njima opravljajući Sadok sin Imirov prema svojoj kući ; a za njim opravljajući Semaja sin Sehanijin čuvar vrata istočnih ;

30. Za njim opravljajući Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, toli-

ko; za njima opravljja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti;

31. Za njim opravljja Malhija sin zlatarev do kuće Netinejske i trgovačke prema vratima Mifkadskim do uzbrdice na uglu;

32. A izmegju uzbrdice na uglu i ovčijih vrata opravljjaše zlatari i trgovci.

GLAVA 4.

A kad ču Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima,

2. I govoraše pred braćom svojom i vojnicima Samarijskim: šta rade ti nemoićni Judejci? hoćemo li ih ostaviti? hoće li prinositi žrtve? hoće li sada svršiti? eda li će u život povratiti iz praha kamenje spaljeno?

3. A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reče: neka zidaju; da lisica dogje, provaliće kameni zid njihov.

4. Čuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali.

5. I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju.

6. I tako zidasm o zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi.

7. A kad ču Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonei i Azoćani da se opravljja zid Jerusalimski i da se počelo zatvorati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo;

8. I složiše se svi zajedno da dogju i udare na Jerusalem i da ga smetu.

9. A mi se molismo Bogu svojemu i postavljasm o stražu prema njima dan i noć od straha njihova.

10. A Judejci rekoše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne možemo zidati zida.

11. A naši neprijatelji rekoše: da ne doznadu i ne opaze dokle ne dogjemo usred njih, pa ćemo ih pobiti i prekinuti posao.

12. Ali dogjoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: čuvajte sva mjesta kuda se ide k nama.

13. Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih na-

rod po porodicama s mačevima i kopljima i lukovima.

14. I razgledavši ustah i reko h stariješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braću svoju, za sinove svoje i kćeri svoje, za žene svoje i kuće svoje.

15. A kad čuše neprijatelji naši da smo doznali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao.

16. I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše koplja i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina.

17. I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom ragjaše a u drugoj držaše koplje.

18. A koji zidahu, svaki imahu mač pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubač stajaše kod mene.

19. Jer reko h stariješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga.

20. Gdje čujete trubu da trubi, onamo trčite k nama; Bog naš vojevaće za nas.

21. Tako ragjasm o posao, i polovina ih držaše koplja od zore pa dokle zvijske ne izidu.

22. U to vrijeme još reko h narodu: svaki s momkom svojim neka noćuje u Jerusalimu da bi nam noću stražili a danju radili.

23. A ja i moja braća i momci moji i stražari što idu za mnom ne ćemo svlačiti sa sebe haljina; u svakoga da je mač i voda.

GLAVA 5.

I stade velika vika ljudi i žena na braću njihovu Judejce.

2. Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kćeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi.

3. Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuće da dobijemo žita u ovoj gladi.

4. Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski.

5. A tijelo je naše kao tijelo braće naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto

treba da damo sinove svoje i kćeri svoje u roblje, i neke kćeri naše već su robinje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi.

6. Za to se rasrdih vrlo kad čuh viku njihovu i te riječi.

7. I smislih u sreću svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im : vi mećete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi.

8. I rekoh im : mi otkupismo koliko mogosmo braću svoju Judejce što bjehu prodani narodima ; a vi li ćete prodavati braću svoju ili će se prodavati nama ? A oni umukoše i ne nagjosoše što bi odgovorili.

9. I rekoh : nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši ?

10. I ja i braća moja i momci moji davali smo im novaca i žita ; ali oprostimo im taj dug.

11. Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuće i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja.

12. A oni odgovoriše : vratićemo i ne ćemo iskati od njih ; učinićemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakleh ih da će tako učiniti.

13. I istresoh njedra svoja i rekoh : ovako da istrese Bog svakoga iz kuće njegove i iz truda njegova ko god ne ispuni ove riječi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reče : amin. I hvališe Gospoda, i učini narod po toj riječi.

14. I od kad mi *car* zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braća moja ne jedosmo hrane upraviteljske.

15. A pregjašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajući od njega hljeba i vina osim četrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu ; ali ja tako ne činih hojeći se Boga.

16. Nego i oko gragjenja zida radih, i ne kupismo njiwe ; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu.

17. I Judejaca i poglavara sto i pe-

deset ljudi i koji dolazahu k nama iz okolnijih naroda bijahu za mojim stolom.

18. I gotovljaše se svaki dan po jedno goveće, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljahu mi se, i svakih deset dana *davaše se* svakojakoga vina izobilja. I opet ne iskah hrane upraviteljske ; jer služba bješe teška narodu.

19. Pomeni me Bože moj na dobro za sve što sam činio ovomu narodu.

GLAVA 6.

A kad ču Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provaljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata,

2. Posla Sanavalat i Gisem k meni i poručili : hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni misljahu zlo po me.

3. I poslah k njima glasnike i poručih : u poslu sam velikom, za to ne mogu doći. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da dogjem k vama.

4. I slaše tako k meni četiri puta ; i ja im onako odgovorih.

5. Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci.

6. A u njoj pišaše : čuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, za to zidaš zid, i hoćeš da im budeš car, kako se govori,

7. I da si postavio proroke da razglasuju za tebe u Jerusalamu i govore : car je u Judeji. A to će doći do cara ; nego hodi da se dogovorimo.

8. Tada poslah k njemu i poručih : nije tako kako ti kašeš ; nego si sam izmislio.

9. Jer oni svi šćahu nas uplašiti govoreći : klonuće ruke njihove od posla i ne će se svršiti. Za to, *Bože*, ukrijepi ruke moje.

10. Jošte otidoh u kuću Semaji sinu Dalaje sina Metaveilova, koji se bješe zatvorio, i reče mi : da otidemo zajedno u dom Božji usred crkve i da zaključamo vrata crkvi, jer će doći da te ubiju, doći će noću da te ubiju.

11. A ja rekoh : zar će čovjek kakav sam ja bježati ? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu ? ne ću ići.

12. I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroštvo kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkupiše.

13. Za to bješe potkupljen da me uplaši da onako učinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti.

14. Pomeni, Bože, Toviju i Sanavalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proročicu i druge proroke koji me šćahu uplašiti.

15. I tako dovrši se zid dvadeset petoga *dana mjeseca* Elula za pedeset i dva dana.

16. I kad čuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas uplašise se vrlo, jer poznaše da je Bog naš učinio to djelo.

17. I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige.

18. Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Schaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegov bješe oženjen kćerju Mesulama sina Varahijina.

19. I govorahu preda mnogom dobro o njemu, i riječi moje dokazivahu mu; i Tovija slaše pisma da me uplaši.

GLAVA 7.

A kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni biše vratari i pjevači i Leviti,

2. Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovjedniku od grada Jerusalemskoga, jer bješe vjeran čovjek i bojaše se Boga više nego mnogi,

3. I rekoh im: da se ne otvaraju vrata Jerusalemska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stoje ondje zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari između stanovnika Jerusalemskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kući.

4. A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuće ne bjehu pogragjene.

5. I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I nagjoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratiše prvi put; i nagjoh u njoj zapisano:

6. Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratiše iz ropstva između onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodo-

nosor car Vavilonski, pa se vratiše u Jerusaleim i u Judeju, svaki u svoj grad,

7. Koji dogjoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Vilsanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva:

8. Sinova Farosovijeh dvije tisuće i sto i sedamdeset i dva;

9. Sinova Sefatijinih tri sta i sedamdeset i dva;

10. Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva;

11. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuće i osam stotina i osamnaest;

12. Sinova Elamovijeh tisuća i dvje sta i pedeset i četiri;

13. Sinova Zatujevih osam stotina i četrdeset i pet;

14. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;

15. Sinova Vinujevih šest stotina i četrdeset i osam;

16. Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam;

17. Sinova Azgadovijeh dvije tisuće i tri stotine i dvadeset i dva;

18. Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam;

19. Sinova Vigvajevijeh dvije tisuće i šezdeset i sedam;

20. Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet;

21. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam;

22. Sinova Asumovijeh tri sta i dvadeset i osam;

23. Sinova Visajevijeh tri sta i dvadeset i četiri;

24. Sinova Arifovijeh sto i dvanaest;

25. Sinova Gavaonskih devedeset i pet;

26. Ljudi iz Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam;

27. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;

28. Ljudi iz Vet-Asmaveta četrdeset i dva;

29. Ljudi iz Kirijat-jarima, Hefire i Virota sedam stotina i četrdeset i tri;

30. Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan;

31. Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva;

32. Ljudi iz Vetilja i Gaja sto i dva-deset i tri;

33. Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva;

34. Sinova Elama drugoga tisuća i dvje sta i pedeset;

35. Sinova Harimovijeh tri sta i dva-deset;

36. Sinova Jerihonskih tri sta i čet-deset i pet;

37. Sinova Lodskih, Adidskih i Onon-skih sedam stotina i dvadeset i jedan;

38. Sinova Senajskih tri tisuće i de-vet stotina i trideset;

39. Sveštenika : sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedam-de-sat i tri;

40. Sinova Imirovijeh tisuća i pede-set i dva;

41. Sinova Pashorovijeh tisuća i dvje sta i četrdeset i sedam;

42. Sinova Harimovijeh tisuća i se-damnaest;

43. Levita : sinova Isusovijeh i Kad-milovijeh izmegju sinova Odavijinih sedamdeset i četiri;

44. Pjevača : sinova Asafovijeh sto i četrdeset i osam;

45. Vratara : sinova Salumovijeh si-nova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam;

46. Netineja : sinova Sišinih, sinova Asufinih, sinova Tavaotovijeh,

47. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijaji-nih, sinova Fadonovijeh,

48. Sinova Levaninih, sinova Agavi-nih, sinova Salmajevih,

49. Sinova Ananovijeh, sinova Gidi-lovijeh, sinova Garovijeh,

50. Sinova Reajinih, sinova Resinovi-jeh, sinova Nekodinijeh,

51. Sinova Gazamovijeh, sinova Uzi-nijeh, sinova Fasejinih,

52. Sinova Visajevih, sinova Meuni-movijeh, sinova Nafusesimovijeh,

53. Sinova Vakvukovijeh, sinova A-kufinih, sinova Arurovijeh,

54. Sinova Vaslitovijeh, sinova Mei-dinijeh, sinova Arsinovijeh,

55. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisa-rinijeh, sinova Taminijeh,

56. Sinova Nesijinih, sinova Atifinih;

57. Sinova sluga Solomunovijeh : si-

nova Sotajevih, sinova Soferetovih, si-nova Feridinih,

58. Sinova Jalinijeh, sinova Darkono-vijeh, sinova Gidilovijeh.

59. Sinova Sefatijinih, sinova Atilo-vijeh, sinova Fohereta od Sevajima, si-nova Amonovijeh,

60. Svega Netineja i sinova sluga So-lomunovijeh, tri sta i devedeset i dva.

61. I ovi dogjoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mo-goše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izrailja,

62. I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i četrdeset i dva,

63. I od sveštenika : sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi izmegju kćeri Varzelaja Gala-gjanina, te se prozva njihovijem ime-nom.

64. Oni tražiše po knjigama da bi po-kazali rod svoj, koji se ne nagje, za to biše odlučeni od sveštenstva.

65. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumi-mom.

66. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,

67. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam; i megju njima bješe pjevača i pjevačica dvje sta i četrdeset i pet;

68. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i četrdeset i pet masaka,

69. Četiri stotine i trideset i pet ka-mila, šest tisuća i sedam stotina i dva-deset magaraca.

70. Tada neki izmegju glavara domo-va otačkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuću drama zlata, pe-deset čaša, pet stotina i trideset halji-na svešteničkih.

71. A glavari domova otačkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuća dra-ma zlata, i srebra dvije tisuće i dvje sta mina.

72. A što dade ostali narod bješe dva-deset tisuća drama zlata, i dvije tisuće mina srebra, i šezdeset i sedam haljina svešteničkih.

73. I tako se naseliše sveštenici i Le-

viti i vratari i pjevači i ljudi iz naroda i Netineji i sav Izrailj u svojim gradovima; i kad dogje sedmi mjesec, sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima.

GLAVA 8.

Tada se skupi sav narod jednodušno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše Jezdri književniku da donese knjigu zakona Mojsijeva koji dađe Gospod Izrailju.

2. I donese Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca.

3. I čita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do po dne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraćene ka knjizi zakonskoj.

4. A Jezdra književnik stajao je na mjestu poverljivo, koje bjehu načinili od drveta za to; i do njega stajao je Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Masija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadata, Zaharija i Mesulam.

5. I otvori Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod.

6. I Jezdra blagoslovi Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje.

7. A Isus i Vanije i Serevija, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti poučavahu narod zakonu, i narod stajao je na mjestu.

8. I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevao što se čitao.

9. Po tom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji poučavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plaćite. Jer plaćate sav narodu slušajući što govori zakon.

10. I reče im: idite i jedite preti i pijte slatko i šaljte dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodu našem. Za to ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila.

11. I Leviti našao je narod govoreći: mučite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni.

12. I otide sav narod da jede i pije i da šalje dijelove, i veselilo se veoma što razumješe riječi koje im se kazale.

13. A sutradan skupiše se glavari domova otacih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uče što zakon govori.

14. I naglo je napisano u zakonu da je Gospod zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca.

15. I objaviše i proglasiše po svijem gradovima svojim i u Jerusalmu govoreći: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palmova granja od šumnatih drveta, da načinite sjerice, kako je napisano.

16. I narod izide i donese i načini sjenice svaki na svom krovu i u svom trljenu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata Jefremovijeh.

17. I tako načini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne činiše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko.

18. I čitao se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do posljednjega; i praznovalo praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je uređeno.

GLAVA 9.

Po tom dvadeset četvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izrailjevi pošteći i u kostrijeti i posuvši se zemljom.

2. I odvoji se sjeme Izrailjevo od svih tugjinaca, i stadoše te ispovijedahu grijeh svoje i bezakonja otaca svojih.

3. I stajahu na svom mjestu, te im se čitao zakon Gospoda Boga njihova četvrt dana, a drugu četvrt ispovijedahu se i poklanjahu se Gospodu Bogu svojemu.

4. A Isus i Vanije, Kadmilo, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu.

5. I rekoše Leviti Isus i Kadmilo, Vanije, Asavnija, Serevija, Očija, Sevanija i Petaja : ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svojega od vijeka do vijeka ; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale.

6. Ti si sam Gospod ; ti si stvorio nebo i nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja.

7. Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Avrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Avram ;

8. I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i učinio si s njim zavjet da ćeš dati zemlju Hanansku, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jevusejsku i Gergesejsku, da ćeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si riječi svoje, jer si pravedan.

9. Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu čuo si na moru crvenom ;

10. I učinio si znake i čudesa na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su objesno postupali s njima ; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas.

11. I more si razdvojio pred njima, te prijegjoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu.

12. I u stupu od oblaka vodio si ih danju a noću u stupu ognjenom svijetleći im putem kojim će ići.

13. I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre.

14. I obznanio si im subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluga svojega.

15. I hljeb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u žegji njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da ćeš im je dati.

16. Ali oni i oci naši uzobijestiše se i otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih.

17. Ne htješe slušati, i ne opominjaše se čudesa tvojih koja si im činio, nego otvrdnuše vratom svojim, i u odmetu svom postavljашe sebi vogja da

se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji oprtaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio.

18. I onda kad načimše sebi tele live-no i rekoše : ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma,

19. Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji ; stup od oblaka nije odstupao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noću svijetleći im putem kojim će ići.

20. I dao si im dobri svoj duh da ih urazumljuje, i māne svoje nijesi ustegao od usta njihovijeh, i vode si im dao u žegji njihovoj.

21. I četrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo : odijelo im ne ovetša i noge im ne otekoše.

22. I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Esevonskoga, i zemlju cara Vasanskoga ;

23. I umnožio si sinove njihove kao zvijezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovijem da će ući u nju i naslijediti je.

24. I ugojše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da čine od njih što im je volja.

25. I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuće pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voćke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti.

26. Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe : baciše zakon tvoj za legja i proroke tvoje pobiše, koji im svjedočahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma.

27. Za to si ih davao u ruke neprijateljima njihovijem koji ih mučiše. A kad u nevolji svojoj vikашe k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaše iz ruku neprijatelja njihovijeh.

28. Ali čim otpočinuše, opet činiše zlo pred tobom, za to si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovijeh da vladaju njima ; a kad se obraćашe i vikашe k

tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta.

29. I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojem, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i griješiš o tvoje zakone, koje ko vrši živ će biti kroz njih; i izmičući ramena svoja otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše.

30. I trpio si ih mnogo godina opominjući ih duhom svojim preko proroka svojih, ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim.

31. Ali radi milosti svoje velike nije si dao da sa svijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv.

32. Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji čuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snagije sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskih do danas.

33. Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer si ti pravo učinio a mi smo bezbožno radili.

34. I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedočanstva tvoja, kojima si im svjedočio.

35. Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im činio, i u zemlji prostranoj i rodnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratili od zlih djela svojih.

36. Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jednu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj.

37. I ona rod svoj obilati ragja carevima koje si postavio nad nama za grijehe naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi.

38. A radi svega toga činimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši pečate.

GLAVA 10.

A koji zapečatiše bjehu ovi : Nemija Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija,

2. Seraja, Azarija, Jeremija,

3. Pashor, Amarija, Malhija,

4. Hatus, Sevanija, Maluh,

5. Harim, Merimot, Ovadija,

6. Danilo, Gineton, Varuh,

7. Mesulam, Avija, Mijamin,

8. Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici;

9. A Leviti : Isus sin Azanijin, Vinuj izmegju sinova Inadadovijeh, Kadmilo,

10. I braća njihova : Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan,

11. Miha, Reov, Asavija,

12. Zahur, Serevija, Sevanija,

13. Odija, Vanije, Veninuj;

14. Glavari narodni : Faros, Fat-Mo-av, Elam, Zatu, Vanije,

15. Vunije, Azgad, Vivaj,

16. Adonija, Vigvaj, Adin,

17. Atir, Jezeckija, Azur,

18. Odija, Asum, Visaj,

19. Arif, Anatot, Nevaj,

20. Magfija, Mesulam, Ezir,

21. Mesizaveilo, Sadok, Jadva,

22. Felatija, Anan, Anaja,

23. Osija, Ananija, Asuv,

24. Lois, Fileja, Sovik,

25. Reum, Asavna, Masija,

26. Ahija, Anan, Ganan,

27. Maluh, Harim, Vana.

28. I ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pjevači, Netineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu,

29. Pristaše s braćom svojom, glavarima svojim, i dogoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove.

30. I da ne dajemo kćeri svojih narodima zemaljskim, niti kćeri njihovih da uzimamo za sinove svoje,

31. I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine da počiva zemlja i opraštamo svaki dug.

32. I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine trećinu sikla na službu u domu Boga svojega :

33. Na hljebove postavljene, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na žrtve za grijeh da se

očića Izrailj, i na svako djelo u domu Boga našega.

34. I bacasmo ždrijeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu;

35. I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnji;

36. I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenici-
ma koji služe u domu Boga našega;

37. I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svih drveta, vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo;

38. I da bude sveštenik sin Aronov s Levitima kad Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spremljnjegove.

39. Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailjevi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

GLAVA 11.

I naseliše se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrijeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalih devet dijelova po drugim gradovima.

2. I blagoslovi narod sve ljude koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jerusalimu.

3. Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrailjei, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi sluga Solomunovijeh:

4. U Jerusalimu dakle naseliše se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovijeh: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina

Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovijeh;

5. I Masija sin Varuha sina Hol-oze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Silonijeva;

6. Svega sinova Faresovijeh što se naseliše u Jerusalimu, četiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi;

7. A izmegju sinova Venijaminovijeh: Saluj sin Mesulama, sina Joadaja, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, sina Isaijina,

8. I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam;

9. A Joilo sin Zihrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom;

10. Od sveštenika: Jedaja sin Jojarivov, Jahin,

11. Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem,

12. A braće njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora, sina Malhijina,

13. I braće njegove glavara u domovima otačkim dvje stotine i četrdeset i dva; i Amasaj sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, sina Imirova,

14. I braće njihove hrabrijeh ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov;

15. I od Levita: Semaja sin Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunijeva;

16. I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji izmegju glavara Levitskih,

17. A Matanija sin Mihe sina Zavdija sina Asafova bijaše poglavar koji počinjaše hvale u molitvi, i Vakvukija drugi izmegju braće svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova;

18. Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i četiri;

19. A od vratara: Akuv, Talmon, i braće njihove što čuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva;

20. A ostatak naroda Izrailjeva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu.

21. A Netineji naseliše se u Ofilu, i Siha i Gispa bjehu nad Netinejima.

22. A nad Levitima u Jerusalmu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Između sinova Asafovijeh pjevači bijahu u službi za dom Božji.

23. Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe odregjena plata pjevačima za svaki dan.

24. I Petaja sin Mesizaveilov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom.

25. A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Kirijat-Arvi i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem,

26. I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu,

27. I u Asar-Sualu i Virsaveji i zaseocima njezinijem,

28. I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem,

29. I u En-Rimonu i u Sareji i u Jar-mutu,

30. U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azici i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Virsaveje do doline En-noma.

31. A sinovi Venijaminovi *naseliše se* od Gavaje u Mihmasu i Aji i Vetilju i zaseocima njegovijem,

32. U Anatotu, u Novu, u Ananiji,

33. U Asoru, u Rami, u Gitajimu,

34. U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu,

35. U Lodu, u Ononu, i u dolini drvodjeljskoj.

36. A Leviti podijeliše se među Judom i Venijaminom.

GLAVA 12.

A ovo su sveštenici i Leviti koji dogoješe sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom : Seraja, Jeremija, Jezdra,

2. Amarija, Maluh, Hatus,

3. Sehanija, Reum, Lerimot,

4. Ido, Gineto, Avija,

5. Mijamin, Madija, Vilga,

6. Semaja, Jojariv, Jedaja,

7. Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjehu glavari između sveštenika i braće svoje za vremena Isusova.

8. A Leviti : Isus, Vinuj. Kadmilo.

Serevija, Juda i Matanija, koji s braćom svojom bješe nad pjevanjem.

9. A Vakvukija i Uniye braća njihova bijahu prema njima u redovima svojim.

10. A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Eliasiva, a Eliasiv rodi Jojadu;

11. A Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jadvu.

12. A za vremena Joakimova bjehu sveštenici, glavari domova otačkih : od doma Serajina Meraja, od Jeremijina Ananija,

13. Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan,

14. Od Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif,

15. Od Harimova Adna, od Merajotova Elkaj,

16. Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam,

17. Od Avijina Zihrije, od Minijaminova i Moadijina Filtaj,

18. Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan,

19. Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije,

20. Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever.

21. Od Helkijina Asavija, od Jedajina Natanailo.

22. A Leviti, glavari domova otačkih, za vremena Eliasiva, Jojade, Joanana i Jadve biše popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara Persijskoga;

23. Sinovi Levijevi, glavari domova otačkih, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova :

24. I glavari Levitski bjehu : Asavija, Serevija i Isus sin Kadmilov i braća njihova prema njima da hvale i slave Boga po zapovijesti Davida čovjeka Božijega, red prema redu ;

25. Matanija i Vakvukija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji čuvahu stražu kod riznica na vratima.

26. Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena Nemije kneza i sveštenika Jezdre književnika.

27. A kad se osvećivaše zid Jerusalmiski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jerusalm da se svrši posvećenje s veseljem.

hvalom i pjesmama uz kimvale, psaltire i gusle.

28. I skupiše se sinovi pjevački i iz ravnice oko Jerusalima i iz sela Netofatskih,

29. I iz Vet-Gilgala i iz polja Gevskih i Azmavetskih, jer pjevači bijahu naseлили sela oko Jerusalima.

30. I očistiše se sveštenici i Leviti, i očistiše narod i vrata i zid.

31. Iza toga zapovjedih knezovima Judejskim da izagju na zid, i postavih dva velika zbora pjevačka, i jedan od njih igjaše na desno s gornje strane zida k vratima gnojnijem.

32. A za njima igjaše Osaja i polovina knezova Judinijeh,

33. I Azarija, Jezdra i Mesulam,

34. Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija,

35. I od sinova svešteničkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova,

36. I braća njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanailo i Juda i Ananije sa spravama muzičkim David čovjeka Božijega, a Jezdra književnik pred njima ;

37. Po tom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, igjahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku.

38. A drugi zbor pjevački igjaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule pečske do širokoga zida,

39. I iznad vrata Jefremovijeh k vratima starijem i k vratima ribljim i k kuli Ananeilovoj i kuli Meji, pa do vrata ovčijih ; i stadoše kod vrata tamničkih.

40. Po tom stadoše oba zbora pjevačka u domu Božijem, i ja i polovica glavarova sa mnóm,

41. I sveštenici Elijakim, Masiya, Minijamin, Mihaja, Elioinaj, Zaharija, Ananija s trubama,

42. I Masiya i Semaja i Eleazar i Ozije i Joanan i Malhija i Elam i Eser. I pjevači pjevahu glasno s Jezrajom načelnikom svojim.

43. I prinesoše velike žrtve taj dan, i veselise se ; jer ih Bog razveseli veseljem velikim ; i žene i djeca veselise

se, i veselje Jerusalijsko čujaše se daleko.

44. I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljahu prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i za Levite, jer se Juda radovala sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu,

45. I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za očišćenje, kao i pjevači i vratarci po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegovog.

46. Jer od prije, za vremena Davidova i Asafova *biše postavljeni* glavari pjevački i pjesme u hvalu i slavu Bogu.

47. I za to sav Izrailj za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevačima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posvećeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posvećeno.

GLAVA 13.

U to vrijeme čita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se nagje napisano da ne ulazi Amonac ni Moavac u sabor Božji do vijeka ;

2. Jer ne sretoše sinova Izrailjevijeh s hljebom i vodom, nego najmiše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov.

3. A kad čuše taj zakon, odlučise od Izrailja sve tugince.

4. A prije toga Elijasiv sveštenik, koji bješe nad klijetima doma Boga našega, oprijatelji se s Tovijom,

5. I načini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljahu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, odregjeni Levitima i pjevačima i vratarima, i prinosi za sveštenike.

6. A kad to sve bivaše, ne bjeh u Jerusalamu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara.

7. I kad dogjoh u Jerusalam, vidjeh zlo što učini Elijasiv radi Tovije načinivši mu klijet u trijemu doma Božijega.

8. I bi mi vrlo mrsko, te izbaciš sve pokućstvo Tovijino na polje iz klijeti.

9. I zapovjedih, te očistiše klijeti ; i

unesoh u njih opet posugje doma Božijega, dare i kad.

10. Po tom doznah da se Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevači, koji ragjahu posao.

11. I ukorih starješine i rekoh : za što je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto.

12. I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme.

13. I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju, sveštenika i Sadoka književnika, i izmegju Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braći svojoj.

14. Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja učinih domu Boga svojega i službi njegovoj.

15. U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđe i smokve i svakojake toware, i nose u Jerusolim u subotu, i prekoriah ih onaj dan kad prodavahu žitak.

16. I Tirci koji življahu u Jerusalimu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jerusalimu.

17. Za to prekoriah glavare Judejske i rekoh im : kako je to zlo što činite te skvrnite subotu?

18. Nijesu li tako činili oči vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izrailja skvrneći subotu.

19. I kad dogje sjen na vrata Jerusaliimska u oči subote, zapovjedih te zatvoriše vrata, i zapovjedih da ih ne otvaraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu.

20. I prenočiše trgovci i koji prodava-

hu svakojaki trg iza Jerusalima jednom i drugom.

21. I opomenuh ih i rekoh im : za što noćujete oko zida? Ako još jednom to učinite, uložiću na vas. Od tada ne dolaziše u subotu.

22. A Levitima zapovjedih da se očiste i da dogju i čuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj.

23. Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azočankama, Ammonkama i Moavkama.

24. I sinovi njihovi govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda.

25. Za to ih karah i psovah, i neke izmegju njih bih i čupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kćeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kćeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe.

26. Nije li tijem zgriješio Solomun car Izrailjev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojem i Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izrailjem? pa opet ga navратиše na grijeh žene tugjinke.

27. A vama li ćemo dopustiti da činite to sve veliko zlo i griješite Bogu našemu uzimajući žene tugjinke?

28. I od sinova Jojade sina Elijasiva poglavara svešteničkoga jedan bješe zet Sanavalatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe.

29. Pomeni ih, Bože moj, što oskvrniše sveštenstvo i zavjet sveštenički i Levitski.

30. I tako ih očistih od svijeh tugjinaca, i opet postavih redove svešteničke i Levitske, svakoga na posao njegov.

31. I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

KNJIGA O JESTIRI.

GLAVA 1.

U vrijeme Asvirovo, a taj Asvir carovao od Indije do Etiopije u sto i dva-
deset i sedam zemalja,

2. U to vrijeme, kad sjegjaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu,

3. Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i

slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Midska, vlastelji i upravitelji zemaljski;

4. I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veličine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana.

5. I poslije tih dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora.

6. Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrvama bijelijem lannenijem i skerletnijem o biočuzima srebrnijem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijeloga, žutoga i crnoga mramora.

7. A piće davahu u sudovima zlatnijem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara.

8. I pićem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da čine kako ko hoće.

9. I carica Astina učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira.

10. Sedmi dan kad se car razveseli od vina reče Meumanu, Visati, Arvoni, Vikti, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom,

11. Da dovedu caricu Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa.

12. Ali carica Astina ne htje doći na riječ carevu, koju joj poruči po dvoranima; za to se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu.

13. I reče car mudarcima koji razumijevahu vremena (jer tako car iznošашe stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu,

14. A najbliži do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persijskih i Midskih, koji gledahu lice carevo i sjegjahu na prvijem mjestima u carstvu);

15. Što treba po zakonu činiti s caricom Astinom što nije učinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana?

16. Tada reče Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira.

17. Jer će se djelo caričino razići među sve žene, pa će prezirati muževe svoje govoreći: car Asvir zapovjedi da dovedu preda nj caricu Astinu, a ona ne dogje.

18. I od danas će kneginje Persijske i Midske koje čuju šta je učinila carica tako govoriti svijem knezovima carevijem; te će biti mnogo prkosa i svagje.

19. Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše među zakone Persijske i Midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da će car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje.

20. I kad se zapovijest careva koju učini čuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve će žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga.

21. I ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reče Memukan.

22. I razasla knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kući; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

GLAVA 2.

Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je učinila i što je naregjeno za nju.

2. I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh;

3. I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijepe u Susanu grad carski u ženski dvor pod ruku Igaja dvoranina careva, čuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu.

4. Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astininom mjesto. I to bi po volji caru, i učini tako.

5. Bijaše u Susanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova,

6. Koji bi odveden u ropstvo iz Jeru-

salima s robljem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car Vavilonski.

7. On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kći strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kćer.

8. I kad se razglasi riječ careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Susan grad carski pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igaja čuvara ženskoga.

9. I djevojka mu omilje i nagje milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu.

10. Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje.

11. A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što će biti od nje.

12. A kad bi došao red na koju djevojku da ugje k caru Asviru, po što bi joj se činilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca (jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljepotu žensku),

13. Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s timjem ide iz ženske kuće u dom carev.

14. U večer bi ušla, a u jutru bi se vratila u drugu kuću žensku pod ruku Szagaza dvoranina careva, čuvara inočkoga; više ne bi išla k caru, već ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu.

15. I tako kad dogje red na Jestiru kćer Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kćer, da ugje k caru, ona ne zaiska ništa nego što reče Igaj dvoranin carev, čuvar ženski; i Jestira nalažашe milost u svakoga ko je vigjaše.

16. Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova.

17. I caru omilje Jestira mimo sve

druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Astinino.

18. I učini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može.

19. A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjegjaše na vratima carevijem.

20. A Jestira ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Jestira činjaše što joj Mardohej govoraše, kao kad se odgajaše kod njega.

21. U te dane, kad Mardohej sjegjaše na vratima carevijem, rasrdiše se Vih-tan i Teres dva dvoranina careva izme-glu onijeh koji stražahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira.

22. A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo.

23. I kad se stvar izvidje i nagje, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

GLAVA 3.

Poslije toga podiže car Asvir Amana sina Amedatina, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega.

2. I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše.

3. I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: za što prestupaš zapovijest carevu?

4. I po što mu od dana na dan govoriše a on ne poslušao, javiše Amanu da vide hoće li ostati riječi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac.

5. A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman.

6. Ali mišljaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po svemu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev.

7. Prvoga mjeseca, a to je mjesec Ni-

san, godine dvanaeste carovanja Asvirova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar.

8. I Aman reče caru Asviru : ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svijeh naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitačno caru da ih ostavi.

9. Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe ; i ja ću izmjeriti deset tisuća talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu.

10. Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju Judejskom.

11. I reče Amanu : to srebro neka tebi, a od naroda čini što ti je drago.

12. Za to dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisa se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vojvodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinijem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime cara Asvira napisa se i prstenom carevijem zapečati se.

13. I razaslaše se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo.

14. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan.

15. Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjegjahu i pijahu, a grad se Susan smete.

GLAVA 4.

A Mardohej doznava sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuče se u kostrijet i posu se pepelom i pogje po gradu vičući iza glasa gorko.

2. I dogje do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno ući na vrata careva u kostrijeti.

3. I u svijem zemljama, u koje god mjesto dogje riječ careva i zapovijest

njegova, bi velika žalost među Jevrejima i post i plač i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu.

4. I dogjoše djevojke Jestirine i dvorani njezini, i javiše joj ; i carica se ožalosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet ; ali on ne primi.

5. Tada dozva Jestira Ataha dvorana careva, kojega joj bješe dao da je služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da razbere šta mu je i za što.

6. I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem.

7. I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi ;

8. I priјepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebe, dade mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruči da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod.

9. I vrativši se Atah kaza Jestiri riječi Mardohejeve.

10. A Jestira reče Atahu i zapovjedi mu da kaže Mardoheju :

11. Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, čovjek ili žena, ušao k caru unutra u dvor ne budući pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ ; a ja nijesam zvana da ugjem k caru, ovo je tri-deset dana.

12. I kazane biše Mardoheju riječi Jestirine.

13. A Mardohej opet poruči Jestiri : nemoj misliti da ćeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu.

14. Jer ako ti uzmučiš sada, doći će pomoć i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginujete ; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do carstva.

15. Tada reče Jestira da odgovore Mardoheju :

16. Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni pijte za tri dana ni danju ni noću ; i ja ću sa svojim djevojkama postiti takogjer, pa ću onda otići k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem.

17. Tada otide Mardohej i učini sve kako mu zapovjedi Jestira.

GLAVA 5.

A treći dan obuče se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjegjaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora.

2. I kad car ugleda carica Jestiru gdje stoji u trijemu, ona nagje milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotače se kraja od palice.

3. I reče joj car : što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daće ti se.

4. A Jestira reče : ako je ugodno caru, neka dogje car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila.

5. A car reče : zovite brže Amana da učini što reče Jestira. I dogje car s Amanom na objed koji zgotovi Jestira.

6. Po tom car napiv se vina reče Jestiri : šta želiš? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

7. A Jestira odgovarajući reče : želim i molim :

8. Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i učini što molim, neka opet dogje car s Amanom na objed koji ću im zgotoviti, i sjutra ću učiniti po riječi carevoj.

9. I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se mače pred njim, napuni se Aman gnjeva na Mardoheja.

10. Ali se uzdrža Aman dokle dogje kući svojoj; po tom posla i sazva prijatelje svoje i Seresu ženu svoju.

11. I pripovjedi im Aman o slavi bogatstva svojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu čim ga je podigao car i kako ga je uzvisio svrh knezova i sluga carskih.

12. I doda Aman : pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem.

13. Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem.

14. Tada mu reče Seresa žena njegova i svi prijatelji njegovi : neka načine vješala visoka pedeset lakata, i u jutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veseo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

GLAVA 6.

Onu noć ne mogaše car spavati, i zapovjedi, te mu donesoše knjigu od znamenitijeh dogagajaja, dnevnike, te je čitaše caru.

2. I nagje se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvoranina, koji čuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira.

3. Tada reče car : kaka je čast i kako je dobro načinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše : nije mu načinjeno ništa.

4. A car reče : ko je u trijemu? A Aman bješe došao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je priprazio.

5. A momci carevi rekoše mu : gle, Aman stoji u trijemu. A car reče : neka dogje.

6. I Aman dogje, a car mu reče : šta treba učiniti čovjeku kojega car hoće da proslavi? A Aman reče u sebi : koga bi car htio proslaviti ako ne mene?

7. I reče Aman caru : koga car hoće da proslavi,

8. Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vijenac carski ;

9. I odijelo i konja treba dati kome između najvećih knezova carevijeh da obuku čovjeka onoga kojega car hoće da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i viču pred njim : ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

10. Tada reče car Amanu : brže uzmi odijelo i konja kao što reče, i učini tako Mardoheju Judejcu koji sjedi na vratima carevijem ; nemoj izostaviti ništa što si rekao.

11. I uze Aman odijelo i konja, i obuče Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vičući pred njim :

ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

12. Po tom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kući svojoj zalostan i pokrivene glave.

13. I pripovjedi Aman Seresi ženi svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodi. Tada mu rekoše mudarci njegovi i Seresa žena njegova : kad je od Judejskoga sjemena Mardohej pred kojim si počeo padati, ne ćeš mu odoljeti, nego ćeš pasti pred njim.

14. I dok oni još govorahu s njim, dogoše dvorani carevi i brže odvedoše Amana na objed koji zgotovi Jestira.

GLAVA 7.

I tako dogje car i Aman na objed carici Jestiri.

2. I reče car Jestiri opet drugi dan napivši se vina : šta želiš, carice Jestiro? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

3. Tada odgovori carica Jestira i reče : ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju želju i narod moj na moju molbu.

4. Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge i sluškinje, mučala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru.

5. A car Asvir progovori i reče carici Jestiri : ko je taj? i gdje je taj koji se usudio tako činiti?

6. A Jestira reče : protivnik i neprijatelj ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplaši od cara i od carice.

7. Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj.

8. Po tom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuću gdje bješe pio vino; a Aman bješe pao na odar gdje sjegjaše Jestira. I car reče : eda li će i caricu osramotiti kod mene u kući? Čim ta riječ izide iz usta carevijen, pokriše lice Amanu.

9. I Arvona, jedan od dvorana carevijen, reče : evo i vješala što je načinio Aman za Mardoheja koji je govorio dobro po cara stoje kod kuće Amanove,

visoka pedeset lakata. I reče car : objesite ga na njih.

10. I tako objesiše Amana na vješala koja bješe priprazio Mardoheju. I gnjev carev utiša se.

GLAVA 8.

Istoga dana dade car Asvir carici Jestiri kuću Amana neprijatelja Judejskoga. A Mardohej izide pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on;

2. I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amana, dade ga Mardoheju; a Jestira postavi Mardoheja nad kućom Amanovom.

3. Po tom Jestira opet govori caru i padnuvši pred noge njegove i plačuci moljaše ga da ukloni zloću Amana Agageja i misao njegovu koju bješe smislilo na Judejce.

4. Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem,

5. I reče : ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amana sina Amedatina, Agageja, koje je raspisao da se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem.

6. Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj?

7. A car Asvir reče carici Jestiri i Mardoheju Judejcu : eto, dao sam kuću Amanovu Jestiri a njega su objesili na vješala za to što šćaše dignuti ruku svoju na Judejce.

8. Vi dakle pišite za Judejce kako vam je drago u ime carevo i zapečatite prstenom carevijem; jer što se piše u ime carevo i zapečati prstenom carevijem ne može se poreći.

9. I dozvaše pisare careve u isto vrijeme, trećega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dvadeset trećega dana, i pisa se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakom narodu njegovijem jezikom, i Judejcima njihovijem pismom i njihovijem jezikom.

10. A napisa u ime cara Asvira i započeti prstenom carevijem, i razasla knjige po glasniciima koji jahahu na brzijem konjma i na mladijem mazgama :

11. Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku vojsku kojega mu drago naroda i zemlje, koji bi udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe

12. U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar.

13. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima.

14. Glasnici koji jahahu na brzijem konjma i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu.

15. A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubičastom i bijelom i pod zlatnijem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Susan radovalaše se i veseljaše se.

16. Judejcima dogje svjetlost i veselje i radost i slava.

17. I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dogje zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje među Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

GLAVA 9.

I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad dogje da se izvrši riječ careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelj Judejski nadahu da će obladati njima, preokrenu se. te Judejci obladaše svojim nenavidnicima.

2. Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dignu ruke na one koji im tražahu zlo; i niko ne mogaše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode.

3. I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljahu poslove

careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja.

4. Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolazilaše sve zemlje, jer taj čovjek Mardohej bivaše sve veći.

5. I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje mačem i potrše i istrijebiše, i učiniše što htješe od nenavidnika svojih.

6. I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi.

7. I Farsandatu i Dalfona i Aspatu,

8. I Poratu i Adaliju i Aridatu,

9. I Farmastu i Arisaja i Aridaja i Vajezatu,

10. Deset sinova Amana sina Amedatina neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

11. U onaj dan kad javiše caru broj pobijenijeh u Susanu carskom gradu,

12. Reče car Jestiri carici : u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su učinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daće ti se; i šta još moliš? biće.

13. A Jestira reče : ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Susanu i sjutra da učine po današnjoj naredbi, i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala.

14. I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh.

15. I Judejci koji bijahu u Susanu skupivši se i četrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

16. A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuća nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje.

17. To bi trinaestoga dana mjeseca Adara; a četrnaestoga počinuše, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

18. A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i četrnaestoga dana istoga mjeseca, a počinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

19. Za to Judejci seljani, koji žive po mjestima neogragnjenijem, praznuju čer-

trnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gosteći se i blagujući, i šaljući dijelove jedan drugom.

20. Jer Mardohej napisa ovo, i razaslja knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko,

21. Naregujući im da praznuju dan četrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine;

22. Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvori žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteći se i veseleći se i šaljući dijelove jedan drugom, i siromasima darove.

23. I primiše svi Judejci da čine što su počeli i što im pisa Mardohej.

24. Jer Aman sin Amedatin Agagej neprijatelj svih Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijeb, da ih potre i istrijebi.

25. Ali kad Jestira izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala.

26. Za to prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svih riječi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi,

27. Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih odregjeno, svake godine,

28. I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu megju Judejcima i spomen njihov da ne pogine u sjemenu njihovu.

29. I pisa carica Jestira kći Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrgjom potvrgujući knjigu za Furim drugu put.

30. I *Mardohej* razaslja knjigu svijem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s riječima ljubaznijem i istinijem,

31. Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu.

32. Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

GLAVA 10.

Po tom car Asvir udari danak na zemlju i na ostrva morska.

2. A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o veličini Mardohejevoj kako ga je car učinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Midskih i Persijskih.

3. Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mnoštvu braće svoje starajući se za dobro svojemu narodu i govoreći za sreću svega sjemena svojega.

KNJIGA O JOVU.

GLAVA 1.

Bijaše čovjek u zemlji Uzu po imenu Jov; i taj čovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla.

2. I rodi mu se sedam sinova i tri kćeri.

3. I imaše stoke sedam tisuća ovaca i tri tisuće kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i čeljadi veoma mnogo; i bijaše

taj čovjek najveći od svih ljudi na istoku.

4. I sinovi njegovi sastajahu se i davahu gozbe kod kuće, svaki svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima.

5. I kad bi se obredili gozbom, pošiljaše Jov i osvećivaše ih, i ustajući rano prinosiše žrtve paljenice prema broju svih njih; jer govoraše Jov: može biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u sreću svom. Tako činjaše Jov svaki put.

6. A jedan dan dogjoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a megju njih dogje i Sotona.

7. I Gospod reče Sotoni : od kuda ideš ? A Sotona odgovori Gospodu i reče : prohodih zemlju i obilazih.

8. I reče Gospod Sotoni : jesi li vidio slugu mogega Jova ? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla.

9. A Sotona odgovori Gospodu i reče : e da li se uzalud Jov boji Boga ?

10. Nijesi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda u naokolo ? djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji.

11. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaće te u oči.

12. A Gospod reče Sotoni : evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci ; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda.

13. A jedan dan kad sinovi njegovi i kćeri njegove jegjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega,

14. Dogje glasnik Jovu i reče : volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih,

15. A Saveji ndariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

16. Dok ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i proždrije ih ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

17. Dokle ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : Haldejci u tri čete udariše na kamilе i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

18. Dokle ovaj još govoraše, dogje drugi i reče : sinovi tvoji i kćeri tvoje jegjahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega ;

19. A to vjetar velik dogje ispreko pustinje i udari u četiri ugla od kuće, te pade na djecu i pogiboše ; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

20. Tada usta Jov i razdrije plašt svoj, i ostrize glavu, i pade na zemlju i pokloni se,

21. I reče : go sam izašao iz utrobe matere svoje, go ću se i vratiti onamo. Gospod dade, Gospod uze ; da je blagosloveno ime Gospodnje.

22. Uza sve to ne sagriješi Jov, niti reče bezumlja za Boga.

GLAVA 2.

Opet jedan dan dogjoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a dogje i Sotona megju njih da stane pred Gospodom.

2. I Gospod reče Sotoni : od kuda ideš ? A Sotona odgovori Gospodu i reče : prohodih zemlju i obilazih.

3. I reče Gospod Sotoni : jesi li vidio slugu mogega Jova ? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što.

4. A Sotona odgovori Gospodu i reče : kožu za kožu, i sve što čovjek ima daće za dušu svoju.

5. Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovijeh i mesa njegova, psovaće te u oči.

6. A Gospod reče Sotoni : evo ti ga u ruke ; ali mu dušu čuvaj.

7. I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena,

8. Te on uze crijep pa se strugaše, i sjegjaše u pepelu.

9. I reče mu žena : hoćeš li se još držati dobrote svoje ? blagoslovi Boga, pa umri.

10. A on joj reče : govoriš kao luda žena ; dobro smo primali od Boga, a zla zar ne ćemo primati ? Uza sve to ne sagriješi Jov usnama svojim.

11. A tri prijatelja Jovova čuše za sve zlo koje ga zadesi, i dogjoše svaki iz svojega mjesta, Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaćanin, dogovorivši se da dogju da ga požale i potješe.

12. I podigavši oči svoje iz daleka ne poznaše ga ; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati, i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajući ga u nebo.

13. I sjegjahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noći, i ni jedan mu ne progovori riječi, jer vigjahu da je bol vrlo velik.

GLAVA 3.

Po tom otvori usta svoja Jov i stade kleti dan svoj.

2. I progovoriv Jov reče :

3. Ne bilo dana u koji se rodih, i noći u kojoj rekoše : rodi se djetić !

4. Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljavala ga svjetlost !

5. Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani !

6. Noć onu osvojila tama, ne radovala se megju danima godišnjim, ne brojila se u mjesece !

7. Gle, noć ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj !

8. Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila !

9. Potamnjele svijezde u sumračje njezino, čekala vidjelo i ne dočekala ga, i jne vidjela zori trepavica ;

10. Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih očiju.

11. Za što ne umrih u utrobi ? ne izdahnuh izlazeći iz utrobe ?

12. Za što me prihvatiše koljena ? za što sise, da sem ?

13. Jer bih sada ležao i počivao ; spavao bih, i bio bih miran,

14. S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline,

15. Ili s knezovima, koji imaše zlata, i kuće svoje puniše srebra.

16. Ili za što ne bih kao nedonošče sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela ?

17. Ondje bezbožnici prestaju dosagijvati, i ondje počivaju iznemogli,

18. I sužnji se odmaraju i ne čuju glasa nastojnikova.

19. Mali i veliki ondje je, i rob slabodan od svoga gospodara.

20. Za što se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca,

21. Koji čekaju smrt a nje nema, i traže je većma nego zakopano blago,

22. Koji igraju od radosti i vesele se kad nagju grob ?

23. Čovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio od svuda ?

24. Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda razljeva se jaku moju.

25. Jer čega se bojah dogje na mene, i čega se strašah zadesi me.

26. Ne počivah niti imah mira niti se odmarah, i opet dogje strahota.

GLAVA 4.

Tada odgovori Elifas Temanac i reče :

2. Ako ti progovorimo, da ti ne će biti dosadno ? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govori ?

3. Gle učio si mnoge, i ruke iznemogle krijepio si ;

4. Riječi su tvoje podizale onoga, koji padaše, i utvrgjivao si koljena koja klecahu.

5. A sada kad dogje na tebe, klonuo si ; kad se tebe dotače, smeo si se.

6. Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje ? i dobrota putova tvojih nadanje tvoje ?

7. Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebljeni ?

8. Kako sam ja vidio, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju.

9. Od dihanja Božijega ginu, i od daha nozdara njegovijeh nestaje ih.

10. Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi lavićima satiru se.

11. Lav gine nemajući lova, i lavići rasipaju se.

12. Još dogje tajno do mene riječ, i uho moje doču je malo.

13. U mislima o noćnijem utvarama, kad tvrd san pada na ljude,

14. Strah poduze me i drhat, od kojega ustreptaše sve kosti moje,

15. I duh progje ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostriješiše se.

16. Stade, ali mu ne poznah lica ; prilika bijaše pred očima mojima, i mučeći čuh glas :

17. Eda li je čovjek pravedniji od Boga ? eda li je čovjek čistiji od tvorca svojega ?

18. Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u anjela svojih nalazi nedostataka ;

19. A kamo li u onijeh koji stoje u kućama zemljanijem, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac.

20. Od jutra do večera satru se, i nestane ih na vijek da niko i ne opazi.

21. Slava njihova ne prolazi li s njima ? Umiru, ali ne u mudrosti.

GLAVA 5.

Zovi ; hoće li ti se ko odazvati ? i komu ćeš se izmegju svetijeh obratiti ?

2. Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmrćuje srdnja.

3. Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stannjegov.

4. Sinovi su njegovi daleko od spaseanja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi.

5. Ljetinu njegovu jede gladni i isred trnja kupi je, i lupež ždere blago njihovo.

6. Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje niče.

7. Nego se čovjek ragja na nevolju, kao što iskre iz ugljenvlja uzlijeću u vis.

8. Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju,

9. Koji čini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja;

10. Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja;

11. Koji podiže ponižene, i žalosne uzvišuje k spasenju;

12. Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa;

13. Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara;

14. Danju nailaze na mrak, i u po dne pipaju kao po noći.

15. On izbavlja ubogoga od mača, od usta njihovih i od ruke silnoga.

16. Tako ima nadanja siromahu, a zloća zatiskuje usta svoja.

17. Gle, blago čovjeku koga Bog kara; i za to ne odbacuj karanja svemogućega.

18. Jer on zadaje rane, i zavija: on udara, i ruke njegove iscjeljuju.

19. Iz šest nevolja izbaviće te; ni u sedmoj ne će te se zlo dotaći.

20. U gladi izbaviće te od smrti i u ratu od mača.

21. Kad jezik šiba, bićeš sakriven, niti ćeš se bojati pustoši kad dogje.

22. Smijaješ se pustoši i gladi, niti ćeš se bojati zvijerja zemaljskoga.

23. Jer ćeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje će poljsko biti u miru s tobom.

24. I vidjećeš da je mir u šatoru tvom, kućićeš kuću svoju i ne ćeš se prevariti.

25. Vidjećeš kako će ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod će tvoj biti kao trava na zemlji.

26. Star ćeš otići u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme.

27. Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

GLAVA 6.

A Jov odgovori i reče :

2. O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila!

3. Pretegla bi pijesak morski; za to mi i riječi nedostaje.

4. Jer su strijele svemogućega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me.

5. Riče li divlji magarac kod trave? muče li vo kod piće svoje?

6. Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca?

7. Čega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji.

8. O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što čekam!

9. I da bi Bog htio satrti me, da bi mahnulo rukom svojom, i istrijebio me!

10. Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio riječi svetoga.

11. Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj?

12. Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjedi?

13. Ima li još pomoći u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo?

14. Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemogućega.

15. Braća moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci progjoše,

16. Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg;

17. Kad se otkrave, oteku; kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovijeh;

18. Tamo amo svrću od putova svojih, idu u ništa i gube se.

19. Putnici iz Teme pogledahu, koji igjahu u Sevu uzdahu se u njih;

20. Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih, osramotiše se.

21. Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je.

22. Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi;

23. Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilničke iskupite me?

24. Poučite me, i ja ću mučati; i u čemu sam pogriješio, obavijestite me.

25. Kako su jake riječi istinite! Ali šta će ukor vaš?

26. Mislite li da će riječi ukoriti, i da je govor čovjeka bez nadanja vjetar?

27. I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu.

28. Za to sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama.

29. Pregledajte; da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom.

30. Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

GLAVA 7.

Nije li čovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadničarski?

2. Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadničar čeka da svrši,

3. Tako su meni dati u nasljedstvo mjeseci zaludni i noći mučne odregjene mi.

4. Kad legnem, govorim : kad ću ustati? i kad će proći noć? i sitim se prevrćući se do svanuća.

5. Tijelo je moje obučeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i raščinja se.

6. Dani moji brži biše od čunka, i progjoše bež nadanja.

7. Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje ne će više vidjeti dobra,

8. Niti će me vidjeti oko koje me je vigjalo; i tvoje oči kad pogledaju na me, mene ne će biti.

9. Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko sigje u grob, ne će izaći,

10. Ne će se više vratiti kući svojoj, niti će ga više poznati mjesto njegovo.

11. Za to ja ne ću braniti ustima svojim, govoriću u tuzi duha svojega, naričati u jadu duše svoje.

12. Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene?

13. Kad rečem : potješiće me odar moj, postelja će mi moja oblakšati tuznjavu.

14. Tada me strašiš snima i prepadaš me utvarama,

15. Te duša moja voli biti udavljena, voli smrt nego kosti moje.

16. Dodijalo mi je; ne ću do vijeka živjeti; progji me se; jer su dani moji taština.

17. Šta je čovjek da ga mnogo cijenis i da mariš za nj?

18. Da ga pohodiš svako jutro, i svaki čas kušaš ga?

19. Kad ćeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju?

20. Zgriješio sam; što ću ti činiti, o čuvaru ljudski? za što si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu?

21. Za što mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer ću sad leći u prah, i kad me potražiš, mene ne će biti.

GLAVA 8.

Tada odgovori Vildad Sušanin i reče :

2. Dokle ćeš tako govoriti? i riječi usta tvojih dokle će biti kao silan vjetar?

3. Eda li Bog krivo sudi? ili svemogućić izvrće pravdu?

4. Što su sinovi tvoji zgriješili njemu, za to ih je dao bezakonju njihovu.

5. A ti da potražiš Boga i pomoliš se svemogućemu,

6. Ako si čist i prav, zaista će se prenuti za te i čestit će učiniti pravedni stan tvoj;

7. I početak će tvoj biti malen, a posljedak će ti biti vrlo velik.

8. Jer pitaj pređašnji naraštaj, i nastani da razbereš od otaca njihovijeh;

9. Jer smo mi jučerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen.

10. Ne će li te oni naučiti? ne će li ti kazati i iz srca svojega iznijeti riječi?

11. Niće li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode?

12. Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave.

13. Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada.

14. Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuća paukova;

15. Nasloni se na kuću svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati.

16. Zeleni se na suncu, i u vrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi;

17. Žile njegove zapleću se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se;

18. Ali kad se iščupa iz mjesta svojega, ono ga se odriče : nijesam te vidjelo.

19. Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha niče drugi.

20. Gle, Bog ne odbacuje dobroga, ali ne prihvata za ruku zlikovca.

21. Još će napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja.

22. Nenavidnici tvoji obući će se u sramotu, i šatora bezbožničkoga ne će biti.

GLAVA 9.

A Jov odgovori i reče :

2. Zaista, znam da je tako ; jer kako bi mogao čovjek biti prav pred Bogom ?

3. Ako bi se htio preći s njim, ne bi mumogao odgovoriti od tisuće na jednu.

4. Mudar je srcem i jak snagom ; ko se je opr'o njemu i bio srećan ?

5. On premješta gore, da niko i ne opazi ; prevraća ih u gnjevu svom ;

6. On kreće zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju ;

7. On kad zaprijeti suncu, ne izlazi ; on zapećava zvijezde ;

8. On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim ;

9. On je načinio *zvijezde* kola i štape i vlašice i druge jugu u dnu ;

10. On čini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja.

11. Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim ; progje, a ja ga ne opazim.

12. Gle, kad uhvati, ko će ga naginati da vrati ? ko će mu kazati : šta radiš ?

13. Bog ne usteže gnjeva svojega, padaju pod nj oholi pomoćnici.

14. A kako bih mu ja odgovarao i birao riječi protiv njega ?

15. Da sam i prav, ne ću mu se odgovoriti, valja da se molim sudiji svomemu.

16. Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je čuo glas moj.

17. Jer me je vihorom satri'o i zadao mi mnogo rana ni za što.

18. Ne da mi da odahnem, nego me siti grčinama.

19. Ako je na silu, gle, on je najsilniji ; ako na sud, ko će mi svjedočiti ?

20. Da se pravdam, moja će me usta osuditi ; da sam dobar, pokazaće da sam nevaljao.

21. Ako sam dobar, ne ću znati za to ; omrzao mi je život moj.

22. Sve jedno je ; za to rekoh : i dobroga i bezbožnoga on potire.

23. Kad bi još ubio bič na jedan put ! ali se smije iskušavanju pravijeh.

24. Zemlja se daje u ruke bezbožniku ; lice sudija njezinijeh zaklanja ; ako ne on, da ko ?

25. Ali dani moji biše brži od glasnika ; pobjgoše, ne vidješe dobra.

26. Progjoše kao brze lagje, kao orao kad leti na hranu.

27. Ako rečem : zaboraviću tužnjavu svoju, ostaviću gnjev svoj i okrijepiću se ;

28. Strah me je od svih muk mojih, znam da me ne ćeš opravdati.

29. Biću kriv ; za što bih se mučio uzalud ?

30. Da se izmijem vodom snježanicom, i da očistim sapunom ruke svoje,

31. Tada ćeš me zamočiti u jamu da se gade na me moje haljine.

32. Jer nije čovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud ;

33. Niti ima megju nama kmeta da bi stavio ruku svoju megju nas dvojicu.

34. Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši ;

35. Tada ću govoriti, i ne ću ga se bojati ; jer ovako ne znam za sebe.

GLAVA 10.

Dodijao je duši mojoj život moj ; pušću od sebe tužnjavu svoju, govoriću u jadu duše svoje.

2. Reći ću Bogu : nemoj me osuditi ; kaži mi za što se preš sa mnom.

3. Je li ti milo da činiš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnički obasjavaš ?

4. Jesu li u tebe oči tjelesne ? vidiš li kao što vidi čovjek ?

5. Jesu li dani tvoji kao dani čovječiji, i godine tvoje kao vijek ljudski.

6. Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš ?

7. Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz tvoje ruke.

8. Tvoje su me ruke stvorile i načinile, i ti me od svuda potireš.

9. Opomeni se da si me kao od kala načinio, i opet ćeš me u prah obratiti.

10. Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me ?

11. Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me.

12. Životom i milošću darivao si me; i staranje tvoje čuvalo je duh moj.

13. I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebe.

14. Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega.

15. Ako sam skrivio, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videći muku svoju.

16. I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet činiš čudesa na meni.

17. Ponavljaš svjedočanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me.

18. Za što si me izvadio iz utrobe? o da umrijež! da me ni oko ne vidje!

19. Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen.

20. Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim,

21. Prije nego otidem odakle se neću vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni,

22. U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

GLAVA 11.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče :

2. Zar na mnoge riječi nema odgovora? ili će čovjek govorljiv ostati prav?

3. Hoće li tvoje laži umučkati ljude? i kad se ti rugaš, zar te ne će niko posramiti?

4. Jer si rekao : čista je nauka moja, i čist sam pred očima tvojim.

5. Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te,

6. I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zaslužuje tvoje bezakonje.

7. Možeš li ti tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo svemogućega?

8. To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? dublje je od pakla, kako ćeš poznati?

9. Duže od zemlje, šire od mora.

10. Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko će mu braniti?

11. Jer zna ništavilo ljudsko, i videći nevaljalstvo zar ne će paziti?

12. Čovjek bezuman postaje razuman, premda se čovjek ragja kao divlje magare.

13. Da ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu,

14. Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim,

15. Tada ćeš podignuti lice svoje bez mane i stajaćeš tvrdo i ne ćeš se bojati ;

16. Zaboravićeš muku, kao vode koja proteče opominjaćeš je se ;

17. Nastaće ti vrijeme vedrije nego po dne, sinućeš, bićeš kao jutro ;

18. Uzdaćeš se imajući nadanje, zakopaćeš se, i mirno ćeš spavati.

19. Ležaćeš, i niko te ne će plašiti, i mnogi će ti se moliti.

20. Ali oči će bezbožnicima iščiljeti, i utočišta im ne će biti, i nadanje će im biti izdisanje.

GLAVA 12.

A Jov odgovori i reče :

2. Da, vi ste ljudi, i s vama će umrijeti mudrost.

3. I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas ; i u koga nema toga?

4. Na podsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se ; na podsmijeh je pravedni i dobri.

5. Bačen je luč po mišljenju srećnoga onaj koji hoće da popuzne.

6. Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje sve u ruke.

7. Zapitaj stoku, naučiće te ; ili ptice nebeske, kazaće ti.

8. Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te, i ribe će ti morske pripovjediti.

9. Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to učinila?

10. Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela čovječijega.

11. Ne raspoznaje li uho riječi kao što grlo kuša jelo?

12. U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum.

13. U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum.

14. Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori čovjeka, i ne može se otvoriti.

15. Gle, ustavi vode, i presahnu; pu-
sti ih, i isprevrću zemlju.

16. U njega je jačina i mudrost,
gov je koji je prevaren i koji vara. nje-

17. On dovodi savjetnike u ludilo, i
sudi je obezumljuje.

18. On razdrešuje pojas carevima, i
opasuje bedra njihova.

19. On dovodi knezove u ludilo, i o-
bara jake.

20. On uzima besjedu rječitima, i star-
cima uzima razum.

21. On sipa sramotu na knezove, i ras-
pasuje junake.

22. On otkriva duboke stvari ispod
tame, i izvodi ih na vidjelo sjen smrtni.

23. On umnožava narode i zatire ih,
rasipa narode i sabira.

24. On oduzima srce glavarama na-
roda zemaljskih, i zavodi ih u pustinje
gdje nema puta,

25. Da pipaju po mraku bez vidjela,
i čini da tumaraju kao pijani.

GLAVA 13.

Eto, sve je to vidjelo oko moje, čulo u-
ho moje, i razumjelo.

2. Što vi znate, znam i ja, nijesam gori
od vas.

3. Ipak bih govorio sa svemogućim, i
rad sam s Bogom pravdati se.

4. Jer vi izmišljate laži, svi ste zalud-
ni ljekari.

5. O da biste sa svijem mučali! bili
biste mudri.

6. Čujte moj odgovor, i slušajte raz-
loge usta mojih.

7. Treba li da govorite za Boga ne-
pravdu ili prijevaru da govorite za nj?

8. Treba li da mu gledate ko je? tre-
ba li da se prepirete za Boga?

9. Hoće li biti dobro kad vas stane is-
pitivati? hoćete li ga prevariti kao što
se vara čovjek?

10. Zaista će vas karati, ako tajno uz-
gledate ko je.

11. Veličanstvo njegovo ne će li vas
uplašiti? i strah njegov ne će li vas
popasti?

12. Spomeni su vaši kao pepeo, i va-
še visine kao gomile blata.

13. Mučite i pustite me da ja govo-
rim, pa neka me snagje šta mu drago.

14. Za što bih kidao meso svoje svojim
zubima i dušu svoju metao u svoje ruke?

15. Gle, da me i ubije, opet ću se uz-
dati u nj, ali ću braniti putove svoje pred
njim.

16. I on će mi biti spasenje, jer lice-
mjer ne će izaći preda nj.

17. Slušajte dobru besjedu moju, i ne-
ka vam ugje u uši što ću iskazati.

18. Evo, spremio sam parbu svoju,
znam da ću biti prav.

19. Ko će se preti sa mnom? da sad
umuknem, izdahnuo bih.

20. Samo dvoje nemoj mi učiniti, pa
se ne ću kriti od lica tvogega:

21. Ukloniruku svoju od mene, i strah
tvoj da me ne straši.

22. Po tom zovi me, i ja ću odgova-
rati; ili ja da govorim, a ti mi odgo-
varaj.

23. Koliko je bezakonja i grijeha mo-
jih? pokaži mi prijestup moj i grijeh
moj.

24. Za što sakrivaš lice svoje i držiš
me za neprijatelja svojega?

25. Hoćeš li skršiti list koji nosi vje-
tar, ili ćeš goniti suhu slamku,

26. Kad mi pišeš grčine i daješ mi u
nasljedstvo grijehe mladosti moje,

27. I mećeš noge moje u klade i pa-
ziš na sve staze moje i ideš za mnom
ustopce?

28. A on se raspada kao trulina, kao
haljina koju jede moljac.

GLAVA 14.

Čovjek rođen od žene kratka je vijeka
i pun nemira.

2. Kao cvijet niče, i odsijeca se, i bje-
ži kao sjen, i ne ostaje.

3. I na takoga otvoraš oko svoje, i me-
ne vodiš na sud sa sobom!

4. Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.

5. Izmjereni su dani njegovi, broj mje-
seca njegovijeh u tebe je; postavio si
mu megju, preko koje ne može prijeći.

6. Odvrti se od njega da počine dokle
ne navrši kao nadničar dan svoj.

7. Jer za drvo ima nadanja, ako se
posiječe, da će se još omladiti i da ne
će biti bez izdanaka;

8. Ako i ostari u zemlji korijen nje-
gov i u prahu izumre panj njegov;

9. Čim osjeti vodu, opet napupi i pu-
sti grane kao prisad.

10. A čovjek umire iznemogao; i kad
izdahne čovjek, gdje je?

11. Kao kad voda oteče iz jezera i rijeka opadne i usahne,

12. Tako čovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je nebesa ne će se probuditi niti će se prenuti oda sna svojega.

13. O da me hoćeš u grobu sakriti i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad ćeš me se opomenuti!

14. Kad umre čovjek, hoće li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je odredjeno čekaću dokle mi dogje promjena.

15. Zazvaćeš, i ja ću ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjećeš.

16. A sada brojiš korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj.

17. Zapečaćeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja.

18. Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesta svojega,

19. I kao što voda spira kamenje i povodanj odnosi prah zemaljski, tako nadanje čovječije obraćaš u ništa.

20. Nadvlagjuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga.

21. Ako sinovi njegovi budu u časti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine.

22. Samo tijelo njegovo dok je živ bojuje, i duša njegova u njemu tuži.

GLAVA 15.

A Elifas Temanac odgovori i reče:

2. Hoće li mudar čovjek kazivati prazne misli i puniti trbuh svoj vjetrom istočnjem,

3. Preprićući se govorom koji ne pomaže i riječima koje nijesu ni na što?

4. A ti uništavaš strah Božji i ukidaš molitve k Bogu.

5. Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesi izabrao jezik lukav.

6. Osugjuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoče na te.

7. Jesi li se ti prvi čovjek rodio? ili si prije humova sazdan?

8. Jesi li tajnu Božiju čuo i pokupio u sebe mudrost?

9. Šta ti znaš što mi ne bismo znali? šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas?

10. I sijedijeh i starijih ljudi ima među nama, starijih od oca tvojega.

11. Male li su ti utjehe Božije? ili imaš što sakriveno u sebi?

12. Što te je zaniijelo srce tvoje? i što sijevaju oči tvoje,

13. Te obraćaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take riječi?

14. Šta je čovjek, da bi bio čist, i rođeni od žene, da bi bio prav?

15. Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu čista pred očima njegovim;

16. A kamo li gadni i smrdljivi čovjek, koji pije nepravdu kao vodu?

17. Ja ću ti kazati, poslušaj me, i pripovjediću ti što sam vidio,

18. Što mudarci kazaše i ne zatajiše, što primiše od otaca svojih,

19. Kojima samijem dana bi zemlja, i tugjin ne progje kroz nju.

20. Bezbožnik se muči svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno.

21. Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj.

22. Ne vjeruje da će se vratiti iz tame, od svuda privigja mač.

23. Tumorara za hljebom govoreći: gdje je? Zna da je za nj spremljen dan tamni.

24. Tuga i nevolja straše ga, i navaľuju na nj kao car gotov na boj.

25. Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemogućemu se opr'o.

26. Trči ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim.

27. Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje.

28. I sjedio je u gradovima raskopanim i u kućama pustijem, obraćenijem u gomilu kamenja.

29. Ne će se obratiti niti će ostati blago njegovo, i ne će se raširiti po zemlji dobro njegovo.

30. Ne će izaći iz mraka, ogranke njegove osušiće plamen, odnijeeće ga duh usta njegovijeh.

31. Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer će mu taština biti plata.

32. Prije svojega vremena svršieće se, i grana njegova ne će zelenjeti.

33. Otkinuće se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci će se njegovi kao s masline pobacati.

34. Jer će opustjeti zbor licemjerski, i oganj će spaliti šatore onijeh koji primaju poklone.

35. Začinju nevolju i ragjaju muku, i trbuh njihov sastavlja prijevaru.

GLAVA 16.

A Jov odgovori i reče :

2. Slušao sam mnogo takih stvari ; svi ste dosadni tješioei.

3. Hoće li biti kraj praznijem riječima ? ili šta te tjera da tako odgovaraš ?

4. I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas riječi i mahati glavom na vas,

5. Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih oblakšalo bi bol vaš.

6. Ako govorim, ne će odlahnuti bol moj ; ako li prestanem, hoće li otići od mene ?

7. A sada me je umorio ; opustošio si sav zbor moj.

8. Navukao si na me mrštine za svjedocanstvo ; i moja mrša podiže se na me, i svjedoči mi u oči.

9. Gnjev njegov rastrže me, nenavidi me, škrguće zubima na me, postavši mi neprijatelj sijeva očima svojim na me.

10. Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me.

11. Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me.

12. Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrskala me i metnu me sebi za biljegu.

13. Opkoliše me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuč moju.

14. Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak.

15. Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju.

16. Lice je moje podbulo od plača, na vjeglama je mojim smrtni sjen ;

17. Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja čista.

18. Zemljo, ne krij krvi što sam prolio, i neka nema mjesta vikanju momu.

19. I sada eto na nebu je svjedok moj, svjedok je moj na visini.

20. Prijatelji se moji podruguju mnom ; oko moje roni suze Bogu.

21. O da bi se čovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin čovječji s prijateljem svojim !

22. Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se ne ću vratiti.

GLAVA 17.

Duh se moj kvari, dana mojih nestaje, grobovi su moji.

2. Kod mene su rugači, i oko moje provodi noći u jadu koji mi zadaju.

3. Daj mi ko će jamčiti kod tebe ; ko je taj koji će se rukovati sa mnom ?

4. Jer si od njihova srca sakrio razum ; za to ih ne ćeš uzvisti.

5. Ko laska prijateljima, njegovijem će sinovima oči posahnuti.

6. Učinio je od mene priču narodima, i postao sam buhnanje među njima.

7. Potamnijelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen.

8. Začudiće se tome pravi, i bezazleni će ustati na licemjere.

9. Ali će se pravednik držati svoga puta, i ko je čistijih ruku većma će ojačati.

10. A vi vratite se svi kolici i hodite ; ne ću naći mudra među vama.

11. Dani moji progjoše, misli moje pokidaše se, što imah u sreću.

12. Od noći načiniše dan, i svjetlost je blizu mraka.

13. Da bih se nadao, grob će mi biti kuća ; u tami ću prostrijeti postelju sebi.

14. Grobu vičem : ti si otac moj ; crvima : ti si mati moja, ti si sestra moja.

15. I gdje je sada nadanje moje ? mojeg nadanje ko će vidjeti ?

16. U grob će sići, počinuće sa mnom u grobu.

GLAVA 18.

A Vildad Sušanin odgovori i reče :

2. Kad ćete svršiti razgovor ? Orazumite se, pa ćemo onda govoriti.

3. Za što se misli da smo kao stoka ? za što smo gadni u vašim očima ?

4. Koji rastržeš dušu svoju u jaroosti svojoj, hoće li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesta ?

5. Da, vidjelo bezbožnijeh ugasiće se i iskra ognja njihova ne će sijati.

6. Vidjelo će pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak će se njegov ugasiti u njemu.

7. Silni koraci njegovi stegnuće se, i oboriće ga njegova namjera.

8. Jer će se uvaliti u zamku nogama svojim i naići će na mrežu;

9. Uhvatiće ga zamka za petu i svlađaće ga lupež.

10. Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi.

11. Od svuda će ga strahote strašiti i tjerati ga ustopce.

12. Izgladnjeće sila njegova, i nevolja će biti gotova uza nj.

13. Poješće žile kože njegove, poješće žile njegove prvenac smrti.

14. Išćupaće se i stana njegova uzdanica njegova, i to će ga odvesti k caru strašnom.

15. Nastavaće se u šatoru njegovu, koji ne će biti njegov, posuće se sumporom stan njegov.

16. Žile će se njegove posušiti ozdo, i ozgo će se sasjeci grane njegove.

17. Spomen će njegov poginuti na zemlji, niti će mu imena biti po ulicama.

18. Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta.

19. Ni sina ni unuka ne će mu biti u narodu njegovu niti kakoga ostatka u stanovima njegovijem.

20. Čudiće se danu njegovu koji budu poslije nega, a koji su bili prije obuzeće ih strah.

21. Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

GLAVA 19.

A Jov odgovori i reče :

2. Dokle ćete mučiti dušu moju i satirati me riječima?

3. Već ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me?

4. Ali ako sam doista pogriješio, pogriješka će moja ostati kod mene.

5. Ako li se još hoćete da dižete na me i da me korite mojom sramotom,

6. Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene.

7. Eto, vičem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda.

8. Zagradio je put moj da ne mogu proći; na staze moje metnuo je mrak.

9. Svukao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje.

10. Porušio me je od svuda, da me nema; i kao drvo ičupao je nađanje moje.

11. Raspalio se na me gnjev njegov, i uzeo me je megju neprijatelje svoje.

12. Vojske njegove dogjoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše u okô oko šatora mojega.

13. Braću moju udaljio je od mene, i znanci moji tugje se od mene.

14. Bližnji moji ostaviše me, i znanci moji zaboraviše me.

15. Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tugjina; stranac sam u očima njihovijem.

16. Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim.

17. Dah je moj mrzak ženi mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje.

18. Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me.

19. Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaše mi protivnici.

20. Za kožu moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih.

21. Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene.

22. Za što me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite?

23. O kad bi se napisale riječi moje! kad bi se stavile u knjigu!

24. Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vječni spomen kad bi se urezale!

25. Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na posljedak da će stati nad prahom.

26. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga.

27. Ja isti vidjeću ga, i oči moje gledaće ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni.

28. Nego bi trebalo da rećete : za što ga gonimo? kad je korijen besjedi u meni.

29. Bojte se mača; jer je mač osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

GLAVA 20.

A Sofar Namaćanin odgovori i reče :

2. Za to me misli moje nagone da odgovorim, i za to hitim.

3. Čuo sam ukor koji me sramoti, ali će duh iz razuma mojega odgovoriti za me.

4. Ne znaš li da je tako od kako je

vijeka, od kako je postavljen čovjek na zemlji,

5. Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za čas?

6. Da bi visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka,

7. Nestaće ga za svagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reći će: kuda se djede?

8. Kao san odletjeće, i ne će se naći, i iščeznuće kao noćna utvara.

9. Oko koje ga je gledalo ne će više, niti će ga više vidjeti mjesto njegovo.

10. Sinovi njegovi umiljavaće se siromasima i ruke će njegove vraćati što je oteo.

11. Kosti će njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni će ležati s njim u prahu.

12. Ako mu je i slatka u ustima zloća i krije je pod jezikom svojim,

13. Čuva je i ne pušta je, nego je zadržava u grlu svom,

14. Ipak će se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaće u njemu jed aspidin.

15. Blago što je proždr'o izbljuvaće, iz trbuha njegova istjeraće ga Bog.

16. Jed će aspidin sisati, ubiće ga jezik gujinji.

17. Ne će vidjeti potoka ni rijeka kojima teče med i maslo.

18. Vratit će muku, a ne će je pojesti; prema blagu biće promjena, i ne će se radovati.

19. Jer je tlačio i ostavljao uboge, kuće je otimao i nije zidao.

20. Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije ne će sačuvati.

21. Ništa mu ne će ostati od hrane njegove. Za to ne može dobro njegovo trajati.

22. Kad se ispuni izobilje njegovo, tada će biti u nevolji; sve ruke nevoljnih udariće na nj.

23. Kad bi napunio trbuh svoj, poslaće na nj *Bog* jarost gnjeva svojega, i pustiće je kao dažd na njega i na jelo njegovo.

24. Kad stane bježati od oružja gvozdenoga, prostrijet će ga luk mjedeni.

25. Strijela puštena proći će kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvožđe izaći će

iz žuči njegove; kad pogje, obuzeće ga strahote.

26. Sve će tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovijem; proždrijeće ga oganj neraspiren, i ko ostane u šatoru njegovu zlo će mu biti.

27. Otkriće nebesa bezakonje njegovo, i zemlja će ustati na nj.

28. Otići će ljetina doma njegova, rasložit će se u dan gnjeva njegova.

29. To je dio od Boga čovjeku bezbožnome i nasljedstvo od Boga za besjedu njegovu.

GLAVA 21.

A Jov odgovori i reče:

2. Slušajte dobro riječi moje, i to će mi biti od vas utjeha.

3. Potrpite me da ja govorim, a kad izgovorim, podsmijevajte se.

4. Eda li se ja čovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj?

5. Pogledajte me, i divite se, i metnite ruku na usta.

6. Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje.

7. Za što bezbožnici žive? stare? i bogate se?

8. Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natražje njihovo pred njihovijem očima.

9. Kuće su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima.

10. Bikovi njihovi skaču, i ne promašaju; krave njihove tele se, i ne jalove se.

11. Ispuštaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju.

12. Podvikuju uz bubanj i uz gusle, vesele se uza sviralu.

13. Provede u dobru dane svoje, i za čas slaze u grob.

14. A Bogu kažu: idi od nas, jer ne ćemo da znamo za putove tvoje.

15. Šta je svemoguć, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo?

16. Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožnička daleko je od mene.

17. Koliko se puta gasi žižak bezbožnički i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom *Bog*?

18. Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihar?

19. Čuva li Bog sinovima njihovijem pogibao njihovu, plaća im da osjete?

20. Vide li svojim očima pogibao svoju, i piju li gnjev svemogućega?

21. Jer šta je njima stalo do kuće njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovijeh prekrati?

22. Eda li će Boga ko učiti mudrosti, koji sudi visokima?

23. Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreći.

24. Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlažne od moždina.

25. A drugi umire ojačane duše, koji nije uživao dobra.

26. Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju.

27. Eto, znam vaše misli i sudove, kojima mi činite krivo.

28. Jer govorite : gdje je kuća silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici?

29. Nijeste li nikad pitali putnikâ? i što vam kazaše ne ćete da znate,

30. Da se na dan pogibli ostavlja zalac, kad se pusti gnjev.

31. Ko će ga ukoriti u oči za život njegov? i ko će mu vratiti što je učinio?

32. Ali se iznosi u groblje i ostaje u gomili.

33. Slatke su mu grude od doline, i vuče za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoše nema broja.

34. Kako me dakle na prazno tješite kad u odgovorima vašim ostaje prijevarena?

CLAVA 22.

A Elifas Temanac odgovori i reče :

2. Može li Bogu biti čovjek koristan? Sam je sebi koristan čovjek mudar.

3. Je li svemogućemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiš bez mane?

4. Hoće li te karati i ići na sud s tobom za to što te se boji?

5. Nije li zloća tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja?

6. Jer si uzimao zalog od braće svoje ni za što, i svlačio si haljine s golijeh.

7. Umornoga nijesi napojio vode, i gladnome nijesi dao hljeba.

8. Zemlja je bila čovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj.

9. Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si.

10. Za to su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada.

11. I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te.

12. Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko.

13. Ali ti kažeš : šta zna Bog? eda li će kroz tamu suditi?

14. Oblaci ga zaklanjaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom.

15. Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici,

16. Koji se iskorijeniše prije vremena i voda se razli po temelju njihovu?

17. Govorahu Bogu : idi od nas. Šta bi im učinio svemoguć?

18. A on im je napunio kuće dobra. Ali namjera bezbožnička daleko je od mene.

19. Vidjeće pravednici i radovaće se, i bezazleni podsmijevaće im se.

20. Da, još nije uništeno dobro naše, a ostatak je njihov prožd'r'o oganj.

21. Složi se s njim i pomiri se; tako će ti biti dobro.

22. Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi riječi njegove u srcu svom.

23. Ako se vratiš k svemogućemu, opet ćeš se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih bezakonje,

24. Tada ćeš metati po prahu zlato i Ofirsko zlato po kamenju iz potoka.

25. I svemoguć biće ti zlato i srebro i sila tvoja.

26. Jer ćeš se tada radovati o Gospodu, i podignućes k Bogu lice svoje.

27. Molićeš mu se, i uslišiće te, i zavjete svoje izvršićeš.

28. Što god naumiš, izlaziće ti; i na putovima tvojim svijetliće vidjelo.

29. Kad drugi budu poniženi, reći ćeš : da se podignu; i Bog će izbaviti onoga ko je oborenijeh očiju.

30. Izbaviće i onoga koji nije bez krivice; izbaviće se čistotom ruku tvojih.

GLAVA 23.

A Jov odgovori i reče :

2. Još je tužnjava moja odnet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih.

3. O kad bih znao kako bih našao Boga! da otidem do prijestola njegova,

4. Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga,

5. Da znam šta bi mi odgovorio, i razumijem šta bi mi rekao.

6. Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao.

7. Ondje bi se pravedan čovjek mogao pravdati s njim, i oslobodio bih se za svagda od svoga sudije.

8. Gle, ako pogjem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nađem ga;

9. Ako na lijevo radi, ne vidim ga; ako na desno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti.

10. Ali on zna put moj; kad me okuša, izaći ću kao zlato.

11. Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zagjoh.

12. Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam odstupao: čuvao sam riječi usta njegovijeh više nego svoj užitak.

13. Ali kad on što naumi, ko će ga odvratiti? što duša njegova zaželi, ono čini.

14. I izvršio je što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo.

15. Za to sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega.

16. Bog je rastopio srce moje, svemoćući me je uplašio.

17. Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

GLAVA 24.

Za što svemogućemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovijeh?

2. Megje pomiču *bezbožni*, otimaju stado i pasu;

3. Magarca sirotama odgone; u zalogu uzimaju vola udovici;

4. Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi.

5. Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajući rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj;

6. Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov;

7. Gola nagone da noćuje bez haljine, koji se nemaju čim pokriti na zimi,

8. Okisli od pljuska u gori, nemajući zaklona, privijaju se k stijeni.

9. Grabe siroče od dojke i siromaša skidaju zalag.

10. Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju.

11. Koji megju njihovijem zidovima ulje cijede i grožgje u kacama gaze, podnose žegj.

12. Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh viču, a Bog ne ukida toga.

13. Oni se protive svjetlosti, ne znaju za putove njezine, i ne staju na stazama njezinijem.

14. Zorom ustajući krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noću je kao lupež.

15. I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreći: da me oko ne vidi. I sakriva lice.

16. Prokopavaju po mraku kuće, koje ob dan sebi zabilježe; ne znaju za svjetlost.

17. Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga.

18. Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; ne će vidjeti puta vinogradskega.

19. Kao što suša i vrućina grabi vode šnežne, tako grob grješnike.

20. Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skršio se nepravednik.

21. Združuje s njim nerotkinju koja ne ragja, i udovici ne čini dobra.

22. Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj.

23. Da mu *Bog* u što će se pouzdati; ali oči njegove paze na njihove pute.

24. Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa odsijecaju se.

25. Nije li tako? ko će me utjerati u laž i obratiti u ništa riječi moje?

GLAVA 25.

A Vildad Sušanin odgovori i reče:

2. Vlast je i strah u njega, čini mir na visinama svojim.

3. Vojskama njegovijem ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo?

4. I kako će čovjek biti pravedan pred Bogom? i kako će čist biti rođeni od žene?

5. Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile čiste pred njim,

6. A kamo li čovjek, crv, i sin čovje-
tji, moljac.

GLAVA 26.

A Jov odgovori i reče :

2. Kako si pomogao slabome! kako si
izbavio ruku nejaku!

3. Kako si svjetovao onoga koji je bez
mudrosti i pokazao razum izobila!

4. Kome si govorio te riječi? i čiji je
duh izašao iz tebe?

5. I mrtve stvari stvorene su pod vo-
dama i stanovnici njihovi.

6. Otkriven je pakao pred njim, niti
ima pokrivača pogibili.

7. On je razastr'o sjever nad prazni-
nom, i zemlju objesio ni na čem.

8. Zavezuje vode u oblacima svojim,
i ne prodiše se oblak pod njima.

9. Drži prijesto svoj, razapinje oblak
svoj nad njim.

10. Megju je postavio oko vode dokle
ne bude kraj svjetlosti i mraku.

11. Stupovi nebeski tresu se i drkeću
od prijetnje njegove.

12. Silom je svojom pocijepao more i
razumom svojim razbio hjesnilo nje-
govo.

13. Duhom je svojim ukrasio nebesa,
i ruka je njegova stvorila prugu zmiju.

14. Gle, to su dijelovi putova njego-
vijeh; ali kako je mali dio što čusmo o
njemu? i ko će razumjeti grom sile nje-
gove?

GLAVA 27.

I Jov nastavi besjedu svoju i reče :

2. Tako da je živ Bog, koji je odbacio
parbu moju, i svemoguć, koji je ojadio
dušu moju,

3. Dok je duša moja u meni, i duh
Božji u nozdrvama mojim,

4. Ne će usne moje govoriti bezako-
nja, niti će jezik moj izricati prijevare.

5. Ne dao Bog da pristanem da ima-
te pravo; dokle dišem, ne ću odstupiti
od svoje dobrote.

6. Držaću se pravde svoje, niti ću je
ostaviti; ne će me prekorigi srce moje
dok sam živ.

7. Neprijatelj moj biće kao bezbož-
nik, i koji ustaje na me, kao bezakonik.

8. Jer kako je nadanje licemjeru, kad
se lakomi a Bog će iščupati dušu nje-
govu?

9. Hoće li Bog uslišiti viku njegovu
kad na nj dogje nevolja?

10. Hoće li se svemogućemu radova-
ti? hoće li prizivati Boga u svako vri-
jeme?

11. Učim vas ruci Božjoj, i kako je u
svemogućega ne tajim.

12. Eto, vi svi vidite, za što dakle jed-
nako govorite zaludne stvari?

13. To je dio čovjeku bezbožnom od
Boga, i našljedstvo koje primaju nasil-
nici od svemogućega.

14. Ako mu se množe sinovi, množe
se za mač, i natražje njegovo ne će se
nasititi hljeba.

15. Koji ostanu iza njega, na smrti
će biti pogrebeni, i udovice njihove ne
će plakati.

16. Ako nakupi srebra kao praha, i
nabavi haljina kao blata,

17. Što nabavi, obući će pravednik, i
srebro će dijeliti bezazleni.

18. Gradi sebi kuću kao moljac, i kao
kolibu koju načini čuvar.

19. Bogat će umrijeti a ne će biti pri-
bran; otvoriće oči a ničega ne će biti.

20. Stignuće ga strahote kao vode;
noću će ga odnijeti oluja.

21. Uzeće ga vjetar istočni, i otići će;
vihor će ga odnijeti s mjesta njegova.

22. To će *Bog* pustiti na nj, i ne će
ga žaliti; on će jednako bježati od ruke
njegove.

23. *Drugi* će pljeskati rukama za njim,
i zviždaće za njim s mjesta njegova.

GLAVA 28.

Da, srebro ima žice, i zlato ima mje-
sto gdje se topi.

2. Gvoždje se vadi iz praha, i iz ka-
mena se topi mjed.

3. Mraku postavlja megju, i sve istra-
žuje čovjek do kraja, i kamenje u tami
i u sjenu smrtnom.

4. Rijeka navre s mjesta svojega da
joj niko ne može pristupiti; ali se od-
bije i odlazi trudom čovječjim.

5. Iz zemlje izlazi hljeb, a pod njom
je drugo, kao oganj.

6. U kamenju je njezinu mjesto safi-
ru, i ondje je prah zlatni.

7. Te staze ne zna ptica, niti je vidje
oko kragujevo;

8. Ne ugazi je mlado zvijerje, niti
njom progje lav.

9. Na kremen diže ruku svoju; pre-
vraća gore iz dna.

10. Iz stijene izvodi potoke, i svašta
dragocjeno vidi mu oko.

11. Ustavlja rijeke da ne teku, i što
je sakriveno iznosi na vidjelo.

12. Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje
je mjesto razumu?

13. Ne zna joj čovjek cijene, niti se
nahodi u zemlji živijeh.

14. Bezdana veli : nije u meni; i mo-
re veli : nije kod mene.

15. Ne može se dati čisto zlato za nju,
niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju.

16. Ne može se cijeliti zlatom Ofir-
skim, ni dragim onihom ni safirom.

17. Ne može se izjednačiti s njom ni
zlato ni kristal, niti se može promije-
niti za zaklade zlatne.

18. Od korala i bisera nema spome-
na, jer je vrijednost mudrosti veća ne-
go dragom kamenju.

19. Ne može se s njom izjednačiti to-
paz Etiopski, niti se može cijeliti či-
stijem zlatom.

20. Od kuda dakle dolazi mudrost? i
gdje je mjesto razumu?

21. Sakrivena je od očiju svakoga ži-
voga, i od ptica nebeskih zaklonjena.

22. Pogibao i smrt govore : ušima svo-
jima čusmo slavu njezinu.

23. Bog zna put njezin, i poznaje mje-
sto njezino.

24. Jer gleda do krajeva zemaljskih i
vidi sve što je pod svijem nebom.

25. Kad davaše vjetru težinu, i mje-
raše vodu mjerom,

26. Kad postavljao zakon daždu i put
munji gromovnoj,

27. Još je onda vidje i ogłosi je, ure-
di je i pretraži je.

28. A čovjeku reče : gle, strah je Bo-
žji mudrost, i uklanjati se oda zla jest
razum.

GLAVA 29.

Još nastavi Jov besjedu svoju i reče :

2. O da bih bio kao pregjašnjih mje-
seca, kao onijeh dana kad me Bog ču-
vaše,

3. Kad svijetljao svijećom svojom nad
glavom mojom, i pri vidjelu njegovu
hogjah po mraku,

4. Kako bijah za mladosti svoje, kad
tajna Božija bijaše u šatoru mom,

5. Kad još bijaše svemoguć i sa mnom,
i djeca moja oko mene,

6. Kad se trag moj oblivaše maslom,
i stijena mi točaše ulje potocima,

7. Kad izlazioh na vrata kroz grad, i
na ulici namještah sebi stolicu :

8. Mladići videći me uklanjahu se, a
starci ustajahu i stajahu,

9. Knezovi prestajahu govoriti i me-
tahu ruku na usta svoja,

10. Upravitelji ustezahu glas svoj i
jezik im prijanjaše za grlo.

11. Jer koje me uho čujaše, nazivaše
me blaženijem; i koje me oko vigjaše,
svjedočaše mi,

12. Da izbavljam siromaha koji viče,
i sirotu i koji nema nikoga da mu po-
može;

13. Blagoslov onoga koji propadaše
dolažao me, i udovići srce raspi-
jevah;

14. U pravdu se oblačah i ona mi bi-
jaše odijelo, kao plašt i kao vijenac bi-
jaše mi sud moj.

15. Oko bijah slijepcu i noga hromu.

16. Otac bijah ubogima, i razbirah za
raspru za koju ne znah.

17. I razbijah kutnjake nepravedniku,
i iz zuba mu istrzah grabež.

18. Za to govorah : u svojem ću gni-
jezdu umrijeti, i biće mi dánâ kao pi-
jeska.

19. Korijen moj pružao se kraj vo-
de, rosa bivaše po svu noć na mojim
granama.

20. Slava moja pomlagjivaše se u me-
ne, i luk moj u ruci mojoj ponavlja-
še se.

21. Slušahu me i čekahu, i mučahu
na moj svijet.

22. Poslije mojih riječi nitko ne po-
govaraše, tako ih natapaše besjeda moja.

23. Jer me čekahu kao dažd, i usta
svoja otvorahu kao na pozni dažd.

24. Kad bih se nasmijao na njih, ne
vjerovalahu, i sjajnosti lica mojega ne
razgonjahu.

25. Kad bih otišao k njima, sjedah u
začelje, i bijah kao car u vojsci, kad
tješi žalosne.

GLAVA 30.

A sada smiju mi se mlagji od mene,
kojima otaca ne bih bio htio metnuti
sa psima stada svojega.

2. A na što bi mi i bila sila ruku njihovijeh? u njima bješe propala starost.

3. Od siromaštva i gladi samoćovahu bježeći na suha, mračna, pusta i opustošena mjesta;

4. Koji brahu lobodu po čestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana.

5. Između ljudi bijahu izgonjeni, i vikase se za njima kao za lupežem.

6. Življahu po strašnijem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu.

7. Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu.

8. Bijahu ljudi nikakvi i bez imena, manje vrijedni nego zemlja.

9. I njima sam sada pjesma, i postah im priča.

10. Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice.

11. Jer je *Bog* odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbaciše uzdu predamnom.

12. S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste.

13. Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže.

14. Kao širokim prolomom naviru, i navaljuju preko razvalina.

15. Strahote navališe na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak progje sreća moja.

16. I sada se duša moja ražljeva u meni, stigoše me dani mučni.

17. Noću probada mi kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se.

18. Od teške sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me.

19. Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo.

20. Vičem k tebi a ti me ne slušaš; stojim *pred tobom*, a ti ne gledaš na me.

21. Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se.

22. Podižeš me na vjetar, posagjuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro.

23. Jer znam da ćeš me odvesti nasmrtno i u dom odregjeni svjema živima.

24. Ali ne će pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni ne će vikati.

25. Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga?

26. Kad se dobru nadah, dogje mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, dogje mrak.

27. Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani mučni.

28. Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vičem u zboru.

29. Brat postah zmajevima i drug sova.

30. Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnuše od žege.

31. Gusle se moje pretvoriše u zapjevku, i svirala moja u plač.

GLAVA 31.

Vjeru učinih s očima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku?

2. Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemogućega svisine?

3. Nije li pogibao nevaljalome i čudo onima koji čine bezakonje?

4. Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li?

5. Ako hodih s lažju ili ako pohitje noga moja na prijevaru,

6. Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju.

7. Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za očima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo što god,

8. Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji.

9. Ako se zaniјelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebao na vratima blišnjega svojega,

10. Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju.

11. Jer je to grdilo i bezakonje za sudije.

12. Jer bi to bio oganj koji bi proždirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio.

13. Ako nijesam htio doći na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene;

14. Jer šta bih činio kad bi se Bog podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio?

15. Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici?

16. Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oči udovici zamutio,

17. I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota,

18. Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodio sam je;

19. Ako sam gledao koga gdje gine nemajući haljine, i siromaha gdje se nema čim pokriti,

20. Ako me nijesu blagosiljala bedra njegovo što se runom ovaca mojih utopilo,

21. Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoć svoju,

22. Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine od zgloba.

23. Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolilo.

24. Ako sam polagao na zlato nadanje svoje ili čistome zlatu govorio: uzdanico moja!

25. Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steče ruka moja,

26. Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi,

27. I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja,

28. I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo;

29. Ako sam se radovao nesreći ne-navidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo,

30. Jer ne dadoh jeziku svojem da griješi tražeći dušu njegovu s proklinjanjem;

31. Ako ne govorahu domaćnji moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne možemo se ni najesti;

32. Stranac nije noćivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku;

33. Ako sam kao što čine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima,

34. Ako sam i mogao plašiti veliko mnoštvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; za to mučah i ne odlažah od vrata.

35. O da bih imao koga da me saslušaj! Gle, želja je moja da mi svemoguća odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu;

36. Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac,

37. Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu.

38. Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale,

39. Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosagjivao duši gospodara njezinijeh,

40. Mjesto pšenice neka mi ragja trnje, i mjesto ječma kukolj. Svršiše se riječi Jovove.

GLAVA 32.

Tada prestaše ona tri čovjeka odgovarati Jovu, jer se činjaše da je pravedan.

2. A Elijui sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam gragjaše pravedniji od Boga;

3. I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne nagjoše odgovora i opet osugjivahu Jova.

4. Jer Elijui čekaše dokle oni govoraahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega.

5. Pa kad vidje Elijui da nema odgovora u ustima ona tri čovjeka, raspali se gnjev njegov.

6. I progovori Elijui sin Varahilov od Vuza, i reče: ja sam najmlagji, a vi ste stari, za to se bojah i ne smijah vam kazati što mislim.

7. Mišljah: neka govori starost, i mnoge godine neka objave mudrost.

8. Ali je duh u ljudima i duh svemogućega urazumljuje ih.

9. Veliki nijesu *svagda* mudri, i stari ne znaju *svagda* šta je pravo.

10. Za to velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim.

11. Eto, čekaoh sam da vi izgovorite, slušao sam razloge vaše dokle izvigjaste besjedu.

12. Pazio sam, ali gle, ni jedan od vas ne sapre Jova, ne odgovori na njegove riječi.

13. Može biti da ćete reći: nagjosmo mudrost, Bog će ga oboriti, ne čovjek.

14. Nije na me upravio besjede, ni ja mu ne ću odgovarati vašim riječima.

15. Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je riječi.

16. Čekao sam, ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju.

17. Odgovoriću i ja za se, kazaću i ja kako mislim.

18. Jer sam pun riječi, tijesno je duhu u meni.

19. Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov mijeh.

20. Govoriću da odahnem, otvoriću usne svoje, i odgovoriću.

21. Ne ću gledati ko je ko, i čovjeku ću govoriti bez laskanja.

22. Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

GLAVA 33.

Čuj dakle, Jove, besjedu moju, i slušaj sve riječi moje.

2. Evo, sad otvoram usta svoja; govori jezik moj u ustima mojim.

3. Po pravom sreću mom biće riječi moje, i misao čistu izreći će usne moje.

4. Duh Božji stvorio me je, i dah sve-mogućega dao mi je život.

5. Ako možeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi na suprot.

6. Evo, ja ću biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam načinjen i ja.

7. Eto, strah moj ne će te strašiti, i ruka moja ne će te tištati.

8. Rekao si dakle preda mnom, i čuo sam glas tvojih riječi :

9. Čist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni.

10. Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja.

11. Meće u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim.

12. Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veći od čovjeka.

13. Za što se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara?

14. Jedan put govori Bog, i dva puta; ali čovjek ne pazi.

15. U snu, u utvari noćnoj, kad tvrd san padne na ljude, kad spavaju u postelji,

16. Tada otvora uho ljudima i nauku im zapečaćava,

17. Da bi odvratio čovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost;

18. Da bi sačuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naigje na mač.

19. I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom bolešću,

20. Tako da se životu njegovu gadi hljeb i duši njegovoj jelo najmilije;

21. Nestaje tijela njegova na očigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesu vidjele,

22. I duša se njegova približuje grobu, i život njegov smrti.

23. Ako ima glasnika, tumača, jednoga od tisuće, koji bi kazao čovjeku dužnost njegovu,

24. Tada će se smilovati na nj, i reći će : izbavi ga da ne otide u grob; našao sam otkup.

25. I pomladiće se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratit će se na dane mladosti svoje.

26. Moliće se Bogu, i pomilovaće ga, i gledaće lice njegovo radujući se, i vratiće čovjeku po pravdi njegovoj.

27. Gledajući ljudi reći će : bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože.

28. On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost.

29. Gle, sve ovo čini Bog dva puta i tri puta čovjeku,

30. Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živijeh.

31. Pazi, Jove, slušaj me, muči, da ja govorim.

32. Ako imaš što reći, odgovori mi; govori, jer sam te rad opravdati;

33. Ako li ne, slušaj ti mene; muči, i naučit ću te mudrosti.

GLAVA 34.

Još govori Elijuj i reče :

2. Čujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me.

3. Jer uho poznaje besjedu kao što grlo kuša jelo.

4. Razberimo što je pravo, izvidimo megju sobom što je dobro.

5. Jer Jov reče : pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu.

6. Hoću li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice.

7. Koji je čovjek kao Jov da kao vodu pije podsmijeh?

8. I da se druži s onima koji čine bezakonje, i da hodi s bezbožnijem ljudima?

9. Jer reče : ne pomaže čovjeku da ugagja Bogu.

10. Za to, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloća i nepravda od svemogućega.

11. Jer po djelu plaća čovjeku i daje svakome da nagje prema putu svojemu.

12. Doista Bog ne radi zlo i svemo-
gući ne izvrše pravde.

13. Ko mu je predao zemlju? i ko je
uredio vasiljenu?

14. Kad bi na nj okrenuo srce svoje,
uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje nje-
govo;

15. Izginulo bi svako tijelo, i čovjek
bi se povratio u prah.

16. Ako si dakle razuman, čuj ovo;
slušaj glas riječi mojih.

17. Može li vladati onaj koji mrzi na
pravdu? hoćeš li osuditi onoga koji je
najpravedniji?

18. Kaže li se caru : nitkove! i kne-
zovima : bezbožnici?

19. A *kamo li onomu* koji ne gleda
knezovima ko su, niti u njega vrijedi
više bogati od siromaha, jer su svi dje-
lo ruku njegovijeh.

20. Umiru za čas, i u po noći usko-
leba se narod i propadne, i odnese se
jaki bez ruke *ljudske*.

21. Jer su oči njegove obraćene na
putove čovječije i vidi sve korake nje-
gove.

22. Nema mraka ni sjena smrtnoga
gdje bi se sakrili koji čine bezakonje.

23. Jer nikome ne odgagja kad dogje
da se sudi s Bogom.

24. Satire jake nedokučljivo, i posta-
vlja druge na njihovo mjesto.

25. Jer zna djela njihova, i dok obrati
noć, satru se.

26. Kao bezbožne razbija ih na vidiku.

27. Jer odstupiše od njega i ne gle-
daše ni na koje putove njegove;

28. Te dogje do njega vika siromaho-
va, i ču viku nevoljnih.

29. Kad on umiri, ko će uznemiriti?
i kad on sakrije lice, ko će ga vidjeti?
i to biva i narodu i čovjeku,

30. Da ne bi carovao licemjer, da ne
bi bilo zamke narodu.

31. Zaista, treba kazati Bogu : pod-
nosio sam, ne ću više griješiti.

32. A što ne vidim, ti me nauči; ako
sam činio nepravdu, ne ću više.

33. Eda li će po tebi plaćati, jer tebi
nije po volji, jer ti biraš a ne on? Ako
znaš što, govori.

34. Ljudi će razumni sa mnom kazati,
i mudar će čovjek pristati,

35. Da Jov ne govori razumno i da
riječi njegove nijesu mudre.

36. Oče moj, neka se Jov iskuša do
kraja, što odgovara kao zli ljudi.

37. Jer domeće na grijeh svoj beza-
konje, pljeska rukama megju nama, i
mnogo govori na Boga.

GLAVA 35.

Još govori Elijui i reče :

2. Misliš li da si pravo rekao : moja
je pravda veća od Božije?

3. Jer si rekao : šta će mi pomoći,
kaka će mi biti korist, da ne griješim?

4. Ja ću odgovoriti tebi i drugovima
tvojim s tobom.

5. Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj o-
blake, kako su viši od tebe.

6. Ako griješiš, šta ćeš mu učiniti?
ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta
ćeš mu nauditi?

7. Ako si pravedan, šta ćeš mu dati?
ili šta će primiti iz ruke tvoje?

8. Čovjeku kakav si može nauditi tvoja
zloća, i sinu čovječijemu pomoći tvoja
pravda.

9. Vapiju od velikoga nasilja kojima
se čini, i viču na ruku silnijeh;

10. A ni jedan ne govori : gdje je Bog,
stvoritelj moj, koji daje pjesmu noću;

11. Koji čini te smo razumniji od zvi-
jerja zemaljskoga, i mudriji od ptica
nebeskih.

12. Tamo viču s oholosti zlijeh ljudi,
ali ne bivaju uslišeni.

13. Jer Bog ne sluša taštine, i sve-
mogući ne gleda na nju.

14. A kamo li kad kažeš : ne vidiš to.
Pred njim je sud; čekaj ga.

15. A sada čim te gnjev pohodi, nije
ništa, niti je gledao na sve što si učio;

16. Za to Jov na prazno otvora usta
svoja, i bezumno umnožava riječi.

GLAVA 36.

Još govori Elijui i reče :

2. Potrpi me malo, i pokazaću ti, jer
još ima što bih govorio za Boga.

3. Počecu iz daleka besjedu svoju, i
pokazaću da je tvorac moj pravedan.

4. Doista, ne će biti lažne riječi moje,
kod tebe je koji pravo misli.

5. Gle, Bog je silan, ali nikoga ne
odbacuje, silan je snagom srčanom.

6. Ne da živjeti bezbožniku, a nevolj-
nicima čini pravdu.

7. Ne odvraća od pravednika očiju svojih, nego još s carevima na prijesto posagjuje ih na vijek, te se uzvišuju.

8. Ako li su okovani u puta i svezani konopcima nevoljničkim,

9. Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna.

10. I otvara im uho da bi se popravili, i govori im da se vrate od bezakonja.

11. Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti.

12. Ako li ne poslušaju, ginu od mača i umiru s bezumlja.

13. A koji su licemjerna srca, navlače gnjev i ne viču kad ih poveže;

14. Umire u mladosti duša njihova i život njihov među kurvama.

15. Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvara mu uho u mucu.

16. Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosagjuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline.

17. Ali si zaslužio sud bezbožnički; i sud i pravda snagje te.

18. Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup ne će izbaviti.

19. Hoće li gledati na tvoje bogatstvo? ne će ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega.

20. Ne uzdiši za noću u koju narodi odlaze na svoje mjesto.

21. Čuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju.

22. Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je učitelj kao on?

23. Ko mu je odredio put njegov? ili ko će mu reći: činiš nepravo?

24. Opominji se da veličaš djela koja gledaju ljudi.

25. Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda iz daleka.

26. Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovijeh ne može se dokučiti.

27. Jer on steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovijeh,

28. Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvo ljudsko.

29. I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu?

30. Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva?

31. Tijem sudi narodima, daje hrane izobila.

32. Rukama zaklanja svjetlost, i nareguje koga da sreće,

33. Javljajući prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

GLAVA. 37.

I od toga drkće srce moje, i odskače sa svojega mjesta.

2. Slušajte dobro gromovni glas njegov i govor što izlazi iz usta njegovijeh.

3. Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih.

4. Za njom riče grom, grmi glasom veličanstva svojega, niti što odgagja kad se čuje glas njegov.

5. Divno Bog grmi glasom svojim, čini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti.

6. Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silnome.

7. Zapečaćava ruku svakom čovjeku, da pozna sve poslanike svoje.

8. Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži.

9. S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima.

10. Od dihanja Božijega postaje led, i široke vode stiskuju se.

11. I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošću svojom.

12. I on se obrće i tamo i amo po volji njegovoj da čini sve što mu zapovjedi po vasiljenoj.

13. Čini da se nagje ili za kar ili za zemlju ili za dobročinstvo.

14. Čuj to, Jove, stani i gledaj čudesa Božija.

15. Znaš li kako ih Bog ureguje i kako sija svjetlošću iz oblaka svojega?

16. Znaš li kako vise oblaci? znaš li čudesa onoga koji je savršen u svakom znanju?

17. Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga?

18. Jesi li ti s njim razapinjao nebеса, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo?

19. Nauči nas šta ćemo mu reći; ne možemo od tame govoriti po redu.

20. Hoće li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista bio bih proždrt.

21. Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, po što vjetar progje i očisti ga;

22. Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava.

23. Svemoguć je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muči.

24. Za to ga se boje ljudi; ne može ga vidjeti nikakav mudarac.

GLAVA 38.

Tada odgovori Gospod Jovu iz vihora i reče:

2. Ko je to što zamračuje savjet riječima nerazumno?

3. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.

4. Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman.

5. Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje?

6. Na čem su podnožja njezina uglavljeni? ili ko joj je metnuo kamen u gaoni?

7. Kad pjevahu zajedno zvijezde jutrije i svi sinovi Božji klikovahu.

8. Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe izide?

9. Kad ga odjedoh oblakom i povih tamom;

10. Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata;

11. I rekoh: dovdje ćeš dolaziti, a dalje ne ćeš, i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji.

12. Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino,

13. Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici,

14. Da se ona promijeni kao blato pečatno, a oni da stoje kao haljina,

15. Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi?

16. Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio?

17. Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesi li vidio?

18. Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to.

19. Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami,

20. Da bi je uzeo i odveo do megje njezine, i znao staze k domu njezinu?

21. Znaš ti; jer si se onda rodio, i broje dana tvojih velik.

22. Jesi li ulazio u riznice šnježne? ili riznice gradne jesi li vidio,

23. Koje čuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata?

24. Kojim se putem dijeli svjetlost, i ustoka se razlazi po zemlji?

25. Ko je razdijelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj?

26. Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema čovjeka,

27. Da napoji pusta i nerodna mjesta, i učini da raste trava zelena.

28. Ima li dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne?

29. Iz čije je utrobe izašao led, i ko je rodio slanu nebesku.

30. Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju?

31. Možeš li svezati miline vlašićima? ili svezu štapima razdriješiti?

32. Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovijem hoćeš li voditi?

33. Znaš li red nebeski? možeš li ti uregijvati vladu njegovu na zemlji?

34. Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvo vode pokrilo?

35. Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas?

36. Ko je metnuo čovjeku u srce mudrost? ili ko je dao duši razum?

37. Ko će izbrojiti oblake mudrošću, i mjehove nebeske ko će izliti,

38. Da se raskvašen prah zgusne i grude da se slijepe?

GLAVA 39.

Loviš li ti lavu lov? i lavićima trbuh puniš.

2. Kad leže u pećinama i vrebaju u zaklonu svom?

3. Ko gotovi gavranu hranu njegovu kad ptići njegovi viču k Bogu i lutaju nemajući šta jesti?

4. Znaš li vrijeme kad se divokozekozе? i jesi li vidio kad se košute legu?

5. Jesi li izbrojio mjesece, dokle nose? znaš li vrijeme kad se legu?

6. Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i oprašaju se bolova?

7. Kako jača mlad njihova, raste po polju i otišavši ne vraća se k njima?

8. Ko je pustio divljega magarca da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdriješio?

9. Kojemu odredih pustinju za kuću i za stan slatinu.

10. On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša yike nastojnikove.

11. Što nalazi u gorama, ono mu je pića, i traži svaku zelen.

12. Bi li ti jednorog htio služiti? bi li noćivao za jaslma tvojim?

13. Možeš li vezati užem jednoroga da ore? hoće li vlačiti brazde za tobom?

14. Hoćeš li se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj posao?

15. Hoćeš li se pouzdati u nj da će ti svesti ljetinu i na gumno tvoje složiti?

16. Jesi li ti dao paunu lijepa krila i perje čapliji ili noju?

17. Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi da ih prah grije;

18. I ne misli da će ih noga razbiti i zvijer poljska zgaziti;

19. Nemilostiv je ptićima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se.

20. Jer mu Bog nije dao mudrosti niti mu je udijelio razuma.

21. Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku.

22. Jesi li ti dao konju jačinu? jesi li ti okitio vrat njegov rzanjem?

23. Hoćeš li ga poplašiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovijeh strahno je;

24. Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na susret oružju;

25. Smije se strahu i ne plaši se niti uzmiče ispred mača;

26. Kad zvekće nad njim tul i sijeva koplje s ulica;

27. Od nemirnoće i ljutine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi.

28. Kad truba zatrubi, on vrišti, iz daleka čuje boj, viku vojvoda i poklič.

29. Eda li po tvome razumu leti jastrijeb? širi krila svoja na jug?

30. Eda li se na tvoju zapovijest diže u vis orao, i na visini vije gnijezdo?

31. Na stijeni stanuje i bavi se, na vrh stijene, na tvrdu mjestu.

32. Odatle gleda hrane, daleko mu vide oči.

33. I ptići njegovi piju krv, i gdje su mrtva tjelesa ondje je on.

34. I tako odgovarajući Gospod Jovu reče:

35. Ko se prepire s Bogom, hoće li ga učiti? koji kudi Boga, neka odgovori na to.

36. Tada Jov odgovori Gospodu i reče:

37. Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio? Mećem ruku svoju na usta svoja.

38. Jednom govorih, ali ne ću odgovarati; i drugom, ali ne ću više.

GLAVA 40.

A Gospod opet odgovarajući Jovu iz vihora reče:

2. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.

3. Hoćeš li ti uništiti moj sud? hoćeš li mene osuditi da bi sebe opravdao?

4. Je li u tebe mišica kao u Boga? grmiš li glasom kao on?

5. Okiti se sada čašću i veličanstvom, u slavu i krasotu obuci se.

6. Prospi jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih.

7. Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu.

8. Zatrpay ih sve u prah, i poveži im lice na skrivenu mjestu.

9. Tada ću te i ja hvaliti da te čuva desnica tvoja.

10. A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo;

11. Gle, snaga mu je u bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuha njegova;

12. Diže rep svoj kao kedar, žile od jaja njegovijeh spletene su kao grane;

13. Kostí su mu kao cijevi mjedene, zglatci kao poluge gvozdené.

14. On je prvo iznegju djela Božijih, tvorac njegov dao mu je mač.

15. Gore nose mu piću, i sve zvijerje poljsko igra se ondje.

16. U hladu liježe, u gustoj trsci i u glibu.

17. Granata drveta zaklanjaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima.

18. Gle, ustavlja rijeku da ne teče, uzda se da će ispiti Jordan gubicom svojom.

19. Hoće li ga ko uhvatiti na oči njegove? zamku mu provući kroz nos?

20. Hoćeš li udicom izvući krokodila ili užem podvezati mu jezik?

21. Hoćeš li mu provući situ kroz nos? ili mu šiljkom provrtjeti čeljusti?

22. Hoće li te mnogo moliti, ili će ti laskati?

23. Hoće li učiniti vjernu s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga do vijeka?

24. Hoćeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili ćeš ga vezati djevojkama svojim?

25. Hoće li se njim častiti drugovi? razdijeliti ga megju trgovce?

26. Hoćeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavnu ostvama?

27. Digni na nj ruku svoju; ne ćeš više pominjati boja.

28. Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda čovjek, ne pada li?

GLAVA 41.

Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko će stati preda me?

2. Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod svijem nebom, može je.

3. Ne ću mučati o udimu njegovijem ni o sili ni o ljepoti stasa njegova.

4. Ko će mu uzgrnuti gornju odjeću? k čeljustima njegovijem ko će pristupiti?

5. Vrata od grla njegova ko će otvoriti? strah je oko zuba njegovijeh.

6. Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdo.

7. Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi megju njih.

8. Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se.

9. Kad kiha kao da munja sijeva, a oči su mu kao trepavice u zore.

10. Iz usta mu izlaze lučevi, i iskre ognjene skaču.

11. Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloca lonca ili kotla.

12. Dah njegov raspaljuje ugljenvlje i plamen mu izlazi iz usta.

13. U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah.

14. Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmiče se.

15. Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo kao donji žrvanj.

16. Kad se digne, dršću junaci, i od straha očišćaju se od grijeha svojih.

17. Da ga udari mač, ne može se održati, ni koplje ni strijela ni oklop.

18. Njemu je gvožđe kao pljeva, a mjed kao trulo drvo.

19. Ne će ga potjerati strijela, kame nije iz praće njemu je kao slamka;

20. Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se bačenom koplju.

21. Pod njim su oštri crepovi, stere sebi oštre stvari u glibu.

22. Čini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi.

23. Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela.

24. Ništa nema na zemlji da bi se isporедило s njim, da bi stvoreno bilo da se ničega ne boji.

25. Što je god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

GLAVA 42.

Tada Jov odgovori Gospodu i reče :

2. Znam da sve možeš, i da se ne može smesti što naumiš.

3. Ko je to, što zamračuje savjet nerazumno? Za to kažem da nijesam razumijevao; čudesno je to za me, te ne mogu znati.

4. Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaži mi.

5. Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.

6. Za to poričem, i kajem se u prahu i pepelu.

7. A kad Gospod izgovori one riječi Jovn, reče Gospod Elifasu Temancu : raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.

8. Za to sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer ću doista pogledati na nj da ne učinim s vama po vašoj ludosti, jer ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.

9. I tako otide Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaćanin, i učinise kako im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova.

10. I Gospod povрати što bješe uzeto Jovu po što se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao.

11. I dogjoše k njemu sva braća njegova i sve sestre njegove i svi pregjašnji znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kući i žaleći ga tješiše ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu.

12. I Gospod blagoslovi posljedak Jovov više nego početak, te imaše četrnaest tisuća ovaca i šest tisuća kamila i tisuću jarmova volova i tisuću magaraca.

13. I imaše sedam sinova i tri kćeri.

14. I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kesija a trećoj Keren-apuha.

15. I ne nahogjaše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kćeri Jovove, i otac im dade našljedstvo megu braćom njihovom.

16. I poslije poživje Jov sto i četrdeset godina, i vidje sinove i unuke do četvrtoga koljena.

17. I umrije Jov star i sit života.

PSALMI DAVIDOVI.

PSALAM 1.

Blago čovjeku koji ne ide na vijeće bezbožničko, i na putu grješničkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi,

2. Nego mu je omilio zakon Gospodnji i o zakonu njegovu misli dan i noć!

3. On je kao drvo usagjeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene : što god radi, u svemu napreduje.

4. Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah, koji rasipa vjetar.

5. Za to se ne će bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravedničkom.

6. Jer Gospod zna put pravednički; a put bezbožnički propašće.

PSALAM 2.

Za što se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari ?

2. Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova.

3. „Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov“.

4. Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se podsmijeva.

5. Pa im govori u gnjevu svojem i jarošću svojom zbunjuje ih :

6. „Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj“.

7. Kazaću naredbu Gospodnju; on reče meni : „ti si sin moj.“ Ja te sad rodih.

8. Iđi u mene, i daću ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu.

9. Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud“.

10. Sad, carevi, orazumite se; naučite se sudije zemaljske!

11. Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom.

12. Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu *svome*; jer će se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

PSALAM 3.

Psalam Davidov, kad je bježao od Avesaloma sina svojega.

Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me.

2. Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoći od Boga.

3. Ali ti si, Gospode, štiti koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju.

4. Glasom svojim vičem ka Gospodu, i čuje me sa svete gore svoje.

5. Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod čuva.

6. Ne bojim se mnogo tisuća naroda što sa svijeh strana navaljuje na me.

7. Ustani, Gospode! pomози mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima.

8. Od Gospoda je spasenje; *neka bude* na narodu tvom blagoslov tvoj!

PSALAM 4.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Davidov.

Kad te zovem, čuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju.

2. Sinovi čovječiji ! dokle će slava moja biti u sramoti ? dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laži ?

3. Znajte da Gospod divno čuva svetoga svojega ; Gospod čuje kad ga zovem.

4. Gnjeveći se ne griješite ; razmislite u sreima svojim na posteljama svojim, i utolite.

5. Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda.

6. Mnogi govore : ko će nam pokazati što je dobro ? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje !

7. A meni si dao u srce radost veću nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino.

8. Ja mirno liježem i spavam ; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

PSALAM 5.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Psalam Davidov.

Čuj, Gospode, riječi moje, razumij pomisli moje.

2. Slušaj viku moju, care moj i Bože moj ! jer se tebi molim, Gospode !

3. U jutru slušaš glas moj, u jutru stojim pred tobom, i čekam.

4. Jer si ti Bog koji ne će bezakonja ; u tebe nema mjesta ko je zao.

5. Bezbožnici ne će izaći pred oči tvoje ; ti nenavidiš sve koji čine bezakonje.

6. Potireš lažljivce ; na krvopioce i lukave mrzi Gospod.

7. A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim.

8. Gospode ! vodi me u pravdi svojoj ; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj.

9. Jer nema u ustima njihovijem istine ; u njima je nevaljalstvo ; grlo im je grob otvoren ; na jeziku im je dvoličenje.

10. Bože ! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe.

11. Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju ; do vijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš ; dičće se koji ljube ime tvoje.

12. Jer ti, Gospode, blagosiljaš pra-

vednika, kao štitom zaklanjaš ga milošću svojom.

PSALAM 6.

Na čelniku pjeva kom. Uz žice. Na osam žica. Psalam Davidov.

Gospode ! nemoj me pokarati u jaroosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakaziti.

2. Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao ; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale,

3. I duša se moja vrlo uzdrktala. A ti, Gospode, dokle ćeš ?

4. Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomози mi radi milosti svoje.

5. Jer mrtvi ne spominju tebe ; u grobu ko će te slaviti ?

6. Iznemogoh uzdišući ; svaku noć kvasisim ođar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju.

7. Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih.

8. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospod ču plač moj.

9. Ču Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi.

10. Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

PSALAM 7.

Plačna pjesma Davidova, koju je pjevao Gospodu poradi Husa od plemena Venijaminova.

Gospode, Bože moj ! u tebe se uzdam, sačuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me.

2. Da mi *neprijatelj* ne iščupa duše kao lav. Čupa, a nema ko da izbavi.

3. Gospode, Bože moj ! ako sam to učinio, ako je nepravda u rukama mojim,

4. Ako sam zlo vratio prijatelju svome, ili krivo učinio onima koji na me na pravdi napadahu ;

5. Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati.

6. Ustani, Gospode, u gnjevu svojem ; digni se na žestinu neprijatelja mojih ; probudi se meni na pomoć, i otvori sud.

7. I ljudstvo će se sleći oko tebe, iznad njega izagji u visinu.

8. Gospod sudi narodima. Sudi mi,

Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj *neka mi* bude.

9. Nek se prekine zloća bezbožnička, a pravednika potpomози, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni!

10. Štit je meni u Boga, koji čuva one koji su pravoga srca.

11. Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev.

12. Ako se ne će *bezbožnik* da obrati, on oštiri mač svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga;

13. I zapinje smrtnu strijelu, čini strijele svoje da pale.

14. Gle, *bezbožnik* začne nepravdu, trudan bijaše zločinstvom, i rodi sebi prijevaru.

15. Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je načinio.

16. Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zločinstvo njegovo pade na tjeme njegovo.

17. Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda višnjega.

PSALAM 8.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *muzikalnu spravu*. Psalam Davidov.

Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa.

2. U ustima male djece i koja sisaju činiš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi učinio da zamukne neprijatelj i nemirnik.

3. Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio;

4. Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš?

5. Učinio si ga malo manjega od anđela, slavom i čašću vjenčao si ga;

6. Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove,

7. Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje,

8. Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima.

9. Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

PSALAM 9.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Benu. Psalam Davidov.

Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva čudesa tvoja.

2. Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji!

3. Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nestade ih ispred lica tvojega;

4. Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni.

5. Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatr'o do vijeka, za svagda.

6. Neprijatelju nesta mačeva sa svijem; gradove ti si razvalio; pogihe spomen njihov.

7. Ali Gospod u vijek živi; spremio je za sud prijesto svoj.

8. On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo.

9. Bog je utočište ubogome, utočište u nevolji.

10. U tebe se uzdaju koji znadu ime tvoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospode!

11. Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova;

12. Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja janka nevoljnih.

13. Smiluj se na me, Gospode: pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrt-nijeh,

14. Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kćeri Sionove, i slavio spasenje tvoje.

15. Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se noga njihova.

16. Poznaše Gospoda; on je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik.

17. Vратиće se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga;

18. Jer ne će svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima ne će nigda poginuti.

19. Ustani, Gospode, da se ne posili čovjek, i da prime narodi sud pred tobom.

20. Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

PSALAM 10.

Za što, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja?

2. Šoholosti bezbožnikove muči se ubogi; hvataju se *ubogi* prijevarom koju izmišljaju *bezbožnici*.

3. Jer se bezbožnik dići željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje.

4. Bezbožnik u objesti svojoj ne mari za Gospoda : „on ne vidi“. Nema Boga u mislima njegovijem.

5. Svagda su putovi njegovi krivi ; za sudove tvoje ne zna ; na neprijatelja svoje ne će ni da gleda.

6. U srcu svojem veli : ne ću posrnuti ; zlo ne će doći nigda.

7. Usta su mu puna nevaljalijeh riječi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao.

8. Sjedi u zasjedi iza kuće : u potaji ubija pravoga ; oči njegove vrebaju u bogoga.

9. Sjedi u potaji kao lav u pećini ; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga ; hvata ubogoga uvukavši u mrežu svoju.

10. Pritaji se, privilegije, i ubogi padaju u jake nokte njegove.

11. Kaže u srcu svome : „Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, ne će vidjeti nigda“.

12. Ustani Gospode ! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnih.

13. Za što bezbožnik da ne mari za Boga govoreći u srcu svom da ti ne ćeš vidjeti ?

14. Ti vidiš ; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi ; siroti ti si pomoćnik.

15. Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne nagje bezbožnost njegova.

16. Gospod je car svagda, do vijeka, nestaće neznabožaca sa zemlje njegove.

17. Gospode ! ti čuješ želje ništih ; utvrdi srce njihovo ; otvori uho svoje,

18. Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti čovjeka sa zemlje.

PSALAM 11.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U Gospoda se uzdam ; za što govorite duši mojoj : „leti u goru kao ptica ;

2. Jer evo grijeshnici nategošće luk, zapješ strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijeljaju prave srcem.

3. Kad su raskopani temelji, šta će činiti pravednik ?“

4. Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima ; oči njegove gledaju ; vjagje njegove ispituju sinove čovječije.

5. Gospod ispituje pravednoga ; a bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo ne navidi duša njegovu.

6. Pustiće na bezbožnike dažd od živoga ugljeglja, ognja i sumpora ; i ogrijeti vjetar biće im dio iz čaše ;

7. Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu ; lice će njegovo vidjeti pravednici.

PSALAM 12.

Načelniku pjevačkom. Uz spravu od osam žica. Psalam Davidov.

Pomagaj, Gospode ; jer nesta svetih, jer je malo vjernih među sinovima čovječijim.

2. Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvoilična.

3. Istrijebiće Gospod sva usta lažljiva, jezik veličavi,

4. *Ijude*, koji govore : jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama ?

5. Videći stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad ću ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe.

6. Riječi su Gospodnje riječi čiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno.

7. Ti ćeš nas, Gospode, odbraniti, i sačuvati nas od roda ovoga do vijeka.

8. Bezbožnici idu naokolo : kad se oni podižu, sramote se sinovi čovječiji.

PSALAM 13.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Dokle ćeš me, Gospode, sa svijem zaboravljati ? dokle ćeš odvrćati lice svoje od mene ?

2. Dokle ću se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noć ? dokle će se neprijatelj moj podizati nad mnom ?

3. Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj ! Prosvijetli oči moje da ne zaspim na smrt.

4. Da ne reče neprijatelj moj : nadvladao sam ga ; da se ne raduju koji me gone, ako posrnem.

5. A ja se uzdam u milost tvoju ; radovaće se srce moje za spasenje tvoje.

6. Pjevaću Gospodu, koji mi dobro čini.

PSALAM 14.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem : nema

Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori.

2. Gospod pogleda s neba na sinove čovječije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga.

3. Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar se ne će opametiti koji čine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda?

5. Ondje će zadrktati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom.

6. Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja.

7. Ko će poslati sa Siona pomoć Izraelju? Kad Gospod povratu zarobljeni narod svoj, onda će se radovati Jakov i veseliće se Izraelj.

PSALAM 15.

Psalam Davidov.

Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj?

2. Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega;

3. Ko ne opada jezikom svojim, ne čini drugome zla, i ne ruži blišnjega svojega;

4. Ko ne gleda onoga koga je *Bog* odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune blišnjemu pa ne poriče;

5. Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, ne će posrnuti do vijeka.

PSALAM 16.

Zapis Davidov.

Čuvaj me Bože; jer se u te uzdam.

2. Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe.

3. U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja.

4. Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trče k tugjima; ja im ne ću ljevati krvavih naljeva, niti ću metnuti imena njihovijeh u usta svoja.

5. Gospod je moj dio našljedstva i čaše; ti podižeš dostojanje moje.

6. Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesto, i dio mi je moj mio.

7. Blagosiljam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noću uči što je u meni.

8. Svagda vidim pred sobom Gospoda: on mi je s desne strane da ne posr-nem.

9. Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još će se i tijelo moje smiriti u uzdanju;

10. Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi trulost.

11. Pokazaćeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjehe u desnici tvojoj do vijeka.

PSALAM 17.

Molitva Davidova.

Usliši, Gospode, pravdu, čuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh.

2. Od lica tvojega neka izagje sud moj, oči tvoje neka pogledaju na pravicu.

3. Ispitaj srce moje, obidi noću; u ognju me okušaj, i ne ćeš naći nepravde moje.

4. Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi riječi usta tvojih držim se putova oštih.

5. Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji.

6. Tebe prizivljem, jer ćeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i čuj riječi moje.

7. Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj.

8. Čuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me

9. Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili.

10. Srce svoje zatvoriše; ustima svojim govore oholo.

11. Izagnavši me opet su oko mene; oči su svoje uprli da me obore na zemlju.

12. Oni su kao lav koji hoće da rastreže, i kao lavić koji sjedi u potaji.

13. Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju mačem svojim od bezbožnika,

14. Rukom svojom, Gospode, od ljudi *ovijeh*, od ljudi *ovoga* svijeta, kojima je dio *ovaj* život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da će im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci.

15. A ja ću u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biću sit od prilike tvoje.

PSALAM 18.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodnjega Davida, koji izgovori Gospodu riječi pjesme ove, kad ga izbavi Gospod iz ruku svih neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove. On reče :

Ljubiću te, Gospode, krjeposti moja,

2. Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mogega, utgočište moje!

3. Prizivljem Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opraštam se neprijatelja svojih.

4. Obuzeše me smrtne bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiš me.

5. Opkoliše me bolesti paklene, ste-goše me zamke smrtne.

6. U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on ću iz dvora svojega glas moj, i vika moja do-gje mu do ušiju.

7. Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se on ražljuti.

8. Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovijeh oganj, koji proždire, i živo ugljeglje odskakaše od njega.

9. Savi nebesa i sigje. Mrak bješe pod nogama njegovijem.

10. Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem.

11. Od mraka načini sebi krov, sjeni-cu oko sebe, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh.

12. Od sijevanja pred njim kroz obla-ke njegove udari grad i živo ugljeglje.

13. Zagrmje na nebesima Gospod, i višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljeglje.

14. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih.

15. I pokazase se izvori vodeni, i ot-kriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvogega.

16. Tada pruži s visine *ruku*, uhvati me, izvuče me iz vode velike.

17. Izbavi me od neprijatelja mogega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

18. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora.

19. Izvede me na prostrano *mjesto*, i izbavi me, jer sam mu mio.

20. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, i za čistotu ruku mojih dariva me.

21. Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega,

22. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne ukla-njam od sebe.

23. Bih mu vjeran, i čuvah se od be-zakonja svojega.

24. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih pred očima nje-govima.

25. Sa svetima postupaš sveto, s čov-jekom vjernim vjerno,

26. S čistim čisto, a s nevaljalim na-suprot *njemu*.

27. Jer ti pomažeš ljudima nevoljuim, a oči ponosite ponižavaš.

28. Ti raspaljuješ vidjelo moje; Go-spod moj prosvjetljuje tamu moju.

29. S tobom razbijam vojsku, i s Bo-gom svojim skačem preko zida.

30. Put je Božji vjeran, riječ Gospod-nja čista. On je štit svima koji se u nj uzdaju.

31. Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je obrana osim Boga našega?

32. Ovaj Bog opasuje me snagom, i čini mi vjeran put.

33. Daje mi noge kao u jelena, i na visine stavlja me.

34. Uči ruke moje boju, i mišice moje čini da su luk od mjedi.

35. Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja čini me velika.

36. Ti širiš korak moj, te se ne spo-tiču noge moje.

37. Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijebim.

38. Obaram ih, i ne mogu ustati, pa-daju pod noge moje.

39. Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih preda mnom.

40. Neprijatelja mojih pleći ti mi o-braćaš, i potirem nenavidnike svoje.

41. Oni viču, ali nema pomagača, ka Gospodu, ali ih on ne sluša.

42. Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih.

43. Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljajući me da sam glava *tugjim* plemenima; kojega ne poznavah, služi mi.

44. Po samome čuvenju slušaju me, tugjini pokorni su mi.

45. Tugjini blijede, drkću u gradovima svojim.

46. Živ je Gospod, i da je blagosloven branič moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega,

47. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,

48. Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me nad one koji ustaju na me i od čovjeka žestoka izbavlja me!

49. Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvojemu.

50. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i potomstvu njegovu do vijeka.

PSALAM 19.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela rukn njegovijeh glasi svod nebeski.

2. Dan danu dokazuje, i noć noć javlja.

3. Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov.

4. Po svoj zemlji ide kazivanje njihov i riječi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima;

5. I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teče putem.

6. Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove.

7. Zakon je Gospodnji svršen, krijepi dušu, svjedočanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevještome.

8. Naredbe su Gospodnje pravedne, ve-sele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvjetljuje oči.

9. Strah je Gospodnji čist, ostaje do vijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svi koliki.

10. Bolji su od zlata i dragog kamena, slagji od meda koji teče iz sata.

11. I slugu tvojega oni su prosvjetlili; ko ih drži ima veliku platu.

12. Ko će znati *sve svoje* pogriješke? Očisti me i od tajnijeh?

13. I od voljnjih sačuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada će biti svršen i čist od velikoga prijestupa.

14. Da su ti riječi usta mojih ugodne,

i pomisao sreća mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelj moj!

PSALAM 20.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Da te usliši Gospod u dan žalosni, da te zaštití ime Boga Jakovljeva.

2. Da ti pošlje pomoć iz svetinje, i sa Siona da te potkrijepi.

3. Da se opomene svijeh prinosa tvojijeh, i žrtva tvoja paljenica da se nagje pretiła.

4. Da ti da Gospod po sren tvojemu; što god počneš, da ti izvrši.

5. Radovaćemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignućemo zastavu. Da ispuni Gospod sve molbe tvoje.

6. Sad vidim da Gospod čuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava.

7. Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svojega.

8. Oni posreću i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se.

9. Gospode! pomози caru, i usliši nas kad te zovemo.

PSALAM 21.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Gospode! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš!

2. Što mu je sree željelo, dao si mu, i molitve usta njegovijeh nijesi odbio.

3. Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragog kamena.

4. Molio te je za život i dao si mu da mu se produlje dani do vijeka.

5. Velika je slava njegova tvojom pomoću; slavu si i krasotu metnuo na nj.

6. Dao si mu blagoslove do vijeka, razveselio si ga radošću lica svojega.

7. Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se.

8. Naći će ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naći će desnica tvoja one koji mrze na tebe.

9. Učinićeš ih kao peč zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev će ih Gospodnji progutati, i oganj će ih proždrijeti.

10. Rod njihov istrijebićeš sa zemlje, i sjeme njihovo izmegnu sinova čovječijih;

11. Jer podigoše na tebe zlo, smisliše i ne mogaoše izvršiti.

12. Jer ćeš ih metnuti za biljegu; iz lukova svojijeh pustićeš *strijele* u lice njihovo.

13. Podigni se, Gospode, silom svojom; mi ćemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

PSALAM 22.

Načelniku pjevačkom. Kad zora zabijeli.
Psalam Davidov.

Bože, Bože moj! za što si me ostavio udaljivši se od spasenja mogega, od rijeći vike moje?

2. Bože moj! vičem danju, a ti me ne slušaš, i noću, ali nemam mira.

3. Sveti, koji živiš u pohvalama Izraeljevim!

4. U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao.

5. Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti.

6. A ja sam crv, a ne čovjek; podsmijeh ljudima i rug narodu.

7. Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom,

8. I govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje.

9. Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje.

10. Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj.

11. Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoćnika.

12. Opteće me mnoštvo telaca; jaki volovi Vasanski opkoliše me;

13. Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i riče.

14. Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni.

15. Sasuši se kao crijep krjepost mogja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni mećeš me.

16. Opkoliše me psi mnogi; četa zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje.

17. Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene načiniše stvar za gledanje.

18. Diješe haljine moje megju sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb.

19. Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoć.

20. Izbavi od mača dušu moju, od psa jedinicu moju.

21. Sačuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, čuvši, *izbavi* me.

22. Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliću te.

23. Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuju ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo!

24. Jer se ne ogлуši molitve ništoga niti je odbi; ne odvрати od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva.

25. Tebe ću hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiću pred onima koji se njega boje.

26. Neka jedu ubogi i nasite se i neka hvale Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše do vijeka.

27. Opomenuće se i obratiće se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniće se pred njim sva plemena nezna-božacka.

28. Jer je Gospodnje carstvo; on vlada narodima.

29. Ješće i pokloniće se svi pretili na zemlji; pred njim će pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu sačuvati duše svoje u životu.

30. Sjeme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospodarodu potonjemu.

31. Doći će, i kazivaće pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji će se roditi; jer je on učinio ovo.

PSALAM 23.

Psalam Davidov.

Gospod je pastir moj, ništa mi ne će nedostajati.

2. Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu.

3. Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega.

4. Da pogjem i dolinom sjena smrtnoga, neću se bojati zla; jersiti samnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me.

5. Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju i čaša je moja prepuna.

6. Da! dobrota i milost tvoja pratiće me u sve dane života mogega, i ja ću nastavati u domu Gospodnjem za dugo.

PSALAM 24.

Psalam Davidov.

Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj.

2. Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je.

3. Ko će izaći na goru Gospodnju? i ko će stati na svetom mjestu njegovu?

4. U koga su čiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno,

5. On će dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega.

6. Taki je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljevi!

7. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.

8. Ko je taj car slave? Gospod krjepak i silan, Gospod silan u boju.

9. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide car slave.

10. Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

PSALAM 25.

Psalam Davidov.

K tebi, Gospode, podižem dušu svoju.

2. Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji.

3. I koji se god u te uzdaju, ne će se osramotiti; osramotiće se oni koji se odmeću od tebe besputno.

4. Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauči me *hoditi* stazama tvojim.

5. Uputi me istini svojoj, i nauči me; jer si ti Bog spasenja mogega, tebi se nadam svaki dan.

6. Opomeni se milosrgja svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su od kako je vijeka.

7. Grijehova mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode!

8. Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje griješnicima put.

9. Upućuje krotke istini, uči krotke *hoditi* putem njegovijem.

10. Svi su putovi Gospodnji milost i istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo.

11. Radi imena svojega, Gospode, oprosti grijeh moj, jer je velik.

12. Koji se čovjek boji Gospoda? On će mu pokazati koji put da izbere.

13. Duša će njegova u dobru počivati, i sjeme će njegovo vladati zemljom.

14. Tajna je gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im.

15. Oči su mi svagda upravljene ka Gospodu, jer on izvlači iz zamke noge moje.

16. Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnik.

17. Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvedi me.

18. Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grijehе moje.

19. Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišću nenavide.

20. Sačuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam.

21. Bezazlenost i pravda neka me sačuva, jer se u tebe uzdam.

22. Izbavi, Bože, Izrailja od svijeh nevolja njegovijeh.

PSALAM 26.

Davidov.

Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; ne ću se pokolebati.

2. Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje.

3. Jer je milost tvoja pred očima mojim, i hodim u istini tvojoj.

4. Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam

5. Nenavidim društvo bezakoničko i s bezbožnicima ne sjedim.

6. Umivam pravdom ruke svoje i idem oko žrtvenika mogega, Gospode,

7. Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva čudesa tvoja.

8. Gospode! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje.

9. Nemoj duše moje pogubiti, ni života mogega s krvopilcima,

10. Kojima je zločinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita.

11. A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me i smiluj se na me.

12. Noga moja stoji na pravom *putu*; na skupštinama ću blagosiljati Gospoda.

PSALAM 27.

Davidov.

Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mogega; koga da se strašim?

2. Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaći će se i pašće.

3. Ako protiv mene vojska u oko stane, ne će se uplašiti sree moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda ne ću bojati.

4. Za jedno samo molim Gospoda samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju, i ranim u crkvu njegovu.

5. Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me.

6. Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; pri-
nio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda.

7. Čuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me.

8. Sree moje govori pred tobom *što si rekao* - „tražite lice moje“; tražim lice tvoje, Gospode!

9. Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti slugu svojega; budi pomoćnik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasi-
telju moj!

10. Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospod neka me prihvati.

11. Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onih koji me vrebaju.

12. Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe.

13. Vjerujem da ću vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh.

14. Uzđaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude sree tvoje krjepko, uzđaj se u Gospoda.

PSALAM 28.

Davidov.

K tebi, Gospode, vičem; grade moj, nemoj mi mučati, da ne bih, ako uzmu-
čiš, bio kao oni koji odlaze u grob.

2. Čuj molitveni glas moj, kad vapi-
jem k tebi, kad dižem ruke svoje k sve-
toj erkvi tvojoj.

3. Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji čine nepravdu, koji s bližnjima svojim mirno govore, a u sreću im je zlo.

4. Podaj im, Gospode, po djelima nji-

hovijem, po zlome postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslužili.

5. Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida!

6. Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega!

7. Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda sree moje, i on mi pomože. Za to se veseli sree moje, i pjesmom svojom slavim ga.

8. Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova.

9. Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih do vijeka.

PSALAM 29.

Psalam Davidov.

Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i čast.

2. Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.

3. Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom.

4. Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan.

5. Glas Gospodnji lomi kedre, Gospod lomi kedre Livanske.

6. Kao tele skaču od njega; Livan i Sirion kao mlad bivo.

7. Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni.

8. Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades.

9. Glas Gospodnji oprašta košute bre-
mena, i sa šuma skida odijelo; i u erkvi
njegovoj sve govori o slavi *njegovoj*.

10. Gospod je sjedio nad potopom, i
sjedjeće Gospod kao car u vijek.

11. Gospod će dati silu narodu svo-
jemu, Gospod će blagosloviti narod svoj
mirom.

PSALAM 30.

Psalam Davidov. Pjesma kad se ponovi dom.

Uzvišavaću te, Gospode, jer si me oteo. i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete.

2. Gospode, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me.

3. Gospode! izveo si iz pakla dušu mo-
ju, i oživio si me da ne sigijem u grob.

4. Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo.

5. Gnjev je njegov za trenuće oka, a do života milost njegova, večerom dolazi plač, a jutrom radost.

6. I ja rekoh u dobru svom : ne ću posrnuti do vijeka.

7. Ti šćaće, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvрати lice svoje, i ja se smetoh.

8. *Tada* tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih :

9. „Kakva je korist od krvi moje, da sigjem u grob ? hoće li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju ?

10. Čuj, Gospode ! i smiluj se na me ; Gospode, budi mi pomoćnik.“

11. I ti promijeni plač moj na radost, skide s mene vreću, i opasa me veseljem.

12. Za to će ti pjevati slava *moja* i ne će umuknuti ; Gospode, Bože moj ! do vijeka ću te hvaliti.

PSALAM 31.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

U tebe se, Gospode, uzdam ; nemoj me ostaviti pod sramotom do vijeka, po pravdi svojoj izbavi me.

2. Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomози mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasio.

3. Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljaj mnom.

4. Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše ; jer si ti krjepost moja.

5. U tvoju ruku predajem duh svoj ; izbjavljao si me, Gospode, Bože istini !

6. Nenauidim one koji poštuju propadljive idole ; ja se u Gospoda uzdam.

7. Radovaću se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaj tugu duše moje,

8. Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu.

9. Smiluj se na me, Gospode ; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje ;

10. Išćilje u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju ; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnuše.

11. Od mnozine neprijatelja svojih postadoh podsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim ; koji me vide na ulici, bježe od mene.

12. Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srećima ; ja sam kao razbijen sud.

13. Jer slušam grdnju od mnogih, od svuda strah, kad se dogovaraju na me, misle išćupati dušu moju.

14. A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim : ti si Bog moj.

15. U tvojoj su ruci dani moji ; otmi me iz ruku neprijatelja mojijeh, i od onijeh, koji me gone.

16. Pokaži svijetlo lice svoje služi svojemu ; spasi me milošću svojom.

17. Gospode ! nemoj me ostaviti pod sramotom ; jer tebe prizivljem. Nek se posrame bezboznici, neka zamuknu i padnu u pakao.

18. Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravdnika obijesno, oholo i s porugom.

19. Kako je mnogo u tebe dobra, koje čuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima čovječijim !

20. Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih ; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika.

21. Da je blagosloven Gospod, što mi pokaza divnu milost *kao da me uvede* u tvrd grad !

22. Ja rekoh u smetnji svojoj : odbačen sam od očiju tvojijeh ; ali ti ću molitveni glas moj, kad te prizvah.

23. Ljubite Gospoda svi sveti njegovi ; Gospod drži vjeru ; i izvršeno vraća onima koji postupaju oholo.

24. Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate

PSALAM 32.

Davidov. Nauk.

Blago onome, kojemu je oproštena krivica, kojemu je grijeh pokriven.

2. Blago čovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u čijem duhu nema lukavstva.

3. Kad mučah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan.

4. Jer dan i noć tištaše me ruka tvoja ; nestade soka u meni *kao* na ljetnoj pripeci.

5. Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih ; rekoh : ispovijedam Gospodu prijestupe svoje ; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega.

6. Za to neka ti se moli svaki svetac,

kad se možeš naći; i onda potop velike vode ne će ga stignuti.

7. Ti si zaklon moj, ti me čuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju.

8. Urazumiću te, i pokazaću ti put kojim da ideš; svjetovaću te, oko je moje na tebi.

9. Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubien, kad ne idu k tebi.

10. Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost.

11. Radujte se o gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste pravoga srca.

PSALAM 33.

Veselite se pravednici pred Gospodom: pravednima dolikuje slaviti.

2. Slavite Gospoda guslama, udarajte mu u psaltir od deset žica.

3. Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujući;

4. Jer je prava riječ Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito.

5. On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja.

6. Riječju Gospodnjom nebesa se stvorise, i duhom usta njegovijeh sva voj-ska njihova.

7. Kao u gomilu sabra vodu morsk, i propasti metnu u spremlu.

8. Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj;

9. Jer on reče, i postade; on zapovjedi, i pokaza se.

10. Gospod razbija namjere neznabošcima, uništava pomisli narodima.

11. Namjera je Gospodnja tvrda do vijeka, misli srca njegova od koljena na koljeno.

12. Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijegje.

13. S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske;

14. S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji.

15. On je stvorio sva srca njihov, on i zna sva djela njihova.

16. Ne će pomoći caru velika sila, ne će zaštititi jakoga velika snaga;

17. Nije u konju uzdanje da će pomo-

ći, ako mu je i velika snaga, ne će izbaviti.

18. Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji čekaju milost njegovu.

19. On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine.

20. Duša se naša uzda u Gospoda; on je pomoć naša i štit naš.

21. O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo.

22. Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

PSALAM 34.

Davidov, kad se pred Avimelehem učini lud, i on ga otjera, te otide.

Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojim.

2. Gospodom se hvali duša moja; neka čuju koji stradaju, pa neka se raduju.

3. Veličajte Gospoda sa mnorn, uzvišujmo ime njegovo zajedno.

4. Tražih Gospoda, i ču me, i svijeh nevolja mojih oprostí me.

5. Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova ne će postidjeti.

6. Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga ču, i oprostí ga svijeh nevolja njegovijeh.

7. Angjeli Gospodnji stanom stoje oko onijeh, koji se njega boje, i izbavljaju ih.

8. Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago čovjeku koji se uzda u nj.

9. Bojte se gospoda, sveti njegovi; jer, koji se njega boje, njima nema oskudice.

10. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premiče im se ni jednoga dobra.

11. Hodite, djeco, poslušajte me; naučiću vas strahu Gospodnjemu.

12. Koji čovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro?

13. Ustavljaj jeziksvoj oda zla, i usta svoja od prijevarne riječi.

14. Kloni se od zla, i čini dobro, traži mira i idi za njim.

15. Oči su Gospodnje obraćene na pravednike, i uši njegove na jauk njihov.

16. Ali je strašno lice Gospodnje za one koji čine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov.

17. Viču pravedni, i Gospod ih čuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh.

18. Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha.

19. Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svih izbavlja Gospod.

20. Čuva *Gospod* sve kosti njegove, ni jedna se od njih ne će slomiti.

21. Bezbožnika ubiće zlo, i koji nena-vide pravednika prevariće se.

22. Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, ne će se prevariti.

PSALAM 35.

Davidov.

Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me.

2. Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoć.

3. Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje.

4. Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoće.

5. Neka budu kao prah pred vjetrom, i angjeo Gospodnji neka ih progoni.

6. Neka bude put njihov taman i klizav, i angjeo Gospodnji neka ih tjera.

7. Jer ni za što zastriješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše *jamu* duši mojoj.

8. Neka dogje na njega pogibao nena-dna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao.

9. A duša će se moja radovati o Gospodu, i veseliće se za pomoć njegovu.

10. Sve će kosti moje reći: Gospode! ko je kao ti, koji izbavljaš stradalca od onoga koji mu dosagjuje i ništa ga i ubogoga od onoga koji ga upropašćuje?

11. Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju.

12. Plaćaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj.

13. Ja se u bolesti njihovoj oblačih u vreću, mučilh postom dušu svoju, i molitva se moja vraćala u prsima mojim.

14. Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan i s oborenim glavom kao onaj koji za materom žali:

15. A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam za što, čupaju i ne prestaju.

16. S nevaljalijem i podrugljivijem besposličarima škrguću na me zubima svojim.

17. Gospode! hoćeš li dugo gledati? Otmi dušu moju od napadanja njihova, od *ovijeh* lavova jedinicu moju.

18. Priznavaću te u saboru velikom, nsred mnogoga naroda hvaliću te:

19. Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravdno, i namigivali očima koji mrze na me ni za što.

20. Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari.

21. Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše.

22. Vidiš, Gospode! nemoj mučati; Gospode! nemoj odstupiti od mene.

23. Probudi se, ustani na sud moj, Bože moji i Gospode, i na parnicu moju.

24. Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete.

25. Ne daj da govore u sreću svojom: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrijesmo ga.

26. Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeću nada mnoom.

27. Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu!

28. I moj će jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

PSALAM 36.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodnjega Davida.

Bezakoniku je bezbožna riječ u sreću; nema straha Božijega pred očima njegovijem.

2. Ali laže sebi u oči, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj.

3. Riječi su usta njegovijeh nepravda i lukavstvo, ne će da se opaneti da tvori dobro.

4. Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rgjavom, zlo mu nije mrsko.

5. Gospode! do neba je milost tvoja i istina tvoja do oblaka.

6. Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljnde i stoku ti čuvaš, Gospode!

7. Kako je dragocjena milost tvoja,

Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se.

8. Hrane se od izobilja doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš.

9. Jer je u tebe izvor života, tvojom svjetlošću vidimo svjetlost.

10. Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca.

11. Ne daj da stane na mene noga ohola, i ruka bezbožnička da me zaljulja.

12. Onamo neka padnu koji čine bezakonje, neka se stropošaju i ne mogu ustati.

PSALAM 37.

Davidov.

Nemoj se žestiti gledajući nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji čine bezakonje.

2. Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu.

3. Uzday se u Gospoda i твори dobro; živi na zemlji i hrani istinu.

4. Tješi se Gospodom, i učiniće ti što ti srce želi.

5. Predaj Gospodu put svoj, i uzday se u njega, on će učiniti,

6. I izvešće kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao po dne.

7. Osloni se na Gospoda, čekaj ga. Nemoj se žestiti *gledajući* koga gdje napreduje na putu svojem, čovjeka, koji radi što namisli.

8. Utišaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo činiš.

9. Jer će se istrijebiti koji čine zlo, a koji čekaju Gospoda naslijediće zemlju.

10. Još malo, pa ne će biti bezbožnika; pogledaćeš na mjesto njegovo, a njega nema.

11. A smjerni će naslijediti zemlju, i naslagjivaće se množinom mira.

12. Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguće na nj zubima svojim.

13. Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primiće dan njegov.

14. Mač potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji *idu* pravim putem.

15. Mač će njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiće se.

16. Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika.

17. Jer će se mišice bezbožnicima potrti, a pravednike utvrgjuje Gospod.

18. Zna Gospod dane bezazlenima, dio njihov traje do vijeka.

19. Ne će se postidjeti u zlo doba, i u dane gladne biće siti.

20. A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnji kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze.

21. Bezbožnik uzaima i ne vraća, a pravednik poklanja i daje.

22. Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe.

23. Gospod utvrgjuje korake *svakoga* čovjeka i mio mu je put njegov.

24. Kad posrne da padne, ne će pasti, jer ga Gospod drži za ruku.

25. Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba.

26. Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na potomstvu je njegovu blagoslov.

27. Uklanja se od zla, i čini dobro i živi do vijeka.

28. Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojih; u vijek se oni čuvaju; i*pleme će se bezbožničko istrijebiti.

29. Pravednici će naslijediti zemlju, i živjeće na njoj do vijeka.

30. Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu.

31. Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotiču.

32. Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije;

33. Ali ga Gospod ne će pustiti u ručke njegove, niti će dati da ga okrive kad se stanu suditi.

34. Čekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on će te postaviti da vladáš zemljom; vidjećeš kako će se istrijebiti bezbožnici.

35. Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširišće kao granato drvo;

36. Ali progje, i evo nema ga; tražim ga i ne nađoh.

37. Hrani čistotu i pazi pravdu, jer će u čovjeka mirna ostati potomstvo.

38. A bezakonika će nestati sa svijem; potomstvo će se bezbožničko zatrti.

39. Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji.

40. Gospod će im pomoći, i izbaviće ih; izbaviće ih od bezbožnika, i sačuvaće ih, jer se u njega uzdaju.

PSALAM 38.

Psalam Davidov. Za spomen.

Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakaziti u jarošći svojoj.

2. Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti.

3. Nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem od gnjeva tvogoga; nema mira u kostima mojim od grijeha mogega.

4. Jer bezakonja moja izagjoše vrh glave moje, kao teško breme otežaje mi.

5. Usmrđeše se i zagnojiše se rane moje od bezumlja mogega.

6. Zgrčio sam se i pogurio se veoma, vas dan idem sjetan:

7. Jer sam iznutra pun oguja, i nema zdrava *mjesta* na tijelu mojem.

8. Iznemogoh i veoma oslabih, ričem od trzanja srca svojega.

9. Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno.

10. Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid očiju mojijeh, ni nje ga mi nema.

11. Drugovi moji i prijatelji moji videći rane moje odstupiše, daleko stoje bližnji moji.

12. Koji traže dušu moju zamještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari.

13. A ja kao gluh ne čujem i kao nijem koji ne otvora usta svojijeh.

14. Ja sam kao čovjek koji ne čuje ili nema u ustima svojim pravdanja.

15. Jer tebe, Gospode, čekam, ti odgovaraj *za mene*, Gospode, Bože moj!

16. Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeću nada mnom, kad se spotakne noga moja.

17. Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom.

18. Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega.

19. Neprijatelji moji žive, jaki su, i sila ih ima što me nenavide na pravdi.

20. Koji mi vraćaju zlo za dobro, neprijatelji su mi za to što sam pristao za dobrim.

21. Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene.

22. Pohitaj u pomoć meni, Gospode, spasitelju moj!

PSALAM 39.

Načelniku pjevačkom Iditumu. Psalam Davidov.

Rekoh: čuvaću se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaću usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom.

2. Bijah nijem i glasa ne pustih; mučah i o dobru. Ali se tuga moja podiže,

3. Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovorioh jezikom svojim:

4. Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle će trajati dani moji? da znam kako sam ništa.

5. Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki čovjek živ.

6. Baš hodi čovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome će dopasti.

7. Pa šta da čekam, Gospode? Nad je moj u tebi.

8. Iz svega bezakonja mogega izbavi me, ne daj me bezumnome na podsmijeh.

9. Nijem sam, ne ću otvoriti usta svojijeh; jer si me ti udario.

10. Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me.

11. Ako ćeš karati čovjeka za prijestupe, rastočić se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki čovjek.

12. Slušaj molitvu moju, Gospode, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje nemoj mučati. Jer sam gost u tebi i došljak kao i svi stari moji.

13. Nemoj me više gnjevno gledati, pa ću odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

PSALAM 40.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Dugo čekah Gospoda, i saze se k meni, i ču viku moju.

2. Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje.

3. I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našem. Vide mnogi, i počinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega.

4. Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraća se oholima i onijem koji teže na laž.

5. Mnoga su čudesa tvoja, koja si učio

nio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje o nama. Nema ti ravnoga. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema.

6. Žrtve i darova ne ćeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš.

7. I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene;

8. Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.

9. Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš.

10. Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog.

11. Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me čuvaju.

12. Jer me opkoliše zla nebrojena; sti-goše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi.

13. Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoć.

14. Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj!

15. Nek se vrate natrag i postide koji mi žele zlo! Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha!

16. Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospod!

17. Ja sam nesrećan i ništ, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoć moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne časi.

PSALAM 41.

Načelniku pjevačkom. Psalm Davidov.

Blago onome koji razumije ništemu! Gospod će ga izbaviti u zli dan.

2. Gospod će ga sačuvati i poživice ga; biće blažen na zemlji. Ne ćeš ga dati na volju neprijateljima njegovijem.

3. Gospod će ga ukrijepiti bolna na odru. Sa svijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj.

4. Ja vičem: Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti.

5. Neprijatelji moji govore zlobno za mene: „kad će umrijeti, i ime njegovo poginuti?“

6. I ako ko dogje da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otišavši kazuje.

7. Šapću o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo:

8. „Zla stvar dogje na njega, legao je; ne će više ustati.“

9. I čovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jegjaše hljeb moj, podiže na me petu.

10. Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja ću im vratiti.

11. Po tome ću poznati da sam ti mio, ako se ne uzrađuje neprijatelj moj na danom.

12. A mene cijela sačuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim do vijeka.

13. Blagosloven Bog Izailjev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

PSALAM 42.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože!

2. Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad ću doći i pokazati se licu Božijemu?

3. Suze su mi hljeb dan i noć, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj?

4. Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznujući pjevaše i podvikivaše.

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzday se u Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

6. Klonula je u meni duša za to što te pominjem u zemlji Jordanskoj, na Ermonu, na gori maloju.

7. Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navališe.

8. Danju je javljao Gospod milost svoju, a noću mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega.

9. Reći ću Bogu, gradu svojemu: za što si me zaboravio! za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

10. Koji mi pakoste, prebijajući kosti moje, rugaju mi se govoreći mi svaki dan: gdje ti je Bog?

11. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzday se Boga; jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 43.

Sudi mi Bože, i raspravi parbu moju s narodom rgjavim! Od čovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me.

2. Jer si ti Bog krjeposti moje; za što si me odbacio? Za što idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

3. Pošlji vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje.

4. Onda ću pristupiti k žrtveniku Božijemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviću te, Bože, Bože moj!

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaš se u Boga, jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

PSALAM 44.

Načelniku pjevačkom. Nauk. Sinova Korejevih.

Bože, svojim ušima slušasmo, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si učinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme.

2. Rukom svojom izagnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio.

3. Jer ne zadobiše zemlje svojim mačem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvogoga, jer ti bijahu omljeli.

4. Bože, care moj, ti si onaj isti, pošlji pomoć Jakovu!

5. S tobom ćemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgazićemo one koji ustaju na nas.

6. Jer se ne uzdam u luk svoj, niti će mi mač moj pomoći.

7. Nego ćeš nas ti izbaviti od neprijatelja naših, i nenavidnike naše posramićeš.

8. Bogom ćemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slavićemo do vijeka.

9. Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom.

10. Obračaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju.

11. Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas.

12. U besecenje si prodao narod svoj, i nijesi mu podigao cijene.

13. Dao si nas na podsmijeh susjedi-ma našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas.

14. Načinio si od nas priču u naroda, gledajući nas mašu glavom tugjinci.

15. Svaki je dan sramota moja preda mno-m, i stid je popao lice moje

16. Od riječi podsmjevačevih i rugačevih, i od pogleda neprijateljevih i o-svetljivčevih.

17. Sve ovo snagje nas; ali ne zaboravimo tebe, niti prestupismo zavjeta tvogoga.

18. Ne odstupi natrag srce naše, i stope naše ne zagjoše s puta tvogoga.

19. Kad si nas bio u zemlji zmajev-skoj, i pokrivao nas sjenom smrtnijem,

20. Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k bo-gu tugjemu,

21. Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu.

22. A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovca na klani-cama.

23. Ustani, što spavaš, Gospode! Pro-budi se, nemoj odbaciti za svagda.

24. Za što kriješ lice svoje? zaborav-ljaš nevolju i muku našu?

25. Duša naša pade u pra-n, tijelo je naše bačeno na zemlju.

26. Ustani, pomoći naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

PSALAM 45.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosan. Korejevih sinova. Nauk. Pjesma ljubavna.

Teče iz srca mojega riječ dobra; re-koh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara.

2. Ti si najljepši izmegju sinova ljud-skih, blagodat teče iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog do vijeka.

3. Pripaši, junače, uz bedru svoju mač svoj, čast svoju i krasotu svoju.

4. I tako okićen pohitaj, sjedi na ko-la za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa.

5. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod *vlast* tvoju; *prostrijeliće* srca neprijatelja carevijen.

6. Prijesto je tvoj, Bože, vječan i ne-pokolebljiv; skiptar je carstva tvogoga skiptar pravice.

7. Ljubiš pravdu i mrziš na bezako-nje; togaradi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje.

8. Sve haljine tvoje *mirišu* smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minijske slonove kosti, oni te vesele.

9. Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu.

10. Čuj, kćeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega.

11. I caru će omiljeti ljepota tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni.

12. Kći Tirova *doći će* s darovima, najbogatiji u narodu tebe će moliti.

13. Sva je ukrašena kći careva iznutra, haljina joj je zlatom iskićena.

14. U vezenoj *haljini* vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine.

15. Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev.

16. Mjesto otaca tvojih biće sinovi tvoji, postavićeš ih knezovima po svoj zemlji.

17. Učiniću da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom će te slaviti narodi va vijek vijeka.

PSALAM 46.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Uz *muzikalnu pravu* alamt. Pjesma.

Bog nam je utočište i sila, pomoćnik, koji se u nevoljama brzo nalazi.

2. Za to se ne ćemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalile u srce morima.

3. Neka buči i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovijeh;

4. Potoci vesele grad Božiji, sveti stan višnjega.

5. Bog je usred njega, ne će se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore.

6. Uzbućашe narodi, zadrmaše se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaše.

7. Gospod nad vojskama s nama je, branić je naš Bog Jakovljev.

8. Hodite i vidite djela Gospoda, koji učini čudesa na zemlji.

9. Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem.

10. Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji.

11. Gospod nad vojskama s nama je, branić je naš Bog Jakovljev.

PSALAM 47.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalm.

Svi narodi, zaplještite rukama, pokli-knite Bogu glasom radosnijem.

2. Jer je višnji Gospod strašan, car je veliki nad svom zemljom.

3. Pokori nam narode i plemena pod noge naše.

4. Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje.

5. Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni.

6. Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte;

7. Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu.

8. Bog carujenad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom.

9. Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

PSALAM 48.

Pjesma. Psalm. Sinova Korejevih.

Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj.

2. Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani *njezinoj* grad cara velikoga.

3. Bog u dvorima njegovijem zna se da je branić.

4. Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali progjoše svi.

5. Vidješe i začudiše se, prepadoše se i pobjgoše.

6. Trepet obuze ih ondje, mučiše se kao porodilja.

7. Vjetrom istočnim razbio si korablje Tarsiske.

8. Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi do vijeka.

9. Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje.

10. Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim: pravde je puna desnica tvoja.

11. Nek se veseli gora Sion, nek se radnju kćeri Judejske sudova radi tvojijeh.

12. Pogjite oko Siona i obigjite ga, izbrojte kule njegove;

13. Pogledajte bedeme njegove, raz-

motrite dvorove njegove, da pripovijedate mlagjim naraštajima.

14. Jer je ovaj Bog naš Bog u vijek i do vijeka, on će biti vogj naš do vijeka.

PSALAM 49.

Načelniku pjevačkom. Sinova Korejevih. Psalm.

Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj,

2. Prostaci i gospodo, bogati i siromasi.

3. Usta će moja kazati premudrost, i srce moje reći će razum.

4. Prignuću uho svoje k priči, uz gusle ću otvoriti zagonetku svoju.

5. Čega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli?

6. Koji se uzdate u silu svoju, i hvallite se velikijem bogatstvom svojim!

7. Čovjek ne će nikako brata osloboditi, ne će dati Bogu otkupa za nj.

8. Velik je otkup za dušu, i ne će biti nigda

9. Da ko do vijeka živi, i ne vidi groba.

10. *Sci* vide gdje umiru kao i neznalice i bezumnici što ginu, i ostavljaju drugima imanije svoje.

11. Oni misle da će kuće njihove trajati do vijeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje:

12. Ali čovjek u časti ne će dugo ostat, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

13. Ovaj im se put čini probitačan, i koji za njima idu, hvalje misli njihove;

14. Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt će im biti pastir; i u jutru hodiće po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaće pakao rastavivši ih s naseljem.

15. Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima.

16. Ne boj se kad se ko bogati, kad raste slava doma njegova.

17. Jer kad umre, ne će ništa ponijeti, niti će poći za njim slava njegova.

18. Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe, što ugađjaš sebi.

19. Ali će on otići u stan otaca svojih, gdje syijeta nigda ne vide.

20. Čovjek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

PSALAM 50.

Psalam Asafov.

Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunčanoga do zapada.

2. Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog.

3. Ide Bog naš, i ne muči; pred njim je oganj, koji proždire, oko njega je bura velika.

4. Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu:

5. „Skupite mi sveće moje, koji su učinili sa mnom zavjet na žrtvi.

6. (I nebesa oglašiš pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.)

7. Slušaj, narode moj, što ću ti kazati, Izrailju, što ću ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj.

8. Ne ću te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom.

9. Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jarića iz torova tvojih.

10. Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na hiljade.

11. Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je.

12. Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj.

13. Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareću pijem?

14. Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjete svoje.

15. Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviću te, i ti me proslavi.“

16. A bezbožniku reče Bog: za što kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima?

17. A sam mrziš na nauku, i riječi moje bacaš za legja.

18. Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljubočincima imaš dijel.

19. Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevare.

20. Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaš.

21. Ti si to činio, ja mučah; a ti pomisli da sam ja kao ti. Obličiću te, metnuću ti pred oči *grijehe tvoje*.

22. Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inače ću zgrabiti, pa ne će niko izbaviti.

23. Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja ću mu pokazati spasenje Božije.

PSALAM 51.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Kad mu dogje prorok Natan, po što bi kod Vit-savije.

Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj očisti bezakonje moje.

2. Operi me dobro od bezakonja mogjega, i od grijeha mogjega očisti me.

3. Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom.

4. Samome tebi zgriješih, i na tvoje oči zlo učinih, a ti si pravedan u riječima svojim i čist u sudu svojem.

5. Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom.

6. Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost.

7. Pokropi me isopom, i očistiću se; umij me, i biću bjelji od snijega.

8. Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potr'o.

9. Odvrati lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja očisti.

10. Učini mi, Bože, čisto srce, i duh prav ponovi u meni.

11. Nemoj me odvrnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene.

12. Vрати mi radost spasenja svojega, i duh vladalački neka me potkrijepi.

13. Naučiću bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi će se obratiti.

14. Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik će moj glasiti pravdu tvoju.

15. Gospode! otvori usta moja, i ona će kazivati hvalu tvoju.

16. Jer žrtve ne ćeš : ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš.

17. Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože.

18. Po dobroti svojoj, Gospode, čini dobro Sionu, podigni zidove Jeruslimske.

19. Onda će ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda će metati na žrtvenik tvoj teoce.

PSALAM 52.

Načelniku pjevačkom. Nauk Davidov. Kad dogje Doig Idumejac i prokaza Saulu i reče mu da je David došao u kuću Avimelehovu.

Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan *sa mnom*.

2. Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebe kao britva naoštrena, lukavi!

3. Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govoriti.

4. Ljubiš svakojake riječi od pogibli, i jezik lukav.

5. Toga radi Bog će te poraziti sa svijem, izbaciće te i išćupaće te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh.

6. Vidjeće pravednici: i pobojaće se, i podsmijevaće mu se :

7. Gle čovjeka koji ne držiše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega, i utvrgjivaše se zloćom svojom.

8. A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i do vijeka.

9. Do vijeka ću hvaliti tebe, jer dobro činiš, i uzdaću se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

PSALAM 53.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Nauk Davidov.

Reče bezumnik u srcu svojem : nema Boga; pronevaljališe se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori.

2. Bog s neba pogleda na sinove čovječije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga.

3. Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar ne će da se orazume koji god čine bezakonje, jedu narod moj *kao sto* jedu hljeb, i ne prizivaju Boga?

5. Drktaće od straha gdje straha nema. Jer će Bog rasuti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti ćeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže.

6. Ko će poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povрати zarobljeni narod svoj, radovaće se Jakov, veselice se Izrailj.

PSALAM 54.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov. Kad dogjoše Zifeji i kazaše Saulu : David se krije kod nas.

Bože! imenom svojim pomози mi, i krjepošću svojom *odbrani* me na sudu.

2. Bože! usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih.

3. Jer tugjini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom.

4. Gle, Bog je pomoćnik moj, Gospod daje snagu duši mojoj.

5. Obratiće zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiće ih.

6. Rado ću prinijeti žrtvu, proslaviću ime tvoje, Gospode, jer je dobro.

7. Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

PSALAM 55.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov.

Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mogega.

2. Pazi, i saslušaj me : civilim u jadu svom i uzdišem

3. Od vike neprijateljske i od dosade bezbožničke; jer dižu na me zlo i u gnjevu gone me.

4. Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me;

5. Strah i trepet dogje na me, i groza poduze me.

6. I rekoh : ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odletio i počinuo;

7. Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji.

8. Pohitao bih da utečem od vihora i od bure.

9. Porazi Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svagju u gradu;

10. Danju i noću to hodi po zidovima njegovijem; zločinstvo je i muka posred njega.

11. Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo.

12. Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenaavidnik, od njega bih se sakrio.

13. Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj,

14. S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni.

15. Neka ih ugrabi smrt, neka živi sigju u pakao, jer je zločinstvo u stanu njihovu i u njima.

16. Ja Boga prizivljem, i Gospod će me spasti.

17. Večerom i jutrom i u po dne tužim i uzdišem, i čuće glas moj;

18. Učiniće, te će duša moja biti mirna od onijeh koji napadaju na me, jer ih mnogo imam.

19. Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga.

20. Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu.

21. Usta su im meka kao maslo, a na sreću im je rat. Riječi su im blaže od ulja, ali su goli mačevi.

22. Stavi na Gospoda breme svoje, i on će te potkrijepiti. Ne će dati do vijeka pravedniku da posrne.

23. Ti ćeš ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi ne će sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

PSALAM 56.

Načelniku pjevačkom. O nijemoj golubici na daleko. Zapis Davidov, kad ga Filisteji uhvatiše u Getu.

Smiluj se na me, Bože, jer čovjek hoće da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritješnjuje.

2. Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo.

3. Kad me je strah, ja se u tebe uzdam.

4. Bogom se hvalim za riječ njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti tijelo?

5. Svaki dan izvrću riječi moje; što god misle, sve meni o zlu.

6. Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju.

7. Kod ovake zloće izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože.

8. U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje čuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj.

9. Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivljem; po tom znam da je Bog sa mnohom.

10. Bogom se hvalim za riječ njegovu, Gospodom se hvalim za riječ njegovu.

11. U Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?

12. Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe ću hvaliti;

13. Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih ho-

dio pred licem Božjim, u svjetlosti živih.

PSALAM 57.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad od Saula uteče u pećinu.

Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne progju nevolje.

2. Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro čini;

3. Da pošlje s neba i sačuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju.

4. Duša je moja megju lavovima, ležim megju onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik mač oštar.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

6. Metnuše zamku nogama mojim, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i *sami* padoše u nju.

7. Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaću te i slaviću.

8. Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaću rano.

9. Hvaliću Gospoda po narodima, pjevaću ti po plemenima.

10. Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka.

11. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

PSALAM 58.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov.

Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi čovječiji?

2. Ta, bezakonja sastavljate u srcu, mećete na mjerila zločina ruku svojih na zemlji.

3. Od samoga rođenja zastraniše bezakonici, od utrobe *materine* tunaraju govoreći laž.

4. U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje,

5. Koja ne čuje glasa bajaču, vračaru, vještu u vraćanju.

6. Bože! polomi im zube u ustima njihovijem; razbij čeljusti lavovima, Gospode!

7. Nek se proliju kao voda, i nestane

ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene.

8. Kao puž, koji se raščinja, neka iščile, kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca.

9. Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor.

10. Obradovaće se pravednik kad vidi osvetu, opraćće noge svoje u krvi bezbožnikovoj.

11. I reći će ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

PSALAM 59.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad Saul posla da čuvaju kuću da bi ga ubili.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me.

2. Izbavi me od onijeh, koji čine bezakonje, i od krvopija sačuvaj me.

3. Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode.

4. Bez krivice moje stječu se i oružaju se, ustani za mene, i gledaj.

5. Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obiggi sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika.

6. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

7. Evo ruže jezikom svojim, mač im je u ustima, jer, *vele*, ko će čuti?

8. Ali ti ćeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve *ove* narode.

9. Oni su jaki ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog, čuvar moj.

10. Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje *bez straha* da gledam neprijatelje svoje.

11. Nemoj ih pobiti, da ne bi zaborio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, braniću naš,

12. Za grijeh usta njihovijeh, za riječi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili.

13. Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih.

14. Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada.

15. Neka tumaraju tražeći hrane, i ne nasativši se neka noći provode.

16. A ja ću pjevati silu tvoju, rano u jutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utočište u dan nevolje moje.

17. Silo moja! tebi ću pjevati, jer si ti Bog čuvar moj, Bog koji me miluje.

PSALAM 60.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu pravu* susan edut. Zapis Davidov. Za učenje; kad vojeva sa Sirijom Mesopotamskom i sa Sirijom Sovskom, i kad Joav vraćajući se pobi dvanaest tisuća Idumejaca na slanom polju.

Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas.

2. Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njiha.

3. Dao si narodu svojemu da pozna ljutu *nevolju*, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo.

4. Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka,

5. Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me.

6. Bog reče u svetinji svojoj: veselicu se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokov razmjeriću.

7. Moj je Galad, moj je Manasija, Jereem je krjepost glave moje, Juda skipitar moj,

8. Moav čaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružiću obuću svoju. Pjevaj mi Filistejska zemljo!

9. Ko će me odvesti u tvrdi grad? Ko će me otpratiti do Edoma?

10. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom?

11. Daj nam pomoć u tjeskobi. A obrana je čovječija uzalud.

12. Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

PSALAM 61.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Davidov.

Čuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju.

2. Od kraja zemlje vičem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti.

3. Jer si ti utočište moje, tvrdi zaklon od neprijatelja.

4. Da živim u stanu tvom do vijeka, i počinem pod krovom krila tvojih.

5. Jer ti Bože čuješ zavjete moje i daješ *mi* dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje.

6. Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno.

7. Neka caruje do vijeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga čuvaju.

8. Tako ću pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujući zavjete svoje svaki dan.

PSALAM 62.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Psalam Davidov.

Ta, u Boga je mir duši mojoj, od njega je spasenje moje!

2. Ta, on je grad moj i spasenje moje, utočište moje, ne ću posrnuti ni malo.

3. Dokle ćete napadati na čovjeka? Svi hoćete da ga oborite kao zid nava-ljen, kao ogradu isprovaljivanu.

4. Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljaju a u srcu kunu.

5. Jest, u Bogu se smiri, dušo moja: jer je u njemu nad moj.

6. On je grad moj i spasenje moje, utočište moje, ne ću posrnuti.

7. U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu.

8. Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naš utočište.

9. Ta, sinovi su prostaćki ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa.

10. Ne uzdajte se u vlast ni u otima-nje, nemojte biti ništavi: kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj.

11. Jednom reče Bog i više puta čuh, da je krjepost u Boga.

12. I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaćaš svakome po djelima njegovi-jem.

PSALAM 63.

Psalam Davidov, kad bijaše u pustinji Judej-skoj.

Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom će-

zne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj.

2. Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju.

3. Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe;

4. Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje.

5. Kao salom i uljem nasitila bi se duša moja, i radosnijem glasom hvalila bi te usta moja.

6. Kad te se sjećam na postelji, *sve* noćne straže razmišljam o tebi.

7. Jer si ti pomoć moja, i u sjenu krila tvojih veselim se.

8. Duša se moja priljepila za tebe, desnica tvoja drži me.

9. Koji traže pogibao duši mojoj, oni će otići pod zemlju.

10. Izginuće od mača, i dopašće lisicama.

11. A car će se veseliti o Bogu, hvaliće se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

PSALAM 64.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

Čuj, Bože, glas moj u jadu mom; od strašnoga neprijatelja sačuvaj život moj.

2. Sakrij me od gomile bezakonika, od čete zločinaca,

3. Koji naoštrije jezik svoj kao mač, strijeljaju riječima, koje zadaju rane,

4. Da bi iz potaje ubili pravoga. Iz nepada udaraju na nj i ne boje se;

5. Utvrguju sebe u zlim namjerama, dogovaraju se kako će zamke sakriti, vele: ko će ih vidjeti?

6. Izmišljaju zločinstva i *govore*: svršeno je! šta će se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u čovjeka duboko je.

7. Ali će ih Bog poraziti; udariće ih strijela iz nenada.

8. Oboriće jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježeće od njih.

9. Svi će se ljudi bojati i kazivaće čudo Božije, i poznaće u tome djelo njegovo.

10. A pravednik će se veseliti o Gospodu i uzdaće se u njega, i hvaliće se svi koji su pravoga srca.

PSALAM 65.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Pjesma.

U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršuju zavjeti.

2. Ti slušaš molitvu; k tebi dolazi svako tijelo.

3. Bezakonja me pritiskuju, ti ćeš očistiti grijeha naše.

4. Blago onome koga biraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitićemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje.

5. Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svih krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko.

6. Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jačinom,

7. Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima!

8. Boje se tvojih čudesa koji žive na krajevima *zemaljskim*; sve što se javlja jutrom i večerom ti budiš da slavi tebe.

9. Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaćavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio.

10. Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da ragja.

11. Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro činiš; stope su tvoje pune masti.

12. Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošću.

13. Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

PSALAM 66.

Načelniku pjevačkom. Pjesma. Psalam.

Poklikni Bogu, sva zemljo!

2. Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu.

3. Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim, radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji!

4. Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvomemu!

5. Hodite i vidite djela Boga strašno-ga u djelima *svojim* nad sinovima ljudskim.

6. On je pretvorio more u suhotu preko rijeke prijegjismo nogama; ondje smo se veselili o njemu.

7. Vlada silom svojom u vijek, oči njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli!

8. Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu.

9. On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne noga naša.

10. Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa.

11. Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na legja naša.

12. Dao si nas u jaram čovjeku, ugjosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor.

13. Ući ću u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiću ti zavjete svoje,

14. Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj.

15. Žrtve paljenice pretile ću ti pri-
nijeti s dimom od pretiline ovnujske,
prinijecu ti teoce s jarićima.

16. Hodite, čujte, svi koji se bojite Boga, ja ću vam kazati šta je učinio duši mojoj.

17. K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavih ga.

18. Da sam vidio u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod.

19. Ali Bog usliši, primi glas moljenja mogega.

20. Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i *ne ostavi* me bez milosti svoje!

PSALAM 67.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam.

Pjesma.

Bože! budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim,

2. Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje.

3. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

4. Da se vesele i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljáš.

5. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

6. Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš!

7. Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

PSALAM 68.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Pjesma.

Ustaće Bog, i rasuće se neprijatelji njegovi, i pobjeći će od lica njegova koji mrze na nj.

2. Ti ćeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako će bezbožnici izginuti od lica Božijega.

3. A pravednici će se veseliti, rado-
vaće se pred Bogom, i slaviti u radosti.

4. Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se.

5. Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom.

6. Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša.

7. Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje,

8. Zemlja se tresijaše, i nebo se raspataše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailjeva.

9. Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio.

10. Stado tvoje življaše ondje; po do-
broti svojoj, Bože, ti si gotovio *hranu*
jadnome.

11. Gospod daje riječ; glasnika ve-
liko je mnoštvo.

12. Carevi nad vojskama bježe, bje-
že, a koja sjedi doma, dijeli plijen.

13. Smirivši se u *svojim* krajevima, vi ste *kao* golubica, kojoj su krila po-
srebrnena a perje joj se zlatni.

14. Kad je svemogućí rasipao careve na ovoj *zemlji*, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu.

15. Gora je Vasanska gora Božija; gora je Vasanska gora humovita.

16. Za što gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj će Gospod živjeti do vijeka.

17. Kola Božijih ima sila, tisuće tisuća. Megju njima je Gospod, Sinaj u svetinji.

18. Ti si izašao na visinu, doveo si roblje, primio darove za ljude, a i za

one koji se protive da *ovdje* nastavaš, Gospode Bože!

19. Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže.

20. Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna.

21. Gospod satire glavu neprijatelji-ma svojim i vlasato tjeme onoga koji o-staje u bezakonju svojem.

22. Reče Gospod : od Vasana ću do-vesti, dovešću iz dubine morske,

23. Da ti ogrezne noga u krvi nepri-jateljskoj i jezik pasa tvojih da je *liže*.

24. Vidješe kako ideš, Bože, kako sve-to ide Bog moj, car moj.

25. Naprijed igjahu pjevači, za njima svirači sred djevojaka s timpanima :

26. „Na saboru blagosiljajte Gospo-da Boga, koji ste iz izvora Izrailjeva!“

27. Ondje mladi Venijamin, starje-šina njihov ; knezovi Judini, vladaoći njihovi ; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi.

28. Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi Bože ovo što si učinio za nas !

29. U crkvi tvojoj, u Jerusalmu, ca-revi će prinositi dare.

30. Ukroti zvijer u ritu, krd volova s teocima narôda, da bi popadali *pred tobom* sa šipkama srebra ; raspi narode koji žele bojeve.

31. Doći će vlastela iz Misira, Etiopi-ja će pružiti ruke svoje k Bogu.

32. Carstva zemaljska, pojte Bogu, papijevajte Gospodu,

33. Koji sjedi na nebesima nebesa is-konskih. Evo grmi glasom jakim.

34. Dajte slavu Bogu ; veličanstvo je njegovo nad Izrailjem i sila njegova na oblacima.

35. Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izrailjev daje silu i krjepost naro-du. Blagosloven Bog !

PSALAM 69.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu pravu* sosanim. Psalm Davidov.

Pomozi mi, Bože, jer dogje voda do duše.

2. Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna ; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju.

3. Iznemogoh vičući, promuče mi gr-lo, pobijelješe mi oči pogledajući Boga.

4. Onijeh koji mrze na me ni za št-ima više nego kose na glavi mojoj ; o-siliše koji hoće da me pogube, lažljiv neprijatelji moji. Što nijesam otimao valja da vratim.

5. Bože ! ti znaš *je li* u meni bezumlje i krivice moje nijesu sakrivene od tebe.

6. Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama ! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailjev !

7. Jer tebe radi podnosim rug, i sra-mota popade lice moje.

8. Tugjin postadoh braći svojoj, i ne-znan sinovima matere svoje.

9. Jer revnost za kuću tvoju jede me, i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na mene.

10. Plačem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo ;

11. Mjesto haljine oblačim vreću, i bi-vam im priča.

12. O meni se razgovaraju sjedeći na vratima, pijući vino pjevaju me.

13. A ja se molim tebi, Gospode ; vri-jeme je da se smiluješ, Bože ; po veli-koj milosti svojoj usliši me, jer je isti-nito spasenje tvoje.

14. Izvadi me iz gliba, da ne propa-dnem ; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode ;

15. Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre pučina i da ne sklopi-jama nada mnom ždrijela svojega.

16. Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svo-joj pogledaj me.

17. Nemoj odvratiti lica svojega od slugе svojega ; jer me je tuga ; pohitaj, usliši me.

18. Približi se duši mojoj, izbavi je ; na suprot neprijateljima mojim izba-vi me.

19. Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom ; pred tobom su svi neprijatelji moji.

20. Sramota satr srce moje, iznemo-goh ; čekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga ; hoće li me ko potje-šiti, ali ne nalazim.

21. Daju mi žuč da jedem, i u žegji mojoj poje me octom.

22. Trpeza njihova neka im bude mre-ža i zamka, to neka im bude plata.

23. Neka im potamne oči njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi za svagda.

24. Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva-tvoje ga neka ih obuzme!

25. Stan njihov neka opusti, i u njihovim šatorima neka ne bude nikoga da živi.

26. Jer koga si ti porazio, oni gone, i množavaju jade onima koje si ti ranio.

27. Međi na njih krivicu za krivicom, da ne dogju do pravde tvoje.

28. Neka se izbrišu iz knjige živijeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani.

29. A ja sam ništ i bolan; pomoć tvoja, Bože, nek me zakloni.

30. Slaviću ime Božije u pjesmi, veličaću ga u hvali.

31. To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima.

32. Vidjeće ništi i radovaće se. Koji tražite Boga, oživjeće srce vaše.

33. Jer Bog čuje uboge, i sužanja svojih ne oglašuje.

34. Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima miče!

35. Jer će Bog spasti Sion, sazidaće gradove Judine; i ljudi će se ondje naseliti i naslijediće ga.

36. I potomstvo će se sluga njegovih utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaće na njemu.

PSALAM 70.

Načelniku pjevačkom. Davidov. Za spomen. Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomožeš!

2. Nek se postide i posrame koji traže dušu moju! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo žele!

3. Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha!

4. Hek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog!

5. A ja sam ništ i ubog, Bože pohitaj k meni! ti si pomoć moja i izbavitelj moj, Gospode, ne časi!

PSALAM 71.

U tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vječnom.

2. Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomoz mi.

3. Budi mi grad gdje bih svagda do-lazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja.

4. Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove.

5. Jer si ti nadanje moje. Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje.

6. Tebe se držim od rođenja. od utrobe matere moje ti si branič moj; tobom se hvalim svagda.

7. Čudo sam mnogima. a ti si utočište moje jako.

8. Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan.

9. Nemoj me odbaciti pod starost. kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti.

10. Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se,

11. Govoreći: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti.

12. Bože! ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoć.

13. Nek se postide i poginu protivnici duše moje: neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla!

14. A ja ću se svagda uzdati, i ponavljaću hvale tebi.

15. Usta će moja kazivati pravdu tvoju, svaki dan dobročinstva tvoja, jer im ne znam broja.

16. Uči ću u sili Gospoda Gospoda, i slaviću samo tvoju pravdu.

17. Bože! ti si me učio od mladosti, i do danas kazujem čudesa tvoja.

18. Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, e da bih kazivao mišicu tvoju potomstvu, svoj omladini silu tvoju.

19. Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si učinio, Bože, ko je kao ti?

20. Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio.

21. Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe.

22. I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle. sveće Izrailjev!

23. Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio.

24. I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju ; jer su postignjeni i posramljeni koji mi traže zla.

PSALAM 72.

O Solomunu.

Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu :

2. On će suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevoljnicima tvojim po pravici.

3. Rodiče narodu gore mirom, i humani pravdom.

4. On će suditi nevoljnima u narodu, pomoći će sinovima ništuga, i nasilnika će oboriti.

5. Bojaće se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena.

6. Sići će kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju.

7. Procvjetaće u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teče mjeseca.

8. Vladaće od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih.

9. Pred njim će popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah će lizati.

10. Carevi Tarsiski i ostrvljani donijet će dare, carevi Šavski i Savski daće danak.

11. Klanjaće mu se svi carevi, svi narodi biće mu pokorni.

12. Jer će izbaviti ubogoga koji cvili i nevolnoga koji nema pomoćnika.

13. Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti.

14. Od prijezare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima njegovima.

15. Oni će dobro živjeti, i donijet će mu zlato iz Šave ; i svagda će se moliti za njega, i svaki će ga dan blagosiljati.

16. Biće pšenice na zemlji izobila ; po vrhovima gorskim lelijaće se klasje njezino kao Livanska šuma, i po gradovima cvjetaće ljudi kao trava na zemlji.

17. Ime će njegovo biti u vijek ; dokle teče sunca, ime će njegovo rasti. Blagosloviće se u njemu, svi će ga nezabošci zvati blaženim.

18. Blagosloven Gospod Bog, Bog Izraeljev, koji jedan čini čudesa !

19. I blagosloveno slavno ime njegovo u vijek ! slave njegove napuniće se sva zemlja. Amin i amin.

20. Svršiše se molitve Davida, sina Jesejeva.

PSALAM 73.

Psalam Asafov.

Ta dobar je Bog Izrailju, onima koji su čista srca !

2. A noge moje u malo ne zagioše, u malo ne popuznuše stopala moja,

3. Jer se rasrdih na bezumnike videći kako bezbožnici dobro žive.

4. Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo.

5. Na poslovima čovječijim nema ih, i ne muče se s *drugim* ljudima.

6. Toga radi optočeni su ohološću kao ogrlicom, i obučeni u obijest kao u stajanje ruho.

7. Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klape.

8. Podsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore.

9. Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov.

10. I za to se onamo vraćaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora.

11. I govore : kako će razabrati Bog, zar višnji zna ?

12. Pa eto, ovi bezbožnici srećni na svijetu umnožavaju bogatstvo.

13. Zar dakle uzalud čistim srce svoje, i umivam bezazlenošću ruke svoje,

14. Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro ?

15. Kad bih kazao : govoriću kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih.

16. I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio ; ali to bješe teško u očima mojima.

17. Dok najposlije ugjoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov.

18. Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast !

19. Kako za čas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote !

20. Kao san, kad se čovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obraćaš utvaru njihovu.

21. Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi,

22. Tada bijah nezalica i ne razumijevah ; kao živinče bijah pred tobom.

23. Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku.

24. Po svojoj volji vodiš me, i poslije ćeš me odvesti u slavu.

25. Koga imam na nebu? i s tobom ničega neću na zemlji.

26. Čezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj do vijeka.

27. Jer evo koji odstupiš od tebe, ginu; ti istrebljavaš svakoga koji čini preljubu ostavljajući tebe.

28. A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polažem nadanje svoje, i kazivaću sva čudesa tvoja.

PSALAM 74.

Nauk Asafov.

Za što se, Bože, srdiš na nas dugo; dimi se gnjev tvoj na ovce paše tvoje?

2. Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u našljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio.

3. Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji.

4. Riču neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje običaje postavljaju mjesto *naših* običaja.

5. Vidiš, oni su kao onaj koji podiže sjekiru na spletene grane u drvetu.

6. Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama.

7. Ognjem sažegoše svetinju tvoju; na zemlju *obalivši* oskrvrniše stan imena tvojega.

8. Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sa svijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji.

9. Običaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle će to *trajati*.

10. Dokle će se, Bože, rugati nasilnik? hoće li do vijeka protivnik prkositi imenu tvojemu?

11. Za što ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? *Pruži* iz njedara svojih, i istrijebi ih.

12. Bože, care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje!

13. Ti si silom svojom raskinuo more, i satr'o glave vodenim nakazama.

14. Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu.

15. Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presišu.

16. Tvoj je dan i tvoja je noć, ti si postavio zvijezde i sunce.

17. Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeto i zimu ti si uredio.

18. Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje.

19. Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih za svagda.

20. Pogledaj na zavjet; jer su sve pećine zemaljske pune stanova bezakonja.

21. Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje.

22. Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan!

23. Ne zaboravi objesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

PSALAM 75.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Psalm Asafov. Pjesma.

Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. *Zu tebe* kazuju čudesa tvoja.

2. „Kad vidim da je vrijeme, sudiću pravo.

3. Njha se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrgujem stupove njezine.“

4. Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga.

5. Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavo.

6. Jer uzvišavanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje;

7. Nego je Bog sudija, jednoga ponižuje a drugoga uzvišuje.

8. Jer je čaša u ruci Gospodu, vino vri, natočio je punu, i razdaje iz nje. I talog će njezin progutati, ispiće svi bezbožnici na zemlji.

9. A ja ću kazivati do vijeka, pjevaću Bogu Jakovljevu.

10. „Sve ću rogove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvišiće se.“

PSALAM 76.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Asafov. Pjesma.

Zna se u Judeji za Boga, u Izrailja je veliko ime njegovo.

2. U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu.

3. Ondje je polomio krilate *strijele* luku, štit i mač i rat.

4. Ti si svijetao; divniji od gora hajdučkih.

5. Koji su junačkog srca postase plijen, zaspase snom svojim i junaci ne nagjoše ruku svojih.

6. Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljeve, drijemlju kola i konj.

7. Ti si strašan, i ko će se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš?

8. S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muči,

9. Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na zemlji.

10. I gnjev ljudski obraća se u slavu tebi, kad se jednom opaseš gnjevom.

11. Polazite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašnome.

12. On ukroćava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

PSALAM 77.

Načelniku pjevača Idutimovijeh. Asafov psalam.

Glas moj *ide* k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj *ide* k Bogu, i on će me uslišiti.

2. U dan tuge svoje tražih Gospoda; noću je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja ne će da se utješi.

3. Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj.

4. Držim oči svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti.

5. Prebrajam stare dane i godine od vijekova.

6. Opominjem se pjesama svojih noću; razgovaram se sa srcem svojim, i ispi-tujem duh svoj :

7. „Zar će se do vijeka gnjevit na nas Gospod, i ne će više ljubiti ?

8. Zar je za svagda prestala milost njegova, i riječ se prekinula od kolena na koljeno ?

9. Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrgje svoje ?“

10. I rekoh : žalosna je za mene ova promjena desnice višnjega.

11. Pamtim djela Gospodnja; pamtim pregjašnje čudo tvoje.

12. Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj;

13. Bože ! put je tvoj svet, koji je Bog tako velik kao Bog *naš* ?

14. Ti si Bog, koji si činio čudesa, pokazivao silu svoju meju narodima ;

15. Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove.

16. Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i instreptaše, i bezdane se zadrmaše.

17. Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje lećahu.

18. Grmljahu gromovi tvoji po nebu ; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njihaše.

19. Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavашe se.

20. Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

PSALAM 78.

Nauk Asafov.

Čuj narode moj nauk moj, prigni uho svoje k riječima usta mojih.

2. Otvoram za priču usta svoja, kazati stare pripovijetke.

3. Što slušasmo i doznasmo, što nam kazivaše oci naši,

4. Ne ćemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javićemo slavu Gospodnju i silu njegovu i čudesa koja je učinio.

5. Svjedočanstvo podiže u Jakovu, i u Izrailju postavi zakon, koji dađe ocima našim da ga predadu djeci svojoj ;

6. Da bi znao potonji naraštaj, djeca, koja će se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci

7. Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže :

8. I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim.

9. Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj.

10. Ne sačuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi.

11. Zaboraviše djela njegova, i čudesa, koja im je pokazao,

12. Kako pred ocima njihovijem učini čudesa u zemlji Misirskoj, na polju Soanu;

13. Razdvoji more, i provede ih, od vode načini zid;

14. I vodi ih danju oblakom, i svu noć svijetlijem ognjem;

15. Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane;

16. Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama.

17. Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji.

18. I kušaše Boga u srcu svom, istući jela po volji svojoj,

19. I vikaše na Boga, i rekoše: „može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?”

20. Evo! on udari u kamen, i poteče voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? hoće li i mesa postaviti narodu svojemu?”

21. Gospod ču i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izrailja.

22. Jer ne vjerovalaše Bogu i ne uzdaše se u pomoć njegovu.

23. Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska,

24. I pusti, te im podaždje mana za jelo, i hljeb nebeski dade im.

25. Hljeba angjelskoga jegjaše čovjek; posla im jela do sitosti.

26. Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug;

27. Ikao prahom zasui ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim;

28. Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh.

29. I najedoše se, i dade im što su željeli.

30. Ali ih još i ne progje želja, još bješe jelo u ustima njihovijem,

31. Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najjače megju njima, i mladice u Izrailju pobi.

32. Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovalaše čudesima njegovijem.

33. I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu.

34. Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraćahu se i iskahu Boga;

35. I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov.

36. Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu.

37. A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu.

38. Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje.

39. Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraća se.

40. Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi!

41. Sve na novo kušaše Boga, i sveca Izrailjeva dražiše.

42. Ne sjećaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje,

43. U koji učini u Misiru znake svoje i čudesa svoja na polju Soanu;

44. I provrže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti.

45. Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more.

46. Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima.

47. Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom.

48. Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji.

49. Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, četui zlijeh angjela.

50. Ravni stazu gnjevu svojemu, ne čuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru.

51. Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem.

52. I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje.

53. Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrpa more.

54. I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu gornu, koju zadobi desnica njegova.

55. Odagna ispred lica njihova narode; ždrijećom razdijeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izrailjeva.

56. Ali oni kušaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne sačuvalaše.

57. Odustaše i odvrgoše se, kao i oči njihovi, sлагаše kao rgjav luk.

58. Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga.

59. Bog ću i razgnjevi se i rasrđi se na Izrailja veoma.

60. Ostavi naselje *svoje* u Silomu, šator, u kojem življaše s ljudma.

61. I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve.

62. I predade maču narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtje se.

63. Mladiće njegove jede oganj, i djevojka nje govijem ne pjevaše *svatovskih* pjesama ;

64. Sveštenici njegovi padaše od mača, i udovice njegove ne plakaše.

65. Najposlije kao iza sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad *se napije* vina.

66. I pobi neprijatelje svoje s legja, vječnoj sramoti predade ih.

67. I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra.

68. Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje.

69. I sagradi svetinju svoju kao gornje *svoje stanove*, i kao zemlju utvrdi je do vijeka.

70. I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovčijih,

71. I od dojilica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izrailja.

72. I on ih pase čistijem srećem, i vodi ih mudrijem rukama.

PSALAM 79.

Psalam Asafov.

Bože ! neznabošci dogoše u dostojanje tvoje ; oskvrniše svetu crkvu tvoju, Jerusalim pretvoriše u zidine.

2. Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetica tvojih zvijerima.

3. Prolishe krv njihov u vodu oko Jerusolima, i ne bješe ko da pogrebe.

4. Postadosmo podsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas.

5. Dokle ćeš se, Gospode, jednako gnjevit, jarost tvoja gorjeti kao oganj?

6. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvoje ime.

7. Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše.

8. Ne pominji pregjašnjih bezakonja naših, već pohitaj da nas presreteš mi-

losrgjem svojim, jer smo veoma ološali.

9. Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i očisti od grijeha naših radi imena svojega.

10. Za što da govore neznabošci : gdje je Bog njihov ? Nek se pokaže pred očima našim osveta nad neznabošcima za prolitu krv sluga tvojih !

11. Neka izagju pred lice tvoje uzdasi sužanjki, silom mišice svoje sačuvaj namijenjene smrti.

12. Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode !

13. A mi narod tvoj i ovce paše tvoje do vijeka ćemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

PSALAM 80.

Načelniku pjevačkom. Uz *muzikalnu spravu* sosanim čut. Asafov psalam.

Pastire Izrailjev, čuj ! koji vodiš *sinove* Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se !

2. Pred Jefremom i Venijaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomožeš.

3. Bože ! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo !

4. Gospode, Bože nad vojskama ! dokle ćeš se gnjevit kad te moli narod tvoj ?

5. Hraniš ih hljebom suznijem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom.

6. Učinio si da se oko nas svagjaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju megju sobom.

7. Bože nad vojskama ! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo !

8. Iz Misira si prenio čokot, izagnao narode, i posadio ga.

9. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju.

10. Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedri Božiji.

11. Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke.

12. Za što si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god progje ?

13. Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga.

14. Bože nad vojskama ! obrati se, po-

gledaj s neba i vidi, i obigiji vinograd ovaj,

15. Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijepio sebi!

16. Popaljen je ognjem, isječen, od strašnoga pogleda tvojega propade.

17. Neka bude ruka tvoja nad čovjekom desnice tvoje, nad sinom čovječijim, kojega si utvrdio sebi!

18. I ne ćemo odstupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivaćemo.

19. Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!

PSALAM 81.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku *spravu*. Asafov.

Radujte se Bogu, koji nam daje krjepost, poklikujte Bogu Jakovljevu.

2. Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltirom.

3. Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi praznika našega.

4. Jer je taki zakon u Izrailja, naredba od Boga Jakovljeva.

5. Za svjedočanstvo postavi Josifu ovo, kad igjaše na zemlju Misirsku. Jezik, kojega ne znah, čuh :

6. „Uklonio sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostiše se kotarica.

7. U nevolji si me zazvao, i izbavih te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskušah te.

8. Slušaj, narode moj, i zasnijedočiću ti, Izrailju, o kad bi me poslušao :

9. Da ne bude u tebe tugjega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati.

10. Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja ću ih napuniti.

11. Ali ne poslušaj narod moj glasa mojega, Izrailj ne mari za me.

12. I ja ih pustih na volju srca njihov, neka hode po svojim mislima.

13. O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izrailjevi hodili putovima mojim!

14. Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju;

15. Koji mrze na Gospoda, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi do vijeka;

16. Najboljom bih pšenicom hranio njih, i medom bih iz kamena sitio ih.“

PSALAM 82.

Psalam Asafov.

Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreče sud :

2. „Dokle ćete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko?

3. Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništuga pravdajte.

4. Izbavljajte ubogoga i ništuga, iz ruke bezbožničke otimajte.

5. Ne poznaše, niti razumjaše, hode po tami; zadrmaše se zemlji svi temelji.

6. Rekoh : bogovi ste, i sinovi višnjega svi.

7. Ali ćete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašćete.“

8. Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po nasljedstvu svi narodi.

PSALAM 83.

Pjesma. Psalam Asafov.

Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti počivaj, Bože!

2. Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše, i koji te nenavide, podigoše glavu.

3. Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje.

4. Rekoše : hodite da ih istrijebimo izmegju naroda da se više ne spominje ime Izrailjevo.

5. Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatiše :

6. Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni,

7. Geval i Amon i Amalik, Filistejci s Tircima;

8. I Asur udruži se s njima; postadoše mišica sinovima Lotovijem.

9. Učini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu,

10. Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagnojiše sobom zemlju.

11. Uradi s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevejem i Salmanom.

12. Jer govore : osvojimo naselja Božija.

13. Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetrom.

14. Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore,

15. Tako ih pognaj burom svojom i vihorom svojim smeti ih.

16. Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode!

17. Neka se stide i srame do vijeka, neka se smetu i izginu!

18. I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

PSALAM 84.

Načelniku pjevačkom. Uz Getsku spravu. Sinova Korejevih. Psalam.

Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama!

2. Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome.

3. I ptica nahodi kuću, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptiće svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj!

4. Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka.

5. Blago onima kojima je sila u tebi, i kojima su u srcu putovi tvoji!

6. Idući dolinom plačevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima.

7. Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu.

8. Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljevi!

9. Bože, braniću naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega!

10. Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim.

11. Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne ukrađuje ni jednoga dobra.

12. Gospode nad silama! blago čovjeku, koji se u te uzda!

PSALAM 85.

Načelniku pjevačkom. Korejevih sinova. Psalam.

Smilovao si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo.

2. Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijehе njegove.

3. Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega.

4. Povрати nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas.

5. Zar ćeš se do vijeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno?

6. Zar se ne ćeš povratiti i oživit nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi?

7. Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoć svoju daj nam.

8. Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraćaju srcem k njemu.

9. Jest! blizu je onijeh koji ga se boje pomoć njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj!

10. Milost i istina sreće se, pravda i mir poljubiće se.

11. Istina će niknuti iz zemlje i pravda će s neba priniknuti.

12. I Gospod će dati dobro, i zemlja naša daće plod svoj.

13. Pravda će pred njim ići, i postaviti na put stope svoje.

PSALAM 86.

Molitva Davidova.

Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ.

2. Sačuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda.

3. Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi vičem vas dan.

4. Obeseli dušu slugе svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju.

5. Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju.

6. Čuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega.

7. U dan tuge svoje prizivljem te, jer ćeš me uslišiti.

8. Nema među bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takijeh kakva su tvoja.

9. Svi narodi, koje si stvorio, doći će i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje.

10. Jer si ti velik i tvoriš čudesa; ti si jedan Bog.

11. Pokaži mi, Gospode, put svoj, i ići ću u istini tvojoj; učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega.

12. Slaviću te, Gospode Bože moj,

svijem srcem svojim, i poštovaću ime tvoje do vijeka.

13. Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljea.

14. Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom.

15. Aliti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom,

16. Pogledaj na me i smiluj mise, daj silu svoju sluzi svojem, i pomози sinu sluškinje svoje;

17. Učini sa mnom čudo dobrote. Ne-ka vide koji me nanavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

PSALAM 87.

Korejevih sinova. Psalam. Pjesma.

Što je sam osnovao na gorama svetijem,

2. Vrata Sionska ljubi Gospod više svih stanova Jakovljevijskih.

3. Slavno kazuju za tebe, grade Božji!

4. „Megju one, koji me znadu, brojiću Misir i Vavilon. Gle i Filesteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili.“

5. O Sionu će se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrguje ga.

6. Gospod će u prijepisu narôdâ zavikati: ovaj se rodio u njemu.

7. I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

PSALAM 88.

Pjesma. Psalam sinova Korejevih. Načelniku pjevačkom, da se pjeva uza svirahu. Nauk Emanu od plemena Zarina.

Gospode Bože, spasitelju moj, danju vičem i noću pred tobom.

2. Nek izagje preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojem;

3. Jer je duša moja puna jada, i život se moj primaće paklu.

4. Izjednačih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao čovjek bez sile,

5. Kao megju mrtve bačen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko.

6. Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu.

7. Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me.

8. Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaći.

9. Oko moje usahnu od jada, vičem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje.

10. Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesu? ili će mrtvi ustati i tebe slaviti?

11. Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truljenju?

12. Eda li će u tami poznati čudesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja?

13. Ali ja, Gospode, k tebi vičem, i jutrom molitva moja sreća te.

14. Za što, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraćáš lice svoje od mene?

15. Mučim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam.

16. Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me.

17. Optjeću me svaki dan kao voda, stežu me od svuda.

18. Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji *sakrili su se* u mrak.

PSALAM 89.

Nauk Etana od plemena Zarina.

Milosti ću Gospodnje pjevati u vijek, od koljena na koljeno javljaću istinu tvoju ustima svojim.

2. Jer znam da je za va vijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, *rekavši*:

3. „Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojem:

4. Do vijeka ću utvrgjivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uregijivati od koljena do koljena.

5. Nebo kazuje čudesa tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh.

6. Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko će se izjednačiti s Gospodom megju sinovima Božijim?

7. Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svih koji su oko njega.

8. Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe.

9. Ti vladaš nad silom morskomo; kad podigne vale svoje, ti ih ukroćavaš.

10. Ti si oborio oholi *Misir* kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje.

11. Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.

12. Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tvom se imenu raduje.

13. Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.

14. Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvojemu, milost i istina ide pred licem tvojim.

15. Blago narodu koji zna trubnu poklič! Gospode! u svjetlosti lica tvogega oni hode;

16. Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uzvišu se.

17. Jer si ti krasota sile njegove, i po milosti tvojoj uzvišu se rog naš.

18. Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailjeva car naš.

19. Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao : „poslah pomoć junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda.

20. Nagjoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga.

21. Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiće ga.

22. Ne će ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja ne će mu dosaditi.

23. Potrću pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenaivdne njegove poraziću.

24. Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uzvisiće se rog njegov.

25. Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu.

26. On će me zvati : ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega.

27. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.

28. Do vijeka ću mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran.

29. Produljiću sjeme njegovo do vijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske.

30. Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim;

31. Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne sačuvaju,

32. Onda ću ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo;

33. Ali milosti svoje ne ću uzeti od njega, niti ću prevrnuti istinom svojom;

34. Ne ću pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih ne ću poreći.

35. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu?

36. Sjeme će njegovo trajati do vijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom;

37. On će stajati u vijek kao mjesec, i vjerni svjedok u oblacima.“

38. A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega;

39. Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov;

40. Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine.

41. Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta podsmijeh u susjeda svojijeh.

42. Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove.

43. Zavratio si ostrice mača njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju;

44. Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju;

45. Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu.

46. Dokle ćeš se, Gospode, jednako odvrćati, dokle će kao oganj plamtjeti gnjev tvoj?

47. Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove?

48. Koji je čovjek živio i nije smrtno vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh?

49. Gdje su preglašnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom.

50. Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svih silnijeh naroda,

51. Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvogega!

52. Blagosloven Gospod u vijek! Amin, amin.

PSALAM 90.

Molitva Mojsija čovjeka Božijega.

Gospode! ti sinam utočište od koljena do koljena.

2. Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vašiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog.

3. Ti povraćaš čovjeka u trulež, i govoriš: vratite se sinovi ljudski!

4. Jer je tisuća godina pred očima tvojima kao dan jučerašnji, kad mine, i kao straža noćna.

5. Ti ih *kao* povodnjem *odnosiš*; oni su *kao* san, kao trava, *koja* rano vene,

6. U jutru cvjeta i uvene, u več se pokosi i sasuš.

7. Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo.

8. Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega.

9. Svi se dani naši prekraćuju od srdnje tvoje, godine naše prolaze kao glas.

10. Dáná godina naših svega ima do sedamdeset godina a u jačega do osamdeset godina : i sam je svijet njihov muka i nevolja ; jer teku brzo, i mi odlječemo.

11. Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao ?

12. Nauči nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro.

13. Povrati se, Gospode! Dokle ćeš ? Smiluj se na sluge svoje.

14. Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaćemo se i veseliti u sve dane svoje.

15. Obraduj nas prema danima, u koje si nas mučio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju.

16. Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem.

17. Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

PSALAM 91.

Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemogućega počiva.

2. Govori Gospodu : ti si utočište moje i branič moj, Bog moj, u kojega se uzdam.

3. On će te izbaviti iz zamke ptičareve, i od ljutoga pomora;

4. Perjem svojim osjenice te, i pod krilima njegovijem zaklonićeš se ; isti-na je njegova štit i ograda.

5. Ne ćeš se bojati strahote noćne, strijele, koja leti danju,

6. Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u po dne mori.

7. Pašće pored tebe tisuća i deset tisuća s desne strane tebi, a tebe se ne će dotaći.

8. Samo ćeš gledati očima svojima, i vidjećeš platu bezbožnicima.

9. Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utočište.

10. Ne će te zlo zadesiti, i udarae ne će dosegnuti do kolibe tvoje.

11. Jer angelima svojim zapovijeda za tebe da te čuvaju po svijem putovima tvojim.

12. Na ruke će te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

13. Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja.

14. „Kad me ljubi, izbaviću ga ; zakloniću ga, kad je poznao ime moje.

15. Zazvaće me, i uslišiću ga ; s njim ću biti u nevolji, izbaviću ga i proslaviću ga.

16. Duga života nasitiću ga, i pokažu mu spasenje svoje.“

PSALAM 92.

Psalam. Pjesma za subotu.

Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati ime nu tvojemu, višnji,

2. Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noću,

3. Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle!

4. Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se.

5. Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje.

6. Bezumnik ne zna, i neznalica ne razumije toga.

7. Kad bezbožnici niču kao trava, i cvjetaju svi koji čine bezakonje, *to biva* za *to* da bi se istrijebili do vijeka.

8. A ti si, Gospode, visok u vijek.

9. Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji čine bezakonje ;

10. A moj rog ti uzvišuješ kao *rog* u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem.

11. I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje.

12. Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu uzvišuje se.

13. Koji su zasagjeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorima Boga našega ;

14. Rodni su i u starosti, jedri i zeleni,

15. Javljajući da je pravedan Gospod, branič moj, i da nema u njemu nepravde.

PSALAM 93.

Gospod caruje. Obukao se u veličanstvo, obukao se Gospod u silu i opasao se. Za to je vasiljena tvrda, i ne će se pomjeriti.

2. Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si.

3. Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijekevale svoje:

4. Od ujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silniji je na visini Gospod.

5. Svjedočanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

PSALAM 94.

Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se;

2. Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima.

3. Dokle će se bezbožnici, Gospode, dokle će se bezbožnici hvaliti?

4. Ruže i oholo govore, veličaju se svi koji čine bezakonje.

5. Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muče.

6. Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more.

7. I govore: ne će vidjeti Gospod i ne će doznati Bog Jakovljevi.

8. Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad ćete biti pametni?

9. Koji je stvorio uho, zar ne čuje? i koji je oko načinio, zar ne vidi?

10. Zar ne će obličiti koji narode urazumljuje, koji uči čovjeka da zna?

11. Gospod zna misli ljudima kako su ništave.

12. Blago čovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim učiš;

13. Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku.

14. Jer ne će odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega ne će ostaviti.

15. Jer će se sud vratiti na pravdu, i njega će naći svi pravoga srea.

16. Ko će ustati za mene suprot zlima? ko će stati za mene suprot onima koji čine bezakonje?

17. Kad mi Gospod ne bi bio pomoćnik, brzo bi se duša moja preselila *onamo* gdje se muči.

18. Kad rečem: drkće mi noga, milost tvoja, Gospode, prihvata me.

19. Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju.

20. Eda li će blizu tebe stati prijesto krvnički, i *onaj* koji namišlja nasilje nasuprot zakonu?

21. Spremaju se na dušu pravедnikovu, i krv pravu okrivljuju.

22. Ali je Gospod moje pristanište, i Bog je moj tvrdo utočište moje.

23. On će im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloću istrijebiće ih, istrijebiće ih Gospod, Bog naš.

PSALAM 95.

Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo *Bogu*, gradu spasenja svojega!

2. Izagjimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu!

3. Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima.

4. U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su.

5. Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove načinile.

6. Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim.

7. Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovece ruke njegove. Šad kad biste poslušali glas njegov:

8. „Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji.

9. Gdje me kušашe oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje.

10. Četrdeset godina srdih se na rod *onaj*, i rekoh: ovi ljudi tumaraju sreću, i ne znaju putova mojih;

11. I za to se zakleh u gnjevu svom da ne će ući u mir moj.“

PSALAM 96.

Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemljo!

2. Pjevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

3. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

4. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti; strašniji je od svih bogova.

5. Jer su svi bogovi u *nárôdâ* ništa: a Gospod je nebesa stvorio.

6. Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem, sila i krasota u svetinji njegovoj.

7. Dajte Gospodu plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.

8. Dajte Gospodu slavu *prema* imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove.

9. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo!

10. Recite narodima : Gospod caruje ; za to je vasiljena tvrda i ne će se pomjestiti ; on će suditi narodima pravo.

11. Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje ; nek pljeska more i što je u njemu ;

12. Neka skače polje i sve što je na njemu ; tada nek se raduju sva drveta šumska

13. Pred licem Gospodnjim ; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

PSALAM 97.

Gospod caruje : nek se raduje zemlja ; nek se vesele ostrva mnoga.

2. Oblak je i mrak oko njega ; blagost i pravda podnožje prijestolu njegovu.

3. Oganj pred njim ide, i palina okolo neprijatelje njegove.

4. Munje njegove sijevaju po vasiljenoj ; vidi i strepi zemlja.

5. Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji.

6. Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu.

7. Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi.

8. Čuje i raduje se Sion, i kćeri se Judejske vesele radi súdôvâ tvojih, Gospode!

9. Jer si ti, Gospode, visok, nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove.

10. Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On čuva duše svetaca svojih ; iz ruku bezbožničkih otima ih.

11. Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srea.

12. Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

PSALAM 98.

Psalam.

Pojte Gospodu pjesmu novu, jer učini čudesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova.

2. Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju.

3. Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

4. Raduj se Gospodu, sva zemljo ; pjevajte, poklikujte i popijevajte!

5. Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim.

6. U trube i u rogove zatrubite pred carem Gospodom.

7. Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive ;

8. Rijeke neka pljeskaju rukama ; skupa gore nek se raduju

9. Pred licem Gospodnjim ; jer ide da sudi zemlji ; sudiće vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

PSALAM 99.

Gospod caruje : neka strepe narodi ; sjedi na heruvimima : nek se drma zemlja!

2. Gospod je na Sionu velik i visok nad svima narodima.

3. Neka slave veliko i strašno ime tvoje ; da je svet!

4. Neka slave silu cara, koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu ; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu.

5. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu ; da je svet!

6. Mojsije i Aron, sveštenici njegovi ; i Samuilo *jedan* od onijeh koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši.

7. U stupu od oblaka govoraše njima ; oni čuvaž se zapovijesti njegove i uredbu koju im dade.

8. Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio ; ti si im bio Bog blag i plaćao za djela njihova.

9. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

PSALAM 100.

Psalam pohvalan.

Raduj se Gospodu, sva zemljo!

2. Služite Gospodu veselo ; idite pred lice njegovo pjevajući!

3. Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo *dostojanje* njegovo, narod njegov i ovce paše njegove.

4. Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo.

5. Jer je dobar Gospod; milost je njegova u vijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

PSALAM 101.

Psalam Davidov.

Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim.

2. Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom.

3. Ne stavljam pred oči svoje riječi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima.

4. Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeħ ne znam.

5. Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim.

6. Oči su moje *obraćene* na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni.

7. Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred očima mojima.

8. Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji čine bezakonje.

PSALAM 102.

Molitva nevoljnoga, kad mu je teško, pa pred Gospodom izliva tugnu svoju.

Gospode! čuj molitvu moju, i vika moja nek izagje preda te.

2. Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me.

3. Jer progjoše kao dim dani moji, i kosti moje kao topionica ogorješe.

4. Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj.

5. Od uzdisanja mogega prionu kost moja za meso moje.

6. Postadoħ kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama.

7. Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu.

8. Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju.

9. Jedem pepeo kao hljeb, i piće svoje rastvaram suzama

10. Od gnjeva tvojega i srdnje tvoje; jer podigavši me bacio si me.

11. Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osušiħ se.

12. A ti, Gospode, ostaješ do vijeka, i spomen tvoj od koljena do koljena.

13. Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme;

14. Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale.

15. Tada će se neznabošci bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove;

16. Jer će Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj;

17. Pogledaće na molitvu onijeh koji nemaju pomoći, i ne će se oglušiti molbe njihov.

18. Napisaće se ovo potonjemu rodu, i narod na novo stvoren hvaliće Gospoda,

19. Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju,

20. Da čuje uzdisanje sužnjemo, i odriješi sinove smrtno;

21. Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje, i hvalu njegovu u Jerusalimu,

22. Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu.

23. Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje.

24. Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena.

25. Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih.

26. To će proći, a ti ćeš ostati; sve će to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijeniceš ih i promijenice se.

27. Ali ti si taj isti i godine tvoje ne će isteći.

28. Sinovi će sluga tvojih živjeti, i sjeme će se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

PSALAM 103.

Davidov.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo.

2. Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravlaj ni jednoga dobra što ti je učinio.

3. On ti prašta sve grijehe i iscjeljuje sve bolesti tvoje;

4. Izbavlja od groba život tvoj, vjenčava te dobrotom i milošću.

5. Ispunja dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja.

6. Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo čini.

7. Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja.

8. Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnjev i veoma blag.

9. Ne gnjevi se jednako, niti se do vijeka srdi.

10. Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraća po nepravdama našim.

11. Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje.

12. Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.

13. Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje.

14. Jer zna gragju našu, opominje se da smo prah.

15. Dani su čovječiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta.

16. Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti će ga više poznati mjesto njegovo.

17. Ali milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje i pravda njegova na sinovima sinova,

18. Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju.

19. Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada.

20. Blagosiljajte Gospoda, angjeli njegovi, koji ste silni krjepošću, izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegove.

21. Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu.

22. Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

PSALAM 104.

Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u veličanstvo i krasotu.

2. Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator;

3. Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake načinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrojnim.

4. Činiš vjetrove da su ti angjeli, plamen ognjeni da su ti sluge.

5. Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka.

6. Bezdanom kao haljinom odjenuo si je: na gorama stoje vode.

7. Od prijetnje tvoje bježe, od gromovnog glasa tvojega teku.

8. Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto, koje si im utvrdio.

9. Postavio si megju, preko koje ne prelaze, i ne vraćaju se da pokriju zemlju.

10. Izveo si izvore po dolinama, iz megju gora teku vode.

11. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gasе žegju svoju.

12. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov.

13. Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja.

14. Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist čovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje.

15. I vino veseli srce čovjeku, i lice se svijetli od ulja, i hljeb srce čovjeku krijepi.

16. Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio.

17. Na njima ptice vijugnijezdaju; stana je rođin na jelama.

18. Gore visoke divokozama, kamen je utočište zečevima.

19. Stvorio si mjesec *da pokazuje* vremena, sunce poznaje zapad svoj.

20. Stereš tamu i biva noć, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko;

21. Lavovi riču za plijenom, i traže od Boga hrane sebi.

22. Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u lože svoje.

23. Izlazi čovjek na posao svoj, i na rad svoj do večera.

24. Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega.

25. Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika;

26. Tu lagje plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu.

27. Sve tebe čeka, da im daješ piću na vrijeme.

28. Daješ im, primaju; otvoriš ruku svoju, site se dobra.

29. Odvratiš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se.

30. Pošlješ duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji.

31. Slava Gospodu u vijek; nek se veseli Gospod za djela svoja!

32. On pogleda na zemlju, i ona se tresce; dotakne se gora, i dime se.

33. Pjevaću Gospodu za života svojega; hvaliću Boga svojega dok sam god.

34. Neka mu bude mila besjeda moja! veseliću se o Gospodu.

35. Neka nestane grješnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Ali-luja!

PSALAM 105.

Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.

2. Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva čudesa njegova.

3. Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda.

4. Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka.

5. Pamтите čudesa njegova koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh.

6. Šjeme Avramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi.

7. On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi.

8. Pamti u vijek zavjet svoj, riječ, koju je dao na tisuću koljena,

9. Što je zavjetovao Avramu, i za što se kleo Isaku.

10. To je postavio Jakovu za zakon, i Izrailju za zavjet vječni,

11. Govoreći: tebi ću dati zemlju Hanansku u našljedni dio.

12. Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bjehu došljaci.

13. Igjahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu.

14. Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve:

15. „Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne činite zla.“

16. I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hljebe što je za hranu.

17. Posla pred njima čovjeka; u rob-lje prodan bi Josif.

18. Okovima stegoše noge njegove, gvozdje tištaše dušu njegovu,

19. Dok se steče riječ njegova, i riječ Gospodnja proslavi ga.

20. Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga.

21. Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što inaše,

22. Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje.

23. Tada dogje Izrailj u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu.

24. I namnoži Bog narod svoj i učini ga jačega od neprijatelja njegovijeh.

25. Prevrnu se srce njihovo, te omrznuše na narod njegov, i činiše lukavstvo slugama njegovijem.

26. Posla Mojsija, slugu svojega, Arona, izbranika svojega.

27. Pokazaše megju njima čudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj.

28. Pusti mrak i zamračí, i ne protivíše se riječi njegovoj.

29. Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu.

30. Provre zemlja njihova žabama, i sobe careva njihovijeh.

31. Reče, i dogjoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem.

32. Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlju njihovu.

33. I pobi čokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem.

34. Reče, i dogjoše skakavci i gusjenice nebrojene;

35. I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu.

36. I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova.

37. Izvede Izrailjce sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem.

38. Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao.

39. Razastrije im oblak za pokrivač, i oganj da svijetli noću.

40. Moliše, i posla im prepelice, i hlje-
bom ih nebeskim hrani.

41. Otvori kamen i proteče voda, ri-
jeke protekoše po suhoj pustinji.

42. Jer se opominjaše svete riječi
svoje k Avramu, služi svojemu.

43. I izvede narod svoj u radosti, iz-
brane svoje u veselju.

44. I dade im zemlju narôdâ i trud-
tuginaca u našljedstvo,

45. Da bi čuvali zapovijesti njegove,
i zakone njegove pazili. Aliluja.

PSALAM 106.

Aliluja.

Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je
do vijeka milost njegov.

2. Ko će iskazati silu Gospodnju? is-
pričati svu slavu njegovu?

3. Blago onima koji drže istinu i tvore
pravo svagda!

4. Opomeni me se, Gospode, po *svojoj*
milosti k narodu svojemu; pohodi me
pomoću svojom,

5. Da bih vidio u dobru izbrane tvo-
je, veselio se u veselju naroda tvojega,
hvalio se zajedno s našljedstvom tvo-
jim.

6. Zgriješismo s ocima svojim, po-
stasmo krivci, bezakonici.

7. Oci naši u Misiru ne razumješe ču-
desa tvojih, ne opominjaše se velikih
milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj
crvenoga mora.

8. Ali im on pomože imena svojega
radi, da bi pokazao silu svoju.

9. Zaprijeti crvenom moru, i presah-
nu; i provede ih preko bezdane kao
preko pustinje;

10. I sačuva ih od ruke nenavidniko-
ve, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve.

11. Pokri voda neprijatelje njihove,
ni jedan od njih ne osta.

12. Tada vjerovalaše riječima njegovi-
jem, i pjevalaše mu hvalu.

13. *Ali* brzo zaboraviše djela njegova,
i ne počekaše volje njegove.

14. Polakomiše se u pustinji, i sta-
doše kušati Boga u zemlji gdje se ne
živi.

15. On ispuni molbu njihovu, *ali* po-
sla pogibao na dušu njihovu.

16. Pozavidješe Mojsiju i Aronu, ko-
jega bješe Gospod osvetio.

17. Rasjede se zemlja, i poždrije Da-
tana i zatrpa četu Avironovu.

18. I spali oganj četu njihovu, i pla-
men sažee bezbožnike.

19. Načiniše tele kod Horiva, i kla-
njahu se kipu.

20. Mijenjahu slavu svoju na priliku
vola, koji jede travu.

21. Zaboraviše Boga, spasitelja svo-
jega, koji je učinio velika *djela* u Mi-
siru,

22. Divna u zemlji Hamovoj, strašna
na crvenom moru.

23. I šćaše ih istrijebiti, da Mojsije
izbranik njegov ne stade kao u rasje-
lini pred njim, i ne odvрати jarost nje-
govu da ih ne istrijebi.

24. Poslije ne mariše za zemlju že-
ljenu, ne vjerovalaše riječi njegovoj.

25. Pobuniše se u šatorima svojim,
ne slušaše glasa Gospodnjega.

26. I on podiže ruku svoju na njih,
da ih pobije u pustinji,

27. Da pobije pleme njihovo među
narodima, i rasije ih po zemljama.

28. I pristalaše za Velfegorom, i jedoše
prineseno na žrtvu mrtvima.

29. I rasrdiše Boga djelima svojim,
i udari u njih pogibao.

30. I ustade Fines, i umilostivi, i pre-
stade pogibao.

31. I to mu se primi u pravdu, od ko-
ljena do koljena do vijeka.

32. I razgnjeviše *Boga* na vodi Me-
rivi, i Mojsije postrada njih radi;

33. Jer dotužiše duhu njegovu, i po-
griješi ustima svojim.

34. Ne istrijebiše naroda, za koje im
je Gospod rekao;

35. Nego se pomiješalaše s neznaboš-
cima, i naučiše djela njihova.

36. Stadoše služiti idolima njihovijem,
i oni im biše zamka.

37. Sinove svoje i kćeri svoje prino-
siše na žrtvu gjavolima.

38. Prolivalaše krv pravu, krv sinova
svojih i kćeri svojih, koje prinošahu na
žrtvu idolima Hananskim, i oskvrni se
zemlja krvnijem djelima.

39. Oskvrniše sebe djelima svojim,
i činiše preljubu postupanjem svojim.

40. I planu gnjev Gospodnji na na-
rod njegov, i omrznu mu dio njegov.

41. I predade ih u ruke neznabožac-

ke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima.

42. Dosagjivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokoreni pod vlast njihovu.

43. Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše poništeni za bezakonje svoje.

44. Ali on pogleda na nevolju njihovu, čuvši tužnjavu njihovu,

45. I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj;

46. I učini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili.

47. Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom!

48. Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže : amin! Aliluja!

PSALAM 107.

Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova.

2. *Tako* neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve,

3. Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora.

4. Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše;

5. Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima;

6. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove.

7. I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni.

8. Neka hvalje Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

9. Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra.

10. Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i gvožđe;

11. Jer ne slušaše riječi Božijih, i ne mariše za volju višnjega.

12. On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože.

13. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove;

14. Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove.

15. Neka hvalje Gospoda za milost

njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

16. Jer razbi vrata mjedena, i prijevornice gvozdene slomi.

17. Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje.

18. Svako se jelo gadilo duši njihovoj, i dogjoše do vrata smrtnih.

19. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove.

20. Posla riječ svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova.

21. Neka hvalje Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

22. I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama!

23. Koji plove po moru na korabljiima, i rade na velikim vodama,

24. Oni su vidjeli djela Gospodnja, i čudesa njegova u dubini.

25. Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu,

26. Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana : duša se njihova u nevolji razliva;

27. Posréu i ljuljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje.

28. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove.

29. On obraća vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu.

30. Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele.

31. Neka hvalje Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

32. Neka ga uzvišuju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga!

33. On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu,

34. Rodnu zemlju u slanu *pustaru* za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj.

35. On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene.

36. I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje;

37. Siju polja, sade vinograde, i sabiraju ljetinu.

38. Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje.

39. Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše.

40. On sipa sramotu na knezove, i o-

stavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova.

41. On izvlači ubogoga iz nevolje, i oplemena kao stado.

42. Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja.

43. Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznađu milosti Gospodnje.

PSALAM 108.

Pjesma. Psalam Davidov.

Gotovo je srce moje, Bože; pjevaću i hvaliću zajedno sa slavom svojom.

2. Preni se psaltire i gusle, ustaću rano.

3. Slaviću tebe, Gospode, po narodima, pojaću tebi po plemenima.

4. Jer je svrha nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji *neka bude* slava tvoja!

6. Da bi se izbacili mili tvoji, pomози desnicom svojom, i usliši me.

7. Bog reče u svetinji svojoj: „veseliću se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokov razmjeriću.

8. Moj je Galad, moj je Manasija, Jerem je krjepost glave moje, Juda skipetar moj.

9. Moav je čaša iz koje se umivam, Edomu ću pružiti obuću svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaću.“

10. Ko će me odvesti u tvrdi grad, ko će me otpratiti do Edoma?

11. Zar ne ćeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim?

12. Daj nam pomoć u tjeskobi, obratna je čovječija uzalud.

13. Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

PSALAM 109.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

Bože, slavo moja, nemoj mučati,

2. Jer se usta bezbožnička i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem.

3. Riječima zlobnijem sa svih strana gone me, i oružaju se na me ni za što.

4. Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim.

5. Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju.

6. Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane.

7. Kad se stane suditi, neka izagje kriv, i molitva njegova neka bude grijeh.

8. Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi.

9. Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica.

10. Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže *hljeba* izvan svojih pustolina.

11. Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tugjini muku njegovu.

12. Nek se ne nagjeniko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove.

13. Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo.

14. Bezakonje starijih njegovijeh nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše.

15. Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji;

16. Za to što se nije sjećao činiti milost, nego je gonio čovjeka ništuga i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt.

17. Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega.

18. Nek se obuče u kletvu kao u haljinu, i ona nek ugje u njega kao voda i kao ulje u kosti njegove.

19. Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblači, i kao pojas kojim se svagda paše.

20. Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju.

21. A meni, Gospode, Gospode, učini što priliči imenu tvojemu. Ti si dobar, milošću svojom izbavi me.

22. Jer sam nevoljan i ništ, i srce je moje ranjeno u meni.

23. Nestaje me kao sjena, kad se odmiče; tjeraju me kao skakavce.

24. Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša.

25. Postadoh podsmijeh njima; videći me mašu glavom svojom.

26. Pomozi mi Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj.

27. Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo učinio.

28. Oni kunu a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obrađuje.

29. Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim.

30. Hvaliću Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviću ga,

31. Jer stoji s desne strane ubogome, da bi *ga* spasao od onijeh koji osuguju dušu njegovu.

PSALAM 110.

Davidov psalam.

Reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima.

2. Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona : vladaj sred neprijatelja svojih.

3. U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. *Kao* rosa zori iz utrobe, *taka* je u tebe mladost tvoja.

4. Gospod se zakleo, i ne će se pokajati : ti si sveštenik do vijeka po redu Melhisedekovu.

5. Gospod je tebi s desne strane. Pobiće u dan gnjeva svojega careve;

6. Sudiće narodima, napuniće *zemlju* trupova; satriće glavu na zemlji širokoj.

7. Iz potoka će na putu piti, i za to će podignuti glavu.

PSALAM 111.

Aliluja.

Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeću pravedničkom i na saboru.

2. Velika su djela Gospodnja, draga svima koji ih ljube.

3. Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje do vijeka.

4. Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod.

5. Hranu daje onima koji ga se boje, pamti u vijek zavjet svoj.

6. Silu djela svojih javio je narodu svojem davši im nasljedstvo naroda.

7. Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su zapovijesti njegove;

8. Tvrde za va vijek vijeka, osnovane na istini i pravdi.

9. Izbavljenje posla narodu svojem; postavi za va vijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati.

10. Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje do vijeka.

PSALAM 112.

Aliluja.

Blago čovjeku koji se boji Gospoda, komesu veoma omiljele zapovijesti njegove.

2. Silno će biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednički biće blagosloven.

3. Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje do vijeka.

4. U tami sjaje vidjelo pravednicima od dobroga, milostivoga i pravednoga.

5. Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On će dati tvrgju riječima svojim na sudu.

6. Jer ne će posrnuti do vijeka, pravednik će se spominjati u vijek.

7. Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda.

8. Utvrжено je srce njegovo, ne će se pobožati, i vidjeće *kako padaju* neprijatelji njegovi.

9. Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje do vijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi.

10. Bezbožnik vidi i jedi se, škrguće zubima svojim, i sahne. Želja će bezbožnicima propasti.

PSALAM 113.

Aliluja.

Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje.

2. Da bude ime Gospodnje blagosloveno od sad i do vijeka.

3. Od istoka sunčanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje.

4. Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova.

5. Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini;

6. Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji;

7. Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništoga;

8. I posagjuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu;

9. Od nerotkinje naseljava kuću, *učini* niši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

PSALAM 114.

Kad izagje Izrailj iz Misira, dom Jakovljevi iz naroda tugjega,

2. Judeja postade svetinja *Božija*, Izrailj oblast njegova.

3. More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag.

4. Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganci.

5. Što ti bi, more, te pobježe, *i tebi* Jordane, te se obrati natrag?

6. Gore, što skačete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganci?

7. Pred licem Gospodnjim drkei zemljo, pred licem Boga Jakovljeva,

8. Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor vodeni.

PSALAM 115.

Ne nama, Gospode, ne nama, nego imen svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj.

2. Za što da govore narodi : gdje li je Bog njihov?

3. Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoće.

4. Idoli su njihovi srebro i zlato, dje lo ruku čovječijih.

5. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;

6. Uši imaju, a ne čuju; nozdrve imaju, a ne mirišu;

7. Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega.

8. Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.

9. Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

10. Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

11. Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoć i štit.

12. Gospod nas se opominje, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov;

13. Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike.

14. Da vam Gospod umnoži *blagoslove*, vama i sinovima vašim!

15. Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje!

16. Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima čovječijim.

17. Ne će te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji sigju onamo gdje se mūči.

18. Nego ćemo mi blagosiljati Gospoda od sad i do vijeka. Aliluja.

PSALAM 116.

Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj;

2. Što prignu k meni uho svoje; i za to ću *ga* u *sve* dane svoje prizivati.

3. Opkoliše me bolesti smrtno, i jadi pakleni zadesiše me, naigjoh na tugu i muku:

4. Ali prizvah ime Gospodnje : Gospode! izbavi dušu moju!

5. Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv;

6. Čuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi.

7. Vрати se, dušo moja, u mir svoj; jer je Gospod dobrotvor tvoj!

8. Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja.

9. Hodiću pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh.

10. Vjerovah kad govorih : u ljutoj sam nevolji.

11. Rekoh u smetnji svojoj : svaki je čovjek laža.

12. Šta ću vratiti Gospodu za sva dobra što mi je učinio?

13. Uzeću čašu spasenja, i prizvaću ime Gospodnje.

14. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem.

15. Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh.

16. O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje.

17. Žrtvu za hvalu prinijeću tebi, i ime Gospodnje prizvaću.

18. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem,

19. U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jeruslime. Aliluja!

PSALAM 117.

Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena;

2. Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja *traje* do vijeka. Aliluja!

PSALAM 118.

Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

2. Neka reče Izrailj da je do vijeka milost njegova;

3. Neka reče dom Aronov da je do vijeka milost njegova;

4. Neka reku svi koji se boje Gospoda da je do vijeka milost njegova.

5. Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, *izvede* me na prostrano mjesto Gospod.

6. Gospod je sa mnom, ne bojim se : šta će mi učiniti čovjek ?

7. Gospod mi je pomoćnik : slobodno ću gledati u neprijatelje svoje.

8. Bolje je uzdati se u Gospoda nego li se oslanjati na čovjeka ;

9. Bolje je uzdati se u Gospoda nego li se oslanjati na knezove.

10. Svi me narodi opkoliše ; ali ih u ime Gospodnje razbih.

11. Optekoše, opkoliše me ; ali ih u ime Gospodnje razbih.

12. Optkoliše me kao pčele *sat*, i ugašiše se kao oganj u trnju : u ime ih Gospodnje razbih.

13. Otisnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati.

14. Gospod je hvala moja i pjesma ; on mi postade spasitelj.

15. Glas radosti i spasenja čuje se u kolibama pravedničkih : „desnica Gospodnja daje silu ;

16. Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu.“

17. Ne ću umrijeti, nego ću živ biti, i kazivati djela Gospodnja.

18. Karajući pokara me Gospod ; ali me smrti ne dade.

19. Otvorite mi vrata od pravde, ući ću na njih, slaviću Gospoda.

20. „Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici !“

21. Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj.

22. Kamen, koji odbaciše zidari, posta glava od ugla.

23. To bi od Gospoda i divno je u našim očima.

24. Evo dan, koji stvori Gospod ! Radujmo se i veselimo se u nj !

25. O Gospode, pomози ! o Gospode, daj da bude u napredak !

26. Blagosloven koji ide u ime Gospodnje ! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega.

27. Gospod je Bog krjepak, i on nas obasja ; *žrtvu* prazničnu, vezanu vrvicama, *vodite* k rogovima žrtveniku.

28. Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem.

29. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova do vijeka.

PSALAM 119.

Blago onima, kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodnjem.

2. Blago onima, koji čuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga ;

3. Koji ne čine bezakonja, hode putovima njegovijem !

4. Ti si dao zapovijesti svoje, da se čuvaju dobro.

5. Kad bi putovi moji bili upravljani da čuvam naredbe tvoje !

6. Onda se ne bih postidio, pazeći na zapovijesti tvoje ;

7. Hvalio bih te s pravijem srcem, učeći se pravednijem zakonima tvojim.

8. Čuvaću naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sa svijem.

9. Kako će mladić očistiti put svoj ? Vladajući se po tvojim riječima.

10. Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zagjem od zapovijesti tvojih.

11. U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim.

12. Blagosloven si, Gospode ! nauči me naredbama svojim.

13. Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih.

14. Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo.

15. O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje.

16. Naredbama tvojim tješim se, ne za boravljam riječi tvoje.

17. Učini milost služi svojemu, da bih živio i čuvao riječ tvoju.

18. Otvori oči moje, da bih vidio čudesu zakona tvojega ;

19. Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih.

20. Iznemože duša moja želeći bez prestanka *poznati* sudove tvoje.

21. Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih,

22. Odvrati od mene rug i sramotu, jer čuvam otkrivenja tvoja.

23. Sjede knezovi i dogovaraju se na mene ; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim.

24. Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji.

25. Duša moja leži u prahu ; oživi me po riječi svojoj.

26. Kazujem putove svoje, i čuješ me ; nauči me naredbama svojim.

27. Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaću o čudesima tvojim.

28. Suze proliva duša moja od tuge, okrijepi me po riječi svojoj.

29. Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi.

30. Putistini izbrah, zakone tvoje tražim.

31. Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode ; nemoj me osramotiti.

32. Putem zapovijesti tvojih trčim, jer si raširio srce moje.

33. Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja.

34. Urazumi me, i držaću se zakona tvojega, i čuvati ga svijem srcem.

35. Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela.

36. Previj srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu.

37. Odvrati oči moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me.

38. Ispuni sluzi svojemu riječ svoju, da te se boji.

39. Ukloni rug moj, kojega se plašim ; jer su sudovi tvoji blagi.

40. Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me.

41. Neka dogje na me milost tvoja, Gospode, pomoć tvoja po riječi tvojoj.

42. I ja ću odgovoriti onome koji me ruži ; jer se uzdam u riječ tvoju.

43. Nemoj uzeti nigda od usta mojih riječi istine, jer čekam sudove tvoje.

44. I čuvaću zakon tvoj svagda, do vijeka i bez prestanka.

45. Hodiću slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje.

46. Govoriću o otkrivenjima tvojim pred carevima, i ne ću se stidjeti.

47. Tješiv se zapovijestima tvojim, koje ljubim.

48. Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim.

49. Opomeni se riječi svoje k sluzi svojemu, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam.

50. U nevolji mojoj tješi me što me riječ tvoja oživljava.

51. Oholi mi se rugaju veoma ; ali ja ne odstupam od zakona tvojega.

52. Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se.

53. Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj.

54. Naredbe su tvoje pjesma moja u putničkom stanu mojem.

55. Noću pominjem ime tvoje, Gospode, i čuvam zakon tvoj.

56. To je moje, da čuvam zapovijesti tvoje.

57. Dio moj ti si, Gospode ; naumio sam čuvati riječi tvoje.

58. Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po riječi svojoj.

59. Razmatram putove tvoje, i obraćam noge svoje k otkrivenjima tvojim.

60. Hitim, i ne zatežem se čuvati zapovijesti tvoje.

61. Mreže bezbožničke opkoliše me, ali zakona tvojega ne zaboravljam.

62. U po noći ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje.

63. U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji čuvaju zapovijesti tvoje.

64. Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja ; naredbama svojim nauči me.

65. Učinio si dobro sluzi svojemu, Gospode, po riječi svojoj.

66. Dobro misli i znanju nauči me, jer zapovijestima tvojim vjerujem.

67. Prije stradanja svojega lutah, a sad čuvam riječ tvoju.

68. Ti si dobar, Gospode, i dobro činiš ; nauči me naredbama svojim.

69. Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih.

70. Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim.

71. Dobro mi je što stradam, da se naučim naredbama tvojim.

72. Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuće zlata i srebra.

73. Ruke tvoje stvorile su me i načile me ; urazumi me, i naučiću se zapovijestima tvojim.

74. Koji se tebe boje, vidjeće me, i radovalaće se što se uzdam u tvoju riječ.

75. Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš.

76. Neka bude dobrotu tvoja utjeha moja, kao što si rekao služi svojemu.

77. Neka dogje k meni milosrgje tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja.

78. Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim.

79. Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja.

80. Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim.

81. Čezne duša moja za spasenjem tvojim, riječ tvoju čekam.

82. Čeznu oči moje za riječju tvojom; govorim: kad ćeš me utješiti?

83. Postadoh kao mihel u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravih.

84. Koliko će biti dana sluge tvojega? Kad ćeš suditi onima koji me gone?

85. Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu.

86. Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomози mi.

87. U malo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih.

88. Po milosti svojoj oživi me, i čuvaću otkrivenja usta tvojih.

89. Do vijeka je, Gospode, riječ tvoja utvrgjena na nebesima.

90. Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji.

91. Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi.

92. Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj.

93. Zapovijesti tvojih neću zaboraviti do vijeka, jer me njima oživljavaš.

94. Ja sam tvoj, pomози mi, jer tražim zapovijesti tvoje.

95. Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima.

96. Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka.

97. Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu.

98. Zapovijest tvoja čini me mudrije-ga od neprijatelja mojih; jer je sa mnom u vijek.

99. Razumniji postadoh od svijeh učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima.

100. Mudriji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje čuvam.

101. Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih čuvao riječ tvoju.

102. Od naredaba tvojih ne odstupam; jer si me ti naučio.

103. Kako su slatke jeziku mojemu riječi tvoje. slagje od meda ustima mojim!

104. Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni.

105. Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj.

106. Zakleh se da ću čuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiću.

107. Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po riječi svojoj.

108. Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauči me.

109. Duša je moja u ruci mojoj neprestano u nevolji; ali zakona tvojega ne zaboravljam.

110. Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastra-nih.

111. Prisvojih otkrivenja tvoja za va vijek; jer su radost srcu mojemu.

112. Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje va vijek, do kraja.

113. Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim.

114. Ti si zaklon moj i štiti me; riječ tvoju čekam.

115. Idite od mene, bezakonici! I čuvaću zapovijesti Boga svojega.

116. Ukrijepi me po riječi svojoj i biću živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom.

117. Utvrdi me, i spašću se, irazmišljam o naredbama tvojim bez prestanka.

118. Obaraš sve koji odstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž.

119. Kao gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja.

120. Drkće od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se.

121. Činim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone.

122. Odbrani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne čine sile oholi.

123. Oči moje čeznu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje.

124. Učini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauči me.

125. Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaću otkrivenja tvoja!

126. Vrijeme je da Gospod radi; obo-riše zakon tvoj.

127. Toga radi ljubim zapovijesti tvoje većma nego zlato i drago kamenje.

128. Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim.

129. Divna su otkrivenja tvoja; za to ih čuva duša moja.

130. Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljiju proste.

131. Otvoram usta svoja da odahnem, jer sam žedan zapovijesti tvojih.

132. Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje.

133. Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom.

134. Izbavi me od nasilja ljudskoga, i čuvaću zapovijesti tvoje.

135. Svjetlošću lica svojega obasjaj slugu svojega, i nauči me naredbama svojim.

136. Oči moje liju potoke, za to što ne čuvaju zakona tvojega.

137. Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji.

138. Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu.

139. Revnost moja jede me, za to što moj neprijatelj zaboraviše riječi tvoje.

140. Riječ je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj ljubi.

141. Ja sam malen i poništen, *ali* zapovijesti tvojih ne zaboravljam.

142. Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon tvoj istina.

143. Tuga i nevolja nagje me, zapovijesti su tvoje utjeha moja.

144. Vječna je pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i biću živ.

145. Vičem iz svega srca: usliši me, Gospode; sačuvaću naredbe tvoje.

146. Prizivam te, pomози mi; držaću se otkrivenja tvojih.

147. Pretječem svanuće, i vičem; riječ tvoju čekam.

148. Pretječću oči moje *jutrenju* strazu, da bih razmišljao o riječi tvojoj.

149. Čuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po sudu svojemu oživi me.

150. Prikućuju se koji ljube bezakone; udaljili su se od zakona tvojega.

151. Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina.

152. Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio za va vijek.

153. Pogledaj nevolju moju, i izbavi me; jer ne zaboravljam zakona tvojega.

154. Primi se stvari moje, i odbrani me, po riječi svojoj oživi me.

155. Daleko je od bezbožnikâ spase- nje, jer se ne drže naredaba tvojih.

156. Milosrgje je tvoje, Gospode, veliko; po pravome sudu svom oživi me.

157. Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih: *ali* ja ne odstupam od otkrivenja tvojih.

158. Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne čuvaju riječi tvoje.

159. Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me.

160. Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje.

161. Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje.

162. Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije veliki plijen.

163. Mrzim na laž i gadim se *na nju*; ljubim zakon tvoj.

164. Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje.

165. Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja.

166. Čekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem.

167. Duša moja čuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma.

168. Čuvam zapovijesti tvoje, i otkrivenja: jer su svi putovi moji pred tobom.

169. Neka izagje tužnjava moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me.

170. Neka dogje moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me.

171. Usta će moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim.

172. Jezik će moj kazivati riječ tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne.

173. Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješe zapovijesti tvoje.

174. Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja.

175. Neka živi duša moja i tebe hvatli, i sudovi tvoji neka mi pomogu.

176. Zagjoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

PSALAM 120.

Pjesma za penjanje.

Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me.

2. Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivijeh i od jezika lukavoga.

3. Šta će ti dati i šta će ti prinijeti jezik lukavi?

4. *On je kao* oštre strijele u jakoga, kao ugljervlje smrekovo.

5. Teško meni kad sam tigjin kod Mosoha, živim kod šatora Kidarskih.

6. Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir.

7. Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

PSALAM 121.

Pjesma za penjanje.

Podižem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoć.

2. Pomoć je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju.

3. Ne će dati da popuzne noga tvoja; ne drijemlje čuvar tvoj.

4. Gle, ne drijemlje i ne spava čuvar Izrailjev.

5. Gospod je čuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, *on* ti je s desne strane.

6. Danju te ne će sunce ubiti ni mjesec noću.

7. Gospod će te sačuvati od svakoga zla, sačuvaće dušu tvoju Gospod.

8. Gospod će čuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, od sad i do vijeka.

PSALAM 122.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnji!

2. Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime!

3. Jerusolim je izidan, kao grad sliven u jednu *zgradu*.

4. Onamo idu plemena, plemena Go-

spodnja, po naredbi Izrailjevoj da slave ime Gospodnje.

5. Ondje stoje prijestoli doma Davidova.

6. Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe!

7. Neka bude mir oko zidova tvojih, i čestitost u dvorima tvojim!

8. Radi braće svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti!

9. Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

PSALAM 123.

Pjesma za penjanje.

K tebi podižem oči svoje, koji živiš na nebesima!

2. Kao što su oči slugama *uprte* u ruku gospodara njihovijeh, kao oči sluškinjine u ruku gospogje njezine, tako su oči naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas.

3. Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote;

4. Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

PSALAM 124.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Da nije bio Gospod s nama, neka reče Izrailj,

2. Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas,

3. Žive bi nas proždri, kad se raspali gnjev njihov na nas;

4. Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu;

5. Pokrila bi dušu našu silna voda.

6. Blagosloven Gospod, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastžu!

7. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke; zamka se raskide, i mi se izbavimo.

8. Pomoć je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 125.

Pjesma za penjanje.

Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje do vijeka.

2. Oko Jerusalima su gore, i Gospod

je oko naroda svojega od sad i do vijeka.

3. Jer ne će ostati skiptar bezbožnički nad dijelom pravedničkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje.

4. Učini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca.

5. A koji svrću na krive pute, otjeraće Gospod s onima koji čine bezakonje. Mir Izrailju!

PSALAM 126.

Pjesma za penjanje.

Kad vraćаше Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu.

2. Tada usta naša bijahu puna radošti, i jezik naš pjevanja. Tada govora-hu po narodima : veliko djelo čini Gospod na njima.

3. Veliko djelo čini Gospod na nama; razveselismo se.

4. Vraćaj, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu zemlju.

5. Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem.

6. Ide i plače koji nosi sjeme da sije; poći će s pjesmom noseći snopove svoje.

PSALAM 127.

Pjesma za penjanje. Solomunova.

Ako Gospod ne će graditi doma, uzalud se muče koji ga grade; ako ne će Gospod čuvati grada, uzalud ne spava stražar.

2. Uzalud ranite, dockan liježete. jedete hljeb umorni; milome svojemu on daje san.

3. Evo našljedstva od Gospoda : dje-ca, porod je dar od njega.

4. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi.

5. Blago čovjeku koji je njima napu-nio tul svoj! Ne će se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

* PSALAM 128.

Pjesma za penjanje.

Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem!

2. Jer će jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je.

3. Žena je tvoja kao rodna loza usred

doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega.

4. Gle, tako će biti blagosloven čovjek koji se boji Gospoda!

5. Blagosloviće te Gospod sa Siona, i gledaćeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega;

6. Vidjećeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

PSALAM 129.

Pjesma za penjanje.

Mnogo mi dosagjivaše od mladosti moje, neka reče Izrailj,

2. Mnogo mi dosagjivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše.

3. Na legjima mojim oraše orači, i vodiše duge brazde svoje.

4. Gospod je pravedan; isijee konopce bezbožničke.

5. Postidjeće se, odbiće se svi koji nenavide Sion.

6. Biće kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se počupa,

7. Od koje ne će žetelac napuniti ruke svoje, niti naručja svojega vezilac;

8. I koji prolaze ne će reći : „Blagoslov Gospodnji na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodnjim.“

PSALAM 130.

Pjesma za penjanje.

Iz dubine vičem k tebi, Gospode!

2. Gospode! čuj glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega.

3. Ako ćeš na bezakonje gledati, Gospode : Gospode, ko će ostati?

4. Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali.

5. Čekam Gospoda; čeka duša moja; uzdam se u riječ njegovu.

6. Duša moja čeka Gospoda većma nego straže jutnje. koje straže jutrom.

7. Neka čeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost. i velik je u njega otkup.

8. I on će otkupiti Izrailja od svih bezakonja njegovijeh.

PSALAM 131.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Gospode! ne nadima se sree moje, niti se uznose oči moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene.

2. Smjieran sam i krotak dušom svo-

jom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni.

3. Nek se uzda Izrailj u Gospoda, od sad i do vijeka.

PSALAM 132.

Pjesma za penjanje.

Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove,

2. Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu:

3. „Ne ću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega;

4. Ne ću dati sna očima svojim, ni vjeggama svojim drijema,

5. Dok ne nagjem mjesta Gospodu, stana *Bogu* Jakovljevu.“

6. Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, nagjosmo ga na poljima *Karijat-Jarimskim*.

7. Ugjimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh.

8. Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje.

9. Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju.

10. Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega.

11. Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje ne će odstupiti: od poroda tvog posadiću na prijestolu tvojemu.

12. Ako sinovi tvoji uščuvaju zavjet moj i otkrivenja moja, kojima ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi do vjeka sjedjeti na prijestolu svom.

13. Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu.

14. Ovo je počivalište moje u vijek, ovdje ću se naseliti; jer mi je omiljelo.

15. Hranu ću njegovu blagosloviti, nište njegove nasitiću hljeba.

16. Sveštenike ću njegove obući u spasenje, i sveti će se njegovi radovati.

17. Tu ću učiniti da uzraste rog Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svom.

18. Neprijatelje ću njegove obući u sramotu: a na njemu će cvjetati vjenac njegov.

PSALAM 133.

Pjesma za penjanje. Davidova.

Kako je lijepo i krasno, kad sva braća žive zajedno!

2. Kao dobro ulje na glavi, koje se

staće na bradu, bradu Aronovu, koje se staće na skut od haljine njegove;

3. Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov i život do vijeka.

PSALAM 134.

Pjesma za penjanje.

Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noću.

2. Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda.

3. Blagosloviće te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

PSALAM 135.

Aliluja.

Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje,

2. Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega.

3. Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko.

4. Jer Jakova izbra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje.

5. Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svih bogova.

6. Što god hoće, sve Gospod čini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima.

7. Izvodi oblake od kraja zemlje, munje čini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

8. On pobi prvence u Misiru od čovjeka do živinčeta.

9. Pokaza znake i čudesa usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem.

10. Pobi narode velike, i izgubi careve jake:

11. Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hananska;

12. I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailju, narodu svom.

13. Gospode! ime je tvoje vječno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena.

14. Jer će suditi Gospod narodu svom, i na sluge svoje smilovaće se.

15. Idoli su neznabožački srebro i zlato, djelo ruku čovječijih.

16. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;

17. Uši imaju, a ne čuju, niti ima dihanja u ustima njihovijem.

18. Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.

19. Dome Izrailjev, blagosiljaj Gospoda; dome Aronov, blagosiljaj Gospoda;

20. Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosiljajte Gospoda.

21. Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalmu! Aliluja!

PSALAM 136.

Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova.

2. Slavite Boga nad bogovima; jer je do vijeka milost njegova;

3. Slavite gospodara nad gospodari-ma; jer je do vijeka milost njegova;

4. Onoga, koji jedan tvori čudesa velika; jer je do vijeka milost njegova;

5. Koji je stvorio nebesa premudro; jer je do vijeka milost njegova;

6. Utvrdio zemlju na vodi; jer je do vijeka milost njegova;

7. Stvorio velika vidjela; jer je do vijeka milost njegova;

8. Sunce, da upravlja danom; jer je do vijeka milost njegova;

9. Mjesec i zvijezde, da upravljaju noću; jer je do vijeka milost njegova;

10. Koji pobi Misir u prvincima njegovijem; jer je do vijeka milost njegova;

11. Izvede iz njega Izrailja; jer je do vijeka milost njegova;

12. Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je do vijeka milost njegova;

13. Koji razdvoji crveno more; jer je do vijeka milost njegova;

14. I provede Izrailja krosred njega; jer je do vijeka milost njegova;

15. A Faraona i vojsku njegovu vrže u more crveno; jer je do vijeka milost njegova;

16. Provede narod svoj preko pustine; jer je do vijeka milost njegova;

17. Pobi careve velike; jer je do vijeka milost njegova;

18. I izgubi careve znatne; jer je do vijeka milost njegova;

19. Siona, cara Amorejskoga; jer je do vijeka milost njegova;

20. I Oga, cara Vasanskoga; jer je do vijeka milost njegova;

21. I dađe zemlju njihovu u dostojanje; jer je do vijeka milost njegova;

22. U dostojanje Izrailju, služi svojemu; jer je do vijeka milost njegova;

23. Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je do vijeka milost njegova;

24. I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je do vijeka milost njegova;

25. Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je do vijeka milost njegova.

26. Slavite Boga nebeskoga; jer je do vijeka milost njegova.

PSALAM 137.

Na vodama Vavilonskim sjegjasmo i plakasmo opominjući se Siona,

2. O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje.

3. Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: „pjevajte nam pjesmu Sionsku.“

4. Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tugjoj?

5. Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka me zaboravi desnica moja.

6. Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jerusalama svrh veselja svojega.

7. Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusalmiski, kad govoriše: raskopajte, raskopajte ga do temelja.

8. Kćeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama učinila!

9. Blago onome, koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen!

PSALAM 138.

Davidov.

Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi.

2. Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao riječ svoju.

3. U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju.

4. Slaviće te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad čuju riječi usta tvojih;

5. I pjevaće putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja.

6. Jer je visok Gospod, i vidi nisko-ga, i visokoga iz daleka poznaje.

7. Ako pogjem u tuzi, ti ćeš me oživiti; na zloću neprijatelja mojih pružićeš ruku svoju i zakloniće me desnica tvoja.

8. Gospod će svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja do vijeka; djela ruku svojih ne ostavljaš.

PSALAM 139.

Načelniku pjevačkom. Psalm Davidov.

Gospode! ti me kušaš i znaš.

2. Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje iz daleka;

3. Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš.

4. Još nema riječi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, već sve znaš.

5. Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju.

6. Čudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokučim.

7. Kuda bih otišao od duha tvogega, i od lica tvogega kuda bih utekao?

8. Da izagjem na nebo, ti si ondje. Da sigjem u pakao, ondje si.

9. Da se dignem na krilima od zore, i preselim se nakraj mora:

10. I ondje će me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja.

11. Da rečem: da ako me mrak sakrije; *ali* je i noć kao vidjelo oko mene.

12. Ni mrak ne će zamračiti od tebe, i noć je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo.

13. Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje.

14. Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja to zna dobro.

15. *Ni jedna* se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj.

16. Zametak moj vidješe oči tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo ni jednoga.

17. Kako su mi nedokučljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj!

18. Da ih brojim, više ih je nego pijeska. Kad se probudim, još sam s tobom.

19. Da hoćeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopije, idite od mene.

20. Oni govore ružno na tebe; uzimaju *ime tvoje* uzalud neprijatelji tvoji.

21. Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe?

22. Punom mržošću mrzim na njih; neprijatelji su mi.

23. Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje,

24. I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vječni.

PSALAM 140.

Načelniku pjevačkom. Psalm Davidov.

Izbavi me, Gospode, od čovjeka zloga, sačuvaj me od nasilnika,

2. Koji pomišljaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat;

3. Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem.

4. Sačuvaj me, Bože, od ruku bezbožničkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje.

5. Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, pregju razapeše mi.

6. Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mogega.

7. Gospode, Gospode, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni.

8. Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuči što je namumio, *da* se ne uznose.

9. Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih.

10. Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu.

11. Čovjek jezičan ne će se utvrditi na zemlji, nepravednoga će zloća uvaliti u pogibao.

12. Znam da će Gospod pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima.

13. Jest! pravedni će slaviti ime tvoje, pravi će ostati pred licem tvojim.

PSALAM 141.

Psalm Davidov.

Gospode, vičem k tebi, pohiti k meni, čuj glas moljenja mogega, kad vičem k tebi.

2. Nek izagje molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih *kao* prinos večernji.

3. Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, čuvaj vrata usta mojih.

4. Ne daj sreću mojemu da zastrani na zle pomisli, da čini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladošći njihovih.

5. Neka me bije pravednik, *to je* milost; neka me kara, *to je* ulje za glavu *moju*; glava moja ne će odbaciti, ako će i više; nego je molitva moja protiv zloće njihove.

6. Rasuše se po kamenijem vrletima sudije njihove, i čuše riječi moje kako su blage.

7. Kao kad ko siječe i teše, tako se razletješe kosti naše do čeljusti paklenih.

8. Ali su k tebi, Gospode, Gospode, *upravljene* oči moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje.

9. Sačuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onih, koji čine bezakonje.

10. Pašće u mreže svoje bezbožnici, a ja ću jedan proći.

PSALAM 142.

Nauk Davidov. Molitva, kad bješe u pećini.

Glasom svojim ka Gospodu vičem, glasom svojim Gospodu se molim,

2. Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem,

3. Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku.

4. Pogledam na desno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utočišta, niko ne mari za dušu moju.

5. Vičem k tebi, Gospode; velim: ti si utočište moje, dio moj na zemlji živih.

6. Čuj tužnjavu moju; jer se mučim veoma. Izbavi me od onih, koji me gone, jer su jači od mene.

7. Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene će se skupiti pravednici, kad mi učiniš dobro.

PSALAM 143.

Psalam Davidov.

Gospode, usliši molitvu moju, primi

moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj.

2. I ne idi na sud sa slugom svojim, jer se ne će opravdati pred tobom niko živ.

3. Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posagjuje me u mrak, kao davno pomrle.

4. Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega.

5. Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih.

6. Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom.

7. Pohitaj, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer ću biti kao oni koji odlaze u grob.

8. Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju.

9. Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritječem.

10. Nauči me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj.

11. Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju.

12. I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muče dušu moju, jer sam tvoj sluga.

PSALAM 144.

Davidov.

Blagosloven Gospod, grad moj, koji uči ruke moje boju, prste moje ratu,

2. Dobrotvor moj i ograda moja, utočište moje i izbavitelj moj, štiti me, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj.

3. Gospode! šta je čovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš.

4. Čovjek je kao ništa: dani su njegovi kao sjen, koji prolazi.

5. Gospode! savij nebesa svoja, i si-gji; dotakni se gora, i zadimiće se.

6. Sijevni munjom, i razagnaj ih; pušti strijele svoje, i raspi ih.

7. Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuginaca,

8. Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna.

9. Bože! pjesmu novu pjevaću ti, u psaltir od deset žica udaraću tebi,

10. Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od lju-toga mača.

11. Izbavi me, i otmi me iz ruke tu-gjinaca, kojih usta govore ništave stva-ri, i kojih je desnica desnica lažna.

12. Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kćeri naše kao stupovi prekrasno izragjeni u dvoru;

13. Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na ti-suće i na sto tisuća po stanovima na-šim.

14. Volovi naši neka budu tovnj; ne-ka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim.

15. Blago narodu, u kojega je sve o- vako! Blago narodu, u kojega je Go- spod Bog!

PSALAM 145.

Hvala Davidova.

Uzvišivaću te, Bože moj, care *moj*, blagosiljaću ime tvoje od vijeka do vi-jeka.

2. Svaki ću te dan blagosiljati, i hva- liću ime tvoje do vijeka i bez prestanka.

3. Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i veličanstvo njegovo ne može se do- segnuti.

4. Od koljena do koljena hvalice dje- la tvoja, i silu tvoju kazivati.

5. O visokoj slavi tvojega veličanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam.

6. Pripovijedaće silu čudesa tvojih, i ja ću veličanstvo tvoje kazivati.

7. Hvalice veliku dobrotu tvoju i prav- du tvoju pjevaće.

8. Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti.

9. Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja.

10. Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju.

11. Neka kazuju slavu carstva troje- ga, i silu tvoju pripovijedaju,

12. Da bi javili sinovima ljudskim si- lu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega.

13. Carstvo je tvoje carstvo svih vi- jekova, i vlada tvoja na sva koljena.

14. Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute.

15. Oči su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme;

16. Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji.

17. Pravedan je Gospod u svijem pu- tovima svojim, i svet u svijem djelima svojim.

18. Gospod je blizu svijeh koji prizi- vaju ime njegovo, svijeh, koji ga pri- zivaju u istini.

19. Želju ispunja onima koji ga se bo- je, tužnjavu njihovu čuje, i pomaže im.

20. Čuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve će istrijebiti.

21. Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sve- to ime njegovo u vijek i bez prestanka.

PSALAM 146.

Aliluja.

Hvali, dušo moja, Gospoda.

2. Hvaliću Gospoda za života svoga, pjevaću Bogu svojem dok me je god.

3. Ne uzdajte se u knezove, u sina čo- vječijega, u kojega nema pomoći.

4. Izigje iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve po- misli njegove.

5. Blago onome, kojemu je pomoćnik Bog Jakovljevi, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu,

6. Koji je stvorio nebo i zemlju, mo- re i sve što je u njima; koji drži vjeru u vijek.

7. Čini sud onima, kojima se čini kri- vo; daje hranu gladnima. Gospod dri- ježi svezane,

8. Gospod otvara oči slijepcima, po- diže oborene, Gospod ljubi pravednike.

9. Gospod čuva došljake, pomaže si- roti i udovici; a put bezbožnički pre- vraća.

10. Gospod je car do vijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja!

PSALAM 147.

Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boganašega, jer blagome prilikuje hvala.

2. Gospod zida Jerusalam, sabira ra- sijane *sinove* Izrailjeve;

3. Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i liječi tuge njihove;

4. Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom.

5. Velik je Gospod naš i velika je krje-

post njegova, i razumu njegovu nema mjere.

6. Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do zemlje.

7. Redom pjevajte Gospodu hvalu, u darajte Bogu našem u gusle.

8. On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava ;

9. Daje stoci piću njezinu, i vranićima, koji viču *k njemu*.

10. Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci čovječiji.

11. Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.

12. Slavi, Jerusalime, Gospoda ; hvali Boga svojega, Sione !

13. Jer on utvrđuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi.

14. Ogragjuje megje tvoje mirom, nasićava te jedre pšenice.

15. Šalje govor svoj na zemlju, brzo teče riječ njegova.

16. Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo.

17. Baca grād svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko će ostati ?

18. Pošlje riječ svoju, i sve se raskravi ; dune duhom svojim, i poteku vode.

19. On je javio riječ svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izrailju.

20. Ovo nije učinio ni jednome *drugom* narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aliluja !

PSALAM 148.

Aliluja.

Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini.

2. Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove !

3. Hvalite ga. sunce i mjesec. hvalite ga sve zvijezde sjajne !

4. Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima !

5. Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvoriše se.

6. Postavi ih za svagda i za va vijek, dade naredbu, koja ne će proći.

7. Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane ;

8. Oganj i grād, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje riječ njegovu,

9. Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri,

10. Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate,

11. Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske.

12. Momci i djevojke, starci i djeca,

13. Neka hvale ime Gospodnje : jer je samo njegovo ime uzvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu.

14. On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

PSALAM 149.

Pojte Gospodu pjesmu novu ; hvala da mu je na saboru svetijeh.

2. Nek se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom.

3. Neka hvale ime njegovo poklikujući. u bubanj i gusle neka mu udaraju.

4. Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajući ih.

5. Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim.

6. Slava je Božija u ustima njihovijem, i mač s obje strane oštar u ruci njihovoj,

7. Da se osvete narodima, i pokaraju plemena :

8. Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove grozdene,

9. I izvrše na njima napisani sud. Ova je čast svima svecima njegovijem. Aliluja !

PSALAM 150.

Aliluja.

Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrđi slave njegove.

2. Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome veličanstvu njegovu.

3. Hvalite ga uz glas trubni. hvalite ga uz psaltir i gusle.

4. Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ.

5. Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne.

6. Sve što diše neka hvali Gospoda ! Aliluja !

PRIČE SOLOMUNOVE.

GLAVA 1.

Priče Solomuna sina Davidova, cara Izrailjeva,

2. Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne,

3. Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo,

4. Da se daje ludima razboritost, mladima znanje i pominjivost.

5. Mudar će slušati i više će znati, i razuman će steći mudrost,

6. Da razumije priče i značenje, riječi mudrih ljudi i zagonetke njihove.

7. Početak je mudrosti strah Gospodnji; ljudi preziru mudrost i nastavu.

8. Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.

9. Jer će biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom.

10. Sine moj, ako bi te mamili grješnici, ne pristaj;

11. Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedemo pravome ni za što;

12. Proždriječemo ih kao grob žive, i sve kolike kao one koji slaze u jamu;

13. Svakojakoga blaga dobićemo, napunićemo kuće svoje plijenom;

14. Bacaćeš zdrijeb svoj s nama; jedan će nam tobolac biti svjema;

15. Sine moj, ne idi na put s njima, čuvaj nogu svoju od staze njihove.

16. Jer nogama svojim trče na zlo i hite da proljevaju krv.

17. Jer se uzalud razapinje mreža na oči svakoj ptici;

18. A oni vrebaju svoju krv i sasjedaju svojoj duši.

19. Taki su putovi svijeh lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima.

20. Premudrost viče na polju, na ulicama pušta glas svoj;

21. U najvećoj vrevi viče, na vratima, u gradu govori svoje besjede:

22. Ludi, dokle ćete ljubiti ludost? i podsmjeveračima dokle će biti mio podsmijeh? i bezumni dokle će mrziti na znanje?

23. Obratite se na karanje moje; evo, izasuću vam duh svoj, kazaću vam riječi svoje.

24. Što zвах, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari,

25. Nego odbaciste svaki svjet moj, i karanja mojega ne htjeste primiti;

26. Za to ću se i ja smijati vašoj nevolji, rugaću se kad dogje čega se bojite;

27. Kad kao pustoš dogje čega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dogje, kad navali na vas nevolja i muka.

28. Tada će me zvati, ali se neću odazvati; rano će tražiti, ali mene će naći.

29. Jer mrziše na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše;

30. Ne pristaše na moj svjet, i preziraše sva karanja moja.

31. Za to će jesti plod od putova svojih, i nasitiće se savjeta svojih.

32. Jer će lude ubiti mir njihov, i bezumne će pogubiti sreća njihova.

33. Ali ko me sluša, boraviće bezbrižno, i biće na miru ne bojeći se zla.

GLAVA 2.

Sine moj, ako primiš riječi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe,

2. Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu,

3. Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj,

4. Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš;

5. Tada ćeš razumjeti strah Gospodnji, i poznanje Božije naći ćeš.

6. Jer Gospod daje mudrost, iz njegovijeh usta dolazi znanje i razum.

7. Čuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti,

8. Da bi se držali staza pravijeh, a on čuva put svetaca svojih.

9. Tada ćeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobri put.

10. Kad dogje mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj,

11. Pominjivost će paziti na te, razum će te čuvati,

12. Izbavljajući te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari,

13. Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mračnijem,

14. Koji se raduju zlo čineći, i igraju u zlijem opaćinama;

15. Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim;
16. Izbavljajući te od žene tugje, od tugjinke, koja laska svojim riječima,
17. Koja ostavlja vogja mladosti svoje, i zaboravlja zavjet Boga svojega.
18. Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvima staze njezine.
19. Ko god ugje k njoj ne vraća se, nići izlazi na put životni.
20. Za to hodi putem dobrih, i drži se staza pravedničkih.
21. Jer će pravednici nastaviti na zemlji, i bezazleni će ostati na njoj.
22. A bezbožni će se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici će se iščupati iz nje.

GLAVA 3.

- Sine moj, ne zaboravljaj nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje.
2. Jer će ti donijeti dug život, dobre godine i mir.
 3. Milosti i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega.
 4. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima.
 5. Uzđaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se.
 6. Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on će upravljati staze tvoje.
 7. Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjaj se oda zla.
 8. To će biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim.
 9. Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega;
 10. I biće pune žitnice tvoje obilja, i presipaće se vino iz kaca tvojih.
 11. Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodnje, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo.
 12. Jer koga ljubi Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio.
 13. Blago čovjeku koji nagje mudrost, i čovjeku koji dobije razum.
 14. Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata.
 15. Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednačiti s njom.
 16. Dug život u desnici joj je, a u lijevoj bogatstvo i slava.

17. Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne.
18. Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži srećan je.
19. Gospod je mudrošću osnovao zemlju, utvrdio nebesa razumom.
20. Njegovom mudrošću razvališe se bezdane i oblaci kaplju rosom.
21. Sine moj, da ti to ne odlazi iz očiju; čuvaj pravu mudrost i razboritost;
22. I biće život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu.
23. Tada ćeš ići bez brige putem svojim, i noga tvoja ne će se spotaći.
24. Kad liježeš, ne ćeš se plašiti, i kad počivaš, sladak će ti biti san.
25. Ne ćeš se plašiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožničke kad dogje.
26. Jer će ti Gospod biti uzdanica i čuvaće ti nogu da se ne uhvati.
27. Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš učiniti.
28. Ne govori blišnjemu svojemu: idi, i dogji drugi put, i sjutra ću ti dati, kad imaš.
29. Ne kuj zla blišnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige.
30. Ne svagaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije učinio zla.
31. Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabrati kojega puta njegova.
32. Jer je mrzak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova.
33. Prokletstvo je Gospodnje u kući bezbožnikovoj, a stan pravednički blagosilja.
34. Jer podsmjeveračima on se podsmijeva, a krotkima daje milost.
35. Mudri će naslijediti slavu, a bezumni će odnijeti sramota.

GLAVA 4.

- Slušajte, djeco, nastavu očinu, i pazite da biste poznali mudrost.
2. Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega.
 3. Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinač kod matere svoje,
 4. On me učaše i govoraše mi: neka primi srce tvoje riječi moje, drži zapovijesti moje i bićeš živ.
 5. Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravljaj i ne odstupaj od riječi usta mojih.

6. Nemoj je ostaviti, i čuvaće te, ljubi je, i hraniće te.

7. Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum.

8. Podiži je, i ona će te uzvisiti, proslaviće te kad je zagrliš.

9. Metnuće ti na glavu vijenac od milina, krasnu krunu daće ti.

10. Slušaj, sine moj, i primi riječi moje, i umnožiće ti se godine životu.

11. Učim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem.

12. Kad ushodiš, ne će se stezati koraci tvoji, i ako potrčiš ne ćeš se spotaknuti.

13. Drži se nastave i ne puštaj, čuvaj je, jer ti je život.

14. Ne idi na stazu bezbožničku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj.

15. Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga.

16. Jer ne spavaju ako ne učine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore.

17. Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja.

18. A put je pravednički kao svijetlo vidjelo, koje sve većma svijetli dok ne bude pravi dan.

19. A put je bezbožnički kao mrak, ne znaju na što će se spotaknuti.

20. Sine moj, slušaj riječi moje, prigni uho svoje besjedi mojoj.

21. Da ti ne odlaze iz očiju; čuvaj ih usred srca svojega.

22. Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu.

23. Svrh svega što se čuva čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život.

24. Ukloni od usta svojih opačinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji.

25. Oči tvoje neka gledaju upravo i vjagje tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom.

26. Mjeri stazu nogama svojim, i svi putovi tvoji neka su poravnjeni.

27. Ne svrći ni na desno ni na lijevo, odvrćaj nogu svoju oda zla.

GLAVA 5.

Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje,

2. Da se držiš razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje.

3. Jer s usana tugje žene kaplje med, i grlo joj je mekše od ulja.

4. Ali joj je posljedak gorak kao pelen, oštar kao mač s obje strane oštar.

5. Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini.

6. Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš.

7. Za to, djeco, poslušajte mene, i ne odstupajte od riječi usta mojih.

8. Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuće njezine.

9. Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome,

10. Da se ne bi tugjinci nasitili tvoje-ga blaga i trud tvoj da ne bi bio u tugjoj kući,

11. I da ne ridaš na posljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje,

12. I rečeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje!

13. I ne poslušah glasa učitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me učahu!

14. U malo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine.

15. Pij vodu iz svojega studenca i što teče iz tvojega izvora.

16. Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama.

17. Imaj ih sam za se, a ne tugjin s tobom.

18. Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje.

19. Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljupka; dojke njezine neka te opijaju u svako doba, u ljubavi njezinoj posrći jednako.

20. A za što bi, sine, posrtao za tugjinkom i grlio njedra tugjoj,

21. Kad su pred očima Gospodu putovi svačiji, i mjeri sve staze njegove?

22. Bezbožnika će uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zaplešće se;

23. Umrijeće bez nastave, i od mnoštva ludosti svoje lutaće.

GLAVA 6.

Sine moj, kad se podjemčiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tugjincu,

2. Vezao si se riječima usta svojih, uhvatio si se riječima usta svojih.

3. Za to učini tako, sine moj, o opro-

sti se, jersi dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, inavali na bližnjega svojega.

4. Ne daj sna očima svojim, ni vje-gjama svojim drijema.

5. Otmi se kao srna iz ruke lovcu, i kao ptica iz ruke ptičaru.

6. Idi k mravu, ljenivče, gledaj putove njegove, i omudraj.

7. Nema vogja ni upravitelja ni gospo-dara;

8. I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbira uz žetvu piću svoju.

9. Dokle ćeš, ljenivče, ležati? kad ćeš ustati od sna svojega?

10. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da prilegneš,

11. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

12. Čovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima;

13. Namiguje očima, govori nogama, pokazuje prstima;

14. Svaka mu je opačina u srcu, kuje zlo svagda, zameće svagju.

15. Za to će u jedan put doći pogibao njegova, časom će se satrti i ne će bi-ti lijeka.

16. Na ovo šestoro mrzi Gospod, i se-dmo je gad duši njegovoj:

17. Oči ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu,

18. Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trče na zlo,

19. Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameće svagju među braćom.

20. Čuvaj, sine moj, zapovijest oca svo-jega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.

21. Priveži ih sebi na srce za svagda, i spući ih sebi oko grla.

22. Kuda god pogješ, vodiće te; kad zaspiš, čuvaće te; kad se probudiš, raz-govaraće te;

23. Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje po-učava;

24. Da te čuvaju od zle žene, od jezi-ka kojim laska žena tugja.

25. Ne zaželi u srcu svom ljepote nje-zine, i nemoj da te uhvati vjeggama svojim.

26. Jer sa žene kurve *spada čovjek* na

komad hljeba, i žena pusta lovi drago-cjenu dušu.

27. Hoće li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne upale?

28. Hoće li ko hoditi po živom uglje-vlju a nogu da ne ožeže?

29. Tako biva onome koji ide k že-ni bližnjega svojega; ne će biti bez kri-vice ko je se god dotakne.

30. Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, budući gladan;

31. Nego kad ga uhvate plati samo-sedmo, dade sve imanje doma svojega.

32. Ali ko učini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako čini;

33. Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati.

34. Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete;

35. Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako ćeš i mnogo darova davati.

GLAVA 7.

Sine, čuvaj riječi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe.

2. Čuvaj zapovijesti moje i bićeš živ, i nauku svoju kao zjenicu očiju svojih.

3. Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploči srca svojega.

4. Reci mudrosti: sestراسи mi; i pri-jateljicom zovi razboritost,

5. Da bi te čuvala od žene tugje, od tugjinke, koja laska riječima.

6. Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah,

7. I vidjeh među ludima, opazih me-gju djecom bezumna mladića,

8. Koji igjaše ulicom pokraj ugla nje-zina, i koračaaše putem ka kući njezinoj,

9. U sumrak, u večer, kad se unoća i smrče;

10. A gle, srete ga žena, u odijelu kurvinskom i lukava srca,

11. Plaha i pusta, kojoj noge ne mo-gu stajati kod kuće,

12. Sad na polju, sad na ulici, kod sva-koga ugla vrebaše.

13. I uhvati ga, i poljubi ga, i bez-obrazno reče mu:

14. Imam žrtve zahvalne, danas iz-vrših zavjete svoje;

15. Za to ti izidoh na susret da te tra-žim, i nagjoh te.

16. Nastrla sam odar svoj pokriva-

čima vezenijem i prostirkama Misirskim.

17. Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom.

18. Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem.

19. Jer mi muž nije kod kuće, otišao je na put daljni,

20. Uzeo je sa sobom tobolac novčani, vratiće se kući u odregjeni dan.

21. Navrati ga mnogim riječima, glatkim usnama svojim odvuče ga.

22. Otiđe za njom odmah kao što voide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan,

23. Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajući da joj je o život.

24. Za to dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na riječi usta mojih.

25. Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem.

26. Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila.

27. Kuća je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtne.

GLAVA 8.

Ne viče li mudrost? i razum ne pušta li glas svoj?

2. Navrh visina, na putu, na raspusticama stoji,

3. Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvaraju vrata, viče:

4. Vas vičem, o ljudi, i glas svoj obraćam k sinovima ljudskim.

5. Naučite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se.

6. Slušajte, jer ću govoriti velike stvari, i usne moje otvarajući se kazivaće što je pravo.

7. Jer usta moja govore istinu, i mrška je usnama mojim bezbožnost.

8. Prave su sve riječi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopačeno.

9. Sve su obične razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje.

10. Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato.

11. Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednačiti s njom.

12. Ja mudrost boravim s razboritošću, i razumno znanje nalazim.

13. Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka.

14. Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila.

15. Mnom carevi caruju, i vladaoci postavljaju pravdu.

16. Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske.

17. Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me.

18. U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda.

19. Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra.

20. Putem pravednijem vodim, posred staza pravice,

21. Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim.

22. Gospod me je imao u početku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena.

23. Prije vijekova postavljena sam, prije početka, prije postanja zemlje.

24. Kad jošte ne bijaše bezdâna, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom.

25. Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila;

26. Još ne bješe načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom;

27. Kad je uregijivao nebesa, ondje bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom,

28. Kad je utvrgijivao oblake gore i krijepio izvore bezdanu;

29. Kad je postavljao moru megju i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji;

30. Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda;

31. Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim.

32. Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih.

33. Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti.

34. Blago čovjeku koji me sluša stržeći na vratima mojim svaki dan i čuvajući pragove vrata mojih.

35. Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospoda.

36. A ko o mene griješi, čini krivo du-

ši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

GLAVA 9.

Premudrost sazida sebi kuću, i otesa sedam stupova;

2. Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj.

3. Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih:

4. Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli:

5. Hodite, jedite hljeba mogega, i pijte vina koje sam rastvorila.

6. Ostavite ludost i bićete živi, i idite putem razuma.

7. Ko uči podsmjevača, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug.

8. Ne karaj podsmjevača da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiće te.

9. Kaži mudrome, i biće još mudriji; pouči pravednoga, i znaće više.

10. Početak je mudrosti strah Gospodnji, i znanje je svetijeh stvari razum.

11. Jer će se mnoom umnožiti dani tvoji i dodaće ti se godine životu.

12. Ako budeš mudar, sebi ćeš biti mudar; ako li budeš podsmjevač, sam ćeš tegliti.

13. Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna;

14. I sjedi na vratina od kuće svoje na stolici, na visinama gradskim,

15. Te više one koji prolaze koji idu pravo svojim putem:

16. Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome govori:

17. Voda je krađena slatka, i hljeb je sakriven ugodan.

18. A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njegine.

GLAVA 10.

Priče Solomunove.

Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj.

2. Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti.

3. Neda Gospod da gladuje duša pravednikova, a imanje bezbožničko razmeće.

4. Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaćava.

5. Ko zbira u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan.

6. Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnička pokriva nasilje.

7. Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožničko trune.

8. Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašće.

9. Ko hodi bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaje se.

10. Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašće.

11. Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnička pokriva nasilje.

12. Mrzost zameće svagje, a ljubav prikriva sve prijestupe.

13. Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za legja je bezumnoga batina.

14. Mudri sklanjaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli.

15. Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromaštvo je siromasima pogibao.

16. Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh.

17. Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta.

18. Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je.

19. U mnogim riječima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je.

20. Jezik je pravednikov srebro odabrano; srce bezbožničko ne vrijedi ništa.

21. Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja.

22. Blagoslov Gospodnji obogaćava a bez muke.

23. Bezumniku je šala činiti zlo, a razuman čovjek drži se mudrosti.

24. Čega se boji bezbožnik, ono će ga snaći; a što pravednici žele, Bog će im dati.

25. Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vječitom temelju.

26. Kakav je ocat zubima i dim očima, taki je ljenivac onima koji ga šalju.

27. Strah Gospodnji dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraćuju.

28. Čekanje pravednijeh radost je, a nadanje bezbožnijeh propada.

29. Put je Gospodnji krjepost bezazlenomu, a strah onima koji čine bezakonje.

30. Pravednik se ne će nigda pokolebati, a bezbožnici ne će nastaviti na zemlji.

31. Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiće se.

32. Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnička su usta opačina.

GLAVA 11.

Lažna su mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je.

2. Kad dogje oholost, dogje i sramota; a u smjernih je mudrost.

3. Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloća njihova.

4. Ne će pomoći bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti.

5. Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti.

6. Pravedne izbavlja pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloći.

7. Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i naj jače uzdanje propada.

8. Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto.

9. Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem.

10. Dobru pravednijeh raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje.

11. Blagoslovima pravednijeh ljudi podiže se grad, a s usta bezbožničkih raskopava se.

12. Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman čovjek muči.

13. Opadač tumarajući izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar.

14. Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoć je u mnoštvu savjetnika.

15. Zlo prolazi ko se jamči za tugjina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je.

16. Žena mila dobija čast, a silni dobijaju bogatstvo.

17. Milostiv čovjek čini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu.

18. Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu, pouzdana mu je plata.

19. Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je.

20. Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu.

21. Zao čovjek ne će ostati bez kara

ako i druge uzme u pomoć; a sjeme pravednijeh izbaviće se.

22. Žena lijepa a bez razuma zlatna je brujica u gubici svinji.

23. Želja je pravednijeh samo dobro, a očekivanje bezbožnijeh gnjev.

24. Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrduje suviše, i sve je siromašniji.

25. Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam će biti napojen.

26. Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom.

27. Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiće ga.

28. Ko se uzda u bogatstvo svoje, propašće; a pravednici će se kao grana zelenjeti.

29. Ko zatire kuću svoju, naslijediće vjetar; i bezumnik će služiti mudromu.

30. Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obučava duše.

31. Gle, pravedniku se na zemlji plaća, a kamo li bezbožniku i grješniku?

GLAVA 12.

Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud.

2. Dobar čovjek dobija ljubav od Gospoda, a čovjeka zlikovca osugnjuje.

3. Ne će se čovjek utvrditi bezbožnošću, a korijen pravednijeh ne će se potmaći.

4. Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima.

5. Misli su pravednijeh prave, a savjeti bezbožnijeh prijevara.

6. Riječi bezbožnijeh vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova.

7. Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednijeh ostaje.

8. Prema razumu svom hvali se čovjek; a ko je opaka srca, prezreće se.

9. Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliča a hljeba nema.

10. Pravednik se brine za život svojega živinčeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo.

11. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, bezuman je.

12. Bezbožnik želi obranu od zla, ali korijen pravednijeh daje je.

13. Zlome je zamka u grijehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe.

14. Od ploda usta svojih siti se čovjek dobra, i platu za djela svoja prima čovjek.

15. Bezumniku se čini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je.

16. Gnjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu.

17. Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevaru.

18. Ima ko govori kao da mač probada, a jezik je mudrijeh lijev.

19. Istinita usta stoje tvrdo do vijeka, a jezik lažljivi za čas.

20. Koji zlo misle, prijevara im je u sreću, a radost je onima koji svjetuju na mir.

21. Nikaka nesreća ne će zadesiti pravednika, a bezbožnici će se napuniti zla.

22. Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu.

23. Pametan čovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglasa bezumlje.

24. Ruka radljiva gospodariće, a lijeva će davati danak.

25. Briga u sreću čovječijem obara; a dobra riječ razveseljava.

26. Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu, a bezbožnike zavodi put njihov.

27. Ljenivac ne će peći lova svoga, a u vrijedna je čovjeka dobro dragocjeno.

28. Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

GLAVA 13.

Mudar sin sluša nastavu oca svojega, a podsmjever ne sluša ukora.

2. Od ploda usta svojih svaki će jesti dobro, a duša nevaljalijeh ljudi nasilje.

3. Ko čuva usta svoja, čuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada.

4. Željna je duša ljenivčeva, ali nema ništa, a duša vrijednijeh ljudi obogatiće se.

5. Na lažnu riječ mrzi pravednik; a bezbožnik se mrzi i sramoti.

6. Pravda čuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika.

7. Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago.

8. Otkup je za život čovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje.

9. Vidjelo pravedničko svijetli se, a žižak bezbožnički ugasiće se.

10. Od oholosti biva samo svagja, a koji primaju svjet, u njih je mudrost.

11. Blago koje se taštinom teče umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava.

12. Dugo nadanje mori srce, a želja je ispunjena drvo životno.

13. Ko prezire riječ, sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiće mu se.

14. Nauka je mudroga izvor životni da se sačuva prugala smrtnijeh.

15. Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonički hrapav.

16. Svaki pametan čovjek radi s razumom, a bezuman raznosi bezumlje.

17. Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lijev.

18. Siromaštvo i sramota doći će na onoga koji odbacuje nastavu; a ko čuva karanje, proslaviće se.

19. Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko odstupiti od zla.

20. Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori.

21. Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraća dobro.

22. Dobar čovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje čuva se pravedniku.

23. Izobila hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave.

24. Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena.

25. Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

GLAVA 14.

Mudra žena zida kuću svoju, a luda svojim rukama raskopava.

2. Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga.

3. U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre čuvaju usta njihova.

4. Gdje nema volova, čiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovske.

5. Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž.

6. Podsmjever traži mudrost, i ne

nahodi je ; a razumnomu je znanje lako *naći*.

7. Iđi od čovjeka bezumnog, jer ne ćeš čuti pametne riječi.

8. Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijih prijevara.

9. Bezumnima je šala grijeh, a među pravednima je dobra volja.

10. Srce svačije zna jad duše svoje ; i u veselje njegovo ne miješa se drugi.

11. Dom bezbožnički raskopaće se, a koliba pravednijih cvjetaće.

12. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.

13. I od smijeha boli srce, i veselo kraj biva žalost.

14. Putova svojih nasitiće se ko je izopačena srca, ali ga se kloni čovjek dobar.

15. Lud vjeruje svašta, a pametan pazi na svoje korake.

16. Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je.

17. Nagao čovjek čini bezumlje, a pakostan je čovjek mrzak.

18. Ludinašljegjuje bezumlje, a razboriti vjenčava se znanjem.

19. Klanjaju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga.

20. Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja.

21. Ko prezire bližnjega svojega griješi ; a ko je milostiv ubogima, blago njemu.

22. Koji smišljaju zlo, ne lutaju li ? a milost i vjera biće onima koji smišljaju dobro.

23. U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaštvo.

24. Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnijih ostaje bezumlje.

25. Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govori prijevaru.

26. U strahu je Gospodnjem jako pouzdanje, i sinovima je utočište.

27. Strah je Gospodnji izvor života da se čovjek sačuva od prugala smrtnijih.

28. U mnoštvu je naroda slava caru ; a kad nestaje naroda, propast je vladocu.

29. Ko je spor na gnjev, velika je razuma ; a ko je nagao, pokazuje ludost.

30. Život je tijelu srce zdravo, a zavist je trulež u kostima.

31. Ko čini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova ; a poštuje ga ko je milostiv siromahu.

32. Za zlo svoje povrgnuće se bezbožnik, a pravednik nada se i na smrti.

33. Mudrost počiva u sreću razumnog čovjeka, a što je u bezumnima poznaje se.

34. Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima.

35. Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

GLAVA 15.

Odgovor blag utišava gnjev, a riječ prijeka podiže srdnju.

2. Jezik mudrijeh ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje.

3. Oči su Gospodnje na svakom mjestu gledajući zle i dobre.

4. Zdrav je jezik drvo životno, a opačina s njega kršenje od vjetra.

5. Lud se ruga nastavom oca svojega ; a ko prima ukor, biva pametan.

6. U kući pravednikovoj ima mnogo blaga ; a u dolotku je bezbožnikovu rasap.

7. Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumničko ne čini tako.

8. Žrtva je bezbožnička gad Gospodu, a molitva pravednijeh ugodna mu je.

9. Gad je Gospodu put bezbožnikov ; a ko ide za pravdom, njega ljubi.

10. Karanje je zlo onome ko ostavlja put ; koji mrzi na ukor, umrijeće.

11. Pakao je i pogibao pred Gospodom, a kamo li srea sinova čovječijih.

12. Podsmjeverač ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima.

13. Veselo srce veseli lice, a žalost u sreću obara duh.

14. Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi naslagjuju se bezumljem.

15. Svi su dani nevoljnici zli ; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako.

16. Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemirom.

17. Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja.

18. Čovjek gnjevljiv zameće raspru ; a ko je spor na gnjev, utišava svagju.
19. Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednijih nasuta.
20. Mudar je sin radost ocu, a čovjek bezuman prezire mater svoju.
21. Bezumlje je radost bezumniku, a razuman čovjek hodi pravo.
22. Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stoje gdje je mnogo savjetnika.
23. Raduje se čovjek odgovorom usta svojih, i riječ u vrijeme kako je dobra!
24. Put k životu ide gore razumnome da se sačuva od pakla ozdo.
25. Gospod raskopava kuću ponositima, a megju udovici utvrgjuje.
26. Mрске su Gospodu misli zle, a besjede čistijih mile su.
27. Lakomac zatire svoju kuću, a ko mrzi na poklone živ će biti.
28. Srce pravednikovo premišlja šta će govoriti, a usta bezbožnička rigaju zlo.
29. Daleko je Gospod od bezbožnijih, a molitvu pravednijih čuje.
30. Vid očnji veseli srce, dobar glas goji kosti.
31. Uho koje sluša karanje životno nastavaće megju mudrima.
32. Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju ; a ko sluša karanje, biva razuman.
33. Strah je Gospodnji nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

GLAVA 16.

Čovjek sprema srce, ali je od Gospoda što će jezik govoriti.

2. Čovjeku se svi putovi njegovi čine čisti, ali Gospod ispituje duhove.
3. Ostavi na Gospoda djela svoja, i biće tvrde namjere tvoje.
4. Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan.
5. Mrzak je Gospodu ko je god ponosita srca, i ne će ostati bez kara ako će i druge uzeti u pomoć.
6. Milošću i istinom očišća se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se čovjek oda zla.
7. Kad su čiji putovi mili Gospodu, miri s njim i neprijatelje njegove.

8. Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom.
9. Srce čovječije izmišlja sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove.
10. Proroštvo je na usnama carevijem, u sudu ne će pogriješiti usta njegova.
11. Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo.
12. Gadno je carevima činiti nepravedu, jer se pravdom utvrgjuje prijesto.
13. Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govori pravo.
14. Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar čovjek ublažice ga.
15. U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznijem daždom.
16. Koliko je bolje teći mudrost nego zlato ! i teći razum koliko je ljepše nego srebro !
17. Put je pravednijih uklanjanje oda zla ; čuva dušu svoju ko pazi na put svoj.
18. Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast.
19. Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti plijen s oholima.
20. Ko pazi na riječ, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, blago njemu.
21. Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku.
22. Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nanka bezumnijih bezumlje je.
23. Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem.
24. Ljubazne su riječi sat meda, slast duši i zdravlje kostima.
25. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.
26. Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova.
27. Čovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali.
28. Opak čovjek zameće svagju, i opadač rastavlja glavne prijatelje.
29. Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar ;
30. Namiguje očima, kad misli naopak ; kad miče usnama, čini zlo.

31. Sijeda je kosa slavna kruna, nala-zi se na putu pravednom.

32. Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad.

33. Ždrijeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

GLAVA 17.

Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuća puna poklane stoke sa sva-gjom.

2. Razuman sluga biće gospodar nad sinom sramotnijem i s braćom će dije-liti nasljedstvo.

3. Topionica je za srebro i peć za zla-to, a srca iskušava Gospod.

4. Zao čovjek pazi na usne zle, a la-žljivac sluša jezik pakostan.

5. Ko se ruga siromahu, sramoti stvo-ritelja njegova; ko se raduje nesreći, ne će ostati bez kara.

6. Vijenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi.

7. Ne priliči bezumnom visoka besje-da, a kamo li knezu lažljiva besjeda?

8. Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napre-duje.

9. Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje.

10. Ukor tišti razumnoga većma ne-go ludoga sto udaraca.

11. Zao čovjek traži samo odmet, ali će se ljut glasnik poslati na nj.

12. Bolje je da čovjeka sreće medvjedica kojoj su oteti medvjedići, nego bezumnik u svom bezumlju.

13. Ko vraća zlo za dodro, ne će se zlo odmaći od kuće njegove.

14. Ko počne svagju, otvori ustavu vodi; za to prije nego se zametne, pro-gji se raspre.

15. Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu.

16. Na što je blago bezumnome u ru-ci kad nema razuma da pribavi mu-drost?

17. U svako doba ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji.

18. Čovjek razuman daje ruku i jam-či se za prijatelja svojega.

19. Ko miluje svagju, miluje grijeh;

ko podiže u vis vrata svoja, traži po-gibao.

20. Ko je opaka srca, ne će naći do-bra; i ko dvoliči jezikom, pašće u zlo.

21. Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti će se radovati otac luda.

22. Sree veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti.

23. Bezbožnik prima poklon iz nje-dara da prevrati putove pravdi.

24. Razumnomu je na licu mudrost, a oči bezumniku *vrļjaju* na kraj ze-mlje.

25. Žalost je ocu svojemu sin bez-uman, i jad roditelji svojoj.

26. Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo.

27. Usteže riječi svoje čovjek koji zna, i tiha je duha čovjek razuman.

28. I bezuman kad muči, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

GLAVA 18.

Čovjek samovoljan traži što je njemu milo i miješa se u svašta.

2. Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo.

3. Kad dogje bezbožnik, dogje i rug, i prijekor sa sramotom.

4. Riječi su iz usta čovječijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se razljeva.

5. Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se učini krivo pravomu na sudu.

6. Usne bezumnikove pristaju u sva-gju, i usta njegova dozivlju boj.

7. Bezumniku su usta njegova pogi-bao, i usne njegove pruglo duši njego-voj.

8. Riječi su opadačeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

9. I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikući.

10. Tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu će uteći pravednik, i biće u vi-sokom zaklonu.

11. Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli.

12. Pred propast podiže se srce čo-vjeku, a prije slave ide smjernost.

13. Ko odgovara prije nego čuje, to mu je ludost i sramota.

14. Duh čovječiji snosi bol svoj; a duh oboren ko će podignuti?

15. Srce razumna čovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje.

16. Dar čovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje.

17. Pravedan se čini ko je prvi u svoj raspi, ali kad dogje bližnji njegov, ispituje se.

18. Raspre prekida ždrijeb, i izmegju silnijeh rasugjuje.

19. Uvrijegjen je brat kao tvrd grad, i svagja je kao prijevornica na dvoru.

20. Svakomu se trbuh siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se.

21. Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, ješće plod njegov.

22. Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda.

23. Siromah govori moleći, a bogat odgovara oštro.

24. Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

GLAVA 19.

Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman.

2. Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotiče se.

3. Ludost čovječija prevraća put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda.

4. Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov.

5. Lažan svjedok ne će ostati bez kara, i ko govori laž, ne će uteći.

6. Mnogi ugagjaju knezu, i svak je prijatelj čovjeku podatljivu.

7. Na siromaha mrze sva braća njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega; više za njima, ali ih nema.

8. Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, naći će dobro.

9. Svjedok lažan ne će ostati bez kara, i ko govori laž, poginuće.

10. Ne dolikuju bezumnom miline, ni služi da vlada knezovima.

11. Razum zadržava čovjeka od gnjeva, i čast mu je mimoći krivicu.

12. Careva je srdnja kao rika mladoga lava, a ljubav je njegova kao rosa travi.

13. Bezuman je sin muka ocu svojem, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje.

14. Kuća i imanje našljegjuje se od otaca; a od Gospoda je razumna žena.

15. Lijenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaće.

16. Ko drži zapovijesti, čuva dušu svoju; a ko ne mari za putove svoje, poginuće.

17. Gospodu pozaima ko poklanja siromahu, i platiće mu za dobro njegovo.

18. Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja.

19. Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslije većma pokaraj.

20. Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslije budeš mudar.

21. Mnogo ima misli u srcu čovječijem, ali što Gospod naumi ono će ostati.

22. Želja čovjeku treba da je da čini milost, a bolji je siromah nego laža.

23. Strah je Gospodnji na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo.

24. Ljenivac krije ruku svoju u nje-dra, ni k ustima svojim ne prinosi je.

25. Udri podsmjevača da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku.

26. Sin sramotan i prijekoran upropašćuje oca i odgoni mater.

27. Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od riječi razumnijeh.

28. Nevaljao svjedok podsmijeva se pravdi, i usta bezbožnička proždiru nepravdu.

29. Gotovi su podsmjevačima sudovi i bezumnicima boj na legja.

GLAVA 20.

Vino je podsmjevač i silovito piće nemirnik, i ko god za njim luta ne će biti mudar.

2. Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, griješi svojoj duši.

3. Slava je čovjeku da se okani sva-gje; a ko je god bezuman, upleće se.

4. Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija.

5. Savjet je u sreću čovječijem duboka voda, ali čovjek razuman crpe ga.

6. Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko će naći čovjeka istinita?

7. Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sinovima njegovijem poslije njega!

8. Car sjedeći na prijestolu sudskom rasipa očima svojim svako zlo.

9. Ko može reći: očistio sam srce svoje, čist sam od grijeha svojega?

10. Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodu.

11. Po djelima svojim poznaje se i dijete hoće li biti čisto i hoće li biti pravo djelo njegovo.

12. Uho koje čuje, i oko koje vidi, oboje je Gospod načinio.

13. Ne ljubi sna, da ne osiromašiš; otvoraj oči svoje, i bićeš sit hljeba.

14. Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali.

15. Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocijeniji nakit.

16. Uzmi haljinu onome koji se podjemči za tugjina, uzmi zalag od njega za tugjinku.

17. Sladak je čovjeku hljeb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pijeska.

18. Misli se utvrguju savjetom; za to razumno ratuj.

19. Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; za to se ne miješaj s onijem koji razvaljuje usta.

20. Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov će se žižak ugasiti u crnom mraku.

21. Nasljedstvo koje se iz početka brzo dobija, ne biva na posljetku blagosloveno.

22. Ne govori: vratiću zlo. Čekaj Gospoda, i sačuvaće te.

23. Mrzak je Gospodu dvojak poteg, i mjerila lažna nijesu dobra.

24. Od Gospoda su koraci čovječiji, a čovjek kako će razumjeti put njegov?

25. Zamka je čovjeku da proždre svetinju, i poslije zavjeta opet da traži.

26. Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo.

27. Vidjelo je Gospodnje duša čovječija, istražuje sve što je u sreću.

28. Milost i istina čuvaju cara, i milošću podupire svoj prijesto.

29. Slava je mladici sila njihova, a starcima čast sijeda kosa.

30. Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

GLAVA 21.

Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vođeni; kuda god hoće, savija ga.

2. Svaki se put čovjeku čini prav, ali Gospod ispituje srca.

3. Da se čini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva.

4. Ponosite oči i naduto srce i oranje bezbožničko grijeh je.

5. Misli vrijedna čovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštvo.

6. Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi među one koji traže smrt.

7. Grabež bezbožnijih odnijee ih, jer ne htješe činiti što je pravo.

8. Čiji je put kriv, on je tugj; a koje je čist, njegovo je djelo pravo.

9. Bolje je sjedjeti u gluhoj nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

10. Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega.

11. Kad podsmjevač biva karan, lud mudra; i kad se mudri poučava, prima znanje.

12. Uči se pravednik od kuće bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo.

13. Ko zatiskuje uho svoje od vika ubogoga, vikaće i sam, ali ne će biti uslišen.

14. Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u jedrima žestoku srdnju.

15. Radost je pravedniku činiti što je pravo, a strah onima koji čine bezakonje.

16. Čovjek koji zagje s puta mudrosti počinuće u zboru mrtvih.

17. Ko ljubi veselje, biće siromah; ko ljubi vino i ulje, ne će se obogatiti.

18. Otkup za pravednike biće bezbožnik i za dobre bezakonik.

19. Bolje je živjeti u zemlji pustoje nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom.

20. Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a čovjek bezuman proždire ga.

21. Ko ide za pravdom i milošću, naći će život, pravdu i slavu.

22. U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju.

23. Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.

24. Ponositom i obijesnom ime je podsmjever, koji sve radi bijesno i oholo.

25. Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove ne će da rade;

26. Svaki dan želi; a pravednik daje i ne šteti.

27. Žrtva je bezbožnička gad, a kamo li kad je prinose u grijehu?

28. Lažni svjedok poginuo, a čovjek koji sluša, govoriće svagda.

29. Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik udešava svoje pute.

30. Nema mudrosti ni razuma ni savjeta na suprot Bogu.

31. Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

GLAVA 22.

Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato.

2. Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio.

3. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ljudi idu dalje i plaćaju.

4. Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život.

5. Trnje i zamke su na putu opakoga; ko čuva dušu svoju, biće daleko od toga.

6. Uči dijete prema putu kojim će ići, pa ne će odstupiti od njega ni kad ostari.

7. Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje.

8. Ko sije bezakonje žee muku, i pruta gnjeva njegova nestaće.

9. Blago oko biće blagosloveno, jer daje hljeba svojega ubogomu.

10. Otjeraj podsmjevera, i otići će raspra i prestaće svagja i sramota.

11. Ko ljubi čisto sree, i čije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj.

12. Oči Gospodnje čuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara.

13. Ljenivac govori: lav je na polju; nasred ulice poginuo bih.

14. Usta su tugjih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod onamo će pasti.

15. Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniće ga od njega.

16. Ko čini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, za cijelo će osiromašiti.

17. Prigni uho svoje i slušaj riječi mudrijih ljudi, i sree svoje privij k naucej mojoj.

18. Jer će ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poregjanje na usnama tvojim.

19. Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako čini.

20. Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje,

21. Da bih ti pokazao tvrgju istinitijeh riječi da bi mogao istinitijem riječima odgovarati onima koji pošlju k tebi?

22. Ne otimaj siromahu za to što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima.

23. Jer će Gospod braniti njihovu stvar, i oteće dušu onima koji njima otimaju.

24. Ne druži se s čovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim,

25. Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju.

26. Ne budi od onijeh koji ruku daju, koji se jamče za dugove.

27. Ako nemaš čim platiti, za što da se odnese postelja ispod tebe?

28. Ne pomiči stare megje, koju su postavili oci tvoji.

29. Jesi li vidio čovjeka ustaoea na poslu? Taki će pred carevima stajati, a ne će stajati pred prostacima.

GLAVA 23.

Kad sjedeš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom.

2. Inače bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom.

3. Ne želi preslaćaka njegovijeh, jer su lažna hrana.

4. Ne muči se da se obogatiš, i progi se svoje mudrosti.

5. Hoćeš li baciti oči svoje na ono čega brzo nestaje? jer načini sebi krila i kao orao odleti u nebo.

6. Ne jedi hljeba u zavidljivca, i ne želi preslaćaka njegovijeh.

7. Jer kako on tebe cijeni u duši svo-

joj tako ti jelo njegovo. Govoriće ti : jedi i pij ; ali srce njegovo nije s tobom.

8. Zalogaj što pojedješ izbljuvaćeš, i izgubićeš ljubazne riječi svoje.

9. Pred bezumnijem ne govori, jer ne će mariti za mudrost besjede tvoje.

10. Ne pomiči stare megje, i ne stupaj na njivu siročadi.

11. Jer je jak osvjetnik njihov ; braniće stvar njihovu od tebe.

12. Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k riječima mudrijem.

13. Ne ukraćuj kara djetetu ; kad ga biješ prutom, ne će umrijeti.

14. Ti ga bij prutom, i dušu ćeš mu izbaviti iz pakla.

15. Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliće se srce moje u meni :

16. I igraće bubrezi moji kad usue tvoje stanu govoriti što je pravo.

17. Srce tvoje neka ne zavidi grješnicima, nego budi u strahu Gospodnjem vazda.

18. Jer ima plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

19. Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje.

20. Ne budi megju pijanicama ni megju izjelicama.

21. Jer pijanica i izjelica osiromašiće, i spavač hodiće u ritama.

22. Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostaru.

23. Kupuj istinu i ne prodaji je ; kupuj mudrost, znanje i razum.

24. Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s ujeta.

25. Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja.

26. Sine moj, daj mi srce svoje, i oči tvoje neka paze na moje pute.

27. Jer je kurva duboka jama, i tiješan studenac tugja žena.

28. Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zločince megju ljudima.

29. Kome : jaoh ? kome : kuku ? kome svagja ? kome vika ? kome rane ni za što ? kome crven u očima ?

30. Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorena vina.

31. Ne gledaj na vino kad se rumeni,

kad u čaši pokazuje lice svoje i upravo iskače.

32. Na posljedak će kao zmija ujesti i kao aspida upeći.

33. Oči će tvoje gledati na tugje žene, i srce će tvoje govoriti opačine.

34. I bićeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra.

35. *Reći ćeš* : izbiše me, ali me ne zabolje ; tukoše me, ali ne osjetih ; kad se probudim, ići ću opet da tražim to.

GLAVA 24.

Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima.

2. Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci.

3. Mudrošću se zida kuća i razumom utvrđuje se.

4. I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mila.

5. Mudar je čovjek jak, i razuman je čovjek silan snagom.

6. Jer mudrijem savjetom ratovaćeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika.

7. Visoke su bezumnome mudrosti ; ne će otvoriti usta svojih na vratima.

8. Ko misli zlo činiti zvaće se zlikovac.

9. Misao bezumnikova grijeh je, i podsmjever je gad ljudski.

10. Ako kloneš u nevolji, skratit će te se sila.

11. Izbavljaj pohvatane na smrt ; i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih.

12. Ako li rečeš : gle, nijesmo znali za to ; ne će li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji čuva dušu tvoju ne će li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem ?

13. Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu.

14. Tako će biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je nagješ ; i biće plata, i nadanje tvoje ne će se zatrti.

15. Bezbožniče, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu počivanja.

16. Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu.

17. Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje.

18. Jer bi vidio Gospod i ne bi mu

bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe.

19. Nemoj se žestiti radi nevaljalaca, nemoj zavidjeti bezbožnicima.

20. Jer nema plate nevaljaleu, žižak će se bezbožnicima ugasiti.

21. Boj se Gospoda, sine moj, i cara, i ne mijesaj se s nemirnicima.

22. Jer će se u jedan put podignuti pogibao njihova, i ko zna propast koja ide od obojice?

23. I ovo je za mudarce : gledati ko je ko na sudu nije dobro.

24. Ko govori bezbožniku : pravedan si, njega će proklinjati ljudi i mrziće na nj narodi.

25. A koji ga karaju, oni će biti mili, i doći će na njih blagoslov dobrih.

26. Ko govori riječi istinite, u usta ljubi.

27. Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, po tom i kuću svoju zidaj.

28. Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojima.

29. Ne govori : kako je on meni učinio tako ću ja njemu učiniti; platiću ovom čovjeku po djelu njegovu.

30. Igjah mimo njivu čovjeka lijena i mimo vinograd čovjeka bezumna ;

31. I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio čkalj, i ograda im kamena razvaljena.

32. I vidjevši uzeh na um, i gledah i poučih se.

33. Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da počineš,

34. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

GLAVA 25.

I ovo su priče Solomunove koje sabraše ljudi Jezequije cara Judina.

2. Slava je Božija skrivati stvar, a slava je carska istraživati stvar.

3. Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti.

4. Uzmi od srebra trosku, i izaći će livcu zaklad.

5. Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiće se pravdom prijesto njegov.

6. Ne veličaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoje vlastelji.

7. Jer je bolje da ti se kaže : hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim očima.

8. Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi činio na pošljetku ako bi te osramatio bližnji tvoj.

9. Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tugje tajne ne otkrivaj,

10. Da te ne bi psovao ko čuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi.

11. Zlatne jabuke u srebrnijem sudima jesu zgodne riječi.

12. Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karač onome koji sluša.

13. Vjeran je poslanik kao studen šnježna o žetvi onima koji ga pošlju, i rashlaga ju dušu svojim gospodarima.

14. Ko se hvali darom lažnijem, on je kao oblaci i vjetar bez dažda.

15. Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti.

16. Kad nagješ med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga.

17. Rijetko neka ti noga stupa u kuću bližnjega tvojega, da ne bi nasitivši se tebe omrzao na te.

18. Ko god govori lažno svjedočanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i mač i oštra strijela.

19. Uzdanje je u nevjernika u nevolji zub slomljen i noga uganuta.

20. Ko pjeva pjesme žalosnom sreću, on je kao onaj koji svlači haljinu na zimi, i kao ocat na salitru.

21. Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je žedan, napoj ga vode.

22. Jer ćeš živo ugljevlje zgrnuti na glavu njegovu, i Gospod će ti platiti.

23. Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito.

24. Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

25. Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši.

26. Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamućen i kao studenac pokvaren.

27. Jestli mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno.

28. Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

GLAVA 26.

Kao snijeg u ljeto i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumnome čast.

2. Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena ne će doći.

3. Bič konju, uzda magarecu, a batina bezumnicima na legja.

4. Ne odgovaraj bezumniku po bezumlju njegovu, da ne budeš i ti kao on.

5. Odgovori bezumniku prema bezumlju njegovu, da ne misli da je mudar.

6. Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on odsijeca sebi noge i pije nepravdu.

7. Kako hromi hramlje nogama svojim, tako je besjeda u ustima bezumnijeh.

8. Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko čini čast bezumnome.

9. Kao trn kad dogje u ruku pijanome, tako je besjeda u ustima bezumnijeh.

10. Mnogo muke zadaje svjema ko plaća bezumniku i ko plaća prestupnicima.

11. Kao što se pas povraća na svoju bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje.

12. Jesi li vidio čovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega.

13. Ljenivac govori : ljuti je lav na putu, lav je na ulicama.

14. Kao što se vrata obrću na čepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj.

15. Ljenivac krije ruku svoju u nje-dra, teško mu je prinijeti je k ustima.

16. Ljenivac misli da je mudriji od sedmorice koji odgovaraju razumno.

17. Psa za uši hvata ko se prolazeći žesti za tugju raspru.

18. Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrtna,

19. Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli : šalio sam se.

20. Kad nestane drva, ugasi se oganj; tako kad nema opadača, prestaje raspra.

21. Ugalj je za žeravicu, drva za oganj, a čovjek svadljivac da raspaljuje svagju.

22. Riječi su opadačeve kao riječi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

23. Kao srebrna pjena kojom se obloži crijep, take su usne neprijateljske i zlo srce.

24. Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijevaru.

25. Kad govori umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova.

26. Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloća njezina otkriva na zboru.

27. Ko jamu kopa, u nju će pasti; i ko kamen valja, na njega će se prevaliti.

28. Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

GLAVA 27.

Ne hvali se sjutrašnjim danom, jer ne znaš šta će dan donijeti.

2. Neka te hvali drugi, a ne tvoja usta, tugjin, a ne tvoje usne.

3. Težak je kamen, i pijesak je težak; ali je gnjev bezumnikov teži od obojega.

4. Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko će odoljeti zavisti?

5. Bolji je javni ukor nego tajna ljubav.

6. Udarei od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni.

7. Duša sita gazi sat, a gladnoj duši slatko je sve što je gorko.

8. Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je čovjek koji otide iz svojega mjesta.

9. Ulje i kād veseli srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdačnijem.

10. Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuću brata svojega ne ulazi u nesreći svojoj : bolji je susjed blizu nego brat daleko.

11. Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onomu ko me ruži.

12. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.

13. Uzmi haljinu onomu koji se podjemči za tugjina, i uzmi zalog od njega za tugjinku.

14. Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajući, primiće mu se za kletvu.

15. Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su;

16. Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici.

17. Gvožgje se gvožgjem oštri, tako čovjek oštri lice prijatelja svojega.

18. Ko čuva smokvu, ješće rođa njezina; tako ko čuva gospodara svojega, biće poštovan.

19. Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce čovječije prema čovjeku.

20. Grob i propast nigda se ne mogu zasititi; tako oči čovječije nigda nisu site.

21. Srebro u topionici i zlato u peći a čovjek u ustima onoga koji ga hvali *poznaje se*.

22. Da bezumnoga tucaš u stupi tučkom s prekrupom, ne bi otišlo od njegova bezumlje njegovo.

23. Dobro gledaj stoku svoju, i staraj se za stada svoja.

24. Jer bogatstvo ne traje do vijeka niti kruna od koljena do koljena.

25. Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama.

26. Jaganjci su ti za odijelo, i jarići sijena za njivu.

27. I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djevojkama.

GLAVA 28.

Bježe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao lavići bez straha.

2. Kad se u zemlji zla čine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se nagje čovjek razuman i vješt, ostaje dugo.

3. Čovjek siromah koji čini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba.

4. Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se.

5. Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospoda, razumiju sve.

6. Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je i bogat.

7. Ko čuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega.

8. Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji će razdavati siromasima.

9. Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakona, i molitva je njegova mrska.

10. Ko zavodi prave na zao put, pašće u jamu svoju, a bezazleni naslijedit će dobro.

11. Bogat čovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga.

12. Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se čovjek.

13. Ko krije prijestupe svoje, ne će biti srećan; a ko priznaje i ostavlja, dobiće milost.

14. Blago čovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo.

15. Bozbožnik koji vlada narodom siromašnijem, lav je koji riče i medvjed gladan.

16. Knez bez razuma čini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeće dugo.

17. Čovjek koji čini nasilje krvi ljudskoj, bježaće do groba, i niko ga ne će zadržati.

18. Ko hodi u bezazlenosti, spašće se; a ko je opak na putovima, pašće u jedan mah.

19. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitit će se sirotinje.

20. Čovjek vjeran obiluje blagoslovi-
ma; a ko nagli da se obogati, ne će biti bez krivice.

21. Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalogaj hljeba čovjek će učiniti zlo.

22. Nagli da se obogati čovjek zavldljiv, a ne zna da će mu doći siromaštvo.

23. Ko ukorava čovjeka, naći će poslije veću milost nego koji laska jezikom.

24. Ko krađe oca svojega i mater svoju, i govori: nije grijeh, on je drug krvniku.

25. Oholi zameće kavgu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaće.

26. Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbaviće se.

27. Ko daje siromahu, ne će mu nedostajati; a ko odvraća oči svoje, biće mu mnogo kletava.

28. Kad se podižu bezbožnici, sakriva se čovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

GLAVA 29.

Čovjek koji po karanju ostaje tvrdo-glav, u jedan put će propasti, da ne će biti lijeka.

2. Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod.

3. Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro.

4. Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je.

5. Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem.

6. U grijehu je zla čovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se.

7. Pravednik razumije parbu nevolj-nijeh, a bezbožnik ne mari da zna.

8. Podsmjevači raspaljuju grad, a mu-dri utišavaju gnjev.

9. Mudar čovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira.

10. Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu.

11. Sav gnjev svoj izliva bezumni-k, a mudri ustavlja ga natrag.

12. Koji knez sluša lažne riječi, sve su mu sluge bezbožne.

13. Siromah i koji daje na dobit sre-taju se; obojici Gospod prosvjetljuje oči.

14. Koji car pravo sudi siromasima, njegov će prijesto stajati do vijeka.

15. Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju.

16. Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici će vidjeti propast njihovu.

17. Karaj sina svojega, i smiriće te, i učiniće milinu duši tvojoj.

18. Kad nema utvare, rasipa se na-rod; a ko drži zakon, blago njemu!

19. Riječima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša.

20. Jesi li vidio čovjeka nagla u be-sjedi svojoj? više ima nadanja od bez-umna nego od njega.

21. Ako ko mazi slugu od malena, on će najposlije biti sin.

22. Gnjevljiv čovjek zameće svagju, i ko je naprasit, mnogo griješi.

23. Oholost ponižuje čovjeka, a ko je smjieran duhom, dobija slavu.

24. Ko dijeli s lupežem, mrzi na svo-ju dušu, čuje prokletstvo i ne prokazuje.

25. Strašiv čovjek meće sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biće u viso-kom zaklonu.

26. Mnogi traže lice vladaočevo, ali je od Gospoda sud svakome.

27. Pravednima je mrzak neprave-dnik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

GLAVA 30.

Riječi Agura sina Jakejeva; sabrane riječi toga čovjeka Itilu, Itilu i Ukalu.

2. Ja sam lugji od svakoga, i razuma čovječijega nema u mene.

3. Niti sam učio mudrosti niti znam svetijeh stvari.

4. Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregršti svoje? ko je svezao vode u plašt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? znaš li?

5. Sve su riječi Božije čiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj.

6. Ništa ne dodaj k riječima njego-vijem, da te ne ukori i ne nagješe se laža.

7. Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ :

8. Taštinu i riječ lažnu udalji od me-ne; siromaštva ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljbom po obroku mom,

9. Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i rekao : ko je Gospod? ili osi-ro-mašivši da ne bih krao i uzalud uzimao ime Boga svojega.

10. Ne opadaj sluge gospodaru njego-vu, da te ne bi kleo i ti bio kriv.

11. Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje.

12. Ima rod koji misli da je čist, a od svoga kala nije opran.

13. Ima rod koji drži visoko oči svoje i vjegy mu se dižu u vis.

14. Ima rod kojemu su zubi mačevi i kutnjaci noževi, da proždire siromah-e sa zemlje i uboge izmegju ljudi.

15. Pijavica ima dvije kćeri, *koje go-vore* : daj, daj. Ima troje nesito, i čet-vrto nikad ne kaže : dosta :

16. Grob, materica jalova, zemlja, ko-ja ne biva sita vode, i oganj, koji ne govori : dosta.

17. Oko, koje se ruga ocu i ne će da sluša matere, ključaće ga gavrani s potoka i jesti orlići.

18. Troje mi je čudeno, i četvrtoga ne razumijem :

19. Put orlov u nebo, put zmijin po stijeni, put lagjin posred mora i put čovječji k djevojci.

20. Taki je put kurvin : jede, i ubriše usta, pa veli : nijesam učinila zla.

21. Od troga se potresa zemlja, i četvrtoga ne može podnijeti :

22. Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba,

23. Od puštenice, kad se uda, od sluškinje, kad naslijedi gospogju svoju.

24. Četvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudaraca :

25. Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljamu u ljeto sebi hranu;

26. Pitomi zečevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuću;

27. Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom;

28. Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima.

29. Troje lijepo korača, i četvrto lijepo hodi :

30. Lav, naj jači izmegju zvjerova, koji ne uzmiče ni pred kim,

31. Konj opasan bo bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje.

32. Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta.

33. Kad se razbija mlijeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameće svagju.

GLAVA 31.

Riječi cara Lemuila; sabrane riječi, kojima ga je učila mati njegova.

2. Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih?

3. Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve.

4. Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piće,

5. Da ne bi pijūci zaboravio uredbe, i izmijenio pravien kojemu nevoljniku.

6. Podajte silovito piće onome koji hoće da propadne, i vino onima koji su tužna srea;

7. Neka se napije i zaboravi svoje si-

romaštvo, i da se više ne sjeća svoje muke.

8. Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svih namijenijeh smrti.

9. Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnome i ubogome.

10. Ko će naći vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser.

11. Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka ne će nedostajati.

12. Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega.

13. Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim.

14. Ona je kao lagja trgovačka, iz daleka donosi hranu svoju.

15. Ustaje dok je još noć, daje hranu čeljadi svojoj i posao djevojkama svojim.

16. Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd.

17. Opasuje snagom bedra svoja i krijepi mišice svoje.

18. Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noću žižak.

19. Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno.

20. Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome.

21. Ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje haljine.

22. Pokrivače sama sebi gradi, tanko platno i skerlet odijelo joj je.

23. Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim.

24. Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu.

25. Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide.

26. Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nanka blaga.

27. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede.

28. Sinovi njezini podižu se i blagosiljaju je; muž njezin takogjer hvali je :

29. Mnoge su žene bile vrsne; ali ti ih nadvišuješ sve.

30. Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu.

31. Podajte joj od ploda ruku njezinih, i neka je hvale na vratima djela njezina.

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA.

GLAVA 1.

Riječi propovjednika sina Davidova cara u Jerusalmu.

2. Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština.

3. Kaka je korist čovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem.

4. Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji u vijek.

5. Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi.

6. Vjetar ide na jug i obrće se na sjever; ide jednako obrćući se, i u obrtanju svom vraća se.

7. Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da opet teku.

8. Sve je mučno, da čovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati.

9. Što je bilo to će biti, što se činilo to će se činiti, i nema ništa novo pod suncem.

10. Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Već je bilo za vijekova koji su bili prije nas.

11. Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što će poslije biti ne će se pominjati u onih koji će poslije nastati.

12. Ja propovjednik bijah car nad Izraeljem u Jerusalmu;

13. I upravih srce svoje da tražim i razaberem mudrošću sve što biva pod nebom; taj mučni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muče oko njega.

14. Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu.

15. Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostateci ne mogu se izbrojiti.

16. Ja rekoh u sreću svom govoreći: evo, ja postah velik, i pretekoh mudrošću sve koji biše prije mene u Jerusalmu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja.

17. I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu.

18. Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

GLAVA 2.

Ja rekoh u sreću svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština.

2. Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš?

3. Razmišljah u sreću svom da puštam tijelo svoje na piće, i srećem svojim upravljaćući mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da čine pod nebom dok su živi.

4. Velika djela učinih: sazidah sebi kuće, nasadih sebi vinograde;

5. Načinih sebi vrtove i votnjake, i nasadih u njima svakojakih drveća rodinijeh;

6. Načinih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveća;

7. Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga rođenijeh u kući mojoj; i imah goveda i ovaca više od svijeh koji biše prije mene u Jerusalmu;

8. Takogjer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevača i pjevačica i milina ljudskih, i sprava muzičkih svakojakih.

9. I tako postah veći i silniji od svijeh koji biše prije mene u Jerusalmu; i mudrost moja osta sa mnom.

10. I što god željahu oči moje, ne branjah im niti ukraćivah sreću svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mogega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mogega.

11. A kad pogledah na sva djela svojega što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

12. Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumlje, jer šta bi činio čovjek koji bi nastao poslije cara? što je već učinjeno.

13. I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka.

14. Mudri ima oči u glavi, a bezumni ide po mraku; ali takogjer doznah da jednako biva svjema.

15. Za to rekoh u sreću svom: meni će

biti kao bezumniku što biva; šta će mi dakle pomoći što sam mudar? I rekoh u sreću svom: i to je taština.

16. Jer se ne će spominjati mudarac kao ni bezumnik do vijeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik.

17. Za to mi omrže život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu.

18. I omrže mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer ću ga ostaviti čovjeku koji će nastati nakon mene.

19. I ko zna hoće li biti mudar ili lud? i opet će biti gospodar od svega truda kojega oko kojega se trudih i mudrovalah pod suncem. I to je taština.

20. Za to dogjoh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem.

21. Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo.

22. Jer šta ima čovjek od svega truda svoga i od muke sreća svoga, koju podnosi pod suncem?

23. Jer su sviđani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni noću se ne odmara srce njegovo. I to je taština.

24. Nije li dakle dobro čovjeku da jede i pije i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božije.

25. Jer ko je jeo i uživao više nego ja?

26. Jer čovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grješniku daje muku da sabira i skuplja da dade onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 3.

Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

2. Ima vrijeme kad se ragja, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se čupa posagjeno;

3. Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi;

4. Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju;

5. Vrijeme kad se razmeće kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrije-

me kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje;

6. Vrijeme kad se teče, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se čuva, i vrijeme kad se baca;

7. Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se muči, i vrijeme kad se govori;

8. Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.

9. Kaka je korist onome koji radi od onoga oko čega se trudi?

10. Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muče oko njih.

11. Sve je učinio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne može čovjek dokučiti djela koja Bog tvori, ni početka ni kraja.

12. Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i čine dobro za života svoga.

13. I kad svaki čovjek jede i pije i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji.

14. Doznah da što god tvori Bog ono traje do vijeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali.

15. Što je bilo to je sada, i što će biti to je već bilo; jer Bog povraća što je prošlo.

16. Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost.

17. I rekoh u sreću svom: Bog će suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu.

18. Rekoh u sreću svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

19. Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i čovjek ništa nije bolji od stoke, jer je sve taština.

20. Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha, i sve se vraća u prah.

21. Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju?

22. Za to vidjeh da ništa nema bolje čovjeku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko će ga dovesti da vidi što će biti poslije njega?

GLAVA 4.

Opet vidjeh sve nepravde koje se čine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se čini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im čine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješi.

2. Za to hvalih mrtve koji već pomriješ više nego žive koji još žive.

3. Ali je bolji i od jednijeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije vidio zla što biva pod suncem.

4. Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist čovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu.

5. Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo :

6. Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu.

7. Opet vidjeh taštinu pod suncem :

8. Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oči njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a *ne misli* : za koga se mučim i oduzimam svojoj duši dobra? I to je taština i zao posao.

9. Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda.

10. Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega; a teško jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne.

11. Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije nadne drugoga; a jedan kako će se zgrijati?

12. I ako bi ko nadjačao jednoga, dvojica će mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako.

13. Bolje je dijete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se već ne zna poučiti.

14. Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši.

15. Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje će stupiti na njegovo mjesto.

16. Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu ne će se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

GLAVA 5.

Čuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš, to je bolje nego što bezumni daju žrtve, jer ne znaju da zlo čine.

2. Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, za to neka bude malo riječi tvojih.

3. Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih riječi.

4. Kad učiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispuni.

5. Bolje je da ne zavjetuješ nego li da zavjetuješ pa ne ispuniš.

6. Ne daj ustima svojim da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred angelom da je bilo nehotice. Za što bi se gnjevio Bog na riječi tvoje i potr'o djelo ruku tvojih?

7. Jer kao što u mnoštvu sanova ima taštine, tako i u mnogim riječima; nego boj se Boga.

8. Ako vidiš gdje se čini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne čudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima.

9. Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi.

10. Ko ljubi novce, ne će se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, ne će imati koristi od njega. I to je taština.

11. Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim očima.

12. Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati.

13. Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem : bogatstvo koje se čuva na zlo onome čije je.

14. Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku.

15. Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj.

16. I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar,

17. I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio?

18. Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo čovjeku da jede i pije i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio.

19. I kad kome Bog dade bogatstvo i blago, i dade mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji.

20. Jer se ne će mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

GLAVA 6.

Ima zlo koje vidjeh pod suncem i često je megju ljudima :

2. Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te dušanjegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo.

3. Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošće od njega.

4. Jer uzalud dogje i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

5. Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a počiva bolje nego onaj.

6. I da bi živio dvije tisuće godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto?

7. Sav je trud čovječji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova.

8. Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati megju živima?

9. Bolje je vidjeti očima nego li željeti; i to je taština i muka duhn.

10. Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je čovjek i da se ne može suditi s jačim od sebe.

11. Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kakaj je korist čovjeku?

12. Jer ko zna što je dobro čovjeku u životu, za malo dana taštoga života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko će kazati čovjeku šta će biti poslije njega pod suncem?

GLAVA 7.

Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi.

2. Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego ići u kuću gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga čovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje.

3. Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

4. Srce je mudrijih ljudi u kući gdje je žalost, a srce bezumnijeh u kući gdje je veselje.

5. Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnijeh.

6. Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taština.

7. Nasilje obezumljujemudroga, i poklon izopačuje srce.

8. Bolji je kraj stvari nego početak joj; bolji je ko je strpljiva duha nego li ko je ponosita duha.

9. Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev počiva u njedrima bezumnijeh.

10. Ne govori : šta je to, te su pregjašnji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš.

11. Dobra je mudrostsi imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

12. Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijem što daje život onome koje ima.

13. Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što on iskrivi?

14. U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom za to da čovjek ne zna šta će biti.

15. Svašta vidjeh za vremena taštine svoje : pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugo živi u svojoj zloći.

16. Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; za što bi sebe upropastio?

17. Ne budi suviše bezbožan ni lud; za što bi umr'o prije vremena?

18. Dobro je da držiš jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbaviće se od svega.

19. Mudrost krijepi čovjeka više nego deset knezova koji su u gradu.

20. Doista nema čovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne griješi.

21. Ne uzimaj na um svašta što se

govori, ako bi i slugu svojega čuo gdje te psuje;

22. Jer srce troje zna da si i ti više puta psovao druge.

23. Sve to ogledah mudrošću i rekoh: biću mudar; ali mudrost bješe daleko od mene.

24. Što je tako daleko i vrlo duboko, ko će naći?

25. Okretoh se sreem svojim da poznam i izvidim i iznagjem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumlja.

26. I nagjoh da je grča od smrti žena kojoj je srce mreža i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sačuvaće se od nje, a grješnika će uhvatiti ona.

27. Gle, to nagjoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeći da razumijem.

28. Još traži duša moja, ali ne nagjoh. Čovjeka jednoga u tisući nagjoh, ali žene megju svjema ne nagjoh.

29. Samo, gle, ovo nagjoh: da je Bog stvorio čovjeka dobra; a oni traže sva-kojake pomisli.

GLAVA 8.

Ko je kao mudri? i ko zna šta znače stvari? Mudrost prosvjetljuje čovjeku lice, a tvrdoća lica njegova mijenja se.

2. Ja ti kažem: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi.

3. Ne budi brz da otiđeš ispred nje; ne stoj u zloj stvari, jer će učiniti što god hoće.

4. Jer gdje je god riječ careva ondje je vlast, i ko će mu reći: šta radiš?

5. Ko izvršuje zapovijest, ne će znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i način.

6. Jer svačemu ima vrijeme i način; ali mnoga zla snalaze čovjeka,

7. Što ne zna šta će biti; jer kad će što biti, ko će mu kazati?

8. Čovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnijem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je.

9. Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Kad kad vlada čovjek nad čovjekom na zlo njegova.

10. I tada vidjeh bezbožnike pogrebenne, gdje se vratiše; a koji dobro činjahu otiđoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taština.

11. Što nema odmah osude za zlo djelovanje, za to srce sinova ljudskih kipi u njima da čine zlo.

12. Neka grješnik sto puta čini zlo i odgagja mu se, ja ipak znam da će biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova.

13. A bezbožniku ne će biti dobro, niti će mu se produljiti dani, nego će biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega.

14. Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožničkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravedničkim. Rekoh: i to je taština.

15. Za to ja hvalih veselje, jer nema ništa bolje čovjeku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da pod suncem.

16. Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noću ne dolazi čovjeku san na oči,

17. Vidjeh na svijem djelima Božijim da čovjek ne može dokučiti ono što se radi pod suncem, oko čega se trudi čovjek tražeći, ali ne nalazi, i ako i mudarac reče da zna, ipak ne može dokučiti.

GLAVA 9.

Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a čovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim.

2. Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i čistomu kao nečistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grješniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve.

3. A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u sreću dok su živi, a po tom umiru.

4. Jer ko će biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu.

5. Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

6. I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u čemu što biva pod suncem.

7. Hajde, jedi hljeb svoj s radošću, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja.

8. Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premiće.

9. Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštoga, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvoga kojim se trudiš pod suncem.

10. Sve što ti dogje na ruku da činiš, čini po mogućnosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš.

11. Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijih, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgođe.

12. Jer čovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesrećnom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi čovječiji u zao čas, kad navali na njih iznenada.

13. Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se učini velika :

14. Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i dogje na nj velik car, i opkoli ga i načini oko njega velike opkope.

15. A nagje se u njemu siromah čovjek mudar, koji izbavi grad mudrošću svojom, a niko se ne sjećao toga siromaha čovjeka.

16. Tada ja rekoh : bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i riječi se njegove ne slušahu.

17. Riječi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda megju ludima.

18. Bolja je mudrost nego oružje ubojito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

GLAVA 10.

Od mrtvijeh muha usmrdi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi.

2. Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane.

3. Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman.

4. Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavljaj mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijehe.

5. Ina zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogriješka koja dolazi od vladaoca :

6. Ludost se posagjuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu.

7. Vidjeh sluge na konjima, a knezovi idu pješice kao sluge.

8. Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, uješće ga zmija.

9. Ko odmiče kamenje, udariće se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih.

10. Kad se zatupi gvoždje i oštrice mu se ne naoštiri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti.

11. Ako ujede zmija prije bakanja, ništa ne će pomoći bakač.

12. Riječi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove.

13. Početak je riječima usta njegovih ludost a svršetak govoru njegovu zlo bezumlje.

14. Jer ludi mnogo govori, a čovjek ne zna što će biti; i ko će mu kazati što će poslije njega biti?

15. Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otići.

16. Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu!

17. Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju.

18. S lijenosti uigiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuća.

19. Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve.

20. Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeće glas i što krila ima dokazaće riječ.

GLAVA 11.

Baci hljeb svoj povrh vode; jer ćeš ga naći poslije mnogo vremena.

2. Razdijeli sedmorici i osmorici, jer ne znaš kako će zlo biti na zemlji.

3. Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje će ostati.

4. Ko pazi na vjetar, ne će sijati, i ko gleda na oblake, ne će žeti!

5. Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve.

6. Iz jutra sij sjeme svoje i u večer ne-moj da ti počivaju ruke, jer ne znaš šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.

7. Slatka je svjetlost, i dobro je očima gledati sunce;

8. Ali da čovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijih kako će ih biti mnogo, sve što je bilo biće taština.

9. Raduj se, mladiću, za mladosti svoje, i neka te veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oči tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.

10. Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

GLAVA 12.

Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dogju dani zli i prispiju godine, za koje ćeš reći: nije su mi mile;

2. Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dogju oblaci iza dažda,

3. Kad će drhtati stražari kućni i pognuti se junaci, i stati mlinarice što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore,

4. I kad će se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad će se ustajati na ptičji glas i prestati sve pjevačice,

5. I visokoga mjesta kad će se bojati i strašiti se na putu, kad će bađem ucvjetati i skakavac otežati i želja proći, jer čovjek ide u kuću svoju vječnu, i pokajnice će hoditi po ulicama.

6. Prije nego se prekine uža srebrno, čaša se zlatna razbije i raspe se vijedro na izvoru i slomi se točak na studencu,

7. I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao.

8. Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština.

9. A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod učaše mudrosti, i motreći i istražujući složi mnogo priča.

10. Staraše se propovjednik da nagje ugodne riječi, i napisao što je pravo, riječi istine.

11. Riječi su mudrijeh ljudi kao žaleci i kao klini udareni; riječi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir.

12. I tako, sine moj, čuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo čitanje umor je tijelu.

13. Glavno je svemu što si čuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve čovjeku.

14. Jer će svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

PJESMA NAD PJESMAMA.

GLAVA 1.

Solomonova pjesma nad pjesmama.

2. Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina.

3. Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; za to te ljube djevojke.

4. Vući me, za tobom ćemo trčati; uveđ me car u ložnicu svoju; radova-

ćemo se i veselimo se tobom, spominjaćemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te.

5. Crna sam, ali lijepa, kćeri Jerusalemske, kao šatori Kidarski, kao zavjesi Solomunovi.

6. Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasrdivši se na me postavili me da čuvam vinograde, i ne čuvah svojega vinograda, koji ja imam.

7. Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer za što bih lutala među stadima drugova tvojih?

8. Ako ne znaš, najljepša između žena, pogji tragom za stadom, i pasi jariće svoje pokraj stanova pastirskih.

9. Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem.

10. Obrazi su tvoji okićeni grivnama, i grlo tvoje nizovima.

11. Načinimo ti zlatne grivne sa šarama srebrnijem.

12. Dok je car za stolom, narod moj pušta svoj miris.

13. Dragi mi je moj kita smirne, koja među dojkama mojim počiva.

14. Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda Engadskih.

15. Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oči su ti kao u golubice.

16. Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se.

17. Grede su nam u kućama kedrove, daske su nam jelove.

GLAVA 2.

Ja sam ruža Saronska, ljiljan u dolu.

2. Što je ljiljan među trnjem, to je draga moja među djevojkama.

3. Što je jabuka među drvetima šumskim, to je dragi moj među momcima; željeh hlada njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu.

4. Uvede me u kuću gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni.

5. Potkrijepite me žbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi.

6. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli.

7. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja.

8. Glas dragoga mojega; evo ga, ide skačući preko gora, poskakujući preko humova.

9. Dragi je moj kao srna ili kao jelenče; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku.

10. Progovori dragi moj i reče mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

11. Jer gle, zima progje, minuše daždevi, otidoše.

12. Cvijeće se vidi po zemlji, dogje vrijeme pjevanju, i glas grličin čuje se u našoj zemlji.

13. Smokva je pustila zametke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

14. Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim lice tvoje, daj da čujem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno.

15. Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu.

16. Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase među ljiljanima.

17. Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenče po gorama razdijeljenijem.

GLAVA 3.

Na postelji svojoj noću tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne nagjoh.

2. Sada ću ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiću onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne nagjoh.

3. Nagjoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja?

4. Malo ih zaminuh, i nagjoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i ne ću ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuću matere svoje i u ložnicu roditeljke svoje.

5. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja.

6. Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkagjena smirnom i tanjanom i svakojakim praškom apotekarskim?

7. Gle, odor Solomunov, a oko njega šezdeset junaka između junaka Izraeljevijeh.

8. Svi imaju mačeve, vješti su boju, u svakoga je mač o bedru radi straha noćnoga.

9. Odar je načinio sebi car Solomun od drveta Livanskoga;

10. Stupce mu je načinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastroj ljubavlju za kćeri Jerusalimske.

11. Izidite, kćeri Sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja sreća njegova.

GLAVA 4.

Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si; oči su ti kao u golubice izmegju vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu;

2. Zubi su ti kao stado ovaca jednaki, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

3. Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje izmegju vitica tvojih;

4. Brat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisućama štيتovi i svakojako oružje junačko;

5. Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu megju ljiljanima.

6. Dok dan zahladi i sjenke otidu, ići ću ka gori smirnovoj i ka lumu tamjanovu.

7. Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi.

8. Hodi sa mnom s Livana, nevjesto, hodi sa mnom s Livana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Senirskoga i Aermonskoga, iz pećina lavovskih, s gora risovskih.

9. Otela si mi sree, sestro moja nevjesto, otela si mi sree jednijem okom svojim i jednijem lančićem s grla svojega.

10. Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnijeh stvari.

11. S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i miris je haljina tvojih kao miris Livanski.

12. Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapečaćen.

13. Bilje je tvoje votnjak od šipaka s voćem krasnijem, od kipra i narda,

14. Od narda i šafrana, od igjirota i cimeta sa svakojakim drvljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima.

15. Izvore vrtovima, studenče vode žive i koja teče s Livana!

16. Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kaplju mirisi njegovi; neka dogje dragi moj u vrt svoj, i jede krasno voće svoje.

GLAVA 5.

Dogjoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijte se, mili moji!

2. Ja spavam, a sree je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi sestro moja, draga moja, golubice moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noć-nijeh kapi.

3. Srukla sam haljinu svoju, kako ću je obući? oprala sam noge svoje, kako ću ih kaljati?

4. Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega.

5. Ja ustah da otvorim dragome svome, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje poteće smirna na držak od brave.

6. Otvorih dragomu svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne nagjoh; vikah ga, ali mi se ne odazva.

7. Nagjoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijeverj me s mene stražari po zidovima.

8. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, ako nagjete dragoga mojega, šta ćete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi.

9. Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najljepša megju ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ?

10. Dragi je moj bio i rumen, zastavnik izmegju deset disuća;

11. Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran;

12. Oči su mu kao u goluba na potocima vodenijem, mlijekom umivene, i stoje u obilju;

13. Obrazi su mu kao lijehe mirisnoga bilja, kao cvijeće mirisno; usne su mu kao ljiljan, s njih kaplje smirna žitka;

14. Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuh mu

je kao svijetla slonova kost obložena safirima.

15. Gnjati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju; stas mu je Livan, krasan kao kedri.

16. Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kćeri Jerusalimske.

17. Kuda otide dragi tvoj, najljepša megju ženama? kuda zamače dragi tvoj, da ga tražimo s tobom?

GLAVA 6.

Dragi moj sigje u vrt svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljljane.

2. Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase megju ljljanima.

3. Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna si kao Jerusolim, strašna kao vojska sa zastavama.

4. Odvrati oči svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu.

5. Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a ni jedne nema jalove.

6. Jagodice su tvoje izmegju vitica tvojih kao kriška šipka.

7. Šezdeset ima carica i osamdeset inoča, i djevojaka bez broja;

8. Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoče hvališe je.

9. Ko je ona što se, vidi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama?

10. Sigjoh u orašje da vidim voće u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipei.

11. Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova.

12. Vрати se, vрати se, Sulamko, vрати se, vрати se, da te gledamo. Šta ćete gledati na Sulamei? kao ćete vojničke.

GLAVA 7.

Kako su lijepe noge tvoje u obući, kćeri kneževska; sastavei su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetničkih.

2. Pupak ti je kao čaša okrugla, koja nije nikad bez pića; trbuh ti je kao stog pšenice ogragjen ljljanima;

3. Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnčeta;

4. Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oči su ti kao jezera u Esevonu na vratima Vatravimskim; nos ti je kao kula Livanska koja gleda prema Damasku;

5. Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana.

6. Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama!

7. Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi.

8. Rekoh: popeću se na palmu, dohvatiću grane njezine; i biće dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke;

9. I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu momemu i čini da govore usne onijeh koji spavaju.

10. Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom.

11. Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noćujemo u selima.

12. Ranićemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameće li se grožgje, cvatu li šipei; ondje ću ti dati ljubav svoju.

13. Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voće, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

GLAVA 8.

O da bi mi brat bio, da bi-sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna.

2. Povala bih te i dovela bih te u kuću matere svoje; ti bi me učio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka.

3. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli.

4. Zaklinjem vas, kćeri Jerusalimske, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dokle joj ne bude volja.

5. Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjajući se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja.

6. Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja

tvrdi kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.

7. Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se.

8. Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta ćemo činiti sa sestrom svojom kad bude riječ o njoj?

9. Ako je zid, sagradićemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdićemo ih daskama kedrovijem.

10. Ja sam zid i dojke su moje kao

kule. Tada postah u očima njegovijem kao ona koja nagje mir.

11. Vinograd imaše Solomun u Valamonu; dade vinograd čuvarima da svaki donosi za rod njegov po tisuću srebrnika.

12. Moj vinograd, koji ja imam, preda mnogom je. Neka tebi, Solomune, tisuća, i dvije stotine onima koji čuvaju rod njegov.

13. Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga čujem.

14. Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenče na gorama mirisnijem.

KNJIGA PROROKA ISAIJE.

GLAVA 1.

Utvara Isaije sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalem za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh.

2. Čujte, nebese, i slušaj, zemljo; jer Gospod govori: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene.

3. Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasje gospodara svojega, a Izrailj ne poznaje, narod moj ne razumije.

4. Da grješna naroda! naroda ogrezla u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezeše sveća Izrailjeva, odstupiše natrag.

5. Što biste još bili bijeni kad se sve više odmećete? Sva je glava bolesna i sve sree iznemoglo.

6. Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboji modrice i rane gnojave, ni iscijegjene ni zavijene ni uljem zablazene.

7. Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tugini na vaše oči, i pustoš je kao što opustošavaju tugini.

8. I osta kći Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen.

9. Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednačili bismo se s Gomorom.

10. Čujte riječ Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski!

11. Što će mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junčiju i jagnječiu i jareću.

12. Kad dolazite da se pokažete predomnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu?

13. Ne prinosite više žrtve zaludne; na kád gadim se; a o mladinama i subotana i o sazivanju skupštine ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine.

14. Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodaj mi podnositi.

15. Za to kad širite ruke svoje, zaklanjam oči svoje od vas; i kad množite molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krvi.

16. Umijte se, očistite se, uklonite zloću djela svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti.

17. Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajte pravicu siroti, branite udovicu.

18. Tada dogjite, veli Gospod, pa ćemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna.

19. Ako hoćete slušati, dobra zemaljska ješćete.

20. Ako li ne éete, nego budete nepokorni, mač ée vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše.

21. Kako posta kurva vjerni grad? Pun bijaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici.

22. Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom.

23. Knezovi su tvoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovička ne dolazi pred njih.

24. Za to govori Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljiću se na protivnicima svojim, i osvetiću se neprijateljima svojim.

25. I okrenuću ruku svoju na te, i sažeći éu troske tvoje da te prečistim, i ukloniću sve olovo tvoje.

26. I postaviću ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao iz početka; tada ćeš se zvati grad pravedni, grad vjerni.

27. Sion će se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrate.

28. A odmetnici i grješnici svi će se satrti, i koji ostavljaju Gospoda, izginuće.

29. Jer éete se posramiti od gajeva koje željeste, i zastidjeti se od vrtova koje izabrate.

30. Jer éete biti kao hrast kojemu opada lišće i kao vrt u kom nema vode.

31. I biće junak kao kućine i djelo njegovo kao iskra, i oboje će se zapaliti, i ne ée biti nikoga da ngasi.

GLAVA 2.

Riječ koja dogje u utvari Isaiji sinu Amosovu za Judu i za Jerusalim.

2. Biće u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrgjena vrh gora i uzvišena iznad humova, i stjecaće se k njoj svi narodi.

3. I ići će mnogi narodi govoreći: hodište da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem; jer ée iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

4. I sudiće megju narodima, i karaće mnoge narode, te ée raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svojana srpove, ne ée dizati mača narod na narod, nići ée se više učiti boju.

5. Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj.

6. Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni *zala* istočnih i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tugjinski.

7. I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja.

8. Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što načiniše prsti njihovi.

9. I klanjaju se prosti ljudi; i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti.

10. Ugji u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova.

11. Ponosite oči čovječije poniziće se, i visina ljudska ugnuće se, a Gospod ée sam biti uzvišen u onaj dan.

12. Jer ée doći dan Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te ée biti poniženi,

13. I na sve kedre Livanske velike i visoke i na sve hrastove Vasanske,

14. I na sve gore visoke na sve humove izdignute,

15. I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi,

16. I na sve lagje Tarsiske i na sve likove mile.

17. Tada éese ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, a Gospod ée sam biti uzvišen u onaj dan.

18. I idola ée nestati sa svijem.

19. I *ljudi* ée ići u pećine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.

20. Tada ée baciti čovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje načini sebi da im se klanja, kriticama i sljepijem mišima,

21. Ulazeći u rasjeline kamene i u pećine kamene od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju.

22. Progajte se čovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

GLAVA 3.

Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeće Jerusalimu i Judi potporu i po-

moć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi,

2. Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudarca i starca,

3. Pedesetnika i ugledna čovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i čovjeka rječita.

4. I daću im knezove mladiće, i djeca će im biti gospodari.

5. I činiće silu u narodu jedan drugome, i svaki bližnjemu svojemu; dijete će ustajati na starca i nepošten čovjek na poštena.

6. I čovjek će uhvatiti brata svojega iz kuće oca svojega *govoreći*: imaš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom.

7. A on će se zakleti u onaj dan *govoreći*: neću biti ljevak, niti imam kod kuće hljeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu.

8. Jer se obori Jerusolim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protiv Gospodu da draže očislave njegove.

9. Što se vidi na licu njihovu svjedoči na njih, razglašuju grijeh svoj kao Sodoma, ne taje; teško duši njihovoj! jer sami sebi čine zlo.

10. Recite pravedniku da će mu dobro biti, jer će jesti plod od djela svojih.

11. Teško bezbožniku! zlo će mu biti, jer će mu se naplatiti ruke njegove.

12. Narodu mojemu čine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvoga.

13. Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima.

14. Gospod će doći na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potreste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kućama.

15. Za što gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospod, Gospod nad vojskama.

16. Još govori Gospod: što se poniješe kćeri Sionske i idu opružena vrata i namigujući očima, sitno koračaju i zvekeću nogama,

17. Za to će Gospod učiniti da očelavi tjeme kćerima Sionskim, i otkriće Gospod golotinju njihovu.

18. Tada će Gospod skinuti nakits oboće i vezove i mjesečiće,

19. Nizove i lančiće i trepetljike,

20. Ukosnike i podveze i pojase i stakalca mirisna i oboce,

21. Prstene i počeonike,

22. Svečane haljine i ogrtače i prijevjesje i toboce,

23. I ogledala i košuljice i oglavlja pokrivala.

24. I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica čela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina.

25. Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu.

26. I tužiće i plakaće vrata njegova, a on će pust ležati na zemlji.

GLAVA 4.

I u ono vrijeme sedam će žena uhvatiti jednoga čovjeka *govoreći*: svoj ćemo hljeb jesti i svoje ćemo odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu.

2. U ono vrijeme biće klica Gospodnja na slavu i čast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izrailjevu.

3. I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalmu, zvaće se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalmu,

4. Kad Gospod opere nečistotu kćeri Sionskih i iz Jerusalama očisti krv njegovu duhom koji sudi i sažihze.

5. Gospod će stvoriti nad svakim stanovnikom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noću, jer će nad svom slavom biti zaklon.

6. I biće koliba, da sjenom zaklanja danju od vrućine i da bude utočište i zaklon od poplave i od dažda.

GLAVA 5.

Zapjevaću sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdašcu.

2. I ogradi ga, i otrijsi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i počeka da rodi grožđem, a on rodi vinjagom.

3. Pa sada, stanovnici Jerusalmiski i ljudi Judejci, sudite između mene i vinograda mojega.

4. Što je još trebalo činiti vinogradu

mojemu što mu ne učinih? kad čekah da rodi grožđem, za što rodi vinjagom?

5. Sada ću vam kazati što ću učiniti vinogradu svojemu. Oboriću mu ogradu, neka opusti; razvaliću mu zid, neka se pogazi;

6. Uparložiću ga, ne će se rezati ni koptati, nego će rasti čkalj i trnje, i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.

7. Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on čeka sud, a gle nasilja, čeka pravdu, a gle vike.

8. Teško onima koji sastavljaju kuću s kućom, i njivu na njivu nastavljaju, da već ne bude mjesta i vi sami ostanete u zemlji.

9. Od Gospoda nad vojskama čuh: mnoge kuće opustjeće, u velikim i lijepijem ne će biti nikoga.

10. Jer će deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daće efu.

11. Teško onima koji rane, te idu na silovito piće i ostaju do mraka dok ih vino raspali,

12. I na gozbama su im gusle i psaltiri i bubnji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovijeh.

13. Za to se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladnju, i ljudstvo njegovo gine od žegji.

14. Za to se raširio grob i razvalio ždrijelo svoje preveć, i sići će u nj slava njegova i mnoštvo njegovo i vrea njegova i koji se vesele u njemu.

15. I pognuće se prost čovjek, i visoki će se poniziti, i ponosite oči oboriće se;

16. Gospod nad vojskama uzviseće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.

17. I jaganci će pasti po svom običaju, i došljaci će jesti s pustijeh mjesta pretilinu.

18. Teško onima koji vuku bezakonje uzicama od taštine, i grijeh kao užem kolskim,

19. Koji govore: neka politu, neka brzo dogje djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i dogje što je naučio svetac Izrailjev, da poznamo.

20. Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji pra-

ve od gorkoga slatko a od slatkoga gorko.

21. Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni.

22. Teško onima koji su jaki piti vino i junaci u miješanju silovita pića,

23. Koji pravdaju bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu.

24. Za to kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako će korijen njihov biti kao trulež i evijet njihov otići će kao prah, jer odbaciše zakon Gospoda nad vojskama i prezreše riječ sveca Izrailjeva.

25. Za to se raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvрати, nego je ruka njegova još podignuta.

26. I podignuće zastavu narodima daljnijem, i sazviždaće im s kraja zemlje; i gle, oni će doći odmah, brzo.

27. Ne će biti megju njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se ne će raspasati pojas oko njega, niti će se kome otkinuti remen na obući.

28. Strijele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovijeh biće kao kremen i točkovi njihovi kao vikor.

29. Rika će im biti kao u lava, i rikaće kao lavići; bučaće i ugrabiće plijen i odnijeti ga, i ne će biti nikoga da otme.

30. Bučaće nad njim u to vrijeme kao što more buči. Tada će pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost će se pomračiti nad pogibljju njihovom.

GLAVA 6.

Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaše erkvu.

2. Serafimi stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše lice svoje a dvjema zaklanjaše noge svoje, a dvjema lećaše.

3. I vikahu jedan drugomu govoreći: svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove.

4. I zadrmaše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napunila dima.

5. I rekoh : jaoh meni ! pogiboh, jer sam čovjek nečistijeh usana, i živim usred naroda nečistijeh usana, jer cara Gospoda nad vojskama vidjeh svojim očima.

6. A jedan od serafima doletje k meni držeći u ruci živ ugljen, koji uze s oltara klijestima,

7. I dotače se usta mojih i reče : evo, ovo se dotače usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i grijeh tvoj očisti se.

8. Po tom čuh glas Gospodnjigdje reče : koga ću poslati ? i ko će nam ići ? A ja rekoh : evo mene, pošlji mene.

9. A on reče : idi, i reci tome narodu : slušajte ali ne ćete razumjeti, gledajte ali ne ćete poznati.

10. Učini da odeblja srce tome narodu i uši da im otežaju, i oči im zatvori, da ne vide očima svojim i ušima svojim da ne čuju i srcem svojim ne razumiju i ne obrate se i ne iscijele.

11. A ja rekoh : dokle Gospode ? A on reče : dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuće da budu bez ljudi, i zemlja dokle sa svijem ne opusti,

12. I dokle Gospod opravi daleko ljudu i bude sama pustoš u zemlji.

13. Ali će još biti u njoj desetina, pa će se i ona zatrti ; ali kao hrast ili brijest, kojima i kad zbace lišće ostaje stablo, tako će sveto sjeme biti njezino stablo.

GLAVA 7.

U vrijeme Ahaza sina Joatama sina Ozije cara Judina dogje Resin car Sirojski i Fakej sin Remalijin car Izrailjev na Jerusolim da ga biju, ali ga ne moguše uzeti.

2. I dogje glas domu Davidovu i rekoše : Sirija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo isrcenaroda njegova ustrep-ta kao drveće u šumi od vjetra.

3. Tada reče Gospod Isaiji : izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvoj, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva.

4. I reci mu : čuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Resinova i Sirojskoga i sina Remalijina.

5. Što se Sirojski i Jefrem i sin Remalijin dogovoriše na tvoje zlo govoreći :

6. Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Taveilova ;

7. Za to ovako veli Gospod Bog : ne će se to učiniti, ne će biti.

8. Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Resin ; i do šezdeset i pet godina satrće se Jefrem tako da više ne će biti narod.

9. I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, ne ćete se održati.

10. I još reče Gospod Ahazu govoreći :

11. Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine.

12. A Ahaz reče : ne ću iskati, niti ću kušati Gospoda.

13. Tada reče *Isaija* : slušajte sada, dome Davidov ; malo li vam je što dosagajete ljudima, nego dosagajete i Bogu mojemu ?

14. Za to će vam sam Gospod dati znak : eto djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanulo.

15. Maslo i med ješće, dokle ne nauči odbaciti zlo a izabrati dobro.

16. Jer prije nego nauči dijete odbaciti zlo a izabrati dobro, ostaviće zemlju, na koju segadiš, dva cara njezina.

17. Gospod će pustiti na tei na narod tvoj i na dom oca tvogega dane, kakih nije bilo od kad se Jefrem odvoji od Jude, preko cara Asirskoga.

18. I tada će Gospod zazviždati muhamma koje su nakraj vijeka Misirskih, i pčelama koje su u zemlji Asirskoj ;

19. I doći će i popadaće sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve česte i na svako drveće.

20. Tada će Gospod obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu.

21. I tada ko sačuva kravicu i dvije ove,

22. Od mnoštva mlijeka što će davati ješće maslo ; jer maslo i med ješće ko god ostane u zemlji.

23. I tada će svako mjesto gdje ima tisuća čokota za tisuću srebrnika zarasti u čkalj i trnje.

24. Sa strijelama i s lukom ići će se o-namo, jer će sva zemlja biti čkalj i trnje.

25. A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih će ne doći strah od čaklja i trnja, nego će biti ispušt volovima i gaziće ih ovce.

GLAVA 8.

I reče mi Gospod : uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom čovječijim : brz na plijen, hitar na grabež.

2. I uzeh vjerne svjedoke, Uriju sveštenika i Zahariju sina Jeverehijina.

3. Po tom pristupih k proročici, i ona zatrudnje, i rodi sina. A Gospod mi reče : nadjeni mu ime : brz na plijen, hitar na grabež.

4. Jer prije nego dijete nauči vikati : oče moj i majko moja, odnijeće se blago Damaštansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim.

5. I još mi reče Gospod govoreći :

6. Što ovaj narod ne mari za vođu Siloamsku koja teče tiho, i raduje se Resinu i sinu Remaljinu,

7. Za to, evo, Gospod će navesti na njih vođu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te će izaći iz svijeh potoka svojih, i teći će povrhu svih bregova svojih,

8. I navaliće preko Jude, plaviće i razlivaće se i doći do grla, i krila će joj se raširiti preko sve kolike zemlje tvoje, Emanuilo !

9. Združujte se, narodi, ali ćete se potrti; čujte svi koji ste u daljoj zemlji : oružajte se, ali ćete se potrti; oružajte se, ali ćete se potrti.

10. Dogovarajte se, dogovor će vam se razbiti; recite riječ, ne će biti od nje ništa, jer je s nama Bog.

11. Jer mi ovako reče Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreći :

12. Ne govorite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se čega se on boji, i ne plašite se.

13. Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan.

14. I biće vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izrailjeviem, zamka i mreža stanovnicima Jerusalemskim.

15. I spotaknuće se mnogi i pašće i satrće se, zaplešće se i uhvatiće se.

16. Sveži svjedočanstvo, zapečati zakon mojim učenicima.

17. Čekaću dakle Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaću se u nj.

18. Evo ja i djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i čudo Izrailju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu.

19. I ako vam reku : pitajte vrače i gatare, koji šapću i mrmlaju; recite : ne treba li narod da pita Boga svojega? ili će pitati mrtve mjesto živijeh?

20. Zakon i svjedočanstvo *tražite*. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore.

21. I hodiće po zemlji potucajući se i gladujući; i kad bude gladan, ljutiće se i psovati cara svojega i Boga svojega gore.

22. A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

GLAVA 9.

Ali ne će se onako zamračiti pritiješnja *zemlja* kao prije kad se dotače zemlje Zavulonove i zemlje Neftalimove, ili kao poslije kad dosagjivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznabožackoj.

2. Narod koji hodi u tami vidjeće vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zaskvijetliće vidjelo.

3. Umnožio si narod, a nijesi mu uveličao radosti; ali će se radovati pred tobom kao što se raduju o žetvi, kao što se vesele kad dijele plijen.

4. Jer si slomio jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski.

5. Jer će obući svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju.

6. Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti : divni, savjetnik, Bog silni, otac vječni, knez mirni.

7. Bez kraja će rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom od sada do vijeka. To će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

8. Gospod posla riječ Jakovu, i ona pade u Izrailju.

9. I znaće sav narod, Jefrem i stano-

vnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore :

10. Padoše opeke, ali ćemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posječe-ni, ali ćemo mi zamijeniti kedrima.

11. Ali će gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiće neprijatelje njegove,

12. Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te će ždrijeti Izrailja na sva usta. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

13. Jer se narod ne će obratiti k onomu ko ga bije, i ne će tražiti Gospoda nad vojskama.

14. Za to će odsjeći Gospod Izrailju glavu i rep, granu i situ u jedan dan.

15. Starješina i ugledan čovjek to je glava, a prorok koji uči laž to je rep.

16. Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali.

17. Za to se Gospod ne će radovati mladićima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove ne će se smilovati, jer su svi koliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

18. Jer će se razgorjeti bezbožnost kao oganj, koji sažeže čkalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otide u dim visoko.

19. Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamračiće se zemlja i narod će biti kao hrana ognju, niko ne će požaliti brata svojega.

20. I zgrabiće s desne strane, pa će, opet biti gladan, i ješće s lijeve strane, pa se opet ne će nasititi; svaki će jesti meso od mišice svoje,

21. Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica će se složiti na Judu. Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

GLAVA 10.

Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu,

2. Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i siro- te grabež.

3. A što ćete činiti u dan pohojenja

i pogibli koja će doći iz daleka? kome ćete pribjeći za pomoć? gdje li ćete o- staviti slavu svoju?

4. Da se ne bi unizila megju roblje i megju pobijene pala? Kod svega toga ne će se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

5. Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost.

6. Na narod licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga iz- gazi kao blato na ulicama.

7. Ali on ne će tako misliti i srce nje- govo ne će tako suditi, nego mu je u sreću da zatre i istrijebi mnoge narode.

8. Jer će reći : knezovi moji nijesu li svi carevi?

9. Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damasak?

10. Kako je ruka moja našla carstva lažnijih bogova, kojih likovi bijahu ja- čići od Jerusalemskih i Samarijskih,

11. Ne ću li učiniti Jerusalemu i nje- govijem lažnijem bogovima onako ka- ko sam učinio Samariji i njezinijem lažnijem bogovima?

12. Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jerusalemu, tada ću obići plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijih očiju nje- govijeh.

13. Jer reče : krjepošću ruke svoje u- činih i mudrošću svojom, jer sam razu- man; i premjestih megje narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak o- borih stanovnike.

14. I ruka moja nagje kao gnijezdo bogatstvo u nárôdâ, i kako se kupe jaj- ca ostavljena tako pokupih svu zemlju; i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne.

15. Hoće li se sjekira veličati nad o- nijem koji njom siječe? hoće li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta.

16. Za to će Gospod, Gospod nad voj- skama, pustiti na pretile njegove mr- šu, i slavu će njegovu potpaliti da go- ri kao oganj.

17. Jer će vidjelo Izrailjevo biti oganj,

i svetac će njegov biti plamen, i upaliće i sažeći trnje njegovo i čkalj njegov u jedan dan.

18. I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće, i biće kao bjegunac kad iznemogne.

19. I što ostane drveta šume njegove, biće malo, da bi ih dijete moglo popisati.

20. I u to vrijeme ostatak Izrailjev i koji se izbave u domu Jakovljevu ne će se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego će se oslanjati na Gospoda sveca Izrailjeva istinom.

21. Ostatak će se obratiti, ostatak Jakovljevi, k Bogu silnome.

22. Jer ako bude naroda tvogoga, Izrailju, kao pijeska morskoga, ostatak će se njegov obratiti. Pogibao je odregjena, različie se pravda.

23. Jer će Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao odregjenu u svoj zemlji.

24. Za to ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama : ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Misiru.

25. Jer još malo, i gnjev će prestati; tada će se jarost moja obratiti na njihovu pogibao.

26. Jer će podignuti na nj Gospod nad vojskama bič, te će biti kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuće ga kao u Misiru.

27. I tada će se skinuti breme njegovo s ramena tvogoga i jaram njegov s vrata tvogoga, i izlomiće se jaram od pomazanja.

28. Dogje u Ajat, progje u Migron, u Mihmasu rasprti prtljag svoj.

29. Progjoše klancem, u Gavaji zanočiše, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobježe.

30. Viči iza glasa, kéeri Galimova; nek se čuje u Lais, jadni Anatote!

31. Madmina pobježe, stanovnici Gevinski utekoše.

32. Još jedan dan, pa će stajati u Novu, mahnuće rukom svojom na goru kéeri Sionske, na hum Jerusalemski.

33. Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaće silom grane; što je viso-

ko posjeći će, i što je uzdignuto snižie.

34. I gustu će šumu isjeći sjekirom, i Livan će pasti od silnoga.

GLAVA 11.

Ali će izaći šibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuće.

2. I nanjemu će počivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega.

3. I mirisanje će mu biti u strahu Gospodnjem, a ne će suditi po vigjenju svojih očiju, niti će po čuvenju svojih ušiju karati.

4. Nego će po pravdi suditi siromasi i po pravici karati krotke u zemlji, i udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.

5. I pravda će mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima.

6. I vuk će boraviti s jagnjetom, i ris će ležati s jaretom, tele i lavić i ugojeno živinče biće zajedno, i malo dijete vodiće ih.

7. I krava i medvjedica zajedno će pasti, mlad njihova ležaće zajedno, i lav će jesti slamu kao vo.

8. I dijete koje sisa igraće se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlaiće ruku svoju u rupu zmije vasilinske.

9. Ne će uditi ni potirati na svoj sve-toj gori mojoj, jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno.

10. I u to će vrijeme za korijen Jesejev, koji će biti zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište njegovo biće slavno.

11. I tada će Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih.

12. I podignuće zastavu narodima i prognane Izrailjeve i rasijsane Judine sabraće s četiri kraja zemaljska,

13. I nestaće zavisti Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiće se; Jefrem ne će zavidjeti Judi, a Juda ne će zlobiti Jefremu.

14. Nego će složno letjeti na pleća Filistejima k zapadu; zajedno će plije-

niti narode istočne; na Edomce i Moavce dignuće ruke svoje, i sinovi Amovni biće im pokorni.

15. I Gospod će presušiti zaliv mora Misirskoga, i mahnuće rukom svojom svrh rijeke sa silnijem vjetrom svojim, i udariće je po sedam krakova da se može prelaziti u obući.

16. I biće put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izrailju kad izide iz zemlje Misirske.

GLAVA 12.

I reći ćeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me.

2. Gle, Bog je spasenje moje, uzdaću se i neću se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, on mi bi spasitelj.

3. S radošću ćete crpsti vodu iz izvora ovoga spasenja.

4. I tada ćete reći: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo.

5. Pojte Gospodu, jer učini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji.

6. Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je svetac Izrailjev velik posred vas.

GLAVA 13.

Breme Vavilonu, koje vidje Isaija sin Amosov.

2. Na gori visokoj podignite zastavu, vičite im iza glasa, mašite rukom neka ngju na vrata kneževska.

3. Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se raduju s veličine moje.

4. Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenijih naroda: Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu.

5. Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i orugja srdnje njegove, da zatre svu zemlju.

6. Ridajte, jer je blizu dan Gospodnji; doći će kao pustoš od svemogućega.

7. Za to će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se.

8. I oni će se smesti, muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja, prepašće se jedan od drugoga, lica će im biti kao plamen.

9. Evo, ide dan Gospodnji ljuti s gnjevom i jarošću da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje.

10. Jer zvijezde nebeske i prilike nebeske ne će pustiti svjetlosti svoje, sunce će pomrčati o rogaju svom, i mjesec ne će pustiti svjetlosti svoje.

11. I pohodiću vasiljenu za zloću, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuću razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriću.

12. Učiniću da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko.

13. Za to ću zatresti nebo, i zemlja će se pokrenuti sa svoga mjesta od jaroosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov.

14. I biće kao srna poplašena i kao stado kojega niko ne sabira; svak će gledati za svojim narodom, i svak će bježati u svoju zemlju.

15. Ko se god nagje, biće proboden, i koji se god skupe, poginuće od mača.

16. I djecu će im razmrskati na njihove oči, kuće će im oplijeniti i žene će im sramotiti.

17. Evo, ja ću podignuti na njih Mide, koji ne će mariti za srebro, niti će zlata iskati.

18. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi ne će se smilovati, niti će djece žaliti oko njihovo.

19. I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biće kao Sodom i Gommor kad ih Bog zatr.

20. Ne će se u njemu živjeti niti će se ko naseliti od koljena do koljena, niti će Arapin razapeti u njemu šatora, niti će pastiri počivati onuda.

21. Nego će počivati ondje divlje zvijeri, i kuće će njihove biti pune velikih zmija, i ondje će nastavati sove, i aveti će skakati onuda.

22. I dovikivaće se buljine u pustijem kućama i zmajevi u dvorima veseljem. A doći će njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi ne će se protegnuti.

GLAVA 14.

Jer će se smilovati Gospod na Jakova, i opet će izabrati Izrailja, i namjestiće ih u zemlji njihovoj i prilijepiće se k njima došljaci i pridružiće se domu Jakovljevu.

2. Jer će ih uzeti narodi i odvesti na

mjesto njihovo, i naslijediće ih Izrailjci u zemlji Gospodnjoj da im budu sluga i sluškinje, i zarobiće one koji ih bjehu zarobili, i biće gospodari svojim nasilnicima.

3. I kad te smiri Gospod od truda tvojega i muke i od ljutoga ropstva u kom si robovao,

4. Tada ćeš izvoditi ovu priču o caru Vavilonskom i reći ćeš : kako nesta nastojnika, nesta danka ?

5. Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladavocima,

6. Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice.

7. Sva zemlja počiva i mirna je; pjevaju iza glasa.

8. Vesele se s tebe i jele i kedri Livanski *govoreći* : od kako si pao, ne dolazi niko da nas siječe.

9. Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te sreće kad dogješ, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovijeh sve careve narodne.

10. Svi će progovoriti i reći tebi : i ti li si iznemogao kao mi ? izjednačio se s nama ?

11. Spusti se u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostri su poda te moljci, a crvi su ti pokrivač.

12. Kako pade s neba, zvijezdo daniće, kćeri zorina ? kako se obori na zemlju koji si gazio narode ?

13. A govorio si u sreću svom : izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj.

14. Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se s višnjim.

15. A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu.

16. Koji te vide, pogledaće na te, i gledaće te *govoreći* : to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva,

17. Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao ? roblje svoje nije otpuštao kući ?

18. Svi carevi narodni, svi koliki, leže slavno, svaki u svojoj kući.

19. A ti se izbaci iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, mačem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv.

20. Ne ćeš se združiti s njima pogre-

bom, jer si zemlju svoju zatr'o, narod si svoj ubio; ne će se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.

21. Pripravite pokolj sinovima njegovim za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima.

22. Jer ću ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatrću ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod.

23. I načiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena, i omešću ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama.

24. Zakle se Gospod nad vojskama govoreći : doista, biće kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiće se.

25. Potrću Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziću ga; tada će se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleća njihovijeh skinuće se.

26. To je namišljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode.

27. Jer je Gospod nad vojskama naučio, ko će razbiti ? i njegovu ruku podignutu ko će odvratiti ?

28. Godine koje umrije Ahaz bi *objavljeno* ovo breme :

29. Nemoj se radovati, zemljo Filistejska sva kolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer će iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod će mu biti zmaj ognjeni krilati.

30. I prvenci siromaški nahraniće se, i ubogi će počivati bez straha; a tvoj ću korijen umoriti glaglju, i ostatak tvoj on će pobiti.

31. Ridajte, vrata; viči, grade; rastopila si se sva zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se ne će osamiti u zborovima njegovijem.

32. I šta će se odgovoriti poslanicima narodnijem ? Da je Gospod osnovao Sion i da će u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

GALVA 15.

Breme Moavu. Da, ob noć se raskopa Ar Moavski i propade; da, ob noć se raskopa Kir Moavski i propade.

2. Otide u dom i u Devon, na visine, da plače : Moav će ridati za Nevonom i za Medevom, sve će mu glave biti ćelave, svaka brada oskubena.

3. Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.

4. I vikaće Esevon i Eleala, do Jase čuće im se glas; i vojnici će Moavski vikati, duša će se u svakom uzmučiti.

5. Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobješkoše dori do Sigora kao junica trećakinja; jer će se ići uz brdo Luitsko plačući, i putem Oronaimskim razlijeće se jauk.

6. Jer će nestati voda Nimrimskih, jer će posahnuti bilje, nestaće trave, zeleni ne će biti.

7. I za to što su ostavljali i što su čuvali, odnijeće se na potok Arapski.

8. Jer će vika ići oko megja Moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov.

9. Jer će se voda Dimonska napuniti krvi; i još će dometnuti Dimonu, na bjegunce Moavske i na ostatak zemaljski *poslaću* lavove.

GLAVA 16.

Šaljite jaganjce gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kćeri Sion-ske.

2. Jer će biti kćeri Moavske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnijezda.

3. Učini vijeće, narode, načini sjen u po dne kao noć, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca.

4. Neka kod tebe borave izagnani moji, Moave; budi im zaklon od pustošnika; jer će nestati nasilnika, prestaće pustošenje, istrijebiće se sa zemlje koji gaze druge.

5. I utvrdiće se prijesto milošću, i na njemu će sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji će suditi i tražiti što je pravo i biti brz da čini pravdu.

6. Čusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove ne će biti tvrde.

7. Za to će ridati Moavac nad Moavcem, svi će ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaćete, jer su razvaljeni.

8. I polja Esevonska posušise se i čokot Sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosežahu do

Jazira i vijahu se po pustinji; odvode njegove pružahu se i prelazahu preko mora.

9. Za to će plakati plačem Jazirskim za čokotom Sivamskim; zaljevaću te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade.

10. I nesta radosti i veselja s polja rodnooga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; učinih kraj pjesmama.

11. Za to utroba moja ječi kao gusle za Moavom, i srce moje za Kir-Eresom.

12. I kad se vidi da se umorio Moav na visini svojoj, ući će u svetinju svoju da se pomoli; ali ništa ne će svršiti.

13. Ovo je riječ što reče Gospod za Moava davno.

14. A sada veli Gospod govoreći: do tri godine, kao što su godine najamničke, ološaće slava Moavova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biće vrlo malo i ne jako.

GLAVA 17.

Breme Damasku. Gle, Damasak će se ukinuti da ne bude više grad, nego će biti gomila razvalina.

2. Gradovi Aroirski biće ostavljeni, biće za stada, te će u njima počivati, i niko ih ne će plašiti.

3. Nestaće gradova Jefremovijeh i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biće kao slava sinova Izrailjevijeh, veli Gospod nad vojkama.

4. I u taj će dan istančati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaće.

5. Jer će biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biće kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj.

6. Ali će se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i četiri pet na rodnijem granama, veli Gospod Bog Izrailjev.

7. U to će vrijeme čovjek pogledati na tvorca svojega, i oči njegove gledaće na sveca Izrailjeva;

8. A ne će pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti će gledati na ono što su načinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunčane.

9. U to će vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ogranak, jer će se ostaviti radi sinova Izrailjevijeh, i biće pustoš.

10. Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjećao stijene sile svoje; za to sadi krasne sadove i lozu stranu presaguj;

11. Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad dogje do branja razgrabiće se, i ostaće ti ljuta žalost.

12. Teško mnoštvu velikih naroda, što buće kao što buće mora, i uzavreljem narodima, kojih stoji vrema kao silnijeh voda;

13. Vrema stoji nárôdâ kao velikih voda; ali će povikati na njih, i oni će pobjeći daleko, i biće gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od viora.

14. U veće eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze i našljedstvo onijeh koji otimaju od nas.

GLAVA 18.

Teško zemlji koja sjen čini krilima, s one strane rijeka Etiopskih;

2. Koja šalje poslanike preko mora, u lagjama od site po vodama, *govoreći*: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu strašnu od kako je do sad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke.

3. Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte.

4. Jer ovako mi reče Gospod: umiriću se i gledaću iz stana svojega, kao vrućina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vrućini žetvenoj.

5. Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaće odvođe kosijerom i uzeće lozu i odsjeći.

6. Sve će se ostaviti pticama gorskim i i zvijerima zemaljkim; i ptice će ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaće.

7. Tada će se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenjenoga, od naroda strašnoga od kako je do sad, od naroda razmjereno-

ga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori Sionskoj.

GLAVA 19.

Breme Misiru. Gle, Gospod sjedeći na oblaku laku doći će u Misir; i zatrešće se od njega idoli Misirski, i srce će se rastopiti u Misircima.

2. I razdražicu Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo.

3. I nestaće duha Misiru, i namjeru njegovu razbiću; tada će pitati svoje idole i opsjenare i vraće i gatare.

4. I predaću Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama.

5. I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se.

6. I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušiće se.

7. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuće i nestaće ih i propašće.

8. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se.

9. I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno.

10. I naspi će mu se razvaliti, i koji zagraguju ribnjake, svi će biti žalosna srea.

11. Doista, knezovi su Soanski bezumni, i savjet mudrijih savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijih, sin starijeh careva?

12. Gdje su? gdje su mudarci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama.

13. Poludješe knezovi Soanski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovijeh.

14. Gospod je izlio megju njih duh prijevaran, te učiniše da posrće Misir u svijem poslovima kao što posrće pijan čovjek bljujući.

15. I ne će biti djela u Misiru što bi učinila glava ili rep, grana ili sita.

16. Tada će biti Misirei kao žene; bojaće se i drkati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih.

17. I zemlja će Judina biti strah Mi-

siru; ko je se god opomene, prepašće se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu.

18. U to će vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirskoj koji će govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan će se zvati grad Aheres.

19. U to će vrijeme biti oltar Gospodnji usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnji na megji njezinoj;

20. I biće znak i svjedočanstvo Gospodu nad vojskama, u zemlji Misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih.

21. I biće poznat Gospod Misircima, i poznaće Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiće mu žrtvama i darima, i zavjetovaće zavjete Gospodu, i izvršivaće.

22. Tako će Gospod udariti Misir, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti ka Gospodu, umoliće mu se, i iscijeliće ih.

23. U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiće Gospodu Misirci s Asircima.

24. U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje.

25. Jer će ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreći: da je blagosloven moj narod Misirski, i Asirski, djelo ruku njihovih, i našljedstvo moje, Izrailj.

GLAVA 20.

Godine koje dogje Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car Asirski, te bi Azot i uze ga,

2. U to vrijeme reče Gospod preko Isaije sina Amosova govoreći: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuću s nogu svojih. I učini tako i igjaše go i bos.

3. Tada reče Gospod: kako ide sluga moj Isaija go i bos za znak i čudo što će biti do tri godine Misiru i Etiopskoj,

4. Tako će odvesti car Asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadržjica, na sramotu Misircima.

5. I prepašće se i posramiće se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira, ponosa svojega.

6. I reći će tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka ko-

joj pritjecasmo za pomoć da se sačuvamo od cara Asirskoga; kako ćemo se izbaviti?

GLAVA 21.

Breme pustinji na moru. Kao vihuri koji prolaze na jug, tako će doći iz pustinje, iz zemlje strašne.

2. Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru čini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju učiniću kraj.

3. Za to su bedra moja puna bola; muke me obuzeše kao kad se muči porodilja; zgurih se čujuć, prepadoh se viđeći.

4. Srce mi se smete, groza me poduze; noć milina mojih pretvori mi se u strah.

5. Postavi sto, stražar neka straži; jedi, pij; ustajte knezovi, mažite štito-ve.

6. Jer ovako mi reče Gospod: idi, postavi stražara da ti javi što vidi.

7. I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažashe dobro velikom pažnjom.

8. I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noć.

9. I evo dogjoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reče: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovijeh razbiše se o zemlju.

10. Vršaju moj, i pšenice gumna moge! što čuh od Gospoda nad vojskama, Boga Izrailjeva, javih vam.

11. Breme Dumi. Viče k meni neko sa Sira: stražaru! šta bi noćas? stražaru! šta bi noćas?

12. Stražar reče: doći će jutro, ali i noć; ako ćete tražiti, tražite, vratite se, dogjite.

13. Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noćivaćete, putnici Dedanski!

14. Iznosite vode pred žedne, koji žive u zemlji Temi, sretite s hljebom bjeGUNCA.

15. Jer će bježati od mača, od mača gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja.

16. Jer ovako mi reče Gospod: za godinu, kao što je godina najamnička, nestaće sve slave Kidarske.

17. I što ostane hrabrih strijelaca sinova Kidarskih, biće malo; jer Gospod Bog Izrailjev reče.

GLAVA 22.

Breme dolini vigjenja. Što ti je te si sva izašla na krovove?

2. Građe puni vike i vreve, građe veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju.

3. Glavari tvoji uzmaće svi koliki, povezaše ih strijelci: što se god nagje tvojih, svi su povezani, ako i pobjegoše daleko.

4. Za to rekoh: progijte me se, da plačem gorko; ne trudite se da me tješite za pogiblju kćeri naroda mojega.

5. Jer je ovo dan nuke i potiranja i smetnje od Gospoda, Gospoda na vojskama, u dolini vigjenja; obaliće zid, i vika će biti do gore.

6. I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjicima, i Kir istaće štit.

7. I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiše pred vratima.

8. I odastrije se zastirač Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kući šumskoj.

9. I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru.

10. I izbrojiste kuće Jerusalimske, i razvaliste kuće da utvrdite zid.

11. I načinite jaz megju dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to učinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio.

12. I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaćete i ridate i da skubete kose i pripašete kostrijet;

13. A gle, radost i veselje, ubijaju govoredi, kolju ovce, jedu meso i piju vino govoreći: jedimo i pijmo, jer ćemo sju-tra umrijeti.

14. Ali Gospod nad vojskama javi mi: ne će vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, vide Gospod, Gospod nad vojskama.

15. Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onomu rizničaru, k Somni, upravitelju dvorskom.

16. I reci mu: šta ćeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? iste-

sao si grob sebi na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu.

17. Evo, čovječe, Gospod će te baciti daleko i zatrpaće te.

18. Zavitlaće te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje ćeš umrijeti i i ondje će biti kola slave tvoje, sramo-to domu gospodara svojega;

19. I svrći će te s mjesta tvojega, i istjeraću te iz službe tvoje.

20. I u to vrijeme pozvaću slugu svojega Elijakima sina Helkijina;

21. I obući će mu tvoju haljinu, i tvojim će ga pojasom opasati, i tvoju će mu vlast dati u ruku, i biće otac Jerusalimljanima i domu Judinu.

22. I metnuću mukljič od doma Davidova na rame: kad on otvori, ne će niko zatvoriti, i kad on zatvori, ne će niko otvoriti.

23. I kao klin uglaviću ga na tvrdu mjestu, i biće prijesto slave domu oca svojega;

24. I o njemu će se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i čaše i mje-hovi.

25. U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama pomjeriće se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiće se i pašće, i teža što je na njemu propašće: jer Gospod reče.

GLAVA 23.

Breme Tiru. Ridajte lagje Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuće niti ko dolazi. Iz zemlje Kitimske javi im se.

2. Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše,

3. I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima.

4. Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne mučim se porogijajem, ne ragjam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka.

5. Kao što se ožalostiše kad čuše za Misir, tako će se ožalostiti kad čuju za Tir.

6. Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani!

7. Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove će ga noge zanijeti daleko u tugjinstvo.

8. Ko je to smislio na Tir, koji raz-

davaše vijence, čiji trgovci bjehu knezovi, i prekupei slavni na zemlji?

9. Gospod je nad vojskama to smislilo, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji.

10. Prijegji preko zemlje svoje kao potok, kćeri Tarsiska; nema više pojasa.

11. Ruku svoju podiže na more, zadrma carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi.

12. I veli: ne ćeš se više veseliti, osramoćena djevojko, kćeri Sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni ondje ne ćeš imati mira.

13. Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline.

14. Ridajte lagje Tasiske, jer je raskopan vaš grad.

15. I tada će Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaće se Tiru kao kurvi:

16. Uzmi gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli.

17. Jer poslije sedamdeset godina Gospod će pohoditi Tir, a on će se vratiti na kurvarsku zaslugu svoju, i kurvaće se sa svijem carstvima na zemlji.

18. Ali će trgovina njegova i zasluga njegova biti posvećena Gospodu, ne će se ostavljati ni čuvati, nego će trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

GLAVA 24.

Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuće je i rasijaće stanovnike njezine.

2. I biće sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospogja kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje.

3. Sa svijem će se isprazniti zemlja, i sa svijem će se oplijeniti. Jer Gospod reče ovu riječ.

4. Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će

vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga.

5. Jer se zemlja oskrvni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše naredbe, raskidoše zavjet vječni.

6. Za to će prokletstvo proždrijeti zemlju, i zatreće se stanovnici njezini; za to će izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo će ljudi ostati.

7. Tužiće vino, uvenuće loza vinova, uzdisaće svi koji su vesela srea.

8. Prestaće veselje uz bubnje, nestaće graje onijeh koji se vesele, prestaće veselje uz gusle.

9. Ne će piti vina uz pjesme, ogrknuće silovito piće onima koji ga piju.

10. Razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi.

11. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska.

12. Pustoš će ostati u gradu, i vrata će se razvaliti.

13. Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe.

14. Ovi će podignuti glas svoj i pjevaće, radi veličanstva Gospodnjega podvikivaće od mora.

15. Za to slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izrailjeva.

16. S kraja zemlje čusmo pjesme u slavu pravednome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru čine, baš nevjernici nevjeru čine.

17. Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovniče zemaljski!

18. I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko izljeze iz jame, uhvaćiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlji.

19. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolabati.

20. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovjek, i premjestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njezino, te će pasti i ne će više ustati.

21. I u to će vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske.

22. I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamni-

cu, i poslije mnogo vremena biće pohogjeni.

23. I posramiće se mjesec i sunce će se zastidjeti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

GLAVA 25.

Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaću te, slaviću ime tvoje, jer si učinio čudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina.

2. Jer si od grada načinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, do vijeka se ne će sagrađiti.

3. Za to će te slaviti narod silan, grad strašnijih naroda bojaće te se.

4. Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utočište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnički kao poplava koja obaljuje zid.

5. Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnikâ prekide.

6. I Gospod će nad vojskama učiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od čista vina, od pretila mesa s moždanima, od vina bez taloga.

7. I pokvariće na ovoj gori zastirač kojim su zastrti svi narodi, i pokrivač kojim su pokriveni svi narodi.

8. Uništiće smrt za u vijek, i utrće Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuće sa sve zemlje; jer Gospod reče.

9. I reći će se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospod, njega čekasmo; radovaćemo se i veselimo se za spasenje njegovo.

10. Jer će ruka Gospodnja počinuti na ovoj gori, a Moav će se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj.

11. I razmahnuće rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivač da pliva, i oboriće oholost njegovu mišicama ruku svojih.

12. I grad i visoke zidove tvoje sniziće, oboriće, baciće na zemlju u prah.

GLAVA 26.

Tada će se pjevati ova pjesma u zem-

lji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje.

2. Otvorite vrata da ugje narod pravedni, koji drži vjeru.

3. Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.

4. Uzđajte se u Gospoda do vijeka, jer je Gospod Gospod vječna stijena.

5. Jer ponižuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraća ga u prah.

6. Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnjih.

7. Put je pravedniku prav, ti ravniš stazu pravednome.

8. I na putu sudova tvojih, Gospode, čekamo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša.

9. Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, neće se pravdi koji žive u vasiljenoj.

10. Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uči se pravdi, u zemlji najpravednijoj čini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodnje.

11. Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeće i posramiće se od revnosti za narod, i oganj će proždrijeti neprijatelje tvoje.

12. Gospode! nama ćeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam učinio.

13. Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime tvoje.

14. Pomriješe, ne će oživjeti, mrtvi budući ne će ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, i zatr'o svaki spomen njihov.

15. Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske.

16. Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao.

17. Kao trudna žena kad hoće da se porodi pa se muči i viče od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode!

18. Zatrudnjesmo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj.

19. Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja

rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.

20. Hajde narode moj, ugji u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, prikrij se za čas, dokle progje gnjev.

21. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja će otkriti krvi svoje niti će više pokrivati pobijenijeh svojih.

GLAVA 27.

Tada će Gospod pokarati mačem svojim ljutijem i velikim i jakim levijatana, pruga zmiju, i levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiće zmaja koji je u moru.

2. Tada pjevajte o vinogradu koji raga crvenijem vinom :

3. Ja Gospod čuvam ga, u svako doba zaljevaću ga; dan noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti.

4. Nema gnjeva u mene; ko će staviti u boj na suprot meni čkalj i trnje? ja ću pogaziti i spaliti sve.

5. Ili neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom.

6. Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrailj, i napuniće vasiljenu plodom.

7. Je li ga udario onako kako je udario one koji njega ndaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio?

8. S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnijem vjetrom svojim istočnijem.

9. Za to će se tijekom očistiti bezakonje Jakovljevo i to će biti sva korist što će se uzeti grijeh njegov kad sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno krečno kamenje i ne bude više gajeva ni sunčanih likova.

10. Jer će tvrdi grad opustjeti i biće stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje će pasti tele i ondje će liježati, i poješće mu grane.

11. Kad se posuše grane, polomiće se; žene će dolaziti i ložiti ih na oganj. Jer je narod nerazuman; za to ga ne će žaliti koji ga je stvorio, i kojrga je sazdao ne će se smilovati na nj.

12. U to će vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga, a vi, sinovi Izrailjevi, sabraćete se jedan po jedan.

13. I tada će se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doći će i klanjaće se Gospodu na svetoj gori u Jerusalamu.

GLAVA 28.

Teško gizdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina!

2. Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grāda, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboriće sve na zemlju rukom.

3. Nogama će se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Jefremove.

4. I uveli cvijet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biće kao voće uzrelo prije ljeta, koje čim ko vidi, uzme u ruku i pojede.

5. U ono će vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i dičan vijenac ostatku naroda svojega,

6. I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji uzbijaju boj do vrata.

7. Ali se i oni zanose od vina, i posreću od silovita pića; sveštenik i prorok zanose se od silovita pića, osvojilo ih je vino, posreću od silovita pića, zanose se uprorokovanju, spotiču se u sugjenju.

8. Jer su svi stolovi puni bljuvotine i nečistote, nema mjesta čista.

9. Koga će učiti mudrosti, i koga će uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise?

10. Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo *davaše se*.

11. Za to će nerazumljivom besjedom i tugjim jezikom govoriti tome narodu;

12. Jer im reče : ovo je počinak, ostavite umorna da počine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati.

13. I biće im riječ Gospodnja, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju na uznako i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate.

14. Za to slušajte riječ Gospodnju,

ljudi podsmjevači, koji vladate narodom što je u Jerusalamu.

15. Što rekoste : uhvatismo vjeru sa smrću, i ugovorismo s grobom ; kad zagje bić kao povodanj, ne će nas dohvatiti, jer od laži načinismo sebi utočište, i za prijevaru zaklonismo se ;

16. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd ; ko vjeruje, ne će se plašiti.

17. I izvršiću sud po pravilu i pravdu po mjerilima ; i grād će potrti lažno utočište i voda će potopiti zaklon.

18. I vjera vaša sa smrću uništiće se, i ugovor vaš s grobom ne će ostati, i kad zagje bić kao povodanj, potlačić vas.

19. Čim zagje, odnijeće vas, jer će zalaziti svako jutro, danju i noću, i kad se čuje vika, biće sam strah.

20. Jer će odar biti kratak da se čovjek ne može pružiti, i pokrivač uzak da se ne može umotati.

21. Jer će Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjeviće se kao u dolu Gavaonskom, da učini djelo svoje, neobično djelo svoje, da svrši posao svoj, neobičan posao svoj.

22. Nemojte se dakle više podsmijevati da ne postanu jači okovi vaši, jer čuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao odregjenu svoj zemlji.

23. Slušajte, i čujte glas moj, pazite i čujte besjedu moju.

24. Ore li orač svaki dan da posije ? ili brazdi i povlači njivu svoju ?

25. Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim ? i ne meće li pšenicu na najbolje mjesto, i ječam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto ?

26. I Bog ga njegov uči i upućuje kako će raditi.

27. Jer se grahor ne vrše branom, niti se točak kolski obrće po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom.

28. Pšenica se vrše, ali ne će jednako vrijeći niti će je satrti točkom kolskim ni zupcima razdrobiti.

29. I to dolazi od Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

GLAVA 29.

Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je sta-

jao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznične.

2. Ali ću pritjesniti Arila, i biće žalost i tuga, jer će mi biti kao Aril.

3. Jer ću te opkoliti vojskom i stegnuc ću te opkopima i podignuc ću suprot tebi kule.

4. Te ćeš oboren govoriti sa zemlje i iz praha ćeš mucati, i glas će ti biti sa zemlje kao u bajača i iz praha ćeš šapćuc govoriti.

5. A mnoštvo neprijatelja tvojih biće kao sitan prah i mnoštvo nasiluika kao pljeva kad se razmeće ; i to će biti za čas, iz nenada.

6. Gospod nad vojskama pohodiće ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire.

7. I mnoštvo svijeh naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritješnjuju, biće kao utvara noćna u snu.

8. Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna ; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna ; tako će biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku.

9. Stanite i čudite se ; vapijte i vičite : pijani su, ali ne od vina ; posreću, ali ne od silovita pića.

10. Jer je Gospod izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oči, oslijepio proroke i vidioće, glavare vaše.

11. I svaka utvara biće vam kao riječi u zapečaćenoj knjizi, koju dadu čovjeku koji zna čitati govoreći : čitaj to ; a on reče : ne mogu, jer je zapečaćeno.

12. Ili da dadu knjigu onom koji ne zna čitati govoreći : čitaj to ; a on reče : ne znam čitati.

13. Za to reče Gospod : što se ovaj narod približuje ustima svojim i usnama svojim poštuje me, a sree im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni,

14. Za to ću evo još raditi čudesno s tijem narodom, čudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovijeh poginuće i razuma razumnijeh njegovijeh nestaće.

15. Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u

mraku i govore : ko nas vidi ? i ko nas zna ?

16. Naopake misli vaše nijesu li kao kao lončarski ? Govori li djelo za onoga koji ga je načinio : nije me načinio ? i lonac govori li za onoga koji ga je načinio : ne razumije ?

17. Ne će li se do skora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu ?

18. I u taj će dan gluhi čuti riječi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh.

19. I krotki će se veoma radovati u Gospodu, i ništi izmegju ljudi veseliće se sa sveca Izrailjeva.

20. Jer nasilnika ne će biti, i nestaće podsmjevača, i istrijebiće se svi koji gledaju da čine bezakonje,

21. Koji okrivljuju čovjeka za riječ, i među zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažju.

22. Za to Gospod, koji je otkupio Avramu, ovako govori za dom Jakovljevi : ne će se više Jakov postidjeti, niti će mu lice pobjedjeti.

23. Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku svojih, tada će oni svetiti ime moje, svetiće sveca Jakovljeva i bojaće se Boga Izrailjeva.

24. I koji lutaju duhom orazumiće se, i vikači će primiti nauku.

GLAVA 30.

Teško sinovima odmetnicima, govori Gospod, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeću grijeh na grijeh ;

2. Koji slaze u Misir ne pitajući šta će ja reći, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim.

3. Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu.

4. Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi dogjoše u Hanes.

5. Ali će se svi posramiti s naroda, koji im ne će pomoći, niti će im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu.

6. Tovar će biti na stoci južnoj : u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i lavići, guje i zmajevi ognjeni

krilati, odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamila na grbama, k narodu koji ne će pomoći.

7. Jer će Misirci uzalud i na prazno pomagati ; za to vičem o tom : jačina im je da sjede s mirom.

8. Sada idi, napiši ovo pred njima na daščicu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja će doći, do vijeka ;

9. Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji ne će da slušaju zakona Gospodnjega ;

10. Koji govore vidiocima : nemojte vigjati, i prorocima : nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru ;

11. Svrnite s puta, odstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izrailjeva.

12. Za to ovako veli svetac Izrailjev : kad odbacujete ovu riječ, i uzdate se u prijevaru i opačinu i na nju se oslanjate,

13. Za to će vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoće da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo u jedan put obori.

14. I razbiće ga kao što se razbija razbijen sud lončarski, ne žali se, te se ne nagje ni crijepa kad se razbije da uzmeš ognja s ognjišta ili da zahvatiš vode iz jame.

15. Jer ovako govori Gospod Gospod, svetac Izrailjev : ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša ; ali vi ne ćete.

16. Nego govorite : ne ; nego ćemo na konjima pobjeći. Za to ćete bježati. Pojahaćemo brze konje. Za to će biti brži koji će vas tjerati.

17. Bježaće vas tisuća kad jedan poviče ; kad poviču petorica, bježaće svi, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu.

18. A za to čeka Gospod da se smiluje na vas, i za to će se uzvisiti da vas pomiluje ; jer je Gospod pravedan Bog : blago svjema koji ga čekaju.

19. Jer će narod nastavati u Sionu, u Jerusalmu ; ne ćeš više plakati, doista će te pomilovati kad povičeš ; čim te čuje, odazvaće ti se.

20. Premda će vam Gospod dati hljeba tužnoga i vode nevoljničke ; ali ti

se više ne će uzimati učitelji tvoji, nego će oči tvoje gledati učitelje tvoje,

21. I uši će tvoje slušati riječ iza tebe gdje govori : to je put, idite njim, ako biste svrnuli na desno ili na lijevo.

22. I opružićete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacićete ih kao nečistotu, i reći ćeš im : odlazite.

23. I daće dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit; tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj.

24. Volovi i magarei, što rade zemlju, ješće čistu zob ovijanu lopatom i rešetom.

25. I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biće izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule.

26. I svjetlost će mjesečna biti kao svjetlost sunčana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospod zavije ulom narodu svojem u iscijeli rane koje mu je zadao.

27. Gle, ime Gospodnje ide iz daleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljutine i jezik mu je kao oganj koji sažiže.

28. A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biće u čeljustima narodima uzda koja će ih goniti da lutaju.

29. Pjevaćete kao noću u oči praznika, i veselićete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnju, k stijeni Izrailjevoj,

30. I Gospod će pustiti da se čuje slava glasa njegova, i pokazaće kako maše rukom svojom s ljutijem gnjevom i plamenom ognjenijem koji proždire, s raspom i sa silnijem daždem i s građom.

31. Jer će se od glasa Gospodnjega prepasti Asirae, koji je bio palicom.

32. I kuda kod progje palica pouzdana, kojom će Gospod navaliti na nj, biće bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaće na njih.

33. Jer je već pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, načinio je dubok i širok; mjesta, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodnji kao potok sumporni upaliće ga.

GLAVA 31.

Teško onima koji idu u Misir za pomoć, koji se oslanjaju na konje i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo. a ne gledaju na sveca Izrailjeva i ne traže Gospoda.

2. Ali je i on mudar, i nauči će zlo, i ne će poreći svoje riječi, nego će ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji čine bezakonje.

3. A Misirei su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i za to će Gospod mahnuti rukom svojom, te će pasti pomagač, pašće i onaj kome pomaže, i svi će zajedno poginuti.

4. Jer ovako mi reče Gospod : kao što lav i lavić riče nad lovom svojim, iako se i sviće na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako će Gospod nad vojskama sići da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin.

5. Kao ptice krilima Gospod će nad vojskama zaklanjati Jerusolim, i zaklanjajući izbaviće, i oblazeći sačuvaće.

6. Vratite se k njemu, od kojega se sa svijem odvrgoste, sinovi Izrailjevi!

7. Jer će u onaj dan svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše načiniše na grijeh.

8. I Asirae će pasti od mača ne čovječijega, i mač ne čovječiji poješće ga, i bježaće ispred mača, i mladići će njegovi plaćati danak.

9. I stijena će njegova proći od straha, i knezovi će se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, čiji je oganj na Sionu i peć u Jerusalimu.

GLAVA 32.

Evo, car će carovati pravo i knezovi će vladati po pravdi.

2. I čovjek će biti kao zaklon od vjeh, i kao utočište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj.

3. I oči onijeh koji vide ne će biti zaslijepljene, i uši onijeh koji čuju slušaće.

4. I srce nerazumnijeh razumjeće mudrost, i jezik mutavijeh govoriće brzo i razgovijetno.

5. Nevaljalac se ne će više zvati knez, niti će se tvrđica nazivati podašnjem.

6. Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme.

7. I sprave tvrđine zle su; smišlja lukavštine da zatre nište riječima lažnijem i kad siromah govori pravo.

8. Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski.

9. Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kćeri bezbrižne, čujte riječi moje.

10. Za mnogo godina bićete u smetnji, vi bezbrižne; jer ne će biti berbe, i sabiranje ne će doći.

11. Strašite se, vi mirne; drkćite, vi bezbrižne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe *kostrijet*,

12. Bijujući ze u prsi za lijepijem njivama, za rodnijem čokotima.

13. Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega, i po svijem kućama veselijem, u gradu veselom.

14. Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaće; kule i stražare postać će pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima,

15. Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimati za šumu.

16. Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će stajati na njivi.

17. I mir će biti djelo pravde, što će pravda učiniti biće pokoj i bezbrižnost do vijeka.

18. I moj će narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanijem, na poćivalištima tihim.

19. Ali će grād pasti na šumu, i grād će se vrlo sniziti.

20. Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

GLAVA 33.

Teško tebi, koji pustošiš, a tebe ne pustoše, i koji činiš nevjeru a tebi se ne čini nevjera; kad prestaneš pustošiti, bićeš opustošen, kad prestaneš činiti nevjeru, činiće ti se nevjera.

2. Gospode, smiluj se na nas, tebe čekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji.

3. Narodi pobjegoše od jake vike, rasiјаše se narodi što se ti podiže.

4. I pokupiće se plijen vaš kao što se kupe gusjenice, skoćiće na nj kao što skaću skakavci.

5. Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniće Sion suda i pravde.

6. I turgja vremena tvogega, sila spasenja tvogega biće mudrost i znanje; strah Gospodnji biće blago tvoje.

7. Eto, junaci njihovi viću na polju, i poslanici mirni plaću gorko:

8. Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za čovjeka.

9. Zemlja tuži i čezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe.

10. Sada ću ustati, veli Gospod, sada ću se uzvisiti, sada ću se podignuti.

11. Zatrudnjećete slamom, rodićete strnjiku; gujev vaš proždrijeće vas kao oganj.

12. I narodi će biti kao peći krečne, izgorjeće ognjem kao trnje posječeno.

13. Slušajte koji ste daleko što sam učinio, i koji ste blizu poznajte moć moju.

14. Grješnici u Sionu uplašiće se, drhat će spopasti licemjere, i *reći će*: ko će nas ostati kod ognja koji proždire? ko će nas ostati kod vječne žege?

15. Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne čuje za krv, i zažima oči svoje da ne vidi zla;

16. On će nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biće mu utočište, hljeb će mu se davati, vode mu se ne će premicati.

17. Oči će ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaće zemlju daleku.

18. Sree će tvoje misliti o strahu *govoreći*: gdje je pisar? gdje brojač? gdje je onaj što pregleda kule?

19. Ne ćeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da se ne razumije.

20. Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oči tvoje neka vide Jerusalim, mirni stan, šator, koji se ne će odnijeti, kojemu se kolje ne će nigda pomjeriti, i ni jedno mu se uže ne će otkinuti.

21. Nego će nam ondje Gospod veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih,

po kojima ne će ići lagja s veslima, niti će velika lagja prolaziti onuda.

22. Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on će nas spasti.

23. Oslabiše tvoja uža, ne mogu tvrdo držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada će se razdijeliti velik plijen, hromi će razgrabiti plijen.

24. I niko od stanovnika ne će reći: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostiće se bezakonje.

GLAVA 34.

Pristupite, narodi, da čujete; pazite, narodi, neka čuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god ragja u njoj.

2. Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i ražljutio se na svu vojsku njihovu, zatreće ih, predaće ih na pokolj.

3. I pobijeni njihovi baciće se, i od mrtvaca njihovijeh dizaće se smrad i gore će se raspliniti od krvi njihove.

4. I sva će se vojska nebeska rastopiti, i saviće se nebasa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaće kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve.

5. Jer je opojen na nebu mač moj, evo, sići će na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo da se zatre.

6. Mač je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline, od krvi jagnjeće i jarčije, od pretiline bubrega ovnujskih; jer Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemlji Edomskoj.

7. I jednoroz i sići s njima i junci s bikovima; zemlja će se njihova opiti od krvi i prah će njihov utiti od pretiline.

8. Jer će biti dan osvete Gospodnje, godina plaćanja, da bi se osvetio Sion.

9. I potoci će se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja će njihova postati smola razgorjela.

10. Ne će se gasiti ni noću ni danju, do vijeka će se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaće pusta, niko ne će prelaziti preko nje do vijeka.

11. Nego će je naslijediti gem i ćuk, sova i gavran naseliće se u njoj, i Gospod će rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši.

12. Plemići njezine zvaće da caruju,

ali ne će biti ni jednoga, i svi će knezovi njezini otići u ništa.

13. I trnje će izniknuti u dvorima njihovijem, kopriiva i čakalj u gradovima njihovijem, i biće stan zmajevima i naselje sovama.

14. I sretaće se divlje zvijeri s buljinama, aveti će se dovikivati, ondje će se naseliti vještice i naći počivalište.

15. Ondje će se gnijezditi ćuk i nositi jaja i leći ptiće i sabirati ih pod sjen svoj; ondje će se sastajati i jastrebovi jedan s drugim.

16. Tražite u knjizi Gospodnjoj i čitajte, ništa od ovoga ne će izostati i ni jedno ne će biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovjedio, i duh će ih njegov sabrati.

17. Jer im on baci ždrijeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju užem, i njihova će biti do vijeka, od koljena do koljena nastavaće u njoj.

GLAVA 35.

Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veselice se pustoš i procvjetati kao ruža.

2. Procvjetaće obilno, i veselice se radujući se i popijevajući; slava Livan-ska daće joj se i krasota Karmilska i Saronska; ta će *mjesta* vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega.

3. Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrdite.

4. Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašće vas.

5. Tada će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvoriće se.

6. Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj.

7. I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori voden, i stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.

8. I ondje će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; ne će ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud ne će zaći.

9. Ne će ondje biti lava, i ljuta zvijer ne će ići po njemu, niti će se ondje naći, nego će hoditi izbavljeni.

10. I koje iskupi Gospod, vратиће se i doći će u Sion pjevajući, i vječna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaće.

GLAVA 36.

Četrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih.

2. I posla car Asirski Ravsa iz Labisa u Jerusalem k caru Jezekiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjeļareva.

3. Tada izide k njemu Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

4. I reče im Ravsak : kažite Jezekiji : ovako kaže veliki car, car Asirski : kakva je to uzdanica u koju se uzdaš ?

5. Da rečem, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene ?

6. Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je ; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj.

7. Ako li mi rečeš : uzdamo se u Gospoda Boga svojega ; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalemu : pred ovijem oltarom klanjajte se ?

8. Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobiti koji će jahati.

9. Kako ćeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmegju najmanjih sluga gospodara mojega ? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

10. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem ? Gospod mi je rekao : idi na tu zemlju, i zatri je.

11. Tada Elijakim i Somna i Joah rekoše Ravsaku : govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu.

12. A Ravsak reče : eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojem ili k tebi da kažem ove riječi ? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu,

da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama ?

13. Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski i reče : čujte riječi velikoga cara, cara Asirskoga.

14. Ovako kaže car : nemojte da vas vara Jezekija, jer vas ne može izbaviti.

15. Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći : Gospod će nas izbaviti, ovaj se grad ne će dati u ruke caru Asirskom.

16. Ne slušajte Jezekije ; jer ovako kaže car Asirski : učinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svojega čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca,

17. Dokle ne dogjem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima.

18. Nemojte da vas vara Jezekija govoreći : Gospod će nas izbaviti. Je li koji izmegju bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga ?

19. Gdje su bogovi Ematski i Arfadski ? gdje su bogovi Sefarvimski ? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku ?

20. Koji su izmegju svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke ? a Gospod će izbaviti Jerusalem iz moje ruke ?

21. Ali oni mućahu i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao : ne odgovarajte mu.

22. Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joav sin Asafov, pametar, dogjoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kažaše mu riječi Ravsakove.

GLAVA 37.

A kad to ču car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu : ovako veli Jezekija : ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do porogjaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj što

reče Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijegja riječima koje je čuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dogoje k Isaiji sluge cara Jeze-kije.

6. I reče im Isaija : ovako recite gos-podaru svojemu : ovako veli Gospod : ne plaši se od riječi koje si čuo, koji-ma huliše na me sluge cara Asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nagje ca-ra Asirskoga gdje bija Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara Huskoga gdje kazашe : ide da se bije s tobom. I čuvši posla poslanike k Jeze-kiji go-voreći :

10. Ovako recite Jeze-kiji caru Judi-nu : nemoj da te vara Bog tvoj, u ko-jega se uzdaš govoreći : ne će se dati Jerusolim u ruke caru Asirskom.

11. Eto, čuo si šta su učinili carevi Asirski svijem zemljama potvrđi ih sa svijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Ha-rance, Resefe i sinove Edenove koji bi-jahu u Telasaru?

13. Gdje je car Ematski i car Arfad-ski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave?

14. A kad Jeze-kija primi knjigu iz ruku poslanika i pročita je, otiđe u dom Gospodnji, i razvi je Jeze-kija pred Gos-podom.

15. I pomoli se Jeze-kija Gospodu go-voreći :

16. Gospode nad vojskama, Bože Izra-iljev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

17. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj sve riječi Senahirima, koji posla da ru-ži Boga živoga.

18. Istina je, opustošili su carevi A-sirski sve one narode i zemlje njihove.

19. I pobacali su bogove njihove u o-ganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo

ruku čovječijih, drvo i kamen, za to ih potrše.

20. I za to, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznađu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod.

21. Tada posla Isaija sin Amosov k Jeze-kiji, i poručí mu : ovako veli Go-spod Bog Izrailjev : uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara A-sirskoga.

22. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj : ruga ti se i podsmijeva ti se djevojka kći Sionska, za tobom maše glavom kći Jerusalmiska.

23. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oči svoje? Na sveca Izrailjeva.

24. Preko sluga svojih ružio si Go-spoda i rekao si : s mnoštvom kola svo-jih izidoh na visoke gore, na strane Livanske i posjeći ću visoke kedre nje-gove i lijepe jele njegove, i doći ću na najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmila.

25. Ja sam kopao, i pio vodu, i isu-šio sam stopama svojim sve potoke gra-dovima.

26. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gra-dove u puste gomile.

27. Za to koji u njima žive iznemo-goše, uplasiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

28. Znam sjegjenje tvoje i polaženje tvoje i dolaženje tvoje i kako bjesniš na me.

29. Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dogje do mojih ušiju, za to ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

30. A tebi ovo neka bude znak : je-šćete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanji-te i sadite vinograde i jedite rod iz njih.

31. Jer ostatak doma Judina, što o-stane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

32. Jer će iz Jerusalisa izaći osta-tak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju.

Revnost Gospoda nad vojskama učiniće to.

33. Za to ovako veli Gospod za cara Asirskoga : ne će ući u ovaj grad, niti će baciti amo strijele, ne će se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

34. Vratit će se putem kojim je došao, a u grad ovaj ne će ući, veli Gospod.

35. Jep ću braniti taj grad i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluga svojega.

36. Tada izide angjeo Gospodnji i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše u jutru, a to sve sami mrtvaci.

37. Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji.

38. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

GLAVA 38.

U to vrijeme razbolje se Jezeckija na smrt; i dogje k njemu prorok Isaija sin Amosov i reče mu : ovako veli Gospod : naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i ne ćeš ostati živ.

2. A Jezeckija se okrete licem k zidu i pomoli se Gospodu,

3. I reče : oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezeckija veoma.

4. Tada dogje riječ Gospodnja Isaiji govoreći :

5. Idi i reci Jezeckiji : ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega : čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje, evo dodaću ti vijeku petnaest godina.

6. I izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i braniću ovaj grad.

7. I ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao.

8. Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo.

9. Ovo napisa Jezeckija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje :

10. Ja rekoh, kad se presjekoš dani moji : idem k vratima grobnijem, uze mi se ostatak godina mojih.

11. Rekoh : ne ću vidjeti Gospoda Gospoda u zemlji živijeh, ne ću više vidjeti čovjeka megju onima koji stanuju na svijetu.

12. Vijek moj progje i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkač; odsjeći će me od osnutka; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

13. Mišljah za jutra da će kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

14. Pištah kao ždrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oči mi iščilješe gledajući gore : Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi.

15. Šta da rečem? On mi kaza, i učini. Proživjeću sve godine svoje po jadu duše svoje.

16. Gospode, o tom se živi, i u tom je svemu život duha mojega, iscijelio si me i sačuvao u životu.

17. Evo, na mir dogje mi ljut jad; ali tebi bi milo da izvučeš dušu moju iz jame pogibli; jer si bacio za legja svoja sve grijehe moje.

18. Jer ne će grob tebe slaviti, ne će te smrt hvaliti; i koji sigju u grob ne nadaju se tvojoj istini.

19. Živi, živi, oni će te slaviti kao ja danas; otac će sinovima javljati istinu tvoju.

20. Gospod me spase, za to ćemo pjevati pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god živi.

21. A Isaija bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te će ozdraviti.

22. I Jezeckija bješe rekao : šta će biti znak da ću otići u dom Gospodnji?

GLAVA 39.

U to vrijeme Merodah Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski, posla knjigu s darom Jezeckiji; jer bješe čuo da je bio bolestan i ozdravio.

2. I Jezeckija se obradova tome, i pokazao im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalazalo u riznicama njegovijem. ne osta ništa

da im ne pokaza Jezekija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svom.

3. Tada dogje prorok Isaija k caru Jezekiji i reče mu : šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reče : iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona.

4. A on reče : šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reče : vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

5. Tada reče Isaija Jezekiji : čuj riječ Gospoda nad vojskama.

6. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, ne će ostati ništa, veli Gospod.

7. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga.

8. A Jezekija reče Isaiji : dobra je riječ Gospodnja koju si rekao. Još reče : je li? za moga vijeka biće mir i vjera?

GLAVA 40.

Tješite, tješite narod moj, govori Bog vaš.

2. Govorite Jerusalimu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijehe svoje.

3. Glas je nekoga koji viče : pripravi te u pustinji put Gospodnji, poravnajte u pustoši stazu Bogu našem.

4. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna.

5. I javiće se slava Gospodnja, i svako će tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govoriše.

6. Glas govori : viči. I reče : šta da vičem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski.

7. Suši se trava, cvijet opada kad duh Gospodnji dune na nj; doista je narod trava.

8. Suši se trava, cvijet opada; ali riječ Boga našega ostaje do vijeka.

9. Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem : evo Boga vašega.

10. Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

11. Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u nje drima će ih nositi, a dojljice će voditi polako.

12. Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio pegju? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?

13. Ko je upravljao duh Gospodnji? ili mu bio savjetnik i naučio ga?

14. S kim se je dogovarao i ko ga je urazumio i naučio putu suda, i naučio ga znanju i pokazao mu put razuma?

15. Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak.

16. Ni Livan ne bi bio dosta za oganj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu.

17. Svi su narodi kao ništa pred njim, manje nego li ništa i taština vrijede mu.

18. S kim ćete dakle izjednačiti Boga? i kaku ćete mu priliku naći?

19. Umjetnik lje lik, i zlatar ga pozlaćuje, i verižice srebrne lije.

20. A ko je siromah, te nema šta pri-nijeti, bira drvo koje ne trune, i traži vješta umjetnika da načini rezan lik, koji se ne pomiće.

21. Ne znate li? ne čujete li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih?

22. On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastr'o nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan.

23. On obraća knezove u ništa, sudije zemaljske čini da su kao taština.

24. Kao da nijesu posagjeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, čim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih.

25. S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli sveti.

26. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i radi velike sile njegove i jake moći ne izostaje ni jedno?

27. Za što govoriš, Jakove, i kažeš, Izrailju : sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega?

28. Ne znaš li? nijesi li čuo da Bog vječni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruguje; razumu njegovu nema mjere.

29. On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost.

30. Djeca se more i sustaju, i mladići padaju;

31. Ali koji se nadaju Gospodu, dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hoće i ne more se.

GLAVA 41.

Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka reku : hajdemo da se sudimo.

2. Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? ko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i učinio te su kao prah maču njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu?

3. Pogna ih, progje mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim.

4. Ko je uradio i učinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, prvi i posljednji, ja isti.

5. Vidješe ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrktaše, približiše se i dogoše.

6. Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše : budi hrabar.

7. Drvodjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreći : dobro je za spajanje. I pritvrgjivaše klinecima da sene pomiče.

8. Ali ti, Izrailju, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega!

9. Ti, kojega nzeh s krajeva zemaljskih, i izmegju izabranijeh njezinijeh dozvah te, i rekoh ti : ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe;

10. Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijepiću te i pomoći ću ti, i poduprijeću te desnicom pravde svoje.

11. Gle, postidjeće se i posramiće se svi koji se ljute na tebe; biće kao ništa i izginuće protivnici tvoji.

12. Potražićeš suparnike svoje, ali ih ne ćeš naći, biće kao ništa, i koji vojuju na te, nestaće ih.

13. Jer ja Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kažem ti : ne boj se, ja ću ti pomagati.

14. Ne boj se, crviću Jakovljevi, narodiću Izrailjev, ja ću ti pomagati, govori Gospod i izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev.

15. Gle, učiniću te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupecima : vrijeći ćeš gore i satrćeš ih, i brda ćeš obratiti u pljevu.

16. Vijaćeš ih, i vjetar će ih odnijeti i vihor će ih rasuti, a ti ćeš se veseliti u Gospodu i hvalićeš se svecem Izrailjeviem.

17. Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od žegji, njih ću uslišiti ja Gospod, ja Bog Izrailjev ne ću ih ostaviti.

18. Otvoriću rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene.

19. Posadiću u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir,

20. Da vide i poznađu i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodnja, i svetac Izrailjev da je to stvorio.

21. Iznesite parbu svoju, veli Gospod, pokažite razloge svoje, veli car Jakovljevi.

22. Neka dogju i neka nam objave šta će biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta će biti iz toga; ili kažite nam šta će biti u napredak.

23. Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi; ili učinite što dobro ili zlo, i divićemo se i gledati svi.

24. Gle, vi nijeste ništa i djelo vaše nije ništa: koji vas izbira gad je.

25. Podigoh *jednoga* sa sjevera, i doći će; od istoka sunčanoga prizivaće ime moje, stupaće po glavarima kao pokalu i kao što lončar gazi blato.

26. Ko je objavio od iskona da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli : istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da bi naprijed kazao, niti ima koga da bi čuo riječi vaše.

27. Ja' prvi Sionu kažem : eto, eto toga. U Jerusalamu ću dati ko će javljati dobre glase.

28. Jer pogledam, ali nema nikoga, nema među njima nijednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni riječi.

29. Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

GLAVA 42.

Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuću duh svoj na njega, sud narodima javljaće.

2. Ne će vikati ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama.

3. Trske stučene ne će prelomiti, i svještila koje se puši ne će ugasiti; javljaće sud po istini.

4. Ne će mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva će čekati nauku njegovu.

5. Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostr'o zemlju i što ona ragja, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj :

6. Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učinicu te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima;

7. Da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.

8. Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje ne ću dati drugome ni hvalu svoje likovima rezanijem.

9. Evo, pregjašnje dogje, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam.

10. Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima.

11. Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora.

12. Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima.

13. Gospod će izaći kao junak, podigneće revnost svoju kao vojnik, vikati će i klikovati, nadvladaće neprijatelje svoje.

14. Mučah dugo, činjah se gluh, ustezah se; ali ću sada vikati kao žena kad se poragja, i sve ću potrti i istrijebiti.

15. Opustiću gore i bregove, i svaku travu na njima osušicu, i od rijeka ću načiniti ostrva, i jezera ću isušiti.

16. I vodiću slijepce putem kojega nijesu znali, vodiću ih stazama kojih nijesu znali; obratiću pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To ću im učiniti, i ne ću ih ostaviti.

17. Tada će se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem : vi ste naši bogovi.

18. Čujte, gluhi; progledajte, slijepi, da vidite.

19. Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluh kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnji?

20. Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne čuješ.

21. Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, učini zakon velikim i slavnim.

22. A narod je oplijenjen i potlačen, svi su koliki povezani u pećinama i sakriveni u tamnicama: postaše plijen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao : vrati.

23. Ko između vas čuje ovo i pazi i sluša za poslije?

24. Ko je dao Jakova da se potlači i Izrailja otimačima? Nije li Gospod, kojemu zgriješismo? Jer ne htješe hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova.

25. Za to izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga u naokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

GLAVA 43.

Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izrailju : ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.

2. Kad pogješ preko vode, ja ću biti s tobom, ili preko rijeka, ne će te potopiti; kad pogješ kroz oganj, ne ćeš izgorjeti i ne će te plamen opaliti.

3. Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj; dadoh u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu mjesto tebe.

4. Od kako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.

5. Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te.

6. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,

7. Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdah i načinih.

8. Izvedi narod slijepi koji ima oči, i gluhi koji ima uši.

9. Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; koje izmegju njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoji i opravdaju se; ili neka čuju, i reku: istina je.

10. Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja: prije mene nije bilo Boga niti će poslije mene biti.

11. Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja.

12. Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a ni koji tugj bog megju vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog.

13. Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko će smesti?

14. Ovako govori Gospod izbavitelj vaš, svetac Izrailjev: vas radi poslaću u Vavilon i pobacaću sve prijevornice, i Haldejce s lagjama, kojima se hvale.

15. Ja sam Gospod svetac vaš, stvoritelj Izrailjev, car vaš.

16. Ovako govori Gospod koji je načinio po moru put i po silnijem vodama stazu,

17. Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo:

18. Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima.

19. Evo, ja ću učiniti novo, odmah će nastati; ne ćete li je poznati? Još ću načiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji.

20. Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vo-

de, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.

21. Narod koji sazdah sebi, pripovijedaće hvalu moju.

22. A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izrailju.

23. Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me počastio; nijesam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš.

24. Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih našitio, nego si me mučio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim.

25. Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grijeha tvojih ne pominjem.

26. Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš.

27. Otac tvoj prvi sagriješi, i učiteljji tvoji skriviše mi.

28. Za to ću izbaciti iz svetinje knezove, i daću Jakova u prokletstvo i Izrailja u sramotu.

GLAVA 44.

Ali sada čuj, Jakove, slugo moj, i Izrailju, kojega izabrah.

2. Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah.

3. Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliću duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje.

4. I procvjetaće kao u travi, kao vrbe pokraj potoka.

5. Ovaj će reći: ja sam Gospodnji; a onaj će se zvati po imenu Jakovljevu, a drugi će se pisati svojom rukom Gospodnji, i prezivaće se imenom Izrailjevijem.

6. Ovako govori Gospod car Izrailjev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam posljednji, osim mene nema Boga.

7. I ko kao ja oglašuje i objavljuje ovo, ili mi ureguje od kako naselili stari narod? Neka im javi što će biti i što će doći.

8. Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste

mi svjedoci, ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne.

9. Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili.

10. Ko gradi Boga i lije lik, nije ni na kaku korist.

11. Gle, svi će se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biće ih strah i posramiće se svi.

12. Kovač kliještima radi na živom ugljenvlju, i kuje čekićem, i radi snagom svoje ruke, gladije, te iznemogne, i ne pije vode, te sustane.

13. Drvodjelja rasteže vrvu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i načinja kao lik čovječji, kao lijepa čovjeka, da stoji u kući.

14. Sijeće sebi kedre, i uzima česvinu hrast ili što je najčvršće među drvljem šumskim; sadi jasen, i od dažda aste.

15. I biva čovjeku za oganj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peče hljeb; još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim.

16. Polovinu loži na oganj, uz polovinu jede meso ispekavši pečenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh oganj.

17. A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj.

18. Ne znaju, niti razumiju, jer su im oči zaslijepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju.

19. Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu ovoga spalih na oganj, i na uglju od njega ispekoh hljeb, ispekoh meso i jelo; i od ostatka eda li ću načiniti gad, panju drvenom hoću li se klanjati?

20. Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reći: nije li laž što mi je u desnici?

21. Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izrailju, ne ću te zaboraviti.

22. Rasuću kao oblak prijestupe tvoje,

i grijehe tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio.

23. Pjevajte, nebeka, jer Gospod učini, podvikujte. nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drveta u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izrailju.

24. Ovako govori Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe *maternice*: ja Gospod načinih sve: razapeli nebo sam, rasprostrijev zemlju sam sobom;

25. Uništujem znake lažljiveima, i vraćam obezumljujem, vraćam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost;

26. Potvrgjujem riječ sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naselićeš se; i gradovima Judinijem: sazidaćete se; i pustoline njihove podignuću;

27. Govorim dubini: presahni, i isušiću rijeke tvoje;

28. Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršiće svu volju moju, i kazaće Jerusalimu: sazidaćeš se; i crkvi: osnovaćeš se.

GLAVA 45.

Ovako govori Gospod pomazaniku svom Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspahem, da se otvaraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena:

2. Ja ću ići pred tobom, i putove neravne poravniću, vrata mjedena razbiću i prijevornice gvozdene slomiću.

3. I daću ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospod Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu.

4. Radi sluge svojega Jakova i Izrailja izbranika svojega prozvah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš.

5. Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema Boga; opasah te, premda me ne znaš,

6. Da bi poznali od istoka sunčano-ga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga,

7. Koji pravim svjetlost i stvaram

mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod činim sve to.

8. Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to.

9. Teško onom ko se svagja s tvorcem svojim; crijep s drugim crepovima *neka se svagja*; ali hoće li kao reći lončaru svojemu : šta radiš? za tvoj posao nema ruku.

10. Teško onom ko govori ocu : što ragjaš? i ženi : što se poragjaš?

11. Ovako veli Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov : pitajte me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naregujte mi.

12. Ja sam načinio zemlju i čovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoj dao zapovijest.

13. Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravnih; on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama.

14. Ovako veli Gospod : trud Misirski i trgovina Etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti *govoreći* : doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga.

15. Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izrailjev, spasitelj.

16. Oni će se svi postidjeti i posramiti, otići će sa sramotom svi koliki koji grade likove.

17. A Izrailja će spasti Gospod spasenjem vječnijem, ne ćete se postidjeti niti ćete se osramotiti do vijeka.

18. Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio na prazno nego je načinio da se na njoj nastava : ja sam Gospod, i nema drugoga.

19. Nijesam govorio tajno ni na mračnu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu : tražite me uzalud. Ja Gospod govorim pravdu, javljam što je pravo.

20. Skupite se i dogjite, pristupite svi koji ste se izbavili između nárôđa. Ništa ne znaju koji nose drvo od svo-

jega lika i mole se bogu koji ne može pomoći.

21. Oglasite, i dovedite, neka vijećaju zajedno : ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene.

22. Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.

23. Sobom se zakleh; izide iz usta mojih riječ pravedna, i ne će se poreći, da će mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik,

24. I govoriće : u Gospodu je pravda i sila; k njemu će doći; ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj.

25. U Gospodu će se opravdati i proslaviti sve sjeme Izrailjevo.

GLAVA 46.

Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriće.

2. Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo.

3. Slušajte me, dome Jakovljevi i svi koji ste ostali od doma Izrailjeva, koje nosim od utrobe, koje držim od rođenja.

4. I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja ću vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću.

5. S kim ćete me izjednačiti i isporediti? koga ćete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja?

6. Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaćaju zlataru da načini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se.

7. Meću ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne miče se s mjesta svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove.

8. Pantite to, i pokažite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici!

9. Pantite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja,

10. Koji od početka javljam kraj i iz daleka što još nije bilo; koji kažem :

namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja.

11. Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje čovjeka koji će izvršiti što sam naumio. Rekoh i dovešću to, naumih i učiniću.

12. Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od prajde.

13. Približih pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje ne će odocniti, jer ću u Sionu postaviti spasenje, u Izraelju slavu svoju.

GLAVA 47.

Sigij i sjedi u prah, djevojko, kćeri Vavilonska! sjedi na zemlju, nema prijestola, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati nježna i ljupka.

2. Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali golijeni, idi preko rijeka.

3. Otkriće se golotinja tvoja, i vidjeće se sramota tvoja; osvetiću se, i niko mi ne će smetati.

4. Ime je izbavitelju našem Gospod nad vojskama, svetac Izrailjev.

5. Sjedi mučeci, i ugij u tamu, kćeri Haldejska; jer se ne ćeš više zvati gospogja carstvima.

6. Razgnjevih se na narod svoj, oskvrnih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metala preteški jaram svoj;

7. I govorila si: do vijeka ću biti gospogja; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomišljala šta će biti na posljedak.

8. Sada dakle čuj ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govoriš u sreću svom: ja sam, i nema druge osim mene, ne ću biti udovica niti ću osirotjeti.

9. To će ti oboje doći u jedan put, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doći će ti potpuno, radi mnoštva čini tvojih i radi velike sile čaranja tvoga.

10. Jer si se pouzdala u zloću svoju govoreći: niko me ne vidi. Mudrost tvoja i znanje tvoje prevariše te, te si govorila u sreću svom: ja sam, i osim mene nema druge.

11. Za to će doći na te zlo, a ne ćeš znati odakle izlazi, i popašće te nevolja, da je ne ćeš moći odbiti, i doći će

na te u jedan put pogibao, za koju ne ćeš znati.

12. Stani sada s vraćanjem svojim i s mnoštvom čini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrijepila.

13. Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvijezde, koji proriču svakoga mjeseca, i neka te sačuvaju od onoga što će doći na te.

14. Gle, oni su kao pljeva, oganj će ih spaliti, ni sami sebe ne će izbaviti iz plamena; ne će ostati uglja da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega.

15. Taki će biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjeći će se svaki na svoju stranu, ne će biti nikoga da te izbavi.

GLAVA 48.

Čujte ovo, dome Jakovljevi, koji se zovete imenom Izrailjeviem, i iz vode Judine izidoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izrailjeva pominjete, ali ne po istini i po pravdi.

2. Jer se imenuju po svetom gradu, i oslanjaju se na Boga Izrailjeva, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

3. Što je prejge bivalo, kazivah naprijed od davna, i što iz mojih usta izide i objavih, učinih brzo i zbi se.

4. Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i čelo da ti je od mjedi.

5. I za to ti od davna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj učini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjediše tako.

6. Čuo si; pogledaj sve to; a vi ne ćete li objavljivati? od sele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao:

7. Sada se stvori, a ne davno, i prije ovoga dana nijesi čuo, da ne rečeš: gle, znao sam.

8. Niti si čuo ni znao, i prije ti se uši ne otvoriše, jer znadijah da ćeš činiti nevjernu, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine.

9. Imena svojega radi ustegnuću gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržacu se prema tebi, da te ne istrijem.

10. Evo, pretopiću te, ali ne kao srebro, prebraću te u peći nevolje.

11. Sebe radi, sebe radi učiniću, jer kako bi se hulilo *na ime moje*? i slave svoje ne ću dati drugome.

12. Čuj me, Jakove i Izrailju, kojega ja pozvah : ja sam prvi, ja sam i posljednji.

13. I moja je ruka osnovala zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa pegju; kad ih zovnem, svi dogju.

14. Skupite se svi i čujte : ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on će izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica će njegova biti na suprot Haldejcima.

15. Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešću ga, i biće srećan na svom putu.

16. Pristupite k meni, čujte ovo : od početka nijesam govorio tajno; od kako to bi, bijah ondje; a sada Gospod Gospod posla me i duh njegov.

17. Ovako veli Gospod, izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev : ja sam Gospod Bog tvoj koji te učim da bi napredovao, vodim te putem kojim treba da ideš.

18. O, da si pazio na zapovijesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski;

19. I sjemena bi tvojega bilo kao pijačica, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovijeh; ime se njihovo ne bi zatrla ni istrijebilo ispred mene.

20. Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajući objavljujte, kazujte, razglašujte do krajeva zemaljskih; recite : izbavi Gospod slugu svojega Jakova.

21. Ne će ožednjeti kad ih povede preko pustinje; vodu iz stijene točiću im, jer će rascijepiti kamen i poteći će voda.

22. Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

GLAVA 49.

Poslušajte, me ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje.

2. I učinio je usta moja da su kao oštar mač, u sjenu ruke svoje sakri me; učinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me.

3. I reče mi : ti si sluga moj, u Izrailju ću se tobom proslaviti.

4. A ja rekoh : uzalud se trudih, uzalud i na prazno potroših silu svoju; ali

opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega.

5. A sada govori Gospod, koji me je sazdao od utrobe *materine* da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodom, i Bog će moj biti sila moja.

6. I reče mi : malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te učinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje *do krajeva zemaljskih*.

7. Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, služi onih koji gospodare : carevi će vidjeti i ustati, i knezovi će se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izrailjeva, koji te je izabrao.

8. Ovako veli Gospod : u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i daću te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo;

9. Da kažeš sužnjima : izidite; oni koji su u mraku : pokažite se. Oni će pokraj putova pasti, i paša će im biti po svijem visokim mjestima.

10. Ne će biti gladni ni žedni, ne će ih biti vrućina ni sunce; jer kome ih je žao, on će ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provodiće ih.

11. I sve gore svoje obratiću u putove, i staze će moje biti povišene.

12. Gle, ovi će iz daleka doći, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske.

13. Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se.

14. Ali Sion reče : ostavi me Gospod, i zaboravi me Gospod.

15. Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja ne ću zaboraviti tebe.

16. Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom.

17. Pohitjeće sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otići će od tebe.

18. Podigni oči svoje u naokolo, i vi-

di : svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenućeš se, i uresićeš se njima kao nevjesta.

19. Jer razvaline tvoje i pustoline i potrvena zemlja tvoja biće tada tijesna za stanovnike kad se udalje oni koji te proždiraše.

20. I djeca koju ćeš imati, po što si bila bez djece, reći će da čuješ : tijesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti.

21. A ti ćeš reći u srcu svom : ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, za-robljena i prognana ? i ko ih othrani ? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu ?

22. Ovako veli Gospod : evo, podignuću ruku svoju k narodima, i k plemenima ću podignuti zastavu svoju, i donijeće sinove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na ramenima će se nositi.

23. I carevi će biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaće ti se licem do zemlje, i prah s nogu tvojih lizaće, i poznaćeš da sam ja Gospod, i da se ne će osramotiti oni koji mene čekaju.

24. Hoće li se junaku uzeti plijen i hoće li se oteti roblje pravednomu ?

25. Jer ovako govori Gospod : i roblje junaku uzeće se i plijen jakomu oteće se, jer ću se ja preći s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti ;

26. I koji ti krivo čine, nahraniću ih njihovijem mesom i opiće se svojom krvlju kao novijem vinom ; i poznaće svako tijelo da sam ja Gospod spasi-telj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki *Bog* Jakovljevi.

GLAVA 50.

Ovako veli Gospod : gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih ? ili koji je izmegju rukodavalaca mojih ko-me vas prodao ? Gle, za bezakonja svoja prodao ste se i za vaše prijestupe bi puštena mati vaša.

2. Za što kad dogjoh ne bi nikoga ? kad zвах, niko se ne odazva ? da nije kako god okraćala ruka moja, te ne može iskúpiti ? ili nema u mene snage da izbavim ? Gle, prijetnjom svojom isušujem more, obraćam rijeke u pustinju

da se usmrde ribe njihove za to što nestane vode, i mru od žegji.

3. Oblačim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivač.

4. Gospod Gospod dađe mi jezik učen da umijem progovoriti zgodnu riječ u-mornom ; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao učenici.

5. Gospod Gospod otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne odstupih natrag.

6. Legja svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me čupahu ; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljuvanja.

7. Jer mi Gospod Gospod pomaže, za to se ne osramotih, za to stavih čelo svoje kao kremen, i znam da se ne ću postidjeti.

8. Blizu je onaj koji me pravda ; ko će se preći sa mnom ? stanimo zajedno ; ko je suparnik moj ? neka pristupi k meni.

9. Gle, Gospod Gospod pomagaće mi ; ko će me osuditi ? Gle, svi će oni kao haljina ovetšati, moljac će ih izjesti.

10. Ko se megju vama boji Gospoda i sluša glas slugu njegovu ? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega.

11. Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama ćete ležati.

GLAVA 51.

Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda ; pogledajte stijenu iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani.

2. Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umno-žih ga.

3. Jer će Gospod utješiti Sion, utješiti sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i puštoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.

4. Poslušaj me, narode moj, i čuj me, rode moj, jer će zakon od mene izaći i sud svoj postaviću da bude vidjelo narodima.

5. Blizu je pravda moja, izaći će spa-

senje moje, i mišice će moje suditi narodima; mene će ostrva čekati i u moju će se mišicu uzdati.

6. Podignite k nebu oči svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer će nebesa iščeznuti kao dim i zemlja će kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeće takogjer; a spasenje će moje ostati do vijeka, i pravde moje ne će nestati.

7. Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u sreću zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se.

8. Jer će ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izješće ih erv; a pravda moja ostaje do vijeka i spasenje moje od koljena na koljeno.

9. Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišice Gospodnja; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prošlih; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja?

10. Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske načini put da progju izbavljeni?

11. Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i dogju u Sion pjevajući, i veselje vječno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi.

12. Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš čovjeka smrtnoga i sina čovječijega, koji je kao trava?

13. I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te pritješnjuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji pritješnjuje?

14. Brzo će se oprostiti sužanj, ne će umrijeti u jami, niti će biti bez hljeba.

15. Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buće; Gospod nad vojskama ime mi je.

16. Ja ti metnuh u usta riječi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim nebesa i osnujem zemlju, i rečem Sionu: ti si moj narod.

17. Probudi se, probudi se, ustani, Jerusaline! koji si pio iz ruke Gospodnje čašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si.

18. Od svijeh sinova koje je rodio ni edan ga nije vodio, i od svijeh sinova

koje je othranio ni jedan ga nije prihvatio za ruku.

19. Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i mač; ko će te utješiti?

20. Sinovi tvoji obamrli leže pokrajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega.

21. Za to čuj ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina.

22. Ovako veli Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke čašu strašnu, talog u čaši gnjeva svojega; ne ćeš više piti.

23. Nego ću je dati u ruke onima koji te muče, koji govoriše duši tvojoj: sagni se, da prijegjemo, i ti si im podmetao legja svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

GLAVA 52.

Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jeruslime grade sveti; jer ne će više ući u tebe neobrezani i nečisti.

2. Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jeruslime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri Sionska.

3. Jer ovako veli Gospod: za badava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca.

4. Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir sigje moj narod prije da ondje žive kao došljaci; ali Asirci im činiše silu ni za što.

5. A sada što ću tu? veli Gospod; jer je narod moj zarobljen ni za što; koji vladaju njim, cvijeleg, veli Gospod, i jednako svaki dan huli se na ime moje.

6. Za to će poznati narod moj ime moje, za to će poznati u onaj dan da sam ja koji govorim; evo me.

7. Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje!

8. Stražari će tvoji podignuti glas, podignuće glas, i svi će zapjevati, jer će očima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion.

9. Klikujte i pjevajte, razvaline Je-

rusalimske, jer Gospod utješi narod svoj, izbavi Jerusalem.

10. Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

11. Odstupite, odstupite, izidite odatle, ne dotičite se ničega nečista; izidite isred njega, očistite se vi koji nosite sude Gospodnje.

12. Jer ne ćete izaći u hitnji, niti ćete ići bježeći; jer će Gospod ići pred vama, i zadnja vojska biće vam Bog Izrailjev.

13. Gle, sluga će moj biti sretan, podignuće se i uzvisiće se i proslaviće se.

14. Kako se mnogi začudiše tebi, što bijaše nagrgjen u licu mimo svakoga čovjeka, i u stasu mimo sinove čovječije,

15. Tako će opet udiviti mnoge narode, carevi će pred njim zatisnuti usta svoja, jer će vidjeti što im nije kazivano i razumjeće što nijesu slušali.

GLAVA 53.

Ko vjerova propovijedanju našem, i mišica Gospodnja kome se otkri?

2. Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje, ne bi obilježja ni ljepote u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na očima, čega radi bismo ga poželjeli.

3. Prezren bješe i odbačen izmegju ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimamo.

4. A on bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljismo da je ranjen, da ga Bog bije i muči.

5. Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo.

6. Svi mi kao ovce zagjosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svojih nas.

7. Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vogjen bi i kao ovca nijema pred onim koji je striže ne otvori usta svojih.

8. Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko će iskazati? jer se istrže iz zemlje živijeh i za prijestupe naroda moge bi ranjen.

9. Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne načini ne-

pravde, niti se *nagje* prijevara u ustima njegovijem.

10. Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeće natražje, produljice dane, i što je Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom.

11. Vidjeće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.

12. Za to će mu dati dio za mnoge i sa silnima će dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut megu zločince, i sam nosi grijehe mnogih, i za zločince se moli.

GLAVA 54.

Veseli se nerotkinjo, koja ne ragjaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porogjaja, jer pusta ima više djece nego li ona koja ima muža, veli Gospod.

2. Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana svojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, i kolje svoje utvrdi.

3. Jer ćeš se na desno i na lijevo rasprostraniti, i sjeme će tvoje naslijediti narode, i puste će gradove naseliti.

4. Ne boj se, jer se ne ćeš osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer ne ćeš biti prijekorna, nego ćeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovištva svojega ne ćeš se više sjećati.

5. Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izrailjev, Bog svoj zemlji zvaće se.

6. Jer kao ženu ostavljenju i u duhu ožalošćenu dozva te Gospod, i kao mladu ženu puštenu, govori Gospod.

7. Za malo ostavih te, ali s velikom milošću pribraću te.

8. U malom gnjevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali će te vječnom milošću pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospod.

9. Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev ne će više doći na zemlju, tako se zakleh da se ne će razgnjevit na te niti će te karati.

10. Ako će se i gore pomaknuti i hmovi se pokolebati, opet milost moja ne će se odmaknuti od tebe, i zavjet mi-

ra mojega ne će se pokolebati, veli Gospod, koji ti je milostiv.

11. Nevoljnice, koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe, evo ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima.

12. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve megje tvoje od dragoga kamenja.

13. A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospoda, i obilan mir imaće sinovi tvoji.

14. Pravdom ćeš se utvrditi, daleko ćeš biti od nasilja, te se ne ćeš bojati, i od strahote, jer ti se ne će približiti.

15. Gle, biće ih koji će se sabirati na te, ali ne će biti od mene; koji se god saberu na te, pašće.

16. Gle, ja sam stvorio kovača koji ras-paljuje ugljevlje i vadi orugje za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija.

17. Nikako oružje načinjeno protiv tebe ne će biti srećno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu saprećeš. To je nasljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od mene, veli Gospod.

GLAVA 55.

Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka.

2. Za što trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline.

3. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša; i učiniću s vama zavjet vječan, milosti Davidove istinite.

4. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vogja i zapovjednika narodima.

5. Evo, zvaćeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali steći će se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

6. Tražite Gospoda, dok se može naći; prizivajte ga, dokle je blizu.

7. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaću se na nj, i k Bogu našem, jer prašta mnogo.

8. Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod;

9. Nego koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli.

10. Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa zemlju i čini da ragja i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede,

11. Tako će biti riječ moja kad izide iz mojih usta: ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago, i srećno će svršiti na što je pošljem.

12. Jer ćete s veseljem izaći, i u miru ćete biti vogjeni; gore i bregovi pjevaće pred vama od radosti, i sva će drveta poljska pljeskati rukama.

13. Mjesto trnja niknuće jela, mjesto koprive niknuće mirta; i to će biti Gospodu u slavu, za vječan znak, kojega ne će nestati.

GLAVA 56.

Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer će skoro doći spase-nje moje, i pravda će se moja objaviti.

2. Blago čovjeku koji tako čini, i sinu čovječijemu koji se drži toga čuvajući subotu da je ne oskvrni, i čuvajući ruku svoju da ne učini zla.

3. I neka ne govori tugjin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odlučio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo.

4. Jer ovako veli Gospod za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj,

5. Njima ću dati u domu svom i megju zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kćeri, ime vječno daću svakome njih, koje se ne će zatrti.

6. A tugjine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavjet moj,

7. Njih ću dovesti na svetu goru svoju, i razveseliću ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru mom, jer će se dom moj zvati dom molitve svijem narodima.

8. Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izrailjeve: još ću mu sabrati osim onijeh koji su sabrani.

9. Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske.

10. Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež.

11. I psi su proždrljivi, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreće svojim putem, svaki za svojom korišću sa svoga kraja.

12. Hodite, uzeću vina i napićemo se silovita pića, i sutra će biti kao danas, i još mnogo više.

GLAVA 57.

Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeća da se pred zlo uzima pravednik;

2. Dolazi u mir i počiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem.

3. A vi sinovi vračarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo.

4. Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? niste li sinovi prestupnički, sjeme lažno?

5. Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenijem.

6. Dio ti je megju glatkim kamenjem potočnim; to je, to je tvoj dio; njemu lijevaš naljev svoj, prinosiš dar; tijekom li će se umiriti?

7. Na gori visokoj i uzvišenoj mećeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu.

8. I iza vrata i iza dovratika mećeš spomen svoj; odstupivši od mene otkrišavši se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto.

9. Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba.

10. Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: za ludu. Nalaziš život ruci svojoj, za to ne sustaješ.

11. I od koga si se uplašila i koga si se pobojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala niti si marila? što ja mučah odavna, za to li me se ne bojiš?

12. Ja ću objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti ne će pomoći.

13. Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali će ih sve vjetar

odnijeti, i uzeće ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijediće zemlju i dobiće svetu goru moju.

14. I reći će se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega.

15. Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljujući duh smjernijeh i oživljujući srce skrušenijeh.

16. Jer se ne ću jednako preći niti ću se do vijeka gnjevit, jer bi iščeznuo preda mnohom duh i duše koje sam stvorio.

17. Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem srca svojega.

18. Vidim putove njegove, ali ću ga iscijeliti, vodiću ga i daću opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže.

19. Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospod, i iscijeliću ga.

20. A bezbožnici su kao more uskolobano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeće nečistotu i blato.

21. Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

GLAVA 58.

Viči iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu momu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijehe njihove.

2. Premda me svaki dan traže i radi su znati putove moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; istu od mene sudove pravedne, žele približiti se k Bogu.

3. Za što postismo, *vele*, a ti ne pogleda, mučismo duše svoje a ti ne htje znati? Gle, kad postite, činite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan.

4. Eto postite da se prete i svagjate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se čuo gore glas vaš.

5. Taki li je post koji izabrah da čovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavnu svoju kao sita i da stercoda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu?

6. A nije li ovo post što izabrah: da

razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram?

7. Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš i da se ne kriješ od svojega tijela?

8. Tada će sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža.

9. Tada ćeš prizivati, i Gospod će te čuti; vikaćeš, i reći će: evo me. Ako izbaciš izmegju sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti zlo;

10. I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao po dne.

11. Jer će te Gospod voditi vazda, i sitiće dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krijepiće, i bićeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presuše.

12. I tvoji će sazidati stare pustoline, i podignućes temelje *koji će stajati* od koljena do koljena, i prozvaćeš se: *koji sazida razvaline i opravi putove za naselje.*

13. Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, i budeš ga slavio ne idući svojim putovima i ne čineći što je tebi drago, ni govoreći riječi,

14. Tada ćeš se veseliti u Gospodu, i izvešću te na visine zemaljske, i daću ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodnja rekoše.

GLAVA 59.

Gle, nije okraćala ruka Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može čuti.

2. Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne čuje.

3. Jer su ruke vaše oskvrnjene krvlju i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izriče opacinu.

4. Nema nikoga da viče za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; začinjnu nevolju, i ragjaju muku.

5. Nose jaja aspidina i tkaju paučinu;

ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbije, izljeze guja.

6. Platno njihovo nije za haljine, niti će se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovijem nasilje.

7. Noge im trče na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezakonje; na putovima je njihovijem pustoš i rasap.

8. Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovijem nema pravde; načinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir.

9. Za to je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; čekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami.

10. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo; spotičemo se u po dne kao u sumračje; u obilju smo kao mrtvi.

11. Ričemo svi koliki kao medvjedi, i jednako učemo kao golubice; čekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas.

12. Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoče na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezakonja svoja znamo,

13. Da nevjeru učinismo i slagismo Gospodu, i odstupismo od Boga svojega, govorismo o nasilju i odmetu, da sastavljasmu i iznosismo iz srca riječi lažne.

14. Za to sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da progje.

15. I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje plijen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda.

16. I vidjegdje nema čovjeka, i začudi se što nema posrednika; za to učini mu spasenje mišica njegova, i pravda njegova poduprije ga.

17. Jer se obuče u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogrte se revnošću kao plaštem.

18. Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati.

19. I bojaće se imena Gospodnjegasa zapada, i slave njegove s istoka sunčanoga; jer će neprijatelj navaliti kao ri-

jeka, a duh će Gospodnji podignuti zastavu suprot njemu.

20. I doći će izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraćaju od grijeha, veli Gospod.

21. A ovo će biti zavjet moj s njima, veli Gospod : duh moj, koji je u tebi, i riječi moje, koje metnuh u usta tvoja, ne će otići od usta tvojih ni od usta sjemena tvogega, ni od usta sjemena sjemena tvogega, veli Gospod, od sele i do vijeka.

GLAVA 60.

Ustani, svijetli se, jer dogje svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te.

2. Jer, gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode ; a tebe će obasjati Gospod i slava njegova pokazaće se nad tobom.

3. I narodi će doći k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja će te obasjati.

4. Podigni oči svoje u naokolo, i vidi : svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi će tvoji iz daleka doći i kćeri tvoje nosiće se u naručju.

5. Tada ćeš vidjeti, i obradovaćeš se, i srce će ti se udiviti i raširiti, jer će se k tebi okrenuti mnoštvo morsko i sila nárôdâ doći će k tebi.

6. Mnoštvo kamila prekriliće te, dromedari iz Madijana i Efe ; svi iz Save doći će, zlato i kad donijeće, i slavu Gospodnju javljaće.

7. Sva stada Kidarska skupiće se k tebi ; novni Navajotski biće ti na potrebu ; prineseni na oltaru mom biće ugodni, i dom slave svoje proslaviću.

8. Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje ?

9. Ostrva će me čekati i prve lagje Farsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo, i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvogega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

10. I tugjini će sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služiće ti ; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj ponilovaću te.

11. I tvoja će vrata biti svagda otvorena, ne će se zatvorati ni danju ni noću, da ti se dovede sila nárôdâ, i carevi njihovi da se dovedu.

12. Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuće, taki će se narodi sa svijem zatrti.

13. Slava Livanska tebi će doći, jela,

brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih.

14. I sinovi onijeh koji su te mučili doći će k tebi klanjajući se, i svi koji te preziraše padaće k stopalima nogu tvojih, i zvaće te gradom Gospodnjim, Sionom sveca Izrailjeva.

15. Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga ću ti učiniti vječnu slavu, i veselje od koljena do koljena.

16. Jer ćeš mlijeko nárôdâ sati, i sise carske dojićeš, i poznaćeš da sam ja Gospod spasitelj tvoj, i izbavitelj tvoj, silni Jakovljevi.

17. Mjesto mjedi donijeću zlata, i mjesto gvoždja donijeću srebra, i mjedi mjesto drva, i gvoždja mjesto kamenja, i postaviću ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu.

18. Ne će se više čuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na megjama tvojim ; nego ćeš zvati zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom.

19. Ne će ti više biti sunce vidjelo danju, niti će ti sjajni mjesec svijetliti ; nego će ti Gospod biti vidjelo vječno i Bog tvoj biće ti slava.

20. Ne će više zalaziti sunce tvoje, niti će mjesec tvoj pomrčati ; jer će ti Gospod biti vidjelo vječno, i dani žalosti tvoje svršiće se.

21. I tvoj će narod biti sav pravedan, naslijediće zemlju na vijek ; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biće na moju slavu.

22. Od maloga će postati tisuća i od nejakoga silan narod ; ja Gospod brzo ću učiniti to kad bude vrijeme.

GLAVA 61.

Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u sreću, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica,

2. Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osвете Boga našega, da utješim sve žalosne,

3. Da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hra-

stovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu.

4. I oni će saizidati davnašnje pustoline, podignuće stare razvaline i ponovice gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja.

5. I tugjini će stajati i pasti stada vaš, i inostranci će biti vaši orači i vinogradari.

6. A vi ćete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoriće vam se, blago nárôdâ ješćete i slavom njihovom hvalićete se.

7. Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše : rug je dio njihov, za to će u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaće vječnu radost.

8. Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daću im platu u istinu, i vječan zavjet učiniću s njima.

9. I sjeme će se njihovo znati u narodima i natražje njihovo među plemenima; ko ih god vidi poznaće ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod.

10. Veoma ću se radovati u Gospodu, i duša će se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuču u haljine spasenja i plaštem pravde ogrte me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjestu uresi uresom svojim.

11. Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu niće što se posije, tako će Gospod Bog učiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima.

GLAVA 62.

Siona radi ne ću umuknuti, i Jerusalema radi ne ću se umiriti, dokle ne izađe kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeća.

2. Tada će vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaćeš se novijem imenom, koje će usta Gospodnja izreći.

3. I bićeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega.

4. Ne ćeš se više zvati ostavljena, niti će se zemlja tvoja zvati pustoš, nego ćeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer ćeš biti mio Gospodu i zemlja će tvoja biti udata.

5. Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako će se sinovi tvoji oženiti to-

bom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj.

6. Na zidovima tvojim, Jerusaleme, postavih stražare, koji ne će umuknuti nigda, ni danju ni noću. Koji pominjete Gospoda, nemojte mučati.

7. I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrdi i učini Jerusalema slavom na zemlji.

8. Zakle se Gospod desnicom svojom i krjepkom mišicom svojom : ne ću više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti će tugjini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio.

9. Nego koji ga žanju, oni će ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima svetinje moje.

10. Progijte, progijte kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima.

11. Evo, Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite kćeri Sionskoj : evo, spasitelj tvoj ide; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim.

12. I oni će se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti ćeš se prozvati : traženi, grad neostavljeni.

GLAVA 63.

Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenijem haljinama? krasno odjeven, koračajući u veličini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti.

2. Za što ti je crveno odijelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci?

3. Gazih sam u kaci, i niko između nárôdâ ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlačih u ljutini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje.

4. Jer je dan od osвете u sreću mom, i dogje godina da se moji iskúpe.

5. Pogledah, a nikoga ne bješe da pmože, i začudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarošt moja poduprije me.

6. I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošću svojom, i proliah na zemlju krv njihovu.

7. Pominjaću dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je učinio Gospod, i mnoštvo dobra što je učinio

domu Izrailjevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj.

8. Jer reče : doista su moj narod, sinovi, koji ne će iznevjeriti. I bi im spasitelj.

9. U svakoj tuzi njihovoj on bijaše tužan, i angjeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme.

10. Ali se odmetaše i žalostiše sveti duh njegov; za to im posta neprijatelj, i ratova na njih.

11. Ali se opomenu starijih vremena, Mojsija, naroda svojega : gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj?

12. Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoji vodu pred njima, da steče sebi vječno ime?

13. Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše?

14. Duh Gospodnji vodi ih tiho, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da stečeš sebi slavno ime.

15. Pogledaj s neba, i vidi iz stana vetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoštvo milosrgja svojega i milosti tvoje? eda li će se njeni ustegnuti?

16. Ti si zaista otac naš, ako i ne znam za nas, i Izrailj nas ne poznaje; i si, Gospode, otac naš, ime ti je od davnine, ako je vijeka izbavitelj naš.

17. Za što si nam dao da zagjemo, Gospode, s putova tvojih? da nam ovrđne srce da te se ne bojimo? Vрати se radi sluga svojih, radi pleménâ našegljedstva svojega.

18. Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziše svetinu tvoju.

19. Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizvano ime tvoje nad njima.

GLAVA 64.

1. da bi razdr'o nebesa i sišao, da se ustope gore od tebe,

2. Kao što se na ognju razgori granje voda uzavri od ognja, da ime tvoje po-

znadu neprijatelji tvoji i da narodi drékú od tebe.

2. Kad si činio strahote kojima se ne nadasmo, ti si slazio i gore se rastapahu od tebe.

4. Od kako je vijeka ne ću se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako učinio onima koji ga čekaju.

5. Šretao si onoga koji se raduje tvojeći pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što griješismo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasli.

6. Ali svi bijasmo kao nečisto što, i sva naša pravda kao nečista haljina; za to opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas.

7. Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim.

8. Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš lončar, i svi smo djelo ruku tvojih.

9. Gospode, ne gnjevi se veoma, i ne pominji do vijeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod.

10. Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jerusalem posta pustoš.

11. Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe drago potrvono je.

12. Hoćeš li se na to uzdržati, Gospode, i mučati, i jednako nas mučiti?

GLAVA 65.

Potražiše me koji ne pitahu za me, nagjoše me koji me ne tražahu; rekoše narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me.

2. Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar,

3. Narodu, koji me jednako gnjevi u oči, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama;

4. Koji sjede kod grobova i noćuju u pećinama, jedu meso svinjeće i juha im je nečista u sudovima;

5. Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vas dan.

6. Eto, napisano je preda mnom : ne ću mučati, nego ću platiti, platiću im u njedra.

7. Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriću im u njedra platu za djela koja činiše od početka.

8. Ovako veli Gospod : kao kad ko nagje vina u grozdu, pa reče : nekvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako ću učiniti radi sluga svojih, ne ću ih potrti svijeh.

9. Jer ću izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude nasljednika gorama svojim, i naslijediće ih izbranici moji, i sluge moje naseliće se ondje.

10. A Saron će biti tor za ovce i dolina Ahorsa počivalište za goveda narodu mojemu koji me traži.

11. A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto gadu i ljevate naljev Meniju,

12. Vas ću izbrojiti pod mač, i svi ćete pripasti na klanje, jer zвах a vi se ne odzivaste, govorih a vine slušaste nego činiste što je zlo preda mnom i izabrate što meni nije po volji.

13. Za to ovako veli Gospod Gospod : gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati ; gle, sluge će moje piti, a vi ćete biti žedni ; gle, sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti.

14. Gle, sluge će moje pjevati od radosti u sreću, a vi ćete vikati od žalosti u sreću i ridaćete od tuge u duhu.

15. I ostavićete ime svoje izbranima mojim za uklin ; i Gospod će te Bog ubiti, a sluge će svoje nazvati drugim imenom.

16. Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaće se Bogom istinjem ; i ko se uskune na zemlji, kleće se Bogom istinjem ; jer će se prve nevolje zaboraviti i sakrivene će biti od očiju mojih.

17. Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo ne će se pominjati niti će na um dolaziti.

18. Nego se radujte i veselite se do vijeka radi onoga što ću ja stvoriti ; jer gle, ja ću stvoriti Jerusalem da bude veselje i narod njegov da bude radost.

19. I ja ću se veseliti radi Jerusalema, i radovaću se radi naroda svo-

jega, i ne će se više čuti u njemu plač ni jauk.

20. Ne će više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih ; jer će dijete umirati od sto godina, a grješnik od sto godina biće proklet.

21. I oni će graditi kuće i sjedjeće u njima ; i sadiće vinograde i ješće rod njihov.

22. Ne će oni graditi a drugi se naseliti, ne će saditi a drugi jesti, jer će dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima će mojim ovetšati djela ruku njihovijeh.

23. Ne će raditi uzalud, niti će ragjati za strah, jer će biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natražje će njihovo biti s njima.

24. I prije nego poviću, ja ću se odazvati ; još će govoriti, a ja ću uslišiti.

25. Vuk i jagnje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao vo ; a zmiji će biti hrana prah ; ne će uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, veli Gospod.

GLAVA 66.

Ovako veli Gospod : nebo je prijesto moj i zemlja podnožje nogama mojim : gdje je dom koji biste mi sažidali, i gdje je mjesto za moje počivanje ?

2. Jer je sve to ruka moja stvorila, te je postalo sve, veli Gospod ; ali na koga ću pogledati ? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drkće od moje riječi.

3. Ko kolje vola, to je kao da ubije čovjeka ; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa ; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeću ; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi.

4. Izabraću i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiću na njih čega se boje ; jer zвах a niko se ne odazva, govorih a oni ne slušaše, nego činiše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji.

5. Slušajte riječ Gospodnju, koji drkćete od riječi njegove ; braća vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena mogega radi, govore : neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazao će se na vašu radost, a oni će se posramiti.

6. Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaća neprijateljima svojim.

7. Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dogjose muke, rodi djetića.

8. Ko je igda čuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi u jedan put? a Sion rodi sinove svoje čim osjeti bolove.

9. Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu roditi? veli Gospod; eda li ću ja, koji dajem da se ragja, biti bez poroda? veli Bog tvoj.

10. Radujte se s Jerusolimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste.

11. Jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitićete se, saćete i naslagivaćete se u svjetlosti slave njegove.

12. Jer ovako veli Gospod: gle, ja ću kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu nárôdâ kao potok bujan, pa ćete sati; bićete nošeni na rukama i milovani na koljenima.

13. Kao kad koga mati njegova tješi, tako ću ja vas tješiti, i utješićete se u Jerusalmu.

14. Vidjećete i obradovaće se srce vaše i kosti će se vaše pomladiti kao trava; i znaće se ruka Gospodnja na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem.

15. Jer, gle, Gospod će doći s ognjem, i kola će mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom.

16. Jer će Gospod suditi ognjem i ma-

čem svojim svakom tijelu, i mnogo će biti pobijenih od Gospoda.

17. Koji se osveštavaju i koji se očišćaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeće i stvari gadne i miše, svi će izginuti, veli Gospod.

18. A ja *znam* djela njihova i misli njihove, i doći će *vrijeme*, te ću sabrati sve narode i jezike, i doći će i vidjećće slavu moju.

19. I postaviću znak na njih, i poslaću izmegju njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tual i u Javan i na daljna ostrva, koja ne čuše glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaće slavu moju po narodima.

20. I svu će braću vašu iz svih naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalm, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailjevi dar u čistu sudu u dom Gospodnji.

21. I izmegju njih ću uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod.

22. Jer kao što će nova nebesa i nova zemlja, što ću ja načiniti, stajati predomnom, veli Gospod, tako će stajati sjeme vaše i ime vaše.

23. I od mladine do mladine, i od subote do subote dolaziće svako tijelo da se pokloni predomnom, veli Gospod.

24. I izlaziće i gledaće mrtva tjelesa onijeh ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov ne će umrijeti i oganj njihov ne će se ugasiti, i biće gad svakom tijelu.

KNJIGA PROROKA JEREMIJE.

GLAVA 1.

Riječi Jeremije sina Helkijina izmegju sveštenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Venijaminovoj,

2. Kojemu dogje riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegova,

3. I u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste go-

dine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jerusalm, petoga mjeseca.

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Prije nego te sazdah u utrobi, znaht; i prije nego izide iz utrobe, posvetiht; te; za proroka narodima postavih te.

6. A ja rekoh: oh, Gospode, Gospode! evo ne znam govoriti, jer sam di-

7. A Gospod mi reče : ne govori : di-jete sam ; nego idi kuda te god pošljem, i govori što ti god kažem.

8. Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govori Gospod.

9. I pruživši Gospod ruku svoju dota-će se usta mojih. i reče mi Gospod : eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta.

10. Vidi, postavljam te danas nad na-rodima i carstvima da istrebljuješ i o-baraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš.

11. Poslije mi dogje riječ Gospodnja govoreći : šta vidiš, Jeremija ? I rekoh : vidim prut bademov.

12. Tada mi reče Gospod : dobro si vidio, jer ću nastati oko riječi svoje da je izvršim.

13. Opet mi dogje riječ Gospodnja dru-gom govoreći : šta vidiš ? I rekoh : vi-dim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru.

14. Tada mi reče Gospod : sa sjevera će navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje.

15. Jer, gle, ja ću sazvati sve porodi-ce iz sjevernijeh carstava, veli Gospod, te će doći, i svaki će metnuti svoj pri-jesto na vratima Jerusalimskim i oko svihjeh zidova njegovijeh i oko svihjeh gradova Judinijeh.

16. I izreći ću im sud svoj za svu zlo-ću njihovu što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima. i klanjaše se djelu ruku svojih.

17. Ti dakle opaši se i ustani i govo-ri im sve što ću ti zapovjediti ; ne boj ih se, da te ne bih satri'o pred njima.

18. Jer evo ja te postavljam danas kao tvrđ grad i kao stup gvozden i kao zidove mjedene svoj ovoj zemlji, care-vima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu ze-maljskom.

19. Oni će udarati na te, ali te ne će nadvladati. jer sam ja s tobom, veli Gospod, da te izbavljam.

GLAVA 2.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govo-reći :

2. Idi i viči Jerusalimu da čuje, i go-vori : ovako veli Gospod : opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad igjaše za

mnom po pustinji, po zemlji gdje se ne sije.

3. Izrailj bješe svetinja Gospodu i pr-vina od rodova njegovijeh ; koji je je-gjahu svi bijahu krivi, zlo dolazaše na njih, veli Gospod.

4. Čujte riječ Gospodnju, dome Jakov-ljev i sve porodice doma Izrailjeva.

5. Ovako veli Gospod : kaku nepravdu nagjoše oči vaši u mene, te odstupiše od mene, i pristaše za ništavilom, i po-staše ništavi ?

6. I ne rekoše : gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pu-stoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio ?

7. I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskrvniste zemlju moju i od našljedstva mojega načiniste gad.

8. Sveštenici ne rekoše : gdje je Go-spod ? I koji se bave zakonom ne po-znaše me, i pastiri oduštaše me, i pro-roc prorokovaše Valom i idoše za stva-rima zaludnijem.

9. Za to ću se još preti s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših pre-ću se.

10. Jer progijte ostrva Kitimska i vi-dite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što :

11. Je li koji narod promijenio bogo-ve, ako i nijesu bogovi ? a moj narod promijenio slavu svoju na stvar zaludnu.

12. Čudite se tome, nebesa, i zgrózite se i nropastite se ! veli Gospod.

13. Jer dva zla učini moj narod : o-staviše mene, izvor žive vode, i isko-paše sebi studence, studence isprova-ljivane, koji ne mogu da drže vode.

14. Je li Izrailj rob ? je li rob u kući rođen ? za što posta grabež ?

15. Rikaše na nj lavići i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pu-stoš ; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima.

16. I sinovi Nofski i Tafneski opaso-še ti tjeme.

17. Nijesi li to sam sebi učinio osta-viv Gospoda Boga svojega kad te vo-gjaše putem ?

18. A sada što će ti put Misirski da

piješ vode Siorske? što li će ti put Asirski da pijesh vode iz rijeke?

19. Tvoja će te zloća pokarati i tvoje će te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama.

20. Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: neću biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš.

21. Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijenili i izmetnu se odvoda od tugje loze?

22. Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet će se poznavati bezakonje tvoje preda mnom.

23. Kako možeš reći: nijesam se oskrvnio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si učinila, brza kamilo, koja ostavljaš znake na svojim putovima.

24. Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuče u se vjetar, kad navali, ko će je vratiti? koji je traže ne će se umoriti, naći će je u mjesecu njezinu.

25. Čuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tugje, i za njima ću ići.

26. Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako će se posramiti dom Izraeljev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi,

27. Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okrenuše legja a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas.

28. A gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevoji; jer imaš, Juda, bogova koliko gradova.

29. Za što hoćete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospod.

30. Uzalud bih sinove vaše, ne primiš nauke; mač vaš proždrije proroke vaše kao lav koji davi.

31. O rode! vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izraelju ili mračna zemlja? za što govori moj narod: gospodari smo, ne ćemo više doći k tebi?

32. Zaboravlja li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja.

33. Za što govoriš da je dobar tvoj put tražeći što ljubiš? pa si i nevaljale žene naučio svojim putovima.

34. I još te na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajuć, nego je na svjema njima.

35. A ti govoriš: nijesam kriv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja ću se preći s tobom što govoriš: nijesam zgriješio.

36. Za što trčkaš tako mijenjajući svoj put? Posramićeš se od Misirca kako si se posramio od Asirca.

37. Otići ćeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i ne ćeš biti srećan u njima.

GLAVA 3.

Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otišavši od njega uda se za drugoga, hoće li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sa svijem oskrvnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli Gospod.

2. Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjela čekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskrvnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloćom svojom.

3. Za to se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe čelo žene kurve, i ne htje se stidjeti.

4. Hoćeš li od sele vikati k meni: oče moj, ti si vogj mladosti moje?

5. Hoće li se srditi jednako? hoće li se gnjeviti do vijeka? Eto, govoriš, a činiš zlo koliko god možeš.

6. Još mi reče Gospod za vremena cara Josije: jesi li vidio što učini odmetnica, Izraelj? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje.

7. I po što učini sve to, rekoh: vrati se k meni; ali se ne vrati; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda.

8. I svidje mi se za sve to što učini preljubu odmetnica Izraelj da je pustim i dam joj knjigu raspusnu: ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva.

9. I sramotnijem kurvanjem svojim

oskvrni zemlju, jer činjaše preljubu s kamenom i s drvetom.

10. I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govori Gospod.

11. Za to mi reče Gospod : odmetnica Izrailj opravda se više nego nevjernica Juda.

12. Idi i viči ove riječi k sjeveru, i reči : vrati se, odmetnice Izrailju, veli Gospod, i ne ću pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, ne ću se gnjeviti do vijeka.

13. Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojem, te si tumarala k tugjima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mogega, veli Gospod.

14. Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muž vaš, i uzeću vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odveću vas u Sion.

15. I daću vam pastire po srcu svojem, koji će vas pasti znanjem i razumom.

16. I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, ne će više govoriti : kovčeg zavjeta Gospodnjega ; niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.

17. U to će se vrijeme Jerusolim zvati prijesto Gospodnji, i svi će se naroditi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusalimu, i ne će više ići po misli srca svojega zloga.

18. U to će vrijeme dom Judin ići s domom Izrailjeviem, i doći će zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju dadoh u nasljedstvo ocima vašim.

19. Ali ja rekoh : kako bih te postavio megju sinove i dao ti zemlju željenu, krasno nasljedstvo mnoštva nārōdā ? I rekoh : ti ćeš me zvati : oče moj ; i ne ćeš se odvratiti od mene.

20. Doista kao što žena iznevjeri drugu svojega, tako iznevjeriste mene, domo Izrailjev, veli Gospod.

21. Glas po visokim mjestima neka se čuje, plač, molbe sinova Izrailjeviem, jer prevratiše put svoj, zaboraviše Gospoda Boga svojega.

22. Vratite se, sinovi odmetnici, i isci-

jeliću omdete vaše. Evo, mi idemo k tebi, jer si ti Gospod Bog naš.

23. Doista, zaludu su humovi, mnoštvo gora ; doista, u Gospodu je Bogu našem spasenje Izrailjevo.

24. Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kćeri njihove.

25. Ležimo u sramoti svojoj, i pokri-va nas rug naš ; jer Gospodu Bogu svomemu griješismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega.

GLAVA 4.

Ako ćeš se vratiti, Izrailju, veli Gospod, k meni se vrati ; i ako ukloniš gadove svoje ispred mene, ne ćeš se skitati.

2. I klećeš se istinito, vjerno i pravo : tako da je živ Gospod. I narodi će se blagosiljati njim, i njim će se hvaliti.

3. Jer ovako veli Gospod Judejcima i Jerusallimljanima : orite sebi krčevinu, i ne sijte u trnje.

4. Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jerusallimljani, da ne izide jarost moja kao oganj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša.

5. Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite : trubite u trubu po zemlji ; vičite, sazovite *narod* i recite : skupite se, i ugijmo u tvrde gradove.

6. Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer ću dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku.

7. Izlazi lav iz čete svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesta svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima.

8. Za to pripašite kostrijet, plačite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnji nije odvratio od nas.

9. I tada će, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveštenici će se udiviti i proroci će se začuditi.

10. I rekoh : ah Gospode Gospode ! baš si prevario ovaj narod i Jerusallim govoreći : imaćete mir, a mač dogje do duše.

11. U to će se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusalimu : vjetar vruć s vi-

sokih mjesta u pustinji *duva* ka kćeri naroda mojega, ne da provije ni pročišti.

12. Vjetar jači od tihjeh doći će mi; i ja ću im sada izreći sud.

13. Gle, kao oblak podiže se, i kola su mu kao vior, konji su mu brži od orlova. Teško nama! propadosmo.

14. Umij srce svoje oda zla, Jerusallime, da bi se izbavio; dokle će stajati u tebi misli tvoje ništave?

15. Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Jefremove.

16. Kazujte narodima; evo oglašujte za Jerusallim da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na gradove Judine.

17. Kao čuvari poljski staće oko njegaja, jer se odmetnu od mene, veli Gospod.

18. Put tvoj i djela tvoja to ti učiniš; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca.

19. Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu mučati; jer glas trubni čuješ, dušo moja, viku ubojnu.

20. Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, na jedan put će se opustošiti moji šatori, zavjesi moji za čas.

21. Dokle ću gledati zastavu? slušati glas trubni?

22. Jer je narod moj bezuman, ne poznaju me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo čine, a dobro činiti ne umiju.

23. Pogledah na zemlju, a gle bez obličja je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema.

24. Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se.

25. Pogledah, a gle, nema čovjeka, i sve ptice nebeske odletjele.

26. Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oboreni od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova.

27. Jer ovako govori Gospod: sva će zemlja opustjeti; ali ne ću sa svijem zatrti.

28. Za to će tužiti zemlja, i nebo će gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i ne ću se raskajati, niti ću udariti natrag.

29. Od vike konjika i strijelaca po-

bjeći će svi gradovi, otići će u guste šume i na stijene će se popeti; svi će gradovi biti ostavljeni i niko ne će u njima živjeti.

30. A ti, opustošena, šta ćeš činiti? Ako se i oblačiš u skerlet, ako se i kitiš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasiš, preziru te milosnici, traže dušu tvoju.

31. Jer čujem glas kao porođiljin, cviljenje kao žene koja se prvi put poragja, glas kćeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje govoreći: teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca.

GLAVA 5.

Progajte po ulicama Jerusallimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu, pa ću oprostiti.

2. Ako i govore: tako da je živ Gospod! opet se krivo kunu.

3. Gospode! ne gledaju li oči tvoje na istinu? Bijesh ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali ne će da prime nauke, tvrgje im je lice od kamena, ne će da se obrate.

4. I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega.

5. Idem k vlasteljima, i njima ću govoriti, jer oni znaju put Gospodnji, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze.

6. Za to će ih pobiti lav iz šume, vuk će ih večernji potrti, ris će vrebati kod gradova njihovijeh, ko god izide iz njih biće rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovijeh i silni su odmeti njihovi.

7. Kako ću ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostaviše mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše činiti preljubu, i u kuću kurvinu stječu se gomilom.

8. Jutrom su kad ustaju kao tovnj konji, svaki rže za ženom blišnjega svojega.

9. Za to li ne ću pohoditi? veli Gospod, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

10. Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sa svijem zatrti, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje.

11. Jer me sa svijem iznevjeri dom Izrailjev i dom Judin, veli Gospod.

12. Udariše u bah Gospodu i rekoše : nije tako, ne će nas zlo zadesiti, i ne ćemo vidjeti mača ni gladi.

13. A ti proroci otići će u vjetar, i riječi nema u njima, njima će biti tako.

14. Za to ovako veli Gospod nad vojskama : kad tako govorite, evo ja ću učiniti da riječi moje u ustima tvojim budu kao oganj, a ovaj narod drva, te će ih spaliti.

15. Gle, ja ću dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojemu jezika ne ćeš znati niti ćeš razumjeti što govori;

16. Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki.

17. I poješće ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kćeri tvoje šćahu jesti, poješće ovce tvoje i goveda tvoja, poješće vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i mačem će zatrti tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš.

18. Ali ni tada, veli Gospod, ne ću vas sa svijem zatrti.

19. Jer kad rećete : za što nam čini Gospod Bog naš sve ovo? tada im reći : kako ostaviste mene i služiste tugjim bogovima u zemlji svojoj, tako ćete služiti tugjincima u zemlji koja nije vaša.

20. Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglašite u Judi, govoreći :

21. Čujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oči a ne vidite, koji imate uši a ne čujete.

22. Mene li se ne ćete bojati? veli Gospod; od mene li ne ćete drktati? koji postavih pijesak moru za megju vječnom naredbom, i ne će prijeći preko nje; ako mu i ustaju vali, ne će nadjačati, ako i buče, ne će je prijeći.

23. Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; odstupiše i otidoše.

24. Niti rekoše u sruu svom : bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i čuva nam nedjelje odregjene za žetvu.

25. Bezakonja vaša odvrćaju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas.

26. Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptičari kad se pritaje, među zamke da hvataju ljude.

27. Kao krletka puna ptica, tako su

kuće njihove pune prijevare; za to postaje veliki i obogatiše.

28. Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne čine pravde ni siročetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima.

29. Za to li ne ću pohoditi? veli Gospod, i duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

30. Čudo i strahota biva u zemlji.

31. Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospoduju preko njih, i narodu je mojemu to mило. A šta ćete raditi na pošljedak?

GLAVA 6.

Skupite se iz Jerusalima, sinovi Venijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vetur Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao.

2. Učinili kćer Sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka.

3. K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapeće oko nje šatore, svaki će opasti svoje mjesto.

4. Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u po dne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke večernje oduljaše.

5. Ustanite da udarimo ob noć i razvalimo dvorove njezine.

6. Jer ovako govori Gospod nad vojskama : sijecite drva, i načinite opkope prema Jerusalmu; to je grad koji treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu.

7. Kao što izvor toči vodu svoju, tako on toči zloću svoju; nasilje i otimanje čuje se u njemu, preda mnoom su jednako bolovi i rane.

8. Popravi se, Jeruslime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi.

9. Ovako govori Gospod nad vojskama : ostatak će se Izrailjev pabirčiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao berač u kotarice.

10. Kome ću govoriti i svjedočiti da čuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu čuti; gle, riječ je gospodnja njima podsmijeh, nije im mila.

11. Za to sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh ustežući ga; prosuću ga na djecu po ulicama i na sabrane

mladiće, i čovjek i žena uhvatiće se, i stari i vremeniti.

12. I kuće će njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod.

13. Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice.

14. I liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš, govoreći: mir, mir; a mira nema.

15. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati megju onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

16. Gospod reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj. A oni rekoše: ne ćemo da idemo.

17. I postavih vam stražare *govoreći*: pazite na glas trubni. A oni rekoše: ne ćemo da pazimo.

18. Za to čujte, narodi, i poznaj, zборе, što je megju njima.

19. Čuj, zemljo! evo ja ću pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovijeh, jer ne paze na moje riječi, i odbaciše zakon moj.

20. Što će mi tamjan, što dolazi iz Šave, i dobri cimeti iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili.

21. Za to ovako govori Gospod: evo ja ću metnuti ovom narodu smetnje, o koje će se spotaći i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuće.

22. Ovako govori Gospod: evo narod će doći iz zemlje sjeverne, i velik će narod ustati od krajeva zemaljskih.

23. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti i nemilostivi, glas će im bučati kao more, i jahaće na konjima, spremni kao junaci da se biju s tobom, kćeri Siionska.

24. Kad čujemo glas o njemu, klonuće nam ruke, tuga će nas spopasti i bolovi kao porodilju.

25. Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je mač neprijatelj i strah u naokolo.

26. Kćeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjaj se u pepelu, žali kao za

sinom prvencem i ridaj gorko, jer će brzo doći na nas zatirač.

27. Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaješ i izvigjaš put njihov.

28. Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjed su i gvožđe, svi su pokvareni.

29. Izgorješe mjehovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odlučiti.

30. Oni će se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

GLAVA 7.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi ondje ovu riječ, i reci: čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu.

3. Ovako govori Gospod nad vojskama, Bog Israiljev: popravite svoje putove i djela svoja, pa ću učiniti da stanujete na ovom mjestu.

4. Ne uzdajte se u lažne riječi govoreći: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je.

5. Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i sudite pravo izmegju čovjeka i bližnjega njegova.

6. Inostrancu, siroti i udovici ne činite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo.

7. Tada ću učiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim.

8. Eto, vi se uzdate u riječi lažne, koje ne pomažu.

9. Kradete, ubijate i činite preljubu, kunete se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate;

10. Pa onda dohodate i stajete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i govorite: izbavismo se, da činite sve ove gadove.

11. Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim očima pećina bajdučka? Gle, i ja vidim, veli Gospod.

12. Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestih ime svoje iz početka, i vidite što sam

mu učinio za zloću naroda svojega Izrailja.

13. Za to sada, što činite sva ona djela, veli Gospod, i što vam govorim za rana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate,

14. Za to ću učiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam učinio Silomu.

15. I odbaciću vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braću vašu, sve sjeme Jefremovo.

16. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govori mi za njih; jer te ne ću uslišiti.

17. Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judidijem i po ulicama Jerusalemskim?

18. Sinovi kupe drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili.

19. Mene li draže? govori Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu?

20. Za to ovako govori Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto, na ljude i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliće se, i ne će se ugasiti.

21. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: žrtve svoje paljenice postavite s prinosima svojim, i jedite meso.

22. Jer ne govorih ocima vašim, niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje Misirske, za žrtve paljenice ni za prinose.

23. Nego im ovo zapovjedih govoreći: slušajte glas moj i biću vam Bog i vi ćete mi biti narod, i idite svijem putovima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo.

24. Ali ne poslušaste, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše na trag a ne naprijed.

25. Od kad izidoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve slugе svoje proroke svaki dan za rana i bez prestanka.

26. Ali ne poslušaste me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i činiše gore nego oci njihovi.

27. Govorićeš im sve ove riječi, ali te ne će poslušati; i zvaćeš ih, ali tise ne će odazvati.

28. Za to im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nestaje iz usta njihovijeh.

29. Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi.

30. Jer sinovi Judini učiniše što je zlo preda mnoom, govori Gospod, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili.

31. I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažižu sinove svoje i kćeri svoje ognjem, što nije sam zapovjedio niti mi je došlo na um.

32. Za to evo, idu dani, veli Gospod, kad se ne će zvati više Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaće se u Tofetu, jer ne će biti mjesta.

33. I mrtva će tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i ne će biti nikoga da ih plaši.

34. I učiniću, te će iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalemskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti.

GLAVA 8.

U to vrijeme, govori Gospod, izvadiće se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovijeh i kosti svešteničke i kosti proročke, i kosti stanovnika Jerusalemskih;

2. I razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojski nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; ne će se pokupiti ni pogrepsti, nego će biti gnoj po zemlji.

3. I voljeće smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih rađenem, govori Gospod nad vojskama.

4. Još im reci : ovako veli Gospod : ko padne, ne ustaje li? ko zagje, ne vraća li se?

5. Za što je zašao taj narod Jerusalemski za svagda? Drže se prijevare, ne će da se obrate.

6. Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reče : što učinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagne u boj.

7. I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega.

8. Kako govorite : mudri smo, i zakon je Gospodnji u nas? Doista, gle, laž učini laživa pisaljka književnička.

9. Mudarci se osramotiše, uplašiš se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodnju, pa kaka im je mudrost?

10. Za to ću dati žene njihove drugima, njihve njihove onima koji će ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i sveštenici, svi su varalice.

11. Jer liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš govoreći : mir, mir; a mira nema.

12. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; za to će popadati megju onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

13. Sa svijem ću ih istrijebiti, govori Gospod, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišće je opalo; i što sam im dao uzeće im se.

14. Što stojimo? skupite se i ugjimo u tvrde gradove, i ondje mučimo; jer nas je Gospod Bog naš umučkao napojivši nas žuč, jer zgriješismo Gospodu.

15. Čekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

16. Od Dana ču se frkanje konja njegovijeh, od rzanja pastuha njegovijeh sva se zemlja zatrese, dogoše i pojedoh zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življahu u njima.

17. Jer, evo, ja ću pustiti na vas zmije, aspidе, od kojih nema bajaranja, te će vas ujedati, govori Gospod.

18. Okrijepio bih se u žalosti, ali je sree u meni iznemoglo.

19. Eto vike kćeri naroda mojega iz daljne zemlje : zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Za što me razgnjeviše svojim likovima rezanijem, tugjim taštinama?

20. Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo.

21. Satrven sam što je kći naroda mojega satrvena, u žalosti sam, čudo osvoji me.

22. Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljekara? za što se dakle ne iscijeli kći naroda mojega?

GLAVA 9.

O, da bi glava moja bila voda, a oči moje izvori suzni! da plačem danju i noću za pobijenima kćeri naroda svojega.

2. O, da mi je u pustinji stanak putnički! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljubočinci, zbor nevjernički;

3. I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, govori Gospod.

4. Čuvajte se svaki prijatelja svojega i ni jednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada.

5. I svaki vara prijatelja svojega i ne govore istine; neće jezik svoj da govori laž, muče se da čine zlo.

6. Stan ti je usred prijevare; radi prijevare ne će da znaju za me, govori Gospod.

7. Za to ovako govori Gospod nad vojskama : gle, pretopiću ih, i okušaću ih; jer što bih činio radi kćeri naroda svojega?

8. Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu.

9. Za to li ih ne ću pohoditi? govori Gospod; duša moja ne će li se osvetiti takom narodu?

10. Za ovijem gorama udariću u plać i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da niko ne prolazi niti se čuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše.

11. I obratiću Jerusalemu u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine ob-

ratiću u pustoš, da ne će niko onuda živjeti.

12. Ko je mudar, da bi razumio? i komu govoriše usta Gospodnja, da bi objavio za što zemlja propade i izgore kao pustinja da niko ne prolazi?

13. Jer Gospod reče : što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodiše za njim,

14. Nego hodiše za mislima srca svojega i za Valima, čemu ih naučiše oči njihovi,

15. Za to ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev : evo ja ću nahraniti taj narod pelenom i napojiću ih žuči.

16. I rasijaću ih megju narode, kojih ne poznaš ni oni ni oči njihovi; i puštaću za njima mač dokle ih ne istrijebim.

17. Ovako veli Gospod nad vojskama : gledajte i zovite narikače neka dogju, i pošljite po vješte neka dogju.

18. I neka brže nariču za nama, da se rone suze od očiju naših, i od vjegja naših da teče voda.

19. Jer se glasno ridanje ču od Siona: kako propadosmo; posramismo se vrlo, jer se rastavljamo sa zemljom, jer obaraju stanove naše.

20. Za to, žene, čujte riječ Gospodnju i neka primi uho vaše riječ usta njegovijeh, i učite kćeri svoje ridati i jedna drugu naricati.

21. Jer se pope smrt na prozore naše i ugje u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s putova.

22. Reci : ovako govori Gospod : i mrtva će tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi.

23. Ovako veli Gospod : mudri da se ne hvali mudrošću svojom, ni jaki da se ne hvali bogatstvom svojim.

24. Nego ko se hvali, neka se hvali time što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod.

25. Eto, idu dani, veli Gospod, kad ću pohoditi sve, obrezane i neobrezane,

26. Misirce i Judejce i Edomce i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer

su svi ti narodi neobrezani, i sav je dom Izrailjev neobrezana srca.

GLAVA 10.

Slušajte riječ koju vam govori Gospod, dome Izrailjev.

2. Ovako veli Gospod : ne učite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi.

3. Jer su uredbe u nárôdâ taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetničkih sjekirom;

4. Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i čekićima utvrguju ga da se ne pomiče;

5. Stoje pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu ići; ne boj ih se, jer ne mogu zla učiniti, a ne mogu ni dobra učiniti.

6. Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime tvoje u sili.

7. Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer megju svijem mudarcima u nárôdâ i u svijem carstvima njihovijem nema takoga kakav si ti.

8. Nego su svi ljudi i bezumni, drvo je nauka o taštini.

9. Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetničko i ruku zlatarskih, odijelo im je. od porfire i skerleta, sve je djelo umjetničko.

10. A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car vječni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi.

11. Ovako im recite : bogova, koji nisu načinili neba ni zemlje, nestaće sa zemlje i ispod neba.

12. On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razastr'o nebesa;

13. On kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

14. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima.

15. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

16. Nije taki dio Jakovljevi, jer je tvorac svemu, i Izrailj mu je nasljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama.

17. Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu.

18. Jer ovako veli Gospod : ja ću izbaciti kao praćom stanovnike ove zemlje, i pritijesniću ih da osjete.

19. Teško meni od muke moje, *reći će*; ljuta je rana moja; a ja rekoh : to je bol, treba da ga podnosim.

20. Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje.

21. Jer pastiri postashe bezumni i Gospoda ne tražiše; za to ne biše srećni, i sve se stado njihovo rasprša.

22. Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski.

23. Znam, Gospode, da put čovječiji nije u njegovoj vlasti niti je čovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim.

24. Karaj me, Gospode, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatr'o.

25. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvoga, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

GLAVA 11.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Slušajte riječi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim.

3. I reci im : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : proklet da je ko ne posluša riječi ovoga zavjeta,

4. Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Misirske iz peći gvozdene govoreći : slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa ćete mi biti narod i ja ću vam biti Bog.

5. Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleh ocima vašim da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh : amin, Gospode.

6. Po tom reče mi Gospod : kazuj sve ove riječi po gradovima Judinijem i po

ulicama Jerusalimskim govoreći : slušajte riječi ovoga zavjeta, i izvršujte ih.

7. Jer tvrdo zasvjedočavah ocima vašim od kad ih izvedoh iz zemlje Misirske do danas, za rana jednako govoreći : slušajte glas moj.

8. Ali ne poslušashe i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srea svojega; za to pustih na njih sve riječi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše.

9. Tada mi reče Gospod : buna je među ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim.

10. Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih riječi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailjev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji učinih s ocima njihovijem.

11. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću pustiti na njih zlo, iz kojega ne će moći izaći, i vapiće k meni, ali ih ne ću uslišiti.

12. Tada će gradovi Judini i stanovnici Jerusalimski ići i vapiti k bogovima kojima kade, ali im ne će pomoći u nevolji njihovoj.

13. Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusallimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu.

14. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih ne ću uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj.

15. Što će mili moj u domu mom, kad čini grdilo s mnogima, i sveto meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo činiš?

16. Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda; ali s hukom velikoga vjetera raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše.

17. Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreče zlo po te, za zloću doma Izrailjeva i doma Judina, koju činiše među sobom da bi me razgnjevili kadeći Valu.

18. Gospod mi objavi, te znam; ti mi pokazaj djela njihova.

19. A ja bijah kao jaguže i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me : oborimo drvo s

rodom njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više.

20. Ali, Gospode nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ hubrege i sree, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

21. Za to ovako veli Gospod za Anatoćane, koji traže dušu tvoju govoreći: ne prorokuj u ime Gospodnje, da ne pogineš od naših ruku;

22. Za to ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću ih pohoditi: mladici će njihovi izginuti od mača, sinovi njihovi i kćeri njihove izginuće od gladi.

23. I ne će biti od njih ostatka; jer ću pustiti zlo na Anatoćane kad ih pohodim.

GLAVA 12.

Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali ću progovoriti o sudovima tvojim. Za što je put bezbožnički srećan? za što žive u miru svi koji čine nevjeru?

2. Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod ragjaju; ti si im blizu usta ali daleko od hubrêga.

3. Ali Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si sree moje kako je prema tebi; odvući ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad će se ubiti.

4. Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloće onijeh koji žive u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega.

5. Kad si trčao s pješcima pa te umoriše, kako ćeš se utrživati s konjima? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta ćeš činiti kad ustane Jordan?

6. Jer i braća tvoja i dom oca tvoje-ga, i oni te iznevjeriše, i oni viču za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili.

7. Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dadoh ga u ruke neprijateljima njegovijem.

8. Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, za to mi omrznu.

9. Našljedstvo moje posta mi ptica

grabljiva; ptice, sletite se na nju, skupite si svi zvjerovi poljski, hodite da jedete.

10. Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u golu pustoš.

11. Obratiće ga u pustoš, opustošen plakaće preda mnom; sva će ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um.

12. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodnji proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, ne će biti mira ni jednom tijelu.

13. Sijaće pšenicu, a trnje će žeti; mučiće se, a koristi ne će imati, i stidjećete se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega.

14. Ovako govori Gospod za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dadoh narodu svojemu Izrailju: evo, ja ću ih počupati iz zemlje njihove, i dom Judin iščupaću isred njih.

15. A kad ih iščupam, opet ću se smilovati na njih, i dovešću opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu.

16. I ako dobro nauče putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospod! kao što su oni učili moj narod da se kune Valom, tada će se sazidati usred naroda mojega.

17. Ako li ne poslušaju, tada ću iščupati sa svijem taki narod i zatrti, govori Gospod.

GLAVA 13.

Ovako mi reče Gospod: idi i kupi sebi pojas lanen i opasi se njim, a ne meći ga u vodu.

2. Tako kupih pojas po riječi Gospodnjoj, i opasah se s njim.

3. Po tom dogje mi opet riječ Gospodnja govoreći:

4. Uzmi taj pojas što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga ondje u kaku rasjelinu kamenu.

5. I otidoh i sakrih ga kod Efrata kako mi zapovjedi Gospod.

6. A poslije mnogo vremena reče mi Gospod: ustani i idi na Efrat i uzmi pojas koji ti zapovjedih da sakriješ ondje.

7. I otidoh na Efrat i otkopah i uzeh

pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojas otrunuo, i ne bješe ni za što.

8. Tada mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

9. Ovako veli Gospod : tako ću učiniti da otrune ponos Judin i veliki ponos Jerusalimski,

10. Toga naroda nevaljaloga, što ne će da sluša mojih riječi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugim bogovima služeći im i klanjajući im se; i biće kao taj pojas, koji nije ni za što.

11. Jer kako se pojas pripoji oko čovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izrailjev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušашe.

12. Za to im reci ovu riječ : ovako veli Gospod Bog Izrailjev : svi se mjehovi pune vina. A oni će ti reći : zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina?

13. Tada im reci : ovako veli Gospod : evo, ja ću napuniti pjanosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike Jerusalimske.

14. I razbiću ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; ne ću požaliti ni poštediti niti se smilovati, da ih ne potrem.

15. Slušajte i čujte, nemojte se ponositi, jer Gospod govori.

16. Dajte slavu Gospodu Bogu svojem dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mračnijem, da čekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu.

17. Ako li ovo ne poslušate, duša će moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze će teći iz oka mojega jer će se zarobiti stado Gospodnje.

18. Rec i caru i carici : dolje sjedite, jer će se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave.

19. Gradovi južni zatvoriće se i ne će biti nikoga da ih otvori, odvešće se Juda u ropstvo, sa svijem će se odvesti u ropstvo.

20. Podignite oči svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave tvoje?

21. Šta ćeš reći kad te pohodi? Jer si ih ti naučio da budu knezovi nad tobom.

Ne će li te spopasti bolovi kao ženu kad se poragja?

22. Ako li rečeš u sreću svom : za što me to zadese? za mnoštvo bezakonja tvojega uzgrnuće se skuti tvoji i obući ti se skinuti.

23. Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?

24. Za to ću ih razmetnuti kao što razmeće pljevu vjetar iz pustinje.

25. To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori Gospod, za to što si me zaboravio i pouzdao se u laž.

26. Za to ću ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja.

27. Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje vidio sam; teško tebi, Jerusalime! zar se ne ćeš očistiti? dokle još?

GLAVA 14.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji o suši.

2. Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalema podiže se.

3. Najveći izmegju njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraćaju se s praznijem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju.

4. Zemlja je ispucala, jer ne bješe dažda na zemlji; za to se težaci stide i pokrivaju glavu svoju.

5. I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave.

6. I divlji magarci stojeći na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oči im iščilješe, jer nema trave.

7. Kad bezakonja naša svjedoče na nas, Gospode, učini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo.

8. Nade Izrailjev! spasitelju njegov u nevolji! za što si kao tugjin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenoći?

9. Za što si kao umoran čovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti.

10. Ovako govori Gospod za narod ovaj : milo im je da se skitaju, ne usta-

vljaju nogu svojih, za to nijesu mili Gospodu; sada će se opomenuti bezakonja njihova i pohodiće grijeha njihove.

11. Po tom reče mi Gospod : ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro.

12. Ako će i postiti, ne će uslišiti vike njihove; i ako će prinijeti žrtve paljenice i dar, ne će mi to ugoditi, nego mačem i glagju i pomorom pomoriću ih.

13. Tada rekoh : oh, Gospode Gospode, evo, proroci im govore : ne ćete vidjeti mača i ne će biti gladi u vas, nego ću vam dati mir pouzdan na ovom mjestu.

14. A Gospod mi reče : laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju.

15. Za to ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore : ne će biti mača ni gladi u ovoj zemlji : od mača i gladi izginuće ti proroci.

16. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama Jerusalemskim od gladi i mača, i ne će biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.

17. Reci im dakle ovu riječ : neka oči moje liju suze danju i noću i neka ne prestaju, jer djevojka kći mojega naroda satr se veoma, od udara preljuta.

18. Ako izidem u polje, eto pobijenih mačem; ako ugijem u grad, eto iznemoglih od gladi; jer i proroki sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju.

19. Eda li si sa svijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Za što si nas udario tako da nam nema lijeka? Čekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

20. Priznajemo, Gospode, zloću svoju, bezakonje otaca svojih, zgriješili smo ti.

21. Nemoj nas odvrći radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti.

22. Ima li megju taštinama u naroda koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Za to tebe čekamo, jer ti činiš sve to.

GLAVA 15.

I reče mi Gospod : da stane Mojsije i Samuilo preda me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze.

2. I ako ti reku : kuda ćemo ići? tada im reci : ovako veli Gospod : ko je za smrt, na smrt; ko je za mač, pod mač; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo.

3. I pustiću na njih četvoro, govori Gospod : mač, da ih ubija, i pse, da ih razvlače, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe.

4. I daću ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jeze kijina cara Judina za ono što je učinio u Jerusalimu.

5. Jer ko bi se smilovao na tebe, Jerusalime? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je?

6. Ti si me ostavio, govori Gospod, otišao si natrag; za to ću mahnuti rukom svojom na te i pogubiću te; dosadi mi žaliti.

7. Za to ću ih izvijati vijačom na vratima zemaljskim, učiniću ih sirotama, potrću narod svoj, jer se ne vraćaju s putova svojih.

8. Više će mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga, doveću im na majke momačke zatirača u po dne, i pustiću iz nenada na njih smetnju i stahotu.

9. Iznemoći će koja je rodila sedmoro i ispušće dušu, sunce će joj začeti još za dana, sramiće se i stidjeće se, a ostatak ću njihov dati pod mač pred neprijateljima njihovijem, govori Gospod.

10. Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svagja sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi proklinju.

11. Gospod reče : doista, ostatku će tvojemu biti dobro, i braniću te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi.

12. Eda li će gvožđe slomiti gvožđe sjeverno i mjed?

13. Imanje tvoje i blago tvoje daću da se razgrabi bez cijene po svijem megjama tvojim, i to za sve grijeha tvoje.

14. I odveću te s neprijateljima tvo-

jim u zemlju, koje ne poznaješ, jer se raspalio oganj od gnjeva mogega, i gorjeće nad vama.

15. Ti znaš, Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onijeh koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se nstežeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi.

16. Kad se nagjoše riječi tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu momemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospode Bože nad vojskama.

17. Ne sjedim u vijeću podsmjivačkom niti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje.

18. Za što bol moj jednako traje? i za što je rana moja smrtna, te ne će da se iscijeli? Hoćeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojana?

19. Za to ovako veli Gospod : ako se obratiš, ja ću te opet postaviti da stojiš preda mnom; ako odvojiš što je dragocjeno od rgjavoga, bićeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraćaj k njima.

20. I učiniću da budeš tome narodu kao jak zid mjeden, i udaraće na te, ali te ne će nadvladati; jer sam ja s tobom da te čuvam i izbavljam, govori Gospod.

21. I izbaviću te iz ruku zlijeh ljudi, i iskupiću te iz ruku nasilničkih.

GLAVA 16.

Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kćeri na tom mjestu.

3. Jer ovako govori Gospod za sinove i kćeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove, koje ih rode, i za oce njihove, koji ih rode u toj zemlji :

4. Ljutom će smrću pomrijeti, ne će biti oplakani niti će se pogrepsti, biće gnoj po zemlji, i od mača i od gladi izginuće, i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

5. Jer ovako govori Gospod : ne ulazi u kuću u kojoj je žalost, i ne idi da plačeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje.

6. Pomrijeće mali i veliki u ovoj zemlji, ne će biti pogrebeni niti će se oplakati, niti će se ko rezati ni glave strići za njima.

7. Ne će im se dati hljeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti će ih napojiti iz čaše radi utjehe za ocem ili za materom.

8. Tako ne ulazi u kuću u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ.

9. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću učiniti da na ovom mjestu pred vašim očima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjestina.

10. A kad kažeš tome narodu sve ove riječi, ako ti reku : zašto izreče Gospod sve to veliko zlo na nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgriješismo Gospodu Bogu svojemu?

11. Tada im reci : jer oci vaši ostaviše mene, govori Gospod, i iđoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostaviše i zakona mogega ne držашe ;

12. A vi još gore činite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajući mene.

13. Za to ću vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje ćete služiti drugim bogovima dan i noć dokle vam ne učinim milost.

14. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, kad se ne će više govoriti : tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske;

15. Nego tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje sjeverne i iz svijeh zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer ću ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovijem.

16. Gle ja ću poslati mnoge ribare, govori Gospod, da ih love, i poslije ću poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenijem.

17. Jer oči moje paze na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih očiju.

18. I platiću im prvo dvojinom za be-

zakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskvrniše zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnušobama svojim.

19. Gospode, krjeposti moja i građe moj i utočište moje u nevolji, k tebi će doći narodi od krajeva zemaljskih, i reći će: doista oči naši imaše laž, i taštinu i što ni malo ne pomaže.

20. Eda li će čovjek načiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi?

21. Za to, evo, ja ću ih naučiti sada, pokazatu im ruku svoju i silu svoju, da poznađu da mi je ime Gospod.

GLAVA 17.

Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploči srca njihova i na rogovima oltara vaših,

2. Da se sinovi njihovi sjećaju oltara njihovih i lugova njihovih pod zelenijem drvetima, na visokim humovima.

3. Goro s poljem, daću imanje tvoje, sve blago tvoje daću da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem megjama tvojim.

4. I ti ćeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i učiniću da služiš neprijateljima svojim u zemlji, koje ne poznaješ; jer ste raspalili oganj gnjeva mogega, koji će gorjeti do vijeka.

5. Ovako veli Gospod: da je proklet čovjek koji se uzda u čovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda odstupa srce njegovo.

6. Jer će biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeća kad dogje dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi.

7. Blago čovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica.

8. Jer će biti kao drvo usagjeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeća kad dogje pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje ragjati rod.

9. Srce je prijevarno više svega i opakog; ko će ga poznati?

10. Ja Gospod ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh.

11. Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviće ga i najposlije će biti lud.

12. Mjesto je svetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od početka.

13. Nade Izrailjev, Gospode! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji odstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda.

14. Iscijeli me, Gospode, i biću iscijeljen; izbavi me, i biću izbavljen, jer si ti hvala moja.

15. Gle, oni mi govore: gdje je riječ Gospodnja? neka dogje.

16. A ja se ne zatezah ići za tobom kao pastir, i dana žalasnoga ne željeh, ti znaš; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je.

17. Ne budi mi strah, ti si utočište moje u zlu.

18. Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polomom polomi ih.

19. Ovako mi reče Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jerusalemska.

20. I reci im: čujte riječ Gospodnju, carevi Judini i svi Judejci i svi Jerusalemljani, koji ulazite na ova vrata.

21. Ovako veli Gospod: čuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalemska.

22. I ne iznosite bremena iz kuća svojih u subotu, i ni kakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio očima vašim.

23. Ali ne poslušajte niti prignuše uha svojega, nego otvrdnuše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke.

24. Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeći u nju nikakoga posla,

25. Tada će ulaziti na vrata grada ovoga carevi i knezovi, koji sjede na prijestolu Davidovu, na kolima i na konjima, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusalemljani, i stajaće ovaj grad do vijeka.

26. I dolaziće iz gradova Judinijeh i iz okoline Jerusalemske, i iz zemlje Ve-

nijaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiće žrtve paljenice i pri-nose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiće u dom Gospodnji.

27. Ako li me ne poslušate da sve-tite subotu i ne nosite bremena ulazeći na vrata Jerusalemska u subotu, onda ću raspaliti oganj na vratima njegovim, koji će upaliti dvorove Jerusalemske i ne će se ugasiti.

GLAVA 18.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Ustani, i sigji u kuću lončarevu, i ondje ću ti kazati riječi svoje.

3. Tada sigjoh u kuću lončarevu, i gle, on ragjaše posao na svom kolu.

4. I pokvari se u ruci lončaru sud koji gragjaše od kala, pa načini iz nova od njega drugi sud, kako bijaše volja lončaru da načini.

5. Tada dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

6. Ne mogu li činiti od vas kao ovaj lončar, dome Izrailjev ? govori Gospod ; gle, što je kao u ruci lončarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev.

7. Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem ;

8. Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni će biti žao sa zla, koje mišljah da mu učinim.

9. A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim ;

10. Ako učini što je zlo preda mnom ne slušajući glasa mogega, i meni će biti žao dobra koje rekoh da mu učinim.

11. Za to sada reci Judejeima i Jerusalemljanima govoreći : ovako veli Gospod : evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas ; vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja.

12. A oni rekoše : nema ništa od toga, nego ćemo ići za svojim mislima i činićemo svaki po misli srca svojega zloga.

13. Za to ovako govori Gospod : pitajte po narodima je li ko čuo tako što ? grdilo veliko učini djevojka Izrailjeva.

14. Ostavlja li snijeg Livanski sa sti-

jene moja polja ? ostavljaju li se vode studene, koje teku ?

15. A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiču se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta neporavnjena.

16. Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vječnu sramotu, da se čudi ko god progje preko nje i maše glavom svojom.

17. Kao ustokom razmetnuću ih pred neprijateljem ; legja a ne lice pokazaću im u nevolji njihovoj.

18. A oni rekoše : hodite da smislimo što Jeremiji, jer ne će nestati zakona svešteniku ni svjeta mudarcu ni riječi proroku ; hodite, ubijmo ga jezikom i ne pazimo na riječi njegove.

19. Pazi na me, Gospode, i čuj glas mojih protivnika.

20. Eda li će se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu ? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreći za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih.

21. Za to predaj sinove njihove gladi i učini da izginu od mača, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiće njihove da pobije mač u boju.

22. Neka se čuje vika iz kuća njihovih, kad dovedeš na njih vojsku iz nenada ; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim.

23. A ti, Gospode, znaš sve što su namili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe ; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

GLAVA 19.

Ovako reče Gospod : idi i kupi krèag zemljan u lončara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina svešteničkih.

2. I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istočnijem, i ondje proglaši riječi koje ću ti kazati.

3. I reci : čujte riječ Gospodnju, carevi Judini i stanovnici Jerusalemski : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti zlo na to mjesto da će zujati uši svakome ko ga čuje.

4. Jer me ostaviše i oskvrniše ovo

mjesto kadeći na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oči njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave.

5. I pogradiše visine Valu da sažižu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, čega ne zapovjedih niti o tom govorih, niti mi na um dođe.

6. Za to, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto ne će više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina.

7. Jer ću uništiti savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i učiniću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva ću tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

8. I obratiću taj grad u pustoš i rug: ko god progje mimo njega, čudiće se i zviždaće za sve muke njegove.

9. I učiniću da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kćeri, i svaki će jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi, kojom će im dosagjivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu.

10. Po tom razbij krčag pred ljudima koji će ići s tobom.

11. I reci im : ovako veli Gospod nad vojskama : tako ću razbiti taj narod i taj grad kao što se razbije sud lončarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu će se pogrebavati, jer ne će biti mjesta za pogrebanje.

12. Tako ću učiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem, i učiniću taj grad da bude kao Tofet ;

13. I kuće Jerusalimske i kuće careva Judinijeh biće nečiste kao mjesto Tofet, sve kuće, gdje na krovovima kadiše svoj vojski nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima.

14. Po tom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorokuje, i stade u trijemu doma Gospodnjega, i reče svemu narodu :

15. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrdnuše vratom svojim da ne slušaju riječi mojih.

GLAVA 20.

A Pashor sin Imirov sveštenik, koji bijaše starješina u domu Gospodnjem, ču Jeremiju gdje prorokuje te riječi.

2. I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovijem uz dom Gospodnji.

3. A sjutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reče mu Jeremija : Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misaviv.

4. Jer ovako veli Gospod : evo, ja ću pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji će pasti od mača neprijatelja svojih, i oči će tvoje vidjeti, i svega ću Judu dati u ruke caru Vavilonskom, koji će ih odvesti u Vavilon, i pobiće ih mačem.

5. I daću sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daću neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiće i uzeti i odnijeti u Vavilon.

6. I ti, Pashore, i svi koji žive u tvom domu otići ćete u ropstvo ; i doći ćeš u Vavilon i ondje ćeš umrijeti i ondje ćeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao lažno.

7. Nagovarao si me, Gospode, i dadoh se nagovoriti ; bio si jači od mene i nadvladao si me ; na podsmijeh sam svaki dan, svak mi se podsmijeva.

8. Jer od kad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vičem, jer mi je riječ Gospodnja na porugu i na podsmijeh svaki dan.

9. I rekoh : ne ću ga više pominjati, niti ću više govoriti u ime njegovo ; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajući ga, i ne mogoh više.

10. Jer čujem poruge od mnogih, strah od svuda : prokažite da prokažemo ; svi koji bijahu u miru sa mnom, vrebaju da posrnem : da ako se prevari, te ćemo ga nadvladati i osvetićemo mu se.

11. Ali je Gospod sa mnom kao strašan junak ; za to oni koji me gone spotaknuće se i ne će nadvladati ; posramiće se vrlo, jer ne će biti srećni, sramota vječna ne će se zaboraviti.

12. Za to, Gospode nad vojskama, koji kušaš pravednika, koji vidiš bubrege

i sree, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

13. Pjevajte Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovačke.

14. Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven!

15. Proklet da je čovjek koji javi ocu momemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin.

16. I taj čovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku u jutru i vrisku u po dne,

17. Što me ne ne usmrti u utrobi *materin*oj da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala do vijeka trudna.

18. Za što izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

GLAVA 21.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pas-hora sina Melhijina i Sofoniju sina Masijina sveštenika, i poručiti :

2. Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonor car Vavilonski zavojsiti na nas; eda bi nam učinio Gospod po svijem čudesima svojim, da otiđe od nas.

3. A Jeremija im reče : ovako recite Sedekiji :

4. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : evo, ja ću okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiću ih usred toga grada.

5. I ja ću gojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošću i žestinom velikom.

6. I pobiću stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeće.

7. A poslije, veli Gospod, daću Sedekiju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od mača i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovijem, i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te će ih pobiti mačem, ne će ih žaliti ni štediti niti će se smilovati.

8. A narodu tome reci : ovako veli Gospod : evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti.

9. Ko ostane u tom gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izagje i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena.

10. Jer okretah lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govori Gospod; u ruke caru Vavilonskom biće predan, i on će ga spaliti ognjem.

11. A za dom cara Judina čujte riječ Gospoduju :

12. Dome Davidov, tako veli Gospod, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljate ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izagje kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloću djela vaših.

13. Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravnici, govori Gospod, na vas, koji govorite : ko će doći na nas? i ko će ući u stanove naše?

14. Jer ću vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod, i raspaliću oganj u šumi njegovoj, koji će proždrijeti sve što je oko njega.

GLAVA 22.

Ovako govori Gospod : sigji u dom cara Judina, i reci ondje ovu riječ,

2. I kaži : slušaj riječ Gospodnju, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata.

3. Ovako veli Gospod : činite sud i pravdu, ikome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne činite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne činite im sile, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu.

4. Jer ako doista uzradite ovo, ulaziće na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjma, oni i sluge njihove i narod njihov.

5. Ako li ne poslušate ovijeh riječi, zaklinjem se sobom, veli Gospod, da će opustjeti taj dom.

6. Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina : ti si mi Galad i vrh Livan-ski, ali ću te obratiti u pustinju, i gradove u kojima se ne živi.

7. I spremiću na tebe zatirače, sva-

koga s oružjem, a posjeći će tvoje krasne kedre i pobacati ih u oganj.

8. I mnogi će narodi prolaziti mimo taj grad, i govoriće jedan drugome : za što učini ovo Gospod od toga grada velikoga ?

9. I reći će : jer ostaviše zavjet Gospoda Boga svojega, i klanjaše se drugima bogovima i služiše im.

10. Ne plaćite za mrtvijem niti ga žalite; nego plaćite za onijem koji odlazi, jer se ne će više vratiti niti će vidjeti svoje postojbine.

11. Jer ovako govori Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta : ne će se više vratiti.

12. Nego će umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i ne će vise vidjeti ove zemlje.

13. Teško onomu koji gradi svoju kuću ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu;

14. Koji govori : sagrađiću sebi veliku kuću i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kedrom i maže crvenilom.

15. Hoćeš li carovati kad se miješaš s kedrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad činjaše sud i pravdu, tada mu bijaše dobro.

16. Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori Gospod.

17. Ali oči tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da činiš nasilje i krivdu.

18. Za to ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina : ne će naricati za njim : jaoh brate moj ! ili : jaoh sestro ! ne će naricati za njim : jaoh gospodaru ! ili : jaoh slavo njegovu !

19. Pogrebom magarećim pogrepšće se, izvući će se i baciće se iza vrata Jerusalimskih.

20. Izidi na Livan i viči, i na Vasanu pusti glas svoj, i viči preko brodova, jer se satreše svi koji te ljube.

21. Govorih ti u sreći tvojoj, a ti reče : neću da slušam ; to je put tvoj od dje-

tinjstva tvojega da ne slušaš glasa mog.

22. Sve će pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otići će u ropstvo ; tada ćeš se posramiti i postidjeti za svu zloću svoju.

23. Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima, kako ćeš biti ljupka, kad ti dogju muke i bolovi kao porodilji !

24. Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten pečatni na desnoj ruci mojoj, i odande ću te otrgnuti.

25. I daću te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima.

26. I baciću tebe i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tugju, gdje se nijeste rodili, i ondje ćete pomrijeti.

27. A u zemlju u koju ćete željeti da se vratite, ne ćete se vratiti u nju.

28. Je li taj čovjek Honija ništav idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? za što biše istjerani, on i sjeme njegovo, i bačeni u zemlju, koje ne poznaju?

29. O zemljo, zemljo, zemljo ! čuj riječ Gospodnju.

30. Ovako veli Gospod : zapišite da će taj čovjek biti bez djece i da ne će biti srećan do svoga vijeka ; i niko ne će biti srećan od sjemena njegovu, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

GLAVA 23.

Teško pastirima koji potiru i razmeću stado paše moje ! govori Gospod.

2. Za to ovako veli Gospod Bog Izraeljev za pastire koji pasu narod moj : vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih ; evo, ja ću vas obići za zloću djela vaših, govori Gospod.

3. I ostatak ovaca svojih ja ću skupiti iz svih zemalja, u koje ih razagnah, i vratiću ih u torove njihove, gdje će se naploditi i umnožiti.

4. I postaviću im pastire, koji će ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govori Gospod.

5. Gle, idu dani, govori Gospod, u koje ću podignuti Davidu izdanak pra-

vedan, koji će carovati i biti srećan i činiti sud i pravdu na zemlji.

6. U njegove dane spašće se Juda, i Izrailj će stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim će se zvati : Gospod pravda naša.

7. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, u koje se ne će više govoriti : tako, da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske;

8. Nego : tako da je živ Gospod koji je izveo i doveo sjeme doma Izrailjeva iz sjeverne zemlje i iz svih zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni će sjedjeti u svojoj zemlji.

9. Radi prôrkâ puca srce u meni, trepeću sve kosti moje, kao pijan sam i kao čovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovijeh radi svetijeh riječi.

10. Jer je zemlja puna preljubočina, i s kletava tuži zemlja, posušiše se pašu u pustinji; trk je njihov zao i moć njihova neprava.

11. Jer i prorok i sveštenik skvrne je, nalazim i u domu svom zloću njihovu, govori Gospod.

12. Za to će put njihov biti kao klizavica po tami, gdje će popuznuti i pasti; jer će pustiti na njih zlo godine pohogjenja njihova, govori Gospod.

13. U proroka Samarijskih vidio sam bezumlje, prorokovahu Valom, i prelaščivahu narod moj Izrailja;

14. Ali u proroka Jerusalemskih vidim strahotu : čine preljubu i hode u laži, ukrepljuju ruke zlikovcima da se nitko ne vrati od svoje zloće; svi su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor.

15. Za to ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima : evo, ja ću ih nahraniti pelenom i napojiću ih žuč; jer od proroka Jerusalemskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji.

16. Ovako veli Gospod nad vojskama : ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srea, ne iz usta Gospodnjih.

17. Jednako govore onima koji ne mare za me : Gospod je rekao : imaćete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore : ne će doći na vas zlo.

18. Jer ko je stajao u vijeću Gospo-

dnjem, i vidio ili čuo riječ njegovu ? ko je pazio na riječ njegovu i čuo ?

19. Evo, vihor Gospodnji, gnjev, izići će vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

20. Ne će se odvratiti gnjev Gospodnji dokle ne učini i izvrši što je u srcu naumio : najposlije ćete razumjeti to sa svijem.

21. Ne slah tih proroka, a oni trčahu; ne govorih im, a oni prorokovaše.

22. Da su stajali u mom vijeću, tada bi kazivali moje riječi narodu mojemu, i odvrćali ih s puta njihova zloga i od zloće djela njihovijeh.

23. Jesam li ja Bog iz bliza, govori Gospod, a nijesam Bog iz daleka ?

24. Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim ? govori Gospod; ne ispunjam li ja nebo i zemlju ? govori Gospod.

25. Čujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreći : snio sam, snio sam.

26. Dokle će to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevartu srea svojega prorokuju ?

27. Koji misle da će učiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sne njihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oči njihovi ime moje uz Vala.

28. Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je riječ moja, neka govori riječ moju istinito : šta će pljeva sa pšenicom ? govori Gospod.

29. Nije li riječ moja kao oganj, govori Gospod, i kao malj koji razbija kamen ?

30. Za to, evo me na te proroke, govori Gospod, koji kradu moje riječi jedan od drugoga.

31. Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govore : on veli.

32. Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospod, i pripovijedajući ih zavode narod moj lažima svojim i hitinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i ne će ništa pomoći tome narodu, govori Gospod.

33. Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoreći : kako je

breme Gospodnje? tada im reci : kako breme? ostaviću vas, govori Gospod.

34. A proroka i sveštenika i narod koji reče : breme Gospodnje, ja ću pokarati toga čovjeka i dom njegov.

35. Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojem i svaki bratu svojem : šta odgovori Gospod? i : šta reče Gospod?

36. A bremena Gospodnjega ne pominjite više, jer će svakome biti breme riječ njegova, jer izvrćete riječi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega.

37. Ovako reci proroku : šta ti odgovori Gospod? i : šta ti reče Gospod?

38. Ali kad kažete : breme Gospodnje, za to ovako veli Gospod : što govorite tu riječ : breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu : ne govorite : breme Gospodnje,

39. Za to evo me, ja ću vas zaboraviti sa svijem i odbaciću od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim.

40. I navaliću na vas porugu vječnu i sramotu vječnu koja se ne će zaboraviti.

GLAVA 24.

Pokaza mi Gospod, i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, po što Navuhodonosor car Vavilonski zarobi Jehoniju sina Joakima cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovače iz Jerusalema i odvede ih u Vavilon.

2. U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rgjave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rgjave.

3. I reče mi Gospod : šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh : smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rgjave, vrlo rgjave, koje se ne mogu jesti, tako su rgjave.

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

5. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : kake su te smokve dobre, tako će mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslal iz ovoga mjesta u zemlju Haldejsku.

6. I obratiću oči svoje na njih dobra

radi, i dovešću ih opet u ovu zemlju, i sazidaću ih i ne ću ih razoriti, i nasađiću ih i ne ću ih počupati.

7. Jer ću im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, jer će se obratiti k meni svijem srcem svojim.

8. A kake su te rgjave smokve da se ne mogu jesti, kako su rgjave, takimi ću, veli Gospod, učiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalemljana koji ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji Misirskoj.

9. Učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i priča i rug i uklin po svijem mjestima, kuda ih raždenem.

10. I poslaću na njih mač, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovim.

GLAVA 25.

Riječ koja dogje Jeremiji za sav narod Judin četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara Vavilonskoga,

2. Koju reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalemskim, govoreći :

3. Od trinaeste godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi riječ Gospodnja i govorih vam za rana jednako, ali ne poslušaste.

4. I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke za rana jednako, ali ne poslušaste, niti prignuste uha svojega da biste čuli.

5. I govorahu : vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloće djela svojih, pa ćete ostati u zemlji koju dade Gospod vama i ocima vašim od vijeka do vijeka.

6. I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i ne ću vam učiniti zla.

7. Ali me ne poslušaste, govori Gospod, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo.

8. Za to ovako veli Gospod nad vojskama : što ne poslušaste mojih riječi,

9. Evo, ja ću poslati po sve narode sjeverne, govori Gospod, i po Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i

dovešću ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje ću zatrti, i učiniću da budu čudo i podsmijeh i pustoš vječna.

10. I učiniću da nestane megju njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiška.

11. I sva će ta zemlja biti pustoš i čudo, i ti će narodi služiti caru Vavilonskom sedamdeset godina.

12. A kad se navrši sedamdeset godina, onda ću pohoditi cara Vavilonskoga i onaj narod, govori Gospod, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiću je u pustoš vječnu.

13. I pustiću na tu zemlju sve što sam govorio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode.

14. Jer će veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada ću im platiti po djelima njihovijem i po onom što su činili rukama svojim.

15. Jer ovako mi reče Gospod Bog Izrailjev: uzmi iz moje ruke čašu vina, ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem,

16. Neka piju i smetu se i polude od oštrog mača koji ću ja poslati megju njih.

17. I uzeh čašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospod:

18. Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i čudo i podsmijeh i uklin, kao što je danas,

19. Faraona cara Misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov,

20. I svu mješavinu, i sve careve zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota,

21. Edomce i Moavce i sinove Amomove.

22. I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrvima preko mora,

23. Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu,

24. I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji,

25. I sve careve Zimrijske, i sve careve Elamske, i sve careve Midske,

26. I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemlji; a car Sisaški piće poslije njih.

27. I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od mača koji ću pustiti megju vas.

28. Ako li ne bi htjeli uzeti čaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: zaista ćete piti.

29. Jer evo počinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li ćete ostati bez kara? ne ćete ostati bez kara, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemaljske, govori Gospod nad vojskama.

30. Ti dakle prorokuj im sve ove riječi i reci im: Gospod će s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiće glas svoj, silno će riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožgje podignuće viku na sve stanovnike zemaljske.

31. Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospod.

32. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja će poći od naroda do naroda, i velik će se vihor podignuti od krajeva zemaljskih.

33. I u onaj će dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, ne će biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti, biće gnoj po zemlji.

34. Ridaajte, pastiri, i vičite i valjajte se *po prahu*, glavari stadu, jer se navršše vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i pašćete kao skupocjen sud.

35. I ne će biti utočišta pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada.

36. Vikaće pastiri i ridaće glavari od stada, jer će potrti Gospod pašu njihovu.

37. I razvaliće se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega.

38. Kao lavić ostavio je šator svoj, jer će zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegov.

GLAVA 26.

U početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ od Gospoda govoreći :

2. Ovako govori Gospod : stani u trijeku doma Gospodnjega, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve riječi koje ti zapovijedam da im kažeš; ne izostavi ni riječi,

3. Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim učiniti za zloću djela njihovijeh.

4. Reci im dakle : ovako veli Gospod : ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas,

5. Da slušate riječi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah za rana jednako, ali ih ne poslušaste,

6. Učinićus domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daću u prokletstvo svijem narodima na zemlji.

7. A sveštenici i proroci i sav narod čuše Jeremiju gdje govori te riječi u domu Gospodnjem.

8. I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatiše ga sveštenici i proroci i sav narod govoreći : poginućeš.

9. Za što prorokova u ime Gospodnje govoreći : ovaj će dom biti kao Silom, i ovaj će grad opustjeti da ne će u njemu niko živjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnji.

10. A knezovi Judini čuvši to dogjoše iz doma carskoga u dom Gospodnji, i sjedoše pred nova vrata Gospodnja.

11. I rekoše sveštenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreći : ovaj je čovjek zaslužio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što čuste svojim ušima.

12. Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreći : Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što čuste.

13. Za to popravite putove svoje i djela svoja, i poslušajte riječ Gospoda Boga svojega, i sažaliće se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas.

14. A ja, evo sam u vašim rukama, čin-

nite od mene što mislite da je dobro i pravo.

15. Ali znajte za cijelo, ako me ubijete, krv pravu svalićete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me poslao k vama da govorim sve ove riječi da čujete.

16. Tada rekoše knezovi i sav narod sveštenicima i prorocima : nije ovaj čovjek zaslužio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga našega.

17. I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše :

18. Mihej Morašćanin prorokova u vrijeme Jezequije cara Judina i govori svemu narodu Judinu i reče : ovako veli Gospod nad vojskama : Sion će se preorati kao njiva i grad će Jerusalem biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma.

19. Je li ga za to ubio Jezequija car Judin i sav Juda? nije li se pobojao Gospoda i molio se Gospodu? i Gospodu se sažali radi zla koje bješe izrekao na njih; mi dakle činimo veliko zlo dušama svojim.

20. I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodnje, Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija.

21. I kad ču car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi riječi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija čuvši pobježe se i pobježe i dogje u Misir.

22. A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahovorova i druge s njim.

23. I oni izvedoše Uriju iz Misira i dovedoše k caru Joakimu, i ubi ga mačem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda.

24. Ali ruka Ahikama sina Safanova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

GLAVA 27.

U početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Ovako mi reče Gospod : načini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata.

3. Po tom pošlji ih caru Edomskom i caru Moavskom i caru sinova Amonom-

vijeh i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji će doći u Jerusolim k Sedekiji caru Judinu.

4. I naruči im neka reku svojim gospodarima : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : ovako recite svojim gospodarima :

5. Ja sam stvorio zemlju i ljude i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom ; i dajem je kome mi je drago.

6. I sada ja dadoh sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom služi svojem, dadoh mu i zvijerje poljsko da mu služi.

7. I svi će narodi služiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle dogje vrijeme i njegovoj zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga.

8. A koji narod ili carstvo ne bi htio služiti Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara Vavilonskoga, taki će narod pohoditi mačem i glagju i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom.

9. Ne slušajte dakle proroka svojih ni vrača svojih ni sanjača svojih ni gatača svojih ni bajača svojih, koji vam govore i vele : ne ćete služiti caru Vavilonskom.

10. Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izginete.

11. A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služio mu, ostaviću ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj.

12. I Sedekiji caru Judinu rekoh sve ovo govoreći : savijte vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, pa ćete ostati živi.

13. Za što da poginete ti i narod tvoj od mača i od gladi i od pomora, kako reče Gospod za narod koji ne bi služio caru Vavilonskom ?

14. Ne slušajte dakle što govore proroci koji vam kažu i vele : ne ćete služiti caru Vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž.

15. Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju.

16. I sveštenicima i svemu narodu govori i rekoh : ovako veli Gospod : ne slušajte što govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreći : evo, posugje doma Gospodnjega vratiće se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž.

17. Ne slušajte ih; služite caru Vavilonskom, i ostaćete živi; za što taj grad da opusti ?

18. Ako li su proroci i ako je riječ Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u domu cara Judina i u Jerusalimu ne otidu u Vavilon.

19. Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnožja i za druge sudove što su ostali u tom gradu,

20. Kojih ne uze car Navuhodonosor car Vavilonski kad odvede u ropstvo Jehoniju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalisa u Vavilon, i sve glavare Judine i Jerusalske;

21. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaše u domu Gospodnjem i u domu cara Judina u Jerusalimu :

22. U Vavilon će se odnijeti i ondje će biti do dana kad će ih pohoditi, veli Gospod, kad će ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

GLAVA 28.

A iste godine, u početku carovanja Sedekije cara Judina, četvrte godine, petoga mjeseca, reče mi Ananija sin Azorov prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred sveštenicima i svijem narodom govoreći :

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : slomih jaram cara Vavilonskoga.

3. Do dvije godine ja ću vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car Vavilonski odayle i odnese u Vavilon.

4. I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino što otide u Vavilon, ja ću dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer ću slomiti jaram cara Vavilonskoga.

5. Tada reče Jeremija prorok Ananiji proroku pred sveštenicima i pred svijem narodom, koji stajahu u domu Gospodnjem,

6. Reče Jeremija prorok : amin, da Gospod učini tako, da Gospod ispuni tvoje riječi što si prorokovao da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblje iz Vavilona na ovo mjesto.

7. Ali čuj ovu riječ koju ću ja kazati pred tobom i pred svijem narodom :

8. Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor.

9. Prorok koji proriče mir, kad se zbude riječ toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod.

10. Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proroku i slomi ga.

11. I reče Ananija pred svijem narodom govoreći : ovako veli Gospod : ovako ću slomiti jaram Navuhodonosora cara Vavilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem.

12. Ali dogje riječ Gospodnja Jeremiji, po što slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proroku, i reče :

13. Idi i kaži Ananiji i reci : ovako veli Gospod : slomio si jaram drveni, ali načini mjesto njega gvozdenu jaram.

14. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : gvozdenu ću jaram metnuti na vrat svijem tijekom naroda da služe Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i služiću mu, dao sam mu i zvijerje poljsko.

15. Po tom reče Jeremija prorok Ananiji proroku : čuj, Ananija; nije te poslao Gospod, a ti si učinio da se narod ovaj pouzda u laž.

16. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću te skinuti sa zemlje, ove godine ti ćeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda.

17. I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

GLAVA 29.

A ovo su riječi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jerusalima k ostatku starješina zarobljenijeh i sveštenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon,

2. Po što otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Ju-

dini i Jerusolimski, i drvodjelje i kovači,

3. Po Elasi sinu Safanovu i Gemariji sinu Helkijinu, koje sla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru Vavilonskom; i u knjizi govoraše :

4. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselelih iz Jerusalima u Vavilon :

5. Gradite kuće i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov;

6. Ženite se i ragjajte sinove i kćeri; i sinove svoje ženite, i kćeri svoje udajte, neka ragjaju sinove i kćeri, i množite se tu i ne umaljujte se.

7. I tražite dobro gradu, u koji vas preselili, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu biće vama dobro.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : nemojte da vas varaju vaši proroci što su među vama i vaši vrači, i ne gledajte na sne svoje što sanjate.

9. Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospod.

10. Jer ovako veli Gospod : kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodiću vas, i izvršiću vam dobru riječ svoju da ću vas vratiti na ovo mjesto.

11. Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dam posljedak kakav čekate.

12. Tada ćete me prizivati i ići ćete i molitiće mi se, i uslišiću vas.

13. I tražit ćete me, i naći ćete me, kad me potražite svijem srcem svojim.

14. I daću vam se da me nagjete, govori Gospod, i vratiću roblje vaše, i sabraću vas iz svijeh naroda i iz svijeh mjesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i dovešću vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio.

15. Jer rekoste : Gospod nam podiže proroke u Vavilonu.

16. Jer ovako veli Gospod za cara koji stoji na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braću vašu što ne otidoše s vama u ropstvo,

17. Ovako veli Gospod nad vojskama : evo, ja ću pustiti na njih mač, glad i pomor, i učiniću ih da budu kao smo-

kve rgjave, koje se ne mogu jesti, kako su rgjave.

18. I goniću ih mačem i glagju i pomorom, i učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklin i čudo i podsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem.

19. Jer ne poslušashe mojih riječi, govori Gospod, kad slah knjima sluge svoje proroke za rana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod.

20. Slušajte dakle riječ Gospodnju vi svi zarobljeni, koje poslah iz Jerusalisa u Vavilon.

21. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja ću ih predati u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ih pobije na vaše oči.

22. I od njih će se uzeti uklin megju sve roblje Judino što je u Vavilonu, te će govoriti: Gospod da učini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeče car Vavilonski na ognju.

23. Jer učiniše grdilo u Izrailju čineći preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreći laž na moje ime, što im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospod.

24. I Semaji iz Nelama reci govoreći:

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalmu, i Sofoniji sinu Masijinu svešteniku i svijem sveštenicima, govoreći:

26. Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da pazite u domu Gospodnjem na svakoga čovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih mećeš u tammicu i u klade.

27. Za što dakle ne ukori Jeremije Anatoćanina, koji se gradi prorok megju vama?

28. Jer posla k nama u Vaviloni poruči: dugo će trajati; gradite kuće i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov.

29. I Sofonija sveštenik pročitatu knjigu pred prorokom Jeremijom.

30. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

31. Pošlji ka svemu roblju i poruči: ovako veli Gospod za Semaju iz Nelama: što vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i čini da se uzdate u laž,

32. Za to ovako veli Gospod: evo, ja ću pohoditi Semaju Nelamljanina i sjeme njegovo, ne će od njega niko ostati u ovom narodu niti će vidjeti dobra što ću ja učiniti narodu svojem, govori Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

GLAVA 30.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreći: napiši u knjigu sve riječi koje ti govori.

3. Jer evo idu dani, govori Gospod, kad ću povratiti roblje naroda svojega Izrailja i Jude, govori Gospod, i dovestu ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaće je.

4. I ovo su riječi koje reče Gospod za Izrailja i Judu.

5. Jer ovako veli Gospod: čusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema.

6. Pitajte, i vidite, eda li muško ragja? za što dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i pobjljedjela?

7. Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.

8. Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiću jaram njegov s vrata tvogega, i sveze tvoje pokidaću; i ne će ga više tugjini nagoniti da im služi.

9. Nego će služiti Gospodu Bogu svojem i Davidu caru svojem, kojega ću im podignuti.

10. Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvogega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga ne će plašiti.

11. Jer sam ja s tobom, govori Gospod, da te izbavim; i učiniću kraj svijem narodima, megju koje sam te rasijao, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

12. Jer ovako veli Gospod: smrtan je polom tvoj i rana tvoja ljuta.

13. Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te liječi, nema lijeka koji bi ti pomogao.

14. Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarih udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehе tvoje.

15. Za što višeš radi rane svoje, smrtnoga bola svojega? za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehе tvoje činim ti to.

16. Ali svi koji te proždri, proždriće se, i neprijatelji tvoji svi koliki otići će u ropstvo, i koji te gaze, biće pogaženi, i sve koji te plijene, daću ih da se oplijene.

17. Jer ću te iscijeliti, i rane ću ti izliječiti, govori Gospod, jer te zvaše otjeranom : Sionom, kojega niko ne traži.

18. Ovako veli Gospod : evo, ja ću povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove ; i grad će se sazidati na mjestu svom, i dvor će stajati na svoj način.

19. I iz njih će izlaziti hvale i glas ljudi veseljih, jer ću ih umnožiti, i ne će se umaljavati, i uzvisiću ih, i ne će se poniziti.

20. I sinovi će njegovi biti kao prije, i zbor će njegov biti utvrgjen preda mnoom, i pohodiću sve koji mu čine silu.

21. I knez će njihov biti od njih, i vladalac će njihov izlaziti isred njih ; i daću mu da pristupa, i pristupaće k meni ; jer ko je taj koji se usugjuje pristupiti k meni ? govori Gospod.

22. I bićete mi narod, i ja ću vam biti Bog.

23. Gle, vihor Gospodnji, gnjev, izići će, vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

24. Ne će se povratiti žestoki gnjev Gospodnji dokle ne učini i izvrši što je naumio u sreću svom ; na pošljedku ćete razumjeti to.

GLAVA 31.

U to vrijeme, govori Gospod, ja ću biti Bog svijem porodicama Izrailjeviem, i oni će mi biti narod.

2. Ovako veli Gospod : narod što osta od mača nagje milost u pustinji, kad igjah da dam odmor Izrailju.

3. Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vječnom, za to ti je-dnako činim milost.

4. Opet ću te sazidati, i bićeš sazidana, djevojko Izrailjeva, opet ćeš se veseliti bubnjima svojim i izlazićeš sa zborom igračkim.

5. Opet ćeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiće vinogradari i ješće rod.

6. Jer će doći dan kad će vikati čuvari na gori Jefremovoj : ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svom.

7. Jer ovako veli Gospod : pjevajte veselo radi Jakova, i podvikujte radi glave naroda ; javljajte, hvalite i govorite : spasi, Gospode, narod svoj, ostatak Izrailjev.

8. Evo, ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraću ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i poro-dilju, sve zajedno, zbor veliki vратиće se ovamo.

9. Ići će plačući, i s molitvama ću ih dovesti natrag ; vodiću ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se ne će spoticati ; jer sam otac Izrailju, i Jefrem je prvenac moj.

10. Čujte, narodi, riječ Gospodnju, i javljate po dalekim ostrvima i recite : koji rasiya Izrailja, skupiće ga, i čuvaće ga kao pastir stado svoje.

11. Jer iskupi Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jačega od njega.

12. I doći će i pjevaće na visini Sionskoj, i steći će se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima ; i duša će im biti kao vrt zaliven, i ne će više tužiti.

13. Tada će se veseliti djevojka u koju, i momci i starci zajedno, i promijenicu žalost njihovu na radost, i utješiću ih, i razveseliću ih po žalosti njihovoј.

14. I napitaću sveštenicima dušu pretilinom, i narod će se moj nasititi do-bra mojega, govori Gospod.

15. Ovako veli Gospod : glas u Rami ću se, naricanje i plač veliki ; Rahilja plače za djecom svojom, ne će da se utješi za djecom svojom, jer ih nema.

16. Ovako veli Gospod : ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske.

17. I imaš nada za pošljedak, govori

Gospod, da će se vratiti sinovi *tvoji* na megje svoje.

18. Čujem doista Jefrema gdje tuži : pokarao si me, te sam pokaran kao ju-ne neuko ; obrati me da se obratim, jer si ti Gospod Bog moj.

19. Jer po što se obratih, pokajah se ; i po što se naučih, udarih se po bedru ; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje.

20. Nije li mi Jefrem mio sin ? nije li dijete predrago ? Od kad govorih protiv njega, jednako ga se opominjem ; za to je srce moje ustreptalo njega radi, do-ista ću se smilovati na nj, govori Go-spod.

21. Podigni znake, nanesi gomile ka-menja, zapamti put kojim si išla ; vra-ti se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gra-dove svoje.

22. Dokle ćeš lutati, kéeri odmetnico ! jer je Gospod učinio nešto novo na zemlji : žena će opkoliti čovjeka.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev : još će ovu riječ govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad natrag dovedem roblje njihovo : Gospod da te blagoslovi, stane pravde, svéta goro !

24. Jer će se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom.

25. Jer ću napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu.

26. U tom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak.

27. Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.

28. I kao što sam pazio na njih da ih istrebljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i mučim, tako ću paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod.

29. U te dane ne će se više govoriti : oči jedoše kiselo grožgje, a sinovima trnu zubi.

30. Nego će svaki za svoj grijeh poginuti ; ko god jede kiselo grožgje, tome će zubi trnuti.

31. Evo idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet,

32. Ne kao onaj zavjet, koji učinih s

ocima njihovijem, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod ;

33. Nego ovo je zavjet što ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod : metnuću zavjet svoj u njih, i na sreću njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod.

34. I ne će više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći : poznajte Gospoda ; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod ; jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grije-ha njihovijeh ne ću više pominjati.

35. Ovako veli Gospod, koji daje sun-ce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću, koji raskida more i buče vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama :

36. Ako tijeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom na vijek.

37. Ovako veli Gospod : ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod.

38. Evo idu dani, govori Gospod, u koje će se sazidati Gospodu ovaj grad od kule Ananeila do vrata na uglu.

39. I još će dalje otići uže mjeračko do huma Gariva i obrnuće se na Goat.

40. I sva dolina od mrtvijen tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla konjskih vrata k istoku, biće svetinja Gospodu ; ne će se razvaliti ni potrti do vijeka.

GLAVA 32.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda desete godine Sedekije cara Judina, koje je osamnaesta godina Navuhodonosorova ;

2. A tada vojska cara Vavilonskoga bijaše opkolila Jerusolim, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina.

3. Jer ga zatvori Sedekija car Judin govoreći : za što prorokuješ govoreći : ovako veli Gospod : evo, ja ću predati

taj grad u ruke caru Vavilonskom i uzeće ga ?

4. I Sedekija car Judin ne će uteći iz ruku Haldejskih nego će za cijelo biti predan u ruke caru Vavilonskom, i u šta će ovoga govoriti s ustima onoga, oči će se ovoga vidjeti s očima onoga.

5. I odvešće Sedekiju u Vavilon, te će ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospod ; ako se bijete s Haldejcima, ne ćete biti srećni.

6. Reče dakle Jeremija : dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

7. Evo, Anameilo sin Saluma strica tvojega ide k tebi da ti kaže : kupi njivu moju što je u Anatotu, jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš.

8. I dogje k meni Anameilo sin strica mogega po riječi Gospodnjoj u trijem od tamnice, i reče mi : hajde, kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je ; kupi. I razumjeh da je riječ Gospodnja.

9. I kupih od Anameila sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra.

10. I napisah knjigu, i zapečatih, i uzeh svjedoke izmjeriv novce na mjeru.

11. I uzeh knjigu o kupovini zapečaćenu po zakonu i uredbama, i otvorenu,

12. I dadoh knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirije sina Masijina pred Anameilom bratučedom svojim i pred svjedocima koji se potpisaše na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjegjahu u trijemu od tamnice.

13. I zapovjedih Varuhu pred njima govoreći :

14. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapečaćenu i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljan sud da ostanu dugo vremena.

15. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : još će se kupovati kuće i njive i vinogradi u ovoj zemlji.

16. I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirijinu, pomolih se Gospodu govoreći :

17. Ah, Gospode Gospode ! eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom ve-

likom i mišicom svojom podignutom ; ništa nije tebi teško.

18. Činiš milost na tisućama, i vraćaš za bezakonje otačko u njedra sinovima njihovijem nakon njih ; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospod nad vojskama ;

19. Veliki u namjerama i silni u djelima ; jer su oči tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh ;

20. Koji si učinio znake i čudesa do danas u zemlji Misirskoj i u Izrailju i megu *svijem* ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas ;

21. Jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Misirske znacima i čudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom ;

22. I dao si im ovu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da ćeš im je dati, zemlju gdje teče mlijeko i med.

23. Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušашe glasa tvojega, i po tvom zakonu ne hodiše, i što si im god zapovjedio da čine, ne činiše, za to si učinio te ih snagje sve ovo zlo.

24. Evo, opkopi dogjoše do grada da ga uzmu ; i od mača i gladi i pomora grad će se dati u ruke Haldejcima koji ga biju ; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš.

25. A ti mi veliš, Gospode, Gospode : kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldejcima.

26. Tada dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

27. Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, e da li je meni što teško ?

28. Za to ovako veli Gospod : evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ga uzme.

29. I Haldejci koji biju taj grad ući će u nj, i opaliće ognjem taj grad i spaliće ga i kuće gdje na krovovima kadiše Valu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili.

30. Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini činiše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospod.

31. Jer taj grad bješe mi na gnjev i

na srdnju od kad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe,

32. Za sve zlo sinova Izrailjevijeh i sinova Judinijeh što činiše gnjeveći me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusallimljani.

33. I okrenuše mi leđa a ne lice; i kad ih učah za rana jednako, ne poslušаше da bi primili nauku.

34. Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskrvniše ga.

35. I sagradiše visine Valu što su u dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kćeri svoje Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi dogje na um, da bi činili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh.

36. Ali za to opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da će se dati u ruke caru Vavilonskom od mača i gladi i pomora :

37. Evo, ja ću ih sabrati iz svih zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarošći svojoj i u velikoj ljutini, i doveću ih opet na ovo mjesto i učiniti da nastavaju bez straha.

38. I biće mi narod i ja ću im biti Bog.

39. I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih.

40. I učiniću s njima zavjet vječan da se ne ću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne odstupe od mene.

41. I radovaću im se čineći im dobro i zasadiću ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

42. Jer ovako veli Gospod : kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako ću dovesti na njih sve dobro koje im obričem.

43. Tada će se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinčeta i da je dana u ruke Haldejcima.

44. Kupovaće njive za novce, i pisaće knjige i pečatiti i uzimati svjedoke u zemlji Venijaminovoj i po okolini Jerusallimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnicima i u gradovima južnijem, jer

ću povratiti roblje njihovo, govori Gospod.

GLAVA 33.

I dogje riječ Gospodnja Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, govoreći :

2. Ovako veli Gospod koji čini to, Gospod koji udešava i potvrgjuje to, kojemu je ime Gospod :

3. Zovi me, i odazvaću ti se, i kazaću ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš.

4. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji će se razvaliti opkopima i mačem,

5. I za one koji dogjoše da se biju s Haldejcima, ali će ih napuniti mrtvim tjelesima ljudi koje ću pobiti u gnjevu svom i u jarošći svojoj odvrativ lice svoje od toga grada za svu zloću njihovu :

6. Evo, ja ću ga iscijeliti i zdravlje mu dati, iscijeliću ih i pokazaću im obilje mira, postojanoga mira.

7. Jer ću povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaću ih kao prije.

8. I očistiću ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješise, i oprostiću im sva bezakonja njihova, kojima mi sagriješise i kojima se odmetnuše od mene.

9. I biće mi milo ime i hvala i slava u svih naroda na zemlji koji će čuti za sve dobro što ću im učiniti, i uplašice se i drktaće radi svega dobra i radi svega mira što ću im ja dati.

10. Ovako veli Gospod : na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni čovjeka ni živinčeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusallimskim opustjelim da nema čovjeka ni stanovnika ni živinčeta, opet će se čuti

11. Glas radostan i glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji će govoriti : slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je do vijeka milost njegova, koji će prinositi prinose zahvalne u domu Gospodnjem ; jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod.

12. Ovako veli Gospod nad vojskama : na ovom mjestu pustom, gdje nema čovjeka ni živinčeta, i u svijem gradovi-

ma njegovijem opet će biti torovi pastirski da počivaju stada.

13. U gradovima po gorama, u gradovima po ravnicima i u gradovima južnijem i u zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalema i po gradovima Judinijem opet će prolaziti stada ispod ruku brojačevijeh, veli Gospod.

14. Evo, idu dani, govori Gospod, kad ću izvršiti ovu dobru riječ koju rekoh za dom Izrailjev i za dom Judin.

15. U te dane i u to vrijeme učiniću da iznikne Davidu izdanak pravi, koji će činiti sud i pravdu na zemlji.

16. U te dane spašće se Juda, i Jerusaleim će stajati bez straha, i zvaće se : Gospod pravda naša.

17. Jer ovako veli Gospod : ne će nestati Davidu čovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva.

18. Ni sveštenicima Levitima ne će nestati preda mnom čovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klao žrtvu do vijeka.

19. Po tom dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

20. Ovako veli Gospod : ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noć da ne bude dana ni noći na vrijeme,

21. Onda će se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima sveštenicima slugama mojim.

22. Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morsk, tako ću umnožiti sjeme Davida sluga svojega i Levita sluga svojih.

23. Opet dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

24. Nijesi li vidio što reče taj narod govoreći : dvije porodice, koje bješe i zabrao Gospod, odbaci ih ? I ruže moj narod kao da već nije narod pred njima.

25. Ovako veli Gospod : ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i zemlji,

26. Onda ću i sjeme Jakovljevo i Davida sluga svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji će vladati sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem ; jer ću povratiti roblje njihovo i smilovaću se na njih.

GLAVA 34.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda, kad Navuhodonosor car Vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašću, i svi narodi vojevahu na Jerusalim i na sve gradove njegove, i reče :

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : idi i kaži Sedekiji caru Judinu i reci mu : ovako veli Gospod : evo, ja ću predati taj grad u ruke caru Vavilonskom, i on će ga spaliti ognjem.

3. A ti ne ćeš uteći iz njegove ruke, nego ćeš biti uhvaćen i predan u njegove ruke, i oči će se tvoje vidjeti s očima cara Vavilonskoga i njegova će usta govoriti s tvojim ustima i otići ćeš u Vavilon.

4. Ali čuj riječ Gospodnju, Sedekija care Judin ; ovako veli Gospod za te : ne ćeš poginuti od mača.

5. Nego ćeš umrijeti na miru, i kao što pališe očima tvojim, pregjašnjim carevima, koji su bili prije tebe, tako će paliti i tebi, i naricaće za tobom : jaoh gospodaru ; jer ja rekoh ovo, govori Gospod.

6. I каза Jeremija prorok Sedekiji caru Judinu sve ove riječi u Jerusaleimu.

7. A vojska cara Vavilonskoga udaraše na Jerusalim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Aziku, jer ti bjehu ostali tvrdi gradovi izmegju gradova Judinijeh.

8. Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija učini zavjet sa svijem narodom koji bješe u Jerusaleimu da im proglasi slobodu.

9. Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov.

10. I poslušashe svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušashe i otpustiše.

11. A poslije opet stashe uzimati robove i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje.

12. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoreći :

13. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ja učinih zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, govoreći :

14. Kad se svršuje sedma godina otpustajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaste me oci vaši niti prigruše uha svojega.

15. I vi se bjeste sada obratili i učinili što je pravo preda mnom proglašivši slobodu svaki bližnjemu svojem, učinivši zavjet preda mnom u domu koji se zove mojim imenom.

16. Ali udariste natrag i pogrdiste ime moje uzevši opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje.

17. Za to ovako veli Gospod : vi ne poslušaste mene da proglasite slobodu svaki bratu svojem i bližnjemu svojem ; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospod, maču, pomoru i gladi, i predaću vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim.

18. I predaću ljude koji prestupiše moj zavjet, koji ne izvršiše riječi zavjeta koji učinishe preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši izmegju polovina,

19. Knezove Judine i knezove Jerusalimske, dvorane i sveštenike i sav narod ove zemlje, koji progjoše izmegju polovina onoga teleta,

20. Predaću ih u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, i mrtva će tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

21. I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predaću u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima, koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara Vavilonskoga, koja se vratila od vas.

22. Evo, ja ću im zapovjediti, veli Gospod, i dovešću ih opet na ovaj grad, i biće ga i uzeće ga i spalice ga ognjem ; i gradove Judine obratiću u pustoš da niko ne će stanovati u njima.

GLAVA 35.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda

u vrijeme Joakima sina Josijina cara Judina, govoreći :

2. Idi k domu sinova Rihavovijeh i govori s njima, te ih dovedi u dom Gospodnji, u koju klijet. i podaj im vina neka piju.

3. Tada uzeh Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braću njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovijeh.

4. I dovedoh ih u dom Gospodnji, u klijet sinova Anana sina Igdalijina čovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijecu Masije sina Salumova, vratara.

5. I metnuh pred sinove doma Rihavova krčage pune vina, i čaše, pa im rekoh : pijte vino.

6. A oni rekoše : ne ćemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši : ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši do vijeka.

7. I kuće ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došli jaci.

8. I poslušasmo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da nepijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene ni sinovi naši ni kćeri naše,

9. Ni da gradimo kuća da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva.

10. Nego živimo u šatorima, i slušamo i činimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš.

11. A kad dogje Navuhodonosor car Vavilonski u ovu zemlju rekosmo : hajde da otidemo u Jerusalem ispred vojske Haldejske i vojske Sirske ; i tako ostasmo u Jerusalinu.

12. Tada dogje riječ Gospodnja Jeremiji govoreći :

13. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : idi i reci Judejcima i Jerusalinljanima : zar ne ćete da primite nauke da slušate riječi moje ? govori Gospod.

14. Izvršuju se riječi Jonadava sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega ; a ja vam govorih za rana jednako, a vi me ne poslušaste.

15. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći : vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeći im, pak ćete ostati u zemlji, koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prignuste uha svojega niti me poslušaste.

16. Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene.

17. Za to ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev : evo, ja ću pustiti na Judu i na sve stanovnike Jerusalemske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govorih a oni ne poslušаше, i zval ih a oni se ne odazvaše.

18. A porodici Rihavovoj reče Jeremija : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : što slušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i činite sve kako vam je zapovjedio,

19. Za to ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : ne će nestati Jonadavu sinu Rihavovu čovjeka koji bi stajao preda mnom do vijeka.

GLAVA 36.

A četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina dogje ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći :

2. Uzmi knjigu i napiši u nju sve riječi koje sam ti rekao za Izrailja i Judu i za sve narode, od kada ti počeh govoriti, od vremena Josijina do danas :

3. Eda bi čuo dom Judin sve zlo koje im mislim učiniti i vratio se svak sa svoga zloga puta da bih im oprostio bezakonje i grijeh njihov.

4. Tada Jeremija dozva Varuha sina Nirijina, i napisao Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve riječi Gospodnje koje mu govori.

5. Po tom zapovjedi Jeremija Varuhu govoreći : meni nije slobodno, te ne mogu otići u dom Gospodnji.

6. Nego idi ti, i pročitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, riječi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judejcima koji dođu iz gradova svojih pročitaj ;

7. Ne bi li moleći se pripali ka Gospodu i vratili se svaki sa svojega pu-

ta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospod izrekao za taj narod.

8. I učini Varuh sin Nirijin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i pročitaz iz knjige riječi Gospodnje u domu Gospodnjem.

9. A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglašise post pred Gospodom svemu narodu Jerusalemskom i svemu narodu koji dogje iz gradova Judinijeh u Jerusalemu.

10. I pročitao Varuh iz knjige riječi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom.

11. A kad ću Mihej sin Gemarije sina Safanova sve riječi Gospodnje iz knjige,

12. On sigje u dom carev u klijet pisarevu, i gle, ondje sjegjahu svi knezovi, Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i El-natan sin Ahvorov i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi.

13. I kaza im Mihej sve riječi što ću kad Varuh čitaše knjigu narodu.

14. Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Husijeva, i poručise mu : knjigu koju si čitao narodu uzmi u ruku i dogji ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirijin. i dogje k njima.

15. I oni mu rekoše : sjedi i čitaj da čujemo. I Varuh im je pročitao.

16. A kad čuše sve one riječi, svi se uplašise i rekoše Varuhu : kazaćemo caru sve te riječi.

17. I zapitaše Varuha govoreći : kaži nam kako si napisao sve te riječi iz usta njegovijeh.

18. A Varuh im reče : iz usta svojih kaziva mi sve te riječi, a ja pisah u knjigu mastilom.

19. Tada rekoše knezovi Varuhu : idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste.

20. Po tom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijeti Elisame pisara, i kazaše caru sve te riječi.

21. A car posla Judiju da donese knjigu ; i donese je iz klijeti Elisame pisara, i stade čitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara.

22. A car sjegjaše u zimnoj kući de-

vetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje.

23. I kad Judije pročita tri četiri lista, isiječe je car nožem pisarskim, i baci u oganj na žeravicu, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici.

24. Ali se ne uplašise, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovijeh čuvši sve one riječi.

25. I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne poslušao.

26. Nego zapovjedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiji sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri Gospod.

27. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji, po što car sažeže knjigu i riječi koje napisa Varuh iz usta Jeremijinih, govoreći :

28. Uzmi opet drugu, knjigu i napiši u nju sve pregjašnje riječi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin.

29. A za Joakima cara Judina reci : ovako veli Gospod : ti si sažegao onu knjigu govoreći : za što si napisao u njoj i rekao : doći će car Vavilonski i zatrti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljude i stoku ?

30. Za to ovako veli Gospod za Joakima cara Judina : ne će imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidovu, i mrtvo će tijelo njegovo biti bačeno na pripeku ob dan i na mrak ob noć.

31. Jer ću pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiću na njih i na stanovnike Jerusalemske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih ali ne poslušashe.

32. I uze Jeremija drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirijinu pisaru, a on napisa u nju iz usta Jeremijinih sve riječi što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih riječi.

GLAVA 37.

Po tom carova car Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Navuhodonosor car Vavilonski.

2. Ali ni on ni sluge njegove ni narod

zemaljski ne slušahu riječi Gospodnjih koje govoraše preko Jeremije proroka.

3. I posla car Sedekija Jeahala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše : pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu.

4. I Jeremija igjaše među narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu.

5. I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldeji koji bijahu Jerusaleim čuvši glas o njoj, otidoše od Jerusaleima.

6. A riječ Gospodnja dogje Jeremiji proroku govoreći :

7. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev : ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate : evo vojska Faraonova koja pogje vama u pomoć, vratiće se u svoju zemlju, u Misir.

8. A Haldeji će opet doći i opkoliće taj grad i uzeće ga i spaliće ga ognjem.

9. Ovako veli Gospod : ne varajte se govoreći : otići će od nas Haldeji; jer ne će otići.

10. I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja će se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni će ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem.

11. A kad otide vojska Haldejska od Jerusaleima radi vojske Faraonove,

12. Izide Jeremija iz Jerusaleima da bi otišao u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande među narod.

13. Ali kad bijaše na vratima Venijaminovijem, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreći : ti bježiš ka Haldejcima.

14. A Jeremija reče : nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima.

15. A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kući Jonatana pisara, jer od nje bijahu načinili tamnicu.

16. A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena.

17. Po tom posla car Sedekija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kući na samom, i reče mu govoreći : ima li riječ od Gospoda? A Jeremija reče : ima. Još reče : bićeš predan u ruke caru Vavilonskomu.

18. Po tom reče Jeremija caru Sede-
kiji : šta sam ti skrivio ili slugama tvo-
jim ili tomu narodu, te me metnuste
u tamnicu?

19. I gdje su vaši proroci koji vam
prorokuju govoreći : ne će doći car Va-
vilonski na vas ni na ovu zemlju?

20. Sada dakle poslušaj, care gospo-
daru moj, pusti preda se molbu moju,
nemoj me vraćati u kuću Jonatana pi-
sara, da ne umrem ondje.

21. Tada zapovjedi car Sedekija da
zatvore Jeremiju u trijem od tamnice
i da mu daju svaki dan po hljeb s uli-
ce hljebarske, dokle traje hljeba u gra-
du. Tako sjegjaše Jeremija u trijemu
od tamnice.

GLAVA 38.

A Sefatija sin Matanov i Godolija sin
Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pas-
hor sin Malhijin čuše riječi koje go-
vori Jeremija svemu narodu rekavši :

2. Ovako veli Gospod : ko ostane u
tom gradu, poginuće od mača, od gla-
di ili od pomora ; a ko otide ka Hal-
dejcima, ostaće živ, i duša će mu nje-
gova biti mjesto plijena, i biće živ.

3. Ovako veli Gospod : doista će taj
grad biti predan u ruke vojsci cara Va-
vilonskoga, i uzeće ga.

4. I rekoše knezovi caru : da se po-
gubi taj čovjek, jer on oslabljava ru-
ke vojnicima koji ostaše u ovom gra-
du, i ruke svemu narodu govoreći im
take riječi, jer taj čovjek ne traži doh-
ra ovom narodu nego zlo.

5. A car Sedekija reče : eto, u vašim
je rukama; jer car ne može ništa su-
prot vama.

6. Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u
jamu Malhije sina Amelehova, koja bi-
jaše u trijemu od tamnice, i spustiše
Jeremiju o užima; a u jami ne bješe
vode, nego glib, i Jeremija se uvali u
glib.

7. Ali kad ču Avdemeleh Etiopljanin,
dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu,
da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a
car sjegjaše na vratima Venijamino-
vijem,

8. Izide Avdemeleh iz dvora careva i
reče caru govoreći :

9. Care gospodaru moj, zlo učiniše ti
ljudi u svemu što učiniše Jeremiji pro-

roku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje
gdje je bio od gladi umr'o, jer nema
više hljeba u gradu.

10. Za to car zapovjedi Avdemelehu
Etiopljaninu govoreći : uzmi odavde
trideset ljudi i izvadi Jeremiju proro-
ka iz jame dok nije umr'o.

11. Tada uze Avdemeleh ljude, i do-
gje u dom carev pod riznicu, i uze o-
dande iznošenijeh haljina i starijeh rita,
i spusti ih Jeremiji u jamu o užima.

12. I reče Avdemeleh Etiopljanin Je-
remiji : podmetni te stare haljine i rite
pod pazuha ispod uža. I učini Jeremija
tako.

13. I izvukoše Jeremiju na užima i
izvadiše ga iz jame; i osta Jeremija u
trijemu od tamnice.

14. Po tom car Sedekija posla po Je-
remiju proroka, te ga dovedoše preda
nj u treći ulazak koji bijaše u domu
Gospodnjem; i reče car Jeremiji : za-
pitaću te nešto, nemoj mi zatajiti.

15. A Jeremija reče Sedekiji : da ti
kažem, ne ćeš li me pogubiti? a da te
svjetujem, ne ćeš me poslušati.

16. Tada se car Sedekija zakle Je-
remiji na samo govoreći : tako da je živ
Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu,
neću te pogubiti niti ću te dati u ruke
ljudima koji traže dušu tvoju.

17. Tada Jeremija reče Sedekiji : o-
vako veli Gospod Bog nad vojskama,
Bog Izrailjev : ako otideš ka knezovi-
ma cara Vavilonskoga, živa će ostati
duša tvoja, i grad ovaj ne će izgorjeti
ognjem, i tako ćeš ostati u životu ti i
dom tvoj.

18. Ako li ne otideš ka knezovima ca-
ra Vavilonskoga, ovaj će grad biti pre-
dan u ruke Haldejcima, koji će ga spa-
liti ognjem, i ti ne ćeš uteći iz ruku
njihovijeh.

19. A car Sedekija reče Jeremiji : ja
se bojim Judejaca koji su prebjegli ka
Haldejcima, da me ne predadu u nji-
hove ruke, te će mi se narugati.

20. A Jeremija reče : ne će te pre-
dati; poslušaj glas Gospodnji, koji ti
ja govorim, i dobro će ti biti i živa će
biti tvoja duša.

21. Ako li ne ćeš da izideš, ovo je što
mi pokaza Gospod :

22. Gle, sve žene koje su ostale u do-
mu cara Judina, odvešće se ka knezo-

vima cara Vavilonskoga, i one će reći : nagovoriše te i prevariše te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag.

23. Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešće se Haldejcima, i ti ne ćeš uteći iz ruku njihovih; nego ćeš dopasti u ruke caru Vavilonskom, i ovaj će grad izgorjeti ognjem.

24. Tada reče Sedekija Jeremiji : niko da ne dozna za te riječi, da ne pogineš.

25. Ako li knezovi čuvši da sam govorio s tobom dogju k tebi i reku ti : kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te ne ćemo pogubiti, i šta je car tebi govorio?

26. Reci im : ja pripadoh k caru moleći se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem ondje.

27. I dogjoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sa svijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga.

28. A Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jerusalem; i on bijaše ondje kad uzeše Jerusalem.

GLAVA 39.

Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalem i stade ga biti.

2. Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca četvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad.

3. I ugjoše svi knezovi cara Vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergal-sareser, Samgar-nevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-sareser, starješina nad vračima, i svi drugi knezovi cara Vavilonskoga.

4. A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše noću iz grada pokraj vrta carskoga na vrata među dva zida; i igjahu preko polja.

5. A vojska Haldejska gonjaše ih, i stiže Sedekiju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi.

6. I zakla car Vavilonski sinove Sedekijine u Rivli na njegove oči, i sve znatne ljude od Jude pokla car Vavilonski.

7. Iza toga Sedekiji iskopa oči, i sve-

za ga u dvoje verige mjedene, da ga odvede u Vavilon.

8. A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jerusalemske raskopaše.

9. A ostatak naroda što osta u gradu i prebjegoše koji prebjegoše k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon.

10. Samo najsiromašniji iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nevuzardan zapovjednik staražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive.

11. A Navuhodonosor car Vavilonski zapovjedi za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreći :

12. Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne čini mu zla, nego mu čini što ti god kaže.

13. I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevusazvan, starješina nad dvoranima, i Nergal-sareser, starješina nad vračima, i svi knezovi cara Vavilonskoga,

14. Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaše ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kući; tako osta među narodom.

15. A Jeremiji dogje riječ Gospodnja kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreći :

16. Idi i reci Avdemelehu Etiopljaninu govoreći : ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo ja ću učiniti da se zbudu riječi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršieće se pred tobom u onaj dan.

17. Ali ću tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospod, i ne ćeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš.

18. Jer ću te doista sačuvati, te ne ćeš pasti od mača, i biće ti duša tvoja mjesto plijena za to što si se pouzdao u me, govori Gospod.

GLAVA 40.

Riječ koja dogje Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga po što bješe okovan u verige među svijem robljem Jerusalemskim i Judinijem, koje se vogjaše u Vavilon.

2. I uzevši zapovjednik stražarski Je-

remiju reče mu : Gospod Bog tvoj izreče ovo zlo za ovo mjesto;

3. I nanese i učini kako reče, jer zgriješiste Gospodu i ne slušaste glasa njegova, za to vas snagje ovo.

4. Ali sada, evo, ja te opraštam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poći sa mnom u Vavilon, hodi, ja ću se brinuti za te; ako li ti nije volja poći sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoćeš i kuda ti je drago.

5. Ili kad se on još ne vraća, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim megu narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjenice i dar, i otpusti ga.

6. I tako dogje Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji.

7. A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad čuše da je car Vavilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu izmegju siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon.

8. Dogjoše u Mispu ka Godoliji Ismailo sin Netanijin i Joanan i Jonatan sinovi Karijini, i Seraja sin Tanumetov i sinovi Jofije Netofaćanina, i Jezanija sin nekoga Mahaćanina, oni i ljudi njihovi.

9. I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovim govoreći : ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru Vavilonskom, i dobro će vam biti.

10. A ja evo ću stajati u Mispi da dočekujem Haldejce koji će dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voće i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stojte u gradovima svojim koje držite.

11. Tako i svi Judejci, koji bijahu megu Moavcima i sinovima Amonovijem i Edomeima i po svijem zemljama, čuvši da je car Vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova,

12. Vratili se svi Judejci iz svihjeh mjesta kuda bijahu razagnani, i dogjoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabraše vina i voća vrlo mnogo.

13. A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjehu u polju dogjoše ka Godoliji u Mispu,

14. I rekoše mu : znaš li da je Valis car sinova Amonovijeh poslao po Ismaila sina Netanijina da te ubije? Ali im ne povjerovala Godolija sin Ahikamov.

15. Tada Joanan sin Karijin reče Godoliji na samo u Mispi govoreći : idem da ubijem Ismaila sina Netanijina, niko ne će doznati. Za što da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin?

16. Ali Godolija sin Ahikamov reče Joananu sinu Karijinu : nemoj to činiti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

GLAVA 41.

A sedmoga mjeseca dogje Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i jedoše ondje u Mispi s njim.

2. Po tom usta Ismailo sin Netanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše mačem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

3. I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše ondje, vojnike, pobi Ismailo.

4. A sutradan po što ubi Godoliju, dok još niko ne dozna,

5. Dogjoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrija ne brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnji.

6. Tada Ismailo sin Netanijin izide im na susret iz Mispe i igjaše plačući, i sretavši se s njima, reče im : hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu.

7. A kad dogjoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanijin s ljudima koji bijahu s njim i baci ih u jamu.

8. A megu njima se nagje deset ljudi koji rekoše Ismailu : nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i ječma i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braćom njihovom.

9. A jama u koju pobaca Ismailo sva tjelesa ljudi koje pobi uz Godoliju bi-

jaše ona koju načini car Asa bojeći se Vase cara Izrailjeva; i Ismailo sin Netanijin napuni je pobijenijeh ljudi.

10. I zarobi Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, kćeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe postavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanijin pogje da prijegje k sinovima Amonovijem.

11. Ali Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim čuše sve zlo što učini Ismailo sin Netanijin.

12. Tada uzeše sve svoje ljude i pogjoše da udare na Ismaila sina Netanijina, kojega nagjoše kod velike vode u Gavaonu.

13. I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joanana sina Karijina i sve vojvode što bjehu s njim, obradova se,

14. I sav narod što Ismailo zarobi iz Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijinu.

15. A Ismailo sin Netanijin pobježe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem.

16. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povратиše od Ismaila sina Netanijina, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona;

17. I otišavši stadoše u gostionici Himamovoj kod Vitlejema, da bi otišli i prešli u Misir,

18. Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanijin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

GLAVA 42.

Po tom dogjoše sve vojvode i Joanan sin Karijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko,

2. I rekoše Jeremiji proroku: pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oči tvoje vide,

3. Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim ćemo ići i šta ćemo raditi.

4. A Jeremija prorok reče im: poslu-

šaću; evo, pomoliću se Gospodu Bogu vašemu po vašim riječima, i što vam odgovori Gospod kazaću vam, neću vam zatajiti ni riječi.

5. A oni rekoše Jeremiji: Gospod neka nam je svjedok istinit i vjeran da ćemo činiti sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas.

6. Bilo dobro ili zlo, poslušaćemo riječ Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega.

7. A poslije deset dana dogje riječ Gospodnja Jeremiji;

8. Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko,

9. I reče im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem preda nj molbu vašu:

10. Ako ostanete u ovoj zemlji, saziđaću vas, i neću vas razoriti, i nasadiću vas i neću vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam učinio.

11. Ne bojte se cara Vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Gospod, jer sam ja s vama da vas sačuvam i da vas izbavim iz njegove ruke.

12. I učiniću vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu.

13. Ako li rećete: ne ćemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospoda Boga svojega

14. Govoreći: ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trugnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje ćemo se naseeliti,

15. Onda čujte riječ Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje,

16. Ondje će vas u zemlji Misirskoj stignuti mač kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniće vas ondje u Misiru i ondje ćete pomrijeti.

17. I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuće od mača i od gladi i od pomora, i ni jedan ih ne će ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih.

18. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se gnjev moj

i jarost moja izli na stanovnike Jerusalemske, tako će se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i bićete uklin i čudo i kletva i rug, i ne ćete više vidjeti ovoga mjesta.

19. Gospod vam govori, ostanci Judini! ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedočim danas.

20. Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodu Bogu našem, i kako reče Gospod Bog naš, javi nam i učinimo.

21. A kad vam javih danas, ne ćete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas.

22. Znajte dakle da ćete izginuti od mača i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otići da se stanite.

GLAVA 43.

A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve riječi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te riječi,

2. Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreći: nije istina što govoriš; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš: ne idite u Misir da se ondje stanite.

3. Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon.

4. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušашe glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj.

5. Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani,

6. Ljude i žene i djecu i kćeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovjednik stražarski s Godolijom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Varuha sina Nirijina,

7. I otidoše u zemlju Misirsku, jer ne poslušашe glasa Gospodnjega; i dogjoh se do Tafnesa.

8. I dogje riječ Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreći:

9. Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peći za opeke što je na

vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci;

10. I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću poslati i dovesti Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i metnuću prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeće carski šator svoj na njemu.

11. Jer će doći i zatrti zemlju Misirsku; ko bude za smrt otići će na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za mač, pod mač.

12. I raspaliću oganj u kućama bogova Misirskih; i popaliće ih i odvešće ih u ropstvo, i ogrnuće se zemljom Misirskom kao što se pastir ogrće plaštem svojim, i otići će odande s mirom.

13. I izlomiće stupove u domu sunčanom što je u zemlji Misirskoj, i kuće bogova Misirskih popaliće ognjem.

GLAVA 44.

Riječ koja dogje Jeremiji za sve Judejce koji življahu u zemlji Misirskoj, koji življahu u Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji Patrosu, govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalem i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima,

3. Za zloću njihovu koju činiše da bi me gnjevili hodeći da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oči vaši.

4. I slah k vama sve sluge svoje proroke za rana jednako govoreći: ne činite toga gada, na koji mrzim.

5. Ali ne poslušашe niti prignuše uha svojega da se vrate od zloće svoje, da ne kade drugim bogovima.

6. Za to se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas.

7. A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: za što sami sebi činite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljude i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostanu u vas ostatka,

8. Gnjeveći me djelima ruku svojih, kadeći drugim bogovima u zemlji Misirskoj, u koju dogjoste da se stanite

da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji.

9. Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovih, i svoja zla i zla žena svojih, koja činiše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim?

10. Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oće vaše.

11. Za to ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce.

12. I uzeću ostatak Judin koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Misirsku da se ondje stani, i izginuće svi; u zemlji će Misirskoj pasti i izginuti od maća i od gladi, malo i veliko, izginuće od maća i od gladi, i biće uklin i čudo i prokletstvo i rug.

13. I pohodiću one koji nastavaju u zemlji Misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalam, mačem, glaglu i pomorom;

14. I ni jedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje stane, ne će uteći niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se ne će vratiti, osim koji pobjegnu.

15. Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znagjahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajale ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji Misirskoj, u Patrosu, govoreći :

16. Što nam kaza u ime Gospodnje, ne ćemo te poslušati;

17. Nego ćemo činiti sve što je izašlo iz naših usta kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve, kao što smo činili mi i oći naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne vigjasmo.

18. A od kad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od maća i od gladi.

19. I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glava-ra svojih pečemo kolače služeći joj i ljevamo joj naljeve?

20. Tada reče Jeremija svemu narodu,

ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreći :

21. Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim vi i oći vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne dogje li mu u sree?

22. I ne može Gospod više podnositi zloće djela vaših i gadova koje činiste, te zemlja vaša posta pustoš i čudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas.

23. Za to što kadiste i što griješiste Gospodu i ne slušaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedočanstvima njegovijem ne hodiste, za to vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas.

24. Još reče Jeremija svemu narodu i svijem ženama : čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ste u zemlji Misirskoj.

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći : vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršiste govoreći : izvršivaćemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršiste.

26. Za to čujte Judejci riječ Gospodnju, svi Judejci koji stanujete u zemlji Misirskoj : evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospod, da se ime moje ne će više izricati ustima ni jednoga Judejca u svoj zemlji Misirskoj da bi rekao : tako da je živ Gospod Gospod!

27. Evo, ja ću paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judejci koji su u zemlji Misirskoj svi će ginuti od maća i od gladi, dokle ih ne bude ni jednoga.

28. A koji uteku od maća, vratiće se iz zemlje Misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje nastane, poznaće čija će se riječ navršiti, moja ili njihova.

29. A ovo da vam je znak govori Gospod, da ću vas pohoditi na tom mjestu da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo;

30. Ovako veli Gospod : evo, ja ću dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ru-

ke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražao dušu njegovu.

GLAVA 45.

Riječ koju reče Jeremija prorok Varuhu sinu Nirijinu, kad pisaše ove riječi u knjigu iz usta Jeremijinih, četvrte godine Joakima sina Josijina, govoreći :

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev za tebe, Varuše :

3. Rekao si : teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišući, i mira ne nalazim.

4. Reci mu ovo : ovako veli Gospod : evo, što sam sagradio ja razragnjujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji.

5. A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja ću pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali ću tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otiđeš.

GLAVA 46.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za narode :

2. Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na rijeci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina.

3. Pripravite štite i štitiće, i idite u boj;

4. Prežite konje, i pojašite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblaćite se u oklope.

5. Za što ih vidim gdje se poplašiš, vraćaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bježe bez obzira? Strah je od svuda, govori Gospod.

6. Da ne uteče laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijegu rijeke Efrata spotaknu i padnu.

7. Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke?

8. Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli : idem, pokriću zemlju, zatreću grad i one koji žive u njemu.

9. Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izagju junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk.

10. Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu

nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; mač će ih proždrijeti i nasitiće se i opiće se krvlju njihovom; jer će biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Efratu.

11. Izidi u Galad i uzmi balsama, djevotko kćeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, ne ćeš se izliječiti.

12. Narodi čuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je zemlja, jer se spotiču junak o junaka, te obojica padaju.

13. Riječ koju reče Gospod Jeremiji proroku o dolasku Navuhodonosora cara Vavilonskoga da potre zemlju Misirsku :

14. Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite : stani i pripravi se, jer mač proždrije što je oko tebe.

15. Za što se povaljaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara.

16. Čini, te se mnogi spotiču i padaju jedan na drugoga, i govore : ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred mača nasilnikova.

17. Viču ondje : Faraon car Misirski propade, progje mu rok.

18. Tako da sam ja živ, govori car kojemu je ime Gospod nad vojskama; kao Tavor među gorama i kao Karmil na moru doći će.

19. Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, kćeri Misirska; jer će Nof opustjeti i spaliće se da ne će niko živjeti u njemu.

20. Misir je lijepa junica, ali pogibao ide, ide sa sjevera.

21. I najamnici su njegovi usred njege kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše. ne ostaše, jer dogje na njih dan nesreće njihove, vrijeme pohojenja njihova.

22. Glas će njihov ići kao zmijinj, jer oni idu s vojskom i doći će sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva.

23. I oni će posjeći šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja.

24. Posrami se kći Misirska, predana je u ruke narodu sjevernom.

25. Govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : evo, ja ću pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Misir i bogove nje-

gove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzdaju u nj.

26. I daću ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije će biti naseljen kao prije, govori Gospod.

27. A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izrailju, jer evo ja ću te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov će se vratiti i počivaće, i biće miran i niko ga ne će plašiti.

28. Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam ja s tobom; jer ću učiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi ne ću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a ne ću te ostaviti sa svijem bez kara.

GLAVA 47.

Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu.

2. Ovako veli Gospod : evo, voda dolazi sa sjevera, i biće kao potok koji se razljeva, i potopiće zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi će vikati, i ridaće svi stanovnici zemaljski.

3. Od topota kopita jakih *konja* njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske točkova njegovijeh, ne će se obazreti ocevi na sinove, jer će im ruke klonuti,

4. Od onoga dana koji će doći da istrijebi sve Filisteje i da zatire Tir i Sidon i sve ostale pomoćnike, jer će Gospod istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora.

5. Očelaviće Gaza, propašće Askalon i ostatak doline njihove; dokle ćeš se rezati?

6. Jaoh, maču Gospodnji, kad ćeš se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se.

7. Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod dađe zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

GLAVA 48.

Za Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : teško Nevonu! jer će se opustošiti; Kirijatajim će se

posramiti i uzeti; Mizgav će se posramiti i prepasti.

2. Ne će se više hvaliti Moav Esevenom; jer mu zlo misle : hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjećeš; mač će te goniti.

3. Čuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko.

4. Moav se satr; stoji vika djece njegove.

5. Jer će se putem Luitskim dizati plač bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji će čuti strašnu viku :

6. Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vrijes u pustinji.

7. Jer što se uzdaš u svoja djela i u blago svoje, za to ćeš se i ti uzeti, i Hamos će otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

8. I doći će zatirač u svaki grad, ne će se sačuvati ni jedan grad; dolina će propasti i ravnica će se opustošiti, jer Gospod reče.

9. Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer će gradovi njegovi opustjeti da ne će niko živjeti u njima.

10. Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko usteže mač svoj od krvi!

11. Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i počivao na drozdini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; za to mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio.

12. Za to, evo, idu dani, govori Gospod, da mu posljem premetače, koji će ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjebove njegove pokidati.

13. I Moav će se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izrailjev s Vetilja gada svojega.

14. Kako govorite : jaki smo i junaci u boju?

15. Moav će se opustošiti i gradovi će njegovi propasti, i najbolji mladići njegovi sići će na zaklanje, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

16. Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti.

17. Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite : kako se slomi jaki štap, slavna palica?

18. Sigji sa slave svoje, i sjedi na

mjesto zasušeno, kćeri, koja živiš u Devonu; jer će zatirač Moavov doći na tebe i raskopaće gradove tvoje.

19. Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u Aroiru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi?

20. Posrami se Moav, jer se razbi; ridajte i vičite; javite u Arnon da se Moav opustoši.

21. Jer sud dogje na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat,

22. I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim,

23. I na Kirijatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon,

24. I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje Moavske, koji su daleko i koji su blizu.

25. Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod.

26. Opojte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja Moav u bljuvotini svojoj, i bude i on podsmijeh.

27. Jer nije li tebi Izrailj bio podsmijeh? je li se zatekao među lupežima, te kad god govoriš o njemu poskakuje?

28. Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju u rasjelini.

29. Čusmo ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegovu i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegovu.

30. Znam ja, govori Gospod, obijest njegovu; ali ne će biti tako; laži njegove ne će učiniti ništa.

31. Za to ću raditi za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaće se za onima u Kir-eresu.

32. Više nego za Jazirom plakaću za tobom, lozo Sivamska; odvođe tvoje prijegjoše more, dopriješe do mora Jazirskoga; zatirač napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju.

33. I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moavske, i učinih te nesta u kacama vina; niko ne će gaziti pjevajući; pjesma ne će se više pjevati.

34. Od vike Esevonske, koja doprije do Eleale, podigoše viku do Jase, od Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer će i voda Nimrimskih nestati.

35. I učiniću, govori Gospod, da ne

bude Moavu čovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim.

36. Za to će srce moje pištati za Moavom kao svirala, i srce će moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-eresu, jer će mu sva tečevina propasti.

37. Jer će sve glave biti ćelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet.

38. Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod.

39. Ridajte: kako je satrven! kako Moav obrnu pleći sramotan? i posta Moav podsmijeh i strahota svjema koji su oko njega.

40. Jer ovako govori Gospod: evo, kao orao doletjeće i raširiće krila svoja nad Moavom.

41. Kerijot je pokoren i tvrda se mjesta zauzeše, i srca će u junaka Moavovijeh biti u onaj dan kao srce u žene koja se poragja.

42. I Moav će se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospoda.

43. Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniče Moavski, govori Gospod.

44. Ko uteče od straha, pašće u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer ću pustiti na njega, na Moava, godinu pohogjenja njihova, govori Gospod.

45. U sjenu Esevonskom ustaviše se koji bježahu od sile; ali će oganj izaći iz Esevona i plamen isred Siona, i opaliće kraj Moavu i tjeme nemirnicima.

46. Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiše, i kćeri tvoje odvedoše u ropstvo.

47. Ali ću povratiti roblje Moavovo u posljednje vrijeme, govori Gospod. Doveđe je sud Moavu.

GLAVA 49.

Za sinove Amonove, ovako veli Gospod: zar Izrailj nema sinova? zar nema nasljednika? za što Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i za što se narod njegov naseli u njegovijem gradovima?

2. Za to evo idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti da se čuje vika ubojna u Ravi sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popa-

ljena ognjem ; i Izrailj će obladati onima koji bjehu njim obladali, govori Gospod.

3. Ridaj Eševone, jer je Gaj opustošen ; vičite sela Ravska, pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova ; jer će Malhom otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

4. Što se hvališ dolinama ? Rastopila se dolina tvoja, kćeri odmetnice ! koja se uzdaš u blago svoje : ko bi udario na me ?

5. Evo ja ću pustiti na te strah od svuda u naokolo, govori Gospod Gospod nad vojskama, i raspršaćete se svi, i ne će biti nikoga da sakupi bježan.

6. Ali ću poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospod.

7. Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama : zar nema više mudrosti u Temanu ? nestala li svjeta razumnina ? iščilje li mudrost njihova ?

8. Bježite, obratite pleći, zavrite se duboko, stanovnici Dedanski, jer ću pustiti na Isava pogibao njegovu u vrijeme kad ću ga pohoditi.

9. Da ti dogju berači, ne bi li ti ostavili pabiraka ? da dogju lupči noću, ne bi li odnijeli koliko im je dosta ?

10. Ali ja ogoluznih Isava, otkrih potaje njegove da se ne može sakriti ; propade sjeme njegovo, braća njegova i susjedi njegovi, niko ne osta.

11. Ostavi sirote svoje, ja ću im život sačuvati, i udovice tvoje neka se uzdaju u me.

12. Jer ovako veli Gospod : evo, koji ne bi trebalo da piju iz čaše, doista će piti ; a ti li ćeš ostati bez kara ? ne ćeš ostati bez kara, nego ćeš za cijelo piti.

13. Jer sobom se zaklinjem, govori Gospod, da će Vosora biti pustoš, rug, čudo i prokletstvo, i svi će gradovi njezini biti pustinja vječna.

14. Čuh glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima *da reče* : skupite se i idite na nju, i dignite se u boj.

15. Jer gle, učiniću te da budeš mali među narodima i prezren među ljudima.

16. Obijest tvoja i ponositost srca tvogjega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem i držiš se visokih humova ; da načiniš sebi gnijezdo visoko kao

orao, i odande ću te svaliti, govori Gospod.

17. I zemlja će Edomska biti pustinja, ko progje mimo nju, svak će se čuditi i zviždati radi svijeh rana njezinijeh.

18. Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, ne će se naseliti ondje niko niti će se baviti ondje sin čovječji.

19. Gle, kao lav lazaći će podižući se više nego Jordan na stan silnoga ; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviti nad njom onoga ko je izabran ; jer ko je kao ja ? i ko će se preći sa mnoom ? i koji će mi pastir odoljeti ?

20. Za to čujte namjeru Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske : zaista najmanji iz stada razvlaćiće ih, zaista će opustjeti stan s njima.

21. Od praske padanja njihova zemlja će se tresti, i vika će se njihova čuti na crvenom moru.

22. Gle, doći će i doletjeće kao orao i raširiće krila svoja nad Vosorom, i biće sree u junaka Edomskih kao sree u žene koja se poragja.

23. Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer ću zle glase ; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti.

24. Damasak klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju.

25. Kako se ne ostavi slavni grad ? grad radosti moje ?

26. Za to će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama.

27. I raspaliću oganj u zidovima Damaštanskim, i proždrijeće dvore Vendaradove.

28. Za Kidari carstva Asorska, koja razbi Navuhodonosor car Vavilonski, ovako veli Gospod : ustanite, idite na Kidar, i zatrite sinove istočne.

29. Uzeće im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteće, i vikaće na njih strašno od svuda.

30. Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car Vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas.

31. Ustanite, idite k narodu mirnome,

koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami.

32. I kamile će njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaću ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i dovešću pogibao na njih sa svih strana, govori Gospod.

33. I Asor će biti stan zmajevski, pustinja do vijeka: niko se ne će ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji.

34. Riječ Gospodnja koja dogje Jeremiji proroku za Elam, u početku carovanja Sedekije cara Judina, govoreći:

35. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću slomiti luk Elamu, glavnu silu njihovu;

36. I dovešću na Elam četiri vjetra s četiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaću ih, tako da ne će biti naroda kuda ne će otići prognanici Elamski.

37. I uplašiću Elamce pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiću zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiću za njima mač dokle ih ne zatrem.

38. I namjestiću prijesto svoj u Elamu, i istrijebiću odande cara i knezove, govori Gospod.

39. Ali u posljednje vrijeme povratiću roblje Elamsko, govori Gospod.

GLAVA 50.

Riječ koju reče Gospod za Vavilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka.

2. Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi.

3. Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji će mu zemlju opustiti, da ne će biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeći će i otići.

4. U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doći će sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, ići će plaćući i tražići Gospoda Boga svojega.

5. Pitaće za put u Sion, i obrativši se onamo reći će: hodite, sjedinimo se s Gospodom zavjetom vječnijem, koji se ne zaboravlja.

6. Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj.

7. Ko ih nagje, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriše: ne ćemo biti krivi, jer zgriješiše Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadu otaca njihovijeh.

8. Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao ovnovi pred stadom.

9. Jer, evo, ja ću podignuti i dovešću na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji će se uvrstati da se biju s njim, i uzeće ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraćaju se prazne.

10. I zemlja će se Haldejska oplijeniti, svi koji će je plijeniti nasitiće se, govori Gospod.

11. Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneći moje nasljedstvo; jer bješnje-ste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji.

12. Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biće posljednja među narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš.

13. Od gnjeva Gospodnjega ne će se u njoj živjeti, nego će sva opustjeti; ko god progje mimo Vavilon, čudiće se i viždaće radi svih rana njegovijeh.

14. Postavite se oko Vavilona svi koji natežete luk, strijelajte ga, ne žalite strijela: jer je sagriješio Gospodu.

15. Vičite na nj u naokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je činio, onako mu učinite.

16. Istrijebite iz Vavilona sijača i onoga koji maše srpom o žetvi; od mača nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi.

17. Izrailj je stado razagnano, lavovi ga rasplašiše; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Navuhodonosor car Vavilonski.

18. Za to ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja ću pohoditi cara Vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga.

19. I povratiću Izrailja u torove njegove, i pašće po Karmilu i Vasanu; i

po gori Jefremovoj i Galadu sitiće se duša njegova.

20. U one dane i u ono vrijeme, govori Gospod, tražiće se bezakonje Izraeljevo, ali ga ne će biti; i grijesi Judini, ali se ne će naći, jer ću oprostiti onima koje ostavim.

21. Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i učini sve kako ti zapovjedim.

22. Vika je ubojna u zemlji i polom velik.

23. Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Vavilon posta čudo megu narodima?

24. Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznajući, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodom.

25. Gospod otvori rizinicu svoju i izvali oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda Gospoda na vojskama u zemlji Haldejskoj.

26. Hodite na nju s kraja zemlje, otkorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka.

27. Pokoljite mačem sve teoce njezine, neka sigju na zaklanje; teško njima! jer dogje dan njihov, vrijeme pohogjenja njihova.

28. Čuje se glas onijeh koji bježe i koji utekoše iz zemlje Vavilonske da jave u Sionu osvetu Gospoda Boga našega, osvetu dvora njegova.

29. Sazovite na Vavilon mnoštvo; svi koji natežete luk, stanite u okô prema njemu u naokolo da ne uteče ni jedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je činio, onako mu učinite, jer se je suprot Gospodu uznosio, suprot svecu Izraeljevu.

30. Za to će mladići njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod.

31. Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod Gospod nad vojskama, jer dogje dan tvoj, vrijeme da te pohodim.

32. Ponositi će se spotaći i pasti, i ne će biti nikoga da ga podigne; i raspliću oganj u gradovima njegovijem, i spaliće svu okolinu njegovu.

33. Ovako veli Gospod nad vojskama:

sila se čini sinovima Izraeljevijem i sinovima Judiujem; koji ih zarobiše, drže ih, ne će da ih puste.

34. Izvavitelj je njihov silan, ime mu je Gospod nad vojskama, on će doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike Vavilonske.

35. Mač na Haldejee, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudarce njegove.

36. Mač na laže njegove, i poludjeće; mač na junake njegove, i prepašće se.

37. Mač na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaće kao žene; mač na blago njegovo, i razgrabiće se.

38. Suša na vode njegove, i usahnucé, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju.

39. Za to će se ondje nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove će ondje stanovati; i ne će se naseliti do vijeka i ne će se u njoj živjeti nigda.

40. Kao kad Gospod zatr Sodom i Gommor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, ne će se niko ondje naseliti, niti će se baviti u njoj sin čovječji.

41. Evo, narod će doći sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignucé se od krajeva zemaljskih.

42. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti, niti će žaliti; glas će im kao more bučati i jahaće na konjma, spremni kao junaci za boj, na tebe, kéeri Vavilonska.

43. Car Vavilonski kad čuje glas o njima, klonuće mu ruke, tuga će ga spopasti i bolovi kao porodilju.

44. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postavicu nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti?

45. Za to čujte namjeru Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju Haldejsku: zaista najmanji iz stada razvlačiće ih, zaista će opustiti stan s njima.

46. Od praske kad se uzme Vavilon potrešće se zemlja, i vika će se čuti po narodima.

GLAVA 51.

Ovako govori Gospod: evo, ja ću podignuti na Vavilon i na one koji žive u-

sred onijeh koji ustaju na me vjetar koji mori.

2. Poslaću na Vavilon vijače koji će ga razvijati i zemlju njegovu isprazniti, jer će ga opkoliti sa svih strana u dan nevolje njegove.

3. Strijelac neka nateže luk na strijelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladića njegovih, potrite mu svu vojsku,

4. Neka padnu pobijeni u zemlji Haldejskoj i izbodeni na ulicama njegovim.

5. Jer nije ostavio Izrailja i Judu Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice sveu Izrailjevu.

6. Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaća mu što je zaslužio.

7. Vavilon bijaše zlatna čaša u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju: vina njegova piše narodi, za to poludješe narodi.

8. U jedan put pade Vavilon i razbi se; ridajte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscijelio.

9. Liječismo Vavilon, ali se ne iscijeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba dopire sud njegov i diže se do oblaka.

10. Gospod je iznio pravdu našu; hođite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega.

11. Čistite strijele, uzmite štitove; Gospod podiže duh careva Midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatire; jer je osveta Gospodnja, osveta crkve njegove.

12. Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrdite stražu, postavite stražare, namjestite, zasjede; jer je Gospod namislio, i učiniće što je rekao za stanovnike Vavilonske.

13. O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! dogje kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu.

14. Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će ti pjevati pjesmu.

15. On je stvorio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razapeo nebesa.

16. Kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih.

17. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima.

18. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

19. Nije taki dio Jakovljevi; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova: ime mu je Gospod nad vojskama.

20. Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom sattrh narode i tobom rasuh carstva.

21. I tobom sattrh konja i jahača njegova; i tobom sattrh kola i koji sjegjahu na njima.

22. I tobom sattrh čovjeka i ženu, i sattrh tobom starca i djetete, i sattrh tobom momka i djevojku.

23. I tobom sattrh pastira i stado njegovo, i tobom sattrh orača i volove njegove ujarmljene, i sattrh tobom knezove i vlastelje.

24. I platiću Vavilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje učiniše Sionu, na vaše oči, govori Gospod.

25. Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuću rukom svojom na te i svaliću te sa stijena, i načiniću od tebe goru izgorjelu.

26. I ne će uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer ćeš biti pustoš vječna, govori Gospod.

27. Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube među narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Minijsko i Ashanasko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste.

28. Pripravite narode suprot njemu, careve Midske i vojvode njihove i sve vlastelje njihove i svu zemlju države njihove.

29. I zemlja će se zatresti i uzmučiti, jer će se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju Vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj.

30. Prestaše vojevati junaci Vavilonski, stoje u gradu, nesta sile njihove,

postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se.

31. Glasnik će sretati glasnika, i poslanik će sretati poslanika da jave caru Vavilonskom da mu je uzet grad sa svih krajeva,

32. I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i vojnici se prepali.

33. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev : kći je Vavilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa će doći vrijeme da se požnje.

34. Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, načini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me.

35. Nepravda koja se čini meni i momu tijelu neka *dogje* na Vavilon, reći će stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoriće Jerusolim.

36. Za to ovako veli Gospod : evo, ja ću raspraviti parbu tvoju i osvetiću te; i osušiću more njegovo, i izvore ću njegove osušiti.

37. I Vavilon će postati gomila, stan zmajevski, čudo i podsmijeh da niko ne će živjeti u njemu.

38. Rikaće svi kao lavovi i viti kao lavići.

39. Kad se ugriju, iznićeću im da piju, i opojiću ih da se razvesele i zaspe vječnijem snom, da se ne probude, govori Gospod.

40. Svešću ih na zaklanje kao jaganjce, kao ovnove s jarcima.

41. Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje ? kako Vavilon posta čudo među narodima ?

42. More usta na Vavilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh.

43. Gradovi njegovi postaše pustoš, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz uju sin čovječji.

44. I pohodiću Vila u Vavilonu i izvući ću iz usta njegovijeh što je proždrio, i ne će se više stjecati k njemu narodi, i zid će Vavilonski pasti.

45. Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodnjega.

46. Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplašite od glasa koji će se čuti u zemlji; a doći će glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje će biti u zemlji, i gospodar će ustati na gospodara.

47. Za to evo idu dani kad ću pohoditi rezane likove Vavilonske, i sva će se zemlja njegova posramiti, i svi će pobijeni njegovi pasti usred njega.

48. Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaće nad Vavilonom, jer će doći na nj sa sjevera zatirači, govori Gospod.

49. I kao što je Vavilon učinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako će pasti u Vavilonu pobijeni sve zemlje.

50. Koji utekoste od mača, idite, ne stojte : pominjite Gospoda iz daleka, i Jerusolim neka vam je u sren.

51. Posramismo se, što čusmo rug, stid popade lice naše, što tugjini ugjoše u svetinju doma Gospodnjega.

52. Za to, gle, idu dani, govori Gospod, kad ću pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj ječaće ranjenici.

53. Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doći će od mene na nj zatirači, govori Gospod.

54. Čuje se velika vika iz Vavilona, i velik polom iz zemlje Haldejske.

55. Jer Gospod zatire Vavilon, i ukiđa u njemu veliku vrevu; i vali će njihovi bućati kao velika voda, vika će se njihova razlijeđati.

56. Jer dogje na nj, na Vavilon, zatirač, junaci se njegovi zarobiše, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospod Bog, koji plaća, doista će platiti.

57. Opojiću knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da će zaspati vječnijem snom i ne će se probuditi, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

58. Ovako veli Gospod nad vojskama : široki zidovi Vavilonski sa svijem, će se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem će se spaliti, te će ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili za oganj.

59. Riječ što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijina,

kad pogie od Sedekije cara Judina u Vavilon četvrte godine carovanja njegova; a Seraja bješe glavni posteljniki.

60. A Jeremija napisa u jednu knjigu sve zlo koje ščase doći na Vavilon, sve ove riječi što su napisane za Vavilon.

61. I reče Jeremija Seraji: kad dogješ u Vavilon, tada gledaj i pročitaj sve ove riječi;

62. I reci: Gospode, ti si govorio za ovo mjesto da ćeš ga zatrti da niko ne živi u njemu, ni čovjek ni živinče, nego da je pustoš do vijeka.

63. A kad pročitаш ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Efrat.

64. I reci: tako će potonuti Vavilon i ne će se podignuti oda zla koje će pustiti na nj, i oni će iznemoći. Dovde su riječi Jeremijine.

GLAVA 52.

Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalamu. Materi mu bješe ime Amutala kći Jeremijina, iz Livne.

2. On činjaše što je zlo pred Gospodom sa svijem kako je činio Joakim.

3. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalamu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

4. I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dogje Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalam; i stadoše u oko pod njim, i načiniše opkope oko njega.

5. I grad bi opkoljen do jedaneste godine carovanja Sedekijina.

6. I devetoga dana četvrtoga mjeseca nastala velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

7. Tada grad bi provaljen, i vojnici svi pobjegoše i izidoše iz grada noću na vrata izmegju dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otiđoše putem k pustinji.

8. Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigloše Sedekiju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

9. I uhvatiše cara i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi.

10. I pokla car Vavilonski sinove Sedekijine na njegove oči, i sve knezove Judine pokla u Rivli.

11. I Sedekiji iskopa oči, i svezav ga u dvoje verige mjedene odvede ga car Vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, gdje osta do smrti svoje.

12. A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dogje u Jerusalam Nevuzardan zapovjednik stražarski, koji služao caru Vavilonskom.

13. I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalamu; sve velike kuće popali ognjem.

14. I sve zidove Jerusalamске u naokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim.

15. A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebješko k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski.

16. Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

17. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u Vavilon.

18. I lonce i lopate i viljuške i kotliće i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

19. I umivaonice i mašice s kotlićima i loncima i svijetnjacima i kadio nicama i čašama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski,

20. Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mjedjenih što bijahu pod podnožjima, što načini car Solomun za dom Gospodnji, ne bješe mjere mjedi od svih tih sudova.

21. A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata, u visinu, a u naokolo od dvanaest lakata, a četiri prsta bješe svaki debeo i šupalj;

22. I ozgo na njemu bijaše ogavlje mjedeno, i ogavlje bješe visoko pet lakata i pletenica i šipci oko ogavlja, sve od mjedi; tako bijaše i drugi stup sa šipcima.

23. I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici u naokolo bijaše sto.

24. Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara.

25. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se nagjoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nagjoše u gradu.

26. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu.

27. A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje.

28. Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuće i dvadeset i tri Judejca;

29. Godine osamnaeste Navuhodono-

sorove preseli iz Jerusolima osam stotina i trideset i dvije duše;

30. Godine dvadeset treće Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik stražarski Judejaca sedam stotina i četrdeset i pet duša; svega četiri tisuće i šest stotina duša.

31. A trideset sedme godine od kako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

32. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

33. I promijeni mu haljine tamničke, i on jegjaše svagda s njim svega vijeka svojega.

34. I hrana mu se jednako davaše od cara Vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PLAČ JEREMIJIN.

GLAVA 1.

Kako sjedi sam, posta kao udovica grad koji bješe pun naroda! velik među narodima, glava među zemljama potpade pod danak!

2. Jednako plače noću, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svih koji ga ljubljahu da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postade mu neprijatelji.

3. Iseli se Juda od muke i ljutoga ropstva; sjedi među narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu.

4. Putovi Sionski tuže, jer niko ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, sveštenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan.

5. Protivnici njegovi postade glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospod ucvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem.

6. I otiđe od kćeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni

koji ne nalaze paše; idu nemoćni pred onijem koji ih goni.

7. Opominje se Jerusolima u muci svojoj i u jadu svom svijeh milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu.

8. Teško sagriješi Jerusolima, za to posta kao nečista žena; svi koji su ga poštovali preziru ga, jer vidješe golotinju njegovu; a on uzdiše, i okreće se nastrag.

9. Nečistota mu bješe na skutovima; nije mislio na kraj svoj; pao je za čudo a nema nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode, muku moju, jer se neprijatelj ponio.

10. Neprijatelj poseže rukom na sve drage stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio: da ne dolaze na sabor tvoj.

11. Sav narod njegov uzdiše tražeći hljeba, daju dragocjene stvari svoje za

jelo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poništen.

12. Zar vam nije stalo, svi koji prolazite ovuda? pogledajte i vidite, ima li bola kakav je moj, koji je meni dopao, kojim me ucvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva svojega.

13. S visine pusti oganj u kosti moje, koji ih osvoji; razape mrežu nogama mojima, obori me nauznakom, pustoši me, te po vas dan tužim.

14. Svezan je rukom njegovom jaram od grijeha mojih, usukani su i dogjoše mi na vrat; obori silu moju; predade me Gospod u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti.

15. Polazi Gospod sve junake moje u sred mene, sazva na me sabor da potre mladiće moje; kao grožgje u kaci izgazi Gospod djevojku kćer Judinu.

16. Za to ja plačem, oči moje, oči moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi okriepio dušu moju; sinovi koji propadoše, jer nadvlada neprijatelj.

17. Sion širi ruke svoje, nema nikoga da ga tješi; Gospod zapovjedi za Jakova, tega opkoliše neprijatelji; Jerusolim posta megju njima kao nečista žena.

18. Pravedan je Gospod, jer se suprotih zapovijesti njegovoj; čujte, svi narodi, i vidite bol moj; djevojke moje i mladići moji otidoše u ropstvo.

19. Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše; sveštenici moji i starješine moje pomriješe u gradu tražeći hrane da okrijepe dušu svoju.

20. Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga, utroba mi se uskoлебala, srce se moje prevrće u meni, jer se mnogo suprotih; na polju učini me sirotom mač, a kod kuće sama smrt.

21. Čuju gdje uzdišem, ali nema nikoga da me potješi; svi neprijatelji moji čuše za nesreću moju i raduju se što si to učinio; dovešćeš dan koji si oglasio, te će oni biti kao ja.

22. Neka izagje preda te sva zloća njihova, i učini kao što si učinio meni za sve grijeha moje; jer je mnogo uzdah mojih i srce je moje žalosno.

GLAVA 2.

Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kćer Sionsku! svrže s neba na

zemlju slavu Izrailjevu, i ne opomenu se podnožja nogu svojih u dan gnjeva svojega!

2. Gospod potr nemilice sve stanovne Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kćeri Judine, i na zemlju obori, oskvrni carstvo i knezove njegove.

3. Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izrailju, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao oganj plameni, koji proždire sve oko sebe.

4. Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobiti sve što bješe drago očima; na šator kćeri Sionske prosu kao oganj gnjev svoj.

5. Gospod posta kao neprijatelj; potr Izrailja, potr sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kćeri Judinoj žalost i jad.

6. Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i sveštenika.

7. Odbaci Gospod oltar svoj, omrže na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik.

8. Gospod naumi da raskopa zid kćeri Sionske, rasteže uže, i ne odvрати ručke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogaoše skupa.

9. Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini megju narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda.

10. Starješine kćeri Sionske sjede na zemlji i muče, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske.

11. Išćilješe mi oči od suza, utrobasa moja uskoлебala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kćeri naroda mog, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim.

12. Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.

13. Koga ću ti uzeti za svjedoka? s čim ću te izjednačiti, kćeri Jerusalim-

ska? kaku ću ti priliku naći, da te utješim, djevojko, kćeri Sionska? jer je nesreća tvoja velika kao more, ko će te iscijeliti?

14. Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje će te prognati.

15. Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kćerju Jerusalimskom: to li je grad, za koji govorahu da je prava ljepota, radost svoj zemlji?

16. Razvaljnu usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škrguću zubima govoreći: proždrijesmo; ovo je doista dan koji čekasmo; dočekasmo, vidjesmo.

17. Učini Gospod što naumi, ispuni riječ svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim.

18. Viče srce njihovo ka Gospodu: zide kćeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noć, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje.

19. Ustani, viči ob noć, u početku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svijeh ulica.

20. Pogledaj, Gospode, i vidi, kome si ovako učinio. Eda li žene jedu porod svoj, djecu koju nose u naručju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik i prorok?

21. Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladići moji padoše od mača, pobio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleći.

22. Sazvao si kao na praznik strahote moje od svuda, i u dan gnjeva Gospodnjega niko ne uteče niti osta. Koje na ruku nosih i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.

GLAVA 3.

Ja sam čovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova.

2. Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo.

3. Samo se na me obraća, obraća ruku svoju po vas dan.

4. Učini, te mi ostarje tijelo i koža, potrti kosti moje.

5. Zazida me, i optoči me žučju i mukom.

6. Posadi me u tamu kao umrle odavnua.

7. Ogradi me da ne izagjem, i metnu na me teške okove.

8. Kad vičem i vapijem, odbija molitvu moju.

9. Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje.

10. Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji.

11. Pomete putove moje, i razdrije me, i uništi me.

12. Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljegu.

13. Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega.

14. Postah podsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan.

15. Nasiti me gorčinom, opoji me pelenom.

16. Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo.

17. Udaljio si dušu moju od mira, za boravih dobro.

18. I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda.

19. Opomeni se muke moje i jada mogjega, pelena i žuč.

20. Duša se moja opominje bez prestanka, i poništita se u meni.

21. Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam:

22. Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sa svijem, jer milosrgja njegova nije nestalo:

23. Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja.

24. Gospod je dio moj, govori duša moja; za to ću se u njega uzdati.

25. Dobar je Gospod onima koji ga čekaju, duši, koja ga traži.

26. Dobro je mirno čekati spasenje Gospodnje.

27. Dobro je čovjeku nositi jaram za mladosti svoje.

28. Sam će sjedjeti i mučati, jer Bog metnu breme na nj.

29. Metnuće usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja.

30. Podmetnuće obraz svoj onome koji ga bije, biće siš sramote.

31. Jer Gospod ne odbacuje za svagda.

32. Jer ako i ucvijeli, opet će se i smilovati radi mnoštva milosti svoje.

33. Jer ne muči iz srca svojega ni cvijeli sinova čovječjih.

34. Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji,

35. Kad izvrću pravicu čovjeku pred višnjim,

36. Kad čine krivo čovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospod?

37. Ko je rekao što i zbilo se, a Gospod da nije zapovjedio?

38. Ne dolaze li i zla i dobra iz usta višnjega?

39. Za što se tuži čovjek živ, čovjek na kar za grijehe svoje?

40. Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodu.

41. Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima.

42. Zgriješismo i nepokorni bismo; ti ne praštaš.

43. Obastr'o si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ.

44. Obastr'o sise oblakom da ne pro-dre molitva.

45. Načinio si od nas smetlište i od-met usred tih naroda.

46. Razvaljuju usta svoja na nas svi ne-prijatelji naši.

47. Strah i jama zadesi nas, pusto-šenje i zatiranje.

48. Potoci teku iz očiju mojih radi pogibli kćeri naroda mojega.

49. Oči moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora,

50. Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s neba.

51. Oko moje muči mi dušu radi svi-jej kćeri grada mojega.

52. Tjeraju me jednako kao pticu ne-prijatelji moji ni za što.

53. Svališe u jamu život moj i naba-caše kamenje na me.

54. Dogje mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh!

55. Prizivah ime tvoje, Gospode, iz jame najdublje.

56. Ti ču glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje.

57. Pristupao si kad te prizivah, i go-vorio si: ne boj se.

58. Raspravljao si, Gospode, parbu duše moje, i izbavljaš život moj.

59. Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se čini; raspravi parbu moju.

60. Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle.

61. Čuješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle,

62. Što govore oni koji ustaju na me i što namišljaju protiv mene po vas dan.

63. Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma.

64. Plati im Gospode, po djelima ru-ku njihovijeh.

65. Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje.

66. Goni ih gnjevom, i istrijebi ih is-pod nebesa Gospodnjih.

GLAVA 4.

Kako potamnje zlato, promijeni se či-sto zlato? kamenje je od svetinje raz-metnuto po uglovima svijeh ulica.

2. Dragi sinovi Sionski, cijenjeni! kao najčistije zlato, kako se cijene kao ze-mljani sudovi, kao djelo ruku lončare-vijeh!

3. I zvijeri ističu sise svoje i doje mlad svoju, a kći naroda mojega posta nemi-lostiva kao noj u pustinji.

4. Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žegji; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi.

5. Koji jegjahu poslastice, ginu na u-licama; koji odrastoše u skerletu, va-ljaju se po buništu.

6. I kar koji dopade kćeri naroda mo-jega veći je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zadržu u času i ruke se ne zabaviše oko njega.

7. Nazireji njezini bjehu čistiji od sni-jega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir.

8. A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se pri-ljepila za kosti, osušila se kao drvo.

9. Bolje bi onima koji su pobijeni ma-čem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestašice roda zemaljskoga.

10. Svojim rukama žene žalostive ku-haše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kćeri naroda mojega.

11. Navrši Gospod gnjev svoj, izli že-

stoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje.

12. Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata Jerusalimska.

13. *Ali bi* za grijehe proroka njegovih i za bezakonja sveštenika njegovih, koji proljevahu krv pravedničku u sred njega.

14. Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajući se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim.

15. Odstupite, nečisti, viču im, odstupite, odstupite, ne dodijevajte se ničega. I odlaze i skitaju se; i među narodima se govori: ne će se više staniti.

16. Gnjev Gospodnji rasija ih, ne će više pogledati na njih; ne poštuju sveštenikâ, nijesu žalostivi na starce.

17. Već nam oči iščilješe izgledajući pomoć zaludnu; čekasmo narod koji ne može izbaviti.

18. Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršise se dani naši, dogje kraj naš.

19. Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše.

20. Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo: da ćemo živjeti pod sjenom njegovijem među narodima, uhvati se u jame njihove.

21. Raduj se i veseli se, kćeri Edomska, koja živliš u zemlji Uzu! doći će i do tebe čaša, opićeš se, i otkrićeš se.

22. Svrši se kar za bezakonje tvoje, kćeri Sionska; ne će te više voditi u ropstvo; pohodiće tvoje bezakonje, kćeri Edomska, otkriće grijehe tvoje.

GLAVA 5.

Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu.

2. Našljedstvo naše privali se tugjin-cima, domovi naši inostrancima.

3. Postasmo sirote bez oca, matere naše kao udovice.

4. Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo.

5. Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoreni nemamo odmora.

6. Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba.

7. Oči naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova.

8. Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh.

9. Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.

10. Koža nam pocrnje kao peč od ljute gladi.

11. Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem.

12. Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staračkoga.

13. Mladiće uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima.

14. Staraca nema više na vratima, ni mladića na pjevanju.

15. Nesta radosti srcu našem, igra naša pretvori se u žalost.

16. Pade vijenac s glave naše; teško nama, što zgriješismo!

17. S toga je srce naše žalosno, s toga oči naše potamnješe.

18. Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj.

19. Ti, Gospode, ostaješ do vijeka, prijesto tvoj od koljena do koljena.

20. Za što hoćeš da nas zaboraviš do vijeka, da nas ostaviš za dugo?

21. Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratićemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije.

22. Jer eda li ćeš nas sa svijem odbačiti i gneviti se na nas veoma?

KNJIGA PROROKA JEZEKILJA.

GLAVA 1.

Godine tridesete, mjeseca četvrtoga, petoga *dana*, kad bijah među robljem na rijeci Hevaru, otvoriše se nebesa, i vidjeh utvare Božje.

2. Petoga *dana* toga mjeseca, pete godine od kako se zarobi car Joahin,

3. Dogje riječ Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji Haldejskoj na rijeci Hevaru, i ondje dogje ruka Gospodnja nada nj.

4. I vidjeh, i gle, silan vjetar dolazeše od sjevera, i velik oblak i oganj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost;

5. Isred njega još kao četiri životinje, koje na oči bijahu nalik na čovjeka;

6. I u svake bijahu četiri lica, i četiri krila u svake;

7. I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevalu kao uglagjena mjed.

8. I ruke im bijahu čovječije pod krilima na četiri strane, i lica im i krila bijahu na četiri strane.

9. Sastavljena im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se idući, nego svaka igjaše na prema se.

10. A lice bijaše u sve četiri lice čovječije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice orlovo u sve četiri.

11. I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljahu jedno s drugim, a dva pokrivalu im tijelo.

12. I svaka igjaše pravo na prema se; igjahu kuda duh igjaše, i ne okretahu se idući.

13. I na oči bijahu te životinje kao živo ugljevlje, gorahu na oči kao svijee; taj oganj prolazao između životinja i svijetljavaše se, i iz ognja izlazaše munja.

14. I životinje trčahu i vraćahu se kao munja.

15. I kad gledah životinje, gle, točak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema četiri lica njihova.

16. Obličjem i napravom bijahu točkovi kao boje hrisolitove, i sva četiri bijahu jednaka, i obličjem i napravom bijahu kao da je jedan točak u drugom.

17. Kad igjahu, igjahu sva četiri svaki na svoju stranu, i idući nesekretahu.

18. I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni očiju u naokolo u sva četiri.

19. I kad igjahu životinje, igjahu i točkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i točkovi.

20. Kuda duh igjaše, onamo igjahu, i podizahu se točkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u točkovima.

21. Kad one igjahu, igjahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i toč-

kovi prema njima, jer duh životinjski bješe u točkovima.

22. A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po vigjenju kao kristal, strasno, razastrto ozgo nad glavama njihovijem.

23. A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrivalu tijelo.

24. I čujah huku krila njihovijeh kad igjahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemogućega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila.

25. I kad stavši spuštahu krila, čujaše se glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovijem.

26. I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kad prijesto, po vigjenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po obličju kao čovjek.

27. I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega.

28. Kao duga u oblaku kad je kiša, tak na oči bijaše svjetlost u naokolo. To bijaše vigjenje slave Božje na očima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i čuh glas nekoga koji govoraše.

GLAVA 2.

I reče mi: sine čovječji, ustani na noge da govorim s tobom.

2. I ugje u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše.

3. I reče mi: sine čovječji, ja te šaljem k sinovima Izrailjevijem, k narodima odmetničkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana.

4. K sinovima tvrda obraza i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospod;

5. I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnički, neka znaju da je prorok bio među njima.

6. I ti, sine čovječji, ne boj ih se niti se boj njihovijeh riječi, što su ti uporni i kao trnje i živi među skorpijama; ne boj se njihovijeh riječi i ne plaši se od njih, što su dom odmetnički.

7. Nego im kaži riječi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnici.

8. Ali ti, sine čovječji, slušaj što ću ti

kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvori usta, i pojedi što ću ti dati.

9. I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga.

10. I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plač i naricanje i jaoh.

GLAVA 3.

I reče mi : sine čovječji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu.

2. I otvorih usta, i založi me onom knjigom.

3. I reče mi : sine čovječji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med.

4. Za tijem reče mi : sine čovječji, idi k domu Izrailjevu, i govori im moje riječi.

5. Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu;

6. Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima riječi ne birazumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te.

7. Ali dom Izrailjev ne će te poslušati, jer ne će mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obraza i uporna srca.

8. Evo dadoh tebi obraz tvrd prema njihovom obrazu, i čelo tvrdo prema njihovom čelu.

9. Kao kamen dijamanat, tvrgje od stijene dadoh ti čelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, za to što su dom odmetnički.

10. Po tom reče mi : sine čovječji, sve riječi moje što ću ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim.

11. Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im : tako veli Gospod Gospod; poslušali ili ne poslušali.

12. Tada podiže me duh, i čuh za sobom glas gdje se silno razleže : blagoslovena slava Gospodnja s mjesta njegovog;

13. I lupu krila onijeh životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku točkova prema njima, glas koji se silno razlijegeše.

14. I duh me podiže i odnese, i igjah žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka Gospodnja silna bješe nada mnom.

15. I dogjoh k roblju u Telaviv, koje stanovaše na rijeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjegjahu, i sjedjeh ondje među njima sedam dana čudeći se.

16. A poslije sedam dana dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

17. Sine čovječji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš riječi iz mojih usta i opominješ ih od mene.

18. Kad rečem bezbožniku : poginućeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegovog, da bi ga sačuvao u životu, onaj će bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali ću krv njegovu iskati iz tvojih ruku.

19. A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on će poginuti sa bezakonja svojega, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

20. Ako li se pravедnik odvrati od pravde svoje, i stane činiti bezakonje, i ja mu podmetnem na što će se spotać, te pogine, a ti ga ne opomenu, on će poginuti sa svoga grijeha, i ne će se pomenuti pravédna djela njegovog što je činio, ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

21. Ako li ti opomeneš pravédnika da ne griješi pravédnik, i on prestane griješiti, on će živjeti, jer primi opomenu, i ti ćeš sačuvati dušu svoju.

22. I dogje ondje nada me ruka Gospodnja, i reče mi : ustani, izidi u polje, i ondje ću govoriti s tobom.

23. I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci Hevaru, i padoh na lice svoje.

24. I ugje u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi : idi, zatvori se u kuću svoju.

25. Jer, sine čovječji, evo metnuće na te konopce, i svezace te njima, i ne ćeš izlaziti među njima.

26. I ja ću učiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te ćeš onijemjeti, i ne ćeš ih karati, jer su dom odmetnički.

27. Ali kad ti progovorim, otvoriću ti usta i kazaćeš im : ovako veli Gospod Gospod; ko će slušati, neka sluša, a ko

ne će slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnički.

GLAVA 4.

A ti, sine čovječji, uzmi opeku, i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jerusolim.

2. I postavi oko njega opsadu, i načini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega.

3. Po tom uzmi tavicu гвозdenu, i metni je kao гвозden zid izmegju sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti. To će biti znak danu Izrailjevu.

4. Po tom leži na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj toliko ćeš nositi njihovo bezakonje.

5. A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, tri sta i devedeset dana, i toliko ćeš nositi bezakonje doma Izrailjeva.

6. A kad ih navršiš, onda leži na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina četrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu.

7. I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalmu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega.

8. I evo vezaću te konopcima da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš dane opsade svoje.

9. I uzmi pšenice i ječma i boba i leća i prosa i krupnika, i saspi sve u jedan sud, i načini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje ćeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješeš ga.

10. I jela tvojega što ćeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga.

11. I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove.

12. A hljeb prijesan ječmen jedi, ispekav ga na kalu čovječijem na njihove oči.

13. I reče Gospod : tako će jesti sinovi Izrailjevi hljeb svoj nečist megju narodima u koje ću ih razagnati.

14. Tada rekoh : ah Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo

mrcinoga ni što bi zvjerka razdrila, niti je ušlo u usta moja meso nečisto.

15. A on mi reče : vidi, dajem ti govegju balegu mjesto čovječijega kala, da na njoj ispečeš sebi hljeb.

16. Za tije m reče mi : sine čovječji, evo ja ću slomiti potporu u hljebu u Jerusalmu, te će jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu.

17. Jer će im nestati hljeba i vode da će se čuditi megju sobom i sasušice se od bezakonja svojega.

GLAVA 5.

Po tom, sine čovječji, uzmi nož oštar, britvu brijačku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli.

2. Trećinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade; a drugu trećinu uzmi i isijeci mačem oko njega, a ostalu trećinu razmetni u vjetar, i ja ću izvući mač za njima.

3. Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj.

4. I od toga još uzmi i baci u oganj i sažeci ognjem; odatle će izaći oganj na sav dom Izrailjev.

5. Ovako veli Gospod Gospod : ovo je Jerusalm koji postavih usred nárôdâ i optočih ga zemljama.

6. Ali promijeni zakone moje na bezakonje većma nego narodi, i uredbe moje većma nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodiše po mojim uredbama.

7. Za to ovako veli Gospod Gospod : što postaste gori od nárôdâ koji su oko vas, ne hodište po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne činiste,

8. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo i mene na te, i izvršiću usred tebe sudove na vidiku narodima;

9. I učiniću ti što još nijesam učinio niti ću više učiniti za sve gadove tvoje.

10. Za to oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje, i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove.

11. Za to tako ja živ bio, veli Gospod Gospod, što si oskvrnio moju svetinju svakojakim nečistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, za to ću i

ja tebe potrti, i ne će oko moje žaliti, niti će se smilovati.

12. Trećina će tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi će izginuti usred tebe, a druga će trećina pasti od mača oko tebe, a trećinu će rasijati u sve vjetrove, i izvući će mač za njima.

13. I tako će se izvršiti gnjev moj i namiriću jarost svoju na njima i zadovoljiću se, i oni će poznati da sam ja Gospod govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima.

14. I učiniću od tebe pustoš i rug megju narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi.

15. I bićeš rug i sramota i nauk i čudo narodima što su oko tebe, kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošću i ljutijem karanjem; ja Gospod rekoh;

16. Kad pustim na vas ljute strijele gladi, koje će biti smrtne, koje će pustiti da vas zatrem, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu,

17. Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri, koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv progju kroza te, i kad pustim mač na te. Ja Gospod rekoh.

GLAVA 6.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevijem, i prorokuj protiv njih,

3. I reci : gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama : evo me, ja ću pustiti na vas mač, i oboriću visine vaše.

4. I vaši će se oltari raskopati, i sunčani likovi vaši izlomiće se, i povaljaću pobijene vaše pred gadnijem bogovima vašim.

5. I pobacaću mrtva tjelesa sinova Izrailjevijeh pred gadne bogove njihove, i razmetnuću kosti vaše oko oltara vaših.

6. Svuda gdje nastavate građovi će se opustošiti i visine će opustjeti, i oltari će se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiće se i ne će ih više biti, i sunčani likovi vaši isjeći će se, i djela će se vaša uništiti.

7. I pobijeni će padati usred vas, i poznaćete da sam ja Gospod.

8. Ali ću vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od mača megju narodima kad se rasijete po zemljama.

9. I koji vas uteku, opomenuće se mene megju narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužase srcem svojim kurvarskim, koje odstupi od mene, i očima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnijem bogovima svojim, i sami će sebi biti mrski za zla koja činiše u svijem gadovima svojim.

10. I poznaće da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da ću im učiniti to zlo,

11. Ovako veli Gospod Gospod : pljesni rukama i lupi nogom, i reci : jao! radi svijeh gadnijeh zala doma Izrailjeva, jer će pasti od mača, od gladi i od pomora.

12. Ko bude daleko, umrijeće od pomora; a ko bude blizu, pašće od mača; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeće od gladi; tako ću navršiti gnjev svoj na njima.

13. I poznaćete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi megju gadnijem bogovima njihovijem, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnijem mirisima svijem gadnijem bogovima svojim.

14. Jer ću zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiću zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlate po svijem stanovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 7.

Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu : kraj, dogje kraj na četiri strane zemlji.

3. Dogje ti kraj, i pustiću gnjev svoj na te, i sudiću ti po putovima tvojim i obratiću na te sve gadove tvoje.

4. I oko moje ne će te požaliti, niti ću se smilovati, nego ću putove tvoje obratiti na te, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospod.

5. Ovako veli Gospod Gospod : zlo, jedno zlo, evo ide.

6. Kraj dogje, kraj dogje, usta na te, evo dogje.

7. Dogje jutro tebi, stanovniče zemaljski, dogje vrijeme, približi se dan, kad će biti polom a ne jeka gorska.

8. Sada ću odmah izliti jarost svoju na te, i navršiću gnjev svoj na tebi, i sudiću ti po tvojim putovima, i obratiću na te sve gadove tvoje.

9. Ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, daću ti po putovima tvojim, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznacete da sam ja Gospod, koji bije.

10. Evo dana, evo dogje, jutro nast, procvate prut, ponositost napupi.

11. Nasilje naraste prut bezakonja, niko ne će ostati od njih ni od mnoštva njihova ni od buke njihove, niti će biti naricanja za njima.

12. Dogje vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer će doći gnjev na sve ljudstvo njihovo.

13. Jer ko prodaje, ne će opet doći do onoga što proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve mnoštvo njihovo ne će se vratiti natrag, i niko se ne će okrijepiti bezakonjem svojim da sačuva život svoj.

14. Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izagje u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo.

15. Na polju mač, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuće od mača; a ko bude u gradu, njega će glad i pomor proždrijeti.

16. A koji ih uteku, izbaviće se i biće po gorama kao golubovi iz dolina, svi će uzdisati, svaki za svoje bezakonje.

17. Sve će ruke klonuti i sva će koljena postati kao voda.

18. I pripasće oko sebe kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom ćelicu biti stid, i sve će im glave biti ćelave.

19. Srebro će svoje pobacati po ulicama, i zlato će njihovo biti kao nečistota; srebro njihovo i zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; ne će nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje.

20. Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i načiniše od njega likove gadova svojih, gnusobe svoje; za to učinih da im je nečistota.

21. I daću ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvrniće ga.

22. I odvratieću lice svoje od njih, i oskvrniće svetinju moju, i ući će u nju lupeži i oskvrniće je.

23. Načini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja.

24. Za to ću dovesti najgore izmegju naroda da naslijede kuće njihove, i ukinuću oholost silnijih, i sveta mjesta njihova oskvrniće se.

25. Ide pogibao; oni će tražiti mira, ali ga ne će biti.

26. Nevolja za nevoljom dolaziće, i glas za glasom stizaće; i oni će tražiti utvaru od proroka; zakona će nestati u sveštenika i svijeta u staraca.

27. Car će tužiti, i knezovi će se obuću u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaće; učiniću im po putovima njihovijem i sudiću im prema sudovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 8.

A šeste godine, šestoga mjeseca, dana petoga, kad sjegjah u svojoj kući i starješine Judine sjegjahu preda mnom, pade ondje na me ruka Gospoda Gospoda.

2. I vidjeh, a to oblik na oči kao oganj, od bedara mu dolje bješe oganj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost.

3. I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh megju nebo i zemlju, i odnese me u Jerusolim u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajase idol od revnosti, koji draži na revnost.

4. I gle, ondje bješe slava Boga Izraeljeva na oči kao ona što je vidjeh u polju.

5. I reče mi: sine čovječji, podigni oči svoje k sjeveru. I podigoh oči svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na usluku.

6. Po tom mi reče: sine čovječji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje tu čini dom Izrailjev da otidem daleko od svetinje svoje? Ali ćeš još vidjeti većih gadova.

7. I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu.

8. A on mi reče : sine čovječji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata.

9. Tada mi reče : ugji i vidi opake gadove koje čine tu.

10. I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda u naokolo.

11. I pred njima stajaše sedamdeset ljudi izmegju starješina doma Izrailjeva s Jazanijom sinom Safanovijem, koji stajaše megju njima, svaki s kadi-
onicom svojom u ruci, i podizaše se gust oplak od kada.

12. Tada mi reče : vidiš li, sine čovječji, šta čine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore : ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju.

13. Po tom mi reče : još ćeš vidjeti većih gadova koje oni čine.

14. I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle žene sjegjahu i plakahu za Tamuzom.

15. I reče mi : jesi li vidio, sine čovječji? još ćeš vidjeti većih gadova od tih.

16. I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu Gospodnju izmegju trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutih legijima k crkvi Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu prema istoku.

17. Tada mi reče : jesi li vidio, sine čovječji? malo li je domu Judinu što čine te gadove koje čine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim.

18. Za to ću i ja učiniti u gnjevu, ne će žaliti oko moje, niti ću se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, ne ću ih uslišiti.

GLAVA 9.

Po tom povika iza glasa, te čuh, i reče : pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci.

2. I gle, šest ljudi dogje od visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim

oružjem smrtnijem u ruci, i megju njima bješe jedan čovjek obučen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mjedenoga.

3. A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu čovjeka obučenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku.

4. I reče mu Gospod : progji posred grada, posred Jerusalima, i zabilježi biljegom čela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svih gadova što se čine usred njega.

5. A drugima reče i čuh : progjite za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujete;

6. Starce i mladiće, i djevojke i djecu i žene pobijte da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i počnite od moje svetinje. I počеше od starješina što bjehu pred domom.

7. I reče im : oskrvnite dom, i napunite trijemove pobijenijeh; idite. I izašavši stadoše ubijati.

8. A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh : jaoh Gospode Gospode, da li ćeš zatrti sav ostatak Izrailjev izlivši gnjev svoj na Jerusalim?

9. A on mi reče : bezakonje doma Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opaćine; jer rekoše : Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi.

10. Za to ni moje oko ne će žaliti, niti ću se smilovati; put njihov obratiću na glavu njihov.

11. I gle, čovjek obučen u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreći : učinio sam kako si mi zapovjedio.

GLAVA 10.

Po tom vidjeh, i gle, na nebu koje bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen safir na očii kao prijesto.

2. I progovori čovjeku obučenom u platno, i reče : ugji megju točkove pod heruvimima, i uzmi pune pregršti žeravice izmegju heruvima i razaspi na grad. Ugje na moje oči.

3. A heruvimi stajahu s desne stra-

ne doma kad ugje čovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem.

4. I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje.

5. I lupa krila u heruvimâ čujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemogućega kad govori.

6. I kad zapovjedi čovjeku obučenome u platno govoreći: uzmi ognja izmegju točkova izmegju heruvima; on ugje i stade kod točkova.

7. I jedan heruvim pruži ruku svoju izmegju heruvima k ognju koji bijaše megju heruvimima, i uze i metnu u pregršti obučenome u platno, i on primi i izide.

8. A vigjaše se u heruvimâ kao ruka čovječija pod krilima.

9. I vidjeh, i gle, četiri točka kod heruvimâ, po jedan točak kod jednoga heruvima, i točkovi bijahu na oči kao kamen hrisolit.

10. I na oči bijahu sva četiri točka jednaka, i kao da je točak u točku.

11. Kad igjahu, igjahu sva četiri, svaki na svoju stranu, i idući ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo igjahu i idući ne skretahu.

12. A sve im tijelo i legja i ruke i krila i točkovi, sva četiri točka njihovâ, bijahu puna očiju svuda u naokolo.

13. A točkovi se zвахu kako čuh: kola.

14. A četiri lica imâše svaka životinja: jedno lice heruvimsko, drugo lice čovječije i treće lice lavovo i četvrto lice orlovo.

15. I podigoše se heruvimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hevaru.

16. A kad igjahu heruvimi, igjahu i točkovi uz njih, i kad heruvimi mahahu krilima svojim da se podignu od zemlje, točkovi se ne odmicahu od njih.

17. Kad se oni ustavljahu, ustavljahu se i točkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i točkovi: jer bijaše duh životinjski u njima.

18. I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stade nad heruvime.

19. I heruvimi mahnuvši krilima podigoše se od zemlje preda mnom polazeći, i točkovi prema njima; i sta-

doše na istočnijem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima.

20. To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevim na rijeci Hevaru, i poznah da su heruvimi.

21. Svaka imaše četiri lica i četiri krila, i kao ruka čovječija bješe im pod krilima.

22. I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; obličja bijahu ista, isti bijahu; svaki igjaše pravo na prema se.

GLAVA 11.

Tada me podiže duh, i odnese me na istočna vrata doma Gospodnjega, koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i megju njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne.

2. I reče mi: sine čovječji, ovi ljudi smišljaju bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu,

3. Govoreći: nije blizu; da gradimo kuće; ovaj je grad lonac a mi meso.

4. Za to prorokuj protiv njih, prorokuj, sine čovječji.

5. I pade na me duh Gospodnji i reče mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vašega.

6. Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njegove pobijenijeh.

7. Za to ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas ću izvesti iz njega.

8. Bojite se mača; mač ću pustiti na vas, Govori Gospod Gospod.

9. I izvešću vas iz njega, i daću vas u ruke tugincima, i izvršiću na vama sudove.

10. Od mača ćete pasti, na megji Izrailjevoj sudiću vam, i poznaćete da sam ja Gospod.

11. Ovaj grad ne će vam biti lonac niti ćete vi biti u njemu meso; na megji Izrailjevoj sudiću vam.

12. I poznaćete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivaste, nego činiste po zakonima tihjeh naroda što su oko vas.

13. A kad prorokovah, umrije Felatija sin Venajin; tada padoh na lice

svoje i povikah iza glasa i rekoh : jaoh Gospode Gospode ! hoćeš li da istrijebiš ostatak Izrailjev ?

14. A glas Gospodnji dogje mi govoreći :

15. Sine čovječji, braća su tvoja, braća tvoja, rodbina tvoja i dom Izrailjev vas koliki, kojima govoriše Jerusallimljani : idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo.

16. Za to reci : ovako veli Gospod Gospod : ako ih i odagnah daleko među narode, ako ih rasijah po zemljama, opet ću im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše.

17. Za to reci : ovako veli Gospod Gospod : sabraću vas iz nárôdâ i kupiću vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daću vam zemlju Izrailjevu.

18. I kad dogju u nju, izbaciće iz nje sve gadove njezine i sve gnusobe njezine.

19. I daću im jedno sree, i nov duh metnuću u njih, i izvadiću iz tijela njihova kameno sree i daću im sree mesno.

20. Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih ; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog.

21. A kojima sree ide po želji gnusoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov ću put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod.

22. Po tom mahnuše heruvimi krilima svojim, i točkovi otidoše prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima.

23. I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s istoka gradu.

24. A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k roblju ; i utvara koju vidjeh otide od mene.

25. I kazah roblju sve riječi Gospodnje što mi pokazao.

GLAVA 12.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, usred doma odmetničkoga sjediš, koji ima oči da vidi i ne vidi, ima uši da čuje i ne čuje ; jer su dom odmetnički.

3. Za to ti, sine čovječji, spremi što treba za seobu, i seli se ob dan na nji-

hove oči ; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oči, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnički.

4. I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli ob dan na njihove oči, a sam izidi u večer na njihove oči kao oni koji se sele.

5. Na njihove oči prokopaj zid, i iznesi svoje stvari.

6. Na njihove oči digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadoh da budeš znak domu Izrailjevu.

7. I učinih tako kako mi se zapovjedi ; stvari svoje iznesoh ob dan kao kad se seli ; a u večer prokopah zid rukom ; i po mraku iznesoh na ramenima noseći na njihove oči.

8. A u jutru dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

9. Sine čovječji, reče li ti dom Izrailjev, dom odmetnički : što radiš ?

10. Reci im : ovako veli Gospod Gospod : ovo je breme za kneza koji je u Jerusallimu i za sav dom Izrailjev što je ondje.

11. Reci : ja sam vam znak, kako ja učinih tako će im biti ; preseliće se i otići u ropstvo.

12. I knez koji je među njima noseći na ramenima po mraku će izaći ; oni će prokopati zid da iznesu ; on će pokriti lice svoje da ne vidi zemlje očima.

13. Ali ću mu razapeti mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju, i odvešću ga u Vavilon, u zemlju Haldejsku, ali je ne će vidjeti, a ondje će umrijeti.

14. I sve koji su oko njega, pomoćnike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaću u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

15. I poznaće da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama.

16. A ostaviću ih nekoliko ljudi koji će ostati od mača i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje među narodima u koje otidu ; i poznaće da sam ja Gospod.

17. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

18. Sine čovječji, hljeb svoj jedi prežajući i vodu svoju pij drkajući i brinući se.

19. I reci narodu zemaljskom : ovako

veli Gospod Gospod za stanovnike Jerusalimske, za zemlju Izrailjevu : hljeb će svoj jesti u brizi i vodu će svoju piti prepadajući se, jer će zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje svijeh koji žive u njoj.

20. I gradovi u kojima žive opustjeće, i zemlja će biti pusta, i poznaćete da sam ja Gospod.

21. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

22. Sine čovječji, kaka je to priča u vas o zemlji Izrailjevoj što govorite : protežu se dani, i od utvare ne će biti ništa ?

23. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : ukinuću tu priču i ne će je više govoriti u Izrailju ; nego im reci : blizu su dani i riječ svake utvare.

24. Jer ne će više biti u domu Izrailjevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska.

25. Jer ću ja Gospod govoriti, i što rečem zbiće se ; ne će se više odgagjati, nego za vašega vremena, dome odmetnički, reći ću riječ i izvršiću je, govori Gospod Gospod.

26. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

27. Sine čovječji, gle, dom Izrailjev govori : utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje.

28. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : ne će se više odgagjati nijedna moja riječ ; riječ koju rečem zbiće se, govori Gospod Gospod.

GLAVA 13.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, prorokuj protiv proroka Izrailjevijeh koji prorokuju, i reci tijekom koji prorokuju iz svoga srca : čujte riječ Gospodnju.

3. Ovako govori Gospod Gospod : teško ludijem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli.

4. Proroci su tvoji, Izrailju, kao lisice po pustinjama.

5. Ne izlazite na prolome, i ne ograđujete doma Izrailjeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji.

6. Vide taštinu i gatanje lažno, pa govore : Gospod kaže, a Gospod ih nije

poslao, i daju nad da će se riječ ispuniti.

7. Ne vigjate li taštu utvaru i ne govorite li lažno gatanje ? a opet kažete : Gospod reče, a ja ne rekoh.

8. Za to ovako veli Gospod Gospod : za to što govorite taštinu i vidite laž, za to evo mene na vas, govori Gospod Gospod.

9. I ruka će moja biti protiv proroka koji vide taštinu i gataju laž ; ne će ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izrailjeva ne će biti zapisani, niti će doći u zemlju Izrailjevu ; i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

10. Za to, za to što prelastiše narod moj govoreći : mir je, a mira ne bješe ; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše krećem nevaljalijem ;

11. Reci onijem što mažu nevaljalijem krećem da će pasti ; doći će silan dažd, i vi, kamenje velikoga grāda, pašćete i oluja će razvaliti.

12. I gle, kad padne zid, ne će li vam se reći : gdje je kreč kojim mazaste ?

13. Za to ovako veli Gospod Gospod : razvaliću olujom u gnjevu svom, i silan će dažd doći u gnjevu mom, i kamenje velikoga grāda u jarosti mojoj da potre.

14. I razvaliću zid koji namazaše nevaljalijem krećem, i oboriću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj, i pašće, i vi ćete izginuti usred njega, i poznaćete da sam ja Gospod.

15. I tako ću navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu krećem nevaljalijem, i reći ću vam : nema zida, niti onijeh koji ga mazaše,

16. Proroka Izrailjevijeh koji prorokuju Jerusalmu i vide mu utvare za mir, a mira nema, govori Gospod Gospod.

17. A ti, sine čovječji, okreni lice svoje prema kćerima naroda svojega koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih.

18. I reci : ovako veli Gospod Gospod : teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li ćete duše sačuvati ?

19. I skvrnite me kod naroda mojega za grst ječma i za zalogaj hljeba ubi-

jajući duše, koje ne bi trebalo da umru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu mojemu, koji sluša laž.

20. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam dolijeću, i poderaću ih ispod lakata vaših, i pustiću duše koje lovite da vam dolijeću.

21. I poderaću pokrivala vaša i izbaviću svoj narod iz vaših ruku, i ne će više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaćete da sam ja Gospod.

22. Jer žalostiste lažju srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krijepiste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se sačuva u životu.

23. Za to ne ćete vigjati taštine i ne ćete više gatati, nego ću izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaćete da sam ja Gospod.

GLAVA 14.

Po tom dogjoše k meni neki od starješina Izrailjevijeh i sjedoše preda me.

2. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

3. Sine čovječji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotiču na bezakonje svoje ; traže li me doista ?

4. Za to govori im i reci im : ovako veli Gospod Gospod : ko je god od doma Izrailjeva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotiče na bezakonje svoje, pa dogje k proroku, ja Gospod odgovoriću mu kad dogje za mnoštvo gadnijeh bogova njegovijeh,

5. Da uhvatim dom Izrailjev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnijem bogovima svojim.

6. Za to reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : obratite se i odstupite od gadnijeh bogova svojih, odvratite lice svoje od svijeh gadova svojih.

7. Jer ko bi god od doma Izrailjeva ili od inostranaca koji žive u Izrailju odstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što će se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu ću odgovoriti ja Gospod sobom.

8. I okrenuću lice svoje prema tom čovjeku, i učiniću od njega znak i priču, i istrijebiću ga iz naroda svojega, te ćete poznati da sam ja Gospod.

9. I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignuću ruku svoju na nj, i istrijebiću ga iz naroda svojega Izrailja.

10. I ponijeće obojica svoje bezakonje : kako je bezakonje onoga koji pita tako će biti i prorokovo bezakonje.

11. Da više dom Izrailjev ne odstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, govori Gospod Gospod.

12. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

13. Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgriješi učinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i istoku ;

14. Ako bi u njoj bila ova tri čovjeka : Noje, Danilo i Jov, oni će pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospod.

15. Ako pustim ljute zvijeri u zemlju, te pomore ljude, i ona opusti da niko ne može prolaziti od zvijerja ;

16. Ako bi u njoj bila ta tri čovjeka, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti, a zemlja će opustjeti.

17. Ili ako mač pustim na tu zemlju, i rečem : maču, progji tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku ;

18. Ako bi ta tri čovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti.

19. Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljude i stoku ;

20. Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, ne će izbaviti sina ni kćeri, nego će svoje duše izbaviti pravdom svojom.

21. Jer ovako veli Gospod Gospod : a kamo li kad pustim četiri ljuta zla svoja, mač i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusolim, da istrijebim u njemu ljude i stoku.

22. I opet, gle, nekoliko će ih ostati

u njemu koji će se izbaviti, sinovi ili kćeri, oni će izaći k vama, i vidjećete put njihov i djela njihova, i utješićete se za zlo koje ću pustiti na Jerusolim, za sve što ću pustiti na nj.

23. I oni će vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaćete da nijesam bez uzroka učinio što sam god učinio u njemu, govori Gospod Gospod.

GLAVA 15.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveću u šumi?

3. Uzima li se od nje drvo da se načini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud?

4. Gle, meće se u oganj da izgori; kad joj oba kraja sažee oganj, i sredina joj izgori, hoće li još biti za što?

5. Gle, dok bijaše cijela, ne mogaše se ništa od nje načiniti, a kamo li će biti za što kad je oganj proždrije i izgorje.

6. Za to ovako veli Gospod Gospod : kakvo je megju drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dadoh ognju da ga jede, take ću učiniti stanovnike Jerusalimske.

7. Jer ću im na suprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi će ih oganj proždrijeti, i poznaćete da sam ja Gospod, kad okrenem lice svoje na suprot njima.

8. I obratiću zemlju u pustinju, jer učiniše nevjeru, govori Gospod Gospod.

GLAVA 16.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, pokaži Jerusalimu gadove njegove,

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod Jerusalimu : postanjem i rodnom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bješe Amorejac a mati Hetejka.

4. A o rođenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesi okupana vodom da bi bila čista, niti si solju natrvena ni pelenama povita.

5. Oko te ne požali da ti učini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi ba-

čena u polje, jer bijaše mrska duša tvoja onoga dana kad si se rodila.

6. I idući mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krvi, rekoh ti : da si živa u svojoj krvi! i opet ti rekoh : da si živa u svojoj krvi!

7. I učinih da rasteš na tisuće kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i dogje do najveće ljepote; dojde ti napušiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola naga.

8. I idući mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleah ti se i učinih vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja.

9. I okupah tebe vodom, i sprah s tebe krv tvoju, i pomazah te uljem.

10. I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevlje od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom.

11. I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata.

12. I grivnu oko čela metnuh ti, i oboce u uši, slavan vijenac na glavu.

13. I ti bijaše okićena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jegjaše bijelo brašno i med i ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispje do carstva.

14. I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote tvoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod.

15. Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si propisala kurvarstvo svoje svakome koji prolazao, i bivala si njegova.

16. I uzevši od haljina svojih načinila si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti će biti.

17. I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadoh, načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima.

18. I uzevši vezene haljine svoje zao djela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih.

19. I hljeb moj, koji ti dadoh, bijelo brašno i ulje i med, čim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod.

20. I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prino-

sila da se spale. Malo li bješe kurvarstva tvojega,

21. Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu *kroz oganj*?

22. I uza sve gadove svoje i kurvarstva tvoja nijesi se opominjala dānā mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj.

23. I poslije sve zloće svoje, (teško, teško tebi! govori Gospod,)

24. Sagradila si sebi kuću kurvarsku, i načinila si sebi visine na svakoj ulici,

25. Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolazaše, i umnožila si kurvarstvo svoje.

26. Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila.

27. Za to, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok tvoj, i dadoh te na volju nenavidnicima tvojima, kćerima Filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga plata tvojega.

28. Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogaše nasititi: kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila.

29. I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila.

30. Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod, kad činiš sve što čini najgora kurva,

31. Kad si gradila kurvarsku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu;

32. Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge.

33. Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i dariovala si ih da dolaze k tebi sa svih strana da se kurvaju s tobom.

34. I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer niko ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako.

35. Za to, kurvo, čuj riječ Gospodnju.

36. Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvoj prosu, i što se u kurvanju

tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnijem idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala,

37. Za to, evo, ja ću skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiću ih sve oko tebe, i otkriću im golotinjtu tvoju da vide svu golotinjtu tvoju.

38. I sudiću ti kako se sudionima koje čine preljubu i onima koje krv proljevaju, i daću te na smrt gnjevu i revnosti.

39. I predaću te u njihove ruke, te će razoriti tvoju kuću kurvarsku i raskopati visine tvoje, i svući će haljine s tebe, i uzeće ti krasni nakit i ostaviće te голу nagu.

40. I dovešće na te ljudstvo, te će te zasuti kamenjem, i izbošće te mačevima svojim.

41. I popaliće kuće tvoje ognjem, i izvršiće na tebi sud pred mnogim ženama, i učiniću te ćeš se okaniti kurvanja i ne ćeš više davati plate.

42. I namiriću gnjev svoj nad tobom, i revnost će se moja ukloniti od tebe, i umiriću se, i ne ću se više gnjeviti.

43. Za to što se nijesi opominjala dānā mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, za to, evo, i ja ću obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori Gospod Gospod, te ne ćeš činiti grdila niti kakvih gadova svojih.

44. Gle, ko god govori priče, govoriće o tebi priču, i reći će: kaka mati, taka joj kći.

45. Ti si kći matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac.

46. A starija ti je sestra Samarija s kćerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlagja ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kćerima svojim.

47. A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si činila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim.

48. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kćeri nje-

zine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri.

49. Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma : u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome;

50. Nego se ponošahu i činjahu gadove preda mnoom, za to ih zatrh kad vidjeh.

51. Samarija nije zgriješila ni pola koliko ti, jer si počinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si učinila.

52. I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehе svoje, kojima si postala grgja od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje.

53. Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje Sodomsko i kćeri njezinijeh, i roblje Samarijsko i kćeri njezinijeh dovedeću i tvoje roblje iz ropstva megju njima.

54. Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si činila, i da im budeš utjeha.

55. Ako se sestre tvoje, Sodom i kćeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kćeri njezine povrate kao što su bile, povратиćeš se i ti i kćeri tvoje kao što ste bile.

56. Jer usta tvoja ne pominjaše Sodoma sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje,

57. Prije nego se otkri zloća tvoja kao u vrijeme sramote od kćeri Sirskih i od svijeh što su oko njih, kćeri Filistejskih, koje te sramočahu sa svijeh strana.

58. Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod.

59. Jer ovako veli Gospod Gospod : učiniću ti kako si ti učinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet.

60. Ali ću se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam učinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrdiću ti vječan zavjet.

61. Tada ćeš se opomenuti putova svojih i postidjećeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mlagje, koje ću ti dati za kćeri, ali ne po tvom zavjetu.

62. I ja ću utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaćeš da sam ja Gospod.

63. Da se opomeneš i postidiš i da ne otvoriš više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si učinila, govori Gospod Gospod.

GLAVA 17.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, zagoneni zagonetku i kaži priču o domu Izrailjevu,

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod : orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, dogje na Livan i uze vrh od kedra,

4. Odlomi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovačku, u grad trgovački metnu ga.

5. I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro.

6. I izniče, i posta busat čokot, nizak, kojemu se loze pružahu k njemu a žile bijahu pod njim; posta čokot, i pusti grane i izbi odvođe.

7. A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj čokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svojega sada.

8. Posagjen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i ragja rod i bude krasna loza.

9. Kaži : ovako veli Gospod Gospod : hoće li napredovati? ne će li mu počupati žile i rod mu oblomiti da se posuši? Sve će mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda išćupaće ga iz korijena.

10. Eto, posagjen je, hoće li napredovati? i ne će li se sa svijem posušiti čim ga se dohvati ustoka? Posušiće se u brazdi gdje je posagjen.

11. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

12. Kaži tome domu odmetničkom : ne znate li šta je ovo? Reci ; evo, dogje car Vavilonski u Jerusalim, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon.

13. I uze jednoga od carskoga sjemenca, i učini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji,

14. Da bi carstvo bilo sniženo da se

ne bi podiglo, nego da bi držeći vjeru s njim stajalo.

15. Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Misir da mu dađe kónjâ i mnogo naroda. Hoće li biti srećan? hoće li uteći ko tako čini? ko prestupa vjeru hoće li uteći?

16. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega će u Vavilonu umrijeti.

17. Niti će mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoći u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše.

18. Jer prezre zakletvu prestupajući vjeru; i gle, davši ruku čini sve to; ne će uteći.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, obratiću mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi.

20. Jer ću razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiće se u zamku moju; i odvešću ga u Vavilon, i ondje ću se suditi s njim za bezakonje koje mi učini.

21. I sva bježan njegova sa svom vojskom njegovom pašće od mača, a koji ostanu raspršaće se u sve vjetrove, i poznateće da sam ja Gospod govorio.

22. Ovako veli Gospod Gospod: ali ću ja uzeti s vrha od toga visokoga kedar, i posadiću; s vrha od mladijeh grana njegovijeh odlomiću grančicu, i posadiću na gori visokoj i uzdignutoj.

23. Na visokoj gori Izrailjevoj posadiću je, i pustiće grane, i rodiće, i postaće krasan kedar, i pod njim će nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaće.

24. I sva će drveta poljska poznati da ja Gospod snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i učinih da ozeleni suho drvo. Ja Gospod rekoh, i učiniću.

GLAVA 18.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Šta hoćete vi koji govorite priču o zemlji Izrailjevoj govoreći: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi?

3. Tako ja bio živ, govori Gospod Go-

spod, ne ćete više govoriti te priče u Izrailju.

4. Gle, sve su duše moje, kako duša očina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgriješi ona će poginuti.

5. Jer ako je ko pravedan i čini sud i pravdu,

6. Na gorama ne jede i očiju svojih ne podiže ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi nečistote,

7. I nikome ne čini nasilja, zalog dužniku svojemu vraća, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnome i gologa odijeva,

8. Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi izmegju jednoga čovjeka i drugoga,

9. Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreći istinu; taj je pravedan, doista će živjeti, govori Gospod Gospod.

10. Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi činio tako što,

11. A ne bi činio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio,

12. Siromahu i ubogome nasilje činio, otimao što, zalogu ne bi vraćao, i ka gadnijem bogovima podizao bi oči svoje čineći gad,

13. Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoće li taj živjeti? Ne će živjeti; učinio je sve te gadove, doista će poginuti, krv će njegova na njemu biti.

14. Ali gle, ako rodi sina koji bi vidio sve grijehe oca svojega što čini, i uzeo bi na um, te ne bi činio onako,

15. Ne bi jeo na gorama, niti bi očiju svojih podizao ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio,

16. I nikome ne bi činio nasilja, zalogu ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi hljeb svoj gladnome i gologa bi odijevao,

17. Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršivao i po uredbama mojim hodio; taj ne će poginuti za bezakonje oca svojega, doista će živjeti.

18. A otac njegov, što je činio nasilje, otimao od brata svojega i činio što ni-

je dobro u narodu svom, gle, on će poginuti za svoje bezakonje.

19. Ali govorite : za što da ne nosi sin bezakonja očina ? Jer sin čini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista će živjeti.

20. Koja duša zgriješi ona će umrijeti, sin ne će nositi bezakonja očina niti će otac nositi bezakonja sinovljega; na pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova.

21. Ako li bi se bezbožnik obratio od svih grijeha svojih koje učini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista će živjeti, ne će poginuti.

22. Bezakonja njegova što ih je god učinio ne će mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju čini živjeće.

23. Eda li je meni milo da pogine bezbožnik ? govori Gospod, a ne da se odvrati od putova svojih i bude živ ?

24. Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i činio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje čini bezbožnik, hoće li on živjeti ? pravedna djela njegova, što je god činio, ne će se spomenuti ; za bezakonje svoje koje učini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuće.

25. Još govorite : nije prav put Gospodnji. Čujte, dome Izrailjev, moj li put nije prav ? nijesu li vaši putovi nepravi ?

26. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i čini zlo i umre za to, umrijeće za zlo svoje koje učini.

27. A kad se bezbožnik odvrati od bezbožnosti svoje koju je činio, i čini sud i pravdu, on će sačuvati u životu dušu svoju.

28. Jer uzevši na um vrati se od svih bezakonja svojih koja učini ; doista će živjeti, i ne će poginuti.

29. Ali dom Izrailjev veli : put Gospodnji nije prav. Moji li putovi nijesu pravi ? dome Izrailjev, nijesu li vaši putovi nepravi ?

30. Za to, dome Izrailjev, sudiću vam svakome po putovima njegovijem, govori Gospod ; obratite se i progijte se svih grijeha svojih, i ne će vam bezakonje biti na spoticanje.

31. Odbacite od sebe sva bezakonja koja činite, i načinite sebi novo srce

i nov duh ; i za što da mrete ? dome Izrailjev.

32. Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori Gospod Gospod ; obratite se dakle i budite živi.

GLAVA 19.

A ti nariči za knezovima Izrailjeviem.

2. I reci : šta bješe mati tvoja ? lavića ; megu lavovima ležase, mlad svoju megu lavovima hranjaše.

3. I othrani jedno mlade svoje, i posta lavić, i naučiv se loviti žderaše ljude.

4. I čuše narodi za nj ; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Misirsku.

5. A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje i učini od njega lavića.

6. I on idući megu lavovima posta lavić i nauči se loviti i žderaše ljude.

7. I pozna dvore njihove i pustošase gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove.

8. I ustaše na nj narodi iz okolnijeh zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu.

9. I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne čuje glas po gorama Izrailjeviem.

10. Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posagjena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode.

11. I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalačku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih.

12. Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena, i ustoka osuši rod njezin ; polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini ; oganj ih proždrije.

13. A sada je posagjena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.

14. I izagje oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku. To je naricanje, i biće naricanje.

GLAVA 20.

A sedme godine, petoga mjeseca, dana desetoga dogjoše neki od starješina Izrailjeviem da upitaju Gospoda, i sjeđoše preda mnom.

2. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

3. Sine čovječji, kaži starješinama Izrailjevijem i reci im : ovako veli Gospod : dogjoste li da me pitate? Tako ja živ bio, ne ćete me pitati, govori Gospod Gospod.

4. Hoćeš li da im sudiš? hoćeš li da im sudiš? sine čovječji. Pokaži im gadove otaca njihovijeh.

5. I reci im : ovako veli Gospod Gospod : kojega dana izabrah Izrailja i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Misirskoj, i podigoh im ruku svoju govoreći : ja sam Gospod Bog vaš;

6. Onoga dana podigoh im ruku svoju da ću ih odvesti iz zemlje Misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama.

7. I rekoh im : odbacite svaki gadove ispred svojih očiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Misirske, ja sam Gospod Bog vaš.

8. Alise odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, ni jedan ih ne odbaci gadova ispred očiju svojih, i gadnijeh bogova Misirskih ne ostaviše; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Misirske.

9. Ali imena svojega radi, da se ne oskvrni pred onijem narodima među kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, učinih da ih izvedem iz zemlje Misirske.

10. I izvedoh ih iz zemlje Misirske, i odvedoh ih u pustinju.

11. I dadoh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ će biti kroz njih.

12. I sudove svoje dadoh im da su znak izmegju mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem.

13. Ali se odvrgoše od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodiše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živ kroz njih, i subote moje grdno oskvrniše; za to rekoh da ću izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijem.

14. Ali učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

15. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih ne ću odvesti u zemlju koju *im* dadoh, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama;

16. Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodiše, i subote moje oskvrniše, jer srce njihovo igjaše za gadnijem bogovima njihovijem.

17. Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zatrh ih u pustinji.

18. Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji : ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnijem bogovima njihovijem.

19. Ja sam Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte;

20. I subote moje svetkujte da su znak izmegju mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš.

21. Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodiše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živ kroz njih; subote moje oskvrniše; za to rekoh da ću izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji.

22. Ali povratih ruku svoju i učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

23. I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ću ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama.

24. Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvrniše, i oči im *gledahu* za gadnijem bogovima otaca njihovijeh.

25. Za to im i ja dadoh uredbe ne dobre i zakone, kroz koje ne će živjeti.

26. I oskvrnih ih darovima njihovijem što propuštahu *kroz oganj* sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospod.

27. Za to govori domu Izrailjevu, sine čovječji, i kaži im : ovako veli Gospod Gospod : još me i ovijem ružiše oči vaši čineći mi bezakonje :

28. Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podidoh ruku svoju da ću im je dati, gdje god vidješe visok hum i drvo granato, ondje prinosiše svoje žrtve i stavljahu svoje dare, kojima dražahu, i metahu mirise svoje ugodne, i ondje ljevaše naljeve svoje.

29. I rekoh im : šta je visina, na koju idite? I opet se zove visina do danas.

30. Za to reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : ne skvrnite li se na putu otaca svojih? i za gadovima njihovijem ne kurvate li se?

31. I prinoseći dare svoje, provodeći sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li ćete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, ne ćete me pitati.

32. A što mislite, ne će biti nikako, što govorite : bićemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeći drvetu i kamenu.

33. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom carovaću nad vama.

34. I izvešću vas iz nárôdâ, i sabraću vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom.

35. I odvešću vas u pustinju tih nárôdâ, i ondje će se suditi s vama licem k licu.

36. Kako sam se sudio s ocima vašim u pustinji zemlje Misirske, tako će se suditi s vama, govori Gospod Gospod.

37. I propustiću vas ispod štapa i dovesti vas u svez zavjetne.

38. I odlučiću izmegju vas odmetnike i koji odustaju mene; izvešću ih iz zemlje gdje su došljaci, ali ne će ući u zemlju Izrailjevu; i poznaće da sam ja Gospod.

39. Vi dakle, dome Izrailjev, ovako veli Gospod Gospod : idite, služite svaki gadnijem bogovima svojim i u napredak, kad ne ćete da me slušate; ali imena mogega svetoga ne skvrnite više darovima svojim i gadnijem bogovima svojim.

40. Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori Izrailjevoj, govori Gospod Gospod, ondje će mi služiti sav dom Izrailjev, koliko ih god bude u zemlji, ondje će mi biti mili i ondje će iskati prinos vaše i prvine od darova vaših sa svijem svetijem stvarima vašim.

41. Mili ćete mi biti s ugodnijem mirisom, kad vas izvedem iz nárôda i saherem vas iz zemalja u koje ste rasija-

ni; i biću posvećen u vama pred narodima.

42. I poznaćete da sam ja Gospod kad vas dovedem u zemlju Izrailjevu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim.

43. I ondje ćete se opomenuti putova svojih i svijeh djela svojih, kojima se oskrvniste, i sami ćete sebi biti mrski za sva lca svoja koja činiste.

44. I poznaćete da sam ja Gospod kad vam učinim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putovima niti po opakim djelima vašim, dome Izrailjev, govori Gospod Gospod.

GLAVA 21.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje na jug i pokapljí prema jugu, i prorokuj na šumu u južnom polju.

3. I reci šumi južnoj : čuj riječ Gospodnju, ovako veli Gospod Gospod, evo ja ću raspaliti u tebi oganj koji će proždrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli ne će se ugasiti, i izgorjeće od njega sve od juga do sjevera.

4. I svako će tijelo vidjeti da sam ja zapalio; ne će se ugasiti.

5. A ja rekoh : jaoh Gospode, Gospode, oni govore za me : ne govori li taj same priče?

6. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

7. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Jerusalmu i pokapljí prema svetijem mjestima, i prorokuj protiv zemlje Izrailjeve.

8. I reci zemlji Izrailjevoj : ovako veli Gospod : evo me na te; izvući ću mač svoj iz korica, i istrijebiću iz tebe pravednoga i bezbožnoga.

9. Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, za to će izaći mač moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera.

10. I poznaće svako tijelo da sam ja Gospod izvukao mač svoj iz korica njegovijeh, ne će se više vratiti.

11. A ti, sine čovječji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima.

12. A kada ti reku : za što uzdišeš?

ti reci : za glas što ide, od kojega će se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga će duha nestati, i svaka će koljena postati kao voda ; evo, ide, i navršije se govori Gospod Gospod.

13. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

14. Sine čovječji, prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod : reci : mač, mač je naoštren, i uglagljen je.

15. Naoštren je da kolje, uglagljen je da sijeva ; hoćemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo ?

16. Dao ga je da se ugladi da se uzme u ruku ; mač je naoštren i uglagljen, da se da u ruku ubici.

17. Viči i ridaj, sine čovječji ; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izraeljeve ; pod mač će biti okrenuti s narodom mojim, za to udri se po bedru.

18. Kad bješe karanje, šta bi ? eda li ni od pruta koji ne haje ne će biti ništa govori Gospod Gospod.

19. Ti dakle, sine čovječji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer će mač doći i drugom i trećom, mač koji ubija, mač koji velike ubija, koji prodire u klijeti.

20. Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od mača ; jaoh ! pripravljen je da sijeva, naoštren da kolje.

21. Stegni se, udri na desno, na lijevo, kuda se god obrneš.

22. Jer ću i ja pljeskati rukama, i namiriću gnjev svoj. Ja Gospod rekoh.

23. Još mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

24. A ti, sine čovječji, načini dva puta, kuda će doći mač cara Vavilonskoga ; iz jedne zemlje neka izlaze oba ; i izberi stranu, gdje se počinje put gradski, izberi.

25. Načini put, kojim će doći mač na Ravu sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrđi Jerusolim.

26. Jer će car Vavilonski stati na rasputici, gdje počinju dva puta, te će vraćati, gladiće strijele, pitaće likove, gledaće u jetru.

27. Na desno će mu vraćanje pokazati Jerusolim da namjesti ubojne sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujući, da namjesti ubojne

sprave prema vratima, da načini opko-pe, da pogradi kule.

28. I učiniće se vraćanje zaludno zakletima, a to će napomenuti bezakonje da se uhvate.

29. Za to ovako veli Gospod Gospod : što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, za to što dogjoste na pamet, bićete pohvatani rukom.

30. A ti, nečisti bezbožniče kneže Izrailjev, kome dogje dan kad bi na kraju bezakonje,

31. Ovako veli Gospod Gospod : skini tu kapu i svrzi taj vijenac, ne će ga biti ; niskoga ću uzvisiti a visokoga ću poniziti.

32. Uništiću, uništiću, uništiću ga, i ne će ga biti, dokle ne dogje onaj kome pripada, i njemu ću ga dati.

33. A ti, sine čovječji, prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu ; reci dakle : mač, mač je izvučen, uglagljen da kolje, da zatire, da sijeva,

34. Dokle ti vigjaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima dogje dan kad bi kraj bezakonju.

35. Ostavi mač u korice ; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiću ti ;

36. I izliću na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunuću na te i predaću te u ruke žestokim ljudma, vještima u zatiranju.

37. Ognju ćeš biti hrana, krv će ti biti posred zemlje, ne ćeš se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

GLAVA 22.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. A ti, sine čovječji, hoćeš li suditi, hoćeš li suditi gradu krvničkom ? i hoćeš li mu pokazati sve gadove njegove ?

3. Reci : ovako veli Gospod Gospod : ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni.

4. Skrivio si krvlju koju si prolio, i oskvrnio si se o gadne bogove svoje koje si načinio ; i učinio si te se približie

dani tvoji, i došao si do godina svojih ; za to ću učiniti od tebe rug među narodima i podsmijeh po svijem zemljama ;

5. Koje su blizu tebe i koje su daleko podsmijevaće ti se, gadni imenom, veliki smetnjom !

6. Gle, knezovi Izrailjevi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom.

7. Oca i mater preziru u tebi, čine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici čine nasilje u tebi ;

8. Svete stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš.

9. U tebi su opadači da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila čine usred tebe.

10. Golotinju očinu otkrivaju u tebi, liježu u tebi sa ženom za nečistote njezine.

11. I jedan čini gad sa ženom bližnjega svojega ; a drugi skvrni snahu svoju grdilom ; a drugi siluje sestru svoju kćer oca svojega, u tebi.

12. Mito primaju u tebi da proljevaju krv ; ujam i pridatak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevaram, a mene si zaboravio, govori Gospod Gospod.

13. Za to, evo pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobijaš, i radi krvi što je u tebi.

14. Hoće li se održati srce tvoje, ili ruke tvoje hoće li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom ? Ja Gospod rekoh, i učinicu.

15. Jer ću te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiću nečistotu tvoju iz tebe.

16. I bićeš skvrnavan sobom pred narodima, i poznaćeš da sam ja Gospod.

17. Po tom dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

18. Sine čovječji, dom Izrailjev posta mi droždina ; svi su mjed i kositer i gvožđe i olovo u peći ; droždina od srebra postase.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod : što svi vi postaste droždina, za to, evo ja ću vas skupiti u Jerusolim.

20. Kako se skuplja srebro i mjed i gvožđe i olovo i kositer usred peći te se raspali oganj oko njega da se istopi,

tako ću vas skupiti gnjevom svojim i jarošću, i složivši rastopiću vas.

21. Da, skupiću vas, i raspaliću oko vas oganj gnjeva svojega, i istopićete se usred njega.

22. Kako se topi srebro u peći, tako ćete se vi istopiti u njemu, i poznaćete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas.

23. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

24. Sine čovječji, kaži joj : ti si zemlja koja se nijesi očistila ; ne će pasti na te dažd u dan gnjeva.

25. Proroci njezini složiše se u njoj, kao lav su, koji riče i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje.

26. Sveštenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskrvrnenoga, i nečisto od čistoga ne raspoznaju, kriju oči svoje od subota mojih, i bivam oskrvrnjen među njima.

27. Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevajući krv, gubeći duše sramotnoga dobitka radi.

28. I proroci njezini mažu je nevaljalijem krećem, vigjaju taštinu i gataju im laž govoreći : tako reče Gospod Gospod ; a Gospod ne reče.

29. Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome čini nasilje, i došljaku čini krivo.

30. I tražih među njima koji bi opravio ogradu i stao na prolomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrem ; ali ne nagjoh nikoga.

31. Za to ću izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarošti svoje istrijebiću ih, put njihov obratiću im na glavu, govori Gospod Gospod.

GLAVA 23.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere.

3. One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojoj kurvahu se, ondje im pipaaše grudi, i ondje im zgnječiiše dojke djevojačke.

4. A imena im bijahu, starijoj Ola a sestri joj Oliva ; one postase moje, i rodiše sinove i kćeri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu.

5. I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima,

6. Koji nošahu porfiru, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladići, vitezovi, koji jahahu na konjma.

7. I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši izmegju sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove.

8. A ni s Misircima ne okani sekuranja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnječiše djevojačke dojke i s njom se kurvaše.

9. Za to je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše.

10. Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše; i ona izagje na glas megju ženama kad sudove izvršiše na njoj.

11. A sestra njezina Oliva videći to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj.

12. Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjma i svi bijahu lijepi mladići.

13. I vidjeh gdje se oskrvni, i gdje obje idu jednjim putem.

14. I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom,

15. Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove Vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine,

16. Upaljivaše se za njima čim ih viđaše očima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku.

17. I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i po što bi se oskrvnila s njima, odvrćaše se duša njezina od njih.

18. I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinju svoju, odvrati se duša moja od nje kao što se odvrati duša moja od sestre njezine.

19. Jer umnoži kurvarstva svoja opominjući se danâ mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj,

20. I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja.

21. I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojačkih dojaka tvojih.

22. Za to, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešću ih na te od svuda,

23. Vavilonjane i sve Haldejee, Fekogjane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiće, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude čuvene, koji svi jašu na konjma.

24. I doći će na te s kolima i s kolima i s točkovima i s mnoštvom nárôdâ, i opkoliće te sa štitovima i štitici i šljemovima: i njima ću dati sud da ti sude svojim sudom.

25. I staviću revnost svoju tebi na suprot, te će raditi s tobom gnjevno, nos i uši odsjeci će ti, i što te ostane pašće od mača, i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje, i što te ostane proždrijeće oganj.

26. I svući će s tebe haljine, i uzeće krasni nakit tvoj.

27. Tako ću učiniti kraj grdlu tvojem i tvojemu kurvanju u zemlji Misirskoj, te ne ćeš podignuti očiju svojih k njima i ne ćeš se više sjećati Misiraca.

28. Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću te dati u ruke onima na koje mržiš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja.

29. I oni će raditi s tobom neprijateljski, i uzeće svu muku tvoju, i ostaviće te голу nagnu, te će se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje.

30. To ću ti učiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskrvnula o njihove gadne bogove.

31. Putem sestre svoje išla si, za to ću dati čašu njezinu tebi u ruku.

32. Ovako veli Gospod Gospod: čašu sestre svoje ispićeš duboku i široku, bićeš podsmijeh i rug, jer čaša mnogo bere.

33. Napunićeš se pijanstva i žalosti čašom pustošenja i zatiranja, čašom sestre svoje Samarije.

34. I ispićeš je i iscijediti, i razbićeš je, i dojke ćeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod.

35. Za to ovako veli Gospod Gospod : što si me zaboravila i bacila me za legja svoja, za to i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja.

36. Po tom reče mi Gospod : sine čovječji, hoćeš li suditi Oli i Olivi? Pokaži im gadove njihove,

37. Da su činile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su činile preljubu s gadnijem bogovima svojim i vodile kroz oganj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu.

38. Još i ovomi činiše: skvrniše svetinju moju u isti dan, i subote moje przniše.

39. Jer zaklavši sinove svoje gadnijem bogovima svojima dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskvrne; i gle, tako činiše usred doma mojega.

40. I još slaše po ljude da bi došli iz daleka, i oni, čim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oči svoje i kitala si se nakitom.

41. I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i ulje moje.

42. I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovogjahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave.

43. I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu : još će se kurvati.

44. I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Olivi, ženama nevaljalijem.

45. Za to će im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljubočinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljubočiniče i krv je na rukama njihovijem.

46. Za to ovako govori Gospod Gospod : dovedu na njih ljudstvo, i dade ih da se zlostave i oplijene.

47. I ljudstvo će ih zasuti kamenjem, i isjeći će ih mačevima svojim; sinove će njihove i kćeri njihove pobiti, i kuće će njihove spaliti ognjem.

48. I tako ću ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i naučće se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu.

49. I vrći će vaše nevaljalstvo na vas,

i nosićete grijehe gadnijeh bogova svojih, i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

GLAVA 24.

Po tom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga dana, dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan dogje car Vavilonski na Jerusalem.

3. I kaži priču tome domu odmetničkom, i reci im : ovako veli Gospod Gospod : pristavi lonac, pristavi, i naliij u nj vode.

4. Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleće, i napuni ga najboljih kostiju.

5. Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu.

6. Jer ovako veli Gospod Gospod : teško gradu krvničkom, loncu, na kom stoji zagorijel, s kojega ne će da sigje zagorijel; povadi dio po dio; ždrijeb da se ne baci za nj.

7. Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne proli je na zemlju da se pokrije prahom.

8. Raspalivši gnjev da učinim osvetu, metnuću krv njegovu na go kamen da se ne pokrije.

9. Za to ovako veli Gospod Gospod : teško gradu krvničkom! i ja ću naložiti velik oganj.

10. Nanesi drva, raspali oganj, neka se stroši meso, začini korijenjem, i kosti neka izgore.

11. Metni ga prazna na živo ugljivlje da se ugrije i izgori mjed njegova i da se stopi u njemu nečistota njegova i da nestane zagorijeli njegove.

12. Lažima dosadio mi je; za to ne će izaći iz njega mnoga zagorijel njegova; u oganj će zagorijel njegova.

13. U nečistoti je tvojoj grdilo tvoje; jer sam te čistio, ali se ti ne očisti; ne ćeš se više čistiti od nečistote svoje, dokle ne namirim gnjev svoj nad tobom.

14. Ja Gospod govorih; doći će, i izvršiću; ne ću odustati niti ću žaliti niti ću se raskajati; po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiće ti, govori Gospod Gospod.

15. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

16. Sine čovječji, evo ja ću ti uzeti želju očiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plaći, niti suza roni.

17. Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuću svoju obuj na noge, usta svojih nemoj pokriti i hljeba ničijega ne jedi.

18. I govorih u jutru narodu, a u večer umrije žena; i sjutra dan učinih kako mi bješe zapovjegneno.

19. I reče mi narod : hoćeš li nam kazati šta nam je to što radiš?

20. I odgovorih im : dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

21. Reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću oskvrniti svetinju svoju, veličanstvo sile vaše, želju očiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača.

22. I činiete kako ja činim : usta ne ćete pokriti i hljeba ničijega ne ćete jesti ;

23. I kape će vam biti na glavama i obuća na nogu ; ne ćete tužiti ni plakati, nego ćete sa bezakonja svojih čiljeti i uzdisaćete jedan s drugim.

24. I Jezekilj će vam biti znak : činiete sve što on čini; kad to dogje, poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

25. A ti, sine čovječji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju očiju njihovih i za čim teži duša njihova, sinove njihove i kćeri njihove,

26. U taj dan ko uteče, ne će li doći k tebi da ti donese glas?

27. U taj će se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteče, i govorićeš i ne ćeš više biti nijem; i bićeš im znak, i oni će poznati da sam ja Gospod.

GLAVA 25.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :
2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih.

3. I reci sinovima Amonovijem : čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod : što si govorio : aha! za svetinju moju, što se oskvrni, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo ;

4. Za to, evo, ja ću te dati u nasljedstvo istočnijem narodima, i pogradiće u tebi dvorove sebi, i načiniće sebi kolibe u tebi; oni će jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje.

5. I od Rave ću načiniti obor kamila-ma i od zemlje sinova Amonovijeh torovje, i poznaćete da sam ja Gospod.

6. Jer ovako veli Gospod Gospod : što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srea što si opustošio svu zemlju Izrailjevu,

7. Za to, evo, ja ću dignuti ruku svoju na te, i daću te narodima da te plijene, i istrijebiću te između naroda i zatruću te između zemalja, i iskorijenit ću te, i poznać će da sam ja Gospod.

8. Ovako veli Gospod Gospod : što govori Moav i Sir : eto, dom je Judin kao svi narodi;

9. Za to, evo, ja ću otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na megji, krasnu zemlju Vet-jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku,

10. Narodima istočnijem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daću im je u nasljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem među narodima.

11. I na Moavcima ću izvršiti svoje sudove, i poznać da sam ja Gospod.

12. Ovako veli Gospod Gospod : što se Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se,

13. Za to ovako veli Gospod Gospod : dignuću ruku svoju na Edomsku i istrijebiću iz nje i ljude istoku, i obratiću je u pustoš, od Temana do Dedana pašće od mača.

14. I osvetiću se Edomcima rukom naroda svojega Izrailja, i učiniće s Edomcima po gnjevu mojemu i po jaro-sti mojoj, i poznać moju osvetu, govori Gospod Gospod.

15. Ovako veli Gospod Gospod : što Filisteji radiše iz osvete, i osvetiše se radujući se iz srea i potirući iz stare mržnje,

16. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiću Hereteje, i potruću ostatak od primorja.

17. I učiniću na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznać da sam ja Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

GLAVA 26.

A jedanaeste godine prvi dan mjeseca dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, što Tir govori za Jerusaleim : ha ha ! razbiše se vrata narodima, obratiše se k meni, napuniću se kad opustje ;

3. Za to ovako veli Gospod Gospod : evo mene na te, Tire, i dovešću mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem.

4. I oni će obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omešću prah njegov i pretvoriću ga u go kamen.

5. I postaće mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govorih, veli Gospod Gospod, i biće grabež narodima.

6. I kćeri njegove po polju izginuće od mača, i poznaće da sam ja Gospod.

7. Jer ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću dovesti na Tir Navuhodonosora cara Vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima i s vojskama i s mnogim narodom.

8. Kćeri tvoje po polju pobiće mačem, i načiniće prema tebi kule, i iskopaće opkope prema tebi, i podignuće prema tebi štitove.

9. I namjestiće ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliće kule tvoje oružjem svojim.

10. Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praske konjika i kočkova i kola zatreše se zidovi tvoji, kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad isprovaljivan.

11. Kopitima konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem, i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju.

12. I poplijeniće blago tvoje i razgrabiti trg tvoj, i razvaliće zidove tvoje i lijepe kuće tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciće u vodu.

13. I prekinuću jeku pjesama tvojih, i glas kitara tvojih ne će se više čuti.

14. I učiniću od tebe go kamen, bićeš mjesto gdje se razastiru mreže, ne ćeš se više sazidati ; jer ja Gospod govorih, veli Gospod Gospod.

15. Ovako veli Gospod Gospod Tiru :

ne će li se zadržati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajaoču ranjenici, kad pokolj bude u tebi ?

16. Svi će knezovi morski sići s prijestola svojih i skinuti sa sebe plašte i svući sa sebe vezene haljine, i obući će se u strah, sjedjeće na zemlji, i drktaće svaki čas i čuditi se tebi.

17. I naricaće za tobom igovoriće ti : kako propade, slavni grade ! u kom življahu pomorci, koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi.

18. Sad će se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smešće se ostrva po moru od propasti tvoje.

19. Jer ovako veli Gospod Gospod : kad te učinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije,

20. I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada ću opet postaviti slavu u zemlji živijeh.

21. Učiniću da budeš strahota kad te nestane, i tražiće te i ne ćeš se naći do vijeka, govori Gospod Gospod.

GLAVA 27.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. I ti, sine čovječji, nariči za Tirom, 3. I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskome, koji trguje s narodima na mnogim ostrvima : ovako veli Gospod Gospod : Tire, ti govoraše : ja sam sa svijem lijep.

4. Megje su ti u sreću morskome, koji te zidaše, načiniše te sa svijem lijep.

5. Od jela Senirskih gradiše ti daske, kedre s Livana uzimaše da ti grade stupove.

6. Od hrastova Vasanskih gradiše ti vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih.

7. Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra ; porfirom i i skerletom s ostrva Eliskih pokrivaos si se.

8. Stanovnici Sidonski i Arvadski bijahu ti veslari ; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari.

9. Starješine i mudarci Gevalski opravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve lagje morske i lagjari bijahu u tebi trgujući s tobom.

10. Persijanci i Ludeji i Puteji bijahu u vojsci tvojoj tvoji vojnici; štitive i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavahu.

11. Sinovi Arvadski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim u naokolo, i Gamadeji bijahu u kulama tvojim, štitive svoje vješahu na zidovima tvojim u naokolo, oni ti dovršivahu ljepotu.

12. Tarsis trgovaše s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvoždjem, s kositerom i s olovom dolažahu na sajme tvoje.

13. Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenijem dolažahu na sajme tvoje.

14. A koji su od doma Togarmina, s konjima i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje.

15. Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i drvo evenovo donošahu ti u promjenu.

19. Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažahu na sajme tvoje sa smaragdnom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom.

17. Juda i zemlja Izrailjeva bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Minitskom i Finičkom i medom i uljem i balsamom.

18. Damasak trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vinom Helvonskim i bijelom vunom.

16. I Dan i Javan i Mosel dolažahu na sajme tvoje; uragjeno gvoždje i kasiju i cimet mijenjahu s tobom.

20. Dedan trgovaše s tobom skupocenijem prostirkama za kola.

21. Arapi i svi knezovi Kidarski trgovahu s tobom; s jaganjcima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje.

22. Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom.

23. Haran i Kana i Eden, trgovci Savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom.

24. Ti trgovahu s tobom svakojakim

stvarima, porfirom i uzvodom i kovčezima bogatijih nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kedra.

25. Lagje Tarsiske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u sreću morskom.

26. Veslari tvoji odvezoše te na pučinu; vjetar istočni razbi te usred mora.

27. Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, lagjari tvoji i krmari tvoji i koji opravljahu kvarne lagje tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašće u srce moru kad ti propadneš.

28. Od vike tvojih krmara usколебаće se vali morski.

29. I izaći će iz lagja svojih svi veslari, lagjari, svi krmari morski, i stajće na zemlju.

30. I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posnuće prahom glave svoje i po pepelu će se valjati.

31. I za tobom će se načiniti čelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srea, i gorko će ridati.

32. I za tobom će zapijevati u žalosti svojoj i naricaće za tobom: ko je bio kao Tir, oboreni usred mora?

33. Kad izlažahu trgovci tvoji iz mora, satio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaćivao si careve zemaljske.

34. Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade.

35. Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaše se i preblijedješe u licu.

36. Trgovci po narodima zazviždaše nad tobom: postao si strahota, i ne će te biti do vijeka.

GLAVA 28.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, reci knezu Tirskom: ovako veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a čovjek si a ne Bog, i izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim;

3. Eto mudriji si od Danila, nikaka tajna nije sakrivena od tebe;

4. Stekao si blago mudrošću svojom

i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje ;

5. Veličinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim ;

6. Za to ovako veli Gospod Gospod : što izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim,

7. Za to, evo, ja ću dovesti na tebe i nostrance najljuće izmegju narôdâ, i oni će istrgnuti mačeve svoje na ljepotu mudrosti tvoje, i ubiće svjetlost tvoju.

8. Svaliće te u jamu, i umrijećeš usred mora smrću pobijenijeh.

9. Hoćeš li pred krvnikom svojim kazati : ja sam Bog, kad si čovjek a ne Bog u ruci onoga koji će te ubiti ?

10. Umrijećeš smrću neobrezanijeh od ruke tugjinske ; jer ja rekoh, govori Gospod Gospod.

11. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

12. Sine čovječji, nariči za carem Tiskim, i reci mu : ovako veli Gospod Gospod : ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sa svijem si lijep.

13. Bio si u Edemu vrtu Božjem ; pokrivalo te je svako drago kamenje : sarak, topaz, dijamant, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragd i zlato ; onaj dan kad si se rodio načinjeni ti biše bubnji tvoji i svirale.

14. Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš ; i ja te postavih ; ti bješe na svetoj gori Božijoj, hogjaše posred kamenja ognjenoga.

15. Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nagje bezakonje na tebi.

16. Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i griješio si ; za to ću te baciti kao nečistotu s gore Božje, i zadržu te izmegju kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaču !

17. Srce se tvoje ponese ljepotom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošću svojom ; baciću te na zemlju, pred careve ću te položiti da te gledaju.

18. Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskvirnio si svetinju svoju ; za to ću izvesti oganj isred tebe, koji će te proždrijeti, i obratiću te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju.

19. Svi koji te poznaju megju narodima prepašće se od tebe ; bićeš strahota, i ne će te biti do vijeka.

20. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

21. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega,

22. I reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na tebe, Sidone, i proslaviću se usred tebe, i poznaće se da sam ja Gospod kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu.

23. I poslaću pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni će padati usred njega od mača, koji će navaliti na njih sa svih strana, i poznaće da sam ja Gospod.

24. I ne će više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svih susjeda njihovijeh, koji ih plijene ; i poznaće da sam ja Gospod Gospod.

25. Ovako veli Gospod Gospod : kad skupim dom Izrailjev iz narôdâ megju koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj zemlji koju dadoh sluzi svojem Jakovu,

26. Tada će živjeti u njoj bez straha, i gradiće kuće, i sadiće vinograde, i živjeće bez straha, kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svih strana, i poznaće da sam ja Gospod Bog njihov.

GLAVA 29.

Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira.

3. Govori i reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče : moja je rijeka ; ja sam je načinio sebi.

4. Za to ću ti metnuti u čeljusti udiću, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim nadvataju na krljušti tvoje ; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nadvatane na krljušti tvoje.

5. I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i ne ćeš se pokupiti ni sabrati, zvijeri-

ma zemaljskim i pticama nebeskim da-
ću te da te jedu.

6. I svi će stanovnici Misirski pozna-
ti da sam ja Gospod; jer su štap od
trske domu Izrailjevu.

7. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i
rasiječe im sve rame; a kad se naslo-
niše na te, ti se prebi i probode im sva
bedra.

8. Za to ovako veli Gospod Gospod :
evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću
iz tebe ljude i stoku.

9. I zemlja će se Misirska opustošiti
i biti pusta, i poznaće se da sam ja Go-
spod, jer reče : moja je rijeka, i ja sam
je načinio.

10. Za to evo me na tebe i na rijeke
tvoje, i obratiću zemlju Misirsku u pu-
stoš i samu pustinju, od kule Sinske
do megje Etiopske.

11. Ne će prelaziti preko nje nogom
svojom čovjek niti će živinče nogom
svojom prelaziti preko nje, i ne će se
živjeti u njoj četrdeset godina.

12. I učiniću od zemlje Misirske pus-
toš megju zemljama opustošenim, i gra-
dovi će njezini megju pustijem grado-
vima biti pustoš četrdeset godina, i ra-
sijaću Misirce megju narode i razasuću
ih po zemljama.

13. Jer ovako veli Gospod Gospod :
poslije četrdeset godina skupiću Misir-
ce iz naroda u koje budu rasijani.

14. I povratću roblje Misirsko, i do-
vešću ih opet u zemlju Patros, na po-
stojbinu njihovu, i ondje će biti malo
carstvo.

15. Malo će biti mimo ostala carstva,
niti će se više uzdignuti nad narode,
jer ću ih smanjiti da ne vladaju naro-
dima.

16. I ne će više biti domu Izrailjevu
uzdanica da napominje bezakonje kad
bi gledali za njima; i poznaće da sam
ja Gospod Gospod.

17. A dvadeset sedme godine, prvoga
mjeseca, prvoga *dana*, dogje mi riječ
Gospodnja govoreći :

18. Sine čovječji, Navuhodonosor car
Vavilonski zadade vojsci svojoj tešku
službu protiv Tira; svaka glava očela-
vi i svako se rame odrije, a plate ne bi
ni njemu ni vojsci njegovoj od Tira za
službu kojom služiš protiv njega.

19. Za to ovako veli Gospod Gospod :

evo ja dajem Navuhodonosoru caru Va-
vilonskom zemlju Misirsku, i on će od-
vesti narod i odnijeti plijen i pograbit
grabež, i to će biti plata njegovoj vojsci.

20. Za trud kojim se trudio oko toga
dadoh mu zemlju Misirsku, jer se za me
trudiše, govori Gospod Gospod.

21. U onaj ću dan učiniti da naraste
rog domu Izrailjevu, i tebi ću otvoriti
usta megju njima, i znaće da sam ja
Gospod.

GLAVA 30.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, prorokuj i reci : ova-
ko veli Gospod Gospod : ridajte : jaoh
dana !

3. Jer je blizu dan, blizu je dan Go-
spodnji, oblačan dan, vrijeme narodima.

4. I mač će doći na Misir, i strah će
biti u Etiopskoj, kad stanu padati po-
bijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo
njegovo i raskopaju se temelji njegovi.

5. Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva
mješavina i Huveji i sinovi zemalja me-
gju kojima je vjera, pašće s njima od
mača.

6. Ovako veli Gospod : pašće koji po-
dupiru Misir, i ponos sile njegove obo-
riće se, od kule Sinske pašće u njemu,
govori Gospod Gospod.

7. I biće pusti megju pustijem zemlja-
ma, i gradovi će njegovi biti megju pu-
stijem gradovima.

8. I poznaće da sam ja Gospod kad
zapalim oganj u Misiru i svi se pomoć-
nici njegovi satru.

9. U onaj će dan izaći poslanici od
mene na lagjama da uplaše Etiopsku
bezbriznu, i biće megju njima strah
velik kao dana Misirskoga; jer evo, ide.

10. Ovako veli Gospod Gospod : pogu-
biću mnoštvo Misirsko rukom Navuho-
donosora cara Vavilonskoga.

11. On i narod njegov s njim, najljući
izmegju naroda, biće dovedeni da zatru
zemlju, i izvući će mačeve svoje na Mi-
sir i napuniću zemlju pobijenijeh.

12. I isušiću rijeke, i predaću zemlju
u ruke zlijem ljudima; i opustiću ze-
mlju i što je u njoj rukom tugjinskom.
Ja Gospod govorih.

13. Ovako veli Gospod Gospod : i gad-
ne ću bogove potrti, i istrijebiću liko-
ve u Nofu, i ne će više biti kneza iz ze-

mlje Misirske, i pustiću strah u zemlju Misirsku.

14. I opustošiću Patros, i upaliću Soan, i izvršiću sud na Novu.

15. I izliću gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiću ljudstvo u Novu.

16. Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan.

17. Mladići Avinski i Pi-vesetski pašće od mača, a djevojke će otići u ropstvo.

18. I u Tafnisu će pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove: oblak će ga pokriti; a kćeri će njegove otići u ropstvo.

19. I izvršiću sudove na Misiru, i oni će poznati da sam ja Gospod.

21. Opet jedanaeste godine, prvoga *mjeseca*, sedmoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

21. Sine čovječji, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto ne će se zaviti da se liječi, ne će se metnuti zavoj niti će se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati mač.

22. Za to ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirskoga, i slomiću mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiću mu mač iz ruke.

23. I rasijaću Misirce po narodima, i razasuću ih po zemljama.

24. I ukrijepiću mišice caru Vavilonskom, i daću mu u ruku svoj mač, i polomiću mišice Faraonu, i ječaće pred njim kao što ječi čovjek ranjen na smrt.

25. Da, ukrijepiću mišice caru Vavilonskom, a Faraonu će mišice klonuti, i poznaće se da sam ja Gospod, kad dam mač svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku.

26. I rasijaću Misirce megju narode i razasuću ih po zemljama, i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 31.

A jedanaeste godine, trećega *mjeseca*, prvoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj?

3. Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepijeh grana i debela hlada i visoka

rasta, kojemu vrhovi bijahu megju gustijem granama.

4. Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijem drvetima poljskim.

5. Za to rast njegov nadvisi sva drveta poljska i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se od vode njegove kad ih puštaše.

6. Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjegjahu svi veliki narodi.

7. I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode.

8. Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on.

9. Učinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zavigjahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem.

10. Za to ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj megju guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom,

11. Za to ga dadoh u ruku najsilnijemu megju narodima da čini s njim *što hoće*, odvrgoh ga za bezbožnost njegovu.

12. I tugiinci, najljući izmegju naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga.

13. Na izvaljenom panju njegovu staju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske,

14. Da se ne ponosi visinom svojom ni jedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega megju guste grane, i od svijeh što se natapaju da se ni jedno ne uzda u se radi svoje veličine; jer su svi predani na smrt, *bačeni* u najdonji kraj zemlje megju sinove ljudske s onima koji slaze u jamu.

15. Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, učinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke

njezine, i velika voda stade, i rasevije-
lih za njim Livan, i sva drveta poljska
povenuše za njim.

16. Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utješiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu.

17. I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni mačem, i mišica njegova, i koji sjegjahu u hladu njegovu među narodima.

18. Na koje si među drvetima Edemskim nalik slavom i veličinom? Ali ćeš biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, među neobrezanima ćeš ležati s onima koji su pobijeni mačem. To je Faraon i sav narod njegov, govori Gospod Gospod.

GLAVA 32.

Opet dvanaeste godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga *dana*, dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, nariči za Faraonom carem Misirskim, i reci mu : ti si kao lavić među narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama njezinijem.

3. Ovako veli Gospod Gospod : razapeću ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvući će te u mojoj mreži.

4. I ostaviću te na zemlji, i baciću te u polje, i pustiću sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiću tobom zvijeri sa sve zemlje.

5. I razmetnuću meso tvoje po gorama i napuniću doline gomilama od tebe.

6. I zemlju gdje plivaš napojiću krvlju tvojom do vrh gora, i potoci će biti puni tebe.

7. I kad te ugasim, zastrijeću nebo, i zvijezde na njemu pomračiti, sunce će zakloniti oblakom, i mjesec ne će svijetliti svjetlošću svojom.

8. Sva će svijetla vidjela na nebu pomračiti za tobom, i pustiću tamu na tvoju zemlja, govori Gospod Gospod.

9. I ustrašiću sree mnogih naroda kad objavim propast tvoju među narodima po zemljama kojih ne znaš.

10. I udiviću tobom mnoge narode, i carevi će se njihovi zgroziti od tebe,

kad mahnem mačem svojim pred njima, i drktaće svaki čas svaki za dušu svoju u dan kad padneš.

11. Jer ovako veli Gospod Gospod : mać cara Vavilonskoga doći će na te.

12. Mačevima junačkim povaljaću mnoštvo tvoje, *mačevima* najljućih između naroda : oni će razoriti ponos Misiru, i sve će mnoštvo njegovo potrti.

13. I potruću svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih ne će više mutiti nogom čovječija niti će ih papak od kake životinje mutiti.

14. Tada će stišati vodu njihovu, i učiniti da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod.

15. Kad opustim zemlju Misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada će poznati da sam ja Gospod.

16. Ovo je naricanje što će se naricati; tako će naricati kćeri narodne, za misirom i za svijem mnoštvom njegovijem naricaće, govori Gospod Gospod.

17. Po tom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

18. Sine čovječji, nariči za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu.

19. Od koga si ljepši? sigji i lezi s neobrezanima.

20. Pašće posred pobijenijeh mačem, mać je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo.

21. Govoriće mu najhrabriji junaci isred groba s pomoćnicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni mačem.

22. Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od mača.

23. Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji zadavahu strah zemlji živijeh.

24. Ondje je Elam i sve mnoštvo njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu.

25. Među pobijenima namjestiše po-

stelju njemu i svemu mnoštvu njegovu, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su megju pobijene.

26. Ondje je Meseh, Tuval i sve mnoštvo njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah zemlji živijeh.

27. Ali ne leže megju junacima koji padoše izmegju neobrezanih, koji sidoše u grob s oružjem svojim, i metnuše mačeve pod glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh.

28. I ti ćeš se satrti megju neobrezanima, i ležaćeš kod pobijenih mačem.

29. Ondje je Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti megju pobijene mačem; leže megju neobrezanima i s onima koji sidoše u jamu.

30. Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa strahom svojim, stideći se sile svoje; i leže neobrezani s onima koji su pobijeni mačem, i nose sramotu svoju s onima koji sidoše u jamu.

31. Njih će vidjeti Faraon, i utješiće se za svijem mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

32. Jer zadadoh svoj strah zemlji živijeh, i Faraon će i sve mnoštvo njegovo ležati megju neobrezanima s onima koji su pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

GLAVA 33.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im : kad pustim na koju zemlju mač, ako narod one zemlje uzme koga izmegju sebe i postave ga sebi za stražara,

3. I on vidjevši mač gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod,

4. Ako se ko čuvši trubu ne uzme na um, i mač došavši pogubi ga, krv će njegova biti na njegovoj glavi.

5. Jer ću glas trubni, i ne uze se na um, krv će njegova biti na njemu; da se uze na um, sačuvao bi dušu svoju.

6. Ako li stražar vidjevši mač gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a mač došav pogubi koga izmegju njih, taj će poginuti za svoje bezakonje, ali ću krv njegovu iskati iz ruke stražareve.

7. I tebe, sine čovječji, tebe postavih stražarem domu Izrailjevu; slušaj dakle riječ iz mojih usta i opominji ih od mene.

8. Kad rečem bezbožniku : bezbožniče, poginućeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika *da se progje* puta svojega; taj će bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

9. Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vrati sa svoga puta, a on se ne vrati sa svoga puta, on će poginuti za svoje bezakonje, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

10. Za to ti, sine čovječji, reci domu Izrailjevu : vi govorite ovako i kažete : prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli?

11. Reci im : tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer za što da mrete, dome Izrailjev?

12. Za to ti, sine čovječji, reci sinovima naroda svojega : pravednoga ne će izhvatiti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik ne će propasti sa bezbožnosti svoje kad se vrati od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi.

13. Kad rečem pravedniku da će doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa učini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se ne će spomenuti, nego će poginuti s nepravde svoje koju učini.

14. A kad rečem bezbožniku : doista ćeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane činiti sud i pravdu,

15. I vrati bezbožnik zalog, i vrati što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnijem ne čineći bezakonja, doista će biti živ, ne će umrijeti.

16. Od svih grijeha što je zgriješio ništa mu se ne će spomenuti; činio je sud i pravdu, doista će živ biti.

17. A sinovi naroda tvojega govore : nije prav put Gospodnji ; a njihov put nije prav.

18. Kad se pravednik odvрати od pravde svoje i učini nepravdu, poginuće s toga.

19. A kad se bezbožnik odvрати od svoje bezbožnosti i učini sud i pravdu, on će živ biti s toga.

20. A vi govorite : nije prav put Gospodnji. Sudiću vam, dome Izrailjev, svakome po putovima njegovijem.

21. A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga *mjeseca*, petoga *dana* dogje k meni jedan koji uteče iz Jerusalima, i reče : uze se grad.

22. A ruka Gospodnja dogje nada me u veće prije nego dogje onaj što uteče, i otvori mi usta dokle onaj dogje k meni u jutru ; otvoriše mi se usta, te više ne mučah.

23. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći :

24. Sine čovječji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izrailjevoj govore i kažu : Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju ; a nas je mnogo ; nam je data ova zemlja u nasljedstvo.

25. Za to im reci : ovako veli Gospod Gospod : jedete s krvlju, i oči svoje podižete ka gadnijem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoćete da naslijedite zemlju ?

26. Opirete se na mač svoj, činite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoćete da naslijedite zemlju ?

27. Ovako im reci : ovako veli Gospod Gospod : tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašće od mača ; i koji je u polju, zvjerima ću ga dati da ga izjedu ; a koji su po gradovima i po pećinama, od pomora će pomrijeti.

28. Tako ću sa svijem opustiti tu zemlju, i nestaće ponosa sile njezine, i opustjeće gore Izrailjeve da ne će niko prolaziti.

29. I oni će poznati da sam ja Gospod kad zemlju sa svijem opustim za sve gadove njihove što činiše.

30. A o tebi, sine čovječji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kućnijem, i govore jedan drugomu, svaki bratu svojem, i

vele : hodite i čujte kaka riječ dogje od Gospoda.

31. I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša riječi tvoje, ali ih ne izvršuje ; u ustima su im ljupke a srce njihovo ide za svojim lakomstvom.

32. I gle, ti si im kao ljupka pjesma, kao čovjek lijepa glasa i koji dobro svira ; slušaju riječi tvoje, ali ih ne izvršuju.

33. Ali kad to dogje, a evo ide, onda će poznati da je bio prorok megju njima.

GLAVA 34.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izrailjevijeh, prorokuj i reci tijem pastirima : ovako veli Gospod Gospod : teško pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebe ! Ne treba li stado da pasu pastiri ?

3. Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete toвно, stada ne pasete.

4. Slabijeh ne krijepite, i bolesne ne liječite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima.

5. I raspršaše se nemajući pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim.

6. Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima ; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži.

7. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodnju ;

8. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu,

9. Za to, pastiri, čujte riječ Gospodnju ;

10. Ovako veli Gospod Gospod : evo me na te pastire, i iskaću stado svoje iz njihovijeh ruku, i ne ću im dati više da pasu stado, i ne će više pastiri pasti sami sebe, nego ću oteti ovce svoje iz usta njihovijeh i ne će im biti hrana.

11. Jer ovako veli Gospod Gospod : evo me, ja ću tražiti ovce svoje i gledati ih.

12. Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanih, tako ću tražiti ovce svoje i oteću ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblačno i mračno.

13. I izvešću ih iz narôdâ, i pokupiću ih iz zemalja, i dovešću ih u zemlju njihovu, i pašću ih na gorama Izrailjeviem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenjem u zemlji.

14. Na dobroj paši pašću ih, i tor će im biti na visokim gorama Izrailjeviem; ondje će ležati u dobrom toru i po obilatoj će paši pasti na gorama Izrailjeviem.

15. Ja ću pasti stado svoje, i ja ću ih odmarati, govori Gospod Gospod.

16. Tražiću izgubljeniu, i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i bolesnu okrijepiti; a tovnu ću i jaku potrti, pašću ih pravo.

17. A vama, stado moje, ovako govori Gospod Gospod : evo ja ću suditi izmegju ovce i ovce, izmegju ovnova i jaraca.

18. Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim?

19. A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim.

20. Za to ovako im veli Gospod Gospod : evo me, ja ću suditi izmegju ovce debele i ovce mršave.

21. Što bocima i ramenima otiskujete i rozima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste na polje,

22. Za to ću izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiću izmegju ovce i ovce,

23. I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im pastir.

24. A ja Gospod biću im Bog, i sluga moj David knez megju njima. Ja Gospod rekoh.

25. I učiniću s njima zavjet mirni, i istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama.

25. I blagosloviću njih i što je oko gore moje, i pušću dažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti.

27. I drveta će poljska ragjati svoj rod, i zemlja će ragjati svoj rod; i oni će biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaće da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše.

28. I ne će više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske ne će ih jesti, nego će živjeti bez straha i niko ih ne će plasiiti.

29. I podignuću im biljku za slavu, i ne će više umirati od gladi u zemlji, niti će podnositi sramote od narôdâ.

30. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, govori Gospod Gospod.

31. A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, govori Gospod Gospod.

GLAVA 35.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorokuj protiv nje.

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na tebe, goro Sire! i dignuću ruku svoju na te, i opustiću te sa svijem.

4. Gradove ću tvoje opustiti, i ti ćeš biti pustoš, i poznaćeš da sam ja Gospod.

5. Što je u tebe vječno neprijateljstvo, i rasipaš sinove Izrailjeve mačem, u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu,

6. Za to, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, krvi ću te predati i krv će te goniti, jer ne mrziš na krv, krv će te goniti.

7. I obratiću goru Sir sa svijem u pustoš, da niko ne će dolaziti ni odlaziti.

8. I napuniću gore njezine pobijeni-jeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaće pobijeni od mača.

9. Vječnu pustinju načiniću od tebe, i gradovi se tvoji ne će opraviti, i poznaćete da sam ja Gospod.

10. Što govoriš : ova dva naroda i ove dvije zemlje moje će biti, i naslijedićemo ih, ako i jest Gospod bio ondje,

11. Za to, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, učiniću po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biću poznat među njima kad ti sudim.

12. I poznaćeš da sam ja Gospod čuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izrailjeve rekavši : opustješe, nama su dane da ih jedemo.

13. I veličaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me riječi svoje; čuo sam.

14. Ovako veli Gospod Gospod : kad se sva zemlja stane veseliti, tebe ću opustiti.

15. Kako si se ti veselila nasljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako ću i tebi učiniti : opustjećeš, goro Sire, i sva zemlja Edomska; i poznaće se da sam ja Gospod.

GLAVA 36.

Ti, sine čovječji, prorokuj gorama Izrailjeviem, i reci : gore Izrailjeve, čujte riječ Gospodnju.

2. Ovako veli Gospod Gospod : što neprijatelj govori za vas : ha ha ! vječne visine postać naše nasljedstvo ;

3. Za to prorokuj i reci : ovako veli Gospod Gospod : što vas pustoše i proždiru sa svijeh strana, da postanete nasljedstvo ostalijem narodima, i postaste priča i rug narodima,

4. Za to, gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjeviem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaje grabež i podsmijeh ostalijem narodima u naokolo,

5. Za to ovako veli Gospod Gospod : u ognju revnosti svoje govorih protiv ostalih naroda i protiv sve Edomske, što osvojiše moju zemlju radujući se iz svega srca i rugajući se iz duše da bi je oplijenili.

6. Za to prorokuj za zemlju Izrailjevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarošći svojoj; što podnosite sramotu od naroda,

7. Za to ovako veli Gospod Gospod : ja podigoh ruku svoju da će narodi što su oko vas nositi sramotu svoju.

8. A vi, gore Izrailjeve, pušćaćete grane svoje, i rod svoj nosićete narodu momu Izrailju, jer će skoro doći.

9. Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete ragjene i zasijevane.

10. I umnožiću u vama ljude, dom Izrailjev sav koliki, i gradovi će se naseliti i pustoline sagraditi.

11. Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako bijaste prije, i učiniću *vam* dobra više nego prije; i poznaćete da sam ja Gospod.

12. I dovešću k vama ljude, narod svoj Izrailja, i naslijediće vas, i bićete im nasljedstvo, i ne ćete ih više zatirati.

13. Ovako veli Gospod Gospod : što vam govore da ste *zemlja* koja proždire ljude i zatire svoje narode,

14. Za to ne ćeš više proždirati ljudi, i naroda svojih ne ćeš više zatirati, govori Gospod Gospod.

15. I ne ću dati da se više u tebi čuje sramota od naroda, i ruga od naroda ne ćeš više podnositi, i ne ćeš više zatirati svojih naroda, govori Gospod Gospod.

16. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

17. Sine čovječji, dom Izrailjev živeći u svojoj zemlji oskvrni je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnom kao nečistota žene odvojene.

18. Za to izlih gnjev svoj na njih radi krvi koju proliše na zemlju i radi gadnjih bogova njihovijeh, kojima je oskvrniše.

19. I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemlja ma; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im.

20. I kad dogjoše među narode, gdje god dogjoše oskvrniše sveto ime moje, a za njih se govoraše da su Gospodnji narod i da su iz zemlje njegove izašli.

21. Ali mi se sažali radi svetoga imena mogega, koje oskvrni dom Izrailjev u narodima u koje dogje.

22. Za to reci domu Izrailjevu : ovako veli Gospod Gospod : ne ću vas radi učiniti, dome Izrailjev, radi svetoga imena svojega, koje oskvrniste u narodima u koje dogjoste;

23. I posvetiću ime svoje veliko oskvr-

njeno u narodima, koje vi oskvrniste među njima; i narodi će poznati da sam ja Gospod, govori Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima.

24. Jer ću vas uzeti iz naroda, i pokupiću vas iz svih zemalja, i dovešću vas u vašu zemlju.

25. I pokriću vas vodom čistom, i bićete čisti; ja ću vas očistiti od svih nečistota vaših i od svih gadnijih bogova vaših.

26. I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tijela vašega, i daću vam srce mesno.

27. I duh svoj metnuću u vas, i učinicu da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete.

28. I nastavaćete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i bićete mi narod i ja ću vam biti Bog.

29. I oprostiću vas svih nečistota vaših, i dozvaću žito i umnožicu ga, i ne ću pustiti na vas gladi.

30. I umnožicu rod na drvetima i rod na njivi, te ne ćete više podnositi sramotu među narodima sa gladi.

31. I opomenućete se zlih putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami ćete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje.

32. Ne ću vas radi učiniti, govori Gospod Gospod; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izrailjev.

33. Ovako veli Gospod Gospod : kad vas očistim od svih bezakonja vaših, naseliću gradove, i pustoline će se opet sagraditi.

34. I pusta će se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolazao.

35. I reći će se : zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt Edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrdiše se i naseliše se.

36. I narodi koji ostanu oko vas poznat će da ja Gospod sagrađujem razvaljeno i zasagđujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i učinicu.

37. Ovako veli Gospod Gospod : još će me tražiti dom Izrailjev da im učinim, da ih umnožim ljudima kao stado.

38. Kao sveto stado, kao stado u Jerusalemu o praznicima njihovim, ta-

ko će pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznat će da sam ja Gospod.

GLAVA 37.

Ruka Gospodnja dogje nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me u sred polja, koje bijaše puno kosti.

2. I provede me pokraj njih u onakolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijahu vrlo suhe.

3. I reče im : sine čovječji, hoće li oživjeti ove kosti? A ja rekoh : Gospode Gospode, ti znaš.

4. Tada mi reče : prorokuj za te kosti, i kaži im : suhe kosti, čujte riječ Gospodnju.

5. Ovako govori Gospod Gospod ovim kostima : gle, ja ću metnuti u vas duh, i oživjećete.

6. I metnuću na vas žile, i obložicu vas mesom, i navući ću na vas kožu, i metnuću u vas duh, i oživjećete, i poznat će da sam ja Gospod.

7. Tada stadoh prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah, nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti.

8. I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuče; ali duha ne bješe u njima.

9. Tada mi reče : prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu : ovako veli Gospod Gospod : od četiri vjetra dogji, duše, i duni na ove pobijene da ožive.

10. I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i ugje u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.

11. Tada mi reče : sine čovječji, ove su kosti sav dom Izrailjev; gle, govore : posahnuše kosti naše i progje nadanje naše, propadosmo.

12. Za to prorokuj, i kaži im : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešću vas u zemlju Izrailjevu.

13. I poznat će da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj.

14. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznat će da ja govorim i činim, govori Gospod.

15. Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

16. Ti, sine čovječji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu : Judi i sinovima Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši : Josifu drvo Jefremovo i svega doma Izrailjeva, drugova njegovijeh.

17. I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u tvojoj ruci.

18. I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreći : hoćeš li nam kazati šta ti je to ?

19. Reci im : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevijeh drugova njegovijeh, i sastaviću ga s drvetom Judinijem, i načiniću od njih jedno drvo, i biće jedno u mojoj ruci.

20. I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima.

21. I reci im : ovako veli Gospod Gospod : evo, ja ću uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraću ih od svuda, i dovešću ih u zemlju njihovu.

22. I načiniću od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan će car biti car svjema njima, niti će više biti dva naroda, niti će više biti razdijeljeni u dva carstva.

23. Ine će se više skvrniti gadnijem bogovima svojim ni gnusobama svojim niti kakim prijestupima svojim, i izbaviću ih iz svih stanova njihovijeh u kojima griješiše, i očistiću ih, i oni će mi biti narod i ja ću im biti Bog.

24. I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednoga pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršivati.

25. I sjedjeće u zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu, u kojoj sjedješe oci vaši; u njoj će sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh do vijeka, i David sluga moj biće im knez do vijeka.

26. I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću svetinju svoju usred njih na vijek.

27. I šator će moj biti kod njih, i ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod.

28. I narodi će poznati da sam ja Gospod koji posvećujem Izrailja, kad svetinja moja bude usred njih do vijeka.

GLAVA 38.

Opet mi dogje riječ Gospodnja govoreći :

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tuvalu, i prorokuj na nj;

3. I reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na tebe, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu;

4. I vratiću te natrag, i metnuću ti žvale u čeljusti, i izvešću tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitovima, sve koji mačem mašu,

5. S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima,

6. Gomera i sve čete njegove, dom Togarmina sa sjevernoga kraja i sve čete njegove, mnoge narode s tobom.

7. Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar.

8. Poslije mnogo vremena bićeš pohojen, i posljednjih godina doći ćeš u zemlju izbavljenju od mača i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izrailjeve, koje bjehu jednako puste, a oni će izvedeni iz naroda svi živjeti bez straha.

9. I podignućes se, i doći ćeš kao bura, bićeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve čete tvoje i mnogi narodi s tobom.

10. Ovako veli Gospod Gospod : i tada će ti doći u srce stvari, i smišljaćeš zle misli.

11. I reći ćeš : idem na zemlju gdje su sela, i udariću na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata,

12. Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabeža, da posegneš rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz naroda, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje.

13. Sava i Dedan i trgovci Tarsiski i svi lavići njegovi kazaće ti : jesi li došao da plijeniš plijen? jesi li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odne-

seš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena?

14. Za to prorokuj, sine čovječji, i reci Gogu : ovako veli Gospod Gospod : u ono vrijeme, kad će moj narod Izrailj živjeti bez straha, ne ćeš li znati?

15. I doći ćeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašući na konjima, mnoštvo veliko i vojska velika.

16. I podignućeš se na moj narod Izrailja kao oblak da pokriješ zemlju; u posljednje vrijeme doveću te na zemlju svoju da me poznadu narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože!

17. Ovako veli Gospod Gospod : nije si li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izrailjevijeh, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da ću te dovesti na njih.

18. A kad dogje Gog na zemlju Izrailjevu, govori Gospod Gospod, onda će se podignuti jarost moja u gnjevu mom.

19. I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriću : doista, tada će biti drhtav veliki u zemlji Izrailjevoj.

20. I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene, i gore će se razvaliti i vrleti popadati, i svi će zidovi popadati na zemlju.

21. I dozvaću na nj mač po svijem gorama svojim, govori Gospod Gospod : mač će se svakoga obratiti na brata njegova.

22. I sudiću mu pomorom i krvlju; i pustiću na nj i na čete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grāda, oganj i sumpor.

23. I proslaviću se i posvetiću se i biću poznat pred mnogim narodima, i poznaće da sam ja Gospod.

GLAVA 39.

Ti dakle, sine čovječji, prorokuj protiv Goga, i reci : ovako veli Gospod Gospod : evo me na te, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu.

2. I vratiću te natrag i vodiću te, i izveću te iz sjevernijeh krajeva i doveću te na gore Izrailjeve.

3. I izbiću ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuću ti iz desne ruke strijele.

4. Na gorama ćeš Izrailjevijem pasti ti i sve čete tvoje i narodi koji budu s

tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daću te da te izjedu.

5. Na polju ćeš pasti, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod,

6. I pustiću oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaće da sam ja Gospod.

7. I sveto ime svoje obznaniću usred naroda svojega Izrailja, i ne ću više dati da se skvrni sveto ime moje, nego će poznati narodi da sam ja Gospod, svetac u Izrailju.

8. Evo, doći će, i zbiće se, govori Gospod Gospod; to je dan za koji govorih.

9. Tada će izaći stanovnici gradova Izrailjevijeh, i naložiće na oganj i spaliće oružje i štitove i štitiće, lukove i strijele, sulice i koplja, i ložiće ih na oganj sedam godina.

10. I ne će nositi drva iz polja, niti će sjeći u šumi, nego će oružje ložiti na oganj, i oplijeniće one koji ih plijeniše, i pootimaće od onih koji od njih oti-maše, govori Gospod Gospod.

11. I u to ću vrijeme dati Gogu mjesto za grob ondje u Izrailju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona će stisnuti usta putnicima; i ondje će biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo, i prozvaće se dolina mnoštva Gogova.

12. I ukopavaće ih dom Izrailjev sedam mjeseca, da bi očistili zemlju.

13. I ukopavaće ih sav narod, i biće im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govori Gospod Gospod.

14. I odvojiće ljude koji će jednako ići po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je očiste; poslije sedam mjeseca tražiće.

15. I prohodiće zemlju i ići po njoj, i ko vidi kosti ljudske, načiniće kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova.

16. A i gradu će biti ime Amona; i tako će očistiti zemlju.

17. Ti, dakle, sine čovječji, ovako govori Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama, i svijem zvijerima poljskim : skupite se i hodite, saberite se sa svih strana na žrtvu moju, koju ko-ljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješćete mesa i pićete krvi;

18. Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi kuezova zemaljskih, ovnova, jaga-

njaca i jaraca i telaca, sve ugojene stolke Vasanske.

19. I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti od žrtava mojih što ću vam naklati.

20. I nasitit ćete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospod Gospod.

21. I pustiću slavu svoju među narode, i svi će narodi vidjeti sud moj koji ću učiniti i moju ruku koju ću dignuti na njih.

22. I poznaće dom Izrailjev da sam ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije.

23. I narodi će poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izrailjev, što meni zgriješiše, te sakrih lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od mača.

24. Po nečistoti njihovoj i po prijestupu njihovu učinih im i sakrih lice svoje od njih.

25. Toga radi ovako govori Gospod Gospod : povratit ću roblje Jokovljevo i smilovaću se svemu domu Izrailjevu i revnovaću za sveto ime svoje,

26. Po što podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiš dok sjegjahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plaši,

27. Kad ih dovedem natrag iz naroda i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima.

28. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo među narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih ni jednoga ondje.

29. I ne ću više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izrailjev, govori Gospod Gospod.

GLAVA 40.

Dvadeset pete godine robovanja našega, u početku godine, deseti dan mjeseca, četrnaeste godine od kako se uze grad, isti dan dogje nada me ruka Gospodnja i odvede me onamo.

2. Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagrađen grad.

3. I odvede me onamo, i gle, čovjek, koji na oči bješe kao od mjedi, s užem la-

nenijem u ruci i s trskom mjerачkom, i stajao na vratima.

4. I progovori mi taj čovjek : sine čovječji, gledaj očima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokazem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš.

5. I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom čovjeku trska mjerачka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od običnoga; i izmjeri gragjevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska.

6. Pa dogje na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska;

7. I kljeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a između kljeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske.

8. I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska.

9. I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakta; a trijem na vratima bješe iznutra:

10. I kljeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo.

11. I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, a trinaest lakata bješe u dužinu vratima.

12. I pred kljetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj kljeti bješe šest lakata od tuda i šest lakata od oтуда.

13. Poslije izmjeri vrata od krova jedne kljeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima.

14. I načini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima u naokolo.

15. I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata.

16. I bijahu prozori na kljetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda u naokolo, i po dovratnicima palme.

17. Po tom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda u naokolo u trijemu, trideset klijeti na podu.

18. A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod.

19. Po tom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru.

20. I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu;

21. I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata;

22. I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i igjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima.

23. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernijem i istočnijem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata.

24. Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera.

25. I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

26. I igjaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme jedna od tuda a jedna od ovuda po dovratnicima.

27. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata.

28. Tada me uvede u unutrašnji trijem južnijem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera.

29. I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima u naokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu a dvadeset i pet lakata u širinu.

30. I trijemovi bijahu u naokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu.

31. I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

32. Po tom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera;

33. I klijeti im i dovratnici i trijemovi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem u naokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata;

34. I trijemovi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

35. Po tom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere.

36. Tako i klijeti im i dovratnici i trijemovi i prozori u naokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata.

37. I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka igjaše se k njima.

38. I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tih vrata, ondje se prahu žrtve paljenice.

39. A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu;

40. I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istijeh vrata bijahu dva stola;

41. Četiri stola bjehu s jedne strane i četiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše.

42. A četiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše orugje kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve.

43. I unutra bijahu kuke s podlanice svuda u naokolo, a na stolove se metaše meso od žrtava.

44. I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevače u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istočna vrata i gledahu prema sjeveru.

45. Tada mi reče: ove klijeti što gledaju na jug jesu za sveštenike koji služe oko doma;

46. A one klijeti što gledaju na sjever jesu za sveštenike koji služe kod oltara;

to su sinovi Sadokovi, koji izmegju sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe.

47. Po tom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, četvrtast; i oltar bijaše pred domom.

48. Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i tri lakta odovud;

49. Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se igjaše knjemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

GLAVA 41.

Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru.

2. A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata od tuda i od pet lakata od ovuda; po tom izmjeri joj dužinu, i bješe četrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata.

3. Pa ugje unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakta; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata.

4. I izmjeri dužinu ondje, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je svetinja nad svetinjama.

5. I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti u naokolo u domu bješe četiri lakta.

6. A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu do zida koji bijaše u domu u naokolo za klijeti da ih drži, a ne držaše ih zid od doma.

7. Jer se raširivaše gragjevina ozgo u naokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda u naokolo, i za to gragjevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje.

8. I vidjeh uz dom visinu u naokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata.

9. Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bješe prazno mjesto klijetima koje bjehu uz dom.

10. I megju klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma.

11. A vrata od klijeti bjehu k praznom mjestu, jedan prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda u naokolo.

12. A gragjevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te gragjevine bješe pet lakata širok u naokolo, i devedeset lakata dug.

13. Po tom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i gragjevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata.

14. I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata.

15. I izmjeri dužinu gragjevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine od tuda i od ovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema;

16. Pragove i prozore sužene, i klijeti u naokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda u naokolo, od zemlje do prozora, i prozori bjehu obloženi;

17. Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid u naokolo iznutra i spolja na mjeru.

18. I bjehu načinjeni heruvimi i palme, jedna palma megju dva heruvima, i u svakoga heruvima bjehu dva lica:

19. Lice čovječije prema palmi od tuda, i lice lavovo prema palmi od ovuda; tako bješe načinjeno po svemu domu u naokolo;

20. Od zemlje do vrh vrata bjehu heruvimi i palme načinjene, tako i po zidu u crkvi.

21. U crkve dovratnici bjehu na četiri ugla; i svetinji lice bješe onako.

22. Oltar bješe drven, tri lakta visok, a dva lakta dug, s uglovima, i dužina i strane bjehu od drveta. I reče mi: to je sto, koji stoji pred Gospodom.

23. Dvoja vrata bjehu u crkvi i svetinji;

24. A u vrata bjehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih.

25. I na vratima crkvenijem bjehu načinjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja.

26. I bijahu uski prozori i palme od

tuda i od ovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

GLAVA 42.

I izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema gragjevini na sjeveru.

2. S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata.

3. Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda.

4. I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga lakta, i vrata bjehu prema sjeveru.

5. A najgornje klijeti bjehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradi izlažahu većma nego one.

6. Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i za to se suživaše iznad donjega i srednjega od zemlje.

7. A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imase u dužinu pedeset lakata.

8. Jer dužina klijetina, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata.

9. A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulažase u njih iz spoljašnjega trijema.

10. U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred gragjevinom bijahu klijeti.

11. A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka.

12. I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se počinjaše put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima.

13. I reče mi : sjeverne klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje sveštenici koji pristupaju ka Gospodu jednu presvete stvari, ondje će ostavljati presvete stvari i dar i prinos za grijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto.

14. Kad sveštenici ugju, ne će izlaziti iz svetinje u spoljašnji trijem, nego će ondje ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblačiće druge haljine, pa onda izlaziti k narodu.

15. I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istočna, i izmjeri svuda u naokolo.

16. Izmjeri istočnu stranu trskom mjerачkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjerачkom u naokolo.

17. Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjerачkom u naokolo.

18. Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjerачkom.

19. I okrenuvši se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjerачkom.

20. Izmjeri sa četiri strane, i bješe zid u naokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

GLAVA 43.

Po tom me odvede k vratima koja gledaju na istok.

2. I gle, slava Boga Izrailjeva dohogaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove.

3. I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad dogjoh da zatrem grad; bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje.

4. A slava Gospodnja ugje u dom na vrata koja gledaju na istok.

5. I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje.

6. I čuh gdje mi progovori iz doma, i čovjek stajaše kod mene.

7. I reče mi : sine čovječji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje ću nastavati usred sinova Izrailjevijskih do vijeka; i dom Izrailjev ne će više skvrniti svetoga imena mojega ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih ni visinama svojim.

8. Metaše prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu između mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim

koje činjahu; za to ih satrih u gnjevu svom.

9. Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaću usred njih do vijeka.

10. Ti, sine čovječji, pokaži domu Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve.

11. I kad se postide svega što su činili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine.

12. A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima u naokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom.

13. A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan *običan* lakat i podlatica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a oplata na njemu po kraju u naokolo s pedi; tako je gornja strana oltaru.

14. A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva lakta, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do većega pojasa četiri lakta, i u širinu lakat.

15. A sam oltar da bude četiri lakta *visok*, od oltara gore da budu četiri roga.

16. A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i četvrtast na četiri strane.

17. A pojas da je četrnaest lakata dug i četrnaest lakata širok na četiri strane, a oplata oko njega od po lakta, i podnožje mu od lakta u naokolo, i basamac i mu da budu okrenuti na istok.

18. I reče mi: sine čovječji, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za oltar kad se načini da se na njemu prinese žrtve paljenice i da se kropi krvlju.

19. I sveštenicima Levitima koji su od sjemena Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, daćeš junca za žrtvu za grijeh.

20. I uzmi krvi njegove, i pomaži mu četiri roga i četiri ugla od pojasa i oplatu u naokolo, tako ćeš ga očistiti i učiniti očišćenje za nj.

21. Po tom uzmi junca za grijeh, i

neka se spali na mjestu odregjenom u domu izvan svetinje.

22. A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijeh, i neka očiste njim oltar kako su očistili juncem.

23. A kad očistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava.

24. I kad ih prineseš pred Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu.

25. Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinese.

26. Sedam dana neka čine očišćenje za oltar, i očiste ga i posvete.

27. A kad se navrše ti dani, osmogai dana i poslije neka prinese sveštenici na oltaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primiću vas, govori Gospod Gospod.

GLAVA 44.

I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bjehu zatvorena.

2. I reče mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvaraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; za to neka budu zatvorena.

3. Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi.

4. I odvede me k sjevernijem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnji bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje.

5. I reče mi Gospod: sine čovječji, pazi srecem svojim i vidi očima svojim i slušaj ušima svojim što ću ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srecem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje.

6. I reci odmetničkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev,

7. Što uvodiste tugjince neobrezana srea i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosiste moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestupaše moj zavjet osim svijeh gadova vaših;

8. I ne izvršivaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljude po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji.

9. Ovako veli Gospod : ni jedan tugjin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju svetinju, ni jedan od svih tughjinaca koji su među sinovima Izrailjevijem.

10. A Leviti koji odstupaše od mene kad zagje Izrailj, koji zagjoše od mene za gadnijem bogovima svojim, nosiće bezakonje svoje.

11. I biće sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeći domu ; oni će klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaće pred njima služeći im

12. Što im služiše pred gadnijem bogovima njihovišem i biše domu Izrailjevu spoticanje na bezakonje, za to podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da će nositi bezakonje svoje.

13. I ne će pristupati k meni da mi vrše svešteničku službu, niti kojoj svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama ne će pristupati, nego će nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje činiše.

14. Nego ću ih postaviti za čuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu.

15. A sveštenici Leviti sinovi Sado-kovi, koji izvršivahu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izrailjevi zagjoše od mene, oni će pristupati k meni da Gi služe, i stajaće pred mnom prinosi mi pretilinu i krv, govori Gospod Gospod,

16. Oni neka ulaze u moju svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojemu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje.

17. I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu.

18. Na glavama neka im budu kape lanene i gaće lanene po bedrima, i da se ne pašu ničim oda šta bi se znojili.

19. A kad izlaze u trijem spoljašnji, u spoljašnji trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka

obuku druge haljine, da ne osvećuju naroda haljinama svojim.

20. I glave svoje da ne briju, a ni kosu da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje.

21. I vina da ne pije ni jedan sveštenik kad hoće da ugje u unutrašnji trijem.

22. I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izrailjeva ili udovicom svešteničkom neka se žene.

23. I narod moj neka uče što je sveto što li nije sveto, i neka ih uče razpoznavati nečisto od čistoga.

24. A u raspi neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju.

25. I k mrtvacu da ne idu da se ne oskrvrne ; samo za ocem i za materom i za sinom i za kćerju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskrvniti.

26. A kad se očisti, neka mu se broji sedam dana.

27. I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnji, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod.

28. A našljedstvo što će imati, ja sam njihovo našljedstvo ; i vi im ne dajte dostojanja u Izrailju, ja sam njihovo dostojanje.

29. Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni će jesti ; i sve zavjetovano u Izrailju njihovo će biti.

30. I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega između svih prinosi vaših biće sveštenicima ; i prvine od tijesta svojega davaćete svešteniku da bi počivao blagoslov na domovima vašim.

31. Sveštenici da ne jedu mrcinoga ni što zvijerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

GLAVA 45.

A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodu, svet *dio* od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuća *lakata*, i u širinu deset tisuća, to *neka bude* sveto po svijem megjama svojim u naokolo.

2. Od toga neka bude za svetinju pet

stotina *lakata* u dužinu i pet stotina u širinu, četvrtasto od svuda, i pedeset *lakata* u naokolo za podgragja.

3. Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuća i u širinu deset tisuća, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetinjama.

4. To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuće i sveto mjesto za svetinju.

5. A dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i deset tisuća u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti.

6. I gradu podajte dostojanje pet tisuća *lakata* u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu, prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev.

7. A knezu *neka bude* s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istočne strane na istok, a dužina *da bude* prema svakom od tih dijelova od zapadne megje do istočne megje.

8. Ta zemlja da mu je dostojanje u Izrailju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego *ostalu* zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem.

9. Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; progijte se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod.

10. Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav.

11. Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru.

12. I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala.

13. Ovo je prinos što ćete prinostiti: šestina efe od homora pšenice, tako i od ječma dajte šestinu efe od homora.

14. A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor.

15. A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrih pasišta sinova Izra-

iljevijeh za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se čini očišćenje za njih, govori Gospod Gospod.

16. Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu.

17. A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da čini očišćenje za dom Izrailjev.

18. Ovako veli Gospod Gospod: prvoga *dana* prvoga *mjeseca* uzmi junca zdrava, i očisti svetinju njim.

19. I neka sveštenik uzme krvi od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i četiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu.

20. Tako učini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako ćete očistiti dom.

21. Prvoga *mjeseca* četrnaestoga *dana* da vam je pasha, praznik sedam dana, hljebovi prijesni da se jedu.

22. I taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na žrtvu za grijeh.

23. A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarca na dan.

24. I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in ulja na svaku efu.

25. Sedmoga *mjeseca* petnaestoga *dana* na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

GLAVA 46.

Ovako veli Gospod Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u subotu neka se otvaraju, i na dan mladine neka se otvaraju.

2. I knez neka dogje kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvaraju do večera.

3. I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istijem vratima u subote i na mladine.

4. A žrtva paljenica, što će prinositi knez Gospodu subotom, biće šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav;

5. A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu;

6. A o mladini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo;

7. I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu.

8. A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istijem putem neka odlazi.

9. A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko ugje na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko ugje na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraća na vrata na koja ugje, nego neka izlazi na ona koja su na suprot.

10. A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze.

11. I o praznicima i svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jaganjce koliko mu ruka daje, a ulja in na efu.

12. A kad knez prinosi dragovoljnu žrtvu, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako čini subotom; po tom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide.

13. I prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga.

14. I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja trećinu ina, da se pokropi bijelo brašno; to je vazdašnji dar Gospodu uredbom vječnom.

15. I tako neka prinosi jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnju.

16. Ovako veli Gospod Gospod: ako knez daje dar kome sinu svom od svojega nasljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojanje.

17. Ako li daje dar od svojega nasljedstva kome služi svojemu, neka mu bude do godine oprosne. a onda neka se vrati knezu, jer je njegovo nasljedstvo, sinovima njegovijem neka bude.

18. I knez da ne uzima narodu ništa od nasljedstva tjerajući ih s njihova nasljedstva; od svojega dostojanja neka daje sinovima svojim nasljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega nasljedstva.

19. I'o tom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete kljeti svešteničke koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu.

20. I reče mi: ovo je mjesto gdje će sveštenici variti prinos za krivicu i za grijeh, gdje će peći dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posvećuju.

21. Tada me izvede u spoljašnji trijem, i provede me u četiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem.

22. U četiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od četrdeset lakata a u širinu od trideset lakata, sva četiri na uglovima bijahu jedne mjere.

23. U njima četirma bješe zid u naokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda u naokolo.

24. I reče mi: ovo su kuhinje, gdje će žrtve narodne kuhati koji služe domu.

GLAVA 47.

Po tom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlazaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara.

2. Po tom me izvede vratima sjevernijem, i provede me okolo spoljašnjim putem k spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane.

3. I kad čovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, a voda bijaše do gležanja.

4. Po tom opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa.

5. I opet izmjeri tisuću lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeći, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti.

6. Tada mi reče: vidje li, sine čovje-

čiji? I odvede me i povrati me na brijeg riječi.

7. A kad se vratih, gle, po brijegu riječi vrlo mnogo drva otud i odovud.

8. I reče mi : ova voda teče u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utječe u more, i kad dogje u more, njegova će voda postati zdrava.

9. I sve životinje što se miču kuda god dogju ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dogje ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dogje.

10. I ribari će stajati kraj njega od Engada do En-eglaima i razapinjati mreže; i biće riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru.

11. A bare njegove i glibovi ne će biti zdravi, nego će ostati slani.

12. A kraj rijeke po brijegu otud i odovud rašće drveta svakojaka rodna, kojima lišće ne će opadati niti će rođa na njima nestajati; svakoga će mjesecaragjati nov rod, jer joj voda teče iz svetinje; za to će rod njihov biti za jelo i lišće njihovo za lijek.

13. Ovako veli Gospod Gospod : ovo su megje u kojima ćete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izrailjevijeh : Josifu dva dijela.

14. Naslijedićete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim; i pripašće vam ta zemlja u nasljedstvo.

15. Ovo je dakle megja zemlji : na sjevernoj strani od velikoga mora na Etlon kako se ide u Sedad,

16. Emat, Virot, Sivrajim, koji je iz megju megje Damaštanske i megje Ematske, Asaratihon, koji je na megji Arvanskoj.

17. Tako će biti megje od mora Asarenan, megja Damaštanska i sjeverna strana na sjever, i megja Ematska; to je sjeverna strana.

18. A istočnu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izrailjeve na Jordanu, od te megje do mora istočnoga. I to je istočna strana.

19. A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu.

20. A zapadna će strana biti veliko mo-

re, od te megje do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana.

21. I razdijeliti tu zemlju megju se po plemenima Izrailjevijem.

22. A razdijelite je u nasljedstvo megju se i megju inostrance koji se bave megju vama, koji bi izrodili sinove megju vama, i oni neka su vam kao domorodac megju sinovima Izrailjevijem, s vama neka dobiju nasljedstvo megju plemenima Izrailjevijem.

23. I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte nasljedstvo, govori Gospod Gospod.

GLAVA 48.

A ovo so imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put Etlonski kako se ide u Emat i Asarenan, na megju Damaštansku na sjever pokraj Emata, od istočne strane do zapadne, Danovo jedno.

2. A uz megju Danovu, od istočne strane do zapadne, Asirovo, jedno.

3. A uz megju Asirovu, od istočne strane do zapadne, Neftalimovo, jedno.

4. A uz megju Neftalimovu, od istočne strane do zapadne, Manasijino, jedno.

5. A uz megju Manasijinu, od istočne strane do zapadne, Jefremovo, jedno.

6. A uz megju Jefremovu, od istočne strane do zapadne, Ruvimovo, jedno.

7. A uz megju Ruvimovu, od istočne strane do zapadne, Judino, jedno.

8. A uz megju Judinu, od istočne strane do zapadne, neka bude prinos što ćete prinijeti, dvadeset i pet tisuća *lakata* u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istočne strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega.

9. Prinos koji ćete prinijeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu i od deset tisuća u širinu.

10. I taj će sveti prinos biti sveštenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu, a sa zapada deset tisuća u širinu, i s istoka deset tisuća u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuća u dužinu; i svetinja Gospodnja da bude usred njega.

11. To će biti sveštenicima posvećenjem iz megju sinova Sadokovijeh koji držeše što sam naredio da se drži i ne zagjoše kao drugi Leviti, kad zagjoše sinovi Izrailjevi.

12. Njihov će biti sveti prinos od ze-

mlje, svetinja nad svetinjama, uz megje Levitske.

13. A Leviti da imaju uz megje svešteničke dvadeset i pet tisuća *lakata* u dužinu, i deset tisuća u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuća, a širina deset tisuća.

14. A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodu.

15. A pet tisuća *lakata* što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuća biće mjesto posvećeno, za grad, za naselje, i za podgragja, i grad da bude usred njega.

16. A ovo da mu je mjera : sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i s južne strane četiri tisuće i pet stotina; i s istočne strane četiri tisuće i pet stotina, i sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina.

17. I podgragje će biti dvje sta i pedeset *lakata* sa sjevera, i dvje sta i pedeset s juga, i dvje sta i pedeset s istoka, i dvje sta i pedeset sa zapada.

18. A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuća *lakata* na istok i deset tisuća na zapad, prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim.

19. A sluge koje će služiti gradu biće iz svih plemena Izrailjevijeh.

20. Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuća *lakata* uz dvadeset i pet tisuća, četvrtast, prinijeće u prinos sveti za dostojanje gradu.

21. A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuća *lakata* prinosa do megje istočne i sa zapada prema dvadeset i pet tisuća *lakata* duž zapadne megje prema dijelovima, to da je knežev; tako će sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi.

22. A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što

je knežev, izmegju megje Judine i megje Venijaminove, da je knežev.

23. A ostala plemena biće : od istočne strane do zapadne strane Venijaminovo, jedno;

24. A izmegju Venijaminovu, od istočne strane do zapadne, Simeunovo, jedno;

25. A uz megju Simeunovu, od istočne strane do zapadne, Isaharovo, jedno;

26. A uz megju Isaharovu, od istočne strane do zapadne, Zavulonovo, jedno;

27. A uz megju Zavulonovu, od istočne strane do zapadne, Gadovo, jedno;

28. A uz megju Gadovu s južne strane, na jug, megja je od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora.

29. To je zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti plemenima Izrailjevijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod Gospod.

30. A ovo su krajevi gradu : sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera;

31. A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izrailjevijeh, troja vrata sa sjevera : jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva;

32. I s istočne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata : jedna vrata Josifova, jedna vrata Venijaminova, jedna vrata Danova;

33. I s južne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata* da bude mjera, i troja vrata : jedna vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova;

34. Sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina *lakata*, i troja vrata : jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova.

35. U naokolo će biti osamnaest tisuća *lakata*, a ime će gradu od toga dana biti : Gospod je tu.

KNJIGA PROROKA DANILA.

GLAVA 1.

Godine treće carovanja Joakima cara

Judina dogje Navuhodonosor car Vavilnoski na Jerusalem, i opkoli ga.

2. I Gospod mu dade u ruku Joaki-

ma cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega.

3. I reče car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede izmegju sinova Izrailjevijeh, i od carskoga sjemena i od knezova

4. Mladića na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uči knjigu i jezik Haldejski.

5. I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem.

6. A megju njima bjehu od sinova Judinijeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija.

7. A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiji Sedrah, a Misailu Misah, a Azariji Avdenago.

8. Ali Danilo naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni.

9. I dade Bog Danilu te nagje milost i ljubav u starješine nad dvoranima.

10. I reče starješina nad dvoranima Danilu : bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće ; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalih mladića, vaših vrsnika, za što da mi učinite da budem glavom kriv caru ?

11. A Danilo reče Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom :

12. Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i voda da pijemo.

13. Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladićima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako čini sa slugama svojim.

14. I poslušaj ih u tom, i ogleda ih za deset dana.

15. A poslije deset dana lica im do-gjoše ljepša i mesnatija nego u svijeh mladića koji jegjahu carsko jelo.

16. I Amelsar uzimaše jelo njihovo i

vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva.

17. I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti ; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne.

18. I kad progje vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora.

19. I govori car s njima, i ne nagje se megju svjema njima ni jedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija ; i stajahu pred carem.

20. I u svemu čemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nagje da su deset puta bolji od svijeh vrača i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu.

21. I osta Danilo do prve godine cara Kira.

GLAVA 2.

A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga progje.

2. I reče car da dozovu vrače i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dogjoše i staše pred carem.

3. I reče im car : usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio.

4. A Haldeji rekoše caru Sirski : care, da si živ do vijeka ! pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo ti kazati što znači.

5. A car odgovori i reče Haldejima : zaboravio sam ; ako mi ne kažete što sam snio i što znači, bićete isječeni i kuće će vaše biti buništa.

6. Ako li mi kažete što sam snio i što znači, dobićete od mene dare i poklone i veliku čast ; kažite mi dakle što sam snio i što znači.

7. Odgovoriše opet i rekoše : neka car pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo kazati što znači.

8. Car odgovori i reče : doista vidim da hoćete vremena da dobijete ; jer vidite da sam zaboravio.

9. Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znači, jedan vam je sud : jer ste se dogovorili da kažete preda mno-m laž i prijevaru dok se promijeni vrije-

me; za to kažite mi san, pa ću vidjeti da mi možete kazati što znači.

10. Odgovoriše Haldeji caru i rekoše: nema čovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; za to ni jedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vrača ili zvjezdara ili Haldejca.

11. I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive megju ljudima.

12. Za to se car ražljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski.

13. I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danila, i druge njegove da ih ubiju.

14. Tada Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske;

15. Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: za što je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu.

16. A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak će kazati caru što san znači.

17. Po tom otide Danilo kući svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim,

18. Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudarcima Vavilonskim.

19. I objavi se tajna Danilu u noćnoj utvari; tada Danilo blagoslovi Boga nebeskoga.

20. Progovori Danilo i reče: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila;

21. I on mijenja vremena i čase; smeće careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima.

22. On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje.

23. Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu.

24. Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudaraca Vavilonskih;

izvedi me pred cara da kažem caru što san znači.

25. Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reče: nagjoh čovjeka izmegju roblja Judina, koji će kazati caru što san znači.

26. A car progovori i reče Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znači?

27. Odgovori Danilo caru i reče: tajne koju car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vrači ni gatar.

28. Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što će biti do pošljedka. San tvoj i, što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je:

29. Tebi, care, dogjoše misli na postelji što će biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što će biti.

30. A meni se ova tajna nije objavila mudrošću koja bi u mene bila mimo sve žive, nego za to da se javi caru što san znači i da doznaš misli sreća svojega.

31. Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na očima.

32. Glava tome liku bijaše od čistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi,

33. Golijeni mu od gvoždja, a stopala koje od gvoždja koje od zemlje.

34. Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjedena i zemljana, i satr ih.

35. Tada se satr i gvoždje i zemlja i mjed i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljeto, te odnese vjetar, i ne nagje mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju.

36. To je san; a sada ćemo kazati caru što znači.

37. Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu;

38. I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijekom. Ti si ona glava zlatna.

39. A nakon tebe nastat će drugo carstvo, manje od tvojega; a po tom tre-

će carstvo, mjedeno, koje će vladati po svoj zemlji.

40. A četvrto će carstvo biti tvrdo kao gvoždje, jer gvoždje satire i troši sve, i kao gvoždje što sve lomi, tako će satrti i polomiti.

41. A što si vidio stopala i prste koje od kala lončarskoga koje od gvoždja, biće carstvo razdijeljeno, ali će biti u njemu tvrgje od gvoždja, jer si vidio gvoždje pomiješano s kalom lončarskim.

42. I što prsti u nogu bijahu koje od gvoždja koje od kala, carstvo će biti nešto jako a nešto trošno.

43. A što si vidio gvoždje pomiješano s kalom lončarskim, to će se oni pomiješati sjemenom čovječijim, ali ne će prionuti jedan za drugoga kao što se gvoždje ne može smiješati s kalom.

44. A u vrijeme tih careva Bog će nebeski podignuti carstvo koje se do vijeka ne će rasuti, i to se carstvo ne će ostaviti drugom narodu; ono će satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo će stajati do vijeka,

45. Kako si vidio gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvoždje, mjed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što će biti poslije; san je istinit, i tumačenje mu vjerno.

46. Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad.

47. Car progovori Danilu i reče: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu.

48. Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i učini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Vavilonskim.

49. I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

GLAVA 3.

Car Navuhodonosor načini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj.

2. I posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, rizničare, sudije, nastojnike

i sve vlastelje zemaljske, da dogju da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor.

3. Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, rizničari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom, što ga postavi Navuhodonosor.

4. A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori.

5. Kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor.

6. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj čas biće bačen u peć ognjenu užarenu.

7. Za to svi narodi kako čuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor.

8. A neki Haldeji taj čas dogoše i tužiše Jevreje,

9. I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ do vijeka!

10. Ti si, care, zapovjedio, svaki ko čuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku;

11. A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peć ognjenu užarenu.

12. A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sederah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio.

13. Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše te ljude pred cara.

14. Navuhodonosor progovori i reče im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih?

15. Jeste li dakle gotovi, kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji načinih? ako li se ne poklonite, onaj čas bićete bačeni u peć ognjenu užarenu; a koji je bog što će vas izbaviti iz mojih ruku?

16. Odgovoriše Sedrah, Misah i Av-

denago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to.

17. Evo Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i izbaviće nas iz tvojih ruku, care.

18. A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim ne ćemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.

19. Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovarajući zapovjedi da se užari peć sedam puta većma nego što bješe običaj.

20. I zapovjedi naj jačim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peć ognjenu užarenu.

21. Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obući i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peć ognjenu užarenu.

22. Kako zapovijest careva bješe hitna i peć vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga.

23. A ta tri čovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peći ognjene užarene.

24. Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reče svojim dvoranima: ne bacismo li tri čovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care.

25. Odgovori i reče: eno, vidim četiri čovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i četvrti kao da je sin Božji.

26. Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peći užarenoj, i progovori i reče: Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Boga višnjega, izidite i hodište. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja.

27. I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijećnici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijenise, niti zadržah od ognja prionu za njih.

28. Progovori Navuhodonosor i reče: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđjela

svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušашe zapovijesti careve i dadoše tjelasa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga.

29. Za to zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isiječe i kuća da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti.

30. Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

GLAVA 4.

Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži.

2. Svidje mi se da objavim znake i čudesna što mi učini Bog višnji.

3. Znaci njegovi kako su veliki! i čudesna njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vječno, i vlast njegova od koljena do koljena.

4. Ja Navuhodonosor bijah miran u kući svojoj i cvatijah u dvoru svom.

5. Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me.

6. I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znači san.

7. Tada dogjoše vračari, zvjezdari, Haldeji i gatar, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znači.

8. Najposlije dogje preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svetijeh bogova, i pripovjedih mu san:

9. Valtasare, poglavare vračarima, znam da je duh svetijeh bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znači.

10. A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika.

11. Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i vigjaše se do kraja sve zemlje.

12. Lišće mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu

ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo.

13. Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac sigje s neba.

14. Povika jako i reče ovako : posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod ; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh.

15. Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske.

16. Srce čovječije neka mu se promijeni i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka progje preko njega.

17. To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, i postavlja nad njim najnižega između ljudi.

18. Taj san snih ja car Navuhodonosor ; a ti, Valtasare, kaži što znači, jer ni jedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znači ; a ti možeš, jer je u tebi duh svetijeh bogova.

19. Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u čudu za jedan sahat, i misli ga uznemirivahu. A car progovori i reče : Valtasare, san i značenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reče : gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i značenje njegovo neprijateljima tvojim.

20. Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se vigjaše po svoj zemlji,

21. Kojemu lišće bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjegjahu ptice nebeske,

22. To si ti, care, koji si velik i silan, i veličina je tvoja visoka i doseže do nebai vlast tvoja do krajeva zemaljskih.

23. A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše : posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena progje preko njega,

24. Ovo znači, care, i ovo je naredba višnjega koja će se izvršiti na mom gospodaru caru :

25. Bićeš prognan izmegju ljudi, i sa zvijerima ćeš poljskim živjeti, i hraniće te travom kao goveda, i rosa će te nebeska kvasiti, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

26. A što se reče da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo će ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju.

27. Za to, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom i bezakonja svojih milošću prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir.

28. Sve ovo dogje na cara Navuhodonosora.

29. Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Vavilonu.

30. I progovori car i reče : nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu ?

31. Te riječi još bjehu u ustima caru, a glas dogje s neba : tebi se govori, care Navuhodonosore : carstvo se uze od tebe.

32. I bićeš prognan izmegju ljudi, i živjećeš sa zvijerjem poljskim, hraniće te travom kao goveda, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

33. U taj čas ispuni se ta riječ na Navuhodonosoru ; i bi prognan izmegju ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao *pera* u orla i nokti kao u ptica.

34. Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oči svoje k nebu i um moj vrati mi se, i blagoslovih višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi do vijeka, čija je vlast vlast vječna i čije je carstvo od koljena do koljena ;

35. I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu *prema njemu*, i radi što hoće s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu rukov ustavio i rekao mu : šta radiš ?

36. U to vrijeme um moj vrati mi se, i na slavu carstva mojega vrati mi se veličanstvo moje i svjetlost moja ; i dvo-

rani moji i knezovi moji i potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više veličanstva.

37. Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, čija su sva djela istina i čiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

GLAVA 5.

Car Valtasar učini veliku gozbu tisući knezova svojih, i pijaše vino pred tisućom njih.

2. Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalemske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i i noće njegove

3. I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalemu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i noće njegove;

4. Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene.

5. U taj čas izidoše prsti ruke čovječije, i pisahu prema svijetnjaku po okrećenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pisaše.

6. Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uznemiriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udararahu jedno o drugo.

7. Povika car iza glasa, te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reče mudarcima Vavilonskim: ko pročitao ovo pismo i kaže mi što znači, onaj će se obući u skerlet, i nosiće zlatnu verižicu o vratu, i biće treći Gospodar u carstvu.

8. Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše pročitati pisma niti kazati caru što znači.

9. Tada se car Valtasar vrlo uznemiri i lice mu se sa svijem izmijenilo; i knezovi se njegovi prepadoše.

10. Dogje carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuću gdje bješe gozba, i progovori carica i reče: care, da si živ do vijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja.

11. Ima čovjek u tvom carstvu, u kom

je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvoga nagje se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vračarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima;

12. Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogagjanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nagje se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on će kazati što znači.

13. Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reče: jesi li ti Danilo izmegju roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj?

14. Čuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nagje u tebe.

15. A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da pročitaju pismo i kažu mi što znači; ali ne mogu da kažu što to znači;

16. A za tebe ja čuh da možeš protumačiti, i zamršene stvari razmršiti. Ako dakle možeš pročitati ovo pismo i kazati mi što znači, obući ćeš se u skerlet, i zlatnu verižicu *nosićeš* o vratu, i bićeš treći gospodar u carstvu.

17. Tada odgovori Danilo i reče pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo ću ja pročitati caru i kazati što znači.

18. Care, Bog višnji dade carstvo i veličinu i slavu i čast Navuhodonosoru ocu tvomemu.

19. I od veličine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoćaše, i ostavljahu u životu koga hoćaše, uzvišivaše koga hoćaše, i poniživaše koga hoćaše.

20. Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu.

21. I bi prognan izmegju ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, braniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoće postavlja nad njim.

22. A ti, Valtasare, sine njegov, nije-

si ponizio srca svojega premda si znao sve ovo.

23. Nego si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoče tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjedene, gvozdenne, drvene i kamene, koji ne vide niti čuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u čijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji.

24. Za to od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano.

25. A ovo je pismo napisano : MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN.

26. A ovo znače te riječi : MENE, izbrojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio.

27. TEKEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak.

28. FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima.

29. Tada zapovjedi Valtasar, te obukoše Danila u skerlet, i *metnuše mu* zlatnu verižicu oko vrata, i proglasiše za nj da je treći gospodar u carstvu.

30. Istu noć bi ubijen Valtasar car Haldejski.

31. A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

GLAVA 6.

Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom;

2. A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima će upravitelji davati račune da ne bi caru bilo štete.

3. A taj Danilo nadvišivaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim.

4. Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naći zabave ni pogriješke, jer bješe vjeran, i ne nalažao se u njega pogriješke ni mane.

5. Tada rekoše oni ljudi : ne ćemo naći na toga Danila ništa, ako ne nagjemo što na nj radi zakona Boga njegov.

6. Tada dogjoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako : Darije care, da si živ do vijeka!

7. Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijećnici i vojvode dogovorise se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili čovjeku za trideset daná osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku.

8. Za to, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

9. I car Darije napisu knjigu i zabranu.

10. A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kući, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davao Bogu svojemu kao što činjaše prije.

11. Tada se sabraše oni ljudi, i nagjoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu.

12. I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu : nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili čovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reče : tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

13. Tada odgovoriše i rekoše caru : Danilo, koji je izmegju roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom.

14. Tada car čuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i trugaše se do zahoda sunčanoga da ga izbavi.

15. Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru : znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja.

16. Tada car reče te dovedoše Danila i baciše ga u jamu lavovsku; i car progovori i reče Danilu : Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi.

17. I donesoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapečati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila.

18. Tada otide car u svoj dvor, i prenoći ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što čim bi se razveselio, i ne može zaspati.

19. Po tom car usta u jutru rano i otiđe brže k jami lavovskoj.

20. I kad dogje k jami, viknu Danila žalosnijem glasom; i progovori cari reče Danilu : Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova?

21. Tada Danilo reče caru : care, da si živ do vijeka !

22. Bog moj posla angjela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše ; jer se nagjoh čist pred njim, a ni tebi, care, ne učinih zla.

23. Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne nagje se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu.

24. Po tom zapovjedi car, te dovedoše ljude koji bijahu optužili Danila, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu, i žene njihove; i još ne dogjoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potršu.

25. Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji : mir da vam se umnoži.

26. Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega *svak* boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje do vijeka, i carstvo se njegovo ne će rasuti, i vlast će njegova biti do kraja;

27. On izbavlja i spasava, i čini znak e i čudesa na nebu i na zemlji, on je izbavio Danila od sile lavovske.

28. I taj Danilo bijaše srećan za carovanja Darijeva i za carovanja Kira Perzijanca.

GLAVA 7.

Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i pripovjedi u kratko.

2. Danilo progovori i reče : vidjeh u utvari svojoj noću, a to četiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru.

3. I četiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugačija.

4. Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao čovjek, i sree ljudsko dade joj se.

5. Po tom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima megju zubima svojim, i govoraše joj se : ustani, jedi mnogo mesa.

6. Po tom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na legjima četiri krila kao ptica, i četiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast.

7. Po tom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube grozdene, jegjaše i satiraše, i gažашe nogama ostatak, i razlikovaše se od svih zvijeri pregjašnjih, i imaše deset rogova.

8. Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste megju onijema, i tri prva roga iščupaše se pred njim; i gle, oči kao oči čovječije bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari.

9. Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, točkovi mu kao oganj razgorio.

10. Rijeka ognjena izlažашe i tecijaše ispred njega, tisuća tisuća služaše mu, i deset tisuća po deset tisuća stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše.

11. Tada gledah radi glasa velikih riječi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se raščini i dade se da izgori ognjem.

12. I ostalijem zvijerima uze se vlast jer duljina životu bješe im odregjena do vremena i do roka.

13. Vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, kao sin čovječji igjaše s oblacima nebeskim, i dogje do starca i stade pred njim.

14. I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vječna, koja ne će proći, i carstvo se njegovo ne će rasuti.

15. Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me.

16. Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu ondje, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znači :

17. Ove četiri velike zvijeri jesu četiri cara, koji će nastati na zemlji.

18. Ali će sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaće carstvo na vijek i do vijeka.

19. Tada zaželjeh znati istinu o četvrtj zvjერი, koja se razlikovaše od svih i bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdena i nokte mjedena, ijegjaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše,

20. I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oči i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po vigenju veći od drugih.

21. Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlagjivaše ih,

22. Dokle dogje starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo.

23. Ovako reče : četvrta zvijer biće četvrto carstvo na zemlji, koje će se razlikovati od svih carstava, i izješe svu zemlju i pogaziti i satrti.

24. I deset rogova jesu deset careva, koji će nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaje drugi, i on će se razlikovati od pređašnjih, i pokoriće tri cara.

25. I govoriće riječi na višnjega, i potiraće svece višnjega, i pomišljaće da promijeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za po vremena.

26. Po tom će sjesti sud, i uzeće mu se vlast, te će se istrijebiti i zatrti sa svijem.

27. A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svijem nebom daće se narodu svetaca višnjega; njegovo će carstvo biti vječno carstvo, i sve će vlasti njemu služiti i slušati ga.

28. Ovdje je kraj ovoj riječi. A mene Danila vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali riječ sačuvalah u srcu svom.

GLAVA 8.

Treće godine carovanja Valtasarova pokazalo se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije.

2. I vidjeh u utvari; a bjeh u Susu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju.

3. I podigoh oči svoje i vidjeh, i gle,

stajahu kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga. i viši naraste poslije.

4. Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i ni jedna zvijer ne mogahu mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega. nego činjahu što hoćahu, i osili.

5. A kad ja motrah. gle, igjaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit megju očima svojim.

6. I dogje do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potrča na nj gnjevno silom svojom.

7. I vidjeh ga gdje dogje do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli. nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega.

8. I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita četiri roga prema četiri vjetra nebeska.

9. I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji.

10. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih.

11. I naraste dori do poglavara toj vojsci. i uze mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori.

12. I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjahu napredovaše mu.

13. Tada čuh jednoga sveca gdje govoraše; i jedan svetac reče nekome koji govoraše : dokle će trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska?

14. I reče mi : do dvije tisuće i tri stotine dana i noći; onda će se svetinja očistiti.

15. A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao čovjek.

16. I čuh glas čovječji nasred Ulaja, koji povika i reče : Gavriilo, kaži ovome utvaru.

17. I dogje gdje ja stajah; i kad dogje uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reče : pazi, sine čovječji, jer je ova utvara za posljednje vrijeme.

18. A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležeći ničice na zemlji; a on me se dotače, i ispravi me, te stadoh.

19. I reče : evo, ja ću ti kazati šta će biti na kraju gnjeva; jer će u odregjeno vrijeme biti kraj.

20. Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski.

21. A runjavi je jarac car Grčki; i veliki rog što mu bješe megju očima, to je prvi car.

22. A što se on slomi, i mjesto njega narastoše četiri, to su četiri carstva, koja će nastati iz toga naroda, ali ne s njegovim silom.

23. A na posljedak carovanja njihova, kad bezakonici navršše *mjeru*, nastaće car bestidan i lukav.

24. Sila će mu biti jaka, ali ne od njegove jačine, i čudesno će pustošiti, i biće srećan i svršivaće, gubiće silne i narod sveti.

25. I lukavstvom njegovijem napredovaće prijevarena u njegovoj ruci, i podignuće se u sreću svom, i u miru će pogubiti mnoge, i ustaće na kneza nad knezovima, ali će se potrti bez ruke.

26. A rečena utvara o danu i noći istina je; za to ti zapečati utvaru, jer je za mnogo vremena.

27. Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i čudih se utvari, ali niko ne dozna.

GLAVA 9.

Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskog, koji se zacari nad carstvom Haldejskim,

2. Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da će se navršiti razvalinama Jerusalemskim, sedamdeset godina.

3. I okretah lice svoje ka Gospodu Bogu tražeći ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom.

4. I pomolih se Gospodu Bogu svojem u ispovijedajući se rekoh : o Gospode, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje;

5. Zgriješismo i zlo činismo i bismo bezbožni, i odmetnismo se i odstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih.

6. I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom.

7. U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalemljana i u svijeh Izraeljaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zamljama kuda si ih razagnao za grijehove njihove, kojima ti griješiš.

8. Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješismo.

9. U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnismo od njega.

10. I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka.

11. I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i odstupi da ne sluša glasa tvojega; za to se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija slugu Božijega, jer mu zgriješismo.

12. I on potvrdi riječi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalemu.

13. Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dogje na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojem da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju.

14. I Gospod nastala oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja čini, jer ne slušasmo glasa njegovoga.

15. Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo.

16. Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jerusalema, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalemu i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas.

17. Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu slugu svojega i molbe njegove, i obasjaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi.

18. Bože moj, prigni uho svoje, i čuj; otvori oči svoje, i vidi pustoš našu i grad,

na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleći se.

19. Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i učini, ne časi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod.

20. A dok ja još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izraelja, i padah moleći se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega,

21. Dok još govorah moleći se, onaj čovjek Gavrilu, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotače me se o večernjoj žrtvi.

22. I nauči me i govori sa mnom i reče: Danilo, sada izidoh da te urazumim.

23. U početku molitve tvoje izide riječ, i ja dogjoh da ti kažem, jer si mio; za to slušaj riječ, i razumij utvaru.

24. Sedamdeset je nedjelja odregjeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti bezakonje i da se dovede vječna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad sveltima.

25. Za to znaj i razumij: od kad izide riječ da se Jerusolim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograda ulice i zidovi, i to u teško vrijeme.

26. A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik i ništa mu ne će ostati; narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju; i kraj će mu biti s potopom, i odregjeno će pustošenje biti do svršetka rata.

27. I utvrdiće zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuće žrtvu i prinose, i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka odregjenoga izliće se na pustoš.

GLAVA 10.

Treće godine Kira cara Persijskoga objavi se riječ Danilu, koji se zvaše Valtasar; i riječ bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra riječ i razumje utvaru.

2. U to vrijeme ja Danilo bjeh u žalosti tri nedjelje dana.

3. Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne ugje u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršise tri nedjelje dana.

4. A dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijegu velike rijeke Hidekela.

5. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to jedan čovjek obučen u platno, i pojas bješe oko njega od čistota zlata iz Ufaza;

6. A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oči mu kao lučevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjed uglajena, a glas od riječi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva.

7. I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a lju-di što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se.

8. I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrdi, i ne imah snage.

9. I čuh glas od riječi njegovijeh, i kad čuh glas od riječi njegovijeh, izvan sebe padoh ničice licem na zemlju.

10. I gle, ruka me se dotače i podiže me na koljena moja i na dlanove moje.

11. I reče mi: Danilo, mili čovječe! slušaj riječi koje ću ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reče tu riječ, ustah drkćući.

12. I reče mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio sree svoje da razumijevaš i da mučiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše riječi tvoje, i ja dogjoh tvojih riječi radi.

13. Ali knez carstva Persijskoga staja mi na suprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dogje mi u pomoć; tako ja ostah ondje kod careva Persijskih.

14. I dogjoh da ti kažem šta će biti tvome narodu poslije; jer će još biti utvara za te dane.

15. I kad mi govoraše tako, oborih oči svoje na zemlju i zanijemjeh.

16. I gle, kao čovjek dotače se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajao prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navališe moji bolovi na mene i nema snage u meni.

17. A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? jer od ovoga časa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni.

18. Tada onaj što bijaše kao čovjek opet me se dotače i ohrabri me.

19. I reče: ne boj se, mili čovječe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govori gospodar moj, jer si me ohrabrio.

20. A on reče: znaš li za što sam došao k tebi? a sada ću se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; po tom ću otići, i gle, doći će knez Grčki.

21. Ali ću ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

GLAVA 11.

I ja prve godine Darija Midijanina stadoh da mu pomožem, i da ga potkrijepim.

2. A sada ću ti kazati istinu. Evo, još će tri cara nastati u Persiji; i četvrti će biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve će podignuti na Grčko carstvo.

3. Po tom će nastati silan car, i vladat će velikom državom i radiće što hoće.

4. A kako nastane, rasuće se carstvo njegovo i razdjeliće se u četiri vjetra nebeska, ne megju natražje njegovo niti s vlašću s kojom je on vladao, jer će se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima.

5. I car južni osiliće, i jedan od knezova njegovijeh, i biće silniji od njega, i vladat će, i država će njegova biti velika.

6. I poslije nekoliko godina oni će se oprijateljiti, i kći južnoga cara doći će k caru sjevernom da učini pogodbu; ali ona ne će sačuvati sile mišići, niti će se on održati s mišicom svojom, nego će biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme.

7. Po tom će od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji će doći s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biće ih i osvojiće ih.

8. I bogove će njihove i knezove nji-

hove sa zakladima njihovijem dragocijem zlatnijem i srebrnijem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaće *nekoliko* godina jači od cara sjevernoga.

9. I tako će car južni doći u svoje carstvo, i vratit će se u svoju zemlju.

10. Ali će sinovi njegovi zaratiti, i skupit će veliku vojsku; i jedan će doći iz nenada, i poplaviti i proći; i vrativši se ratovaće do grada njegova.

11. Tada će se razljutiti car južni, i izaći će i ratovaće s njim, s carem sjevernijem, i podignuće veliku vojsku, te će mu biti data u ruke vojska.

12. I kad razbije vojsku, ponijeće se srce njegovo, i pobiće tisuće ali se ne će ukrijepiti.

13. Jer će car sjeverni opet dignuti vojsku veću od prve; i poslije nekoliko godina doći će s velikom vojskom i s velikim blagom.

14. I u to će vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvogega naroda podignuće se da se potvrdi utvara, i popadaće.

15. I doći će car sjeverni, i načinit će opkope, i uzeće tvrde gradove, i mišić južnoga cara ne će odoljeti ni izabrani narod njegov, niti će biti sile da se opre.

16. I onaj došav na nj činit će što hoće, i ne će biti nikoga da mu se opre; i ustavit će se u krasnoj zemlji, koju će potrti svojom rukom.

17. Po tom će se okrenuti da dogje sa silom svega carstva svojega, ali će se pogoditi s njim, i daće mu kćer za ženu da bi ga upropastio, ali se ona ne će držati, niti će biti s njim.

18. Po tom će se okrenuti na ostrva, i osvojit će mnoga; ali će jedan vojvoda prekinuti sramotu koju čini, i oborit će na nj sramotu njegovu.

19. Po tom će se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuće se i pašće, i ne će se više naći.

20. I na njegovo će mjesto nastati koji će poslati nastojnika u slavi carskoj; ali će za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja.

21. A na njegovo će mjesto doći neznan čovjek, kome nije namijenjena čast carska; ali će doći mirno i osvojit će carstvo laskanjem.

22. I mišice koje plave on će popla-

viti i polomiti, pa i kneza s kojim je učinio vjeru.

23. Jer udruživši se s njim učiniće prijevaru, i došavši nadvlađaće s malo naroda.

24. I doći će mirno u rodna mjesta u zemlji, i učiniće što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovijeh ne učiniše, razdijeliće im plijen i grabež i blago, i smišljaće misli na gradove, za neko vrijeme.

25. Po tom će podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car će južni doći u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali ne će odoljeti, jer će mu se činiti nevjera.

26. I koji jedu hljeb njegov satrće ga; vojska će njegova poplaviti, i mnogi će pasti pobijeni.

27. I srce će obojice careva raditio zlu; i za jednjem će stolom lagati; ali se ne će izvršiti; jer će kraj još biti u odregjeno vrijeme.

28. I tako će se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce će se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiće se u svoju zemlju.

29. U odregjeno će vrijeme opet doći na jug; ali drugi put ne će biti kao prvi put.

30. Jer će doći na nj lagje Kitejske, i on će se ojaditi, te će se vratiti; i ražljutiće se na sveti zavjet, i izvršiće; i vrativši se složiće se s onima koji ostavljaju sveti zavjet.

31. I vojska će stajati uza nj, i oskvrniće svetinju u gradu, i ukinuti žrtvu svagdašnju i postavice gnusobu pustošnu.

32. I koji su bezbožni prema zavjetu, on će ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriće se i izvršiće.

33. I razumni u narodu naučiće mnoge, i padaće od mača i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena.

34. Ali padajući dobiće malu pomoć; i mnogi će pristati s njima dvoličevići.

35. I od razumnijeh će pasti neki da bi se okušali i očistili i ubijelili do roka, jer će još biti rok.

36. I taj će car činiti što hoće, i podignuće se i uzvisiće se iznad svakoga boga, i čudno će govoriti na Boga nad bogovima, i biće srećan dokle se ne

svrši gnjev, jer će se izvršiti što je odregjeno.

37. Ne će mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti će za koga boga mariti, nego će se uzvišivati nada sve.

38. I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima.

39. I učiniće da gradovi Boga najsilnijega budu boga tugjega; koje pozna umnožiće im slavu i učiniće ih gospodarima nad mnogima i razdijeliće zemlju mjesto plate.

40. A u posljednje vrijeme južni će se car pobiti s njim; i car će sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim lagjama, i ušavši u zemlje poplaviće i proći.

41. I doći će u krasnu zemlju, i mnoge će propasti, a ove će se izbaviti od njegovijeh ruku: Edomska, Moavska i glavni dio sinova Amonovijeh.

42. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska ne će umaknuti.

43. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani ići će za njim.

44. Ali će ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te će izaći s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge.

45. I razapeće šatore dvora svojega megju morima na krasnoj svetoj gori; i kad dogje k svome kraju, niko mu ne će pomoći.

GLAVA 12.

A u to će se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biće žalosno vrijeme, kakoga nije bilo od kako je naroda do tada; i u to će se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nagje zapisan u knjizi.

2. I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor vječni.

3. I razumni će se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i do vijeka.

4. A ti Danilo zatvori ove riječi i zapečati ovu knjigu do posljednjega vre-

mena; mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.

5. Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijegu rijeke, a drugi s one strane na brijegu rijeke.

6. I jedan reče čovjeku obučenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad će biti kraj tijekom čudesima?

7. I čuh čovjeka obučenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i lijevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi u vijek da će se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda.

8. I ja čuh ali ne razumjeh; i rekoh:

gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?

9. A on reče: idi Danilo, jer su zatvorene i zapečaćene ove riječi do posljednjega vremena.

10. Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumjeti; ali će razumni razumjeti.

11. A od vremena kad se ukine *žrtva* vazdašnja i postavi gnusoba pustošna, biće tisuća i dvje stotine i devedeset dana.

12. Blago onome koji pretrpi i dočeka tisuću i tri stotine i trideset i pet dana.

13. A ti idi ka kraju; i počivaćeš i ostaćeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

KNJIGA PROROKA OSIJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Osiji sinu Veirijevu za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekeje careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva.

2. Kad Gospod počeo govoriti Osiji, reče Gospod Osiji: idi, oženi se kurvom, i rodi kopilad, jer se zemlja prokurva odstupivši od Gospoda.

3. I otide, i uze Gomeru kćer Divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina.

4. Tada mu reče Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa će pohoditi krv Jezraelsku na domu Jujevu i ukinuću carstvo doma Izrailjeva.

5. I u to će vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini Jezraelskoj.

6. I ona opet zatrudnje i rodi kćer; i Gospod mu reče: nadjeni joj ime Loruhamu; jer se više ne će smilovati na dom Izrailjev, nego će ih ukinuti sa svijem.

7. A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovim, a ne će ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjima ni konjicima.

8. Po tom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina.

9. I reče Gospod: nadjeni mu ime Lo-

mija; jer vi niste moj narod, niti ću ja biti vaš.

10. Ali će ipak broj sinova Izrailjevi-
jeh biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reče: niste moj narod, reći će im se: sinovi Boga živoga.

11. I sabraće se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi u jedno, i postaviće sebi jednoga poglavara i otići će iz zemlje, jer će biti velik dan Jezraelski.

GLAVA 2.

Recite braći svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana.

2. Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih,

3. Da je ne bih svukao голу i učinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je žegju.

4. I ne će se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad.

5. Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govori: ići ću za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moj i piće moje.

6. Za to evo ja ću joj zagradi put trnjem i zazidaću zidom da ne nagje staza svojih.

7. I trčaće za svojim milosnicima, ali ih ne će stignuti; i tražiće ih, ali ih ne će naći; pa će reći: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada.

8. Jer ona ne zna da sam joj ja davao žito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega načiniše Vala.

9. Za to ću uzeti natrag žito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeću vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju.

10. I otkriću rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i niko je ne će izbaviti iz moje ruke.

11. I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine.

12. I potruću čokote njezine i smokve, za koje govori: plata su mi, što mi dadeše milosnici moji; i obratiću ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko.

13. I pohodiću na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, a mene zaboravila, govori Gospod.

14. Ali evo, ja ću je primamiti i odvješću je u pustinju, i govoriću s njom lijepo.

15. I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahorovu za vrata nadanju, i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira.

16. I tada ćeš me, govori Gospod, zvati: mužu moj; a ne ćeš me više zvati: Vale moj.

17. Jer ću ukloniti iz usta njezinijeh imena Vâlâ; i ne će im se više pominjati imena.

18. I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha.

19. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrgjem.

20. I zaručiću te sebi vjerom, i poznaćeš Gospoda.

21. I tada ću se odazvati, govori Go-

spod, odazvaću se nebesima, a ona će se odazvati zemlji,

22. A zemlja će se odazvati žitu i vinu i ulju, a to će se odazvati Jezraelu.

23. I posijaću je sebi na zemlji, i smilovaću se na Loruhamu, i reći ću Loamiji: ti si moj narod, i on će reći: Bože moj!

GLAVA 3.

Po tom reče mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona čini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izrailjeve a oni gledaju za tugjim bogovima i ljube žbanove vinske.

2. I kupih je za petnaest *sikala* srebra i gomor i po ječma.

3. I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budi druga; tako ću i ja biti tvoj.

4. Jer će dugo vremena sinovi Izrailjevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez žrtve i bez stupa i bez oplećka i likova.

5. Poslije će se obratiti i tražiće Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu će pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoj u posljednja vremena.

GLAVA 4.

Čujte riječ Gospodnju, sinovi Izrailjevi, jer Gospod ima parbu sa stanovnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji:

2. Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i krađu i čine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu.

3. Za to će tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoći će, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe će morske pomrijeti.

4. Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru sa sveštenikom.

5. Za to ćeš pasti danju, i s tobom će prorok pasti noću, i pogubiću mater tvoju.

6. Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja ću tebe odbaciti da mi ne vršiš službe svešteničke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja ću zaboraviti sinove tvoje.

7. Što se više množiše, to mi više griješije; slavu njihovu pretvoriću u sramotu.

8. Od grijehâ naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo.

9. Za to će biti svešteniku kao narodu; pohodiću ga za putove njegove i platiću mu za djela njegova.

10. I oni će jesti, a ne će se nasititi; kurvaće se, a ne će se množiti; jer prestaše služiti Gospodu.

11. Kurvarstvo i vino i mäst oduzima srce.

12. Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju odstupivši od Boga svojega.

13. Navrh gora prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im jesen dobar; za to se kurvaju kćeri vaše i snahe vaše čine preljubu.

14. Ne ću karati kćeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših, kad čine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propašće.

15. Ako se ti kurvaš Izrailju, neka ne griješi Juda; i ne idite u Galgal niti idite u Vetaven, i ne kunite se: tako da je živ Gospod!

16. Jer je Izrailj uporan kao uporna junica; sada će ih pasti Gospod kao jag-nje na prostranu mjestu.

17. Jefrem se udružio s lažnijem bogovima; ostavi ga.

18. Piće se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; milo im je: dajte. Braniči su njegovi sramota.

19. Vjetar će ih stegnuti krilima svojim, i oni će se posramiti od žrtava svojih.

GLAVA 5.

Čujte, sveštenici, i pazi, dome Izrailjev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Tavoru.

2. Iz potaje klaše one koji zalaze; ali ću ih ja pokarati sve.

3. Ja poznajem Jefrema, i Izrailj nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Jefreme, Izrailj se oskvrni.

4. Ne upravljaju djela svojih da se vrate k Bogu svojem; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospoda.

5. I ponositost Izrailjeva svjedoči mu

u oči; za to će Izrailj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pasće i Juda s njima.

6. Ići će s ovcama svojim i s govedi-ma svojim da traže Gospoda, ali ga ne će naći; uklonio se je od njih.

7. Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tugje sinove; za to će ih proždrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem.

8. Trubite u rog u Gavaji, u trubu u Rami; vičite u Vetavenu: za tobom, Venijamine!

9. Jefrem će opustjeti u dan kara; ob-javih megju plemenima Izrailjevijem što će za cijelo biti.

10. Knezovi su Judini kao oni koji premještaju megju; izliću na njih kao vodu jarost svoju.

11. Jefremu se čini nasilje, satrven je sudom, jer od svoje volje otide za zapoviješću.

12. Za to ću ja biti Jefremu kao mol-jac i kao crv domu Judinu.

13. I Jefrem vidje bolest svoju i Ju-da svoju ranu, i otide Jefrem k Asir-cu, i Juda posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti će vas oprostiti rane vaše.

14. Jer ću ja biti kao lav Jefremu kao lavić domu Judinu; ja, ja ću zgrabiti, i otići ću, odnijecu i niko ne će izbaviti.

15. Otići ću i vratiću se na svoje mje-sto dokle ne priznađu svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiće me.

GLAVA 6.

Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer on razdrije, i iscijeliće nas, rani, i za-viće nas.

2. Povratiće nam život do dva dana, treći dan podignuće nas, i živjećemo pred njim.

3. Tada ćemo poznati Gospoda i sve ćemo ga više poznavati; jer mu je izla-zak uregjen kao zora i doći će nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju.

4. Što da ti učinim, Jefreme? što da ti učinim, Judo? jer je dobrota vaša oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane.

5. Za to ih sjekoh preko prórôkâ i u-bijah riječima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide.

6. Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga većma nego žrtva paljenica.

7. Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu me iznevjeriše.

8. Galad je grad onijeh koji čine bezakonje, po njemu su krvavi tragovi.

9. A družina je sveštenička kao četa koja dočekuje ljude, ubijaju na putu u Sihem, čine grdilo.

10. U domu Izrailjevu vidim strahotu; ondje je kurvanje Jefremovo, Izrailj se skvrni.

11. I tebi je, Judo, pripravljena žetva, kad vratim roblje naroda svojega.

GLAVA 7.

Kad liječim Izrailja, tada se pokazuje bezakonje Jefremovo i zloća Samarijska; jer čine laž, i lupež ulazi, i na polju udara četa.

2. I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakonje njihovo; sada stoji oko njih djela njihova, preda mnom su.

3. Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove.

4. Svi čine preljubu; kao peć su koju užari hljeb, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne.

5. Na dan cara našega razbolješe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju podsmjehačima.

6. Jer na zasjede svoje upravljaju srce svoje, koje je kao peć; hljeb, njihov spava cijelu noć, u jutru gori kao plamen ognjeni.

7. Svi su kao peć ugrijani i prožduru svoje sudije; svi carevi njihovi padaju, ni jedan izmegju njih ne više k meni.

8. Jefrem se pomiješao s narodima; Jefrem je pogača neprevrnut.

9. Inostranci jedu mu silu, a on ne zna; sijede kose popadaju ga, a on ne zna.

10. I ponositost Izrailjeva svjedoči mu u oči, ali se ne vraćaju ka Gospodu Bogu svojem niti ga traže uza sve to.

11. I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku.

12. Kad otidu, razapeću na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svući će ih, karaću ih kako je kazivano u zboru njihovu.

13. Teško njima, jer zagjoše od mene;

pogibao će im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni govoriše na me laž.

14. Niti me prizivaše iz srca svojega, nego ridaše na odrima svojim; žita i vina radi skupljajući se odstupaju od mene.

15. Kad ih karah, ukrijepih im mišice; ali oni misliše zlo na me.

16. Vraćaju se, ali ne k višnjemu, postade kao luk lažljiv; knezovi će njihovi popadati od mača, s obijesti jezika svojega; to će im biti podsmijeh u zemlji Misirskoj.

GLAVA 8.

Trubu na usta, i reci: kao orao ide na dom Gospodnji; jer prestupiše zavjet moj i otpadiše se od zakona mojega.

2. Izrailj će vikati k meni: Bože moj; poznajemo te.

3. Izrailj je ostavio dobro; neprijatelj će ga goniti.

4. Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od zlata svojega grade sebi likove, da se istrijebe.

5. Ostavilo te je tele tvoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se ne će moći očistiti?

6. Jer je i ono od Izrailja; načinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele će Samarijsko otići u komade.

7. Jer siju vjetar, pa će žeti oluju; stabljike ne će imati, klica ne će dati brašna; da bi i dala, proždrijeće ga tugjinci.

8. Proždrijeće se Izrailj, biće megju narodima kao sud, na kom nema miline.

9. Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Jefrem namina ljubavnike.

10. A što naimaše megju narodima, ja ću ih sabrati; a već i okusiše malo radi bremena cara nad knezovima.

11. Što umnoži Jefrem oltare da griješi, biće mu oltari na grijeh.

12. Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se čine kao nešto tuđe.

13. Za žrtve, koje mi prinose, prinese meso, i jedu ga; Gospod ih ne prima; sada će se opomenuti bezakonja

njihova i pohodiće grijehe njihove ; oni će se vratiti u Misir.

14. Izrailj zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrde gradove ; ali će pustiti oganj u gradove ovomu, i spaljuje dvorove onomu.

GLAVA 9.

Ne raduj se, Izrailju, veseleći se kao narodi, što se kurvaš odstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnijem.

2. Gumno i kaca ne će ih hraniti, i mlašt će ih prevariti.

3. Oni ne će nastavati u zemlji Gospodnjoj ; nego će se vratiti Jefrem u Misir, i oni će jesti nečisto u Asirskoj.

4. Ne će prinositi Gospodu vina, niti će mu biti ugodne žrtve njihove, nego će im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskvrniće se, jer im je hljeb za žrtve njihove, ne će ući u dom Gospodnji.

5. Šta ćete činiti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega ?

6. Jer gle, otići će pustošenja radi ; Misir će ih pribrati, Memfis će ih pogrepsti ; zaklade njihove od srebra naslijediće kopriva, trnje će im biti u šatorima.

7. Dogjoše dani pohogjenju, dogjoše dani plaćanju ; poznaće Izrailj ; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvo bezakonja tvojega i veliku mržnju.

8. Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptičarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegova.

9. Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gavajsko ; opomenuće se bezakonja njihova, i pohodiće grijehe njihove.

10. Nagjoh Izrailja kao grožgje u pustinji ; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u početku njegovu ; oni otiđoše k Velfegoru, i odvojiše se za sramotom, i postaše gadni kako im bješe milo.

11. Jefremova će slava odletjeti kao ptica od rođenja i od utrobe i od začetka.

12. Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane ni jedan ; i teško njima kad odstupim od njih.

13. Jefrem, kad ga gledah, bješe kao Tir, posagjen na ljupku mjestu ; ali će Jefrem izvesti krvniku sinove svoje.

14. Podaj im, Gospode ; šta ćeš im dati ? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle.

15. Sva je zloća njihova u Galgalu ; za to ondje mrzim na njih ; za zloću djela njihovijeh izagnaću ih iz doma svojega ; ne ću ih više ljubiti ; svi su knezovi njihovi odmetnici.

16. Udaren bi Jefrem ; korijen im posahnu, ne će roditi roda ; ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove.

17. Odbaciće ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaće se po narodima.

GLAVA 10.

Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se ; što više roda ima, to više umnožava oltare ; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove.

2. Sree im je razdijeljeno, za to su krivi ; on će oboriti oltare njihove, polomiće likove njihove.

3. Jer sada govore : nemamo cara ; ne bojimo se Gospoda ; i šta bi nam učinio car ?

4. Govore riječi kunući se lažno kad ugovaraju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj.

5. Za junice Vetavenske uplašiće se stanovnici Samarijski ; jer će za njima žaliti narod njihov, i sveštenici njihovi, koji im se radovalahu, jer će slava njihova otići od njih.

6. I on će sam biti odveden u Asirsku na dar caru braniču ; Jefrema će popasti stid, i Izrailj će se osramotiti namjerom svojom.

7. Cara će Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode.

8. I oboriće se visine Avenske, grijeh Izrailjev ; trnje će i čkalj rasti po oltarima njihovijem, i govoriće gorama : pokrijte nas, i humovima : padnite na nas.

9. Od vremena Gavajskoga griješio si, Izrailju ; ondje ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike.

10. Po svojoj ću ih volji pokarati, i narodi će se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo.

11. Jefrem je junica naučena, koja rado vrše ; ali ću joj doći na lijepi vrat ;

upregnuću Jefrema, Juda će orati, Jakov će povlačiti.

12. Sijte pravdu, želite milost; orite krčevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaždio vam pravdom.

13. Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka.

14. Za to će se podignuti vrema među tvojim narodom, i svi će se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-arvel kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima.

15. Tako će vam učiniti Vetilj za veliku zloću vašu; zorom će poginuti car Izrailjev.

GLAVA 11.

Kad Izrailj bješe dijete, ljubljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega.

2. Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Valima, ka-diše likovima.

3. Ja učih Jefrema hoditi držeći ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja liječio.

4. Vukoh ih uzicama čovječijim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s čeljusti, i dava-h im hranu.

5. Ne će se vratiti u zemlju Misirsku nego će mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti.

6. I mač će stajati u gradovima njegovijem, i potrće prijevornice njegove i proždrijeti za namjere njihove.

7. Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se ni jedan ne podiže.

8. Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izrailju? kako da učinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustreptalo je sree moje u meni, uskoлебala se utroba moja od žalosti.

9. Ne ću izvršiti ljutoga gnjeva svojega, ne ću opet zatrti Jefrema; jer sam ja Bog a ne čovjek, svetac usred tebe; ne ću doći na grad.

10. Ići će oni za Gospodom; on će rikati kao lav; kad rikne, sa strahom će dotrčati sinovi s mora;

11. Sa strahom će dotrčati iz Misira

kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospod.

GLAVA 12.

Opkolio me je Jefrem lažju i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

2. Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir,

3. I s Judom ima Gospod parbu i pohodiće Jakova prema putovima njegovijem, platiće mu po djelima njegovijem.

4. U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom;

5. Bori se s angelom, i nadjaća; plaka, i moli mu se; nagje ga u Vetilju, i ondje govori s nama.

6. Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen.

7. Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega.

8. Trgovac je *Jefrem*, u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da čini krivo.

9. I govori Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom ne će mi naći nepravde koja bi bila grijeh.

10. A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, još ću ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima.

11. I govoriću preko prorokâ, i umno-žiću utvare, i davaću priče preko prorokâ.

12. Doista je Galad bezakonje, postaje sama taština; u Galgalu prinose junce na žrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj.

13. I Jakov pobježe u zemlju Sirsku, i Izrailj služi za ženu, i za ženu čuva ovce.

14. I prorokom izvede Gospod Izrailja iz Misira, i prorokom čuva ga.

15. Jefrem ga ljuto razgnjevi; za to će ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiće mu sramotu njegovu Gospod njegov.

GLAVA 13.

Kad Jefrem govoraše, bješe strah; bješe se uzvisio u Izrailju; ali se ogrješi o Vala, te umrije.

2. I sada jednako griješe i grade sebi lijuci od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetničko, a oni govore za njih : ljudi koji prinosе žrtve neka cjeluju teoce.

3. Za to će biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka.

4. A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, i Boga osim mene nje si poznao, i osim mene nema ko bi spasao.

5. Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj.

6. Imajući dobru pašu bijahu siti; ali čim se nasitiše, ponese se srce njihovo, za to me zaboraviše.

7. Za to ću im biti kao lav, kao ris vrebaću ih na putu.

8. Sreću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješu ih ondje kao lav; zvižerje poljsko raskinće ih.

9. Propao si Izrailju; ali ti je pomoć u meni.

10. Gdje ti je car? gdje je? neka te sačuva u svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio : daj mi cara i knezove?

11. Dadoh ti cara u gnjevu svom, i uzeš ga u jarosti svojoj.

12. Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov.

13. Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi *toliko* vremena ostao u utrobi.

14. Od groba ću ih izbaviti, od smrti ću ih sačuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kakanje će biti sakriveno od očiju mojih.

15. Rodan će biti među braćom svojom; ali će doći istočni vjetar, vjetar

Gospodnji, koji ide od pustinje, i usahnće mu izvor, i studenac će mu zasušiti; on će odnijeti blago od svijeh dragih zaklada.

16. Samarija će opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni će pasti od mača, djeca će se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporediti.

GLAVA 14.

Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja.

2. Uzmite sa sobom riječi, i obratite se ka Gospodu; recite mu : oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i daćemo žrtve usana svojih.

3. Asirac nas ne može izbaviti, ne ćemo jahati na konjima, niti ćemo više govoriti djelu ruku svojih : Bože naš; jer u tebe nalazi milost sirota.

4. Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnjev moj odvratiti od njega.

5. Biću kao rosa Izrailju, procvjetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao *drveća* Livanska.

6. Raširiće se grane njegove, i ljepota će mu biti kao u masline i miris kao Livanski.

7. Oni će se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, ragjaće kao žito i cvjetaće kao vinova loza; spomen će mu biti kao vino Livansko.

8. Jefreme, što će mi više idoli? Ja ću ga uslišiti i gledati; ja ću *mu* biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod.

9. Ko je mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putovi Gospodnji, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će pasti na njima.

KNJIGA PROROKA JOILA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Joilu sinu Fatuilovu.

2. Čujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca?

3. Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu.

4. Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede de hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv.

5. Otriježite se, pijanice, i plačite;

i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših.

6. Jer dogje na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice.

7. Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sa svijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele.

8. Ridaj kao mladica opasana kostrijeću za mužem mladosti svoje.

9. Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje.

10. Opustje polje, tuži zemlja; jer je potrveno žito, usahlo vino, nestalo ulja.

11. Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i ječma radi, jer propade žetva na njivi;

12. Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesta radosti izmegju sinova ljudskih.

13. Opašite se i plaćite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, dogjite, noćujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev.

14. Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospoda Boga svojega, i vapijte ka Gospodu:

15. Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnji, i doći će kao pogibao od sve-mogućega.

16. Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega?

17. Sjeme istrunu pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito.

18. Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu.

19. K tebi, Gospode, vičem, jer oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju.

20. I zvijerje poljsko poglêdâ za tobom, jer usahnuše potoci vođeni i oganj sažeže paše u pustinji.

GLAVA 2.

Trubite u trubu na Sionu, i vičite na svetoj gori mojoj, neka drkću svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnji, jer je blizu,

2. Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, *tako ide* narod velik i silan, kakoga nije bilo od kad je vijeka niti će ga poslije kad biti od koljena do koljena.

3. Pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta, ništa ne će uteći od njega.

4. Na očima su kao konji i trčaće kao konjici.

5. Skakaće povrh gora topoćući kao kola, praskajući kao plamen ognjeni koji sažiže strnjiku, kao silan narod spreman za boj.

6. Pred njim će se prepadati narodi, svako će lice pocrnjeti.

7. Oni će trčati kao junaci, kao vojnici skakaće na zid, i svaki će ići svojim putem, niti će odstupati sa svoje staze.

8. I jedan drugoga ne će tiskati, svaki će ići svojim putem, i na mačeve navirući ne će se raniti.

9. Po gradu će hoditi, po zidovima će trčati, u kuće će se peti, ulaziće kroz prozore kao lupež.

10. Pred njima će se zemlja tresti, nebesa će se pokolebati, sunce će i mjesec pomrknuti i zvijezde će ustegnuti svjetlost svoju.

11. A Gospod će pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer će ôkô njegov biti vrlo velik, jer će biti silan onaj koji će izvršiti volju njegovu; jer će dan Gospodnji biti velik i vrlo strašan, i ko će ga podnijeti?

12. Za to još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteci i plaćući i tužeći.

13. I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrgjem i kaje se oda zla.

14. Ko zna, ne će li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naljev za Gospoda Boga vašega.

15. Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglasite svetkovinu.

16. Saberite narod, osveštajte sabor, skupite starce, saberite djecu i koja si-saju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje.

17. Izmegju trijema i oltara neka pla-

ču sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku : prosti, Gospode, narodu svojem, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; za što da reku u narodima : gdje im je Bog?

18. I Gospod će reknovati za zemlju svoju i požaliće narod svoj.

19. I Gospod će odgovoriti i reći će svome narodu : evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bićete ga siti, i ne ću vas više dati pod sramotu megju narodima.

20. Jer ću udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju četu njegovu u istočno more a zadnju u more zapadno, i podignuće se smrad njegov, i trulež će se njegov podignuti, po što učini velike stvari.

21. Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospod učiniti velike stvari.

22. Ne bojte se, zvijeri poljske; jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj, smokva će i loza vinova davati silu svoju.

23. I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i ispušćeće vam dažd rani i pozni na vrijeme.

24. I gumna će se napuniti žita, a kace će se preljevati vinom i uljem.

25. I naknadiću vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas.

26. I ješćete izobila, i bićete siti i hvalićete ime Gospoda Boga svojega, koji učini s vama čudesa, a narod moj ne će se posramiti do vijeka.

27. I poznaćete da sam ja usred Izrailja, i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj ne će se posramiti do vijeka.

28. I poslije ću izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaće sinovi vaši i kćeri vaše, starići će vaši sanjati sne, mladići će vaši vigjati utvare.

29. I na sluge ću i na sluškinje u one dane izliti duh svoj;

30. I učiniću čudesa na nebu i na zemlji, krv i oganj i pušenje dima.

31. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dogje veliki i strašni dan Gospodnji.

32. I svaki koji prizove ime Gospodnje spašće se; jer će na gori Sionu i

u Jerusalmu biti spasenje, kao što je rekao Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

GLAVA 3.

Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalmisko,

2. Sabraču sve narode, i sveću ih u dolinu Josafatovu, i ondje ću se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izrailja, kojega rasijaše megju narode i razdijeliše zemlju moju;

3. I za moj narod bacaše ždrijež, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevočku za vino, te piše.

4. I šta hoćete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoćete li da mi platite? i hoćete li da mi vratite? Odmah ću vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu.

5. Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve.

6. I sinove Judine i sinove Jerusalmiske prođadoste sinovima Grčkim da biste ih otjerali daleko od megje njihove.

7. Evo, ja ću ih dignuti s mjesta kuda ih prođadoste, i platiću vam platu vašu na vašu glavu.

8. I prođaću vaše sinove i vaše kćeri u ruke sinovima Judinijem, i oni će ih prodati Savejcima u narod daljni, jer Gospod reče.

9. Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka dogju i idu svi vojnici.

10. Raskujte raonike svoje na mačeve, i srpove svoje na koplja; ko je slab, neka reče : junak sam.

11. Skupite se i hodite, svi narodi u naokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospode, junake svoje.

12. Neka se podignu i dogju narodi u dolinu Josafatovu; jer ću ondje sjesti da sudim svijem narodima u naokolo.

13. Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, sigjite, jer je tije sak pun, kace se preljevaju; jer je zloća njihova velika.

14. Gomile, gomile u dolini sudskoj; jer je dan Gospodnji blizu u dolini sudskoj.

15. Sunce će i mjesec pomrknuti, i zvijezde će ustegnuti svoju svjetlost.

16. I Gospod će riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i zatrešće se nebo i zemlja; ali će Gospod biti utočište svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem.

17. I poznaćete da sam ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jerusolim će biti svet, i tuginji ne će više ići po njemu.

18. I tada će gore kapati slatkim vi-

nom, i humovi će se topiti od mlijeka, i svijem potocima Judinijem teći će voda, i izaći će izvor iz doma Gospodnjega i natopiće dolinu Sitim.

19. Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.

20. A Juda će stajati do vijeka i Jerusolim od koljena do koljena.

21. I očistiću krv njihovu, koje ne očistih; i Gospod će nastaviti u Sionu.

KNJIGA PROROKA AMOSA.

GLAVA 1.

Riječi Amosa koji bijaše izmegju pastira iz Tekuje, što vidje za Izrailja za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva, dvije godine prije trusa.

2. Reče dakle : Gospod će riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i tužiće stanovni pastirski i posušiće se vrh Karmilu.

3. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Damasak, ne ću mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom.

4. Nego ću pustiti oganj u dom Azailov, te će proždrijeti dvorove Venadodove.

5. I polomiću prijevornice Damasku, i istrijebiću stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edena, i otići će u ropstvo narod Sirski u Kir, veli Gospod.

6. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Gaza, ne ću joj oprostiti, jer ih zarobiše sa svijem i predadoše Edomcima.

7. Nego ću pustiti oganj u zidove Gazi, te će joj proždrijeti dvorove.

8. I istrijebiću stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuću ruku svoju na Akaron, i izginuće ostatak Filistejski, veli Gospod Gospod.

9. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Tir, ne ću mu oprostiti,

jer sa svijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjećao se bratske vjere.

10. Nego ću pustiti oganj u zidove Tiru, te će poždrijeti dvorove njegove.

11. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Edom, ne ću mu oprostiti, jer goni brata svojega mačem potvrši u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži u vijek.

12. Nego ću pustiti oganj u Teman, i proždrijeće dvore u Vosori.

13. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učiniše sinovi Amonovi, ne ću im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire među svoju.

14. Nego ću zapaliti oganj u zidovima Ravi, te će joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihara.

15. I car će njihov otići u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

GLAVA 2.

Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Moav, ne ću mu oprostiti, jer sažeo kosti cara Edomskoga u kreč.

2. Nego ću pustiti oganj na Moava, te će proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav će poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnijem.

3. I istrijebiću sudiju iz njega, i svekne zove njegove pobiću s njim, veli Gospod.

4. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Juda, ne ću mu oprostiti, jer prezreše zakon Gospodnji i naredaba njegovijeh ne držaše, i prevari-

še se lažima svojim, za kojima hodiše oci njihovi.

5. Nego ću pustiti oganj u Judu, te će proždrijeti dvore Jerusalimske.

6. Ovako veli Gospod : za tri zla i za četiri što učini Izrailj, ne ću mu oprostiti, jer prodavaše pravednika za novce i ubogoga za jedne opanke.

7. Čeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraćaju put smjernima ; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje.

8. I na haljinama u zalogu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kući bogova svojih.

9. A ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kedri i jaki kao hrastovi, i potrnh rod njihov ozgo i žile njihove ozdo.

10. I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku.

11. I podizah izmegju sinova vaših proroke i izmegju mladića vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailjevi, govori Gospod.

12. A vi pojiste nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreći : ne prorokujte.

13. Evo, ja ću vas pritisluti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snoplja.

14. I ne će biti bijega brzomu, i jaki ne će utvrditi krjeposti svoje. i hrabri ne će spasti duše svoje.

15. I strijelac ne će se održati, i laki na nogu ne će se izbaviti, niti će kojnik spasti duše svoje.

16. Nego će najhrabriji megju junacima go pobjeći u onaj dan. govori Gospod.

GLAVA 3.

Čujte riječ koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailjevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Misirke, govoreći :

2. Samo vas poznah izmegju svih plemena zemaljskih, za to ću vas pohoditi za sva bezakonja vaša.

3. Hoće li dvojica ići zajedno, ako se ne sastanu?

4. Hoće li riknuti lav u šumi, ako nema

lova? hoće li lavić pustiti glas svoj iz pećine svoje, ako ne uhvati što?

5. Hoće li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoće li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati?

6. Hoće li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrči uplašen? hoće li biti nesreća u gradu, a Gospod da je ne učini?

7. Jer Gospod Gospod ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.

8. Kad lav rikne, ko se ne će bojati? kad Gospod reče, ko ne će prorokovati?

9. Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Misirskoj, i recite : skupite se na gore Samarijske i vidite velike nereda u njoj i nasilje u njoj.

10. Ne znaju činiti pravo, govori Gospod, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim.

11. Za to ovako veli Gospod Gospod : neprijatelj je oko zemlje i oboriće ti silu tvoju, i oplijeniće se dvorovi tvoji.

12. Ovako veli Gospod : kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije golijeni ili kraj od uha, tako će se istrgnuti sinovi Izrailjevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i nakraj postelje.

13. Čujte i zasyjedočite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama.

14. Kad pohodim Izrailja za grijeha njegove, tada ću pohoditi i oltare Vetijske, i odbiće se rogovi oltaru i pašće na zemlju.

15. I udariću kuću zimnu i ljetnu kuću, i propašće kuće od slonove kosti, i nestaće velikih kuća, govori Gospod.

GLAVA 4.

Čujte ovu riječ, krave Vasanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo činite ubogima i satirete siromahe, koje govorite gospodarima svojim : donesite da pijemo.

2. Zakle se Gospod Gospod svetošću svojom da će vam evo doći dani, te će vas izvlačiti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim.

3. I kroz prolome ćete izljesti, svaka

na prema se, i pobacaćete što bude u dvorovima, govori Gospod.

4. Idite u Vetilj, i činite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treće godine desetke svoje:

5. I palite žrtvu zahvalnu od hljeba kiselog, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi, govori Gospod Gospod.

6. I za to vam ja dadoh da su vam čisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hljeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni.

7. A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se.

8. Tako dva i tri grada igjahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

9. Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

10. Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih mačem mladiće vaše, i odvedoh konje vaše, i učinih te se podizaše smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

11. Zatirah vas kao što Gospod zatr Sodom i Gomer, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

12. Za to ću ti tako učiniti, Izrailju; i što ću ti tako učiniti, pripravi se. Izrailju, da srećeš Boga svojega.

13. Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja čovjeku što misli, čini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospod Bog nad vojskama.

GLAVA 5.

Čujte ovu riječ, naricanje, koje podižem za vama, dome Izrailjev.

2. Pade, ne će više ustati djevojka Izrailjeva; bačena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne.

3. Jer ovako veli Gospod Gospod : u gradu iz kojega je izlazila tisuća ostaće

stotina, a iz kojega je izlazila stotina u njemu će ostati deset domu Izrailjevu.

4. Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu : tražite me, i bićete živi.

5. A ne tražite Vetilja, i ne idite u Galgal i ne prolazite u Virsaveju, jer će Galgal otići u ropstvo, a Vetilj će se obratiti u ništa.

6. Tražite Gospoda, i bićete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetilj.

7. Koji obraćate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate.

8. Onoga *tražite* koji je stvorio *zvijezde* kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noć, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod;

9. Koji podiže pogibao na jakoga te pogibao dogje na grad.

10. Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo.

11. Za to što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuće od tesana kamena, ali ne ćete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali ne ćete piti vina iz njih.

12. Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijehe vaše, koji su veliki, koji mučite pravednika, primate poklone i izvrćete pravdu ubogima na vratima.

13. Za to će pravedni mučati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme.

14. Tražite dobro a ne zlo, da biste bili živi; i tako će Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste.

15. Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov.

16. Za to ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod : biće tužnjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh! i zvaće ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju narićati.

17. I po svijem će vinogradima biti tužnjava, jer ću proći posred tebe, govori Gospod.

18. Teško onima koji žele dan Gospodnji! što će vam dan Gospodnji? tada je mrak a ne vidjelo.

19. Kao da bi ko bježao od lava pa

bi ga sreo medvjed; ili kao da bi ko došao u kuću i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela.

20. Nije li dan Gospodnji mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti?

21. Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neću da mirišem svetkovina vaših.

22. Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, neću ih primiti, i neću pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše.

23. Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih neću da čujem.

24. Nego sud neka teče kao voda i pravda kao silan potok.

25. Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji četrdeset godina, dome Izrailjev?

26. Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi načiniste.

27. Za to ću vas preseliti iza Damska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

GLAVA 6.

Teško bezbrižnima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu izmegju poglavica naroda, ka kojima dolazi dom Izrailjev.

2. Progijte u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije sigijte u Gad Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im megje prostranije od vaših megja?

3. *Teško vama* koji mislite da je daleko zli dan, a primićete stolicu na kojoj je nasilje;

4. Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jaganjce iz stada i teoco ugojene;

5. Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave muzičke kao David;

6. Koji pijete vino velikim čašama, i mažete se skupocjenijem mirisima, a ne marite za polom Josifov.

7. Za to će sada otići u ropstvo megju prvima koji će otići u ropstvo, i prestaće radost onijeh koji se goste.

8. Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadim na ponos Jakovljevi i mrzim

na dvorove njegove; za to ću predati grad i sve što je u njemu.

9. I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijeće.

10. I kad uzme koga stric mu ili koji će ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuće, reći će onome koji bude u kutu u kući: ima li jošte ko kod tebe? A on će reći: nema nikoga. A on će reći: muči; jer ne pominjaše imena Gospodnjega.

11. Jer evo, Gospod zapovijeda i udariće dom veliki da se razvali i mali dom da popuca.

12. Trče li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuč, i plod od pravde u pelen.

13. Vi se radujete onome što nije ništa, i govorite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove?

14. Jer, gle, ja ću podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji će vas pritijesniti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

GLAVA 7.

Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazda vaše skakavce, kad počinjaše nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi.

2. A kad pojedoh travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

3. Gospod se raskaja za to: ne će biti, reče Gospod.

4. Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da će suditi ognjem; i *oganj* proždrije veliku bezdanu i proždrije dio *zemlje*.

5. A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

6. Gospod se raskaja za to; ni to ne će biti, reče Gospod Gospod.

7. Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila.

8. I reče mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reče; evo, ja ću metnuti mjerila posred naroda svojega Izrailja, neću ga više prolaziti.

9. Jer će se razoriti visine Isakove, i sve-

tinje će Izrailjeve opusjeti i ustaću na dom Jerovoamov s mačem.

10. Tada Amasija sveštenik Vetiljski posla k Jerovoamu caru Izrailjevu i poruču mu : Amos diže bunu na te usred doma Izrailjeva, zemlja ne može podnijeti svijeh riječi njegovijeh.

11. Jer ovako govori Amos : Jerovoam će poginuti od mača, a Izrailj će se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo.

12. Po tom reče Amasija Amosu : vidioče, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj ;

13. A u Vetilju više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski.

14. A Amos odgovori i reče Amasiji : ne bjeħ prorok ni proročki sin, nego bjeħ govedar i brah dudove ;

15. A Gospod me uze od stada, i reče mi Gospod : idi, prorokuj narodu mojemu Izrailju.

16. Sada dakle čuj riječ Gospodnju. Ti kažeš : ne prorokuj u Izrailju, i ne kropi po domu Isakovu.

17. Za to ovako veli Gospod : žena će ti se kurvati u gradu, i sinovi će tvoji i kćeri tvoje pasti od mača, i zemlja će se tvoja razdijeliti užem, i ti ćeš umrijeti u nečistoj zemlji, a Izrailj će se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

GLAVA 8.

Ovo mi pokaza Gospod : gle, kotarica ljetnoga voća.

2. I reče : što vidiš, Amose? A ja rekoh : kotaricu ljetnoga voća. A Gospod mi reče : dogje kraj narodu mojemu Izrailju, ne ću ga više prolaziti.

3. I pjesme će crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod ; biće mnoštvo mrtvijeh tjelesa, koja će se svuda pobacati mućeci.

4. Čujte ovo, koji proždirete uboge i satirate siromahe u zemlji,

5. Govoreći : kad će proći mladina da prodajemo žito? i subota, da otvorimo pšenicu? umaljujući efu i povećavajući sikal i varajući lažnijem mjerilima ;

6. Da kupujemo siromahe za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo oćinke od pšenice.

7. Zakle se Gospod slavom Jakovljevom : ne ću nigda zaboraviti ni jednoga djela njihovā.

8. Ne će li se zemlja potresti od toga, i

protužiti svaki koji živi na njoj? i ne će li se sva razliti kao rijeka? i ne će li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Misirske?

9. I u onaj dan, govori Gospod Gospod, učiniću da sunce zagje u poćne, i pomraćiću zemlju za bijela dana.

10. I pretvoriću praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plać, i metnuću kostrijet oko svijeh bedara, i učiniću da svaka glava očelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj će joj biti kao gorak dan.

11. Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad ću pustiti glad na zemlju, ne glad hljeba ni žegj vode, nego slušanja riječi Gospodnjih.

12. I potućaće se od mora do mora, i od sjevera do istoka trćaće traćeci riječ Gospodnju, i ne će je naći.

13. U to će vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladići od žegji,

14. Koji se kunu krivicom Samarijskom i govore : tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I pašće, i ne će više ustati.

GLAVA 9.

Vidjeh Gospoda, a on stajaše na oltaru, i reče : udari u gornji prag od vrata da se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihovā; a što ostane iza njih pobiću mačem; ne će uteći izmegju njih ni jedan, niti će se koji spasti.

2. Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande će ih uzeti ruka moja; i da izagju na nebo, odande ću ih skinuti;

3. I da se sakriju navrh Karmila, naći ću ih i uzeću ih odande; i da se sakriju ispred mojih očiju na dno morsko, ondje ću zapovjediti zmiji da ih ujede;

4. Da otidu u ropstvo pred neprijateljima svojim, i ondje ću zapovjediti maću da ih pobije, i obratiću oći svoje njima na zlo a ne na dobro.

5. Jer Gospod Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i raćljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Misirske.

6. On je sagradio sebi klijeti na nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i ićljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod.

7. Nijeste li mi, sinovi Izrailjevi, kao sinovi Etiopski? govori Gospod; ne iz-

vedoh li Izrailja iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira?

8. Gle, oči su Gospodnje upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali neću sa svijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod.

9. Jer, evo, ja ću zapovjediti i razmetaću megju svijem narodima dom Izrailjev kao što se razmeće žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju.

10. Od mača će poginuti svi grješnici izmegju mogega naroda, koji govore: ne će doći, niti će nas zadesiti zlo.

11. U to ću vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriću mu pukotine, i opraviću mu što je razvaljeno, i opet ću ga sagrađiti kao što je bio prije.

12. Da bi naslijedili ostatak Edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji čini ovo.

13. Evo, idu dani, govori Gospod, kad će orač stizati žetoeoca, i koji gazi grožgje sijača, i gore će kapati slatkim vinom, a svi će se humovi rastapati.

14. I povratieću roblje naroda svojega Izrailja, i opet će sagrađiti puste gradove i naseliće se, i nasadiće vinograde i piti vino iz njih, i načiniće vrtove i jesti rod iz njih.

15. I posadiću ih u zemlji njihovoj, i ne će se više išćupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj.

KNJIGA PROROKA AVDIJA.

Utvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: čusmo glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nj u boj.

2. Gle, učiniću te malijem megju narodima, bićeš vrlo prezren.

3. Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govoriš u sreću svom: ko će me oboriti na zemlju?

4. Da podigneš visoko kao orač i megju zvijezde da metneš gnijezdo svoje, odande ću te oboriti, govori Gospod.

5. Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noću, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi berači vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka?

6. Kako se pretraži Isav, kako se nagjoše potaje njegove!

7. Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvladaše te koji bijahu u miru s tobom: koji jedu hljeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi.

8. U onaj dan, govori Gospod, neću li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj?

9. I tvoji će se junaci uplašiti, Tema-ne, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove.

10. Za nasilje učinjeno bratu tvojemu

Jakovu pokriće te stid i istrijebićeš se za svagda.

11. Onaj dan, kad ti stajаше na suprot; onaj dan kad inostranci odvogjahu u ropstvo vojsku njegovu, i tugjinci ulazahu na vrata njegova i bacahu ždrijev za Jerusalem, bješe i ti kao koji od njih.

12. Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvogjaše u tugju zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove.

13. Ne trebaše ti ući na vrata naroda mogega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove.

14. Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje.

15. Jer je dan Gospodnji blizu svijem narodima; kako si činio, tako će ti biti, plata će ti se vratiti na glavu tvoju.

16. Jer kao što ste vi pili na svetogori mojoj, tako će piti svi narodi vazda, piće, i ždrijeće, i biće kao da ih nije bilo.

17. A na gori će Sionu biti spasenje, i biće sveta, i dom će Jakovljevi naslijediti našljedstvo svoje.

18. I dom će Jakovljevi biti oganj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika: i razgorjeće se na njih, i spalije

ih; i ne će biti ostatka domu Isavovu; jer Gospod reče.

19. I naslijediće jug, goru Isavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediće polje Jerefremovo i polje Samarijsko i Venijaminovo i Galad;

20. I zarobljena vojska sinova Izrai-

ljevijeh *naslijediće* što je bilo Hananejsko do Sarepte; a roblje Jerusalemsko, što je u Sefaradu, naslijediće južne gradove.

21. I izbavitelji će izaći na goru Sion da sude gori Isavovoj, i carstvo će biti Gospodnje.

KNJIGA PROROKA JONE.

GLAVA 1.

Dogje riječ Gospodnja Joni sinu Amatičevu govoreći :

2. Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega. jer izagje zloća njihova preda me.

3. A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nagje lagju koja igjaše u Tarsis i plativ vozarinu ugje u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda.

4. Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da će se razbiti lagja.

5. I lagjari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacahu što bješe u lagji u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lagji, i legav spavaše tvrdo.

6. A upravitelj od lagje pristupi k njemu i reče mu : šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo.

7. Po tom rekoše jedan drugome : hodi, da bacimo ždrijež da vidimo sa koga dogje na nas ovo zlo. I baciše ždrijež, i pade ždrijež na Jonu.

8. Tada mu rekoše : kaži nam za što dogje ovo zlo na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zomlje? i od koga si naroda?

9. A on im reče : Jevrejin sam, i bojim se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju.

10. Tada se vrlo uplašise ljudi. i rekoše mu : što si učinio? jer doznaše ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza.

11. I rekoše mu : što ćemo činiti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veća.

12. A on im reče : uzmite me i bacite me u more, i more će vam utoliti, jer

vidim da je s mene došla na vas ova velika bura.

13. A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veća.

14. Tada prizvaše Gospoda i rekoše : molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga čovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospode, činiš kako hoćeš.

15. Po tom uzeše Jonu i baciše ga u more, i presta bura na moru.

16. Tada se pobojaše oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i učiniše zavjete.

GLAVA 2.

A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u truhu ribljem tri dana i tri noći.

2. I zamolise Jona Gospodu Bogu svomemu iz truha ribljega.

3. I reče : zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me : iz utrobe grobne povikah, i ti ču glas moj.

4. Jer si me bacio u dubine, u sree moru, i voda me opteče; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene.

5. I rekoh : odbačen sam ispred očiju tvojih; ali ću još gledati svetu crkvu tvoju.

6. Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave.

7. Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nada mnom su do vijeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj.

8. Kad nestajahu duše moje u meni, pomenuh Gospoda. i molitva moja dogje k tebi, u svetu crkvu tvoju.

9. Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost.

10. A ja ću ti glasom zahvalnijem pri-

nijeti žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospoda.

11. I Gospod zapovjedi ribi, te izbljiva Jonu na zemlju.

GLAVA 3.

I dogje riječ Gospodnja Joni drugi put govoreći :

2. Ustani, i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem.

3. I ustav Jona otide u Nineviju po riječi Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda.

4. I Jona poče ići po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče : jošte četrdeset dana, pa će Ninevija propasti.

5. I Ninevljani povjerovaše Bogu, i oglesiše post, i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega.

6. Jer kad dogje ta riječ do cara Ninevijskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuče se u kostrijet i sjede u pepecu.

7. I proglasi se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći : ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode.

8. Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeću, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku.

9. Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog, i povrati se od ljutoga gnjeva svojega, te ne izginemo.

10. I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reče da im učini, i ne učini.

GLAVA 4.

A Joni bi vrlo nedrago, i rasrdi se.

2. I pomoli se Gospodu i reče : Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji; za to šćah prije pobjeći u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostivi žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđjem i kaješ se oda zla.

3. Sada Gospode, uzmi dušumuju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti.

4. A Gospod reče : je li dobro što se srdiš?

5. I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i načini ondje kolibu, i sjegjaše pod njom u hladu da vidi što će biti od grada.

6. A Gospod Bog zapovjedi te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u mucij njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma.

7. Po tom zapovjedi Bog, te dogje crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu.

8. I kad ogrannu sunce, posla Bog suh istočni vjetar; i sunce stade žeći Jonu po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreći : bolje mi je umrijeti nego živjeti.

9. A Bog reče Joni : je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče : dobro je što se srdim do smrti.

10. A Gospod mu reče : tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noć uzraste a drugu noć propade.

11. A meni da ne bude zao Ninevije, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

KNJIGA PROROKA MIHEJA.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Miheju Moresećaninu za vremena Joatama, Ahaza i Jzekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusolim.

2. Čujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje.

3. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta

svojega, i sići će, i hodiće po visinama zemaljskim.

4. I gore će se rastopiti pred njim, i doline će se rasjesti, kao vosak od ognja i kao voda što teče niz strmen.

5. Sve je to za zločinstvo Jakovljevo i za grijehe doma Izrailjeva. Koje je zločinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jerusolim?

6. Za to ću učiniti od Samarije gomilu

u polju da se sade vinogradi, i pobacaću kamenje njezino u dolinu i otkriću joj temelje.

7. I svi rezani likovi njezini razbiće se, i svi će se darovi njezini sažeci ognjem, i sve će idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi, i opet će biti plata kurvarska.

8. Za to će plakati i ridati; hodiću svučeni i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove.

9. Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, dogoše do Jude, dopriješe do vrata mogega naroda, do Jerusalema.

10. Ne javljajte u Gat, ne plaćite; u Vit-Afri valjaj se po prahu.

11. Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska ne će izaći; žalost Vet-ezilska ne će vam dati stanka.

12. Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer sigje zlo od Gospoda do vrata Jerusalemskih.

13. Upregni brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si početak grijehu kćeri Sionskoj, jer se u tebi nagjoše zločinstva Izrailjeva.

14. Za to pošlji dare Moresetu Gatskom; domovi Ahsivski prevariće careve Izrailjeve.

15. Još će ti dovesti našljednika, stanovnice Mariska; doći će do Odolama, slave Izrailjeve.

16. Načini se ćelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi ćelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

GLAVA 2.

Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci.

2. Žele njive, i otimaju ih; žele kuće, i uzimaju; čine silu čovjeku i kući njegovoj, čovjeku i našljedstvu njegovu.

3. Za to ovako veli Gospod: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega ne ćete izvući vratova svojih, niti ćete hoditi ponosito, jer će biti zlo vrijeme.

4. U ono vrijeme govoriće se priča o vama, i naricaće se žalosno govoreći: propadosmo; promijeni dio naroda mogega; kako mi uze! uzevši njive naše razdijeli.

5. Za to ne ćeš imati nikoga ko bi ti povukao užu za ždrijeb u zboru Gospodnjem.

6. Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako im ne prorokuju, ne će odstupiti sramota.

7. O ti, koji se zoveš dom Jakovljevi, je li se umalio duh Gospodnji? jesu li to djela njegova? e da li moje riječi nisu dobre onome koji hodi pravo?

8. A narod se mojprije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plašt s onih koji prolaze ne bojeći se, koji se vraćaju iz boja.

9. Žene naroda mogega izgonite iz njihovih kuća njihovih, od djece njihove otimate slavu svoju na vijek.

10. Ustanite i idite, jer ovo nije počivalište; što se oskvrni, pogubiće vas pogibljom velikom.

11. Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži govoreći: prorokovaću ti za vino i za silovito piće; taj će biti prorok ovome narodu.

12. Doista će te sabrati svega, Jakove, doista će skupiti ostatak Izrailjev; postaviću ih zajedno kao ovce Vosorske, kao stado usred tora njihova, biće vrevu od ljudstva.

13. Pred njima će ići koji razbija; oni će razbiti i proći kroz vrata, i izaći će; i car će njihov ići pred njima, i Gospod će biti pred njima.

GLAVA 3.

Za to reko: čujte, poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati što je pravo?

2. Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovih;

3. I jedete meso naroda mogega i sadirete kožu s njih i kosti im prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotao.

4. Tada će vikati ka Gospodu, ali ih ne će uslišiti, nego će sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše.

5. Ovako veli Gospod za proroke koji zavode moj narod, koji grizu zubima svojim i viču: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj.

6. Za to će vam utvara biti noć i proćicanje vaše tama; i sunce će začeti ti-

jem prorocima i dan će im se smračiti.

7. Tada će se postidjeti vidiooci, i vračari će se posramiti, i svi će zastrijeti usne svoje, jer ne će biti odgovora Božjega.

8. Ali ja sam pun sile od duha Gospodnjega, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zločinstvo njegovo i Izrailju grijeh njegov.

9. Čujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvrćete;

10. Koji gradite Sion krvlju i Jerusolim bezakonjem.

11. Poglavari njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uče za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoreći: nije li Gospod usred nas? ne će doći zlo na nas.

12. Za to će se s vas Sion preorati kao njiva, i Jerusolim će postati gomi-la, i gora od doma visoka šuma.

GLAVA 4.

Ali će u pošljednja vremena biti utvr-gjena gora doma Gospodnjega navrh gora i uzvišena iznad humova, i naro-di će se stjecati k njoj.

2. I ići će mnogi narodi govoreći: ho-dite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i učieće nas svo-jim putovima. i hodićemo njegovijem stazama: jer će iz Siona izaći zakon i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

3. I sudiće među mnogim narodima, i pokaraće jake narode na daleko, i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove; ne će dizati mača narod na narod, niti će se više u-čiti ratu.

4. Nego će sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i ne će biti nikoga da ih plaši; jer usta Go-spoda nad vojskama rekoše.

5. Jer će svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi ćemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega u vijek i do vi-jeka.

6. U to vrijeme, govori Gospod, sa-braću hrome, i skupieću odagnane i ko-jima zlo učinih.

7. I učinieću od hromijeh ostatak i od

odagnanih silan narod: i Gospod će carovati nad njima na gori Sionu od sada i do vijeka.

8. I ti, kulo stadu, stijeno kćeri Sion-skoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri Jerusalimske.

9. Za što višeš tako jako? nema li ca-ra u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici, te te obuzeše bolovi kao porodilju?

10. Muči se i viči, kćeri Sionska, kao porodilja. jer ćeš izaći iz grada i sta-novaćeš u polju, i otići ćeš u Vavilon; ondje ćeš se osloboditi, ondje će te is-kupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvo-jih.

11. A sada se sabraše na te mnogi na-rodni govoreći: da se oskrvni, i da se oči naše nagledaju Siona.

12. Ali ne znaju misli Gospodnjih, ni-ti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snoplje na gumno.

13. Ustani i vrsi, kćeri Sionska, jer će ti načiniti rog gvozden, i kopita će ti načiniti mjedena, te ćeš satrti mno-ge narode, i posvetieću Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje.

GLAVA 5.

Saberi se sada u čete, četnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudi-ju Izrailjeva.

2. A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od počet-ka. od vječnih vremena.

3. Za to će ih ostaviti dokle ne rodi ona koja će roditi; tada će se ostatak braće njegove vratiti sa sinovima Izra-iljevijem.

4. I stajace i pašće ih silom Gospo-dnjom, veličanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni će nastavati, jer će on tada biti velik do krajeva zemalj-skih.

5. I on će biti mir; kad dogje Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore na-še. tada ćemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda.

6. I oni će opasti zemlju Asirsku ma-čem i zemlju Nevrodovu na vratima njegovijem; i on će nas izbaviti od A-sirca kad dogje u našu zemlju i kad stupi na među našu.

7. I ostatak će Jakovljevi biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne čeka čovjeka niti se uzda u sinove čovječije.

8. I ostatak će Jakovljevi biti među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zvijerima šumskim, kao lav među stadima ovaca, koji kad ide tlači i rastrže, i nema nikoga da izbavi.

9. Ruka će ti se uzvisiti nad protivnicima tvojim, i svi će se neprijatelji tvoji istrijebiti.

10. I u ono će vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potrcu kola tvoja.

11. I zatrcu gradove u tvojoj zemlji, i razvaliću sva tvrda mjesta tvoja;

12. I istrijebiću vraćanje iz ruku tvojih, i ne ćeš imati gatara;

13. I istrijebiću likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i ne ćeš se više klanjati djelu ruku svojih;

14. I iskorijeniću gajeve tvoje isred tebe, i raskopaću gradove tvoje,

15. I izvršiću osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

GLAVA 6.

Slušajte šta govori Gospod : ustani, sudi se s gorama, i neka čuju humovi glas tvoj.

2. Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izraeljem se sudi.

3. Narode moj, šta sam ti učinio ? i čim sam ti dosadio ? Odgovori mi.

4. Jer te izvedoh iz zemlje Misirske i iskupih iz kuće ropske i posliah pred tobom Mojsija, Arona i Mariju.

5. Narode moj, opomeni se što naumi Valak car Moavski i što mu odgovori Valam sin Veorov, od Sitima do Galgala *šta bi*, da poznaš pravdu Gospodnju.

6. Su čim će doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu ? hoću li doći preda nj sa žrtvama paljenicama ? s tecima od godine ?

7. Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova ? desetine tisuća potoka ulja ? hoću li dati prvenca svojega za prijestup svoj ? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje ?

8. Pokazao ti je, čovče, što je dobro ; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš

što je pravo i da ljubiš milost i da ho-diš smjerno s Bogom svojim ?

9. Glas Gospodnji više gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje ; slušajte prut i onoga koji ga je odredio.

10. Nije li jošte u kući bezbožnikovoj blago nepravo ? i efa krnja, gadna ?

11. Hoće li mi biti čist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kame-nje ?

12. Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran.

13. Za to će ti i ja biti da oboliš, puštošću te za grijeha tvoje.

14. Ti ćeš jesti, ali se ne ćeš nasititi, i padanje tvoje biće usred tebe ; i sklanjaćeš, ali ne ćeš izbaviti, i što izbaviš predaću maču.

15. Ti ćeš sijati, ali ne ćeš žeti ; ti ćeš cijediti masline, ali se ne ćeš namazati uljem, i mäst, ali ne ćeš piti vina.

16. Jer se drže uredbe Amrijeve i sva djela doma Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u podsmijeh, i nosićete sramotu naroda mojega.

GLAVA 7.

Teško meni ! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad se pabirči poslije branja vinogradskoga ; nema grozda za jelo, ranoga voća želi duša moja.

2. Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga među ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom.

3. Da čine zlo objema rukama što više mogu, ište knez ; i sudija *sudi* za platu, i ko je velik govori opačinu duše svoje, i spleću je.

4. Najbolji je izmegju njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka ; dan strážara tvojih, pohogjenje tvoje, dogje, sada će se smesti.

5. Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na vogja, od one koja ti na krilu leži, čuvaj vrata usta svojih.

6. Jer sin grdi oca, kći ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su čovjeku domašnji njegovi.

7. Ali ja ću Gospoda pogledati, čekaću Boga, spasenja svojega ; uslišće me Bog moj.

8. Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja, ako padoh, ustaću ; ako sje-

dim u mraku, Gospod će mi biti vidjelo.

9. Podnosiću gnjev Gospodnji, jer mu zgriješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravicu; izvešće me na vidjelo, vidjeću pravdu njegovu.

10. Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospod Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama.

11. U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to će vrijeme otići zapovijest na daleko;

12. U to će vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijih gradova, i od tvrdijih gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore.

13. A zemlja će biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh.

14. Pasi narod svoj s palicom svojom, stado nasljedstva svojega, koje živi o-

samljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme.

15. Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje Misirske pokazaću mu čudesa.

16. Narodi će vidjeti, i postidjeće se od sve sile svoje; metnuće ruku na usta, uši će im zaglušnuti.

17. Lizaće prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkćući izljeće iz rupa svojih; pritrčaće uplašeni ka Gospodu Bogu našem, i tebe će se bojati.

18. Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od nasljedstva svojega, ne drži do vijeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost.

19. Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve grijehe njihove.

20. Pokazaćeš istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

KNJIGA PROROKA NAUMA.

GLAVA 1.

Breme Nineviji: knjiga od utvare Nauma Elkošanina.

2. Bog je revnitelj i Gospod je osvjetnik; osvjetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži *gnjev* prema neprijateljima svojim.

3. Gospod je spor na gnjev i velike je moći; ali nikako ne pravda *krievca*; put je Gospodnji u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh.

4. Zaprećuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasana i Karmila, i cvijet Vasanski vene.

5. Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj.

6. Pred gnjevom njegovijem ko će se održati? i ko će se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izliva kao oganj, i stijene se raspadaju pred njim.

7. Dobar je Gospod, grad je u nevo-
lji, i poznaje one koji se uzdaju u nj.

8. Ali će silnom poplavom učiniti kraj mjestu njezinu, i tama će goniti neprijatelje njegove.

9. Sta smišljate Gospodu? on će učiniti kraj; ne će se dva puta podignuti pogibao.

10. Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeće se kao suha slama.

11. Iz tebe je izašao koji smišla zlo Gospodu, savjetnik nevaljao.

12. Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet će se isjeći i proći. Mučio sam te, neću te više mučiti.

13. Nego ću sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaću tvoje okove.

14. Ali za tebe zapovjedi Gospod da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebiću likove rezane i livene; načiniću ti od njega grob kad budeš prezren.

15. Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznuj, Judo, svoje praznike, ispunjav zavjete svoje, jer zlikovac ne će više prolaziti po tebi; sa svijem se zatvori.

GLAVA 2.

Izagje zatirač na te, čuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro.

2. Jer Gospod povratit slavu Jakov-

ljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih puštošnici opustošiše i loze im potrše.

3. Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola će mu biti kao zapaljeni lučevi na dan kad se uvrsta, i jele će se ljuljati strašno.

4. Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biće kao lučevi, i trčaće kao munje.

5. Pominjaće junake svoje, a oni će padati idući, pohitjeće k zidovima njegovijem, i zaklon će biti gotov.

6. Vrata će se rijekama otvoriti, i dvor će se razvaliti.

7. I koja stoji, zarobiće se i odveće se, djevojke njezine pratiće je uzdišući kao golubice, bijući se u prsi.

8. Ninevija bijaše kao jezero vođeno od kako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire.

9. Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvo je svakoja-kih dragih zaklada.

10. Isprazni se, i ogolje, i opustje; i sree se rastopi, koljena ndaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela.

11. Gdje je loža lavovima i pasište lavićima, kuda igjaše lav i lavića i lavić, i nikoga ne bješe da plaši?

12. Lav lovljaše svojim lavićima do-
sta, i davljaše lavicama svojim, i punjaše pećine svoje lova i lože svoje gra-beža.

13. Eto me na te, govori Gospod nad vojskama, i popaliću kola tvoja u dim, i mač će proždrijeti laviće tvoje, i istrijebiću sa zemlje grabež tvoj, i ne će se čuti glas poslanika tvojih.

GLAVA 3.

Teško gradu krvničkom, vas je pun la-
ži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega.

2. Pucaju bičevi, i točkovi prašte, i konji topoću, i kola skaću,

3. Konjanici poskakuju, i mačevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoštvo je po-bijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrt-vaća,

4. Za mnoštvo kurvarstva ljupke kur-
ve, vješte bajačice, koja prodaje naro-de svojim kurvanjem i plemena vraća-njem svojim.

5. Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuću ti skute tvoje na lice, i pokazaću narodima golotinju tvo-ju i carstvima sramotu tvoju.

6. I baciću na tebe gadove i naružiću te, i načiniću od tebe ugled.

7. I ko te god vidi, bježaće od tebe, i govoriće: opustje Ninevija; ko će je žaliti? gdje ću tražiti one koji bi te tje-šili?

8. Jesi li bolja od No-Amona, koji le-
žaše među rijekama, optočen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zi-dovi mu bjehu more?

9. Jačina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjehu ti pomoćnici.

10. I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova bišerazmrskana po uglo-vima svijeh ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta.

11. I ti ćeš se opiti i krićeš se, i ti ćeš tražiti zaklon od neprijatelja.

12. Svi će gradovi tvoji biti kao smo-kve s ranijem rodnom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoće da jede.

13. Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima će tvojim biti širom otvorena vrata od zemlje tvoje, oganj će proždrijeti prijevornice tvoje.

14. Nahvataj sebi vode za opsadu, n-tvrdi ograde svoje; ugji u kao i ugazi blato, opravi peć za opeke.

15. Ondje će te proždrijeti oganj, mač će te isjeći, izješće te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca.

16. Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebn; hruštovi padoše, pa odletješe.

17. Glavari su tvoji kao skakavei i vojvode tvoje kao veliki skakavei, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeću, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu.

18. Zadrjemaše tvoji pastiri, care A-sirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj rasprša po gorama, i nema nikoga da ih zbere.

19. Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god čuje glas o tebi, pljeskaće rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloća tvoja jednako?

KNJIGA PROROKA AVAKUMA.

GLAVA 1.

Breme koje vidje prorok Avakum.

2. Dokle ću, Gospode, vapiti a ti ne ćeš da čuješ? dokle ću ti vikati : nasilje! a ti ne ćeš da izbaviš?

3. Za što puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svagju i raspru?

4. Za to se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optječe pravednika, za to sud izlazi izopačen.

5. Pogledajte po narodima i vidite. i čudite se i divite se, jer ću učiniti djelo u vaše dane kojega ne ćete vjerovati kad se stane pripovijedati.

6. Jer, evo, ja ću podignuti Haldejce, narod ljut i nagao, koji će ići po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova.

7. Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi.

8. Konji će mu biti brži od risova i ljući od vukova u veče, veliko će mnoštvo biti konjika njegovijeh, i idući iz daleka konjici njegovi doletjeće kao orao kad hiti na lov.

9. Svi će doći na grabež, s lica će biti kao istočni vjetar, pokupiće roblje kao pijesak.

10. I carevima će se rugati i knezovi će im biti podsmijeh, smijaće se svakom gradu, nasuće zemlje, i uzeće ga.

11. Tada će mu se promijeniti duh, proći će i skriviće; ta će mu sila njegova biti od boga njegova.

12. Nijesi li ti od vijeka, Gospode Bože moj, sveće moj? ne ćemo umrijeti; ti si ga, Gospode, odredio za sud; i utvrdio si ga, stijeno, za karanje.

13. Čiste su oči tvoje, da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; za što gledaš bezakonike? mučiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe?

14. I hoćeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara?

15. Izvlači ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgrće ih pregjom svojom, za to se veseli i raduje.

16. Za to prinosi žrtvu svojoj mreži,

i kadi svojoj pregji; jer je tijekom dio njegov pretio i hrana mu izabrana.

17. Hoće li za to izvlačiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

GLAVA 2.

Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta će mi reći i šta bih odgovorio onome koji me koraaše.

2. I odgovori mi Gospod i reče : piši utvaru, i da bude razgovijetno na pločama da se lako čita.

3. Jer će još biti utvara do odregjenoga vremena, i govoriće šta će biti do pošljedka i ne će slagati; ako oklijeva, čekaj je, jer će za cijelo doći, i ne će odocniti.

4. Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik će od vjere svoje živ biti.

5. A kako vino vara, taki je čovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena.

6. Ne će li ga svi oni uzeti upriču i u zagonetke, i reći : teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle će? i koji trpa na se gusto blato.

7. Ne će li na jedan put ustati oni koji će te gristi? i ne će li se probuditi oni koji će te rastrzati, i kojima ćeš biti grabež?

8. Što si ti oplijenio mnoge narode, tebe će oplijeniti sav ostatak od nárôdâ, za krv ljudsku i za nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.

9. Teško onome koji selakomi na gadan dobitak kući svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i sačuva se oda zla.

10. Smislio si sramotu kući svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu.

11. Jer će kamen iz zida vikati, i čvor iz drveta svjedočiće.

12. Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom!

13. Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što?

14. Jer će se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje kao što je more puno vode.

15. Teško onome koji poji bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj, da bi ga opojio i gledao mu golotinju.

16. Nasitićeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doći će k tebi čaša u desnici Gospodnjoj, i bljuvotina će sramna biti na slavi tvojoj.

17. Jer nasilje učinjeno Livanu pokriće te i pustoš među zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.

18. Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i učitelj laži, te se umjetnik uzda u djelo svoje gradeći nijeme idole?

19. Teško onome koji govori drvetu: preni se! i nijemu kamenu: probudi se! Hoće li on učiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu.

20. A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muči pred njim sva zemljo!

GLAVA 3.

Molitva proroka Avakuma; za pjevanje.

2. Gospode, čuh riječ tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina sačuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti.

3. Bog dogje od Temana i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove.

4. Svjetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena sila njegova.

5. Pred njim igjaše pomor, i živo ugleblje igjaše ispod nogu njegovijeh.

6. Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vječne gore, slegoše se humovi vječni; putovi su mu vječni.

7. Vidjeh šatore Etiopske u mucu, us-treptaše zavjesi zemlji Madijanskoj.

8. Eda li se na rijeke razgnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnjev tvoj? na more jarost tvoja, kad si pojezdio na konjma svojim i na kolima svojim za spasenje?

9. Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; razdr'o si zemlju za rijeke.

10. Vidješe te gore i uzdrktaše, povodanj navali; bezdana pusti glas svoj, u vis podiže ruke svoje.

11. Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idošee prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvoje.

12. Srdito si išao po zemlji, gujevno si gazio narode.

13. Izašao si na spasenje narodu svom, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kući bezbožničkoj do vrata otkrivši temelj.

14. Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vior da me razaspu, radovahu se kao da će proždrijeti siromoha u potaji.

15. Išao si po moru na konjma svojim, po gomili mnoge vode.

16. Čuh, i utroba se moja uskoleda, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi ugje trulež, i ustresoh se na mjestu svom; kako ću počivati u dan nevolje, kad dogje na narod koji će ga opustošiti.

17. Jer smokva ne će cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njive ne će dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i goveda ne će biti u oboru.

18. Ali ću se ja radovati u Gospodu, veselicu se u Bogu spasenja svojega.

19. Gospod je Gospod sila moja, i daće mi noge kao u košute, i vodiće me po visinama mojim. Načelniku pjevačkom uz žice moje.

KNJIGA PROROKA SOFONIJE.

GLAVA 1.

Riječ Gospodnja koja dogje Sofoniji sinu Husija sina Godolije sina Ama-

rije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina.

2. Sve ću uzeti sa zemlje, govori Gospod;

3. Uzeću ljude i stoku, uzeću ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiću ljude sa zemlje, govori Gospod.

4. Jer ću mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalemske, i istrijebiću iz mjesta ovoga ostatak Valov i ime sveštenika idolskih s *drugim* sveštenicima,

5. I one koji se klanjaju na krovovima vojski nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom.

6. I one koje se odvrćaju od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj.

7. Muči pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnji, jer je Gospod pripremio žrtvu i pozvao svoje zvanice.

8. I u dan žrtve Gospodnje pohodiću knezove i carske sinove i sve koji nose tugjinsko odijelo.

9. I pohodiću u taj dan sve koji skaču preko praga, koji pune kuću gospodara svojih grabežem i prijevarom.

10. I u taj će dan, veli Gospod, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova.

11. Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovački, istrijebiše se svi koji nose srebro.

12. I u to ću vrijeme razglédati Jerusalema sa žižicama, i pohodiću ljude koji leže na svojoj droždini, koji govore u sreću svom : Gospod ne čini ni dobro ni zlo.

13. I blago će se njihovo razgrabiti i kuće njihove opustošiti; grade kuće, ali ne će sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali ne će piti vina iz njih.

14. Blizu je veliki dan Gospodnji, blizu je i ide vrlo brzo; glas će biti dana Gospodnjega, gorko će tada vikati junak.

15. Taj je dan dan, kada će biti gnjev, dan, kada će biti tuga i muka, dan, kada će biti pustošenje i zatiranje, dan, kada će biti mrak i tama, dan, kada će biti oblak i magla,

16. Dan, kada će biti trubljenje i poklič na tvrde gradove i na visoke u-glove.

17. I pritjesniću ljude, te će ići kao slijepi, jer zgriješiše Gospodu; i krv

će se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj:

18. Ni srebro njihovo ni zlato njihovo ne će ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu će zemlju proždrijeti oganj revnosti njegove; jer će brzo učiniti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

GLAVA 2.

Saberite se, saberite se, narode nemili,

2. Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodnji, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega.

3. Tražite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji činite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega.

4. Jer će se Gaza ostaviti i Askalon će opustjeti; Azot će se odagnati u po-dne i Akaron će se iskorijeniti.

5. Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom; riječ je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo Filistejska, ja ću te zatrti da ne bude stanovnika u tebi.

6. I bregovi će morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada.

7. I taj će kraj biti ostatku doma Judina; ondje će pasti; u domovima će Askalonskim lijegati u veče; jer će ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo.

8. Čuo sam rug Moavov i ukore sinova Amonovijeh kojima ružiše moj narod, i raširiše se preko megja njihovijeh.

9. Za to, tako ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav će biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slani- ca i vječna pustoš; ostatak naroda mog- jega oplijeniće ih, i koji ostanu od naroda mogega naslijediće ih.

10. To će im biti za ponositost njihovu; jer ružiše narod Gospoda nad vojskama i podizашe se na nj.

11. Strašan će im biti Gospod, jer će istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu će se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna.

12. I vi, Etiopljani, bićete pobijeni mačem mojim.

13. I dignuće ruku svoju na sjever, i

zatrée Asirsku, i Nineviju će opustiti da bude suha kao pustinja.

14. I u njoj će ležati stada, svakojako zvijerje izmegju nárôdâ, i gem i ćuk noćivaće na dovratnicima njezinijem; glasom će pjevati na prozcerima; pustoš će biti na pragovima, jer će se poskidati kedrovina.

15. Taki će biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god progje pokraj njega zviždaće i mahati rukom.

GLAVA 3.

Teško gradu odmetničkom i oskrvnjenom, nasilničkom!

2. Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu.

3. Knezovi su mu u njemu lavovi koji riču; sudije su mu vuci večernji, koji ne glogju kosti do jutra.

4. Proroci su mu hvališë, varalice; sveštenici njegovi skvrne svetinju, izvrću zakon.

5. Gospod je pravedan usred njega, ne čini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid.

6. Istrijebih narode, kule im se razoriše, ulice im opustih, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika.

7. Rekoh: pobojaćeš me se, primićeš nauk; ne će mu se zatrti stan ničim su čim bih ga pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva djela svoja.

8. Za to čekajte me, govori Gospod, do dana kad ću se podignuti na plijen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer će oganj revnosti moje proždrijeti svu zemlju.

9. Jer ću tada promijeniti narodima usne, te će biti čiste, da bi svi prizivali ime Gospodnje i služili mu složnijem ramenima.

10. Ispreko rijeka Huskih koji se me ni mole, rasijani moji, donijeće mi dare.

11. Tada se ne ćeš više stidjeti ni jednoga svojih djela, kojima si mi zgriješio; jer ću onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvojom, i ne ćeš se više veličati na svetoj gori mojoj.

12. I ostaviću u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni će se uzdati u ime Gospodnje.

13. Ostatak Izrailjev ne će činiti bezakonja niti će govoriti laži, niti će se naći u ustima njihovijem jezik prijevaran; nego će pasti i ležati i ne će biti nikoga da ih plaši.

14. Pjevaj, kćeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri Jerusalimska!

15. Ukloni Gospod súdeve tvoje, odvrati neprijatelje tvoje; car Izrailjev Gospod usred tebe je, ne ćeš se više bojati zla.

16. U onaj dan reći će se gradu Jerusalmu: ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke.

17. Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašće te; radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, vese liće se tebe radi pjevajući.

18. Koji tuže za praznicima, sabraću ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi.

19. Gle, unišću u ono vrijeme sve koji te muče, i izbaviću hrome i sabrati odagnane, i dobiću im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom.

20. U ono vrijeme dovedću vas, u ono vrijeme sabraću vas; jer ću vam dobiti slavu i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad povratim roblje vaše pred vašim očima, govori Gospod.

KNJIGA PROROKA AGEJA.

GLAVA 1.

Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dogje riječ Gospod-

nja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedeckovu, poglavaru svešteničkom, govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama govoreći : taj narod govori : još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnji.

3. Za to dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

4. Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženijem daskama, a ovaj je dom pust ?

5. Za to sada ovako veli Gospod nad vojskama : uzmite na um putove svoje.

6. Sijete mnogo, a uvozite malo ; jedete, a ne bivate siti ; pijete a ne napijate se ; odijevate se, a ni jedan ne može da se zgrije ; i koji zaslužuje novce, meće ih u prodrt tobolac.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama : uzmite na um putove svoje.

8. Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom ; i biće mi milo, i proslaviću se, veli Gospod.

9. Izgledate mnogo, a eto malo ; i što unesete u kuću, ja razduham ; za što ? veli Gospod nad vojskama ; za to što je dom moj pust, a vi svaki trčite za svoj dom.

10. Za to se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina.

11. I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja ragja, i na ljude i na stoku i na svaki rad ručni.

12. I posluša Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar sveštenički, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda.

13. I govori Agej, poslanik Gospodnji, narodu kao što ga posla Gospod, i reče : ja sam s vama, govori Gospod.

14. I Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dogjoše i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega,

15. Dvadeset četvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

GLAVA 2.

Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

2. Kaži sada Zorovavelju sinu Salati-

lovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i ostatku narodnom govoreći :

3. Ko je među vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj ? a kakav vi sada vidite ? nije li prema onom kao ništa u vašim očima ?

4. Nego sada budi hrabar, Zarovavelju, govori Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru sveštenički, i budi hrabar sav narode zemaljski, govori Gospod, i radite ; jer sam ja s vama, govori Gospod nad vojskama.

5. Po riječi kojom sam učinio zavjet s vama kad izidoste iz Misira, duh će moj stajati među vama, ne bojte se.

6. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : još jednom, do malo, i ja ću potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju ;

7. I potrešću sve narode, i doći će izabrani iz svih naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama.

8. Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospod nad vojskama.

9. Slava će ovoga doma posljednjega biti veća nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama ; i postaviću mir na ovom mjestu, govori Gospod nad vojskama.

10. Dvadeset četvrtoga dana devetoga mjeseca druge godine Darijeve dogje riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći :

11. Ovako veli Gospod nad vojskama : upitaj sveštenike za zakon, i reci :

12. Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hljeba ili kriva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio ? A sveštenici odgovoriše i rekoše : ne.

13. Po tom reče Agej : ako bi se ko nečist od mrtvaca dotakao čega toga, hoće li biti nečisto ? A sveštenici odgovoriše i rekoše : biće nečisto.

14. Tada Agej odgovori i reče : taki je taj narod i taki su ti ljudi preda mnom, govori Gospod, i tako je sve djelo ruku njihovijeh, i što god prinese tamo, nečisto je.

15. A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj,

16. Prije toga kad ko dogje ka gomi-li od dvadeset mjeri, bješe deset ; kad

dogje ka kaci da dobije pedeset *vjedara* iz kace, bješe dvadeset ;

17. Bih vas sušom i medljikom i grādom, svako djelo ruku vaših ; ali se vi ne *obratiste* k meni, govori Gospod.

18. Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset četvrtoga *mjeseca* devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodnja, uzmite na um.

19. Ima li jošte sjemena u žitnici ? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi ; od ovoga ću dana blagosloviti.

20. Po tom dogje riječ Gospodnja dru-

gi put Ageju dvadeset četvrtoga dana mjeseca govoreći :

21. Kaži Zorovavelju upravitelju Judejskom, i reci : ja ću potresti nebo i zemlju ;

22. I prevaliću prijesto carstvima, i satrću silu carstvima narodnijem, prevaliću kola i one koji sjede na njima, i popadaće konji i konjici, svaki od mača brata svojega.

23. U to vrijeme, govori Gospod nad vojskama, uzeću tebe, Zorovavelju, sine Salatilov, slugo moj, govori Gospod, i postaviću te kao pečat ; jer sam te izabrao, govori Gospod nad vojskama.

KNJIGA PROROKA ZAHARIJE.

GLAVA 1.

Osmoga mjeseca druge godine Darijeve, dogje riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći :

2. Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše.

3. Za to im reci : ovako veli Gospod nad vojskama : vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama.

4. Ne budite kao oci vaši, kojima vi kahu pregjašnji proroci govoreći : ovako veli Gospod nad vojskama : vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih ; ali ne poslušaste niti pazišše na me, govori Gospod.

5. Oci vaši gdje su ? i ti proroci žive li do vijeka ?

6. Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše ? te se oni obraćiš i rekoše : kako Gospod nad vojskama bješe namislio učiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam učini.

7. Dvadeset četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dogje riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći :

8. Vidjeh noću, a to čovjek jahaše na konju rigju, i stajaše megju mirtama koje bijahu u dolu, a za njim bijahu konji rigji, šareni i bijeli.

9. I rekoh : što je ovo, gospodaru moj ?

A angjeo koji govoraše sa mnom reče mi : ja ću ti pokazati što je ovo.

10. Tada čovjek koji stajaše megju mirtama progovori i reče : ovo su koje posla Gospod da oblaze zemlju.

11. I oni progovoriše angjelu Gospodnjemu koji stajaše megju mirtama, i rekoše : mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja počiva i mirna je.

12. Tada angjeo Gospodnji odgovori i reče : Gospode nad vojskama, kad ćeš se već smilovati Jerusalmu i gradovima Judinijem, na koje se gnjeviš već sedamdeset godina ?

13. A Gospod odgovori angjelu koji govoraše sa mnom, dobrijem riječima, milijem riječima.

14. I reče mi angjeo koji govoraše sa mnom : viči i reci : ovako veli Gospod nad vojskama : revnujem za Jerusalmom i za Sion veoma.

15. I gnjevim se vrlo na narode bezbrižne, jer se malo razgnjevih a oni pomogoše na zlo.

16. Za to ovako veli Gospod : obratit se k Jerusalmu milošću, dom će se moj opet saizdati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže će se zategnuti preko Jerusalima.

17. Još viči i reci : ovako veli Gospod nad vojskama : opet će gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod će opet utješiti Sion i opet će izabrati Jerusalmom.

18. Tada podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, četiri roga.

19. I rekoah angjelu koji govoraše sa mnom : što je to ? A on mi reče : to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalem.

20. Po tom pokaza mi Gospod četiri kovača.

21. I rekoah : šta su ti došli da rade ? A on odgovori i reče : ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže glave ; a ovi dogjoše da ih uplaše, da odbiju rogove narodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

GLAVA 2.

Opet podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, čovjek, i u ruci mu uže mjeračko.

2. I rekoah : kuda ideš ? A on mi reče : da izmjerim Jerusalem da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.

3. I gle, angjeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi angjeo izide mu na susret.

4. I reče mu : trči, govori onom mlađiću i reci : Jerusalemljani će se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što će biti u njemu.

5. I ja ću mu, govori Gospod, biti zid ognjen u naokolo i biću za slavu usred njega.

6. Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u četiri vjetra nebeska, govori Gospod.

7. Ej Sione, koji sjediš kod kćeri Vavilonske, izbavi se.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegova.

9. Jer evo ja ću mahnuti rukom svojom na njih, i biće plijen slugama svojim, i poznaćete da me je poslao Gospod nad vojskama.

10. Pjevaj i veseli se, kćeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaću usred tebe, govori Gospod.

11. I mnogi će se narodi priljepiti ka Gospodu u taj dan, i biće mi narod, i ja ću nastavati usred tebe, i poznaćeš, da me je poslao k tebi Gospod nad vojskama.

12. I Gospod će naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet će izabrati Jerusalem.

13. Neka muči svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

GLAVA 3.

Poslije mi pokaza Isusa poglavara svešteničkoga, koji stajaše pred angelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre.

2. A Gospod reče Sotoni : Gospod da te ukori, Sotono, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalem. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja ?

3. A Isus bijaše obučen u haljine prljave, i stajaše pred angelom.

4. A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim : skinite s njega te prljave haljine. Ireče mu : vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine.

5. I rekoah : neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše mu čistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a angjeo Gospodnji stajaše.

6. I angjeo Gospodnji zasnjeđoči Isusu govoreći :

7. Ovako veli Gospod nad vojskama : ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada ćeš ti suditi domu mojemu i čuvaćeš trijemove moje, i daću ti da hodiš među ovima što stoje.

8. Čuj, Isuse poglavaru sveštenički, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi čudo; evo, ja ću dovesti slugu svojega, klicu.

9. Jer gle, kamen koji metnuh pred Isa, na tom je jednom kamenu sedam očiju; gle, ja ću ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeću bezakonje te zemlje u jedan dan.

10. U taj dan, govori Gospod nad vojskama, zvaćete svaki blišnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

GLAVA 4.

Po tom vrati se angjeo koji mi govoraše, i probudi me kao čovjeka koji se budi oda sna.

2. I reče mi : šta vidiš ? A ja rekoah : vidim, eto svijetnjak sav od zlata, i gore na njemu čaša, i sedam žižaka njegovih na njemu, i sedam lijevaka za sedam žižaka što su gore na njemu,

3. I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve.

4. I progovorih angjelu koji govoraše sa mnom, i rekoah : što je to, gospodaru moj ?

5. A angjeo koji govoraše sa mno-
odgovori i reče mi : zar ne znaš što je
to? I rekoh : ne, gospodaru moj.

6. A on odgovori i reče mi govoreći :
to je riječ Gospodnja Zorovavelju : ne
silom ni krjepošću nego duhom mojim,
veli Gospod nad vojskama.

7. Što si ti, goro velika, pred Zorova-
veljem? ravnica; i on će iznijeti najvi-
ši kamen, s usklicima : milost, milost
njemu.

8. I dogje mi riječ Gospodnja govo-
reći :

9. Ruke Zorovaveljeve osnovaše ovaj
dom, ruke će njegove i dovršiti, i po-
znaćeš da me je Gospod nad vojskama
poslao k vama.

10. Jer ko je prezreo dan malijeh *stvari*?
jer će se radovati kad vide kamen
mjerački u ruci Zorovavelju onijeh se-
dam očiju Gospodnjih koje prelaze svu
zemlju.

11. Tada odgovarajući rekoh mu : što
su one dvije masline s desne strane svi-
jetnjaku i s lijeve?

12. I opet progovorih i rekoh mu : što
su one dvije grančice maslinove, što su
megju dva lijevka zlatna, koji toče zlato?

13. I reče mi govoreći : zar ne znaš što
je to? A ja rekoh : ne, gospodaru moj.

14. Tada reče : to su dvije masline ko-
je stoje kod Gospoda sve zemlje.

GLAVA 5.

Po tom opet podigoh oči svoje i vidjeh,
a to knjiga lećaše.

2. I on mi reče : šta vidiš? A ja re-
koh : vidim knjigu gdje leti, dužina joj
dvadeset lakata a širina deset lakata.

3. Tada mi reče : to je prokletstvo ko-
je izagje na svu zemlju, jer svaki koji
krade istrijebiće se po njoj s jedne stra-
ne, i koji se god kune *krivo* istrijebiće
se po njoj s druge strane.

4. Ja ću je pustiti, govori Gospod nad
vojskama, te će doći na kuću lupežu i
na kuću onome koji se kune mojim ime-
nom krivo, i stajaće mu usred kuće i
satrće je, i drvlje joj i kamenje.

5. Po tom izide angjeo koji govoraše
sa mom, i reče mi : podigni oči svoje i
vidi šta je ovo što izlazi.

6. A ja rekoh : šta je? A on reče : to
je efa što izlazi. I reče : to im je oko po
svoj zemlji.

7. I gle, podizaše se talanat olova, i
jedna žena sjegjaše usred efe.

8. I on reče : to je bezbožnost. I vrže
je usred efe, i vrže onaj komad olova
ozgo na ždrijelo joj.

9. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to
dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše
pod krilima, a krila im bijahu kao u ro-
de, i digoš efu megju zemlju i nebo.

10. I rekoh angjelu koji govoraše sa
mnom : kuda one nose efu?

11. A on mi reče : da joj načine kuću
u zemlji Senaru; i ondje će se namje-
stiti i postaviti na svoje podnožje.

GLAVA 6.

Po tom opet podigoh oči svoje, i vidjeh,
a to četvora kola izlažahu izmegju dvi-
je gore, a te gore bijahu od mjedi.

2. U prvijem kolima bjehu konji rigji,
a u drugim kolima konji vrani,

3. A u trećim kolima konji bijeli, a u
četvrtijem kolima konji šareni, jaki.

4. I progovoriv rekoh angjelu koji govo-
raše sa mnom : šta je to, gospodaru moj?

5. A angjeo odgovori i reče mi : to su
četiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred
Gospoda sve zemlje, gdje stajaše.

6. Konji vrani što su u jednijem, oni
idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za
njima; a šareni idu u zemlju južnu.

7. I jaki izašavši šćahu da idu i pro-
laze zemlju; i reče : idite, prolazite ze-
mlju. I stadoše prolaziti zemlju.

8. Tada me zovnu, i reče mi : vidi, ko-
ji otidoše u zemlju sjevernu, umiriše duh
moj u zemlji sjevernoj.

9. Po tom mi dogje riječ Gospodnja
govoreći :

10. Uzmi od roblja, od Heldaja i od To-
vije i od Jedaje, koji dogjoše iz Vavi-
lonske, pa dogji istoga dana i ugji u dom
Josije sina Sofonijina.

11. Uzmi srebra i zlata, i načini vi-
jence, i metni na glavu Isusu sinu Jo-
sedekovu, poglavaru svešteničkom,

12. I reci mugovoreći : ovako veli Go-
spod nad vojskama : evo čovjeka, koje-
mu je ime klica, koja će klijati s mje-
sta svoga i sagrađiće crkvu Gospodnju.

13. Jer će on sagrađiti crkvu Gospod-
nju, i nosiće slavu, i sjedjeće i vladati
na svom prijestolu, i biće sveštenik na
prijestolu svom, i svjet mirni biće me-
gju objema.

14. I vijenci neka budu Elemu i Toviji i Jedaji i Henu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodnjoj.

15. I koji su daleko, doći će i gradiće crkvu Gospodnju, i poznaćete da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. I to će biti ako uzaslušate glas Gospoda Boga svojega.

GLAVA 7.

Po tom četvrte godine cara Darija dogje riječ Gospodnja Zahariji četvrtoga dana devetoga mjeseca, Hasleva,

2. Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljude svoje da mole Gospoda,

3. I da govore sveštenicima koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i reku: hoćemo li plakati petoga mjeseca odvajajući se, kako činismo već toliko godina?

4. I dogje mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Kaži svemu narodu zemaljskom i sveštenicima, i reci: kad postiste i tuziste petoga i sedmoga mjeseca za sedamdeset godina, eda li meni postiste?

6. A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami?

7. Nijesu li to riječi koje je Gospod proglasio preko pregjašnjih proroka, kad Jerusalem bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica?

8. Dogje riječ Gospodnja Zahariji govoreći:

9. Ovako govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom.

10. I ne činite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u sreću svom.

11. Ali ne htješe slušati, i uzmakosje ramenom natrag, i zatiskosje uši svoje da ne čuju.

12. I srcem svojim otvrdnuše kao dijamant da ne čuju zakona i riječi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka pregjašnjih; za to dogje velik gnjev od Gospoda nad vojskama.

13. Za to kao što on vika a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama.

14. Nego ih razmetnuh po svijem narodima, kojih ne poznašete, i zemlja o-

pustje iza njih da niko u nju ne dohogjaše niti se iz nje vraćaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

GLAVA 8.

Opet dogje riječ Gospoda nad vojskama govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošću, i velikim gnjevom revnujem za nj.

3. Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalem će se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora.

4. Ovako veli Gospod nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti.

5. I ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama.

6. Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je čudno u očima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li će biti čudno i u mojim očima? govori Gospod nad vojskama.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću izbaviti svoj narod iz zemlje istočne i iz zemlje zapadne.

8. I dovešću ih, i oni će nastavati usred Jerusalima, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, istinom i pravdom.

9. Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva.

10. Jer prije tih dana ne bješe plate ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlazaše ni onome koji dolazaše, i pustih sve ljude jednoga na drugoga.

11. A sada ne ću biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama.

12. Nego će usjev biti miran, vinova će loza nositi plod svoj, i zemlja će ragjati rod svoj, i nebo će davati rosu svoju; i sve ću to dati u našljedstvo ostatku toga naroda.

13. I kao što bijaste uklin megju narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako ću vas izbaviti te ćete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke.

14. Jer ovako veli Gospod nad vojskama : kao što vam namislih zlo učiniti, kad me razgnjeviše oči vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se,

15. Tako opet u ove dane namislih da dobro činim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se.

16. Ovo je što treba da činite : govorite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim;

17. I ne mislite jedan drugome zlo u sreću svom, i ne ljubite krive zakletve; jer na sve to mrzim, govori Gospod.

18. Po tom dogđe mi riječ Gospoda nad vojskama govoreći :

19. Ovako veli Gospod nad vojskama : post četvrtoga *mjeseca*, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir.

20. Ovako veli Gospod nad vojskama : još će dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

21. Dolaziće stanovnici jednoga u drugi govoreći : hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja.

22. Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama : u to će vrijeme deset ljudi od svih jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći : idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama.

GLAVA 9.

Breme riječi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje će počinuti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na svijem plemenima Izrailjevijem.

2. I Emat će zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri,

3. I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu.

4. Gle, Gospod će ga otjerati, i vrći će u more silu njegovu, i on će ognjem izgorjeti.

5. Askalon će vidjeti i uplašiće se, i Gaza će se vrlo uzmučiti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuće car u Gazi, i Askalon se ne će naseliti.

6. I u Azotu će sjedjeti tugjin, i ponos ću Filistejski zatrti.

7. I ukloniću krv njihovu od usta njihovijeh, i gadove njihove iz zuba njihovijeh, i ko ostane biće i on Boga našega, i biće kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jevusejac.

8. I postaviću đkô kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik ne će više prolaziti kroz njih jer sada pogledah svojim očima.

9. Raduj se mnogo, kćeri Sionska, podvikuj, kćeri Jerusalemska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.

10. Jer ću istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiće se luk ubojiti; i on će kazivati mir narodima, i vlast će mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih.

11. A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode.

12. Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da ću ti platiti dvojinom.

13. Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i učinih te da si kao mač junački.

14. I Gospod će se pokazati nad njima, i strijela će njegova izaći kao munja, i Gospod će Gospod zatrubiti u trubu i poći će s vihorima južnijem.

15. Gospod nad vojskama zaklanjaće ih, i oni će jesti pogazivši kamenje iz praće, i piće podvikujući kao od vina, i biće puni kao čaša, kao uglovi od ol-tara.

16. I Gospod Bog njihov izbaviće ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer će se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj.

17. Jer koliko će biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita će rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

GLAVA 10.

Ištite od Gospoda dažda u vrijeme poznoga dažda, Gospod će pustiti munje, i daće vam izobila dažda i svakome trave u polju.

2. Jer likovi govore ništavilo i vraći vide laž i govore zaludne sne, tješe taš-

tinom; za to otidoše kao stado, i oja-diše se, jer ne bješe pastira.

3. Gnjev se moj raspali na pastire, i pokarah jarce; jer Gospod nad vojska-ma obide stado svoje, dom Judin, i u-čini da su mu kao konj okičen za boj.

4. Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik.

5. I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konj-ma osramotiće se.

6. I ukrijepiću dom Judin, i dom ću Josifov spasti, i dovešću ih natrag, jer mi ih je žao, i biće kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišiću ih.

7. I oni od Jefrema biće kao junak, i srce će im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeće i veseliće se, i srce će im se radovati o Gospodu.

8. Zazviždaću im i sabraću ih, jer ću ih izbaviti, i oni će se umnožiti kao što su se bili umnožili.

9. I rasijaću ih megju narode da se u daljnjem mjestima opominju mene, i živeći sa sinovima svojima da se vrate.

10. I dovešću ih natrag iz zemlje Mi-sirske, i sabraću ih iz Asirske, i doveš-ću ih u zemlju Galadsku i na Livan; i ne će im biti dosta mjesta.

11. I od tjeskobe će prijeći preko mo-ra, i razbiće vale u moru, i sve će du-bine riječi presahnuti, i oboriće se po-nos Asirski i palica će se Misirska u-zeti.

12. I ukrijepiću ih Gospodom, i oni će hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

GLAVA 11.

Otvori, Livane, vrata svoja, i oganj ne-ka proždre kedre tvoje.

2. Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer kra-snici propadoše; ridajte, hrastovi Va-sanski, jer se posiječe šuma ogragjena.

3. Stoji jauk pastirâ, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opu-stoši ponos Jordanski.

4. Ovako veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice,

5. Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju, govore: blagosloven da je Gospod, obogatih se; i koji ih pasu, ni jedan ih ne žali.

6. Za to ne ću više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego ću evo predati jednoga drugome u ruke i u ru-ke caru njihovu, i oni će potrti ze-mlju a ja je ne ću izbaviti iz ruku nji-hovijeh.

7. I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado.

8. I pogubih tri pastira za mjesec da-na, jer se duša moja ljućaše na njih, i duša njihova mržase na me.

9. I rekoh: ne ću vas više pasti; ko-ja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koje ostanu neka jedu meso jedna drugoj.

10. I uzeh svoj štap, blagost, i slo-mih ga da ukinem zavjet svoj koji uči-nih sa svijem narodima.

11. I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe riječ Gospodnja.

12. I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, ne-mojte; i izmjeriše mi platu, trideset sre-brnika.

13. I reče mi Gospod: baci lončaru tu časnu cijenu kojom me precijeniše. I uzev trideset srebrnika baci ih u dom Gosopdnji lončaru.

14. Po tom slomih drugi štap svoj, sve-zu, da ukinem bratstvo izmegju Jude i Izrailja.

15. I Gospod mi reče: uzmi jošte o-pravu bezumna pastira.

16. Jer evo ja ću podignuti pastira u zemlji, koji ne će obilaziti one koja gine, ne će tražiti nejake, niti će liječiti ranje-ne, niti će nositi sustale, nego će jesti meso od pretilijeh, i papke će im kidati.

17. Teško pastiru nikakom, koji o-stavlja stado! Mač mu je nad mišicom i nad desnijem okom; mišica će mu u-sahnuti i desno će mu oko potamnjeti.

GLAVA 12.

Breme riječi Gospodnje za Izrailja. Govori Gospod, koji je razapeo nebasa i osnovao zemlju, i stvorio čovjeku duh koji je u njemu:

2. Evo, ja ću učiniti Jerusolim čašom za opijanje svijem narodima u naokolo, koji će opsjesti Jerusolim ratujuć i na Judu.

3. I u taj ću dan učiniti Jerusolim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbudu dignuti, satrće se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj.

4. U taj ću dan, govori Gospod, učiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoriću oči svoje na dom Judin, i oslijepiću sve konje narodima.

5. Te će govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jerusalmiski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim.

6. U onaj ću dan učiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvim a i kao luč zapaljen u snopovima, te će proždrijeti i na desno i na lijevo sve narode u naokolo, a Jerusolim će još ostati na svom mjestu, u Jerusalmu.

7. I Gospod će sačuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalmiskih.

8. U onaj će dan Gospod zaklanjati stanovnike Jerusalmiske, i najslabiji megju njima biće u taj dan kao David, i dom će Davidov biti kao Bog, kao angjeo Gospodnji pred njima.

9. I u taj dan tražiću da istrijebim sve narode koji dogju na Jerusalm;

10. I izliću na dom Davidov i na stanovnike Jerusalmiske duh milosti i molitava, i pogledaće na mene kojega probodoše; i plakaće za njim kao za jedincom, i tužiće za njim kao za prvencem.

11. U ono će vrijeme biti tužnjava velika u Jerusalmu kao tužnjava u Adadrimonu u polju Megidonskom:

12. I tužiće zemlja, svaka porodica na po se; prođica doma Davidova na po se, i žene njihove na po se; porodica doma Natanova na po se, i žene njihove na po se;

13. Porodica doma Levijeva na po se, i žene njihove na po se; porodica Semjeva na po se, i žene njihove na po se;

14. Sve ostale porodice, svaka na po se, i žene njihove na po se.

GLAVA 13.

U taj će dan biti otvoren izvor domu Davidovu i stanovnicima Jerusalmiskim za grijeh i za nečistotu.

2. I u taj ću dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i nečisti duh ukloniću iz zemlje.

3. I ako ko još usprorokuje, reći će mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: ne ćeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnje. I otac će ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, što prorokova.

4. I u taj će se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovao, i ne će se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali.

5. Nego će svaki reći: nijesam prorok, ratar sam, jer me čovjek najmi od mlagosti moje.

6. I ako mu ko reče: kake su ti to rane na ruku? on će odgovoriti: dopadoh ih u kući prijatelja svojih.

7. Maću, ustani na pastira mojega i na čovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce će se razbjeći, ali ću okrenuti ruku svoju k malima.

8. I u svoj zemlji, govori Gospod, dva će se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treći će ostati u njoj:

9. I tu ću trećinu metnuti u oganj, i pretopiću ih kako se pretapa srebro, i okušaću ih kako se kuša zlato: oni će prizvati ime moje, i ja ću im se odazvati i reći ću: to je moj narod; a oni će reći: Gospod je Bog naš.

GLAVA 14.

Evo ide dan Gospodnji, i plijen će se tvoj razdijeliti nsred tebe.

2. Jer ću skupiti sve narode na Jerusalm u boj, i grad će se uzeti, i kuće oplijeniti i žene osramotiti, i polovina će grada otići u ropstvo, a ostali narod ne će se istrijebiti iz grada.

3. Jer će Gospod izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj.

4. I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalmu s istoka, i gora će se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da će biti prodol vrlo velika, i polovina će gore ustupiti na sjever a polovina na jug.

5. I bježaćete u prodol gorsku, jer će prodol gorska dopirati do Asala, i bje-

žaćete kao što bježaste od trusa u vrijeme Oziye cara Judina; i doći će Gospod Bog moj, i svi će sveti biti s tobom.

6. I u taj dan ne će biti vidjelo svijetlo i mračno;

7. Nego će biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, ne će biti dan i noć, jer će i u veće biti svjetlost.

8. I u taj će dan proteći iz Jerusalisa voda živa, pola k istočnom moru a pola k zapadnom moru, i biće i ljeti i zimi.

9. I Gospod će biti car nad svom zemljom, u onaj dan biće Gospod jedan i ime njegovo jedno.

10. I sva će se zemlja pretvoriti u ravnicu od Gavaje do Rimona s juga Jerusalmu, koji će se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovijeh do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Ananeilove do tijeska careva.

11. I oni će nastavati u njemu, i ne će više biti prokletstva, i Jerusalm će stajati bez straha.

12. A ovo će biti zlo kojim će Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalm: tijelo će svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oči će svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik će svakome posahnuti u ustima.

13. I u to će vrijeme biti velika smetnja među njima od Gospoda, i hvataće jedan drugoga za ruku, i ruka će se jednoga podignuti na ruku drugoga.

14. A i Juda će vojevati na Jerusalm, i blago svijeh naroda u naokolo sabraćće se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo.

15. I zlo kao to zlo snaći će konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu.

16. I ko god ostane od svijeh naroda koji dogju na Jerusalm, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica.

17. I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalm da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih ne će biti dažda;

18. I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biće isto zlo kojim će Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

19. Taki će biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

20. U taj će dan biti na zvoncima konjskim: svetinja Gospodu; i lonci će u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred oltarom;

21. I svi će lonci u Jerusalmu i u Judi biti svetinja Gospodu nad vojskama, i svi koji hoće da prinesu žrtvu dolazeći uzimaće ih i kuhati u njima; i u taj dan ne će više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama.

KNJIGA PROROKA MALAHIJE.

GLAVA 1.

Breme riječi Gospodnje Izrailju preko Malahije.

2. Ljubim vas, veli Gospod; a vi govorite: u čem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? govori Gospod; ali Jakova ljubih.

3. A na Isava mrzih; za to gore njegove opustih i našljedstvo njegovo *da-doh* zmajevima iz pustinje.

4. Što Edom govori: osiromašismo, ali ćemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama: neka oni grade, ali ću ja razgra-

điti, i oni će se zvati: krajina bezakonička i narod na koji se gnjevi Gospod do vijeka.

5. I oči će vaše vidjeti, i vi ćete reći: velik je Gospod na megjama Izrailjevijem.

6. Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je čast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i govorite: u čem preziremo ime tvoje?

7. Donosite na moj oltar hljeb oskvrnjen, i govorite: čim te skvrnimo? Tijem što govorite: sto je Gospodnji za preziranje.

8. I kad donosite slijepo na žrtvu, nijeli zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga stariješini svojemu, hoćeš li mu ugoditi i hoće li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama.

9. Za to, molite se Bogu da se smiluje na vas; kad je to iz vaših ruku, hoće li na koga od vas gledati? govori Gospod nad vojskama.

10. Ko je megju vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospod nad vojskama, i ne ću primiti dara iz vaše ruke.

11. Jer od istoka sunčanoga do zapada veliko će biti ime moje megju narodima, i na svakom će se mjestu prinositi kad imenu mojemu i čist dar; jer će ime moje biti veliko megju narodima, veli Gospod nad vojskama.

12. A vi ga skvrnite govoreći: sto je Gospodnji nečist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje.

13. I govorite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, govori Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li ću primiti iz ruke vaše? govori Gospod.

14. Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospod u kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, i ime je moje strašno megju narodima.

GLAVA 2.

I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici.

2. Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada ću pustiti na vas prokletstvo i prokleću blagoslove vaše; i prokleh ih, jer ne stavljate u srce.

3. Evo ja ću vam pokvariti usjev, i baciću vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom.

4. I poznaćete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama.

5. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mogega strašase.

6. Zakon istiniti bješe u ustima nje-

govijem, i bezakonje se ne nagje na usnama njegovijem; u miru i ide pravo sa mnogi i mnoge odvrti od bezakonja.

7. Jer usne sveštenikove treba da čuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je angjeo Gospoda nad vojskama.

8. Ali vi zagjoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama.

9. Za to i ja vas učinih prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko.

10. Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? za što nevjeru činimo jedan drugome skvrneći zavjet otaca svojih.

11. Juda čini nevjeru, i gad se čini u Izrailju i u Jerusalmu; jerskvni Juda svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeći se kćerju tugjega boga.

12. Gospod će istrijebiti iz šatora Jakovljevijeh čovjeka koji čini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama.

13. Još i ovo činite: pokrivajte suzama oltar Gospodnji, plaćem i uzdasima; za to ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku.

14. A vi govorite: za što? Za to što je Gospod svjedok izmegju tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti činiš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri.

15. Jer nije li učinio jedno, ako i imaše još više duha? a za što jedno? da traži sjeme Božije; za to čuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne činite nevjere.

16. Jer Gospod Bog Izrailjev veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, govori Gospod nad vojskama; za to čuvajte duh svoj da ne činite nevjere.

17. Dosagujete Gospodu riječima svojim, i govorite: u čem mu dosagujemo? U tom što govorite: ko god čini zlo, po volji je Gospodu, i taki su mu mili: ili: gdje je Bog koji sudi?

GLAVA 3.

Evo, ja ću poslati angjela svojega, koji će pripremiti put preda mnom, i iz nenada će doći u crkvu svoju Gospod,

kojega vi tražite, i angjeo zavjetni, kojega vi želite, evo doći će, veli Gospod spod nad vojskama.

2. Ali ko će podnijeti dan dolaska njegova? i ko će se održati kad se pokaže? jer je on kao oganj livčev i kao milo bje-ljarsko.

3. I sješće kao onaj koji lije i čisti srebro, i očistiće sinove Levijeve, i preto-piće ih kao zlato i srebro, i oni će prinositi Gospodu prinose u pravdi.

4. I ugodan će biti Gospodu prinose Judin i Jerusalemski kao u staro vrijeme i kao pregjašnjih godina.

5. I doći će k vama na sud, i biću brz svjedok protiv vračara i protiv prelju-bočinaca i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju naj-jam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama.

6. Jer ja Gospod ne mijenjam se; za to vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.

7. Od vremena otaca svojih odstupi-ste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u čem bismo se vratili?

8. Eda li će čovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i govorite: u čem te zakidamo? u desetku i u prinosu.

9. Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod.

10. Donesite sve desetke u sprema da bude hrane u mojoj kući, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, ho-ću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta.

11. I zaprijetiću vas radi proždrljiv-cu, te vam ne će kvariti roda zemalj-skoga, i vinova loza u polju ne će vam biti nerodna, veli Gospod nad vojskama.

12. I zvaće vas blaženim svi narodi. jer ćete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama.

13. Zestoke bjehu vaše riječi na me,

veli Gospod; a vi velite: šta govori-smo na tebe?

14. Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka će biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalo-sni pred Gospodom nad vojskama?

15. Za to hvalimo ponosite da su sret-ni: napreduju koji čine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se.

16. Tada koji se boje Gospoda govo-riše jedan drugome, i pogleda Gospod, i ču, i napisa se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i mi-sle o imenu njegovu.

17. Ti će mi biti blago, veli Gospod pod nad vojskama, u onaj dan kad ja učinim, i biću im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi.

18. Tada ćete se obratiti i vidjećete razliku izmegju pravednika i bezbožni-ka, izmegju onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

GLAVA 4.

Jer, gle, ide dan, koji gori kao peč, i svi će ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliće ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i ne će im ostaviti ni korijena ni grane.

2. A vama, koji se bojite imena mo-jega, granuće sunce pravde, i zdravlje će biti na zracima njegovijem, i izlazi-ćete i skakaćete kao teoci od jasala.

3. I izgazićete bezbožnike, jer će oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja učinim, veli Gospod nad vojskama.

4. Pamтите zakon Mojsija sluge moje-ga, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izrailja uredbe i zakone.

5. Evo, ja ću vam poslati Iliju proro-ka prije nego dogje veliki i strašni dan Gospodnji;

6. I on će obratiti srce otaca k sino-vima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dogjem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVJET

GOSPODA NAŠEGA

ISUSA HRISTA.

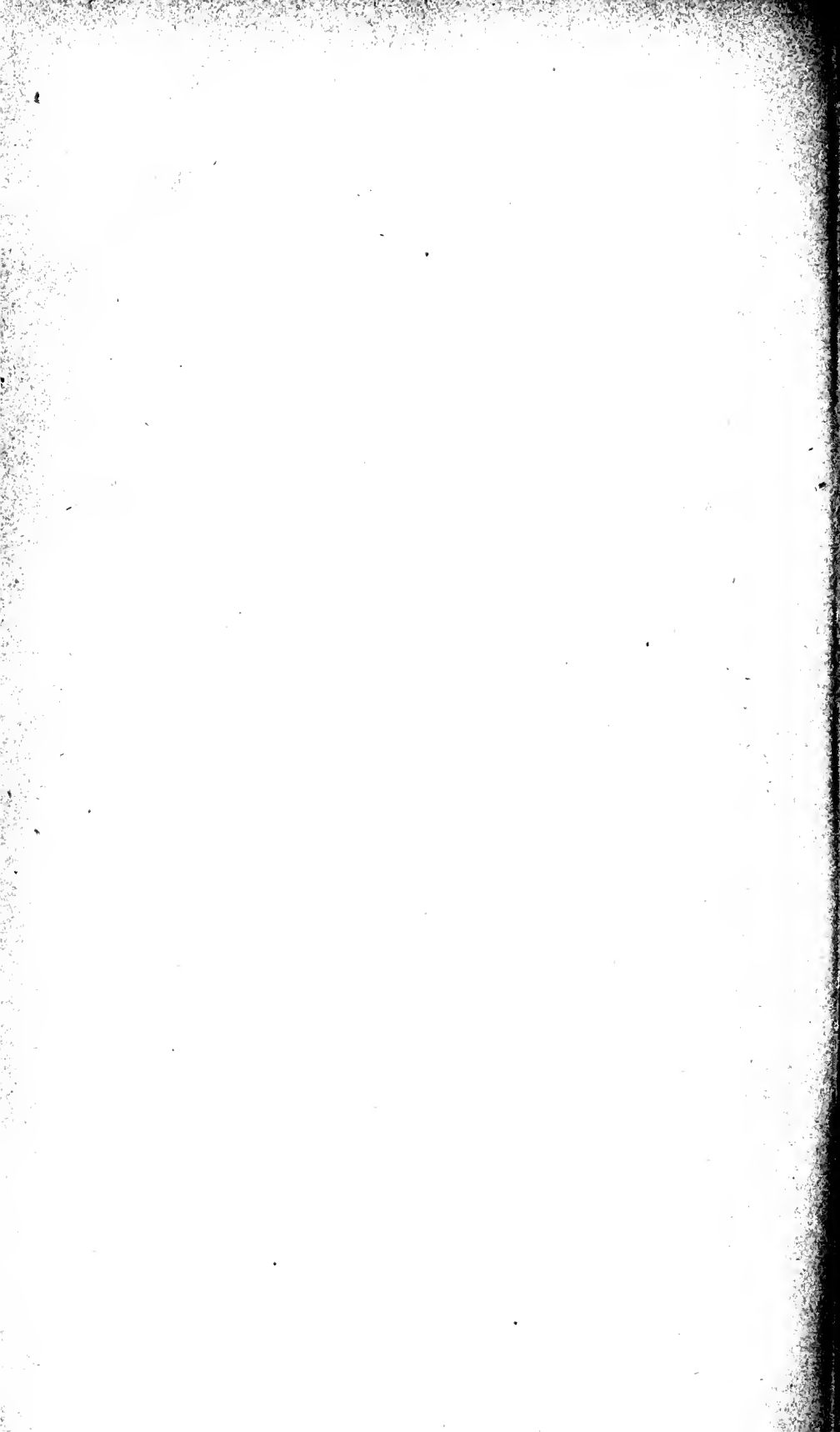
PREVEO

VUK STEF. KARADŽIĆ.

U PEŠTI

IZDANJE BRITANSKOGA I INOSTRANOGA BIBLIJSKOGA DRUŠTVA.

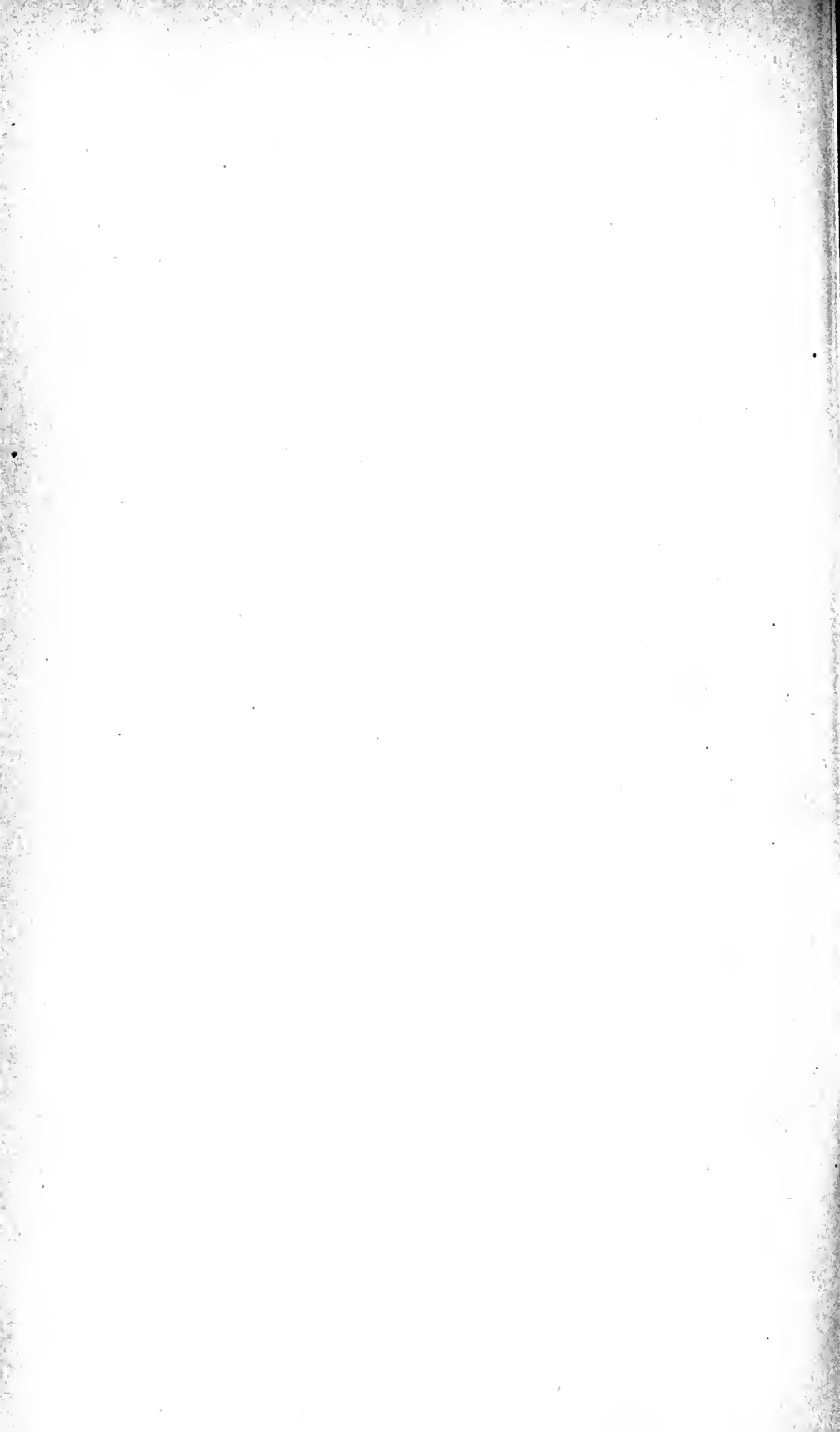
1 8 6 8.

GDJE JE ŠTO.

KNJIGE NOVOGA ZAVJETA.

Sveto jevangjelje po Mateju	na strani	1
Sveto jevangjelje po Marku	"	30
Sveto jevangjelje po Luci	"	48
Sveto jevangjelje po Jovannu.	"	80
Djela svetijeh apostola	"	104
Rimljanima poslanica sv. apostola Pavla	"	135
Korinćanima poslanica prva sv. apostola Pavla	"	147
Korinćanima poslanica druga sv. apostola Pavla	"	160
Galatima poslanica sv. apostola Pavla	"	168
Efescima poslanica sv. apostola Pavla	"	172
Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla.	"	176
Kološanima poslanica sv. apostola Pavla.	"	179
Solunjanima poslanica prva sv. apostola Pavla.	"	182
Solunjanima poslanica druga sv. apostola Pavla	"	184
Timotiju poslanica prva sv. apostola Pavla	"	186
Timotiju poslanica druga sv. apostola Pavla.	"	189
Titu poslanica sv. apostola Pavla	"	192
Filimonu poslanica sv. apostola Pavla	"	193
Jevrejima poslanica sv. apostola Pavla	"	194
Saborna poslanica sv. apostola Jakova	"	203
Prva saborna poslanica sv. apostola Petra	"	206
Druga saborna poslanica sv. apostola Petra	"	209
Prva saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova	"	212
Druga saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova	"	215
Treća saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslova	"	215
Saborna poslanica sv. apostola Jude	"	216
Otkrivenje svetoga Jovana bogoslova	"	217

SVETO JEVANGJELJE PO MATEJU.

GLAVA 1.

Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina.

2. Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braću njegovu.

3. A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama.

4. A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona.

5. A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja.

6. A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom.

7. A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu.

8. A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju.

9. A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju.

10. A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju.

11. A Josija rodi Jehoniju i braću njegovu, u seobi Vavilonskoj.

12. A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela.

13. A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora.

14. A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda.

15. A Eliud rodi Eleazara. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova.

16. A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista.

17. Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena četrnaest, a od Da-

vida do seobe Vavilonske, koljena četrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena četrnaest.

18. A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako : kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nagje se da je ona trudna od Duha svetoga.

19. A Josif muž njezin, budući pobožan, i ne hoteći je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti.

20. No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu angjeo Gospodnji, govoreći : Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje ; jer ono što se u njoj začelo od Duha je svetoga.

21. Pa će roditi sina, i nadjeni mu ime Isus ; jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh.

22. A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govori :

23. Eto, djevojka će zatrudnjeti, i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuel, koje će reći : s nama Bog.

24. Kad se Josif probudi od sna, učini kao što mu je zapovjedio angjeo Gospodnji, i uzme ženu svoju.

25. I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

GLAVA 2.

A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to dogđu mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu :

2. Gdje je car Judejski što se rodio ? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku, i došli smo da mu se poklonimo.

3. Kad to čuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim.

4. I sabravši sve glavare svešteničke i književnike narodne, pitaše ih : gdje će se roditi Hristos ?

5. A oni mu rekoše : u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao :

6. I ti Vitlejeme, zemljo Judina; ni po čem nijesi najmanji u državi Judinoj; jer će iz tebe izići čelovogja koji će pasti narod moj Izrailja.

7. Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispićivaše ih kad se pojavila svijezda.

8. I poslavši ih u Vitlejem, reče : idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga nagjete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.

9. I oni saslušavši cara, pogjoše : a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, igjaše pred njima dok ne dogje i stade od ozgo gdje bješe dijete.

10. A kad vidješe zvijezdu *gdje je stala*, obradovaše se veoma velikom radosti.

11. I ušavši u kuću, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga : zlatom, i tamjanom, i smirnom.

12. I primivši u snu zapovijest da se ne vraćaju k Irodu, drugim putem otiđoše u svoju zemlju.

13. A pošto oni otidu, a to angjeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu : ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, a budi onamo dok ti ne kažem; jer će Irod tražiti dijete da ga pogubi.

14. I on ustavši uze dijete i mater njegovu noću i otiđe u Misir.

15. I bi tamo do smrti Irodove : da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori : iz Misira dozvah sina svojega.

16. Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca.

17. Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreći :

18. Glas u Rami ču se, plač, i rida-nje, i jaukanje mnogo : Rahila plače za svojom djecom, i ne će da se utješi, jer ih nema.

19. A po smrti Irodovoj, gle, angjeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru.

20. I reče : ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju.

21. I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dogje u zemlju Izrailjevu.

22. Ali čuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo ići; nego primivši u snu zapovijest, otiđe u krajeve Galilejske.

23. I došavši *onamo*, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbuđe kao što su kazali proroci da će se Nazarećanin nazvati.

GLAVA 3.

U ono pak doba dogje Jovan krstitelj, i ućaše u pustinji Judejskoj.

2. I govoraše : pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

3. Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže : glas onoga što više u pustinji : pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove.

4. A Jovan imaoše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji.

5. Tada izlazaše k njemu Jerusolim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska.

6. I on ih kršćavaše u Jordanu, i ispo-vijedahu grijehe svoje.

7. A kad vidje (Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reče im : porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rod dostojan pokajanja.

9. I ne mislite i ne govorite u sebi : inamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu.

10. Već i sjekira kod korijena drveta stoji; svako dakle drvo koje ne raga dobra roda, sijeće se i u oganj se baca.

11. Ja dakle kršćavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jači je od mene : ja nijesam dostojan njemu obuće ponijeti; on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

12. Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa će otrijebiti gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu će sa-žeci ognjem vječnijem.

13. Tada dogje Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti.

14. A Jovan branjaše mu govoreći : ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni ?

15. A Isus odgovori i reče mu : ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga.

16. I krstivši se Isus izigije odmah iz vode ; i gle otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dogje na njega.

17. I gle, glas s neba koji govori : ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

GLAVA 4.

Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga gjavo kuša.

2. I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, na pošljjetku ogladnje.

3. I pristupi k njemu kušač i reče : ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu.

4. A on odgovori i reče : pisano je : ne živi čovjek o samom hljebu, no o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božijih.

5. Tada odvede ga gjavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve ;

6. Pa mu reče : ako si sin Božij, skoči dolje ; jer u pismu stoji da će angjeli- ma svojijem zapovjediti za tebe, i uzeće te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

7. A Isus reče njemu : ali i to stoji napisano : nemoj kušati Gospoda Boga svojega.

8. Opet uze ga gjavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu ;

9. I reče mu : sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se.

10. Tada reče njemu Isus : idi od mene, soton ; jer stoji napisano : Gospodu Bogu svojem poklanjaj se i njemu jedinome služi.

11. Tada ostavi ga gjavo, i gle, angjeli pristupiše i služahu mu.

12. A kad ču Isus da je Jovan predan, otide u Galileju.

13. I ostaviš Nazaret, dogje i namjesti se u Kapernaumu primorskome na megji Zavulonovoj i Neftalimovoj,

14. Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreći :

15. Zemlja Zavulonova i zemlja Nef-

talimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožačka.

16. Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo.

17. Od tada poče Isus učiti i govoriti : pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

18. I idući pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje među mreže u more, jer bijahu ribari.

19. I reče im : hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskim.

20. A oni taj čas ostaviše mreže i za njim otidoše.

21. I otišavši odatle, vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u lagji sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih.

22. A oni taj čas ostaviše lagju i oca svojega i za njim otidoše.

23. I prohogjaše po svoj Galileji Isus učeći po zbornicama njihovijem, i propovijedajući jevangjelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

24. I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od različenijeh bolesti i s različenijem mukama, i bijesne, i mjesečnjake, i uzete, i iscijeli ih.

25. I za njim igjaše naroda mnogo iz Galileje, i iz deset gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

GLAVA 5.

A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu učenici njegovi.

2. I otvorivši usta svoja, učaše ih govoreći :

3. Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko ;

4. Blago onima koji plaču, jer će se utješiti ;

5. Blago krotkima, jer će naslijediti zemlju ;

6. Blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi ;

7. Blago milostivima, jer će biti pomilovani ;

8. Blago onima koji su čistoga srea, jer će Boga vidjeti ;

9. Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati ;

10. Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko.

11. Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rgjave riječi lažući, mene radi.

12. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako prognanili proroke prije vas.

13. Vi ste so zemlji ; ako so obljutavi, čim će se osoliti ? Ona već ne će biti ni za što, osim da se prospe na polje i da je ljudi pogaze.

14. Vi ste vidjelo svijetu ; ne može se grad sakriti kad na gori stoji.

15. Niti se užije svijeća i meće pod sud nego na svijetnjak, te svijetli svima koji su u kući.

16. Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima.

17. Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke : nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim.

18. Jer vam zaista kažem : dokle nebo i zemlja stoji, ne će nestati ni najmanjega slova ili jedne tittle iz zakona dok se sve ne izvrši.

19. Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti, i nauči tako ljude, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome ; a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome.

20. Jer vam kažem da ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, ne ćete ući u carstvo nebesko.

21. Čuli ste kako je kazano starima : ne ubij ; jer ko ubije, biće kriv sudu.

22. A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu ; a ako li ko reče bratu svojemu : raka ! biće kriv skupštini ; a ko reče : budalo ! biće kriv paklu ognjenom.

23. Za to dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te,

24. Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojim, pa onda dogji i prinesi dar svoj.

25. Miri se sa suparnikom svojim brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiji, a sudija *da te*

ne preda sluzi i u tamnicu *da te ne* vrgnu.

26. Zaista ti kažem : ne ćeš izići ondande dok ne daš do posljednjega dinara.

27. Čuli ste kako je kazano starima : ne čini prelube.

28. A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio prelubu u srcu svojemu.

29. A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe : jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

30. I ako te desna tvoja ruka sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe : jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

31. Tako je kazano : ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu.

32. A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za prelubu, navodi je te čini prelubu ; i koji puštenicu uzme prelubu čini.

33. Još ste čuli kako je kazano starima : ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo.

34. A ja vam kažem : ne kunite se nikako : ni nebom, jer je prijestol Božij ;

35. Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem ; ni Jerusolimom, jer je grad velikoga cara.

36. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne učiniti.

37. Dakle neka bude vaša riječ : da, da ; ne, ne ; a što je više od ovoga, oda zla je.

38. Čuli ste da je kazano : oko za oko, i zub za zub.

39. A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi ;

40. I koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu.

41. I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva.

42. Koji ište u tebe, podaj mu ; i koji hoće da mu uzajmiš, ne odreci mu.

43. Čuli ste da je kazano : ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega.

44. A ja vam kažem : ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas mrze, i molite se Bogu za one koji vas gone;

45. Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.

46. Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne čine li to i carinici?

47. I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i neznabošci?

48. Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

GLAVA 6.

Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od oca svojega koji je na nebesima.

2. Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem : primili su platu svoju.

3. A ti kad daješ milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što čini desnica tvoja.

4. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

5. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na rasršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

6. A ti kad se moliš, ugji u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

7. A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da će za mnoge riječi svoje biti uslišeni.

8. Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše.

9. Ovako dakle molite se vi : Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje;

10. Da dogje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

11. Hljeb naš potrebnj daj nam danas;

12. I oprosti nam dugove naše kao i mi što opraštamo dužnicima svojijem;

13. I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava va vijek. Amin.

14. Jer ako opraštate ljudima grijehe njihove, oprostiće i vama otac vaš nebeski.

15. Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš ne će oprostiti vama grijeha vašijeh.

16. A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni načine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju.

17. A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij,

18. Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

19. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rgja kviri, i gdje lupeži potkopavaju i kradu;

20. Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rgja ne kviri, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu.

21. Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.

22. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti.

23. Ako li oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, a kamo li tama?

24. Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni.

25. Za to vam kažem : ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?

26. Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih?

27. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojem lakat jedan?

28. I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu.

29. Ali ja vam kažem da ni Solomon u svoj svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih.

30. A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamo li vas, malovjerni?

31. Ne brinite se dakle govoreći: šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odjenuti?

32. Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo.

33. Nego ištite najprije carstva Božjega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.

34. Ne brinite se dakle za sutra; jer sutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

GLAVA 7.

Ne sudite da vam se ne sudi:

2. Jer kakovijem sudom sudite, *onakovijem* će vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, *onakom* će vam se mjeriti.

3. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojem u ne osjećaš?

4. Ili, kako možeš reći bratu svojem: stani da ti izvadim trun iz oka tvoje; a eto brvno u oku tvojemu?

5. Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

6. Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojim, i vrativši se ne rastrgnu vas.

7. Ištite, i dajte vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se.

8. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriće mu se.

9. Ili koji je među vama čovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba kamen da mu da?

10. Ili ako ribe zaište da mu da zmiyu?

11. Kad dakle vi, zli buduću, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko će više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole?

12. Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: jer je to zakon i proroci.

13. Ugijte na uska vrata; jer su širo-

ka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu.

14. Kao što su uska vrata i tijesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze.

15. Čuvajte se od lažnijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčijemu, a unutra su vuci grabljivi.

16. Po rodovima njihovijem poznaćete ih. Eda li se bere s trnja grožđe, ili s čička smokve?

17. Tako svako drvo dobro rodove dobre ragja, a zlo drvo rodove zle ragja.

18. Ne može drvo dobro rodova zlijeh ragjati, ni drvo zlo rodova dobrih ragjati.

19. Svako dakle drvo koje ne ragja roda dobra, sijeku i u oganj bacaju.

20. I tako dakle po rodovima njihovijem poznaćete ih.

21. Ne će svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji oca mojega koji je na nebesima.

22. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojim imenom gjavole izgonili, i tvojim imenom čudesna mnoga tvorili?

23. I tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji činite bezakonje.

24. Svaki dakle koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu:

25. I udari dažd, i dogjoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer bješe utvrgjena na kamenu.

26. A svaki koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku:

27. I udari dažd, i dogjoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno.

28. I kad svrši Isus riječi ove, divljaše se narod nauči njegovoj.

29. Jer ih učaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

GLAVA 8.

A kad sigje s gore, za njim igjaše naroda mnogo.

2. I gle, čovjek gubav dogje i klanjaše mu se govoreći : Gospode ! ako hoćeš, možeš me očistiti.

3. I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreći : hoću, očisti se. I odmah očisti se, od gube.

4. I reče mu Isus : gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedočanstva njima.

5. A kad ugje u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleći ga

6. I govoreći : Gospode ! sluga moj leži doma uzet, i muči se vrlo.

7. A Isus reče mu : ja ću doći i iscijeliću ga.

8. I kapetan odgovori i reče : Gospode ! nijesam dostojan da pod krov moj ugješ; nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

9. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome : idi, i ide; i drugome : dogji, i dogje; i služi svojemu : učini to, i učini.

10. A kad ću Isus, udivi se i reče onima što idu za njim : zaista vam kažem : ni u Izrailju tolike vjere ne nagjoh.

11. I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome :

12. A sinovi carstva izgnaće se u tamu najkrajuju; ondje će biti plač i škrgut zúbâ.

13. A kapetanu reče Isus : idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj čas.

14. I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese.

15. I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu.

16. A u veče dovedoše k njemu bijes-nijeh mnogo i izgna duhove riječju, i sve bolesnike iscijeli :

17. Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreći : on nemoći naše uze i bolesti ponese.

18. A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojijem da idu na onu stranu.

19. I pristupivši jedan književnik reče mu : učitelju ! ja idem za tobom kudgod ti pogješ.

20. Reče njemu Isus : lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda ; a sin čovječji nema gdje glave zakloniti.

21. A drugi od učenika njegovijeh reče mu : Gospode ! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega.

22. A Isus reče njemu : hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace.

23. I kad ugje u lagju, za njim ugjoše učenici njegovi.

24. I gle, oluja velika postade na moru da se lagja pokri valovima ; a on spavaše.

25. I prikučivši se učenici njegovi probudiše ga govoreći : Gospode ! izbavi nas, izgibosmo.

26. I reče im : za što ste strašljivi, malovjerni ? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika.

27. A ljudi čudiše se govoreći : ko je ovaj da ga slušaju i vjetрови i more ?

28. A kad dogje na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proći putem onijem.

29. I gle, povikaše : što je tebi do nas, Isuse, sine Božij ? zar si došao amo prije vremena da mučiš nas ?

30. A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja.

31. I gjavoli moljahu ga govoreći : ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja.

32. I reče im : idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi.

33. A svinjari pobjgoše ; i došavši u grad kazaše sve i za bijesne.

34. I gle, sav grad izigje na susret Isusu ; i vidjevši ga moliše da bi otišao iz njihovoga kraja.

GLAVA 9.

I ušavši u lagju prijegje i dogje u svoj grad.

2. I gle donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome : ne boj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji.

3. I gle, neki od književnika rekoše u sebi : ovaj huli na Boga.

4. I videći Isus pomisli njihove reče : za što zlo mislite u srcima svojijem ?

5. Jer šta je lakše reći : opraštaju ti se grijesi; ili reći : ustani i hodi ?

6. Ali da znate da vlast ima sin čovječiji na zemlji opraštati grijehe (tada reče uzetome) : ustani, uzmi svoj odar i idi doma.

7. I ustavši otide doma.

8. A ljudi videći čudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima.

9. I odlazeći Isus odande vidje čovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reče mu : hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

10. I kad jegjaše u kući, gle, mnogi carinici i grješnici dogjoše i jegjahu s Isusom i s učenicima njegovijem.

11. I vidjevši to fariseji govorahu učenicima njegovijem : za što s carinima i grješnicima učitelj vaš jede i pije ?

12. A Isus čuvši to reče im : ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.

13. Nego idite i naučite se šta znači : milosti hoću, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike nego grješnike na pokajanje.

14. Tada pristupiše k njemu učenici Jovanovi govoreći : za što mi i fariseji postimo mnogo, a učenici tvoji ne poste ?

15. A Isus reče im : eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik ? Nego će doći vrijeme kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti.

16. Jer niko ne meće nove zakrpe na staru haljinu ; jer će zakrpa odadrijeti od haljine, i gora će rupa biti.

17. Niti se lijeva vino novo u mjhove stare ; inače mjhovi prodru se i vino se prolije, i mjhovi propadnu. Nego se lijeva vino novo u mjhove nove, i oboje se sačuva.

18. Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav dogje i klanjaše mu se govoreći : kći moja sad umrije ; nego dogji i metni na nju ruku svoju, i oživljeće.

19. I ustavši Isus za njim pogje i učenici njegovi.

20. I gle žena koja je dvanaest godina болоvala od tečenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove.

21. Jer govoraše u sebi : samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviću.

22. A Isus obazrevši se i vidjevši je reče : ne boj se, kćeri ; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga časa.

23. I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svirače i ljude zabunjene

24. Reče im : odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I podsmijevahu mu se.

25. A kad istjera ljude, ugje, i uhvati je za ruku, i usta djevojka.

26. I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj.

27. A kad je Isus odlazio odande, za njim igjahu dva slijepca vičući i govoreći : pomiluj nas, sine Davidov !

28. A kad dogje u kuću, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus : vjerujete li da mogu to učiniti ? A oni mu rekoše : da, Gospode.

29. Tada dohvati se očiju njihovijeh govoreći : po vjeri vašoj neka vam bude.

30. I otvoriše im se oči. I zaprijeti im Isus govoreći : gledajte da niko ne dozna.

31. A oni izišavši razglesiše ga po svoj zemlji onoj.

32. Kad oni pak izigju, gle, dovedoše k njemu čovjeka nijema i bijesna.

33. I pošto izgna gjavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreći : nigda se toga nije vidjelo u Izrailju.

34. A fariseji govorahu : pomoću kneza gjavolskog izgoni gjavole.

35. I prohogaše Isus po svijem gradovima i selima učeći po zbornicama njihovijem i propovijedajući jevangelije o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

36. A gledajući ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira.

37. Tada reče učenicima svojijem : žetve je mnogo, a poslenika malo.

38. Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

GLAVA 10.

I dozvavši svojijeh dvanaest učenika dade im vlast nad duhovima nečistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoći.

2. A dvanaest apostola imena su ova : prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov ; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov ;

3. Filip i Vartolomije; Toma, i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvan i Tadija;

4. Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade.

5. Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreći: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite.

6. Nego idite k izgubljenijem ovcima doma Izrailjeva.

7. A hodeći propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko.

8. Bolesne iscjeljujte, gubave čistite, mrtve dižite, gjavole izgonite; za badava ste dobili, za badava i dajte.

9. Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem,

10. Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuće ni štapa; jer je poslanik dostojan svoga jela.

11. A kad u koji grad ili selo ugjete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne izigjete.

12. A ulazeći u kuću nazovite joj: mir kući ovoj.

13. I ako bude kuća dostojna, doći će mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir će se vaš k vama vratiti.

14. A ako vas ko ne primi niti poslušati riječi vašijeh, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh.

15. Zaisto vam kažem: lakše će biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan *strašnoga* suda nego li gradu onome.

16. Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.

17. A čuvajte se od ljudi; jer će vas oni predati sudovima, i po zbornicima svojijem biće vas.

18. I pred vlastelje i careve vodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima i neznabošcima.

19. A kad vas predadu, ne brinite se kako ćete ili šta ćete govoriti; jer će vam se u onaj čas dati šta ćete kazati.

20. Jer vi ne ćete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas.

21. A predaće brat brata na smrt i otac sina; i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.

22. I svi će mrziti na vas imena mogjega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

23. A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: ne ćete obići gradova Izrailjevi-jeh dok dogje sin čovječij.

24. Nema učenika nad učitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega.

25. Dosta je učeniku da bude kao učitelj njegov i služi kao gospodar njegov. Kad su domaćina nazvali Veelvulom, a kamo li domaće njegove?

26. Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati.

27. Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapće na uši, propovijedajte s krovova.

28. I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.

29. Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega.

30. A vama je i kosa na glavi sva izbrojena.

31. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

32. A kojigod prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.

33. A ko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima.

34. Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego mač.

35. Jer sam došao da rastavim čovjeka od oca njegova i kćer od matere njezine i snahu od svekrve njezine:

36. I neprijatelji čovjeku *postaće* domaćnji njegov.

37. Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan.

38. I koji ne uzme krsta svojega i ne pogje za mnom, nije mene dostojan.

39. Koji čuva dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

40. Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao.

41. Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće; a koji pri-

ma pravednika u ime pravedničko, platu pravedničku primiće.

42. I ako k napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, ne će mu plata propasti.

GLAVA 11.

I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici učenika svojijeh, otide odande dalje da uči i da propovijeda po gradovima njihovijem.

2. A Jovan čuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu učenika svojijeh,

3. I reče mu : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo ?

4. A Isus odgovarajući reče im : idite i kažite Jovanu što čujete i vidite :

5. Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi čiste se i gluhi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevangjelje.

6. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

7. A kad ovi otidoše, poče Isus ljudima govoriti o Jovanu : šta ste izišli u pustinji da vidite ? Trsku, koju ljulja vjetar ?

8. Ili šta ste izišli da vidite ? Covjeka u meke haljine obučena ? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima.

9. Ili šta ste izišli da vidite ? Proroka ? Da, ja vam kažem, i više od proroka.

10. Jer je ovo onaj za koga je pisano : eto, ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripremiti put tvoj pred tobom.

11. Zaista vam kažem : ni jedan između rođenijeh od žena nije izišao veći od Jovana krstitelja ; a najmanji u carstvu nebeskome veći je od njega.

12. A od vremena Jovana krstitelja do sad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.

13. Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana.

14. I ako hoćete vjerovati, on je Ilija što će doći.

15. Koji ima uši da čuje neka čuje.

16. Ali kakav ću kazati da je ovaj rod ? On je kao djeca koja sjede po ulicama i viču svojijem drugovima,

17. I govore : svirasmo vam, i ne igraсте ; žalismo vam se, i ne jaukaste.

18. Jer Jovan dogje, koji ni jede ni pije, a oni kažu : gjavo je u njemu.

19. Dogje sin čovječji, koji i jede i pije, a oni kažu : gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina.

20. Tada poče Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveća čudesa njegova, pa se nijesu pokajali :

21. Teško tebi, Horazine ! Teško tebi, Vitsaido ! Jer da su u Tiru i Sidonu bila čudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu pokajali.

22. Ali vam kažem : Tiru i Sidonu lakše će biti u dan *strašnoga* suda nego vama.

23. I ti, Kapernaume ! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti : jer da su u Sodomu bila čudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana.

24. Ali vam kažem da će zemlji Sodomskoj lakše biti u dan *strašnoga* suda nego tebi.

25. U to vrijeme odgovori Isus, i reče : hvalim te, oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima.

26. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

27. Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac ; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoće kazati.

28. Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.

29. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene ; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojijem.

30. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

GLAVA 12.

U to vrijeme igjaše Isus u subotu kroz usjeve : a učenici njegovi ogladnješe, i počeše trgati klasje, i jesti.

2. A fariseji vidjevši *to* rekoše mu : gle, učenici tvoji čine što ne valja činiti u subotu.

3. A on reče im : nijeste li čitali što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim ?

4. Kako ugje u kuću Božiju, i hljebo-

ve postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima?

5. Ili nijeste čitali u zakonu kako u subotu sveštenici u erkvi subotu pogane, pa nijesu krivi?

6. A ja vam kažem da je ovdje *ona* *koji je* veći od crkve.

7. Kad biste pak znali šta je to : milosti hoću a ne priloga, nikad ne biste osugjivali pravijeh ;

8. Jer je gospodar i od subote sin čovječij.

9. I otišavši odande dogje u zbornicu njihovu.

10. I gle, čovjek bijaše tu s rukom suhom ; i zapitaše ga govoreći : valja li u subotu liječiti ? da bi ga okrivili.

11. A on reče im : koji je megju vama čovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu ne će je uzeti i izvaditi ?

12. A koliko li je čovjek pretežniji od ovce ? Daklem valja u subotu dobro činiti.

13. Tada reče čovjeku : pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga.

14. A fariseji izišavši načiniše vijeću o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši *to* ukloni se odande.

15. I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve.

16. I zaprijeti im da ga ne razglašuju :

17. Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreći :

18. Gle, sluga moj, koga sam izabrao ; ljubazni moj, koji je po volji duše moje ; metnuću duh svoj na njega, i sud neznaboćima javiće.

19. Ne će se svagjati ni vikati, niti će čuti ko po rasputicama glasa njegova.

20. Trske stučene ne će prelomiti i svještila zapaljena ne će ugasiti dok pravda ne održi pobjede.

21. I u ime njegovo uzdaće se narodi.

22. Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep ; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati.

23. I divljahu se svi ljudi govoreći : nije li ovo Hristos, sin Davidov ?

24. A fariseji čuvši to rekoše : ovaj drukčije ne izgoni gjavolâ do pomoću Veelzevula kneza gjavolskoga.

25. A Isus znajući misli njihove, reče im : svako carstvo koje se razdjeli samo po sebi, opustjeće ; i svaki grad ili dom koji se razdjeli sam po sebi, propašće.

26. I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdjelio se ; kako će dakle ostati carstvo njegovo ?

27. I ako ja pomoću Veelzevula izgonim gjavole, sinovi vasi čijom pomoću izgone ? Za to će vam oni biti sudije.

28. A ako li ja Duhom Božijim izgonim gjavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko.

29. Ili kako može ko ući u kuću jakoga i pokušstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga ? i onda će kuću njegovu oplijeniti.

30. Koji nije sa mnom, protiv mene je ; i koji ne sabira sa mnom, prosipa.

31. Za to vam kažem : svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima ; a na Duha svetoga hula ne će se oprostiti ljudima.

32. I ako ko reče riječ na sina čovječijega, oprostiće mu se ; a koji reče na Duha svetoga, ne će mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome.

33. Ili usadite drvo dobro, i rod njegov *biće* dobar ; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao *biće* ; jer se po rodu drvo poznaje.

34. Porodi aspidini ! kako možete dobro govoriti, kad ste zli ? jer usta govore od suviška srca.

35. Dobar čovjek iz dobre klijeti iznosi dobro ; a zao čovjek iz zle klijeti iznosi zlo.

36. A ja vam kažem da će za svaku praznu riječ koju reku ljudi dati odgovor u dan *strašnoga* suda.

37. Jer ćeš se svojijem riječima opravdati, i svojijem ćeš se riječima osuditi.

38. Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreći : učitelju ! mi bi radi od tebe znak vidjeti.

39. A on odgovarajući reče im : rod zli i preljubotvorni traži znak ; i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka.

40. Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći : tako će biti i sin čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći.

41. Ninevljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga ; jer se poka-

jaše Joninijem poučenjem : a gle, ovdje je veći od Jone.

42. Carica južna iziće će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer ona dogje s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu : a gle, ovdje je veći od Solomuna.

43. A kad nečisti duh izigje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne nagje ga.

44. Onda reče : da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši nagje prazan, pometen i ukrašen.

45. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore čovjeku onome od prvoga. Tako će biti i ovome rodu zlome.

46. Dok on još govoraše k ljudima, gle, mati njegova i braća njegova stajahu na polju i čekahu da govore s njime.

47. I neko mu reče : evo mati tvoja i braća tvoja stoje na polju, radi su da govore s tobom.

48. A on odgovori i reče onome što mu kaza : ko je mati moja, i ko su braća moja?

49. I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče : eto mati moja i braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

GLAVA 13.

I onaj dan izišavši Isus iz kuće sjegjaše kod mora.

2. I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora ući u lagju i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu.

3. I on im kaziva mnogo u pričama govoreći : gle, izigje sijač da sije.

4. I kad sijaše, jedna zrna padoše u kraj puta, i dogjoše ptice i pozobaše ih;

5. A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje.

6. I kad obasja sunce, povenuše, i buđući da nemahu žila, posahnuše.

7. A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

8. A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset.

9. Ko ima uši da čuje neka čuje.

10. I pristupivši učenici rekoše mu : za što im govoriš u pričama?

11. A on odgovarajući reče im : vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano.

12. Jer ko ima, daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

13. Za to im govorim u pričama, jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumiju.

14. I zbiva se na njima proroštvo Isaijno, koje govori : ušima ćete čuti, i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati, i ne ćete vidjeti.

15. Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i nšima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

16. A blago vašijem očima što vide, i ušima vašijem što čuju.

17. Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

18. Vi pak čujte priču o sijaču :

19. Svakome koji sluša riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krađe posijano u srcu njegovom : to je oko puta posijano.

20. A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radosti primi je,

21. Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari na trag.

22. A posijano u trnju to je koji sluša riječ, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguše riječ, i bez roda ostane.

23. A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji dakle i rod ragja, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset.

24. Drugu priču kaza im govoreći : carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme na polju svojem, u.

25. A kad ljudi pospaše, dogje njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide.

26. A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj.

27. Tada dogjoše sluge domaćinove i rekoše mu : gospodaru ! nijesi li ti do-

bro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkud dakle kukolj?

28. A on reče im : neprijatelj čovjek to učini. A sluge rekoše mu : hoćeš li dakle da idemo da ga počupamo?

29. A on reče : ne ; da ne bi čupajući kukolj počupali zajedno s njime pšenicu.

30. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve ; i u vrijeme žetve reći će žetocima : saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem ; a pšenicu svezite u žitnicu moju.

31. Drugu priču kaza im govoreći : carstvo je nebesko kao zrno gorušično koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj,

32. Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na negovijem granama.

33. Drugu priču kaza im : carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne.

34. Sve ovo u pričama govori Isus ljudima, i bez priče ništa ne govoraše im :

35. Da se zbude što je rekao prorok govoreći : otvoriću u pričama usta svoja, kazaću sakriveno od postanja svijeta.

36. Tada ostavi Isus ljude, i dogje u kuću. I pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći : kaži nam priču o kukolju na njivi.

37. A on odgovarajući reče im : koji sije dobro sjeme ono je sin čovječij ;

38. A njiva je svijet ; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla ;

39. A neprijatelj koji ga je posijao jest gjavo ; a žetva je posljedak *ovoga* vijeka ; a žetoci su anđeli.

40. Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti na posljeku *ovoga* vijeka.

41. Poslaće sin čovječij anđele svoje, i sabraće iz carstva njegova sve sablazni i koji čine bezakonje.

42. I baciće ih u peć ognjenu : ondje će biti plač i škrgut zuba.

43. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da čuje neka čuje.

44. Još je carstvo nebesko kao blago

sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i od radosti za to otide i sve što ima, prodade i kupi polje ono.

45. Još je carstvo nebesko kao čovjek trgovac koji traži dobra bisera,

46. Pa kad nagje jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga.

47. Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke *ribe* ;

48. Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre usudove, a zle baciše na polje.

49. Tako će biti na posljeku vijeka : izići će anđeli i odlučiće zle od pravednijeh.

50. I baciće ih u peć ognjenu : ondje će biti plač i škrgut zuba.

51. Reče im Isus : razumjeste li sve ovo? Rekoše mu : da, Gospode.

52. A on im reče : za to je svaki književnik koji se naučio carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro.

53. I kad svrši Isus priče ove, otide odande.

54. I došavši na postojbinu svoju, učaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu : otkud ovome premudrost ova i moći?

55. Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braća njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda?

56. I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve?

57. I sablažnjavahu se o njega. A Isus reče im : nema proroka baz časti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu.

58. I ne stvori ondje čudesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

GLAVA 14.

U to vrijeme dogje glas do Iroda četverovlasnika o Isusu ;

2. I reče slugama svojijem : to je Jovan krstitelj ; on ustade iz mrtvijeh, i za to čini čudesa.

3. Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega.

4. Jer mu govoraše Jovan : ne možeš ti nje imati.

5. I šćaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka.

6. A kad bijaše dan rođenja Irodova, igra kći Irodijadina pred njima i ugodi Irodu.

7. Za to i s kletvom obreče joj dati štagod zaište.

8. A ona naučena od matere svoje : daj mi, reče, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja.

9. I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošćahu s njim, zapovjedi joj dati.

10. I posla te posjekoše Jovana u tamnici.

11. I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj.

12. I došavši učenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i dogjoše Isusu te javiše.

13. I čuvši Isus, otide odande u lagji u pusto mjesto na samo. A kad to čuše ljudi idoše za njim pješice iz gradova.

14. I iziživši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove.

15. A pred veče pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći : ovdje je pusto mjesto, a doćkan je već; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane.

16. A Isus reče im : ne treba da idu; podajte im vi neka jedu.

17. A oni rekoše mu : nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe.

18. A on reče : donesite mi ih ovamo.

19. I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade učenicima svojijem, a učenici narodu.

20. I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče dvanaest kotarica punijeh.

21. A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece.

22. I odmah natjera Isus učenike svoje da uđu u lagju i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod.

23. I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I u veče bijaše ondje sam.

24. A lagja bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar.

25. A u četvrtu stražu noći otide k njima Isus idući po moru.

26. I vidjevši ga učenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreći : to je utvara; i od straha povikaše.

27. A Isus odmah reče im govoreći : ne bojte se; ja sam, ne plašite se.

28. A Petar odgovarajući reče : Gospode! ako si ti, reci mi da dogjem k tebi po vodi.

29. A on reče : hodi. I iziživši iz lagje Petar igjaše po vodi da dogje k Isusu.

30. No videći vjetar veliki uplaši se, i počevši se topiti povika govoreći : Gospode, pomagaj!

31. I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reče mu : malovjerni! za što se posumnja?

32. I kad ugoše u lagju, presta vjetar.

33. A koji bijahu u lagji pristupiše i pokloniše mu se govoreći : va istinu ti si sin Božij.

34. I prešavši dogjoše u zemlju Genisaretsku.

35. I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike.

36. I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

GLAVA 15.

Tada pristupiše k Isus književnici i fariseji od Jerusalema govoreći :

2. Za što učenici tvoji prestupaju običaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu.

3. A on odgovarajući reče im : za što i vi prestupate zapovijest Božiju za običaje svoje?

4. Jer Bog zapovijeda govoreći : poštuj oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

5. A vi kažete : ako koji reče ocu ili materi : prilog je čim bih ti ja mogao pomoći;

6. Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za običaje svoje.

7. Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isaija govoreći :

8. Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene.

9. No zaludu me poštuju učeći nauka-
ma i zapovijestima ljudskima.

10. I dozvavši ljude, reče im : slušajte
i razumijte.

11. Ne pogani čovjeka što ulazi u u-
sta; nego što izlazi iz usta ono pogani
čovjeka.

12. Tada pristupiše učenici njegovi i
rekoše mu : znaš li da fariseji čuvši *tu*
riječ sablazniše se?

13. A on odgovarajući reče : svako
drvo koje nije usadio otac moj nebeski,
iskorijenit će se.

14. Ostavite ih : oni su slijepi vogji
slijepcima; a slijepac slijepca ako vo-
di, oba će u jamu pasti.

15. A Petar odgovarajući reče mu :
kaži nam priču ovu.

16. A Isus reče : eda li ste i vi još ne-
razumni?

17. Zar još ne znate da sve što ulazi u
usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje?

18. A što izlazi iz usta od srca izlazi,
i ono pogani čovjeka.

19. Jer od srca izlaze zle misli, ubi-
stva, preljube, kurvarstva, kragje, laž-
na svjedočanstva, hule na Boga.

20. I ovo je što pogani čovjeka, a ne-
umivenjem rukama jesti ne pogani čo-
vjeka.

21. I izišavši odande Isus otide u kra-
jeve Tirske i Sidonske.

22. I gle, žena Hananejka izigje iz o-
nijekh krajeva, i povika k njemu govo-
reći : pomiluj me Gospode sine Davi-
dov! moju kćer vrlo muči gjavo.

23. A on joj ne odgovori ni riječi. I pri-
stupivši učenici njegovi moljahu ga go-
voreći : otpusti je, kako više za nama.

24. A on odgovarajući reče : ja sam
poslan samo k izgubljenijem ovcama
doma Izrailjeva.

25. A ona pristupivši pokloni mu se
govoreći : Gospode pomози mi!

26. A on odgovarajući reče : nije dob-
ro uzeti od djece hljeb i baciti psima.

27. A ona reče : da, Gospode! ali i
psi jedu od mrvica što padaju s trpeze
njihovijeh gospodara.

28. Tada odgovori Isus, i reče joj : o
ženo! velika je vjera tvoja; neka ti
bude kako hoćeš. I ozdravi kći njezina
od onoga časa.

29. I otišavši Isus odande, dogje k

moru Galilejskom, i popevši se na goru,
sjede ondje.

30. I pristupiše k njemu ljudi mnogi
koji imahu sa sobom hromijeh slijepi-
jeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mno-
gijeh, i položiše ih k nogama Isusovi-
jem, i iscijeli ih,

31. Tako da se narod divljaše, videći
nijeme gdje govore, uzete zdrave, hro-
me gdje idu, i slijepce gdje gledaju; i
hvališe Boga Izrailjeva.

32. A Isus dozvavši učenike svoje re-
če : žao mi je ovoga naroda, jer već tri
dana stoje kod mene i nemaju šta jesti;
a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne
oslabi na putu.

33. I rekoše mu učenici njegovi : ot-
kuda nam u pustinji toliki hljeb da se
nasiti toliki narod?

34. I reče im Isus : koliko hljebova
imate? A oni rekoše : sedam, i malo
ribice.

35. I zapovjedi narodu da posjedaju
po zemlji.

36. I uzevši onijeh sedam hljebova i
ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade u-
čenicima svojijem, a učenici narodu.

37. I jedoše svi, i nasitiše se; i naku-
piše komada što preteče sedam kotari-
ca punijeh.

38. A onijeh što su jeli bijaše četiri
hiljade ljudi, osim žena i djece.

39. I otpustivši narod ugje u lagju, i
dogje u okoline Magdalske.

GLAVA 16.

I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji,
i kušajući ga iskahu da im pokaže znak
s neba.

2. A on odgovarajući reče im : u veće
govorite : *bíće* vedro; jer je nebo crveno.

3. I u jutru : danas *će biti* vjetar, jer
jenebo crveno i mutno. Licemjeri! lice
nebesko umijete poznavati, a znak vře-
ménâ ne možete *poznati*?

4. Rod zli i kurvarski traži znak, i
znak ne će mu se dati osim znaka Jone
proroka. I ostavivši ih otide.

5. I polazeći učenici njegovi na onu
stranu zaboraviše uzeti hljeba.

6. A Isus reče im : čuvajte se kvasca
farisejskoga i sadukejskog.

7. A oni mišljahu u sebi govoreći : to
je što nijesmo hljeba uzeli.

8. A Isus razumjevši reče im : šta mi-

slite u sebi, malovjerni, što hljeba niste uzeli ?

9. Zar još ne razumijete niti pamтите pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste ?

10. Ni sedam hljebova na četiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste ?

11. Kako ne razumijete da vam ne rekoх za hljebove da se čuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog ?

12. Tada razumiješe da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske.

13. A kad dogje Isus u okoline Cesarije Filipove, pitaše učenike svoje govoreći : ko govore ljudi da je sin čovječij ?

14. A oni rekoše : jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka.

15. Reče im Isus : a vi šta mislite ko sam ja ?

16. A Simon Petar odgovori i reče : ti si Hristos, sin Boga živoga.

17. I odgovarajući Isus reče mu : blago tebi, Simone sine Jonin ! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima.

18. A i ja tebi kažem : ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaću crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati.

19. I daću ti ključeve od carstva nebeskoga : i što svežeš na zemlji biće svazano na nebesima ; i što razdriješiш na zemlji biće razdriješeno na nebesima.

20. Tada zaprijeti Isus učenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos.

21. Od tada poče Isus kazivati učenicima svojijem danjemu valja ići u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara svešteničkijeh i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

22. I uzevši ga Petar poče ga odvrćati govoreći : Bože sačuvaj ! to ne će biti od tebe.

23. A on se obrnuvši reče Petru : idi od mene sotonе ; ti si mi sablazan ; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.

24. Tada Isus reče učenicima svojijem : ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom.

25. Jer ko hoće svoju dušu da sačuva,

izgubiće je ; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

26. Jer kakva je korist čovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi ? ili kakav će otkup dati čovjek za svoju dušu ?

27. Jer će doći sin čovječij u slavi oca svojega s angelima svojijem, i tada će vratiti svakome po djelima njegovijem.

28. Zaisto vam kažem : imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide sina čovječijega gdje ide u carstvu svojemu.

GLAVA 17.

I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same.

2. I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet.

3. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu.

4. A Petar odgovarajući reče Isusu : Gospode ! dobro nam je ovdje biti ; ako hoćeš da načinimo ovdje tri sjenice : tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji.

5. Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih, i gle, glas iz oblaka govoreći : ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji ; njega poslušajte.

6. I čuvši učenici padoše ničice, i uplašise se vrlo.

7. I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče : ustanite, i ne bojte se.

8. A oni podignuvši oči svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama.

9. I silazeći s gore zapovjedi im Isus govoreći : nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin čovječij iz mrtvih ne ustane.

10. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći : za što dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da dogje ?

11. A Isus odgovarajući reče im : Ilija će doći najprije i urediti sve.

12. Ali vam kažem da je Ilija već došao, i ne poznaše ga ; nego učiniše s njime šta htješe : tako i sin čovječij treba da postrada od njih.

13. Tada razumješe učenici da im govori za Jovana krstitelja.

14. I kad dogjoše k narodu, pristupi k njemu čovjek klanjajući mu se

15. I govoreći : Gospode ! pomiluj sina mojega ; jer o mijeni bjesni i muči se vrlo ; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu.

16. I dovedoh ga učenicima tvojijem, i ne mogoš ga iscijeliti.

17. A Isus odgovarajući reče : o rođe nevjerni i pokvareni ! dokle ću biti s vama ? dokle ću vaš trpjeti ? Dovedite mi ga amo.

18. I zaprijeti mu Isus ; i gjavio izigje iz njega ; i ozdravi momče od onoga časa.

19. Tada pristupiše učenici k Isusu i na samo rekoše mu : za što ga mi ne mogosmo izgnati ?

20. A Isus reče im : za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista : ako imate vjerekoliko zrno gorušično, reći ćetegori ovoj : prijegni odavde tamo, i prijeći će, i ništa ne će vam biti nemoguće.

21. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom.

22. A kad su hodili po Galileji, reče im Isus : predaće se sin čovječij u ruke ljudske ;

23. I ubiće ga, i treći dan ustaće. I neveseli bijahu vrlo.

24. A kad dogjoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše : zar vaš učitelj ne će dati didrahme ?

25. Petar reče : hoće. I kad ugje u kuću, preteče ga Isus govoreći : šta misliš Simone ? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i harače, ili od svojijeh sinova ili od tugijih ?

26. Reče njemu Petar : od tugijih. Reče mu Isus : dakle ne plaćaju sinovi.

27. Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi je ; i kad joj otvoriš usta naći ćeš statir ; uzmi ga te im podaj za me i za se.

GLAVA 18.

U taj čas pristupiše učenici k Isusu govoreći : ko je dakle najveći u carstvu nebeskome ?

2. I dozva Isus dijete, i postavi ga megju njih,

3. I reče im : zaista vam kažem. ako

se ne povratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u carstvo nebesko.

4. Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome.

5. I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima.

6. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku.

7. Teško svijetu od sablazni ! jer je potrebno da dogju sablazni : ali teško onom čovjeku kroz koga dolazi sablazan.

8. Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe : bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, nego li s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni.

9. I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe : bolje ti je s jednijem okom u život ući, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni.

10. Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh ; jer vam kažem da angjeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga.

11. Jer sin čovječij dogje da iznagje i spase izgubljeno.

12. Što vam se čini ? Kad ima jedan čovjek sto ovaca pa zagje jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u plamini, i ide da traži onu što je zašla ?

13. I ako se dogodi da je nagje, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što njesu zašle.

14. Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh.

15. Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga megju sobom i njim samijem ; ako te posluša, dobio si brata svojega.

16. Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka.

17. Ako li njih ne posluša, kaži crkvi ; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik.

18. Jer vam kažem zaista : štogod svezete na zemlji biće svezano na nebu, i štogod razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu.

19. Još vam kažem zaista : ako se dva

od vas složje na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmore, daće im otac moj koji je na nebesima.

20. Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja megu njima.

21. Tada pristupi k njemu Petar i reče : Gospode ! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim ? do sedam puta ?

22. Reče njemu Isus : ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset.

23. Za to je carstvo nebesko kao čovjek car koji namisli da se proračuni sa svojijem slugama.

24. I kad se počje računati, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanta.

25. I budući da nemaše čim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodađu, i ženu njegovu i djecu. i sve što ima ; i da mu se plati.

26. No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći : gospodaru ! pričekaj me, i sve ću ti platiti.

27. A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprostí mu.

28. A kad izigje sluga taj, nagje jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreći : daj mi što si dužan.

29. Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći : pričekaj me, i sve ću ti platiti.

30. A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga.

31. Vidjevši pak drugari njegovi *taj* dogagjaj žao im bi vrlo, i otišavši kazашe gospodaru svojemu sav dogagjaj.

32. Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu : zli slugo ! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio.

33. Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svoga drugara, kao i ja na te što se smilovah ?

34. I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati sav dug svoj.

35. Tako će i otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

GLAVA 19.

I kad svrši Isus riječi ove, otide iz Ga-

lileje, i dogje u okoline Judejske preko Jordana.

2. I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje.

3. I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu : može li čovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu ?

4. A on odgovarajući reče im : nije-ste li čitali da je onaj koji je u početku stvorio *čovjeka* muža i ženu stvorio ih ?

5. I reče : za to ostaviće čovjek oca svojega i mater, i priljepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

6. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo ; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

7. Rekoše mu : za što dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti ?

8. Reče im : Mojsije je vama dopustio po tvrgji vašega srca puštati svoje žene : a iz početka nije bilo tako.

9. Nego ja vam kažem : ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, čini preljubu ; i koji uzme puštenicu čini preljubu.

10. Rekoše mu učenici njegovi : ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti.

11. A on reče im : ne mogu svi primiti tijeh riječi do oni kojima je dano.

12. Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine ; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili ; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi.

13. Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu : a učenici zabranjivahu im.

14. A Isus reče : ostavite djecu, i ne zabranjujte im dolaziti k meni ; jer je takovijeh carstvo nebesko.

15. I metnuvši na njih ruke otide ondje.

16. I gle, neko pristupivši reče mu : učitelju blagi ! kakovo ću dobro da učinim da imam život vječni ?

17. A on reče mu : što me zoveš blagijem ? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš ući u život, drži zapovijesti.

18. Reče mu : koje ? A Isus reče : da ne ubiješ ; ne činiš preljube ; ne ukradeš ; ne svjedočiš lažno ;

19. Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe.

20. Reče mu mladić: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje; šta mi još treba?

21. Reče mu Isus: ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; pa hajde za mnom.

22. A kad ču mladić riječ, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. A Isus reče učenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome ući u carstvo nebesko.

24. I još vam kažem: lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

25. A kad to čuše učenici, divljahu se vrlo govoreći: ko se dakle može spasti?

26. A Isus pogledavši na njih reče im: ljudima je ovo nemoguće, a Bogu je sve moguće.

27. Tada odgovori Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo; šta će dakle biti nama?

28. A Isus reče im: zaista vam kažem da ćete vi koji idete za mnom, u drugom rođenju, kad sjede sin čovječij na prijestolu slave svoje, sješćete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh.

29. I svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni.

30. Ali će mnogi prvi biti posljednji i posljednji prvi.

GLAVA 20.

Jer je carstvo nebesko kao čovjek domaćin koji u jutru rano izigje da najima poslenike u vinograd svoj.

2. I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj.

3. I izišavši u treći sahat, vidje druge gdje stoje na čaršiji besposleni,

4. I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daću vam.

5. I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, učini tako.

6. I u jedanaesti sahat izišavši nagje druge gdje stoje besposleni, i reče im: što stojite ovdje vas dan besposleni?

7. Rekoše mu: niko nas ne najmi. Re-

če im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primićete.

8. A kad bi u večer, reče gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu počevši od posljednjih do prvijeh.

9. I došavši koji su u jedanaesti sahat *najmljeni* primiše po groš.

10. A kad dogjoše prvi, mišljahu da će više primiti: i primiše i oni po groš.

11. I primivši vikahu na gospodara.

12. Govoreći: ovi posljednji jedan sahat radiše, i izjednači ih s nama koji smo se čitav dan mučili i gorjeli.

13. A on odgovarajući reče jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne činim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš?

14. Uzmi svoje pa idi; a ja hoću i ovome posljednjemu da dam kao i tebi.

15. Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu činiti šta hoću? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?

16. Tako će biti posljednji prvi i prvi posljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbraniijeh.

17. I pošavši Isus u Jerusalem uze na samo dvanaest učenika na putu, i reče im:

18. Evo idemo u Jerusalem, i sin čovječij biće predan glavarima svešteničkijem i književnicima; i osudiće ga na smrt;

19. I predaće ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treći dan ustaće.

20. Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevijeh sa svojijem sinovima klanjajući mu se i moleći ga za nešto.

21. A on joj reče: šta hoćeš? Reče mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvome.

22. A Isus odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo.

23. I reče im: čašu dakle moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj.

24. I kad čuše *ostalih* deset učenika, rasrdiše se na ta dva brata.

25. A Isus dozvavši ih reče : znate da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim.

26. Ali megju vama da ne bude tako ; nego koji hoće da bude veći megju vama, da vam služi.

27. I koji hoće megju vama da bude prvi, da vam bude sluga.

28. Kao što ni sin čovječij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge.

29. I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi.

30. I gle, dva slijepca sjegjahu kraj puta, i čuvši da Isus prolazi povikaše govoreći : pomiluj nas Gospode, sine Davidov!

31. A narod prijećaše im da učute ; a oni još većma povikaše govoreći : pomiluj nas Gospode, sine Davidov!

32. I ustavivši se Isus dozva ih, i reče : šta hoćete da vam učinim ?

33. Rekoše mu : Gospode, da se otvore oči naše.

34. I smilova se Isus, i dohvati se očiju njihovijeh, i odmah progledaše oči njihove, i otidoše za njim.

GLAVA 21.

I kad se približiše k Jerusalimu i dogjoše u Vittagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva učenika

2. Govoreći im : idite u selo što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom ; odriješite je i dovedite mi.

3. I ako vam ko reče što, kažite da oni trebaju Gospodu : i odmah će ih poslati.

4. A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreći :

5. Kažite kćeri Sionovoj : evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magaričinu.

6. I učenici otidoše, i učinivši kako im zapovjedi Isus

7. Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih.

8. A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu ; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu.

9. A narod koji igjaše pred njim i za njim, vikaše govoreći : Osana sinu Da-

vidovu ! blagosloven koji ide u ime Gospodnje ! Osana na visini !

10. I kad on ugje u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreći : ko je to ?

11. A narod govoraše : ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga.

12. I ugje Isus u crkvu Božiju, i izгна sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

13. I reče im : u pismu stoji : dom moj dom molitve neka se zove ; a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

14. I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih.

15. A kad vidješe glavari sveštenički i književnici čudesa što učini, i djecu gdje viču u crkvi i govore : Osana sinu Davidovu, rasrdiše se.

16. I rekoše mu : čuješ li što ovi govore ? A Isus reče im : da ! zar nijeste nikad čitali : iz usta male djece i koja sisaju načinio si sebi hvalu ?

17. I ostavivši ih izigje na polje iz grada u Vitaniju, i zanoći ondje.

18. A u jutru vraćajući se u grad o-gladnje.

19. I ugledavši smokvu jednu kraj puta dogje k njoj, i ne nagje ništa na njoj do lišća sama, i reče joj : da nikad na tebi ne bude roda do vijeka. I odmah usahnu smokva.

20. I vidjevši to učenici diviše se govoreći : kako odmah usahnu smokva !

21. A Isus odgovarajući reče im : zaista vam kažem : ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno učinićete, nego i gori ovoj ako rećete : digni se i baci se u more, biće.

22. I sve što uzištete u molitvi vjerujući, dobićete.

23. I kad dogje u crkvu i stade učiti, pristupiše k njemu glavari sveštenički i starješine narodne govoreći : kakvom vlasti to činiš ? i ko ti dade vlast tu ?

24. A Isus odgovarajući reče im : i ja ću vas upitati jednu riječ, koju ako mi kažete, i ja ću vama kazati kakvom vlasti ovo činim.

25. Krštenje Jovanovo otkuda bi ? ili s neba, ili od ljudi ? A oni pomišljavaju u sebi govoreći : ako rećemo : s neba, reći će nam : za što mu dakle ne vjerovaste ?

26. Ako li rečemo : od ljudi, bojimo se naroda ; jer svi Jovana držahu za proroka.

27. I odgovarajući Isusu rekoše : ne znamo. Reče i on njima : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

28. Šta vam se čini? Čovjek neki imaše dva sina ; i došavši k prvome reče : sine! idi danas radi u vinogradu mome.

29. A on odgovarajući reče : ne ću ; a poslije se raskaja i otide.

30. I pristupivši k drugome reče tako. A on odgovarajući reče : hoću, gospodaru ; i ne otide.

31. Koji je od ove dvojice ispunio volju očinu? Rekoše mu : prvi. Reče im Isus : zaista vam kažem da će carinici i kurve prije vas ući u carstvo Božije.

32. Jer dogje k vama Jovan putem pravdnijem, i ne vjerovaste mu ; a carinici i kurve vjerovaše mu ; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete.

33. Drugu priču čujte : bijaše čovjek domaćin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i načini kulu, i dađe ga vinogradarima, i otide.

34. A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove.

35. I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasušu kamenjem.

36. Opet posla druge sluge, više nego prije, i učiniše im tako isto.

37. A po tom posla k njima sina svojega govoreći: postidjeće se sina mojega.

38. A vinogradari vidjevši sina rekoše megju sobom : ovo je našljednik ; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo.

39. I uhvatiše ga, pa izvedoše na polje iz vinograda, i ubiše.

40. Kad dogje dakle gospodar od vinograda šta će učiniti vinogradarima onijem?

41. Rekoše mu : zločince će zlom smrti pomoriti ; a vinograd daće drugijem vinogradarima, koji će mu davati rodove u svoje vrijeme.

42. Reče im Isus : zar nijeste nikad čitali u pismu : kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla ; to bi

od Gospoda i divno je u vašijem očima.

43. Za to vam kažem da će se od vas uzeti carstvo Božije, i daće se narodu koji njegove rodove donosi.

44. I ko padne na ovaj kamen razbiće se ; a na koga on padne satrće ga.

45. I čuvši glavari svestenički i fariseji priče negove razumješe da za njih govori.

46. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

GLAVA 22.

I odgovarajući Isus opet reče im u pričama govoreći :

2. Carstvo je nebesko kao čovjek car koji načini svadbu sinu svojemu.

3. I posla sluge svoje da zovu zvaničce na svadu ; i ne htješe doći.

4. Opet posla druge sluge govoreći : kažite zvaničcima : evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo ; dogjite na svadbu.

5. A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj.

6. A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih.

7. I kad to ču car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali.

8. Tada reče slugama svojim : svadba je dakle gotova, a zvaničce ne biše dostojne,

9. Idite dakle na raskršća i kogagod nagjete, dozovite na svadbu.

10. I izišavši sluge one na raskršća sabraše sve koje nagjoše, zle i dobre ; i stolovi napuniše se gostiju.

11. Izišavši pak car da vidi goste ugleda ondje čovjeka neobučena u svadbeno ruho ;

12. I reče mu : prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oćutje.

13. Tada reče car slugama : svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju ; ondje će biti plač i škrgut zuba.

14. Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranih.

15. Tada otidoše fariseji i načiniše vijeću kako bi ga uhvatili u riječi.

16. I poslaše k njemu učenike svoje s Irodovcima, te rekoše : učitelju! zna-

mo do si istinit, i putu Božijemu zai-
sta učiš, i ne mariš ni za koga, jer ne
gledaš ko je ko.

17. Kaži nam dakle šta misliš ti ?
treba li dati harač ćesaru ili ne ?

18. Razumjevši Isus lukavstvo njiho-
vo reče : što me kušate, licemjeri ?

19. Pokažite mi novac harački. A oni
donesoše mu novac.

20. I reče im : čij je obraz ovaj i
natpis ?

21. I rekoše mu : ćesarev. Tada reče
im : podajte dakle ćesarevo ćesaru, i
Božije Bogu.

22. I čuvši diviše se, i ostavivši ga
otidoše.

23. Taj dan pristupiše k njemu sadu-
keji koji govore da nema vaskrsenija, i
upitaše ga

24. Govoreći : učitelju ! Mojsije reče :
ako ko umre bez djece, da uzme brat
njegov ženu njegovu i da podigne sjeme
bratu svojemu.

25. U nas bješe sedam braće ; i prvi
oženivši se umrije, i ne imavši poroda
ostavi ženu svoju bratu svojemu.

26. A tako i drugi, i treći, tja do sed-
moga.

27. A poslije sviju umrije i žena.

28. O vaskrseniju dakle koga će od
sedmorice biti žena ? jer je za svima
bila.

29. A Isus odgovarajući reče im : va-
rate se, ne znajući pisma ni sile Bo-
žije.

30. Jer o vaskrseniju niti će se ženiti
ni udavati; nego su kao angjeli Božiji
na nebu.

31. A za vaskrsenije mrtvijenih nijeste
li čitali što vam je rekao Bog govoreći :

32. Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isa-
kov, i Bog Jakovljev ? Nije Bog Bog
mrtvijenih, nego živijenih.

33. I čuvši narod divljaše se nauči
njegovoj.

34. A fariseji čuvši da posrami sadu-
keje sabaraše se zajedno.

35. I upita jedan od njih zakonik ku-
šajući ga i govoreći :

36. Učitelju ! koja je zapovijest naj-
veća u zakonu ?

37. A Isus reče mu : ljubi Gospoda
Boga svojega svijem srcem svojijem, i
svom dušom svojom, i svom misli svo-
jom.

38. Ovo je prva i najveća zapovijest.

39. A druga je kao i ova : ljubi bliž-
njega svojega kao samoga sebe.

40. O ovima dvjema zapovijestima vi-
si sav zakon i proroci.

41. A kad se sabraše fariseji, upita
ih Isus

42. Govoreći : šta mislite za Hrista,
čij je sin ? Rekoše mu : Davidov.

43. Reče im : kako dakle David njega
duhom naziva Gospodom govoreći :

44. Reče Gospod Gospodu mojemu :
sjedi meni s desne strane, dok položim
neprijatelje tvoje podnožje nogama tvo-
jima ?

45. Kad dakle David naziva njega Go-
spodom, kako mu je sin ?

46. I niko mu ne mogaše odgovoriti
riječi ; niti smijaše ko od toga dana da
ga zapita više.

GLAVA. 23.

Tada Isus reče k narodu i učenicima
svojima

2. Govoreći : na Mojsijevu stolicu sje-
doše književnici i fariseji.

3. Sve dakle što vam reku da držite,
držite i tvorite; ali što oni čine ne či-
nite; jer govore a ne čine.

4. Nego vežu bremena teška i nezgo-
dna za nošenje, i toware na pleća ljud-
ska; a prstom svojijem ne će da ih
prihvate.

5. A sva djela svoja čine da ih vide
ljudi; raširuju svoje amajlije, i grade
velike skute na haljinama svojima.

6. I traže začelje na gozbama i prva
mjesta po zbornicama,

7. I da im se klanja po ulicama, i da
ih ljudi zovu : ravi ! ravi !

8. A vi se ne zovite ravi; jer je u vas
jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća.

9. I ocem ne zovite nikoga na zemlji;
jer je u vas jedan otac koji je na nebe-
sima.

10. Niti se zovite učitelji; jer je u vas
jedan učitelj Hristos.

11. A najveći izmegju vas da vam bude
sluga.

12. Jer koji se podiže, poniziće se, a
koji se ponižuje, podignuće se.

13. Teško vama književnici i fariseji,
licemjeri, što zatvorite carstvo nebe-
sko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date
da ulaze koji bi htjeli.

14. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuće udovičke, i lažno se Bogu molite dugo; za to ćete većma biti osugjeni.

15. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, činite ga sinom paklenijem u dvoje većijem od sebe.

16. Teško vama vogji slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je.

17. Budale slijepe! šta je veće, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti?

18. I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je.

19. Budale slijepe! šta je veće, ili dar, ili oltar koji dar osveti?

20. Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu.

21. I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj.

22. I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu.

23. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.

24. Vogji slijepi koji ocjeggujete komarca a kamilu proždirete.

25. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što čistite spolja čašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde.

26. Fariseju slijepi! očisti najprije iznutra čašu i zdjelu da budu i spolja čiste.

27. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvačkih i svake nečistote.

28. Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidati grobove prorocima i krasite rake pravednikâ,

30. I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv prorôkâ.

31. Tijem samo svjedočite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke.

32. I vi dopunite mjeru otaca svojijeh.

33. Zmije, porodi aspidini! kako ćete pobjeći od presude u oganj pakleni?

34. Za to evo ja ću k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi ćete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada,

35. Da dogje na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahijna, kojega ubiste megju crkvom i oltarom.

36. Zaista vam kažem da će ovo sve doći na rod ovaj.

37. Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslanke k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!

38. Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta.

39. Jer vam kažem: ne ćete mene vidjeti odsele dok ne rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

GLAVA 24.

I iziđavši Isus igjaše od crkve, i pristupiše k njemu učenici njegovi da mu pokažu gragjevinu crkvenu.

2. A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zaisto vam kažem: ne će ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.

3. A kad sjegjaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu učenici na samo govoreći: kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljedka vijeka?

4. I odgovarajući Isus reče im: čuvajte se da vas ko ne prevari.

5. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti.

6. Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite: jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak.

7. Jer će ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biće gladi i pomori, i zemlja će se tresti po svijetu.

8. A to je sve početak stradanja.

9. Tada će vas predati na muke, i pobiće vas, i svi će narodi omrznuti na vas imena mojega radi.

10. I tada će se mnogi sablazniti, i drug druga izdaće, i omrznuće drug na druga.

11. I izići će mnogi lažni proroci i prevariće mnoge.

12. I što će se bezakonje umnožiti, ohladnjeće ljubav mnogijeh.

13. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. I propovjediće se ovo jevangjelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada će doći posljedak.

15. Kad dakle ugledate mrzost opušćenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome (koji čita da razumije) :

16. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore.

17. I koji *bude* na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kući;

18. I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje.

19. A teško trudnima i dojilicama u te dane.

20. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu:

21. Jer će biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta do sad niti će biti;

22. I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranih radi skratit će se dani oni.

23. Tada ako vam ko reče : evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte.

24. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesu da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.

25. Eto vam kazah naprijed.

26. Ako vam dakle reku : evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte.

27. Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, tako će biti dolazak sina čovječijega.

28. Jer gdje je strвина onamo će se i orlovi kupiti.

29. I odmah će po nevolji dana tih sunce pomrčati, i mjesec svoju svetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se.

30. I tada će se pokazati znak sina čovječijega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaće sina čovječijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom.

31. I poslaće anđele svoje s velikim glasom trubnijem; i sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa.

32. Od smokve naučite se prići : kad se već njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto.

33. Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata.

34. Zaista vam kažem : ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

35. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.

36. A o danu tome i o času niko ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam.

37. Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako će biti i dolazak sina čovječijega.

38. Jer kako što pred potopom jegjahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje ugje u kovčeg,

39. I ne osjetiši dok ne dogje potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina čovječijega.

40. Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti.

41. Dvije će mljeti na žrvnjevima; jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti.

42. Stražite dakle, jer ne znate u koji će čas doći Gospod vaš.

43. Ali ovo znajte : kad bi znao domaćin u koje će vrijeme doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje.

44. Za to i vi budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.

45. Ko je dakle *taj* vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domašnjima da im daje hranu na obrok?

46. Blago tome služi kojega došavši gospodar njegov nagje da izvršuje tako.

47. Zaista vam kažem : postaviće ga nad svijem imanjem svojijem.

48. Ako li taj rgjavi sluga reče u srcu svome : ne će moj gospodar još za dugo doći :

49. I počne biti svoje drugare, a jesti i piti s pijanicama ;

50. Doći će gospodar toga slugu u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli.

51. I rasjeci će ga napola, i daće mu platu kao i licemjerima; ondje će biti plać i škrgut zuba.

GLAVA 25.

Tada će biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i izigjoše na susret ženiku.

2. Pet od njih bijahu mudre a pet lude.

3. I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja.

4. A mudre uzeše ulje u sudovima sa žiškima svojima.

5. A budući da ženik odoeni, zadrije-maše sve, i pospaše.

6. A u ponoći stade vika : eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret.

7. Tada ustaše sve djevojke one i u-krasiše žiške svoje.

8. A lude rekoše mudrima : dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoće da se ugase.

9. A mudre odgovoriše govoreći : da ne bi ne dostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi.

10. A kad one otidoše da kupe, dogje ženik, i gotove ugjoše s njim na svad-bu, i zatvoriše se vrata.

11. A poslije dogjoše i one druge dje-vojke govoreći : gospodaru! gospodaru! otvori nam.

12. A on odgovarajući reče im : za-ista vam kažem : ne poznajem vas.

13. Stražite dakle, jer ne znate dana ni časa u koji će sin čovječij doći.

14. Jer kako što čovjek polazeći do-zva sluge svoje i predade im blago svoje;

15. I jednome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a trećemu jedan, sva-kome prema njegovoj moći; i otide odmah.

16. A onaj što primi pet talanta ot-ide te radi s njima, i dobi još pet ta-lanta.

17. Tako i onaj što *primi* dva dobi i on još dva.

18. A koji primi jedan otide te ga za-kopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega.

19. A po dugom vremenu dogje go-spodar tih sluga, i stade se računiti s njima.

20. I pristupivši onaj što je primio pet

talanta, donese još pet talanta govo-reći : gospodaru! predao si mi pet ta-lanta: evo još pet talanta ja sam dobio s njima.

21. A gospodar njegov reče mu : do-bro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te po-staviti; ugji u radost gospodara svojega.

22. A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče : gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima.

23. A gospodar njegov reče mu : do-bro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te po-staviti; ugji u radost gospodara svo-jega.

24. A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče : gospodaru! znao sam da si ti tvrd čovjek : žuješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao;

25. Pa se pobjah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje.

26. A gospodar njegov odgovarajući reče mu : zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao :

27. Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom.

28. Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta.

29. Jer svakome koji ima, daće ce, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega.

30. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plać i škrgut zuba.

31. A kad dogje sin čovječij u slavi svojoj i svi sveti angjeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje.

32. I sabraće se pred njim svi narodi, i razlučiće ih izmegju sebe kao pastir što razlučuje ovce od jaraca.

33. I postaviće ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve.

34. Tada će reći car onima što mu stoje s desne strane : hodite blagoslo-veni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svi-jeta.

35. Jer ogladnjeh, i daste mi da je-dem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me;

36. Go *bijah*, i odjenuste me; bole-

stan bijah, i obigjoste me; u tamnici bijah, i dogjoste k meni.

37. Tada će mu odgovoriti pravednici govoreći : Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo?

38. Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo?

39. Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dogjismo k tebi?

40. I odgovarajući car reći će im : zaista vam kažem : kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.

41. Tada će reći i onima što mu stoje s lijeve strane : idite od mene prokleti u oganj vječni pripravljeni gjavolu i angjelima njegovijem.

42. Jer ogladnjih, i ne dadoste mi da jedem; ožednjih, i ne napojiste me;

43. Gost bijah, i ne primiste me; go**bijah** i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici **bijah**, i ne obigjoste me.

44. Tada će mu odgovoriti i oni govoreći : Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te?

45. Tada će im odgovoriti govoreći : zaista vam kazem : kad ne učiniste jednome od ove moje male braće, ni meni ne učiniste.

46. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.

GLAVA 26.

I kad svrši Isus sve riječi ove, reče učenicima svojim :

2. Znaite da će do dva dana biti pasha, i sina čovječijega predaće da se razapne.

3. Tada skupiše se glavari sveštenečki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara sveštenečkoga po imenu Kajafe;

4. I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili.

5. I govorahu : ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.

6. A kad Isus bježe u Vitaniji u kući Simona gubavoga,

7. Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjegjaše za trpezom.

8. A kad vidješe to učenici njegovi, rasje-

diše se govoreći : za što se čini taku šteta?

9. Jer se mogaše ovo prodati skupo i *novci* dati se siromasima.

10. A kad razumje Isus, reče im : šta smetate ženu? Ona učini dobro djelo na meni.

11. Jer siromaha imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda.

12. A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi.

13. Zaista vam kažem : gdje se god uspropovijeda ovo jevangjelje po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin što učini ona.

14. Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveštenečkim,

15. I reče : šta ćete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika.

16. I od tada tražашe zgodu da ga izda.

17. A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći : gdje ćeš da ti zgotovimo pashu da jedeš?

18. A on reče : idite u grad k tome i tome, i kažite mu : učitelj kaže : vrijeme je moje blizu, u tebe ću da učinim pashu s učenicima svojijem.

19. I učiniše učenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu.

20. A kad bi u večje, sjede za trpezu sa dvanaesticom.

21. I kad jegjahu reče im : zaista vam kažem : jedan izmegju vas izdaće me.

22. I zabrinuvši se vrlo počeo svaki govoriti mu : da nijesam ja, Gospode?

23. A on odgovarajući reče : koji umoći sa mnom ruku u zdjelu onaj će me izdati.

24. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano, za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

25. A Juda, izdajnik njegov, odgovarajući reče : da nijesam ja, ravi? Reče mu : ti каза.

26. I kad jegjahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče : uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

27. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći : pijte iz nje svi;

28. Jer je ovo krv moja novoga zavje-

ta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha.

29. Kažem vam pak da ne ću od sad piti od ovoga roda vinogradskoga do onog dana kad ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega.

30. I otpjavši hvalu izigjoše na goru Maslinsku.

31. Tada reče im Isus : svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć ; jer u pismu stoji : udariću pastira i ovce od stada razbjeći će se.

32. A po vaskrseniju svojem u idem pred vama u Galileju.

33. A Petar reče mu : ako se i svi sablazne o tebe ja se ne ću nikad sablazniti.

34. Reče mu Isus : zaista ti kažem : noćas dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći.

35. Reče njemu Petar : da bih znao i umrijeti s tobom ne ću te se odreći. Tako i svi učenici rekoše.

36. Tada dogje Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima : sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu.

37. I uzevši Petra i oba sina Zevedjeva zabrinu se i poče tužiti.

38. Tada reče im Isus : žalosna je duša moja do smrti ; počekajte ovdje, i stražite sa mnom.

39. I otišavši malo pade na lice svoje moleći se i govoreći : oče moj ! ako je moguće da me mimoigje čaša ova ; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

40. I došavši k učenicima nagje ih gdje spavaju, i reče Petru : zar ne mogoste jedan čas postražiti sa mnom ?

41. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast ; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

42. Opet po drugi put otide i pomoli se govoreći : oče moj ! ako me ne može ova čaša mimoići da je ne pijem, neka bude volja tvoja.

43. I došavši nagje ih opet gdje spavaju ; jer im bijahu oči otežale.

44. I ostavivši ih otide opet treći put te se pomoli govoreći one iste riječi.

45. Tada dogje k učenicima svojijem i reče im : jednako spavate i počivate ; evo se približi čas, i sin čovječij predaje se u ruke grješnikā.

46. Ustanite da idemo ; evo se približi izdajnik moj.

47. I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, dogje, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkih i starješina narodnijeh.

48. A izdajnik njegov dade im znak govoreći : koga ja cjelivam onaj je ; držite ga.

49. I odmah pristupivši k Isusu reče : zdravo, ravi ! i cjeliva ga.

50. A Isus reče mu : prijatelju ! šta ćeš ti ovdje ? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga.

51. I gle, jedan od onijeh što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu uho.

52. Tada reče mu Isus : vrati nož svoj na mjesto njegovo ; jer svi koji se maše za nož od noža će izginuti.

53. Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona angjela ?

54. Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude ?

55. U taj čas reče Isus ljudima : kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio učeći u crkvi, i ne uhvatiste me.

56. A ovo sve bi da se zbudu pisma proročka. Tada učenici svi ostaviše ga, i pobjegoše.

57. A oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru svešteničkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše.

58. A Petar igjaše za njim iz daleka do dvora poglavara svešteničkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak.

59. A glavari sveštenički i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedočanstva na Isusa da bi ga ubili ;

60. I ne nagjoše ; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne nagjoše. Najposlije dogjoše dva lažna svjedoka

61. I rekoše : on je kazao : ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana načiniti je.

62. I ustavši poglavar sveštenički reče mu : zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče ?

63. A Isus mučaaše. I poglavar sveštenički odgovarajući reče mu : zakli-

njem te živijem Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos sin Božij?

64. Reče mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: odsele ćete vidjeti sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

65. Tada poglavar sveštenečki razdrije haljine svoje govoreći: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad čušte hulu njegovu.

66. Šta mislite? A oni odgovarajući rekoše: zaslužio je smrt.

67. Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške

68. Govoreći: proreci nam, Hriste, ko te udari?

69. A Petar sjegjaše na polju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: i ti si bio s Isusom Galilejcem.

70. A on se odreče pred svima govoreći: ne znam šta govoriš.

71. A kad izigje k vratima ugleda ga druga, i reče onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazarećaninom.

72. I opet odreče se s kletvom: ne znam tog čovjeka.

73. A malo po tom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: va istinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje.

74. Tada se počeo kleti i preklinjati da ne zna tog čovjeka. I odmah zapjeva pijetao.

75. I opomenu se Petar riječi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći. I iziđavši na polje plaka gorko.

GLAVA 27.

A kad bi u jutru, učiniše vijeću svi glavari sveštenečki i starješine narodne za Isusa da ga pogube.

2. I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji.

3. Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povрати trideset srebrnika glavarima sveštenečkim i starješinama

4. Govoreći: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi mari-mo za to? ti ćeš vidjeti.

5. I bacivši srebrnike u crkvi izigje, i otide te se objesi.

6. A glavari sveštenečki uzevši srebr-

nike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv.

7. Nego se dogovoriše te kupiše za njih lončarevu njivu za groblje gostima.

8. Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva i do danas.

9. Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreći: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi;

10. I dadoše ih za njivu lončarevu, kao što mi kaza Gospod.

11. A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreći: ti li si car Judejski? A Isus reče mu: ti kažeš.

12. I kad ga tužahu glavari sveštenečki i starješine, ništa ne odgovori.

13. Tada reče mu Pilat: čuješ li šta na tebe svjedoče?

14. I ne odgovori mu ni na jednu riječ tako da se sudija divljaše vrlo.

15. A o svakom prazniku *pashe* bijaše običaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoće.

16. A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu.

17. I kad se sabraše, reče im Pilat: koga hoćete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista?

18. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali.

19. A kad sjegjaše u sudu, poruči mu žena njegova govoreći: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi.

20. A glavari sveštenečki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube.

21. A sudija odgovarajući reče im: koga hoćete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu.

22. Reče im Pilat: a šta ću činiti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne.

23. Sudija pak reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iz glasa povikaše govoreći: da se razapne.

24. A kad vidje Pilat da ništa ne može nego još veća buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreći: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi ćete vidjeti.

25. I odgovarajući sav narod reče: krv njegova na nas i na djecu našu.

26. Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne.

27. Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu četu vojnika.

28. I svukavši ga obukoše mu skeretnu kabanicu.

29. I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreći : zdravo, care Judejski!

30. I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi.

31. I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu.

32. I izlazeći nagjoše čovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst.

33. I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica,

34. Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuču, i okusivši ne htje da pije.

35. A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke;

36. I sjegjahu ondje te ga čuvahu.

37. I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu : ovo je Isus car Judejski.

38. Tada raspeše se njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane.

39. A koji prolažahu huljahu na nj mašući glavama svojima

40. I govoreći : ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, sigji s krsta.

41. A tako i glavari sveštenički s književnicima i starješinama podsmijevajući se govorahu :

42. Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izrailjev, neka sigje sad s krsta pa ćemo ga vjerovati.

43. On se uzdao u Boga; neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govorашe : ja sam sin Božij.

44. Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se.

45. A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.

46. A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreći : Ili! Ili! lama savahtani? to jest : Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?

47. A neki od onijeh što stajahu ondje čuvši to govorahu : ovaj zove Iliju.

48. I odmah otrča jedan od njih te uze sungjer, i napuni octa, pa natače na trsku, te ga pojaše.

49. A ostali govorahu : stani da vidimo hoće li doći Ilija da mu pomože.

50. A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu.

51. I gle, zavjes crkveni razdrije se na dvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade;

52. I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli;

53. I iziživši iz grobova po vaskrseniju njegovom ugjoše u sveti grad i pokazase se mnogima.

54. A kapetan i koji s njim čuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreći : zaista ovaj bijaše sin Božij.

55. I ondje bijahu i gledahu iz daleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu.

56. Megju kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevijeh.

57. A kad bi u več, dogje čovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takogjer bio učenik Isusov.

58. Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo.

59. I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno čisto;

60. I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide.

61. A ondje bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjegjahu prema grobu.

62. Sjutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenički i fariseji kod Pilata,

63. I rekoše : gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života : poslije tri dana ustaću.

64. Za to zapovjedi da se utvrdi grob do trećega dana da ne dogju kako učenici njegovi noću i da ga ne ukradu i ne kažu narodu : usta iz mrtvijeh; i biće posljednja prijevara gora od prve.

65. Reče im Pilat : evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate.

66. A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapečatiše kamen.

GLAVA 28.

A po večeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dogje Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob.

2. I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer angjeo Gospodnji sigje s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjegjaše na njemu.

3. A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg.

4. I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi.

5. A angjeo odgovarajući reče ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite.

6. Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod.

7. Pa idite brže te kažite učenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijen. I gle, on će pred vama otići u Galileju; tamo ćete ga vidjeti. Eto ja vam kazah.

8. I iziđavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem.

9. A kad igjahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreći: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se.

10. Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti.

11. A kad igjahu, gle, neki od stražara dogjoše u grad i javiše glavarima svešteničkijem sve što se dogodilo.

12. I oni sastavši se sa starješinama učiniše vijeću, i dadoše vojnicima dovoljno novaca

13. Govoreći: kažite: učenici njegovi dogjoše noću i ukradoše ga kad smo mi spavali.

14. I ako to čuje sudija, mi ćemo njega umiriti, i načiniti da vama ništa ne bude.

15. A oni uzevši novce učiniše kao što su naučeni bili. I razglasi se ova riječ po Jevrejima i do danas.

16. A jedanaest učenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus.

17. I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše.

18. I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.

19. Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime oca i sina i svetoga Duha,

20. Učeći ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO MARKU.

GLAVA 1.

Početak jevangjelja Isusa Hrista sina Božijega.

2. Kao što stoji u prôrôkâ: evo ja šaljem angjela svojega pred licem tvojijem, koji će pripremiti put tvoj pred tobom.

3. Glas onoga što više u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove.

4. Pojavi se Jovan krsteći u pustinji, i propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijehâ.

5. I izlazaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršćavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehe svoje.

6. A Jovan bijaše obučen u kamilju

dlaku, i imao je pojas kožan oko sebe; i jegjaše skakavce i med divlji.

7. I propovijedaše govoreći: ide za mnoom jači od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obući njegovoj.

8. Ja vas kršćavam vodom, a on će vas krstiti Duhom svetijem.

9. I u to vrijeme dogje Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu,

10. I odmah izlazeći iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub sigje na nj.

11. I glas dogje s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

12. I odmah Duh izvede ga u pustinju.

13. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i angjeli služahu mu.

14. A pošto predadoše Jovana, dogje Isus u Galileju propovijedajući jevangjelje o carstvu Božijemu

15. I govoreći : izigje vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevangjelje.

16. I hodeći pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari.

17. I reče im Isus : hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskim.

18. I odmah ostavivši mreže svoje pogjoše za njim.

19. I otišavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u lagji krpljahu mreže;

20. I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u lagji s najamnicima pogjoše za njim.

21. I dogjoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu učeše.

22. I divljahu se nauci njegovoj; jer ih učeše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici.

23. I bijaše u zbornici njihovoj čovjek s duhom nečistijem, i povika

24. Govoreći : progji se, što je tebi do nas, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.

25. I zaprijeti mu Isus govoreći : umukni, i izigji iz njega.

26. I strese ga duh nečisti, i povika iza glasa, i izigje iz njega.

27. I uplašise se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreći : šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima nečistijem zapovijeda, i slušaju ga?

28. I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj.

29. I odmah izišavši iz zbornice dogjoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom.

30. A tašta Simonova ležase od groznice; i odmah kazaše mu za nju.

31. I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služase im.

32. A kad bi pred več, pošto sunce zagje, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne.

33. I sav grad bijaše se sabrao k vratima.

34. I iscijeli mnoge bolesnike od raz-

ličnijeh bolesti, i gjavole mnoge istjera, i ne dadijaše gjavolima da kazuju da ga poznavahu.

35. A u jutru vrlo rano ustavši izigje, i otide na samo, i ondje se moljaše Bogu.

36. I za njim potrčase Simon i koji bijahu s njim.

37. I našavši ga rekoše mu : traže te svi.

38. I reče im : hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim : jer sam ja na to došao.

39. I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i gjavole izgoni.

40. I dogje k njemu gubavac moleći ga i na koljenima klečeći pred njim i reče mu : ako hoćeš, možeš me očistiti.

41. A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reče mu : hoću, očisti se.

42. I tek što mu *to* reče, a guba otide s njega, i osta čist.

43. I zaprijetivši mu odmah istjera ga,

44. I reče mu : gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za očišćenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.

45. A on izišavši počeo mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da *Isus* ne može javno u grad ući, nego bijaše na polju u pustijem mjestima, i dolazahu k njemu sa sviju strana.

GLAVA 2.

I ugje opet u Kapernaum poslije *nekoliko* dana; i ču se da je u kući.

2. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im riječ.

3. I dogjoše k njemu s uzetijem koga nošase četvoro.

4. I ne mogući približiti se k njemu od naroda otkriše kuću gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležase.

5. A Isus vidjevši vjeru njihovu reče uzetome : sinko! opraštaju ti se grijesi tvoji.

6. A ondje sjegjahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima :

7. Šta ovaj tako huli na Boga? Ko

može opraštati grijehе osim jednoga Boga?

8. I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reče im : što tako pomišljate u srcima svojijem?

9. Što je lakše? reći uzetome : opraštaju ti se grijesi? ili reći : ustani i uzmi odar svoj, i hodi?

10. No da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehе, (reče uzetome :)

11. Tebi govorim : ustani i uzmi odar svoj, i idi doma.

12. I usta odmah, i uzevši odar izigje pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreći : nigda toga vidjeli nijesmo.

13. I izigje opet k moru ; i sav narod igjaše k njemu, i učaše ih.

14. I prolazeći vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reče mu : hajde za mnom. I ustavši otiđe za njim.

15. I kad sjegjaše Isus za trpezom u kući njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjegjahu s njim i s učenicima njegovijem : jer ih bijaše mnogo koji igjahu za njim.

16. A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu učenicima njegovijem : za što s carinicima i grješnicima jede i pije?

17. I čuvši Isus reče im : ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje.

18. I bijahu učenici Jovanovi i farisejski koji pošćahu ; i dogjoše i rekoše mu : za što učenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji učenici ne poste?

19. I reče im Isus : eda li mogu sva-tovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti.

20. Nego će doći dni kad će se oteti od njih ženik, i tada će postiti u one dne.

21. I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu ; inače će odarijeti nova zakrpa od staroga, i gora će rupa biti.

22. I niko ne lijeva nova vina u mjehove stare ; inače novo vino prodre mjehove, i vino se prolije, i mjehovi propadnu ; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba.

23. I dogodi mu se da igjaše u subotu kroz usjeve, i učenici njegovi trgahu putem klasje.

24. I fariseji govorahu mu : gledaj, za što čine u subotu što ne valja?

25. A on reče im : nijeste li nikad čitali šta učini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim?

26. Kako ugje u Božiju kuću pred Aviatarom poglavarom sveštениčkim i hljebove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenikâ, i dade ih onima koji bijahu s njim?

27. I govoraše im : subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek subote radi.

28. Dakle je gospodar sin čovječij i od subote.

GLAVA 3.

I ugje opet u zbornicu, i ondje bješe čovjek sa suhom rukom.

2. I motrahu za njim ne će li ga u subotu iscijeliti da ga okrive.

3. I reče čovjeku sa suhom rukom : stani na srijedu.

4. I reče im : valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti? A oni mučahu.

5. I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reče čovjeku : pruži ruku svoju. I pruži ; i posta ruka zdrava kao i druga.

6. I iziđavši fariseji odmah učiniše za njega vijeću s Irodovcima kako bi ga pogubili.

7. A Isus otiđe s učenicima svojijem k moru ; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje ;

8. I iz Jerusalama i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko čuvši šta on čini dogje k njemu.

9. I reče učenicima svojijem da bude lagja u njega *gotova* zbog naroda, da mu ne dosagjuje.

10. Jer mnoge iscijeli tako da naveljavahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu.

11. I dusi nečisti kad ga vigjahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreći : ti si sin Božij.

12. I mnogo im prijećaaše da ga ne prokažu.

13. I izigjoše na goru, i dozva koje on šćaše; i dogjoše mu.

14. I postavi dvanaesticu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju,

15. I da imaju vlast da iscjeljuju od bolèsti, i da izgone gjavole :

16. Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar ;

17. I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znači sinovi gromovi ;

18. I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita,

19. I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade.

20. I dogjoše u kuću, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti.

21. I čuvši to rod njegov izigjoše da ga uhvate ; jer govorahu da je izvan sebe.

22. A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu : u njemu je Veelvul ; i : on pomoću kneza gjavolskoga izgoni gjavole.

23. I dozvavši ih govoraše im u pričama : kako može sotona sotonu izgoniti ?

24. I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono ;

25. I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj ;

26. I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego će propasti ."

27. Niko ne može pokušstvo jakoga, ušavši u kuću njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže : i onda će kuću njegovu oplijeniti.

28. Zaista vam kažem : svi grijesi oprostiće se sinovima čovječijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila :

29. A koji pohuli na Duha svetoga nema oprostjenja va vijek, nego je kriv vječnome sudu.

30. Jer govorahu : u njemu je nečisti duh.

31. I dogje mati njegova i braća njegova, i stojeći na polju poslaše k njemu da ga zovu.

32. I sjegjaše narod oko njega. I rekoše mu : eto mati tvoja i braća tvoja i sestre tvoje na polju pitaju za te.

33. I odgovori im govoreći : ko je mati moja ili braća moja ?

34. I pogledavši oko sebe na narod koji sjegjaše reče : evo mati moja i braća moja.

35. Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

GLAVA 4.

I opet poče učiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora ući u lagju, i sjediti na moru ; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora.

2. I učaše ih u pričama mnogo, i govoraše im o nauci svojoj :

3. Slušajte : evo izigje sijač da sije.

4. I kad sijaše dogodi se da jedno pade u kraj puta, i dogjoše ptice i pozobaše ga.

5. A drugo pade na kamenito *mjesto* gdje ne bijaše mnogo zemlje ; i odmah izniče ; jer ne bijaše u dubinu zemlje ;

6. A kad obasja sunce, uvenu, i budući da nemaše korijena, usahnu.

7. I drugo pade u trnje ; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda.

8. I drugo pade na zemlju dobru ; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donosaše po trideset i po šeset i po sto.

9. I reče : ko ima uši da čuje neka čuje.

10. A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaesticom za ovu priču.

11. I reče im : vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima na polju sve u pričama biva ;

12. Da očima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju ; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi.

13. I reče im : zar ne razumijete ove priče ? A kako ćete sve priče razumjeti ?

14. Sijač riječ sije.

15. A ono su kraj puta, gdje se sije riječ i kad je čuju odmah dogje sotona i otme riječ posijanu u srcima njihovim.

16. Tako su i ono što se sije na kamenitim mjestima koji kad čuju riječ odmah je prime s radošću ;

17. Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju riječi radi, odmah se sablazne.

18. A ono su što se u trnju sije koji slušaju riječ,

19. Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogastva i ostale slasti ugju i zaguše riječ, i bez roda ostane.

20. A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju riječ i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto.

21. I govoraše im : eda li se svijeca užije da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne?

22. Jer nema ništa tajno što ne će biti javno; niti ima što sakriveno što ne će izići na vidjelo.

23. Ako ima ko uši da čuje neka čuje.

24. I govoraše im : pamтите što čujete : kakom mjerom mjerite onakom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate.

25. Jer ko ima, daće mu se ; a koji nema, uzće mu se i ono što ima.

26. I govoraše im : tako je carstvo Božije kao čovjek kad baci sjeme u zemlju;

27. I spava i ustaje noću i danju; i sjeme niče i raste, da ne zna on.

28. Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, po tom klas, pa onda ispunji pšenicu u klasu.

29. A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nastaje žetva.

30. I govoraše : kakvo ćemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj ćemo ga priči iskazati?

31. *Ono je* kao zrno gorušično koje kad se posije u zemlju manje je od svih sjemena na zemlji;

32. A kad se posije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti.

33. I takovijem mnogijem pričama kazivaše im riječ koliko mogahu slušati.

34. A bez priča ne govoraše im ni riječi. A učenicima osobito kazivaše sve.

35. I reče im onaj dan u večer: hajdemo na onu stranu.

36. I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u lagji; a i druge lagje bijahu s njim.

37. I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u lagju da se već napuni.

38. A on na krmu spavaše na uzgla-

vlju; i probudiše ga, i rekoše mu : učitelju! zar ti ne mariš što ginemo?

39. I ustavši zaprijeti vjetru, i reče moru : ćuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika.

40. I reče im : za što ste tako strašljivi? Kako nemate vjere.

41. I uplašise se vrlo, i govorahu jedan drugome : ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

GLAVA 5.

I dogoše preko mora u okolinu Gadarinsku.

2. I kad izigje iz lagje, odmah ga srete čovjek s duhom nečistijem

3. Koji življaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama;

4. Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti.

5. I jednako dan i noć bavljaše se u grobovima i u gorama vičući i bijući se kamenjem.

6. A kad vidje Isusa iz daleka, poteče i pokloni mu se.

7. I povikavši iza glasa reče : šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom ne muči me.

8. Jer mu govoraše : izigji, duše nečisti, iz čovjeka.

9. I pitaše ga : kako ti je ime? I odgovori mu : legion mi je ime; jer nas je mnogo.

10. I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline.

11. A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja.

12. I moliše ga svi gjavoli govoreći : pošlji nas u svinje da u njih ugjemo.

13. I dopusti im Isus odmah. I išavši duhovi nečisti ugjoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade; i potopiše se u moru.

14. A svinjari pobjgoše, i javiše u gradu i po selima. I izigjoše ljudi da vide šta je bilo.

15. I dogoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legion gdje sjedi obućen i pametan; i uplašise se.

16. A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja.

17. I počeše ga moliti da ide iz njihovih krajeva.

18. I kad ugje u lagju, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim.

19. A Isus ne dade mu, već mu reče: idi kući svojoj k svojim i kaži im šta ti Gospod učini, i *kako* te pomilova.

20. I otide i poče propovijedati u Dese gradova šta mu učini Isus; i svi se divljahu.

21. I kad prijegje Isus u lagji opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora.

22. I gle, dogje jedan od starješina zborničkih po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove.

23. I moljaše ga vrlo govoreći: kći je moja na smrti; da dogješ i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi.

24. I pogje s njim; i za njim igjaše naroda mnogo, i turkahu ga.

25. I žena nekakva koja je dvanaest godina болоvala od tečenja krvi

26. I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore načinili,

27. Kad je čula za Isusa, dogje u narodu sastrag, i dotače se haljine njegove.

28. Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovijeh ozdraviću.

29. I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti.

30. I odmah Isus osjeti u sebi silu što izigje iz njega, i obazrevši se na narod reče: ko se to dotače mojijeh haljina?

31. I rekoše mu učenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotače mene?

32. I on se obziraše da vidi onu koja to učini.

33. A žena uplašivši se drktaše, i znajući što joj se dogodi, dogje i kleče pred njim, i kaza mu svu istinu.

34. A on reče joj: kćeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje.

35. Još on govoraše, a dogjoše od starješine zborničkoga govoreći: kći tvoja umrije; šta već trudiš učitelja?

36. A Isus odmah čuvši riječ što rekoše reče starješini: ne boj se, samo vjeruj.

37. I ne dade za sobom ići nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva,

38. I dogje u kuću starješine zborničkoga, i vidje vrevu i plač i jauk veliki.

39. I ušavši reče im: šta ste uzavreli te plaćete? Djevojka nije umrla, nego spava.

40. I podsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i ugje gdje ležase djevojka.

41. I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znači: djevojko, tebi govorim, ustani.

42. I odmah usta djevojka, i hogjaše; a bješe od dvanaest godina. I začudiše se čudom velikijem.

43. I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj nek jede.

GLAVA 6.

I izigje odande, i dogje na svoju postojbinu; i za njim idoše učenici njegovi.

2. I kad dogje subota, poče učiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreći: otkud ovome to? i kakva mu je premudrost dana? i čudesa takova rukama njegovijem čine se?

3. Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljevi i Josijin i Judin i Simonov? i nijesu li sestre njegove ovdje među nama? Isablažnjavahu se o njega.

4. A Isus reče im: *nigdje* nije prorok bez časti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome.

5. I ne mogaše ondje nijednoga čuda da učini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke.

6. I divljaše se nevjerstvu njihovome. I igjaše po okolnijem selima i učeše.

7. I dozva dvanaestoricu, i poče ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima nečistijem.

8. I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu;

9. Nego obučeni u opanke, i ne oblačiti dviju haljina.

10. I reče im: gdje ugjete u dom ondje ostanite dok ne izigjete odande.

11. I ako vas ko ne primi i ne poslušava vas, izlazeći odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedočanstvo njima.

Zaista vam kažem : lakše će biti Sodomu i Gomoru u dan *strašnoga* suda nego gradu onome.

12. I otišavši propovijedahu da se treba kajati ;

13. I gjavole mnoge izgonjahu ; i mazu uljem mnoge bolesnike ; i iscegljivahu.

14. I začu car Irod za *Isusa* (jer njegovo ime bijaše se razglasilo), i reče : Jovan krstitelj iz mrtvih usta, za to čini čudesa.

15. Drugi govorahu : to je Ilija. A drugi govorahu : to je prorok ili kao koji od proroka.

16. A kad ču Irod, reče : to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvih.

17. Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom.

18. Jer Jovan govoraše Irodu : ne možeš ti imati žene brata svojega.

19. A Irodijada rasrdi se na njega, i šćase da ga ubije, ali ne mogaše.

20. Jer se Irod bojaše Jovana, znajući ga da je čovjek pravedan i svet, i čuvaše ga ; i mnogo koješta činjaše kako mu on reče, i rado ga slušaše.

21. I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše večeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem.

22. I ušavši kći Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reče car djevojci : išti u mene šta god hoćeš, i daću ti.

23. I zakle joj se : što god zaišteš u mene daću ti, da bi bilo i do po carstva moga.

24. A ona izišavši reče materi svojoj : šta ću iskati ? A ona reče : glavu Jovana krstitelja.

25. I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreći : hoću da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja.

26. I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreći.

27. I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu.

28. A on otišavši posiječe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj.

29. I čuvši učenici njegovi dogjoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob.

30. I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što učiniše i šta *ljude* naučiše.

31. I reče im : dogjite vi sami nasamo, i počinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.

32. I otidoše na lagji u pusto mjesto sami.

33. I vidješe ih ljudi kad igjahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega.

34. I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira ; i poče ih učiti mnogo.

35. I kad bi već pred noć, pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći : pusto je mjesto, a već je dočkan ;

36. Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba ; jer nemaju šta jesti.

37. A on odgovarajući reče im : podajte im vi neka jedu. I rekoše mu : već ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu ?

38. A on im reče : koliko hljebova imate ? Idite vidite. I vidjevši rekoše : pet hljebova i dvije ribe.

39. I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi.

40. I posadiše se na gomile po sto i po pedeset.

41. I uzevši *onijeh* pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade učenicima svojijem da metnu ispred njih ; i *one* dvije ribe razdijeli svima.

42. I jedoše svi, i nasitiše se.

43. I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba.

44. A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi.

45. I odmah natjera učenike svoje da ugju u lagju i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod.

46. I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu.

47. I u večer bijaše lagja nasred mora, a on sam na zemlji.

48. I vidje ih gdje se mučahu veslaajući ; jer im bijaše protivan vjetar. I

oko četvrte straže noćne dogje k njima idući po moru; i šćadijaše da ih mi-moigje.

49. A oni vidjevši ga gdje ide po mo-ru mišljahu da je utvara, i povikaše;

50. Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reče im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se.

51. I ugje k njima u lagju, i utoli vje-tar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se.

52. Jer ih ne naučiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo.

53. I prešavši dogjoše u zemlju Ge-nisaretsku, i stadoše u kraj.

54. I kad izigjoše iz lagje, odmah ga poznaše *ljudi*.

55. I optrčavši sav onaj kraj počеше na odrima donositi bolesnike gdje ču-ju da je on.

56. I kudgod igjaše u sela ili u gra-dove ili u palanke, na raskršćima me-tahu bolesnike i moljahu ga da se ba-rem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu svi koji ga se doticalahu.

GLAVA 7.

I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jeru-salima.

2. I vidjevši neke od učenika njego-vijeh da nečistijem, to jest neumiveni-jem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih.

3. Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruka do lakata, držeći se onoga što im je ostalo od starijeh;

4. I kad dogju s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru čaše i žbanove i kotlove i klupe.

5. A po tom pitahu ga fariseji i knji-ževnici: za što učenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama?

6. A on odgovarajući reče im: dobro je prorokovao Isaija za vas licemjere kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene.

7. No zaludu me poštuju učeći nauka-ma, zapovijestima ljudskim.

8. Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite običaje ljudske, pranje žbanova i čaša; i druga mnoga takova činite.

9. I reče im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj običaj sačuvate.

10. Jer Mojsije reče: poštuj oca svo-jega i mater svoju; i: koji cpsuje oca ili mater smrću da umre.

11. A vi kažete: ako reče čovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći.

12. I tako ne date mu ništa učiniti ocu svojem ili materi svojoj,

13. Ukidajući riječ Božiju svojim običajima koji ste postavili; i ovako mnogo koješta činite.

14. I doznavši sav narod reče im: po-slušajte mene svi, i razumijte.

15. Ništa nema što bi čovjeka moglo opoganiti da ugje spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani čovjeka.

16. Ako ko ima uši da čuje neka čuje.

17. I kad dogje od naroda u kuću pi-tahu ga učenici njegovi za priču.

18. I reče im: zar ste i vi tako nera-zumni? Ne razumijete li da štogod u čovjeka spolja ulazi ne može ga opoga-niti?

19. Jer mu ne ulazi u srce nego u tr-buh; i izlazi na polje čisteći sva jela.

20. Još reče: što izlazi iz čovjeka ono pogani čovjeka;

21. Jer iznutra iz srea ljudskoga izlaze misli zle, preljuje, kurvarstva, ubistva,

22. Kragje, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje.

23. Sva ova zla iznutra izlaze, i po-gane čovjeka.

24. I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuću šća-dijaše da niko ne čuje zanj; i ne može se sakriti.

25. Jer čuvši zanj žena što u njezinoj kćeri bijaše duh nečisti, dogje i pade k nogama njegovima.

26. A žena ta bijaše Grkinja rodod Sirofiničanka, i moljaše ga da istjera gjavola iz kćeri njezine.

27. A Isus reče joj: stani da se naj-prije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i bacati psima.

28. A ona odgovarajući reče mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrvica djetinjijeh.

29. I reče joj: za tu riječ idi; izigje gjavo iz kćeri tvoje.

30. I došavši kući nagje da je gjavo izišao, i kći ležaše na odru.

31. I opet izigje Isus iz krajeva Tirske i Sidonske i dogje na more Galilejsko u krajeve Desetogradske.

32. I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne nanj ruku.

33. I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova;

34. I pogledavši na nebo uzdahnu, i reče mu : Efata, to jest : otvori se.

35. I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo.

36. I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još većma razglašivahu.

37. I vrlo se divljahu govoreći : sve dobro čini; i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

GLAVA 8.

U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus učenike svoje i reče im :

2. Žao mi je naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti.

3. I ako ih otpustim gladne kućama njihovijem, oslabiće na putu; jer su mnogi od njih došli iz daleka.

4. I odgovoriše mu učenici njegovi : otkuda ćemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo?

5. I zapita ih : koliko imate hljebova? A oni kazaše : sedam.

6. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade učenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu.

7. I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reče da i njih razdadu.

8. I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče sedam kotarica.

9. A onijeh što su jeli bijaše oko četrir hiljade. I otpusti ih.

10. I odmah ugje u lagju s učenicima svojijem, i dogje u okoline Dalmanutske.

11. I izigjoše fariseji, i počeo se prepirati s njim, i kušajući ga iskahu od njega znak s neba.

12. I uzdahnuvši duhom svojijem reče : za što rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem : ne će se dati rodu ovome znak.

13. I ostavivši ih uljeze opet u lagju, i otide na onu stranu.

14. I zaboraviše učenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u lagji do jedan hljeb.

15. I zapovijedaše im govoreći : gledajte, čuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova.

16. I mišljahu jedan drugome govoreći : *to je* što hljeba nemamo.

17. I razumjevši Isus reče im : šta mislite što hljeba nemate? zar još ne osjećate, niti razumijete? zar je još okamenjeno srce vaše?

18. Oči imate i ne vidite? uši imate i ne čujete? I ne pamтите li

19. Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu : dvanaest.

20. A kad sedam na četiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše : sedam.

21. I reče im : kako ne razumijete?

22. I dogje u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne.

23. I uzevši za ruku slijepoga izvede ga na polje iz sela, i pljunuvši mu u oči metnu ruke nanj, i zapita ga vidi li što.

24. I pogledavši reče : vidim ljude gdje idu kao drva.

25. I po tom opet metnu mu ruke na oči, i reče mu da pogleda : i iscijeli se, i vidje sve lijepo.

26. I posla ga kući njegovoj govoreći : ni ulazi u selo, niti kazuj kome u selu.

27. I izigje Isus i učenici njegovi u sela Česarije Filipove; i putem pitaše učenike svoje govoreći im : ko govore ljudi da sam ja?

28. A oni odgovoriše : Jovan krstitelj; drugi : Ilija; a drugi : koji od proroka.

29. A on im reče : a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče mu : ti si Hristos.

30. I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega.

31. I počeo ih učiti da sinu čovječijemu valja mnogo postradati, i da će ga okriviti starješine i glavari sveštenečki i književnici, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

32. I govoraše o tom ne ustručavajući se. I Petar uze ga i počeo ga odvrćati.

33. A on obrnuvši se i pogledavši na

učenike svoje zaprijeti Petru govoreći: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko.

34. I dozvavši narod s učenicima svojim reče im: ko hoće za mnom da ide neka se odreče sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide.

35. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i javangjelja onaj će je sačuvati.

36. Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi?

37. Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju?

38. Jer ko se postidi mene i mojih riječi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin će se čovječij postidjeti njega kad dogje u slavi oca svojega s angelima svetima.

GLAVA 9.

I reče im: zaista vam kažem: imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da dogje u sili.

2. I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima.

3. I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji.

4. I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom.

5. I Petar odgovarajući reče Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu.

6. Jer ne znadjaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni.

7. I postade oblak te ih zakloni; i dogje glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte.

8. I u jedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom.

9. A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin čovječij ne ustane iz mrtvih.

10. I riječ zadržase u sebi pitajući jedan drugoga: šta to znači ustati iz mrtvih?

11. I pitahu ga govoreći: kako govore književnici da Ilija treba najprije da dogje?

12. A on odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije, i urediti sve; ali i sin

čovječij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano.

13. Ali vam kažem da je i Ilija došao i učiniše s njim šta htjedoše, kao što je pisano za njega.

14. I došavši k učenicima svojim vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima.

15. I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrčavši pozdravljahu ga.

16. I upita književnike: šta se prepirete s njima?

17. I odgovarajući jedan od naroda reče: učitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem.

18. I svaki put kad ga uhvati lomiga, i pjenu baca, i škrguće zubima; i suši se. I rekoh učenicima tvojim da ga istjeraju; i ne mogoš.

19. A on odgovarajući mu reče: o rode nevjerni! dokle ću s vama biti? dokle ću vas trpljeti? Dovedite ga k meni.

20. I dovedoše ga k njemu: i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panušina zemlju valjaše se bacajući pjenu.

21. I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reče: iz djetinjstva;

22. I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomози nam, smiluj se na nas.

23. A Isus reče mu: ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje.

24. I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomози momu nevjerju.

25. A Isus videći da se stječe narod zaprijeti duhu nečistome govoreći mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, izigji iz njega i više ne ulazi u njega.

26. I povikavši i izlomivši ga vrlo izigje; i učini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije.

27. A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta.

28. I kad ugje u kuću pitahu ga učenici njegovi nasamo: za što ga mi ne mogosmo istjerati?

29. I reče im: ovaj se rod ničim ne može istjerati do molitvom i postom.

30. I izišavši odande igjahu kroz Galileju; i ne šćadijaše da ko dozna.

31. Jer učaše učenike svoje, i govoraše im da će se sin čovječij predati u ru-

ke ljudske, i ubiće ga, i pošto ga ubiju ustaće treći dan.

32. A oni ne razumijevahu riječi, i ne smjedijahu da ga zapitaju.

33. I dogje u Kapernaum, i kad bješe u kući zapita ih : šta se prepiraste putem megju sobom ?

34. A oni mučahu : jer se putem prepirashe megju sobom ko je najveći.

35. I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im : koji hoće da bude prvi neka bude od svijlu najzadnji i svima sluga.

36. I uzevši dijete metnu ga megju njih i zagrlivši ga reče im :

37. Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima ; a ko mene primi ne prima mene nego onoga koji je mene poslao.

38. Odgovori mu Jovan govoreći : učitelju ! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni gjavole koji ne ide za nama : i zabranismo mu, jer ne ide za nama.

39. A Isus reče : ne branite mu ; jer nema nikoga koji bi imenom mojim čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnom.

40. Jer ko nije protiv vas s vama je.

41. Jer ko vas napoji čašom vode u ime moje, za to što ste Hristovi, zaista vam kažem : ne će mu propasti plata.

42. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu i da se baci u more.

43. I ako te ruka tvoja sablažnjava, odsijeci je : bolje ti je bez ruke u život ući, nego li s obje ruke ući u pakao, u oganj vječni,

44. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

45. I ako te noga tvoja sablažnjava, odsijeci je : bolje ti je ući u život hromu, nego li s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vječni,

46. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

47. Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga : bolje ti je sjednijem okom ući u carstvo Božije, nego li s dva oka da te bace u pakao ognjeni,

48. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

49. Jer će se svaki ognjem posoliti, i svaka će se žrtva solju posoliti.

50. Dobra je so : ali ako so bude ne-

slana, čim će se osoliti ? Imajte so u sebi, i mir imajte megju sobom.

GLAVA 10.

I ustavši odande dogje u okoline Judejske preko Jordana, i steče se opet narod k njemu ; i kao što običaj imaše, opet ih učaše.

2. I pristupivši fariseji upitaše ga kušajući : može li čovjek pustiti ženu ?

3. A on odgovarajući reče im : šta vam zapovijeda Mojsije ?

4. A oni rekoše : Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da seпусти.

5. I odgovarajući Isus reče im : po tvggi vašega srca napisa vam *on* zapovijest ovu.

6. A u početku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog.

7. Za to ostavi čovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj,

8. I budu dvoje jedno tijelo. Tako nije su više dvoje nego jedno tijelo.

9. A što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

10. I u kući opet zapitaše ga za to učenicu njegovu.

11. I reče im : koji pusti ženu i oženi se drugom, čini preljubu na njoj.

12. I ako žena ostavi muža svojega i pogje za drugoga, čini preljubu.

13. I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne ; a učenici branjahu onima što ih donošahu.

14. A Isus vidjevši rasrdi se i reče im : pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im ; jer je takovijeh carstvo Božije.

15. Zaista vam kažem : koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.

16. I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi.

17. I kad izidje na put, pritrčea neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga : učitelju blagi ! šta mi treba činiti da dobijem život vječni ?

18. A Isus reče mu : što me zoveš blagijem ? niko nije blag osim jednoga Boga.

19. Zapovijesti znaš : ne čini preljube ; ne ubij ; ne ukradi ; ne svjedoči lažno ; ne čini nepravde nikome ; poštuj oca svojega i mater.

20. A on odgovarajući reče mu : uč-

telju! sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

21. A Isus pogledavši nanj, omilje mu, i reče mu: još ti jedno ne dostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i dogji te hajde za mnom uzevši krst.

22. A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. I pogledavši Isus reče učenicima svojima: kako je teško bogatima ući u carstvo nebesko!

24. A učenici se uplašise od riječi njegovijeh. A Isus opet odgovarajući reče im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogastvo ući u carstvo Božije!

25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni se vrlo divljahu govoreći u sebi: ko se dakle može spasti?

27. A Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguće, ali nije Bogu: jer je sve moguće Bogu.

28. A Petar mu počeo govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo.

29. A Isus odgovarajući reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevangjelja radi,

30. A da ne će primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni.

31. Ali će mnogi prvi biti posljednji, i posljednji prvi.

32. A kad igjahu putem u Jerusalm, Isus igjaše pred njima, a oni se čugjahu, i za njim igjahu sa strahom. I uzevši opet dvanaesticu počeo im kazivati šta će biti od njega:

33. Evo idemo u Jerusalm, i sin čovječij predaće se glavarima sveštenečkim i književnicima i osudiće ga na smrt, i predaće ga neznabošcima;

34. I narugaće mu se, i biće ga, i popljuje ga, i biće ga; i treći dan ustaje.

35. I pred njega dogjoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreći: učitelju! hoćemo da nam učiniš za što ćemo te moliti.

36. A on im reče: što hoćete da vam učinim?

37. A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj.

38. A Isus im reče: ne znate šta ištete: možete li piti čašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim?

39. A oni mu rekoše: možemo. A Isus reče im: čašu dakle koju ja pijem ispićete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstićete se;

40. Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno.

41. I čuvši to desetorica počeoše se srditi na Jakova i na Jovana.

42. A Isus dozvavši ih reče im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim.

43. Ali megju vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći megju vama, da vam služi.

44. I koji hoće prvi megju vama da bude, da bude svima sluga.

45. Jer sin čovječij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge.

46. I dogjoše u Jerihon. I kad izlazaše iz Jerihona, on i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjegjaše kraj puta i prošaše.

47. I čuvši da je to Isus Nazarećanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me!

48. I prijećahu mu mnogi da učuti, a on još većma vikaše: sine Davidov! pomiluj me!

49. I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreći mu: ne boj se, ustani, zove te.

50. A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dogje k Isusu.

51. I odgovarajući reče mu Isus: šta ćeš da ti učinim? A slijepi reče mu: Ravuni! da progledam.

52. A Isus reče mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

GLAVA 11.

I kad se približi k Jerusalmu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojijeh

2. I reče im : idite u selo što je prema, vama i odmah kako ugjete u njega naći ćete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao ; odriješite ga i dovedite.

3. I ako vam ko reče : šta to činite ? kažite : treba Gospodu ; i odmah će ga poslati amo.

4. A oni otidoše, i nagjoše magare privezano kod vrata na polju na raskršću, i odriješise ga.

5. I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im : za što drijeshite magare ?

6. A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus ; i ostaviše ih.

7. I dovedoše magare k Isusu, i metnuše nanj haljine svoje ; i usjede nanj.

8. A mnogi prostriješe haljine svoje po putu ; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu.

9. A koji igjahu pred njim i za njim, vikahu govoreći : Osana ! blagosloven koji ide u ime Gospodnje !

10. Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodnje ! Osana na visini !

11. I ugje Isus u Jerusalam, i u crkvu ; i promotrivši sve, kad bi u večje, izigje u Vitaniju s dvanaesticom.

12. I sjutradan kad izigjoše iz Vitanijske, oglađnje.

13. I vidjevši iz daleka smokvu s lišćem dogje ne bi li što našao na njoj ; i došavši k njoj ništa ne nagje osim lišća ; jer još ne bješe vrijeme smokvama.

14. I odgovarajući Isus reče joj : da od sad od tebe niko ne jede roda do vijeka. I slušahu učenici njegovi.

15. I dogjoše opet u Jerusalam ; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi ; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

16. I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu.

17. I učaše govoreći im : nije li pisano : dom moj neka se zove dom molitve svima narodima ? A vi načiniste od njega hajdučku pećinu.

18. I čuše književnici i glavari sveštenički, i tražahu kako bi ga pogubili ; jer ga se bojahu ; jer se sav narod čugjaše nauči njegovoj.

19. I kad bi u večje izigje na polje iz grada.

20. I u jutru prolazeći vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena.

21. I opomenuvši se Petar reče mu : Ravi ! gle, smokva što si je prokleo posušila se.

22. I odgovarajući Isus reče im :

23. Imajte vjeru Božiju ; jer vam zaista kažem : ako ko reče gori ovoj : digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje da će biti kao što govori : biće mu štogod reče.

24. Za to vam kažem : sve što istete u svojoj molitvi vjerujte da ćete primiti ; i biće vam.

25. I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga : da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogreške vaše.

26. Ako li pak vi ne opraštate, ni otac vaš koji je na nebesima ne će oprostiti vama pogrešaka vašijeh.

27. I dogjoše opet u Jerusalam ; i kad hogjaše po crkvi dogjoše k njemu glavari sveštenički i književnici i starješine,

28. I rekoše mu : kakvom vlasti to činiš ? i ko ti dade vlast tu, da to činiš ?

29. A Isus odgovarajući reče im : i ja ću vas da upitam jednu riječ, i odgovorite mi ; pa ću vam kazati kakvom vlasti ovo činim.

30. Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi ? odgovorite mi.

31. I mišljahu u sebi govoreći : ako rećemo : s neba ; reći će : za što mu dakle ne vjerovaste ?

32. Ako li rećemo : od ljudi ; bojimo se naroda ; jer svi mišljahu za Jovana da zaista prorok bješe.

33. I odgovarajući rekoše Isusu : ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

GLAVA 12.

I počje im govoriti u pričama : posadi čovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide.

2. I kad dogje vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga.

3. A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna.

4. I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem, i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna.

5. I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše.

6. Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći: postidjeće se sina mojega.

7. A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama će ostati očevina *njegova*.

8. I uhvatiše ga, i ubiše, i izbacije ga na polje iz vinograda.

9. Šta će dakle učiniti gospodar od vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, i daće vinograd drugima.

10. Zar nijeste čitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla;

11. To bi od Gospoda i divno je u našijem očima.

12. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govori priču; i ostavivši ga otidoše.

13. I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da biga uhvatili u riječi.

14. A oni došavši rekoše mu: učitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu učiš; treba li ćesaru davati harač ili ne? Hoćemo li dati ili da ne damo?

15. A on znajući njihovo licemjerje reče im: što me kušate? Donesite mi novac da vidim.

16. A oni donesoše. I reče im: čij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: ćesarev.

17. I odgovarajući Isus reče im: podajte ćesarevo ćesaru, i Božije Bogu. I čudiše mu se.

18. I dogjoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoreći:

19. Učitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojem.

20. Sedam braće bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda.

21. I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treći.

22. I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena.

23. O vaskrseniju dakle kad ustanu koga će od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila.

24. I odgovarajući Isus reče im: za to li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije?

25. Jer kad iz mrtvih ustanu, niti će se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima.

26. A za mrtve da ustaju nijeste li čitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reče Bog kod kupine govoreći: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljevi?

27. Nije *Bog* Bog mrtvih, nego Bog živih. Vi se dakle vrlo varate.

28. I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju?

29. A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: čuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini;

30. I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest.

31. I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema.

32. I reče mu književnik: dobro, učitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega;

33. I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veće je od sviju žrtava i priloga.

34. A Isus vidjevši kako pametno odgovori reče mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita.

35. I odgovori Isus i reče učeći u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov?

36. Jer sam David kaza Duhom svetijem: reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

37. Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošću.

38. I govoraše im u nauci svojoj: ču-

vajte se književnika koji idu u dugačkim haljinama, i traže da im se klanja po ulicama,

39. I prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama.

40. Ovi što jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo, biće još većma osugjeni.

41. I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meće novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo.

42. I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje čini jedan kodrant.

43. I dozvavši učenike svoje reče im : zaista vam kažem : ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meću u Božiju haznu.

44. Jer svi metnuše od suviška svojega : a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

GLAVA 13.

I kad izlažaše iz crkve reče mu jedan od učenika njegovijeh : učitelju ! gle kakvo je kamenje, i kakva gragjevina !

2. I odgovarajući Isus reče mu : vidiš li ove velike gragjevine ? ni kamen na kamenu ne će ovdje ostati koji se ne će razmetnuti.

3. I kad sjegjaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija :

4. Kaži nam kad će to biti ? i kakav će znak biti kad će se to sve svršiti ?

5. A Isus odgovarajući im počeo govoriti : čuvajte se da vas ko ne prevari.

6. Jer će mogli doći na mnoge ime govoreći : ja sam ; i mnoge će prevariti.

7. A kad čujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se ; jer treba da to bude ; ali *to* još nije pošljedak.

8. Ustaće narod na narod i carstvo na carstvo ; i zemlja će se tresti po svijetu ; i biće gladi i bune. To je početak stradanju.

9. A vi se čuvajte ; jer će vas predavati u sudove i po zbornicama biće vas, i pred kraljeve i careve izvodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima.

10. I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevangjelje.

11. A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta ćete govoriti, niti

mislite ; nego što vam se da u onaj čas ono govorite : jer vi ne ćete govoriti nego Duh sveti.

12. A predaće brat brata na smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.

13. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. A kad vidite mrzost opušćenja, za koju govori prorok Danilo, da stoji gdje ne treba (koji čita da razumije) : tada koji budu u Judeji neka bježe u gore ;

15. I koji bude na krovu da ne silazi u kuću, niti da ulazi da uzme što iz kuće svoje ;

16. I koji bude u polju da se ne vraća natrag da uzme haljinu svoju.

17. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane !

18. Nego se molite Bogu da ne bude bježan vašu u zimu.

19. Jer će u dane te biti nevolja kakova nije bila od početka stvorenja koje je Bog stvorio do sad, i ne će ni biti.

20. I da Gospod ne skрати dane niko ne bi ostao ; ali izbranih radi, koje izbra, skratio je dane.

21. Tada ako vam ko reče : evo ovdje je Hristos ; ili : eno ondje ; ne vjerujte.

22. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.

23. Ali vi se čuvajte : eto vam sve kazah naprijed.

24. Ali u te dana, poslije te nevolje, sunce će pomrčati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti.

25. I zvijezde će spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se.

26. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

27. I tada će poslati angjele svoje i sabraćé izbrane svoje od četiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba.

28. A od smokve naučite se pričati ; kad se već njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto.

29. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata.

30. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

31. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će proći.

32. A o danu tome ili o času niko ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac.

33. Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad će vrijeme nastati.

34. Kao što čovjek odlazeći ostavi kuću svoju, i da slugama svojim vlast i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži.

35. Stražite dakle; jer ne znate kad će doći gospodar od kuće, ili u večer ili u ponoći ili u pijetle ili u jutru;

36. Da ne dogje iznenada i da vas ne nagje a vi spavate.

37. A što vam kažem, svima kažem: stražite.

GLAVA 14.

Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnijih hljebova; i tražahu glavari sveštenečki i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili.

2. Ali govorahu: ne u prazniku, da se ne bi narod pobunio.

3. I kad bijaše on u Vitaniji u kući Simona gubavoga i sjegjaše za trpezom, dogje žena sa sklenicom mnogocjenoga mira čistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu.

4. A neki se srgjahu govoreći: za što se to miro prosipa tako?

5. Jer se mogaše zanj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju.

6. A Isus reče: ostavite je; šta joj smetate? ona učini dobro djelo na meni.

7. Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kadgod hoćete možete im dobro činiti: a mene nemate svagda.

8. Ona što može, učini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop.

9. Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevangjelje ovo po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin.

10. I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima sveštenečkim da im ga izda.

11. A oni čuvši obradovašese, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda.

12. I u prvi dan prijesnijih hljebova, kad klahu pashu, rekoše mu učenicima njegovim: gdje ćeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš?

13. I posla dvojicu od učenika svojih i reče im: idite u grad, i srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim,

14. I gdje ugje kažite gospodaru od one kuće: učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti pashu s učenicima svojim?

15. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgtovite.

16. I izigjoše učenici njegovi, i dogjohše u grad, i nagjohše kao što im kaza, i ugotovihše pashu.

17. I kad bi u večer, dogje sa dvanaestoricom.

18. I kad sjegjahu za trpezom i jegjahu reče Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom izdaće me.

19. A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugim: da ne ja? i drugi: da ne ja?

20. A on odgovarajući reče im: jedan od dvanaestorice koji umoči sa mnom u zdjelu.

21. Sin čovječij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku koji izda sina čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

22. I kad jegjahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

23. I uze čašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi.

24. I reče im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge.

25. Zaista vam kažem: više ne ću piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad ću ga piti novoga u carstvu Božijemu.

26. I otpojavši hvalu izigjohše na goru Maslinsku.

27. I reče im Isus: svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer je pisano: udariću pastira i ovce će se razbjeći.

28. Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju.

29. A Petar mu reče: ako se i svi sablazne, ali ja ne ću.

30. I reče mu Isus: zaista ti kažem: noćas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći.

31. A on još većma govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti ne ću te se odreći. Tako i svi govorahu.

32. I dogjoše u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima svojijem : sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu.

33. I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poče tužiti.

34. I reče im : žalosna je duša moja do smrti ; počekajte ovdje, i stražite.

35. I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao čas ako je moguće.

36. I govoraše : Ava oče ! sve je moguće tebi ; pronesi čašu ovu mimo mene ; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

37. I dogje i nagje ih gdje spavaju, i reče Petru : Simone ! zar spavaš ? Ne može li jednoga časa postražiti ?

38. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast ; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

39. I opet otišavši pomoli se Bogu one iste riječi govoreći.

40. I vrativši se nagje ih opet gdje spavaju ; jer im bijahu oči otežale ; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili.

41. I dogje treći put, i reče im : jednako spavate i počivate ; dosta je ; dogje čas ; evo se predaje sin čovječij u ruke grješnicima.

42. Ustanite da idemo ; evo izdajnik se moj približi.

43. I odmah dok on još govoraše, dogje Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkih i od književnika i starješina.

44. A izdajnik njegov dade im znak govoreći : koga ja cjelivam onaj je : držite ga, i vodite ga čuvajući.

45. I došavši odmah pristupi k njemu, i reče : Ravi ! ravi ! i cjeliva ga.

46. A oni metnuše ruke svoje nanj i uhvatiše ga.

47. A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu uho.

48. I odgovarajući Isus reče im : kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite,

49. A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i učio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo.

50. I ostavivši ga učenici svi pobje-
goše.

51. I za njim igjaše nekakav mladić ogrnut platnom po голу tijelu ; i uhvatiše onoga mladića.

52. A on ostavivši platno go pobježe od njih.

53. I dovedoše Isusa k poglavaru svešteničkome ; i stekoše se k njemu svi glavari sveštenički i književnici i starješine.

54. I Petar ide za njim iz daleka do u dvor poglavara svešteničkoga, i sjegjaše sa slugama, i grijaše se kod ognja.

55. A glavari sveštenički i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju ; i ne nagjoše ;

56. Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka.

57. I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći :

58. Mi smo čuli gdje on govori : ja ću razvaliti ovu crkvu koja je rukama načinjena, i za tri dana načiniću drugu koja ne će biti rukama načinjena.

59. I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako.

60. I ustavši poglavar sveštenički na srijedu zapita Isusa govoreći : zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče ?

61. A on mučашe i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar sveštenički zapita i reče : jesi li ti Hristos, sin blagoslovenoga ?

62. A Isus reče : jesam ; i vidjećete sina čovječijega gdje sjediš desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.

63. A poglavar sveštenički razdrije svoje haljine, i reče : šta nam trebaju više svjedoci ?

64. Čuste hulu na Boga ; šta mislite ? A oni svi kazaše da je zaslužio smrt.

65. I počeoše jedni pljuvati nanj, i pokrivati mu lice, i čušati ga, i govoriti mu : proroci ; i sluge ga bijahu po obrazima.

66. I kad bijaše Petar dolje na dvoru, dogje jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga,

67. I vidjevši Petra gdje se grije pogleda nanj i reče : i ti si bio s Isusom Nazarećaninom.

68. A on se odreče govoreći : ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I izigje na polje pred dvor : i pijetao zapjeva.

69. I opet kad ga vidje sluškinja, po-

će govoriti onima što stajahu ondje : ovaj je od njih.

70. A on se opet odričao. I malo za tim opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: va istinu si od njih; jer si Galilejac, i govor ti je onakovi.

71. A on se počeo kleti i preklinjati : ne znam toga čovjeka za koga vi govorite.

72. I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar riječi što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreći ćeš me se triput. I stade plakati.

GLAVA 15.

I odmah u jutru učiniše vijeću glavari sveštenečki sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu.

2. I upita ga Pilat : jesi li ti car Judejski? A on odgovarajući reče mu : ti kažeš.

3. I tužahu ga glavari sveštenečki vrlo.

4. A Pilat opet upita ga govoreći : zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe.

5. Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat.

6. A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu.

7. A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni učinili krv.

8. I povikavši narod stade iskati što im svagda činjaše.

9. A Pilat im odgovori govoreći : hoćete li da vam pustim cara Judejskoga?

10. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenečki.

11. Ali glavari sveštenečki podgovoriše narod bolje Varavu *da ištu* da im pusti.

12. A Pilat opet odgovarajući reče im : a šta hoćete da činim s tim što ga zovete carem Judejskijem?

13. A oni opet povikaše : raspni ga.

14. A Pilat im reče : a kakvo je zlo učinio? A oni iza glasa vikahu : raspni ga.

15. A Pilat želeći ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu.

16. A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu četvu vojnika,

17. I obukoše mu skerletnu kabanicu,

i opletavši vijenac od trnja metnuše nanj.

18. I stadoše ga pozdravljati govoreći : zdravo, care Judejski!

19. I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu nanj, i padajući na koljena poklanjahu mu se.

20. I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu.

21. I natjeraše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji igjaše iz polja, da mu ponese krst.

22. I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje će reći : kosturnica.

23. I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze.

24. I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih koje će šta uzeti.

25. A bijaše sahat treći kad ga razapeše.

26. I bijaše natpis njegove krivice natpisan : car Judejski.

27. I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu.

28. I izvrši se pismo koje govori : i metnuše ga među zločince.

29. I koji prolazahu huljahu nanj mašući glavama svojima i govoreći : aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš!

30. Pomozi sam sebi i sigji s krsta.

31. Tako i glavari sveštenečki s književnicima rugahu se govoreći jedan drugome : drugima pomože, a sebi ne može pomoći.

32. Hristos car Izrailjev neka sigje sad s krsta da vidimo, pa ćemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se.

33. A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga.

34. I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreći : Eloi! Eloi! lama savahtani? koje znači : Bože moj! Bože moj! za što si me ostavio?

35. I neki od onijeh što stajahu ondje čuvši *to* govorahu : eno zove Iliju.

36. A jedan otrča te napuni sungjer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreći : stanite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.

37. A Isus povika iza glasa, i izdahnu.

38. I zavjes crkveni razdrije se na dvoje s vrha do na dno.

39. A kad vidje kapetan koji stajase premanjemu da s takom vikom izdahnu, reče : zaista čovjek ovaj sin Božij bješe.

40. A bijahu i žene koje gledahu iz daleka, megju kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija,

41. Koje igjahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusolim.

42. I kad bi u veče (jer bijaše petak, to jest u oči subote),

43. Dogje Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega čekaše, i usudi se te ugje k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.

44. A Pilat se začudi da je već umr'o; i dozvavši kapetana zapita ga : je li davno umr'o ?

45. I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu.

46. I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isječen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba.

47. A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

GLAVA 16.

I pošto progje subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisâ da dogju i da pomažu Isusa.

2. I vrlo rano u prvi dan nedjelje dogjoše na grob oko sunčanoga rogjaja.

3. I govorahu megju sobom : ko će nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh ?

4. I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen : jer bješe vrlo veliki.

5. I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašise se.

6. A on im reče : ne plašite se, Isusa tražite Nazarećanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše.

7. Nego idite kažite učenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju : tamo ćete ga vidjeti, kao što vam reče.

8. I iziđavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu.

9. A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam gjavola.

10. A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu.

11. I oni čuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovali.

12. A po tom javi se na putu dvojici od njih u drugome obličju, kad su išli u selo.

13. I oni otiđavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovali.

14. A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrgju srca što ne vjerovali onima koji su ga vidjeli da je ustao;

15. I reče im : idite po svemu svijetu i propovjedite jevangjelje svakomestvorenju.

16. Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašće se; a ko ne vjeruje, osudiće se.

17. A znaci onima koji vjeruju biće ovi : imenom mojijem izgoniće gjavole; govoriće novijem jezicima;

18. Uzimaće zmije u ruke; ako i smrtno što popiju, ne će im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaje.

19. A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane.

20. A oni izigjoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječ potvrđiva znacima koji su se po tom pokazivali. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO LUCI.

GLAVA 1.

Budući da mnogi počehše opisivati dogagjaje koji se ispuniše megju nama,

2. Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge riječi biše :

3. Namislih i ja ispitavši sve od početka, po redu pisati tebi, čestiti Teofile,

4. Da poznaš temelj onijeh riječi kojima si se naučio.

5. U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna,

po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta.

6. A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjim bez mane.

7. I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje već stari.

8. I dogodi se, kad on služaše po svoje redu pred Bogom,

9. *Da* po običaju sveštenstva dogje na njega da izigje u crkvu Gospodnju da kadi.

10. I sve mnoštvo naroda bijaše na polju i moljaše se Bogu u vrijeme kagjenja.

11. A njemu se pokaza angjeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kasionoga.

12. I kad *ga* vidje Zarija uplaši se i strah napade nanj.

13. A angjeo reče mu : ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva : i žena tvoja Jelisaveta rodiće ti sina, i nadjeni mu ime Jovan.

14. I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rođenju.

15. Jer će biti veliki pred Bogom, i ne će piti vina i sikera; i napuniće se Duha svetoga još u utrobi matere svoje;

16. I mnoge će sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome;

17. I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov.

18. I reče Zarija angjelu : po čemu ću ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita.

19. I odgovarajući angjeo reče mu : ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost.

20. I evo, onijemićeš i ne ćeš moći govoriti do onoga dana dok se to ne zbhude; jer nijesi vjerovao mojim riječima koje će se zbiti u svoje vrijeme.

21. I narod čekaše Zariju, i čugjahu se što se zabavi u crkvi.

22. A izišavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se *nešto* utvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem.

23. I kad se navršīše dani njegove službe otide kući svojoj.

24. A poslije ovijeh dana zatrudnje

Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreći :

25. Tako mi učini Gospod u dane ove, u koje pogleda na me da me izbavi od ukora megju ljudima.

26. A u šesti mjesec posla Bog angjela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret

27. K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci *bješe* ime Marija.

28. I ušavši k njoj angjeo reče : raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti megju ženama.

29. A ona vidjevši *ga* poplaši se od riječi njegove i pomisli : kakav bi ovo bio pozdrav?

30. I reče joj angjeo : ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga.

31. I evo zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Isus.

32. On će biti veliki, i nazvaće se sin najvišega, i daće mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova;

33. I carovaće u domu Jakovljevu va vijek, i carstvu njegovom ne će biti kraja.

34. A Marija reče angjelu : kako će to biti kad ja ne znam za muža?

35. I odgovarajući angjeo reče joj : duh sveti doći će na tebe, i sila najvišega osjeniće te; za to i ono što će se roditi *biće* sveto, i nazvaće se sin Božij.

36. I eto Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec nojzi, koju zovu nerotkinjom.

37. Jer u Boga sve je moguće što reče.

38. A Marija reče : evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po riječi tvojoj. I angjeo otide od nje.

39. A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju *zemlju* u grad Judin.

40. I ugje u kuću Zarijnu, i pozdravi se s Jelisavetom.

41. I kad Jelisaveta ču čestitanje Marijno, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga.

42. I povika zdravo i reče : blagoslovena si ti megju ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje.

43. I otkud meni ovo da dogje mati Gospoda mogega k meni?

44. Jer gle, kad dogje glas čestitanja tvojea u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj.

45. I blago onoj koja vjerova; jer će se izvršiti što joj kaza Gospod.

46. I reče Marija : veliča duša moja Gospoda;

47. I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu,

48. Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, od sad će me zvati blaženom svi naraštaji;

49. Što mi učini veličinu silni, i sveto ime njegovo;

50. I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje.

51. Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova.

52. Zbaci silne s prijestolja, i podiže ponižene.

53. Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne.

54. Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti;

55. Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu do vijeka.

56. Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kući svojoj.

57. A Jelisaveti dogje vrijeme da rodi, i rodi sina.

58. I čuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom.

59. I u osmi dan dogjoše da obrežu dijete, i šćadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija.

60. I odgovarajući mati njegova reče : ne, nego da bude Jovan.

61. I rekoše joj : nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime.

62. I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime.

63. I zaikavši daščicu, napisa govoreći : Jovan mu je ime. I začudiše se svi.

64. I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga.

65. I ugje strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se ovaj sav dogagjaj.

66. I svi koji čuše metnuše u srce svoje govoreći : šta će biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim.

67. I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreći :

68. Blagosloven Gospod Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj,

69. I podiže nam rog spasenija u domu Davida sluge svojega,

70. Kao što govori ustima svetijeh proroka svojijeh od vijeka

71. Da će nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas;

72. Učiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega,

73. Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našem da će nam dati

74. Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha,

75. U svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi.

76. I ti, dijete, nazvaćeš se prorok najvišega; jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put;

77. Da daš razum spasenija narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovijeh,

78. Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine;

79. Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira.

80. A dijete rastijaše i jačaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.

GLAVA 2.

U to vrijeme pak izigje zapovijest od cesara Avgusta da se prepíše sav svijet.

2. Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom.

3. I pogjoše svi da se prepisu svaki u svoj grad.

4. Tada pogje i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova,

5. Da se prepíše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna.

6. I kad onamo bijahu, dogje vrijeme da ona rodi.

7. I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jaslji : jer im ne bijaše mjesta u gostionici.

8. I bijahu pastiri u onome kraju koji čuvahu noćnu stražu kod stada svojega.

9. I gle, angjeo Gospodnji stade megu njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašise se vrlo.

10. I reče im angjeo : ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu.

11. Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu.

12. I eto vam znaka : naći ćete dijete povito gdje leži u jaslima.

13. I u jedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreći :

14. Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, megju ljudima dobra volja.

15. I kad anđeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam каза Gospod.

16. I dogjoše brzo, i nagjoše Mariju i Josifa, i dijete gdje leži u jaslima.

17. A kad vidješe, казаše sve što im je kazano za to dijete.

18. I svi koji čuše diviše se tome što im казаše pastiri.

19. A Marija čuvaše sve riječi ove i slagala ih u srcu svojemu.

20. I vratiše se pastiri slaveći i hvala- leći Boga za sve što čuše i vidješe kao što im bi kazano.

21. I kad se navrší osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi.

22. I kad dogje vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusolim da ga metnu pred Gospoda,

23. (Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu : da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu);

24. I da prinesu prilog, kao što je rečeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubića.

25. I gle, bijaše u Jerusalimu čovjek po imenu Simeun, i taj čovjek bješe pravedan i pobožan, koji čekaše utjehe Izrailjeve, i Duh sveti bijaše u njemu.

26. I njemu bješe sveti Duh kazao da ne će vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega.

27. I каза mu Duh te dogje u crkvu ; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po običaju,

28. I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reče :

29. Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po riječi tvojoj;

30. Jer vidješe oči moje spasenije tvoje,

31. Koje si ugotovio pred licem sviju naroda.

32. Vidjelo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvogega Izrailja.

33. I Josif i mati njegova čugjahu se tome što se govorаше za njega.

34. I blagoslovi ih Simeun, i reče Mariji materi njegovoj : gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da bude znak protiv koga će se govoriti

35. (A i tebi samoj probošće nož dušu), da se otkriju misli mnogijeh sreća.

36. I bješe Ana proročica, kći Fanuiova, od koljena Asirova; ona je ostarijela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva svojega,

37. I udova oko osamdeset i četiri godine, koja ne odlažаше od crkve, i služаше Bogu dan i noć postom i molitvama.

38. I ona u taj čas dogje, i hvaljaše Gospoda i govorаше za njega svima koji čekahu spasenija u Jerusalimu.

39. I kad svršíše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret.

40. A dijete rastijaše, i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu.

41. I roditelji njegovi igjahu svake godine u Jerusolim o prazniku pashe.

42. I kad mu bi dvanaest godina, dogjoše oni u Jerusolim po običaju praznika :

43. I kad dane provedoše, i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znađe Josif i mati njegova ;

44. Nego, misleći da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima.

45. I ne našavši ga vratiše se u Jerusolim da ga traže.

46. I poslije tri dana nagjoše ga u crkvi gdje sjedi megju učiteljima, i sluša ih, i pita ih.

47. I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu i odgovorima.

48. I vidjevši ga začudiše se, i mati njegova reče mu : sine! šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražasmo te.

49. I reče im : za što ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?

50. I oni ne razumješe riječi što im reče.

51. I sigje s njima i dogje u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova čuvaže sve riječi ove u srcu svojem.

52. I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

GLAVA 3.

U petnaestoj godini vladanja cesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod četverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov četverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija četverovlasnik u Avilini,

2. Za poglavara svešteničkijeh Ane i Kajafe, reče Bog Jovanu sinu Zarijnu u pustinji,

3. I dogje u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijehâ;

4. Kao što je napisano u knjizi riječi proroka Isaije koji govori : glas onoga što viče u pustinji : pripravite put Gospodnji; poravnite staze njegove;

5. Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki;

6. I svako će tijelo vidjeti spasenije Božije.

7. Jovan pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti : porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi : oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu.

9. Jer već i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne ragja siječe se i u oganj se baca.

10. I pitahu ga ljudi govoreći : šta ćemo dakle činiti?

11. On pak odgovarajući reče im : koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka čini tako.

12. Dogjoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu : učitelju! šta ćemo činiti?

13. A on im reče : ne ištite više nego što vam je rečeno.

14. Pitahu ga pak i vojnici govoreći : a mi šta ćemo činiti? I reče im : nikome da ne činite sile niti koga da opa-

date, i budite zadovoljni svojom platom.

15. A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u sreima svojijem za Jovana : da nije on Hristos?

16. Odgovaraše Jovan svima govoreći : ja vas krstim vodom; ali ide za mnoom jači od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obući njegovoj : on će vas krstiti Duhom svetijem i ognjem.

17. On ima lopatu u ruci svojoj, i očišćice gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju, a pljevu će sažeci ognjem vječnijem.

18. I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja.

19. Iroda pak četverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što učini Irod;

20. I svrh svega učini i to te zatvori Jovana u tamnicu.

21. A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo,

22. I sigje nanj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i ču se glas s neba govoreći : ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji.

23. I taj Isus imaće oko trideset godina kad poče; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna,

24. Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova,

25. Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva,

26. Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina,

27. Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiilova, sina Nirijna,

28. Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova,

29. Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna,

30. Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova,

31. Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova,

32. Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova,

33. Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina,

34. Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova,

35. Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina,

36. Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova,

37. Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova,

38. Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

GLAVA 4.

Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju,

2. I četrdeset dana kuša ga gjavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršise, onda ogladnje,

3. I reče mu gjavo : ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb.

4. I odgovori mu Isus govoreći : u pismu stoji : ne će živjeti čovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi Božijoj.

5. I izvedavši ga gjavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuću oka,

6. I reče mu gjavo : tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je;

7. Tidakle ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.

8. I odgovarajući Isus reče mu : idi od mene, sotono; u pismu stoji : poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi.

9. I odvede ga u Jerusolim, i postavi ga navrh crkve, i reče mu : ako si sin Božij, skoči odavde dolje;

10. Jer u pismu stoji da će angelima svojijem zapovjediti za tebe da te sačuvaju,

11. I uzeće te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

12. I odgovarajući Isus reče mu : kazano je : ne kušaj Gospoda Boga svojega.

13. I kad svrši gjavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme.

14. I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu *onom* kraju.

15. I on učeše po zbornicama njihovim, i svi ga hvaljahu.

16. I dogje u Nazaret gdje bješe odrastao, i ugje po običaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da čita.

17. I daše mu knjigu proroka Isaije, i otvorivši knjigu nagje mjesto gdje bješe napisano :

18. Duh je Gospodnji na meni; za to me pomaza da javim jevangjelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje;

19. I da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju.

20. I zatvori knjigu dađe sluzi; pa sjede : i svi u zbornici gledahu nanj.

21. I poče im govoriti : danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima.

22. I svi mu svjedočahu, i divljahu se riječima blagodatni koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu : nije li ovo sin Josifov?

23. I reče im : vi ćete meni bez sumnje kazati ovu priču : ljekaru! izliječi se sam; što smo čuli da si činio u Kapernaumu učini i ovdje na svojoj postojbini.

24. Reče pak : zaista vam kažem : nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini.

25. A zaista vam kažem : mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji;

26. I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilijado u Sareptu Sidonskuk ženi udovici.

27. I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jelseja; i ni jedan se od njih ne očisti do Neemana Sirijanina.

28. I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad čuše ovo.

29. I ustavši istjeraše ga na polje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo.

30. Ali on progje izmegju njih, i otide.

31. I dogje u Kapernaum grad Galilejski, i učeše ih u subote.

32. I čngjahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna.

33. I u zbornici bješe čovjek u kome bješe nečisti duh gjavolski, i povika iza glasa

34. Govoreći : progji se, šta je tebi do nas, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.

35. I zaprijeti mu Isus govoreći : umukni, i izigji iz njega. I oborivši ga gjavo na srijedu, izigje iz njega, i ni malo mu ne naudi.

36. I u sve ugje strah, i govorahu jedan drugome govoreći : kakva je to riječ, da vlašću i silom zapovijeda nečistijem duhovima, i izlaze?

37. I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima.

38. Ustavši pak iz zbornice dogje u kuću Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju.

39. I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im.

40. A kad zahogjaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od različenijih bolesti dovogjahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivao ih.

41. A i gjavoli izlažahu iz mnogijeh vičući i govoreći : ti si Hristos sin Božij. I zaprećivao im da ne govore da znadu da je on Hristos.

42. A kad nasta dan, izigje i otide u pusto mjesto; i narod ga tražao, i dogjoše k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih.

43. A on im reče : i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevangjelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.

44. I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

GLAVA 5.

Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju riječ Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga,

2. I vidje dvije lagje gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže;

3. I uljeze u jednu od lagji koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši učaše narod iz lagje.

4. A kad presta govoriti, reče Simonu : hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite.

5. I odgovarajući Simon reče mu : učitelju! svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo : ali po tvojoj riječi bacicu mrežu.

6. I učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodrijaše.

7. I namagoše na društvo koje bješe na drugoj lagji da dogju da im pomognu; i dogjoše, i napuniše obje lagje tako da se gotovo potope.

8. A kad vidje Petar Simon, pripade ka koljenima Isusovijem govoreći : izigji od mene, Gospode! ja sam čovjek grijesan.

9. Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše;

10. A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reče Isus Simonu : ne boj se; odsele ćeš ljude loviti.

11. I izvukavši obje lagje na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim.

12. I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, čovjek sav u gubi : i vidjevši Isusa pade ničice moleći mu se i govoreći : Gospode! ako hoćeš možeš me očistiti.

13. I pruživši ruku dohvati ga se, i reče : hoću, očisti se. I odmah guba spade s njega.

14. I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje : nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi *dar* za očišćenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima.

15. Ali se glas o njemu još većma razlažao, i mnoštvo naroda stjećaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti.

16. A on odlazioše u pustinju i moljaše se Bogu.

17. I jedan dan učaše on, i ondje sjegjahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskijeh i Judejskijeh i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjeljivao ih.

18. I gle, ljudi donesoše na odru čovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu predanj;

19. I ne našavši kuda će ga unijeti od naroda, popeše se na kuću i kroz krov

spustiše ga s odrom na srijedu pred I-susa.

20. I vidjevši vjeru njihovu reče mu : čovječe! opraštaju ti se grijesi tvoji.

21. I počese pomišljati književnici i fariseji govoreći : ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opraštati grijehe osim jednoga Boga?

22. A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajući reče im : šta mislite u srcima svojijem?

23. Šta je lakše reći : opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reći : ustani i hodi?

24. Nego da znate da vlast ima sin čovječij na zemlji opraštati grijehe, (reče uzetome :) tebi govorim : ustani i uzmi odar svoj i idi kući svojoj.

25. I odmah ustade pred njima, i uze na čemu ležase, i otide kući svojoj hvala-ći Boga.

26. I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu : čuda se nagledasmo danas!

27. I po tom izigje, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu : hajde za mnom.

28. I ostavivši sve, ustade i pogje za njim.

29. I zgotovi mu Levije kod kuće svoje veliku čast; i bješe mnogo carinika i drugih koji sjegjahu s njim za trpezom.

30. I vikahu na njega književnici i fariseji govoreći učenicima njegovijem : za što s carinicima i grješnicima jedete i pijete?

31. I odgovarajući Isus reče im : ne trebaju zdravi ljekara nega bolesni.

32. Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje.

33. A oni mu rekoše : za što učenici Jovanovi poste često i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju?

34. A on im reče : možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima?

35. Nego će doći dani kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti u one dane.

36. Kaza im pak i priču : niko ne meće zavrpe od nove haljine na staru haljinu, inače će i novu razdrijeti, i staroj ne liči što je od novoga.

37. I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inače prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu;

38. Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje će se sačuvati.

39. I niko pivši staro ne će odmah novoga; jer veli : staro je bolje.

GLAVA 6.

Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome *danu pashe* da igjaše kroz u-sjeve, i učenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jegjahu.

2. A neki od fariseja rekoše im : za što činite što ne valja činiti u subotu?

3. I odgovarajući Isus reče im : zar nijeste čitali ono što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako ugje u kuću Božiju, i uze hljeb-ove postavljene i izjede, i dade ih o-nima što bijahu s njim, kojijeh nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh svešte-nika.

5. I reče im : sin je čovječij gospodar i od subote.

6. A dogodi se u drugu subotu da on ugje u zbornicu i učase, i bješe ondje čovjek kome desna ruka bješe suha.

7. Književnici pak i fariseji gledahu za njim ne će li u subotu iscijeliti, da ga okrive.

8. A on znadijaše pomisli njihove, i reče čovjeku koji imашe suhu ruku : u-stani i stani na srijedu. A on ustade i stade.

9. A Isus reče im : da vas zapitam : šta valja u subotu činiti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni mu-čahu.

10. I pogledavši na sve njih reče mu : pruži ruku svoju. A on učini tako; i ruka posta zdrava kao i druga.

11. A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi učinili Isusu.

12. Tijeh pak dana izigje na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noć na molitvi Božijoj.

13. I kad bi dan, dozva učenike svoje, i izbira iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva :

14. Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegovu, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija,

15. Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota.

16. Judu Jakovljeva, i Judu Iskariot-skoga, koji ga i izdade.

17. I izišavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila učenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalema, i iz primorja Tirskega i Sidonskega.

18. Koji dogjoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje mučahu duhovi nečisti; i iscjeljivalu se.

19. I sav narod tražaoše da ga se dotaknu; jer iz njega izlazaše sila i iscjeljivaše ih sve.

20. I on podignuvši oči na učenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije.

21. Blago vama koji ste gladni sad; jer ćete se nasititi. Blago vama koji plaćete sad; jer ćete se nasmijati.

22. Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi čovječijega.

23. Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako činili prorocima ocevi njihovi.

24. Ali teško vama bogati; jer ste već primili utjehu svoju.

25. Teško vama siti sad; jer ćete o gladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer ćete zaplakati i zaridati.

26. Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako činili i lažnijem prorocima ocevi njihovi.

27. Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro činite onima koji na vas mrze;

28. Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijeđaju.

29. Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoće da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju.

30. A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti.

31. I kako hoćete da čine vama ljudi činite i vi njima onako.

32. I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube.

33. I ako činite dobro onima koji vama dobro čine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici čine tako.

34. I ako dajete u zajam onima od ko-

jih se nadate da ćete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko.

35. Ali ljubite neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima.

36. Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv.

37. I ne sudite, i ne će vam suditi; i ne osugnjute, i ne ćete biti osugjeni; opraštajte, i oprostiće vam se.

38. Dajite, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom će vam se vratiti.

39. I kaza im priču: može li slijepac slijepca voditi? Ne će li obadva pasti u jamu?

40. Nema učenika nad učitelja svojega, nego i sa svijem kad se izuči, biće kao i učitelj njegov.

41. A za što vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojem oku ne o-sjećáš?

42. Ili kako možeš reći bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojem oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

43. Jer nema drveta dobra da ragja zao rod; niti drveta zla da ragja dobar rod.

44. Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine.

45. Dobar čovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao čovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca.

46. A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim?

47. Svaki koji ide za mnom i sluša riječi moje i izvršuje ih, kazaću vam kakav je:

48. On je kao čovjek koji gradi kuću, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad dogjoše vode, navali rijeka na onu kuću i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu.

49. A koji sluša i ne izvršuje on je kao čovjek koji načini kuću na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuća ona strašno.

GLAVA 7.

A kad svrši sve riječi svoje pred narodom, dogje u Kapernaum.

2. U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio.

3. A kad ču za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleći ga da bi došao da mu iscijeli slugu.

4. A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreći : dostojan je da mu to učiniš ;

5. Jer ljubi narod naš, i načini nam zbornicu.

6. A Isus igjaše s njima. I kad već bijahu blizu kuće, posla kapetan k njemu prijatelje govoreći mu : Gospode ! ne trudi se, jer nijesam dostojan da ugješ pod moju strehu ;

7. Za to i ne držah sebe dostojna da ti dogjem, nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

8. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome : idi, i ide ; i drugome : dogji, i dogje ; i služi svojemu : učini to, i učini.

9. A kad to ču Isus, začudi mu se, i okrenuvši se narodu koji igjaše za njim reče : kažem vam : ni u Izrailju tolike vjere ne nagjoh.

10. I vrativši se poslani nagjoše bolesnoga slugu zdrava.

11. I po tom igjaše u grad koji se zove Nain, i s njim igjahu mnogi učenici njegovi i mnoštvo naroda.

12. Kad se približiše k vratima gradskim, i gle, iznošahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo igjaše s njom.

13. I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reče joj : ne plači.

14. I pristupivši, prihvati za sanduk ; a nosioci stadoše, i reče : momče ! tebi govorim, ustani.

15. I sjede mrtvac i stade govoriti ; i dade ga materi njegovoj.

16. A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreći : veliki prorok izigje me-gju nama, i Bog pohodi narod svoj.

17. I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini.

18. I javiše Jovanu učenici njegovi za sve ovo.

19. I dozvavši Jovan dva od učenika svojijeh posla ih k Isusu govoreći : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo ?

20. Došavši pak ljudi k njemu rekoše : Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreći : jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo ?

21. A u taj čas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlih duhova, i mnogima slijepijem darova vid.

22. I odgovarajući Isus reče im : idite i kažite Jovanu što vidjeste i čuste : slijepi progledaju, hromi hode, gubavi čiste se, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevangjelje.

23. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

24. A kad otidoše učenici Jovanovi, poče narodu govoriti za Jovana : šta ste izišli u pustinji da vidite ? Trsku, koju ljulja vjetar ?

25. Šta ste dakle izišli da vidite ? Čovjeka u meke haljine obučena ? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima.

26. Šta ste dakle izišli da vidite ? Pro-roka ? Da, ja vam kažem, i više od pro-roka ;

27. Jer je ovo onaj za koga je pisano : eto ja šaljem angjela svojega pred licem tvojim koji će pripravit put tvoj pred tobom.

28. Jer vam kažem : nijedan izmegju rogenijeh od žena nije veći prorok od Jovana krstitelja ; a najmanji u carstvu Božijemu veći je od njega.

29. I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem ;

30. A fariseji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti.

31. A Gospod reče : kakvi ću kazati da su ljudi ovoga roda ? I kakvi su ?

32. Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore : svirasmo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste.

33. Jer dogje Jovan krstitelj koji ni

jede hljeba ni pije vina, a vi kažete : gjavo je u njemu ;

34. Dogje sin čovječij koji i jede i pije, a vi kažete : gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima.

35. I opravdaše premudrost sva djeca njezina.

36. Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega ; i ušavši u kuću farisejevu sjede za trpezu.

37. I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznajući da je Isus za trpezom u kući farisejevoj, donese sklenicu mira ;

38. I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazаше mirom.

39. A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reče u sebi govoreći : da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče : jer je grješnica.

40. I odgovarajući Isus reče mu : Simone ! imam ti nešto kazati. A on reče : učitelju ! kaži.

41. A Isus reče : dvojica bijahu dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset.

42. A kad oni ne imadoše da mu vrata, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti.

43. A Simon odgovarajući reče : mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reče : pravo si sudio.

44. I okrenuvši se k ženi reče Simonu : vidiš li ovu ženu ? Ja ugjoh u tvoju kuću, ni vode mi na noge nijesi dao ; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr.

45. Cjeliva mi nijesi dao ; a ona od kako ugjoh ne presta cjelivati mi nogu.

46. Uljem nijesi pomazao glave moje ; a ona mirom pomaza mi noge.

47. Za to kažem ti : opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala ; a kome se malo oprašta ima malu ljubav.

48. A njoj reče : opraštaju ti se grijesi.

49. I stadoše u sebi govoriti oni što sjegjahu s njim za trpezom : ko je ovaj što i grijehe oprašta ?

50. A ženi reče : vjera tvoja pomože ti ; idi s mirom.

GLAVA 8.

Poslije toga igjaše on po gradovima i po selima učeći i propovijedajući jevangjelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim.

2. I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti : Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam gjavola izigje,

3. I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu njemu imanjem svojijem.

4. A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolažahu k njemu, kaza u priči :

5. Izigje sijač da sije sjeme svoje ; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga.

6. A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage.

7. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga.

8. A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreći ovo povika : ko ima uši da čuje neka čuje.

9. A učenici njegovi pitahu ga govoreći : šta znači priča ova ?

10. A on reče : vama je dano da znate tajne carstva Božijega ; a ostalima u pričama, da gledajući ne vide, i čujući ne razumiju.

11. A priča ova znači : sjeme je riječ Božija.

12. A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali po tom dolazi gjavo, i uzima riječ iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu.

13. A koje je na kamenu *to su oni* koji kad čuju s radosti primaju riječ ; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad dogje vrijeme kušanja otpadnu.

14. A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogastva i slásti ovoga života zaguše se, i rod ne sazri.

15. A koje je na dobroj zemlji to su oni koji riječ slušaju, i u dobrome i čistom sreću drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreći povika : ko ima uši da čuje neka čuje.

16. Niko pak svijeeće ne poklapa suđom kad je zapali, niti meće pod odar,

nego je metne na svijetnjak da vide svjetlost koji ulaze.

17. Jer nema *ništa* tajno što ne će biti javno, ni sakriveno što se ne će doznati i na vidjelo izići.

18. Gledajte dakle kako slušate ; jer ko ima, daće mu se, a ko nema, uzeće se od njega i ono što misli da ima.

19. Dogjoše pak k njemu mati i braća njegova, i ne mogahu od naroda da govore s njim.

20. I javiše mu govoreći : mati tvoja i braća tvoja stoje na polju, hoće da te vide.

21. A on odgovarajući reče im : mati moja i braća moja oni su koji slušaju riječ Božiju i izvršuju je.

22. I dogodi se u jedan dan on uljeze s učenicima svojim u lagju, i reče im : da priregjemo na onu stranu jezera. I pogjoše.

23. A kad igjahu oni *on* zaspa. I podiže se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji.

24. I pristupivši probudiše ga govoreći : učitelju ! učitelju ! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima ; i prestadoše, i posta tišina.

25. A njima reče : gdje je vjera vaša ? A oni se poplašiše, i čugjahu se govoreći jedan drugome : ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga ?

26. I dogjoše u okolinu Gadarinsku koja je prema Galileji.

27. A kad izigje on na zemlju, sreće ga jedan čovjek iz grada u kome bijahu gjavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblačade se, i ne življaše u kući, nego u grobovima.

28. A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reče zdravo : što je tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega ? Molim te ne muči me.

29. Jer *Isus* zapovjedi duhu nečistome da izigje iz čovjeka ; jer ga mučade odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga čuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga gjavo po pustinji.

30. A Isus ga zapita govoreći : kako ti je ime ? A on reče : legion ; jer mnogi gjavoli bijahu ušli unj.

31. I moljahu ga im ne zapovjedi da idu u bezdan.

32. A ondje pasijaše po gori veliki

krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih ugju. I dopusti im.

33. Tada izigjoše gjavoli iz čovjeka i ugjoše u svinje ; i navali krd s brijega u jezero, i utopi se.

34. A kad vidješe svinjari što bi, pobjgoše i javiše u gradu i po selima.

35. I izigjoše *ljudi* da vide šta je bilo, i dogjoše k Isusu, i nagjoše čovjeka iz koga gjavoli bijahu izišli a on sjedi obučen i pametan kod nogu Isusovijeh ; i uplašiše se.

36. A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscjeli bijesni.

37. I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide od njih ; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u lagju i otide natrag.

38. Čovjek pak iz koga izigjoše gjavoli moljaše da bi s njim bio ; ali ga Isus otpusti govoreći :

39. Vрати se kući svojoj, i kazuj šta ti učini Bog. I otide propovijedajući po svemu gradu šta mu Isus učini.

40. A kad se vrati Isus sreće ga narod, jer ga svi očekivahu.

41. I gle, dogje čovjek, po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da ugje u kuću njegovu ;

42. Jer u njega bješe jedinica kći od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad igjaše Isus, turkaše ga narod.

43. I bješe *jedna* bolesna žena od tečenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare i ni jedan je nije mogao izliječiti,

44. I pristupivši sastrag dotače se skuta od haljine njegove, i odmah stade tečenje krvi njezine.

45. I reče Isus : ko je to što se dotače mene ? A kad se svi odgovarahu, reče Petar i koji bijahu s njim : učitelju ! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš : ko je to što se dotače mene ?

46. A Isus reče : neko se dotače mene ; jer ja osjetih silu koja izigje iz mene.

47. A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkćući, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom za što ga se dotače i kako odmah ozdravi.

48. A on joj reče : ne boj se, kćeri ! vjera tvoja pomože ti ; idi s mirom.

49. Dok on još govorade dogje neko

od kuće starješine zborničkoga govoreći mu : umrije kći tvoja, ne trudi učitelja.

50. A kad ču Isus, odgovori mu govoreći : ne boj se, samo vjeruj, i oživljeće.

51. A kad dogje u kuću, ne dade ni jednome ući osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojčina oca i matere.

52. A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reče : ne plačite, nije umrla nego spava.

53. I podsmijevahu mu se znajući da je umrla.

54. A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreći : djevojko ustani.

55. I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede.

56. I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

GLAVA 9.

Sazvavši pak dvanaesticu dade im silu i vlast nad svijem gjavolima, i da iscjeljuju od bolēsti.

2. I posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike.

3. I reče im : ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, ni ti po dvije haljine da imate,

4. U koju kuću ugjete ondje budite i odande polazite.

5. I gdje vas ne prime izlazeći iz grada onoga otrešite i prah s nogu svojih, za svjedočanstvo na njih.

6. A kad izigjoše, igjahu po selima propovijedajući jevangjelje i iscjeljujući svuda.

7. A kad ču Irod četverovlasnik šta on čini, ne mogaše se načuditi, jer neki govoraahu da je Jovan ustao iz mrtvih.

8. A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijih proroka.

9. I reče Irod : Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova čudesa slušam? I željaše ga vidjeti.

10. I vrativši se apostoli kazaše mu šta su počinili. I uzevši ih otide na samo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida.

11. A narod razumjevši pogje za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja.

12. A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu : otpusti narod, neka idu na konaku u okolna sela i palanke, i nek nagju jela, jer smo ovdje u pustinji.

13. A on im reče : podajte im vi neka jedu. A oni rekoše : u nas nema više od pet hljebova i dvije ribe; već ako da idemo mi da kupimo na sve oveljude jela?

14. Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reče učenicima svojijem : posadite ih na gomile po pedeset.

15. I učiniše tako, i posadiše ih sve.

16. A on uze onih pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše učenicima da razdadu narodu.

17. I jedoše i nasitiše se svi, i naku-piše komada dvanaest kotarica što im preteče.

18. I kad se jedanput moljaše Bogu na samo, s njim bijahu učenici, i zapita ih govoreći : ko govore ljudi da sam ja?

19. A oni odgovarajući rekoše : *jedni vele da si Jovan krstitelj; a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijih proroka.*

20. A on im reče : a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče : Hristos Božij.

21. A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga

22. Govoreći da sinu čovječijemu treba mnogo postradati, i da će ga starješine i glavari sveštenički i književnici okriviti, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

23. A svima govoraše : ko hoće da ide za mnom neka se odreče sebe i uzme krst svoj i ide za mnom.

24. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj će je sačuvati.

25. Jer kaku će korist imati čovjek ako sav svoju pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi?

26. Jer ko se postidi mene i mojih riječi njega će se sin čovječij postidjeti kad dogje u slavi svojoj i očinoj i svetih angjela.

27. A zaista vam kažem : imaju neki megju ovima što stoje ovdje koji ne će okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega.

28. A kad progje osam dana poslije ovijeh riječi, uze Petra i Jovana i Jakova i izigje na goru da se pomoli Bogu.

29. I kad se moljaše postade lice njegovo drukčije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno.

30. I gle, dva čovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija.

31. Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalmu.

32. A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva čovjeka koji s njim stajahu.

33. I kad se odvojiše od njega reče Petar Isusu : učitelju ! dobro nam je ovdje biti ; i da načinimo tri sjenice : jednu tebi i jednu Mojsiju, i jednu Iliji : ne znajući šta govoraše.

34. A dok on to govoraše dogje oblak i zakloni ih ; i uplašiše se kad zagjoše u oblak.

35. I ču se glas iz oblaka govoreći : ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte.

36. I kad se čujaše glas nagje se Isus sam. I oni umučaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe.

37. A dogodi se drugi dan kad sigjoše s gore sreće ga mnoštvo naroda.

38. I gle, čovjek iz naroda povika govoreći : učitelju ! molim ti se pogledaj na sina mojega, jer mi je jedina :

39. I gle, hvata ga duh, i u jedan put viče, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi ;

40. I molih učenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogjoše.

41. I odgovarajući Isus reče : o rode nevjerni i pokvareni ! dokle ću biti s vama i trpljeti vas ? Dovedi mi sina svojega amo.

42. A dok još igjaše k njemu obori ga gjavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu ne čistome, i iscijeli momče, i dade ga ocu njegovu.

43. I svi se divljahu veličini Božijoj. A kad se svi čugjahu svemu što činjaše Isus, reče učenicima svojijem :

44. Metnite vi u uši svoje ove riječi : jer sin čovječij treba da se preda u ruke čovječije.

45. A oni ne razumješe riječi ove ; jer bješe sakrivena od njih da je ne mo-

goše razumjeti ; i bojahu se da ga zapitaju za ovu riječ.

46. A ugje misao u njih ko bi najveći bio megju njima.

47. A isus znajući pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga predase,

48. I reče im : koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima ; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao ; jer koji je najmanji megju vama on je veliki.

49. A Jovan odgovarajući reče : učitelju ! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni gjavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom.

50. I reče mu Isus : ne branite ; jer ko nije protiv vas s vama je.

51. A kad se navršise dani uzeća njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalm.

52. I posla glasnike pred licem svojijem ; i oni otidoše i dogjoše u selo Samarijansko da mu ugotove gdje će noćiti.

53. I ne primiše ga ; jer vidješe da ide u Jerusalm.

54. A kad vidješe učenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše : Gospode ! hoćeš li da rečemo da oganj sigje s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što učini ?

55. A on okrenuvši se zaprijeti im i reče : ne znate kakvoga ste vi duha ;

56. Jer sin čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva. I otidoše u drugo selo.

57. A kad igjahu putem reče mu neko : Gospode ! ja idem za tobom kudgod ti pogješe.

58. I reče mu Isus : lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda : a sin čovječij nema gdje zakloniti glave.

59. A drugome reče : hajde za mnom. A on reče : Gospode ! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega.

60. A Isus reče mu : ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace ; a ti hajde te javljaj carstvo Božije.

61. A drugi reče : Gospode ! ja idem za tobom ; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domaćnjima svojijem.

62. A Isus reče mu : ni jedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

GLAVA 10.

A po tom izabra Gospod i drugih sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojim u svaki grad i u mjesto kuda šeaše sam doći.

2. A reče im : žetva je dakle velika a poslenika malo ; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

3. Idite ; eto ja vas šaljem kao jaganjce među vukove.

4. Ne nosite kese ni torbe ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu.

5. U kojigod kuću ugjete najprije govorite : mir kući ovoj.

6. I ako dakle bude ondje sin mira, ostaće na njemu mir vaš ; ako li ne bude, vratiće se k vama.

7. A u onoj kući budite, i jedite i pijte što u njih ima ; jer je poslenik dostojan svoje plate ; ne prelazite iz kuće u kuću.

8. I u kojigod grad dogjete i prime vas, jedite što se donese pred vas.

9. I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im : približi se k vama carstvo Božije.

10. I u kojigod grad dogjete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite :

11. I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam ; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije.

12. Kažem vam da će Sodomu biti lakše u onaj dan nego li gradu onome.

13. Teško tebi, Horazine ! teško tebi, Vitsaido ! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila čudesa što su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu sjedeći pokajali.

14. Ali Tiru i Sidonu biće lakše na sudu nego vama.

15. I ti, Kapernaume ! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti.

16. Ko vas sluša mene sluša ; i ko se vas odriče mene se odriče ; a ko se mene odriče, odriče se onoga koji je mene poslao.

17. Vратиše se pak sedamdesetorica s radosti, govoreći : Gospode ! i gjavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.

18. A on im reče : ja vidjeh sotonu gdje spađe s neba kao munja.

19. Evo vam dajem vlast da stojete

na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam ne čenauđiti.

20. Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima.

21. U taj čas obrađova se Isus u duhu i reče : hvalim te, oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja.

22. I okrenuvši se k učenicima reče : sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina i ako sin hoće kome kazati.

23. I okrenuvši se k učenicima nasamo reče : blago očima koje vide što vi vidite.

24. Jer vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe ; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

25. I gle, ustade jedan zakonik i kušajući ga reče : učitelju ! šta će činiti da dobijem život vječni ?

26. A on mu reče : šta je napisano u zakonu ? kako čitaš ?

27. A on odgovarajući reče : ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom ; i bližnjega svojega kao samoga sebe.

28. Reče mu pak : pravo si odgovorio ; to čini i bićeš živ.

29. A on šedadijaše da se opravda, pa reče Isusu : a ko je bližnji moj ?

30. A Isus odgovarajući reče : jedan čovjek silažaaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva.

31. A iznenada silažaaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga progje.

32. A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga progje.

33. A Samarjanin nekakav prolazeći dogje nad njega, i vidjevši ga sažali mu se ;

34. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom ; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu, i ustade oko njega.

35. I sjutradan polazeći izvadi dva groša te dade krčmaru, i reče mu : gle-

daj ga, i što više potrošiš ja ću ti platiti kad se vratim.

36. Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?

37. A on reče : onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reče : idi, i ti čini tako.

38. A kad igjahu putem i on ugje u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuću.

39. I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušаше besjedu njegovu.

40. A Marta se bješe zabunila kako će ga dočekati, i prikučivši se reče : Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože.

41. A Isus odgovarajući reče joj : Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo,

42. A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dјjel izabrala, koji se ne će uzeti od nje.

GLAVA 11.

I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od učenika njegovijeh : Gospode! nauči nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauči svoje učenike.

2. A on im reče : kad se molite Bogu govorite : oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da dogje carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;

3. Hlјeb naš potrebni daji nam svaki dan;

4. I oprosti nam grijehe naše, jer i im opraštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla.

5. I reče im : koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoći i reče mu : prijatelju! daj mi tri hlјeba u zajam;

6. Jer mi dogje prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti;

7. A on iznutra odgovarajući da reče : ne uznemiruj me : već su vrata zatvorena, i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam.

8. I kažem vam : ako i ne ustane da mu da za to što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaće i daće mu koliko treba.

9. I ja vama kažem : ištite i daće vam se; tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se.

10. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se.

11. Koji je megju vama otac u koga ako sin zaište hlјeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe da mu da mjesto ribe zmiju?

12. Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju?

13. Kad dakle vi, zli budući, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega?

14. I jednom izгна gјjavola koji bješe nijem; kad gјjavo izigje progovori nijemi; i diviše se ljudi.

15. A neki od njih rekoše : pomoću Veelzevula kneza gјjavolskoga izgoni gјjavole.

16. A drugi kušajući ga iskahu od njega znak s neba.

17. A on znajući pomisli njihove reče im : svako carstvo koje se razdjeli samo po sebi, opustjeće, i dom koji se razdjeli sam po sebi, propašće.

18. Tako i sotona ako se razdjeli sam po sebi, kako će ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoću Veelzevula izgonim gјjavole.

19. Ako li ja pomoću Veelzevula izgonim gјjavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudije.

20. A ako li ja prstom Božijim izgonim gјjavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije.

21. Kad se jaki naoruža i čuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru;

22. A kad dogje jači od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdjeli što otme od njega.

23. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa.

24. Kad nečisti duh izigje iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče : da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao;

25. I došavši nagje pometen i ukrašen.

26. Tada otide i uzme sedam drugihјeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje čovjeku onome gore od prvoga.

27. A kad to govoraše, podiže glas je-

dna žena iz naroda i reče mu : blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao !

28. A on reče : blago i onima koji slušaju riječ Božiju, i drže je.

29. A narodu koji se skupljaše stade govoriti : rod je ovaj zao ; ište znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka ;

30. Jer kako što Jona bi znak Ninevljanima, tako će i sin čovječij biti rodu ovome.

31. Carica južna izići će na sud s ljudima roda ovoga, i osudiće ih ; jer ona dogjes kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu : a gle, ovdje je veći od Solomuna.

32. Ninevljani izići će na sud s rodом ovijem, i osudiće ga ; jer se pokajаше poučenjem Joninijem : a gle, ovdje je veći od Jone.

33. Niko ne meće zapaljene svijeće na sakriveno mjesto, ni ti pod sud, nego na svijetnjak da vide svjetlost koji ulaze.

34. Svijeća je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve će tijelo tvoje biti svijetlo ; ako li *oko tvoje* bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno.

35. Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama.

36. Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakvoga uda tamna, biće svijetlo kao kad te svijeća obasjava svjetlošću.

37. A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu.

38. A fariseje se začudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda.

39. A Gospod reče mu : sad vi fariseji spolja čistite čašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe,

40. Bezumni ! nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio ?

41. Ali dajite milostinju od onoga što je unutra ; i gle, sve će vam biti čisto.

42. Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povrća, a prolazite pravdu i ljubav Božiju : ovo je trebalo činiti, i ono ne ostavljati.

43. Teško vama farisejima što tražite začelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama.

44. Teško vama književnici i fariseji,

licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih.

45. A neki og zakonika odgovarajući reče : učitelju ! govoreći to i nas sramotiš.

46. A on reče : teško i vama zakonima što tovarite na ljude bremena preteška za nošenje, a vi jednijem prstom svojim ne ćete da ih prihvatite.

47. Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili.

48. Vi dakle svjedočite i odobravate djela otaca svojijeh ; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate.

49. Za to i premudrost Božija reče : poslaću im proroke i apostole, i od njih će *jedne* pobiti, a *druge* protjerati ;

50. Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta,

51. Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe megju oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaće se od roda ovoga.

52. Teško vama zakonici što uzeste ključ od znanja : sami ne ugjoste, a koji šćadijahu da ugju, zabraniste im.

53. A kad im on ovo govoraše, počеше književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga,

54. Vrebajući i pazeći na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

GLAVA 12.

Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda počе najprije govoriti učenicima svojim : čuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje.

2. Jer ništa nije sakriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će doznati ;

3. Jer što u mraku rekoste, čuće se na vidjelu ; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaće se na krovovima.

4. Ali vam kažem, prijateljima svojim : ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i po tom ne mogu ništa više učiniti.

5. Nego ću vam kazati koga da se bojite : bojte se onoga koji ina vlast pošto ubije baciti u pakao ; da, kažem vam, onoga se bojte.

6. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva

dinara ? i ni jedan od njih nije zaboravljen pred Bogom.

7. A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle ; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

8. Nego vam kažem : kojigod prizna mene pred ljudima priznaće i sin čovječij njega pred angelima Božijim ;

9. A koji se odreće mene pred ljudima njega će se odreći pred angelima Božijim.

10. I svaki koji reče riječ na sina čovječijega oprostiće mu se, a koji huli na svetoga Duha ne će mu se oprostiti.

11. A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako ćete ili šta odgovoriti, ili šta ćete kazati ;

12. Jer će vas sveti Duh naučiti u onaj čas šta treba reći.

13. Reče mu pak neki iz naroda : učitelju ! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje.

14. A on mu reče : čovječe ! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama ?

15. A njima reče : gledajte i čuvajte se od lakomstva ; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat.

16. Kaza im pak priču govoreći : u jednoga bogatog čovjeka rodi njiva.

17. I mišljaše u sebi govoreći : šta ću činiti ? nemam u što sabrati svoje ljetine.

18. I reče : evo ovo ću činiti : pokvariću žitnice svoje i načiniću veće ; i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje ;

19. I kazaću duši svojoj : dušo ! imaš mnogo imanje na mnogo godina ; počivaj, jedi, pij, veseli se.

20. A Bog njemu reče : bezumniče ! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe ; a što si priprazio čije će biti.

21. Tako *biva onome* koji sebi teče blago a ne bogati se u Boga.

22. A učenicima svojim reče : za to vam kažem : ne brinite se dušom svojom šta ćete jesti, ni tijelom u što ćete se obući :

23. Duša je pretežnija od jela i tijelo od odijela.

24. Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani : a koliko ste vi pretežniji od ptica ?

C

25. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojem lakat jedan ?

26. A kad ni najmanje što ne možete, za što se brinete za ostalo ?

27. Pogledajte ljiljane kako rastu : ne trude se, niti predu ; ali ja vam kažem da ni Solomon u svoj slavi svojoj ne obuče se kao jedan od njih.

28. A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, a kamo li vas, malovjerni !

29. I vi ne ištite šta ćete jesti ili šta ćete piti, i ne brinite se ;

30. Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta ; a otac vaš zna da vama treba ovo.

31. Nego ištite carstva Božijega, i ovo će vam se sve dodati.

32. Ne boj se malo, stado ! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo.

33. Prodajte što imate i dajte milostinju ; načinite sebi torbe koje ne će ovetšati, haznu koja se nikad ne će isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikućuje, niti moljac jede.

34. Jer gdje je vaše blago ondje će biti i sree vaše.

35. Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijee zapaljene ;

36. I vi kao ljudi koji čekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dogje i kuene.

37. Blago onijem slugama koje nagje gospodar kad dogje a oni straže. Zaista vam kažem da će se zapregnuti, i posadiće ih, i pristupiće te će im služiti.

38. I ako dogje u drugu stražu, i u treću stražu dogje, i nagje ih tako, blago onijem slugama.

39. Ali ovo znajte : kad bi znao domaćin u koji će čas doći lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje.

40. I vi dakle budite gotovi ; jer u koji čas ne mislite doći će sin čovječij.

41. A Petar mu reče : Gospode ! govoriš li nama ovu priču ili svima ?

42. A Gospod reče : ko je dakle *taj* vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad čeljadi svojom da im daje hranu na obrok ?

43. Blago tome služi kojega došavši gospodar njegov nagje da izvršuje tako.

44. Zaista vam kažem : nad svijem svojim imanjem postaviće ga.

E

45. Ako li reče sluga u sreću svojemu : ne će moj gospodar još za dugo doći : i stane biti sluga i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se ;

46. Doći će gospodar toga sluga u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli, i rasjeci će ga, i dijel njegov metnuće s nevjernima.

47. A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega i nije se pripradio, niti učinio po volji njegovoj, biće vrlo bijen ;

48. A koji ne zna pa zasluži boj, biće malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega ; a kome predaše najviše najviše će iskati od njega.

49. Ja sam došao da bacim oganj na zemlju ; i kako bi mi se htjelo da se već zapalio !

50. Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši !

51. Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju ? Ne, kažem vam, nego razdor.

52. Jer će odsele pet u jednoj knći biti razdijeljeni, *ustaće* tri na dva, i dva na tri.

53. Ustaće otac na sina i sin na oca : mati na kćer i kći na mater ; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.

54. A narodu govoraše : kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete : biće dažd ; i biva tako.

55. I kad *vidite* jug gdje duva kažete : biće vrućina ; i biva.

56. Licemjeri ! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete ?

57. Za što pak i sami od sebe ne sudite pravedno ?

58. Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda služi, i sluga da te ne baci u tamnicu.

59. Kažem ti : ne ćeš odande izići dok ne daš i posljednjega dinara.

GLAVA 13.

U to vrijeme pak dogjoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem.

2. I odgovarajući Isus reče im : mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako пострадаše ?

3. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

4. Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkriviji bili od sviju Jerusallimljana ?

5. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

6. Kaza im pak ovu priču : jedan čovjek imadijaše smokvu usagjenu u svoje vinogradu, i dogje da traži roda na njoj, i ne nagje.

7. Onda reče vinogradaru : evo treća godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim ; posijeci je dakle, za što zemlji da smeta ?

8. A on odgovarajući reče mu : gospodaru ! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem ;

9. Pa da ako rodi : ako li ne, posjeci ćeš je na godinu.

10. A kad učeš u jednoj zbornici u subotu,

11. I gle, bješe *ondje* žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgrčena, i ne mogaše se ispraviti.

12. A kad je vidje, *dozva je* Isus i reče joj : ženo ! oproštena si od bolesti svoje.

13. I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga.

14. A starješina od zbornice srgjaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajući reče narodu : šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se liječite, a ne u dan subotni.

15. A Gospod mu odgovori i reče : licemjere ! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jaslara, i ne vodi da napoji ?

16. A ovu kćer Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odrješiti iz ove svezu u dan subotni ?

17. I kad on ovo govoraše stigjahu se svi koji mu se protivljahu ; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela.

18. A *on* im reče : kakvo je carstvo Božije ? i kakvo će kazati da je ?

19. Ono je kao zrno gorušično, koje uzevši čovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove.

20. Opet reče : kakvo ću kazati da je carstvo Božije ?

21. *Ono* je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve.

22. I prolazaše po gradovima i selima nčeći i putujući u Jerusolim.

23. Reče mu pak neko : Gospode! je li malo onijeh koji će biti spaseni? A on im reče :

24. Navalite da ugjete na tijesna vrata; jer vam kažem : mnogi će tražiti da uđu i ne će moći :

25. Kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete na polju stajati i kucati u vrata govoreći : Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajući reći će vam : ne poznajem vas otkuda ste.

26. Tada ćete stati govoriti : mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si.

27. A on će reći : kažem vam : ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite.

28. Ondje će biti plač i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe na polje istjerane.

29. I doći će od istoka i zapada i sjevera i juga i sješeće za trpezu u carstvu Božijemu.

30. I gle, ima posljednijeh koji će biti prvi, i ima prvijeh koji će biti posljednji.

31. U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreći mu : izigji i idi odavde, jer Irod hoće da te ubije.

32. I reče im : idite te kažite onoj lisici : evo izgonim gjavole i iscjeljujem danas i sjutra, a treći dan svršiću.

33. Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi ići; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusolima.

34. Jeruslime, Jeruslime, koji ubijaš proroke, i zasipaš kamenjem poslanke sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste!

35. Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; a ja vam kažem : ne ćete mene vidjeti dok ne dogje da rećete : blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

GLAVA 14.

I dogodi mu se da dogje u subotu u

kuću jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega.

2. I gle, bješe pred njim nekakav čovjek na kome bješe debela bolest.

3. I odgovarajući Isus reče zakonikima i farisejima govoreći : je li slobodno u subotu iscjeljivati ?

4. A oni očutješe. I dohvativši *ga* se iscijeli *ga* i otpusti.

5. I odgovarajući reče im : koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni ?

6. I ne mogoš mu odgovoriti na to.

7. A gostima kaza priču, kad opazi kako izbirahu začelja, i reče im :

8. Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u začelje, da ne bude megin gostima ko stariji od tebe :

9. I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti : podaj mjesto ovome; i onda ćeš sa stidom sjesti na niže mjesto.

10. Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na posljednje mjesto, da ti reče kad dogje onaj koji te pozva : prijatelju! pomakni se više; tada će tebi biti čast pred onima koji sjede s tobom za trpezom.

11. Jer svaki koji se podiže, poniziće se; a koji se ponizuje, podignuće se.

12. A i onome što ih je pozvao reče : kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braće svoje, ni rođjaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti;

13. Nego kad činiš gozbu zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe;

14. I blago će ti biti što ti *oni* ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh.

15. A kad ću to neki od onijeh što sjegjahu s njim za trpezom reče mu : blago onome koji jede hljeba u carstvu Božijemu!

16. A on mu reče : jedan čovjek zgotovi veliku večeru, i pozva mnoge;

17. I kad bi vrijeme večeri, posla slugu svojega da kaže zvanima : hajdete, jer je već sve gotovo.

18. I počeo se izgovarati svi redom; prvi mu reče : kupih njivu, i valja mi ići da je vidim; molim te izgovori me.

19. I drugi reče : kupih pet jarmova

volova, i idem da ih ogledam; molim te izgovori me.

20. I treći reče : oženih se, i za to ne mogu doći.

21. I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svome : idi brzo na ras-kršća i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepe.

22. I reče sluga : gospodaru, učinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima.

23. I reče gospodar sluzi : izigji na putove i megju ograde, te natjeraj da dogju da mi se napuni kuća.

24. Jer vam kažem da ni jedan od onijeh zvanijeh ljudi ne će okusiti moje večere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh.

25. Igjaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reče im :

26. Ako ko dogje k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braću, i na sestre, i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.

27. I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj učenik.

28. I koji od vas kad hoće da zida kulu ne sjede najprije i ne proračuni šta će ga stati, *da vidi* ima li da može dovršiti?

29. Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati

30. Govoreći : ovaj čovjek počeo zidati, i ne može da dovrši.

31. Ili koji car kad pogje s vojskom da se pobije s drugimjem carem ne sjede najprije i ne drži vijecu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada?

32. Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire.

33. Tako dakle svaki od vas koji se ne odreče svega što ima ne može biti moj učenik.

34. So je dobra, ali ako so obljutavi, čim će se osoliti?

35. Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; *nego* je prospu na polje. Ko ima uši da čuje neka čuje.

GLAVA 15.

I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga čuju.

2. I vikahu na njega fariseji i književnici govoreći : ovaj prima grješnike i jede s njima.

3. A on im kaza priču ovu govoreći :

4. Koji čovjek od vas imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne nagje?

5. I našavši digne je na ramo svoje radujući se,

6. I došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im : radujte se sa mnom : ja nagjoh svoju ovcu izgubljenu.

7. Kažem vam da će tako biti *veća* radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, nego li za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.

8. Ili koja žena imajući deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro dok ne nagje?

9. I našavši sazove drugarice i susjede govoreći : radujte se sa mnom : ja nagjoh dinar izgubljeni.

10. Tako, kažem vam, biva radost pred angelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje.

11. I reče : jedan čovjek imaše dva sina,

12. I reče mlagji od njih ocu : oče! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje.

13. I po tom do nekoliko dana pokupi mlagji sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeći besputno.

14. A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se nagje u nevolji.

15. I otišavši pribi se kod jednoga čovjeka u onoj zemlji; i *on* ga posla u polje svoje da čuva svinje.

16. I željaše napuniti trbuh svoj rošćićima koje svinje jegjahu, i niko mu ih ne davaše.

17. A kad dogje k sebi, reče : koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi!

18. Ustaću i idem ocu svojemu, pa ću mu reći : oče! sagriješih nebu i tebi,

19. I već nijesam dostojan nazvati se

sin tvoj : primi me kao jednoga od svojih najamnika.

20. I ustavši otiđe ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši zagri ga i cjeliva ga.

21. A sin mu reče : oče ! sagriješih nebu i tebi, i već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj.

22. A otac reče slugama svojijem : iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge.

23. I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo.

24. Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje : i izgubljen bješe, i nagje se. I stadoše se veseliti.

25. A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeći kad se približi kući ču pjevanje i podvikivanje.

26. I dozvavši jednoga od slugu zapita : šta je to ?

27. A on mu reče : brat tvoj dogje ; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio.

28. A on se rasrdi i ne šćadijaše da ugje. Tada izigje otac njegov i moljaše ga.

29. A on odgovarajući reče ocu : eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom ;

30. A kad dogje taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno.

31. A on mu reče : sine ! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje.

32. Trebalo se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje ; i izgubljen bješe, i nagje se.

GLAVA 16.

A učenicima svojijem govoraše : bijaše jedan čovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblaگاše kod njega da mu propispa imanje.

2. I dozvavši ga reče mu : šta ovo ja čujem za tebe ? Daj račun kako si kućio kuću ; jer više ne možeš kućom upravljati.

3. A pristav od kuće reče u sebi : šta ću činiti ? gospodar moj uzima od mene

upravljanje kuće : kopati ne mogu, proćiti stidim se.

4. Znam šta ću činiti da bi me primili u kuće svoje kad mi se oduzme upravljanje kuće.

5. I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reče prvome : koliko si dužan gospodaru mojemu ?

6. A on reče : sto oka ulja. I reče mu : uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset.

7. A po tom reče drugome : a ti koliko si dužan ? A on reče : sto oka pšenice. I reče mu : uzmi pismo svoje i napiši osamdeset.

8. I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro učini ; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojemu naraštaju.

9. I ja vama kažem : načinite sebi prijatelje nepravednijem bogastvom, da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće.

10. Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran ; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran.

11. Ako dakle u nepravednom bogastvu vjerni ne biste, ko će vam u istinom vjerovati ?

12. I ako u tugjem ne biste vjerni, ko će vam dati vaše ?

13. Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti ; jer ili će na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili će jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogastvu.

14. A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci. i rugahu mu se.

15. I reče im : vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima ; ali Bog zna srca vaša ; jer što je u ljudi visoko, ono je mrzost pred Bogom.

16. Zakon i proroci su do Jovana ; odsele se carstvo Božije propovijeda jevanglijem, i svaki navaljuje da ugje u njega.

17. Lašnje je pak nebu i zemlji proći nego li jednoj titli iz zakona propasti.

18. Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu čini ; i koji se ženi puštenicom, preljubu čini.

19. Čovjek neki pak bješe bogat, koji se oblačашe u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se.

20. A bijaše jedan siromah, po imenu

Lazar, koji ležao je pred njegovijem vratima gnojav,

21. I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolazahu i lizahu gnoj njegov.

22. A kad umrije siromah, odnesoše ga angeli u naručje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga.

23. I u paklu kad bješe u mukama podiže oči svoje i ugleda iz daleka Avraama i Lazara u naručju njegovu,

24. I povikavši reče : oče Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoči u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se mučim u ovome plamenu.

25. A Avraam reče : sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se mučiš.

26. I preko svega toga postavljena je megju nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeći, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze.

27. Tada reče : molim te dakle, oče, da ga pošlješ kući oca mojega,

28. Jer imam pet braće : neka im posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto mučenja.

29. Reče mu Avraam : oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju.

30. A on reče : ne, oče Avraame! nego ako im dogje ko iz mrtvih pokajaće se.

31. A Avraam mu reče : ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane ne će vjerovati.

GLAVA 17.

A učenicima reče : nije moguće da ne dogju sablazni; ali teško onome s koga dolaze;

2. Bolje bi mu bilo da mu se vode nični kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh.

3. Čuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu.

4. I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dogje k tebi i reče : kajem se, oprosti mu.

5. I rekoše apostoli Gospodu : doimetni nam vjere.

6. A Gospod reče : kad biste imali

vjere koliko zrno gorušično, i rekli biste ovome dubu : iščupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas.

7. Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili čuva stoku pa kad dogje iz polja, reče mu : hodi brzo i sjedi za trpezu?

8. Nego ne kaže li mu : ugotovi mi da večeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij?

9. E da li će on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem.

10. Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjegnuto, govorite : mi smo zaludne sluge, jer učinismo što smo bili dužni činiti.

11. I kad igjaše u Jerusolim, on prolazao je izmegju Samarije i Galileje.

12. I kad ulazio je u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji stadoše izdaleka,

13. I podigoše glas govoreći : Isuse učitelju! pomiluj nas.

14. I vidjevši ih reče im : idite i pokazite se sveštenicima. I oni idući očištiše se.

15. A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povratio se hvaleći Boga iz glasa,

16. I pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samaritanin.

17. A Isus odgovarajući reče : ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica?

18. Kako se megju njima koji ne nagje da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tugjin?

19. I reče mu : ustani, idi; vjera tvoja pomozet će ti.

20. A kad ga upitaše fariseji : kad će doći carstvo Božije? odgovarajući reče im : carstvo Božije ne će doći da se vidi;

21. Niti će se kazati : evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama.

22. A učenicima reče : doći će vrijeme kad ćete zaželjeti da vidite jedan dan sina čovječijega, i ne ćete vidjeti.

23. I reći će vam : evo ovdje je, ili : eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite.

24. Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako će biti i sin čovječij u svoj dan.

25. Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga.

26. I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako će biti u dane sina čovječijega :

27. Jegjahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje ugre u kovčeg, i dogje potop i pogubi sve.

28. Tako kao što bi u dane Lotove : jegjahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, sagjahu, zidahu ;

29. A u dan kad izigje Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve.

30. Tako će biti i u onaj dan kad će se javiti sin čovječij.

31. U onaj dan koji se desi na krovu a pokušstvo njegovo u kući, neka ne silazi da ga uzme ; i koji *se desi* u polju, tako neka se ne vraća natrag.

32. Opominjite se žene Lotove.

33. Koji pogje da sačuva dušu svoju, izgubiće je ; a koji je izgubi, oživljeće je.

34. Kažem vam : u onu noć biće dva na jednome odru, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti ;

35. Dvije će mljeti zajedno, jedna će se uzeti a druga će se ostaviti ;

36. Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti a drugi će se ostaviti.

37. I odgovarajući rekoše mu : gdje, Gospode ? A on im reče : gdje je strвина onamo će se i orlovi skupiti.

GLAVA 18.

Kaza im pak i priču kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži,

2. Govoreći : u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stigjaše.

3. A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolazlaše k njemu govoreći : ne daj me mojemu suparniku.

4. I ne šćadijaše za dugo. A najposlije reče u sebi : ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim,

5. No budnći da mi dosagjuje ova udovica, odbraniću je, da mi jednako ne dolazi i ne dosagjuje.

6. Tada reče Gospod : čujte šta govori nepravedni sudija.

7. A kamo li Bog ne će odbraniti izbranih svojijih koji ga mole dan i noć ?

8. Kažem vam da će ih odbraniti brzo.

Ali sin čovječij kad dogje hoće li naći vjeru na zemlji ?

9. A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza priču ovu :

10. Dva čovjeka ugjoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik.

11. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako : Bože ! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi : hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik.

12. Postim dvaput u nedjelji ; dajem desetak od svega što imam.

13. A carinik izdaleka stajaše, i ne šćaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći : Bože ! milostiv budi meni grješnome ;

14. Kažem vam da ovaj otiđe opravan kući svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziće se ; a koji se sam ponižuje podignuće se.

15. Donošahu k njemu i djecu da ih se dotakne ; a kad vidješe učenici, zaprijetiše im.

16. A Isus dozvavši ih reče : pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im ; jer je takovijeh carstvo Božije.

17. I kažem vam zaista : koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne će ući u njega.

18. I zapita ga jedan knez govoreći : učitelju blagi ! šta da učinim da naslijedim život vječni ?

19. A Isus reče mu : što me zoveš blagijem ? niko nije blag osim jednoga Boga.

20. Zapovijesti znaš : ne čini prelju-be ; ne ubij ; ne ukradi ; ne svjedoči lažno ; poštuj oca svojega i mater svoju.

21. A on reče : sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

22. A kad to ču Isus reče mu : još ti jedno nedostaje : prodaj sve što imaš i razdaj siromasima ; i imaćeš blago na nebu ; i hajde za mnom.

23. A kad on ču to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat.

24. A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reče : kako je teško ući u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo !

25. Lakše je kamili proći roz iglene uši nego li bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni koji slušahu rekoše : ko se dakle može spasti ?

27. A on reče : što je u ljudi nemoćuće u Boga je moguće.

28. A Petar reče : eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo.

29. A on im reče : zaista vam kažem : nema ni jednoga koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega,

30. Koji ne će primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vječni.

31. Uze pak dvanaesticu i reče im : evo idemo gore u Jerusalem, i sve će se svršiti što su proroci pisali za sina čovječijega.

32. Jer će ga predati neznabošcima, i narugaće mu se, i ružiće ga, i popljavaće ga,

33. I biće ga, i ubiće ga; i treći dan ustaće.

34. I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza.

35. A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjegjaše kraj puta proseći.

36. A kad ču narod gdje prolazi zapita : šta je to ?

37. I kazaše mu da Isus Nazarećanin prolazi.

38. I povika govoreći : Isuse, sine Davidov! pomiluj me.

39. I priječahu mu oni što igjahu naprijed da učuti; a on još više vikaše : sine Davidov! pomiluj me.

40. A Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga

41. Govoreći : šta hoćeš da ti učinim ? A on reče : Gospode! da progledam.

42. A Isus reče : progledaj; vjera tvoja pomože ti.

43. I odmah progleda, i pogje za njim hvaleći Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

GLAVA 19.

I kad ugje u Jerihon i prolazaše kroz zanj,

2. I gle, čovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinički, i bješe bogat,

3. I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta;

4. I potrcavši naprijed, pope se na

dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proći.

5. I kad dogje Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reče mu : Zakheju! sigji brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kući.

6. I sigje brzo; i primi ga radujući se.

7. I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreći da grješnome čovjeku dogje u kuću.

8. A Zakhej stade i reče Gospodu : Gospode! evo pola imanja svojega dadeću siromasima, i ako sam koga zanio vratiću onoliko četvero.

9. A Isus mu reče : danas dogje spasenije kući ovoj; jer je i ovo sin Avramov.

10. Jer je sin čovječij došao da nagje i spase što je izgubljeno.

11. A kad oni to slušahu nastavi kazivati priču; jer bješe blizu Jerusalisa, i mišljahu da će se odmah javiti carstvo Božije.

12. Reče dakle : jedan čovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati.

13. Dozavavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reče im : trgujte dok se ja vratim.

14. I gragjani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći : ne ćemo da on caruje nad nama.

15. I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reče da dozovu one slugе kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio.

16. Tada dogje prvi govoreći : gospodaru! kesa tvoja donese deset kesa.

17. I reče mu : dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova.

18. I dogje drugi govoreći : gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa.

19. A on reče i onome : i ti budi nad pet gradova.

20. I treći dogje govoreći : gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i čuvao.

21. Jer sam se bojao tebe : jer si čovjek tvrd : uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao.

22. A gospodar mu reče : po tvojijem ču ti riječima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd čovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao :

23. Pa za što nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom?

24. I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa.

25. I rekoše mu : gospodaru! on ima deset kesa.

26. *A on im odgovori :* jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeće se od njega i ono što ima.

27. A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom.

28. I kazavši ovo pogje naprijed, i igjaše gore u Jerusolim.

29. I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od učenika svojijeh

30. Govoreći : idite u *to* selo prema vama, i kad ugijete u njega naći ćete magare privezano na koje nikakav čovjek nikad nije usjedao ; odriješite ga i dovedite.

31. I ako vas ko upita : za što drijesite ? ovako mu kažite : ono Gospodu treba.

32. A kad otidoše poslani, nagjoše kao što im kaza.

33. A kad oni drijesahu magare rekoše im gospodari od njega : za što drijesite magare?

34. A oni rekoše : ono Gospodu treba.

35. I dovedoše ga k Isusu, i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa.

36. A kad igjaše, prostirahu haljine svoje po putu.

37. A kad se približi već da sigje s gore Maslinske, poče sve mnoštvo učenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva čudesa što su vidjeli,

38. Govoreći : blagosloven car koji ide u ime Gospodnje! mir nebu i slava na visini!

39. I neki fariseji iz naroda rekoše mu : učitelju! zaprijeti učenicima svojijem.

40. I odgovarajući reče im : kažem vam : ako oni učute, kamenje će povikati.

41. I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim

42. Govoreći : kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj ! ali je sad sakriveno od očiju tvojijeh.

43. Jer će doći dani na tebe, i okružice te neprijatelji tvoji opkopima, i opkolice te, i obuzeće te sa sviju strana;

44. I razbiće tebe i djecu tvoju u tebi, i ne će ostaviti u tebi kamena na kamenu, za to što nijesi poznao vremena u kojemu si pohogjen.

45. I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu,

46. Govoreći im : u pismu stoji : dom moj dom je molitve, a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.

47. I ućaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenički i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube.

48. I ne nalažahu šta bi mu učinili; jer sav narod igjaše za njim, i slušahu ga.

GLAVA 20.

I kad on u jedan od onijeh dana ućaše narod u crkvi i propovijedaše jevangije, dogjoše glavari sveštenički i književnici sa starješinama,

2. I rekoše mu govoreći : kaži nam kakvom vlasti to činiš ? Ili ko ti je dao vlast tu ?

3. A *on* odgovarajući reče im : i ja ću vas upitati jednu riječ, i kažite mi :

4. Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi ?

5. A oni pomišljahu u sebi govoreći : ako rećemo s neba, reći će : za što mu dakle ne vjerovaste ?

6. Ako li rećemo : od ljudi, sav će nas narod pobiti kamenjem : jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok.

7. I odgovoriše : ne znamo otkuda.

8. A Isus im reče : ni ja vama ne ću kazati kakvom vlasti ovo činim.

9. A narodu poče kazivati priču ovu : jedan čovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena.

10. I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna.

11. I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna.

12. I posla opet trećega; a oni i onoga raniše, i istjeraše.

13. Onda reče gospodar od vinograda : šta ću činiti ? Da pošljem sina svojega

ljubaznoga : eda se kako zastide kad vide njega.

14. A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreći : ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje.

15. I izvedoše ga na polje iz vinograda i ubiše. Šta će dakle učiniti njima gospodar od vinograd ?

16. Doći će i pogubiće ove vinogradare, i daće vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše : ne dao Bog !

17. A on pogledavši na njih reče : šta znači dakle ono u pismu : kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla ?

18. Svaki koji padne na taj kamen razbiće se; a na koga on padne satriće ga.

19. I gledahu glavari sveštenički i književnici u onaj čas da dignu ruke nanj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu priču kaza.

20. I pažahu na njega, i poslaše vrebace, koji se gragjahu kao da su pobožni : ne bi li ga uhvatili u riječi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj.

21. I upitaše ga govoreći : učitelju ! znamo da pravo govoriš i učiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista učiš putu Božijemu :

22. Treba li nam ćesaru davati harač, ili ne ?

23. A on razumjevši njihovo lukavstvo reče im : šta me kušate ?

24. Pokažite mi dinar; čij je na njemu obraz i natpis ? A oni odgovarajući rekoše : ćesarev.

25. A on im reče : podajte dakle što je ćesarevo ćesaru, i što je Božije Bogu.

26. I ne mogoše riječi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše.

27. A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga

28. Govoreći : učitelju ! Mojsije nam napisa : ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu.

29. Bijaše sedam braće, i prvi uze ženu, i umrije bez djece ;

30. I uze drugi ženu, i on umrije bez djece ;

31. I treći je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe ;

32. A poslije sviju umrije i žena.

33. O vaskrseniju dakle koga će od njih biti žena ? jer je ona sedmorici bila žena.

34. I odgovarajući Isus reče im : djeca ovoga svijeta žene se i udaju ;

35. A koji se udostoje dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti će se ženiti ni udavati ;

36. Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao angeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija.

37. A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokazao kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva.

38. A Bog nije *Bog* mrtvih nego živih; jer su njemu svi živi.

39. A neki od književnika odgovarajući rekoše : učitelju ! dobro si kazao.

40. I već ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reče :

41. Kako govore da je Hristos sin Davidov ?

42. Kad sam David govori u psaltiru: reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane

43. Dok položim neprijatelje tvoje pod nožje nogama tvojima.

44. David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin ?

45. A kad sav narod slušaše, reče učenicima svojijem :

46. Čuvajte se od književnika, koji hoće da idu u dugačkim haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama ;

47. Koji jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni će još većma biti osugjeni.

GLAVA 21.

Pogledavši pak gore vidje bogate gdje među priloge svoje u haznu Božiju ;

2. A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte ;

3. I reče : zaista vam kažem : ova siromašna udovica metnu više od sviju :

4. Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše.

5. I kad neki govorahu za crkvu da je

ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reče :

6. Doći će dani u koje od svega što vidite ne će ostati ni kamen na kame-nu koji se ne će razmetnuti.

7. Zapitaše ga pak govoreći : učitelju! a kad će to biti? i kakav je znak kad će se to dogoditi?

8. A on reče : čuvajte se da vas ne prevare, jer će mnogi doći na ime moje govoreći : ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima.

9. A kad čujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada posljedak.

10. Tada im reče : ustaće narod na narod i carstvo na carstvo;

11. I zemlja će se tresti vrlo po svijetu, i biće gladi i pomori i strahote i veliki znaci biće na nebu.

12. A prije svega ovoga metnuće na vas ruke svoje i goniće *vas* i predavati u zbornice i u tamnice; vodiće *vas* pred careve i kraljeve imena mojega radi.

13. A to će vam se dogoditi za svjedočanstvo.

14. Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako ćete odgovarati :

15. Jer ću vam ja dati usta i premudrost kojoj se ne će moći protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici.

16. A predavaće vas i roditelji i braća i rogjaci i prijatelji; i pobiće *neke* od vas.

17. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi.

18. I dlaka s glave vaše ne će poginuti.

19. Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje.

20. A kad vidite da Jerusolim opkoli vojska onda znajte da se približilo *vrijeme* da opusti.

21. Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze *na polje*; i koji su na polju neka ne ulaze u njega :

22. Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano.

23. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu.

24. I pašće od oštrica mača, i odvešće se u ropstvo po svijem narodima; i Je-

rusalim će gaziti neznabošci dok se ne izvrše vremena neznabožaca.

25. I biće znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova.

26. Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju; jer će se i sile nebeske pokrenuti.

27. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

28. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše.

29. I kaza im priču : gledajte na smokvu i na sva drveća;

30. Kad vidite da već potjeraju, sami znate da je blizu ljeto.

31. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.

32. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.

33. Nebo i zemlja proći će, a riječi moje ne će proći.

34. Ali se čuvajte da kako vaša srea ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dogje iznenada.

35. Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji.

36. Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom čovječijim.

37. I danju učaše u crkvi, a noću izlažaše i noćivaše na gori koja se zove Maslinska.

38. I sav narod dolazaše iz jutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

GLAVA 22.

Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove pasha.

2. I gledahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda.

3. A sotona ugje u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice.

4. I otišavši govori s glavarima svešteničkijem i sa starješinama kako će im ga izdati.

5. I *oni* se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce.

6. I *on* se obreče, i tražaše zgodna

vremena da im ga preda tajno od naroda.

7. A dogje dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu;

8. I posla Petra i Jovana rekavši : idite ugotovite nam pashu da jedemo.

9. A oni mu rekoše : gdje hoćeš da ugotovimo?

10. A on im reče : eto kad ugjete u grad, srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim u kuću u koju on ugje,

11. I kažite domaćinu : učitelj veli : gdje je gostionica gdje ću jesti pashu s učenicima svojijem?

12. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite.

13. A oni otidoše i nagjoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu.

14. I kad dogje čas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim.

15. I reče im : vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam;

16. Jer vam kažem da je odsele ne ću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijem.

17. I uzevši čašu dade hvalu, i reče : uzmite je i razdijelite megju sobom;

18. Jer vam kažem da ne ću piti od roda vinogradskoga dok ne dogje carstvo Božije.

19. I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreći : ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo činite za moj spomen.

20. A tako i čašu po večeri, govoreći : ova je čaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva.

21. Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi.

22. I sin čovječij dakle ide kao što je urejeno; ali teško čovjeku onome koji ga izdaje!

23. I oni staše tražiti megju sobom koji bi dakle od njih bio koji će to učiniti.

24. A posta i prepiranje megju njima koji bi se držao megju njima da je najveći.

25. A on im reče : carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrotvori.

26. Ali vi nemojte tako : nego koji je najveći megju vama neka bude kao naj-

manji, i koji je starješina neka bude kao sluga.

27. Jer koji je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam megju vama kao sluga.

28. A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojijem napastima.

29. I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio :

30. Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izrailjevijskih.

31. Reče pak Gospod : Simone! Simone! evo vas iste sotona da bi vas činio kao pšenicu.

32. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.

33. A on mu reče : Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt ići.

34. A on reče : kažem ti, Petre! danas ne će zapjevati pijetao dok se triput ne odrečeš da me poznaješ.

35. I reče im : kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade? A oni rekoše : ništa.

36. A on im reče : ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož.

37. Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu : i megju zločince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se.

38. A oni rekoše : Gospode! evo ovdje dva noža. A on im reče : dosta je.

39. I iziđavši otide po običaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše učenici njegovi.

40. A kad dogje na mjesto reče im : molite se Bogu da ne padnete u napast.

41. I sam odstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu

42. Govoreći : oče! kad bi htio da proneseš ovu čašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude.

43. A angjeo mu se javi s neba, i krijepi ga.

44. I budući u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju.

45. I ustavši od molitve dogje k uče-

nicima svojijem, i nagje ih a oni spavaju od žalosti,

46. I reče im : što spavate ? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast.

47. Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, igjaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijasha dao znak : koga cjelivam onaj je.

48. A Isus mu reče : Juda ! zar cjelivom izdaješ sina čovječijega ?

49. A kad oni što bijahu s njim vidješe šta će biti, rekoše mu : Gospode ! da bijemo nožem ?

50. I udari jedan od njih slugu poglavara svešteničkoga, i odsiječe mu desno uho.

51. A Isus odgovarajući reče : ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga.

52. A glavarima svešteničkijem i vojvodama erkvenijem i starješinama koji bijahu došli nanj reče Isus : zar kao na hajduka izigjoste s noževima i s koljem da me uhvatite ?

53. Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene ; ali je sad vaš čas i oblast tame.

54. A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara svešteničkoga. A Petar igjaše za njim izdaleka.

55. A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjegjahu zajedno, i Petar sjegjaše među njima.

56. Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši nanj reče : i ovaj bješe s njim.

57. A on ga se odreče govoreći : ženo ! ne poznajem ga.

58. I malo za tijem vidje ga drugi i reče : i ti si od njih. A Petar reče : čovječe ! nijesam.

59. I pošto progje oko jednoga saha-ta drugi neko potvrgjivaše govoreći : zaista i ovaj bješe s njim ; jer je Galilejac.

60. A Petar reče : čovječe ! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao.

61. I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu riječi Gospodnje kako mu reče : prije nego pijetao zapjeva odreći ćeš me se tripot.

62. I izišavši na polje plaka gorko.

63. A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga.

64. I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreći : proroci ko te udari ?

65. I druge mnoge hule govorahu nanj.

66. I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud

67. Govoreći : jesi li ti Hristos ? kaži nam. A on im reče : ako vam i kažem, ne ćete vjerovati.

68. A ako vas i zapitam, ne ćete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti.

69. Odsele će sin čovječij sjediti s desne strane sile Božije.

70. Svi pak rekoše : ti li si dakle sin Božij ? A on im reče : vi kažete da sam ja.

71. A oni rekoše : šta nam trebaju više svjedočanstva ? jer sami čusmo iz usta njegovijeh.

GLAVA 23.

I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu.

2. I počeo ga tužiti govoreći : ovoga nagjosmo da otpagjuje narod naš, i zabranjuje davati cesaru danak, i govori da je on Hristos car.

3. A Pilat ga zapita : ti li si car Judejski ? A on odgovarajući reče mu : ti kažeš.

4. A Pilat reče glavarima svešteničkijem i narodu : ja ne nalazim nikakve krivice na ovom čovjeku.

5. A oni navaljivahu govoreći : on buni ljude nećeći po svoj Judeji počevši od Galileje dovde.

6. A Pilat čuvši za Galileju zapita : zar je on Galilejac ?

7. I razumjevši da je iz područja Irodova posla ga Irodu, koji takogjer bijaše u Jerusalmu onijeh dana.

8. A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo ; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da će vidjeti od njega kako čudo.

9. I pita ga mnogo koje za što ; ali mu on ništa ne odgovori.

10. A glavari sveštenički i književnici stajahu, i jednako tužahu ga.

11. A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuče

mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu.

12. I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod megju sobom; jer prije bijahu u zavadi.

13. A Pilat saznavši glavare svešteničke i knezove i narod

14. Reče im : dovedoste mi ovoga čovjeka kao koji narod otpagjuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom čovjeku ni jedne krivice što vi na njega govorite;

15. A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je učinio što bi zasluživalo smrt.

16. Daklem da ga izbijem pa da pustim.

17. A trebaše o svakom prazniku *pashe* da im pusti po jednoga *suznja*.

18. Ali narod sav povika govoreći : uzmi ovoga, a pusti nam Varavu;

19. Koji bijaše bačen u tamnicu za nekakvu bunu učinjenu u gradu i za krv.

20. A Pilat opet reče da bi on htio pustiti Isusa.

21. A oni vikahu govoreći : raspni ga, raspni.

22. A on im treći put reče : kakvo je dakle on zlo učinio? ja ništa na njemu ne nagjoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim.

23. A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlađa vika njihova i glavara svešteničkijeh.

24. I Pilat presudi da bude kao što oni ištu.

25. I pusti onoga što iskahu, koji bješe bačen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju.

26. I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji igjaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom.

27. A za njim igjaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim.

28. A Isus obazrevši se na njih reče : kćeri Jerusalamске! ne plačite za mnom, nego plačite za sobom i za djecom svojom.

29. Jer gle, idu dani u koje će se reći : blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše.

30. Tada će početi govoriti gorama :

padnite na nas; i bregovima : pokrijte nas.

31. Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta će biti od suha?

32. Vogjahu pak i druga dva zločinca da pogube s njim.

33. I kad dogjoše na mjesto koje se zvaše koštunica, ondje razapeše njega i zločinca, jednoga s desne *strane* a drugoga s lijeve.

34. A Isus govoraše : oče! oprosti im; jer ne znadu šta čine. A dijeleći njegove haljine bacahu kocke.

35. I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreći : drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij.

36. A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu *k njemu* i davahu mu ocat,

37. I govorahu : ako si ti car Judejski pomози sam sebi.

38. A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grčikijem i Latinskijem i Jevrejskijem : ovo je car Judejski.

39. A jedan od obješenijeh zločinaca huljaše na njega govoreći : ako si ti Hristos pomози sebi i nama.

40. A drugi odgovarajući šutkaše ga i govoraše : zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osugjen tako?

41. I mi smo još pravedno *osugjeni*; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije učinio.

42. I reče Isusu : opomeni me se, Gospode! kad dogješ u carstvo svoje.

43. I reče mu Isus : zaista ti kažem : danas ćeš biti sa mnom u raju.

44. A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga.

45. I pomrča sunce, i zavjes crkveni razdrije se na pola.

46. I povikavši Isus iza glasa reče : oče! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu.

47. A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreći : zaista ovaj čovjek bješe pravednik.

48. I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijući se u prsi svoje.

49. A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo.

50. I gle, čovjek, po imenu Josif, savjetnik, čovjek dobar i pravedan,

51. (On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam čekaše carstva Božijega,

52. On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo.

53. I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isječen, u kome niko ne bijaše nikad metnut.

54. I dan bijaše petak, i subota o-svitaše.

55. A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za *Josifom*, i vidješe grob i kako se tijelo metnu.

56. Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

GLAVA 24.

A u prvi dan nedjeljni dogjoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke *druge žene* s njima;

2. Ali nagjoše kamen odvaljen od groba.

3. I ušavši ne nagjoše tijela Gospoda Isusa.

4. I kad se one čugjahu tome, gle, dva čovjeka staaše pred njima u sjajnijem haljinama;

5. A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im : što tražite živoga megu mrtvima ?

6. Nije ovdje, nego ustade : opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji,

7. Govoreći da sin čovječij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treći dan da ustane.

8. I opomenuše se riječi njegovijeh.

9. I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem.

10. A *to* bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima.

11. I njima se učiniše njihove riječi kao laž, i ne vjerovaše im.

12. A Petar ustavši otrča ka grobu, i natkučivši se vidje same haljine gdje leže, i otide, čudeći se u sebi šta bi.

13. I gle, dvojica od njih igjahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalema šeset potkališta i zvaše se Emaus.

14. I oni govorahu megu sobom o svima ovijem dogagajima.

15. I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i igjaše s njima.

16. A oči im se držahu da ga ne poznaše.

17. A *on* im reče : kakav je to razgovor koji imate megu sobom idući, i *što* ste neveseli ?

18. A jedan, po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu : zar si ti jedan od erkvara u Jerusalemu koji nijesi čuo šta je u njemu bilo ovijeh dana ?

19. I reče im : šta ? A oni mu rekoše : za Isusa Nazarećanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i *pred* svijem narodom ;

20. Kako ga predadoše glavari sveštenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga ?

21. A mi se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izrailja ; ali svrh svega toga ovo je danas treći dan kako to bi.

22. A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu,

23. I ne našavši tijela njegova dogjoše govoreći da su im se angjeli javili koji su kazali da je on živ.

24. I idoše jedni od našijeh na grob, i nagjoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe.

25. I on im reče : o bezumni i sporogaa srea za vjerovanje svega što govoriše proroci !

26. Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da ugje u slavu svoju ?

27. I počevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu.

28. I približiše se k selu u koje igjahu, i on činjaše se da hoće dalje da ide.

29. I *oni* ga ustavljahu govoreći : ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noć. I ugje s njima da noći.

30. I kad sjegjaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im.

31. Tada se njima otvoriše oči i poznaše ga. I njega nestade.

32. I *oni* govorahu jedan drugome : ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo ?

33. I ustavši onaj čas, vratiše se u Jerusolim, i nagjose u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima,

34. Koji govorahu : zaista ustade Gospod, i javi se Simonu.

35. I oni kazашe što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb.

36. A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade megju njima, i reče im : mir vam.

37. A oni se uplašiše, i poplašeni budući, mišljahu da vide duha.

38. I reče im : šta se plašite ? I za što *takove* misli ulaze u srea vaša ?

39. Vidite ruke moje i noge moje : ja sam glavom ; opipajte me i vidite ; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam.

40. I ovo rekavši pokazao im ruke i noge.

41. A dok oni još ne vjerovahu od radosti i čugjahu se reče im : imate li ovdje što za jelo ?

42. A oni mu daše komad ribe pečene, i meda u satu.

43. I uzevši izjede pred njima.

44. I reče im : ovo su riječi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u proročima i u psalmima.

45. Tada im otvori um da razumiju pismo.

46. I reče im : tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvih treći dan ;

47. I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijehâ po svijem narodima počevši od Jerusalisa.

48. A vi ste svjedoci ovome.

49. I gle, ja ću poslati obećanje oca svojega na vas ; a vi sjedite u gradu Jerusalmiskome dok se ne obučete u silu s visine.

50. I izvede ih na polje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih.

51. I kad ih blagosiljaše, odstupi od njih, i uznošase se na nebo.

52. I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusolim s velikom radošću.

53. I bijahu jednako u crkvi hvaleći i blagosiljajući Boga. Amin.

SVETO JEVANGJELJE PO JOVANU.

GLAVA 1.

U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ.

2. Ona bješe u početku u Boga.

3. Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo.

4. U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima.

5. I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze.

6. Posla Bog čovjeka po imenu Jovana.

7. Ovaj dogje za svjedočanstvo da svjedoči za vidjelo da svi vjeruju krozanj.

8. On ne bješe vidjelo, nego da svjedoči za vidjelo.

9. Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga čovjeka koji dolazi na svijet.

10. Na svijetu bješe, i svijet krozanj posta, i svijet ga ne pozna.

11. K svojim dogje, i svoji ga ne primiše.

12. A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo,

13. Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga.

14. I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine ; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca.

15. Jovan svjedoči za njega i više govoreći : ovaj bješe za koga rekoh : koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe.

16. I od punosti njegove mi svi uzemosmo blagodat za blagodaću.

17. Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista.

18. Boga niko nije vidio nikad : jednorodni sin koji je u naručju očinom, on ga javi.

19. I ovo je svjedočanstvo Jovanovo : kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju : ko si ti ?

20. I *on* prizna, i ne zataja, i prizna : ja nijesam Hristos.

21. I zapitaše ga : ko si dakle ? Jesi li Ilija ? I reče : nijesam. Jesi li prorok ? I odgovori : nijesam.

22. A *oni* mu rekoše : ko si ? da možemo kazati onima što su nas poslali : šta kažeš za sebe ?

23. Reče : ja sam glas onoga što više u pustinji : poravnite put Gospodnji ; kao što kaza Isaija prorok.

24. I bijahu poslanici od fariseja,

25. I zapitaše ga govoreći mu : za što dakle kršćavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni prorok ?

26. Odgovori im Jovan govoreći : ja kršćavam vodom, a među vama stoji koga vi ne znate.

27. On je onaj što će doći za mnom, koji bješe preda mnom ; kome ja nijesam dostojan odriješiti reménâ na obući njegovoj.

28. Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršćavaše.

29. A sjutra dan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reče : gle, jagnje Božije koje uze *na se* grijehe svijeta.

30. Ovo je *onaj* za koga ja rekoh : za mnom ide čovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe.

31. I ja ga ne znadoh : nego da se javi Izrailju za to ja dogjoh da krstim vodom.

32. I svjedoči Jovan govoreći : vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu.

33. I ja ga ne znadoh ; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reče : na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je *onaj* koji će krstiti Duhom svetijem.

34. I ja vidjeh i zasvjedočih da je ovaj sin Božij.

35. A sjutra dan opet stajaše Jovan i dvojica od učenika njegovijeh,

36. I vidjevši Isusa gdje ide, reče : gle, jagnje Božije.

37. I čuše ga oba učenika kad govoraše, i otiđoše za Isusom.

38. A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reče im : šta ćete ?

A oni mu rekoše : Ravi ! (koje znači : učitelju) gdje stojiš ?

39. I reče im : dogjite i vidite. I otiđoše, i vidješe gdje stajaše ; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata.

40. A jedan od dvojice koji čuše od Jovana i igjahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra ;

41. On nagje najprije brata svojega Simona, i reče mu : mi nagjosmo Mesiju, koje znači Hristos.

42. I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši nanj reče : ti si Simon, sin Jonin ; ti ćeš se zvati Kifa, koje znači Petar.

43. A sjutra dan namisli izići u Galileju, i nagje Filipa, i reče mu : hajde za mnom.

44. A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova.

45. Filip nagje Natanaila, i reče mu : za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nagjosmo *ga*, Isusa sina Josifova iz Nazareta.

46. I reče mu Natanailo : iz Nazareta može li biti što dobro ? Reče mu Filip : dogji i vigji.

47. A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reče za njega : evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva.

48. Reče mu Natanailo : kako me poznaješ ? Odgovori Isus i reče mu : prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom.

49. Odgovori Natanailo i reče mu : Ravi ! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev.

50. Odgovori Isus i reče mu : što ti kazah da te vidjeh pod smokvom za to vjeruješ ; vidjećeš više od ovoga.

51. I reče mu : zaista, zaista vam kažem : odsele ćete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu čovječijemu.

GLAVA 2.

I u treći dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova.

2. A pozvan bješe i Isus i učenici njegovi na svadbu.

3. I kad nesta vina, reče mati Isusova njemu : nemaju vina.

4. Isus joj reče : što je meni do tebe, ženo ? Još nije došao moj čas.

5. Reče mati njegova slugama : što-god vam reče učinite.

6. A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po *običaju* Jevrejskoga čišćenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra.

7. Reče im Isus : napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha.

8. I reče im : zahvatite sad, i nosite kumu. I odnesoše.

9. A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je (a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu), zovnu kum ženika,

10. I reče mu : svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rgjavije ; a ti si čuvao dobro vino doslije.

11. Ovo učini Isus početak čudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju ; i učenici njegovi vjerovali su ga.

12. Po tom sigje u Kapernaum, on i mati njegova, i braća njegova, i učenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana.

13. I blizu bješe pasha Jevrejska, i izigje Isus u Jerusolim.

14. I nagje u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu.

15. I načinivši bič od uzica, izгна sve iz crkve, i ovce i volove ; i mjenjačima prosu novce i stolove ispremeta ;

16. I reče onima što prodavahu golubove : nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega doma trgovačkoga.

17. A učenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji : revnost za kuću tvoju izjede me.

18. A Jevreji odgovarajući rekoše mu : kakav nam znak pokazuješ, da to možeš činiti ?

19. Isus odgovori i reče im : razvalite ovu crkvu i za tri dana ću je podignuti.

20. A Jevreji rekoše : četrdeset i šest godina gragjena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš ?

21. A on govoraše za crkvu tijela svojega.

22. A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se učenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovali su pismu i riječi koju reče Isus.

23. A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovali su u ime njegovo, videći čudesa njegova koja činjaše.

24. Ali Isus ne povjeravaše im sebe ; jer ih sve znadijaše,

25. I ne trebaše mu da ko svjedoči za čovjeka ; jer sam znadijaše šta bješe u čovjeku.

GLAVA 3.

Bijaše pak čovjek megju farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski.

2. Ovaj dogje k Isusu noću i reče mu : Ravi ! znamo da si ti učitelj od Boga došao ; jer niko ne može čudesa ovijeh činiti koja ti činiš ako nije Bog s njim.

3. Odgovori Isus i reče mu : zaista, zaista ti kažem : ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega.

4. Reče Nikodim njemu : kako se može čovjek roditi kad je star ? eda li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se ?

5. Odgovori Isus : zaista, zaista ti kažem : ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije.

6. Što je rođeno od tijela, tijelo je ; a što je rođeno od Duha, duh je.

7. Ne čudi se što ti rekoh : valja vam se nanovo roditi.

8. Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide ; tako je svaki čovjek koji je rođen od Duha.

9. Odgovori Nikodim, i reče mu : kako može to biti ?

10. Isus odgovori i reče mu : ti si učitelj Izrailjev, i to li ne znaš ?

11. Zaista, zaista ti kažem da *mi* govorimo što znamo, i svjedočimo što vidjesmo, i svjedočanstva našega ne primamo.

12. Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati ako vam kažem nebesko ?

13. I niko se ne pope na nebo osim koji sigje s neba, sin čovječij koji je na nebu.

14. I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovječij da se podigne,

15. Da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni :

16. Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jednorodnoga dao, da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.

17. Jer Bog ne posla sina svojega na

svijet da sudi svijetu, nešto da se svijet spase krozanj.

18. Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osugjen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega.

19. A sud je ovaj što vidjelo dogjena svijet, i ljudima omilje većma tama nego li vidjelo; jer njihova djela bijahu zla.

20. Jer svaki koji zlo čini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovijeh, jer su zla.

21. A ko istinu čini ide k vidjelu da se vide djela njegova, jer su u Bogu učinjena.

22. A po tom dogje Isus i učenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i kršćavaše.

23. A Jovan kršćavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolazahu te ih kršćavaše.

24. Jer još ne bijaše Jovan bačen u tamnicu.

25. Tada postade raspra megju učenicima Jovanovijem i Jevrejima oko čišćenja.

26. I dogjoše k Jovanu i rekoše mu : Ravi ! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedočio, evo on kršćava, i svi idu k njemu.

27. Jovan odgovori i reče : ne može čovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba.

28. Vi sami meni svjedočite da rekoh : ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim.

29. Ko ima nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošću raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispuni se.

30. Onaj treba da raste, a ja da se umaljujem.

31. Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je.

32. I što vidje i ču ono svjedoči; i svjedočanstva njegova niko ne prima.

33. Koji primi njegovo svjedočanstvo, potvrdi da je Bog istinit.

34. Jer koga Bog posla, *onaj* riječi Božije govori : jer Bog Duha ne daje na mjeru.

35. Jer otac ljubi sina, i sve daje u ruke njegove.

36. Ko vjeruje sina, ima život vječni ; a ko ne vjeruje sina, ne će vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu.

GLAVA 4.

Kad razumje dakle Gospod da su čuli fariseji da Isus više učenika dobija i kršćava nego Jovan

2. (Isus pak sam ne kršćavaše nego učenici njegovi),

3. Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju.

4. A valjalo mu je proći kroz Samariju.

5. Tako dogje u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu.

6. A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjegjaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata.

7. Dogje žena Samarjanka da zahvati vode; reče joj Isus : daj mi da pijem.

8. (Jer učenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.)

9. Reče mu žena Samarjanka : kako ti, Jevrejin budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima.

10. Odgovori Isus i reče joj : da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori : daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu.

11. Reče mu žena : Gospode ! ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok; odakle ćeš dakle uzeti vodu živu?

12. Eda li si ti veći od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova?

13. Odgovori Isus i reče joj : svaki koji pije od ove vode opet će ožednjeti;

14. A koji pije od vode koju ću mu ja dati ne će ožednjeti do vijeka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život vječni.

15. Reče mu žena : Gospode ! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu.

16. Reče joj Isus : idi zovni muža svojega, i dogji ovamo.

17. Odgovori žena i reče mu : nemam muža. Reče joj Isus : dobro si kazala : nemam muža;

18. Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala.

19. Reče mu žena : Gospode! vidim da si ti prorok.

20. Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalmu mjesto gdje se treba moliti.

21. Reče joj Isus : ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se ne ćete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalmu.

22. Vi ne znate čemu se molite; a mi znamo čemu se molimo : jer je spase-nije od Jevreja.

23. Ali ide vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoće takovijeh bogomoljaca.

24. Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole.

25. Reče mu žena : znam da će doći Mesija, koji se zove Hristos, kad on dogje kazaće nam sve.

26. Reče joj Isus : ja sam koji s tobom govorim.

27. I tada dogjoše učenici njegovi, i čugjahu se gdje govoraše sa ženom; ali ni jedan ne reče : šta hoćeš? ili šta govoriš s njom?

28. A žena ostavi sudove svoje i oti-de u grad i reče ljudima :

29. Hodite da vidite čovjeka koji mi kaza sve što sam učinila : da nije to Hristos?

30. Izigjoše dakle iz grada i pogjoše k njemu.

31. A učenici njegovi moljahu ga me-gju tijekom govoreći : Ravi! jedi.

32. A on im reče : ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate.

33. Tada učenici govorahu megju sobom : već ako mu ko donese da jede?

34. A on im reče : jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao.

35. Ne kažete li vi da su još četiri mjeseca pa će žetva prispjeti? Eto, velim vam : podignite oči svoje i vidite njive kako su žute za žetvu.

36. I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vječni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje;

37. Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje.

38. Ja vas poslao da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov ugjoste.

39. I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovalaše ga za besjedu žene

koja svjedočalaše : kaza mi sve što sam učinila.

40. Kad dogjoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana.

41. I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu.

42. A ženi govorahu : sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami čusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos.

43. A poslie dva dana izigje odande, i otiđe u Galileju;

44. Jer sam Isus svjedočalaše da prorok na svojoj postojbini nema časti.

45. A kad dogje u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što učini u Jerusalmu na praznik; jer i oni idoše na praznik.

46. Dogje pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev čovjek kojega sin bolovaše u Kaperaumu.

47. Ovaj čuvši da Isus dogje iz Judeje u Galileju, dogje k njemu i moljaše ga da sigje i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti.

48. I reče mu Isus : ako ne vidite znaka i čudesa ne vjerujete.

49. Reče mu carev čovjek : Gospode! sigji dok nije umrlo dijete moje.

50. Reče mu Isus : idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova čovjek riječi koju mu reče Isus, i pogje.

51. A odmah kad on silažalaše, gle, sre-toše ga sluge njegove i javiše mu govoreći : sin je tvoj zdrav.

52. Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu : juče u sedmom sahatu pusti ga groznica.

53. Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reče Isus : sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuća njegova.

54. Ovo opet drugo čudo učini Isus kad dogje iz Judeje u Galileju.

GLAVA 5.

A po tom bješe praznik Jevrejski, i izigje Isus u Jerusalm.

2. U Jerusalmu pak kod Ovčijeh vrata imabanja, kojase zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova,

3. U kojima ležalaše mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh koji čekahu da se zaljula voda;

4. Jer angjeo Gospodnji silažase u odregjeno vrijeme u banju i mućase vodu; i koji najprije ulažase pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu.

5. A ondje bijaše jedan čovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan.

6. Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je već odavno bolestan, reče mu: hoćeš li da budeš zdrav?

7. Odgovori mu bolesni: da, Gospode; *ali* nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dogjem drugi sigje prije mene.

8. Reče mu Isus: ustani uzmi odar svoj i hodi.

9. I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hogjaše. A taj dan bješe subota.

10. Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota, i ne valja ti odra nositi.

11. A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi.

12. A *oni* ga zapitaše: ko je taj čovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi?

13. A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu.

14. A po tom ga nagje Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne griješ, da ti ne bude gore.

15. A čovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli.

16. I za to gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjaše to u subotu.

17. A Isus im odgovaraše: otac moj doslije čini, i ja činim.

18. I za to još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i gragjaše se jednak Bogu.

19. A Isus odgovarajuć reče im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da otac čini; jer što on čini ono i sin čini onako;

20. Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam čini; i pokazao će mu veća djela od ovijeh da se vi čudite.

21. Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoće oživljuje.

22. Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud daje sinu.

23. Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao.

24. Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.

25. Zaista, zaista vam kažem: ide čas, i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas sina Božijega, i čuvši oživjeti.

26. Jer kako što otac ima život u sebi, tako daje i sinu da ima život u sebi;

27. I daje mu vlast da i sud čini, jer je sin čovječij.

28. Ne divite se ovome, jer ide čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega.

29. I izići će koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda.

30. Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako čujem *onako* sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao.

31. Ako ja svjedočim za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito.

32. Ima drugi koji svjedoči za mene; i znam da je istinito svjedočanstvo što svjedoči za mene.

33. Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoči vam za istinu;

34. A ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete.

35. On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše; a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju.

36. Ali ja imam svjedočanstvo veće od Jovanova; jer poslovi koje mi daje otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoče za mene da me otac posla.

37. I otac koji me posla sam svjedoči za mene. Ni glasa njegova kad čujete ni lica njegova vidjeste;

38. I riječi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla.

39. Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene.

40. I ne ćete da dogijete k meni da imate život.

41. Ja ne primam slave od ljudi.

42. Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi.

43. Ja dogjoh u ime oca svojega i ne primamete me; ako drugi dogje u ime svoje, njega ćete primiti.

44. Kako vi možete vjerovati kad primamete slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite?

45. Ne mislite da ću vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate.

46. Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene.

47. A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako ćete vjerovati mojijem riječima?

GLAVA 6.

Po tom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade.

2. I za njim igjaše mnoštvo naroda, jer vigjahu čudesa njegova koja činjaše na bolesnicima.

3. A Isus izigje na goru, i ondje sjegjaše s učenicima svojijem.

4. A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski.

5. Podignuvši dakle Isus oči, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje ćemo kupiti hljeba da ovi jedu?

6. A ovo govoraše kušajući ga, jer sam znadijaše šta će činiti.

7. Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne.

8. Reče mu jedan od učenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra:

9. Ovdje ima jedno momče koje ima pet hljebova ječmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet!

10. A Isus reče: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada.

11. A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade učenicima, a učenici onima koji bijahu posagjeni; tako i od riba koliko htješe.

12. I kad se nasitiše, reče učenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne.

13. I skupiše, i napuniše dvanaest ko-

tarica komada od pet hljebova ječmenijeh što preteče iza onijeh što su jeli.

14. A ljudi vidjevši čudo koje učini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji *treba* da dogje na svijet.

15. A kad razumje Isus da hoće da dogju da ga uhvate i da ga učine carem, otide opet u goru sam.

16. A kad bi u veče sigioše učenici njegovi na more,

17. I ugjoše u lagju, i pogjoše preko mora u Kapernaum. I već se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima.

18. A more se podizaše od velikoga vjetra.

19. Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potrkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do lagje, i uplašise se.

20. A on im reče: ja sam; ne bojte se.

21. Onda ga s radosti uzeše u lagju; i odmah lagja bi na zemlji u koju igjahu.

22. Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da lagje druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju ugjoše učenici njegovi, i da ne ugje Isus s učenicima svojijem u lagju nego sami učenici njegovi otidoše,

23. A druge lagje iz Tiverijade dogjoše blizu *onog* mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu,

24. Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni učenika njegovijeh, ugjoše i oni u lagje, i dogjoše u Kapernaum da traže Isusa.

25. I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo?

26. Isus im odgovori i reče: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što čudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se.

27. Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vječni život, koje će vam dati sin čovječij, jer ovoga potvrdi otac Bog.

28. A oni mu rekoše: šta ćemo činiti da radimo djela Božija?

29. Odgovori Isus i reče im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla.

30. A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti?

31. Ocevi naši jedoše mannu u pusti-

nji, kao što je napisano : hljeb s neba dade im da jedu.

32. Tada im reče Isus : zaista, zaista vam kažem : Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba ;

33. Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu.

34. Tada mu rekoše : Gospode ! daj nam svagda taj hljeb.

35. A Isus im reče : ja sam hljeb života : koji meni dolazi ne će ogladnjeti, i koji mene vjeruje ne će nikad ožednjeti.

36. Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete.

37. Sve što meni daje otac k meni će doći ; i koji dolazi k meni ne će *ga* istjerati na polje.

38. Jer sigjoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju oca koji me posla.

39. A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnemu posljednji dan.

40. A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vječni ; i ja ću ga vaskrsnuti u posljedni dan.

41. Tada vikahu Jevreji na njega što reče : ja sam hljeb koji sigje s neba.

42. I govorahu : nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater ? kako dakle on govori : ja sigjoh s neba ?

43. Onda Isus odgovori i reče im : ne vičite megju sobom.

44. Niko ne može doći k meni ako ga ne dovuče otac koji me posla ; i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan.

45. U prorocima stoji napisano : i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od oca i nauči, doći će k meni.

46. Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga : on vidje oca.

47. Zaista, zaista vam kažem : koji vjeruje mene ima život vječni.

48. Ja sam hljeb života.

49. Ocevi vaši jedoše mannu u pustinji, i pomriješe.

50. Ovo je hljeb koji silazi s neba : da koji od njega jede ne umre.

51. Ja sam hljeb živi koji sigje s neba ; koji jede od ovoga hljeba življeće va vijek ; i hljeb koji ću ja dati tijelo je moje, koje ću dati za život svijeta.

52. A Jevreji se prepirahu megju sobom govoreći : kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo ?

53. A Isus im reče : zaista, zaista vam kažem : ako ne jedete tijela sina čovječijega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi.

54. Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vječni, i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan :

55. Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piće.

56. Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu.

57. Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi ; i koji jede mene i on će živjeti mene radi.

58. Ovo je hljeb koji sigje s neba : ne kao što vaši ocevi jedoše mannu, i pomriješe ; koji jede hljeb ovaj življeće va vijek.

59. Ovo reče u zbornici kad ućaše u Kapernaumu.

60. Tada mnogi od učenika njegovijeh koji slušahu rekoše : ovo je tvrda besjeda ! ko je može slušati ?

61. A Isus znajući u sebi da učenici njegovi viču na to, reče im : zar vas ovo sablažnjava ?

62. A kad vidite sina čovječijega da odlazi gore gdje je prije bio ?

63. Duh je ono što oživljava ; tijelo ne pomaže ništa. Riječi koje vam ja rekoh duh su i život su.

64. Ali imaju neki megju vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od početka koji su što ne vjeruju, i ko će ga izdati.

65. I reče : za to vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od oca mogega.

66. Od tada mnogi od učenika njegovijeh otiđoše natrag, i više ne igjahu s njim.

67. A Isus reče dvanaestorici : da ne ćete i vi otići ?

68. Tada mu odgovori Simon Petar : Gospode ! kome ćemo ići ? Ti imaš riječi vječnoga života.

69. I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga.

70. Isus im odgovori : ne izbrah li ja vas dvanaesticu, i jedan je od vas gjavo ?

71. A govoraše za Judu Simonova Is-

kariota, jer ga on šćaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

GLAVA 7.

I po tom hogjaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šćadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju.

2. Bijaše pak blizu praznik Jevrejski gragjenje sjenica.

3. Tada mu rekoše braća njegova : i zigji odavde i idi u Judeju, da i učenici tvoji vide djela tvoja koja činiš;

4. Jer niko ne čini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to činiš javi sebe svijetu.

5. Jer ni braća njegova ne vjerovahu ga.

6. Tada im reče Isus : vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo.

7. Ne može svijet mrziti na vas : a na mene mrzi, jer ja svjedočim zanj da su djela njegova zla.

8. Vi izigjite na praznik ovaj : ja još ne ću izići na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo.

9. Rekavši im ovo osta u Galileji.

10. A kad izigjoše braća njegova na praznik, tada i sam izigje, ne javno nego kao tajno.

11. A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu : gdje je on ?

12. I bijahu zanj mnoge raspre u narodu : jedni govorahu da je dobar, a drugi : nije, nego vara narod.

13. Ali niko ne govoraše javno zanj od straha Jevrejskoga.

14. Ali odmah u polovini praznika izigje Isus u crkvu i učaše.

15. I divljahu se Jevreji govoreći : kako ovaj zna knjige a nije se učio ?

16. Tada im odgovori Isus i reče : moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao.

17. Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumjeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim.

18. Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži ; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde.

19. Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu ? Za što tražite da me ubijete ?

20. Odgovori narod i reče : je li gjavo u tebi ? ko traži da te ubije ?

21. Odgovori Isus i reče im : jedno djelo učinih i svi se divite tome.

22. Mojsije vam dade da se obrezujete (ne kao da je od Mojsija nego od otaca); i u subotu obrezujete čovjeka.

23. Ako se čovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega čovjeka iscijelih u subotu ?

24. Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite.

25. Tada govorahu neki od Jerusalemljana : nije li to onaj kojega traže da ubiju ?

26. I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele : da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos ?

27. Ali ovoga znamo od kuda je ; a Hristos kad dogje, niko ne će znati otкуда je.

28. Tada Isus povika u crkvi učeći i reče : i mene poznajete i znate otkuda sam ; i sam od sebe ne dogjoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate.

29. Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla.

30. Tada gledahu da ga uhvate ; i niko ne metnu nanj ruke, jer još ne bješe došao čas njegov.

31. A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu : kad dogje Hristos eda li će više čudesa činiti nego ovaj što čini ?

32. Čuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenički sluge da ga uhvate.

33. Tada reče Isus : još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla.

34. Tražićete me i ne ćete me naći ; i gdje sam ja vi ne možete doći.

35. A Jevreji rekoše megu sobom : kuda će ovaj ići da ga mi ne nagjemo ? Ne će li ići megu rastrkane Grke, i Grke učiti ?

36. Šta znači ova riječ što reče : tražićete me i ne ćete me naći ; i gdje sam ja vi ne možete doći ?

37. A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreći : ko je žedan neka dogje k meni i pije.

38. Koji me vjeruje, kao što pismo reče, iz njegova tijela poteći će rijeke žive vode.

39. A ovo reče za Duha kojega poslije

primiše oni koji vjeruju u ime njegovo : jer Duh sveti još ne bješe *na njima*, jer Isus još ne bješe proslavljen.

40. A mnogi od naroda čuši ove riječi govorahu : ovo je zaista prorok.

41. Drugi govorahu : ovo je Hristos. A jedni govorahu : zar će Hristos iz Galileje doći ?

42. Ne каза li pismo da će Hristos doći od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David ?

43. Tako raspra postade u narodu njegova radi.

44. A neki od njih šćadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku nanj.

45. Dogjoše pak slugе ka glavarima svešteničkijem i farisejima; i oni im rekoše : za što ga ne dovedoste ?

46. A slugе odgovoriše : nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek.

47. Tada im odgovoriše fariseji : zar se i vi prevariste ?

48. Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja ?

49. Nego narod ovaj, koji ne zna zakonа, proklet je.

50. Reče im Nikodim što dolazi k njemu noću, koji bješe jedan od njih :

51. Eda li zakon naš sudi čovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta čini ?

52. Odgovoriše mu i rekoše : nijesi li ti iz Galileje ? Razgledaj i vigji da prorok iz Galileje ne dolazi.

53. I otidoše svaki svojoj kući.

GLAVA 8.

A Isus otide na goru Maslinsku.

2. A u jutru opet dogje u crkvu, i sav narod igjaše k njemu; i sjedavši učaše ih.

3. A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaćenu u preljubi, i postavivši je na srijedu

4. Rekoše mu : učitelju ova je žena uhvaćena sad u preljubi;

5. A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš ?

6. Ovo pak rekoše kušajući ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji (ne gledajući na njih).

7. A kad ga jednako pitahu, ispravi se

i reče im : koji je među vama bez grijehа neka najprije baci kamen na nju.

8. Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji.

9. A kad oni *to* čuše, i pokarani budući od svoje savjesti izlažahu jedan za drugim počevši od starješina do posljednjih; i osta Isus sam i žena stojeći na srijedi.

10. A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši ni jednoga do samu ženu, reče joj : ženo! gdje su oni što te tužahu ? Ni jedan te ne osudi ?

11. A ona reče : ni jedan, Gospode ! A Isus joj reče : ni ja te ne osugljuem; idi, i odele više ne griješi.

12. Isus im pak opet reče : ja sam vidjelo svijetu : ko ide za mnom ne će hoditi po tami, nego će imati vidjelo života.

13. Tada mu rekoše fariseji : ti sam za sebe svjedočiš : svjedočanstvo tvoje nije istinito.

14. Isus odgovori i reče im : ako ja svjedočim sam za sebe istinito je svjedočanstvo moje : jer znam otkuda dogjoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem.

15. Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome.

16. I ako sudim ja, sud je moj prav : jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla.

17. A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedočanstvo dvojice ljudi istinito.

18. Ja sam koji svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene otac koji me posla.

19. Tada mu govorahu : gdje je otac tvoj ? Isus odgovori : ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega.

20. Ove riječi reče Isus kod hazne Božije kad učaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao čas njegov.

21. A Isus im opet reče : ja idem, i tražićete me; i pomrijećete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doći.

22. Tada rekoše Jevreji : da se ne će sam ubiti, što govori : kud ja idem vi ne možete doći ?

23. I reče im : vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta.

24. Tako vam kazah da ćete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijećete u grijesima svojima.

25. Tada mu govorahu: ko si ti? I reče im Isus: početak, kako vam i kažem.

26. Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što čuh od njega.

27. Ne razumješe dakle da im govoraše za oca.

28. A Isus im reče: kad podignete sina čovječijega, onda ćete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne činim; nego kako me nauči otac moj onako govorim.

29. I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda činim što je njemu угодно.

30. Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovalaše.

31. Tada Isus govoraše onijem Jevrejima koji mu vjerovalaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista ćete biti učenici moji,

32. I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti.

33. Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti?

34. Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini grijeh rob grijehu.

35. A rob ne ostaje u kući va vijek, sin ostaje va vijek.

36. Ako vas dakle sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni.

37. Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane.

38. Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako činite što vidjeste od oca svojega.

39. Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reče: kad biste vi bili djeca Avraamova, činili biste djela Avraamova.

40. A sad gledate mene da ubijete, čovjeka koji vam istinu kazah koju čuh od Boga: tako Avraam nije činio.

41. Vi činite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga.

42. A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga izigjoh i dogjoh; jer ne dogjoh sam od sebe, nego me on posla.

43. Za što ne razumijete govora mogega? Jer ne možete riječi mojijeh da slušate.

44. Vaš je otac gjavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži.

45. A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim.

46. Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, za što mi vi ne vjerujete?

47. Ko je od Boga riječi Božije sluša; za to vi ne slušate, jer nijeste od Boga.

48. Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je gjavo u tebi?

49. Isus odgovori: u meni gjavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite.

50. A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi.

51. Zaista, zaista vam kažem: ko održi riječ moju ne će vidjeti smrti do vijeka.

52. Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je gjavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govoriš: ko održi riječ moju ne će okusiti smrti do vijeka.

53. Eda li si ti veći od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš?

54. Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog.

55. I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako rečem da ga ne znam biću laža kao vi. Nego ga znam, i riječ njegovu držim.

56. Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se.

57. Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio?

58. A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio.

59. Tada uzeše kamenje da bace nanj;

a Isus se sakri, i izigje iz erkve pro-
šavši izmegju njih i otide tako.

GLAVA 9.

I prolazeći vidje čovjeka slijepa od ro-
gjenja.

2. I zapitaše ga učenici njegovi govo-
reći : Ravi ! ko sagriješi, ili ovaj ili ro-
ditelji njegovi, te se rodi slijep ?

3. Isus odgovori : ni on sagriješi ni
roditelji njegovi, nego da se jave djela
Božija na njemu.

4. Meni valja raditi djela onoga koji
me posla dok je dan : doći će noć kad
niko ne može raditi.

5. Dok sam na svijetu vidjelo sam
svijetu.

6. Rekavši ovo pljunu na zemlju i na-
čini kao od pljuvanke, i pomaza kalom
oči slijepome,

7. I reče mu : idi umij se u banji Si-
loamskoj (koje znači poslan). Otide da-
kle i umi se, i dogje gledajući.

8. A susjedi i koji ga bijahu vidjeli
prije da bješe slijep govorahu : nije li
ovo onaj što sjegjaše i prošashe ?

9. Jedni govorahu : on je ; a drugi :
nalik je nanj. A on govoraše : ja sam.

10. Tada mu govorahu : kako ti se
otvoriše oči ?

11. On odgovori i reče : čovjek koji
se zove Isus načini kao, i pomaza oči
moje, i reče mi : idi u banju Siloamsku
i umij se. A kad otidoh i umih se, pro-
gledah.

12. Tada mu rekoše gdje je on ? Re-
če : ne znam.

13. Tada ga povedoše k farisejima, o-
noga što bješe nekad slijep.

14. A bješe subota kad načini Isus
kao i otvori mu oči.

15. Tada ga opet pitahu i fariseji ka-
ko progleda. A on im reče : kao metnu
mi na oči, i umih se, i vidim.

16. Tada govorahu neki od fariseja :
nije ovaj čovjek od Boga, jer ne svet-
kuje subote. Drugi govorahu : kako mo-
že čovjek grješan takova čudesa činiti ?
I posta raspra megju njima.

17. Rekoše dakle opet slijepcu : šta
veliš ti za njega što ti otvori oči tvoje ?
A on reče : prorok je.

18. Tada Jevreji ne vjerovaše za nje-
ga da bješe slijep i progleda, dok ne
dozvaše roditelje onoga što je progledao,

19. I zapitaše ih govoreći : je li ovo
vaš sin za koga vi govorite da se rodi
slijep ? kako dakle sad vidi ?

20. A roditelji njegovi odgovoriše im
i rekoše : znamo da je ovo sin naš, i da
se rodi slijep ;

21. A kako sad vidi ne znamo ; ili ko
mu otvori oči mi ne znamo ; on je ve-
liki, pitajte njega neka sam kaže za sebe.

22. Ovo rekoše roditelji njegovi, jer
se bojahu Jevreja ; jer se Jevreji bijahu
dogovorili da bude odlučan od zbornice
ko ga prizna za Hrista.

23. Za to rekoše roditelji njegovi : on
je veliki, pitajte njega.

24. Tada po drugi put dozvaše čovje-
ka koji je bio slijep, i rekoše mu : po-
daj Bogu slavu ; mi znamo da je čovjek
ovaj grješan.

25. A on odgovori i reče : je li grje-
šan ne znam ; samo znam da ja bijah
slijep, a sad vidim.

26. Tada mu opet rekoše : šta ti uči-
ni ? kako otvori oči tvoje ?

27. Odgovori im : ja vam već kazah,
i ne slušaste ; šta ćete opet slušati ? Već
ako i vi hoćete učenici njegovi da bu-
dete ?

28. A oni ga ukoriše, i rekoše mu : ti
si učenik njegov, a mi smo učenici Mojsi-
jevi.

29. Mi znamo da s Mojsijem govori
Bog ; a ovoga ne znamo otkuda je.

30. Čovjek odgovori i reče im : to i
jest za čudo, što vi ne znate otkuda je
a on otvori oči moje.

31. A znamo da Bog ne sluša grješni-
ka ; nego ako ko poštuje Boga i volju
njegovu tvori onoga sluša.

32. Od kako je svijeta nije čuveno da
ko otvori oči rođenom slijepcu.

33. Kad on ne bi bio od Boga ne bi
mogao ništa činiti.

34. Odgovoriše i rekoše mu : ti si se
rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da
učiš ? I istjeraše ga na polje.

35. Ču Isus da ga istjeraše na polje ;
i našavši ga reče mu : vjeruješ li ti si-
na Božijega ?

36. On odgovori i reče : a koje je, Go-
spode, da ga vjerujem ?

37. A Isus mu reče : i vidio si ga, i
koji govori s tobom on je.

38. A on reče : vjerujem, Gospode ! I
pokloni mu se.

39. I reče Isus : ja dogjoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi.

40. I čuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoše mu : eda li smo i mi slijepi?

41. Reče im Isus : kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha; a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

GLAVA 10.

Zaista, zaista vam kažem : ko ne ulazi na vrata u tor ovčij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk;

2. A koji ulazi na vrata jest pastir ovcima :

3. Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih;

4. I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.

5. A za tugjinom ne će da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tugjega.

6. Ovu priču kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza.

7. Tada im reče Isus opet : zaista, zaista vam kažem : ja sam vrata k ovcima.

8. Svi koliko ih god dogje prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušale.

9. Ja sam vrata; ko ugje kroza me spašće se, i ući će i izići će, i pašu će naći.

10. Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi : ja dogjoh da imaju život i izobilje.

11. Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce,

12. A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi : i vuk razgrabi ovce i raspudi ih;

13. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce.

14. Ja sam pastir dobri, i znam svoje, i moje mene znaju.

15. Kao što mene zna otac i ja znam oca : i dušu svoju polažem za ovce.

16. I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i čuće glas moj, i biće jedno stado i jedan pastir.

17. Za to me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem.

18. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je, i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega.

19. Tada opet postade raspra meju Jevrejima za ove riječi.

20. Mnogi od njih govorahu : u njemu je gjavo, i poludio je; šta ga slušate?

21. Drugi govorahu : ove riječi nijesu ludoga : zar može gjavo slijepima oči otvoriti?

22. A bijaše tada praznik obnobljenja u Jerusalimu, i bješe zima.

23. I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomunovu.

24. A Jevreji ga opkoliše, i govorahu mu : dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno.

25. Isus im odgovori : ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoče za me.

26. Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojih ovaca, kao što vam kazah.

27. Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu.

28. I ja ću im dati život vječni, i nikad ne će izginuti, i niko ih ne će oteti iz ruke moje.

29. Otac moj koji mi ~~ih~~ dade veći je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojega.

30. Ja i otac jedno smo.

31. A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju.

32. Isus im odgovori : mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onijeh djela bacate kamenje na me?

33. Odgovoriše mu Jevreji govoreći : za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, čovjek budući, gradiš se Bog.

34. Isus im odgovori : ne stoji li napisano u zakonu vašemu : ja rekoh : bogovi ste?

35. Ako one nazva bogovima kojima riječ Božija bi, i pismo se ne može pokvariti;

36. Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet : hulu na Boga govoriš, što rekoh : ja sam sin Božij?

37. Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi.

38. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu.

39. Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmače iz ruku.

40. I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršćavaše; i osta ondje.

41. I mnogi dogjoše k njemu i govoraahu : Jovan ne učini ni jednoga čuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe.

42. I mnogi vjerovalaše ga ondje.

GLAVA 11.

Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanijske iz sela Marije i Marte sestre njezine.

2. (A Marija, koje brat Lazar bolovao, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noga njegove svojom kosom.)

3. Onda poslaše sestre k njemu govoreći : Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je.

4. A kad ču Isus, reče : ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje.

5. A Isus ljubljaoše Martu i sestru njezinu i Lazara.

6. A kad ču da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe.

7. A po tom reče učenicima : hajdemo opet u Judeju.

8. Učenici mu rekoše : Ravi! sad Judejci šćadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoćeš da ideš onamo?

9. Isus odgovori : nije li dvanaest satiha u danu? ko danju ide ne spotiče se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta;

10. A ko ide noću spotiče se, jer nema vidjela u njemu.

11. Ovo kaza, i po tom reče im : Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim.

12. Onda mu rekoše učenici njegovi : Gospode! ako je zaspao, ustae.

13. A Isus im reče za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna.

14. Tada im Isus kaza upravo : Lazar umrije.

15. I milo mi je vas radi što nijesam

bio onamo da vjerujete : nego hajdemo k njemu.

16. Onda Toma, koji se zvaše Bliznac, reče učenicima : hajdemo i mi da pomremo s njim.

17. A kad dogje Isus, nagje ga a on već četiri dana u grobu.

18. (A Vitanijska bješe blizu Jerusalema oko petnaest potkališta.)

19. I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem.

20. Kad Marta dakle ču da Isus ide, izigje predanj, a Marija sjegjaše doma.

21. Onda reče Marta Isusu : Gospode! da si bio ovdje ne bi moj brat umr'o.

22. A i sad znam da što zaišteš u Boga daće ti Bog.

23. Isus joj reče : brat će tvoj ustati.

24. Marta mu reče : znam da će ustati o vaskrseniju, u posljednji dan.

25. A Isus joj reče : ja sam vaskrsenije i život : koji vjeruje mene ako i umre življeće.

26. I ni jedan koji živi i vjeruje mene ne će umrijeti va vijek. Vjeruješ li ovo?

27. Reče mu : da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dogje na svijet.

28. I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreći : učitelj je došao, i zove te.

29. A ona kako ču, usta brzo i otide k njemu;

30. Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga sreće Marta.

31. A Judejci onda koji bijahu s njom u kući i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i izigje, pogjoše za njom govoreći da ide na grob da plače onamo.

32. A Marija kako dogje gde bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreći mu : Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umr'o moj brat.

33. Onda Isus kad je vidje gdje plače, i gdje plaču Judejci koji dogjoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan.

34. I reče : gdje ste ga metnuli? Rekoše mu : Gospode! hajde da vidiš.

35. Udariše suze Isusu.

36. Onda Judejci govorahu : gledaj kako ga ljubljao.

37. A neki od njih rekoše : ne mogaše li ovaj koji otvori oči slijepcu učiniti da i ovaj ne umre?

38. A Isus opet se zgrozi u sebi, i dogje na grob; a bijaše pećina, i kamen ležaše na njoj.

39. Isus reče : uzmite kamen. Reče mu Marta, sestra onoga što je umr'o : Gospode! već smrdi; jer su četiri dana kako je umr'o.

40. Isus joj reče : ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju?

41. Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oči gore, i reče : oče! hvala ti što si me uslišio.

42. A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoje, da vjeruju da si me ti poslao.

43. I ovo rekavši zovnu iza glasa : Lazare! izigji na polje.

44. I izigje mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reče : razdriješite ga i pustite nek ide.

45. Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta učini Isus, vjerovalaše ga.

46. A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta učini Isus.

47. Onda glavari sveštenički i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu : šta ćemo činiti? Čovjek ovaj čini mnoga čudesa.

48. Ako ga ostavimo tako, svi će ga vjerovati : pa će doći Rimljani i uzeti nam zemlju i narod.

49. A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavar sveštenički, reče im : vi ne znate ništa;

50. I ne mislite da je nama bolje da jedan čovjek umre za narod, nego li da narod sav propadne.

51. A ovo ne reče sam od sebe, nego, budući poglavar sveštenički one godine, proroče da Isusu valja umrijeti za narod;

52. I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi u jedno.

53. Od toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju.

54. A Isus više ne hogjaše javno po Judejima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hogjaše s učenicima svojima.

55. A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dogjoše u Jerusolim prije pashe da se očiste.

56. Tada tražahu Isusa, i stojeći u crkvi govorahu megju sobom : šta mislite vi za što ne dolazi na praznik?

57. A glavari sveštenički i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

GLAVA 12.

A Isus prije pashe na šest dana dogje u Vitaniu gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih.

2. Ondje mu pak zgotoviše večeru, i Marta služaše, a i Lazar sjegjaše s njim za trpezom;

3. A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuća se napuni mirisa od mira.

4. Onda reče jedan od učenika njegovih, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade :

5. Za što se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima?

6. A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovčežić, i nošaše što se metaše unj.

7. A Isus reče : ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba:

8. Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda.

9. Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dogjoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih.

10. A glavari sveštenički dogovoriše se da i Lazara ubiju;

11. Jer mnogi njega radi igjahu iz Judeje i vjerovahu Isusa.

12. A sjutra dan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, čuvši da Isus ide u Jerusolim

13. Uzeše grane od finika i izigjoše mu na susret, i vikahu govoreći : blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev.

14. A Isus našavši magare usjede nanj, kao što je pisano :

15. Ne boj se kćeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeći na magaretu.

16. Ali ovo učenici njegovi ne razumješe prije : nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu učiniše.

17. A narod svjedočaše koji bješe prije

s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih.

18. Za to ga i srete narod, jer čuše da on učini ovo čudo.

19. A fariseji govorahu megju sobom : vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim.

20. A bijahu neki Grci megju onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu.

21. Ovi dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći : gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa.

22. Dogje Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu.

23. A Isus odgovori im govoreći : dogje čas da se proslavi sin čovječij.

24. Zaista, zaista vam kažem : ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi :

25. Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni.

26. Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati otac moj.

27. Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali za to dogjoh na čas ovaj.

28. Oče! proslavi ime svoje! Tada glas dogje s neba : i proslavio sam, i opet ću proslaviti.

29. A kad ću narod koji stajaše, govorahu : grom zagrmi; a drugi govorahu : angjeo mu govori.

30. Isus odgovori i reče : ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi.

31. Sad je sud ovome svijetu : sad će biti istjeran knez ovoga svijeta na polje.

32. I kad ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi.

33. A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umrijeti.

34. Narod mu odgovori : mi čusmo iz zakona da će Hristos ostati va vijek; kako ti govoriš da se sinu čovječijemu valja podignuti? Ko je taj sin čovječij?

35. A Isus im reče : još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide.

36. Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo,

da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih.

37. Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu;

38. Da se zbude riječ Isaije proroka koji reče : Gospode! ko vjerova govorjenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri?

39. Za to ne mogahu vjerovati, jer opet reče Isaija :

40. Zaslijepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

41. Ovo reče Isaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega.

42. Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovalaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice;

43. Jer im većma omilje slava ljudska nego slava Božija.

44. A Isus povika i reče : ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla;

45. I ko vidi mene vidi onoga koji me posla.

46. Ja dogjoh vidjelo na svijet, da ni jedan koji me vjeruje ne ostane u tami.

47. I ko čuje moje riječi i ne vjeruje, ja mu ne ću suditi; jer ja ne dogjoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet.

48. Koji se odriče mene, i ne prima riječi mojijeh, ima sebi sudiju : riječ koju ja govorih ona će mu suditi u posljednji dan;

49. Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi daje zapovijest šta ću kazati i šta ću govoriti.

50. I znam da je zapovijest njegova život vječni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reče otac.

GLAVA 13.

A pred praznik pashe, znajući Isus da mu dogje čas da prijegje iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.

2. I po večeri kad već gjavio bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda,

3. Znajući Isus da mu sve otac daje u ruke, i da od Boga izigje, i k Bogu ide,

4. Ustade od večere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže;

5. Po tom usu vodu u umivaonicu, i poče prati noge učenicima i otirati u brusom kojijem bješe zapregnut.

6. Onda dogje k Simonu Petru, i on mu reče : Gospode! zar ti moje noge da opereš?

7. Isus odgovori i reče mu : što ja činim ti sad ne znaš, ali ćeš poslije doznati.

8. Reče mu Petar : nikad ti ne ćeš oprati mojijeh nogu. Isus mu odgovori : ako te ne operem nemaš dijela sa mnom.

9. Reče mu Simon Petar : Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu.

10. Isus mu reče : opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist; i vi ste čisti, ali ne svi.

11. Jer znadijaše izdajnika svojega, za to reče : nijeste svi čisti.

12. A kad im oprao noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reče im : znate li što ja učinih vama?

13. Vi zovete mene učiteljem i Gospodom; i pravo velite : jer jesam.

14. Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge.

15. Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.

16. Zaista, zaista vam kažem : nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao.

17. Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete.

18. Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo : koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me.

19. Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja.

20. Zaista, zaista vam kažem : koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla.

21. Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoči i reče : zaista, zaista vam kažem : jedan izmegju vas izdaće me.

22. Onda se učenici zgledahu megju sobom, i čugjahu se za koga govori.

23. A jedan od učenika njegovijeh, kojega Isus ljubljaše, sjegjaše za trpezom na krilu Isusovu.

24. Onda namaže na njega Simon Pe-

tar da zapita ko bi *to* bio za koga govori.

25. A on leže na prsi Isusove i reče mu : Gospode! ko je *to*?

26. Isus odgovori : onaj je kome ja umočivši zalogaj dam. I umočivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome.

27. I po zalogaju tada ugje u njega sotona. Onda mu reče Isus : šta činiš čini brže.

28. A ovo ne razumje niko od onijeh što sjegjahu za trpezom za što mu reče.

29. A neki mišljahu, budući da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče : kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima.

30. A on uzevši zalogaj odmah izigje; a bješe noć.

31. Kad on izigje, *onda* Isus reče : sad se proslavi sin čovječij, i Bog se proslavi u njemu.

32. Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog će njega proslaviti u sebi, i odmah će ga proslaviti.

33. Dječice! još sam malo s vama; tražićete me, i kao što rekoh Judejcima : kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad.

34. Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite megju sobom.

35. Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav megju sobom.

36. Reče mu Simon Petar : Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori : kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš poslije poći za mnom.

37. Petar mu reče : Gospode! za što ne mogu sad ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te.

38. Odgovori mu Isus : dušu li ćeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem : ne će pijetao zapjevati dok me se triput ne odrećeš.

GLAVA 14.

Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte.

2. Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam : idem da vam pripravam mjesto.

3. I kad otidem i pripravam vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.

4. I kuda ja idem znate, i put znate.

5. Reče mu Toma : Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati?

6. Isus mu reče : ja sam put i istina i život; niko ne će doći k ocu do kroza me.

7. Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i odsele poznajete ga, i vidjeste ga.

8. Reče mu Filip : Gospode! pokaži nam oca, i biće nam dosta.

9. Isus mu reče : toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govoriš : pokaži nam oca?

10. Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Riječi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela.

11. Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li *meni* ne *vjerujete*, vjerujte mi po tijem djelima.

12. Zaista, zaista vam kažem : koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on će tvoriti, i veća će od ovijeh tvoriti : jer ja idem k ocu svojem;

13. I šta god zaištete u oca u ime moje, ono će vam učiniti, da se proslavi otac u sinu.

14. I ako što zaištete u ime moje, ja ću učiniti.

15. Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite.

16. I ja ću umoliti oca, i daće vam drugoga utješitelja da bude s vama na vijek :

17. Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.

18. Ne ću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.

19. Još malo, i svijet mene više ne će vidjeti; a vi ćete me vidjeti; jer ja živim, i vi ćete živjeti.

20. U onaj ćete vi dan doznati da sam ja u ocu svojem, i vi u meni, i ja u vama.

21. Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam.

22. Reče mu Juda, ne Iskariotski : Go-

spode! šta je to da ćeš se nama javiti, a ne svijetu?

23. Isus odgovori i reče mu : ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu; i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.

24. Koji nema ljubavi k meni ne drži mojih riječi; a riječ što čujete nije moja nego oca koji me posla.

25. Ovo vam kazah dok sam s vama.

26. A utješitelj Duh sveti, kojega će otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.

27. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam : ne dajem vam *ga* kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji.

28. Čujete da vam ja kazah : idem, i doći ću k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh : idem k ocu; jer je otac moj veći od mene.

29. I sad vam kazah, prije dok se nije zbilo, da vjerujete kad se zbude.

30. Već ne ću mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa.

31. Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odatle.

GLAVA 15.

Ja sam pravi čokot, i otac je moj vinogradar :

2. Svaku lozu na meni koja ne ragja roda odsjeći će je; i svaku koja ragja rod očistiće je da više roda rodi.

3. Vi ste već očišćeni riječju koju vam govorih.

4. Budite u meni i ja ću u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako u meni ne budete.

5. Ja sam čokot a vi loze : i koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod : jer bez mene ne možete činiti ništa.

6. Ko u meni ne ostane izbaciće se na polje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti, i spaliti.

7. Ako ostanete u meni i riječi moje u vama ostanu, šta god hoćete ištite, i biće vam.

8. Tijem će se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i bićete moji učenici.

9. Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj.

10. Ako zapovijesti moje uzdržite ostaćete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj.

11. Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni.

12. Ovo je zapovijest moja da imate ljubav megju sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama.

13. Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje.

14. Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam.

15. Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što čuh od oca svojega.

16. Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i davaš rod ostane, da što god zaištete u oca u ime moje da vam da.

17. Ovo vam zapovijedam da imate ljubav megju sobom.

18. Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas.

19. Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, za to mrzi na vas svijet.

20. Opominjite se riječi koju vam ja rekoh: nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene izгнаše, i vas će izgnati; ako moju riječ održaše i vašu će održati.

21. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla.

22. Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora ne će imati za grijeh svoj.

23. Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi.

24. Da nijesam bio djela tvorio megju njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega.

25. Ali da se zbude riječ napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što.

26. A kad dogje utješitelj, koga ću vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on će svjedočiti za mene.

27. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom.

GLAVA 16.

Ovo vam kazah da se ne sablaznite.

2. Izgoniće vas iz zbornica; a doći će vrijeme kad će svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu čini.

3. I ovo će činiti, jer ne poznaše oca ni mene.

4. Nego vam ovo kazah kad dogje vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama.

5. A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš?

6. Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše.

7. Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj ne će doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.

8. I kad on dogje pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud:

9. Za grijeh dakle što ne vjeruju mene;

10. A za pravdu što idem k ocu svomeu, i više me ne ćete vidjeti;

11. A za sud što je knez ovoga svijeta osugjen.

12. Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi.

13. A kad dogje on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer ne će od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti u napredak.

14. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javiće vam:

15. Sve što ima otac moje je: za to rekoh da će od mojega uzeti, i javiti vam.

16. Još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti: jer idem k ocu.

17. A neki od učenika njegovijeh rekoše megju sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti; i: ja idem k ocu?

18. Govorahu dakle: šta je to što govori: malo? ne znamo šta govori.

19. A Isus razumje da šćadijahu da

ga zapitaju, pa im reče : za to li se zapitujete megju sobom što rekoh : još malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo pa ćete me vidjeti ?

20. Zaista, zaista vam kažem da ćete vi zaplakati i zaridati, a svijet će se radovati; i vi ćete žalosni biti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost.

21. Žena kad ragja trpi muku; jer dogje čas njezin : ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi čovjek na svijet.

22. Tako i vi dakle imate sad žalost; ali ću vas opet vidjeti, i radovaće se srce vaše, i vaše radosti niko ne će uzeti od vas;

23. I u onaj dan ne ćete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da štogod uzištete u oca u ime moje, daće vam.

24. Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primićete, da radost vaša bude ispunjena.

25. Ovo vam govorih u pričama; ali će doći vrijeme kad vam više ne ću govoriti u pričama, nego ću vam upravo javiti za oca.

26. U onaj ćete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da ću ja umoliti oca za vas;

27. Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga izigjoh.

28. Izigjoh od oca, i dogjoh na svijet; i opet ostavljam svijet; i idem k ocu.

29. Rekoše mu učenici njegovi : eto sad upravo govoriš, a priče nikakve ne govoriš.

30. Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao.

31. Isus im odgovori : zar sad vjerujete ?

32. Evo ide čas, i već je nastao, da se razbjegnete svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom.

33. Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

GLAVA 17.

Ovo govori Isus, pa podiže oči svoje na nebo i reče : oče! dogje čas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe;

2. Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vječni.

3. A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.

4. Ja tebe proslavih na zemlji : posao svrših koji si mi dao da radim.

5. I sad proslavi ti mene, oče, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade.

6. Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju riječ održaše.

7. Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe.

8. Jer riječi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe izigjoh, i vjerovaše da si me ti poslao.

9. Ja se za njih molim : ne molim se za (sav) svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji.

10. I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima.

11. I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oče sveti! sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi.

12. Dok bijah s njima na svijetu, ja ih čuvah u ime tvoje; one koje si mi dao sačuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo.

13. A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi.

14. Ja im dadoh riječ tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta.

15. Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš oda zla.

16. Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta.

17. Osveti ih istinom svojom : riječ je tvoja istina.

18. Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet.

19. Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu osvećeni istinom.

20. Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove riječi radi.

21. Da svi jedno budu, kao ti, oče, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama

jedno budu, da i svijet vjernje da si me ti poslao.

22. I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno.

23. Ja u njima i ti u meni : da budu sa svijem u jedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao.

24. Oče! hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja : da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta.

25. Oče pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao.

26. I pokazah im ime tvoje, i pokazahu : da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

GLAVA 18.

I rekavši ovo Isus izigje s učenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji ugje on i učenci njegovi.

2. A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus često skupljaše ondje s učenicima svojijem.

3. Onda Juda nze četu i od glavara svešteničkih i fariseja momke, i dogje onamo s fenjerima i sa svijećama i s oružjem.

4. A Isus znajući sve što će biti od njega izigje i reče im : koga tražite?

5. Odgovoriše mu : Isusa Nazarećanina. Isus im reče : ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše.

6. A kad im reče : ja sam ; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju.

7. Onda ih opet zapita Isus : koga tražite? A oni rekoše : Isusa Nazarećanina.

8. Isus im odgovori : kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu.

9. Da se izvrši riječ što reče : ne izgubih ni jednoga od onijeh koje si mi dao.

10. A Simon Petar imao je nož, pa ga izvad i udari slugu poglavara svešteničkoga, i odsijee mu desno uho. A služi bješe ime Malho.

11. Onda reče Isus Petru : zadjeni nož u nožnice. Čašu koju mi dade otac zar da je ne pijem?

12. A četa i vojvoda i momci Jevrejski uhvatiše Isusa i svezas ga,

13. I odvedoše ga najprije Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenički one godine.

14. A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan čovjek nego narod *da propadne*.

15. Za Isusom pak igjaše Simon Petar i drugi učenik ; a učenik onaj bješe poznat kod poglavara svešteničkoga, i ugje s Isusom u dvor poglavara svešteničkoga;

16. A Petar stajaše na polju kod vrata. Onda izigje onaj učenik što bješe poznat kod poglavara svešteničkoga i reče vratarici te uvede Petra.

17. Onda reče sluškinja vratarica Petru : da nijesi i ti učenik ovoga čovjeka? On reče : nijesam.

18. A sluga i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijas se.

19. Poglavar pak sveštenički zapita Isusa za učenike njegove i za njegovu nauku.

20. Isus mu odgovori : ja govorih javno svijetu, ja svagda učih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih.

21. Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo oni znadu šta sam ja govorio.

22. A kad on ovo reče, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reče : zar tako odgovaraš poglavaru svešteničkome?

23. Isus mu odgovori : ako zlo rekoh, dokaži *da je* zlo; ako li dobro, za što me biješ?

24. I Ana ga posla svezana Kajafi poglavaru svešteničkome.

25. A Simon Petar stajaše i grijas se. Onda mu rekoše : da nijesi i ti od učenika njegovijeh? A on se odreče i reče : nijesam.

26. Reče jedan od slugu poglavara svešteničkoga koji bješe rogjak onome što mu Petar odsijee uho : ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim?

27. Onda se Petar opet odreče; i odmah pijetao zapjeva.

28. A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne ugjoše

u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu.

29. Onda Pilat izigje k njima na polje i reče : kakovu krivicu iznosite na ovoga čovjeka ?

30. Odgovoriše mu i rekoše : kad on ne bi bio zločinac ne bismo ga predali tebi ?

31. A Pilat im reče : uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše : mi ne smijemo nikoga pogubiti.

32. Da se zbude riječ Isusova koju reče kazujući kakvom će smrti umrijeti.

33. Onda ugje Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reče mu : ti si car Judejski ?

34. Isus mu odgovori : govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazаше za mene ?

35. Pilat odgovori : zar sam ja Jevrejin ? Rod tvoj i glavari sveštenički predaše te meni ; šta si učinio ?

36. Isus odgovori : carstvo moje nije od ovoga svijeta ; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima ; ali carstvo moje nije odavde.

37. Onda mu reče Pilat : daklem si ti car ? Isus odgovori : ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rođen, i za to dođoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj.

38. Reče mu Pilat : šta je istina ? I ovo rekavši izigje opet k Jevrejima, i reče im : ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.

39. A u vas je običaj da vam jednoga pustim na pashu, hoćete li dakle da vam pustim cara Judejskoga ?

40. Onda svi povikaše opet govoreći : ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

GLAVA 19.

Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga.

2. I vojnici spletaвши vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu,

3. I govorahu : zdravo, care Judejski ! i bijahu ga po obrazima.

4. Onda Pilat izigje opet na polje, i reče im : evo ga izvodim k vama na

polje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice.

5. A Isus izigje na polje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im *Pilat* : evo čovjeka !

6. A kad ga vidješe glavari sveštenički i momei, povikaše govoreći : raspni ga, raspni. Pilat im reče : uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice.

7. Odgovoriše mu Jevreji : mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer načini sebe sinom Božijem.

8. Kad dakle Pilat ču ovu riječ, pojoja se većma.

9. I opet ugje u sudnicu, i reče Isusu : odakle si ti ? A Isus mu ne dade odgovora.

10. A Pilat mu reče : zar meni ne govoriš ? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te ?

11. Isus odgovori : ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo ; za to onaj ima veći grijeh koji me predade tebi.

12. Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći : ako ovoga pustiš nijesi prijatelj cesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se cesaru.

13. Pilat dakle čuvši ovu riječ izvede Isusa na polje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gavata.

14. A bješe petak u oči pashe oko šestoga sahata : i *Pilat* reče Jevrejima : evo car vaš.

15. A oni vikahu : uzmi, uzmi raspni ga. Pilat im reče : zar cara vašega da razapnem ? Odgovoriše glavari sveštenički : mi nemamo cara osim cesara.

16. Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše.

17. I noseći krst svoj izigje na mjesto koje se zove koštunica a Jevrejski Gologota.

18. Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi.

19. Pilat pak napisao i natpis i metnu na krst ; a bješe napisano : Isus Nazarećanin car Judejski.

20. I ovaj natpis čitaše mnogi od Jevreja ; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa ; i bješe napisano Jevrejski, Grčki, Latinski.

21. A Jevrejski glavari sveštenečki govorahu Pilatu : ne piši : car Judejski, nego da sam reče : ja sam car Judejski.

22. Pilat odgovori : što pisah pisah.

23. A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načiniše četiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu ; a dolama ne bješe šivena *nego* izatkana sva s vrha *do dna*.

24. Onda rekoše megju sobom : da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome će dopasti. Da se zbude pismo koje govori : razdijeliše haljine moje megju sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako učiniše.

25. A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalena.

26. A Isus vidjevši mater i učenika koga ljubljase gdje stoje reče materi svojoj : ženo ! eto ti sina !

27. Po tom reče učeniku : eto ti matere ! I od onoga časa uze je učenik k sebi.

28. Po tom znajući Isus da se već sve svrši, da se zbude pismo reče : žedan sam.

29. Ondje stajase sud pun octa ; a oni napuniše sungjer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem.

30. A kad primi Isus ocat reče : svrši se. I preklonivši glavu predade duh.

31. A budući da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu (jer bijaše veliki dan ona subota), Jevreji moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da *ih* skinu.

32. Onda dogjoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspetome s njim.

33. A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je već umr'o, ne prebiše mu golijeni :

34. Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem ; i odmah izigje krv i voda.

35. I onaj što vidje posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito ; i on zna da istinu govori da vi vjerujete.

36. Jer se ovo dogodi da se zbude pismo : kost njegova da se ne prelomi.

37. I opet drugo pismo govori : pogledaće onoga koga probodoše.

38. A po tom Josif iz Arimateje, koji bješe učenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dogje i uze tijelo Isusovo.

39. A dogje i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noću, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara.

40. I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Jevreja da ukopavaju.

41. A bijaše blizu *onoga* mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut.

42. Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

GLAVA 20.

A u prvi *dan* nedjelje dogje Marija Magdalena na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba.

2. Onda otrča, i dogje k Simonu Petru i k drugom učeniku koga ljubljase Isus, i reče im : uzeše Gospoda iz groba i ne znamo gdje ga metnuše.

3. A Petar izigje i drugi učenik, i pogjoše ka grobu.

4. Trčahu pak oba zajedno, i drugi učenik trčase brže od Petra, i dogje prije ka grobu.

5. I nadvirivši se vidje haljine gdje leže ; ali ne ugje.

6. Dogje pak Simon Petar za njim, i ugje u grob, i vidje haljine same gdje leže.

7. I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu.

8. Tada dakle ugje i drugi učenik koji najprije dogje ka grobu, i vidje i jeverova.

9. Jer još ne znadijahu pisma danjemu valja ustati iz mrtvih.

10. Onda otidoše opet učenici doma.

11. A Marija stajase na polju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob,

12. I vidje dva angjela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan čelo glave a jedan čelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo.

13. I rekoše joj oni : ženo ! što plakeš ? Reče im : uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše.

14. I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus.

15. Isus joj reče: ženo! što plačeš? ko ga tražiš? A ona misleći da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti.

16. Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Ravuni! koje znači učitelju.

17. Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojem; nego idi k braći mojoj, i kaži im: vraćam se k ocu svojem i ocu vašemu, i Bogu svojem i Bogu vašemu.

18. A Marija Magdalina otide, i javi učenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo.

19. A kad bi u večer onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu učenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dogje Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam.

20. I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Ona se učenici obradovaše vidjevši Gospoda.

21. A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šiljem vas.

22. I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti.

23. Kojima oprostite grijeh, oprostiće im se; i kojima zadržite, zadržaće se.

24. A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dogje Isus.

25. A drugi mu učenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klinâ, i ne metnem prsta svojega u rane od klinâ, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; ne ću vjerovati.

26. I poslije osam dana opet bijahu učenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dogje Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: mir vam.

27. Po tom reče Tomi: pruži prst svoj amo i vigji ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran.

28. I odgovori Toma i reče mu: Gospod moj i Bog moj.

29. Isus mu reče: pošto me vidje vjerovao si: blago onima koji ne vidiše i vjerovali su.

30. A i mnoga druga čudesa učini I-

sus pred učenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj.

31. A ova se napisala, da vjernujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujući imate život u ime njegovo.

GLAVA 21.

Poslije toga opet se javi Isus učenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako:

2. Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od učenika njegovijeh.

3. Reče im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda izigjoše i odmah sjedoše u lagju, i onu noć ne uhvatiše ništa.

4. A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali učenici ne poznaše da je Isus.

5. A Isus im reče: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo.

6. A on im reče: bacite mrežu s desne strane lagje, i naći ćete. Onda bacīše, i već ne mogahu izvući je od mnoštva ribe.

7. Onda učenik onaj koga ljubljāše Isus reče Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad ču da je Gospod, zapreče se košuljom, jer bješe go, i skoči u more.

8. A drugi učenici dogjoše na lagji, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesto lakata, vukući mrežu s ribom.

9. Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnuto ribu i hljeb.

10. Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste.

11. A Simon Petar ugje i izvuče mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrīje se mreža.

12. Isus im reče: hodite objedujte. A ni jedan od učenika ne smjedijaše da ga pita: ko si ti? videći da je Gospod.

13. A dogje i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu.

14. Ovo se već treći put javi Isus učenicima svojijem pošto ustade iz mrtvih.

15. A kad objedovaše, reče Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me većma nego ovi? Reče mu: da, Go-

spode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus : pasi jaganjce moje.

16. Reče mu opet drugom : Simone Jonin! ljubiš li me? Reče mu : da Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus : pasi ovce moje.

17. Reče mu trećom : Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče trećom : ljubiš li me? i reče mu : Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus : pasi ovce moje.

18. Zaista, zaista ti kažem : kad si bio mlad, opasivao si se sam, i hodio si kuda si htio ; a kad ostariš, širićeš ruke svoje i drugi će te opasati i odvesti kuda ne ćeš.

19. A ovo reče pokazujući kakom će smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reče mu : hajde za mnom.

20. A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj učenik koja Isus lju-

bljaše, koji i na večeri leže na prsi njegove i reče : Gospode! ko je taj koji će te izdati?

21. Vidjevši Petar ovoga reče Isusu : Gospode! a šta će ovaj?

22. Isus mu reče : ako hoću da on ostane dok ja ne dogijem, što je tebi *do toga*? Ti hajde za mnom.

23. Onda izigje ova riječ megju braćom da onaj učenik ne će umrijeti; ali Isus ne reče njemu da ne će umrijeti, nego : ako hoću da ostane dok ja ne dogijem, što je tebi *do toga*?

24. Ovo je onaj učenik koji svjedoči za ovo, koji i napisao ovo : i znamo da je svjedočanstvo njegovo istinito.

25. A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

DJELA SVETIJEH APOSTOLA,

PISAO IH SVETI APOSTOL I JEVANGJELIST LUKA.

GLAVA 1.

Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što počeo Isus i tvoriti i učiti

2. Do dana kad se uznesu, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra,

3. Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem istinitijem znacima, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu.

4. I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da čekaju obećanje očino, koje čuste, reče, od mene;

5. Jer je Jovan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem ne dugo poslije ovijeh dana.

6. A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći : Gospode! hoćeš li sad načiniti carstvo Izrailljevo?

7. A on im reče : nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadržava u svojoj vlasti;

8. Nego ćete primiti silu kad sigje Duh sveti na vas; i bićete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.

9. I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz očiju njihovijeh.

10. I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle dva čovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama,

11. Koji i rekoše : ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na nebo.

12. Tada se vratiše u Jerusalem s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda.

13. I kad ugjoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov, i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljevi.

14. Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom.

15. I u dane one ustavši Petar između učenika reče (a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena):

16. Ljudi braćo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreče Duh sveti

ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatiše Isusa ;

17. Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe.

18. On dakle steče njivu od plate nepravedne, i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova.

19. I postade znano svima koji žive u Jerusalmu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znači njiva krvna.

20. Jer se piše u knjizi psaltiru : da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi živleo u njemu, i : vladicanstvo njegovo da primi drugi.

21. Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako megju nas ugje i izigje Gospod Isus,

22. Počevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh.

23. I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija.

24. I pomolivši se Bogu rekoše : ti, Gospode! koji poznaješ srca sviju pokazi jednoga od ove dvojice koga si izabrao,

25. Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje.

26. I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matija, i primiše *ga* megju jedanaest apostola.

GLAVA 2.

I kad se navršio pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno.

2. I u jedan put postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetrova, i napuni svu kuću gdje sjegjahu :

3. I pokazase im se razdijeljeni jezici kao ognjeni ; i sjede *po jedan* na svakoga od njih.

4. I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugim jezcima, kao što im Duh davaše te govorahu.

5. A u Jerusalmu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom.

6. A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se : jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom.

7. I divljahu se i čugjahu se govoreći jedan drugome : nijesu li ovo sve Galilejci što govore ?

8. Pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili ?

9. Parćani, i Migjani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije,

10. I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskijeh kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci,

11. Krićani i Arapi, čujemo gdje oni govore našijem jezicima veličine Božije.

12. I divljahu se svi i ne mogahu se načuditi govoreći jedan drugome : šta će dakle ovo biti ?

13. A drugi podsmijevajući se govorahu : nakitili su se vina.

14. A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reče im : ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalmu! ovo da vam je na znanje, i čujte riječi moje,

15. Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je *tek* treći sahat dana ;

16. Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo :

17. I biće u posljeduje dane, govori Gospod, izliću od Duha svojega na svako tijelo, i proroci će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladići vaši vidjeće utvare i starići vaši sniće snove :

18. Jer ću na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proroci će.

19. I daću čudesa gore na nebu i znakke dolje na zemlji : krv i oganj i pušenje dima.

20. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dogje veliki i slavni dan Gospodnji.

21. I biće da će se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje.

22. Ljudi Izraelci! poslušajte riječi ove : Isusa Nazarećanina, čovjeka od Boga potvrgjena megju vama silama i čudima i znacima koje učinio Bog preko njega megju vama, kao što i sami znate,

23. Ovoga odregjenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonikâ prikovaste i ubiste ;

24. Koje ga Bog podiže, razdriješivši sveze smrtnice, kao što ne bijaše moguće da ga one drže.

25. Jer David govori za njega : Gospoda jednako gledah pred sobom : jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem ;

26. Za to se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje počivaće u nadu ;

27. Jer ne ćeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja.

28. Pokazao si mi putove života : napunićeš me veselja s licem svojijem.

29. Ljudi braćo ! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana.

30. Prorok dakle budući, i znajući da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu,

31. Predviđevši govori za vaskrsenjeje Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja.

32. Ovoga Isusa vaskrse Bog, čemu smo mi svi svjedoci.

33. Desnicom dakle Božijom podiže se, i obećanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i čujete.

34. Jer David ne izigje na nebesa, nego sam govori : reče Gospod Gospodu mojemu : sjedi meni s desne strane,

35. Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.

36. Tvrdo dakle neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog učinio ovoga Isusa koga vi raspeste.

37. A kad čuše, ražali im se u sreću, i rekoše Petru i ostalijem apostolima : šta ćemo činiti, ljudi braćo ?

38. A Petar im reče : pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje grijehâ ; i primićete dar svetoga Duha ;

39. Jer je za vas obećanje i djecu vašu, i za sve daljne koje će god dozvati Gospod Bog naš.

40. I drugijem mnogijem riječima svjedočavaše, i moljaše ih govoreći : spasite se od ovoga pokvarenoga roda.

41. Koji dakle rado primiše riječ njegovu krstiše se ; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša.

42. I ostaše jednako u nauci apostol-

skej, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama.

43. I ugje strah u svaku dušu : jer apostoli činiše mnoga čudesa i znake u Jerusalmu.

44. A svi koji vjerovališe bijahu zajedno, i imahu sve zajedno.

45. I tečevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše.

46. I svaki dan bijahu jednako jedno-dušno u crkvi, i lomljahu hljeb po kućama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca,

47. Hvaleći Boga, i imajući milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

GLAVA 3.

A Petar i Jovan igjahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat.

2. I bijaše jedan čovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu ;

3. Koji vidjevši Petra i Jovana da hoće da ugju u crkvu prošaše milostinju.

4. A Petar pogledavši nanj s Jovanom, reče : pogledaj na nas.

5. A on gledaše u njih misleći da će mu oni što dati.

6. A Petar reče : srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem : u ime Isusa Hrista Nazarećanina ustan i hodi.

7. I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji.

8. I skočivši ustade, i hogjaše, i ugje s njima u crkvu idući i skačući i hvaleći Boga.

9. I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga.

10. A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjegjaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se čuda i straha za to što bi od njega.

11. A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i čugjahu se.

12. A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima : ljudi Izrailjeji ! što se čudite o vome ? Ili šta gledate na nas, kao da

smo svojom silom ili pobožnošću učinili da on ide?

13. Bog Avraamov i Isakov i Jakovljevi, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste, i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti.

14. A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste čovjeka krvnika da vam pokloni;

15. A načelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvih, čemu smo mi svjedoci.

16. I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je krozanj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama.

17. I sad, braćo, znam da iz neznanja ono učiniste, kao i knezovi vaši.

18. A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da će Hristos postradati, izvrši tako.

19. Pokajte se dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dogju vremena odmaranja od lica Gospodnjega.

20. I da pošlje naprijed narečenoga vam Hrista Isusa,

21. Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta.

22. Mojsije dakle ocevima našijem reče : Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene ; njega poslušajte u svemu što vam kaže.

23. I biće da će se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda.

24. A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše.

25. Vi ste sinovi prorôkâ i zavjeta koji učini Bog s ocevima vašijem govoreći Avramu : i u sjemenu tvojemu blagosloviće se svi narodi na zemlji.

26. Vama naprijed Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

GLAVA 4.

A kad oni govorahu narodu, naigjoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji ;

2. I rasrdiše se, što oni uče ljude i javljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvih.

3. I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do u jutru : jer već bješe veće.

4. A od onijeh koji slušahu riječ mnogih vjerovalaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada.

5. A kad bi u jutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalemu,

6. I Ana poglavar sveštencički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda sveštencičkoga ;

7. I metnuvši ih na srijedu pitahu : kakom silom ili u čije ime učiniste vi ovo ?

8. Tada Petar napunivši se Duha svetoga reče im : knezovi narodni i starješine Izrailjeve !

9. Ako nas danas pitate za dobro djelo koje učinismo bolesnu čovjeku te on ozdravi :

10. Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazarećanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvih, stoji ovaj pred vama zdrav.

11. Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla : i nema ni u jednome drugom spasenija.

12. Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasiti.

13. A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajući da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom.

14. A videći iscijeljenoga čovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reći.

15. Onda im zapovjediše da izigje na polje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga

16. Govoreći : šta ćemo činiti ovijem ljudima ? Jer veliki znak što učiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalemu, i ne možemo odreći ;

17. Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome.

18. I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti u ime Isusovo.

19. Petar i Jovan odgovarajući reko-

še im : sudite je li pravo pred Bogom da vas većma slušamo nego li Boga?

20. Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.

21. A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih mučili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo.

22. Jer onome čovjeku bješe više od četrdeset godina na kom se dogodi ovo čudo zdravlja.

23. A kad ih otpustiše, dogjoše k svojim, i javiše šta im rekoše glavari svete- nički i starješine.

24. A oni kad čuše, jednodušno podi- goše glas k Bogu i rekoše : Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima;

25. Koji ustima Davida sluga svojega reče : za što se bune neznabošci, i na- rodi izmišljavaju prazne riječi?

26. Sastaše se carevi zemaljski, i kne- zovi se sabraše u jedno na Gospoda i na Hrista njegova.

27. Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s nez- nabošcima i s narodom Izrailjevim,

28. Da učine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude.

29. I sad Gospode! pogledaj na nji- hove prijetnje, i daj slugama svojim da govore sa svakom slobodom riječ tvoju;

30. I pružaj ruku svoju na iscjeljiva- nje i da znaci i čudesa bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa.

31. I pošto se oni pomoliše Bogu za- trese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govo- rahu riječ Božiju sa slobodom.

32. A u naroda koji vjerova bješe je- dno srce i jedna duša : i ni jedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajedničko.

33. I apostoli s velikom silom svje- dočahu za vaskrsenije Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svi- ma njima :

34. Jer ni jedan među njima ne bje- še siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuće, prodava- hu i donošahu novce što uzimahu za to,

35. I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše.

36. A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znači sin utjehe, Levit rodod iz Kipra,

37. On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

GLAVA 5.

A jedan čovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sappirom, prodade njivu,

2. I sakri od novaca sa znanjem i že- ne svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge.

3. A Petar reče : Ananija! za što na- puni sotona srce tvoje da slažeš Duh u svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu?

4. Kad je bila u tebe ne bješe li tvo- ja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Za što si dakle takovu stvar me- tnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu.

5. A kad ču Ananija riječi ove, pade i izdahnu; i ugje veliki strah u sve koji slušahu ovo.

6. A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše.

7. A kad progje oko tri sahata, ugje i žena njegova, ne znajući šta je bilo.

8. A Petar joj odgovori : kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reče : da, za toliko.

9. A Petar joj reče : za što se dogovo- riste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zako- paše pred vratima su, i izniće te.

10. I odmah pade pred nogama nje- govijem i izdahnu. A momci ušavši na- gjoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina.

11. I ugje veliki strah u svu crkvu i u sve koji čuše ovo.

12. A rukama apostolskima učiniše se mnogi znaci i čudesa među ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solo- monovu.

13. A od ostalih niko ne smijaše pri- stupiti k njima; nego ih hvaljaše narod.

14. A sve više pristajahu oni koji vje- rovalahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena

15. Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike, i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad progje Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih.

16. A dolazahu mnogi i iz okolnijeh

gradova u Jerusolim, i donošahu bolesnike i koje mučahu nečisti duhovi; i svi ozdravljahu.

17. Ali ustade poglavar sveštenečki i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadu-kejske, i napuniše se zavisti,

18. I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor.

19. A angjeo Gospodnji otvori noću vrata tamnička, i izvedavši ih reče :

20. Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve riječi ovoga života.

21. A kad oni čuše, ugoše u jutru u crkvu, i učahu. A kad dogje poglavar sveštenečki i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevi-
jih, i poslaše u tamnicu da ih dovedu.

22. A kad slugе otidoše, ne nagjoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im.

23. Govoreći : tamnicu nagjosmo zaključanu sa svakom tvrgjom i čuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvori-
smo, unutra ni jednoga ne nagjosmo.

24. A kad čuše ove riječi poglavar sveštenečki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenečki, ne mogahu im se načuditi šta bi to sad bilo.

25. A neko dogje i javi im govoreći : eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uče narod.

26. Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu : jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem.

27. A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenečki govoreći :

28. Ne zaprietismo li vam oštro da ne učite u ovo ime ? i gle, napuniste Jerusolim svojom naukom, i hoćete da bacite na nas krv ovoga čovjeka.

29. A Petar i apostoli odgovarajući rekoše : većma se treba Bogu pokoravati nego li ljudima.

30. Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo.

31. Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha.

32. I mi smo njegovi svjedoci ovijeh riječi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju.

33. A kad oni čuše, vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju.

34. Ali onda ustade u skupštini jedan

farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo izigju na polje,

35. Pa reče njima : ljudi Izrailjei ! gledajte dobro za ove ljude šta ćete činiti ;

36. Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoreći da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko četiri stotine ; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razigjoše se i propadoše.

37. Po tom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuče dosta ljudi za sobom ; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasnuše se.

38. I sad vam kažem : progjite se ovijeh ljudi i ostavite ih ; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariće se ;

39. Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nagjete kao bogoborci.

40. Onda ga poslušашe, i dozjavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih.

41. A oni onda otidoše od sabora radujući se što se undostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa.

42. A svaki dan u crkvi i po kućama ne prestajahu učiti i propovijedati jevangjelje o Isusu Hristu.

GLAVA 6.

A u ove dane, kad se umnožiše učeni-
ci, podigoše Grei viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan.

2. Onda dvanaestorica dozjavši mnoštvo učenika, rekoše : nije prilično nama da ostavimo riječ Božiju pa da služimo oko trpeza.

3. Nagjite dakle, braćo, megju sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovijem poslom.

4. A mi ćemo u molitvi i u službi riječi ostati.

5. I ova riječ bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, čovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije.

6. Ove postaviše pred apostole, i oni

pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih.

7. I riječ Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalamu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri.

8. A Stefan pun vjere i sile činjaše znake i čudesa velika među ljudima.

9. Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liverćanska i Kirinačka i Aleksandrijačka i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom.

10. I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše.

11. Tada podgovoriše ljude te kazашe: čusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga.

12. I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor.

13. I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: ovaj čovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon.

14. Jer ga čusmo gdje govori: ovaj Isus Nazarećanin razvaliće ovo mjesto, i izmijeniće običaje koje nam ostavi Mojsije.

15. I pogledavši nanj svi koji sjegjahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice anđjela.

GLAVA 7.

A poglavar sveštenečki reče: je li dakle tako?

2. A on reče: ljudi braćo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našem Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran,

3. I reče mu: izigji iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i dogji u zemlju koju ću ti ja pokazati.

4. Tada izigje iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite.

5. I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreče mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta.

6. Ali Bog reče ovako: sjeme tvoje biće došljaci u zemlji tugjoj, i natjeraće ga da služi, i mnićće ga četiri stotine godina.

7. I narodu kome će služiti ja ću su-

điti, reče Bog; i po tom će izići, i služiće meni na ovome mjestu.

8. I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina.

9. I starješine zavigjahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim,

10. I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskijem, i postavi ga poglavarom nad Misirom i nad svijem domom svojijem.

11. A dogje glad na svu zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši.

12. A Jakov čuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oca naše.

13. I kad dogjoše drugi put, poznaše Josifa braća njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu.

14. A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša.

15. I Jakov sigje u Misir, i umrije, on i ocevi naši.

16. I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu.

17. I kad se približi vrijeme obećanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru,

18. Dok nasta drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa.

19. Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuči oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive.

20. U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kući oca svojega.

21. A kad ga izbaciše, uze ga kći Faraonova, i odgaji ga sebi za sina.

22. I nauči se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj. i bješe silan u riječima i u djelima.

23. A kad mu se navršivaše četrdeset godina, dogje mu na um da obigje braću svoju, sinove Izrailjeve.

24. I vidjevši jednome gdje se čini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se činjaše nepravda, i ubi Misirca.

25. Mišljaše pak da braća njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe.

26. A sutradan dogje među takove

koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreći : ljudi! vi ste braća, za što činite nepravdu jedan drugome?

27. A onaj što činjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreći : ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama?

28. Ili i mene hoćeš da ubiješ, kao što si juče ubio Misirca?

29. A Mojsije pobježe od ove riječi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina.

30. I kad se navrší četrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini.

31. A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu :

32. Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljevi. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda.

33. A Gospod mu reče : izuj obuću sa svojijeh nogu : jer je mjesto na koje stojiš sveta zemlja.

34. Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i čuh njihovo uzdisanje, i sigjoh da ih izbavim : i sad hodi da te pošljem u Misir.

35. Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši : ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini.

36. Ovaj ih izvede učinivši čudesa i znake u zemlji Misirskoj i u crvenom moru i u pustinji četrdeset godina.

37. Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjeviem : Gospod Bog vaš podigne vama proroka iz vaše braće, kao mene : njega poslušajte.

38. Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi riječi žive da ih nama da ;

39. Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir,

40. Rekavši Aronu : načini nam boga koji će ići pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi.

41. I tada načiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj.

42. A Bog se okrenu od njih, i pre-

dade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi prorôka : eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za četrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev?

43. I primiste čador Molohov, i zvizdu boga svojega Remfana, kipove koje načiniste da im se molite ; i preseliću vas dalje od Vavilona.

44. Ocevi naši imahu čador svjedocanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga načini po onoj prilici kao što ga vidje ;

45. Koji i primiše ocevi naši i donešoše s Isusom Navinom u zemlju nezabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida,

46. Koji nagje milost u Boga, i izmoli da nagje mjesto Bogu Jakovljevu.

47. A Solomun mu načini kuću.

48. Ali najviši ne živi u rukotvoreniem crkvama, kao što govori prorok :

49. Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima : kako ćete mi kuću sažidati? govori Gospod ; ili koje je mjesto za moje počivanje?

50. Ne stvori li ruka moja sve ovo?

51. Tvrdovrati i neobrezanijeh srca i ušiju ! vi se jednako protivite Duhu svetome ; kako vaši oci, tako i vi.

52. Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste ;

53. Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste.

54. Kad ovo čuše rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrgutahu zubima nanj.

55. A Stefan budući pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Boga ;

56. I reče : evo vidim nebesa otvorena i sina čovječijega gdje stoji s desne strane Boga.

57. A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno nanj.

58. I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladića po imenu Savla,

59. I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govorao : Gospode Isuse ! primi duh moj.

60. Onda kleče na koljena i povika iza

glasa : Gospode ! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

GLAVA 8.

Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalemsku, i svi se rasijашe po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola.

2. A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plač učiniše nad njim.

3. A Savle dosagjivaše crkvi, jer igjaše po kućama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu.

4. A oni što se bijahu rasijali prolazahu propovijedajući riječ.

5. A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista.

6. A narod pažашe jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajući i gledajući znake koje činjaše ;

7. Jer duhovi nečisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše.

8. I bi velika radost u gradu onome.

9. A bješe jedan čovjek, po imenu Simon, koji prije čaraše u gradu i dovogjaše u čudo narod Samarijski, govoreći da je on nešto veliko ;

10. Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreći : ovo je velika sila Božija.

11. A za to gledahu na njega što ih mnogo vremena činima udivljavaše.

12. Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevangjelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršćavahu se i ljudi i žene.

13. Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videći djela i znake velike koji se činjahu divljaše se vrlo.

14. A kad čuše apostoli koji bijahu u Jerusalemu da Samarija primi riječ Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana.

15. Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga ;

16. Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa.

17. Tada *apostoli* metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga,

18. A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad opostoli metnu ruke, donese im novce

19. Govoreći : dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga.

20. A Petar mu reče : novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce.

21. Nema tebi dijela ni iseta u ovoj riječi; jer sree tvoje nije pravo pred Bogom.

22. Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga.

23. Jer te vidim da si u grkoj žnči i u svezi nepravde.

24. A Simon odgovarajući reče : pomolite se vi Gospodu za mene da ne naigje na mene ništa od ovoga što rekoste.

25. Tako oni posvjedočivši i govorivši riječ Gospodnju vratiše se u Jerusalemu, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevangjelje.

26. A angjeo Gospodnji reče Filipu govoreći : ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalema u Gazu i pust je.

27. I ustavši pogje. I gle, čovjek Arapin, uškopljenik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusalemu da se moli Bogu,

28. Pa se vraćашe, i sjedeći na kolima svojima čitaše proroka Isaiju.

29. A Duh reče Filipu : pristupi i prilijepi se tijem kolima.

30. A Filip pritrčavši ču ga gdje čita proroka Isaiju, i reče : a razumiješ li što čitaš ?

31. A on reče : kako bih mogao ako me ko ne uputi ? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim.

32. A mjesto iz pisma koje čitaše bješe ovo : kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh.

33. U njegovom poniženju ukida se sud njegov. A rod njegov ko će iskazati ? Jer se njegov život uzima od zemlje.

34. Onda uškopljenik odgovori Filipu i reče : molim te, za koga ovo govori prorok ? ili za sebe, ili za koga drugoga ?

35. A Filip otvorivši usta svoja, i po-

čevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevangjelje Isusovo.

36. Kako igjahu putem dogjoše na nekaku vodu; i reče uškopljenik : evo vode, šta brani meni da se krstim ?

37. A Filip mu reče : ako vjernješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajući reče : vjerujem da je Isus Hristos sin Božij.

38. I zapovjedi da stanu kola, i sigjoše oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i krsti ga.

39. A kad izigjoše iz vode. Duh sveti pade na uškopljenika : a angjeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljenik ; nego otiđe putem svojijem rađujući se.

40. A Filip se obrete u Azotu ; i prolazeći propovijedaše jevangjelje svima gradovima, dok ne dogje u Cesariju.

GLAVA 9.

A Savle još dišući prijetnjom i smrću na učenike Gospodnje pristupi k glavaru sveštenečkome,

2. I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nagje od ovoga puta, i ljude i žene svezane da dovede u Jerusalem.

3. A kad bješe na putu i dogje blizu Damaska, u jedan put obasja ga svjetlost s neba,

4. I padnuvši na zemlju ču glas gdje mu govori : Savle ! Savle ! za što me goniš ?

5. A on reče : ko si ti, Gospode ? A Gospod reče : ja sam Isus, kojega ti goniš : teško ti je protivu bodila pratiti se.

6. A on drkćući od straha reče : Gospode ! šta hoćeš da činim ? I Gospod mu reče : ustani i ugji u grad, pa će ti se kazati šta ti treba činiti.

7. A ljudi koji igjahu s njim stajahu i čugjahu se, jer čujahu glas a ne vigjahu nikoga.

8. A Savle usta od zemlje, i otvorenijem očima svojijem nikoga ne vigjaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask.

9. I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi.

10. A u Damasku bješe jedan učenik, po imenu Ananija, i reče mu Gospod u

utvari : Ananija ! A on reče : evo me, Gospode !

11. A Gospod mu reče : ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina ; jer gle, on se moli Bogu,

12. I vidje u utvari čovjeka, po imenu Ananiju, gdje ugje i metnu ruku nanj da progleda.

13. A Ananija odgovori : Gospode ! ja čuh od mnogijeh za toga čovjeka kolika zla počini svetima tvojima u Jerusallimu ;

14. I ovdje ima vlast od glavara sveštenečkijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje.

15. A Gospod mu reče : idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabošce i careve i sinove Izrailjeve.

16. A ja ću mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje.

17. I pogje Ananija i ugje u kuću, i metnuvši ruke nanj reče : Savle brate ! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš duha svetoga.

18. I odmah otpade od očiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se.

19. I pošto pojede okrijepi se ; i bi Savle nekoliko dana s učenicima koji bijahu u Damasku.

20. I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij.

21. A svi koji slušahu divljahu se i govorahu : nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusallimu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje za to dogje da ih povezane vodi glavarima sveštenečkijem ?

22. A Savle se većma siljaše i zabunjivaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujući da je ovo Hristos.

23. A kad se navrší podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju.

24. Ali Savle doznađe njihov dogovor ; a oni čuvahu vrata dan i noć da bi ga ubili ;

25. A učenici ga uzeše noću i spustiše preko zida u kotarici.

26. A kad dogje Savle u Jerusallim, ogledaše da se pribije uz učenike ; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je učenik.

27. A Varnava ga uze i dovede k apostolima. i kaza im kako na putu vi-

dje Gospoda, i kako mu govori, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo.

28. I bijaše s njima i ulazi u Jerusaleim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa.

29. I govoraše i prepiraše se s Greckima; a oni gledahu da ga ubiju.

30. A kad razumješe braća, svedoše ga u Česariju, i otpustiše ga u Tars.

31. A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hogjahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha.

32. I dogodi se kad Petar obilažase sve, da dogje i k svetima koji življahu u Lidi.

33. I nagje tamo jednoga čovjeka, po imenu Eneju, koji već osam godina ležase na odru, jer bješe uzet.

34. I reče mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta.

35. I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu.

36. A u Jopi bješe jedna učenica, po imenu Tavita, koje znači srna, i ona bješe puna dobrih djela i milostinje što činjase.

37. I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu.

38. A budući da je Lida blizu Jope, onda učenici čuvši da je Petar u njoj poslaše dva čovjeka moleći ga da ne požali truda doći do njih.

39. A Petar ustavši otide s njima, i kad dogje, izvedoše ga u gornju sobu, i skupiše se oko njega sve udovice plačući i pokazujući suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima.

40. A Petar izgnavši sve na polje kleče na koljena i pomoli se Bogu, i okrećući se k tijelu reče: Tavito! ustani. A ona otvori oči svoje, i vidjevši Petra sjede.

41. Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu.

42. I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovali su Gospoda.

43. I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

GLAVA 10.

A u Česariji bješe jedan čovjek po imenu Kornilije, kapetan od čete koja se zvaše Talijanska,

2. Pobožan i bogobožan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljase se Bogu bez prestanka;

3. On vidje na javi u utvari oko desetoga sahata dnevi angjela Božijega gdje sigje k njemu i reče mu: Kornilije!

4. A on pogledavši nanj i uplašivši se reče: što je Gospode? A on mu reče: molitve tvoje i milostinje izigjoše na pamet Bogu;

5. I sad pošlji u Jopu ljude i dozovi Simona prozvanoga Petra:

6. On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuća kod mora: on će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

7. I kad otide angjeo koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojijih slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu,

8. I kazavši im sve posla ih u Jopu.

9. A sutradan kad oni igjahu putem i približiše se ka gradu izigje Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat.

10. I ogladnje i šćase da jede; a kad mu oni gotovljahu, dogje izvan sebe,

11. I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi nanjga, kao veliko platno, zavezan na četiri roglja i spušta se na zemlju;

12. U kome bijahu sva četvoronožna na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

13. I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojed.

14. A Petar reče: ni po što, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili nečisto.

15. I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog očistio ti ne pogani.

16. I ovo bi tripud, i sud se opet uze na nebo.

17. A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima,

18. I zovnuvši pitahu : stoji li ovdje Simon prozvani Petar ?

19. A dok Petar razmišljavaše o utvari, reče mu Duh : evo tri čovjeka traže te ;

20. Nego ustani i sigji i idi s njima ne premišljajući ništa, jer ih ja poslah.

21. A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornilija reče : evo ja sam koga tražite ; što ste došli ?

22. A oni rekoše : Kornilije kapetan, čovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od angjela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da čuje riječi od tebe.

23. Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar pogje s njima, i neki od braće koja bješe u Jopi pogjoše s njim.

24. I sjutradan ugjoše u Ćesariju. A Kornilije čekaše ih sazavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje.

25. A kad Petar šćaše da ugje, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se.

26. A Petar ga podiže govoreći : ustani, i ja sam čovjek.

27. I s njim govoreći ugje, i nagje mnoge koji se bijahu sabrali.

28. I reče im : vi znate kako je neprilično čovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tugjinu ; ali Bog meni pokaza da ni jednoga čovjeka ne zovem pogana ili nečista ;

29. Za to i bez sumnje dogjoh pozvan. Pitam vas dakle za što poslaste po mene ?

30. I Kornilije reče : od četvrtoga dana do ovoga časa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kući ; i gle čovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj,

31. I reče : Kornilije ! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom.

32. Pošlji dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar : on stoji u kući Simona kožara kod mora, koji kad dogje kazaće ti.

33. Onda ja odmah poslah k tebi ; i ti si dobro učinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da čujemo sve što je tebi od Boga zapovjeleno.

34. A Petar otvorivši usta reče : zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko ?

35. Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu.

36. Riječ što posla sinovima Izrailjevijem, javljajući mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima.

37. Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji počevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan :

38. Isusa iz Nazareta kako ga pomaža Bog Duhom svetijem i silom, koji progje čineći dobro i iscjeljujući sve koje gjavo bješe nadvladao ; jer Bog bijaše s njim.

39. I mi smo svjedoci svemu što učini u zemlji Judejskoj i u Jerusalmu ; kojega i ubiše objesivši na drvo.

40. Ovoga Bog vaskrse treći dan, i dade mu da se pokaže,

41. Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvih.

42. I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedočimo da je on narečeni od Boga sudija živijem i mrtvijem.

43. Za ovo svjedoče svi proroci da će imenom njegovijem primiti oprostjenje grijeha svi koji ga vjeruju.

44. A dok još Petar govoraše ove riječi, sigje Duh sveti na sve koji slušahu riječ.

45. I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, *videći* da se i na neznabošce izli dar dar Duha svetoga.

46. Jer ih slušahu gdje govorahu jezik, i veličahu Boga. Tada odgovori Petar :

47. Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste ovi koji primiše Duha svetoga kao i mi ?

48. I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga molíše da ostane kod njih nekoliko dana.

GLAVA 11.

A čuše i apostoli i braća koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše riječ Božiju.

2. I kad izigje Petar u Jerusalm, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja,

3. Govoreći : ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima.

4. A Petar počevši kazivaše im redom govoreći :

5. Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na četiri roglja i spušta se s neba, i dogje do preda me.

6. Pogledavši unj opazih i vidjeh četvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

7. A čuh glas koji mi govori : ustani, Petre ! pokolji i pojedii.

8. A ja rekoh : ni po što, Gospode ! jer ništa pogano i nečisto nikad ne ugje u usta moja.

9. A glas mi odgovori drugom s neba govoreći : što je Bog očistio ti ne pogani.

10. A ovo bi triput ; i uze se opet sve na nebo.

11. I gle, odmah tri čovjeka staše pred kućom u kojoj bijah. poslani iz Ćesarije k meni.

12. A Duh mi reče da idem s njima ne premissljajući ništa. A dogjoše sa mnom i ovo šest braće, i ugjosmo u kuću čovjekovu.

13. I kaza nam kako vidje angjela u kući svojoj koji je stao i kazao mu : pošlji ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra,

14. Koji će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

15. A kad ja počeh govoriti, sigje Duh sveti na njih, kao i na nas u početku.

16. Onda se opomenuh riječi Gospodnje kako govoraše : Jovan je krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem.

17. Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista : ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu ?

18. A kad čuše ovo, umukoše i hvalljahu Boga govoreći : dakle i neznabošcima Bog dade pokajanje za život.

19. A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, progjoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreći riječi do samijem Jevrejima.

20. A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govo-

rahu Greima propovijedajući jevangjelje o Gospodu Isusu.

21. I bješe ruka Božija s njima ; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu.

22. A dogje riječ o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalimu ; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije ;

23. Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrđijem srcem ostanu u Gospodu ;

24. Jer bješe čovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu.

25. Varnava pak izigje u Tars da traži Savla ; i kad ga nagje, dovede ga u Antiohiju.

26. I oni se cijelu godinu sastajahu ondje s crkvom, i učiše mnogi narod ; i najprije u Antiohiji nazvaše učenike Hrišćanima.

27. A u te dane sigjoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju.

28. I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šćaše biti po vasionom svijetu ; koji i bi za Klauđija Ćesara.

29. A od učenika odredi svaki koliko koji mogaše, da pošlju u pomoć braći koja življahu u Judeji.

30. Koje i učiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

GLAVA 12.

U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muči neke od crkve.

2. I pogubi Jakova brata Jovanova matčem.

3. I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra (a bijahu dani prijesnijeh hljebova),

4. Kojega i uhvati i baci u tamnicu i predaše ga četvorici četvrtnika vojničkih da ga čuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod.

5. I tako Petra čuvahu u tamnici ; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka.

6. A kad šćaše Irod da ga izvede, onu noć spavaše Petar megju dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima čuvahu tamnicu.

7. I gle, angjeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Pe-

tra u rebra probudi ga govoreći : ustani brže. I spadoše mu verige s ruku.

8. A angjeo mu reče : opasi se, i obuj opanke svoje. I učini tako. I reče mu *angjeo* : obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom.

9. I izišavši igjaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što angjeo činjaše, nego mišljaše da vidi utvaru.

10. A kad progjoše prvu stražu i drugu i dogjoše k vratima gvozdenijem koja vogjahu u grad, ona im se sama otvoriše; i izišavši progjoše jednu ulicu, i angjeo odmah odstupi od njega.

11. I kad dogje Petar k sebi reče : sad zaista vidim da Bog posla angjela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega čekanja naroda Jevrejskoga.

12. I razmislivši dogje kući Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu.

13. A kad kuenu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da čuje.

14. I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utrča i kaza da Petar stoji pred vratima.

15. A oni joj rekoše : jesi li ti luda ? A ona potvrgjivaše da je tako. A oni govorahu : angjeo je njegov.

16. A Petar jednako kucaše. A kad otvoriše, vidješe ga, i udiviše se.

17. A on mahnuvši na njih rukom da čute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice : i reče : javite ovo Jakovu i braći. I izišavši otide na drugo mjesto.

18. A kad bi dan, bješe ne mala buna megju vojnicima, šta to bi od Petra.

19. A kad ga Irod zaiska i ne nagje, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Česariju *onamo* življaše.

20. Jer se Irod srgjaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno dogjoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira. jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva.

21. A u odregjeni dan obuče se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im;

22. A narod vikaše : *ovo je* glas Božij, a ne čovječij.

23. Ali u jedan put udari ga angjeo Gospodnji ; jer ne dade slave Bogu ; i budući izjeden od crvi izdahnu.

24. A riječ Božija rastijaše i množase se.

25. A Barnava i Savle predavši pomoć vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

GLAVA 13.

A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i učitelji, to jest : Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manain odgajeni s Irodom četverovlasnikom, i Savle.

2. A kad oni služahu Gospodu i pošećahu. reče Duh sveti : odvojte mi Varnavu i Savla na djelo na koje ih pozvah.

3. Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih.

4. Ovi dakle poslani od Duha svetoga sigjoše u Selenkiju, i odande otploviše u Kipar.

5. I došavši u Salamin javiše riječ Božiju u zbornicama Jevrejskima ; a imahu i Jovana slugu.

6. A kad progjoše ostrvo tja do Pafa, nagjoše nekakvoga čovjeka vračara i lažna proroka, Jevrejina. kome *bješe* ime Varisus,

7. Koji bješe s namjesnikom Srgjem Pavlom, čovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savla zaiska da čuje riječ Božiju.

8. A Elima vračar (jer to znači ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajući da odvratí namjesnika od vjere.

9. A Savle, koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši nanj

10. Reče : o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine gjavolji ! neprijatelju svake pravde ! zar ne presta-ješ kvariti pravi-ijeh putova Gospodnji-ijeh ?

11. I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I u jedanput napade nanj mrak i tama, i pipajući tražaše vogja.

12. Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveći se nauci Gospodnjoj.

13. A kad se Pavle sa svojijem dru-

štvom odveze iz Pafa, dogjoše u Pergu Pamfilijsku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusolim.

14. A oni otišavši iz Perge dogjoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše.

15. A po čitanju zakona i prorôka poslaše starješine zborničke k njima govoreći : ljudi braćo! ako je u vama riječ utjehe za narod, govorite.

16. A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reče : ljudi Izrailjci i koji se Boga boji! čujte.

17. Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje.

18. I do četrdeset godina prehrani ih u pustinji.

19. I zatrvši sedam naroda u zemlji Hananskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu.

20. I po tom na četiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila proroka.

21. I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, čovjeka od koljena Venijaminova, za četrdeset godina.

22. I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reče svjedočeci : nagjoh Davida sina Jesejeva, čovjeka po sreću mojemu, koji će ispuniti sve volje moje.

23. Od njegova sjemena podiže Bog po obećanju Izrailju spasa Isusa;

24. Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu.

25. I kad svršivaše Jovan tečenje *svoje*, govoraše : ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obući njegovoj.

26. Ljudi braćo! sinovi roda Avraamova, i koji se megju vama Boga boje! vama se posla riječ ovoga spasenija.

27. Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proročke koji se čitaju svake subote osudivši ga izvršiše.

28. I ne našavši ni jedne krivice smrtno molíše Pilata da ga pogubi.

29. I kad svršíše sve što je pisano za

njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob.

30. A Bog vaskrse ga iz mrtvih.

31. I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusolim, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom.

32. I mi vam javljamo obećanje koje bi ocevima *našima* da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa;

33. Kao što je napisano i u drugom psalmu : ti si moj sin, ja te danas rodih.

34. A da ga iz mrtvih vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reče : daću vam svetinju Davidovu vjernu.

35. Za to i na drugom *mjestu* govori : ne ćeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja.

36. Jer David posluživši rodu svome po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje.

37. A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja.

38. Tako da vam je na znanje, ljudi braćo! da se krozanj vama propovijeda oproštenje grijehâ.

39. I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaće se u njemu svaki koji vjeruje.

40. Gledajte dakle da ne dogje na vas ono što je kazano u prorocima :

41. Vidite, nemarljivi! i čudite se, i nek vas nestane; jer ja činim djelo u dane vaše, djelo koje ne ćete vjerovati ako vam ko uskazuje.

42. A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove riječi u drugu subotu govore.

43. A kad se sabor razigje, pogjoše za Pavlom i Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a oni govoreći im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Božijoj.

44. A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da čuju riječi Božije.

45. A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti i govorahu protivno riječima Pavlovijem nasuprot govoreći i huleći.

46. A Pavle i Varnava oslobodivši se rekoše : vama je najprije trebalo da se govori riječ Božija; ali kad je odbacu-

jete, i sami se pokazujete da niste do-
stojni vječnoga života, evo se obrćemo
k neznabošcima.

47. Jer nam tako zapovjedi Gospod:
postavi ih te da vidjelo neznabošcima, da
budeš spasenije do samoga kraja zem-
lje.

48. A kad čuše neznabošci, radovahu
se i slavljahu riječ Božiju, i vjerovalaše
koliko ih bješe pripravljeno za život
vječni.

49. I riječ se Božija raznošala po svoj
okolini.

50. Ali Jevreji podgovoriše pobožne
i poštene žene i starješine gradske te
podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu,
i istjeraše ih iz svoje zemlje.

51. A oni otresavši na njih prah sa
svojih nogu dogoše u Ikoniju.

52. A učenici punjahu se radosti i Du-
ha svetoga.

GLAVA 14.

U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno
ugloše u zbornicu Jevrejsku, i govora-
hu tako da vjerova veliko mnoštvo Je-
vreja i Grka.

2. A Jevreji koji ne vjerovahu podbu-
niše i razdražiše duše neznabožaca na
braću.

3. Ali oni ostaše dosta vremena govo-
reći slobodno u Gospodu koji svjedočalaše
riječ blagodat i svoje i davalu te se tvo-
rahu znači i čudesa rukama njihovijem.

4. A mnoštvo gradsko razdijeli se, i
jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apo-
stolima.

5. A kad navališe i neznabošci i Je-
vreji sa svojijem poglavarima da im
dosade i kamenjem da ih pobiju,

6. Oni doznajući pobjegoše u gradove
Likaonske, u Listru i u Dervu i u oko-
linu njihovu.

7. I onamo propovijedahu jevangjelje.

8. I jedan čovjek u Listri sjegjalaše ne-
moćan u nogama, i bješe hrom od u-
trobe matere svoje, i ne bješe nikad
hodio.

9. Ovaj slušalaše Pavla gdje govori.
Pavle pogledavši nanj i vidjevši da vje-
ruje da će ozdraviti,

10. Reče velikijem glasom: tebi go-
vorim u ime Gospoda Isusa Hrista, u-
stani na svoje noge upravo. I skoči, i
hogaše.

11. A kad vidje narod šta učini Pa-
vle, podigoše glas svoj govoreći Lika-
onski: bogovi načiniše se kao ljudi, i si-
gjoše k nama.

12. I nazivahu Varnavu Jupiterom, a
Pavla Merkurijem, jer on upravljaše
riječu.

13. A sveštenik Jupitera koji bješe
pred gradom njihovijem dovede junce,
i donese vijence pred vrata, i s narodom
ščadijalaše da prinosi žrtvu.

14. A kad čuše apostoli, Varnava i
Pavle, razdrijaše haljine svoje, i sko-
čiše među narod vičući i govoreći:

15. Ljudi! šta to činite? I mi smo
kao i vi smrtni ljudi, koji vam propo-
vijedamo jevangjelje da se od ovijeh
lažnijeh stvari obratite k Bogu živome,
koji stvori nebo i zemlju i more i sve
što je u njima;

16. Koji u prošavšijem naraštajima
bješe pustio sve narode da idu svoji-
jem putovima:

17. I opet ne ostavi sebe neposvje-
dočena, čineći dobro, dajući nam s ne-
ba dažd i godine rodne, puneći srca
naša jelom i veseljem.

18. I ovo govoreći jedva ustaviše na-
rod da im ne prinosu žrtve, nego da ide
svaki svojoj kući. A dok oni življahu
ondje i učahu,

19. Dogoše iz Antiohije i iz Ikonije
nekaki Jevreji, i kad se oni prepirahu
slobodno, podgovoriše narod da ih o-
dustanu, govoreći da ništa pravo ne
govore, nego sve lažu. I podgovorivši
narod zasula Pavla kamenjem i izvu-
koše ga iz grada misleći da je mrtav.

20. A kad ga opkoliše učenici njego-
vi, ustade i ugje u grad, i sutradan iz-
igje s Varnavom u Dervu.

21. I propovijedivši jevangjelje gradu
onome i naučivši mnoge vratiše se u
Listru i Ikoniju i Antiohiju

22. Utvrgujući duše učenika i svje-
tujući ih da ostanu u vjeri, i da nam
kroz mnoge nevolje valja ući u carstvo
Božije.

23. I postavivši im starješine po svi-
jem crkvama, i pomolivši se Bogu s
postom, predadoše ih Gospodu koga
vjerovalaše.

24. I prošavši Pisidiju dogoše u Pam-
filiju.

25. I govorivši riječ Gospodnju u Perzi sigioše u Ataliju.

26. I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršše.

27. A kad dogjoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.

28. I ostaše ondje ne malo vremena s učenicima.

GLAVA 15.

I neki sišavši iz Judeje učahu braću : ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasti.

2. A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalem za ovo pitanje.

3. A oni onda spremljeni od crkve, prolazahu kroz Finikiju i Samariju kazujući obraćanje neznabožaca, i činjahu veliku radost svoj braći.

4. A kad dogjoše u Jerusalem, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.

5. Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev.

6. A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ.

7. I po mnogom vijećanju usta Petar i reče : ljudi braćo ! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra između nas da iz mojijeh usta čuju neznabošci riječ jevangjelja i da vjeruju.

8. I Bog, koji poznaje srea, posvjedoči im i dade im Duha svetoga kao i nama,

9. I ne postavi nikake razlike među nama i njima, očistivši vjerom srea njihova.

10. Sad dakle šta kušate Boga, i hoćete da metnete učenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogo-smo ponijeti ?

11. Nego vjerujemo da ćemo se spasti blagodaću Gospoda Isusa Hrista kao i oni.

12. Onda umuče sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i čudesa učini Bog u neznabošcima preko njih.

13. A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći : ljudi braćo ! poslušajte mene.

14. Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu,

15. I s ovijem se udaraju riječi pró-rôkâ, kao što je napisano :

16. Po tom ću se vratiti, i sazidaću dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviću, i podignuću ga,

17. Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo.

18. Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova ;

19. Za to ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraćaju k Bogu ;

20. Nego da im se zapovjedi da se čuvaju od priloga idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne čine.

21. Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama čita se sva-ke subote.

22. Tada nagjoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljude znamenite među braćom.

23. I napisаше rukama svojima ovo Apostoli i starješine i braća pozdravljaju braću koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabožaca.

24. Budući da mi čusmo da neki od nas izišavši smetoše vas riječima, i raslabiše duše vaše govoreći *vam* da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo ;

25. Za to nagjosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Varnavom i Pavlom,

26. S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista.

27. Poslasmô dakle Judu i Silu, koji će to i riječima kazati.

28. Jer nagje za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne mećemo na vas osim ovijeh potrebnijeh :

29. Da se čuvate od priloga idolski-

jeh i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što ne ćete da se čini vama ne činite drugima; od čega ako se čuvate, dobro ćete činiti. Budite zdravi.

30. A kad ih opremiše, dogjoše u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu.

31. A kad pročitaše, obradovaše se utjesi.

32. A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem riječima utješiše braću i utvrdiše.

33. I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braća s mirom k apostolima.

34. No Sila nagje za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim.

35. A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i učahu i propovijedahu riječ Gospodnju s mnogima drugijem.

36. A poslije nekoliko dana reče Pavle Varnavi : hajde da se vratimo i da obigjemo braću po svijem gradovima po kojima propovijedasmo riječ Gospodnju kako žive.

37. A Varnava šćaše da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka.

38. Pavle pak govoraše : onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odregjeni, da ne uzimamo sa sobom.

39. Tako postade raspra da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar.

40. A Pavle izbravši Silu izigje predan blagodat Božijoj od braće.

41. I prolazaše kroz Siriju i Kilikiju utvrgjujući crkve.

GLAVA 16.

Dogje pak u Dervu i u Listru, i gle, ondje bješe neki učenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovalaše, a oca Grka ;

2. Za njega dobro svjedočahu braća koja bijahu u Listri i u Ikoniji.

3. Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom ; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima : jer svi znadijahu oca njegova da bješe Grk.

4. I kad prolazahu po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu.

5. A crkve se utvrgjivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više.

6. A kad progjoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti riječ u Aziji.

7. A kad dogjoše u Misiju šćadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade.

8. A kad progjoše Misiju, sigjoše u Troadu.

9. I Pavlu se javi utvara noću : bješe jedan čovjek iz Maćedonije, i stajao moleći ga i govoreći : dogji u Maćedoniju i pomози nam.

10. A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da izigjemo u Maćedoniju, doznajući da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevangjelje.

11. A kad se odvezosmo iz Troade, dogjosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj,

12. A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maćedonije, naselje *Rimsko*; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana.

13. A u dan subotni izigjosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja ; i sjeđavši govorismo k ženama koje se bijahu sabrale.

14. I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše : i Gospod otvori srce njezino da pazi na riječi Pavlove.

15. A kad se krsti ona i kuća njezina, moljaše nas govoreći : ako mislite da ja vjerujem Gospoda, ugijte u moju kuću i živite. I natjera nas.

16. A dogodi se kad igjasmo na molitvu da nas sreće jedna robinja koja imaše duh pogagjački i vraćajući donosilaše veliki dobitak svojijem gospodarima.

17. Ova pogje za Pavlom i za nama, i vikaše govoreći : ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija.

18. I ovako činjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reče duhu : zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, izigji iz nje. I izigje u taj čas.

19. A kad vidješe njezini gospodari da izigje nad njihovoga dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima.

20. I dovedavši ih k vojvodama, rekoše : ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu,

21. I propovijedaju običaje kojijeh na-

ma ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani.

22. I sleže se narod na njih, i vojvode izdriše im haljine, i zapovjediše da ih šibaju.

23. I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamničaru da ih dobro čuva.

24. Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade.

25. A u ponoći bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu.

26. A u jedan put tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnički; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi.

27. A kad se probudi tamničari i vidje otvorena vrata tamnička, izvadi nož i šeaše da se ubije, misleći da su pobjegli sužnji.

28. A Pavle povika zdravo govoreći: ne čini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje.

29. A on zaiskavši svijeću uletje i drkćući pripade k Pavlu i Sili;

30. I izvedavši ih na polje reče: gospodo! šta mi treba činiti da se spasem?

31. A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spašćeš se ti i sav dom tvoj.

32. I kazaaše mu riječ Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu.

33. I uze ih u onaj sahat noći i oprao im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah.

34. I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga.

35. A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreći: pustite ona dva čovjeka.

36. A tamničar kaza riječi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite: sad dakle izigjite i idite s mirom.

37. A Pavle reče njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu; i sad *hoće* tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka dogju i izvedu nas.

38. A panduri kazaaše vojvodama ove riječi; i uplašiše se kad čuše da su Rimljani;

39. I došavši umoliše ih, i izvedoše moleći da izigju iz grada

40. A kad izigjoše iz tamnice, dogjoše k Lidiji, i vidjevši braću utješise ih, i otidoše.

GLAVA 17.

Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju dogjoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska.

2. I Pavle po običaju svome ugje k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma,

3. Pokazujući i dokazujući im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega ja, *reče*, propovijedam vama, jest Hristos.

4. I neki od njih vjerovalaše, i pristalaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskih ne malo.

5. Ali tvrdovrati Jevreji zavigjahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši četu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuću Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod.

6. A kad njih ne nagjoše, povukoše Jasona i neke od braće pred starješine gradske vičući: ovi što zamutiše vasioni svijet dogjoše i ovdje,

7. Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv ćesarevijen zapovijesti, govoreći da ima drugi car, Isus!

8. I smutiše narod i starješine gradske koji ovo čuše.

9. Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih.

10. A braća odmah noću opraviše Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo ugjoše u zbornicu Jevrejsku.

11. Ovi pak bijahu plemenitiji od onih što žive u Solunu; oni primiše riječ sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako.

12. Tako vjerovalaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grčkih žena i od ljudi ne malo.

13. A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi riječ Božiju, dogjoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod.

14. A braća onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje.

15. A pratioci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timo-

tija da dogju k njemu što brže, vratiše se.

16. A kad ih Pavle čekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajući grad pun idola;

17. I prepiraše se s Jevrejima i s bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše.

18. A neki od Epikurovaca i od Stožičkih mudaraca prepirahu se s njim; i jedni govorahu : šta hoće ovaj besposlica? A drugi : vidi se kao da hoće nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevangjelje o Isusu i o vaskrseniju.

19. Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreći : možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ?

20. Jer nešto novo mećeš u naše uši; hoćemo dakle da vidimo šta će to biti.

21. A Atinjani svi i putnici iz drugih zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju.

22. A Pavle stavši nasred Areopaga reče : ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni;

23. Jer prolazeći i motreći vaše svetinje nagjoh i oltar na kome bješe napisano : Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajući poštujete onoga vam ja propovijedam.

24. Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on budući gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama,

25. Niti prima ugagjanja od ruku čovječijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve.

26. I učinio je da od jedne krvi sav rod čovječij živi po svemu lieu zemaljskome, i postavio je naprijed odregjena vremena i megje njihovoga življenja :

27. Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, prem da nije daleko ni od jednoga nas;

28. Jer kroz njega živimo, i mićemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevača rekoše : jer smo i rod njegov.

29. Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski načinili po smišljanju svome.

30. Ne gledajući dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju;

31. Jer je postavio dan u koji će suditi vasionome svijetu po pravdi preko čovjeka koga odredi, i dađe svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih.

32. A kad čuše vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše : da te čujemo opet o tom.

33. Tako Pavle otide izmegju njih.

34. A neki ljudi pristaše uzanj i vjerovaše; megju kojima bješe i Gjonisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

GLAVA 18.

A po tom se odluči Pavle od Atine i dogje u Korint,

2. I nagje jednoga Jevrejina, po imenu Akilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom (jer bješe zapovjedio Klau dije da svi Jevreji idu iz Rima), i dogje k njima.

3. I budući da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i ragjaše; jer bijahu ćilimarskog zanata.

4. A prepiraše se u zbornicama sva ke subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke.

5. I kad sigjoše iz Maćedonije Sila i Timotije, navali Duh na Pavla da svjedoči Jevrejima da je Isus Hristos.

6. A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reče im : krv vaša na vaše glave; ja sam čist, od sad idem u neznabošce.

7. I otišavši odande dogje u kuću nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuća bješe kraj zbornice.

8. A Krisp, starješina zbornički, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinćana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se.

9. A Gospod reče Pavlu noću u utvari : ne boj se, nego govori, i da ne ućutiš;

10. Jer sam ja s tobom, i nikose ne će usuditi da ti što učini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu.

11. I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci učeći ih riječi Božijoj.

12. A kad bješe Galion namjesnik u A-

haji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud

13. Govoreći : ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona.

14. A kad Pavle šćaše da otvori usta, reče Galion Jevrejima : da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji!

15. Ali kad su prepiranja za riječi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome ne ću da budem.

16. I izagna ih iz sudnice.

17. Onda svi Grei uhvatiše Sostena, starješinu zborničkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario.

18. A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braćom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostriže glavu u Kenhrej, jer se bješe zavjetovao.

19. I dogje u Efes; i njih ostavi ondje, a on ugje u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima.

20. A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede,

21. Nego se oprost i s njima govoreći : valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalmu; nego, ako Bog htjedbude, vratiću se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu.

22. I došavši u Ćesariju, izigje i pozdravi se s crkvom, i sigje u Antiohiju.

23. I provedavši nekoliko vremena izigje i progje redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrđujući sve učenike.

24. A dogje u Efes jedan Jevrein, po imenu Apolos, rodnom iz Aleksandrije, čovjek rječit i silan u knjigama.

25. Ovaj bješe upućen na put Gospodnji, i govoreći duhom, govoraše i učeše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo.

26. I ovaj poče slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga čuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaaše put Gospodnji.

27. A kad on šćaše da prijegje u Ahaju, poslaše braća naprijed i pišaše učenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaću;

28. Jer zdravo nadvlagjivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujući iz pisma da je Isus Hristos.

GLAVA 19.

Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazaaše gornje zemlje, i dogje u Efes, i našavši neke učenike

2. Reče im : jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše : nijesmo ni čuli da ima Duh sveti.

3. A on im reče : na što se dakle krstiste? A oni rekoše : na krštenje Jovanovo.

4. A Pavle reče : Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreći narodu da vjeruju onoga koji će za njim doći, to jest, Hrista Isusa.

5. A kad to čuše, krstise se u ime Gospoda Isusa.

6. I kad Pavle metnu ruke na njih, sigje Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu.

7. A bijaše ljudi svega oko dvanaest.

8. I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca učeći i uvjeravajući za carstvo Božije.

9. I kad neki bijahu otvrdnuli i sva-gjahu se huleći na put Gospodnji pred narodom, odstupi od njih i odluči učenike. pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana.

10. I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grei, čuše riječ Gospoda Isusa.

11. I Bog činjaše ne mala čudesa rukama Pavlovijem,

12. Tako da su i čalme i ubručice znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolesti. i duhovi zli izlažahu iz njih.

13. I počea neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu gjavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreći : zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda.

14. A bijahu nekijeh sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštениčkoga, koji ovo činjahu.

15. A duh zli odgovarajući reče : Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste?

16. I skočivši na njih čovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih. i pritište ih pod se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuće.

17. I ovo doznadoše svi koji življahu

u Efesu, i Jevreji i Grei; i u gje strah u sve njih, i veličaše se ime Gospoda Isusa.

18. I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su učinili.

19. A mnogi od onijeh koji čarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proračuniše i nagjoše da su vrijedile pedeset hiljada groša.

20. Tako zdravo rastijaše i nadvlagjivaše riječ Gospodnja.

21. I kad se ovo svrši, namisli Pavle da progje preko Maćedonije i Ahaje, i da ide u Jerusallim, i reče : pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti.

22. I posla u Maćedoniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji.

23. A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega,

24. Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji gragjaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao,

25. On skupi ove i drugihjeh ovakovijeh stvari majstore, i reče : ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življenje;

26. I vidite i čujete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvratí narod mnogi, govoreći : to njesu bogovi što se rukama čovječijim grade.

27. I ne samo što će ova nesreća doći na naš zanat da ne prolazi, nego se ne će mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propašće veličanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje.

28. A kad oni ovo čuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreći : velika je Dijana Efeska!

29. I sav se grad napuni bune : i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maćedonije, drugove Pavlove.

30. A kad Pavle šćaše da ide megju narod, ne dadoše mu učenici.

31. A neki i od Azijskijeh poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujući ga da ne izlazi na zborište.

32. Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smućen, i najviše ih ne znadijahu za što su se skupili.

33. A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šćaše da odgovori narodu.

34. A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata : velika je Dijana Efeska.

35. A pisar utišavši narod reče : ljudi Efesci! Ko je taj čovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski?

36. Kad dakle to ne može niko odreći, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne činite;

37. Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju.

38. A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga.

39. Ako li što drugo istete, neka se izvidi na pravoj skupštini.

40. Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a ni jednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

GLAVA 20.

A pošto se utiša buna, dozva Pavle učenike, i utješivši ih oprostí se s njima, i izigje da ide u Maćedoniju.

2. I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem riječima, dogje u Grčku.

3. Poživljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šćaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maćedonije.

4. I pogje s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije.

5. Ovi otišavši naprijed čekahu nas u Troadi.

6. A mi se odvezosmo poslije dānā prijesnijeh hljebora iz Filibe, i dogjosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana.

7. A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše učenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šćaše sjutra dan da pogje, i proteže besjedu do ponoći.

8. I bijahu mnoge svijeeće gore u sobi gdje se bijasmo sabrali.

9. A sjegjaše na prozoru jedno momče, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdo-ga sna, i kad Pavle govorашe mnogo, nađe se u snu i pade dolje s trećega poda, i digoše ga mrtva.

10. A Pavle sišavši pade nanj, i zagri-livši ga reče : ne bunite se, jer je duša njegova u njemu.

11. Onda izigje gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do sa-me zore, i tako otide.

12. A momče dovedoše živo, i ntje-šiše se ne malo.

13. A mi došavši u lagju odvezosmo se u As, i odande ščasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hote-ći sam da ide pješice.

14. I kad se sasta s nama u Asu, n-zeosmo ga, i dogjosmo u Mitilinu.

15. I odande odvezavši se dogjosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan od-vezosmo se u Sam, i noćismo u Trigi-liju; i sjutradan dogjosmo u Milit.

16. Jer Pavle namisli da progjemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Azi-ji; jer hićaše, ako bude moguće, da bu-de o trojičinu dne u Jersalimu.

17. Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene.

18. I kad dogjoše k njemu, reče im : vi znate od prvoga dana kad dogjoh u Aziju kako s vama jednako bih

19. Služeći Gospodu sa svakom po-niznosti i mnogijem suzama i napasti-ma koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi ragjahu o glavi;

20. Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas naučim pred narodom i po kućama,

21. Svjedočeći i Jevrejima i Greima pokajanje k Bogu i vjernu u Gospoda našega Isusa Hrista.

22. I sad evo ja svazan Duhom idem u Jersalim ne znajući šta će mi se u njemu dogoditi;

23. Osim da Duh sveti po svijem gra-dovima svjedoči, govoreći da me okovi i nevolje čekaju.

24. Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim tečenje svoje s radošću i službu koju primih od Gospoda Isusa : da posvje-doćim jevangjelje blagodatni Božije.

25. I evo sad znam da više ne ćete vi-

djeti mojega lica, vi svi po kojima pro-lazih propovijedajući carstvo Božije.

26. Za to vam svjedočim u današnji dan da sam ja čist od krvi svijui;

27. Jer ne izostavih da pokažem vo-lju Božiju.

28. Pazite dakle na sebe i na sve sta-do u kome vas Duh sveti postavi vla-dikama da pasete crkvu Gospoda i Bo-ga koju steče krvlju svojom;

29. Jer ja ovo znam da će po odlasku mome ući megju vas teški vuci koji ne će štedjeti stada;

30. I izmegju vas samijeh postaće lju-di koji će govoriti izvrnutu nauku da odvrćaju učenike za sobom.

31. Za to gledajte i opominjite se da tri godine dan i noć ne prestajah učeći sa suzama svakoga od vas.

32. I sad vas, braćo, predajem Bogu i riječi blagodatni njegove, koji može na-zidati i dati vam našljedstvo megju svi-ma osvećenima.

33. Srebra, ili zlata, ili ruha ni u je-dnoga ne zaiskah.

34. Sami znate da potrebi mojoj i o-nijeh koji su sa mnom bili poslužije ove ruke moje.

35. Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoćnima, i opo-minjati se riječi Gospoda Isusa koju on reče : mnogo je blaženije davati nego li uzimati.

36. I ovo rekavši kleče na koljena svo-ja sa svima njima i pomoli se Bogu.

37. A svijui stade veliki plač i zagr-livši Pavla cjelivahu ga,

38. Žalosni najviše za riječ koju reče da više ne će vidjeti lica njegova; i otpratiše ga u lagju.

GLAVA 21.

I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, idući pravo dogjosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru.

2. I našavši lagju koja polazi u Fini-kiju, ugjosmo i odvezosmo se.

3. A kad nam se ukaza Kipar, osta-vismo ga na lijevo, i plovljasmu u Si-riju, i stadosmo u Tiru; jer ondje va-ljaše da se istovari lagja.

4. I našavši učenike ostasmo ondje sedam dana : oni Pavlu govorahu Du-hom da ne ide gore u Jersalim.

5. A kad bi te mi dane navršismo, iz-

išavši igjasmu, i praćahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo se Bogu.

6. I oprostivši se jedan s drugim u-gjosmo u lagju; a oni se vratiliše svojim kućama.

7. A mi počevši plovljenje od Tira, dogjosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braćom ostasmo kod njih jedan dan.

8. A sutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim dogjosmo u Česariju; i ušavši u kuću Filipa jevangjelistu, koji bješe jedan od sedam gjakona, ostasmo u njega.

9. I ovaj imаше četiri kćeri djevojke koje proricahe.

10. Stojeći mi pak ondje mnogo dana, dogje odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav;

11. I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reče: tako veli Duh sveti: čovjeka kojega je ovaj pojas, ovako će ga svezati u Jerusalemu Jevreji, i predaće ga u ruke neznabožaca.

12. I kad čusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusalem.

13. A Pavle odgovori i reče: šta činite te plaćete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoću, nego i umrijeti u Jerusalem gotov sam za ime Gospoda Isusa.

14. A kad ga ne mogosmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude.

15. A poslije ovijeh dana spremivši se izigjosmo u Jerusalem.

16. A dogjoše s nama i neki učenici iz Česarije, vodeći sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga učenika, u kojega bismo mi stajali.

17. I kad dogjosmo u Jerusalem, primiše nas braća ljubazno.

18. A sutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i dogjoše sve starješine.

19. I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta učini Bog u neznabošcima njegovom službom.

20. A oni čuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na stari zakon.

21. A doznali su za tebe da učiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Je-

vreje koji žive među neznabošcima, kazujući da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati običaja otačkih.

22. Šta ćemo dakle sad? narod će se sabrati jamačno; jer će čuti da si došao.

23. Ovo dakle učini što ti rećemo: u nas imaju četiri čovjeka koji su se zavjetovali Bogu;

24. Ove uzmi i očisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi će doznati da ono što su čuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu.

25. A za neznabošce koji vjerovaše mi poslasmu presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se čuvaju od priloga idolskih, i od krvi, i od udavljenja, i od kurvarstva.

26. Tada Pavle uze one ljude, i sutradan očistivši se s njima, ugje u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane očišćenja dokle se ne primese žrtva za svakoga njih.

27. A kad šćaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke nanj

28. Vičući: pomagajte, ljudi Izraelci! ovo je čovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uči sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo.

29. Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu.

30. I sav se grad podiže, i navali narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga na polje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata.

31. A kad šćahu da ga ubiju, dogje glas gore k vojvodi od čete da se pobuni sav Jerusalem.

32. A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrča na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla.

33. A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je učinio.

34. A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u đkō.

35. A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda.

36. Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu : pogubi ga.

37. A kad šćaše Pavle da ugje u ðkô, reče vojvodi : je li mi slobodno govoriti što tebi ? A on reče : zar umiješ Grčki ?

38. Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju četiri hiljade hajduka ?

39. A Pavle reče : ja sam čovjek Jevrejin iz Tarsa, gragjanin poznatoga grada u Kilikiji : nego te molim dopusti mi da govorim k narodu.

40. A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod ; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskijem jezikom govoreći :

GLAVA 22.

Ljudi, braćo i ocevi ! čnjte sad moj odgovor k vama.

2. A kad čuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veća tišina posta. I reče :

3. Ja sam čovjek Jevrejin, koji sam rogien u Tarsu Kilikijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamaliilovijeh, naučen upravo otačkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas.

4. Ja ovaj put gonih do same smrti, vežući i predajući u tamnicu i ljude i žene,

5. Kao što mi svjedoči i poglavar sveštenički i sve starješine : od kojijeh i poslanice primih na braću koja žive u Damasku, i igjah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusalem da se muče.

6. A kad igjah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me u jedan put obasja velika svjetlost s neba.

7. I padoh na zemlju, i čuh glas, koji mi govori : Savle ! Savle ! za što me goniš ?

8. A ja odgovorih : ko si ti, Gospode ? A on mi reče : ja sam Isus Nazarećanin, kojega ti goniš.

9. A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašise se ; ali ne čuše glasa koji mi govoraše.

10. A ja rekoh : šta ću činiti, Gospode ? A Gospod mi reče : ustani i idi u

Damask, i tamo će ti se kazati za sve šta ti je odregjeno da činiš.

11. I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, vogjahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i dogjoh u Damask.

12. A neki Ananija čovjek pobožan po zakonu, posvjedočen od sviju Jevreja koji žive u Damasku,

13. Došavši k meni stade i reče mi : Savle brate ! progledaj. I ja u taj čas pogledah nanj.

14. A on mi reče : Bog otaca našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika. i da čuješ glas iz usta njegovijeh :

15. Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vidio i čuo.

16. I sad šta oklijevaš ? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda Isusa.

17. A dogodi se, kad se vratih u Jerusalem i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe,

18. I vidjeh ga gdje mi govori : po-hiti te izigji iz Jerusalama, jer ne će primiti svjedočanstva tvojega za mene.

19. I ja rekoh : Gospode ! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju.

20. I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i čuvah haljine onijeh koji ga ubijahu.

21. I reče mi : idi ; jer ću ja daleko da te pošljem u neznabošće.

22. A oni ga slušahu do ove riječi, pa podigoše glas svoj govoreći : uzmi sa zemlje takovoga ; jer ne treba da živi.

23. A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo,

24. Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u ðkô, i reče da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu nanj.

25. I kad ga pritegoše uzicama, reče Pavle kapetanu, koji stajaje *ondje* : zar vi možete biti čovjeka Rimljanina, i još bez suda ?

26. A kad ću kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreći : gledaj šta ćeš činiti ; jer je ovaj čovjek Rimljanin.

27. A vojvoda pristupivši reče mu : kaži mi jesi li ti Rimljanin ? A on reče : da.

28. A vojvoda odgovori : ja sam za

veliku cijenu ime ovoga gragjanstva dobio. A Pavle reče : a ja sam se i rodio s njime.

29. Onda odstupiše odmah od njega oni što šćadijahu da ga ispituju ; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao.

30. A sjutradan, želeći doznati istinu za što ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dogju glavari sveštenički i savsabor njihov ; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

GLAVA 23.

A Pavle pogledavši na skupštinu reče : ljudi braćo ! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana.

2. A poglavar sveštenički Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima.

3. Tada mu reče Pavle : tebe će Bog biti, zide okrećeni ! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajući zakon zapovijedaš da me biju.

4. A oni što stajahu naokolo rekoše : zar psuješ Božijeg poglavara svešteničkoga ?

5. A Pavle reče : ne znadoh, braćo, da je poglavar sveštenički, jer stoji napisano : starješini naroda svojega da ne govoriš ružno.

6. A znajući Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštini : ljudi braćo ! ja sam farisej i sin farisejev : za nad i za vaskrsenije iz mrtvih doveden sam na sud.

7. A kad on ovo reče, postade raspra megju sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod.

8. Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni angjela ni duha ; a fariseji priznaju oboje.

9. I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se megju sobom govoreći : nikakvo zlo ne nalazimo na ovome čovjeku ; ako li mu govori duh ili angjeo, da se ne suprotimo Bogu.

10. A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da sigju vojnici i da ga otmu izmegju njih, i da ga vedu u ðkô.

11. A onu noć stade Gospod predanjga i reče : ne boj se Pavle, jer kao što

si svjedočio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedočiti.

12. A kad bi dan, učiniše neki od Jevreja vijeću i zakleše se govoreći da ne će ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla.

13. A bješe ih više od četrdeset koji ovu kletvu učiniše.

14. Ovi pristupivši ka glavarima svešteničkijem i starješinama, rekoše : kletvom zaklesmo se da ne ćemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla ;

15. Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega ; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi.

16. A sin sestre Pavlove čuvši ovu zasjedu dogje i ugje u ðkô i kaza Pavlu.

17. A Pavle dozvavši jednoga od kapetánâ reče : ovo momče odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže.

18. A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče : sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momče dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori.

19. A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši na samo, pitaše ga : šta je što imaš da mi kažeš ?

20. A ono reče : Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega ;

21. Ali ih ti nemoj poslušati, jer ga čekaju od njih više od četrdeset ljudi koji su se zakleli da ne će ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju ; i sad su gotovi i čekaju tvoje obećanje.

22. A vojvoda onda otpusti momče, zapovjedi mu : nikom ne kazuj da si mi ovo javio.

23. I dozvavši dvojicu od kapetánâ reče : pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Česarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po trećem sahatu noći.

24. I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije.

25. I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše :

26. Od Klaudija Lisije čestitome Filiks pozdravlje.

27. Čovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šćahu da ga ubiju : ja pak dogjoh s vojnicima i oteh ga doznajući da je Rimljanin.

28. I želeći doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu.

29. Tada nagjoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrt ili okove.

30. I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga čovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjedi i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju nanj. Zdrav budi!

31. A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noću u Antipatridu.

32. A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u škô.

33. A oni došavši u Ćesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla predanj.

34. A sudija pročitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije

35. Reče : ispitaću te kad suparnici tvoji dogju. I zapovjedi da ga čuvaju u dvoru Irodovom.

GLAVA 24.

A poslije pet dana sigje poglavar sveštenički Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji izigjoše pred sudiju protiv Pavla.

2. A kad njega dozvaše, poče Tertul tužiti ga govoreći : što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu čine tvojijem promišljanjem,

3. U svakom dogagjaju i svuda, čestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnosti.

4. Ali da ti mnogo ne dosagjujem, molim te da nas u kratko poslušas sa svojom krotošću.

5. Jer nagjosmo ovoga čovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovogja jeresi Nazaretskoj;

6. Koji se usudi i erkvu opoganiti; koga mi uhvatismo, i škasmo da mu sudimo po zakonu svojemu.

7. Ali dogje Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi,

8. Zapovjedi i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo.

9. A i Jevreji se složiše govoreći da je ovo tako.

10. A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govori : znajući od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe :

11. Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja izigjoh u Jerusalim da se pomolim Bogu,

12. I niti me u erkvi nagjoše da kome govorim, ili bunu da činim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu,

13. Niti oni mogu posvjedočiti šta tebi sad na mene govore.

14. Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otačkome, vjerujući sve što je napisano u zakonu i u prorocima,

15. I imajući nadanje na Boga da će biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi čekaju.

16. A za ovo se i ja trudim da imam čistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima.

17. I poslije mnogo godina dogjoh i donesoh milostinju narodu svome i pri-nose.

18. U tome me nagjoše očišćena u erkvi, ni s narodom, ni s vikom.

19. A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da dogju preda te, i da se tuže ako imaju što na me.

20. Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini,

21. Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeći megju njima : za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud.

22. A kad Filiks ču ovo, odgodi im znajući vrlo dobro za ovaj put i reče : kad dogje Lisija vojvoda, izvidjeću vašu stvar.

23. A kapetanu zapovjedi da se čuva Pavle, i da mu se oblaška, i ni jednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu.

24. A poslije nekoliko dana dogje Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da čuje od njega vjeru u Hrista Isusa.

25. A kad Pavle govoraše o pravdi i o čistoti i o sudu koji će biti, uplaš

se Filiks i odgovori : idi za sad ; a kad uzimam kad, dozvaću te.

26. A uz to se i nadaše da će mu Pavle dati novaca da bi ga pustio ; za to ga i često dozivaše i razgovaraše se s njim.

27. A kad se navršise dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteći Jevrejima učiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu.

GLAVA 25.

A Fist onda primivši vlast poslije tri dana izigje iz Ćesarije u Jerusolim.

2. Onda glavari sveštenički i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga,

3. Ištući milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusolim ; i naregljivahu zasjednu da ga ubiju na putu.

4. A Fist odgovori da se Pavle čuva u Ćesariji, a i on će sam skoro onamo da ide :

5. Koji dakle mogu od vas, reče, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom čovjeku neka ga tuže.

6. A pošto bi u njih ne više od deset dana, sigje u Ćesariju, i sjutradan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla.

7. A kad ga dovedoše, stadoše u naokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusolima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojijeh ne mogahu posvjedočiti,

8. Kad se on odgovaraše : niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni Ćesaru što sagriješih.

9. Ali Fist, hoteći Jevrejima učiniti na volju, odgovori Pavlu i reče : hoćeš da ideš gore u Jerusolim i ondje da ti sudim za to ?

10. A Pavle reče : ja stojim na sudu Ćesarevu, ovdje treba da mi se sudi : Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš.

11. Ako li sam skrivio, ili učinio što što zaslužuje smrt, ne marim umrijeti ; ako li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Ćesaru idem.

12. Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori : Ćesaru reče da hoćeš : Ćesaru ćeš poći.

13. A pošto progje nekoliko dana, A-

gripa car i Vernikija sigjoše u Ćesariju da pohode Fista.

14. I budući da ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoreći : čovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici,

15. Za kojega, kad ja bijah u Jerusolimu, izigjoše preda me glavari sveštenički i starješine Jevrejske moleći da ga osudim.

16. Ja im odgovorih da nije običaj u Rimljana da se prije pokloni kakav čovjek na smrt dok se optuženi ne suoči s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu.

17. A kad se oni ovdje sastaše, ni kakvoga odlaganja ne učinih, i sjutradan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedih da dovedu čovjeka.

18. A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše.

19. Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojem sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govorao da je živ.

20. A ja ne znajući u ovome poslu šta ću činiti, rekoh bi li htio ići u Jerusolim i onamo da mu se sudi za ovo.

21. A kad Pavle reče da ga čuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga čuvaju dokle ga pošljem k Ćesaru.

22. A Agripa reče Fistu : i ja bih rad čuti toga čovjeka. A on reče : sjutra ćeš ga čuti.

23. Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija dogjoše s velikijem ponosom, i ugjoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama *onoga* grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla.

24. I reče Fist : Agripa care ! i svi koji ste s nama ! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosagivaše i u Jerusolimu i ovdje, vičući da ne valja da on više živi.

25. A ja doznajući da on ništa nije učinio što zaslužuje smrt, a i on sam reče da će da ide k svijetlome Ćesaru, namislih da ga pošljem.

26. Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Za to ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati.

27. Jer mi se čini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

GLAVA 26.

A Agripa reče Pavlu : dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavle pru živši ruku odgovaraše :

2. Za sreću svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji,

3. A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske običaje i prepiranja. Za to te molim da me poslušas milostivo.

4. Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo među narodom mojijem u Jerusalmu, znadu svi Jevreji.

5. Kako me znadu isprva, ako hoće posvjedočiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski.

6. I sad stojim pred sudom za nadanje obećanja koje Bog obreče ocerima našijem.

7. Kome se *svi* dvanaest koljena našijeh jednako dan i noć služeći nadaju da će doći. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja.

8. Šta? Zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže?

9. Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla činiti protiv imena Isusa Nazarećanina,

10. Kao što i učinih u Jerusalmu ; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara svešteničkijeh ; i kad ih ubijahu, pristajah na sud.

11. I po svijem zbornicama mučeći ih često, nagonjah da hule *na Isusa* ; i odviše mrzeći na njih gonjah ih tja i do tugijeh gradova.

12. Za koje idući u Damask s vlašću i zapoviješću od glavara svešteničkijeh,

13. U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veću od sijanja sunčanoga, koja obasja mene i one što igjahu sa mnom.

14. A kad mi svi padosmo na zemlju, čuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom : Savle! Savle! za što me goniš? Teško ti je protivu bodila praćati se.

15. A ja rekoh : ko si ti, Gospode? A on reče : ja sam Isus, kojega ti goniš ;

16. Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te učinim slugom

i svjedokom ovome što si vidio i što ću ti pokazati,

17. Izbavljajući te od naroda Jevrejskoga, i od neznabožaca, kojima ću te poslati,

18. Da im otvoriš oči da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k bogu, da prime oprostjenje grijehâ i dostojanje među osvećenima vjerom mojom.

19. Za to, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari ;

20. Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalmu, *po tom* i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu čineći djela dostojna pokajanja.

21. Za to me Jevreji uhvatiše u crkvi i šćahu da me raskinu.

22. Ali dobivši pomoć Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedočim i malom i velikom, ne kazujući ništa osim što proroci kazaše da će biti, i Mojsije :

23. Da će Hristos postradati, i da će biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu *Jevrejskome* i neznabošcima.

24. A kad on ovo odgovaraše, reče Fist velikijem glasom : zar luduješ Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti.

25. A on reče : ne ludujem, čestiti Fiste, nego riječi istine i razuma kazujem.

26. Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno ; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato ; jer ovo nije bilo u uglu.

27. Vjeruješ li, care Agripa, proroci-ma? Znam da vjeruješ.

28. A Agripa reče Pavlu : *još* malo *pa* ćeš me nagovoriti da budem Hrišćanin.

29. A Pavle reče : molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh.

30. I kad on ovo reče, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjegjahu s njima.

31. I otišavši razgovarahu se među sobom govoreći : ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje smrt ili okove.

32. A Agripa reče Fistu : ovaj čovjek mogaše biti pušten da ne reče da hoće

k ćesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k ćesaru.

GLAVA 27.

I kao što bi odregjeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od ćesareve čete.

2. A kad ugjosmo u lagju Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maćedonac iz Soluna.

3. I drugi dan dogjosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju.

4. I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni.

5. I preplovivši pućinu Kilikijsku i Pamfilijsku dogjosmo u Miru Likijsku.

6. I ondje našavši kapetan lagju Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju.

7. I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone.

8. I jedva se vozeći pored kraja, dogjosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja.

9. A pošto progje mnogo vremena, i već plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post već bješe prošao, svjetovaše Pavle

10. Govoreći im : ljudi! vidim da će plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i lagje nego i duša našijeh.

11. Ali kapetan posluša većma kormanoša i gospodara od lagje nego li Pavlove riječi.

12. A ne budući pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doći do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu.

13. I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovjahu pokraj Krita.

14. Ali ne zadugo po tom dunu na suprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon.

15. A kad se lagja ote, i ne mogaše

se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas.

16. A kad progjosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati čamac.

17. Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasm o od ozdo za lagju; a bojeći se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasmo.

18. A kad nam veoma dosagjivaše bura sjutra nam izbacivahu toware.

19. I u treći dan svojima rukama izbacismo alat lagjarski.

20. A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaaše, i bura ne mla navalila, bijaše propao sav nad da ćemo se izbaviti.

21. I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reče : trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete.

22. I evo sad vas molim da budete dobre volje : jer ni jedna duša od vas ne će propasti osim lagje;

23. Jer u ovu noć stade preda me angeo Boga kojega sam ja i kome služim,

24. Govoreći : ne boj se, Pavle! valja ti doći pred ćesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom.

25. Za to ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da će tako biti kao što mi bi rećeno.

26. Ali valja nam doći na jedno ostrvo.

27. A kad bi ćetnaesta noć, i mi se u ponoći plavljasmo po Adrijanskoj pućini, pomisliše lagjari da se približuju k nekakvoj zemlji.

28. I izmjerivši dubinu nagjoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i nagjoše petnaest hvati.

29. Onda bojeći se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja lagje ćetiri lengera, pa se moljasm o Bogu da svane.

30. A kad lagjari gledahu da pobjegnu iz lagje, i spustiše čamac u more izgovarajući se kao da hoće s prednjega kraja da spuste lengere,

31. Reče Pavle kapetanu i vojnicima : ako ovi ne ostanu u lagji, vi ne možete živi ostati.

32. Tada vojnici odrezase uža na čamcu i pustiše ga te pade.

33. A kad šćaše da svane, moljaše Pavle sve da jednu, govoreći : četrnaest je dan danas kako čekate i ne jedući živite ništa ne okusivši.

34. Za to vas molim da jedete : jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave ne će otpasti.

35. I rekavši ovo uze hleb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti.

36. Onda se svi razveselivši i oni jedoše.

37. A u lagji bijaše nas duša svega dvjesta i sedamdeset i šest.

38. I nasativši se jela, oblakšaše lagju izbacivši pšenicu u more.

39. A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguće, da izvuku lagju.

40. I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriću koji duhaše, vožasmo se kraju.

41. A kad dogjosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se lagja; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova.

42. A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteče.

43. Ali kapetan želeći sačuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoče najprije, i da izigju na zemlju;

44. A ostali jedni na daskama a jedni na čemu od lagje. I tako izigjoše svi živi na zemlju.

GLAVA 28.

I kad izigjoše srećno iz lagje, tada razumješe da se ostrvo zove Melit.

2. A divljaci činjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji igjaše, i zbog zime.

3. A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i iziživši zmija od vrućine skoči mu na ruku.

4. I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome : jamaćno je ovaj čovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi.

5. A on otresavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo.

6. A oni čekahu da on oteče ili u jedan put da padne mrtav. A kad zadugo čekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog.

7. A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana.

8. A dogodi se da otac Poplijev ležашe od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje nanj i iscijeli ga.

9. A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscjeljivahu se.

10. I poštovahu nas velikijem častima; i kad pogjosmo, spremiše nam što je od potrebe.

11. A poslije tri mjeseca odvezosmo se na lagji Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri.

12. I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana.

13. A odande otplovivši dogjosmo u Riginu; i poslije jednoga dana kad dunu jug, dogjosmo drugi dan u Potiole.

14. Ondje nagjemo braću, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako pogjosmo u Rim.

15. I odande čuvši braća za nas izigjoše nam na susret tja do Apijeve pazzara i tri krčme. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se.

16. A kad dogjosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoće s vojnikom koji ga čuvaše.

17. A poslije tri dana Pavle sazva starijše Jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im : ljudi braćo! ja ništa ne učinih protivno narodu ili običajima otadžkijem; i Jerusallimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanima,

18. Koji izvidjevši za mene šćahu da me puste, jer se ne nagje na meni ni jedna smrtna krivica.

19. Ali kad Judejci govorahu na suprot, natjera me nevolja da se istem pred ćesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti.

20. Toga radi uzroka zamolih vas da

se vidimo i da se razgovorimo: jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvožđe.

21. A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti dogje ko od braće da javi ili da govori što zlo za tebe.

22. Nego molimo da čujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda na suprot govori.

23. I odredivši mu dan dogjoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedočeći carstvo Božije i uvjeravajući ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz prorôkâ od jutra do samoga mraka.

24. I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu.

25. A budući nesložni megju sobom, odlažahu kad reče Pavle jednu riječ: dobro каза Duh sveti preko proroka Isaije ocevima našijem

26. Govoreći: idi k narodu ovome i kaži: ušima ćete čuti i ne ćete razumjeti; i očima ćete gledati i ne ćete vidjeti.

27. Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško čuju, i očima svojijem zamuriše da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim.

28. Da vam je dakle na znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, oni će i čuti.

29. I kad on ovo reče, otidoše Jevreji prepirući se megju sobom.

30. A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i dočekivaše sve koji mu dolazahu,

31. Propovijedajući carstvo Božije, i učeci o Gospodu našem Isusu Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.

RIMLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevangjelje Božije,

2. Koje *Bog* naprijed obeća preko proroka svojijeh u svetijem pismima

3. O sinu svojem, koji je po tijelu rođen od sjemena Davidova,

4. A posvjedočen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrseniju iz mrtvih, Isusu Hristu Gospodu našem,

5. Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošce vjeri imena njegovoga;

6. Megju kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu,

7. Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

8. Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojem kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu.

9. Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevangjelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka,

10. Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dogjem k vama;

11. Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje,

12. To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom.

13. Ali vam ne ću zatajiti, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dogjem, pa bih zadržan doslije, da i megju vama imam kakav plod, kao i megju ostalijem neznabošcima.

14. Dužan sam i Greima i divljacima, i mudrima i nerazumnima.

15. Za to, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevangjelje.

16. Jer se ne stidim jevangjelja Hristova; jer je sila Božija na spasenije

svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku.

17. Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano : pravednik će od vjere živ biti.

18. Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi.

19. Jer što se može doznati za Boga poznato je njima : jer im je Bog javio ;

20. Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora.

21. Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo.

22. Kad se gragjahu mudri, poludješe.

23. I pretvoriše slavu vječnoga Boga u obličje smrtnoga čovjeka i ptica i četvoronožnijih životinja i gadova.

24. Za to ih predade Bog u željama njihovijeh srca u nečistotu, da se pogane tjelesa njihova megju njima samima ;

25. Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i većma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven va vijek. Amin.

26. Za to ih predade Bog u sramne slasti ; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno.

27. Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima činjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi.

28. I kao što ne marahu da poznadu Boga, za to ih Bog predade u pokvaren um da čine što ne valja,

29. Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloće, lakomstva, pakosti ; puni zavisti, ubistva, svagje, lukavstva, zloćudnosti ;

30. Šaptači, opadači, bogomrsci, sileđije, hvališe, ponositi, izmišljači zala, nepokorni roditeljima,

31. Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi.

32. A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to čine, zaslužuju smrt, ne sa-

mo to čine, nego pristaju na to i onima koji čine.

GLAVA 2.

Za to se ne možeš izgovoriti, o čovječe koji god sudiš ! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osugjuješ ; jer to činiš sudeći.

2. A znamo da je sud Božij prav na one koji to čine.

3. Nego pomišljaš li, o čovječe koji sudiš onima koji to čine, i sam činiš to ! da ćeš ti pobjeći od suda Božijega ?

4. Ili ne mariš za bogastvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi ?

5. Nego svojom drvenosti i nepokajanjem srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji će se pokazati pravedni sud Boga,

6. Koji će dati svakome po djelima njegovijem :

7. Onima dakle koji su trpljenjem djela dobroga tražili slavu i čast i neraspodljivost život vječni ;

8. A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev.

9. Nevolja i tuga na svaku dušu čovjeka koji čini zlo, a najprije Jevrejina i Grka ;

10. A slava i čast i mir svakome koji čini dobro, a najprije Jevrejinu i Grku ;

11. Jer Bog ne gleda ko je ko.

12. Jer koji bez zakona sagriješise, bez zakona će i izginuti ; i koji u zakonu sagriješise, po zakonu će se osuditi

13. (Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore ;

14. Jer kad neznabošci ne imajući zakona sami od sebe čine što je po zakonu, oni zakona ne imajući sami su sebi zakon :

15. Oni dokazuju da je ono napisano u sreima njihovijem što se čini po zakonu, budući da im savjest svjedoči, i misli megju sobom tuže se ili pravdaju)

16. Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevangjelju mojemu preko Isusa Hrista.

17. Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon, i hvališ se Bogom,

18. I poznaješ volju, i biraš što je bolje, jer si naučen od zakona;

19. I misliš da si vogj slijepima, vidjelo onima koji su u mraku,

20. Nakazatelj bezumnima, učitelj dječci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu.

21. Učeći dakle drugoga sebe ne učiš;

22. Propovijedajući da se ne krađe, krađeš; govoreći : ne čini preljube, činiš preljubu; gadeći se na idole, krađeš svetinju;

23. Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga.

24. Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji napisano.

25. Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo.

26. Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, za što se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo?

27. I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiće tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona.

28. Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu;

29. Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, *to je obrezanje*; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

GLAVA 3.

Šta je dakle bolji Jevrejin *od drugih ljudi*? Ili šta pomaže obrezanje?

2. Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene riječi Božije.

3. A što neki ne vjerovali, šta je za to? Eda će njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti?

4. Bože sačuvaj! nego Bog neka bude istinit, a čovjek svaki laža, kao što stoji napisano : da se opravdaš u svojijem riječima, i da pobijediš kad ti stanu suditi.

5. Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta ćemo reći? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po čovjeku govorim :

6. Bože sačuvaj! Jer kako bi mogao suditi svijetu?

7. Jer ako istina Božija u mojoj laži

veća postane na slavu njegovu, za što još i ja kao grješnik da budem osuđen?

8. Za što dakle (kao što viču na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne činimo zla da dogje dobro? Njima će sud biti pravedan.

9. Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Ni po što! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grei svi pod grijehom,

10. Kao što stoji napisano : ni jednoga nema pravedna.

11. Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga;

12. Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše : nema ga koji čini dobro, nema ni jednoga cilog.

13. Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima.

14. Njihova su usta puna kletve i grčine.

15. Njihove su noge brze da proljevaju krv.

16. Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja;

17. I puta mirnoga ne poznaše.

18. Nema straha Božijega pred očima njihovima.

19. A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu;

20. Jer se djelima zakona ni jedno tijelo ne će opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha.

21. A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedočena od zakona i od proroka;

22. A pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike.

23. Jer svi sagriješiš i izgubili su slavu Božiju,

24. I opravdaće se za badava blagodaću njegovom, otkupom Isusa Hrista,

25. Kojega postavi Bog očišćenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oprostjenjem pređašnjijeh grijeha:

26. U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove.

27. Gdje je dakle hvala? Progje. Ka-

kijem zakonom? je li zakonom djelâ? Ne, nego zakonom vjere.

28. Mislimo dakle da će se čovjek opravdati vjerom bez djelâ zakona.

29. Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabožački? Da, i neznabožački.

30. Jer je jedan Bog koji će opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom.

31. Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrđujemo.

GLAVA 4.

Šta ćemo dakle reći za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao?

2. Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Bogu.

3. Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu.

4. A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu.

5. A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu.

6. Kao što i David govori da je blago čovjeku kome Bog prima pravdu bez djelâ zakona :

7. Blago onima kojima se oprostije bezakonja, i kojima se grijesi prikrise.

8. Blago čovjeku kome Gospod ne prima grijeha.

9. Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu.

10. Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili u neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

11. I primi znak obrezanja kao pečat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju, da se i njima primi u pravdu;

12. I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama.

13. Jer obećanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere.

14. Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obećanje.

15. Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa.

16. Za to od vjere da bude po milosti

da obećanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama,

17. (Kao što stoji napisano : postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest :

18. On vjerova na nad kad se nije bilo ničemu nadati da će on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe rečeno : tako će biti sjeme tvoje.

19. I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje već umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice.

20. I za obećanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojača u vjeri, i dade slavu Bogu.

21. I znadijaše jamačno da što obeća kadar je i učiniti.

22. Za to se i primi njemu u pravdu.

23. Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi,

24. Nego i za nas, kojima će se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih,

25. Koji se predade za grijeha naše, i ustade za opravdanje naše.

GLAVA 5.

Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

2. Kroz kojega i pristup nagjismo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije.

3. Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajući da nevolja trpljenje gradi;

4. A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje ;

5. A nadanje ne će se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama.

6. Jer Hristos još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme *svoje* za bezbožnike.

7. Jer jedva ko umre za pravednika ; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti.

8. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas.

9. Mnogo ćemo dakle većma biti kro-

zanj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom.

10. Jer kad smo se pomirili s Bogom smrću sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se većma spasiti u životu njegovu kad smo se pomirili.

11. Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje.

12. Za to kao što kroz jednog čovjeka dogje na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt ugje u sve ljude, jer svi sagriješise.

13. Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona.

14. Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šćadijaše doći.

15. Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veća blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaću jednoga čovjeka Isusa Hrista.

16. I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga *bi* osugjenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje.

17. Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko će većma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista;

18. Za to dakle kao što za grijeh jednoga dogje osugjenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga dogje na sve ljude opravdanje života.

19. Jer kao što neposlušanjem jednoga čovjeka postase mnogi grješni, tako će i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni.

20. A zakon dogje uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još većma umnoži blagodat.

21. Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vječni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega.

GLAVA 6.

Šta ćemo dakle reći? Hoćemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože sačuvaj!

2. Jer koji umrijesmo grijehu kako ćemo još živjeti u njemu?

3. Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se?

4. Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom očinom, tako i mi u novom životu da hodimo.

5. Jer kad smo jednaki s njim jednkom smrću, bićemo i vaskrsenjem:

6. Znajući ovo da se stari naš čovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu.

7. Jer koji umrije oprost se od grijeha.

8. A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da ćemo i živjeti s njim,

9. Znajući da Hristos usta iz mrtvih, već više ne umire; smrt više ne će obladati njime.

10. Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi.

11. Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našem.

12. Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem;

13. Niti dajite ndova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde.

14. Jer grijeh ne će vama obladati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaću.

15. Šta dakle? Hoćemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaću? Bože sačuvaj!

16. Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu?

17. Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srea tu nauku kojoj se i predadoste.

18. Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi.

19. Kao čovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove nečistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posvećenje.

20. Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde.

21. Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrti.

22. A sad oprostivši se od grijeha i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posvećenje, a kraj život vječni.

23. Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vječni u Hristu Isusu Gospodu našem.

GLAVA 7.

Ili ne znate, braćo (jer govorim onima koji znadu zakon), da zakon vlada nad čovjekom dokle je živ?

2. Jer je udata žena privezana zakonom za muža doklegod on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega.

3. Za to dakle dok joj je muž živ biva preljubčinica ako pogje za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljubčinica ako pogje za drugoga.

4. Za to, braćo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvih, da plod donesemo Bogu.

5. Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon ragjahu u udim našima da se smrti plod donosi.

6. A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo (Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova.

7. Šta ćemo dakle reći? Je li zakon grijeh? Bože sačuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi.

8. A grijeh uze početak kroz zapovijest, i načini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav.

9. A ja življah nekad bez zakona; a kad dogje zapovijest, onda grijeh oživlje,

10. A ja umrijeh, i nagje se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe *data* za život.

11. Jer grijeh uzevši početak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome.

12. Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra.

13. Dobro li dakle bi meni smrt? Bože sačuvaj! nego grijeh, da se pokaže

grijeh dobrom čineći mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovijesću.

14. Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh:

15. Jer ne znam šta činim, jer ne činim ono šta hoću, nego na što mrzim ono činim.

16. Ako li ono činim šta neću, hvalim zakon da je dobar.

17. A ovo više ja ne činim nego grijeh koji živi u meni.

18. Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali učiniti dobro ne nalazim.

19. Jer dobro šta hoću ne činim, nego zlo što neću ono činim.

20. A kad činim ono što neću, već ja to ne činim nego grijeh koji živi u meni.

21. Nalazim dakle zakon, kad hoću dobro da činim, da me na zlo nagoni.

22. Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu čovjeku;

23. Ali vidim drugi zakon u udim svojim, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnijem koji je u udim mojima.

24. Ja nesrećni čovjek! Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?

25. Zahvaljujem Bogu svojem kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnome.

GLAVA 8.

Nikakva dakle sad nema osugjenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu.

2. Jer zakon Duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti.

3. Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obličju tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu,

4. Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu;

5. Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle.

6. Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.

7. Jer tjelesno mudrovanje neprijatelj-

stvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.

8. A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi.

9. A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.

10. A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi.

11. A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživljeće i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama.

12. Tako dakle, braćo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo.

13. Jer ako živite po tijelu, pomriječete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življećete.

14. Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji.

15. Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinačkoga, kojijem vićemo : Ava, oče!

16. Ovaj Duh svjedoči našem duhu da smo djeca Božija.

17. A kad smo djeca i našljednici smo : našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi : jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo.

18. Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti.

19. Jer čekanje stvari čeka da se jave sinovi Božiji.

20. Jer se tvar pokori propadljivosti (ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad,

21. Da će se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije.

22. Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama do sad.

23. A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu.

24. Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako će mu se nadati ?

25. Ako li se nadamo onome što ne vidimo, čekamo s trpljenjem.

26. A tako i duh pomaže nam u našijem slabostima : jer ne znamo za što

ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim.

27. A onaj što ispituje srea zna što je misao Duba, jer po volji Božijoj moli se za svete.

28. A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju.

29. Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obličju sina njegovga, da bi on bio prvorogjeni među mnogom braćom.

30. A koje odredi one i dozva ; a koje dozva one opravda; a koje opravda one i proslavi.

31. Šta ćemo dakle reći na ovo ? Ako je Bog s nama, ko će na nas ?

32. Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje ?

33. Ko će optužiti izbrane Božije ? Bog koji pravda ?

34. Ko će osuditi ? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas ?

35. Ko će nas rastaviti od ljubavi Božije ? Nevolja li ili tuga ? ili gonjenje ? ili glad ? ili golotinja ? ili strah ili mač ? kao što stoji napisano :

36. Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje.

37. Ali u svemu ovome pobjegujemo onoga radi koji nas je ljubio.

38. Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni angeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće,

39. Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.

GLAVA 9.

Istinu govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom svetijem :

2. Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka ;

3. Jer bih željeo da ja sam budem odučen od Hrista za braću svoju koja su mi rod po tijelu,

4. Koja su Izrailjci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obećanja ;

5. Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hri-

stos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven va vijek. Amin.

6. A nije moguće da riječ Božija progje : jer nijesu svi Izrailjci koji su od Izrailja;

7. Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reče, nazvaće ti se sjeme.

8. To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obećanja primaju se za sjeme.

9. Jer je ovo riječ obećanja : u ovo vrijeme doći će i u Sare će biti sin.

10. Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega.

11. Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni učinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru,

12. Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reče joj se : veći će služiti manjemu,

13. Kao što stoji napisano : Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh.

14. Šta ćemo dakle na to reći? Eda li je nepravda u Boga? Bože sačuvaj!

15. Jer Mojsiju govori : koga će pomilovati, pomilovaću, i na koga će se smilovati, smilovaću se.

16. Tako dakle niti stoji do onoga koji hoće, ni do onoga koji trči, nego do Boga koji pomiluje.

17. Jer pismo govori Faraonu : za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj zemlji.

18. Tako dakle koga hoće miluje, a koga hoće otvrdoglati.

19. Reći ćeš mi : za što nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj?

20. A ko si ti, o čovječe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome : za što si me tako načinio?

21. Ili zar lončar nema vlasti nad kalom da od jedne guke načini jedan sud za čast a drugi za sramotu?

22. A kad šćaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao.

23. I da pokaže bogastvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu;

24. Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca,

25. Kao što i u Josiji govori : nazvaću narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom.

26. I biće na mjestu, gdje im se reče : vi nijeste moj narod; tamo će se nazvati sinovi Boga živoga.

27. A Isaija viče za Izrailja : ako bude broj sinova Izrailjevijeh kao pijesak morski, ostatak će se spasti.

28. Jer će on izvršiti riječ svoju, i uskoro će izvršiti po pravdi, da, ispuniće Gospod naskoro riječ svoju na zemlji.

29. I kao što prореče Isaija : da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemeni, onda bismo bili kao Sodom i Gomor.

30. Šta ćemo dakle reći? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokučiše pravdu, ali pravdu od vjere.

31. A Izrailj tražeći zakon pravde ne dokući zakona pravde.

32. Za što? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja,

33. Kao što stoji napisano : evo mećem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.

GLAVA 10.

Braćo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izrailja.

2. Jer im svjedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu.

3. Jer ne poznajući pravde Božije i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj.

4. Jer je Hristos svršetak zakona : koji ga god vjeruje opravdan je.

5. Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona : koji čovjek to čini življeće u tom.

6. A pravda koja je od vjere ovako govori : da ne rečeš u srcu svojemu : ko će izići na nebo? to jest da svede Hrista;

7. Ili : ko će sići u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvih.

8. Ali šta govori pismo? Blizu ti je riječ u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest riječ vjere koju propovijedamo.

9. Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvih, bićeš spasen.

10. Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije.

11. Jer pismo govori : koji ga god vjeruje ne će se postidjeti.

12. Jer nema razlike megju Jevrejima i Grkom : jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju.

13. Jer koji god prizove ime Gospodnje spašće se.

14. Kako će dakle prizvati koga ne vjerovaše ? A kako će vjerovati koga ne čuše ? A kako će čuti bez propovjednika ?

15. A kako će propovijedati ako ne budu poslani ? Kao što stoji napisano : kako su krasne noge onijeh koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro !

16. Ali svi ne poslušашe jevangjelja : jer Isaija govori : Gospode ! ko vjerova našem propovijedanju ?

17. Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje riječju Božijom.

18. Nego velim : zar ne čuše ? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta riječi njihove.

19. Nego velim : zar ne razumje Izrailj ? Prvi Mojsije govori : ja ću vas razdražiti, ne *svojijem* narodom, nerazumnijem narodom rasrdiću vas.

20. A Isaija govori slobodno : nagjoh me koji me ne traže ; i javih se onima koji za me ne pitaju.

21. A k Izrailju govori : vas ćan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaže i odgovara na suprot.

GLAVA 11.

Govorim dakle : eda li Bog odbaci narod svoj ? Bože sačuvaj ! Jer sam i ja Izrailjac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova.

2. Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izrailja govoreći :

3. Gospode ! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, i ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade.

4. A šta mu govori Božij odgovor ? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom.

5. Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodat.

6. Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat već ne bi bila blagodat ; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo već ne bi bilo djelo.

7. Šta dakle ? Šta iskaše Izrailj ono ne dobi, a izbor dobi ; ostali pak zaslijepiše.

8. Kao što je napisano : dade im Bog duha neosjetljivoga, oči da ne vide, i uši da ne čuju do samoga današnjega dana.

9. I David govori : da bude trpeza njihova zamka i gvožđja, i sablazan i plata njima ;

10. Da se njihove oči zaslijepu da ne vide, i legja njihova jednako da su pognuta.

11. Govorim dakle : eda li se spotaško da padnu ? Bože sačuvaj ! Nego je njihova pogriješka spasenje neznabošcima, da bi se i oni razdražili.

12. A kad je pogriješka njihova bogastvo svijetu i šteta njihova bogastvo neznabošcima, a kamo li da se ispune ?

13. Jer vama govorim neznabošcima ; jer, budući da sam ja apostol nezna-božaca, hoću da hvalim svoju službu ;

14. Ne bili li kako razdražio svoj rod, i spasao koga od njih.

15. Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvih ?

16. Ako je kvasac svet, to je i tijesto ; i ako je korijen svet, to su i grane.

17. Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline ;

18. Ne hvali se granama ; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe.

19. A reći ćeš : odlomiše se grane da se ja pricijepim.

20. Dobro ! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš ; ne ponosi se, nego se boj.

21. Jer kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi.

22. Gledaj dakle dobrotu i nepoštegjenje Božije : nepoštegjenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti ; ako li pak ne, i ti ćeš biti odsječen.

23. A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu,

pricijepiće se ; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti.

24. Jer kad si ti odsječen od rogjene divlje masline, i pricijepio se na nerogjenu pitomu maslinu ; a kamo li ovi koji će se pricijepiti na rogjenu svoju maslinu !

25. Jer vam, braćo, ne ću zatajiti tajne ove (da ne budete ponositi), da šljepota Izrailju pade u dijel dokle ne ugje neznabožaca koliko treba.

26. I tako će se spasti sav Izrailj, kao što je napisano : doći će od Siona izba-vitelj i odvratitiće bezbožnost od Jakova.

27. I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijeha.

28. Po jevangjelju dakle neprijatelji su vas radi ; a po izboru ljubazni su otaca radi.

29. Jer se Bog ne će raskajati za svoje darove i zvanje.

30. Jer kao i vi što se nekad suprocaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suprocenja,

31. Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani.

32. Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje.

33. O dubino bogastva i premudrosti i razuma Božijega ! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi !

34. Jer ko pozna misao Gospodnju ? 35. Ili ko mu bi savjetnik ? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati ?

36. Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava va vijek. Amin.

GLAVA 12.

Molim vas dakle, braćo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu ; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo.

2. I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija.

3. Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je megju vama da ne mislite *za sebe* više nego što valja misliti ; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere.

4. Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao,

5. Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome.

6. A imamo različite darove po blagodatima koja nam je dana : ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere ;

7. Ako li službu, neka služi ; ako je učitelj, neka uči ;

8. Ako je tješitelj, neka tješi ; koji daje neka daje prosto ; koji upravlja neka se brine ; koji čini milost neka čini s dobrom voljom.

9. Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra.

10. Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga većeg činite.

11. Ne budite u poslu lijeni ; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu.

12. Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako.

13. Dijelite potrebe sa svetima ; primajte rado putnike.

14. Blagosiljajte one koji vas gone : blagosiljajte, a ne kunite.

15. Radujte se s radosnima, i plaćite s plaćnima.

16. Budite jedne misli megju sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri.

17. A nikome ne vraćajte zla za zlo ; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima.

18. Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima.

19. Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano : moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod.

20. Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga ; ako je žedan, napoj ga ; jer čineći to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu.

21. Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

GLAVA 13.

Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju ; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene.

2. Tako koji se suproti vlasti suproti

se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiće grijeh na sebe.

3. Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoćeš li pak da se ne bojiš vlasti, čini dobro, i imaćeš hvalu od nje;

4. Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo činiš, boj se; jer uzalud ne nosi mača, jer je Božij sluga, osvjetnik na gnjev onome koji zlo čini.

5. Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti.

6. Jer za to i poreze dajete; jer su sluga Božije koje su za to isto postavljene.

7. Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome čast, čast.

8. I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni.

9. Jer ovo: ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se riječi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

10. Ljubav ne čini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona.

11. I znajući ovo vrijeme da je već čas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije nego li kad vjevrasmo.

12. Noć progje a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obučemo u oružje vidjela.

13. Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i nečistoti, ne u svagjanju i zavisti;

14. Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugagajte po željama.

GLAVA 14.

A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest.

2. Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje.

3. Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osugjuje onoga koji jede; jer ga Bog primi.

4. Ko si ti koji sudiš tugiemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti ga.

5. Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao.

6. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga.

7. Jer ni jedan od nas ne živi sebi, i ni jedan ne umire sebi.

8. Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo.

9. Jer za to Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima.

10. A ti za što osugjuješ brata svojega? Ili ti za što ukoravaš brata svojega? Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista.

11. Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniće mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviće Boga.

12. Tako će dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.

13. Za to da ne osugujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni.

14. Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano.

15. A ako je brat tvoj jela radi žalostan, već se ne vlaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije.

16. Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro.

17. Jer carstvo Božije nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome.

18. Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima.

19. Tako dakle da se staramo za mir i za ono čim vodimo na bolje jedan drugoga.

20. Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve čisto; nego je pogano za čovjeka koji jede sa spoticanjem.

21. Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne činiti na što se tvoj brat spotiče, ili oda šta gori postaje ili slabi.

22. Ti imaš vjeru? Imaj je sam u se-

bi pred Bogom. Blago onome koji ne osugljuje sebe za ono šta nagje za dobro.

23. A koji se sumnja osugljen je ako jede, jer ne čini po vjeri : a šta god nije po vjeri grijeh je.

24. A onome koji vas može utvrditi po jevangjelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta.

25. A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere megju svima neznabošcima,

26. Jednome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava va vijek. Amin.

GLAVA 15.

Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabije nositi, i ne sebi ugagjati.

2. I svaki od vas da ugaga bližnjemu na dobro za dobar ugled.

3. Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano : ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me.

4. Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo.

5. A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite megju sobom po Hristu Isusu,

6. Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista.

7. Za to primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju.

8. Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obećanje ocevima,

9. A neznabošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano : za to ću te hvaliti megju neznabošcima, Gospode, i pjevaću ime troje.

10. I opet govori : veselite se neznabošci s narodom njegovijem.

11. I opet : hvalite Gospoda svi neznabošci, i slavite ga svi narodi.

12. I opet Isaija govori : biće korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga će se uzdati neznabošci.

13. A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga.

14. A jasam i sam uvjeren za vas,

braćo. da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma da možete i druge naučiti.

15. Ali vam opet, braćo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga,

16. Da budem sluga Isusa Hrista u neznabošcima, da služim jevangjelju Božijemu. da budu neznabošci prinos povoljan i osvećen Duhom svetijem.

17. Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga.

18. Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne učini kroza me za poslušanje neznabožaca riječju i djelom,

19. U sili znákâ i čudésâ silom Duha Božijega ; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevangjeljem Hristovijem.

20. I tako se potrudih da propovjedim jevangjelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tugjoj zakopini ne zidam ;

21. Nego kao što je pisano : kojima se ne javi za njega, vidjeće ; i koji ne čuše razumjeće.

22. To me i zadržâ mnogo puta da ne dogjem k vama.

23. A sad više ne imajući mjesta u ovijem zemljama, a imajući želju od mnogo godina da dogjem k vama,

24. Ako pogjem u Španjolsku, doći ću vam : jer se nadam da ću tuda proći i vas vidjeti, i vi ćete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas.

25. A sad idem u Jerusalem služeći svetima.

26. Jer Maćedonija i Ahaja učiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusalimu.

27. Oni učiniše dragovoljno, a i dužni su im ; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem imanijima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti.

28. Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapečatim, poći ću preko vas u Španjolsku.

29. A znam da kad dogjem k vama, doći ću s obilnijem blagoslovom jevangjelja Hristova.

30. Ali vas molim, braćo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu ;

31. Da se izbavim od onijeh koji se

protive u Judeji, i da služba moja za Jerusolim bude po volji svetima;

32. Da s radošću dogjem k vama, s voljom Božijom, i da se razveselim s vama.

33. A Bog mira sa svima vama. Amin.

GLAVA 16.

Preporučujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhrej,

2. Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima i da joj budete u pomoći u svakoj stvari koju od vas zahtjeva; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni.

3. Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoćnike moje u Hristu Isusu,

4. Koji za dušu svoju vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabožačke, i domašnju crkvu njihovu.

5. Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hrista.

6. Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas.

7. Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanjstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i prije mene vjerovali su Hristu.

8. Pozdravite Ampliju, meni ljubaznoga u Gospodu.

9. Pozdravite Urbana, pomoćnika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga.

10. Pozdravite Apeliju, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaće Aristovlove.

11. Pozdravite Irodijona, rođjaka mog. Pozdravite domaće Narkisove, koji su u Gospodu.

12. Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

13. Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju.

14. Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braću koja su s njima.

15. Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima.

16. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove.

17. Molim vas pak, braćo, čuvajte se od onih koji čine raspre i razdore na štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih;

18. Jer takovi ne služe Gospodu našem Isusu Hristu nego svojemu trbuhu, i blagijem riječima i blagoslovima prelašćuju srca bezazlenijeh.

19. Jer vaše slušanje razglasi se svuda. I radujem se za vas; ali hoću da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo.

20. A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

21. Pozdravlja vas Timotije, pomoćnik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, rođjaci moji.

22. Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu.

23. Pozdravlja vas Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

KORINĆANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata,

2. Crkvi Božijoj koja je u Korintu, o-

svećenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu, i njihovome i našem:

3. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu,

5. Te se u svemu obogatiste krozanj, u svakoj riječi i svakom razumu,

6. Kao što se svjedočanstvo Hristovo utvrdi megju nama;

7. Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji čekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista,

8. Koji će vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista.

9. Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega.

10. Molim vas pak, braćo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu megju vama raspre, nego da budete utvrgjeni u jednom razumu i u jednoj misli.

11. Jer sam čuo za vas, braćo moja, od Hlojinijih domaćnjih da su svagje megju vama,

12. A to kažem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treći: ja sam Kifin; a četvrti: ja sam Hristov.

13. Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste?

14. Hvala Bogu što ja ni jednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja;

15. Da ne reče ko da u svoje ime krstih.

16. A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugoga krstio.

17. Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanđelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu krst Hristov.

18. Jer je riječ krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija.

19. Jer je pisano: pogubiću premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciću.

20. Gdje je premudri? gdje je književnik? Gdje je prepirač ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost?

21. Jer budući da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudročću Boga, bila je Božija volja da ludošću poučnja spase one koji vjeruju.

22. Jer i Jevreji znake ištu, i Grei premudrosti traže.

23. A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grecima bezumlje:

24. Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grecima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost.

25. Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jača od ljudi.

26. Jer pogledajte zvanje svoje, braćo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh;

27. Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako;

28. I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest,

29. Da se ne pohvali ni jedno tijelo pred Bogom.

30. Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje.

31. Da (kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

GLAVA 2.

I ja došavši k vama, braćo, ne dogjoh s visokom riječi ili premudrosti da vam javljam svjedočanstvo Božije.

2. Jer nijesam mislio da znam što megju vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta.

3. I ja bijah megju vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju.

4. I riječ moja, i poučenje moje ne bijaše u nadgovorljivim riječima ljudske premudrosti nego u dokazivanju Duha i sile.

5. Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj.

6. Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze.

7. Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu;

8. Koje ni jedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli.

9. Nego kao što je pisano: što oko

ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovjeku ne dogje, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube.

10. A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.

11. Jer ko od ljudi zna šta je u čovjeku osim duha čovječijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.

12. A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga;

13. Koje i govorimo ne riječima što je naučila čovječija premudrost, nego što uči Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo.

14. A tjelesni čovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se čini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda.

15. Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda.

16. Jer ko pozna um Gospodnji da ga pouči? a mi um Hristov imamo.

GLAVA 3.

I ja, braćo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu.

2. Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete,

3. Jer ste još tjelesni. Jer gdje su me-gju vama zavisti i svagje i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po čovjeku?

4. Jer kad govori ko : ja sam Pavlov; a drugi : ja sam Apolov; nijeste li tjelesni?

5. Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluga kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod daje?

6. Ja posadih, Apolo zali, a Bog daje te uzraste.

7. Tako niti je onaj što sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste.

8. A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki će primiti svoju platu po svojemu trudu.

9. Jer mi smo Bogu pomagači, a vi ste Božija njiva, Božija gragjevina.

10. Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih i

temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida.

11. Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos.

12. Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, si-jeno, slamu,

13. Svakoga će djelo izići na vidjelo; jer će dan pokazati, jer će se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaće oganj kao što jest.

14. I ako ostane čije djelo što je na-zidao, primiće platu.

15. A čije djelo izgori, otići će u šte-tu : a sam će se spasti tako kao kroz oganj.

16. Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama?

17. Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariće njega Bog : jer je crkva Božija sveta, a to ste vi.

18. Niko neka se ne vara : ako ko me-gju vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar.

19. Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano : hva-ta premudre u njihovu lukavstvu.

20. I opet : Gospod zna pomisli mu-drijeh da su ništa.

21. Za to niko da se ne hvali čovje-kom, jer je sve vaše.

22. Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduće : sve je vaše;

23. A svi ste Hristovi a Hristos Božij.

GLAVA 4.

Tako da nas drže ljudi kao sluga Hri-stove i pristave tajna Božijeh.

2. A od pristava se ne traži više ni-šta, nego da se ko vjeran nagje.

3. A ja malo marim što me sudite vi ili čovječij dan; a ni sam sebe ne su-dim.

4. Jer ne znam ništa na sebi : no za to nijesam opravdan, ali onaj koji me-ne sudi Gospod je.

5. Za to ne sudite ništa prije vreme-na, dokle Gospod ne dogje, koji će iz-nijeti na vidjelo što je sakriveno u ta-mi i objaviće savjete srdačne, i tada će pohvala biti svakome od Boga.

6. A ovo, braćo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas naučite

da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga.

7. Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio?

8. Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali!

9. Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osugjeni; jer bismo gledanje i svijetu i angelima i ljudima.

10. Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni.

11. Do ovoga časa i gladujemo, i trpimo žegju, i golotinju, i muke, i potucamo se.

12. I trudimo se radeći svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo;

13. Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze do sad.

14. Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas učim kao svoju ljubaznu djecu.

15. Jer ako imate i trista učitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevangjeljem.

16. Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista.

17. Za to poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on će vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi učim.

18. Neki se naduše kao da ja neću doći k vama.

19. Ali ću vam doći skoro, ako Bog da, i neću gledati na riječi onijeh što su se naduli, nego na silu.

20. Jer carstvo Božije nije u riječi nego u sili.

21. Šta hoćete? da dogjem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

GLAVA 5.

Vrlo se glasi da je kurvarstvo megju vama, i takovo kurvarstvo kako se ni megju neznabošcima ne čuje, da nekav ima ženu očinu.

2. I vi se još nadimate, mjesto da

plaćete, da se izvadi izmegju vas onaj koji je učinio to djelo.

3. Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, već odsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako učinio,

4. U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista,

5. Da se on preda sotonu na mučenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista.

6. Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli?

7. Očistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos.

8. Za to da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu čistote i istine.

9. Pisah vam u poslanici da se ne miješati s kurvarima;

10. I to ja ne *reko*h za kurvare ovoga svijeta, ili tvrđice ili idolopoklonike; jer biste morali izići iz svijeta.

11. A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrđica, ili idolopoklonik, ili kavgađizija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete.

12. Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su na polju? Ne sudite li vi one koji su unutra?

13. A one koji su na polju sudiće Bog. Izvadite zloga izmegju sebe.

GLAVA 6.

Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, ići na sud nepravednima, a ne svetima?

2. Ne znate li da će sveti suditi svijetu? Kad ćete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjim stvarima?

3. Ne znate li da ćemo angelima suditi, a kamo li stvarima ovoga svijeta?

4. A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što!

5. Na sramotu vašu govorim: zar nema megju vama ni jednoga mudra koji može rasuditi megju braćom svojom?

6. Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima!

7. I to je već vrlo sramno za vas da imate tužbe megu sobom. Za što radije ne trpите nepravdu? Za što radije ne pregorite štetu?

8. Nego vi sami činite nepravdu i štetu, pa još braći!

9. Ili ne znate da nepravednici ne će naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljubočinci, ni adžuvani, ni muželožnici,

10. Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega ne će naslijediti.

11. I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i duhom Boga našega.

12. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali ne ću da što oblada mnome.

13. Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali će Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo.

14. A Bog i Gospoda podiže, i nas će podići silom svojom.

15. Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoću li dakle uzeti ude Hristove i od njih načiniti ude kurvine? Bože sačuvaj!

16. Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reče, biće dvoje jedno tijelo.

17. A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom.

18. Bježite od kurvarstva: jer svaki grijeh koji čovjek čini osim tijela je: a koji se kurva on griješi svome tijelu.

19. Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji?

20. Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

GLAVA 7.

A za ono što mi pisaste: dobro je čovjeku da se ne dohvata do žene:

2. Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža;

3. Muž da čini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu.

4. Žena nije gospodar od svbjegoga tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena.

5. Ne zabranjujte se jedan od drugoga, već ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašim neuzdržanjem.

6. Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti;

7. Jer hoću da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako.

8. A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam.

9. Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se nego li upaljivati se.

10. A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja

11. (Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojim mužem;) i muž da ne pušća žene.

12. A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli živjeti s njim, da je ne ostavlja.

13. I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli živjeti s njom, da ga ne ostavlja.

14. Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inače djeca vaša bila bi nečista, a sad su sveta.

15. Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogagaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog.

16. Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? Ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš?

17. Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama.

18. Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje.

19. Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh.

20. Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan.

21. Jesi li pozvan rob, ne brini se: nego ako i možeš svoj biti, još radije budi.

22. Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov.

23. Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima.

24. Svaki, braćo, u čemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom.

25. A za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao *koji sam* pomilovan od Gospoda, da budem vjeran.

26. Mislim dakle ovo da će biti dobro za sadašnju nevolju da je čovjeku dobro tako biti.

27. Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješ; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene.

28. A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali će imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim.

29. A ovo govorim, braćo, jer je ostalo vrijeme prekraćeno, da će i oni koji imaju žene, biti kao oni koji nemaju;

30. I koji plaću kao koji ne plaću; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju;

31. I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi obličje ovoga svijeta.

32. A ja hoću da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu;

33. A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo djevojka.

34. Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako će ugoditi mužu.

35. A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodnju bez smetnje.

36. Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukčije biti, neka čini šta hoće, ne griješi ako se uda.

37. A koji stoji tvrdo u srcu, i nema

nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojem da zadrži djevojku, dobro čini.

38. Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini.

39. Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž: a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoće da se uda, samo u Gospodu.

40. Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

GLAVA 8.

A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadimna, a ljubav popravlja.

2. Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati.

3. A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio.

4. A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga.

5. Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda:

6. Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi krozanj.

7. Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba budući, pogani se.

8. Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti ćemo biti veći ako jedemo, ni manji ako ne jedemo.

9. Ali se čuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima.

10. Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, ne će li njegova savjest, slaba budući, osloboditi se da jede idolske žrtve?

11. I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Hristos umrije.

12. Tako kad se griješite o braću, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite.

13. Za to ako jelo sablažnjava brata mogega, ne će jesti mesa do vijeka, da ne sablažnim brata svojega.

GLAVA 9.

Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu?

2. Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi pečat mojega apostolstva u Gospodu.

3. Moj odgovor onima koji me uspijaju ovo je:

4. Eda li nemamo vlasti jesti i piti?

5. Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braća Gospodnja, i Kifa?

6. Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo činiti?

7. Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovih da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada ne jede?

8. Eda li ovo govorim po čovjeku? Ne govori li ovo i zakon?

9. Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove?

10. Ili govori jamačno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da će dobiti od onoga što vrše.

11. Kad mi vama duhovna sijasmao, je li to što veliko ako mi vama tjelesna pozmemo?

12. Kad se drugi miješaju u vašu vlast, a kamo li da ne bi mi? Ali ne učinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne učinimo kake smetnje jevangjelju Hristovu.

13. Ne znate li da oni koji čine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele?

14. Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevangjelje propovijedaju od jevangjelja žive.

15. A ja to ni jedno ne učinih. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi.

16. Jer ako propovijedam jevangjelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevangjelja ne propovijedam.

17. Ako dakle ovo činim od svoje volje, platu imam; a ako li činim za nevolju, služba mi je predana.

18. Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajući jevangjelje učinim bez plate jevangjelje Hristovo, da ne činim po svojoj vlasti u propovijedanju jevangjelja.

19. Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe učinih robom, da ih više pridobijem.

20. Jevrejima bio sam kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom;

21. Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona.

22. Slabima bio sam kao slab, da slabije pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.

23. A ovo činim za jevangjelje, da bih imao dijel u njemu.

24. Ne znate li da oni što trče na trku, svi trče, a jedan dobije dar? Tako trčite da dobijete.

25. Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv.

26. Ja dakle tako trčim, ne kao na nepouzđano; tako se borim, ne kao onaj koji bježi vjetar;

27. Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajući izbačen ne budem.

GLAVA 10.

Ali ne ću vam zatajati, braćo, da oćvi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more progjoše;

2. I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i u moru;

3. I svi jedno jelo duhovno jedoše;

4. I svi jedno piće duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja igjaše za njima: a stijena bjše Hristos.

5. Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji.

6. A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe.

7. Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju.

8. Niti da se kurvamo, kao neki od

njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade.

9. Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgiboše.

10. Niti da vičemo *na Boga*, kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika.

11. Ovo se pak sve dogagjaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje posljedak svijeta dogje.

12. Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne.

13. *Drugo* iskušanje ne dogje na vas osim čovječijega; ali je vjeran Bog koji vas ne će pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti.

14. Za to, ljubazna braćo moja, bječajte od idolopoklonstva.

15. Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim.

16. Čaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Hristove? Hljev koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova?

17. Jer smo jedan hljev, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu.

18. Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajedničari oltara?

19. Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što?

20. *Nije*; nego što žrtvuju neznabošci, da gjavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja ne ću da ste vi zajedničari s gjavolima.

21. Ne možete piti čaše Gospodnje i čaše gjavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi gjavolskoj.

22. Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jači od njega?

23. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.

24. Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da *gleda* što je drugoga.

25. Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi;

26. Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj.

27. Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoćete ići, jedite sve što se pred vas donese, i ne premišljajte ništa savjesti radi.

28. Ako li vam pak ko reče: ovo je

idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj.

29. Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer za što da moju slobodu sudi savjest drugoga?

30. Ako ja s blagodaću uživam, za što da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem?

31. Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li drugo što činite, sve na slavu Božiju činite.

32. Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Greima, ni crkvi Božijoj.

33. Kao što i ja u svačemu svima ugagjam; ne tražeći svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

GLAVA 11.

Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista.

2. Hvalim vas pak, braćo, što sve moje pamtite, i držite zapovijesti kao što vam predadoh.

3. Ali hoću da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu.

4. Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju.

5. I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana.

6. Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi strići se ili brijati se, neka se pokriva.

7. Ali muž da ne pokriva glave, jer je obličje i slava Božija; a žena je slava muževlja.

8. Jer nije muž od žene nego žena od muža.

9. Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi.

10. Za to žena treba da ima vlast na glavi angjelâ radi.

11. Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu.

12. Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga.

13. Sami megju sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu?

14. Ili ne uči li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugačku kosu;

15. A ženi je slava ako gaji dugačku

kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala.

16. Ako li je ko svadljiv, mi takovoga običaja nemamo, niti crkve Božije.

17. Ali ovo zapovijedajući ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate.

18. Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, čujem da imaju raspre među vama; i nešto vjerujem od ovoga.

19. Jer treba i jeresi da budu među vama, da se pokažu poštene koji su među vama.

20. A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se večera Gospodnja.

21. Jer svaki svoju večeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija.

22. Eda li dakle nemate kuća da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta ću vam reći? Hoću li vas pohvaliti za to? Ne ću.

23. Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hljeb,

24. I zahvalivši prelomi i reče: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen.

25. Tako i čašu, po večeri, govoreći: ova je časa novi zavjet u mojoj krvi; ovo činite, kadgod pijete, meni za spomen.

26. Jer kadgod jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznajujete, dokle ne dogje.

27. Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije čašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj.

28. Ali čovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od čaše da pije:

29. Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega.

30. Za to su među vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju.

31. Jer kad bismo sebe rasugjivali, ne bismo osugjeni bili.

32. Ali kad smo sugjeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom.

33. Za to, braćo moja, kad se sastajete da jedete, iščekujte jedan drugoga.

34. Ako li je ko gladan, neka jede kod

kuće, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediću kad dogjem.

GLAVA 12.

A za duhovne *darove* ne ću vam, braćo, zatajiti.

2. Znae da kad bijaste neznabošci i doste k idolima bezglasnima, kako vas voglahu.

3. Za to vam dajem na znanje da niko ko Duhom Božijim govori ne će reći: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem.

4. Darovi su različni, ali je Duh jedan.

5. I različne su službe, ali je jedan Gospod.

6. I različne su sile, ali je jedan Bog koji čini sve u svemu.

7. A u svakome se pojavljuje Duh na korist;

8. Jer jednome se daje Duhom riječ promudrosti; a drugome riječ razuma, po istome Duhu;

9. A drugome vjera, tijekom istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu;

10. A drugome da čini čudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove a drugome različni jezici, a drugome da kazuje jezike.

11. A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće.

12. Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos.

13. Jer jednjem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednjem Duhom napojismo.

14. Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi.

15. Ako reče noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li za to nije od tijela?

16. I ako reče uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li za to nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je čuvenje?

17. A kad bi sve bilo čuvenje, gdje je mirisanje?

18. Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio.

19. A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo?

20. Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo.

21. Ali oko ne može reći ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi.

22. Nego još koji se udi tijela čineda su najslabiji najpotrebniji su.

23. I koji nam se čine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveću čast;

24. I nepošteni naši *udi* najveće poštenje imaju; a poštene *udi* ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhugjemu *udu* dade najveću čast,

25. Da ne bude raspore u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga.

26. I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi.

27. A vi ste tijelo Hristovo, i udi me-gju sobom.

28. I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a po tom čudotvorce. onda darove isecjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike.

29. Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi čudotvorci?

30. Eda li svi imaju darove isecjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju?

31. Starajte se pak za veće darove; pa će vam još bolji put pokazati.

GLAVA 13.

Ako jezike čovječije i angjelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoniti, ili praporac koji zveči.

2. I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam.

3. I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažee, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže.

4. Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliča, ne nadima se,

5. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu,

6. Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini,

7. Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi.

8. Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako će i prestati, jezici ako će umuknuti, razuma ako će nestati.

9. Jer nešto znamo, i nešto prorokujemo;

10. A kad dogje savršeno, onda će prestati što je nešto.

11. Kad ja bijah malo dijete kao dijete govorah, kao dijete misljah, kao dijete razmišljajah; a kad postadoh čovjek, odbacih djetinjstvo.

12. Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda ćemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda ću poznati kao što sam poznat.

13. A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveća me-gju njima.

GLAVA 14.

Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete.

2. Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne.

3. A koji prorokuje govori ljudima za popravljivanje i utjehu i utvrgivanje.

4. Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja.

5. Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veći onaj koji prorokuje nego li koji govori jezike, već ako *ko* kazuje, da se crkva popravlja.

6. A sad, braćo, ako dogjem k vama jezike govoreći, kaku ću korist učiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci?

7. Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako različna glasa ne daju, kako će se razumjeti šta se svira ili gudi?

8. Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko će se pripravititi na boj?

9. Tako i vi ako nerazumljivu riječ rećete jezikom, kako će se razumjeti šta govorite? Jer ćete govoriti u vjetar.

10. Ima na svijetu Bog zna koliko

različnijeh glasova, ali ni jedan nije bez značenja.

11. Ako dakle ne znam sile glasa, biću nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biće meni nijemac.

12. Tako i vi, budući da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljjanje crkve.

13. Za to koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje.

14. Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda.

15. Šta će se dakle činiti? Moliću se Bogu duhom, a moliću se i umom; hvaliću Boga duhom, a hvaliću i umom.

16. Jer kad blagosloviš duhom kako će onaj koji stoji mjesto prostaka reći amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš?

17. Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravljaju.

18. Hvala Bogu mojemu što govorim jezike većma od sviju vas.

19. Ali u crkvi volim pet riječi umom svojijem reći, da se i drugi pomognu, nego li hiljadu riječi jezikom.

20. Braćo! ne budite djeca umom, nego pakošću djetinjite, a umom budite savršeni.

21. U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriću narodu o vome, i ni tako me ne će poslušati, govori Gospod.

22. Za to su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju.

23. Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a dogju i prostaci, ili nevjernici, ne će li reći da ste poludjeli?

24. A ako svi prorokuju, i dogje kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i sugjen od sviju.

25. I tako tajne sreća njegova bivaju javljene, i tako padnuvši ničice pokloniće se Bogu, i kazaće da je zaista Bog s vama.

26. Šta će se dakle činiti, braćo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje.

27. Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje.

28. Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka ćuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu.

29. A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuguju.

30. Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka čeka dok prvi nćuti.

31. Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi nće, i svi da se tješe.

32. I duhovi proročki pokoravaju se prorocima;

33. Jer Bog nije *Bog* bune, nego mira. Kao po svima crkvama svetijeh.

34. Žene vaše da ćute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori.

35. Ako li hoće čemu da se nauče, kod kuće muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi.

36. Eda li od vas riječ Božija izigje? ili samijem vama dogje?

37. Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti.

38. Ako li ko ne razumije, neka ne razumije.

39. Za to, braćo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima.

40. A sve neka biva pošteno i uredno.

GLAVA 15.

Ali vam napominjem, braćo, jevangjelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite,

2. Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; već ako da uzalud vjerovaste.

3. Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grijeha naše po pismu,

4. I da bi ukopan, i da usta treći dan, po pismu,

5. I da se javi Kifi, po tom jedanaestorici *apostola*;

6. A po tom ga vidješe jednom više od pet stotina braće, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe;

7. A po tom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima;

8. A poslije sviju javi se i meni, kao kakom nedonoščetu.

9. Jer sam ja najmlagji megu apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju.

10. Ali po blagodat Božijoj jesam, što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom.

11. Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste.

12. A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvih, kako govore neki megu vama da nema vaskrsenija mrtvih?

13. I ako nema vaskrsenija mrtvih, to ni Hristos ne usta.

14. A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša.

15. A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedočimo u Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju.

16. Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta.

17. A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša : još ste u grijesima svojijem.

18. Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše.

19. I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesrećniji smo od sviju ljudi.

20. Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi novina onima koji umriješe.

21. Jer budući da kroz čovjeka bi smrt, kroz čovjeka i vaskrsenije mrtvih.

22. Jer kako po Adamu svi umiru tako će i po Hristu svi oživjeti.

23. Ali svaki u svom redu : novina Hristos ; a po tom oni koji vjerovali su Hristu o njegovu dolasku ;

24. Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu.

25. Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje.

26. A posljednji će se neprijatelj ukinuti smrt.

27. Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoreno,

pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve.

28. A kad mu sve pokori, onda će se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu.

29. Šta dakle čine oni koji se krste mrtvih radi ? Kad mrtvi jamačno ne ustaju, što se i kršćavaju mrtvih radi ?

30. I mi za što podnosimo muke i nevolje svaki čas ?

31. Svaki dan umirem, tako mi, braćo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našem.

32. Jer ako sam se po čovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju ? Da jedemo i pijemo, jer ćemo sutra umrijeti.

33. Ne varajte se : zli razgovori kvare dobre običaje.

34. Otriježite se jedan put kao što treba, i ne griješite ; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem.

35. Ali će reći ko : kako će ustati mrtvi ? i u kakom će tijelu doći ?

36. Bezumniče ! ti što siješ ne će oživjeti ako ne umre.

37. I što siješ ne siješ tijelo koje će biti, nego golo zrno, bilo pšenično ili drugo kako.

38. A Bog mu daje tijelo kako hoće, i svakom sjemenu svoje tijelo.

39. Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo čovječije, a drugo skotsko, drugo riblje a drugo ptičije.

40. I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska : ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima.

41. Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama ; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi.

42. Tako i vaskrsenije mrtvih : sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost ;

43. Sije se u sramoti, a ustaje u slavi ; sije se u slabosti, a ustaje u sili ;

44. Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno.

45. Tako je i pisano : prvi čovjek Adam postade u tjelesnom životu, a posljednji Adam u Duhu koji oživljuje.

46. Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno pa onda duhovno.

47. Prvi je čovjek od zemlje, zemljan; drugi je čovjek Gospod s neba.

48. Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski.

49. I kako nosimo obličje zemljanoga tako ćemo nositi i obličje nebeskoga.

50. A ovo govorim, braćo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljegjuje.

51. Evo vam kazujem tajnu: jer svi ne ćemo pomrijeti, a svi ćemo se pretvoriti,

52. U jedan put, u trenuću oka u posljednoj trubi; jer će zatrubiti i mrtvi će ustati neraspadljivi, i mi ćemo se pretvoriti.

53. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost.

54. A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost, i ovo se smrtno obuče u besmrtnost, onda će se zbiti ona riječ što je napisana: pobjeda proždrije smrt.

55. Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda?

56. A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon.

57. A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista.

58. Za to, braćo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

GLAVA 16.

A za milostinju svetima, kao što uređih po crkvama Galatijskijem onako i vi činite.

2. Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dogjem.

3. A kad dogjem, koje nagjete za vrijedne one ću s poslanicama poslati u Jerusolim neka odnesu vašu pomoć.

4. A ako bude vrijedno da i ja idem, poći ću sa mnom.

5. A k vama ću doći kad progjem Maćedoniju, jer ću proći kroz Maćedoniju.

6. A u vas može biti da ću se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pogjem.

7. Sad vas u prolaženju ne ću vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti.

8. A u Efesu ću ostati do trojčina dne;

9. Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo.

10. A ako dogje Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja.

11. Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dogje k meni; jer ga čekam s braćom.

12. A za brata Apola, mnogo ga molih da dogje k vama s braćom; i nika-ko ne bješe mu volja da sad dogje; ali će doći kad imadbude kad.

13. Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrgujte se.

14. Sve da vam biva u ljubavi.

15. Molim vas pak, braćo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se;

16. Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se.

17. Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas;

18. Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove.

19. Pozdravljaju vas crkve Azijske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domaćnjom svojom crkvom.

20. Pozdravljaju vas braća sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem.

21. Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom.

22. Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata.

23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama;

24. I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

KORINĆANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji :

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe,

4. Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava.

5. Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista.

6. Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tih istih stradanja koja i mi podnosimo.

7. I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u njezi.

8. Jer vam ne ćemo, braćo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni živjeti ;

9. Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se *već* ne uzdamo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve,

10. Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja ; i u njega se uzdamo da će nas i još izbaviti,

11. S pomoću i vaše molitve za nas ; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi.

12. Jer je naša slava ovo : svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i čistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božijoj življeli na svijetu, a osobito megju vama.

13. Jer vam drugo ne pišemo nego

što čitate i razumijevate. A nadam se da ćete i do kraja razumjeti.

14. Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista.

15. I u ovom pouzdanju šćadijah da vam dogjem prije, da drugu blagodat imate ;

16. I kroz vas da dogjem u Mačedoniju, i opet iz Mačedonije da dogjem k vama, i vi da me pratite u Judeju.

17. Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano činio ? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne ?

18. Ali je Bog vjeran, te riječ naša k vama ne bi da i ne.

19. Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da.

20. Jer koliko je obećanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas.

21. A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas,

22. Koji nas i zapečati, i dade zalog Duha u srca naša.

23. A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da šćedeći vas ne dogjoh više u Korint.

24. Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagači vaše radosti ; jer u vjeri stojite.

GLAVA 2.

Ovo pak sudih u sebi da opet ne dogjem k vama u žalosti.

2. Jer ako ja činim žalost vama, ko je koji će mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene ?

3. I pisah vam ovo isto, da kad dogjem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajneći se na sve vas da je moja radost sviju vas.

4. Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da

biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama.

5. Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama.

6. Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh.

7. Za to vi nasuprot većma da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost.

8. Za to vas molim, utvrdite k njemu ljubav.

9. Jer vam za to i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svačemu poslušni.

10. A kome vi što oprostite *onome opraštam* i ja; jer ja ako što *kome* oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista,

11. Danas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli.

12. A kad dogjoh u Troadu da propovijedam jevangjelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu,

13. Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima izigjoh u Mačedoniju.

14. Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu.

15. Jer smo mi Hristov miris Bogu i megju onima koji se spasavaju i koji ginu:

16. Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan?

17. Jer mi nijesmo kao mnogi koji nečisto propovijedaju riječ Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

GLAVA 3.

Počinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporučnijeh poslanica na vas ili od vas?

2. Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi;

3. Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova koju smo mi služeći napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesanijem daskama srca.

4. A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga,

5. Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoća od Boga;

6. Koji i učini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje.

7. Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje:

8. A kamo li ne će mnogo većma služba duha biti u slavi?

9. Jer kad je služba osugjenja slava, mnogo većma izobiluje služba pravde u slavi.

10. Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi.

11. Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo će većma biti u slavi ono što ostaje.

12. Imajući dakle takovi nad s velikom slobodom radimo;

13. I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje.

14. No zaslijepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u čitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje.

15. Nego do danas kad se čita Mojsije, pokrivalo na srecu njihovom stoji.

16. A kad se obrate ka Gospodu, uzeće se pokrivalo.

17. A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda.

18. Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

GLAVA 4.

Za to imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosagjuje nam se;

2. Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvrćemo riječ Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti čovječijoj pred Bogom.

3. Ako li je pak pokriveno jevangjelje naše, u onima je pokriveno koji ginu,

4. U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernikâ, da im ne zasvijetli vidjelo jevangjelja slave Hristove, koji je obličje Boga, koji se ne vidi.

5. Jer sebe ne propovijedamo, nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi.

6. Jer Bog koji reče da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u sreima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista.

7. Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga a ne od nas.

8. U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosagjuje; zabunjeni smo, ali ne gubimo nada;

9. Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo,

10. I jednako nosimo na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našem pokaže.

11. Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našem.

12. Za to dakle smrt vlada u nama, a život u vama.

13. Imajući pak onaj isti duh vjere kao što je napisano : vjerovah, za to govorih; mi vjerujemo, za to i govorimo,

14. Znajući da će onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama.

15. Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju.

16. Za to nam se ne dosagjuje; no ako se naš spoljašnji čovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan.

17. Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vječnu i od svega pretežniju slavu,

18. Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vide, vječno.

GLAVA 5.

Jer znamo da kad se zemaljska naša kuća tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima.

2. Jer za tijem uzdišemo, želeći obući se u svoj nebeski stan.

3. I da se obučeni, ne goli nagjemo!

4. Jer budući u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer ne ćemo da se svučemo, nego da se preobučemo, da život proždere smrtno.

5. A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dađe залог Duha.

6. Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda.

7. Jer po vjeri živimo a ne po gledanju.

8. Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otići od tijela, i ići ka Gospodu.

9. Za to se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni.

10. Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili zlo;

11. Znajući dakle strah Gospodnji ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati.

12. Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u sreću.

13. Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo.

14. Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo : ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe.

15. Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse.

16. Za to i mi od sad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznamo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo.

17. Za to ako je ko u Hristu, nova je tvar : staro progje, gle, sve novo postade.

18. Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dađe nam službu pomirenja.

19. Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja.

20. Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom.

21. Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

GLAVA 6.

Molimo vas pak kao pomagači da ne primite uzalud blagodat Božiju.

2. Jer on govori : u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija!

3. Nikakvo ni u čemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi;

4. Nego u svemu pokažite se kao slugbe Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama,

5. U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu,

6. U čistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj,

7. U riječi istine, u sili Božijoj, s oružjem pravde i na desno i na lijevo,

8. Slavom i sramotom, kugljenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti,

9. Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni,

10. Kao žalosni a koji se jednako veselje, kao siromašni, a koji mnoge obogaćavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju.

11. Usta naša otvoriše se k vama, Korinćani, i srce naše rasprostrani se.

12. Vama nije tjesno mjesto u nama, ali vam je tjesno u srcima vašijem.

13. A da mi vratite (kao djeci govorim), rasprostranite se i vi.

14. Ne vucite u tugjenu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom?

15. Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom?

16. Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reče Bog : useliću se u njih, i življeću u njima, i biću im Bog, i oni će biti moj narod.

17. Za to izigjite izmegju njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti,

18. I biću vam otac, i vi ćete biti

moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj.

GLAVA 7.

Imajući dakle ovaka obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu,

2. Primitite nas, nikome ne učinismo na žao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zanesosmo.

3. Ne govorim na osugjenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umr'o i življeo.

4. Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošću pored sviju briga našijeh.

5. Jer kad dogjosmo u Maćedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji : spolja borbe, iznutra strah.

6. Ali Bog, koji tješi ponižene, utješi nas dolaskom Titovijem,

7. A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujući vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još većma obradovah.

8. Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao : jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas.

9. Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje : jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u čemu ne štetujete.

10. Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi.

11. Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko učini staranje megju vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste čisti u djelu.

12. Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo učinjeno, nego da se pokaže megju vama staranje naše za vas pred Bogom.

13. Za to se utješismo utjehom vašom; a još se većma obradovasmo ra-

dosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov.

14. Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi.

15. I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja svij u vas, kako stega sa strahom i drhtanjem primili.

16. Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

GLAVA 8.

Dajemo vam pak na znanje, braćo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maćedonskima,

2. Da u mnogome kušanju nevôljâ suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogastvu prostote njihove.

3. Jer po mogućstvu njihovu (ja sam svjedok) i preko mogućstva dobrovoljni bijahu.

4. I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima.

5. I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božijoj,

6. Da mi umolismo Tita da kao što je počeo onako i svrši i megju vama blagodat ovu.

7. A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u riječi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete.

8. Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita.

9. Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite.

10. I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo činiti nego i htjeti počeste još od lanjske godine.

11. A sad dovršite to i činiti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i učiniti, od toga što imate.

12. Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema.

13. Jer se ne *želi* da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako.

14. Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost,

15. Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo.

16. A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo.

17. Jer primi moljenje; a budući da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama.

18. Poslasmu pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevangjelju po svijem crkvama.

19. A ne samo *to*, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju:

20. Čuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo,

21. I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima.

22. A poslasmu s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veći zbog velikoga nadanja na vas.

23. A za Tita, on je moj drug i pomagač megju vama; a za braću našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova.

24. Pokažite dakle na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

GLAVA 9.

Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam;

2. Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maćedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge.

3. A braću poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio;

4. Da se, ako dogju sa mnoom Maćedonci i nagju vas ne prigotovljene, ne osramotimo mi (da ne rečem vi) u toj hvali.

5. Tako nagjoh da je potrebno umoliti braću da naprijed idu k vama, i da

priprave ovaj naprijed obrečeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo.

6. Ovo pak velim : koji s tvrgjom sije, s tvrgjom će i požnjeti ; a koji blagoslov sije, blagoslov će i požnjeti.

7. Svaki po volji *svojega* srca, a ne sa žalošću ili od nevolje ; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje.

8. A Bog je kadar učiniti da je megju vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro djelo ;

9. Kao što je pisano : prosu, daće siromasima ; pravda njegova ostaje va vijek.

10. A koji daje sjeme sijaču, daće i hljeb za jelo : i umnožiće sjeme vaše, i daće da uzrastu žita pravde vaše ;

11. Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas čini hvalu Bogu.

12. Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego čini te se i mnoge hvale daju Bogu,

13. Ogledom poreze ove hvaleći Boga za vaše pokorno priznanje jevangjelja Hristova, i za prostotu podjele knjima, i k svima,

14. I da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama.

15. A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

GLAVA 10.

A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama.

2. Molim pak da mi ne bude trijebe, kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo ;

3. Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu.

4. Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli

5. I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu,

6. I u pripravnosti imamo osvetu za

svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost.

7. Gledate li na ono što vam je pred očima ? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi.

8. Jer ako se što i više pohvalim vlašću našom koju nam daće Gospod na popravljjanje, a ne na kvarenje vaše, ne ću se postidjeti.

9. Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama ;

10. Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama slab je, i riječ njegova ne valja ništa.

11. Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u riječi po poslanicama kad nije-smo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu.

12. Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe ; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju.

13. A mi se ne ćemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas.

14. Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas ; jer doprijesmo i do vas s jevangjeljem Hristovijem,

15. Ne hvaleći se preko mjere u tugijem poslovima, imajući pak nad kad uzraste vjera vaša da ćemo se u vama veličati po pravilu svojem izobilno,

16. Da i u daljnjim stranama od vas propovjedimo jevangjelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tugjemu pravilu uregjeno.

17. A koji se hvali, Gospodom neka se hvali.

18. Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

GLAVA 11.

O da biste malo potrpljeli moje bezumlje ! no i potrpajte me.

2. Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku čistu izvedem pred Hrista.

3. Ali se bojim da kako kao što zmi-ja Jevu prevari lukavstvom svojijem

tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu.

4. Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedamo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevangjelje koje ne primiste, dobro biste potrpjeli.

5. Jer mislim da ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola.

6. Jer ako sam i prostak u riječi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati megju vama.

7. Ili grijeh učinih ponižujući sebe da se vi povisite? Jer vam za badava Božije jevangjelje propovjedih.

8. Od drugihjeh crkava oteih uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome.

9. Jer moju sirotinju potpuniše braća koja dogjoh iz Mačedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaću.

10. Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova ne će uzeti od mene u Ahajskijem krajevima.

11. Za što? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što činim i činiću,

12. Da odsijechem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome čim se hvalile našli se kao i mi.

13. Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove.

14. I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla.

15. Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će svršetak biti po djelima njihovijem.

16. Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim.

17. A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale.

18. Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja ću da se hvalim.

19. Jer ljubazno primajte bezumne kad ste sami mudri.

20. Jer primajte ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliča.

21. Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan (po bezumlju govorim), i ja sam slobodan.

22. Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izraelci? i ja sam; jesu li sjeme Avramovo? i ja sam;

23. Jesu li sluge Hristove? (ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga;

24. Od Jevreja primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac;

25. Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lagja sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam u dubini *morskoj*.

26. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu megju lažnom braćom;

27. U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žegji, u mnogom pošćenju, u zimi i golotinji;

28. Osim što je spolja, navaljivanje *ljudi* svaki dan, i briga za sve crkve.

29. Ko oslabi i ja da ne oslabim? Ko se sablazni i ja da se ne raspalim?

30. Ako *mi* se valja hvaliti, svojom ću se slabošću hvaliti.

31. Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven va vijek, zna da ne lažem.

32. U Damasku neznabožački knez cara Arete čuvaše grad Damask i šćaše da me uhvati; i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

GLAVA 12.

Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer ću doći na vigjenja i otkrivenja Gospodnja.

2. Znam čovjeka u Hristu koji prije četrnaest godina (ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do trećega neba.

3. I znam za takovog čovjeka (ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna)

4. Da bi odnesen u raj, i ću neiskazane riječi kojijeh čovjeku nije slobodno govoriti.

5. Tijem ću se hvaliti, a sobom se ne ću hvaliti, već ako slabostima svojima.

6. Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili čuje što od mene.

7. I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, angjeo sotonin, da me čuša da se ne ponosim.

8. Za to triput Gospoda molih da odstupi od mene.

9. I reče mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sa svijem. Daklem ću se najslagje hvaliti svojijem slabostima, da se use- li u mene sila Hristova.

10. Za to sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progobjenjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan.

11. Postadoh bezuman hvaleći se: vi me natjeraste; jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa.

12. Jer znaci apostolovi učiniše se megju vama u svakom trpljenju, u znacima i čudesima i silama.

13. Jer šta je u čemu ste manji od ostalih erkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu.

14. Evo sam gotov treći put da vam dogjem, i ne dosagjujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teći nego roditelji djeci.

15. A ja dragovoljno potrošiću i biću potrošen za duše vaše ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite.

16. Ali neka bude, ja ne dosadih vama nego lukav budući dobih vas prijevaram.

17. E da li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama?

18. Umolih Tita, i s njim poslah brata: e da li vas Tit što zakide? Ne ho- dismo li jednjem duhom? ne jednjem li stopama?

19. Mislite li opet da vam se odgo- varamo? Pred Bogom u Hristu govo- rimo, a sve je, ljubazni, za vaše po- pravljjanje.

20. Jer se bojim da kad po čem do-

gjem ne ću vas naći kakove hoću, i ja ću se naći vama kakova me ne ćete: da kako ne budu svagje, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune:

21. Da me opet kad dogjem ne poni- zi Bog moj u vas, i ne usplačem za mno- gima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za nečistotu i kurvarstvo i sramotu, što počinise.

GLAVA 13.

Ovo treći put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaće svaka riječ.

2. Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne budući kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da a- ko dogjem opet ne ću poštedjeti.

3. Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji megju vama nije slab, nego je silan megju vama.

4. Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi sla- bi u njemu, ali ćemo biti živi s njim silom Božijom megju vama.

5. Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? već ako da u čemu nijeste valjani.

6. A nadam se da ćete poznati da mi nijesmo nevaljani.

7. A molimo se Bogu da vi ne činite nikakva zla, ne da se mi valjani poka- žemo, nego da vi dobro činite, a mi kao nevaljani da budemo.

8. Jer ništa ne možemo na istinu ne- go za istinu.

9. Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jačate. A za to se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo.

10. Za to, ne budući kod vas, pišem ovo da kad dogjem ne učinim bez šte- gjenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljjanje a ne na raskopavanje.

11. A dalje, braćo, radujte se, savr- šujte se, utješavajte se, jednako misli- te, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biće s vama.

12. Pozdravite jedan drugoga cjeli- vom svetijem. Pozdravljaju vas svi sveti.

13. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.

G A L A T I M A P O S L A N I C A

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz čovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvih,

2. I sva braća koja su sa mnom, crkvama Galatijskijem :

3. Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista,

4. Koji dade sebe za grijehe naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega,

5. Kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

6. Čudim se da se tako odmah odvrćete na drugo jevangjelje od onoga koji vas pozva blagodaću Hristovom,

7. Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoće da izvrnu jevangjelje Hristovo.

8. Ali ako i mi, ili angjeo s neba javi vam jevangjelje drukčije nego što vam javismo, proklet da bude !

9. Kao što prije rekosmo i sad opet velim : ako vam ko javi jevangjelje drukčije nego što primiste, proklet da bude !

10. Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga ? Ili tražim ljudima da ugagjam ? Jer kad bih ja još ljudima ugagjao, onda ne bih bio sluga Hristov.

11. Ali vam dajem na znanje, braćo, da ono jevangjelje koje sam ja javio, nije po čovjeku.

12. Jer ga ja ne primih od čovjeka, niti naučih, nego otkrivenjem Isusa Hrista.

13. Jer ste čuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je.

14. I napredovah u Jevrejstvu većma od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otačke svoje običaje.

15. A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaću svojom,

16. Da javi sina svojega u meni, da

ga jevangjeljem objavim megju nezna-bošcima ; odmah ne pitah tijela i krvi,

17. Niti izigjoh u Jerusolim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask.

18. A poslije toga na tri godine izigjoh u Jerusolim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana.

19. Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega.

20. A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem.

21. A po tom dogjoh u zemlje Sirske i Kilikijske.

22. A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima ;

23. Nego samo bijahu čuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše.

24. I slavljahu Boga za mene.

GLAVA 2.

A po tom na četrnaest godina opet izigjoh u Jerusolim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita.

2. Ali izigjoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevangjelje koje propovijedam u neznabošcima, ali na samo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trčim ili ne bih trčao.

3. Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže.

4. I za lažnu braću koja dogoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe ;

5. Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevangjelja ostane megju nama.

6. A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa ; jer Bog ne gleda ko je ko ; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše ;

7. Nego nasuprot doznajući da je meni povjereno jevangjelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima

8. (Jer onaj koji pomože Petru u apo-

stolstvu meĝu obrezanima onaj pomo-
že i meni meĝu neznabošcima),

9. I poznavši blagodat koja je meni
dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se bro-
jahu da su stubovi, dadoše desnice me-
ni i Varnavi, i pristadoše da mi *propo-
vijedamo* u neznabošcima, a oni u obre-
zanima.

10. Samo da se opominjemo siromaš-
nijeh, za koje sam se i starao tako či-
niti.

11. A kad dogje Petar u Antiohiju, u
oči njemu protiv stadoh; jer bješe za-
zoran.

12. Jer prije dok ne dogjoše neki od
Jakova, jegjaše s neznabošcima, a kad
dogjoše, ustručavaše se i odvajao bo-
jeći se onijeh koji su iz obrezanja.

13. I dvoličahu s njim i ostali Judej-
ci, tako da i Varnava prista u njihovo
dvoličenje.

14. A kad ja vidjeh da ne idu pravo
k istini jevangjelja, rekoh Petru pred
svima: kad ti koji si Jevrejin, nezna-
božački a ne Jevrejski živiš, za što ne-
znabošće nagoniš da žive Jevrejski?

15. Mi koji smo roĝjeni Jevreji, a ne
grješnici iz neznabožaca,

16. Pa doznajući da se čovjek ne će o-
pravdati djelima zakona, nego samo
vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo
Hrista Isusa da se opravdamo vjerom
Hristovom, a ne djelima zakona: jer
se djelima zakona nikakvo tijelo ne će
opravdati.

17. Ako li se mi koji tražimo da se
opravdamo Hristom, nagjosmo i sami
grješnici, dakle je Hristos grijehu slu-
ga? Bože sačuvaj!

18. Jer ako opet zidam ono što raz-
valih, pokazujem se da sam prestup-
nik.

19. Jer ja zakonom zakonu umrijev
da Bogu živim; s Hristom se razapeh.

20. A ja više ne živim, nego živi u
meni Hristos. A što sad živim u tijelu,
živim vjerom sina Božijega, kojemu
omiljeh, i predade sebe za mene.

21. Ne odbacujem blagodat Božije;
jer ako pravda kroz zakon *dolazi*, to
Hristos uzalud umrije.

GLAVA 3.

O nerazumni Galati! ko vas je općinio
da se ne pokoravate istini? I, kojima

pred očima bješe napisan Isus Hristos,
a sad se meĝu vama razape.

2. Ovo jedno hoću od vas da doznam,
ili Duha primiste kroz djela zakona ili
kroz čuvenje vjere?

3. Tako li ste nerazumni? Počevši
Duhom, sad tijelom svršujete?

4. Tako li uzalud postradaste? Kad
bi bilo samo uzalud!

5. Koji vam dakle daje Duha i čini
čudesa meĝu vama, *čini* li djelima za-
kona ili čuvenjem vjere?

6. Kao što Avraam vjerova Bogu, i
primi mu se u pravdu.

7. Poznajte dakle da su oni sinovi
Avraamovi koji su od vjere.

8. A pismo vidjevši u napredak da
Bog vjerom neznabošće pravda, na-
prijeđ objavi Avraamu: u tebi će se
blagosloviti svi neznabošci.

9. Tako koji su od vjere, blagosloviće
se s vjernijem Avraamom.

10. Jer koji su god od djela zakona
pod kletvom su, jer je pisano: proklet
svaki koji ne ostane u svemu što je na-
pisano u knjizi zakonskoj da čini.

11. A da se zakonom niko ne oprav-
dava pred Bogom, poznato je: jer pra-
vednik od vjere življeće.

12. A zakon nije od vjere; nego čovjek
koji to tvori življeće u tome.

13. Hristos je nas iskupio od kletve
zakonske postavši za nas kletva, jer je
pisano: proklet svaki koji visi na drvetu:

14. Da meĝu neznabošcima bude bla-
goslov Avraamov u Hristu Isusu, da
obećanje Duha primimo kroz vjeru.

15. Braćo, po čovjeku govorim, niko
čovječijega potvrgjena zavjeta ne od-
bacuje, niti mu što domeće.

16. A Avraamu i sjemenu njegovu
rečena biše obećanja. A ne veli: i sje-
menima, kao za mnoga, nego kao za
jedno: i sjemenu tvojemu, koje je
Hristos.

17. Ovo pak velim: zavjeta, koji je
od Boga potvrgjen za Hrista, ne odba-
cuje zakon, koji je postao poslije četiri
stotine i trideset godina, da ukine obe-
ćanje.

18. Jer ako je našljedstvo od zakona,
onda već nije od obećanja, a Avraamu
obećanjem darova Bog.

19. Šta će dakle zakon? Radi grijeha
dodade se, dokle dogje sjeme kojemu

se obeća, i postavili su ga angeli rukom posrednika.

20. Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan.

21. Eda li je dakle zakon protivan obećanjima Božijim? Bože sačuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda.

22. Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obećanje dađe kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju.

23. A prije dolaska vjere bismo pod zakonom čuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati.

24. Tako nam zakon bi čuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo.

25. A kad dogje vjera, već nijesmo pod čuvarom.

26. Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa;

27. Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste.

28. Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svijedno u Hristu Isusu.

29. A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obećanju našljednici.

GLAVA 4.

Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega;

2. Nego je pod zapovjednicima i čuvarima tja do roka očina.

3. Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni;

4. A kad se navršio vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu,

5. Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.

6. I budući da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji viče: Ava oče!

7. Tako već nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista.

8. Ali tada ne znajući Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi.

9. A sad poznajući Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rgjave stihije, kojima opet iznova hoćete da služite?

10. Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine.

11. Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas.

12. Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braćo! molim vas, ništa mi ne učiniste na žao.

13. A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevangjelje;

14. I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao angjela Božijega, kao Hrista Isusa.

15. Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni.

16. Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći?

17. Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnujete.

18. A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas.

19. Dječice moja, koju opet s mukom ragjam, dokle Hristovo obličje ne postane u vama;

20. Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se načindim za vas.

21. Kažite mi, vi koji hoćete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona?

22. Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje a drugoga od slobodne.

23. Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obećanju.

24. Koje znači drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja ragja za robovanje, i to je Agar.

25. Jer Agar znači Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusolimom, i služi sa djecom svojom.

26. A gornji Jerusolim slobodna je, koji je mati svima nama.

27. Jer je pisano: Razveseli se nerotkinjo koja ne ragjaš; prokinj i poviči, ti koja ne trpiš muke porogjaja; jer pusta ima mnogo više djece nego li ona koja ima muža.

28. A mi smo, braćo, po Isaku djeca obećanja.

29. No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad.

30. Ali šta govori pismo? Istjeraj ro-

binju i sina njezina; jer sin robinjin ne će naslijediti sa sinom slobodne.

31. Tako, braćo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

GLAVA 5.

Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti.

2. Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa ne će pomoći.

3. A opet svjedočim svakome čovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti.

4. Izgubiste Hrista, vi koji hoćete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati.

5. Jer mi duhom čekamo od vjere nad pravde.

6. Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi.

7. Dobro trčaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini?

8. To odvrćanje nije od onoga koji vas pozva.

9. Malo kvasca ukiseli sve tijesto.

10. Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo ne ćete misliti. A koji vas smeta ponijeće grijeh, makar ko bio.

11. A ja, braćo, ako još obrezanje propovijedam, za što me gone? Tako se ukide sablazan krstova.

12. O da bi odsječeni bili oni koji vas kvare!

13. Jer ste vi, braćo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome.

14. Jer se sav zakon izvršuje u jednoj riječi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe.

15. Ali ako se među sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite.

16. Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnih ne izvršujte.

17. Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne činiti ono šta hoćete.

18. Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom.

19. A poznata su djela tjelesna, koja su preljubočinstvo, kurvarstvo, nečistota, besramnost,

20. Idolopoklonstvo, čaranja, nepriateljstva, svagje, pakosti, srdnje, prikos, raspre, sablazni, jeresi,

21. Zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova čine ne će naslijediti carstva Božijega.

22. A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrotu, milost, vjera,

23. Krotost, uzdržanje; na to nema zakona.

24. A koji su Hristovi, raspše tijelo sa slastima i željama.

25. Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo.

26. Da ne tražimo lažne slave razdražujući jedan drugoga, i zavideći jedan drugome.

GLAVA 6.

Braćo! ako i upadne čovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan.

2. Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Hristov.

3. Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe.

4. A svaki da ispita svoje djelo, i tada će sam u sebi imati slavu, a ne u drugome.

5. Jer će svaki svoje breme nositi.

6. A koji se uči riječi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uči.

7. Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta čovjek posije ono će i požnjeti.

8. Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela će požnjeti pogibao; a koji sije u duh, od duha će požnjeti život vječni.

9. A dobro činiti da nam se ne dosadi: jer ćemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo.

10. Za to dakle dok imamo vremena da činimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri.

11. Vidite koliko vam napisah rukom svojom!

12. Koji hoće da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov.

13. Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoće da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale.

14. A ja Bože sačuvaj da se čim drugi-

jem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu.

15. Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar.

16. I koliko ih god po ovome pravilu

žive, na njima biće mir i milost, i na Izrailju Božijemu.

17. Više da mi niko ne dosagjuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojem nosim.

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braćo. Amin.

EFESCIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu:

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Hrista;

4. Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi,

5. Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje,

6. Na pohvalu slavne blagodati svoje, kojom nas oblagodati u ljubaznome,

7. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijehâ, po bogastvu blagodati njegove,

8. Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu,

9. Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu,

10. Za uredbu izvršetka vremênâ, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu,

11. Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed odregjeni bivši po naredbi Boga koji sve čini po savjetu volje svoje,

12. Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista,

13. Kroz kojega i vi, čuvši riječ istine, jevangjelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapечатiste se svetijem Duhom obećanja,

14. Koji je залог našljedstva našega za izbavljenje tečevine na hvalu slave njegove.

15. Za to i ja čuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima,

16. Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama,

17. Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate,

18. I bistre oči srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogastvo slave našljedstva njegova u svetima,

19. I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po činenju prevelike sile njegove,

20. Koju učini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima,

21. Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide,

22. I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima,

23. Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

GLAVA 2.

I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje,

2. U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja;

3. U kojima i mi svi življismo negda po željama tijela svojega, čineći volju

tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali;

4. Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju imak nama,

5. I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Hristom (blagodaću ste spaseni),

6. I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu.

7. Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogastvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu.

8. Jer ste blagodaću spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij.

9. Ne od djela, da se niko ne pohvali.

10. Jer smo njegov posao, sazdan u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo.

11. Za to se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo,

12. Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obećanja, nada ne imajući, i bezbožni na svijetu;

13. A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom.

14. Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je postavljao, neprijateljstvo, tijelom svojijem,

15. Zakon zapovijesti naukama ukinuvši; da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir;

16. I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu.

17. I došavši propovjedi u jevangjelju mir vama daljnima i onima koji su blizu.

18. Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu.

19. Tako dakle više nijeste tugji i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu.

20. Nazidani na temelju apostola i proroka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos,

21. Na kome sva gragjevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu;

22. Na kome ćete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

GLAVA 3.

Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošce,

2. Budući da čuste službu blagodati Božije koja je meni dana megju vama,

3. Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah u kratko,

4. Odakle možete čitajući poznati moj razum u tajni Hristovoj,

5. Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima čovječijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem;

6. Da neznabošci kroz jevangjelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedničari u obećanju njegovom u Hristu Isusu,

7. Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božije, koja mi je dana po činjenju sile njegove.

8. Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim megju neznabošcima neiskazano bogastvo Hristovo,

9. I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista;

10. Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična premudrost Božija,

11. Po naredbi vijekova, koju učini u Hristu Isusu Gospodu našem,

12. U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom.

13. Za to vas molim da ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas koje su slava vaša.

14. Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista,

15. Po kome se sva čeljad i na nebesima i na zemlji zovu,

16. Da vam da silu po bogastvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za iznutrašnjeg čovjeka,

17. Da se Hristos useli vjerom u srea vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni;

18. Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina,

19. I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom.

20. A onome koji može još izobilnije sve činiti što istemo ili mislimo, po sili koja čini u nama.

21. Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin.

GLAVA 4.

Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani,

2. Sa svakom poniznošću i krotošću, s trpljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi,

3. Starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira;

4. Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega.

5. Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje,

6. Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama.

7. A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova.

8. Za to govori : izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima.

9. A što izigje, šta je, osim da i sigje u najdonja mjesta zemlje?

10. Koji sigje to je onaj koji i izigje više sviju nebesa da ispuni sve.

11. I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevangjeliste, a jedne pastire i učitelje,

12. Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova;

13. Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u čovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove;

14. Da ne budemo više mala djeca, koju ljulja i zanosi svaki vjetar nauke, u laži čovječijoj, putem prijevare;

15. Nego vladajući se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos.

16. Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i čini da raste tijelo na popravljivanje samoga sebe u ljubavi.

17. Ovo dakle govorim i svjedočim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabošci u praznosti uma svojega,

18. Koji imaju smisao tamom pokriiven, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojijeh;

19. Koji ostavivši poštenje, predadoše se besramnosti, na činjenje svake nečistote i lakomstva.

20. Ali vi tako ne poznaste Hrista;

21. Jer ga čustete i u njemu se naučiste, kao što je istina u Isusu,

22. Da odbacite, po prvome življenju, staroga čovjeka, koji se raspada u željama prevrtljivijem;

23. I da se obnovite duhom uma svojega,

24. I obučete u novoga čovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine.

25. Za to odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojijem bližnijem; jer smo udi jedan drugome.

26. Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne zagje u gnjevu vašemu.

27. Niti dajite mjesta gjavolu.

28. Koji je krao više da ne krade, nego još da se trudi, čineći dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome.

29. Nikakva rgjava riječ da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju.

30. I ne ožalošćavajte svetoga duha Božijega, kojijem ste zapečaćeni za dan izbavljenja.

31. Svaka gorčina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću.

32. A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajući jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

GLAVA 5.

Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca,

2. I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris.

3. A kurvarstvo i svaka nečistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima;

4. Tako i sramotne i lude riječi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje.

5. Jer ovo da znate da ni jedan kurvar, ili nečist, ili tvrdica (koji je idolo-

poklonik), ne će imati dijela u carstvu Hrista i Boga.

6. Niko da vas ne vara praznijem riječima; jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti.

7. Ne bivajte dakle zajedničari njihovi.

8. Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite;

9. Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini.

10. Istražujte što je Bogu ugodno.

11. I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte.

12. Jer je sramno i govoriti šta oni tajno čine.

13. A sve što se kara vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je;

14. Za to govori: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasjaće te Hristos.

15. Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri;

16. Pazite na vrijeme, jer su dani zli.

17. Toga radi ne budite nerazumni, nego poznajte što je volja Božija.

18. I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom,

19. Govoreći megju sobom u psalmima i pojanju i pjesnama duhovnijem, pjevajući i pripijevajući u srcima svojijem Gospodu;

20. Zahvaljujući za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu;

21. Slušajući se megju sobom u strahu Božijemu.

22. Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda.

23. Jer je muž glava ženi kao što je Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela.

24. No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu.

25. Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju,

26. Da je osveti očistivši je kupanjem vodenijem u riječi;

27. Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga čega, nego da bude sveta i bez mane.

28. Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa: jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi.

29. Jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu.

30. Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh.

31. Toga radi ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

32. Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu.

33. Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

GLAVA 6.

Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo.

2. Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem:

3. Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji.

4. I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu.

5. Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktnjem, u prostoti srca svojega, kao Hrista:

6. Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugagjate, nego kao sluge Hristove, tvoreći volju Božiju od srea.

7. Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima.

8. Znajući da svaki što učini dobro ono će i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak.

9. I vi gospodari, tako činite njima, ostavljajući prijetnje, znajući da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko.

10. A dalje, braćo moja, jačajte u Gospodu i u sili jačine njegove.

11. Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva gjavolskoga:

12. Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i s vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.

13. Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se.

14. Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde,

15. I obuvši noge u pripravu jevangjelja mira;

16. A svrh svega uzmite štit vjere o koji ćete moći pogasiti sve raspaljene strijele nečastivoga;

17. I kacigu spasenija uzmite, i mač duhovni koji je riječ Božija.

18. I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete,

19. I za mene, da mi se da riječ kad

otvorim usta svoja, da obznamim sa slobodom tajnu jevangjelja,

20. Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji.

21. A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve će vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu,

22. Kojega poslao k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srea vaša.

23. Mir braći i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista.

24. Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

FILIBLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i gjakonima :

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Zahvaljujem Bogu svojem u kad se god opomenem vas,

4. Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se,

5. Što vi postadoste zajedničari u jevangjelju, od prvoga dana i do danas ;

6. Uzdajući se u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista.

7. Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u sreću u okovima svojima i u odgovoru i potvrgjivanju jevangjelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodat.

8. Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista ;

9. I za to se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i u svakoj volji,

10. Da kušate šta je bolje, da budete čisti i bez spoticanja na dan Hristov,

11. Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju.

12. Hoću pak da znate, braćo, da ovo

što se radi sa mnom izigje za napredak jevangjelja,

13. Tako da se razglasi u svoj sudnici i kod svih ostalih da su moji okovi za Hrista.

14. I mnoga braća u Gospodu oslobođivši se okovima mojima veoma smiju govoriti riječ Božiju bez straha.

15. Istina, jedni iz zavisti i svagje, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju.

16. Tako ovi uz prkos Hrista objavljuju nečisto, misleći da će nanijeti žalost mojim okovima ;

17. A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevangjelja ležim u tamnici.

18. Šta dakle ? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda ; i za to se radujem, a i radovaću se ;

19. Jer znam da će mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoću Duha Isusa Hrista.

20. Kao što čekam i nadam se da se ni u čemu neću postidjeti, nego da će se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smrću.

21. Jer je meni život Hristos a smrt dobitak.

22. A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta ću izabrati.

23. A oboje mi je milo, imajući želju otići i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo ;

24. Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi.

25. I ovo znam jamačno da ću biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere,

26. Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu kad vam opet dogjem.

27. Samo živite kao što se pristoji jevangjelju Hristovu, da vas vidim kad dogjem ili ako vam ne dogjem da čujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevangjelja.

28. I ni u čem da se ne plašite od protivnikâ; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga ;

29. Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate zanj,

30. Imajući onu istu borbu kakovu u meni vidjeste i sad čujete za mene.

GLAVA 2.

Ako ima dakle koje poučenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost,

2. Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jedinomisljeni :

3. Ništa ne činite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe.

4. Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih.

5. Jer ovo da se misli megju vama što je i u Hristu Isusu,

6. Koji, ako je i bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom ;

7. Nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nagje se kao čovjek,

8. Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove.

9. Za to i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veće od svakoga imena.

10. Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom ;

11. I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca.

12. Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo većma kad njesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktanjem.

13. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno.

14. Sve činite bez vike i premišljanja,

15. Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu,

16. Pridržavajući riječ života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trčanje i trud.

17. No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima.

18. Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni.

19. A nadam se u Gospoda Isusa da ću skoro poslati k vama Timotija da se i ja razveselim razabравši kako ste vi.

20. Jer ni jednoga nemam jednake misli *sa sobom* koji se upravo brine za vas.

21. Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa.

22. A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevangjelju.

23. Njega dakle nadam se da ću poslati odmah kako razberem šta je za mene.

24. A nadam se u Gospoda da ću i sam skoro doći k vama.

25. Ali nagjoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafrodita, svojega pomagača i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe ;

26. Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste čuli da je bolovao.

27. Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dogje žalost na žalost.

28. Za to ga poslaih skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da odlakša malo.

29. Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radošću, i takove poštuje ;

30. Jer za djelo Hristovo dogje do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

GLAVA 3.

A dalje, braćo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno.

2. Čuvajte se od pasa, čuvajte se od zlih poslenika, čuvajte se od siječenja.

3. Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo,

4. Premda bi se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veća

5. Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejina od Jevreja, po zakonu farisej.

6. Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane.

7. No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi.

8. Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznaju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, *samo* da Hrista dobijem,

9. I da se nagjem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri;

10. Da poznam njega i silu vaskrsenja njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu,

11. Da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh;

12. Ne kao da već dostigoh ili se već savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus.

13. Braćo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak *velim* : što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se,

14. I trčim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu.

15. Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo će vam Bog otkriti.

16. Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo.

17. Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled.

18. Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plačući govorim, neprijatelji krsta Hristova;

19. Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle.

20. Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja očekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista,

21. Koji će preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

GLAVA 4.

Za to, braćo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenče moj! tako stojte u Gospodu, ljubazni.

2. Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu.

3. Da, molim i tebe, družo pravi, pomaži njima koje se u jevangjelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomagačima mojima, kojih su imena u knjizi života.

4. Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim : radujte se.

5. Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima.

6. Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljajaju Bogu iskanja vaša.

7. I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu.

8. A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubavno, što je god slavno, *i još* ako ima koja dobrodjetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.

9. Što i naučiste, i primiste, i čuste, i vidjeste u meni, ono činite, i Bog mira biće s vama.

10. Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste.

11. Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u čemu sam.

12. Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati.

13. Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje.

14. Ali dobro učiniste što se primiste moje nevolje.

15. A znate i vi, Filibljani, da od početka jevangjelja, kad izigjoh iz Mačedonije, ni jedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jedinijeh;

16. Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju.

17. Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu.

18. A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od Epafrodita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu.

19. A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogastvu svojem u slavi, u Hristu Isusu.

20. A Bogu i ocu našem slava va vijek vijeka. Amin.

21. Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braća što su sa mnom.

22. Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Ćesareva.

23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

KOLOŠANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, i brata Timotija,

2. Svetima koji su u Kolosima, i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas,

4. Čuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima,

5. Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed čustete u riječi istine jevangjelja,

6. Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čustete i razumjeste blagodat Božiju u istini,

7. Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov,

8. Koji nam i javi vašu ljubav u duhu.

9. Toga radi i mi od onoga dana kako čusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome,

10. Da živite pristojno Bogu na svako ugagjanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijemu,

11. Jačajući svakom snagom po sili

slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću;

12. Zahvaljujući Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu;

13. Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje,

14. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijehâ;

15. Koji je obličje Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake tvari.

16. Jer kroz njega bi sazdana sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospostva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se krozanj i zanj sazda.

17. I on je prije svega, i sve je u njemu.

18. I on je glava tijelu crkve, koji je početak i prvorogjeni iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi;

19. Jer bi volja očina da se unj useli sva punina,

20. I krozanj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, krozanj sve, bilo na zemlji ili na nebu.

21. I vas koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima,

22. A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se;

23. Ako samo ostanete u vjeri ute-

meljeni i tvrdi, i nepokretni od nada jevangjelja, koje čuste, koje je propovijedano svoj stvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga.

24. Sad se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojem u tijelo njegovo, koje je crkva,

25. Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je dana među vama da ispunim riječ Božiju,

26. Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštajâ, a sad se javi svetima njegovijem,

27. Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među nezabošćima, koje je Hristos u vama nad slave;

28. Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga čovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga čovjeka savršena u Hristu Isusu.

29. Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno čini.

GLAVA 2.

Hoću dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu,

2. Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogastvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista,

3. U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno.

4. A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima.

5. Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujući se i videći vaš red i tvrgju vaše vjere u Hrista.

6. Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu,

7. Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrgjeni vjerom kao što naučiste, izobilujući u njoj zahvalnošću.

8. Braćo! čuvajte se da vas ko ne zarobi filosofijom i praznom prijevarom, po kazivanju čovječijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu.

9. Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno.

10. I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti;

11. U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem;

12. Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvih.

13. I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživleo je s njim, poklonivši nam sve grijehe,

14. Izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu;

15. I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu.

16. Da vas dakle niko ne osuguje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine ili za subote;

17. Koje je sve bilo sjen od onoga što šćaše da dogje; i tijelo je Hristovo.

18. Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom angjelâ, istražujući što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega,

19. A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij.

20. Ako dakle umrijeteste s Hristom stihijama svijeta, za što se kao živeti u svijetu prepirete:

21. Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji čini,

22. Po zapovijestima i naukama ljudskima?

23. Koje je samo po riječi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i neštegjenja tijela, ne za čast kaku, za punjenje tijela.

GLAVA 3.

Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga.

2. Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji.

3. Jer umrijeteste, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu.

4. A kad se javi Hristos, život vaš, onda ćete se i vi s njime javiti u slavi.

5. Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo;

6. Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja;

7. U kojima i vi negda hogjaste kad življaste megju njima.

8. A sad odbacite i vi to sve : gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojijeh.

9. Ne lažite jedan na drugoga ; svucite staroga čovjega s djelima njegovijem,

10. I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po obličju onoga koji ga je sazdao :

11. Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos.

12. Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje,

13. Snoseći jedan drugoga, i opraštajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga : kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi.

14. A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva.

15. I mir Božij da vlada u sreima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite.

16. Riječ Hristova da se bogato useli megju vas, u svakoj premudrosti učeći i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesnama duhovnijem, u blagodat pjevajući u sreima svojima Gospodu.

17. I sve što god činite riječju ili djelom, sve činite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleći Boga i oca krozan.

18. Žene ! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu.

19. Muževi ! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih.

20. Djeco ! slušajte roditelje svoje u svačemu ; jer je ovo ugodno Gospodu.

21. Ocevi ! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje.

22. Sluge ! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima radeći kao da ljudima ngagiate, nego u prostoti srca, bojeći se Boga.

23. I sve šta god činite, od srca činite kao Gospodu a ne kao ljudima ;

24. Znajući da ćete od Gospoda primiti platu našljedstva ; jer Gospodu Hristu služite.

25. A koji skrivi primiće što je skrivio : i nema gledanja ko je ko.

GLAVA 4.

Gospodari ! pravdu i jednakost činite slugama znajući da i vi imate gospodara na nebesima.

2. Da vam se ne dosadi molitva ; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem,

3. Moleći se i za nas u jedno da nam Bog otvori vrata riječi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan,

4. Da je javim kao što mi treba govoriti.

5. Mudro živite prema onima koji su na polju, pazeći na vrijeme.

6. Riječ vaša da biva svagda u blagodat, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati.

7. Za mene kazaće vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu,

8. Kojega poslali k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša,

9. S Onisimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni će vam sve kazati kako je ovdje.

10. Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko nećak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti (ako dogje k vama, primite ga) ;

11. I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagači u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha.

12. Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista ; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom.

13. Jer ja svjedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju.

14. Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas.

15. Pozdravite braću u Laodikiji, i Ninfana i domašnju crkvu njegovu.

16. I kad se ova poslanica pročita kod vas, učinite da se pročita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi pročitate.

17. I kažite Arhipu : gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovrši.

18. Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjte se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu : blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

2. Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjući vas u molitvama svojima,

3. I spominjući bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem,

4. Znajući, braćo ljubazna, od Boga izbor vaš.

5. Jer jevangjelje naše ne bi k vama samo u riječi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo među vama vas radi.

6. I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši riječ u velikoj nevolji s radošću Duha svetoga,

7. Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Mačedoniji i u Ahaji.

8. Jer se od vas promče riječ Gospodnja ne samo u Mačedoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto izigje vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti.

9. Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idôlâ, da služite Bogu živu i istinu,

10. I da čekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji će doći.

GLAVA 2.

Jer sami znate, braćo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud ;

2. Nego postradavši prije i osramoćeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobođismo se u Bogu svojemu kazivati vama jevangjelje Božije s velikom borbom.

3. Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od nečistote, ni u lukavstvu ;

4. Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevangjelje, tako go-

vorimo, ne kao ljudima ugagjajući nego Bogu koji kuša srca naša.

5. Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva : Bog je svjedok ;

6. Niti tražeći od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih.

7. Mogli smo *vam* biti na dosadu, kao Hristovi apostoli ; ali bismo krotki među vama, kao što dojljica njeguje svoju djecu.

8. Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevangjelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli.

9. Jer pamтите, braćo trud naš i posao : jer dan i noć radeći da ne dosadimo ni jednome od vas, provovijedismo vam jevangjelje Božije.

10. Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete,

11. Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju

12. Molismo i utješavasmo, i svjedočismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu.

13. Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas riječ čuvenja Božijega primiste ne kao riječ čovječiju, nego (kao što zaista jest) riječ Božiju, koja i čini u vama koji vjerujete.

14. Jer vi, braćo, progjoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu ; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja,

15. Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodiš, i koji se svijem ljudima protive,

16. I zabranjuju nam kazivati neznanostima da se spasu ; da ispune grijehe svoje svagda ; ali na pošljeku dogje gnjev na njih.

17. A mi, braćo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, većma

hićasmo da vidimo lice vaše s velikom željom.

18. Za to šćadijasmo da dogjemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotonu.

19. Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku?

20. Jer ste vi naša slava i radost.

GLAVA 3.

Za to ne mogući više trpljeti naumismo sami ostati u Atini,

2. I poslasmu Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagača svojega u jevangjelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj;

3. Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odregjeni.

4. Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da ćemo padati u nevolje, koje i bi, i znate.

5. Toga radi i ja ne mogući više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušač, i da uzalud ne bude trud naš.

6. A sad kad dogje Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeći nas vidjeti, kao i mi vas,

7. Za to se utješismo, braćo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom;

8. Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu.

9. Jer kaku hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem?

10. Dan i noć molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše.

11. A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama.

12. A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama.

13. Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

GLAVA 4.

Dalje, braćo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugagjati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji.

2. Jer znate kakve vam zapovijesti dadasmo kroz Gospoda Isusa.

3. Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se čuvate od kurvarstva,

4. I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u časti,

5. A ne u slasti želja, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga;

6. I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer će Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo.

7. Jer Bog nas ne dozva na nečistotu, nego u svetost.

8. Koji dakle odbacuje, ne odbacuje čovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas.

9. A za bratoljublje ne trebate da vam se piše, jer ste sami od Boga naučeni da se ljubite megju sobom,

10. Jer to činite sa svom braćom po cijeloj Maćedoniji. Ali vas molimo, braćo, da još izobilnije činite,

11. I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo;

12. Da se vladate pošteno prema onima što su na polju, i da *od njih* ništa ne potrebujete.

13. Neću vam pak zatajati, braćo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada.

14. Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.

15. Jer vam ovo kazujemo riječju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnji, ne ćemo preteći onijeh koji su pomrli.

16. Jer će sam Gospod sa zapoviješću, s glasom arangelovijem, i s trubom Božijom sići s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuće najprije;

17. A po tom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako ćemo svagda s Gospodom biti.

18. Tako utješavajte jedan drugoga ovijem riječima.

GLAVA 5.

A za čase i vremena, braćo, nije vam trijebe pisati ;

2. Jer sami znate jamačno da će dan Gospodnji doći kao lupež po noći.

3. Jer kad reku : mir je, i nema se šta bojati, onda će iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i ne će uteći.

4. Ali vi, braćo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane.

5. Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana : nijesmo noći niti tame.

6. Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni.

7. Jer koji spavaju, u noći spavaju, i koji se opijaju, u noći se opijaju.

8. Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obučeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija ;

9. Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

10. Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo.

11. Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i činite.

12. Molimo vas pak, braćo, pripoznajte one koji se trude megju vama, i

nastojnike svoje u Gospodu, i učitelje svoje,

13. I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni megju sobom.

14. Molimo vas pak, braćo, poučavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga.

15. Gledajte da niko ne vraća kome zla za zlo ;

16. Nego svagda idite za dobrom, i megju sobom, prema svima.

17. Radujte se svagda.

18. Molite se Bogu bez prestanka. Na svačemu zahvaljujte ; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas.

19. Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite.

20. A sve kušajući dobro držite.

21. Uklanjajte se od svakoga zla.

22. A sam Bog mira da posveti vas cijele u svačemu ;

23. I cijel vaš duh i duša i tijelo da se sačuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista.

24. Vjeran je onaj koji vas dozva, koji će i učiniti.

25. Braćo ! molite se Bogu za nas.

26. Pozdravite braću svu cjelivom svetijem.

27. Zaklinjem vas Gospodom da pročitate ovu poslanicu pred svom braćom svetom.

28. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našem u Gospodu Isusu Hristu :

2. Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo, kao što treba ; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas megju vama.

4. Tako da se mi sami hvalimo vama

crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite,

5. Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega za koje i stradate.

6. Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muče ;

7. A vama koje muče pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje

8. U ognju plamenuome, koji će dati

osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevangjelja Gospoda našega Isusa Hrista;

9. Koji će primiti muku, pogibao vječnu od lica Gospodnjega i od slave njegove,

10. Kad dogje da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše: jer se primi svjedočanstvo naše među vama u onaj dan.

11. Za to se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili;

12. Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

GLAVA 2.

Ali vas molimo, braćo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu,

2. Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni riječju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je već nastao dan Hristov.

3. Da vas niko ne prevari nikakijem načinom; jer ne će doći dok ne dogje najprije otpad, i ne pokaže se čovjek bezakonja, sin pogibli,

4. Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da će on sjesti u crkvi Božijoj ka o Bog pokazujući sebe da je Bog.

5. Ne pamтите li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio?

6. I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme.

7. Jer se već radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava.

8. Pa će se onda javiti bezakonik, kojega će Gospod Isus ubiti duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošću dolaska svojega;

9. Kojega je dolazak po činjenju sotoninu sa svakom silom i znacima i lažnijem čudesima,

10. I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasili.

11. I za to će im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži;

12. Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu.

13. A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo ljubazna Gospodu! što nas je Bog od početka izabrao za spasenije u svetinji Duha i vjere istine.

14. U koje vas dozva jevangjeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista.

15. Tako dakle, braćo, stojte i držite uredbe kojima se naučiste ili riječju ili iz poslanice naše.

16. A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vječnu i nad dobri u blagodati.

17. Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj riječi i djelu dobrome.

GLAVA 3.

Dalje, braćo, molite se Bogu za nas da riječ Gospodnja trči i da se slavi kao i među vama;

2. I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi: jer vjera nije svijui.

3. A Gospod je vjeran, koji će vas utvrditi i sačuvati oda zla.

4. A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i činite i činite.

5. A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo.

6. Zapovijedamo vam pak, braćo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas.

7. Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življismo neuredno među vama,

8. Niti za badava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noć radeći, da ne budemo na dosadu nikome od vas.

9. Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi.

10. Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko ne će da radi da i ne jede.

11. Jer čujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeći nego okrajče i miješaju se u tuđe poslove.

12. Takovima zapovijedamo i molimo

ih u Gospodu našem Isusu Hristu da mirno radeći svoj hljeb jedu.

13. A vama, braćo, da ne dotuži dobro činiti.

14. A ako ko ne posluša riječi naše, onoga poslanicom naznačite, i nemiješajte se s njim, da se posrami.

15. Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata.

16. A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogagjaju. Gospod sa svima vama.

17. Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem :

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amim.

TIMOTIJU POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega,

2. Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Kao što te molih da ostaneš u Efezu, kad igjahi u Maćedoniju, da zapovjediš nekima da ne uče drukčije,

4. Niti da gledaju na laži i na testere od pleménâ kojima nema kraja, i koji prije čine prepiranja nego li Božij napredak u vjeri.

5. A namjera je zapovijesti ljubav od čista srea i dobre savjesti i vjere neličemerne ;

6. U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore,

7. I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju.

8. A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba.

9. Znajući ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednicima i poganima, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima,

10. Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci,

11. Po jevangjelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjereno.

12. I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našem koji mi daje moć, što me za vjerna primi i postavi me u službu,

13. Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija ; ali bih pomilovan, jer ne znajući učinih u nevjerstvu.

14. Ali se još većma umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjedom i ljubavi u Hristu Isusu.

15. Istinita je riječ i svakoga primanja dostojna da Hristos Isus dogje na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja.

16. Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoće vjerovati za život vječni.

17. A caru vječnome, neraspadljivo-me, koji se ne vidi, jedinome premudrome Bogu čast i slava va vijek vijeka. Amin.

18. Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po pregjašnjijem pro-roštvima za tebe ; da ratuješ u njima dobar rat,

19. Imajući vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere ;

20. Megju kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauče ne huliti.

GLAVA 2.

Molim dakle prije svega da se čine iskavanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude,

2. Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju.

3. Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiateljem našijem Bogom,

4. Koji hoće da se svi ljudi spasu, i da dogju u poznanje istine.

5. Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Hristos Isus,

6. Koji sebe daje u otkup za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme,

7. Za koje sam postavljn propovjednik i apostol (istinu govorim u Hristu, ne lažem), učitelj neznabožaca u vjeri i istini.

8. Hoću dakle da molitve čine ljudi na svakome mjestu, podižući svete ruke bez gnjeva i promišljanja.

9. Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima,

10. Nego dobriem djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.

11. Žena na miru da se uči sa svakom pokornošću.

12. Ali ženi ne dopuštam da uči niti da vlada mužem, nego da bude mirna.

13. Jer je Adam najprije sazdan pa onda Jeva.

14. I Adam se ne prevari, a žena prevativši se postade prestupnica;

15. Ali će se spasti ragjanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

GLAVA 3.

Istinita je riječ : ako ko vladicanstva želi dobru stvar želi.

2. Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uči;

3. Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac;

4. Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem;

5. A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako će se moći starati za crkvu Božiju?

6. Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud gjavolji.

7. A valja da ima i dobro svjedočanstvo od onijeh koji su na polju, da ne bi upao u sramotu i u zamku gjavolju.

8. Tako i gjakoni *treba da budu* poštteni, ne dvojezični, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan,

9. Koji imaju tajnu vjere u čistoj savjesti.

10. A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane.

11. Tako i žene *treba da su* poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu.

12. Gjakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima.

13. Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista.

14. Ovo ti pišem nadajući se da će skoro doći k tebi.

15. Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrgja istine.

16. I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se angjelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznese se u slavi.

GLAVA 4.

A Duh razgovijetno govori da će u posljednja vremena odstupati neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke gjavolske,

2. U licemjerju lažâ, žigosanijeh na svojoj savjesti,

3. Koji zabranjuju ženiti se, i *zapovijedaju* uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošću vjernima i onima koji poznaše istinu.

4. Jer je svako stvorenje Božije dobro, i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošću.

5. Jer se osvećuje riječju Božijom i molitvom.

6. Ovo sve kazujući braći bićeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen riječima vjere i dobrom naukom koju si primio.

7. A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obučavaj se u pobožnosti.

9. Jer tjelesno obučavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajući obećanje života sadašnjega i onoga koji ide.

9. Ovo je istinita riječ i dostojna svakoga primanja.

10. Jer se za to i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima.

11. Ovo zapovijedaj i uči.

12. Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjer-

nima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti.

13. Dokle dogjem pazi na čitanje, utješavanje i učenje.

14. Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starije ruke na tebe.

15. U ovom se poučavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu.

16. Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo čineći spašćeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

GLAVA 5.

Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu: momčadma kao braći;

2. Staricama kao materama; mladima ko sestrama, sa svakom čistotom.

3. Udovice poštuju, koje su prave udovice.

4. Ako li koja udovica ima djecu ili unučad, da se uče najprije svoj dom poštovati, i zajam vraćati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom.

5. A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noć.

6. A koja živi u sladostima, živa je umrla.

7. I ovo zapovijedaj, da budu bez mane.

8. Ako li ko za svoje a osobito za domaće ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca.

9. A udovica da se ne prima mlagja od šezdeset godina, i koja je bila jednome mužu žena;

10. I koja ima svjedočanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom.

11. A mladijeh udovica progji se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoće da se udaju,

12. I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše.

13. A k tome i besposlene uče se skitati po kućama, ne samo pak besposlene, nego i jezične i sveznale, pa govore što ne treba.

14. Hoću dakle da se mlade udovice udaju, djecu ragjaju, kuću kuće, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje.

15. Jer se evo neke okrenuše za sotonom.

16. Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosagjuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti.

17. A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba čast, a osobito onima koji se trude u riječi i u nauci.

18. Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuju usta, i: radinje dostojan svoje plate.

19. Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka.

20. A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah.

21. Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranim njegovijem angelima da ovo držiš bez licemjerja, ne čineći ništa po hateru.

22. Rukò odmah ne meći ni na koga, niti pristaj u tugje grijehe. Drži sebe čista.

23. Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i čestijeh svojijeh bolesti.

24. A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima.

25. Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukčija ne mogu se sakriti.

GLAVA 6.

Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku čast svojijem gospodari-ma, da se ne huli na ime Božije i na nauku.

2. A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braća, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajedničari u blagodati. Ovo uči i svjetuj.

3. Ako li ko drukčije uči, i ne pristaje na zdrave riječi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu,

4. Nadu se neznajući ništa, nego bolujući od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svagja, huljenje, zle misli,

5. Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopačen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh.

6. Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom.

7. Jer ništa ne donesosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti.

8. A kad imamo hranu i odjeću, ovijem da budemo dovoljni.

9. A koji hoće da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju čovjeka u propast i pogibao.

10. Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zagloše od vjere i na sebe navukoše muke velike.

11. A ti, o čovječe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti.

12. Bori se u dobroj borbi vjere, muči se za vječni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima.

13. Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoči za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje,

14. Da držiš zapovijest čistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista,

15. Koji će u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima,

16. Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu čast i država vječna. Amin.

17. Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose, niti uzdaju u bogastvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak;

18. Neka dobro čine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednični,

19. Sabirajući sebi temelj dobar za u napredak, da prime život vječni.

20. O Timotije! sačuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma,

21. Kojijem se neki hvaleći otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

TIMOTIJU POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj za obećanje života u Isusu Hristu,

2. Timotiju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditeljā čistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noć,

4. Zeleći da te vidim, opominjući se suza tvojijeh, da se radosti ispunim;

5. Opominjući se nelicemjerne u tebi vjere, koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi;

6. Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe,

7. Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i čistote.

8. Ne postidi se dakle svjedočanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaaj s jevangljem Hristovijem po sili Boga,

9. Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodat, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vječnih;

10. A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevangljem;

11. Za koje sam ja postavljen apostol i učitelj neznabožaca.

12. Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj sačuvati za dan onaj.

13. Imaj u pameti obraz zdravijeh

riječi koje si čuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa.

14. Dobri amanet sačuvaj Duhom svetijem koji živi u nama.

15. Znaš ovo da se odvратиše od mene svi u Aziji, megju kojima je Figel i Ermogen.

16. A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojijeh ne postidje se;

17. Nego došavši u Rim potraži me još s većijem staranjem i nagje.

18. Da da njemu Gospod da nagje milost od Gospoda u dan onaj. I u Efe-su koliko mi posluži, ti znaš dobro.

GLAVA 2.

Ti dakle, sine moj, jačaj u blagodat Isusa Hrista;

2. I što si čuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji će biti vrijedni i druge naučiti.

3. Ti dakle trpi zlo kao dobar vojuik Isusa Hrista;

4. Jer se nikakav vojuik ne zapleće u trgovine *ovoga* svijeta da ngodi vojvodi.

5. Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje.

6. Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda.

7. Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu.

8. Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od sjemena Davidova po jevangjelju mojemu,

9. U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zločinac; ali se riječ Božija ne veže.

10. Za to trpim sve izbraniijeh radi da i oni dobiju spasenije u Hristu Isusu sa slavom vječnom.

11. Istinita je riječ: ako s njim umrijesmo, to ćemo s njim i oživjeti.

12. Ako trpimo, s njim ćemo i carovati. Ako se odrećemo, i on će se nas odreći.

13. Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreći.

14. Ovo napominji, i posvjedoči pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju.

15. Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema

šta stidjeti, i pravo upravlja riječju istine.

16. A poganijeh praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti,

17. I riječ njihova kao živina toči: megju kojima je Imenej i Filit,

18. Koji u istini pogriješiše govoreći da je vaskrsenije već bilo; i smetaju vjeru nekijeh.

19. Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajući ovaj pečat: pozna Gospod svoje, i: da odstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje.

20. A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za čast, a jedni za sramotu.

21. Ako dakle ko očisti sebe od ovoga, biće sud za čast, osvećen, i potreban domaćinu, pripravljen za svako dobro djelo.

22. Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od čistoga srca;

23. A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajući da ragjaju svagje.

24. A sluga Gospodnji ne treba da se svagja, nego da bude krotak k svima, poučljiv, koji nepravdu može podnositi,

25. I s krotošću poučavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine,

26. I da se iskopaju iz zamke gjavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

GLAVA 3.

Ali ovo znaj da će u posljednje dane nastati vremena teška.

2. Jer će ljudi postati samoživi, srebrolupci, hvališi, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni,

3. Neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, bijesni, ne dobroljubivi,

4. Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga,

5. Koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni.

6. Jer su od ovijeh oni koji se zavlače po kućama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih različne želje,

7. Koje se svagda uče, i nikad ne mogu da dogju k poznanju istine.

8. Kao što se Janije i Jamvrije protivise Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopačenoga uma, nevješti u vjeri.

9. Ali ne će dugo napredovati; jer će njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta.

10. A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje,

11. Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod.

12. A i svi koji pobožno hoće da žive u Hristu Isusu, biće gonjeni.

13. A zli ljudi i varalice napredovaće na gore, varajući i varajući se.

14. Ali ti stoj u tome što si naučio i što ti je povjereno, znajući od koga si se naučio,

15. I budući da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenije u Hrista Isusa.

16. Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljanje, za poučavanje u pravdi,

17. Da bude savršen čovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

GLAVA 4.

Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji će suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem :

2. Propovijedaj riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrjeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i učenjem;

3. Jer će doći vrijeme kad zdrave nauke ne će slušati, nego će po svojijem željama nakupiti sebi učitelje, kao što ih uši svrbe.

4. I odvrtiće uši od istine, i okrenuće se ka gatalicama.

5. A ti budi trijezan u svačemu, trpi

zlo, učini djelo jevangjelista, službu svoju svrši.

6. Jer ja se već žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nastala.

7. Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah,

8. Dalje dakle meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku.

9. Postaraj se da dogješ brzo k meni;

10. Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene.

11. Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu.

12. A Tihika poslao sam u Efes.

13. Kad dogješ donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne.

14. Aleksandar kovač mnogo mi zla učini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu.

15. Čuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem riječima.

16. U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi!

17. Ali Gospod bi sa mnom, i dade mi moć da se kroza me svrši propovijedanje, i da čuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovijeh.

18. I Gospod će me izbaviti od svakoga zla djela, i sačuvaće me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

19. Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom.

20. Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna.

21. Postaraj se da dogješ prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braća sva.

22. Gospod Isus Hristos sa duhom tvoijem. Blagodat s vama. Amin.

TITU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Od Pavla, sluge Božijega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božijih, i po poznanju istine pobožnosti,

2. Za nad vječnoga života, koji obeća nelažni Bog prije vremena vječnijih,

3. A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, koje je meni povjeren po zapovijesti spasitelja našega Boga,

4. Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega.

5. Za to te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih,

6. Ako je ko bez mane, jednežene muž, i ima krštenu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost.

7. Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugagja, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak;

8. Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, čist;

9. Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive.

10. Jer ima mnogo neposlušnijih, praznogovorljivijih, i umom prevarenijih, a osobito koji su iz obrezanja,

11. Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopačuju učeći što ne treba, poganoga dobitka radi.

12. A reče neko od njih, njihov prorok: Kričani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi.

13. Svjedočanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štegjenja, da budu zdravi u vjeri,

14. He slušajući Jevrejskijeh gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvrćaju od istine.

15. Čistima je sve čisto; a poganima i nevjernima ništa nije čisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest.

16. Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

GLAVA 2.

A ti govori što pristoji zdravoj nauci:

2. Starcima da budu trijezni, poštenu, čisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju;

3. Staricama takogjer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru,

4. Da uče mlade da ljube muževe, da ljube djecu,

5. Da budu poštene, čiste, dobre kućanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na riječ Božiju.

6. Tako i mladiće svjetuj da budu poštenu.

7. A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrih djela, u nauci cijelost, poštenje,

8. Riječ zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajući ništa zlo govoriti na nas.

9. Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaćemu, da ne odgovaraju,

10. Da ne krađu, nego u svaćemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svaćemu.

11. Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude,

12. Učeći nas da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovom svijetu,

13. Čekajući blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista,

14. Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izbrani koji čezne za dobrijem djelima.

15. Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapoviješću da te niko ne prezire.

GLAVA 3.

Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo;

2. Ni na koga da ne hule, da se ne svagjaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima,

3. Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeći različnijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeći, mrski budući i mrzeći jedan na drugoga.

4. A kad se pokaza blagodat i čovjekoljublje spasa našega Boga,

5. Ne za djela pravedna koja mi učinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom prerogjenja i obnovljenjem Duha svetoga.

6. Koje ga izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega,

7. Da se opravdamo blagodaću njegovom, i da budemo našljednici života vječnoga po nadu.

8. Sine Tite! istinita je riječ, i u ovo me hoću da utvrguješ, da se oni koji vjerovali Bogu trude i staraju za dobro djelo : ovo je korisno ljudima i dobro.

9. A ludijeh zapitkivanja i testera od plemena, i svagja i prepiranja o zakonu kloni se, jer je to nekorisno i prazno.

10. Čovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se,

11. Znajući da se takovi izopačio, i griješi, i sam je sebe osudio.

12. Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihika, postaraj se da dogješ k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimumjem.

13. Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba.

14. Ali i naši neka se uče napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda.

15. Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

FILIMONU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagачu našem,

2. I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našem drugaru u vojevanju, i domaćinjoj tvojoj erki :

3. Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem Bogu svojem spominjući te svagda u molitvama svojima,

5. Čuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima :

6. Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu.

7. Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srea svetijeh počnuše kroza te, brate!

8. Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno,

9. Ali opet molim ljubavi radi, ja ko-

ji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista;

10. Molim te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojima;

11. Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag;

12. A ti ga, to jest, moje srce primi.

13. Ja ga šćadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevangjelja;

14. Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa činiti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje.

15. Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vječno,

16. Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, a kamo li tebi, i po tijelu i u Gospodu.

17. Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene.

18. Ako li ti u čemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši.

19. Ja Pavle napisah rukom svojom, ja ću platiti : da ti ne rečem da si i sam sebe meni dužan.

20. Da brate ! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu.

21. Uzdaćući se u tvoju poslušnost na-

pisah ti znajući da ćeš još više učiniti nego što govorim.

22. A uz to ugotovi mi i konak ; jer se nadam da ću za vaše molitve biti darovan vama.

23. Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagači moji.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

J E V R E J I M A P O S L A N I C A

SVETOGA APOSTOLA PAVLA.

GLAVA 1.

Bog koji je negda mnogo puta i različenijem načinom govorio ocevima preko prorokâ, govori i nama u posljedak dana ovijeh preko sina,

2. Kojea postavi našljednika svemu, kroz kojea i svijet stvori.

3. Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola veličine na visini,

4. I toliko bolji posta od angjelâ koliko preslavnije ime od njihova dobi.

5. Jer kome od angjela reče kad : sin moj ti si, ja te danas rodih ? I opet : ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin.

6. I opet uvodeći prvorodnoga u svijet govori : i da mu se poklone svi angjeli Božiji.

7. Tako i angelima govori : koji čini angjele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni.

8. A sinu : prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka ; palica je pravde palica carstva tvoga.

9. Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje : toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti većma od drugova tvojijeh.

10. I opet : ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh :

11. Ona će proći, a ti ostaješ : i sva će ostarjeti kao haljina,

12. I savićeš ih kao haljinu, i izmije-

niće se : a ti si onaj isti, i tvojijeh godina ne će nestati.

13. A kome od angjela reče kad : sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima ?

14. Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslijediti spasenije ?

GLAVA 2.

Toga radi valja nam većma paziti na riječi koje slušamo, da kako ne otpadnemo.

2. Jer ako je ono što je govoreno preko angjelâ utvrgjeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio :

3. Kako ćemo pobjeći ne marivši za toliko spasenije ? koje poče Gospod propovijedati, i oni koji su čuli potvrdiše megju nama,

4. Kad i Bog posvjedoči i znacima i čudesima i različenijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji.

5. Jer Bog ne pokori angelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo,

6. Ali neko posvjedoči negdje govoreći : šta je čovjek da ga se opomeneš, ili sin čovječij da ga obigješ ?

7. Umadio si ga malijem nečim od angjelâ, slavom i časti vjenčao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh :

8. Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokoreno ; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno.

9. A umaljenoga malijem čim od angjêlâ vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenčan slavom i časti, da bi po blagodatî Božijoj za sve okusio smrt.

10. Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanjem.

11. Jer i onaj koji osvećuje, i oni koji se osvećuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braćom,

12. Govoreći : objaviću ime tvoje braći svojoj, i posred crkve zapjevaću te.

13. I opet : ja ću se u njega uzdati. I opet : evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog.

14. Budući pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest gjavola;

15. I da izbavi one kojigod od straha smrti u svemu životu biše robovi.

16. Jer se zaista ne prima angjêlâ, nego se prima sjemena Avraamova.

17. Za to bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenički pred Bogom, da očisti grijehe narodne.

18. Jer u čemu postrada i iskušan bi u *onome* može pomoći i onima koji se iskušavaju.

GLAVA 3.

Zato, braćo sveta, zajedničari zvanjane-beskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista,

2. Koji je vjeran *onome* koji ga stvorio, kao i Mojsije u svemu domu njegovu.

3. Jer ovaj posta toliko dostojan veće časti od Mojsija, koliko veću od doma čast ima onaj koji ga je načinio.

4. Jer svaki dom treba neko da načini; a ko je sve stvorio ono je Bog.

5. I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedočanstvo onoga što je trebalo da se govori.

6. Ali je Hristos kao sin u domu svome; kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo.

7. Za to, kao što govori Duh sveti : danas ako glas njegov čujete,

8. Ne budite drvenastijeh srea, kao

kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji,

9. Gdje me iskušashe ocevi vaši, iskušashe me, i gledashe djela moja četrdeset godina.

10. Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh : jednako se metu u srcima, ali oni ne poznashe putova mojijeh;

11. Za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne će ući u pokoj moj.

12. Gledajte, braćo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da odstupi od Boga živoga;

13. Nego se ntješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijevare grjehovne;

14. Jer postasmo zajedničari Hristu, samo ako kako smo počeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo;

15. Dokle se govori : danas, ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srea, kao kad se prognjeviste.

16. Jer neki čuvši prognjeviše se, ali ne svi koji izigjoše iz Mirisa s Mojsijem.

17. A na koje mrzi četrdeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji?

18. A kojima se zakle da ne će ući u pokoj njegov, nego onima koji ne htjеше da vjeruju?

19. I vidimo da ne mogoše ući za nevjerstvo.

GLAVA 4.

Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obećanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odoeni koji od vas.

2. Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže čuvena riječ, jer ne vjerovashe oni koji čuše.

3. Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reče : za to se zakleh u gnjevu svojemu da ne će ući u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta.

4. Jer negdje reče za sedmi dan ovako : i počinu Bog u dan sedmi od svijeta djela svojijeh.

5. I na ovom mjestu opet : ne će ući u pokoj moj.

6. Budući pak da neki imaju da ugju u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne ugjoše za neposlušanje;

7. Opet odredi jedan dan, danas, govo-

reći u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza : danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca.

8. Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio po tom.

9. Daklem je ostavljeno još počivanje narodu Božijemu.

10. Jer koji ugje u pokoj njegov, i on počiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh.

11. Da se postaramo dakle ući u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva.

12. Jer je živa riječ Božija, i jaka, i oštija od svakoga mača oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i su-di mislima i pomislama srdačnijem.

13. I nema stvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred očima onoga kojemu govorimo.

14. Imajući dakle velikoga poglavara sveštenečkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja.

15. Jer nemamo poglavara sveštenečkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskusan kao i mi, osim grijeha.

16. Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodat, da primimo milost i nagjemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć.

GLAVA 5.

Jer svaki poglavar sveštenečki koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grijeha,

2. Koji može postradati s onima koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošću.

3. I za to je dužan kako za narodne tako i za svoje grijeha prinositi.

4. I niko sam sebi ne daje časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron.

5. Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenečki, nego onaj koji mu reče : ti si moj sin, ja te danas rodih.

6. Kao što i na drugome mjestu govori : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

7. On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbavi-

viti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješén po svojoj pobožnosti.

8. I ako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauči se poslušanju.

9. I savršivši se, postade svima koji ga poslušashe uzrok spasenija vječnoga,

10. I bi narečen od Boga poglavar sveštenečki po redu Melhisedekovu.

11. Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju.

12. Jer vi koji bi valjalo da ste učitelji po godinama, opet trebate da se učite koje su prva slova riječi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane.

13. Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije riječi pravde, jer je dijete.

14. A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjećanja dugijem učenjem obučena za razlikovanje i dobra i zla.

GLAVA 6.

Za to da ostavimo početak Hristove nauke, i da se damo na savršenstvo : da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvih djela, i vjere u Boga,

2. Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenija mrtvih, i suda vječnoga.

3. I ovo ćemo učiniti ako Bog dopusti.

4. Jer nije moguće one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajedničari Duha svetoga,

5. I okusili dobre riječi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali,

6. Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebe na novo raspinju i ruže sina Božijega.

7. Jer zemlja koja pije dažđ što često na nju pada, i koja ragja povrće dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga;

8. A koja iznosi trnje i čičak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažee.

9. Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako.

10. Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju

pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeći.

11. Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja;

12. Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja.

13. Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući ničim većijem da se zakune, zakle se sobom,

14. Govoreći : zaista blagosiljajući blagosloviću te, i umnožavajući umnožiću te.

15. I tako trpeći dugo, dobi obećanje.

16. Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj svagji svršetak je zakletva za potvrgjenje.

17. Za to i Bog kad šćaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrgju savjeta svojega, učini posrednika kletvu :

18. Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji *nam* je dan,

19. Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese,

20. Gdje Isus ugje naprijed za nas, postavši poglavar sveštenečki do vijeka po redu Melhisedekovu.

GLAVA 7.

Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćao s boja carčvā, i blagoslovi ga;

2. Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znači car pravde, po tom i car Salimski, to jest car mira;

3. Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni početka danima, ni svršetka životu, a isporegjen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik do vijeka.

4. Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijar dao desetak od plijena.

5. Iстина, i oni od sinova Levijevijeh koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovijeh.

6. Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje.

7. Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veće.

8. I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoči da živi.

9. I, da ovako rečem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama :

10. Jer bijaše još u bedrima očinama kad ga srete Melhisedek.

11. Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo (jer je narod pod njim zakon primio), kaka je još potreba bila govoriti da će drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu?

12. Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti.

13. Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru.

14. Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina izigje, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o sveštenstvu.

15. I još je više poznato da će po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati,

16. Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vječnoga.

17. Jer svjedoči : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

18. Tako se ukida pregjašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna.

19. Jer zakon nije ništa savršio ; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu.

20. I još ne bez zakletve ;

21. Jer oni bez zakletve postaoše sveštenici ; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govori : zakle se Gospod i ne će se raskajati : ti si sveštenik va vijek po redu Melhisedekovu.

22. Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac.

23. I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu.

24. A ovaj, budući da ostaje va vijek, ima vječno sveštenstvo.

25. Za to i može va vijek spasti one koji krozanj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.

26. Jer takov nama trebaše poglavar sveštenečki : svet, bezazlen, čist, odvo-

jen od grješnika, i koji je bio više nebesa ;

27. Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grijehe žrtve prinositi, a po tom za narodne, jer on ovo učini jednom, kad sebe prinese.

28. Jer zakon postavlja ljude za sveštenike koji imaju slabost ; a riječ zakletve koja je rečena po zakonu, *postavi* sina va vijek savršena.

GLAVA 8.

A ovo je glava od toga što govorimo : imamo takovoga poglavara sveštenečkoga koji sjede s desne strane prijestola veličine na nebesima ;

2. Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju načini Gospod, a ne čovjek.

3. Jer se svaki poglavar sveštenečki postavlja da prinosi dare i žrtve ; za to valja da i ovaj što ima što će prinijeti.

4. Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinosi dare po zakonu,

5. Koji služe obličju i sjenu nebeskih stvari, kao što bi rečeno Mojsiju kad šeaše skiniju da načini : gledaj, reče, da načiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori.

6. A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na bolijem obećanjima utvrdi.

7. Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta.

8. Jer kudeći ih govori : evo dani idu, govori Gospod, i načiniću s domom Izrailjeviem i s domom Judinijem nov zavjet ;

9. Ne po zavjetu koji načinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misiske ; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod.

10. Jer je ovo zavjet koji ću načiniti s domom Izrailjeviem poslije onijeh dana, govori Gospod ; daću zakone svoje u misli njihove, i na sreima njihovima napisaću ih, i biću im Bog, i oni će biti meni narod.

11. I ni jedan ne će učiti svojega blišnjega, i ni jedan brata svojega, govoreći : poznaj Gospoda ; jer će me svi

poznati od maloga do velikoga megjunjima.

12. Jer ću biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spominjati.

13. A kad veli : nov *zavjet*, prvi načini vethijem ; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

GLAVA 9.

Tako i prvi *zavjet* imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku.

2. Jer skinija bijaše načinjena prva, u kojoj bijaše svijetnjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja.

3. A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama,

4. Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovčeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploče zavjeta.

5. A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar ; o čemu se ne može sad govoriti redom.

6. A kad ovo bijaše tako uregjeno, ulazahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju.

7. A u drugu ulazahu jednom u godini sam poglavar sveštenečki, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja.

8. Oviem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji ;

9. Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinosi dari i žrtve, i ne mogu da savrše po savjesti onoga koji služi,

10. Osim u jelima i pićima, i različnom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja.

11. Ali došavši Hristos, poglavar sveštenečki dobara koja će doći, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom gragjena, to jest, nije ovoga stvorenja,

12. Ni s krvlju jarčijom, niti telećom, nego kroz svoju krv ugje jednom u svetinju, i nagje vječni otkup.

13. Jer ako krv junčija i jarčija, i peo juničin, pokropivši njom opogajene, osvećuje na tjelesnu čistotu ;

14. A kamo li ne će krv Hrista, koji

Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, očistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome?

15. I za to je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obećanje vječnoga našljedstva prime zvani.

16. Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji čini zavjet.

17. Jer je zavjet po smrti potvrđen : budući da nema nikake sile dok je živ onaj koji ga je načinio.

18. Jer ni prvi nije utvrđen bez krvi.

19. Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, *onda* uze krvi jarčije i teleće, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod

20. Govoreći : Ovo je krv zavjeta koji Bog načini s vama.

21. A tako i skinju i sve sudove službene pokropi krvlju.

22. I gotovo sve se krvlju čisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oprostjenje.

23. Tako je trebalo da se oblićja nebeskijeh ovima čiste, a sama nebeska bolijem žrtvama od ovijeh.

24. Jer Hristos ne ugje u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas ;

25. Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenički ulazi u svetinju svake godine s krvlju tugjom ;

26. Inače bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta ; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh.

27. I kao što je ljudima odregjeno jednom umrijeti, a po tom sud :

28. Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijeha ; a drugom će se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga čekaju.

GLAVA 10.

Jer zakon imajući sjen dobara koja će doći, a ne samo oblićje stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svakoj godini i prinosi one iste žrtve.

2. Inače bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake

savjesti za grijeha, kad se jednom očiste ;

3. Nego se njima svake godine čini spomen za grijeha.

4. Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha.

5. Za to ulazeći u svijet govori : žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo priprazio.

6. Žrtve i prilozima za grijeh nijesu ti bili ugodni.

7. Tada rekoh : evo dogjoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.

8. I više kazavši : priloga i prinosa i žrtava, i *žrtava* za grijeha nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinosi ;

9. Tada reče : evo dogjoh da učinim volju tvoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo.

10. Po kojoj smo volji mi osvećeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom.

11. I svaki sveštenik stoji svaki dan služeći i jedne žrtve mnogo puta prinosi koje nikad ne mogu uzeti grijeha.

12. A on prinesavši jedinu žrtvu za grijeha sjedi svagda s desne strane Boga.

13. Čekajući dalje dok se polože neprijatelji njegovi podnožje nogama njegovima.

14. Jer jednijem prinosom savršio je va vijek one koji bivaju osvećeni.

15. A svjedoči nam i Duh sveti ; jer kao što je naprijed kazano :

16. Ovo je zavjet koji ću načiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod : daću zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisaću ih ;

17. I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh ne ću više spominjati.

18. A gdje je oprostjenje ovijeh ondje više nema priloga za grijeha.

19. Imajući dakle slobodu, braćo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem,

20. Koji nam je obnovio zavjesom, to jest, tijelom svojijem,

21. I sveštenika velikoga nad domom Božijim :

22. Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, očišćeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom čistom ;

23. Da se držimo tvrdo priznanja nada : jer je vjeran onaj koji je obećao ;

24. I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima,

25. Ne ostavljajući skupštine svoje, kao što neki imaju običaj, nego jedan drugoga svjetujući, i toliko većma koliko vidite da se približuje dan *sudni*.

26. Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijeh;

27. Nego strašno čekanje suda, i revnost ognja koji će da pojede one koji se suprote.

28. Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka.

29. Koliko mislite da će gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži ?

30. Jer znamo onoga koji reče : moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod ; i opet : Gospod će suditi narodu svojem.

31. Strašno je upasti u ruke Boga živoga.

32. Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste,

33. Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako.

34. Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošću da se razgrabi vaše imanje, znajući da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima.

35. Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu.

36. Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje.

37. Jer još malo, vrlo malo, pak će doći onaj koji treba da dogje i ne će odoniti.

38. A pravednik življeće od vjere; ako li odstupi ne će biti po volji moje duše.

39. A mi, braćo, nijesmo od onijeh koji odstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

GLAVA 11.

Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.

2. Jer u njoj stari dobiše svjedočanstvo.

3. Vjerom poznajemo da je svijet riječju Božijom svršen, da je *sve* što vidimo iz ništa postalo.

4. Vjerom prinese Avelj Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedočanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoči za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori.

5. Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nagje se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedočanstvo da ugoditi Bogu.

6. A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dogje k Bogu, valja da vjeruje da ima *Bog* i da plaća onima koji ga traže.

7. Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, načini kovčeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi *sav* svijet, i posta našljednik pravde po vjeri.

8. Vjerom poslušša Avraam kad bi pozvan da izigje u zemlju koju šćaše da primi u našljedstvo, i izigje ne znajući kuda ide.

9. Vjerom dogje Avraam u zemlju obećanu, kao u tugju, i u kolibama življašes Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obećanja toga.

10. Jer čekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog.

11. Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeća.

12. Za to se i rodiše od jednoga, još *gotovo* mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora.

13. U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obećanja, nego ga vidjevši iz daleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji.

14. Jer koji tako govore pokazuju da traže otačanstva.

15. I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega izigjoše, imali bi vrijeme da se vrate.

16. Ali sad bolje žele, to jest nebesko. Za to se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad.

17. Vjerom privede Avraam Isaka kad

bi kušan, i jednorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obećanje,

18. U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaće ti se sjeme;

19. Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvih vaskrsnuti; za to ga i uze za priliku.

20. Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje će doći.

21. Vjerom blagoslovi Jakov umirući svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove.

22. Vjerom se opominja Josif umirući izlaska sinova Izrailjevijeh, i zapovijeda za kosti svoje.

23. Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve.

24. Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kćeri Faraonove;

25. I volje stradati s narodom Božijim, nego li imati zemaljsku sladost grijeha:

26. Državši sramotu Hristovu za veće bogastvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu.

27. Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljutine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viggjaše.

28. Vjerom učini pashu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorogjene ne dotakne do njih.

29. Vjerom prijegjoše crveno more kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopiše se.

30. Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana.

31. Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugim putem.

32. I šta ću još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugim prorocima,

33. Koji vjerom pobijediše carstva, učinili pravdu, dobiše obećanja, zatvoriše usta lavovima,

34. Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica mača, ojačaše od nemoći, postade jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuge;

35. Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne pri-

mišvi izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije;

36. A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice;

37. Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, od mača pomriješe; i doše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti;

38. Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po pećinama i po rupama zemaljskijem.

39. I ovi svi dobivši svjedočanstvo vjerom ne primiše obećanja;

40. Jer Bog nešto bolje za nas odredi; da ne prime bez nas savršenstva.

GLAVA 12.

Za to dakle i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trčimo u bitku koja nam je odregjena,

2. Gledajući na načelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odregjene sebi radosti pretrplje krst, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.

3. Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grijehnikâ podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži.

4. Jer još do krvi ne dogjoste boreći se protiv grijeha,

5. I zaboraviste utjehu koju vam govorio, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara;

6. Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a nije svakoga sina kojega prima.

7. Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara?

8. Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi.

9. Ako su nam dakle tjelesni ocevi naša karaci, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhovâ, da živimo?

10. Jer oni za malo dana, kako im угодно bješe, karahu nas; a ovaj na krorist, da dobijemo dijel od njegove svetinje.

11. Jer svako karanje kad biva ne čini se da je radost, nego žalost; ali

poslije daće miran rod pravde onima koji su naučeni njime.

12. Za to oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite,

13. I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je liromo, nego još da se iscijeli.

14. Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko ne će vidjeti Gospoda.

15. Gledajte da ko ne ostane bez blagodat Božije : da ne uzraste kakav korijen grčine, i ne učini pakost, i tijekom da se mnogi ne opogane.

16. Da ne bude ko kurvar ili opoganj, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje.

17. Jer znate da je i po tom, kad šćaše da primi blagoslov, odbačen ; jer pokajanje ne nagje mjestu, ako ga i sa suzama tražase.

18. Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrčini, i oluji,

19. I trubnom glasu, i glasu riječi, kojega se odrekoše oni koji čuše, da ne čuju više riječi ;

20. Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše : ako se i izvijer dotakne do gore, biće kamenjem ubijena.

21. I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reče : uplašio sam se i drkćem.

22. Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anđjela,

23. K saboru i crkvi prvorodnijih koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijih pravednika,

24. I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori nego Aveljeva.

25. Ali gledajte da se ne odrećete onoga koji govori ; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, a kamo li mi koji se odrićemo nebeskoga,

26. Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeća govoreći : još jednom ja ću potresti ne samo zemlju nego i nebo.

27. A što *velj* : još jednom, pokazuje da će se ukinuti ono što se pomiće, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomiće.

28. Za to, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom.

29. Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

GLAVA 13.

Ljubav bratinska da ostane *među vama*.

2. Gostoljubivosti ne zaboravljajte ; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše anđjele na konak.

3. Opominjte se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda čini kao da ste i sami u tijelu.

4. Ženidbu da drže svi u časti, i postelja ženidbena da bude čista ; a kurvarima i preljuboćincima sudiće Bog.

5. Ne budite srebrolupci ; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reče : ne ću te ostaviti, niti ću od tebe odstupiti ;

6. Tako da smijemo govoriti : Gospod je moj pomoćnik, i ne ću se bojati ; šta će mi učiniti čovjek ?

7. Opominjte se svojijeh učitelja koji vam kazivaše riječ Božiju ; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu.

8. Isus Hristos juče je i danas onaj isti i va vijek.

9. U nauke tugje i različne ne pristajete ; jer je dobro blagodaću utvrgjivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima.

10. Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji.

11. Jer kojijeh životinja krv unosi poglavar sveštenički u svetinju za grijeh, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola.

12. Za to Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada.

13. Za to dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseći njegovu sramotu.

14. Jer ovdje nemamo grada koji će ostati, nego tražimo onaj koji će doći.

15. Króz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo.

16. A dobro činiti i davati milostinju ne zaboravljajte ; jer se takovijem žrtvama ugagja Bogu.

17. Slušajte učitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji će dati odgovor, da to s radošću čine, a ne uzdišući ; jer vam ovo ne pomaže.

18. Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajući se u svemu dobro da živimo.

19. A odviše molim činite ovo, da bih se prije vratio k vama.

20. A Bog mira, koji izvede iz mrtvih velikoga pastira ovčama, krvlju zavjeta vječnoga, Gospoda našega Isusa Hrista,

21. Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da učinite volju njegovu, čineći u vama što je ugodno pred njim,

kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

22. Molim vas pak, braćo, primite riječ poučenja; jer u kratko napisah i poslao sam vam.

23. Znajte da je otišao naš brat Timoteje, s kojijem, ako skoro dogje, vidjet ću vas.

24. Pozdravite sve učitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas *braća*, koja su iz Talijanske.

25. Blagodat sa svima vama. Amin.

SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JAKOVA.

GLAVA 1.

Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem *po svijetu* pozdravlje.

2. Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti,

3. Znajući da kušanje vaše vjere gradi trpljenje;

4. A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez i kake mane.

5. Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se;

6. Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajući ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeću.

7. Jer takovi čovjek neka ne misli da će primiti što od Boga.

8. Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem.

9. A poniženi brat neka se hvali visinom svojom;

10. A bogati svojom poniznošću; jer će proći kao cvijet travni.

11. Jer sunce ogrija s vrućinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako će i bogati u hogjenu svojem uvenuti.

12. Blago čovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće vijenac života, koji Bog obreče onima koji ga ljube.

13. Ni jedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga;

14. Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami.

15. Tada zatrudnjevši slast ragja grijeh; a grijeh učinjen ragja smrt.

16. Ne varajte se, ljubazna braćo moja

17. Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni od ozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka;

18. Jer nas dragovoljno porodi riječju istine, da budemo novina od njegova stvorenja.

19. Za to, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovjek brz čuti a spor govoriti i spor srditi se;

20. Jer srdnja čovječija ne čini pravde Božije.

21. Za to odbacite svaku nečistotu i suvišak zlobe, i s krotošću primite usagjenu riječ koja može spasti duše vaše.

22. Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe.

23. Jer ako ko sluša riječ a ne tvori, on je kao čovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu;

24. Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe.

25. Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušač, nego tvorac djela, onaj će biti blažen u djelu svojem.

26. Ako koji od vas misli da vjeruje

i ne zauzdava jezika svojega, nego v-
ra sree svoje, njegova je vjera uzalud.

27. Jer vjera čista i bez mane pred
Bogom i ocem jest ova : obilaziti si-
rote i udovice u njihovijem nevoljama,
i držati sebe neopoganjena od svijeta.

GLAVA 2.

Braćo moja! u vjeri Gospoda našega
slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko
je ko ;

2. Jer ako dogje u crkvu vašu čovjek
sa zlatnijem prstenom i u svijetloj ha-
ljini, a dogje i siromah u rgjavoju ha-
ljini,

3. I pogledate na onoga u svijetloj
haljini, i rećete mu : ti sjedi ovdje li-
jepo, a siromahu rećete : ti stani tamo,
ili sjedi ovdje niže podnožja mojega ;

4. I ne rasudiste u sebi, nego biste
sudije zlijeih pomisli.

5. Čujte, ljubazna braćo moja, ne i-
zabra li Bog siromahe ovoga svijeta da
budu bogati vjerom, i našljednici car-
stva koje obreće onima koji njega ljube?

6. A vi osramotiste siromaha. Nijesu
li to bogati koji vas muče i vuku vas
na sudove?

7. Ne hule li oni na dobro ime vaše
kojijem ste se nazvali?

8. Ako dakle zakon carski izvršujete
po pismu : ljubi bližnjega kao samoga
sebe, dobro činite ;

9. Ako li gledate ko je ko, grijeh čini-
te, i bićete pokarani od zakona kao
prestupnici ;

10. Jer koji sav zakon održi a sagri-
ješi u jednome, kriv je za sve.

11. Jer onaj koji je rekao : ne čini
preljube, rekao je i : ne ubij. Ako da-
kle ne učiniš preljube a ubiješ, postao
si prestupnik zakona.

12. Tako govorite i tako tvorite kao
oni koji će zakonom slobode biti su-
gjeni ;

13. Jer će onome biti sud bez milosti
koji ne čini milosti ; i hvali se milost
na sudu.

14. Kakva je korist, braćo moja, ako
ko reče da ima vjeru a djelâ nema? Zar
ga može vjera spasti?

15. Ako, na priliku, brat ili sestra
goli budu, ili nemaju šta da jedu,

16. I reče im koji od vas : idite s mi-

rom, grijte se, i nasitite se, a ne da im
potrebe tjelesne, šta pomaže?

17. Tako i vjera ako nema djelâ, mr-
tva je po sebi.

18. No može ko reći : ti imaš vjeru,
a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju
bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati
vjeru svoju iz djela svojijeh.

19. Ti vjernješ da je jedan Bog ; do-
bro činiš ; i gjavoli vjeruju, i drkću.

20. Ali hoćeš li razumjeti, o čovječe
sujetni! da je vjera bez djelâ mrtva?

21. Avraam otac naš ne opravda li
se djelima kad prinese Isaka sina svo-
jega na oltar?

22. Vidiš li da vjera pomože djelima
njegovijem, i kroz djela savršil se vjera?

23. I izvrši se pismo koje govori :
Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u
pravdu, i prijatelj Božij nazva se.

24. Vidite li dakle da se djelima pra-
vda čovjek a ne samom vjerom?

25. A tako i Raav kurva ne opravda
li se djelima kad primi uhode, i izvede
ih drugim putem?

26. Jer kao što je tijelo bez duha mr-
tvo, tako je i vjera bez dobrieh djela
mrtva.

GLAVA 3.

Ne tražite, braćo moja, da budete
mnogi učitelji, znajući da ćemo većma
biti osugjeni,

2. Jer svi pogriješujemo mnogo puta.
Ali ko u riječi ne pogriješuje, onaj je
savršen čovjek, može zauzdati i sve ti-
jelo.

3. Jer gle, i konjma mećemo žvale u
usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo
njihovo okrećemo.

4. Gle i lagje, ako su i velike i silni
ih vjetrovi gone, okreću se malom kr-
micom kuda hoće onaj koji upravlja.

5. A tako je i jezik mali ud, i mnogo
čini. Gle, mala vatra, i kolike velike
šume sažeže.

6. I jezik je vatra, svijet pun neprav-
de. Tako i jezik živi megju našijem
udima, poganeći sve tijelo, i paleći vri-
jeme života našega, i zapaljujući se od
pakla.

7. Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bu-
bina i riba, pripitomljava se i pripito-
mio se rodu čovječijemu ;

8. A jezika niko od ljudi ne može

pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga.

9. Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu.

10. Iz jednjih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.

11. Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i grko?

12. Može li, braćo moja, smokva masline ragjati ili vinova loza smokve? Tako ni jedan izvor ne daje slane i slatke vode.

13. Ko je megju vama mudar i pаметan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti.

14. Ako li imate grku zavist i svagju u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu.

15. Ovo nije ona premudrost što silazi od ozgo, nego zemaljska, ljudska, gjavolska.

16. Jer gdje je zavist i svagja ondje je nesloga i svaka zla stvar.

17. A koja je premudrost od ozgo ona je najprije čista, a po tom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrih plodova, bez hatera, i nelicemjerna.

18. A plod pravde u miru sije se onima koji mir čine.

GLAVA 4.

Otkuda ratovi i raspre megju vama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima?

2. Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne istete.

3. Istete, i ne primate, jer zlo istete, da u slastima svojijem trošite.

4. Preljubočinci i preljubočini! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoće svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje.

5. Ili mislite da pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist?

6. A on daje veću blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat.

7. Pokorite se dakle Bogu, a protivite se gjavolu, i pobjeći će od vas.

8. Približite se k Bogu, i on će se

približiti k vama.* Očistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani.

9. Budite žalosni i plačite i jaučite: smijeh vaš neka se pretvori u plač, i radost u žalost.

10. Ponizite se pred Gospodom, i podignuće vas.

11. Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osugjuje brata svojega opada zakon i osugjuje zakon, a ako zakon osugjuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija.

12. Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osugjuješ?

13. Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sutra poći ćemo u ovaj ili u onaj grad, i sjedićemo ondje jednu godinu, i trgovaćemo i dobijaćemo.

14. Vi koji ne znate šta će biti sutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a po tom je nestane.

15. Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, načinićemo ovo ili ono.

16. A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla.

17. Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.

GLAVA 5.

Hodite vi sad bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.

2. Bogastvo vaše istrunnu, i haljine vaše pojedose moljci;

3. Zlato vaše i srebro zargja, i rgja njihova biće svjedočanstvo na vas: izješće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogastvo u posljednje dane.

4. Gle, više plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dogje do ušiju Gospoda Savaota.

5. Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja.

6. Osudiste, nbiste pravednika, i ne brani vam se.

7. Trpite dakle, braćo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak čeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni.

8. Trpite dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi.

9. Ne uzdišite jedan na drugoga, braćo, da ne budete osugjeni : gle, sudija stoji pred vratima.

10. Uzmite braćo moja, za ugled stradanja proroke koji govoriše u ime Gospoda.

11. Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo čuste, i posljedak Gospodnji vidjeste : jer je Gospod milostiv i smiluje se.

12. A prije svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom ; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud.

13. Muči li se ko megju vama, neka se moli Bogu ; je li ko veseo, neka hvali Boga.

14. Boluje li ko megju vama, neka dozove starješine crkvene, te neka čitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje.

15. I molitva vjere pomoći će bolesniku, i podignuće ga Gospod ; i ako je grijeh učinio, oprostiće mu se.

16. Ispovijedajte dakle jedan drugome grijeh, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate ; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.

17. Ilija bješe čovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci.

18. I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj.

19. Braćo ! ako ko od vas zagje s puta istine, i obrati ga ko,

20. Neka zna da će onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

PRVA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbra-
nijem došljacima, rasijanim po Pon-
tu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Viti-
niji ;

2. Po provigjenju Boga oca, svetinjom Duh *dovedenijem* u poslušanje i kropoljenje krvi Isusa Hrista : da vam se umnoži blagodat i mir.

3. Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvih,

4. Za našljedstvo nepropadljivo, koje ne će istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas,

5. Koje je sila Božija vjerom sačuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u posljednje vrijeme ;

6. Kojemu radujete se, premda ste sad malo (gdje je potrebno) žalosni u različnijem napastima,

7. Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se

kuša ognjem nagje na hvalu i čast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos ;

8. Koje ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom,

9. Primajući kraj svoje vjere, spasi-
nije dušama.

10. Koje spasenije tražiše i ispitivaše zanj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše ;

11. Ispitujući u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedočeći za Hristove muke i za slave po tome ;

12. Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevangjelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje angjeli žele zaviriti.

13. Za to, ljubazni, zapregnuvši be-
dra svojega uma budite trijezni, i za cijelo se nadajte blagodati koja će vam se prinijeti kad dogje Isus Hristos.

14. Kao poslušna djeca, ne vladajući

se po prvijem željama u svojem neznanju,

15. Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.

16. Jer je pisano : budite sveti, jer sam ja svet.

17. I ako zovete ocem onoga koji, ne gledajući ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom,

18. Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca ;

19. Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista jagnjeta ;

20. Koji je odregjen još prije postanja svijeta, a javio se u posljednja vremena vas radi,

21. Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvih, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga.

22. Duše svoje očistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolično, od čista srea ljubite dobro jedan drugoga,

23. Kao prerogjeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, riječju živoga Boga, koja ostaje do vijeka.

24. Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava čovječija kao cvijet travni : osuši se trava, i cvijet njezin otpade ;

25. Ali riječ Gospodnja ostaje do vijeka. A ovo je riječ što je objavljena megju vama.

GLAVA 2.

Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja,

2. I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorogjena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije ;

3. Jer okusiste da je blag Gospod.

4. Kad dogjete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran :

5. I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista.

6. Jer u pismu stoji napisano : evo mećem u Sionu kamen krajeugalan iz-

brani i skupocjeni ; i ko njega vjeruje ne će se postidjeti.

7. Vama dakle koji vjerujete čast je ; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja, i stijena sablazni :

8. Na koji se i spotiču koji se protive riječi, na što su i odregjeni.

9. A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrođjetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome.

10. Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij ; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani.

11. Ljubazni ! molim vas, kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu.

12. A vladajte se dobro megju nezna-bošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohogjenja.

13. Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovječijoj, Gospoda radi : ako caru, kao gospodaru ;

14. Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima.

15. Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi,

16. Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božije.

17. Poštujte svakoga : braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte.

18. Sluge ! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima.

19. Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajući na pravdi.

20. Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpите ? Nego ako dobro čineći muke trpите, ovo je ugodno pred Bogom.

21. Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom ;

22. Koji grijeha ne učini, niti se nagje prijevara u ustima njegovijem ;

23. Koji ne psova kad ga psovaše ; ne prijeti kad strada ; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi ;

24. Koji grijehe naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehe umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.

25. Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojijeh.

GLAVA 3.

A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi ženskijem življenjem bez riječi da se dobiju,

2. Kad vide čisto življenje vaše sa strahom;

3. Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina;

4. Nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogoejeno.

5. Jer se tako nekad ukrašavahu i sve te žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima,

6. Kao što Sara slušашe Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kćeri postale, ako činite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha.

7. Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše.

8. A najposlije budite svi složni, žalosivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni;

9. Ne vraćajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego na suprot blagosiljajte, znajući da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov.

10. Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevare;

11. Neka se ukloni od zla, i neka učini dobro; neka traži mira i neka se drži njega.

12. Jer oči Gospodnje *gledaju* na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo čine da ih istrijebi sa zemlje.

13. I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom?

14. No ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite;

15. Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.

16. S krotošću i strahom imajte dobru savjest, da ako vas opadaju za što kao zločince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu.

17. Jer je bolje, ako hoće volja Božija, da stradate dobro čineći, nego li zlo čineći.

18. Jer i Hristos jedan put za grijehe naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevsu Duhom;

19. Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici,

20. Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih očekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se gragjaše kovčeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode.

21. Za spomen toga i nas sad spasa va krštenje, *ali* ne pranje tjelesne nečistote, nego obećanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista.

22. Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga angjeli i vlasti i sile.

GLAVA 4.

Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha,

2. Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama čovječijim, nego volji Božijoj.

3. Jer je dosta što smo prošavse vrijeme života proveli po volji neznabožackoj, živeći u nečistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznaboštvima,

4. Za to se čude što vi ne trčite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas.

5. Oni će dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima.

6. Za to se i mrtvima propovjedi jevangjelje, da prime sud po čovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom.

7. A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama.

8. A prije svega imajte neprestanu

ljubav megju sobom ; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha.

9. Budite gostoljubivi megju sobom bez mrmljanja ;

10. I služite se megju sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božije.

11. Ako ko govori, *neka govori* kao riječi Božije ; ako ko služi *neka služi* kao po moći koju Bog daje : da se u svačemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin.

12. Ljubazni ! ne čudite se vrućini koja vam se dogagja za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogagja ;

13. Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje.

14. Ako bivate ukoreni za ime Hristovo, blago vama ! jer Duh slave i Boga počiva na vama : oni dakle hule nanj, a vi ga proslavljate.

15. Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež ili kao zločinac, ili kao onaj koji se miješa u tugje poslove ;

16. A ako li kao Hrišćanin, neka se ne stidi, već neka slavi Boga u ovom dogagjaju.

17. Jer je vrijeme da se počne sud od kuće Božije ; ako li *se* najprije od vas počne, kakav će biti posljedak onima što se protive Bozijemu jevangjelju ?

18. I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje će se javiti ?

19. Za to i koji stradaju po volji Božijoj, neka mu kao vjernome tvoreu predađu duše svoje u dobrijem djelima.

GLAVA 5.

Starješine koje su megju vama molim

koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja će se javiti :

2. Pasite stado Božije koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca ;

3. Niti kao da vladate narodom ; nego bivajte ugledi stadu ;

4. I kad se javi poglavar pastirski, primićete vijenac slave koji ne će uvenuti.

5. Tako *vi* mladi slušajte starješine ; a svi se slušajte megju sobom, i stecite poniznost ; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat.

6. Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dogje vrijeme.

7. Sve svoje brige bacite nanj, jer se on brine za vas.

8. Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, gjavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere.

9. Branite se od njega tvrgjom u vjeri, znajući da se takova stradanja dogagjaju vašoj braći po svijetu.

10. A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji.

11. Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin.

12. Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam *ovo* malo, svjetujući i svjedočeći da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite.

13. Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj.

14. Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA.

GLAVA 1.

Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu časnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista :

2. Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Budući da su nam sve Božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga

koji nas pozva slavom i dobrodjetelju,

4. Kroz koje se nama darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako utečete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta.

5. I na samo ovo okrenite sve staranbe svoje da pokažete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum,

6. A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost,

7. A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav.

8. Jer kad je ovo u vama, i množi se, ne će vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista.

9. A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši očišćenje od starijeh svojijeh grijeha.

10. Za to, braćo, postarajte se još većma da svoju službu i izbor utvrdite; jer čineći ovo ne ćete pogriješiti nikad;

11. Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vječno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista.

12. Za to se ne ću olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrđeni ste u ovoj istini;

13. Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem,

14. Znajući da ću skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos.

15. A trudiću se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga;

16. Jer vam ne pokazasmo sile i dolska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu.

17. Jer on primi od Boga oca čast i slavu kad dogje k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji.

18. I ovaj glas mi čusmo gdje sigje s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori.

19. I imamo najpouzdaniju proročku riječ, i dobro činite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima.

20. I ovo znajte najprije da ni jedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju;

21. Jer nikad proroštvo ne bi od čovječije volje, nego nančeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

GLAVA 2.

A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što će i megu vama biti lažnijeh učitelja, koji će unijeti jeresi pogibli, i odrićaće se gospodara koji ih iskupi i dovodiće sebi naglu pogibao.

2. I mnogi će poći za njihovijem nečistotama kojima će se huliti na put istine.

3. I u lakomstvu loviće vas izmišljenijem riječima. Njihov sud odavno ne doćni, i pogibao njihova ne drijema.

4. Jer kad Bog ne poštedit angjela koji sagriješise, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se čuvaju za sud;

5. I prvoga svijeta ne poštedit, nego sačuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnički;

6. I gradove Sodom i Gomor sažeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali;

7. I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici nečistotom življenja;

8. Jer kad življaše pravednik megu njima, gledajući i slušajući bezakona djela, mučашe od dana do dana pravednu dušu;

9. Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike mučeći čuvati za dan sudni;

10. A osobito one koji idu za tjelesnijem željama nečistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkću huleći na slavu.

11. Kad angjeli, koji veću snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda;

12. A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašće

13. Primajući platu nepravde. Oni misle da je slast častiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jedući s vama;

14. Imaju oči pune preljubochinstva i neprestanoga grijeha; prelaščuju neu-

tvrgjene duše; imaju srce naučeno lakomstvu, djeca kletve;

15. Ostavivši pravi put, zagjoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravedna;

16. Ali bi pokaran za svoje bezakone: skot nijemi progovorivši glasom čovječijim zabrani bezumlje prorokovo.

17. Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se čuva mrak tamni va vijek.

18. Jer govoreći ponosite i lažljive riječi prelašćuju na nečistote tjelesnijeh želja one koji odskora bježe od onijeh što žive u prijevri.

19. I obećavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje.

20. Jer ako odbjegnui od nečistote svijeta poznanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im posljednje gore od prvoga;

21. Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, nego li kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana.

22. Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraća na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

GLAVA 3.

Evo vam, ljubazni, već pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš čisti razum,

2. Da se opominjete riječi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospoda i spasa.

3. I ovo znajte najprije da će u posljednje dane doći rugači koji će živjeti po svojijem željama,

4. I govoriti: gdje je obećanje dolska njegova? Jer od kako oci pomriješe sve stoji tako od početka stvorenja.

5. Jer navalice ne će da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom riječi.

6. Za to tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe.

7. A sadašnja nebesa i zemlja tom istom riječi zadržana su te se čuvaju za dan *strašnoga* suda i pogibli bezakonijeh ljudi.

8. Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan.

9. Ne docni Gospod s obećanjem, kao što neki misle da docni; nego nas trpi, jer ne će da ko pogine, nego svi da dogju u pokajanje.

10. Ali će doći dan Gospodnji kao lupč noću, u koji će nebesa s hukom proći, a stihije će se od vatre raspasti a zemlja i djela što su na njoj izgorjeće.

11. Kad će se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti,

12. Čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega će se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti?

13. Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi.

14. Za to, ljubazni, čekajući ovo starajte se da vas on nagje čiste i prave u miru.

15. I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa.

16. Kao što govori o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrgjeni izvrću, kao i ostala pisma, na svoju pogibao.

17. A vi dakle, ljubazni, znajući naprijed, čuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrgje;

18. Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vječna vremena. Amin.

PRVA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

GLAVA 1.

Što bješe iz početka, što čusmo, što vidjesmo očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o riječi života;

2. I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bješe u oca, i javi se nama;

3. Što vidjesmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu: a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom.

4. I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena.

5. I ovo je obećanje koje čusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve.

6. Ako rečemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine.

7. Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugim, i krv Isusa Hrista, sina njegova, očisćava nas od svakoga grijeha.

8. Ako rečemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama.

9. Ako priznajemo grijehе svoje, vjerran je i pravedan da nam oprost i grijehе naše, i očisti nas od svake nepravde.

10. Ako rečemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i riječ njegova nije u nama;

GLAVA 2.

Dječice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika.

2. I on očisća grijehе naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.

3. I po tom razumijemo da ga poznasmo, ako zapovijesti njegove držimo.

4. Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža je, i u njemu istine nema;

5. A koji drži riječ njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu.

6. Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio.

7. Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste iz početka. Zapovijest stara jest riječ koju čuste iz početka.

8. Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo već svijetli.

9. Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami.

10. Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema.

11. A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oči.

12. Pišem vam, dječice, da vam se oprastaju grijesi imena njegova radi.

13. Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema početka. Pišem vam, mladici, jer nadvladaste nečastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca.

14. Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od početka. Pisah vam, mladici, jer ste jaki, i riječ Božija u vama stoji, i nadvladaste nečastivoga.

15. Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi očine u njemu.

16. Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta.

17. I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje do vijeka.

18. Djeco! posljednje je vrijeme, i kao što čuste da će doći antihrist, i sad mnogi antihristi postaje; po tom poznajemo da je posljednji čas.

19. Od nas izigjoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas.

20. I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve.

21. Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine.

22. Ko je lažljivac osim onoga koji odriče da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odriče oca i sina.

23. Koji se god odriče sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima.

24. Vi dakle što čuste iz početka u vama neka stoji: ako u vama oстане što čuste iz početka, i vi ćete ostati u sinu i u oeu.

25. I ovo je obećanje koje nam on obeća, život vječni.

26. Ovo vam pisah za one koji vas varaju.

27. I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebate da vas ko uči; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.

28. I sad, dječice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku.

29. Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

GLAVA 3.

Vidite kaku nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; za to svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna.

2. Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta ćemo biti; nego znamo da kad se pokaže, bićemo kao i on, jer ćemo ga vidjeti kao što jest.

3. I svaki koji ovaj nad ima na njega, čisti se, kao i on što je čist.

4. Svaki koji čini grijeh i bezakonje čini: i grijeh je bezakonje.

5. I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema.

6. Kojigod u njemu stoji ne griješi; kojigod griješi ne vidje ga niti ga pozna.

7. Dječice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan;

8. Koji tvori grijeh od gjavola je, jer javo griješi od početka. Za to se javi sin Božij da raskopa djela gjavolja.

9. Koji je god rođen od Boga ne čini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga.

10. Po tom se poznaju djeca Božija i djeca gjavolja: kojigod ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega.

11. Jer je ovo zapovijest, koju čuste iz početka, da ljubimo jedan drugoga.

12. Ne kao što Kain hješe od noćastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna.

13. Ne čudite se, braćo moja, ako svijet mrzi na vas.

14. Mi znamo da prijegjismo iz smrti u život, jer ljubimo braću: jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti.

15. Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da ni jedan krvnik ljudski nema u sebi vječnoga života.

16. Po tom poznamo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću.

17. Koji dakle ima bogastva ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu?

18. Dječice moja! da se ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom.

19. I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja.

20. Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veći od srca našega i zna sve.

21. Ljubazni! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom:

22. I što god zaištemo, primi ćemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i činimo što je njemu ugodno.

23. I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest.

24. I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

GLAVA 4.

Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci izigjose na svijet.

2. Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga: svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je:

3. A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega čuste da će doći, i sad je već na svijetu.

4. Vi ste od Boga, dječice, i nadvladaste ih, jer je veći koji je u vama, nego li koji je na svijetu.

5. Oni su od svijeta, za to govore od svijeta, i svijet ih sluša.

6. Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare,

7. Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga! jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga.

8. A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav.

9. Po tom se pokazala ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo krozanj.

10. U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da očisti grijeha naše.

11. Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga.

12. Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav megju sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama.

13. Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega.

14. I mi vidjesmo i svjedočimo da otac posla sina da spase svijet.

15. Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu.

16. I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji.

17. Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom.

18. U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah na polje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi.

19. Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokazao ljubav k nama.

20. Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?

21. I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

GLAVA 5.

Kojigod vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i kojigod ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rođen od njega.

2. Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo.

3. Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške.

4. Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeguje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet.

5. Ko je koji svijet pobjeguje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij?

6. Ovo je Isus Hristos što dogje vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i duh je koji svjedoči, jer je duh istina.

7. Jer je troje što svjedoči na nebu: Otac, Riječ, i sveti Duh; i ovo je troje jedno.

8. I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno.

9. Kad primamo svjedočanstvo čovječije svjedočanstvo je Božije veće; jer je ovo svjedočanstvo Božije što svjedoči za sina svojega.

10. Koji vjeruje sina Božijega ima svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu načinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za sina svojega.

11. I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u sinu je njegovom.

12. Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života.

13. Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vječni i da vjerujete u ime sina Božijega.

14. I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj poslušna nas.

15. I kad znamo da nas sluša štogod molimo, znamo da će nam dati što ištemo u njega.

16. Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daće mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli.

17. Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti.

18. Znamo da ni jedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga čuva se, i nečastivi ne dohvaćaju se do njega.

19. Znamo da smo od Boga, i sav svijet leži u zlu.

20. A znamo da sin Božij dogje, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vječni.

21. Dječice! čuvajte se od neznaboštva. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

Od starješine izabranoj gospogji i dječici nezinoj, koju ja ljubim va istinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu,

2. Za istinu koja u nama stoji i biće s nama do vijeka :

3. Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina očina, u istini i u ljubavi.

4. Obradovah se vrlo što nagjoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca.

5. I sad molim te, gospogjo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo iz početka, da imamo ljubav megju sobom.

6. I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što čuste iz početka, da u njoj živite.

7. Jer mnoge varalice izigjoše na

svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist.

8. Čuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno.

9. Kojigod prestupa i ne stoji u nauci Histrovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Histrovoj onaj ima i oca i sina.

10. Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuću, i ne pitajte se s njim;

11. Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima.

12. Mnogo bi vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da ću doći k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena.

13. Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izabrane. Amin.

TREĆA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA.

Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim va istinu.

2. Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro.

3. Obradovah se vrlo kad dogjoše braća i posvjedočiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš.

4. Nema veće radosti od ove da čujem moja djeca u istini da hode.

5. Ljubazni! vjerno radiš što činiš braći i gostima,

6. Koji posvjedočiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro ćeš učiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom.

7. Jer imena njegova radi izigjoše ne primivši ništa od neznabožaca.

8. Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagači istini.

9. Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji

želi da bude najstariji među njima, ne prima nas.

10. Zato, ako dogjem, spomenuću njegova djela koja tvori ružeći nas zlijem riječima; i nije mu to dosta, nego sam braće ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli *da ih primaju*, i izgoni ih iz crkve.

11. Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro čini od Boga je, a koji zlo čini ne vidje Boga.

12. Dimitriju svjedočiše svi, i sama istina; a i mi svjedočimo; i znate da je svjedočanstvo naše istinito.

13. Mnogo imadoh da pišem; ali neću mastilom i perom da ti pišem;

14. Nego se nadam da ću te skoro vidjeti, i iz usta u usta govoriti.

15. Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

S A B O R N A P O S L A N I C A

SVETOGA APOSTOLA JUDE.

Od Jude, Isusa Hrista sluga, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osvećeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom:

2. Milost i mir i ljubav da vam se umnoži.

3. Ljubazni! starajući se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedan put dana svetima.

4. Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno odregjeni na ovo osugjeenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u nečistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odriču se.

5. Ali ću vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedan put, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, po tom pogubi one koji ne vjerovališe.

6. I anjele koji ne održaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan čuva u vječnijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana.

7. Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugim mesom, postaviše se za ugled i muče se u vječnom ognju:

8. Tako dakle i ovi što sanjajući tijelo pogane, a poglavarstva se odriču, i na slavu hule.

9. A Mihailo Arangjel, kad se prepiraše s gjavolom i govoraše za Mojsijevu tijelo, ne smijaše prokleta suda da

izgovori, nego reče: Gospod neka ti zaprijeti.

10. A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju.

11. Teško njima! jer putem Kainovijem pogjoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše.

12. Ovo su oni što pogane vaše milostinje jedući s vama bez straha i gojeći se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena iščupana;

13. Bijesni valovi morski, koji se pjele svojijem sramotama; zvijezde lažne, kojima se čuva mrak vječne tame.

14. Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreći: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh angjela svojijeh

15. Da učini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne riječi njihove koje bezbožni grješnici govoriše nanj.

16. Ovo su nezadovoljni vikači, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite riječi, i za dobitak gledaju ko je ko.

17. A vi, ljubazni, opominjite se riječi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista,

18. Jer vam kazaše da će u posljednje vrijeme postati rugači, koji će hoditi po svojijem željama i bezbožnostima.

19. Ovo su oni što se odvajaju (od jedinosti vjere), i jesu tjelesni, koji duha nemaju.

20. A vi, ljubazni, nazigujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem.

21. I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, čekajući milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vječni.

22. I tako razlikujući jedne milujte,

23. A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeći i na haljinu opoganjenu od tijela.

24. A onome koji vas može sačuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti,

25. Jedinome premudrome Bogu i spasu našem, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin.

OTKRIVENJE

SVETOGA JOVANA BOGOSLOVA.

GLAVA 1.

Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojim šta će skoro biti, i pokaza, poslavši po angjelu svojemu služi svojemu Jovanu,

2. Koji svjedoči riječ Božiju i svjedočanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje.

3. Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu.

4. Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji će doći; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem;

5. I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha naših krvlju svojom;

6. I učini nas careve, i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin.

7. Eno, ide s oblacima, i ugledaće ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplaće za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista.

8. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji će doći, svedržitelj.

9. Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za riječ Božiju i za svjedočanstvo Isusa Hrista.

10. Bijah u duhu u dan nedjeljni, i

čuh za sobom glas veliki kao trube koja govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i posljednji;

11. I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju.

12. I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svijetnjaka zlatnijeh,

13. I usred sedam svijetnjaka kao sina čovječijega, obučena u dugačku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem.

14. A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oči njegove kao plamen ognjeni;

15. I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peći; i glas njegov kao huka voda mnogijeh;

16. I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlazaše mač oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj.

17. I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav. i metnu desnicu svoju na me govoreći mi: ne boj se, ja sam prvi i posljednji,

18. I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam ključeve od pakla i od smrti.

19. Napiši dakle šta si vidio, i šta je, i šta će biti po tom;

20. Tajna sedam zvijezda koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svijetnjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu angje-

li sedam crkava; i sedam svijetnjaka koje si vidio, jesu sedam crkava.

GLAVA 2.

Angjelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijetnjaka zlatnijeh:

2. Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijehe, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne;

3. I podnio si *mnogo*, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao.

4. No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio.

5. Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela čini; ako li ne, doći ću ti skoro, i dignuću svijetnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ.

6. No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim.

7. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega.

8. I angjelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i posljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ:

9. Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo (ali si bogat), i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina.

10. Ne boj se ni oda šta što ćeš postradati. Gle, gjavo će neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaćete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daću ti vijenac života.

11. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi ne će mu nauditi druga smrt.

12. I angjelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima mač oštar s obje strane:

13. Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona.

14. No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji učaše Valaka da položi sablazan pred sinovi-

ma Izrailjevima, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju.

15. Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim.

16. Pokaj se dakle; ako li ne, doći ću ti skoro, i vojevaću s njima mačem usta svojijeh.

17. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od mane sakrivene, i daću mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi.

18. I angjelu Tijatarske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oči svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjed:

19. Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da posljednjih ima više od prvijeh;

20. No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezaveli, koja govori da je proročica, da uči i da vara slugu moje da čine preljubu i da jedu žrtvu idolsku.

21. I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se.

22. Evo je ja mećem na odar, i one koji čine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela.

23. I djecu njezinu pobiću na mjesto; i poznaće sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daću vam svakome po djelima vašima:

24. A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh (kao što govore): ne ću metnuti na vas drugoga bremena,

25. Osim koje imate, držite dokle dogjem.

26. I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daću mu vlast nad neznabošcima;

27. I pašće ih s gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od oca svojega;

28. I daću mu zvijezdu danicu.

29. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 3.

I angjelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova Bo-

žijih, i sedam zvijezda : znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si.

2. Straži, i utvrguj ostale koji hoće da pomru ; jer ne nagjoh tvojih djela savršenijeh pred Bogom svojijem.

3. Opominji se dakle, kako si primio i kako si čuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doći ću na tebe kao lupč, i ne ćeš čuti u koji ću čas doći na tebe.

4. Ali imaš malo iménâ i u Sardu, koji ne opoganiše svojih haljina, i hođiće sa mnom u bijelima, jer su dostojni.

5. Koji pobijedi on će se obući u haljine bijele, i ne će izbrisati imena njegovâ iz knjige života, i priznaću ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima.

6. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

7. I anđelu Filadelfijske crkve napiši : tako govori sveti istiniti, koji ima ključ Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori.

8. Znam tvoja djela ; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti ; jer imaš malo sile, i držao si moju-riječ, i nijesi se odrekao imena mogega.

9. Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu ; evo ću ih učiniti da dogju i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ljubim.

10. Jer si održao riječ trpljenja mogega, i ja ću tebe sačuvati od časa iskušenja, koji će doći na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji.

11. Evo ću doći brzo : drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojega.

12. Koji pobijedi učiniću ga stub u crkvi Boga svojega, i više ne će izići na polje ; i napisaću na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mogega, koji silazi s neba od Boga mogega, i ime moje novo.

13. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

14. I anđelu Laodikijske crkve napiši : tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, početak stvorenja Božijega :

15. Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć !

16. Tako, buduć mlak, i nijesi ni stu-

den ni vruć, izbljuvaću te iz usta svojih.

17. Jer govoriš : bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem ; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go.

18. Svjetujem te da kupiš u mene zlatâ žeženoga u ognju, da se obogatiš ; i bijele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje ; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš.

19. Ja kojegod ljubim one i karam i poučavam : postaraj se dakle, i pokaj se.

20. Evo stojim na vratima i kucam : ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.

21. Koji pobijedi daću mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu.

22. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

GLAVA 4.

Po tom vidjeh : i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji čuh kao trubu gdje govori sa mnom, reče : popni se amo, i pokazaću ti šta će biti za ovijem.

2. I odmah bih u Duhu ; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjegjaše neko.

3. I onaj što sjegjaše bijaše po vigjenju kao kamcn jaspis i sard ; i oko prijestola bješe duga po vigjenju kao smaragd.

4. I oko prijestola bijahu dvadeset i četiri prijestola ; i na prijestolima vidjeh dvadeseti i četiri starješine gdje sjede, obučene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima.

5. I od prijestola izlazahu munje i gromovi i glasovi ; i sedam žižaka ognjenih gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih.

6. I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal ; i nasred prijestola i oko prijestola četiri životinje, pune očiju sprijed i sastrag.

7. I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treća životinja imâše lice kao čovjek, i četvrta životinja bješe kao orao kad leti.

8. I svaka od četiri životinje imâše po šest krila naokolo, i unutra puna očiju,

i mira ne imaju dan i noć govoreći : svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji će doći.

9. I kad daše životinje slavu i čast i hvalu onome što sjegjaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka,

10. Padoše dvadeset i četiri starješine pred onijem što sjegjaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreći :

11. Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu ; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

GLAVA 5.

I vidjeh u desnici onoga što sjegjaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapečaćenu sa sedam pečata.

2. I vidjeh angjela jaka gdje propovijeda glasom velikijem : ko je dostojan da otvori knjigu, i da razlomi pečate njezine ?

3. I niko ne mogaše ni na nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige, ni da zagleda u nju.

4. I ja plakah mnogo što se niko ne nagje dostojan da otvori i da pročita knjigu, niti da zagleda u nju.

5. I jedan od starješina reče mi : ne plaći, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam pečata njezinijeh.

6. I vidjeh, i gle, nasred prijestola i četiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imашe sedam rogova, i sedam očiju, koje su sedam duhova Božijih poslanih po svemu svijetu.

7. I dogje i uze knjigu iz desnice onoga što sjegjaše na prijestolu.

8. I kad uze knjigu, četiri životinje i dvadeset i četiri starješine padoše pred jagnjetom, imajući svaki gusle, i zlatne češće pune tamjana, koje su molitve svetih.

9. I pjevahu pjesmu novu govoreći : dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine ; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena,

10. I učinio si nas Bogu našem ca-

reve i sveštenike, i carovaćemo na zemlji.

11. I vidjeh, i čuh glas angjela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada,

12. Govoreći glasom velikijem : dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogastvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.

13. I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve čuh gdje govore : onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i čast i slava i država va vijek vijeka.

14. I četiri životinje govorahu : amin. I dvadeset i četiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

GLAVA 6.

I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam pečata, i čuh jednu od četiri životinje gdje govori kao glas gromovni : dogji i vigji.

2. I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjegjaše na njemu imadijaše strijelu ; i njemu se dade vijenac, i izigje pobjegjujući, i da pobijedi.

3. I kad otvori drugi pečat, čuh drugu životinju gdje govori : dogji i vigji.

4. I izigje drugi konj rigj, i onome što sjegjaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se mač veliki.

5. I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gdje govori : dogji i vigji. I vidjeh, i gle, konj vran. i onaj što sjegjaše na njemu imашe mjerila u ruci svojoj.

6. I čuh glas izmegju četiri životinje gdje govori : oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš ; a ulja i vina ne će ni biti.

7. I kad otvori četvrti pečat, čuh glas četvrte životinje gdje govori : dogji i vigji.

8. I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjegjaše na njemu bješe ime smrt, i pakao igjaše za njim ; i njemu se dade oblast na četvrtom dijelu zemlje da ubije mačem i glagju i smrću i zvjerinjem zemaljskijem.

9. I kad otvori peti pečat, vidjeh pod

oltarom duše pobijenijeh za riječ Božiju i za svjedočanstvo koje imahu.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći : dokle, gospodaru sveti i istiniti ! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji ?

11. I dane biše svakome od njih haljine bijele, i rečeno im bi da počinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braća njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni.

12. I vidjeh kad otvori šesti pečat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreća od kostrijeti, i mjesec posta kao krv ;

13. I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja.

14. I nebo se izmače kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se.

15. I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po pećinama i po kamenjacima gorskim ;

16. I govoriše gorama i kamenju : padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova.

17. Jer dogje veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati ?

GLAVA 7.

I po tom vidjeh četiri angjela gdje stoje na četiri ugla zemlje, i drže četiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na i kako drvo.

2. I vidjeh drugoga angjela gdje se penje od istoka sunčanoga, koji imaše pečat Boga živoga ; i povika glasom velikijem na četiri angjela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreći :

3. Ne kvarite ni zemlje ; ni mora, ni drvétá, dokle zapečatim sluge Boga našega na čelima njihovima.

4. I čuh broj zapečaćenijeh, sto i četrdeset i četiri hiljade zapečaćenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh ;

5. Od koljena Judina dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

6. Od koljena Asirova dvanaest hilja-

da zapečaćenijeh ; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

7. Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Levijska dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ;

8. Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapečaćenijeh ; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapečaćenijeh.

9. Po tom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obučen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći : spasenije Bogu našem, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu.

11. I svi angjeli stajahu oko prijestola i starješine i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu,

12. Govoreći : amin ; blagoslov i slava i premudrost i hvala i čast i sila i jačina Bogu našem, va vijek vijeka. Amin.

13. I odgovori jedan od starješina govoreći mi : ovi obučen u bijele haljine ko su, i otkuda dogjoše ?

14. I rekoh mu : gospodaru ! ti znaš. I reče mi : ovo su koji dogjoše od nevolje velike, i oprašše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj.

15. Za to su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj ; i onaj što sjedi na prijestolu useliće se u njih.

16. Više ne će ogladnjeti ni ožednjeti, i ne će na njih pasti sunce, niti i kakva vrućina.

17. Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode ; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh.

GLAVA 8.

I kad otvori sedmi pečat, posta tišina na nebu oko po sahata.

2. I vidjeh sedam angjela koji staja-

hu pred Bogom, i dade im se sedam truba.

3. I drugi angjeo dogje, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom.

4. I dim od kagjenja u molitvama svetijeh izigje od ruke angjelove pred Boga.

5. I uze angjeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje.

6. I sedam angjela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube.

7. I prvi angjeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i trećina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje.

8. I drugi angjeo zatrubi, i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i trećina mora posta krv.

9. I umrije trećina stvorenja koje živi u moru, i trećina lagji propade.

10. I treći angjeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeća, i pade na trećinu rijeka i na izvore vodene.

11. I ime zvijezdi bješe Pelen; i trećina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke.

12. I četvrti angjeo zatrubi, i udarena bi trećina sunca, i trećina mjeseca, i trećina zvijezda, da pomrča trećina njihova, i trećina dana da ne svijetli, tako i noći.

13. I vidjeh, i čuh jednoga angjela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalih glasova trubnijeh trojice angjela, koji će trubiti.

GLAVA 9.

I peti angjeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se ključ od studenca bezdana;

2. I otvori studenac bezdana, i izigje dim iz studenca kao dim velike peći, i pocrnje sunce i nebo od dima studenčeva;

3. I iz dima izigjoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji.

4. I reče im se da ne ude travi zemaljskoj, niti i kakoj zeleni, niti i kaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božijega na čelima svojima.

5. I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muče pet mjeseci; i mučenje njihovo bijaše kao mučenje skorpijno kad ujede čovjeka;

6. I u te dane tražiće ljudi smrt, i neće je naći; i željeće da umru, i smrt će od njih bježati.

7. I skakavci bijahu kao konji spremjeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica čovječija.

8. I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova;

9. I imahu oklopekao oklope gvozdenne, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trče na boj;

10. I imahu repove kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci.

11. I imahu nad sobom cara angjela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avadon, a Grčki Apolion.

12. Jedno zlo progje, evo idu još dva zla za ovijem.

13. I šesti angjeo zatrubi, i čuh glas jedan od četiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom,

14. Gdje govori šestome angjelu koji imaše trubu: odriješi četiri angjela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata.

15. I biše odriješena četiri angjela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju trećinu ljudi.

16. I broj vojnika na konjma bijaše dvjesta hiljada hiljada; i čuh broj njihov.

17. I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjegjahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor.

18. I od ova tri zla pogibe trećina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh.

19. Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bijahu kao zmije i imahu glave, i njima ugjahu.

20. I ostali ljudi koji ne biše pobije-
ni zlima ovima, ne pokajaše se od djē-
lā ruku svojijeh da se ne poklanjaju
gjavolima, ni idolima zlatnima i sre-
brnima i mjedenima i kamenima i drve-
nima, koji ni mogu vidjeti, ni čuti, ni
hoditi;

21. Niti se pokajaše od ubistva svo-
jijeh, ni od čaranja svojijeh, ni od kur-
varstva svojega, ni od kragja svojijeh.

GLAVA 10.

I vidjeh drugoga angjela jaka gdje
silazi s neba, koji bješe obučen u oblak,
i duga bješe na glavi njegovoj, i lice
njegovo bješe kao sunce, i noge njegove
kao stubovi ognjeni;

2. I imaše u ruci svojoj knjižicu otvo-
renu, i metnu nogu svoju desnu na
more, a lijevu na zemlju.

3. I povika glasom velikijem, kao lav
kad riče; i kad on povika, govoriše se-
dam gromova glasove svoje.

4. I kad govoriše sedam gromova gla-
sove svoje, šćadijah da pišem; i čuh
glas s neba koji mi govori: zapečati
šta govoriše sedam gromova, i ovo ne
piši.

5. I angjeo kojega vidjeh gdje stoji na
moru i na zemlji, podiže ruku svoju k
nebu,

6. I zakle se onijem koji živi va vijek
vijekā, koji sazda nebo i što je na njemu,
i zemlju i što je na njoj, i more i što je
u njemu, da vremena već ne će biti;

7. Nego u dane glasa sedmoga angjela,
kad zatrubi, onda će se svršiti tajna
Božija, kao što javi svojijem slugama
prorocima.

8. I glas koji čuh s neba, opet pro-
govori sa mnoom i reče: idi i uzmi knji-
žicu otvorenu iz ruke onoga angjela što
stoji na moru i na zemlji.

9. I otidoh k angjelu, i rekoh mu: daj
mi knjižicu. I reče mi: uzmi i izjedi je;
i grka će biti u trbuhu tvojemu, ali u
ustima biće ti slatka kao med.

10. I uzeh knjižicu iz ruke angelove,
i izjedoh je; i bješe u ustima mojima
kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše
grka u trbuhu mojemu.

11. I reče mi: valja ti opet proroko-
vati narodima i plemenima i jezicima i
carevima mnogima.

GLAVA 11.

I dade mi se trska kao palica govo-
reći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i
oltar, i one što se klanjaju u njoj;

2. A portu što je izvan crkve, izbaci
na polje, niti je mjeri, jer je dana ne-
znabošćima; i grad sveti gaziće četr-
deset i dva mjeseca.

3. I daću dvojici svojijeh svjedoka, i
proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset
dana obučeni u vreće.

4. Ovi su dvije masline i dva žiška što
stoje pred gospodarom zemaljskijem.

5. I ako im ko nepravdu učini, oganj
izilazi iz usta njihovijeh, i poješće ne-
prijetelje njihove; i ko htjedbude da
im učini na žao onaj valja da bude
ubijen.

6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo,
da ne padne dažd na zemlju u dane nji-
hova proricanja; i imaće vlast nad voda-
ma, da ih pretvaraju u krv, i da udare
zemlju svakom mukom, kadgod htjed-
budu.

7. I kad svrše svjedočanstvo svoje,
ondaće zvijer što izlazi iz bezdana učiniti
s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.

8. I tjelesa njihova ostaviće na ulici
grada velikoga, koji se duhovno zove
Sodom i Misir, gdje i Gospod naš ra-
zapet bi.

9. I gledaće neki od naroda i plemena
i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana
i po, i ne će dati da se njihova tjelesa
metnu u grobove.

10. I koji žive na zemlji, obradovaće
se i razveseliće se za njih, i slaće dare
jedan drugome, jer ova dva proroka
mučiše one što žive na zemlji.

11. I poslije tri dana i po duh života
od Boga ugje u njih; i stase oba na
nogama svojima, i strah veliki napade
na one koji ih gledahu.

12. I čuše glas veliki s neba, koji im
govori: izigjite amo. I izigjoše na nebo
na oblacima, i vidješe ih neprijatelji
njihovi.

13. I u taj čas zatrese se zemlja vrlo,
i deseti dijel grada pade, i tresenje
zemlje pobi sedam hiljada imena čo-
vječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu
Bogu nebeskome.

14. Zlo drugo progje; evo zlo treće
ide brzo.

15. I sedmi angjeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreći: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka.

16. I dvadeset i četiri starješine koje sjegjahu pred Bogom na prijestolima svojim, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu

17. Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ.

18. I nezabošci se prognjeviše, a dogje gnjev tvoj i vrijeme mrtvina da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, procima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše.

19. I otvori se crkva Božija, na nebu, i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

GLAVA 12.

I znak veliki pokaza se na nebu: žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda.

2. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučашe se da rodi.

3. I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;

4. I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskih, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi.

5. I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdеном; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.

6. A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se o namo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana.

7. I posta rat na nebu. Mihailo i angjeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i angjeli njezini.

8. I ne nadvladaše, i više im se ne nagje mjesta na nebu.

9. I zbačena bi aždaha velika, stara

zmija, koja se zove gjavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i angjeli njezini zbačeni biše s njom.

10. I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbaci opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć.

11. I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti,

12. Za to veselite se nebasa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer gjavo sigje k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima.

13. I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško.

14. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina.

15. I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vođu kao rijeku, da je utopi u rijeci.

16. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.

17. I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije s ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isusa Hrista.

GLAVA 13.

I ostadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna.

2. I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku.

3. I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izliječi se. I čudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri.

4. I pokloniše se zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom?

5. I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva mjeseca.

6. I otvori usta svoja za huljenje na

Boga, da huli na ime njegovo, i na kuću njegovu, i na one koji žive na nebu.

7. I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom.

8. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta.

9. Ako ko ima uho neka čuje.

10. Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh.

11. I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha.

12. I svu vlast prve zvijeri činjaše pred njom; i učini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna.

13. I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima.

14. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zvijeri, govorećionima što žive na zemlji da načine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa.

15. I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da učini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj.

16. I učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima,

17. Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina.

18. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuni broj zvijeri: jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i i šezdeset i šest.

GLAVA 14.

I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i snjim sto i četrdeset i četiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na čelima svojima.

2. I čuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i čuh glas gudača koji gugjahu u gusle svoje.

3. I pjevahu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred četiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše naučiti pjesne, osim onijeh sto i četrdeset i četiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje.

4. Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kudgod ono pogje. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogui jagnjetu.

5. I u njihovijem ustima ne nagje se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim.

6. I vidjeh drugoga angjela gdje leti posred neba, koji imaše vječno jevanđjelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu,

7. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dogje čas suda njegova: i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene.

8. I drugi angjeo za njim ide govoreći: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega, napoji sve narode.

9. I treći angjeo za njim ide govoreći glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju,

10. I on će piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utočeno u času gnjeva njegova, i biće mučen ognjem i sumporom pred angelima svetima i pred jagnjetom.

11. I dim mučenja njihova izlaziće va vijek vijeka; i neće imati mira dan i noć koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina.

12. Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.

13. I čuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu od sad. Da, govori Duh, da počinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima.

14. I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjegjaše kao sin čovječij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar.

15. I drugi angjeo izigje iz crkve vičući velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i

žnji, jer dogje vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko.

16. I onaj što sjegjaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja.

17. I drugi angjeo izigje iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar.

18. I drugi angjeo izigje iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreći : zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožgje vinograda zemaljskoga; jer već sazreše puca njegova.

19. I baci angjeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gojeva Božijega.

20. I otoči se kaca izvan grada, i izigje krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

GLAVA 15.

I vidjeh drugi veliki znak na nebu i čudo : sedam angjela koji imahu sedam posljednjih zala, jer se u njima savršu gnjev Božij.

2. I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije;

3. I pjevahu pjesnu Mojsija sluga Božijega, i pjesnu jagnjetovu, govoreći : velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh.

4. Ko se ne će pobojeti tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer će svi neznabošci doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše.

5. I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedočanstva na nebu,

6. I izigjoše sedam angjela iz crkve, koji imahu sedam zala, obučeni u čiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem;

7. I jedna od četiri životinje dade sedmorici angjela sedam čaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka.

8. I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne mogae doći u crkvu, dok se ne svršu sedam zala sedmorice angjela.

GLAVA 16.

I čuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici angjela : idite, i izlijte sedam čaša gnjeva Božijega na zemlju.

2. I otiđe prvi angjeo, i izli čašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj.

3. I drugi angjeo izli čašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvacu, i svaka duša živa umrije u moru.

4. I treći angjeo izli čašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv.

5. I čuh angjela vodenoga gdje govori : pravedan si Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo sudio;

6. Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili.

7. I čuh drugoga iz oltara gdje govori : da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji.

8. I četvrti angjeo izli čašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem.

9. I opališe se ljudi od velike vrućine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu.

10. I peti angjeo izli čašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola.

11. I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh.

12. I šesti angjeo izli čašu svoju na veliku rijeku Eufkrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunčanoga.

13. I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje izigjoše tri nečista duha, kao žabe.

14. Jer su ovo duhovi gjavolski koji čine čudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja.

15. Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji čuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova.

16. I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon.

17. I sedmi angjeo izli čašu svoju po

nebu, i izigje glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreći : svrši se.

18. I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi od kako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko.

19. I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabožački padoše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da čašu vina ljutoga gnjeva svojega.

20. I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne nagjoše,

21. I grad veliki kao glava pade s neba na ljude; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

GLAVA 17.

I dogje jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša, i govori sa mnom govoreći mi : hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima;

2. S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina.

3. I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnih i imaše sedam glava i deset rogova.

4. I žena bješe obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše čašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega;

5. I na čelu njezinu napisano ime : tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima.

6. I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh; i začudih se čudom velikijem kad je vidjeh.

7. I reče mi angjeo : šta se čudiš? Ja ću ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova.

8. Zvijer koju si vidio, bješe i nije, i izići će iz bezdana i otići će u propast; i udiviće se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doći će opet.

9. Ovdje je um, koji ima mudrost. Se-

dam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi.

10. I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dogje za malo će ostati.

11. I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide.

12. I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego će oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri.

13. Oni jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daće zvijeri.

14. Ovi će se pobiti s jagnjetom, i jagnje će ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izabrani i vjerni.

15. I reče mi : vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici.

16. I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni će omrznuti na kurvu, i opustošiće je i ogoluzniti, i meso njezino poješće i sažeci će je oganj.

17. Jer je Bog dao u sreća njihova da učine volju njegovu, i da učine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše riječi Božije.

18. I žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

GLAVA 18.

I poslije ovoga vidjeh drugoga angjela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasnijetli od slave njegove.

2. I povika jakijem glasom govoreći : pade, pade Vavilon veliki, i posta stan gjavolima, i tamnica svakome duhu nečistome, i tamnica sviju ptica nečistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode;

3. I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogastva slasti njezine.

4. I čuh glas drugi s neba koji govori : izigjite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina.

5. Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6. Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima : kojom čašom zahvatiti vama zahvatajte joj po dva puta onoliko.

7. Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti ; jer govori u srcu svojemu : sjedim kao carica, i nija sam udovica, i žalosti ne ću vidjeti.

8. Za to će u jedan dan doći zla njezina : smrt i plač i glad, i sažeći će se ognjem ; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi.

9. I zaplakaće i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina,

10. Iz daleka stojeći od straha muka njezinijeh i govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki Vavilone, grade tvrđi, jer u jedan čas dogje sud tvoj !

11. I trgovci zemaljski zaplakaće i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje ;

12. Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakog mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvoždja i mermira,

13. I cimeta i tamjama i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša čovječijih.

14. I voća želja duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga ne ćeš naći.

15. Trgovci koji se ovijem tovarima obogaćih od nje, staće iz daleka od straha mučenja njezina, plaćući i jaučući,

16. I govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki, obučeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakićeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom ;

17. Jer u jedan čas pogibe toliko bogastvo ! I svi gospodari od lagji, i sav narod u lagjama, i lagjari, i kojigod rade na moru, stadoše iz daleka,

18. I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu : ko je *bio* kao *ovaj* grad veliki ?

19. I baciše prah na glave svoje, i povikaše plaćući i ridajući, govoreći : jaoh ! jaoh ! grade veliki, u kome se obo-

gatiše svi koji imaju lagje na moru od bogastva njegova, jer u jedan čas opustje !

20. Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu.

21. I uze jedan angjeo jak kamen veliki, kao kamen vodenični, i baci u more govoreći : tako će sa hukom biti bačen Vavilon grad veliki, i ne će se više naći ;

22. I glas gudača i pjevača i svirača i trubača ne će se više čuti u tebi ; i nikakav majstor ni od kakva zanata ne će se više naći u tebi, i huka kamenja vodeničnoga ne će se čuti u tebi ;

23. I vidjelo žiška ne će više svijetliti u tebi, i glas ženika i nevjeste ne će više biti čuven u tebi ; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem čaranjem prevareni biše svi narodi.

24. I u njemu se nagje krv proročka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

GLAVA 19.

I poslije ovoga čuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori : aliluja ! spasenije i slava i čast i sila Gospodu našem ;

2. Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine.

3. I drugom rekoše : aliluja ! I dim njezin izlazaše va vijek vijeka.

4. I padoše dvadeset i četiri starješine, i četiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjegjaše na prijestolu, govoreći : amin, aliluja !

5. I glas izigje od prijestola koji govori : hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki.

6. I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore : aliluja ! jer caruje Gospod Bog svedržitelj.

7. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu ; jer dogje svadba jagnjetova, i žena njegova pripravlja se ;

8. I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i bijelu : jer je svila pravda svetijeh.

9. I reče mi : napiši : blago onima koji su pozvani na večeru svadbe jagnetove. I reče mi : ove su riječi istinite Božije.

10. I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se ; i reče mi : gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni ; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh proroštva.

11. I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjegjaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje.

12. A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam.

13. I bješe obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove : riječ Božija.

14. I vojske nebeske igjahu za njim na konjima bijelijem, obučene u svilu bijelu i čistu.

15. I iz usta njegovijeh izigje mač oštar, da njime pobije neznabošce ; i on će ih pasti s palicom gvozdenom ; i on gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga svedržitelja.

16. I ima na haljini i na stegnu svoje ime napisano : car nad carevima i gospodar nad gospodarima.

17. I vidjeh jednoga angjela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svima pticama koje lete ispod neba : dogjite i skupite se na veliku večeru Božiju,

18. Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i velikijeh.

19. I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem.

20. I bi uhvaćena zvijer, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj : živi biše baćeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom.

21. A ostali pobijeni biše mačem onoga što sjedi na konju, koji izigje iz

usta njegovijeh : i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

GLAVA 20.

I vidjeh angjela gdje silazi s neba, koji imaše ključ od bezdana i verige velike u ruci svojoj.

2. I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je gjavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina,

3. I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapečati nad njom, da više ne prelašćuje naroda, dok se navrší hiljada godina ; i po tom valja da bude odriješena na malo vremena.

4. I vidjeh prijestole, i sjegjahu na njima, i dade im se sud, i duše isjećenijeh za svjedočanstvo Isusovo i za riječ Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na čelima svojim i na ruci svojoj ; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina.

5. A ostali mrtvaci ne oživlješe, doкле se ne svrší hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenje.

6. Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrsenju : nad njima druga smrt nema oblasti, nego će biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaće s njim hiljadu godina.

7. I kad se svrší hiljada godina, pustiće se sotona iz tamnice svoje,

8. I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski.

9. I izigjoše na širinu zemlje, i opkoliše okô svetijeh, i grad ljubazni ; i sigje oganj od Boga s neba, i pojede ih.

10. I gjavo koji ih varaše bi baćen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok ; i biće mućeni dan i noć va vijek vijeka.

11. I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjegjaše na njemu, od čijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne nagje.

12. I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše ; i druga se knjiga otvori, koja je *knjiga života* ; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojim.

13. I more dade svoje mrtvace, i smrt

i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima.

14. I smrt i pakao bačeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt.

15. I ko se ne nagje napisan u knjizi života, bačen bi u jezero ognjeno.

GLAVA 21.

I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja progjoše, i mora više nema.

2. I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusolim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu.

3. I čuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije među ljudima, i življeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov.

4. I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti ne će biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti ne će biti više; jer prvo progje.

5. I reče onaj što sjegjaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši, jer su ove riječi istinite i vjerne.

6. I reče mi i svrši se. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak. Ja ću žedno me dati iz izvora vode žive za badava.

7. Koji pobjedi, dobiće sve, i biću mu Bog, i on će biti moj sin.

8. A strašljivima i nevjernima i poganimima i krvnicima, kurvarima, i vračarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga.

9. I dogje k meni jedan od sedam angjela koji imahu sedam čaša napunjenijeh sedam zala posljednijeh, i reče mi govoreći: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu.

10. I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusolim, gdje silazi s neba od Boga,

11. I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli,

12. I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest angjela, i imena napisana, koje su imena dvanaest koljena Izrailjevijeh.

13. Od istoka vrata troja, i od sjeve-

ra vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja.

14. I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh,

15. I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegov.

16. I grad na četiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je.

17. I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je angelova.

18. I bješe gragja zida njegova jaspis, i grad zlato čisto, kao čisto staklo.

19. I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halkidon, četvrti smaragd,

20. Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist.

21. I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.

22. I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje.

23. I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje.

24. I narodi koji su spaseni hodiće u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeće slavu i čast svoju u njega.

25. I vrata njegova ne će se zatvorati danju, jer ondje noći ne će biti.

26. I donijeće slavu i čast neznabožaca u njega.

27. I ne će u njega ući ništa pogano, i što čini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

GLAVA 22.

I pokaza mi čistu rijeku vode života bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova.

2. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje ragja dvanaest rodova dajući svakoga mjesec-

ca svoj rod ; i lišće od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima.

3. I više ne će biti nikakve prokletinje ; i prijestol Božij i jagnjetov biće u njemu ; i sluge njegove posluživaće ga,

4. I gledaće lice njegovo, i ime njegovo biće na čelima njihovima.

5. I noći tamo ne će biti, i ne će potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunčanoga, jer će ih obasjavati Gospod Bog ; i carovaće va vijek vijeka.

6. I reče mi : ovo su riječi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla angjela svojega da pokaže slugama svojim šta će biti skoro.

7. Evo ću doći skoro : blago onome koji drži riječi proroštva knjige ove.

8. I ja Jovan vidjeh ovo i čuh ; i kad čuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge angjela koji mi ovo pokaza.

9. I reče mi : gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci i oni koji drže riječi knjige ove. Bogu se pokloni.

10. I reče mi : ne zapečaćavaj riječi proroštva knjige ove ; jer je vrijeme blizu.

11. Ko čini nepravdu, neka čini još nepravdu ; i ko je pogan, neka se još pogani ; i ko je pravedan, neka još čini pravdu ; i ko je svet, neka se još sveti.

12. I evo ću doći skoro. i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem.

13. Ja sam alfa i omega, početak i svršetak, prvi i posljednji.

14. Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da ugju na vrata u grad.

15. A na polju su psi i vračari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i čini laž.

16. Ja Isus poslah angjela svojega da vam ovo posvjedoči u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica.

17. I Duh i nevjesta govore : dogji. I koji čuje neka govori : dogji. I ko je žedan neka dogje, i ko hoće neka uzme vodu života za badava.

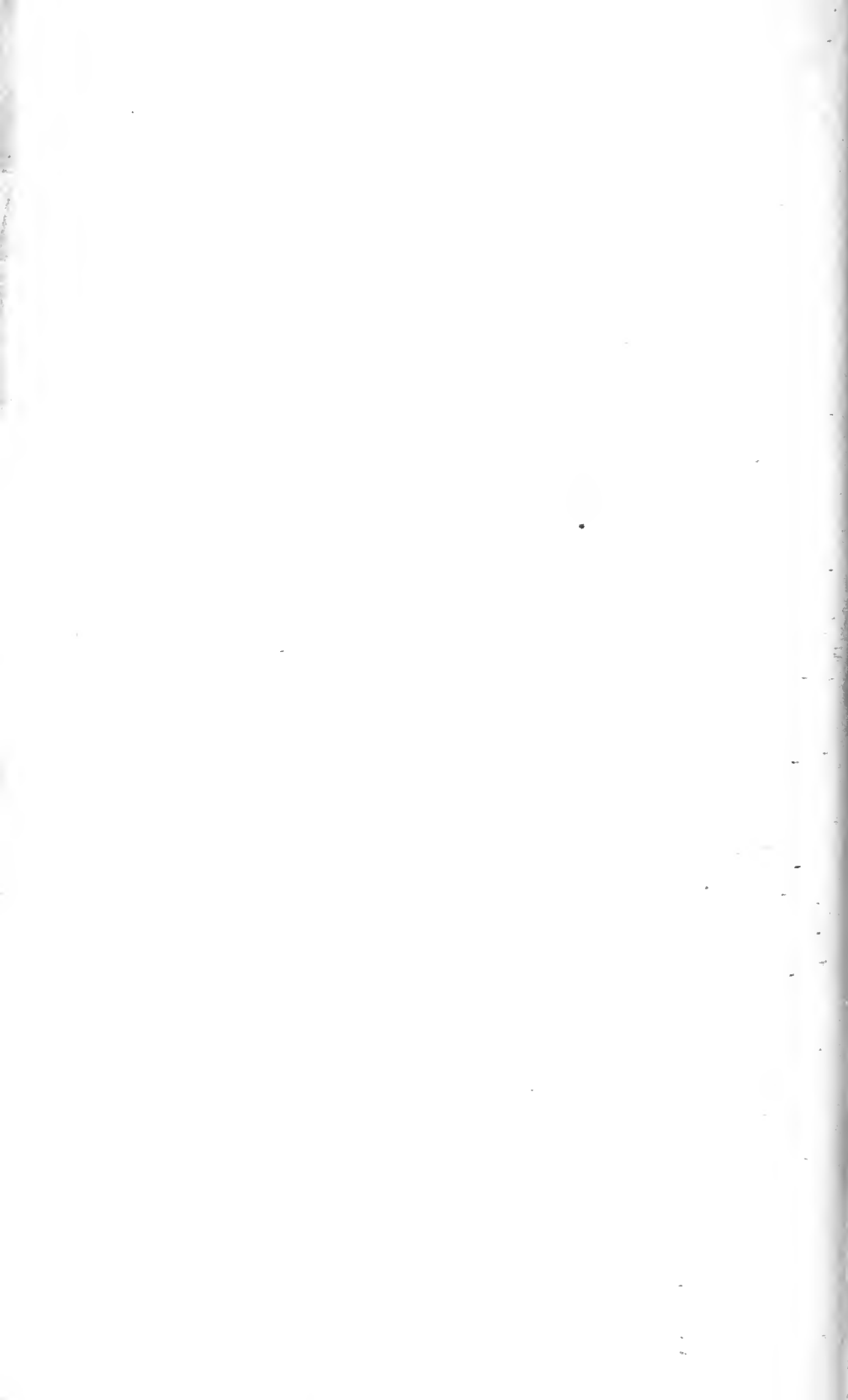
18. Jer svjedočim svakome koji čuje riječi proroštva knjige ove ; ako ko doimetne ovome, Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj ;

19. I ako ko oduzme od riječi knjige proroštva ovoga, Bog će oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj.

20. Govori onaj koji svjedoči ovo : da, doći ću skoro ! Amin. Da, dogji, Gospode Isuse.

21. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

BSI

Bible Croatian. 1868.

REQ.NO/NO.DEM:B01046785

3-

Subject: REQ.NO/NO.DEM

Date: Tue, 23 Oct 2001 10

From: illbor2@erlgate.libra

REQ.NO/NO.DEM:B01046785

ILL REQ

LSB: AEU
LSP: OTU2
P/U: OBRADOVICH, DAN
S/E: EB
ADR: COURIER UNIV OF
UNIVERSITY
INTERLIBRA
CAMERON LI

